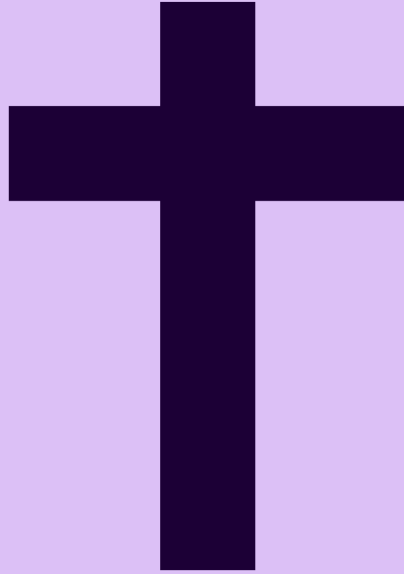

Diuusi ñiooquidλ
utuducami oodamicλdλ

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
 1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421

Contents

MATAIVO	1
MARCUSI	64
RUUCASI	101
VUAANA	165
HECHOS	215
ROMANOS	272
1 CORINTIOS	297
2 CORINTIOS	321
GÁLATAS	338
EFESIOS	348
FILIPENSES	357
COLOSENSES	363
1 TESALONICENSES	369
2 TESALONICENSES	374
1 TIMOTEO	377
2 TIMOTEO	385
TITO	390
FILEMÓN	394
EBREOS	396
SANTIAGO	416
1 PIIDURU	423
2 PIIDURU	431
1 VUAANA	436
2 VUAANA	442
3 VUAANA	443
UUDASI	444
APOCALIPSIS	447

Mataivo ooja istumaasi ivuaadana ʌSuusi Cristo aidasi aimraitadai tami oidigi daama

¹ Potʌʌʌgiducatadai ʌʌqui aaduñdʌcarudʌ Suusi Cristo ismaacʌdʌ arcajiudadʌ ʌraí Davicarʌ dai Davicarʌ arcajiudadʌ Avraañicarʌ.

² Avraañicarʌ ʌroogadʌ Isaacarʌ, Isaacarʌ ʌroogadʌ Jacocarʌ, Jacocarʌ ʌroogadʌ Judacarʌ dai aa ismaacʌdʌ maamarai ʌgai. ³ Judacarʌ ʌroogadʌ Paaresicarʌ daidʌ Saacarʌ daidʌ ʌdʌʌdʌ Tamara tʌʌgiducatadai, Paaresicarʌ ʌroogadʌ Esinomicarʌ, Esinomicarʌ ʌroogadʌ Aramacarʌ. ⁴ Aramacarʌ ʌroogadʌ Aminadabacarʌ, Aminadabacarʌ ʌroogadʌ Naasonacarʌ, Naasonacarʌ ʌroogadʌ Salmonacarʌ, ⁵ Salmonacarʌ ʌroogadʌ Boosocarʌ daidʌ ʌdʌʌdʌ Raaba tʌʌgiducatadai, Boosocarʌ ʌroogadʌ Obedicarʌ daidʌ ʌdʌʌdʌ Ruuta tʌʌgiducatadai, Obedicarʌ ʌroogadʌ Isaícarʌ. ⁶ Isaícarʌ ʌroogadʌ ʌraí Davicarʌ, daidʌ ʌraí Davicarʌ ʌroogadʌ Salomoñicarʌ daidʌ ʌdʌʌdʌ ʌrUriiasicarʌ ooñigadʌ.

⁷ Daidʌ Salomoñicarʌ ʌroogadʌ Roboamicarʌ, Roboamicarʌ ʌroogadʌ Aviiasicarʌ, Aviiasicarʌ ʌroogadʌ Asacarʌ, ⁸ Asacarʌ ʌroogadʌ Josapaatarʌ, Josapaatarʌ ʌroogadʌ Joramacarʌ, Joramacarʌ ʌroogadʌ Usiasicarʌ, ⁹ Usiasicarʌ ʌroogadʌ Jotamacarʌ, Jotamacarʌ ʌroogadʌ Acasicarʌ, Acasicarʌ ʌroogadʌ Esequiiasicarʌ, ¹⁰ Esequiiasicarʌ ʌroogadʌ Manaseesicarʌ, Manaseesicarʌ ʌroogadʌ Amoñicarʌ, Amoñicarʌ ʌroogadʌ Josiiasicarʌ, ¹¹ Josiiasicarʌ ʌroogadʌ Jeconiiasicarʌ dai aa ismaacʌdʌ maamarai ʌgai. ʌgai oidacatadai aidasi ʌraígadʌ Babilooniana oidacami divia dʌvʌʌragadʌana ʌjudidíu dai maisapicami vuucai mui gʌdʌvʌʌragamu.

¹² Dai gooquiʌʌ Jeconiiasicarʌ ʌroogadʌ Salatielicarʌ, Salatielicarʌ ʌroogadʌ Sorovaveelicarʌ, ¹³ Sorovaveelicarʌ ʌroogadʌ Aviudicarʌ, Aviudicarʌ ʌroogadʌ Eliaquiimicarʌ, Eliaquiimicarʌ ʌroogadʌ Asoracarʌ, ¹⁴ Asoracarʌ ʌroogadʌ Sodocarʌ, Sodocarʌ ʌroogadʌ Aquimicarʌ, Aquimicarʌ ʌroogadʌ Eliudacarʌ, ¹⁵ Eliudacarʌ ʌroogadʌ Eleasaracarʌ, Eleasaracarʌ ʌroogadʌ Matanacarʌ, Matanacarʌ ʌroogadʌ Jacocarʌ, ¹⁶ Jacocarʌ ʌroogadʌ Osee ismaacʌdʌ ʌrcunadʌ María dai María ʌrdʌʌdʌ Suusi ismaacʌdʌ ʌrʌCristo.

¹⁷ Tami gʌʌgai baivustaama dan maacova oodami ismaacʌdʌ oidacatadai aidasi oidacatadai Avraañicarʌ abiaadʌʌʌ asta aidasi oidacatadai Davicarʌ uucami tomasi maiʌʌʌsi ʌʌpana oidacatadai dai ʌʌpʌ baivustaama dan maacova Davicarʌ abiaadʌʌʌ asta aidasi ʌraí Babilooniʌʌʌ oidacami maisapicami vuucai ʌjudidíu Babilooniamu ʌgai maiʌʌʌscatai ʌʌpana oidacatadai dai ʌʌpʌ baivustaama dan maacova aidʌ abiaadʌʌʌ asta aidasi vuusai ʌCristo, ʌgai maiʌʌʌscatai ʌʌpana oidacatadai.

¹⁸ Aduucai ʌpʌdui tai divia Suusi Cristo: María ʌrdʌʌdʌ dai casi ʌrgʌncuucunacamicatadai ʌgai ʌʌmadu ʌOsee dʌmos maiquia ʌmapai oidacatadai, taidʌ María nonoatu guvucadadʌcʌdʌ Diuusi Ibʌadʌ. ¹⁹ ʌOsee ʌʌmo cʌʌli cʌʌga tuigacami dai maitipʌlidadai ismatiagi ʌoodami isnonoacatadai ʌMaría, baiyoma ipʌlidadai ʌgai isʌstocai dagituagi sai maisoimaa taatatuldana ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ. ²⁰ Dai aidasi quiaa tʌtʌgitoitadai ʌOsee gomaasi, tai coosigadʌʌʌ gʌmaasitu ʌmo Diuusi tʌaañicarudʌ daidʌ itʌʌdai:

—Osee Davicaru cajiudad, maitiduaadicuda vanañi María vaid argañoñiacana, Diuusi Ibada gvuacadadacada viaaca agai agai ali oodami. ²¹ Agai marata agai amo ali gali pai Suusi tala. ASuusi calgacala vuvaida agai oodami soimaascamigadañdara ismaacada vaavoitudagi cascada potaliduca agai agai —astadai.

²² Aidasi apdui gomaasi aid apdui ismaacada aagai Diuusi gñiooquituldiadamigacada saida icaiti:

²³ Amo ali taji nonoatumu dai maratamu amo ali gali dai Emanuel aagadamu oodami.

Ascaiti Diuusi. Emanuel itaiya alidi: Diuusi garlamadu daacana.

²⁴ Dai aidasi nana Osee poducaid idui isducatai aagidi Diuusi taañicaruda, vana agai María. ²⁵ Damos maiaabana voo agai asta aidasi marai María. Agai artuucamidara marada tai Suusi tala.

2

¹ ASuusi Beleenara vuusai Judeea davarilara, aidasida Eroodasi arraicatadai ami davarilara. Tai ami Jerusaleenara Judeea davarilara dada chiqui cacalli. Jerusaleenara sioma muidu oidacami siaa amapacala Judeea davarilara. Acacalli ismaacada ami dada caa maata nidi sisiaavugai. Siaalico padara dada cacalli, ² dai gatacacaimi daida icaitimi:

—Vaaco daja aapima judidú ganraiga ismaacada vuusai, nidi aatama siaavugaigada cascada dada aatama dai siaa duutuda ragai —ascaiti cacalli.

³ Dai aidasida rai Eroodasi mai gomaasi alia duaadimu agai. Agai poliditadai isoidaca agai amai rai siagai camaitataanda agaitadai. Dai vasi oodami Jerusaleenara oidacami alia duduaadimu apra. Agai poliditadai isatataandami istutuiditadai isgancocodagi. ⁴ Taida Eroodasi ampagi vasi papaali baitaguucacamigada, amadu amamaatuldiadami Diuusi sallicamigada dai tacacai saaco vuusia agaitadai Cristo. ⁵ Tai agai aa noragi daida itadai:

—Beleenara tami Judeea davarilara, dai Diuusi ñiooquituldiadamigada oja sai pocaiti Diuusi:

⁶ Ismaacada Beleenara oidaca agai Judeea davarilara aa judidú vaamioma siaa duutuadamu siaa judidú.

Agai saagida vuusia agai amo gala taanadami.

Dai agai taanadamu judidú.

Ascaiti Diuusi —astadai agai.

⁷ Taida Eroodasi astocai vai cacalli ismaacada dada siaalico padara, dai calga tacacai suu duucu gamaasitu siaavugai. ⁸ Dai gooquilara ootoi Eroodasi cacalli Beleenamu daida itadai:

—Iimivurai dai gaaga ali siñi dai masiascada tgiagi varai dadacai giñaagida nai ana apra mala siaa duutudagi —astadai Eroodasi.

⁹⁻¹⁰ Potadai rai taida cacalli iji. Daida siaavugai ismaacada taa agai vaasiquioma mosbaitqui imitadai. Taida calquiva siaavugai daama siaaco daacatadai ali siñi. Dai aidasi cacalli taa siaavugai alia baiganalli.

¹¹ Dai vaapacacai ami quiyara taa agai ali siñi amadu adada. Dai gantootonacada guuquiva dai siaa duutuli agai ali siñi dai gooquilara cuupioco agai gñcajojooñiga dai oi ooro, dai cubimadali dai mirra. Mirra ramo istumaasi chigian uuvadami. ¹² Dai gooquilara Diuusi aagidi cacalli coosigadara sai camaiimana siaaco daacatadai Eroodasi tai cascada amai voyiamu salli noonora agai.

¹³ Dai aidasi canoonora acacalli, amo Diuusi taañicaruda gamaasitu coosigadara Osee daida itadai:

—Vañigiñi dai vaidacai goali siñi amadu godada voopoivurai Ejiipituamu dai momaca avar daraaja asta siñscada gnaagida ana. Eroodasi gaaga agai goali siñi dai muaa lidi —astadai Diuusi taañicaruda.

¹⁴ Taida Osee vañi dai tucara vaidacai ali siñi amadu adada Ejiipituamu. ¹⁵ Dai anaasi daraaja agai asta aidasi muu Eroodasi. Aidasi poduucai idui agai poduucai adui ismaacada aagai Diuusi aquiona gñiooquituldiadamigada dai pocaiti: “Aagidamu ana giñmara sai vuusaña Ejiipituaiñara”, ascaiti Diuusi.

¹⁶ Dai aidasi mai Eroodasi isyaatagi acacalli ali baamu, dai gatjai coodaragai vasi aali ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga ismaacada Beleena oidacatadai dai vasi sicolí Beleena oidacami. acacalli sastuduacada caagidi Eroodasi siñquida tadai agai siaavugai dai poduucai asitu Eroodasi sijudidú raigada ismaacada gaagai agai cayoga viaacatadai gooca uumigi. Dai cascada gatjai coodaragai vasi aali ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga. ¹⁷ Poduucai adui ismaacada oja graduñicaru Jeremias Diuusi ñiooquituldiadamigada dai poduucai oja:

¹⁸ Muidutai judidú ooqui suanda agai muiyapara oidacami.

ooqui suanda agai cooditudacai maamarada.

Dai maitipadamu ooqui isaa baiatadagi.

Cacoimu maamarada cascada.

Ascaiti Jeremiasicaru.

¹⁹ Dai aidasi camuu Eroodasi, tai amo Diuusi taañicaruda gamaasitu Osee coosigadara Ejiipitara daida itadai:

²⁰ —Vañigiñi dai vaidacai goali siñi amadu dada apamu avar iimi gandavragamu casi atcoi agai ismaacada muaa lidadai goali siñi —astadai Diuusi taañicaruda.

²¹ Taida Osee vañi dai vuaa ali siñi amadu adada tami Isireli davara. ²² Damos aidasi mai Osee siñArquelao rtlaanadamicatadai Judeeara googa Eroodasi vatar, duaadicutadai agai isimiagi gamucu, tai coosigadara aagidi Diuusi taañicaruda sai Galileeamu iimana. ²³ Dai acai Galileeara davara Nasareeta oidatu. Aidasi poduucai idui agai poduucai adui ismaacada aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada saida oodami pocaitiada agai saida asuusi rNasareetara oidacami.

3

¹ Aid tuigaco oidigana Judeea davara divia avuaana ismaacada vaponai oodami, ² daida itadai:

—Ama duucai avar gantagito dai camaisoimaasi ivuaada casia miaadimi istuigaco Diuusi soña agai oodami sai cacagara oidacana —astadai.

³ Idi Vuaana agai ismaacada aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada Isaicaru aduucai oja agai:

Diuusi ootosa agai amo cali sai oidigana gamamaatadula dai poduucai gaaagidamu agai:

“Caotoma divia agai rtlaanadamiga cascada ama duucai avar gantagito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu oja Isai.

⁴ ΛVuaana yuucusidΛ cameyu vopodΛcadΛ duñisicatadai dai givuradΛ ogicadΛ duñisicatadai, dai soosoyi cuaadana ΛVuaana ΛΛmadu saivoli. ⁵ Vai dai vΛiñña oodami vΛΛsi Judeea dΛvΛΛriaiñdΛrΛ JerusaleenaiñdΛrΛ dai aa ΛΛmapΛcΛrΛaiñdΛrΛ caΛca aliditai istumaasi aagai ΛVuaana dai ismaacΛdΛ miaanai oidacatadai Λaqui Jordán ΛpΛ. ⁶ Dai ismaacΛdΛ daanΛiñña Diuusi sai oigΛldana soimaascamigadΛ ΛVuaana vapaconaiñña ami ΛgΛΛ Jordán aquiΛrΛ.

⁷ DΛmos aidΛsi tΛΛ ΛVuaana ismuidutai fariseo ΛΛmadu saduseo daivimi sai Λgai vapaconana tai Λgai itΛtdai:

—AapimΛ ismaacΛdΛ dai vΛi tami ansai gΛnvapaconana Λpan ducami coocoyi ismaacΛdΛ vopooyi siuu duucu camΛΛjidagi vasoi, poliditai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gΛntaatatulda agai. ΛpΛga gΛagai issΛlicadΛ ama duucai gΛntΛtΛgituagi aapimΛ dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ CΛagacΛrΛavΛr oidaca vai nΛidiñña aa mΛssΛlicadΛ caΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. ⁹ Dai maitavΛr povΛnΛliada aapimΛ mΛsaidΛ rAvraañicarΛ cajiudadΛ sai cascadΛ cΛagacΛrΛ gΛnnΛidi Diuusi. SΛlicadΛ angΛnaagidi sai Diuusi istutuidi isiduñiagi AvraañicarΛ cajiudadΛ asta idi ooodiaiñdΛrΛ isipΛliadagi. ¹⁰ Diuusi cabaigΛduu issoimaa taatatuldagi maicΛΛga tuutiacadΛ Λpan duucai Λmo cΛli ismaacΛdΛ guicutai uusi ismaacΛdΛ maicΛΛgadu iibiadΛ dai mΛmΛidi. Poduucai Diuusi ootosamu Λoodami ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi mΛΛca siaaco tomastuigaco mΛΛcana tai. ¹¹ AanΛ gia suudagicadΛ gΛnvapaconai sai nΛidiñña aa mΛsai caΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. DΛmos divia agai Λmai ismaacΛdΛ gΛnvapacona agai Diuusi IbΛadΛcadΛ sai gΛnΛΛmadu daacana Diuusi IbΛadΛ. Dai Λgai vaa nΛida agai oodami ismaacΛdΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ rmaicΛΛga ivuaadami. Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. ¹² Λmo cΛli ismaacΛdΛ calivai tΛligi bai tueeyi tΛligi daidΛ ΛcosadΛ mΛmΛidi. Poduucai iduñia agai Λgai ismaacΛdΛ divia agai ΛoodamicadΛ. IsmaacΛdΛ vaavoitudai Λgai iimia agai tΛvaagiamu dai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diaavora ΛΛmadu iimia agai Λgai siaaco tomastuigaco mΛΛcana tai —astΛtdai ΛVuaana Λoodami.

¹³ VaidΛ ΛSuusi Galilea dΛvΛΛri amaadΛrΛ imΛitadai dai aayi ami ΛgΛΛ Jordán aquiΛrΛ siaaco daacatadai ΛVuaana sai Λgai vacuaanana. ¹⁴ ΛVuaana maitipΛlidimi tuucamidΛrΛ isvacuaanagi daidΛ itΛtdai Λgai ΛSuusi:

—AanΛava Λgai dai gΛagai pΛsgñvacuaanagi. ¿TuipΛsi aapi ipΛlidi isaanΛ gΛvacuaanagi? —astΛtdai ΛVuaana.

¹⁵ DΛmos ΛSuusi itΛtdai:

—Casi maiñioocada sioomΛ arcΛΛgai tΛsiduñiagi istumaasi Diuusi ipΛlidi —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛVuaana ipΛli. ¹⁶ Dai aidΛsi mosvacoi ΛVuaana ΛSuusi taidΛ ΛSuusi vuusai suudagiaiñdΛrΛ. Tai otoma gΛcupiooco tΛvaagi taidΛ ΛSuusi tΛΛ Diuusi IbΛadΛ vai tΛvai siaaco uucami daacatadai Λgai Λpa maasi Λmo tugu.

¹⁷ Tai caidatu Λmo ñiooqui tΛvaagiaiñdΛrΛ daidΛ icaiti:

—IdiavΛr giñmara nai aliΛ oigΛdai aanΛ. Dai aanΛ aliΛ baigiñlidi goocadΛ —ascaiti Λñiooqui.

4

¹ TaidΛ Diuusi IbΛadΛ vaidacai ΛSuusi oidigamu, sabai ΛDiaavora iduiñtuldana Λmo istumaasi istumaasi Diuusi maitipΛlidi.

² DaidΛ Suusi maitauu goo coobai tasai dai goo coobai tucagi dai cascadΛ biugimucatadai. ³ TaidΛ ΛDiaavora miaadΛrΛ cΛquiva siaaco daacatadai

ΛSuusi nΛida Δlidityai sabai iduiñtuldana Δmo istumaasi istumaasi Diuusi maitipΛlidi daidΛ itΛtΛdai:

—PΛsaapi ΔrDiuusi maradΛ di, tΛaañiñi goojooidai vai tascali gΛnaatona —astΛtΛdai ΔDiaavora.

⁴ DΔmos ΔSuusi itΛtΛdai:

—Diuusi ñiooquidΔrΛ icaiti: “Maisiu mosΛca tascalicΔdΛ istutuidi oodami isoidacagi, gΛaagiava Diuusi ñiooquidΛ ΔpΛ”, ascaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁵ TaidΛ ΔDiaavora vaidacai ΔSuusi Jerusaleenamu dai ami ΔgΛΛ quiuupaigadΔrΛ Δjudidíu daama tΛsagi, ⁶ daidΛ itΛtΛdai:

—PΛsaapi ΔrDiuusi maradΛ di, tabiaadΔrΛ mΛtana gΛΛsi tuduidΛ. Pocaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ di:

Diuusi ootosamu gΛtΛtΛaañicarΛ vaidΛ gΛnuucaticana.

SigΔdaagiadamu Δgai gΛnnoonovicΔdΛ pai maisaraana aapi gΛΛΛcaso Δmo odiana.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ —astΛtΛdai ΔDiaavora.

⁷ TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—Pocaiti ΔpΛ Diuusi ñiooquidΔrΛ di: “MaitΛagagai pΛsaagiadagi Diuusi saidΛ iduuna Δmo istumaasi mosnΛida Δlidityai sabai giduuna”, ascaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁸ Tai Δpamu ΔDiaavora vaidacai ΔSuusi Δmo gΛΛ tuvidacamu dai abiaadΔrΛ tΛtΛΛgidi vΛΛsi gΔgΔr tΛtΛaanΛdami ismaacΔdΛ oidaga oidigi daama dai vΛΛsi oodami ismaacΔdΛ tΛaanΛi ΔtΛtΛaanΛdami, ⁹ daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛ angΔmaquiagi oigaragai pai tΛaanΛda vΛΛsi goovai pΛsgiñvuidΔrΛ gΛtootonacΔdΛ cΛquivagi dai giñsíaa duutudagi —astΛtΛdai ΔDiaavora.

¹⁰ TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—ImΛdañi tabiaadΔrΛ Diaavora, pocaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ: “AliΛsi gΛaagai issíaa duutuadagi Diuusi dai mosΛca Δgai Δgíadagi”, ascaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ —astΛtΛdai ΔSuusi.

¹¹ TaidΛ ΔDiaavora ii abiaadΔrΛ, tai dada Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dai nuucagi ΔSuusi.

¹² AidΛsi maí ΔSuusi ismaisapicatadai ΔVuaana ii Galilea dΛvΛΛriamu.

¹³ DΔmos camaiyii Δgai NasareetΔrΛ baiyoma Capernaumamu ii Δgai dai mΛΛca oidaca Δgai. Capernauma ΔrgΛΛ suudagi ugídiana. ΔgΛΛ suudagi ugídiana ΔrNepatalicarΛ dΛvΛΛragadΛcatadai dai abaana NepatalicarΛ dΛvΛΛragadΛ ΔrSebulonacaru dΛvΛΛragadΛcatadai. ¹⁴ AidΛsi ΔSuusi ii gamucu aidΛ ΔpΛdui ismaacΔdΛ ooja Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Isaiácaru daidΛ icaiti:

¹⁵ Mui oodami sibΛaadΔrΛ oidacami oidaca Δgai GalileeΔrΛ Sebulonacaru dΛvΛΛragadΔrΛ dai NepatalicarΛ dΛvΛΛragadΔrΛ ΔgΛΛ suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

¹⁶ Dai Δgai maimaatΛcamu Diuusi ñiooquidΛ dai aliΛ soimaasi ivuaadamu.

DΔmos gooquiΔrΛ caΛcamu Δgai istumaasi gamamaatΛtulda Δgai ΔcΛΛgacΔrΛ vuviaadami dai baigΔnΛliadamu Δgai.

Ascaiti Isaiácaru.

¹⁷ AidΛ abiaadΔrΛ ΔSuusi potΛtΛdaiña Δoodami:

—Δma duuquiavΔr gΛntΛgito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soíña Δgai Diuusi oodami sai cΛΛgacΔrΛ oidacana —astΛtΛdaiña ΔSuusi.

¹⁸ ΔSuusi gΛΛ suudagi ugídiamu sΛΛli imΛitadai GalileeΔrΛ, dai tΛΛ gooca gΛnsiΛΛgΛmΛ. Δmoco Simuñi Piiduru tΛΛgidu, dai ΔgΛmai AandΔrΛsi. Δgai

arvatopa vuudamicatadai, dai suudarΛ dadaitudai ganvatopa vuicaru.

¹⁹ TaidΛ ΔSuusi itΛtadai:

—Giñoidávurai nai aanΛ ganmaatatuldana masducatai gaagada aapimΛ oodami vaidΛ giñvaavoitudana —astΛtadai ΔSuusi.

²⁰ Tai Λgai otoma anaasi viaa ganvatopa vuicaru dai oí ΔSuusi.

²¹ Dai baitΛquiooma tΛΛ ΔSuusi ΛpΛ gooca gansiΛΛgamΛ. Jacovo ΛΛmadu Vuaana Sevedeo maamaradΛ. Vai Λmo vaarcu Λraana daraajatadai ΛΛmadu oogadΛ dai daraasdi ganvatopa vuicaru. TaidΛ ΔSuusi vai. ²² Tai Λgai otoma anaasi viaa Λvaarcu ΛΛmadu Λnooga dai oí ΔSuusi.

²³ ΔSuusi vΛasi Galilea dΛvΛariaiana aimaraitadai, dai vΛasi judidíu quiquiuupaigadΛΛ gaaagidimi isDiuusi soiña agai oodami sai cΛagacΛΛ oida-cana. VΛasi istumaasi gaaagidiña ΔSuusi sΛΛlicadΛ ΛrcΛΛgaducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi cocodagai viaacami. ²⁴ Tai otoma maí vΛasi Siria dΛvΛariaΛΛ oidacami istumaasi ivuaadana ΔSuusi, dai otoma vuaapi Λgai ΔSuusi vΛasi ΛcococoidadΛ sai duduaaidana tomas-tuma cocodagai viaacami dai ismaacadΛ maitistutuiditadai isoiñadagi vaidΛ ΔSuusi duduaaidiña vΛascatai dai vuvaitu Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛΛ. ²⁵ Tai oí mui oodami ΔSuusi GalileeiñdΛΛ, dai Decapolisi dΛvΛariaiñdΛΛ, dai vΛasi Judeea dΛvΛariaiñdΛΛ JerusaleeniñdΛΛ dai aa ΛmapΛcΛΛaiñdΛΛ, ΛgΛΛ aqui Jordán vasoñiomaiñdΛΛ.

5

¹ Dai aidasi tΛΛ ΔSuusi vΛasi Λoodami, tΛsai Λmo giidiana dai ami daiva. TaidΛ ΛmamaatardamigadΛ ganΛmpagi ΔSuusi sicoli dai vΛasi Λoodami.

² VaidΛ ΔSuusi mamaatΛtuldi daidΛ itΛtadai:

³ —Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi vΛascatai ismaacadΛ maata istagito isDiuusi soiñagi vaidΛ ivuaada Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi. Diuusi soiñamu vai Λgai ivuaadana istumaasi Diuusi ipΛlidi.

⁴ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Λgai ismaacadΛ sivi soigΛΛlidi soimaasi ivuaadatai Λgai Diuusi bai Λliatudamu.

⁵ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Λgai ismaacadΛ maigΛgarducadΛ ganΛlidi, Λgai tΛaanΛdamu oidigi utudiΛΛ sιΛΛscadΛ ugitiagi idi oidigi.

⁶ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Λgai ismaacadΛ sΛΛlicadΛ cΛagacΛΛ oidaca Λlidi, Diuusi soiña agai Λgai vai poduucai oidacana.

⁷ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Λgai ismaacadΛ soigΛΛlidi aacadΛ, Diuusi soigΛΛliadamu ΛgaicadΛ ΛpΛ.

⁸ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Λgai ismaacadΛ maisoimaasi ivuaada Λlidi. Λgai Diuusi ΛΛmadu iimimu.

⁹ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Λgai ismaacadΛ soicΛi Λcocoadami sai camaitΛncocodaiña. Diuusi gΛmaamara duucai nΛijadamu.

¹⁰ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Λgai ismaacadΛ aa soimaa taatamituldi ivuaadatai Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi. Diuusi soiñamu vaidΛ apiavuaada Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi.

¹¹ Diuusi cΛagacΛΛ gΛnnΛijadamu aapimΛ sιΛΛscadΛ Λoodami gΛnaagiadagi soimaasi ñiooqui dai soimaasi gΛntaatamituldiadagi dai masιΛΛscadΛ gΛnyaatagΛdagi, giñvaavoitudaitai aapimΛ. ¹² DΛmos baigavΛr ΛnΛliada aapimΛ Diuusi gΛnmaaquimu Λmo istumaasi cΛΛgaducami tΛvaagiΛΛ, poduucai ΛpΛ soimaa taata ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacadΛ ΛpΛga dada isaapimΛ.

¹³ Ismaic^{aa}gac^{aa}ra oidaca aapim^a oodami maitip^{aa}liadamu isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida^a poduuc^ai isduuc^ai amo oodami maitip^{aa}lidiña iscuaadagi cuaadagai maiyoovicami. Casc^{aa}da ali^{aa}si g^{aa}aagai isc^{aa}gac^{aa}ra oidaca aapim^a. N^{aa}iditai aa isc^{aa}gac^{aa}ra oidaga aapim^a poduuc^ai ip^{aa}liadamu agai isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida^a damos ismaic^{aa}gac^{aa}ra oidaca aapim^a aid^a gia maisoic^{aa}i aapim^a oodami dai Diuusi gajiaad^{aa}ra g^{aa}nviaamu aapim^a.

¹⁴⁻¹⁶ Ali^{aa}si arsoiñi cuudagi tuc^{aa}ra. Poduuc^ai a^{aa}ra ali^{aa}si arsoiñi aapim^a c^{aa}gac^{aa}ra oidacatai vai poduuc^ai maat^{aa}na aa isducatai Diuusi ip^{aa}lidi isoidacagi. V^{aa}si oodami g^{aa}nt^{aa}gito n^{aa}idi isaapim^a arvaavoitudadami. Daid^a aoodami n^{aa}iditai isc^{aa}gac^{aa}ra oidaga aapim^a siaa duutuadagi Diuusi g^{aa}rooga ismaac^{aa}da t^{aa}vaagi^{aa}ra daja.

¹⁷ Maitav^{aa}r pov^{aa}liada aapim^a iñsaan^a divia dai mai^{aa}giada iñagai Diuusi s^{aa}licamigad^a dai mamaat^{aa}tuldiaragad^a ismaac^{aa}da aagidi agai Moseesacaru dai g^{aa}ñiñiooquituldiadamiga, baiyoma divia aan^a dai a^{aa}giada iñagai. ¹⁸ S^{aa}licad^a ang^{aa}naagidi sai si^{aa}si uucami c^{aa}aacagi oidigi v^{aa}si istumaasi aagai Diuusi moduuc^ai im^{aa}da agai mait^{aa}viaa agai tomalaachi tomali amo oojai maimaigovai g^{aa}daasa agai asta si^{aa}scad^a a^{aa}dui v^{aa}si ismaac^{aa}da viaa si^{aa}a^{aa}duñiagi. ¹⁹ Casc^{aa}da sioor^a amapiad^{aa}ra viaagi amo istumaasi Diuusi s^{aa}licamigad^aaiñ^{aa}ra, tomasi agai po^{aa}lidi ismaisi g^{aa}aagai isiduñiagi dai poduuc^ai mamaat^{aa}tuldiadagi aoodami sai poduuc^ai ivuaadana agai maic^{aa}ga ivueeyi istumaasi Diuusi ip^{aa}lidi. Damos agai ismaac^{aa}da a^{aa}giadagi Diuusi s^{aa}licamigad^a dai poduuc^ai mamaat^{aa}tuldiadagi aoodami sai poduuc^ai ivuaadana agai gia c^{aa}ga ivueeyi istumaasi Diuusi ip^{aa}lidi. ²⁰ Aan^a ang^{aa}naagidi aapim^a sai amamaat^{aa}tuldiadami Diuusi s^{aa}licamigad^a amadu a^{aa}fariseo po^{aa}lidi isc^{aa}gac^{aa}ra oidaga damos mait^{aa}rvaavoi. Aapim^a ali^{aa}si g^{aa}aagai iss^{aa}licad^a c^{aa}gac^{aa}ra oidacagi maisiu a^{aa}pan duuc^ai agai. Damos ist^{aa}gitoda aapim^a a^{aa}pan duuc^ai agai, Diuusi mait^{aa}nsoiñamu isc^{aa}gac^{aa}ra oidaca aapim^a.

²¹ Aapim^a cajiona m^{aa}said^a it^{aa}t^{aa}dai g^{aa}na^{aa}qui aaduñicar^{aa}: “Maitav^{aa}r gacoodada, is^{aa}maadutai gamuaagi adudunucami g^{aa}aagai isgataa^{aa}ñiagi muaaragai agai a^{aa}ra”. ²² Damos aan^a ang^{aa}naagidi sai tomasioor^a sioor^a baamuagi g^{aa}aduñi vui, dai sioor^a galnaasi ñioocadagi g^{aa}aduñi vui, dai sioor^a vuiirugami aagadagi g^{aa}aduñi Diuusi soimaa taatatuldamu tomasi g^{aa}nmamaat^{aa}tuldiadamiga maipoduuc^ai g^{aa}nmamaat^{aa}tuldiadagi.

²³ Poduuc^ai is^{aa}maadutai imiagi a^{aa}g^{aa} quiuupiamu dai siaa duutuda agadagi Diuusi dai ami t^{aa}gituagi said^a idui amo istumaasi soimaascami g^{aa}aduñi vui vai casc^{aa}da vui baamucagi a^{aa}duñ^a, ²⁴ g^{aa}aagai isvuusia agai abiaad^{aa}ra dai m^{aa}la n^{aa}idagi g^{aa}aduñi dai baiduñiagi ñiooqui agai amadu. Dai aid^a gia a^{aa}pamu imiagi agai a^{aa}g^{aa} quiuupiamu dai ami siaa duutudagi Diuusi.

²⁵ Is^{aa}maadutai soimaasi iduñiagi g^{aa}aduñi vui vaid^a a^{aa}duñ^a vaid^aquiagi dudunucami^{aa}ra damos baiyoma g^{aa}aagai isbai duñia agai ñiooqui agai amadu voiyamu vai agai maivaidaquiagi dudunucami^{aa}ra vaid^a adudunucami t^{aa}agidan tada asandaaru vaid^a asandaaru maisagi. ²⁶ Aan^a gia g^{aa}naagidi sai maivuusian tada agai abiaad^{aa}ra asta si^{aa}scad^a g^{aa}aa nam^{aa}qui v^{aa}si m^{aa}si^{aa}si tañiagi.

²⁷ Aapim^a cajiona sai a^{aa}qui abiaad^{aa}ra aduuc^ai g^{aa}aa: “Sai mait^{aa}aagai isgoogosi g^{aa}anducamicagi oodami”. ²⁸ Damos aan^a ang^{aa}naagidi sai tomasioor^a

sioora galnaasi gantatagitodagi amo ooqui vui tomasi maaasdar naidi agai, agai caapan asi soimaasi ivueeyi isamadu voimudai.

²⁹ Isamaadutai najadagi amo istumaasi dai gaaasida liadagi siappa ama maasi soimaascami baiyoma gaaagai ismainjadagi dai Diuusi amadu imiagi dai maisiu diaavora amadu imiagi. ³⁰ Isamaadutai iduñia liadagi amo istumaasi soimaascami ganoonovicada baiyoma gaaagai ispoliadagi agai ismainnoonov dai Diuusi amadu imiagi dai maisiu diaavora amadu imiagi. Poduucai aagai asuusi sai oodami camaisoimaasi ivuaadana.

³¹ Aaqui aduucai gaaagai appa: “Tomasioora sioora dagituagi gaoñiga gaaagai ismaquiagi amo oojai siaaco aagadagi iscadagito”. ³² Damos aana angnaagidi sai isamo cali dagituagi gaoñiga, maiviaacatai istuisida dagituagi, oodami poliadamu isooqui gogoosi gducami sai cascada dagito cali damos cali arduñida ispoduucai tagitodagi oodami, dai sioora vanaagi amo ooqui dagitobarui agai soimaasi ivueeyi appa.

³³ Aapima cajioma appa masaida itadai ganaaqui aadunicar: “Siascada amaadutai pocaitiadagi sai maata Diuusi sai saticada iduñia agai amo istumaasi Diuusi vatar ali asi gaaagai iduñiagi”. ³⁴ Damos aana angnaagidi sai maitaagai isaagadagi Diuusi tomastumaasicada. Gaaagai isaagadagi Diuusi mosacaasi siascada saticada gaaagadagi dai sai siascada aagadagi isamo istumaasi arvaavoi maiaagadagi tavaagi maa gataana Diuusi cascada, ³⁵ tomali maiaagadagi davarai ami daja Diuusi cascada, tomali Jerusaleena ami gataana agai Diuusi garbaitaacamiga cascada. ³⁶ Dai tomali maiaagadagi gnmomo aapima maitistutuidi istojatudagi siappa tucutudagi tomali amo cupai. ³⁷ Mosavar cho caitiada siappa ja dai maitarcagai isvaamioma aagadagi.

³⁸ Aapima cajioma isaaqui gaaagai aduucai: “Isamaadutai gagagaviagi gavuji pai camainlaada aapi gavujicada adudunucami viaa ispoduucai iduñiagi gaicada appa dai isamaadutai gagagaviagi dai daitudagi gataatamu adudunucami viaa ispoduucai iduñiagi appa gaicada”. ³⁹ Damos aana angnaagidi: Maitaagai pasvui gasia aapi oomaligami baiyoma isamoco gagagaviagi gavuiwasana dagitoni vai ajadara gagagana appa. ⁴⁰ Isamoco vaama gacasiagi dai gyaatagadagi gvoopoida liditai gvaasaraga dagitoni vai baccaina gdaan vaasaraga appa. ⁴¹ Isamaadutai gaaagidagi isoiña baaquia aapi cusuvida tomasi daan duucu uucami soinañi asta uruunoco uucami. ⁴² Tomasioora sioora gataanadagi amo istumaasi maacani aapi, dai sioora gataanadagi amo istumaasi taniuvidicami taniuvidani.

⁴³ Aapima cajioma appa sai aduucai gaa appa: “Oigadañi gaduñi dai cadada gasayu”. ⁴⁴ Damos aana angnaagidi: Oigadavurai gasayu, cagavar ñioocada vui agai ismaacada ganniooquidi, cagavar ivuidiada sioora gancadadagi, gamamadavurai agai vatar ismaacada soimaasi ñiooqui gansuuligiadagi dai soimaasi gantaatamituldiadagi. ⁴⁵ Poduucai gmaata isaapima armaamarada grooga ismaacada tavaagilara daja. Agai ootosdi tonoli caga tuutiacami dai maicaga tuutiacami, dai agai ootosdi duuqui ismaacada siaa duutudai dai ismaacada maisiaa duutudai. ⁴⁶ Dai isaapima oigadagi mosaca agai ismaacada gnoigadai aapima poduucai siadara gnoidana Diuusi amo istumaasi. Asta maicaga tuutiacami appa poduucai ivueeyi di. ⁴⁷ Dai isviaatuldiada aapima mosaca gnaaduñi tuma caga

ivueeyi aapimΛ asta Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi ΛΛpΛ poduucai ivueeyi di. ⁴⁸ CΛΛgavΛr ivuaada aapimΛ Λpan duucai gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja.

6

¹ SiΛscadΛ aapimΛ siaa duutuadagi Diuusi maitavΛr poduucai ivuaada mosipΛlidityai isgΛnnΛijadagi Λoodami dai cΛΛga ñioocadagi aapimΛ gΛnvui, maspovuaada aapimΛ aidΛ gia gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja maitΛnoidamu tomali Λmo istumaasi. ² CascadΛ masiΛscadΛ oidiadagi soituutuigami Λmo istumaasi maitavΛr poduucai ivuaada mosipΛlidityai isgΛnnΛijadagi oodami poduucai isduucai ivueeyi Λgai ismaacΛdΛ aagaiña Λmo istumaasi dai Λma maasi ivuaadana. QuiquiuupiΛrΛ dai cacaayana poduucai ivuaadana Λgai sai cΛΛga ñioocaiña oodami Λgai vΛΛtarΛ. DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai Λgai ismaacΛdΛ povuaadagi gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja maioidamu tomali Λmo istumaasi. ³ DΛmos masiΛscadΛ aapimΛ oidiadagi Λmo istumaasi soituutuigami maitavΛr poduucai ivuaada ipΛlidityai isgΛnnΛijadagi aa. ⁴ Dai Diuusi gΛrooga ismaacΛdΛ nΛidi mastumaasi ivueeyi Λgai gΛnoidamu Λmo istumaasi aapimΛ.

⁵ Dai masiΛscadΛ gamamadada aapimΛ, maitavΛr Λpan duucai ivuaada Λgai ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi, Λgai oojoidi isgugucitai gamamadadagi quiquiuupiΛrΛ dai cacaayana sai nΛidiña Λoodami. SΛlicadΛ angΛnaagidi sai gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja maitΛnoidamu tomali Λmo istumaasi. ⁶ DΛmos aapimΛ masiΛscadΛ gamamadadagi iimivurai siaaco maitipu oodami dai gamamadada. Dai Diuusi gΛrooga ismaacΛdΛ nΛidi mastumaasi ivueeyi Λstocai Λgai gΛnsoicΛdamu.

⁷ MasiΛscadΛ gamamadadagi maitavΛr muiyoco aagada Λmo istumaasi isduucai ivueeyi Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi dai poΛlidiña Λgai sai Λmomoono caΛca agai alia tΛvΛpi ñioocaitai Λgai tomasi maicaΛ. ⁸ MaitavΛr potuutiaca aapimΛ, Diuusi gΛrooga maiquiaa aagidacai aapimΛ abiaadΛrΛ ca-maatΛcana mastumaasi Λgito aapimΛ. ⁹ CascadΛ aduquiuavΛr gamamadada: GΛrooga aapi pasmaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja, aatΛmΛ ipΛlidi isΛoodami gΛsiaa duutuadagi.

¹⁰ Vai otoma aΛna istuigaco gatΛaanΛda agai aapi ΛΛgi tami oidigi daama. VaidΛ ΛpΛduuna pΛstumaasi aapi ipΛlidi tami oidigi daama poduucai isduucai ΛpΛvueeyi tΛvaagiΛrΛ.

¹¹ GΛrsoiñañi tΛtai viaaca aatΛmΛ cuaadagai tΛsiΛsi Λgito sivi vΛΛtarΛ.

¹² GΛroigΛldañi gΛrsoimaascamiga tΛsmaacΛdΛ ivueeyi poduucai tΛsduucai oigΛldi aatΛmΛ Λgai ismaacΛdΛ soimaasi gΛrvuiididi.

¹³ Maiti dagito isΛDiaavora gΛraagiadan taadacagi isiduniΛa aatΛmΛ soimaasi. CΛΛ maatΛ aatΛmΛ isaapi ΛrΛgΛΛ baitΛcΛaacami tΛvaagiΛrΛ dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco is-tomali Λmo Λmai dai isaliΛsi gΛaagai isvΛΛsi oodami gΛsiaa duutuadagi tomastuigaco.

VΛΛsi gomaasi sΛlicadΛ ΛpΛduñia agai poduquiuavΛr gamamadada.

¹⁴ MΛsaapimΛ oigΛldiadagi aa siΛscadΛ soimaasi gΛnvuiidiada Λgai, Diuusi gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja gΛnoigΛldiadamu aapimΛ gΛnsoimaascamiga ΛΛpΛ, ¹⁵ dai mΛsaapimΛ maioigΛldiadagi aa aidΛ gia tomali Diuusi gΛrooga maitΛnoigΛldiadamu gΛnsoimaascamiga.

¹⁶ Masi^Λscad^Λ aapim^Λ gayunandudagi maitav^Λr soig^Λn^Λliadan vuaada ^Λpan duuc^Λi ^Λgai ismaac^Λd^Λ aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi, ^Λgai soig^Λn^Λliadan vuaadana sai n^Λidiña oodami isyunandui ^Λgai. S^Λlic^Λd^Λ ang^Λnaagidi sai g^Λrooga ismaac^Λd^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ daja maioidamu tomali ^Λmo istumaasi. ¹⁷ D^Λmos aapim^Λ masi^Λscad^Λ gayunandudagi mait^Λaagai massoig^Λn^Λliadan vuaadagi, ¹⁸ vai maimaat^Λna oodami masgayunandui. Vai mos^Λca Diuusi g^Λrooga maat^Λcana dai poduuc^Λi ^Λgai g^Λnoidamu ^Λmo istumaasi c^Λagaducami.

¹⁹ Mait^Λaagai ist^Λt^Λgitodagi oodami is^Λmpaidiadagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamarad^Λ uugiugai dai siaa g^Λv^Λueeyi istumaasi dai tami siaaco ^Λsivogami v^Λpac^Λi dai g^Λasidi. ²⁰ Baiyoma g^Λaagai isivuaadagi v^Λasi istumaasi Diuusi ip^Λlidi dai ^Λgai maaquimu istumaasi t^Λgito t^Λvaagi^Λr^Λ. ²¹⁻²³ Is^Λmpaidiada oodami mui naana maasi dai riri-cutuagi aid^Λ gia most^Λt^Λgitodamu ^Λgai g^Λn^Λvustuidaga dai poduuc^Λi ^Λgai g^Λn^Λvupuiirumadai dai maisoic^Λi aa dai maitistutiadamu ist^Λt^Λgitodagi istumaasi Diuusi ip^Λlidi isivuaada ^Λgai. Dai camait^Λt^Λgitoi istumaasi aagai Diuusi ñiooquid^Λr^Λ dai apiasoimaasi ivuaadana. Baiyoma g^Λaagai ist^Λt^Λgitodagi oodami istumaasi Diuusi ip^Λlidi isivuaadagi poduuc^Λi gia soic^Λi ^Λgai aa.

²⁴ Sioor^Λ most^Λt^Λgitodagi isducatai gamait^Λc^Λdagi mui tumiñsi ^Λgai gia maitistutuidi is^Λagiadagi Diuusi.

²⁵ G^Λnaagidiana maitav^Λr vuam ^Λn^Λliada cuaadagaic^Λd^Λ masmaac^Λd^Λ ugia agadagi si^Λpp^Λ mastumaasi iiya agadagi dai oidacagi, tomali yuuc^Λsic^Λd^Λ masmaac^Λd^Λ g^Λnaada agadagi. Diuusi g^Λndui aapim^Λ Diuusi g^Λnmaa iib^Λdag^Λi ^Λgai g^Λnsoiñamu isviaacagi cuaadagai dai yuucusi. ²⁶ N^Λidavurai ujuurugi. Goovai maita ^Λsai tomali maita yoovai, tomali maibai tueeyi g^Λnyoova trooj^Λr^Λ, vai v^Λasc^Λr^Λ Diuusi g^Λrooga ismaac^Λd^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ daja maacai cuaadagai. ^Λoodami vaamioma nam^Λga siujuurugi. ²⁷ Casc^Λd^Λ mait^Λrsoiñi isnaana maasi t^Λt^Λgitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istaa-jucami metro vaamioma g^Λt^Λcavaldiagi, tomasi naana maasi g^Λt^Λt^Λgitoi.

²⁸ ¿Tuisid^Λ mos^Λasi t^Λt^Λgitoiña oodami yuucusi? ^Λoodami g^Λaagai isn^Λijadagi isducatai g^Λlrai yoosigai oidigana maita aata vuaadatai dai tomali maita iilutaitai. ²⁹ Dai v^Λasc^Λr^Λ g^Λnaagidi aan^Λ sai tomali ^Λraí Salomoiñicar^Λu ismaac^Λd^Λ viaacatadai yuucusi c^Λc^Λagaducami v^Λasc^Λr^Λ yuucusid^Λ mai^Λpan ^Λasi chigiam^Λasi yoosigai. ³⁰ G^Λaagai isg^Λnt^Λgito n^Λijadagi oodami v^Λsoi. Chi^Λl^Λqui tasai d^Λjiana guucacana dai gaac^Λc^Λi g^Λm^Λm^Λidi ooroñi^Λr^Λ maitiipucatai cuaagi vai v^Λasc^Λr^Λ Diuusi sigia maastudai, v^Λasi vaamioma soiñana ^Λgai oodami isyuucustada. V^Λasc^Λr^Λ ^Λoodami maic^Λga vaavoitudai isDiuusi nuucada. ³¹ Casc^Λd^Λ g^Λaagai ismaivuam ^Λn^Λliadagi oodami dai mait^Λaagai ispocaitiadagi: “¿Istumaasi ugimu aat^Λm^Λ?” Si^Λpp^Λ: “¿Istumaasi iimu aat^Λm^Λ?” Si^Λpp^Λ: “¿Istumaasi g^Λraad^Λamu aat^Λm^Λ?” ³² V^Λasi ^Λoodami ismaac^Λd^Λ maivaavoitudai Diuusi mos^Λca gomaasi g^Λnt^Λt^Λgitoiña, d^Λmos g^Λrooga ismaac^Λd^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ daja camaat^Λ isv^Λasi gomaasi t^Λgito aat^Λm^Λ. ³³ Baiyoma g^Λaagai isip^Λliadagi oodami sai Diuusi soiñana vai c^Λagac^Λr^Λ oidaca ^Λgai isducatai Diuusi ip^Λlidi, siDiuusi soic^Λd^Λamu siviaacamu ^Λgai istumaasi t^Λgitocagi. ³⁴ Mait^Λaagai issoimaasi g^Λntaatamituldiadagi oodami naana maasi g^Λnt^Λt^Λgitoiñi. V^Λasi tasai naana maasi oidacana dai v^Λasc^Λr^Λ Diuusi g^Λrnuucada aat^Λm^Λ.

7

¹ Maitav_Λr pocaitiadai: “Dañi t_{ΛΛ} soimaasi idui _Λgai maiviaacatai istuisid_Λ pocaitiadagi”. Ispocaitiada aapim_Λ Diuusi pot_Λimu sai maic_{ΛΛ}ga ivueeyi aapim_Λ pocaititai. ² Is_Λmaadutai g_Λt_Λgito n_Λijadagi _Λsoimaasi ismaac_Λd_Λ ivuaadagi _Λaduñd_Λ aid_Λ gia Diuusi g_Λt_Λgito n_Λijadamu _Λsoimaasi ismaac_Λd_Λ ivuaadana _Λgai _ΛΛp_Λ. ³ ¿Tuip_Λasi g_Λt_Λgito n_Λidi issoimaasi ivueeyi g_Λaduñi dai mait_Λt_Λgito n_Λidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴ ¿Tuip_Λasi maisiaa _Λrai aapi?, sai pot_Λt_Λdai g_Λaduñi: “Dañi ali_Λ soimaasi ivueeyi aapi”, t_Λt_Λdai.

Dai mait_Λt_Λgito n_Λidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. ⁵ Aapi _Λr_Λmoco ismaac_Λd_Λ aagai _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivueeyi. _ΛΛp_Λga g_Λaagai isca-
maisoimaasi ivuaada aapi dai gooqui_Λr_Λ aagidagi g_Λaduñi sai camaisoimaasi
ivuaadana. M_Λsapiaaagiadamudai aapim_Λ Diuusi ñiooquid_Λ _Λoodami is-
maac_Λd_Λ c_{ΛΛ}dai Diuusi mosgalnasi ñioocadamudai _Λgai Diuusi vui dai soimaasi
ivuüidiadamudai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ.

⁶ Casc_Λd_Λ mait_Λaagai m_Λsapiaaagiada Diuusi ñiooquid_Λ _Λoodami ismaac_Λd_Λ
c_{ΛΛ}dai Diuusi dai maivaavoituda _Λlidi.

⁷ Alias_Λ g_Λaagai m_Λsiapiataan_Λdagi Diuusi istumaasi t_Λgitocagi si_Λgai
g_Λnsoic_Λdamu sai viaacana istumaasi t_Λgitocagi. ⁸ Sioor_Λ apiataan_Λdagi
Diuusi istumaasi t_Λgitocagi Diuusi s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ soic_Λdamu _Λgai sai viaacana
istumaasi t_Λgitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga _Λmaadutai aapim_Λ isg_Λntaañiagi g_Λnmara _Λmo paana
baisoidana aapim_Λ _Λmo odai? ¹⁰ ¿Si_ΛΛp_Λ isbaioidana aapim_Λ _Λmo cooyi
isg_Λntaañia _Λgai vatopa? ¹¹ M_Λsaapim_Λ ismaac_Λd_Λ maic_{ΛΛ} tuutuiga maata
oidi g_Λnmaamara istumaasi c_{ΛΛ}gaducami, sioma c_{ΛΛ}ga g_Λrooga ismaac_Λd_Λ
t_Λvaagi_Λr_Λ daja _Λgai maacai istumaasi c_Λc_{ΛΛ}gaducami sioor_Λ taan_Λdagi.

¹² Pocaiti Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λr_Λ dai pocaiti _ΛΛp_Λ Diuusi
ñiñiooquituldiadamigad_Λ. M_Λstumaasi ip_Λliada aapim_Λ isg_Λnvuüidiadagi aa
poduuquiav_Λr ivuüidiada aapim_Λ _Λgai _ΛΛp_Λ.

¹³⁻¹⁴ S_{ΛΛ}lic_Λd_Λ av_Λr ip_Λliada aapim_Λ isDiuusi g_Λnsoic_Λdagi is_{ΛΛ}giada
aapim_Λ. Muidutai maitip_Λlidi isDiuusi soic_Λdagi. Sioma maisijaiga is_Λgai
ivuaadagi istumaasi ip_Λlidi d_Λmos _Λgai gia iimimu Diaavora _{ΛΛ}madu. Ali_Λ
sijaiga oodami v_{ΛΛ}t_Λr_Λ isip_Λliadagi isDiuusi soic_Λdagi is_{ΛΛ}giada _Λgai Diuusi,
dai vaamioma chi_{ΛΛ}quidu sioor_Λ _{ΛΛ}gidi Diuusi dai _Λgai gia iimimu Diuusi
_{ΛΛ}madu.

¹⁵ G_Λnnuucadacavurai dai maitivuaada istumaasi g_Λnaagiadagi
_Λmamaat_Λtuldiadami yaatavogami. _Λgai g_Λn_{ΛΛ}madu g_Λn_Λmpaidi ducami
isvaavoitudadagi Diuusi ñiooquid_Λ d_Λmos mait_Λrvaavoi isvaavoitudai _Λgai.
_Λgai ip_Λlidi isg_Λnvupuiirumadagi m_Λsaid_Λ _Λmamaat_Λr_Λd_Λmigad_Λcana
dai oidiña mui naana maasi m_Λstumaasi viaacagi. ¹⁶ Aapim_Λ istutuidi
ismatiagi isbai s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ _Λr_ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ _Λgai ischo _ΛΛp_Λ,
_Λgaic_Λd_Λ ismaac_Λd_Λ ivuaada _Λgai. C_{ΛΛ}ga maata aapim_Λ ismait_Λyoovai
uuvasi uupariaiñd_Λr_Λ, tomali iigosi uuvasi d_{ΛΛ}d_Λd_Λaiñd_Λr_Λ, poduucai _ΛΛp_Λ
Λoodami yaatavogami maitistutuidi isc{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidacagi. ¹⁷ Poduucai _ΛΛp_Λ
oidaga uusi ismaac_Λd_Λ yoovi iibiada dai oidaga aa uusi ismaac_Λd_Λ maiyoovi
iibiada. ¹⁸ _Λmo uusi c_{ΛΛ}gaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiada, dai
Λmo uusi maic{ΛΛ}gaducami maitistutuidi isc_{ΛΛ}gaducagi iibiada. ¹⁹ V_{ΛΛ}si
uusi ismaac_Λd_Λ maic_Λc_{ΛΛ}gaducagi iibiada tami g_Λr_Λd_Λv_{ΛΛ}r_Λg_Λr_Λ g_Λguicumai

dai taiyara gamamaidi. Poduucai ara Diuusi soimaa taatatuldamu amamaatatuldiadami yaatavogami aga taiyara adiaavora amadu.
²⁰ Naiditai issoimaasi ivueeyi agai poduucai gamaat isagai aryaatavogami.

²¹ Maisiu vascatai ismaacada pocaitiadagi sai aan artaanadamigada iimia agai siaaco gataanai Diuusi mosaca agai ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi garooga ismaacada tavaagiara daja. ²² Siascada ajiagi istuigaco naida inagada aan vasi oodami ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami amaasi muidutai povai inatadamu: “Taanadami aatama gamamaatuldina gñiooqui, dai gaguvucadagacada vuvaidina Diaavora tavaanicaruda oodamiaindara, dai gaguvucadagacada ivuaadana aatama mui naana maasi gagarducami”, iscaitadamu agai. ²³ Damos aan potadamu: “Aapima tomali amo imidagai maitinvaavoitu. Iimivurai tabiadar. Aapima arsoimaasi ivuaadami”, antadamu aan —astadai Suusi.

²⁴ Daid itadai ara:

—Siora gñacacagi daid ivuaadagi istumaasi aagai aan agai arpan ducami amo cali ismaacada alia saituduga daid idui amo vaaqui damos araga caga cooco davara dai cadagucami darai simientogada. ²⁵ Tai duudu dai gapi daivusai suudagi dai cavami avai tai vascara maigai avaaqui cadagucatadai agai simientogada cascada. ²⁶ Damos siora gñacacagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aan agai arpan ducami amo cali vuirugami ismaacada mosorai daama idui amo quii. ²⁷ Tai duudu dai gapi daivusai suudagi dai cavami avai tai gai avaaqui dai camaitarsoini —astadai asuusi.

²⁸ Aidasi canatocai ñioo asuusi, vaid aoodami camaita isducatai gantatagituagi cacatai sila caga ñioocai asuusi. ²⁹ Amo samicami viaacami duucai mamaatuldi agai dai maisiu arpan duucai amo mamaatuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi cascada.

8

¹ Aidasi asuusi tavai giidaiindara tai oi mui oodami. ² Tai miaadara calquiva amo cali ismaacada viaacatadai amo cocodagai ismaacada duvaaldi gatucuga dai siaa duutuli asuusi, daid itadai:

—Taanadami pasipaliadagi istutuidi aapi isginduaaidagi —astadai cali.

³ Taid asuusi taata ganovicada daid itadai:

—Ipalidiana isgduaaidagi, duaadicami ivii —astadai asuusi.

Mospota asuusi taid acocoad duaadicami vii. ⁴ Taid asuusi itadai:

—Dañi, maitiaagiada tomali amadutai pasducatai dueeyi mosaiimi dai mala vuidara calquiva paali dai oida istumaasi aagai Mosesacaru samicamigada vai naidina aoodami pascadueeyi —astadai asuusi.

⁵ Aidasi mosaayi asuusi Capernaumarai tai miaadara calquiva amo sandaaru taanadamigada. Agai arromanu dai daani, ⁶ daid itadai:

—Taanadami gñimara quiyara caata maitistutuidi isaimardagi dai alia soimaa taataca cocodagai —astadai.

⁷ Taid asuusi itadai:

—Aan gamu imimu dai duaaidamu —astadai.

⁸ Taid asandaaru taanadamigada aa noragi daid itadai:

—TlaanΛdami aapi vaamioma tlaanΛi iñsaanΛ cascΛΔ maitΛagai passoigΛvuaadagi mosai potΛi sai duaadΛna giñmara siΛgai duaadimu. ⁹ AanΛ viaa giñtlaanΛdamiga, dai aanΛ viaa ΛpΛ giñsandaaruga ismaacΛΔ tlaanΛi aanΛ, siΛascadΛ aagida aanΛ Λmoco sai imΛna vai aimΛrai, dai siΛascadΛ aagida aanΛ Λmai sai diviana vai didivai, dai siΛascadΛ tlaañia aanΛ Λmo istumaasi giñpiooñiga vaidΛ ivueeyi —astΛtdai Λsandaaru tlaanΛdamigadΛ.

¹⁰ Aidasi caΛ ΛSuusi imaasi, maitΛΛ istumaasi gatΛgituagi daidΛ itΛtdai Λjudidíu ismaacΛΔ oiditadai:

—SΛlicadΛ angΛnaagidi, sai gΛraaduñi saagida maiquiaa nΛidi aanΛ tomali Λmoco ispocaasi vaavoitudadagi siΛasi vaavoitudai idi cΛΛli. ¹¹ AanΛ angΛnaagidi sai mui ismaacΛΔ maitΛrjudidíu aipaco oidacami vaavoituda agai Diuusi ñiooquidΛ. Dai Λgai iimia agai tΛvaagiamu mΛΛca siaaco gatlaanΛi Diuusi dai Λmadu daraaja agai AvraañicarΛ dai Isaacaru, dai JacocarΛ. ¹² DΛmos Λjudidíu Λgai ismaacΛΔ polidi sai iimia agai mΛΛca siaaco gatlaanΛi Diuusi AvraañicarΛ cajiudadΛcatai, Λgai gia maiviaacamu oigaragai isiimiagi. Diuusi ootosa agai Λgai mΛΛca siaaco tomastuigaco tucamuga dai suaanΛda agai Λgai dai aliΛ soimaa taataca agai —astΛtdai ΛSuusi.

¹³ Dai amaasi ΛSuusi itΛtdai Λsandaaru tlaanΛdamigadΛ:

—ImΛdañi gΛquiiyamu dai pΛstumaasi vaavoitudai poduucΛi ΛpΛduuñimu —astΛtdai.

Dai mospotΛi ΛSuusi tai dueeyi maradΛ Λsandaaru tlaanΛdamigadΛ.

¹⁴ TaidΛ ΛSuusi ii Piiduru quiidiamu vai ami caatΛcatadai ΛPiiduru tumudΛ aliΛ oiditadai toiñdagai. ¹⁵ TaidΛ ΛSuusi mostaata novidΛ tai dagito toiñdagai tai otoma vañi Λgai dai bibi gΛdadidacami.

¹⁶ Dai aidasi catuca taidΛ Λoodami vuaapi ΛSuusi mui oodami ismaacΛΔ viaacatadai Diaavora tΛtlaañicarudΛ, taidΛ ΛSuusi mosali Λmo ñiooquicadΛ vuvaitu vΛΛsi ΛDiaavora tΛtlaañicarudΛ dai duduaadi vΛΛsi ΛcoococidadΛ. ¹⁷ Aidasi ΛpΛdui imaasi poduucΛi ΛpΛdui ismaacΛΔ aagai Isaía Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai poduucΛi ooja agaitai ΛCristo: “Λgai gΛrduduaaidamu”, ascΛiti Isaía.

¹⁸ Aidasi tΛΛ ΛSuusi isaliΛ muidu oodami Λgai sicoli, aagidi Λgai gΛmamaatΛrdamiga sai daivuñdana vaasadΛrΛ ΛgΛΛ suudagi Galilea. ¹⁹ Tai Λmo mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ miaadΛrΛ cΛquiva daidΛ itΛtdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami aanΛ gΛoidatucuda iñΛlidi tomasiaaco siaaco aimΛrda aapi —astΛtdai.

²⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Cacaasiocai viaa gΛntΛΛtΛjoga dai ujuurugi viaa gΛncocosa, dΛmos aanΛ ismaacΛΔ viaa Λmo sΛlicami maivaacΛ —astΛtdai ΛSuusi.

²¹ Dai Λmai ismaacΛΔ ΛrΛSuusi mamaatΛrdamigadΛcatadai potΛtdai Λgai ΛSuusi:

—TlaanΛdami giñdagitoñi nai ΛpΛga mΛΛ yaasa aanΛ giñooça dai gooquiΛrΛ gΛoidatucudagi —astΛtdai.

²² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Giñoidañi dai dagito vai Λgai ismaacΛΔ ΛrΛpan ducami coidadΛ maitiñΛgíditi yaasana gΛncoidadΛga —astΛtdai ΛSuusi.

²³ Amaasi ΔSuusi tΔsai Δmo vaarcuΔrΔ ΔΔmadu aatΔmΔ mamaatΔrdamigadΔ Δgai. ²⁴ Dai aidΔsi gΔΔ suudagi daama iimΔitadai Δgai tai aliΔ cavami ΔvΔ vai tai tΔΔsadΔi suudagi dai vaarcu Δraana vaacΔi. VaidΔ ΔSuusi coosocatadai.

²⁵ TΔtai aatΔmΔ mamaatΔrdamigadΔ Δgai iji dai mΔΔ nΔnΔitu daidΔ itΔtΔdai:

—TΔaanΔdami cΔΔgacΔrΔ igΔrvuvaida casiatΔ yooga duudupi —astΔtΔdai aatΔmΔ.

²⁶ TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—¿TuimΔsi duduaadimuca? AapimΔ maivaavoitudai iñsaanΔ istutuidi isgΔnnuucadacagi —gΔrtΔtΔdai ΔSuusi.

Dai vañi dai dodoligitu ΔΔvΔΔli ΔΔmadu ΔgΔΔ suudagi tai vΔΔsi dodoli vii.

²⁷ TΔtai aatΔmΔ maitΔΔ isducatai gΔrtΔtΔgituagi daidΔ icaiti:

—¿Istuma cΔΔli idi vai asta ΔΔvΔΔli dai gogΔΔ suudagi ΔΔgidi? —caiti aatΔmΔ.

²⁸ Dai amaasi vaasadΔrΔ dΔgavusai Δgai ΔgΔΔ suudagi dai aayi Gadara dΔvΔΔriΔrΔ, tai vuvaaja gooca cΔcΔΔli camposantuaiñΔrΔ Δgai viaacatadai Diaavora tΔtΔaañicarudΔ dai aliΔ oomaliga tomali oodami maitistutuidiñΔ ismi-aanai dΔgavuscΔdagi. ²⁹ Amaasi miaadΔrΔ guuquiva Δgai siaaco cΔaacatadai ΔSuusi dai iññaquimi daidΔ icaitimi:

—¿TuipΔsi gΔrΔΔmadu vapacΔi aapi Suusi Diuusi maradΔ maitiquiaa aΔcΔi istuigaco soimaasi gΔrtaatatulda agai aapi? —ascΔiti Δgai.

³⁰ Dai bai miaanai abiaadΔrΔ ajioopaitadai mui tΔtaisoli, ³¹ vaidΔ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ daañimi ΔSuusi daidΔ itΔtΔdai:

—PΔsgΔrvuvaidagi idi cΔcΔΔliaiñΔrΔ pai gΔrdagito tΔtai vaapaquia aatΔmΔ gotΔtaisoliΔrΔ —astΔtΔdai ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ.

³² TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—Iimivurai tudu —astΔtΔdai.

TaidΔ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ vuvuaaja ΔcΔcΔΔliaiñΔrΔ dai tΔtaisoliΔrΔ vaapa, taidΔ ΔtΔtaisoli koidam voopoi dai gΔΔ suudarΔ suuli dai vΔΔsi baicoi.

³³ TaidΔ Δnuucadacami tΔtaisoli voopoi dai duduaadimutugai, dai mΔΔca gaaagidi quiiquiana vΔΔsi istumaasi ΔpΔdui, dai isducatai ΔpΔdui ΔcΔcΔΔlicΔdΔ ismaacΔdΔ viaacatadai ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ. ³⁴ Tai vΔΔscatai Δoidacami iji siaaco daacatadai ΔSuusi, dai tΔΔgacai daañimi sai imΔna ami dΔvΔΔriaiñΔrΔ.

9

¹ Tai amaasi ΔSuusi tΔsai Δmo vaarcuΔrΔ, dai daivusai vaasadΔrΔ ΔgΔΔ suudagi dai Δpamu aayi ΔΔgi gΔdΔvΔΔragΔrΔ. ² MΔtai uusiarΔ vuaapi Δmo cΔΔli ismaacΔdΔ maitistutuiditadai isoññadagi. Dai aidΔsi tΔΔ ΔSuusi isalia vaavoitudai Δoodami potΔtΔdai Δgai ΔcΔΔli coocoadΔ:

—Maiti soigΔΔliada giñaduñi, casiant oigΔli aanΔ vΔΔsi istumaasi soimaascami ismaacΔdΔ ivuaadana aapi —astΔtΔdai ΔSuusi.

³ Amaasi ΔΔmoco ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔΔlicamigadΔ aduucai gΔntΔtΔgitoitadai: “Idi cΔΔli poΔlidi isΔrDiuusi”, asΔnΔlidi. ⁴ VaidΔ ΔSuusi maatΔcatadai istumaasi gΔntΔtΔgitoi Δgai daidΔ itΔtΔdai:

—¿TuimΔsi mosΔΔ soimaasi gΔntΔtΔgitoi? ⁵⁻⁶ AanΔ viaa Δmo sΔΔlicami dai cascΔdΔ viaa guvucadagai isoigΔldiadagi vΔΔsi soimaascamigadΔ oodami. DΔmos maisijaiga ispoduucai aagagi tomasioorΔ cascΔdΔ sivi gΔntΔΔgidamu aanΔ issΔΔlicΔdΔ viaa aanΔ guvucadagai isduaaidagi idi cΔΔli —astΔtΔdai ΔSuusi ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔΔlicamigadΔ.

Dai amaasi itΔtΔdai ΔSuusi ΔcΔΔli coocoadΔ:

—Vañigiñi dai bΔi gΔvaacosi dai noragi gΔquiiyamu —astΔtΔdai.

⁷ Taid^Λ Λcoocoad^Λ vañi dai nora g^Λquiiyamu. ⁸ Aid^Λsi t^{ΛΛ} Λoodami imaasi, ali^Λ duduaadimu dai siaa duutuli Diuusi, maacacai ^Λgai guvucadagai ^Λmo c^{ΛΛ}li.

⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii abiaad^Λr^Λ dai giñt^{ΛΛ} iñsaan^Λ daacatai gavuu^{yi} tumiñsi, dai povai iñt^Λt^Λdai:

—Mataivo, giñoidañi —iñt^Λt^Λdai.

Antai aan^Λ c^Λquiva dai oí.

¹⁰ Dai ^Λmo imidagai gacuaadatadai ^ΛSuusi ^Λmo quiiy^Λr^Λ tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuid^Λr^Λ daraaja Suusi ^{ΛΛ}madu dai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi ^{ΛΛ}p^Λ. ¹¹ D^Λmos t^{ΛΛ}gacai ^Λfariseo g^Λrt^Λcacai aat^Λm^Λ ^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ dai pov^Λrt^Λt^Λdai:

—¿Tuisid^Λ gacueeyi g^Λn^Λmamaat^Λtuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ^{ΛΛ}madu? —g^Λrt^Λt^Λdai.

¹² Vaid^Λ ^ΛSuusi ca^Λ gomaasi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—^Λgi coococoidad^Λ t^Λgito gaduduaidiadami ^Λmaicoococoidad^Λ mait^Λgito. ¹³ Maat^Λvurai aapim^Λ ist^Λiya ^Λlidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquid^Λr^Λ: “Aan^Λ maitip^Λlidi is^Λoodami giñoidiadagi naana maasi tomali maitip^Λlidi aan^Λ is^Λoodami coodadagi tutuuru tomali sisiivatu aan^Λ giñv^{ΛΛ}tar^Λ, baiyoma ip^Λlidi aan^Λ sai soig^Λn^Λlidiña oodami aac^Λd^Λ”. Aan^Λ andivia tami oidigi daama vai ^Λsoimaasi ivuaadami ^Λma duuc^Λai g^Λnt^Λt^Λgitona dai camaisoimaasi ivuaadana. Ismaac^Λd^Λ po^Λlidi ismaisoimaasi ivueeyi siaad^Λr^Λ ^Λma duuc^Λai g^Λnt^Λt^Λgitona —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁴ Amaasi ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛVuaana miaad^Λr^Λ guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai pot^Λt^Λdai:

—Aat^Λm^Λ ^{ΛΛ}madu ^Λfariseo duudatai maitacueeyi. ¿Tuisid^Λ aapi g^Λmamaat^Λrdamiga gacueeyi? —ast^Λt^Λdai.

¹⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ gia ^{ΛΛ}madu aim^Λr^Λai giñmamaat^Λrdamiga casc^Λd^Λ gacueeyi goovai, d^Λmos si^{ΛΛ}scad^Λ ^Λgai ismaac^Λd^Λ giñvuid^Λr^Λ v^{ΛΛ}t^Λ giñmuaagi aid^Λ gia maitaugimu giñmamaat^Λrdamiga.

¹⁶⁻¹⁷ Tomali ^Λmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamaat^Λtuldi aan^Λ dai apiavaavoitudadagi g^Λvaavoidaraga —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁸ Aid^Λsid^Λ ^ΛSuusi aagaitadai imaasi tai ami divia ^Λmo judidíu t^Λaan^Λdamigad^Λ dai g^Λtootonac^Λd^Λ c^Λquiva ^ΛSuusi vuid^Λr^Λ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Giñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi g^Λnovi ^Λpamu duaacan tada ^Λgai —ast^Λt^Λdai ^Λjudidíu t^Λaan^Λdamigad^Λ.

¹⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi c^Λquiva dai ii ^Λgai ^{ΛΛ}madu dai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^{ΛΛ}p^Λ oí. ²⁰ Amaasi ^Λmo ooqui ismaac^Λd^Λ cabaivustaama dan gooca uumigi soimaascatadai masaadaigad^Λ miaad^Λr^Λ c^Λquiva ^Λgai ^ΛSuusi abaana dai gooquiamad^Λr^Λ mostaata ugidiana daama vaasarad^Λ. ²¹ Pov^{ΛΛ}lidadai ^Λgai: “Tomasi mos^Λca daama vaasarad^Λ taata aan^Λ casc^Λd^Λ caduaadian tada aan^Λ”, as^{ΛΛ}lidi ^Λooqui. ²² D^Λmos ^ΛSuusi gooquiamaco n^Λn^Λava daid^Λ it^Λt^Λdai ^Λooqui:

—Baigi g^Λaliada giñmara giñvaavoitu aapi casc^Λd^Λ dueeyi —ast^Λt^Λdai.

Dai aid^Λ todian duuc^Λai ^Λooqui dueeyi.

²³ Aid^Λsi aayi ^ΛSuusi quiidi^Λr^Λ ^Λt^Λaan^Λdam^Λ t^{ΛΛ} ^Λgai ^Λiivadami cabaig^Λnducacatadai dai iivitulda agaitadai aid^Λm^Λsi yaasa agaitadai ^Λali t^Λji dai t^{ΛΛ} mui oodami vai g^Λg^Λr^Λ suaan^Λitadai. ²⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Vuvaaquivurai tabiaadara, goali taji maitarmuuquiad mosacooso goovai —astatadai asuusi.

Damos oodami mosasai pocaititai asuusi. ²⁵ Aidasi cavasi vuvaja oodami taid asuusi vaa dai bai amuuquiad novida tai agai vafi. ²⁶ Dai vasi aipacoga sicoli oidacami mai istumaasi apadi.

²⁷ Aidasi vuusai asuusi abiaadara gooca mainanaadami oi agai dai iinaquimi daida icaitimi:

—Aapi Davicaru cajiudad ismaacada Diuusi maa amo samicami soigi galda aatamacada —tatadai mainanaicada.

²⁸ Dai aidasida asuusi vaa amo quiyara taida mainanaicada abaana guuquiva taida asuusi tacacai daida itatadai:

—¿Vaavoitudaimasi aapima insana istutuidi isganduduaaidagi? —tatadai.

Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Aja —tatadai.

²⁹ Amaasi asuusi taata agai vuupuida daida itatadai:

—Povadunia agai isducatai vaavoitudai aapima —tatadai.

³⁰ Tai povadi caduduaadicami vii. Amaasi asuusi calga aagidi daida itatadai:

—Maitavar aagiada aapima tomali amaadutai istumaasi idui ana —tatadai asuusi.

³¹ Dai mosatudama vuvacacai abiaadara tomasioora aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai asuusi.

³² Aidasi quiaa vuvaquimi acacali tai aa vuaa amo cali muudugami sai duaidana asuusi. Agai viaacatadai amo Diaavora taañicaruda. ³³ Dai vuvaidacai asuusi adiaavora taañicaruda tai bovasdara glaagacai nioo acali. Taida ajudidu mital istumaasi gantlagituagi daida icaiti:

—Tomali amo imidagai mitalidina amo istumaasi pomaasi vasi gardavarragara —caiti ajudidu.

³⁴ Damos afariseo vui nioocai asuusi daida icaiti:

—Gocali vuvaidi Diaavora taañicaruda guvucadadacada abaitacacamigada adiaavora taañicaruda —caiti.

³⁵ Vaida asuusi aimaraina vasi aali quiquiana dai aipaco ami davarira uugidiana mamaatuldina agai oodami judidu quiquiupaigadara. Asuusi aagidina oodami sai Diuusi soicada alidi oodami sai calgacara oidacana. Dai duduaaidina asuusi tomastuma coocodagai viaacagi oodami.

³⁶ Talgacai asuusi mui oodami alia soigali gaicada. Agai alia soigali vaamioma gataanaitai romamano dai maitipu siora soinagi vai lagi gataanadagi agai. Agai an ducami caniru maipastuturuacami, maiviaacatai siora nuucadacagi. ³⁷ Amaasi asuusi povartatadai aatma ismaacada armamaatardamigada:

—Tami oidigi daama oidaga mui oodami ismaacada vaavoituda alidi Diuusi nioquida, damos maitipu siora aagidagi, chilquidu oodami ismaacada gaaagidi Diuusi nioquida cascada. Vai ismaacada calca alidi an ducami gapi yoovaragai dai yoovadami chilquidu. ³⁸ Cascada daanadvurai aapima Diuusi ismaacada artaanadami vai ootosana aa ganiñoquituldiadamiga vai aagidana agai nioquida oodami —gartatadai asuusi.

10

¹ Amaasi ʼSuusi garvaí aatama baivustaama dan gooca tʼsaidʼ armamaatʼrdamigadʼcana dai garmaa sʼallicami sai vuvaidiña aatama Diaavora tʼtʼaañicarudʼ oodamiaiñdʼara dai duduaaididana oodami tomastuma coocodagai viaacami.

² Dai potʼatʼgidu aatama baivustaama dan gooca ʼSuusi ojootosadʼ. ʼʼpʼagadadʼ ʼrSimuñi masmaacadʼ Piiduru aagaiña ʼpʼ, dai Aandʼrasi Piiduru suculidʼ, dai Jacovo ʼʼmadu Vuaana Sevedeo maamaradʼ, ³ dai Piili, dai Bartolomé, dai Tomás, dai aanʼ Mataivo ismaacadʼ ʼrvuudamicatadai tumiñsi, dai Jacovo Alfeo maradʼ, dai Leveo masmaacadʼ Tadeo aagaiña ʼpʼ, ⁴ dai Simuñi ʼgai ʼʼmoco ismaacadʼ vuidʼra caatʼcana ʼromamano, dai Uudasi Iscaliote ismaacadʼ gooquiʼrioma gatʼʼgi ʼSuusi.

⁵ Daidʼ ʼSuusi garootoi vʼʼscatai aatama tʼsai gaaagidana Diuusi ñiooquidʼ dai povartʼʼdai ʼgai:

—Maitavʼr iimi siaaco oidaga ʼgai ismaacadʼ maitʼrjudidíu, tomali maivapacʼda quiiquidʼra Samaalia dʼvʼʼriʼra oidacami, ⁶ baiyomavʼr iimi garaaduñi judidíu ʼʼmadu. ʼjudidíu camaiʼʼgidi Diuusi ñiooquidʼ cascʼda ʼjudidíu ʼʼpan ducami cañiiru sibʼ iimiadʼ. ⁷ Iimivurai dai agida sai cami-aadimi istuigaco Diuusi soicʼda ʼlidi oodami sai cʼʼgacʼra oidacana. ⁸ Aanʼ ganmaa guvucadagai masai duduaaidiña ismaacadʼ viaacagi ʼcoocodagai ismaacadʼ duvaldi gatuucuga dai ismaacadʼ ʼma maasi coocodagai vi-aacagi ʼpʼ dai duduaacaldavurai coidadʼ dai vuvaidavurai Diaavora tʼtʼaañicarudʼ oodamiaiñdʼra. Aanʼ ganmaa idi guvucadagai dai maitʼntai tumiñsi, cascʼda aapimʼ avʼr maitaanʼda ʼpʼ masmaacadʼ duduaaidagi.

⁹ Dai maitavʼr vuucai tumiñsi, ¹⁰ tomali maivuucai ganmoraraaliga gaamu voyiamu. Mosali ʼʼmo vaapasaragai avʼr vuucai dai maitavʼr vuucai aa susuusacai tomali giicai. ʼaata vuaadami viaa sʼallicami masbibiaadagi.

¹¹ Masiaʼscadʼ ajiagi aapimʼ ʼmo ali quiyʼra vʼrai gaaga ʼmo oodami cʼʼ tuigacami ismaacadʼ vʼʼsi oodami siaa duutuadagi dai ami quiidiʼra ʼgai avʼr ganuuliña asta masiaʼscadʼ iji aapimʼ abiaadʼra. ¹² Masiaʼscadʼ aiya ʼmo quiyʼra vʼrai agida ʼoidacami sai Diuusi ipʼlidi isiibʼstudacan taadacagi ʼgai iibʼadʼ. ¹³ Dai isami oidacami caʼca ʼliadagi Diuusi ñiooquidʼ dai sʼallicadʼ ipʼliadagi isDiuusi soiñagi vai ganiibʼstacan tadacagi ʼgai aidʼ gia ganiibʼstacan tadacamu ʼgai. Dai ismaicaʼca ʼliada ʼgai aidʼ gia maitʼniibʼstacan tadacamu ʼgai. ¹⁴ Dai masiaaco maitʼnmiaadʼgida agadagi dai tomali maitʼncaʼca ʼliadagi vʼrai vuvaaqui abiaadʼra dai gigigida ʼdʼvʼʼrai ganʼʼcasuaiñdʼra vai poduucai maatʼna ʼoodami ismaicʼʼga idui. ¹⁵ Sʼallicadʼ angʼnaagidi sai siaʼscadʼ Diuusi naidagi ismaacadʼ ʼrcʼʼga ivuaadami dai ismaacadʼ ʼrmaicʼʼga ivuaadami vaamioma soimaasi taatat-uldamu ʼgai ʼoodami ismaacadʼ maitʼnmiaadʼgidagi siʼoodami ismaacadʼ Sodoomarʼ dai Gomooraʼra oidacatadai.

¹⁶ Ganootosai aanʼ ʼoodami saagida dai ʼʼmoco aliʼ oomaliga dai soimaasi gantʼaatatulda ʼgai poduucai isduucai sʼʼsʼyi soivueeyi cañiiru. Cʼʼga avʼr gantʼʼʼgitoca dai cʼʼga tuutiaca vʼʼscatai vui. ¹⁷ Dʼmos aapimʼ gʼaagai masʼʼʼgi ganuucadacagi, gantʼʼgida magari dudunucami dai gangʼʼʼtudamu aapimʼ quiquiuupiʼra. ¹⁸ Dai asta vaama gantʼutusadamu oodami tʼtʼaanʼdami vuidʼra dai raraí vuidʼra giñvaavoitudaitai aapimʼ, poduucai istutiadamu aapimʼ isgiñaagadagi

agai vuitapi dai agai ismaacada maitarjudidú vuitapi aapa. 19-20 Damos masiascada vaama gantutusadagi aapima dudunucamiara maitavar vuaam anliada maimaatatai istiyagi. Diuusi Ibadan soicadamu varai aagada mastumaasi tagitocagi amaasi.

21 Dai oodami gatagiada agai lagi gansusuuculi dai gansiisiagi dudunucamiara masai coodaina, dai dadada gatagiada agai lagi ganmaamara, dai maamarada vuidara vaataca agai gandada dai gataanadamu coodaragai aapa. 22 Dai vasi oidigi daama oidacami gancada agai ginvavoitudaitai aapima. Damos siora apiaginvavoitudadagi siascada uucami oidacagi oidigi daama agai cacara vuvaaquimu. 23 Masiascada soimaasi gantaatamituldiadagi amo ali quiyara iimivurai sibacoga mai ali quiyara. Sallida angnaagidi sai maquiaa naatocai iimia agai aapima vasi aali quiquidara ajudidú sidivimu ana ismaacada via amo salliami.

24 Tomali amo mamaatardami maivaamioma maata siamaata gama-maatatuldiadami dai tomali amo pioñi maivaamioma gataana siasi gataana gataanadami. 25 Isoimaasi taatamadagi amamaatatuldiadami amamaatardamigada aapa soimaa taatamaiña. Dai issoimaasi taatamadagi gataanadamiga apioñigada soimaasi taatamaiña aapa cascada aapima soimaasi taatadamu aapa an duuca ana. Aoodami Diaavora ginaagaina dai vaamioma galnaasi ñioqui gnaagadamu agai aapima ginnamaatardamiga.

26 Damos maitavar abiada aoodami ismaacada soimaasi gnduinda aliadagi. Ca maata Diuusi vasi istumaasi iduñia aliada agai aapima gnvui dai Diuusi maasiuldamu vasi gomaasi siascada nidagi agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. 27 Vasi ismaacada gnaagidi ana lagi daraajatai aatama aagidavurai aapima aoodami vasi aipacoga oidacami. 28 Maitavar abiada agai ismaacada mumueeyi gatuucuga damos maitistutuidi ismuaagi gaibadaga. Baiyomavar abiada Diuusi ismaacada istutuidi isootosagi gaibadaga amadu gatuucuga maca siaaco oidaga aDiaavora.

29-31 Ca maata aapima isgagaagarai gooca ujuurugi amo sintaavucada damos Diuusi vascara nuucadacana. Aoodami maitistutuidi ismuaagi tomali amo urugi maimaacacai oigaragai Diuusi. Dai Diuusi vaamioma gannucada aapima sia ujuurugi cascada maitavar duduaadicuda Diuusi gannucadaca agai. Diuusi maata vascatai asta siajaquidu amadutai cuucupada.

32 Vascatai ismaacada ganmaasiuldagi oodami vuitapi isginvavoitudai ana aapa aagamu ginooga vuitapi ismaacada tvaagiarra daja isagai arginmaamara. 33 Dai ismaacada ginstocadagi oodami vuitapi ana aagamu Diuusi garooga vuitapi ismaacada tvaagiarra daja sai agai maitarginmaamara.

34 Maitavar povanaliada aapima ansai ana divia sai sioma oidacana vasi oodami maitavar vaavoi baiyoma divia ana vai oidacana cocodi. Ismaacada maitinvavoitudai cocodamu agai ismaacada ginvavoitudai. 35 Isamo cali ginvavoitudagi marada vuidara caatcamu. Dai isamo ooqui ginvavoitudagi ooqui marada vuidara caatcamu. Dai isamo ooqui ginvavoitudagi caasdadada vuidara caatcamu. 36 Dai poduca ai paco gnvupui vaatcamu aoodami lagi gnaadunuma.

37 TomasioorΛ sioorΛ maitiñvaavoituda λliadagi baamucal dΛΛdΛ maimaaquimu aanΛ oigaragai isλrgiñmamaatλrdamicagi dai toma-sioorΛ sioorΛ maitiñvaavoituda λliadagi baacoical maamaradΛ maitipλlidity isgiñvaavoitudagi oogadΛ maimaaquimu aanΛ oigaragai isλrgiñmamaatλrdamicagi. 38 Dai sioorΛ maibaigλducagi isoimaa taatagi dai asta muquiagi λmo curusiaba giñvaavoitudaitai maimaaquimu aanΛ oigaragai isλgai λrgiñmamaatλrdamicagi. 39 Dai sioorΛ giñvaavoitudadagi vai cascΛdΛ λoodami muaagi λgai Diuusi λλmadu oidacamu tomastuigaco dλmos sioorΛ duaadicudagi mλsmuaagi dai cascΛdΛ pocaitiadagi sai maitiñvaavoitudai λgai gia maiimimu Diuusi λλmadu tλvaagiamu.

40 Dai sioorΛ λλgidityai gλncalacagi aapimΛ λgai λλgidityai giñcaλ aanΛ λpΛ dai sioorΛ λλgidityai giñcaλ aanΛ λgai λλgidityai caλ gλrooga ismaacΛdΛ giñootoi. 41 Dai sioorΛ λλgidityai caλ λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ooto-sadΛcatai λgai, λgai ismaacΛdΛ λλgidityai caλ Diuusi maaquimu λmo istumaasi λpan duucal gλñiooquituldiadamiga. Dai sioorΛ λλgidityai caλ λmoco ismaacΛdΛ siaa duutudai Diuusi, siaa duutudaitai λgai Diuusi, Diuusi maaquimu λmo istumaasi cλλgaducami poduucal isduucal maa λgai ismaacΛdΛ siaa duutu-dai Diuusi. 42 Dai tomasioorΛ sioorΛ baigλλliaracΛdΛ vasilydagi λmo avλsi su-dagi λmoco ismaacΛdΛ giñvaavoitudai, giñλλgidityai caλ λgai sλλlicΛdΛ Diuusi maaquimu λgai λmo istumaasi cλλgaducami, tomasi mosvasidyagi λmo avλsi suudagi —gλrtλdai λSuusi.

11

1 Dai aidλsi naatocai gλrmaamatλtuli λSuusi aatλmΛ mamatλrdamigadΛ iji abiaadλrΛ dai aagida ragai Diuusi ñiooquidΛ vλλsi aipaco sicoli oidacami.

2 λVuaana ismaacΛdΛ vaponaitadai λoodami λgλλ aqui JordáñiarΛ maisacariarΛ daacatadai dai maí vλλsi istumaasi ivuaadatadai λSuusi. Amaasi ootoi gooca gλmamaatλrdamiga siaaco daacatadai λSuusi 3 sai tλcacana sabai λgai sλλlicΛdΛ λrλCristo ismaacΛdΛ viaacatadai isdiviyagi sabai gλλagai isñλnracagi λmai.

4 TaidΛ λSuusi aa noragi daidΛ itλdai:

—Mλλcavλr aagida λVuaana vλλsi mastuma nλidi dai caλ. 5 Dai aagidavurai isducatai ismaacΛdΛ mainλnλaitadai casi istutuidi isñaadagi dai ismaacΛdΛ maiajioopaitadai caajioopai, dai ismaacΛdΛ viaacatadai gocoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga duduaadλ, dai ismaacΛdΛ maitλtλcaidacatadai catλtλcaidaga, dai coidadΛ duduaacarλ dai soituutuigami vλλsi gλmamaatλtuldi isducatai cλλgacλrΛ gλvuvacλi.

6 Baigλλliadamu sioorΛ apiagiñvaavoitudadagi —tλdai λSuusi.

7 Dai aidλsi caiji λgai ismaacΛdΛ ootoi λVuaana taidΛ λSuusi gλλagacai aagidi λoodami aagaitai λVuaana dai potλdai λgai λoodami:

—AapimΛ iji mλλ oidigana siaaco daacatadai λVuaana. AapimΛ maatλcatadai sai λgai maitλrλmoco ismaacΛdΛ aagai λmo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. 8 AapimΛ iji mλλca siaaco daacatadai λVuaana. AapimΛ maatλcatadai sai λgai maitλrλmoco ismaacΛdΛ cλλga dadapacami yuucustai. AapimΛ cλλga maatλ sai ismaacΛdΛ cλλga dadapacami yuucustai cλcλλgaducami quiiquiarΛ oidaga gλgλr raí baabaquidarΛ. 9 AapimΛ iji mλλ oidigana nλida λlidityai λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai sλλlicΛdΛ angλnaagidi sai Vuaana aa duiñdadΛ vaamioma namλga siλ aa duiñdadΛ vλλsi λgaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. 10 Diuusi ñiooquidarΛ pocaiti aagaitai λVuaana:

Ootosamu aanΛ amo ootosicami aapi Cristo gΛbaitΛqui vai Λgai aagidana
 oodami sai divia agai aapi daidΛ oodami Λma duucaΛ gΛntΛtΛgitomu
 dai camaisoimaasi ivuaadamu.

Ascaiti Diuusi. ¹¹ SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai vΛΛsi oodami saagidaiñdΛrΛ
 ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconaitadai oodami viaa goaa duiñdagai ismaacΛdΛ
 vaamioma namΛga sitomasmaascΛdΛ oodami aa duiñdadΛ, dΛmos vaamioma
 baiganΛlidi Λgai ismaacΛdΛ giñnΛidi dai giñvaavoitudai siΛVuaana.

¹² AidΛsi divia ΛVuaana ismaacΛdΛ vapacoi oodami abiaadΛrΛ oodami
 gΛnaajagΛi vaavoituda Λliditai gocΛΛgaducΛdΛ ñiiooqui isducatai Diuusi soicΛi
 oodami sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana. ¹³ AidΛsi maiquia divia ΛVuaana
 Moseesacaru ΛΛmadu Λгаа Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ aagidi gΛrΛΛqui
 aaduñicarΛ dai ooja liivruΛrΛ isducatai Diuusi divia agaitadai dai gataΛanΛda
 agaitadai tami oidigi daama Λmo imidagai. ¹⁴ Dai isaapimΛ vaavoitudagi istu-
 maasi gΛnaagidi aanΛ aidΛ gia maatΛmu aapimΛ isΛrvaavoi isΛVuaana ΛpΛga
 divia iñsaanaΛ dai gaaagidimi ansai aanΛ gooquiΛrioma divia iñagaitadai. Λgai
 idui Λaa duiñdagai ismaacΛdΛ Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ aagidi ΛΛquioma
 Eliasicaru isiduñia agaitadai. ¹⁵ CΛΛgavΛr gΛntΛgito caΛca aapimΛ istumaasi
 gΛnaagidi aanΛ.

¹⁶ Sivi gΛnaagidamu aanΛ istumaasi Λpan ducami oodami sividadΛ. Λgai
 Λpan ducami Λaali ismaacΛdΛ plaasΛrΛ gatΛtΛvΛiña dai iññoquidiña gΛaaduñi
 daidΛ itΛtΛdaiña: ¹⁷ “Iiva aatΛmΛ muusicocΛdΛ mΛtai maitatuutudai. Susuañi
 aatΛmΛ mΛtai aapimΛ maisoiganΛΛli”, astatΛdaiña. ¹⁸ Diviacai Vuaana Λgai
 ismaacΛdΛ vapaconai oodami dai Λgai aliΛ duudatai gayunanduñia dai
 tomali Λmo imidagai maitayΛΛdana istumaasi navamudaga. Mai aapimΛ
 pocaitiña sai Λgai viaa Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. ¹⁹ Dai diviacai aanΛ
 ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami dai maiduudatai gayunandui dai gayiΛΛyi mai
 pocaiti aapimΛ giñparunaitai ansaidΛ artuu naacΛdami dai iitracami tomasi
 tomali Λmo imidagai mainavamucurui aanΛ, dai ansaidΛ araduuñdΛ tumiñsi
 vuudami dai aa soimaasi ivuaadami. VΛΛscΛrΛ maimaataΛ nΛidi aapimΛ
 isducatai Diuusi gΛrsoi Vuaana ΛΛmadu aanΛ sai maatΛna aatΛmΛ istumaasi
 gΛaagai tΛsiduñiagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ Amaasi ΛSuusi gΛaagacai aagidi oodami siΛΛ soimaasi ivuaadana
 CorasiñiΛrΛ oidacami dai BetasaidΛrΛ oidacami dai siΛΛ soimaa taata agai
 Λgai. Λsuusi ivuaadana mui naana maasi gΛgΛrducami CorasiñiΛrΛ dai
 BetasaidΛrΛ tai vΛΛscΛrΛ maiΛma duucaΛ gΛntΛtΛgito dai apiasoimaasi ivueeyi
 ami oidacami cascΛdΛ ΛSuusi bagaimi daidΛ itΛtΛdai:

²¹ —Soogigi aapimΛ CorasiñiΛrΛ oidacami dai BetasaidΛrΛ oidacami
 siΛΛ soimaa taatamu aapimΛ. Oodami ismaacΛdΛ TiiroΛrΛ dai SidooniΛrΛ
 oidacatadai maitarjudidíu dai maivaavoitudai Diuusi. IstΛΛgimudai
 Λgai istumaasi gΛgΛrducami mΛsmaasi tΛΛ aapimΛ Λgai gia Λma duucaΛ
 gΛntΛtΛgitomudai dai camaisoimaasi ivuaadamudai dai gΛnaadamudai
 yuucusi tutuucucami dai gΛncocomaivadamudai mataicΛdΛ dai poduucΛi
 tΛΛgidamudai aa oodami iscaΛma duucaΛ gΛntΛtΛgito dai camaisoimassi
 ivuaada agai. ²² DΛmos siΛΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga
 ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami vaamioma soimaasi
 gΛntaatatuldamu Λgai aapimΛ siΛTiiroΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacami. ²³ Dai
 aapimΛ judidíu CapernaumΛrΛ oidacami povai ΛnΛlidi mΛsai iimia agai
 Diuusi ΛΛmadu baiyoma mΛiimia agai Diaavora ΛΛmadu. Oodami ismaacΛdΛ
 SodoomΛrΛ oidaga maitarjudidíu dai maivaavoitudai Diuusi dΛmos isΛgai
 tΛΛgimudai istumaasi gΛgΛrducami mΛsmaasi tΛΛ aapimΛ aidΛ gia Diuusi
 maiugititudamudai SodoomΛrΛ oidacami quiaa oidacamudai oodami

Sodoomar. ²⁴ Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldamu agai aapima siasodoomara oidacami —tatadai asuusi.

²⁵ Amaasi asuusi potadai Diuusi gaoga:

—Giñoca aana gia sallaicada siaa gaduutudai aapi aparbaitacaacami tavaagira dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatutuli idi maasi ismaacada polidi isarsastudugami, aapi maatutuli mosaca agai ismaacada maatia alidi gamamaatutudaraga. ²⁶ Cagaduava giñoca poduucai ipali aapi dai poduucai idui —tatadai asuusi gaoga.

²⁷ Dai apiamamaatutuldi asuusi oodami dai potadai:

—Giñoca giñmaa vassiacatai. Aana arDiuusi marada dai tomali amaadutai maicaga giñmaat mosaca giñoca dai tomali amaadutai maicaga maata giñoca mosaca aana ismaacada armarada agai. Dai vascara oidaga aa ismaacada maata giñoca mosaca agai ismaacada aana ipalidi sai maatana. ²⁸⁻²⁹ Vascatai aapima ismaacada caojogi agiditai mamaatutudaragada ismaacada gamamaatutuldi quiquiupira, aapima maitaniibastacan tadaga ganiibadaga gomaasicada, giñvaavoitudavurai dai giñdagito nai aana gnmamaatutuldiadagi dai agiadavurai istumaasi gnmamaatutuldiada aana. Aana maioojodai giñmamaatardamiga dai maigaducada giñalidi aana dai ganiibastacan taadacamu aapima.

³⁰ Maisijaiga isagiada aapima giñmamaatutudaraga —tatadai asuusi.

12

¹ Amo imidagai ibastaragai tasara asicami saagida imitadai asuusi taitaatama mamaatardamigada vaiñcumaimi taligi muurada dai garnoonovicada calivaimi aatama dai cuumimi. ² Vai amoco afariseo tagacai gomaasi potadai agai asuusi:

—Dañi gamamaatardamiga ivueeyi aa duiñdagai ismaacada maitiipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara —tatadai afariseo.

³ Damos asuusi potadai:

—Canidi aapima oojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru amo imidagai aidasi agai amadu aaduñda biugicoi. ⁴ Vaa agai quiiyara siaaco siaa duutudaina garallaqui aaduñcaru Diuusi dai uu paana daasdarada Diuusi ismaacada agi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi agi poduucai viituli Moseesacaru cascada. Tai vascara vui Davicaru dai uu dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁵ Siapa canidi aapima oojai siaaco ojisi Moseesacaru sallaicamigada saida papaali gaa quiupaigadara judidu aata vuaadana ibastaragai tasara dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁶ Damos aana angnaagidi sai aana cadivia dai vaamioma gaagai aana siadudunucami gaa quiuupira. ⁷ Aapima maimaata caa istaiya alidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquidara ismaacada pocaiti: “Aana ipalidi isaapima soiganeliadagi aacada maisiu mosacaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tuturu dai sisiivatu dai giñdadasdiadagi”, ascaiti Diuusi. Ismaat caacamudai aapima gomaasi aid gia maigapiara vuupadamudai giñmamaatardamiga. Goovai maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami. ⁸ Aana viaa amo sallaicaami cascada viaa aana sallaicami isaagagi istumaasi paduñiagi ibastaragai tasara —tatadai asuusi.

⁹ Amaasi ii asuusi abiaadara dai vaa gaa quiupaigadara judidu. ¹⁰ Vai ami caacatadai amo cali ismaacada gaquisapicatadai amo novida, vaid

Λfariseo gaagaitadai istuucΛΔ gΛπiΛrΛ vuaajagi ΛSuusi dai tΛcakai dai potΛtΛdai:

—¿Oidagasi oigaragai isduaaidagi Λmo cocoadΛ ibΛstaragai tasΛrΛ cho sio?— tΛtΛdai Λfariseo.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—¿MaacΛΔ aapimΛ maiotoma vañigidana gΛnsoiga cañiiru issibΛcai dΛΛcarΛ gΛsiagi Λgai tomasi ΛribΛstaragai tasΛrΛ? ¹² Dai Λmo oodami vaamioma namΛga isΛmo cañiiru. Poduucai tudu oidaga oigaragai isivuaadagi Λmo istumaasi cΛΛgaducami ibΛstaragai tasΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi potΛtΛdai ΛSuusi ΛcΛli:

—Giñuuliñdañi gΛnovi —ΛtΛdai.

Dai mosuuliñi Λgai gΛnovi tai cacΛΛga duaadicami vii Λpan duucai ΛgΛmai novidΛ. ¹⁴ Amaasi vuvaja Λfariseo abiaadΛrΛ daidΛ icaiti:

—Isducatai iduuñimu aatΛmΛ dai muaamu goSuusi —ascaiti.

¹⁵ Dai aidΛsi maí ΛSuusi gomaasi, ii abiaadΛrΛ tai mui oodami oí. TaidΛ ΛSuusi duduaadi vΛΛsi ΛcococoidadΛ. ¹⁶ Dai aagidi Λgai Λoodami sai maiaa-gaiña siorΛ Λgai. ¹⁷ AidΛsi ΛpΛdui gomaasi aidΛ ΛpΛdui ismaacΛΔ ooja Isaía sai pocaiti Diuusi:

¹⁸ Idi Λrgiñpiooñiga ismaacΛΔ Λco vuusaitu aanΛ.

Dai alia oigΛdai aanΛ goovai dai baigiñΛlidi goocΛΔ.

GiñibΛdaga imia Λgai goovai ΛΛmadu.

Dai goovai aagida Λgai Λoodami ismaacΛΔ maitΛrjudidíu sai Diuusi oigΛldi Λsoimaasi ivuaadami.

¹⁹ Dai goovai maicocoaada Λgai oodami dai maíiñacada Λgai caayana.

²⁰ Dai duduaaidiada Λgai ΛcococoidadΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuvaida Λgai Λsoimaasi ivuaadami.

Dai Λmo imidagai goovai taiyΛrΛ daituda Λgai ΛDiaavora siaaco tomastuigaco mΛΛcana.

²¹ Dai Λgai ismaacΛΔ maitΛrjudidíu vaavoituda Λgai istumaasi aagai giñpiooñiga dai poduucai tomastuigaco Diuusi ΛΛmadu daraaja Λgai.

Ascaiti Diuusi, asduu ooja Isaía.

²² Amaasi mΛtai vaidacai Λmo cΛli mainΛaadami dai muudugami mΛΛca siaaco daacatadai ΛSuusi. ΛcΛli viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ taidΛ ΛSuusi duaadi Λmuudu tai Λgai istui isñiooquiagi. ²³ TaidΛ Λoodami maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛΛgituagi tΛΛgacai gomaasi, daidΛ icaiti:

—DavicarΛ cajiudadΛ lienΛ goovai ismaacΛΔ catΛvΛpi ΛpΛdui isnΛnΛra aatΛmΛ, ismaacΛΔ Diuusi daasa Λgai saidΛ Λrraícana Λpan duucai gΛgraduñi DavicarΛ Λrraícataidai —ascaiti Λoodami.

²⁴ DΛmos aidΛsi Λfariseo caΛ gomaasi pocaiti:

—Idi cΛli vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Diaavora guvucadadΛcΛdΛ —ascaiti Λfariseo.

²⁵ DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai istumaasi gΛntΛtΛgitoitadai Λgai dai potΛtΛdai:

—IsΛdudunucami mosaipaco gΛncocoadagi camaitistutuidi isapi-agatΛaanΛdagi, isaipaco gΛncocoadagi ΛmapΛcΛrΛ oidacami ugitimu Λoodami dai baabaquidΛ suuligimu. Dai isaipaco gΛncocoadagi Λmo adunumΛ vΛΛsi ugitimu Λgai. ²⁶ Poduucai ΛpΛ isΛDiaavora Λgi vuvaidagi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ poduucai isduucai icaiti aapimΛ Λgai poduucai Λgi gΛcocodagi otoma camaitatΛaanΛdan tada Λgai. ²⁷ AapimΛ pocaiti ansai aanΛ vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Diaavora guvucadadΛcΛdΛ. SiΛrvaavoicamudai isDiaavora guvucadadΛcΛdΛ vuvaidi aanΛ Diaavora

tatlaañicarudá aidá gia aapimá gánaaduñi vuvaidi Diaavora tatlaañicarudá Diaavora guvucadadacáda lapa. Lagi agai gánaagidamu ismaitarvaavoi isDiaavora guvucadadacáda vuvaidi Diaavora tatlaañicarudá aaná lmadu agai. ²⁸ Baiyoma Diuusi Ibadá guvucadadacáda vuvaidi aaná Diaavora tatlaañicarudá dai poduucái cáa maata aapimá iscaaayi istuigaco Diuusi soicáda agai oodami sai cáagacára oidacana.

²⁹ Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isDiaavora cascáda istui isvuvaidagi Diaavora tatlaañicarudá oodamiñdára.

³⁰ Sioora maitiñvaavoitudadagi agai giñvuidára vata, sioora maitiñsoiña aagiadagi oodami isducatai cáagacára vuvaquia agai, agai sobicái sai maivaavoitudana dai maicáagacára vuvacana.

³¹ Cascáda aaná angánaagidi sai vasi istumaasi soimaascami ismaacáda ivueeyi oodami gaoigáldi dai vasi istumaasi galnaasi ismaacáda aagadagi oodami gaoigáldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibadá vui agai gia maiviaa gaoigáldaraga. ³² Dai tomasioora ismaacáda giñvui ñioocadagi aaná ismaacáda viaa amo sáalicami agai gaoigáldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibadá vui agai gia maiviaa gaoigáldaraga tomali amo imidagai.

³³ Ispolidi aapimá ansai aaná ivueeyi Diaavora aa duiñdadá mosavar gantágitó nájada aapimá istumaasi ivueeyi aaná dai poduucái maatamu aapimá sai istumaasi ivueeyi aaná arDiuusi aa duiñdadá maisiu aDiaavora aa duiñdadá. Poduucái isduucái amo uusi cáagaducami cáagaducami iibiatai dai amo uusi maicáagaducami maicáagaducami iibiatai. Vasi uusi cáaga gámaatá iibiadára. ³⁴ Aapimá ivuaadana naana maasi soimaascami. Siaadára istuidána aapimá isaagagi amo istumaasi cáagaducami soimaasi ivuaadatai. Vasi ismaacáda aagai amo oodami ibadáiñdára vusacái. ³⁵ Amo cáali cá tuigacami viaa naana maasi cáagaducami gaibadagára cascáda aagai naana maasi cáagaducami. Dai amo cáali maicá tuigacami viaa naana maasi soimamaascami gaibadagára cascáda aagaiña agai naana maasi soimamaascami. ³⁶⁻³⁷ Dai aaná angánaagidi sai síascada Diuusi náidagi ismaacáda arcáaga ivuaadami dai ismaacáda armaicáaga ivuaadami agai soimaa taatatuldamu váscatai ismaacáda galnaasi ñioocái, dai Diuusi maisoimaa taatatuldamu ismaacáda cáaga ñioocái —tátdai aSuusi.

³⁸ Amaasi lámoco afariseo lmadu amamaatá tuldiadami Diuusi sáalicamigada potátdai agai aSuusi:

—Mamaatá tuldiadami náida aráldi aatama siduñia aapi amo istumaasi gaducami —tátdai.

³⁹ Taidá aSuusi aa noragi daidá itátdai:

—Oodami maicáaga tuutiacami giñaagidi ansaidá iduuna amo istumaasi gaducami agai vuitapi damos maitáagimu agai amai istumaasi gaducami mosaca aistumaasi gaducáda ismaacáda idui Diuusi ootosacái Joonasi gamu Ñiñiviamu. ⁴⁰ Dai poduucái isduucái Joonasi araana daacataidai avatopa gaducáda vaica tasai dai vaica tucagi poduucái aaná ismaacáda viaa amo sáalicami yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi. ⁴¹ Dai síascada caaiyagi istuigaco Diuusi náida agadagi oodami sividadá ismaacáda arcáaga ivuaadami dai ismaacáda armaicáaga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaacáda Ñiñiviará oidacataidai áqui maitárgápiara váatcami damos aapimá gia sálicáda gápiara vata, aÑiñiviará oidacami ama duucái gantágitó dai camaisoimaa ivuaada agai aidási Joonasi aagidi Diuusi

ñiooquidΛ cascΛdΛ. Dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma ΔrtΛaanΛdami aanΛ siJoonasi dai aapimΛ maitiñΛΛgiditai caΛ. ⁴² Dai siΛΛscadΛ caaiyagi istuigaco Diuusi nΛida agadagi oodami sividadΛ ismaacΛdΛ ΔrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΔrmaicΛΛga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi isΛooqui ΛΛquidΛ ismaacΛdΛ ΔrbaitΛcΛaacamicatadai mΛΛ SiiparΛ cΛΛga gΛtΛgito Δgai mΛΛcascΔrΛ divia dai caΛca agai istumaasi aagai ΔSalomoñi ismaacΛdΛ ΔrΛmo tΛaanΛdami saitudugami. Dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma ΔrtΛaanΛdami aanΛ siΔSalomoñi mai aapimΛ maitiñΛΛgiditai caΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

⁴³⁻⁴⁵ Λoodami sividadΛ soimaasi ivuaadami ΔrΛpan ducami Δmo cΛΛli ismaacΛdΛ ibΛadΔrΛ daja Δmo Diaavora tΛaañicarudΛ. SiΛΛscadΛ ΔDiaavora tΛaañicarudΛ vuusiagi ΔcΛΛliaiñdΔrΛ oidigana aimΔraiña dai gaagaiña siaaco gΛibΔstagi dai siΛΛscadΛ maitΛΛgia Δgai siaaco povΛ ΛΛlidiña: “Δpamu animiagi giñquiiyamΛ iñsiaadΔrΛ vuusai”, asΛΛlidiña. Dai siΛΛscadΛ Δpamu ami divia Δgai dai tΛtΛΛgaiña ΔcΛΛli Δpan duucal Δmo quii siaaco maitiipu oidacami dai cΛΛga voisiquicami dai cΛΛga baiduñisicami. Dai amaasi Δgai aimΔraiña dai vuaapaiña ΔpΛ cuvaracami Diaavora tΛtΛaañicarudΛ, ismaacΛdΛ Δrvaamioma soimaascami siΔgai. Dai Δgai Λmadu vΛΛsi Δgaa vapacΛiña ami cΛΛliarΛ dai ami oidacana dai poduucal vaamioma soigΛ vuaadana Δgai isvaasΛquioma. Poduucal ΔpΔduuñimu ΔpΛ idi oodamicΛdΛ sividadΛ soimaasi ivuaadami, Δgai maitiñΛΛgiditai caΛ cascΛdΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

⁴⁶ DaidΛ ΔSuusi quiaa ñiooquiditadai Λoodami aidΛsi ami dada ΔSuusi dΛdΛ Λmadu susuuculidΛ. Damos quiidigana guucacatadai Δgai dai nΛida Δlidadai ΔSuusi. ⁴⁷ Tai Δmoco aagidi ΔSuusi dai potΛtΛdai:

—GΔdaada Λmadu gΔsusuuculi quiidigaiñdΔrΛ guuca dai gΛaatagida Δlidi —tΛtΛdai.

⁴⁸ TaidΛ ΔSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—VΛascatai cΛΛgacΔrΛ vuvacal giñvaavoitudaitai tomasi Δrgiñdaada dai giñsusuuculi —tΛtΛdai ΔSuusi.

⁴⁹ Amaasi gΔrvui nΛnΛava ΔSuusi aatΛmΛ mamaatΔrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai Λoodami:

—Idi ΔpΛ Δrgiñaaduñi. ⁵⁰ TomasioorΛ sioorΛ ivuaadagi istumaasi ipΛlidi gΔrooga ismaacΛdΛ tΔvaagiΔrΛ daja Δgai ΔpΛ Δrgiñaaduñi —tΛtΛdai ΔSuusi.

13

¹ Δgai vaa tasΔrΛ ii Δgai ami quiiyaiñdΔrΛ dai mΛΛ gΛΛ suudagi ugidiana daiva. ² Tai mui oodami gΛnΛmpagi ami siaaco daacatadai ΔSuusi. TaidΛ ΔSuusi Δmo vaarcu Δraana vaa dai ami daiva. Tai vΛΛsi Λoodami anaasi gΛΛ suudagi ugidiana vii. ³ Tai naana maasi istumaasi mamaatΛtuli ΔSuusi cuentocΛdΛ dai potΛtΛdai:

—Δmo Δsadami gΔsΛsimu ⁴ dai gΔsΛsaimi Δgai tai chiΛΛqui tΛligi voiyΔrΛ suuli tai dada ujuurugi dai uu. ⁵ Tai aa tΛligi ojoodai saagida suuli siaaco maitiipucacatadai gΛΛpi dΔvΛΛrΛi. Tai otoma vuvaja ΔtΛligi maituucavi dΔvΛΛracatadai ΔdΔvΛΛrΛi cascΛdΛ. ⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquisa maitatacatadai Δgai cascΛdΛ. ⁷ Aa tΛligi vasoi saagida suuli taidΛ Δvasoi maidagito isgΛΛliagi. ⁸ Tai aa tΛligi cΛΛgaducami dΔvΛΛriarΛ suuli dai gΛΛ dai cΛΛga iibaji asta Δmo sientro litro vuvaja ali Δmo litroiñdΔrΛ. Dai aa vaicobai litro vuvaja Δmo litroiñdΔrΛ. Dai aa asta Δmo coobai dan baivustaama litro vuvaja Δmo litroiñdΔrΛ. ⁹ CΛΛgavΔr gΔntΛgito caΛca aapimΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

10 Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva dai taccacai daida itatadai:

—¿Tuipasi ñiooquidi goodami cuentocada? —tatadai aatama mamaatardamigada.

11 Tai agai garaa noragi dai povartatadai:

—Diuusi ganmaatatuldamu aapima mastumaasi maimaata isducatai ipalidi Diuusi issoicadagi oodami sai cagacara oidacana damos gogaa maiviaa oigaragai ismatiagi. 12 Sioora balaia giññoiqui dai giñlagidi agai vaamioma maatatuldamu aan, dai sioora maibalaia giññoiqui dai maitiñlagidi tomasi palapi maata agai aan vascara maitagitoldamu istumaasi maata agai. 13 Cascada ganñoiquidi aan cuentocada. Agai canadiña istumaasi ivuaadana aan dai maitipalidi isgiñvaavoitudagi dai cacacana istumaasi gamamaatatuldi aan dai maitipalidi ismaat cacagi. 14 Agacada casi ardui ismaacada ooja Isaacaru Diuusi ñioquituldiadamigada dai pocaiti:

Caacamu aapima Diuusi ñiooquida damos tomali amo imidagai maimaata caacamu.

Naijadamu aapima istumaasi ivueeyi Diuusi damos maimaata naijadamu.

Ducami iscuupicagi ganvuupuji. Aapima maitipalidi isvaavoitudagi cascada.

15 Aapima vuidara vata Diuusi.

Tomali maitantagito caa aapima Diuusi ñiooquida.

Mainaijada alidi aapima tomali maicaaca alidi tomali maiama duucai gantatagitua alidi dai camaisoimaasi ivuaadagi isaan cagacara ganvuvaidana.

Astatadai Diuusi Ibada Isaacai potana.

16 Damos Diuusi ganmaa oigaragai masai aapima giñmamaatardamiga gia naidiña naana maasi istumaasi ismaacada ivueeyi aan dai masai cacana istumaasi gamamaatatuldi aan cascada baiganalidi aapima. 17 Sallacada gnaagidi aan sai mui Diuusi ñiñoquituldiadamigada dai aa oodami caa tuutiacami nada aliditadai istumaasi naidi aapima damos mainalidi. Agai caaca aliditadai damos maicaa.

18 Caacavurai aapima istaiya inalidi aan aagaitai sadami. 19 Ismaacada caa Diuusi ñiooquida ismaacada agai istumaasi Diuusi ipalidi issoiñagi oodami sai cagacara oidacana dai maimaata caa agai vaa aragai daida arapan ducami ataligi ismaacada voyara suuli. Adiaavora didivai dai maitagitoldi Diuusi ñiooquida. 20 Daida ataligi ismaacada ooodai saagida suuli arapan ducami oodami ismaacada cacana Diuusi ñiooquida dai caga baiganaliaracada lagidiña, 21 damos maisiguupuacana agai vaavoidaragada. Vaavoitudaiña chilaqui tasai dai siascada parunadagi aa vaavoitudaitai agai Diuusi ñiooquida vai cadadagitoi ganvaavoidaraga. 22 Daida ataligi ismaacada vasoi saagida suuli agai arapan ducami oodami ismaacada cacana Diuusi ñiooquida dai mostagitocana tumiñsara dai istumaasi tagito vasi tasai dai mui aa naana maasara dai poduucai maitivueeyi agai istumaasi Diuusi ipalidi dai arapan ducami ataligi ismaacada maiibiatai. 23 Damos ataligi ismaacada caga davarara suuli agai arapan ducami oodami ismaacada maata caa Diuusi ñiooquida dai mamaatatuldi aa agai ismaacada vatama mamaatarai agai agai daida arapan ducami iibiada. Amoco arapan ducami ataligi ismaacada caga iibaji asta amo siento litro vuvaja amo litroiñdara dai aa arapan ducami ataligi ismaacada iibaji vaicobai litro dai

aa arapan ducami ataligi ismaacada iibaji amo coobai dan baivustaama litro —gartatadai asuusi.

²⁴ Daid asuusi garaagidi amai ñiooqui cuentocada dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami aidasi amo oodami ai taligi calagaducami gadavarragara. ²⁵ Dai gooquiarai coi agai amadu gapipiooñiga tai tucara divia amo saayuda asacami dai taligi saagida ai agai vasoi dai apamu nora. ²⁶ Dai aidasi cagaa ataligi dai muuradagai moguucacatadai avasoi arpa. ²⁷ Amaasi iji apipiooñigada dai mala aagidi gaamu dai potatadai: “Caliodami ai aapi taligi calagaducami. ¿Siaadara vuvaja idi vasoi?” astatadai. ²⁸ Taid aamuda itatadai: “Amoco giñsaayu ai gomaasi”, astatadai. Amaasi apipiooñigada itatadai: “¿Iralidipasi isiimia aatama dai vooonagi avasoi?” astatadai apipiooñigada. ²⁹ “Cho”, astatadai agai. “Isvoopona aapima avasoi vooonan tada aapima ataligi arpa. ³⁰ Baiyomavar dagito vai vasi baigaduuna varai amaasi iimi dai arpa vooopona avasoi dai mida dai gooquiarai vooopona ataligi dai baitua giñtroojogara”, astatadai aamuda gapipiooñiga —tatadai asuusi.

³¹ Daid asuusi garaagidi amai ñiooqui cuentocada sai poduucai maatana aoodami isducatai Diuusi ñiooquida aipacoga imai oidigi daama dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami istumaasi aravueeyi acida amo uusi ismaacada apa maasi coravi caida ismaacada ai amo oodami gadavarragana. ³² Goovai araliducadioma uusi caida oidigi daama ismaacada gasai. Vai gagara dai gagara mamartai. Dai asta ujuurugi dai vai dai ami maamaradara coocosatai —gartatadai asuusi.

³³ Daid asuusi garaagidi amai ñiooqui cuentocada arpa sai poduucai maatana aoodami isducatai Diuusi ñiooquida aipaco imai oidigi daama, dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana, gomaasi arapan ducami navaiti ismaacada vavnagi amo ooqui vaica muuli taligi tuicami tai copoda. Vasi tui saagida ii navaiti dai poduucai vasi aipacoga oidigi daama imai Diuusi ñiooquida —gartatadai asuusi.

³⁴ Vasi gomaasi aagidi asuusi aoodami cuentocada dai tomastuigaco maatatuldiña asuusi aoodami cuentocada. ³⁵ Aidasi poduucai ivuaadana asuusi poduucai arpai ismaacada oja Diuusi ñiooquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti:

Ñiooquidamu aan aoodami cuentocada.

Aagidamu aan naan maasi istumaasi ismaacada maimaata tomali amo oodami mosagi aan.

Ascaiti Diuusi.

³⁶ Amaasi asuusi diosagi aoodami dai vaa amo quiiyara tatai ami miaadara guuquiva aatama maatatardamigada daida itatadai aatama:

—Garaagidani aapi istaiya alidi gocuento avasoi ismaacada gai taligi saagida —tatadai aatama.

³⁷ Amaasi asuusi povai gartatadai:

—Aan ismaacada via amo sallicami arapan ducami agai ismaacada ai ataligi. ³⁸ Daid adavarrari arapan ducami aoidigi. Daid ataligi arapan ducami aoodami ismaacada gandagito sai Diuusi soicaiña iscala gantatagitoca agai

daid Δ Δ vasoi Δ r Δ pan ducami Δ gai ismaac Δ d Δ iimia Δ gai m Δ Δ ca siaaco oidaga Δ Diaavora. ³⁹ Daid Δ giñsaayu ismaac Δ d Δ Δ i Δ vasoi Δ r Δ pan ducami Δ Diaavora. Δ yooovaragai Δ r Δ pan ducami si Δ Δ scad Δ ugitiagi oidigi. Dai Δ pipiooñi ismaac Δ d Δ voopoi Δ t Δ ligi Δ r Δ pan ducami Diuusi t Δ t Δ aañicarud Δ . ⁴⁰ Poduucai isduucai Δ vasoi g Δ voopo dai g Δ m Δ m Δ ji poduucai Δ Δ r Δ Δ r Δ duñia Δ gai si Δ Δ scad Δ ugitiagi oidigi. ⁴¹ Aan Δ ismaac Δ d Δ viaa Δ mo s Δ Δ licami ootosamu giñt Δ t Δ aañicaru si Δ mpaidamu Δ gai v Δ Δ si soimaasi ivuaadami dai v Δ Δ scatai ismaac Δ d Δ soimaasi iduiñtuldi aa vai Δ covai vuvaidana Δ gai sai camai Δ Δ madu daraajana Δ gai ismaac Δ d Δ aan Δ soic Δ i sai c Δ Δ ga g Δ nt Δ t Δ gitocana. ⁴² Dai m Δ Δ ca taiy Δ r Δ siaaco oidaga Δ Diaavora ootosamu Diuusi Δ gai sisuaan Δ damu Δ gai dai alia soimaa taatacamu. ⁴³ Amaasi v Δ Δ scatai ismaac Δ d Δ ivueeyi istumaasi Diuusi ip Δ lidi dadadac Δ da Δ gai Δ gai Δ pan duucai tasai m Δ Δ ca siaaco gataan Δ i Diuusi g Δ rooga. C Δ Δ gav Δ r g Δ nt Δ gito ca Δ ca istumaasi g Δ naagidi aan Δ dai Δ Δ giadavurai.

⁴⁴ Δ gai ismaac Δ d Δ ip Δ lidi sai Diuusi soic Δ iña sai c Δ Δ ga g Δ nt Δ t Δ gitocana Δ r Δ pan ducami Δ c Δ Δ li ismaac Δ d Δ t Δ Δ tumiñsi yaasapicami Δ mo d Δ v Δ ri Δ r Δ , dai Δ panu yaasa anaasi. Dai baig Δ Δ lidityai im Δ i dai gagara v Δ Δ si istumaasi viaacatadai dai gasav Δ li Δ d Δ v Δ rai.

⁴⁵ Δ gai ismaac Δ d Δ ip Δ lidi sai Diuusi soic Δ iña sai c Δ Δ ga g Δ nt Δ t Δ gitocana Δ r Δ pan ducami Δ mo riicugami ismaac Δ d Δ gaagaimi soor Δ viaa aali ooodai nam Δ acami. ⁴⁶ Dai aid Δ si t Δ Δ Δ moco ismaac Δ d Δ viaacatadai Δ mo odai vaamioma nam Δ acami siv Δ Δ si Δ gaa ii Δ gai dai gagaara v Δ Δ si g Δ vustuidaga dai gasav Δ li Δ ali odai.

⁴⁷ Diuusi soic Δ i oodami sai c Δ Δ ga g Δ nt Δ t Δ gitocana dai gomaasi Δ r Δ pan ducami Δ mo g Δ Δ vatopa vuicarui ismaac Δ d Δ dadaitudai Δ vatopa vuudami Δ g Δ Δ suudar Δ dai vuuyi mui naana maasi vatopa. ⁴⁸ Siu duucu suudagi Δ vatopa vuicarui Δ vatopa vuudami b Δ Δ ajioopai g Δ Δ suudagi ugidiana dai ami dadar Δ i dai Δ covai vuvaidi Δ vatopa c Δ c Δ gaduc Δ d Δ dai asar Δ r Δ tueeyi dai maigovai suuligai Δ vatopa maic Δ c Δ gaduc Δ d Δ . ⁴⁹ Poduucai Δ r Δ duñia Δ gai ugita Δ cai oidigi. Diuusi t Δ t Δ aañicarud Δ dadimu dai Δ covai vuvaidamu Δ oodami soimaasi ivuaadami dai Δ gai ismaac Δ d Δ camait Δ rsoimaasi ivuaadami. ⁵⁰ Dai maigovai suuligamu Δ soimaasi ivuaadami taiy Δ r Δ siaaco oidaga Δ Diaavora sisuaan Δ damu Δ gai dai soimaa taatacamu —g Δ rt Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁵¹ Amaasi Δ Suusi g Δ rt Δ cacai dai pov Δ rt Δ t Δ dai:

—¿Maat Δ m Δ s ca Δ aapim Δ v Δ Δ si gomaasi? —g Δ rt Δ t Δ dai Δ Suusi.

Tai aa noragi aat Δ m Δ daid Δ it Δ t Δ dai:

— Δ ja t Δ aan Δ dami —t Δ t Δ dai aat Δ m Δ .

⁵² Amaasi Δ Suusi g Δ raa noragi dai pov Δ rt Δ t Δ dai:

— Δ moco ismaac Δ d Δ c Δ Δ maat Δ istumaasi aagai judidíu s Δ Δ licamigad Δ r Δ dai c Δ Δ maat Δ Δ r Δ ismaac Δ d Δ gamamaat Δ tuldi aan Δ isducatai Diuusi soic Δ i oodami sai c Δ Δ ga g Δ nt Δ t Δ gitocana Δ gai gia cabai g Δ nduuduna isaagidagi aa Diuusi ñiooquid Δ —g Δ rt Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁵³ Aid Δ si naato g Δ raagidi Δ Suusi Δ cuento ii abiaad Δ r Δ ⁵⁴ gaamucu siaaco g Δ Δ Δ gai. Dai judidíu quiuupaigad Δ r Δ g Δ aagacai gamamaat Δ tuldi Δ gai Diuusi ñiooquid Δ . Taid Δ Δ oodami camait Δ isducatai g Δ nt Δ t Δ gituagi daid Δ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismos⁵⁵ c⁵⁵ga t⁵⁵gitodagi daid⁵⁵ ivueeyi goovai istumaasi g⁵⁵arducami? ⁵⁵ Idiav⁵⁵ ⁵⁵uusi ivisumadami marad⁵⁵ dai María ⁵⁵rd⁵⁵. Dai susuuculid⁵⁵ ⁵⁵Jacovo, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi. ⁵⁶ Dai susuuculid⁵⁵ ooqui ⁵⁵pp⁵⁵ tami g⁵⁵arsaagida oidaga. ¿Siaacoga maí goovai v⁵⁵asi imaasi? —caiti ⁵⁵oodami.

⁵⁷ Ali⁵⁷ mui naana maasi maat⁵⁷catadai ⁵⁷Suusi casc⁵⁷da baacoican tada ⁵⁷oodami ⁵⁷gai vui. D⁵⁷amos ⁵⁷Suusi it⁵⁷adai:

—V⁵⁷asi oodami c⁵⁷agac⁵⁷ra n⁵⁷aidiña ⁵⁷mo Diuusi ñiooquituldiadamigad⁵⁷ mos⁵⁷ca ⁵⁷agi d⁵⁷v⁵⁷ragad⁵⁷ana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñ⁵⁷da —t⁵⁷adai ⁵⁷Suusi.

⁵⁸ Daid⁵⁸ ⁵⁸Suusi maitidui mui naana maasi g⁵⁸arducami ami. ⁵⁸oodami maivaavoitudaiña ⁵⁸gai casc⁵⁸da.

14

¹ Aid¹ tuigaco ¹Erood¹si ¹raigicatadai Galilee¹ra dai maí istumaasi ivuaadatadai ¹Suusi. ² Daid² ²Erood²si aagidi ²gai ismaac²da ²madu daraajatadai dai pot²adai:

—Gooviava ²Vuaana ismaac²da v²apacaitadai ²oodami dai caduaaca ²gai coidad² saagidaiñ²da casc²da viaa ²gai guvucadagai daid² ivueeyi naana maasi g²arducami —ast²adai ²Erood²si.

³ ³Erood³si ³quioma gat³jaitadai m³sai b³acaiña ³Vuaana dai maisacarui vuurana cadeenac³da. ³Erodiiasi ³rd³id³catadai. ³Erodiiasi ³roñigad³catadai ³Piili ³Erood³si suculid³. D³amos ³Erood³si ³si g³suculi ooñigad³. ⁴ Taid⁴ ⁴Vuaana it⁴adai ⁴Erood⁴si:

—Maitav⁴agai p⁴s⁴siadagi g⁴suculi Piili ooñigad⁴ —ast⁴adai ⁴Vuaana.

⁵ Erood⁵si aid⁵ otoma muaa ⁵lidadai ⁵Vuaana d⁵mos ⁵b⁵lidadai ⁵gai ⁵oodami. ⁵oodami vaavoitudai is⁵Vuaana ⁵Diuusi ñiooquituldiadamigad⁵ casc⁵da. ⁶ D⁶amos tasagad⁶ra ⁶Erood⁶si idui ⁶gai ⁶mo vagimi dai ⁶mo ali t⁶ji Erodiiasi marad⁶ vaa dai gat⁶udai ⁶vapaidad⁶ vuitapi vaid⁶ ⁶Erood⁶si ali⁶ oojoide tuudaidad⁶ ⁶ali t⁶ji. ⁷ Daid⁷ it⁷adai ⁷Erood⁷si ⁷ali t⁷ji:

—Maat⁷ Diuusi nai g⁷maquiagi p⁷astumaasi giñ⁷tañiagi —ast⁷adai.

⁸ Amaasi ii ⁸gai siaaco daacatadai ⁸d⁸da taid⁸ ⁸d⁸da aagidi istumaasi tañia ⁸gai ⁸Erood⁸si. Dai ⁸pamu divia ⁸gai daid⁸ it⁸adai ⁸Erood⁸si:

—Giñ⁸maacañi ⁸mo aasocoli⁸ra mood⁸ ⁸Vuaana ismaac⁸da v⁸apacaiña ⁸oodami —ast⁸adai ⁸ali t⁸ji.

⁹ Taid⁹ ⁹raí s⁹alid⁹da soi g⁹ali. D⁹amos caaagiditadai ⁹gai sai maat⁹ Diuusi sai maquia ⁹gai ⁹gi istumaasi tañia ⁹gai. Daid⁹ ⁹vapaidad⁹ ca⁹catadai ⁹pp⁹ casc⁹da. ¹⁰ Amaasi gat¹⁰jai ¹⁰Erood¹⁰si m¹⁰sai guicutana ¹⁰Vuaana cusivod¹⁰ am¹⁰ maisacari¹⁰ra. ¹¹ Bood¹¹ra ¹¹mo aasocoli¹¹ra v¹¹aa dai maa ¹¹ali t¹¹ji, taid¹¹ ¹¹ali t¹¹ji maa g¹¹d¹¹.

¹² Amaasi dada ¹²Vuaana mamaat¹²rdamigad¹² dai m¹²la b¹²ai ¹²Vuaana tuucugad¹² dai b¹²cai dai yaasa. Dai gooqui¹²ra iji siaaco daacatadai ¹²Suusi dai aagidi istumaasi ¹²adui.

¹³ Aid¹³si maí ¹³Suusi gomaasi ii abiaad¹³ra ¹³mo vaarcu¹³ra ¹³map¹³ca¹³ra siaaco maitipu oidacami. D¹³amos ¹³oodami maí isii ¹³Suusi, gooqui¹³ra iji aali quiiquaiñ¹³da. D¹³amos ¹³gai d¹³v¹³rap¹³ s¹³ali iji. ¹⁴ Dai aid¹⁴si t¹⁴vai ¹⁴Suusi vaarcuaiñ¹⁴da t¹⁴la ¹⁴gai mui oodami dai soig¹⁴aldan tada ¹⁴gaic¹⁴da, dai duduaadi ¹⁴coococoidad¹⁴ ismaac¹⁴da vaidaticatadai ¹⁴gai. ¹⁵ Dai aid¹⁵si casi ¹⁵arurunococatadai miaad¹⁵ra guuquiva aat¹⁵m¹⁵ ¹⁵Suusi mamaat¹⁵rdamigad¹⁵ daid¹⁵ it¹⁵adai:

—Casiat urui dai tomali amaadutai maioidaga tanai. Ootosaṅi gooodami vai iimana aali quiiquiamu siaaco miaaga vai gasavdana cuaadagai dai gaugaana —tataidai aatama Asuusi.

¹⁶ Taid Asuusi povartatidai:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapima —gartatidai Asuusi.

¹⁷ Tatai aatama itatidai:

—Mosca taama paana dai gooca vatopa viaa aatama —tataidai aatama.

¹⁸ Taid Asuusi povartatidai:

—Baigovai avar giñvuaapida —gartatidai.

¹⁹ Dai amaasi agai aagidi aoodami sai vasoi saagida daraivana. Dai amaasi Asuusi vui taama paana dai tai nanaava tavaagiamu dai gamamagi dai saasacai garmaa aatama mamaatardamigada tsai taacogidana aoodami. ²⁰ Dai vascatai gauu dai tataascovai. Dai gooquiara ampagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami saasaquigada paana amadu vatopa. ²¹ Daid aoodami ismaacada gauu artaama milicatadai, dai covai ooqui dai aali.

²² Taid Asuusi garaagidi aatama mamaatardamigada tsai taatidana vaarcuara dai dagavunana vaasadara agaa suudagi apaga isagai dai agai diosaidimi aoodami quiaa. ²³ Dai aidasi cadioosagi agai ii amo tuvidacamu dai lagi gamamada agai. Dai aidasi cadidiaimi Asuusi quiaa lagi daacatadai amaca. ²⁴ Daid avarcu caran asi imitatadai agaa suudagi. Daid avarcu vuidara vustai avalli dai tai vapanigai suudagi dai ma vaarcuaba astadi. ²⁵ Dai casiaalimoda Asuusi cayoga garaayitadai aatama mamaatardamigada mossuudagi daama imitatadai agai. ²⁶ Dai aidasi ta aatama issuudagi daama imitatadai agai alia duduaadimu aatama dai ijiña daid icaiti:

—Gooviava aramo suiñali —caiti aatama.

²⁷ Damos Asuusi garñiooqui dai povartatidai:

—Maitavar vuaam anliada anana. Maitavar duduaadicuda —gartatidai agai.

²⁸ Amaasi Piiduru ñiooqui daid itatidai:

—Taanadami isaraapi giñtaañiñi isimia ana suudagi daama dai maca gajagi —tataidai Piiduru.

²⁹ Taid Asuusi itatidai:

—Giimi tudu —tataidai.

Amaasi tavai Piiduru vaarcuaiñdara dai gaagacai aimarai suudagi daama dai ma vuidara ajia agai Asuusi. ³⁰ Dai aidasi ta agai isalia cavami avallimi alia duaadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai iña daid itai:

—Taanadami cacagara igiñvuausaida —caiti agai.

³¹ Taid Asuusi otoma bai novid daid itatidai:

—Salicada maicaga giñvaavoitudai aapi. ¿Tuipasi maicaga giñvaavoitudai? —tataidai agai.

³² Aidasi ta tsai vaarcuara Piiduru amadu Asuusi otoma gappitu avalli.

³³ Amaasi aatama ismaacada vaarcuara daraajatadai gartootonacada guquiva Asuusi vuidara daid itatidai:

—Salicada aapi aparmarada Diuusi —tataidai aatama.

³⁴ Dai vaasadara dagavusai aatama agaa suudagi dai aayi Genesareta davarira. ³⁵ Dai aidasi mai aoodami isagai arsuusi otoma aagidi vasi ami davarira oidacami. Taid aoodami otoma vuaa vasi cococoidada ami siaaco daacatadai Asuusi. ³⁶ Daid aoodami dañimi Asuusi daid itatidai:

—Gadagitoñi taita taata aatama galyuucusi tomasi ugidiana galyuucusi taata aatama —tata dai oodami.

Dai vascatai ismaacada taata yuucuida duduaadicami vii.

15

¹ Amaasi miaadara guuquiva afariseo amadu amamaatatludadami Diuusi samicamigada siaaco daacatadai asuusi. Agai Jerusaleenaindara dada, daida itadai:

² —¿Tuisida maitivueeyi gamamaatardamiga istumaasi garviituli garaaqui aadunicarudai maitarapan duucai vaponai gannoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? —tata dai agai.

³ Taida asuusi tacacai daida itadai:

—¿Tuimasi aapima maiagidi istumaasi ipalidi Diuusi baiyoma agidi aapima istumaasi ganviituli ganaaqui aadunicarudai? ⁴ Mospoduucai icaiti Diuusi: “Siaavar duutuada gandada”, dai pocaiti ara: “Siora maicaga ñoocadagi gaoga siara gadaa vui, agai gaagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Diuusi. ⁵ Damos aapima pocaitina sai amo oodami istutuidi isitadagi gaoga siara gadaa: “Maitan istutuidi isgansoinagi tomali istumaasicada vasi istuma viaa ana arDiuusi aa duindada vatar”. ⁶ Dai ispotiya amaadutai mai aapima pocaitina sai camaiviaa agai issoicadagi gaoga siara gadaa. Dai poduucai aapima mosgajiaadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami isiaramo istumaasi maicagaducamicagi. Dai baiyoma ivueeyi aapima itumaasi ganviituli ganaadunicarudai. ⁷ Aapima agai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Samicada arvaavoi istumaasi agai Isaiacaru Diuusi ñoquituldiadamigada ganaagaitai aapima dai agai ooja istumaasi agidi Diuusi dai poduucai ooja:

⁸ Aapima pocaiti masai ginisiaa duutudai dai maisiaa ginduutudai.

⁹ Gomaasi gia maitarsoini tomali amaadutai vatar.

Aapima maigamamaatatluldi ginñoqui baiyoma gamamaatatluldi aapima istumaasi oodami ganviituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja Isaiacaru.

¹⁰ Amaasi asuusi agidi oodami sai miaadara guuquivana daida itadai:

—Gincaacavurai dai calaga maata calca: ¹¹ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuadagai maisoimaasi iduinduldi oodami. Baiyoma tagitoidagadaidara vusacai mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaata isiarsoimaasi ivuaadami —tata dai asuusi.

¹² Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva daida itadai:

—¿Maatarasi isalia baacoi afariseo cacai istumaasi agai aapi? —tata dai aatama.

¹³ Damos agai povartadai:

—Tomastuma mamaatatludiaragai istumaasi gamamaatatluldiadagi oodami ismaacada maitarDiuusi mamaatatludaragada vasi gomaasi ugitimu. ¹⁴ Dagitovurai aapima agai ismaacada gamamaatatluldi gomaasi. Agai anan ducami amoco mainaadami ismaacada vaidaquia alidi amai mainaadami, isvaidaquia agai vagoocatai sib dalar suuligian tada agai —gartadai asuusi.

¹⁵ Amaasi Piiduru itadai:

—Garaagidani aapi istiya alidi gocuento —tata dai Piiduru.

¹⁶ Taida asuusi itadai:

—¿Tomali aapimΛ mΛsmaimaataΛ caΛ? ¹⁷ ¿MaitamΛsmaatΛ aapimΛ sai vΛΛsi cuaadagai ismaacΛΔΛ cueeyi oodami gavoocΛrΛ vapacΛi dai gooquiΛrΛ vusacΛi? ¹⁸ DΛmos istumaasi aagai oodami Λgai gia gatΛgitoidagaiñΔrΛ vusacΛi, gomaasi Λgai dai soimaasi iduiñtuldi oodami. ¹⁹ GatΛgitoidagaiñΔrΛ vusacΛi gosoimaasi tΛgitoidagai cascΛΔΛ, dai gomuaaragai, dai goΛΛmadu voidagai aa ooqui, dai goΛΛsidaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñiooquidaragai. ²⁰ VΛΛsi gomaasi Λristumaasi soimaascami. DΛmos isΛmo oodami maivacuanagi gΛnoonovi poduucΛi isduucΛi ivueeyi Λfariseo siuu duucu gaugia agadagi gomaasi maitΛrsoimaasi —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²¹ DaidΛ ΛSuusi ii abiaadΛrΛ gamu Tiiroamu dai Sidooniamu. ²² Tai Λmo ooqui CananeeaiñΔrΛ divia siaaco daacatadai ΛSuusi dai iña Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami, aanΛ anvaavoitudai sai aapi ΛrDavicaru cajiudadΛ ismaacΛΔΛ ΛΛqui abiaadΛrΛ nΛnΛracatadai aatΛmΛ daidΛ Λrraicamu aapi. Ali tΛji giñmara sΛΛlicΛΔΛ soimaa taataca viaacatai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. Soigi gΛΛlda dai duaaida —tΛtΛdai Λooqui.

²³ DΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo ñiooqui. Amaasi aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ dada dai daañimi daidΛ itΛtΛdai:

—Ootosaño idi ooqui mosΛrgooquiΛrΛ aimΛraña goovai dai iñacaiña —tΛtΛdai aatΛmΛ.

²⁴ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai Λooqui:

—Diuusi giñooto ai ansai aagidana aanΛ Λgai ñiooquidΛ mosΛca judidíu. Λgai ΛrΛpan ducami cañiiru sibΛ iimiadΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ TaidΛ Λooqui miaadΛrΛ cΛquiva dai gΛtootonacΛΔΛ cΛquiva ΛSuusi vuidΛrΛ daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami giñsoiñaño —tΛtΛdai Λgai.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—MaitavΛr cΛΛgai isΛΛsiadagi oodami gΛmaamara tascalidΛ dai oidiadagi googosi —tΛtΛdai Λgai.

²⁷ TaidΛ Λooqui itΛtΛdai:

—Vaavuava isΛjudidíu googosi gΛraagai dΛmos vΛΛscΛrΛ Λgoogosi cuaadana vΛΛsi istumaasi gΛΛsΛi meesagadΛaiñΔrΛ sosiaacami, cascΛΔΛ tomasi maitΛrjudíu aanΛ giñsoiñaño aapi sivi —tΛtΛdai Λooqui.

²⁸ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Aapi ooqui aliΛ cΛΛga vaavoitudai, cascΛΔΛ ΛpΛduuñia agai istumaasi ipΛlidi aapi —tΛtΛdai.

Dai aidΛ todian duucΛi Λooqui maradΛ dueeyi.

²⁹ TaidΛ ΛSuusi ii abiaadΛrΛ dai ugidiana daivusai ΛgΛΛ suudagi dai Λmo giidian tΛsai dai ami daiva. ³⁰ Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticatadai chuchuecogami dai momochugami dai mainΛnΛaadami dai mumuudugami dai mui naana maasi coococoidadΛ. DaidΛ ΛSuusi ΛΛcasodΛ abaana tuaa ΛcoococoidadΛ tai Λgai duduaadi. ³¹ Dai poduucΛi Λoodami maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgituagi tΛΛgacai isΛmumuudu ñioocai dai duduaadΛcai ΛmomosiucΛΔΛ ΛpΛ, dai ajioopaitai ΛchuchuecocΛΔΛ, dai nΛnΛaavacai ΛmainΛaadami. DaidΛ Λoodami gΛnaagacai siaa duutudai gΛrDiuusiga.

³² Amaasi ΛSuusi gΛrvai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai daidΛ ΛpΛrtΛtΛdai:

—SoigiñΛlidi aanΛ idi oodamicΛΔΛ caaayi vaica tasai istami giñΛΛmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. Dai maiotosa iñΛlidi aanΛ

sai noonoigana goovai maitaugacai, susuiquituan tada goovai voiyamu —gartatadai ASuusi.

³³ Taitai aatama mamaatardamigada itatadai ASuusi:

—Ducatai tलगimu aatama cuadagai mosalqui oodami vatar, dai tami maioidaga tomali amo oodami —tatadai aatama.

³⁴ Taid ASuusi povartatadai:

—Msalqui paana viaa aapima —gartatadai.

Taitai aatama itatadai:

—Cuvaracami paana dai chisalqui vatopa —tatadai aatama.

³⁵ Tai amaasi ASuusi aagidi oodami sai davarapi daraivana. ³⁶ Dai agai vui acuvaracami paana dai vatopa dai gamamagi dai gooquir saasarai dai gamma aatama mamaatardamigada agai taitai aatama taacogi oodami.

³⁷ Tai vascaitai gauu dai tatascovai. Dai gooquir ampagi cuvaracami aasarai ismaacada baivito. ³⁸ Daid oodami ismaacada gauu armaacova millicatadai, dai covai ooqui dai aali. ³⁹ Dai gooquir ASuusi diosagi oodami dai vaarcuar vaa dai iji aatama gamu Magadaalamu.

16

¹ Taid fariseo amadu saduseo mal naidamu ASuusi mosnalijada aliditai astuma duuna ASuusi gaagaitadai agai isducatai gpir vaaajagi dai aagidi saida iduuna amo istumaasi gducami Diuusi guvucadadada. ² Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Sisacada urunoco vagicagi icomai aapima icaitina sai calgaduca agai tasai. ³ Dai sisacada quiaamoco vagicagi icomai aapima icaitina sai maicalgaduca agai tasai. Aapima aagai amo istumaasi dai amamaasi ivuaadana. Calga maata naidi aapima oidigi sisacada duuduquia aagadagi dai sisacada maiduuduquia agadagi dmos maimaata naidi aapima istumaasi avueeyi sivi oidigi daama. ⁴ Aapima sivi oidacami arsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai gitaaanai aapima isidunia aan amo istumaasi gducami dai poduucanijada alidi aapima sabai aan arCristo ismaacada nanaa aapima dmos mitalgimu aapima amai istumaasi gducami mosacaasi istumaasi gducada ismaacada idui Diuusi ootosacai Joonasi gamu Niviamu —tatadai ASuusi.

Dai anaasi viaa agai dai ii.

⁵ Dai aidasi aatama ASuusi mamaatardamigada vaasmocoradar dlagavusai tagito ismaivuucaticatadai paana. ⁶ Amaasi ASuusi povartatadai:

—Gofariseo navaitigada dai gosaduseo navaitigada maicalgadu —gartatadai.

⁷ Taitai aatama garaagacai aipaco garaatagidimi daida icaiti:

—Maivuucati aatama paana cascada pocaiti goovai —caiti aatama.

⁸ Taid ASuusi mai istumaasi aatagaitadai aatama dai povartatadai:

—¿Tuimasi pocaiti masai maivuucati paana? Sallicada maicalga vaavoitudai aapima. ⁹ ¿Maitamasquiaa maata naidi tomali maitagito aapima aidansi bibi aan atama mil oodami taama paanacada matalqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹⁰ ¿Tomali maitamastagito aapima aidansi bibi aan amaacova mil oodami cuvaracami paanacada matalqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹¹ ¿Ducatai maitantagito cal aapima aidasi gnaagidi aan masai gannucadacana fariseo navaitigada dai saduseo navaitigada aan maiaagaitadai paana? —gartatadai ASuusi.

12 Amaasi gia maatΛ caΛ aatΛmΛ isΛSuusi maiaagaitadai navaiti paana vΛΛtarΛ baiyoma aagaitadai Λgai ΛmamaatΛtuldaragadΛ Λfariseo dai Λsaduseo sai maicΛΛgadu.

13 Dai aidΛsidΛ ΛSuusi aayi Sesarea Filiposi dΛvΛΛriΛrΛ gartΛcacai daidΛ partΛtΛdai:

—AanΛ rΛgai ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami dΛmos Λoodami, ¿voora giñaagai? —gartΛtΛdai ΛSuusi.

14 TΛtai aatΛmΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Λmoco pocaiti pΛsaidΛ rΛVuaanacaru ismaacΛdΛ vapaconaitadai Λoodami, dai aa pocaiti pΛsaidΛ rEliiasicaru, dai aa pocaiti pΛsaidΛ rJeremiiasicaru siΛpΛ Λmai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ —tΛtΛdai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ.

15 Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—¿Dai aapimΛ moorΛ giñaagai? —gartΛtΛdai ΛSuusi.

16 Amaasi ΛSimuñi Piiduru itΛtΛdai:

—Aapi apΛrΛCristo Λgai ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. Dai aapi rDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga —tΛtΛdai ΛPiiduru.

17 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi aapi Simuñi, Joonasi maradΛ tomali Λmo oodami maitΛmaatΛtuli gomaasi mosΛca Diuusi garooga ismaacΛdΛ tΛvaagiana daja Λgai gia gΛmaatΛtuli gomaasi. 18 Dai aanΛ angΛaagidi sai aapi Piiduru aagiada agai oodami ansai aanΛ rrcΛΛgacΛrΛ vuviaadami dai muidutai giñvaavoituda agai dai Λgai gia cΛΛgacΛrΛ vuvaidamu aanΛ, dai tomasi coiyagi vΛΛscΛrΛ Λmo imidagai Λpamu duduaacamu vΛΛscatai. 19 Dai aanΛ gΛmaaquimu Λmo sΛΛlicami pai aagida Λoodami sai sioorΛ giñvaavoitudagi soicΛda aagai sai cΛΛga gΛntΛgitocana Diuusi vai poduucai tomasi oorΛ sioorΛ maitiñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama maidagitomu aanΛ isvaquia Λgai tΛvaagiΛrΛ dai tomasi oorΛ sioorΛ giñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama Λgai gia dagitomu aanΛ isvaquia tΛvaagiΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

20 Amaasi ΛSuusi sΛΛlicΛdΛ gardaí aatΛmΛ mamaatΛrdami sai maiaagidiña tomali Λmaadutai siΛgai rΛCristo.

21 AidΛ abiaadΛrΛ ΛSuusi gΛaagacai garaagidi aatΛmΛ mamaatΛrdami sai Λgai viaacatadai isimiagi Jerusaleenamu dai sai soimaa taatatulda agai ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ judidíu ΛΛmadu ΛbaitΛguucacamigadΛ apapaali ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Dai garaagidi ΛSuusi sai Λgai muua agaitadai dΛmos bovaica tasaicΛdΛ Λpamu duaaca agaitadai. 22 Amaasi ΛPiiduru Λcovai vaidacai dai vui ñiooquimi daidΛ itΛtΛdai:

—Chu cΛliodami Diuusi maitipΛldana dai maitΛdagitona. Tomali Λmo imidagai maitiΛpΛduuna imaasi —tΛtΛdai ΛPiiduru.

23 TaidΛ ΛSuusi ajaco cΛquiva daidΛ itΛtΛdai ΛPiiduru:

—MaitigiñΛΛmadu aimΛrda aapi Diaavora giñsobicΛi aapi. Aapi pocaiti sai maitΛagagai isivuaadagi aanΛ istumaasi Diuusi ipΛlidi —tΛtΛdai ΛSuusi.

24 Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai aatΛmΛ:

—IsΛmaadutai giñΛagiada Λliada maitΛagagai isΛagi gΛtΛgitocagi dai gΛagagai isvΛΛs tasai baigΛducagi siΛduñiada gΛmuaatuda Λgai giñvaavoitudaitai daida giñΛagiadagi. 25 SioorΛ ivuaadagi Λagi istumaasi ipΛliadagi Λgai gia imimu Diaavora ΛΛmadu, dΛmos sioorΛ baigΛducagi dai muquiagi giñvaavoitudaitai Λgai gia cΛΛgacΛrΛ vuusaimu. 26 ¿Tumaasi rsoiñi Λmo oodami vΛΛtarΛ isga-maitΛagi vΛΛsi istumaasi oidaga oidigi daama vai iibΛadΛ imiagi Diaavora

ΛΛmadu? Tomali Λmaadutai maitistutuidi isgaaanamΛquidagi dai cΛagacΛrΛ vuusiagi. ²⁷ Dai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami divimu Λmaadu mui Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dai giñooça dadadaquigadΛ gΛrsicoli dadadaquida agai. SiΛascadΛ diviagi Diuusi Λgai nΛidamu vΛascatai ismaacΛdΛ ΛrcΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛga ivuaadami. ²⁸ SΛlicΛdΛ oidaga Λmoco ismaacΛdΛ tami guuca dai maicoiya agai asta siΛascadΛ tΛΛ goovai ismaasca iñagai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami siΛascadΛ gatΛaanΛdagi Diuusi ΛΛmadu —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

17

¹ DaidΛ ΛSuusi bonaadami tasaicΛdΛ vaidacai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛJacovo ΛΛmadu ΛVuaana Jacovo suculidΛ Λmo tΛca giidiana. ² Dai ami ΛSuusi ΛmapΛdai vuitapi gΛmamaatΛrdamiga. Dai vuivasadΛ dadadaquitu Λpamaastu tasai, dai yuucusidΛ cΛga tootuatΛ. ³ Dai todian duuca tΛΛ Λgai Eliiasicaru ΛΛmadu Moseesacaru vai gaaatagaitadai ΛΛmadu ΛSuusi.

⁴ Amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai ΛSuusi:

—TΛaanΛdami vΛasi ΛrcΛΛgai istami daraaja aatΛmΛ isipΛliada aapi tΛtai duuñi vaica uucusai, Λmoco aapi gΛvΛΛtarΛ dai Λmai Moseesa vΛΛtarΛ dai Λmai Eliiasi vΛΛtarΛ —astΛtΛdai ΛPiiduru.

⁵ Dai quiaa ñiioçaitadai Λgai tai divia Λmo icomai dadadacΛdami dai iñña vΛascatai ismaacΛdΛ ami daraajatadai. Tai icomiañdΛrΛ caidatu Λmo ñiioçqui daidΛ icaiti:

—Idi Suusiava Λrgiñmara nai aanΛ aliΛ oigΛdai dai baigiñΛlidi aanΛ goovaicΛdΛ. ΛgΛiadavurai aapimΛ —ascaiti Λñiioçqui.

⁶ MoscaΛcai ΛmamaatΛrdami Λñiioçqui dΛvΛΛrapi cuiiqui dai aliΛ duduaadimu. ⁷ Amaasi ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva daidΛ itΛtΛdai:

—Vaapaigivurai aapimΛ maitavΛr duduaadimu —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁸ Dai aidΛsi aipaco nΛnΛaava Λgai camaitΛΛ Λgai ΛcΛcΛli mosaca ΛΛgi ΛSuusi.

⁹ Dai aidΛsi tΛapañimi Λgai ΛgΛΛ giidiaiñdΛrΛ ΛSuusi dai ΛmamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—MaitavΛr aagiada tomali Λmaadutai istumaasi tΛΛ aapimΛ asta siΛascadΛ aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami caduaacagi coidadΛ saagidaiñdΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁰ Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ tΛcacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuisidΛ icaiti ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ saidΛ ΛEliiasicaru viaacatadai isdiviagi ΛpΛga isaapi? —astΛtΛdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavoava istumaasi aagai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ sai Eliiasi viaacatadai isΛpΛga diviagi dai baiduñiagi oodami iibΛadΛ.

¹² DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai cadivia Eliiasi dai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ maimai dai soimaa taatatuli Λgai isducatai ipΛli. Poduucal ΛpΛΛ oodami sividadΛ soimaasi giñtaatatuldamu aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ maata caΛ isΛSuusi aagaitadai ΛVuaana ismaacΛdΛ vΛpacanaitadai Λoodami.

¹⁴ Dai aidΛsi aayi Λgai mΛca siaaco daraajatadai Λoodami Λmo cΛli mi-aadΛrΛ cΛquiva ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

¹⁵ —TΛaanΛdami soigi gΛlda aapi giñmaracΛdΛ. SusuiquitΛrΛi Λgai dai aliΛ soimaa taatamai. Muiyoco imidagai taiyΛrΛ gΛgΛsΛi dai suudarΛ. ¹⁶ Tami

vuaapi aanΛ gΛmamaatΛrdamiga ismaacΛdΛ tami vii tai goovai maitistui isduaaidagi —tΛtΛdai ΛcΛali.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AapimΛ oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami catΛvΛpi gΛnΛΛma daja aanΛ mai aapimΛ vΛΛscΛrΛ maitiñvaavoitudai. Aliasi Λroojodaragai aapimΛ. Baigovai avΛr giñvuaapidi goali gΛali —gΛrtΛtΛdai.

¹⁸ DΛmos ΛSuusi aagidi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ sai dagitona Λali gΛali dai camaiΛΛmadu daacana. Tai Λgai vuusai Λali gΛaliΛiñdΛrΛ, tai Λali gΛali todian duucai duaadicami vii.

¹⁹ Dai gooquiΛrΛ aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi aatagi Λgai Λagi dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuisidΛ maitistui aatΛmΛ isvuusaidagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

²⁰ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AapimΛ maicΛΛga giñvaavoitudai cascΛdΛ. IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi. Sai iscΛΛga giñvaavoitudadamudai aapimΛ aidΛ gia istutiadamudai aapimΛ isivuaadagi istumaasi tomasi sΛΛlicΛdΛ sijaiga. ²¹ Gomaa Diaavora tΛtΛaañicarudΛ alia sijaiga vuvaidaragai oodamiΛiñdΛrΛ cascΛdΛ avΛnacai maitaugacai gamamadagi vai poduucai vuvacΛi goovai —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²² Dai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi gΛrΛmpaidimi GalileeΛrΛ taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami mΛgiñtΛΛgida aagai aa oodami

²³ siΛgai giñmuaamu dΛmos vaica tasaicΛdΛ duaacamu aanΛ —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

TΛtai alia soigΛrΛΛli aatΛmΛ imaasicΛdΛ.

²⁴ AidΛsi aayi ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ CapernauumΛrΛ Λtumiñsi vuudami ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu iji siaaco daacatadai ΛPiiduru daidΛ itΛtΛdai:

—¿GΛmamaatΛtuldadamiga isgamaacai ΛpΛ tumiñsi ΛgΛΛ quiuupai vΛΛtarΛ? —astΛtΛdai Λtumiñsi vuudami.

²⁵ TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ —astΛtΛdai.

Amaasi utudama vaacΛcai ΛPiiduru quiiyΛrΛ ΛSuusi ΛpΛga ñiooqui daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuma tΛtΛgitoi aapi? ¿MaacΛdΛ oodami taanΛi ΛtΛtΛaanΛdami tumiñsi, Λagi gΛnaaduñi sisibΛacoga oidacami? —tΛtΛdai.

²⁶ TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛsibΛadΛrΛ oidacami —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Amaasi aaduñdΛ maitΛagagai ismamaacadagi tumiñsi. ²⁷ DΛmos vΛΛscΛrΛ maaquimu aanΛ tumiñsi vai poduucai maibaacuagi Λtumiñsi vuudami. Imiñi aapi ΛgΛΛ suudagi ugidiamu dai daituda Λmo babaidacarui dai vuusaida Λvatopa ismaacΛdΛ ΛpΛga bΛiya gobabaidacarui. Λgai vatopa tΛñiΛrΛ tΛΛgimu aapi tumiñsi. Λtumiñsi gΛrΛimu isgaaanamΛquida aanΛ dai aapi ΛpΛ. BΛcaifi aapi dai mΛΛca aa namΛquida —tΛtΛdai ΛSuusi.

18

¹ Amaasi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi miaadΛrΛ guuquiva dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿SiΛΛscadΛ gatΛaanΛdagi aapi vΛΛsi oidigi daama maascΛdΛ aatΛmΛ gΛmamaatΛrdamiga vaamioma gatΛaanΛda ragai? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

² Amaasi Δ Suusi vai Δ mo ali dai Δ rsaagida Δ ai, ³ dai Δ ov Δ rt Δ adai:

— Δ alic Δ Δ rvaavoi isaapim Δ mai Δ ma duucaí Δ nt Δ at Δ gituagi dai camaig Δ arduc Δ Δ an Δ liadagi Δ pan duucaí idi ali poducaí gia maiimimu aapim Δ siaaco t Δ aan Δ i Diuusi. ⁴ Poducaí gia Δ gai ismaac Δ vaamioma gata Δ an Δ i m Δ aca siaaco gata Δ an Δ i Diuusi Δ r Δ gai ismaac Δ maig Δ arduc Δ Δ an Δ lidi Δ pan duucaí idi ali. ⁵ Tomasioor Δ sioor Δ vaavoitudai giñmamaat Δ tuldaraga dai casc Δ oig Δ dai idi ali oodami Δ gai gia giñoig Δ dai aan Δ .

⁶ Tomasioor Δ sioor Δ soimaasi iduiñtulda Δ liadagi Δ moco ismaac Δ utudama giñvaavoitudagi sioma Δ r Δ ag Δ i Δ gai v Δ atar Δ m Δ scusivuana vulidagi Δ mo g Δ mauturui dai g Δ suudar Δ daitudagi. ⁷ Δ alic Δ maic Δ adu oodami v Δ atar Δ isoidacagi naana maasi ismaac Δ soimaasi iduiñtuldiadagi Δ oodami. V Δ sc Δ oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami Δ mos soimaasi taatamu Δ gai ismaac Δ soimaasi iduiñtuldiadagi Δ oodami.

⁸ Is Δ maadutai iduñia Δ liadagi Δ mo istumaasi soimaascami Δ novic Δ si Δ ap Δ g Δ casoc Δ baiyoma g Δ aagai ispo Δ liada Δ gai ismainov Δ si Δ ap Δ mai Δ caso dai maisiu Diaavora Δ Δ madu imiagi. ⁹ Dai is Δ maadutai iduñia Δ liada Δ mo istumaasi soimaascami Δ v Δ uupujic Δ baiyoma g Δ aagai ispo Δ liada Δ gai ismaivuupuju. Sioma Δ r Δ ag Δ i ispo Δ liada Δ gai ismaivuupuju dai maisiu Diaavora Δ Δ madu imiagi.

¹⁰ Δ agac Δ av Δ r n Δ ijada aapim Δ v Δ scatai ismaac Δ giñvaavoitudagi. Aan Δ ang Δ naagidi sai Diuusi t Δ t Δ aañicarud Δ ismaac Δ t Δ vaagi Δ r Δ daraaja Diuusi Δ Δ madu Δ ag Δ nuucada Δ gai ismaac Δ giñvaavoitudai tami oidigi daama. ¹¹ Dai aan Δ ismaac Δ viaa Δ mo Δ alicami divia dai Δ agac Δ vuvaida iñgai soimaasi ivuaadami Δ gai Δ sib Δ iimiad Δ Diuusi v Δ atar Δ .

¹² Is Δ maadutai viaacagi Δ mo sientu cañiiru vai sib Δ imiagi Δ moco siaad Δ r Δ maianaasi viaana Δ gai Δ ga maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna Δ sib Δ imiaad Δ . ¹³ Dai ist Δ giagi Δ alic Δ vaamioma baig Δ liatugadagi Δ gaic Δ si Δ gaa ismaac Δ maisib Δ iimiagi. ¹⁴ Poducaí Δ ap Δ Diuusi g Δ rooga t Δ vaagi Δ r Δ daja dai Δ gai maitip Δ lidi isiimiagi Diaavora Δ Δ madu tomali Δ moco ismaac Δ giñvaavoitudai.

¹⁵ Is Δ maadutai soimaasi duiñdagi Δ mai, Δ gai g Δ aagai isaagidagi Δ gi Δ gai sai soimaasi duñi. Dai is Δ gai Δ ag Δ baiduñia Δ liadagi ñiooqui aid Δ gia Δ r Δ naadunum Δ camu Δ gai. ¹⁶ Dai is Δ gai maibaiduñia Δ liadagi aid Δ gia g Δ aagai isvaidaquiagi Δ moco si Δ ap Δ gooca g Δ aaduñi vai poducaí oida-cana n Δ ijadami ismaitip Δ lidi Δ gai isbaiduñiagi ñiooqui. ¹⁷ Dai isapiaquiaa maibaiduñia Δ liada Δ gai aid Δ gia g Δ aagai isaagidagi v Δ asi Δ vaavoitudadami, dai isapiaquiaa maibaiduñia Δ liada Δ gai aid Δ gia g Δ aagai is Δ pan duucaí n Δ ijadagi Δ gai ismaac Δ maivaavoitudai si Δ ap Δ Δ pan duucaí tumiñsi v Δ udami.

¹⁸ Dai aan Δ ang Δ naagidi sai si Δ scad Δ aagiada aapim Δ Diuusi ñiooquida Δ oodami tomasioor Δ sioor Δ maitiñvaavoitudagi aagiditai aapim Δ Δ gai maid-agitomu aan Δ isvaquiagi t Δ vaagi Δ r Δ , dai tomasioor Δ sioor Δ giñvaavoitudagi aagiditai aapim Δ Δ gai gia dagitomu aan Δ isvaquiagi t Δ vaagi Δ r Δ .

¹⁹ Dai aan Δ ang Δ naagidi Δ ap Δ sai isgoocatai aapim Δ g Δ naagidagi dai daañiagi isDiuusi Δ ansoiñagi, Diuusi g Δ rooga Δ ansoiñamu. ²⁰ Tomasiaaco siaaco Δ an Δ mpaidadagi gooca si Δ ap Δ vaica dai giñs Δ iaa duutuada agadagi dai gamamadada agadagi ami daacamu aan Δ Δ ap Δ — Δ rt Δ adai Δ Suusi.

²¹ Amaasi ii ΔPiiduru dai tΛcacai ΔSuusi daidΛ itΛtΛdai:
—TΛaanΛdami, ¿vΛΛquiojo imidagai gΛaagai isoigΛdada aanΛ Λmoco giñaduñi ismaacΛdΛ soimaasi giñvuiidadagi? ¿ParΛ cuvaracamiojo? —tΛtΛdai ΔPiiduru.

²² TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:
—Chu aanΛ anmaitΛaagidi sai cuvaracamiojo baiyoma angΛaagidi aanΛ sai maiΛcaldacai gaoigΛliada.

²³ Isducatai ΔpΛvueeyi siΛascadΛ Diuusi soicΛdagi oodami iscΛaga gΛntΛtΛgitocagi Δpan ducami istumaasi idui Λmo tΛaanΛdami. ΔtΛaanΛdami ipΛlidadai isΔpipiooñigadΛ aa namΛquidagi. ²⁴ Utudama gΛaagacai taañimi Δgai gΔpipiooñiga ismaacΛdΛ vupuaatuldidatadai mΛtai vuaapi Λmo piooñigadΛ ismaacΛdΛ mui mil vuaatuldidatadai. ²⁵ DaidΛ ΔpiooñigadΛ maiviaacatadai istucΛdΛ aa namΛquidagi. TaidΛ ΛamudΛ aagidi sai gagaarana vΛΛsi gΛvustuidaga dai gΛmaamara dai gΛooñiga dai Λagi Δgai dai vuvaidana tumiñsi dai ΛcΛdΛ aa namΛquidana. ²⁶ Amaasi ΔpiooñigadΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiva gΛaamu vuidΛrΛ dai daañimi daidΛ itΛtΛdai: “GiñnamΛracañi aapi gΛaa namΛquidamu aanΛ vΛΛsi”, astΛtΛdai. ²⁷ TaidΛ ΛamudΛ soigΛΛli dai oigΛli dai camaitaí aidΛ, dai dagito isimiagi Δgai. ²⁸ Tai ii Δgai dai moo maigovai tΛΛ Λmoco gΛaduñi ismaacΛdΛ vuaatuldidatadai chiΛΛqui tumiñsi. Dai cuchivuana bΛi dai cayoga vuliji daidΛ itΛtΛdai: “Aata giñnamΛquida pΛsmaacΛdΛ giñvuaatuli”, astΛtΛdai. ²⁹ Amaasi ΛaduñdΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiva Δgai vuidΛrΛ dai daañimi daidΛ itΛtΛdai: “GiñnamΛracañi aapi gΛaa namΛquidamu aanΛ vΛΛsi”, astΛtΛdai. ³⁰ TaidΛ ΔgΛmai maitipΛli, baiyoma vaidacai dai gatΛjai maisaragai dai gaaagidi mΛsai anaasi maisacana asta siΛascadΛ aa namΛqui Δgai vΛΛsi. ³¹ Amaasi Δgaa pipiooñigadΛ ΔgΛΛ tΛaanΛdami tΛΛ gomaasi dai sΛlicΛdΛ soigΛΛli dai iji dai mΛΛ aagidi ΔtΛaanΛdami vΛΛsi istumaasi ΔpΛdai. ³² Amaasi ΔtΛaanΛdami gatΛjai mΛsai mΛΛ vaidana Δgai daidΛ itΛtΛdai: “Aapi gia sΛlicΛdΛ maicΛΛ tuiga. ¿DuucaidΛ aanΛ gΛoigΛli vΛΛsi pΛsmaacΛdΛ giñvuaatuldidatadai aapi, giñdaañimi aapi cascΛdΛ? ³³ ¿DuucaidΛ aapi maisoigΛΛli gΛaduñicΛdΛ, poduucai isduucai soigiñΛli aanΛ aapicΛdΛ?” astΛtΛdai. ³⁴ Dai sΛlicΛdΛ baamu ΛamudΛ dai gatΛjai maisaragai dai gaaagidi mΛsai anaasi maisacana asta siΛascadΛ aa namΛqui Δgai —tΛtΛdai ΔSuusi.

³⁵ CuugatΛrΛ povΛrtΛtΛdai ΔSuusi:
—Poduucai iduñia agai gΛrooga tΛvaagiΛrΛ aapimΛcΛdΛ issΛlicΛdΛ maitΛnoigΛliada aapimΛ aipacoga —gΛrtΛtΛdai.

19

¹ Caaagacai ΔSuusi imaasi ii ami GalileeaiñdΛrΛ dai aayi mΛΛ Judeea dΛvΛΛriΛrΛ vaasadΛrΛ Jordán aqui. ² Dai mui oodami oiditadai tai ami duduaadi ΔSuusi coococoidadΛ.

³ Amaasi ΛΛmoco fariseo miaadΛrΛ guuquiva siaaco daacatadi ΔSuusi dai mossoimaasi ñiooquituda Δlidi Δgai cascΛdΛ tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:
—¿Oidagasi oigaragai siΛmo cΛli dagituagi gΛooñiga tomastucΛdΛ? —tΛtΛdai Δfariseo.

⁴ Tai Δgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:
—AapimΛ canΛidi Diuusi ñooquidΛ siaaco oojisi sai aidΛsi Diuusi idui oodami idui Δgai cΛli dai ooqui. ⁵ Dai Diuusi ñiooquidΛrΛ icaiti ΔpΛ: “CascΛdΛ cΛcΛli dagitomu gΛndΛdΛ dai ΛΛmadu oidacamu gΛooñiga dai vΛgoocatai Λmo oodami gΛnducamicamu Δgai”, asduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ.

⁶ Cascada amo calli maitaagai isdagituagi gaoñiga tomali amo ooqui gacuuna. Diuusi ipalidi ismapai oidaca agai asta siascada coi —tadai asuusi.

⁷ Amaasi tacacai afariseo daidai itadai:

—¿Tuisida Moseesacaru gamaa oigaragai isamo calli dagitua liada gaoñiga saidai istutuidi isbaiduñiagi amo oojai dudunucamiarai dai poduucai dagituagi? —tadai afariseo.

⁸ Taidai asuusi itadai:

—Ganallqui aadunicarvuidarv vatacana Diuusi cascada Moseesacaru maa agai oigaragai isdadagitoda ganoñiga dai poduucai ganviituldi agai. Damos tucamarv maitiipucata dai oigaragai poduucai. ⁹ Dai aan anganaagidi siorar dagituagi gaoñiga maigogoosi gducamicatai agai dai vanagi amai ooqui agai gia gogoosi gducami —tadai asuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada tadai:

—Siarvaavoi ismaitiipu oigaragai isdagituagi amo calli gaoñiga aidai gia sioma arcaga ismaicuucuntadagi oodami —tadai aatama.

¹¹ Taidai asuusi povartadai:

—Maisi vascatai istutuidi ismaioñtadagi mosaca agai ismaacada Diuusi soicai. ¹² Amos calli maioñtai soimaa vuvacai agai cascada dai amascacaapuñtudagi maioñtai, dai amai maioñtai aipaco ajioopaitai gaaagiada aliditai isducatai Diuusi soicai oodami sai caga gantatgitocana. Tomasioora siorar istutiadagi ismaioñtadagi cagadu ismaioñiacatai oidaca agai —gartadai asuusi.

¹³ Matai aidai vaaapi asuusi chiallqui aali sai taatana agai moomoda dai mamatuldana. Taidai aatama mamaatardamigada agai bagaidimi oodami ismaacada vaaapaimi aali. ¹⁴ Taidai asuusi povartadai:

—Dagitovurai goali vai dadana siaaco daja aan dai maitavar daidada. Ismaacada an ducami aali agai gia Diuusi soicai agai sai caga gantatgitocana —gartadai asuusi.

¹⁵ Daidai asuusi taata aali moomoda dai gooquiarai ii abiaadarai.

¹⁶ Amos galli ii dai mala nidamu asuusi daidai itadai:

—Mamaatultadami calli tuigacada. ¿Tumaasi istutuidi aan isiduñiagi dai vascara oidacagi Diuusi amadu? —tadai agai.

¹⁷ Taidai asuusi itadai:

—¿Tuipasi calli tuigacada giñagai? Alimadugava calli tuigacami dai agai arDiuusi. ¿Ipalidipasi isimiagi Diuusi amadu? Agiditai calca vansi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidarai —tadai asuusi.

¹⁸ Taidai agalli itadai:

—¿Tumaasi agai? —tadai.

Taidai asuusi itadai:

—Maitavar gacoodada, dai maitavar googosi gducamica, dai maitavar gansiada gavustuidaga, dai maitavar yaatavoaca, ¹⁹ dai siaa duutuada gandada dai oigadavurai ganaaduñi poduucai masduucai ganoigadai aapimaa gi —tadai asuusi.

²⁰ Taidai agalli itadai:

—Vansi gomaasi ansiaa duutudai aan aliducatai abiaadarai. ¿Tumaasi vanga isiduñia aan? —tadai agalli.

²¹ Taidai asuusi itadai:

—Ip^lidip^{asi} isiduñiagi v^lasi istumaasi Diuusi ip^llidi aid^l gia imiñi dai gagaara v^lasi p^lastumaasi viaa dai oida ^ltumiñsi ^lsoituutuigami dai podu- ucai viaacamu aapi mui naana maasi t^lvaagi^lr^l dai gooqui^lr^l divia dai giñoidatucuda —t^lt^ldai ^lSuusi.

²² Dai aid^lasi mosca^l ^lg^lali gomaasi alia soig^lali dai soig^laliatugai alia^lsi ^larg^lviidacamicatadai ^lgai casc^ld^l.

²³ Amaasi ^lSuusi pov^lrt^lt^ldai aat^lm^l mamaat^lrdami:

—Gia sijaiga isg^lnviipidacami dagituagi isDiuusi soic^ldagi isca^lga g^lnt^lt^lgitocagi. ²⁴ Dai aan^l ang^lnaagidi ^ll^lp^l sai sioma maisijaiga ^lmo muura v^ll^lt^lr^l isvaquiagi ^lmo oi d^lgad^lamu s^lali is^lmo g^lviidacami dagitoagi isDiuusi soic^ldagi isca^lga g^lt^lgitocagi —g^lrt^lt^ldai ^lSuusi.

²⁵ Mosaagai ^lSuusi gomaasi t^ltai aat^lm^l mamaat^lrdami mait^l isducatai g^lrt^lt^lgituagi dai aipaco g^lrt^lcacai daid^l icaiti:

—¿Voora istutuidid^lo isca^lgac^lr^l vuvaquiagi? —caiti aat^lm^l.

²⁶ Taid^l ^lSuusi g^lrvui n^ln^lava dai pov^lrt^lt^ldai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñiagi imaasi d^lmos Diuusi gia istutuidi isiduñiagi. Diuusi v^ll^lsia^lcatai istutuidi isiduñiagi —g^lrt^lt^ldai ^lSuusi.

²⁷ Amaasi ^lPiiduru it^lt^ldai:

—T^laan^ldami, aat^lm^l viaa v^ll^lsi t^lstumaasi viaacatadai g^loidatucuda ^lr^ll^liditai, ¿tumaasi viaacamu aat^lm^l? —t^lt^ldai ^lPiiduru.

²⁸ Taid^l ^lSuusi aa noragi dai pov^lrt^lt^ldai:

—Ismaac^ld^l g^lnaagidi aan^l ^lr^lvaavoi, si^ll^lscad^l Diuusi utuldagi v^ll^lsi istumaasi dai si^ll^lscad^l aan^l ismaac^ld^l viaa ^lmo s^lalicami gataaan^ldagi daacatai ^lmo daicarui dadadac^ldami^lr^l aapim^l ^ll^lp^l ismaac^ld^l giñoidatucudagi gataaan^ldamu ^ll^lp^l ^lchigiamaasi daraicar^lr^l daraajatai. Aapim^l baivus- taama dan goocadu dai ^lmoco t^laan^ldamu Ruvenicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Danacar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Gadacar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Nefatalicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Aseracar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Isaacar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Judacar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Zavulonicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Simioñicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Benjamiñicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Efrañicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ldamu Manaasesicar^l cajiudad^l. ²⁹ Dai tomasioora sioora dagituagi g^lvustuidaga si^ll^lp^l g^laaduñi ivuaadatai giñaa duiñdaga ^lgai viaacamu ^lmo sient^lo vaamioma dai si^ll^lscad^l imiagi ^lgai idi oidigaiñd^lr^l v^ll^lsc^lr^l oidacamu ^lgai Diuusi ^ll^lmadu. ³⁰ Dai m^ll^lca siaaco t^laan^li Diuusi muidutai ismaac^ld^l vaamioma t^laan^li tami, m^ll^lca sioma mait^laan^ldamu dai ismaac^ld^l sioma mait^laan^li tami m^ll^lca vaamioma t^laan^ldamu.

20

¹ Isducatai ^lp^lv^lueeyi si^ll^lscad^l Diuusi soic^ldagi oodami sai ca^lga g^lnt^lt^lgitocana ^lr^lp^ln ducami istumaasi idui ^lmo ca^lli ismaac^ld^l g^ll^lpi viaacatadai d^lv^ll^lr^lai ^ll^lqui quiaamoco ii ^lgai dai gaaga ^lgai pipiooñi sai yoovana uvasi. ² Dai baidui ^lgai g^lp^lipiooñiga ^ll^lmadu sai ^lmo coobai piisu aa nam^lquida ^lgai ^lmo tasaic^ld^l. Dai otoma ootoi sai m^ll^lca gayoovana. ³ Dai laasc^ldioma ii ^lca^lli plaasamu dai m^ll^lca t^ll^l aa oodami mosdaraacami, ⁴ daid^l it^lt^ldai: “Im^ldavurai dai gaaata duñi giñ^ll^lsi^lr^l dai aan^l g^lnaa nam^lquidamu si^ll^lsi ca^lgaducagi”, ast^lt^ldai. Tai ^lgai iji. ⁵ Dai dan duucu ^lp^lamu ii ^ll^ls^lcami dai ^lpua ootoi aata v^luadami, dai coi g^ll^ls^lcaci tasai ii ^lgai dai ^lpua ootoi. ⁶ Dai cauruñimoda ii ^lgai plaasamu dai m^ll^lca t^ll^l aa oodami ismosdaraaja daid^l it^lt^ldai: “¿Tuim^lasi mosdaraaja ^lmo

tasai dai maitaaata vueeyi?” astatadai. ⁷ TaidΛ aoodami itatadai: “Tomali amaadutai maitarmamacai aa duiñdagai cascada”, astatadai. Amaasi itatadai aasacami: “Imdavurai aapimΛ vΛasi dai mΛca aata duuñi giñΛsiΛ dai aanΛ ganaa namΛquidamu siΛasi cΛgaducagi”, astatadai. ⁸ Dai caacai siuu duucu ganΛpidagi apipiooñi taidΛ aasacami aagidi Λgai ismaacada tΛaanΛi apipiooñi daidΛ itatadai: “Baigovai vaidΛ goaata vΛaadami dai aa namΛquida. GΛagacai aa namΛquida ΛpΛga ismaacada gooquiΛΛ ganaaga dai ismaacada ΛpΛga ganaaga vΛasia gooquiΛΛ aa namΛquida aapi”, astatadai. ⁹ Amaasi dada Λgai ismaacada gooquiΛΛ ganaagacai gaaata dui mΛtai Λmo coobai piisu aa namΛqui. ¹⁰ Dai gooquiΛΛ caaa namΛquida Λgai ismaacada ΛpΛga ganaagacai gaata dui vai Λgai povΛniditadai mΛsi vaamioma aa namΛquida agaitadai, mΛtai Λgai Λmo coobai piisu aa namΛqui ΛpΛ. ¹¹ Dai aidΛmΛsi mosaa namΛqui vai Λgai ñiooquimi aasacami vui. ¹² DaidΛ itatadai: “Goovai ismaacada gooquiΛΛ ganaaga ali Λmo oora aata dui mΛtai vΛascara garΛpan Λsi aa namΛqui dai aatΛmΛ Λmo tasai soimaa taata toiñdagai”, astatadai. ¹³ TaidΛ ΛamudΛ aa noragi daidΛ itatadai ali Λmoco Λgi Λgai: “Giñaduñi aanΛ maisoimaasi gΛvuiididi. ¿MaitasiΛvΛavo iñsaanΛ ganaagidi sai Λmo coobai piisu ganaa namΛquiada iñagaitadai isgaaata duñia aapimΛ giñΛΛmadu? ¹⁴ Naa, gΛaa namΛquidaraga imΛdañi. AanΛ ipΛlidi isganΛΛpan Λsi maquiagi goovai ismaacada gooquiΛΛ ganaaga. ¹⁵ ¿MaitisvΛaa aanΛ sΛlicami isiduñia giñtumiñsigacada istumaasi ipΛliadagi? ¿TuipΛsi muuquimudadΛ caiti aapi nΛiditai iscΛga dui aanΛ gogaa vΛΛtarΛ?” astatadai ΛamudΛ. ¹⁶ PoduucΛi ismaacada aoodami soi duu nΛidi tami oidigi daama vaamioma namΛga mΛca siaaco tΛaanΛi Diuusi, dΛmos ismaacada polidi isvaamioma namΛga tami oidigi daama Λgai gia maisii namΛacamu siaaco tΛaanΛi Diuusi. Diuusi ñiniooquituldadamigadΛ aagidi mui oodami saidΛ istutuidi iscΛgacΛra vΛvaquiagi dΛmos Diuusi chiΛΛqui Λco vΛvaitu —gartatadai ΛSuusi.

¹⁷ Dai Λmo imidagai voyamu imΛitadai ΛSuusi catΛsadimi Jerusaleenamu daidΛ ΛSuusi Λcovai garvΛi aatΛmΛ baivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ Λgai dai povΛrtatadai:

¹⁸ —AapimΛ nΛidi tΛscatΛΛaidimi aatΛmΛ JerusaleenΛra mΛsiaaco giñtΛΛgida Λgai aanΛ ismaacada vΛaa Λmo sΛlicami giñtΛΛgida magai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali Λmadu ΛmamaatΛtuldiadami sΛlicami isΛgai gatΛaañimu mΛsaidΛ giñmuaana, ¹⁹ dai giñtΛΛgidamu Λgai aa sibΛadΛra oidacami ismaacada maitΛrjudidΛ siΛgai giñparunadamu dai saasasamu giñtuucuga dai giñsiisamu curusiaba. Dai bovaica tasaicada Λpamu duaacamu aanΛ coidadΛ saagidaiñdΛra —gartatadai ΛSuusi.

²⁰ Amaasi ΛJacovo dai ΛVuaana ΛΛmadu ΛdΛΛdΛ miaadΛra guuquiva siaaco daacatadai ΛSuusi. ΛJacovo dai ΛVuaana ΛrSevedeo maamaradΛ. TaidΛ ΛdΛΛdΛ gatootonacada cΛquiva ΛSuusi vuidΛra. ²¹ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai daidΛ itatadai: —¿Tumaasi aagai aapi? —tatadai Λgai.

Tai Λgai itatadai:

—SiΛΛscadΛ aapi vΛasia daama ΛrgabaitΛcΛaacamicagi giñoigΛdacai darasa aapi giñmaamara vaidΛ ΛrtΛtΛaanΛdamicana goovai —tatadai Λgai.

²² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itatadai:

—AapimΛ maimaata mΛstumaasi giñagidi. ¿BaisistuidΛna aapimΛ issoimaa taatagi siΛΛ soimaa taata iñagai aanΛ? —tatadai ΛSuusi.

Tai Λgai itatadai:

—Istutuidiatata —tatadai agai.

²³ Taidai asuusi itatadai:

—Sallicala rvaavoi. Aapimaa gia soimaa taatamu siassi soimaa taata inagai aanai daivascaraa aanai maitistutuidi isdaraasagi taalaanadami baiyoma aagi Diuusi garooga daraasamu taalaanadami —tatadai asuusi.

²⁴ Aidasi aatama baivustaama cai gomaasi alia baacoi aatama agaa gooca garaaduñi vui. ²⁵ Taidai asuusi garvai aatama dai povartatadai:

—Caa maata aapimaa sai ismaacada maitarjudidiu saagida abaitacaaacami gapipiooñiga duucani naidi gaaduñi dai ismaacada vaamioma gataaanai sallicala taalaanai. ²⁶⁻²⁷ Damos aapimaa gansaagida maitaagai ispoduucani ivuaadagi baiyoma siora abaitacaaacamicagi gaagai issoicadagi vaascatai. ²⁸ Poduucani isduucani ivueeyi aanai ismaacada viaa amo sallicami. Aanaa gia divia oidigara maisiu isgiñsoicadagi aa baiyoma divia aanai dai soicada inagai oodami dai muquia inagai vai poduucani calgacara vuvacana mui oodami —gartatadai asuusi.

²⁹ Aidasi vuvaquimi aatama Jericooiñdara mui oodami oi asuusi. ³⁰ Vai voi ugidiana daraajatadai gooca mainanadami. Dai mai agai isami daivusai asuusi dai iñoqui daidai itatadai:

—Davi cajiudadai ismaacada Diuusi maa amo sallicami soigi galda aapi aatamacada —tatadai agai.

³¹ Taidai aoodami bagaimi sai camaiñacaiña vaamioma. Damos agai vaamioma iñacai daidai itatadai:

—Talaanadami, Davi cajiudadai ismaacada Diuusi maa amo sallicami soigi galda aatamacada —tatadai agai.

³² Amaasi asuusi calquiva dai vai mainanadami dai tacacai daidai itatadai:

—¿Tumaasi ipalidi aapimaa isganduiñda aanai? —tatadai asuusi.

³³ Tai agai aa noragi daidai itatadai:

—Talaanadami, nada aralidi aatama —tatadai agai.

³⁴ Amaasi asuusi soigalli gaicada dai taata vuupuidai. Tai bovasdara ismaacada mainanaitadai istui isnanavagi dai oi asuusi.

21

¹ Aidasi camiaadimitadai asuusi Jerusaleenara aayi Betapagiarua miaanai agiidi siaaco Oliivosi taagidu, asuusi ootoi gooca gamamaatardamiga, ² dai potatadai:

—Iimivuraimaa aali quiquiarua ismaacada mamajoro guuca dai aacai taagimu aapimaa amo asñiitu maracami vulicami varai uupana dai vuaapa vagoocai. ³ Dai ismaadutai ganaagidagi masai maiuupanana varai potada ansai aanai tagito dai ansai otoma apamu ootosda inagai —tatadai asuusi.

⁴ Poduucani apadui saidai apaduuna ismaacada aagai Diuusi ñioquituldadamigada dai poduucani ooja:

⁵ Aagidavuraimi Jerusaleenara oidacami dai potada:

“Dañi barimai garaí. Maigaducada galidai goovai, amo asñiitu mara daama daitugai”, astada. Asduucani ooja Diuusi ñioquituldiadamigada.

⁶ Amaasi amamaatardamigada iji daidai idui isducatai aagidi asuusi. ⁷ Dai vuaa asñiitu amadu amarada dai agai daama darai gansosuaa dai daama dai asuusi. ⁸ Dai voiyara ajioopaitadai mui oodami ismaacada voiyara alligaimi gansosuaa dai aa guicama uusi maamarada dai voiyara tuajaimi

sai daama daivunana ASuusi. ⁹ Dai agai ismaacada baitaqui iimitadai dai ismaacada gooquiran iimitadai iinaquimi daida icaitimi:

—Alia can tuiga goraí Davi cajiudad ismaacada Diuusi maa amo samicami. Diuusi alia canagacaran naidi goovai ismaacada divia Diuusi guvucadadacada. Samicada canaga tuiga Diuusi —caitimi aoodami.

¹⁰ Aidasida ASuusi vaa Jerusaleenaran vansi aoodami sisioli dai muidutai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Sioora goovai? —caiti.

¹¹ Vai aa aagidi daida itadai:

—Gooviava arSuusi Diuusi ñiooquituldadamigada daida arNasareetaran oida-cami Galilea darariraran —tadai.

¹² Tai gooquiran vaa ASuusi agaa quiuupaigada tuisicaran siaaco siaa duutudai Diuusi dai vuvaitu ajudidú ismaacada ami gagaagaraitadai dai ismaacada gasaapadaitadai. Dai aipaco suuli memesagada agai ismaacada cambiando ajudidú quiuupaigada tumiñsigada dai aipaco suuli daraicaruda ismaacada gagaagaraitadai tutuugu. ¹³ Daida itadai:

—Diuusi ñiooquidaran aduucai oojisi: “Agaa quii ismaacada idui aoodami dai ami giñsaa duutuada agai itaagiducamu quii mamaadaragai vantar”, mai aapimaa asivogami tajogada duucan naidi —tadai ASuusi aoodami.

¹⁴ Tai ami agaa quiuupaigadaran judiúu amoco mainanaadami amadu chuchuecogami miaadaran guuquiva siaaco daacatadai ASuusi tai agai duduaadi. ¹⁵ Dai aidasi abaitaguucacamigada papaali amadu amamaatatludadami Diuusi samicamigada naidi istumaasi gauducada ismaacada idui ASuusi dai aidasi can isducatai iñacai laali agaa quiuupirana daida icaiti: “Alia can tuiga goraí Davi cajiudad ismaacada Diuusi maa amo samicami”, caiti laali. Abaitaguucacamigada papaali amadu amamaatatludadami Diuusi samicamigada samicada baacoi ASuusi vui, ¹⁶ daida itadai agai ASuusi:

—¿Maitapasca istumaasi aagai goali? Dodoligitudañi aapi —tadai.

Taida ASuusi aa noragi daida itadai:

—Aj canana. Dai canaidi aapimaa isduucan oojisi Diuusi ñiooquidaran daida icaiti:

Aali alia canaga ñioocada agai Diuusi vui.

Ascanti Diuusi ñiooquidaran —tadai ASuusi.

¹⁷ Amaasi ASuusi anaasi viaa dai ii Jerusaleenaiñdaran Betaaniamu dai anaasi siaa.

¹⁸ Dai siaadiqui capamu ajacoga imitadai ASuusi Jerusaleenamu dai biugimu. ¹⁹ Dai taa amo iigosi danda voi ugidiana dai abaana canquiva dai maitaa iigosi mosaca agada. Daida ASuusi itadai iigosi danda:

—Aapi gia tomali amo imidagai maiiibatamu —tadai ASuusi.

Tai otoma gaquisa iigosi danda. ²⁰ Dai aidasi taa aatama mamaatardami gomaasi camaitaa istumaasi gartatagituagi dai tacacai ASuusi daida itadai:

—Ducatai mosaa otoma gaquisa goiigosi danda —tadai aatama.

²¹ Taida ASuusi garaan noragi dai povartadai:

—Ismaacada ganaagidi aan arvaavoi. Iscanga vaavoitudadagi aapimaa maisiu mosacaasi istutiadamudai isidunia gomaasi ismaacada idui aan goiigosi dandaasta istutiadamudai aapimaa arpa isivuaadagi naana maasi istumaasi samicada sijiacami. ²² Dai vansi istumaasi taanai aapimaa

Diuusi mamadaitai issalicada vaavoitudada aapima Diuusi ganmaaquimu —gartadai asuusi.

²³ Amaasi asuusi vaa aga quiuupaigadara judidu dai ami gamamaatultidatadi Diuusi ñioquida tai miaadara guuquiva abaitaguucacamigada papaali daida atataandami judidu dai tacaai daida itadai:

—¿Tuma salicamicada vuvaitu aapi ajudidu tabiaadara? ¿Toora gama gosalicami? —tadai agai.

²⁴ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aanaan ara gantacacagi amo istumaasi mascalaga ginaa noragidagi istumaasi gantacaca inagai ana nai ana ara ganaagidagi istumaasi salicamicada ivueeyi ana gomaasi. ²⁵ ¿Toora otoi avuaana sai vaponana oodami Diuusi oodami sio? Aago vurai innoragida —tadai asuusi.

Vai agai lagi aipaco ganaatagidi dai pocaiti:

—Ispotada aatama sai Diuusi otoi goovai garaa noragidamu dai povartadamu: “¿Tuimasi maivaavoitu?” ²⁶ Dai ispotada aatama sai oodami otoi, garvui baacoimu goodami. Goovai salicada vaavoitudai siavuaana arDiuusi ñioquituldiadamigada cascada —caiti.

²⁷ Dai amaasi itadai agai asuusi:

—Maitatamaata aatama —tadai agai.

Amaasi asuusi itadai:

—Tomali ana anmaitanaagidagi istumaasi salicamicada ivueeyi ana gomaasi —tadai asuusi.

²⁸ Daida asuusi itadai:

—Amo cali maamaracatadai gooca, daida itadai amoco gara: “Ginmara imadani sivi dai mala yoova uuvasi ginlasi”, atadai. ²⁹ Taida amarada aa noragi daida itadai: “Ana maiimia inlidi”, atadai. Dai gooquiarioma gia cama duucai gatagito agai dai mala aata duñimu. ³⁰ Taida loogada ii dai mala aagidi agamai gara dai potadai ara. Tai agai itadai: “Aja”, atadai. Dai maiii. ³¹ ¿Macada vagoocatai idui istumaasi tagitocatadai loogada? —tadai asuusi.

Tai agai itadai:

—Aragadada —tadai agai.

Amaasi asuusi itadai:

—Isaacada ana ganaagidi arvaavoi. Sai atumiñsi vuudami daida looqui taatacaligami cama duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada aagai vaavoitudacai istumaasi aagai avuaana. Diuusi soicaina agai sai calaga gantagitocana. Dai aapima gia cho. ³² Avuaana isaacada vaponaitadai oodami ganmamaatultidi isducatai gaagai isoidacagi matai aapima maiama duucai gantatagito maivaavoitudacai tomasi nidi aapima isaga oodami salicada vaavoitu. Poduucai aapima maidadagitoi isDiuusi gansoicidagi iscala gantagitocagi aapima.

³³ Calavurai aapima idi cuento: Amo oodami isaacada viaacatadai davurai li uuvasi dai sicoli curarai daida idui siaaco vuusiadagi uuvasi varagada daida idui ara amo vaaqui tacaacami dai abiaadara nuucadaca agai vasi gansi.

Dai gooqiarara taajucamicada maa gansi aa oodami dai malcasi ii.

³⁴ Dai acai yoovaragai otoi agai chilqui gapiioñiga sai mala taana aoodami yoovi silqui acatadai. ³⁵ Taida aoodami vui apioñigada dai

saasarai tuucugad^Λ amoco, dai amai muaa, dai amai maicacarai. ³⁶ Taid^Λ amamud^Λ vaamioma muiyoma ootoi situcamid^{ΛΛ} taid^Λ amoodami poduucai idui agaicad^Λ am^Λ.

³⁷ Dai mam^{ΛΛ} gooqui^{ΛΓΛ} ootoi agai gamara dai pov^Λ aliditadai: “Goovai gia siaa duutudan taada agai”, as^{ΛΛ}lidi. ³⁸ Amaasi tam^{ΛΛ}gacai amoodami amarad^Λ aipaco g^Λnaagidi daid^Λ icaiti: “Gooviava am^Λgai ismaac^{ΛΔ} ajiagai v^{ΛΛ}si vustuidad^Λ amogad^Λ g^Λaaagai t^Λsmuaagi dai poduucai aat^Λma am^Λrtutuidacamicamu”, ascaiti amoodami. ³⁹ Dai bai dai d^Λjoi ugidiana vuusaitu dai muaa —tat^Λdai am^ΛSuusi.

⁴⁰ Amaasi am^ΛSuusi t^Λcacai amoodami daid^Λ itat^Λdai:

—¿Si^{ΛΛ}scad^Λ diviagi am^Λtuidacami am^Λd^Λv^{ΛΛ}arai istumaasi iduun^Λimu agai? —tat^Λdai am^ΛSuusi.

⁴¹ Tai am^Λgai itat^Λdai:

—Coodamu am^Λgai am^Λmaic^{ΛΛ}ga tuutiad^{ΛΔ} maisoig^{ΛΛ}liarac^{ΛΔ} dai taajucamic^{ΛΔ} maaquimu am^Λmai gad^Λv^{ΛΛ}araga si^Λgai gia cam^Λga maacadamu si^{ΛΛ}si aaj^Λdagi am^Λgai —tat^Λdai am^Λt^Λtaan^Λdamigad^Λ am^Λjudid^Λu.

⁴² Amaasi am^ΛSuusi itat^Λdai:

—Aapim^Λ cam^Λ maat^Λ isduucai oojisi Diuusi ñiooquid^{ΛΓΛ} daid^Λ icaiti: am^Λs^{ΛΛ}licami viaacami ismaac^{ΛΔ} daasi aagai Diuusi am^Λt^Λtaan^Λdamigad^Λ am^Λjudid^Λu gajiaad^{ΛΓΛ} viaa agai.

Dai am^Λgai am^Λgai vaa ismaac^{ΛΔ} vaamioma gat^Λaan^Λda agai

Diuusi iduñia gomaasi.

Dai gomaasi am^Λamo istumaasi cam^{ΛΛ}gaducamicamu am^Λgai v^{ΛΛ}tar^Λ ismaac^{ΛΔ} vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquid^{ΛΓΛ}. ⁴³ Casc^{ΛΔ} aan^Λ ang^Λnaagidi sai Diuusi camait^Λsoiña agai m^Λsai cam^Λga g^Λntat^Λgitocana. Aapim^Λ vuid^{ΛΓΛ} v^{ΛΛ}ta am^Λgai casc^{ΛΔ}. Baiyoma soiña agai am^Λgai sai cam^Λga g^Λntat^Λgitocana amoodami ismaac^{ΛΔ} am^Λgiadagi. ⁴⁴ Dai sioo^{ΓΛ} giñvui v^{ΛΛ}ta^Λcagi soimaa taatamu dai aan^Λ vui caat^Λcamu am^Λgai aid^Λ gia iimimu am^Λgai am^ΛDiaavora am^Λmadu —tat^Λdai am^ΛSuusi.

⁴⁵ Aid^Λsi am^Λbait^Λguucacamigad^Λ am^Λpapaali am^Λmadu am^Λfariseo cai am^Λcuento ismaac^{ΛΔ} aa am^ΛSuusi, dai g^Λnt^Λgito cai si^Λgai aagada mam^{ΛΛ}lidi am^ΛSuusi am^Λcuentoc^{ΛΔ}.

⁴⁶ Dai casc^{ΛΔ} baiya aliditadai am^Λgai am^ΛSuusi d^Λmos am^Λb^Λiditadai am^Λgai amoodami. Amoodami pov^Λan^Λliditadai si^Λam^ΛSuusi am^ΛDiuusi ñiooquituldadamigad^Λ.

22

¹ Taid^Λ am^ΛSuusi aagidi am^Λam^Λ amo ñiooqui cuentoc^{ΛΔ} daid^Λ itat^Λdai:

² —Diuusi soicai oodami sai cam^Λga g^Λntat^Λgitocana. Gomaasi am^Λapan ducami isducatai idui am^Λmo raí ismaac^{ΛΔ} idui am^Λmo vagimi aid^Λsi ooñigai marad^Λ. ³ Ootoi am^Λgai g^Λpipiooñiga sai v^Λvaapana am^Λvapaidad^Λ taid^Λ am^Λvapaidad^Λ maitip^Λli isdadiagi. ⁴ Tai am^Λgai am^Λpamu ootoi aa g^Λpipiooñiga daid^Λ itat^Λdai: “Aagidavurai giñvapaida sai casi gat^Λjai aan^Λ coodaragai giñsooiga giicoligad^Λ dai sai cuadagai cav^Λasi baig^Λduu vai otoma baigovai iim^Λna idi cunatarag^{ΛΓΛ}”, astat^Λdai. ⁵ Dai vapaidad^Λ maita^{ΛΛ}gi. Amoco mam^{ΛΛ} n^Λidamu gad^Λv^{ΛΛ}araga dai am^Λmai viaacatadai ama maasi isn^Λidagi. ⁶ Daid^Λ agaa vui am^Λpipiooñigad^Λ am^Λraí dai soi vuujimi dai v^{ΛΛ}si coi. ⁷ Taid^Λ am^Λraí alia baamu dai ootoi g^Λsandaaruga sai mam^{ΛΛ} coodana am^Λgai am^Λgacoodacami dai mam^Λidana baabaquid^Λ. ⁸ Amaasi am^Λraí itat^Λdai aa g^Λpipiooñiga: “Quiaa baig^Λduu gocunataragai dai giñvapaida cam^Λaviaa s^{ΛΛ}licami isdadiagi. ⁹ Iim^Λdavurai caayamu dai vapaida v^{ΛΛ}si m^Λsioo^{ΓΛ} tam^{ΛΛ}giagi vai dadana idi cunatarag^{ΛΓΛ}”, astat^Λdai am^Λraí. ¹⁰ Taid^Λ am^Λpipiooñigad^Λ aipaco voiyamu iji dai am^Λmpagi v^{ΛΛ}si

si^{ll}qui t^{ll} oodami c^{ll}ga tuuti^{ll}acami dai maic^{ll}ga tuuti^{ll}acami dai poduuc^{ll}ai suuda ami g^{ll} tuucavi oodami.

11 Taid^{ll} araí vaa dai n^{ll}lidi g^{ll}vapaida dai g^{ll}at^{ll}gito t^{ll} siami c^{ll}aacatadai amoco ismaac^{ll}ad^{ll} mait^{ll} aadaca yuuc^{ll}usi ismaac^{ll}ad^{ll} maa araí g^{ll}vapaida sai g^{ll}naadana cunatarag^{ll}ra. 12 Daid^{ll} it^{ll}adai: “¿Ducatai vaa aapi mait^{ll}aadacatai yuuc^{ll}usi ismaasi g^{ll}aadai cunatarag^{ll}ra?” ast^{ll}adai araí. Taid^{ll} agai maiñiooqui. 13 Taid^{ll} araí it^{ll}adai agai ismaac^{ll}ad^{ll} gabibiditadai: “Vuravurai noonovid^{ll} dai acasod^{ll} dai quidigana daasa siaaco tucagamu siami ali^{ll} soimasi taatacamu goovai dai suaacadamu”, ast^{ll}adai araí. 14 Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^{ll} aagidi mui oodami said^{ll} istutuidi isc^{ll}agac^{ll}ra vuvaquiagi d^{ll}mos Diuusi chi^{ll}qui ac^{ll}o vuvaitu —t^{ll}adai ^{ll}Suusi.

15 Taid^{ll} afariseo iji dai g^{ll}naagi sabai aagatudana agai ^{ll}Suusi amo istumaasi vai poduuc^{ll}ai viaaca agai isducatai g^{ll}pi^{ll}ra vaaajagi dudunucami^{ll}ra. 16 Dai casc^{ll}ad^{ll} ootoi afariseo g^{ll}naaduñi am^{ll}madu am^{ll}moco ^{ll}Eroodasi aaduñ^{ll}ad^{ll} sai m^{ll}l aatagidana ^{ll}Suusi vai agai it^{ll}adai:

—Mamaat^{ll}tuldiadami c^{ll}ga maata aat^{ll}ma sai istumaasi gaaagidi aapi dai gamamaat^{ll}tuldi arvaavoi. Dai maivuaama ^{ll}lidi aapi oodamic^{ll}ad^{ll} siarg^{ll}anviipidacami siarsoituutuigami ar^{ll}ra, mosgamamaat^{ll}tuldi aapi istumaasi Diuusi ip^{ll}lidi. 17 Garaagidañi: ¿C^{ll}gaisi t^{ll}saa nam^{ll}quiada aat^{ll}ma gocuota ag^{ll} bait^{ll}ac^{ll}aacamigad^{ll} romamano chio sio? —t^{ll}adai agai.

18 D^{ll}mos ^{ll}Suusi maata t^{ll} is^{ll}gai vuirumada ^{ll}lidadai dai pot^{ll}adai: —Aapim^{ll} aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ¿Tuim^{ll}asi giñvuirumada ^{ll}lidi aapim^{ll}? 19 Giñt^{ll}agidavurai amo tumiñsi ismaac^{ll}ad^{ll}ad^{ll}ad^{ll} aa nam^{ll}quidi aapim^{ll} ac^{ll}uota ag^{ll} bait^{ll}ac^{ll}aacamigad^{ll} romamano —t^{ll}adai ^{ll}Suusi.

Tai agai t^{ll}agi amo tumiñsi. 20 Taid^{ll} ^{ll}Suusi most^{ll} dai t^{ll}acacai daid^{ll} it^{ll}adai: —¿Voor^{ll} mood^{ll} dai voor^{ll} t^{ll}at^{ll}arad^{ll} tumiñsi^{ll}ra daja? —t^{ll}adai ^{ll}Suusi.

21 Tai agai aa noragi daid^{ll} it^{ll}adai: —Ag^{ll} bait^{ll}ac^{ll}aacami mood^{ll} dai t^{ll}at^{ll}aragad^{ll}ava —t^{ll}adai agai.

Taid^{ll} ^{ll}Suusi it^{ll}adai: —Maacavurai ag^{ll} bait^{ll}ac^{ll}aacami istumaasi artuidad^{ll} dai iduñivurai istumaasi Diuusi ip^{ll}lidi isivuaadagi ar^{ll}ra, agai ar^{ll}ag^{ll} bait^{ll}ac^{ll}aacami t^{ll}vaagi^{ll}ra dai oidig^{ll}ra ar^{ll}ra casc^{ll}ad^{ll} —t^{ll}adai ^{ll}Suusi.

22 Amaasi ca^{ll} agai imaasi dai mait^{ll} istumaasi g^{ll}ant^{ll}agituagi dai dagito dai iji.

23 Agai vaa tas^{ll}ra am^{ll}moco saduseo iji siaaco daacatadai ^{ll}Suusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidad^{ll} duaacarad^{ll} casc^{ll}ad^{ll} pot^{ll}adai agai ^{ll}Suusi:

24 —Mamaat^{ll}tuldiadami, ^{ll}Moseesacaru oojisicami garvii g^{ll}s^{ll}alicamiga vai pocaiti sai ismuquiagi amo c^{ll}li dai viaagi g^{ll}ooñiga maiquiaa maratagai abaana, said^{ll} asuculid^{ll} ac^{ll}li g^{ll}aagai isv^{ll}anagi ^{ll}viuudu dai maratagi abaana asi^{ll}gid^{ll} v^{ll}atar^{ll} ismaac^{ll}ad^{ll} muu. 25 Dai tami g^{ll}rsaagida oidacatadai cuvaracami amo si^{ll}g^{ll}ma. Dai ar^{ll}gadad^{ll} ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooqui^{ll}ra ag^{ll}mai v^{ll}na ^{ll}viuudu dai muu ar^{ll}ra maiquiaa maamatacai. 26 Tai gooqui^{ll}ra ag^{ll}mai v^{ll}na agai vaa ooqui dai muu ar^{ll}ra maiquiaa maamatacai. V^{ll} cuvaracami podui dai v^{ll}si coi maimaamatacai tomali amaadutai. 27 Dai amaasi muu looqui ar^{ll}ra. 28 Dai duduaacacai coidad^{ll} saagidaiñ^{ll}ra. ¿Ismaac^{ll}ad^{ll} arcunad^{ll}camu looqui v^{ll}si arcuucunad^{ll}catadai agai di? —t^{ll}adai ^{ll}saduseo.

29 Taid^{ll} ^{ll}Suusi aa noragi daid^{ll} it^{ll}adai:

—Maicalla gantatagitoi aapim maimaatcatai iscaiti Diuusi ñiooquida dai tomali maimaatcatai siansi guvucadagai viaa Diuusi. ³⁰ Siasscada duduaacagi coidada camaicuucuntada agai tomali maioñtada agai mospan ducamicana agai Diuusi tataañicaruda tavaagiara. ³¹ Canidi aapim oojai istumaasi ganaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidada vatar. ³² Tomasi catavapi apadi sicoi Avraañicarudai Isaacaru dai Jacocarudavatar pocaiti Diuusi: “Aana anarDiuusigada Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa ara”, astatadai Diuusi. Agai Diuusi amadu daraaja tavaagiara. Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiara daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagiamu —tatadai asuusi.

³³ Moscacai oodami imaasi vascatai maita istumaasi gantatagituagi asuusi mamaatatuldaragada.

³⁴ Aidasi afariseo mai siasuusi canga aa noragi asaduseo tai agai maita isducatai aa noragidagi afariseo agi ganampagi. ³⁵ Dai amoco agai saagidaiñdara ismaacada armamaatatuldamicatadai Diuusi samicamigada viiirumada aliditadai agai asuusi daida itadai:

³⁶ —¿Mamaatatuldamidami vasi ismaacada ipalidi Diuusi tasivuaadagi tu maasi vaamioma gaagai tasivuaadagi? —tatadai agai.

³⁷ Taida asuusi itadai:

—“Oigadañi aliodami gaduusiga vasi gaibadacada dai vasi gaguvucadagacada dai vasi gatagitoidagacada. ³⁸ Gooviava agai dai sioma gaagai isivuaadagi”. ³⁹ Dai gooquirdada baitoma pocaidaga ara: “Oigadañi gaaduñi poduucai psduucai goigadai aapi agi”. ⁴⁰ Tomasoor siora samicada agidi idi ñiooqui agai gia vatar ivueeyi vasi istumaasi aagai Diuusi samicamigada dai istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldamigada —tatadai asuusi.

⁴¹ Vai quiaa mapai guccatadai afariseo ⁴² taida asuusi tacaai daida itadai:

—¿Ducatai tagitoi aapim voor cajiudad Cristo? —tatadai asuusi.

Tai agai itadai:

—Davicarudajiudadava —tatadai agai.

⁴³ Taida asuusi itadai:

—Tuisida agai vaa Davicarudajiudad isducatai agidi Diuusi Ibada daida icaiti: “Cristo argiñduusiga”. Daida Davicarudajiudad icaiti ara:

⁴⁴ Diuusi potadai Cristo:

“Gamaaquimu aana amo samicami ismaacada vaamioma namaga.

Dai ugititudamu aana vasi ismaacada gavuidara vatacagi”.

Ascaiti Davicarudajiudad aagaitai Cristo. ⁴⁵ ¿Ducatai istutuidi Cristo siarcajiudadcagi Davicarudajiudad vai agi Davicarudajiudad giñduusiga aagai? —tatadai asuusi.

⁴⁶ Dai tomali maadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali amo ñiooqui dai aida abiaadara vascatai abaidiña istacacada amo istumaasi.

23

¹ Taida asuusi itadai oodami dai aatama mamaatardamigada:

² —Amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada amadu afariseo povanlidi siagai vaamioma canga maata ca istumaasi ooja Moseesacaru dai siansi agai viaa samicami isgamamaatatuldiadagi samicamigada Moseesacaru.

³ Cagadu isagiada aapim damos mosacaasi siasscada ganaagiada agai

mosacaasi istumaasi aagai Moseesacaru dāmos maitivuaada aapimā ismaasi ivueeyi agai. Agai aagai amō istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ⁴ Pocaiti agai sai gaaagai isidunīagi mui naana maasi istumaasi dai agai lagi maitivueeyi isduucai aagai. ⁵ Agai alia oojoidi isoojadagi Diuusi ñiooquidā papepeeliarā dai ali cajiitarā daraasaiña dai gāncovana vupuraiña dai gānācāna. Agai maisiaa duutudai Diuusi mospovuaadana agai sai pocaitiña oodami isagai alia siaa duutudai Diuusi. Dai agai oojoidi isgānaadadagi yuucusi ismaacādā tāatavādu naanacadā uugidiana. Lagi poduucai gānaadaiña sioorā siaa duutudagi Diuusi dāmos amamaatātuldiadami Diuusi sāllicamigadā amadu afariseo maisiaa duutudai Diuusi mosgānaadaiña agai ayuucusi sai pocaitiña oodami isagai alia siaa duutudai Diuusi. ⁶ Dai agai vāascārā gagaagai cācāgaducādioma daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai quiuupiārā. ⁷ Dai oojoidi sioodami cucuaasada gānvapanamu dai viaatuldiada cacaayana dai siaa duutuadagi dai agai aadārā maioojoidi ispoduucai ivuaadagi.

⁸⁻¹⁰ Aapimā mosamo aadunumu duucami dai mosaca aanā Cristo argānbaitācāacamiga cascādā maitāagai isaagiada aapimā oodami sai siaa gānduutudaiña tātaanādami duucai. Diuusi gārooga vāasia daama argabaitācāacamī cascādā gaaagai isvaamioma siaa duutuadagi agai sioodami. ¹¹ Ismaacādā soicādagi aa agai argāducādācamīcamu aapimā gānsaagida. ¹² Agai ismaacādā siooma gāducādā gāliadagi agai gia siooma maitārgāducādācamīcamu dai agai ismaacādā siooma maigāducādā gāliadagi agai gia siooma argāducādācamīcamu.

¹³ Siāā soimaasi taatamu aapimā mamaatātuldadami Diuusi sāllicamigadā dai aapimā fariseo siāā soimaa taatamu aapimā. Aapimā aagai amō istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapimā mamaatātuldi oodami Diuusi sāllicamigadā dai vāascārā aapimā maitivueeyi istumaasi Diuusi ipālidi. Aapimā mamaatātuldadami maitipālidi isDiuusi gānsoicādagi mai cāga gāntātāgitoca aapimā dai aapimā sobicāi aa oodami sai maitipālidiña isDiuusi soicādagi vai cāga gāntātāgitoca agai tomasi agai gia ipālidi isDiuusi soicādagi sai cāga gāntātāgitocāna.

¹⁴ Siāā soimaasi taatamu aapimā mamaatātuldiadami Diuusi sāllicamigadā dai aapimā fariseo siāā soimaa taatamu aapimā. Aapimā aagai amō istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Tuimāsi voopoidi baabaquidā avīpiuudu? Dai tāvāpi gamamadaiña aapimā sai pocaitiña oodami isalia siaa duutudai aapimā Diuusi dāmos maitārvaavoi. Cascādā aapimā alia soimaasi gāntaatatuldami Diuusi.

¹⁵ Siāā soimaasi taatamu aapimā mamaatātuldiadami Diuusi sāllicamigadā dai aapimā fariseo. Aapimā aagai amō istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapimā tomasiaaco ajioopai dai gaagai oodami dai vaavoitulda alidi gānāpan duucai dai siāascādā vaavoituda agai gānāpan duucai agai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapimā dai aapimā argāndunī.

¹⁶ Siāā soimaa taatamu aapimā. Aapimā mamaatātuldi oodami Diuusi ñiooquidā dāmos tomali aapimā maimaatā istāiya alidi. Dai gamamaatātuldi aapimā sai isamo oodami aagadagi isidunīa amō istumaasi sai ispocaitiadagi sai sāllicādā arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga agāā quiupai aidā gia maiviaaca isidunīa istumaasi aagai, dāmos ispocaitiadagi sai sāllicādā arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga ooro agāā quiuupiārā aidā gia sāllicādā viaaca isidunīa istumaasi aagai. ¹⁷ Vupuiiruga aapimā dai maimaatā istumaasi Diuusi ipālidi isivuaada aapimā. Vaamioma arsoiñi agāā quiupai siāoro ismaacādā agāā quiuupiārā

daja. Aoro quiupai arana daja cascada siaa duutudi agai. ¹⁸ Dai aapimaa gamamaatutuldi aapa sai isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi sai ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga amo altar agaa quiupiarai aidai gia maiviaaca isidunia istumaasi aagai, damos ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga istumaasi Diuusi daasdarada altar daama aidai gia samicada viaaca isidunia istumaasi aagai. ¹⁹ Vupuiiruga aapimaa dai maimaata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapimaa. Vaamioma arsoini altar siDiuusi daasdarada. Diuusi daasdarada altar daama daja cascada siaa duutudi agai. ²⁰ Isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga amo altar agaa quiupiarai dai poduucai aagai agai vvasi istumaasi oidaga altar daama. ²¹ Isamo oodami aagadagi isidunia aagai amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga agaa quiupai dai poduucai aagai agai vvasi Diuusi, agai quiupiarai daja cascada. ²² Isamo oodami aagadagi isidunia aagai amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga tavaagi dai poduucai aagai agai vvasi Diuusi, agai tavaagiara daja cascada.

²³ Si aa soimaasi taatamu aapimaa mamaatutuldiadami Diuusi samicamigada dai aapimaa fariseo. Aapimaa aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. Vvasi istumaasi viaa aapimaa aa oidiina oodami Diuusi aa duiñdada vvatara asta ivaagi masmaacada baaai. Caaadu isoidiada aapimaa oodami Diuusi aa duiñdada vvatara mastumaasi viaacagi damos maitivueeyi aapimaa istumaasi Diuusi ipalidi gomaasi gia maicaaadu. Aapimaa maicaaaga oidaga tomali maisoiganalidi aapimaa aacada tomali maicaaaga vaavoitudai aapimaa Diuusi ñiooquida poduucai alia soimaasi ivueeyi aapimaa. ²⁴ Aapimaa arapan ducami mainanlaadami ismaacada vaidaquia alidi oodami amapacara. Aapimaa ivueeyi istumaasi maisi gaaagai dai maitivueeyi istumaasi vaamioma gaaagai.

²⁵ Si aa soimaasi taatamu aapimaa mamaatutuldadami Diuusi samicamigada dai aapimaa fariseo. Aapimaa caa tuutiacami ganvueeyi oodami vuitapi damos alia soimaasi ivueeyi aapimaa. Asivuacatai dai coimudada tuutiacatai. ²⁶ Aapimaa samicada maicaaaga maata caa Diuusi ñiooquida aliasi gaaagai isapaga daanada aapimaa Diuusi vai agai ganoigalda gansoimaascamiga dai poduucai camaitarsoimaasi iduucamicamu aapimaa.

²⁷ Si aa soimaasi taatamu aapimaa mamaatutuldiadami Diuusi samicamigada dai aapimaa fariseo. Aapimaa aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapimaa arapan ducami siaaco gyaasapai coidada dai alia caaga baiduñisi daamadara dai arana alia sigalnaasi. ²⁸ Pomaasi aapimaa alia caaga tuutiacami ganvueeyi oodami vuitapi dai gantagitoidagara alia soimaasi aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivuaadana.

²⁹ Si aa soimaasi taatamu aapimaa mamaatutuldiadami Diuusi samicamigada dai aapimaa fariseo. Aapimaa aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapimaa ivuiididi baabaquida Diuusi ñiñoquituldiadamigada ismaacada coi ganlaqui aaduñicaru dai siaaco yaasapi dai gnaaduñicaru coi aapa aa oodami caa tuutiacami agai ami daama asai aapimaa yoosigai. ³⁰ Dai pocaiti aapimaa: “Isoidacamudai aatama alquioma aidasi oidacatadai garlaqui aaduñicaru maisoiña coodamudai aatama Diuusi ñiñoquituldiadamigada”. ³¹ Poduucai lagi aapimaa aagai masida arcajiudadai arpan tuutuiga aapimaa agai ismaacada coi Diuusi ñiñoquituldiadamigada.

³² Isapiasoimaasi ivuaada aapimΛ otoma Δpan Λasi gΔpiΛrΛ vΛΛtΛcamu aapimΛ gΛnΛΛqui aaduñicarΛ.

³³ SΛΛlicΛdΛ Δrsoimaasi ivuaadami aapimΛ. AapimΛ gia maicΛagacΛrΛ vuvaquimu baiyoma iimimu aapimΛ mΛΛca siaaco oidaga ΔDiaavora. ³⁴ CascΛdΛ ootosamu aanΛ Diiusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai oodami sastudu-acami, dai mamaatΛtuldiadami. DΛmos aapimΛ coodamu ΛΛmoco dai aa curusiaba siisamΛ dai aa gΔviarsamΛ quiquiuupiΛrΛ, dai aa soimaa taatat-uldΛmu aali quiiquiiΛrΛ. ³⁵ Dai poduucΛi aapimΛ gΔpiΛrΛ vΛΛtΛcamu vΛΛsi gocΛΛ tuutiacamΛcΛdΛ ismaacΛdΛ gΛncooditu. AidΛsi abiaadΛrΛ gΛmuaatu Aveelicaru cΛΛ tuigacΛdΛ asta aidΛsi gΛmuaatu Zacaríasi Berequiiasi maradΛ Δgai ismaacΛdΛ muua Δgai ΔgΛΛ quiuupai vuidΛrΛ Δaltar abaana. ³⁶ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Δrvaavoi. AapimΛ sivi oidacami gΔpiΛrΛ vΛΛtΛcamu vΛΛsi gomaasicΛdΛ.

³⁷ AapimΛ JerusaleenΛrΛ oidacami aapimΛ mΛsmaacΛdΛ coodai Diiusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ojoodaicΛdΛ, mosΛΛ muiyoco imidagai ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛmpaidagi dai gΛnnuucadacagi Δpan duucΛi Δtacucu Δmpaidi gΛmaamara gΛaana uta mΛtai maitipΛli aapimΛ. ³⁸⁻³⁹ Dañi aapimΛ sivi gΛndagitomu aanΛ dai camaitiñtΛΛgimu aapimΛ Δpamu asta siΛΛscadΛ aiyagi istuigaco potΛiya aapimΛ: “AliΛ siaa duutudai aatΛmΛ ismaacΛdΛ borimΛi Diiusi guvucadadΛcΛdΛ” —tΛtΛdai ΔSuusi.

24

¹ DaidΛ ΔSuusi vuusai ΔgΛΛ quiuupaigadΛaiñdΛrΛ Δjudidíu dai caimia agaitadai tai miaadΛrΛ guuquiva aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Δgai dai agidi sai aliΛ chigiyamaasi ΔgΛΛ quiuupai. ² TaidΛ ΔSuusi gΛraa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—¿NΛidimΛsi aapimΛ vΛΛsi idi? IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Δrvaavoi sai tomali Δmo odai maiviiya agai Δmai daama, vΛΛsi siaa gΔduuñimu goovai —gΛrtΛtΛdai ΔSuusi.

³ Amaasi iji aatΛmΛ Oliivosi giidiamu dai ami daiva ΔSuusi. MosΛcaasi ΔSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Δgai ami daacatadai tΛtai aatΛmΛ itΛtΛdai:

—AatΛmΛ ipΛlidi pΛsgΛraagida aapi siΛΛscadΛ ΔpΛduñia agai gomaasi ismaacΛdΛ aagai aapio. ¿Duucatai maatΛcamu oodami iscayo divi agai aapi dai cayo ugitimu oidigi? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

⁴ Amaasi ΔSuusi povΛrtΛtΛdai:

—GΛnnuucadacavurai vai tomali Λmaadutai maitΛnvupuiirumadaiña. ⁵ Muidutai dadia agai daidi caitiadamu Δgai: “AanΛ anΔrCristo”, dai muidutai vupuiirumadadamu Δgai. ⁶ Cajiomacamu Δoodami muiyapΛrΛ cocodi, dai aa cayo gΛncocoda ΛpΛ, maitavΛr duduaadicuda gomaasi ΔpΛduñia agai ΔpΛga, dΛmos maiquia aayi cuugatΛrΛ tasΛrΛ. ⁷ Δmo dΛvΛΛriΛrΛ oidacami cocuadamu Δmai dΛvΛΛriΛrΛ oidacami dai oidacamu biuugigai dai coocodagai aipacoga dai aliΛ cavami gigivucudamu ΛΛmapΛcΛrΛ gooidigi. ⁸ VΛΛsi gomaasicΛdΛ utudama gΛagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi Δoodami tΛΛgidamu Δvaavoitudadami dudunucamiΛrΛ mΛsaidΛ gΛΛgΛna dai coodana. Dai vΛΛsi oidigi daama oidacami cΛΛdadamu giñvaavoitudaitai Δgai. ¹⁰ SiΛΛscadΛ aiyagi amaasi tasΛrΛ muidutai camaitiñvaavoitudada agai, dai aipaco gΛncΛΛdadamu dai aipaco

gantatagiadamu dudunucamiara. ¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami ismaacada pocaitada agai saida arDiuusi ñiñoquituldiadamigada dai vupuiirumadamu mui oodami. ¹² Dai sallyicada oidacamu soimaasi dai cascada mui oodami camaitanoigadamu aipacoga. ¹³ Damos agai ismaacada apiagiñvaavoitudadagi siyasi uucami oidacagi oidigi daama agai gia callyacara vuvauquimu. ¹⁴ Dai vlyasi oidigara gaaadamu gocay caidacada isducatai Diuusi soicai oodami sai callya gantatagitocana sipoduucai vlyasi oidigi daama oidacami maatacamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

¹⁵⁻¹⁶ Tai Daniel amo Diuusi ñioquituldiadamigada poduucai ooja sai divia aagai amoco ismaacada sallyicada soimaasi iduñia agai amo istumaasi agay quiuupaigadara judidiu arana. Siyascada nayada oodami ispomaasi arvuimi, amaasi agai ismaacada tami Judee ara daraajagi gaaagai isvoopiagi gigiidiamu —gartatadai asuusi.

Sioora nayadagi idi oojai gaaagai ismaat calcagi. ¹⁷ Daidalasuusi potatadai ara:

—Sioora vaaqui daama daacagi aidal tasara aliasi gaaagai isotoma voopiagi maivuvaidacai gavustuidaga tuucavidara, ¹⁸ dai sioora dajiana ajioopadagi maitaagai isapamu iimiagi ganquiquiamu dai vuyiagi ganyuucusi. ¹⁹ Siyaa soimaa taatamu looqui ismaacada noonoacagi siyara viaacagi aali siisidami, aidal tasara. ²⁰ Alias gaaagai isdaanadagi Diuusi vai maitartoomococana masiyascada voopiagi, tomali maitaramo ibstaragai tasaracana. ²¹ Alial soima taata agai lvaavoitudadami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidasi abiaadara Diuusi idui oidigi dai gooquilara tomali amo imidagai maipomaasi gataatamu. ²² Isbai tavapi araduñiagi gomaasi aidal gia vlyasi coiyantada oodami damos Diuusi maidagitomu istavapi araduñia gomaasi agai alial oigadai ismaacada acovai vuvaitu cascada.

²³ Amaasi isamaadutai povantatadagi: “Dañi tami daja alCristo”, masiara povantatadagi: “Dañi malca daja”, maitavar vaavoitudada. ²⁴ Dadia vagai yaatavogami dai pocaitiada agai saidal arCristo dai pocaitiada agai saidal arDiuusi ñiñoquituldiadamigada, daidal ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucal vupuiirumadada agai asta agai ismaacada Diuusi allyi acovai vuvaitu isistutiadagi. ²⁵ Damos aanal allyiasdara abiaadara gaaagidi. ²⁶ Cascada isaagiada agai dai povantatadagi: “Dañi malca oidigana daja alCristo”. Maitaagai isiimiagi loodami daida isaagiadagi agai dai povantatadai: “Dañi tami quiyara daja”, maitaagai isvaavoitudadagi. ²⁷ Poduucal ismaascanal siyascada vlyadocadagi oidigi poduucal ara vlyasi oodami giññaida agai siyascada ajiagi istuigaco diviagi aanal ismaacada viaa amo sallyicami. ²⁸ Tomasiaaco siaaco caatacagi baabaidi duvaligada ami ganampaidiña nuunui, poduucal arvaavoi ara saidal araduñi agai vlyasi istumaasi aagai aanal.

²⁹ Dai amaasi siyascada cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasal tucapi viiya agai dai masaadai galiña agai, dai sisiaavugai suuligia agai tavaagiaiñdara, dai vlyasi istumaasi oidaga tavaagilara gigivucudamu. ³⁰ Dai amaasi tallygimu oodami tavaagilara amo istumaasi dai poduucal maatamu iscadivia aanal ismaacada viaa amo sallyicami dai vlyasi oidigi daama oidacami suanda agai daidal giñtallygimu agai istavaagiaiñdara imadamu aanal icomai saagidaiñdara guvucadagaicada dai Diuusi dadadaquigada allymadu. ³¹ Dai ootosamu aanal giñtatlaañicaru vai agai cavami iivana trompeetacada dai poduucal ampaida

aagai vΛasi oodami ismaacΛda Diuusi Λcovai vuvaitu vΛasi oidigiaiñdΛrΛ dai vΛasi tΛvaagiaiñdΛrΛ.

³²MaatΛvurai aapimΛ idi ñiooqui ismaacΛda gΛnaagidia iñagai aanΛ aagaitai Λiigosi. SiΛascadΛ momiacagi iigosi maamaradΛ dai iipoidagi aagadΛ poduucai camaatΛca iscamiaadimi taaco. ³³Poduucai ΛpΛ masiΛascadΛ nΛijadagi iscasi pΛvuidagi gomaasi ismaacΛda caagidi aanΛ camaatΛca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁴IsmaacΛda gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi sai gomaasi pΛduñia agai maiquiaa ugitΛcai oodami sivi oidacami. ³⁵TΛvaagi dai dΛvΛΛrai ugitimu dΛmos giññiooqui maiugitimu.

³⁶DΛmos tomali Λmaadutai maimaatΛ siΛascadΛ tomali siuu duucu tomali Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛvaagiΛrΛ daraajatai maimaatΛ, tomali aanΛ Diuusi maradΛcatai. MosΛΛgi gΛrooga Diuusi Λgai dai maatΛ.

³⁷Poduucai isduucai pΛpdui aidasi oidacatadai ΛNoé poduucai pΛpduuñimu ΛpΛ siΛascadΛ cadivia iñagada aanΛ ismaacΛda viaa Λmo sΛΛlicami. ³⁸ΛΛqui aidasi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa gΛiñña oidigi suudagicΛda oodami gacuaadana dai gayΛΛdana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña gΛnmaamara ooqui masai ooñtaiña asta aidΛ uucami sivaa ΛNoé gΛvaarcugΛrΛ. ³⁹Sai moduu maimai Λgai asta aidasi caduuquimi tai vΛasi oodami coi. Poduucai pΛpduuñimu ΛpΛ siΛascadΛ divia aanΛ ismaacΛda viaa Λmo sΛΛlicami. ⁴⁰Dai amaasi gooca cΛcΛΛli oidigana daraajamu siDiuusi vaidacaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu. ⁴¹Dai gooca ooqui gatuaadamu siDiuusi vaidacaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu.

⁴²VΛascΛrΛ gΛaagai isbaigΛnduca aapimΛ maimaatΛcatai tomali siuu duucu divia aagai ΛtΛaanΛdami. ⁴³DΛmos cΛΛga maatΛ aapimΛ sai isΛmo oodami maatΛcagi siuu duucu ami quiidiΛrΛ divia agadagi Λmo Λsivogami maicosian tada Λgai nuucadacatai sai maivaacΛna quiidiΛrΛ dai ΛΛsidana. ⁴⁴Poduucai ΛpΛ aapimΛ aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛn ducagi, siuu duucu sioma maitΛgitoca aapimΛ iñsidivimu aanΛ ismaacΛda viaa Λmo sΛΛlicami —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁵DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai ΛpΛ:

—Λmoco gaaamu vΛascΛrΛ gaagaiña Λmoco Λgidaracami dai saituducami saidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛcana pipiooñigadΛ dai bibidiña siuu duucu gΛaagadagi. ⁴⁶BaigΛΛliadamu ΛtΛaanΛdami ismaacΛda iducagi vΛasi cΛΛga siuu duucu diviagi ΛaamudΛ. ⁴⁷SΛΛlicΛda angΛnaagidi saidΛ ΛaamudΛ tΛaanΛdami duucai viituldamu vΛasi istumaasi viaacagi. ⁴⁸DΛmos siΛpiooñi ismaacΛda tΛaanΛdami duucai viaagi ΛaamudΛ maicΛΛga tuigacagi dai povΛΛldagi siΛaamudΛ maiotoma divia aagai ⁴⁹dai gΛaagacai soivuaadagi Λгаа pipiooñi dai Λgai gacuaadagi dai gayΛΛdagi dai navamuagi aa navacoidadΛ ΛΛmadu. ⁵⁰Dai poduucai ΛaamudΛ diviagi siuu duucu pΛpiooñigadΛ sioma mainΛΛracagi dai siuu duucu Λgai maimaatΛcagi. ⁵¹Dai sΛΛlicΛda soima taatatuldamu Λgai daidΛ iduūñimu ΛgaicΛda isducatai pΛvΛueeyi ΛgaicΛda ismaacΛda aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Amaasi susuaaquimu Λgai dai aliΛ soimaasi taata agai.

25

¹Isducatai ΛpΛ vΛueeyi siΛascadΛ Diuusi soicΛdagi oodami sai cΛΛga gΛntΛgitocana ΛrΛpan ducami istumaasi idui baivustaama aali tΛtΛΛji ismaacΛda iimi agaitadai Λmo cunataragiamu dai bΛΛ iimΛi gΛncuucudacaru. Dai Λgai ajia agai Λnoovio ΛmapΛcΛrΛ. ²Dai taamatai Λgai maicΛΛga

gantatagito dai taamatai agai alia caga gantatagito. ³ Agai ismaacada maicaga gantatagito maibacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigada acuucudacaru. ⁴ Dai agai ismaacada caga gantatagito agai gia bacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru. ⁵ Daidanoovio camaiotoma divia sai cavascatai samicada cocosimu dai coocoi. ⁶ Sai caaran tucara siba iina istumaasi saida icaiti: “Casibadara imai lienanoovio, macavar vuidara aji”, ascaiti. ⁷ Tai vascatai laali tatlaji vaapani dai baidui gancuucudacaru. ⁸ Daidataama ismaacada maicaga gantatagito itatadai agaa ismaacada caga gantatagito: “Garcuucudacaru cayoga tuu garmaacavurai laalachi asaiti”, astatadai. ⁹ Sai aa noragi agai ismaacada caga gantatagito daida itatadai: “Chu, aida gia maitarajia goovai dai tomali aapima lapa. Baiyoma avar iimi aapima maca siaaco gagaagarai dai savada aapima ganvatarala”, astatadai. ¹⁰ Dai aidasi utudama maca gasavadamu agai lasaiti sai aayi anoovio. Dai laali tatlaji ismaacada caga gantatagito vaapa anoovio lamadu ami cunataragiara, dai cuu acuparagai. ¹¹ Sai gooquilara dada agaa aali tatlaji daida icaiti: “Caliodami, caliodami garcupioquidani”, astatadai. ¹² Sai agai aa noragi daida itatadai: “Maitanmaata”, astatadai agai —tatadai lSuusi.

¹³ TaidalSuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—Cascada baigavar ganduca aapima maitamaata siascada tomali siuu duucu divia inagai aana ismaacada viaa amo samicami.

¹⁴ Siascada Diuusi soicadagi oodami sai caga gantagiticana gomaasi arapan ducai isduucui idui amo cali ismaacada imia agaitadai amai davarriamu dai vai gapipiooniga dai maa tumiñsi.

¹⁵ Amoco maa agai taama mil piisu, dai agamai goo mil, dai agamai amo mil. Lapagadaga sioma saituduga cascada vaamioma mui maa agai tumiñsi daida agaa sioma maisastuduga cascada vaamioma chiichiiqui maa agai tumiñsi. Dai ii agai amai davarriamu. ¹⁶ Apioonigada ismaacada viaacatadai taama mil piisu gamaita lapa taama mil piisu tumiñsicada. ¹⁷ Poduucui lapa agamai ismaacada viaacatadai goo mil gamaita lapa goo mil. ¹⁸ Tai agai ismaacada viaacatadai amo mil ii dai asto tumiñsigada glaamu davarrai uta.

¹⁹ Tavapicada apamu divia laamudai dai vai agai gapipiooniga dai maataca aagai sijaqui gamaita lamadutai. ²⁰ Lapaga divia agai ismaacada viaacatadai taama mil piisi dai tlagi tumiñsi ismaacada gamaita daida itatadai: “Giñaamu, aapi giñmaa taama mil piisu dai tami daja lapa taama mil piisu ismaacada gamaita aana”, astatadai. ²¹ Taidalaamudai itatadai: “Cagaduava, aapi aramo cali piooni cacaga idui aapi laachicada sivi gia gamaaquimu aana gapioma. Miaadai dai baigaliada aana giñlamadu”, astatadai. ²² Tai gooquilara ami divia apioonigada ismaacada viaacatadai goo mil piisu daida itatadai: “Giñaamu giñmaa aapi goo mil piisu dai tami daja lapa goo mil ismaacada gamaita aana”, astatadai. ²³ Taidalaamudai itatadai: “Cagaduava, aapi araramo cali piooni cacaga idui aapi laachicada sivi gia gamaaquimu aana gapioma. Miaadai dai baigaliada giñlamadu”, astatadai. ²⁴ Tai gooquilara ami divia agamai pioonigada ismaacada viaacatadai amo mil piisu, agai itatadai glaamu: “Giñaamu cali maata aana sialia oomaliga aapi dai aa gasituldiña pai aapi mosvuudana yoovisicami dai maita aata vueeyi aapi dai vascara vuuyi tumiñsi. ²⁵ Cascada galabani aana dai ii dai asto gumiñsiga davarrai uta dai tami daja”, astatadai. ²⁶ Taidalaamudai aa noragi daida itatadai: “Aapi aramo piooni maicall tuigacami dai paragami maatacatadai aapi isaa giñsituldi dai inसान mosvuuyi yoovisicami

dai ismaita aata vueeyi aanΛ dai vΛascara vuuyi tumiñsi. ²⁷ Cascada sibΛaco gamaaquimudai aapi gotumiñsi masiaaco maitΛtuldamudai simuiyoma vuimudai aanΛ diviacai”, astΛadai ΛaamudΛ. ²⁸ DaidΛ itΛadai Λgai Λгаа ismaacada ami guucacatadai: “Baivurai gotumiñsi dai maaca Λgai ismaacada viaa baivustaama mil”, astΛadai ΛaamudΛ. ²⁹ “Tomasioora cΛga aata vueeyi istucudΛ Diuusi gΛroidi vaamioma viaaca aagai. Dai siora maicΛga aata vueeyi istucada viaa, Λgai gia ootoma maiviaaca agai. ³⁰ Dai idi giñpioñiga maicΛ tuigacada vuusaidavurai quidigamu dai poduucai ΛpΛ Diuusi ootosamu vΛasi Λsoimasi ivuaadami mΛca siaaco oidacagi ΛDiaavora sisuaanadamu Λgai dai aliΛ soimaasi taata agai”, ascaiti ΛaamudΛ.

³¹ SiΛscada divia aanΛ ismaacada viaa Λmo sΛlicami vΛasi giñtΛaañicarυ ΛΛmadu daidΛ Λraicamu aanΛ amaasi. Diuusi giñdaasamu baitΛcΛaacami sitaanadamu aanΛ vΛasi oodami oidigi daama oidacami. ³²⁻³³ Dai vΛasi oidacami gΛnΛmpaidamu giñbaana dai Λcovai vuvaidamu aanΛ Λvaavoitudadami dai sΛlisapadara daraasamu dai Λsoimaasi ivuaadami oogisapadara poduucai isduucai Λmo pastuuru judidiu Λcovai vuvaidiña cañiiru sisiivatu saagidaiñdara. ³⁴ Amaasi aanΛ ismaacada Λraia aagidamu ismaacada sΛlisa padara daraaja: “AapimΛ ismaacada Diuusi gΛrooga cΛgacara naidi giñΛmadu daraajamu dai aanΛ gΛnmaaquimu sΛlicami isaapimΛ giñΛmadu tΛaanadagi. Aidasi abiaadara idui Diuusi oidigi aagai sai aapimΛ gataaanada agai aanΛ iñΛmadu. ³⁵ Biugimu aanΛ mΛtaida imbiu. Tonomu aanΛ mΛtaida iñvasiibi suudagi. AanΛ aimΛraitadai mai aapimΛ maitiñmaatΛcatadai dai vΛascara giñmaa aapimΛ oigaragai isgΛnquiiyara tiñuuliña aanΛ. ³⁶ Dai camaiviaacatadai aanΛ yuucusi mΛtai aapimΛ giñmaa yuucusi, dai cococatadai aanΛ mΛtai aapimΛ giñdadiji, dai maisapicatadai aanΛ mΛtai aapimΛ giñdadiji ΛpΛ”, povΛntΛaadamu aanΛ. ³⁷ Amaasi Λvaavoitudadami giñaa noragidamu dai povai iñtΛadamu: “¿TΛaanadami, vΛquidΛ gΛnΛidi aatΛma isbiuugimucata dai aapi siaatΛma gΛbii? ¿vΛquidΛ gΛnΛidi aatΛma istonomucata dai aapi siaatΛma gΛvasiibi suudagi? ³⁸ ¿vΛquidΛ daivusai aapi siaatΛma maitΛmaatΛcatadai dai vΛascara gΛmaa oigaragai isgΛnquiiyara coi aapi? ¿vΛquidΛ gΛnΛidi aatΛma ismaiyyucusu aapi dai gΛmaa yuucusi? ³⁹ ¿vΛquidΛ cococatadai aapi dai vΛquidΛ maisapicatadai aapi sigΛdadiji aatΛma?” Povai iñtΛadamu Λvaavoitudadami. ⁴⁰ Dai aanΛ aa noragidamu daidΛ itΛadamu: “Ismaacada gΛnaadidi aanΛ Λrvaavoi tomastumaasi cΛgaducami ismaacada aapimΛ giñaaduñi gΛnvuiididiña aipacoga gΛsoicaitai ducami isgomaasi iduunimudai aapimΛ aanΛ imvΛΛtarΛ”, povΛntΛadamu aanΛ.

⁴¹ Amaasi aanΛ gΛΛ raia, itΛadamu Λgai ismaacada giñoogisa padara guuca: “ImΛdavurai aapimΛ tabiaadara Diuusi maicΛgacara gΛnnΛidi aapimΛ, iimΛdavurai siaaco tomastuigaco mΛcΛcana taia, mΛca siaaco baidui Diuusi ΛDiaavora vΛΛtarΛ dai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ vΛΛtarΛ: ⁴² Biugimu aanΛ mΛtai maitiñbi, tonomu aanΛ mΛtai maitiñvasiibi suudagi, ⁴³ dai gΛndiviji aanΛ maiaapimΛ maitiñmaatΛcatadai dai casΛcΛda maitiñmaa oigaragai isgΛnquiiyara giñuuliña aanΛ. Dai maiyyucuscata dai aanΛ mΛtai maitiñoi yuucusi, cococatadai aanΛ mΛtai maitiñdadiji, maisapicatadai aanΛ mΛtai maitiñdadiji”, potΛadamu aanΛ. ⁴⁴ Amaasi Λgai povaiñtΛadamu: “TΛaanadami, ¿vΛquidΛ biugimu aapi, dai tonomu, dai gΛndiviji, dai maiyyucusu, dai coco, dai maisapicatadai simaitΛ soi aatΛma?” povaiñtΛadamu Λgai. ⁴⁵ SiaanΛ gΛΛ raia aa noragidamu daidΛ itΛadamu: “Ismaacada gΛnaagidi

aanΛ arvaavoi tomastumaasi cΛagaducami ismaacΛdΛ maitidui aapimΛ go-vaavoitudadami vΛΛtarΛ tomasi maisi gΛaagai goovai gomaasi maitidui aapimΛ aanΛ giñvΛΛtarΛ”, potΛtΛadamu aanΛ. ⁴⁶ DaidΛ Λsoimaasi ivuaadami iimia agai siaaco tomastuigaco Diuusi soimaasi taatamituldiadamu daidΛ ΛcΛΛga tΛgitocami iimia agai tΛvaagamu siaaco oidacamu Diuusi ΛΛmadu tomastuigaco —tΛtΛdai ΛSuusi.

26

¹ AidΛsi canaato aa ΛSuusi vΛΛsi gomaasi, Λgai povΛrtΛtΛdai aatΛmΛ ma-
maatΛrdami:

² —CΛΛ maatΛ aapimΛ sigoo tasaicΛdΛ aiya agai Λsias duudagai ismaacΛdΛ pascua tΛΛgidu, siamaasi giñbΛimu Λoodami dai mΛΛca iñtΛΛgidamu mΛsaidΛ giñsiisana curusiaba poduucai iñmuaamu aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami —gΛrtΛtΛdai Λgai.

³ Amaasi ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidíu daidΛ ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu ΛpipiscaligadΛ Λjudidíu Caifási quiidiana tuisicana gΛΛmpagi. Λgai ΛrbaitΛcΛaacamigadΛcatadai papaaligadΛ Λjudidíu. ⁴ Dai vΛΛscatai Λgai gΛnaatagi isducatai yaatagidagi ΛSuusi dai bΛjiagi dai muaagi. ⁵ DaidΛ icaiti:

—Baiyoma nΛnΛraca aatΛmΛ vai daivuñiagi gosiaa duudagai tΛtaida bΛiya aatΛmΛ vai maitΛrvui baacoagi oodami —ascaiti.

⁶ VaidΛ ΛSuusi BetaaniΛrΛ daacatadai Simuñi quidiΛrΛ. ΛSimuñi ΛΛquioma viaacatadai Λmo coocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga dΛmos cadueeyi Λgai. ⁷ Tai ami divia Λmo ooqui dai bΛΛcati Λmo tucayu alavastrocΛdΛ duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sΛΛlicΛdΛ namΛacami. Daa-
catadai ΛSuusi mesa abaana taidΛ Λooqui tΛi Λasaiti moodΛrΛ. ⁸ AidΛsi tΛΛ aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ gomaasi aliΛ baacoi aatΛmΛ dai aipaco gΛraatagidimi daidΛ icaiti:

—¿IstuisidΛ siaa doodai goovai goasaiti? ⁹ CΛΛga gΛgagaramudai goovai mui tumiñsicΛdΛ dai ΛcΛdΛ soiñamudai soitutuigami —caiti aatΛmΛ.

¹⁰ VaidΛ ΛSuusi caΛ istumaasi aagai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai daidΛ povΛrtΛtΛdai:

—¿Tuimasi pocai nΛidi aapimΛ idi ooqui? Gomaasi ismaacΛdΛ giñduñi goovai ΛrΛmo istumaasi cΛΛgaducami. ¹¹ Soitutuigami vΛΛscΛrΛ viaacamu aapimΛ gΛnsaagida dai aanΛ gia maisiu vΛΛscΛrΛ giñnΛijadamu aapimΛ.

¹² Idi ooqui giñtΛi asaiti giñmooana otoma muquia iñagai aanΛ cascΛdΛ.

¹³ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ arvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaagiadagi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛ vΛΛsi oidigi daama gaa-
giadamu ΛpΛ istumaasi idui idi ooqui sipoduucai vΛΛsi oodami maatΛcamu —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁴ Tai amaasi ΛUudasi Iscaliote, Λmoco Λbaivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi ii dai gaaataga Λgai ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidíu ΛΛmadu, ¹⁵ daidΛ itΛtΛdai:

—¿MΛΛqui giñmaquiagi tumiñsi isgΛntΛΛgida aanΛ ΛSuusi? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa namΛqui Λmo coobai dan baivustaama piisu plata. ¹⁶ AidΛ abiaadΛrΛ ΛUudasi gaagai isducatai gatΛΛgidagi ΛSuusi.

17 Tai aayi asiaa duudagai istuigaco gatagitoi ajudidú aidasi Diuusi cagacara vuvaidi Ejiipituaiñdara. Tai aatama asuusi mamaatardamigada miaadara guuquiva asuusi dai taccacai daida itadai:

—Vaacoga ipalidi aapi tasbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vatarata —tadai aatama.

18 Tai agai povartadai:

—Iimivurai maca gar quiiquira dai aagida acali ismaacada caagidi aan dai aagidavurai sai aan pocaiti sai camiaadimi masiascada giñmua agai sai quidiara gaugia ragai aatama aan amadu aapim idi siaa duudagara cuaadagai —gartadai asuusi.

19 Taitai aatama mamaatardamigada agai idui isducatai garaagidi asuusi dai baidui acuaadagai siaa duudagara vatarata. Idi siaa duudagara tagitoi ajudidú aidasi Diuusi cagacara vuvaitu Ejiipituaiñdara.

20 Dai aidasi catuca mesa vuidara daacatadai asuusi amadu aatama abaiivustaama dan gooca mamaatardamigada agai. 21 Dai gacuaadatadai aatama taida asuusi povartadai:

—Ismaacada ganaagidi aan arvaavoi, amaadutai aapim giñtagida agai adudunucami sigai giñmuaamu —gartadai agai.

22 Taitai aatama alia soigaraali dai aipaco garaagidimi dai pocaitimi aatama.

—Taanadami, aan gia cho —tadai aatama.

23 Taida asuusi garaa noragi dai povartadai:

—Ismaacada giñamadu gacueeyi agai vaa plaatara gooviava agai daida giñtagida agai dudunucami. 24 Aan ismaacada viaa amo salicami ivueeyi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara damos si soimaa taatamu gocali ismaacada giñtagida agai sioma arcagaicamudai gocali vatarata ismaivuu-saimudai tami oidigi daama —gartadai asuusi.

25 Amaasi ñioo asudasi ismaacada gatagida agaitadai asuusi daida itadai agai asuusi:

—Giñmamaatatuldiadamiga, aan gia cho —tadai agai.

Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aja aapiapa —tadai asuusi.

26 Dai aidasi gacuaadatadai aatama, taida asuusi bai apaana dai gamamagi dai saasarai dai garmaa aatama mamaatardami daida povartadai:

—Ugavurai. Idi argiñtuucuga —gartadai asuusi.

27 Dai bai ara amo vaasu uvasi varagada dai gamamadacai garmaa ara daida povartadai:

—Iivurai idi vascatai aapim. 28 Idi arapan ducami giñara ismaacada aastia agai muucucai aan sipoduucagaldamu soimaascamigada, toma-sioora sioora vaavoitudagi. Insiascada muquiaagi vai aastiaagi giñara aida abiaadara gaagamu goñiooqui utudui ismaacada gaaagidi isducatai gaoigaldi soimascami dai cagacara vuvaquiagi. 29 Dai aan anganaagidi ansai camaiyada inagai aan uvasi varagada asta insiascada iiyagi utudui aapim ganamadu maca siaaco gataanai garooga Diuusi —gartadai asuusi.

30 Dai canacai amo Diuusi naidada siaa duutudaitai Diuusi, iji aatama Oliivosi giidiamu. 31 Taida asuusi povartadai:

—Vascatai aapim voopoimu dai lagi giñdagitomu sivi tucara, pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Dagitomu aan isgamuaatudamu pasturu sicaniiirugada aipaco iimimu”, caiti Diuusi ñiooquidara. 32 Damos siascada apamu duaaca aan araga aimu aan Galileera isaapim —gartadai asuusi.

33 Taida apiduru aa noragi daida itadai:

—Tomasi vΛascatai gogaa voopiagi dai Λagi gΛdagituagi aanΛ gia maiΛagi gΛdagituagi —tΛtΛdai ΛPiiduru.

³⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ glaagidi aanΛ Λrvaavoi sai sivi tucarΛ maiquiaa cuujuicai tacucu aapi vaicojo potΛiya agai pΛsai maitiñmaatΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁵ TaidΛ ΛPiiduru itΛtΛdai:

—Tomañsi aapi glaamadΛ muu maitanpotΛiyagi iñsmaitΛmaatΛ —tΛtΛdai ΛPiiduru.

TΛtai vΛascatai aatΛmΛ potΛi ΛpΛ.

³⁶ Dai amaasi aayi ΛSuusi Λmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai amapΛcarΛ siaaco Getasemani tΛgidu taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—TamiavΛr daraaja naida aanΛ mΛca gamamadagi —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

³⁷ Dai vaidacai ΛPiiduru Λmadu Λgooca Sevedeo maamaradΛ dai aliΛ soigΛlidi dai camostΛgitocan tada isdadiagi ΛtΛaanΛdami dai bΛquiagi.

³⁸ DaidΛ itΛtΛdai:

—Camuquiadan tada aanΛ soigiñlidityai. TanasiavΛr vii aapimΛ dΛmos maitavΛr cocosi —tΛtΛdai.

³⁹ Dai baitΛquioma ii dai cupulia voi dΛvΛrapi dai daanΛi Diuusi dai potΛtΛdai:

—Giñoooca isbaigaca ismaisii soimaa taata aanΛ dΛmos vai maitΛpΛ duuna istumaasi aanΛ ipΛlidi mosΛcaasi istumaasi aapi ipΛldagi —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁰ Dai amaasi Λpamu ii Λgai mΛca siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ vai Λgai cocosΛcatadai, daidΛ potΛtΛdai Λgai ΛPiiduru:

—¿MaitapΛs istui isnaagagi tomasi Λmo oora aanΛ giñΛmadu? ⁴¹ MaitavΛr cocosi dai gamamadada vai maisoimaasi gΛnduiñtuldana ΛDiaavora. AapimΛ iduñia Λlidi istumaasi Diuusi ipΛlidi dai vΛscarΛ maiquiaa cΛga vaavoitudai cascΛdΛ maitivueeyi —astΛtΛdai.

⁴² Dai imΛcai gamamagi ΛSuusi Λpamu dai poduucai gamamagi:

—Giñoooca ismaibaigacagi ismaisoima taata aanΛ isducatai cabaidui aatΛmΛ aidΛ gia ΛpΛduuna isducatai aapi ipΛliadagi —asduucai gamamadai.

⁴³ Dai otoma Λpamu ii siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ vai Λpamu cocosΛcatadai aliΛ cocosimucataidai Λgai mossusuligΛi vuupuidΛ. ⁴⁴ Dai dagito Λgai dai imΛcai gamamagi Λpamu Λgai vaa ñiooquicΛdΛ. ⁴⁵ Amaasi Λpamu ii Λgai siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—SiviavΛr gia cocosi daidΛ gΛniibΛsta. Casiat aayi mΛsiuu duucu giñtΛgida agai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami. GiñtΛgida mΛagai soimaasi ivuaadami. ⁴⁶ Vaapaigivurai. TiimΛda. Casia boodarΛ imΛi ismaacΛdΛ giñtΛgida agai —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁷ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai ami divia ΛUudasi. Λgai ΛrΛmoco gΛraduñi aatΛmΛ baivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamaastai dai uusi. Λgai ΛrojootosadΛcatadai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaaligadΛ Λjudidíu dai ΛpipiscaligadΛ Λjudidíu. ⁴⁸ Uudasi ismaacΛdΛ gatΛgida agaitadai ΛSuusi casi itΛtΛdai ΛΛquioma Λgai Λoodami:

—IsmaacΛdΛ usupiga aanΛ Λgiava Λgai vΛrai bΛi —tΛtΛdai ΛUudasi.

⁴⁹ Amaasi miaadarΛ cΛquiva Λgai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—Baiga giñmamaatΛtuldiadamiga —tΛtΛdai ΛUudasi.

Dai usupi.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Giñaduñi pΛtuma duñia agai dai divia? —tΛtΛdai Λgai.

Amaasi miaad^ΛΛ guuquiva ^Λoodami dai b^Λi ^ΛSuusi.

⁵¹ Amaasi ^Λmaadutai ismaac^ΛΔΛ ami guucacatadai Suusi ^Λmadu vuusaitu g^Λacusiru dai iquit^Λ ^Λmo naacad^Λ ^Λbait^ΛΔ^Λaacami papaali piooñigad^Λ. ⁵² Taid^Λ ^ΛSuusi it^ΛΔ^Λdai:

—G^Λacuviertag^ΛΓ^Λ ic^ΛΛsa g^Λacusiru. V^Λascatai sioor^Λ gacocoadagi cusiruic^ΛΔΛ cusiruic^ΛΔΛ coimu ^Λgai. ⁵³ ¿Maitap^Λs maat^Λ aapi iñsaan^Λ istutuidi istaañiagi giñoo^Λ ^Λmo soiñi vai ^Λgai c^ΛΛga istutuidi isgiñootosdagi mui mil g^Λsandaaruga t^Λvaagiaiñd^ΛΓ^Λ? ⁵⁴ Is^Λgai giñootosdagi aid^Λ gia camait^ΛΔ^Λpduñia go ismaac^ΛΔΛ aagai Diuusi ñiooquid^ΛΓ^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁵⁵ Amaasi ^ΛSuusi it^ΛΔ^Λdai ^Λoodami:

—¿Tuim^Λsi dada aapim^Λ dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuim^Λsi giñb^ΛΛquia agai ducami siaan^Λ ^ΛΓ^Λmo ^ΛΛsivogamicagi? V^ΛΛs tasai g^Λansaagida daacana aan^Λ ^Λg^ΛΛ quiuupaigad^ΛΓ^Λ judidíu dai g^Λnmamaat^Λtuldiña Diuusi ñiooquid^Λ m^Λtai tomali ^Λmo imidagai maimaisapicami giñb^Λi. ⁵⁶ Dai v^ΛΛsi gomaasi idui aapim^Λ vaid^Λ ^Λp^Λduuna isducatai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ Diuusi ñiooquid^ΛΓ^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

T^Λtai v^ΛΛscatai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ voopoi dai ^ΛΛgi viaa ^ΛSuusi.

⁵⁷ Tai ^Λgai ismaac^ΛΔΛ b^Λi ^ΛSuusi b^ΛΛcai m^ΛΛca siaaco daacatadai ^ΛCaifási. ^Λgai ^Λrbait^ΛΔ^Λacamigad^Λ papaaligad^Λ ^Λjudidíu. Ami casi g^ΛΛmpaidacatadai ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^ΛΛlicamigad^Λ ^Λmadu ^Λpipiscaligad^Λ ^Λjudidíu. ⁵⁸ Vaid^Λ ^ΛPiiduru mosm^ΛΛcasd^ΛΓ^Λ oiditadai ^Λg^ΛΛ bait^ΛΔ^Λacamigad^Λ papaaligad^Λ ^Λjudidíu tuisiquigad^ΛΓ^Λ ucami dai amaasi vaa dai daiva ^Λsandaaru ^Λmadu dai n^Λijada aagai istumaasi iduñia ^Λgai ^ΛSuusic^ΛΔΛ.

⁵⁹ Taid^Λ ^Λt^ΛΛaan^Λdamigad^Λ ^Λpapaali ^Λmadu ^Λpipiscali v^ΛΛscatai ^Λvaamioma t^ΛΛaan^Λdamigad^Λ uusi dadag^ΛΔ^Λ dudunucami ^Λjudidíu gaagai ^Λmo istumaasi istuc^ΛΔΛ g^Λp^Λi^ΛΓ^Λ v^Λaaajagi tomasi mait^ΛΓ^Λvaavoi dai poduucai gat^Λaañia agai muaaragai. ⁶⁰ Dai v^ΛΛsc^ΛΓ^Λ mait^ΛΛ tomali ^Λmo istumaasi istuc^ΛΔΛ g^Λp^Λi^ΛΓ^Λ v^Λaaajagi tomasi muidutai dada dai yaatagai. Dai cuugat^ΛΓ^Λ dada gooca n^Λijadami yaatavogami ⁶¹ daid^Λ icaiti:

—Goc^ΛΛli icaiti: “Aan^Λ istutuidi isdaitudagi ^Λg^ΛΛ quiuupai dai vaica ta-saic^ΛΔΛ ^Λpamu vañigidagi”, caiti goc^ΛΛli —asc^Λaiti gon^Λijadami.

⁶² Amaasi ^Λbait^ΛΔ^Λacamigad^Λ ^Λpapaali judidíu c^Λquiva daid^Λ it^ΛΔ^Λdai ^ΛSuusi:

—¿Maitap^Λs gaa noragida agai tomali ^Λmo istumaasi? ¿Tumaasi goovai ismaac^ΛΔΛ aagai goovai g^Λvui? —ast^Λt^Λdai.

⁶³ Taid^Λ ^ΛSuusi maiñioocacai vii. Taid^Λ ^Λbait^ΛΔ^Λacamigad^Λ ^Λpapaali judidíu it^ΛΔ^Λdai:

—Aan^Λ ang^Λaaagidi p^Λsaid^Λ g^Λaraagidana Diuusi vuitapi ismaac^ΛΔΛ tomas-tuigaco oidaga p^Λsabai aapi ^ΛΓ^ΛCristo Diuusi marad^Λ si^ΛΔ^Λp^Λ cho —ast^Λt^Λdai.

⁶⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi it^ΛΔ^Λdai:

—^Λj^Λ Diuusi marad^Λana poduucai isducatai aagai aapi. Dai aapim^Λ giñt^ΛΛgimu aan^Λ ismaac^ΛΔΛ viaa ^Λmo s^ΛΛlicami siDiuusi s^ΛΛlisa pad^ΛΓ^Λ daa-camu aan^Λ dai giñt^ΛΛgimu aapim^Λ si^ΛΔ^Λscad^Λ t^Λvaagiaiñd^ΛΓ^Λ im^Λda aan^Λ icomai saagida —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁶⁵ Taid^Λ ^Λbait^ΛΔ^Λacamigad^Λ papaali judidíu saasarai g^Λyuucusi. Ali^Λ baamu ^Λgai ca^Λcatai istumaasi aagai ^ΛSuusi. Daid^Λ it^ΛΔ^Λdai ^Λbait^ΛΔ^Λacami:

—Goc^ΛΛli po^Λlidi is^ΛrDiuusi marad^Λ di. Dai vui ñioocai Diuusi camait^Λgito aat^Λm^Λ vaamioma n^Λijadami. Aapim^Λ cac^Λ isducatai vui ñioocai goovai Diuusi. ⁶⁶ ¿T^Λtuma duuna goc^ΛΛlic^ΛΔΛ? —ast^Λt^Λdai.

Tai ^Λgai it^ΛΔ^Λdai:

—Gapiara caatacamiava goovai gataañivurai muaaragai —astatadai.

⁶⁷ Daidā loodami sisividimi aSuusi vuivasada dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai. ⁶⁸ Daidā itatadai:

—Aapi polidi isDiuisi gamaa amo samicami. Maatañi toora gaga —astatadai.

⁶⁹ Vaidā aPiiduru maigovai tuisicana daacatadai tai amo cusñiirugada abaitacaacamigada apapaali ami divia daidā itatadai agai aPiiduru:

—Aapiapa ara amadu aimaraña aSuusi Galileera oidacami —astatadai acusñiiru.

⁷⁰ Damos aPiiduru yaatagi daidā itatadai:

—Maitan maatā aanā pasioora aagai aapi —astatadai.

⁷¹ aPiiduru cavuusaimi maigo quidigamu, tai ara amai agai vaa cusñiirugada taa aPiiduru ara daidā itatadai ismaacada ami daraajatadai:

—Gocali ara amadu aimaraña aSuusi Nasaretera oidacami —astatadai ali taji.

⁷² Damos aPiiduru apamu yaatagi daidā itatadai:

—Maatā Diuisi ismaimaa aanā gocali —astatadai aPiiduru.

⁷³ Dai laachicada agai ismaacada ami daraajatadai abaana guuquiva aPiiduru daidā itatadai:

—Samicada aapiara amoco aSuusi mamaatardamigada ara. Asta apamaasi ñioocai aapi aSuusi —astatadai.

⁷⁴ Vaidā aPiiduru galñaasi ñioquimi daidā icaitimi:

—Maatā Diuisi nai aanā maimaatā gocali —ascati.

Tai aidā otoma cuujui atacucu. ⁷⁵ Taidā aPiiduru agito istatadai aSuusi sai maiquiaa cuujucai atacucu agai vaicojo itiya agaitadai sai maimaatā aSuusi. Daidā aPiiduru ii abiaadara dai soigaldacai sosua.

27

¹ Dai mosmaasica vasi atataandamigada apapaali amadu apipiscali judidū gnaatagi isducatai muaagi aSuusi. ² Dai vulicami bacai aSuusi dai mala tagi aPilaato, agai artaandamigada Judeera oidacami.

³ Aidāsida aUudasi ismaacada gatagi aSuusi taa mascamuaa agaitadai aSuusi alia soigali dai ama duucai gatagito. Dai apamu vuidacai vasi goamo coobai dan baivustaama piisu abaitaguucacamigada papaali judiū amadu apipiscali. ⁴ Daidā itatadai:

—Alia soimaasi idui aanā gatagidacai amo cali maigapira caatacami masai muaana —astatadai aUudasi.

Damos agai aa noragi daidā itatadai:

—¿Dai gomaasi tumaasi argarvatarā aatama? Aapi agi argaduñi —astatadai.

⁵ Taidā aUudasi ami gaa quiupai arana suuli atumiñsi, dai ii dai gavuliji.

⁶ Taidā abaitaguucacami apapaali apagei atumiñsi daidā itatadai:

—Maibaiga isvānaida aatama gogaa tumiñsi ismaacada goidi oodami Diuisi aa duiñdadā vatarā. Idi tumiñsi arnamagada arai cascada —astatadai.

⁷ Dai aipaco gnaagi sai agai tumiñsica savada agai amo dāvārai siaaco Aajatadami tagidu dai ami viaaca aagai siaaco yaasapadagi ismaacada maitroidacami ami. ⁸ Dai dāvārai arai tagidu asta sivi ucami. ⁹ Poduucai ardui ismaacada aqioma aagai Jeremiasicarū Diuisi ñioquituldiadamigada daidā icaiti: “Ajudidū tataandamigada vuuquia agai

goamo coobai dan baivastaama piisu plaata ismaacada baiga duu dai aa namquida gocali ismaacada gatagi gogamai cali. ¹⁰ Dai agaicada gasavali agai adavarai ismaacada Aajatadami tagidu, poduucai isduucai giñaagidi giñtaanadamiga”, ascaiti Jeramiiasicaru.

¹¹ Tai vaidacai agai asuusi agaa taaandami vuitapi tai agai taccacai daida itadai:

—¿Aapipasi arraigada judidú? —astadai.

Taida asuusi itadai:

—Vaavuava, aia —astadai.

¹² Taida abaitaguucacamigada apapaali amadu apipiscali gapilara vuupai damos asuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. ¹³ Taida apilaato itadai:

—¿Maitapas caa aapi vasi goovai masmaacada aagai gavui? —astadai.

¹⁴ Taida asuusi vascara maiaa noragi tomali amo istumaasi, dai poduucai agaa taaandami maitaa istumaasi gatagituagi.

¹⁵ Vaida apilaato dadagitoña amo maisapicami aida siaa duudagara agi poduucai gaviidacatadai agai isdadagitoldi adagi aodami agi ismaacada ipliadagi agai. ¹⁶ Vai ami maisacariara cuupicatadai amo cali Baraavási tagiducami ismaacada tomasioora cajiomacatadai. ¹⁷ Tai aida si aodami ganampagi apilaato taccacai daida itadai:

—¿Maacada ipliidi aapima isdagitua aana Baraavási siasuusi ismaacada Cristo aagai? —astadai.

¹⁸ Agai maatacatadai ismoscoimudada tadacatadai abaitaguucacamigada apapaali dai cascada gatagi asuusi.

¹⁹ Apilaato quiaa daacatadai adudunucamiara taida aoonigada ootosi ñiooqui daida itadai:

—Maitigavapasada aapi gocali cali tuigacami amadu. Tuucara taatquimi aana amo istumaasi soimasi agai vatarara —asducai ootosi ñiooqui Pilaato oonigada.

²⁰ Damos abaitaguucacamigada apapaali amadu apipiscali avanaqui aodami sai baiyoma gataanana msdagituagi Baraavási dai sai muaana asuusi. ²¹ Taida agaa taaandami apamu ñioo dai taccacai aodami daida itadai:

—¿Maacada goovai vagoocai sioma ipliidi aapima isgandagitolda aana? —astadai.

Tai agai aa noragi daida itadai:

—Baraavási —astadai.

²² Taida apilaato taccacai daida itadai:

—¿Dai goasuusi masmaacada Cristo aagai ducatai iduuna aana? —astadai.

Tai vascatai aa noragi daida itadai:

—Siisañi curusiaba vai poduu muucuna —astadai.

²³ Taida apilaato itadai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovio? —astadai.

Tai agai apamu ijiña daida itadai:

—Siisañi curusiaba, vai poduu muucuna —astadai.

²⁴ Aida si apilaato caaa iscamaitistui aodamicada cavaamioma galcaititai agai, dai gatai suudagi dai glico vasi aodami vuitapi daida itadai:

—Aana gia maitargiñduñi gocalicada. Goovai gia maitargapiara caatacami, goovai gia agi aapima arganaa duiñdaga —astadai apilaato.

²⁵ Tai vascatai aodami aa noragi daida itadai:

—Aatama amadu garmaamara targapiara vatacamicagi —astadai.

²⁶ TaidΛ ΔPilaato dagitoli Baraavási daidΛ ΔPilaato gatΛjai mΛsai gΛicarsana iquisanaicΛdΛ ΔSuusi dai tΛΛgi Δoodami sai curusiaba siisana sai poduu muucuna.

²⁷ Tai gooquiΛrΛ ΔgΛΛ tΛaanΛdami sandaarugadΛ vaidacai ΔSuusi gamu Pilaato quiidiamu dai vai vΛΛsi Δsandaaru dai ami siaaco cΛacata dai ΔSuusi vΛΛsi sicoli guuquiva. ²⁸ MΛtai uupasi yuucusidΛ ΔSuusi dai aadi aa yuucusi vΛpΛgicami sai ΔpΛa maascamu Δmo raí, ²⁹ dai moo daama daí Δmo coronai uuparaicΛdΛ duñisicami dai maa Δmo tΛΛvΛli sΛΛlisa padΛrΛ novia rΛ. DaidΛ gantootonacΛdΛ guuquiva ΔSuusi vuidΛrΛ dai parunai daidΛ icaiti:

—Sivi gia tΛvΛpi oidacamu aapi raígadΛ Δjudidíu —ascaiti.

³⁰ Dai sisividimi ΔpΛrΛ dai bΔbΔyi tΛΛvΛli dai ΔgaicΛdΛ moodΛana gΛvai. ³¹ Dai canaato parunacai Δpamu uupasi Δyuucusi vΛpΛgicΛdΛ dai Δpamu aadi ΔΛgi yuucusidΛ. Dai boodΛrΛ vaidacai dai mΛΛ siisa agai curusiaba sai poduu muucuna.

³² Dai aidΛsi utudama iji Δgai abiaadΛrΛ vuidΛrΛ aayi Δmo cΛΛli Simuñi tΛΛgiducami Sireñia rΛ oidacami mΛtai aagidi sai bΛΛcaiña Δgai ΔcurusigadΛ ΔSuusi.

³³ Dai poduucai aayi mΛΛca siaaco Gólgota tΛΛgidu. Gólgota icaidaga moodΛ muuquiadΛ. ³⁴ Dai ami oidi uuvasi varagadΛ vΛΛnagΛcamí Δmo doadigami alia Δcocami sai ΔgaicΛdΛ palΛpioma soimaa taatana. TaidΛ ΔSuusi mosdΛΛ dai camaitipΛli isiyyagi.

³⁵ Dai casiisacai curusiaba dΛmos maiquiaa muu Δgai tai gooquiΛrΛ nΛΛnΛitudai volao dai poduucai nΛida agai isioorai ajia agai yuucusidΛ ΔSuusi. Dai poduucai ΔpΛdui istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ daidΛ icaiti: “Sai nΛΛnΛituda agai volao dai poduucai nΛida aagai isioorai ajiagi ΔyuucusidΛ”. ³⁶ Dai ami daraajatai nuucada. ³⁷ Dai curusiaba moo daama daí Δmo oojai ismaacΛdΛ gatΛjai ΔPilaato dai aagai mΛstuisidΛ gatΛjai maaaragai daidΛ icaiti: “Idiava ΔrΛSuusi, raígadΛ judidíu”, ascaiti Δoojai.

³⁸ Dai abaana ΔSuusi siisisa gooca Δsivogami Δmoco sΛΛlisa padΛrΛ Δmai curusiaba dai ΔgΔmai oogisa padΛrΛ Δmai curusiaba. ³⁹ Dai ismaacΛdΛ amui dΛgavusai galnaasi ñiooqui suuligidi ΔSuusi dai gidai gΛnmoomo, ⁴⁰ daidΛ itΛtdai:

—Epa aapi pΛsmaacΛdΛ dadaitudai ΔgΛΛ quiuupaigadΛ Δjudidíu dai vaica tasaicΛdΛ ivueeyi Δpamu cΛΛgacΛrΛ igΛvuusaida aapi ΔΛgi. Siaapi ΔrDiuusi maradΛ tΛvañiñi bocurusiaiñdΛrΛ —astΛtdai.

⁴¹ Poduucai ΔpΛrΛ parunai ΔbaitΛguucacamigadΛ Δpapaali ΔΛmadu ΔmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΔΛmadu Δfariseo ΔΛmadu Δpipiscali dai aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti:

⁴² —CΛΛgacΛrΛ vuvaitu goovai aa dai goovai ΔΛgi gia maitistutuidi iscΛΛgacΛrΛ gΛvuusaidagi. IssΛΛlicΛdΛ Δrvaavoi isΔgai ΔrgΔrraíga aatΛmΛ judidíu vai tΛvanΛna curusiaiñdΛrΛ tΛtai poduucai vaavoituda aatΛmΛ ΔpΛrΛ.

⁴³ Goovai povΛΛlidi siDiuusi nuucada. SiDiuusi sΛΛlicΛdΛ oigΛdai cΛΛgacΛrΛ vuusaidana tuduidΛ sivi. Gocaasi gΔraagidi goovai saidΛ ΔrDiuusi maradΛ —ascaiti Δgai.

⁴⁴ Dai asta Δsivogami ismaacΛdΛ cucurusiaba siisisapicatadai ami sonuana ΔSuusi galnaasi ñioocai Δgai vui vΛΛsi.

⁴⁵ Dai dan duucu vΛΛsi oidigi tucapi vii vaic oora. ⁴⁶ Dai aidΛ coi gΛΛsΛco gΛgΛrΛ iñña ΔSuusi daidΛ icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaiti. AsmaacΛdΛ itΛiya Δlidi giñDiuusiga, giñDiuusiga ¿tuipΛsi giñdagito? astΛiya Δlidi.

⁴⁷ Dai Λ moco ismaac Λ d Λ ami daraajatadai ca Λ ispocaiti Λ gai daid Λ icaiti:
—Dañi vapaidi goovai Λ Diuusi ñiooquituldiadamigad Λ Eliiasi —ascaiti.

⁴⁸ Tai otoma Λ maadutai m $\Lambda\Lambda$ dai bai Λ mo visiocoli dai vad Λ itu uuvasi varagad Λ Λ cocamic Λ d Λ dai Λ mo tootoicami cuug Λ r Λ dai Λ visiocoli dai miaad Λ r Λ dadasdi Λ Suusi sai visiusuna. ⁴⁹ D Λ mos aa it Λ dai:

—T Λ dagito sabai diviana Eliiasi dai ca Λ gac Λ r Λ vuusaidana —ast Λ dai.

⁵⁰ Taid Λ Λ Suusi g Λ g Λ r Λ iñña dai muu. ⁵¹ Vaid Λ Λ g $\Lambda\Lambda$ icusi ismaac Λ d Λ Λ g $\Lambda\Lambda$ quiuupaigad Λ r Λ judidíu sagi Λ catadai Λ pan Λ si covocami Λ mo sueeyi dai Λ raana s $\Lambda\Lambda$ li sarai t Λ cavid Λ r Λ abiaad Λ r Λ m Λ tana ucami. Dai d Λ v $\Lambda\Lambda$ r Λ i gigivuli dai ojoodai taatapai. ⁵² Daid Λ g Λ cucupioo siaaco yaasapicatadai Λ coidad Λ dai mui oodami ismaac Λ d Λ vaavoitudaitadai Diuusi duduaca Λ coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ . ⁵³ Dai caduaacacai Λ pamu Λ Suusi coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ daid Λ Λ gaa v $\Lambda\Lambda$ si vuvaja coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ dai m $\Lambda\Lambda$ Jerusaleen Λ r Λ vaapa tai mui oodami t $\Lambda\Lambda$.

⁵⁴ Tai amaasi Λ t Λ aan Λ damigad Λ sandaaru Λ madu Λ gaa ismaac Λ d Λ nuucadacatadai Λ Suusi aid Λ si t $\Lambda\Lambda$ Λ gai isgigivuli d Λ v $\Lambda\Lambda$ r Λ i dai t $\Lambda\Lambda$ v $\Lambda\Lambda$ si ismaac Λ d Λ Λ p Λ dui s $\Lambda\Lambda$ lic Λ d Λ duduaadimu, daid Λ icaiti:

—Baivaavoi idi ca Λ li s $\Lambda\Lambda$ lic Λ d Λ Λ rDiuusi marad Λ catadai ismaac Λ d Λ t Λ vai t Λ vaagiaiñd Λ r Λ —ascaiti.

⁵⁵ Dai ami guccacatadai mui ooqui m $\Lambda\Lambda$ casd Λ r Λ n Λ iditadai Λ rp Λ ismaac Λ d Λ Galileeaiñd Λ r Λ oidatucuitadai Λ Suusi dai soic Λ itadai. ⁵⁶ Λ gai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María Jacovo d $\Lambda\Lambda$ d Λ dai Osee d $\Lambda\Lambda$ d Λ , dai Zevedeo marad Λ d $\Lambda\Lambda$ d Λ .

⁵⁷ Dai caurui tai ami divia Λ mo ca Λ li g Λ viiidacami Osee t $\Lambda\Lambda$ giducami. Λ gai Λ rArimatee Λ r Λ oidacami, Λ gai Λ rvaavoitudadami Λ Suusi Λ rp Λ . ⁵⁸ Dai amaasi Λ gai n Λ idamu Λ Pilaato dai taí Λ Suusi tuucugad Λ . Taid Λ Λ Pilaato gat Λ jai m Λ sai t $\Lambda\Lambda$ gidana. ⁵⁹ Dai t Λ vañdacai Λ Suusi ami curusiaiñd Λ r Λ dai Λ mo icusi maitucuracami Λ r Λ biisa. ⁶⁰ Daid Λ Λ Osee casi gat Λ jaitadai coocodagai Λ mo vavuana m Λ sai ami yaasana si $\Lambda\Lambda$ scad Λ muquiagi Λ gai d Λ mos Λ Suusi ami t $\Lambda\Lambda$ Λ gai. Dai cacuupacai Λ quitaagiña Λ mo g $\Lambda\Lambda$ odaic Λ d Λ daivunu ii. ⁶¹ Vai ami daacatadai Λ María Madaliña Λ madu Λ g Λ mai María siaaco yaasapicatadai Λ Suusi sonuana.

⁶² Aid Λ Λ r Λ tasaicatadai istuigaco baivuaadana Λ gai v $\Lambda\Lambda$ si dai siaadiqui Λ rib Λ staragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana Λ gai. Dai siaadiqui Λ bait Λ guucacamigad Λ Λ papaali judidíu, Λ madu Λ fariseo m $\Lambda\Lambda$ n Λ idamu Λ Pilaato ⁶³ daid Λ it Λ dai:

—T Λ gito aat Λ m Λ Λ yaatavogami Suusi aid Λ si quiaa oidacatadai Λ gai iscaititadai sai vaica tasai Λ d Λ duaaca agaitadai Λ gai coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ .

⁶⁴ Casc Λ d Λ gat Λ aañiñi m Λ sai ca Λ ga nuucadacana m $\Lambda\Lambda$ ca siaaco yaasapi Λ Suusi vaica tasai uucami vai poduucai maidadana Λ Suusi mamaat Λ rdamigad Λ tucar Λ vai maib $\Lambda\Lambda$ na Λ tuucugad Λ vai gooqui Λ r Λ maipocaitiada Λ gai iscaduaaca. Dai poduucai Λ gooqui Λ rdad Λ yaatagi vaamioma maic $\Lambda\Lambda$ gaducagi si Λ tuucamid Λ r Λ —ast Λ dai.

⁶⁵ Daid Λ Λ Pilaato it Λ dai:

—Moguuca giñsandaaruga. Vaidacai aapim Λ dai m $\Lambda\Lambda$ ca siaaco cayaasa Λ Suusi ca Λ bai duñia isistutuidi di vai poduucai maib $\Lambda\Lambda$ na Λ muuquiada —ast Λ dai Λ Pilaato.

⁶⁶ Dai iji dai m $\Lambda\Lambda$ ca Λ ga baidui siaaco yaasapicatadai Λ Suusi dai seerac Λ d Λ bidasa dai ami seeraba dai Λ seeyogad Λ Λ g $\Lambda\Lambda$ bait Λ c Λ aacamigad Λ Λ romamano. Vai ami daraajatadai Λ sandaaru Λ rp Λ .

28

¹ Dai cadaivunucai libastaragai tasara dai camaasimi oidigi tumiñoco daida María Madaliña amadu agamai María iji malca siaaco yaasapicatadai asuusi. ² Tai todian duucai gigivuli davalrai, amo Diuusi taañicarudal talvai tavaagiaiñdaral cascada. Dai acal malca siaaco yaasapicatadai asuusi maigovai daitu odai istucada cupticatadai agai dai daama daiva odai. ³ Dadadacal agai anpan duucal papedocadami dai yuucusidapan asitootuaja calvai. ⁴ Mostagacal asandaaru adiuusi taañicarudal giigivuli duduaadimucal dai camoscoidadal duucal vii. ⁵ Dai amaasi adiuusi taañicarudal italdai looqui:

—Maitavar duduaadicuda. Aan calga maatal isgaagai aapimal asuusi ismaacada curusiaba gasiisatu. ⁶ Dai agai maitipu tami casiat duaaca isduucal aagaitadai agai. Baigovai avar iimi dai ñida siaaco caatcatadai agai. ⁷ Iimadavurai otoma dai mal aagida amamaatardamigada iscaduaaca agai coidadal saagidaiñdaral dai sivi imia agai agai gnbaitalqui Galileeamu dai ami talgimu aapimal. Goovai arvasi ismaacada ganaagida inagai aan —astaldai.

⁸ Taidal looqui otoma iji abiaadalar baiganliatugai dai duduaadimutugai. Dai voopoigi dai mal garaagida agai aatama mamaatardamigada asuusi vasi istumaasi aagidi adiuusi taañicarudal. ⁹ Dai aidasi voopoigitadai agai tai vuidalar aayi asuusi dai viaatuli. Tai agai abaana gantootonacada guuquiva asuusi dai siaa duutuli dai taata acasodal. ¹⁰ Tai agai italdai:

—Maitavar duduaadicuda. Iimivurai dai mal aagida giñaaduñi vai iimana Galileeamu dai ami giñtalgimu agai —astaldai.

¹¹ Aidasi looqui gamu iimaitadai taidal asandaaru chilalqui caayamu iji dai aagidi abaitaguucacamigada apaligada judidíu vasi istumaasi apadui. ¹² Taidal abaitaguucacamigada iji dai mal aatagi agai apipiscali amadu dai ñida aagai isducatai iduñiagi. Dai gooquilar aa namalqui agai mui tumiñsi asandaaru ¹³ daidal italdai:

—Aagidavurai aapimal situcaal coococatadai aapimal sai dada asuusi mamaatardamigada dai balcal atuucugada asuusi. ¹⁴ Isagal taañicadami maatia goovai aatama atalai duñiagi agai amadu cascada maitasianduñia agai —astaldai.

¹⁵ Taidal asandaaru vui tumiñsi dai iji dai mal aagidi istumaasi aagidi agai. Dai poduucal aagai ajudidíu asta sivi ucami.

¹⁶ Dai poduucal iji aatama baivustaama dan amoco mamaatardamigada asuusi gamu Galileeamu amo quidiamu siaaco aagai asuusi. ¹⁷ Dai aidasi tal aatama asuusi siaa duutuli damos amoco garaaduñi maicalga vaavoitudaitadai. ¹⁸ Taidal asuusi abaana calquiva aatama dai povartaldai:

—Aan via amo sallicami dai vaamioma gataanai tavaagilar dai tami oidigalar. ¹⁹ Iimadavurai aapimal dai aagida oodami vasi oidigalar oidacami sai alasi galaagai isvaavoitudai insaanal galagalgal vuviadami dai poduucal argiñmamaatardamicagi. Ismaacada vaavoitudai agai gia vaponavurai Diuusi garooga guvucadadacada dai giñguvucadagacada, aanal ardiuusi maradal, dai Diuusi Ibadal guvucadadacada vai poduucal maatiagi aa iscavaavoitudai agai. ²⁰ Dai maatatuldavurai sai agidiña vasi istumaasi ganaagidi aan. Maatavurai aapimal insaanal ganalamadu daaca inagai vas tasal ugitcal oidigi ucami —gartaldai asuusi.

Mosacaasi.

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana **ΛSuusi** Cristo aid_Λsi aim_Λraitadai **tami oidigi daama.**

¹ ΛΛquioma ooja Isaíacaru Λmo ñiooqui Diuusi ñiooquid_ΛΛ ismaac_Λd_Λ istutu-
idi isbai_Λliatuda oodami aagaitai **ΛSuusi** Cristo Diuusi marad_Λ.

² Isaía _Λñiooquituldiadamigad_Λcatadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti:
Ootosamu aan_Λ Λmo ootosicami aapi Cristo g_Λbait_Λqui
Vai _Λgai aagidana _Λoodami sai divia agai aapi.
Daid_Λ _Λoodami _Λma duucaí g_Λnt_Λt_Λgitodamu
Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa agai Λmo c_Λl_Λli sai oidigana gamamaat_Λtuldiña dai poduucai
aagidamu _Λgai oodami:

“Caotoma divia agai g_Λrt_Λaan_Λdamiga casc_Λd_Λ _Λma duucaí av_Λr g_Λnt_Λt_Λgito
dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía. ⁴ Tai divia _ΛVuaana dai oidigana vapaconaimi _Λoodami,
dai aagidi sai g_Λaagai is_Λma duucaí g_Λnt_Λt_Λgituagi dai isg_Λn vapaconacagi dai
camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucai Diuusi oig_Λldana soimaascamigad_Λ.

⁵ Tai ami oidig_ΛΛ dada v_ΛΛsi Judeea d_Λv_ΛΛri_ΛΛ oídacami dai Jerusaleen_ΛΛ
oidacami dai ca_Λca agai istuma aagaiña _ΛVuaana; vaid_Λ _ΛVuaana va-
paconaiña ami _Λg_ΛΛ aqui Jordán_ΛΛ ismaac_Λd_Λ aagaiña _Λsoimaascami is-
maac_Λd_Λ ivuaadana sai Diuusi oig_Λldana.

⁶ Daid_Λ _ΛVuaana yuucusid_Λ cameyu vopod_Λc_Λd_Λ duñisicatadai dai givurad_Λ
ogic_Λd_Λ duñisicatadai dai cuadana _Λgai soosoyi dai saivoli. ⁷ Dai aagidiña _Λgai
_Λoodami Diuusi ñiooquid_Λ daid_Λ it_Λt_Λdaiña:

—Gooqui_ΛΛ divia agai _Λmai ismaac_Λd_Λ vaamioma viaa guvucadagai
iñsaan_Λ. Aan_Λ tomali maiviaa s_Λl_Λlicami iscuiquiagi dai uupasdagi susu-
usacad_Λ gigiaragad_Λ, aan_Λ maitistutuidi si_Λl_Λsi istutuidi _Λgai dai _Λgai
vaamioma nam_Λga iñsaan_Λ casc_Λd_Λ. ⁸ Aan_Λ g_Λn vapaconai aapim_Λ su-
udagic_Λd_Λ d_Λmos _Λgai divimu dai maaqui agai oodami guvucadad_Λ Diuusi
Ib_Λad_Λ —ast_Λt_Λdaiña _ΛVuaana.

⁹ Tai aid_Λ tuigaco ii **ΛSuusi** Nasareetaiñ_ΛΛ Galilea d_Λv_ΛΛriaiñ_ΛΛ m_Λl_Λca
siaaco daacatadai _ΛVuaana taid_Λ _ΛVuaana vacoi **ΛSuusi** ami _Λaqui Jordán_ΛΛ.

¹⁰ Amaasi mosvuusai **ΛSuusi** suudagiaiñ_ΛΛ dai t_Λl_Λ t_Λv_Λagi taid_Λ g_Λcupiooco
dai Diuusi Ib_Λad_Λ Λmo tugu maasi t_Λv_Λi _Λgai daama. ¹¹ Tai caidatu Λmo ñiooqui
t_Λv_Λagiaiñ_ΛΛ daidi caiti:

—Aapiap_Λ _Λrgiñmara ismaac_Λd_Λ ali_Λ oig_Λdai aan_Λ dai ali_Λ baigiñ_Λlidi aan_Λ
aapic_Λd_Λ —ascaiti _Λñiooqui.

¹² Tai gooqui_ΛΛ Diuusi Ib_Λad_Λ vaidacai **ΛSuusi** oidigamu. ¹³ Tai _Λgai ii
dai oidigana daja goo coobai tasai c_Λc_Λl_Λsi saagida vaid_Λ _ΛDiaavora soimaasi
iduiñtulda _Λlidadai **ΛSuusi**. Tai dada Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ dai nuucada
ΛSuusi sai maisoimaasi iduiñtuldana _ΛDiaavora.

¹⁴ Aid_Λ tuigaco sid_Λ _ΛErood_Λsi maisa _ΛVuaana, ii **ΛSuusi** Galileeamu, dai
gaaagidimi Diuusi ñiooquid_Λ dai isducatai gata_Λan_Λi Diuusi. ¹⁵ Daid_Λ it_Λt_Λdai
_Λgai _ΛΛp_Λ _Λoodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soña agai Diuusi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oida-cana cascΛΔ Λma duucaí avΛr gΛntΛtΛgito vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai oodami —astΛdai Suusi.

¹⁶ AgΛΛ suudagi ismaacΛΔ Galilea tΛΛgidu ugidiana sΛΛli imΛitadai ΛSuusi dai tΛΛ gooca gΛnsiΛΛgΛmΛ Simuñi ΛΛmadu AandΛrΛsi. Agai Λrvatopa vuudamicatadai dai suudarΛ dadaitudai gΛnvatopa vuicarΛ. ¹⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Giñoidávurai nai aanΛ gΛnmaatΛtuldana mΛsducatai gaagadagi oodami vaidΛ giñvaavoitudaiña —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁸ Tai Λgai otoma anaasi viaa gΛnvatopa vuicarΛ dai oí ΛSuusi.

¹⁹ VaidΛ ΛSuusi apiaimΛi dai baitΛquioma tΛΛ ΛJacovo Sevedeo maradΛ dai Vuaana Jacovo suculidΛ, vai Λmo vaarcu Λrana daraajatai darasdi gΛnvatopa vuicarΛ. ²⁰ TaidΛ ΛSuusi vai Λgai sai oidana tai Λgai anaasi vaarcu Λrana viaa gΛnooga ΛΛmadu ΛpipiooñigadΛ dai oí ΛSuusi.

²¹ Amaasi aayi Λgai CapernaumΛrΛ; dai mosaayi ibΛstaragai tasΛrΛ tai vaa ΛSuusi Λjudidíu quiuupaigadΛrΛ dai glaagacai gamamaatΛtuldimi Diuusi ñiooquidΛ. ²² Dai vΛΛscatai ismaacΛΔ caΛ maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgituagi caΛcatai siΛΛ cΛΛga ñioocai ΛSuusi. Λmo sΛΛlicami viaacami duucaí gama-maatΛtuldi Λgai dai maisiu Λpan duucaí Λmo mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. ²³ Dai ami Λjudidíu quiuupaigadΛrΛ daacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛΔ viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ daidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ iññaquitu ΛcΛΛli daidΛ itΛtΛdai Λgai Suusi:

²⁴ —¿Tuirasi gΛrsaagida vapacΛi aapi Suusi NasareetΛrΛ oidacami? ¿GΛrcoodapΛsi agai dai divia? AanΛan gia cΛΛga gΛmaatΛ dai maatΛ aanΛ pΛsiΛrDiuusi maradΛ ismaacΛΔ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —astΛtΛdai ΛcΛΛli ismaacΛΔ viaacatadai ΛDiaavora tΛaañicarudΛ.

²⁵ TaidΛ ΛSuusi bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Maitiñioocada mosaivuusai dai dagito gocΛΛli —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁶ Tai amaasi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ suiquituli ΛcΛΛli dai gΛgΛrΛ iññaquimi dai vuusai ΛcΛΛliaiñdΛrΛ. ²⁷ Tai vΛΛscatai ismaacΛΔ ami daraajatadai alia duduaadimu, dai aipaco gΛntΛcacaimi daidΛ icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui gΛrmamaatΛtuldi goovai? GocΛΛli gia sΛΛlicadΛ viaa guvucadagai asta ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ ΛpΛ ΛΛgidi dai vuuvacΛi oodamiaiñdΛrΛ —ascaiti Λoodami.

²⁸ Tai otoma gΛmaí vΛΛsi Galilea dΛvΛΛriΛrΛ istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi.

²⁹ AidΛsi vuvaja Λjudidíu quiuupaigadΛaiñdΛrΛ ΛSuusi ΛΛmadu ΛJacovo ΛΛmadu ΛVuaana oí Λgai ΛSimuñi dai ΛAandΛrΛsi quiidiamu. ³⁰ VaidΛ ΛSimuñi tuumudΛ alia coococatadai oiditai toiñdagai dai caatΛcatadai, mΛtai agidi ΛSuusi sai Λgai coococatadai. ³¹ TaidΛ ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva dai novi-aiñdΛrΛ bΛi dai vañigi. Mospodui Λgai tai dagito Λtoiñdagai, dai Λgai vaa ooqui Λgai dai bibi.

³² Dai aidΛsi catuca, mΛtai vuaapi ΛSuusi vΛΛsi ΛcoococoidadΛ dai ismaacΛΔ viaacatadai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ ΛpΛ. ³³ Dai vΛΛsi Λoodami gΛnΛmpagi ami quitaagiña. ³⁴ TaidΛ ΛSuusi duduaadi muidutai naana maasi coocodagai viaacami dai vuvaitu oodamiaiñdΛrΛ mui Diaavora tΛtΛaañicarudΛ. ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ gia maatΛcatadai ΛSuusi dΛmos Λgai maidadagitoiña isñioocada Λgai sai maimaasico vuajana Λoodami vuitapi sioorΛ Λgai.

³⁵ ASuusi siaalimodΛ vañi quiaa tucagamucatai dai ii oidigamu dai mΛΛca gamamada agai. ³⁶ TaidΛ ΛSimuñi ΛΛmadu ΛaaduñdΛ gaagamu ΛSuusi. ³⁷ Dai aidΛsi tΛΛ Λgai potΛtΛdai:

—VΛΛsi oodamiava Λgaagai —astΛtΛdai.

³⁸ DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—TimΛda sibΛacoga dai ami gaaagida ΛΛpΛ Diuusi ñiooquidΛ. Gomaasi ivuaada iñagai aanΛ dai divia tami oidigi daama —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁹ Dai ii vΛΛsi Λjudidíu quiquiuupaigadΛrΛ Galilea dΛvΛΛriΛrΛ dai ami gamamaatΛtuldimi Diuusi ñiooquidΛ dai vuvaidimi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ.

⁴⁰ TaidΛ ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ viaacatadai Λmo coocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga, dai gΛtootonacΛdΛ cΛquiva daidΛ itΛtΛdai:

—PΛsipΛliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astΛtΛdai ΛcΛΛli coocoadΛ ΛSuusi.

⁴¹ TaidΛ ΛSuusi soigΛΛldan tadatu dai taata gΛnovicΛdΛ daidΛ itΛtΛdai:

—IpΛlidiana isgΛduaaidagi, duaadicami ivii —astΛtΛdai.

⁴² MospotΛi ΛSuusi tai maigo ii ΛcΛΛli coocodadΛ dai cacΛΛ duaadicami vii.

⁴³ TaidΛ ΛSuusi ootoi dai sΛΛlicΛdΛ daí isaagada Λgai gomaasi daidΛ itΛtΛdai:

⁴⁴ —Dañi, maitiaagiada tomali Λmaadutai pΛsducatai dueeyi mosai imi dai mΛΛ vuidΛrΛ cΛquiva Λpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ vai nΛidiña Λoodami pΛscadueeyi —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁵ TaidΛ ΛcΛΛli mosii dai otoma aagidimi vΛΛscatai isducatai ΛpΛdui. CascadΛ ΛSuusi maitistutuiditadai isvaquiagi tomali ΛmapΛcΛrΛ vΛΛsi oida-cami vuitapi dai baiyoma mosugidiana aimΛraiña siaaco maitiipucataidai oidacami, vai vΛΛscΛrΛ muidutai aipadΛrΛ ajioopaiña siaaco ucami daaca Λgai.

2

¹ Dai bochiΛΛqui tasaicΛdΛ ΛSuusi Λpamu ii Capernauumamu; tai otoma maí Λoidacami isgΛquiiyΛrΛ daacatadai Λgai. ² Dai otoma sΛΛlicΛdΛ mui gΛΛmpagi oodami tomali maiaΛcatadai siaa sΛΛli vaapaquiagi aa; vai Λgai gamaatΛtulditadai Diuusi ñiooquidΛ. ³ Amaasi aayi maacova cΛcΛΛli dai uusiarΛ bΛcaticatadai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ maitistutuiditadai isoiñiagi. ⁴ DΛmos maitΛtΛgaitadai Λgai isducatai aitudagi ΛcoocoadΛ siaaco daacatadai ΛSuusi mosΛΛ muiducatai oodami, dai amaasi vaaqui daama tΛtΛsai dai siaaco daacatadai ΛSuusi sΛΛli daama cupioco dai amui sΛΛli tΛvañi ΛcoocoadΛ uusiarΛ. ⁵ Dai aidΛsidΛ ΛSuusi tΛΛ siΛΛ cΛΛga vaavoitudaitadai Λgai, itΛtΛdai Λgai ΛcoocoadΛ:

—Giñmara gΛsoimaascamiga caoigΛldi —astΛtΛdai.

⁶ DΛmos ΛΛmoco mamaatΛtuldiam ΛsΛΛlicami ismaacΛdΛ ami daraa-jatadai ΛpΛΛlidi: ⁷ “¿IstuisidΛ poduucai ñioocai gocΛΛli? Parundan caiti goovai Diuusi, tomali Λmaadutai maitistutuidi isgΛoigΛliadagi gasoimaascamiga mosΛΛgi Diuusi”, asΛΛlidi ΛmamaatΛtuldiam ΛsΛΛlicami. ⁸ DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai istumaasi gΛntΛtΛgitoitadai Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuimasi poduucai gΛntΛtΛgitoi aapimΛ? ⁹ ¿Tumaasi siooma maisi-jaiga isaagidagi gococoadΛ: “GΛsoimaascamiga caoigΛldi”, siΛpΛ potΛΛdagi: “Vañigiñi dai bΛi gΛvaacosi dai imΛda”? ¹⁰ GΛntΛΛgidamu aanΛ iñsaanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami viaa guvucadagai ΛpΛ tami oidigi daama

isgaoig^Δldiada gasoimaascamiga —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi ^Δmamaat^Δtuldiadami s^{ΔΔ}alicami.

Dai amaasi it^ΔΔ^Δdai ^Δgai ^Δc^{ΔΔ}li coocoad^Δ:

¹¹ —Aapi ang^Δaagidi vañigiñi dai b^Δi g^Δvaacosi dai noragi g^Δquiiyamu —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi.

¹² Taid^Δ ^Δcoocoad^Δ otoma vañi; dai b^Δi g^Δvaacosi dai vuusai abiaad^Δ^Δ v^{ΔΔ}scatai vuitapi. Tai v^{ΔΔ}scatai camait^{ΔΔ} isducatai g^Δnt^ΔΔ^Δgitoagi t^{ΔΔ}gacai goomasi dai c^{ΔΔ}ga ñiooquimi Diuusi v^{ΔΔ}tar^Δ daid^Δ icaiti:

—Tomali ^Δmo imidagai main^Δidiña aat^Δ^Δ gomaasi —ascaitimi ^Δoodami.

¹³ Dai gooqui^Δ^Δ ii ^ΔSuusi ^Δpamu ^Δg^{ΔΔ} suudagi ugidiana; dai aid^Δsi v^{ΔΔ}si ^Δoodami miaad^Δ^Δ guuquiva siaaco daacatadai ^ΔSuusi tai ^Δgai mamaat^Δtuli Diuusi ñiooquid^Δ. ¹⁴ Dai aid^Δsi daivusquimi ^ΔSuusi ^Δmap^Δc^Δ^Δ t^{ΔΔ} ^Δmo c^{ΔΔ}li Leví t^{ΔΔ}giducami Alfeo marad^Δ vai daacatadai ami siaaco gavuudana ^Δgai tumiñsi. ^Δgai ^Δrtumiñsi vuudamicatadai, taid^Δ ^ΔSuusi it^ΔΔ^Δdai:

—Giñoidáni —ast^ΔΔ^Δdai.

Taid^Δ ^ΔLeví otoma c^Δquiva dai oí.

¹⁵ Dai aid^Δsid^Δ gacuaadatadai ^ΔSuusi Leví quidi^Δ^Δ ^{ΔΔ}madu muidutai tumiñsi vuudami ^{ΔΔ}madu aa soimaasi ivuaadami. V^{ΔΔ}scatai mesa vuid^Δ^Δ daraajatadai ^{ΔΔ}madu ^ΔSuusi dai v^{ΔΔ}si ^ΔSuusi mamaat^Δrdamigad^Δ ^Δp^Δ. Ali^Δ muiducatadai ismaac^Δ^Δ oidatucuiña. ¹⁶ D^Δmos ^Δmamaat^Δtuldiadami s^{ΔΔ}alicami ^{ΔΔ}madu ^Δfariseo t^{ΔΔ}gacai is^ΔSuusi v^{ΔΔ}scatai ^{ΔΔ}madu gacuaadatadai it^ΔΔ^Δdai ^Δgai ^Δmamaat^Δrdamigad^Δ:

—¿Tuisid^Δ g^Δnmamaat^Δtuldiadamiga ^{ΔΔ}madu gacueeyi daid^Δ y^{ΔΔ}yi tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ^{ΔΔ}madu? —ast^ΔΔ^Δdai.

¹⁷ D^Δmos aid^Δsi ca^Δ ^ΔSuusi imaasi it^ΔΔ^Δdai:

—Ismaac^Δ^Δ maicoococoñi mait^Δgito duduaaidiadami mos^Δcaasi ismaac^Δ^Δ coococoñi. Dai poduucai aan^Δ maisiu c^{ΔΔ}ga ivuaadami v^{ΔΔ}tar^Δ divia. Aan^Δ divia dai c^{ΔΔ}gac^Δ^Δ vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi.

¹⁸ ^Δmo imidagai gayunanducai ^ΔVuaana mamaat^Δrdamigad^Δ ^{ΔΔ}madu ^Δfariseo mamaat^Δrdamigad^Δ, tai dada ^{ΔΔ}moco oodami siaaco daacatadai ^ΔSuusi dai t^Δcacai daid^Δ it^ΔΔ^Δdai:

—¿Tuisid^Δ gayunandui ^ΔVuaana mamaat^Δrdamigad^Δ ^{ΔΔ}madu ^Δfariseo mamaat^Δrdamigad^Δ, vai aapi g^Δmamaat^Δrdamiga v^{ΔΔ}sc^Δ^Δ gacuadana? —ast^ΔΔ^Δdai ^Δgai ^ΔSuusi.

¹⁹ Taid^Δ ^ΔSuusi aa noragi daid^Δ it^ΔΔ^Δdai:

—¿Istutuidisi isgayunanduagi ^Δvapaidarsic^Δ^Δ ^Δmo cunataragi^Δ^Δ si^{ΔΔ}scad^Δ quiaa daraajagi ^Δcucuntadami? Si^{ΔΔ}scad^Δ quiaa daraajagi ^Δcucuntadami mait^Δaagai isgayunandudagi ^Δvapaidarsic^Δ^Δ. ²⁰ D^Δmos istodian duucai g^Δmuaatudagi ^Δc^{ΔΔ}li aid^Δ gia gayunanduan tada ^Δvapaidarsic^Δ^Δ —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi.

²¹⁻²² Dai vaamioma aagidi daid^Δ it^ΔΔ^Δdai:

—Tomali ^Δmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamaat^Δtuldi aan^Δ dai apiavaavoitudadagi g^Δvaavoitudaraga —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi.

²³ ^Δmo imidagai ib^Δstaragai tas^Δ^Δ taligi ^Δsicami saagida im^Δitadai ^ΔSuusi; vaid^Δ ^Δmamaat^Δrdamigad^Δ vaiñcumaimi taligi muurad^Δ saagida iim^Δitai.

²⁴ Vaid^Δ ^Δfariseo it^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi:

—Dañi ¿tuisida ivueeyi gamamaatardamiga aa duiñdagai ismaacada Moseesacaru samicamigada aagai sai maitiipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astatadai fariseo.

²⁵ Damos Susi itadai:

—¿Tomali amo imidagai masmai quiaa nidi aapima loojai siaaco aagai istumaasi idui Davi amadu aaduñda amo imidagai alia oidacai biugigai? ²⁶ Siaaco aagai sai vaa Davi quiuupiaraidasida Abiaata abaitacaacamigadacatadai papaali, dai bai agai cuaadagai Diuusi dasdarada ismaacada lagi papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai agai uu dai aa oí gaaaduñi —astatadai Susi.

²⁷ Daid itadai ap Susi fariseo:

—Ibastaragai tasai rsiaa duutudaragai Diuusi vatar. Vaamioma namaga oodami siibastaragai tasai. ²⁸ Casada aan iñsmacada viaa amo samicami ap viaa guvucadagai isgaaagiadagi istumaasi gaagai isivuaadagi ibastaragai tasara —astatadai Susi.

3

¹ Taid Susi vaa pamu amo quiuupaigadara judidíu vai ami daacatadai amo cali ismaacada gaquisapi amo novida. ² Vai aa soobidacatadai Susi dai nida agai sabai duaaidana agai cali ibastaragai tasara vai poduucai viaaca agai istucada gapi arvuaajagi. ³ Amaasi Susi itadai cali ismaacada gaquisapi acad:

—Vañigiñi dai aran asi caquiva —astatadai.

⁴ Dai amaasi itadai Susi oodami ismaacada ami daraajatadai:

—¿Tumaa aagai Moseesacaru samicamigadara? ¿Isoidaga oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara amo istumaasi cadgaducami maicadgaducami sio? ¿Cagacara vuusaidagi amo oodami muaagi sio? —astatadai Susi.

Damos aga maiñiooca vii. ⁵ Vaid Susi baamudacada naniidi dai soiliaragaicada maimaata cacatai agai istumaasi agidi Susi. Amaasi Susi itadai cali ismaacada gaquisapicatadai novida:

—Sañiñi gnovi —astatadai.

Tai agai cali dai cacaga duaadicami vii. ⁶ Tai amaasi otoma vuvaja fariseo abiaadara dai avanaquida agai Eroodasi aaduñda dai muaa agai Susi.

⁷ Damos ii Susi amadu amamaatardamigada gaa sudagi ugidiamu, tai mui oodami Galileara oidacami oí. ⁸ Dai aidasi aa oodami mai ara isivuaadatadai Susi istumaasi ggarducami muidutai dada siaaco daacatadai agai dai nida agai Judeeaiñdara, dai Jerusaleenaiñdara, dai Idumeaiñdara dai vasmocoradara gaa aqui Jordán dai Tiuro davarriaiñdara dai Sidoonaiñdara. ⁹ Vaid Susi caaquiasdara abiaadara agidi gamamaatardamiga sai baiduiñdacana amo vaarcu, vai ami daaca agai agai sai mainuituscaña mosalqui oodami. ¹⁰ Susi casalicada mui duduaadi oodami gaguvucadacada vai casada aa cococoidada aipaco nuituscaña Susi vascatai taata liditai. ¹¹ Vaid oodami ismaacada viaacatadai Diaavora taañicaruda mostaagaiña Susi dai vuidara gatoonacada guguucaña vaid Diaavora taañicaruda iñaquitudaiña vai agai itadaiña:

—Aapiap ara Diuusi marada —astatadaiña.

¹² Damos Susi salicada dai Diaavora taañicaruda ismaasiuldagi siora agai.

13 Dai gooquiara tasi Asuusi amo giidiamu, dai vaidacai ismaacada agai ipali tai agai oi. 14 Dai amaasi covai vuvaitu baivustaama dan gooca oodami saagidaindara sai amadu ajiopaiña, dai sai gooquiara gaaagidiña agai Diuusi ñiooqui. 15 Dai maa guvucadagai sai duduaaidiña coocoidada dai sai vuvaidiña Diaavora talaañicaruda oodamiaiñdara. 16 Covai vusaitu Asuusi, Simuñi Piiduru, dai 17 Jacovo dai sigida ismaacada Vuaana tagidu agai rSevedeo maamarada, dai Suusi Boanerges aagai agai ismaacada tiya alidi calli ismaacada cavami ñioocai an duucai covonami. 18 Dai Aandara, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo marada dai Tadeo, dai Simuñi ismaacada aramoco ismaacada vuvaida aliditai aromamano. 19 Dai Uudasi Iscaliote ismaacada gooquiara gatagi Asuusi masai muaana.

Dai gooquiara vaa Asuusi amo quiyara amadu ismaacada covai vuvaitu agai. 20 Tai pamu salicada mui ganmpagi oodami ami quiyara vai agai tomali maitistutuiditadai isgaugiagi. 21 Dai aidasi mai Asuusi aaduna go-maasi dada dai vaidaquia agai pocaititai sai vuirutu agai.

22 Vaida amamaatatuldiadami salicami ismaacada Jerusaleenaindara dada icaiti:

—Idi cali viaa Beelsevú ismaacada rDiaavora vai agai guvucadadacada vuvaidi goovai Diaavora talaañicaruda —ascaiti amamaatatuldiadami salicami.

23 Tai amaasi Asuusi vai oodami dai aagidi amo ñiooqui cuentocada daida itadai:

—¿Siaadara istuidana rDiaavora isagi gavusaidagi oodamiaiñdara? 24 Ismapacara oidacami agi gancocodagi otoma aipacoga gancoodian tada agai. 25 Isamo quiyara oidacami agi gancocodagi otoma aipaco gancoodian tada agai. 26 Dai siDiaavora agi gavui gasiaa aliada siaadara istuidana agai, baiyoma mosugitian tada agai.

27 Tomali amaadutai maivaquian tada amo cali omaligami quidara dai asidagi, ismaivuliagi arpa; avnacai isvulia gia gadagituan tada agai masasdagai.

28 Salicada aan gnaagidi sai baiga isoigaldagi oodami vasi soimaascami-gada dai issoimaasi ñiooqui ñioocada agai arpa; 29 Damos siora vui ñioocadagi Diuusi Ibada agai gia maiviaa oigldaragai tomali amo imidagai poduucai agai arduñida tomastuigaco —astadai Asuusi.

30 Asuusi poduucai aagidi oodami pocaititai agai saida Asuusi viaa amo Diaavora talaañicaruda.

31 Tai gooquiara ami dada Asuusi susuculida amadu adada, damos quidigaindara vii agai dai abiaadara ootosi ñiooqui Asuusi sai diviana. 32 Vai agai ismaacada sonuana daraajatadai Asuusi itadai:

—Quidigaindara daraaja gdaada amadu gasusuculi daida gagaagai —astadai.

33 Damos Asuusi itadai:

—¿Vora ipalidi aapima isargindaada daida giñsusuculi? —astadai.

34 Dai amaasi nanlidi vascatai ismaacada ami sicoli daraajatadai siaaco daacatadai agai daidi tai:

—Idi arpa arpan ducami gindaada dai giñsusuculi. 35 Tomasiora siora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi agai arpa arpan ducami gindaada amadu giñsusuculi —ascaiti Asuusi.

4

¹ Λαπλ αμο imidagai gamamaatαtulditadai αSuusi αgαα suudagi ugidiana, tai σαλλικαδα μui γανλmpagi oodami ami siaaco daacatadai αgai. Dai σαλλικαδα muiducatadai αgai tai cascαδα αSuusi αμο vaarcu αraana daiva gαα suudagi daama. Tai vαasi αoodami ooratana vii. ² Taidλ αSuusi aagidi μui naana maasi cuentocαδα dai aidasi mamaatαtuldi αgai itαtdai:

³ —Caαcavurai aapimλ imaasi: Αμο imidagai αμο oodami gαα, ⁴ tai χιλλqui αstucαi voyαrα suuli; tai dada ujuurugi dai cuucu. ⁵ Tai αα αstucαi ojoodai saagida suuli, siaaco maisi tiipu dαvααrai; dai otoma vuvaja maisi tuucavi suuli αgai cascαδα. ⁶ Dai mosvuusai tasai tai vuaama dai maisi tataaca αgai cascαδα mosgaquisa. ⁷ Dai αα αstucαi uuparai saagida suuli taidλ αuuparai gαα dai mosvuaamatu, tai poduucαi αtligi maiibaji. ⁸ Tai αα αstucαi cααgaducami dαvααriαrα suuli dai vuvaja dai cααga gαα, dai cααga iibaji. Αμο caidλaiñdαrα αμο coobai dan baivustaama vuvaja, dai αmiaiñdαrα vaicoobai, dai αmiaiñdαrα αμο siento. ⁹ Cααgavαr gαntαgito caαca aapimλ istumaasi gαnaagidi aαnλ —astαtdai αSuusi αoodami.

¹⁰ Amaasi caiimαcai αoodami tai ααgi vii αSuusi αbaivustaama dan gooca gαmamaatαrdamiga αmadu. Dai αgai ismaacαδα sonuana daraajatadai αSuusi tacacai astαiya αlidi αgai αcuentocαδα. ¹¹ Taidλ αSuusi itαtdai:

—Diuusi γανmaatαtuldamu aapimλ mastumaasi maimaαtα isducatai ipλidi Diuusi issoicαdagi oodami sai cααgacαrα oidacana dαmos gogaa mamaatαtuldi aαnλ cuentocαδα. ¹² Αgai canαidiña istumaasi ivuaadana aαnλ dai maitipλidi isgiñvaavoitudagi dai caαcana istumaasi gamamaatαtuldi aαnλ dai maitipλidi ismaatα caαcagi, cascαδα Diuusi maioigλdi soimaascamigαdλ dai maicααgacαrα vuvaidamu αgai —astαtdai αSuusi.

¹³ Daidλ itαtdai αgai αλpλ:

—¿Maitamasmaαtα caλ aapimλ idi cuento? ¿Ducatai maatα caαca agaidλ aapimλ αgaa cuento? ¹⁴ αcααli αsαdami αrαpan ducami αmoco ismaacαδα aagidiña oodami Diuusi ñiooquidλ. ¹⁵ Αmoco oodami αpan ducami αstucαi ismaacαδα voyαrα suuli ismaacαδα caαcana Diuusi ñiooquidλ vai didivai αDiaavora dai maigovai dadasai αñiooqui ibλadλaiñdαrα sai maivaavoitudana. ¹⁶ Dai αα oodami αpan ducami αstucαi ismaacαδα ojoodai saagida suuli ismaacαδα baiganλliaracαδα caαcana Diuusi ñiooquidλ dai vaavoitudaiña, ¹⁷ dαmos maiquiaa sigupucαtardan vuaadana αgai vaavoidaragadλ cascαδα mosparunaiña αα ñiooquicαδα dai soimaa taatamituldiña vai αgai caugiatλi vaavoidaragadλ. ¹⁸ Dai αα oodami αpan duucami αstucαi ismaacαδα uuparai saagida suuli caαcana αgai Diuusi ñiooquidλ, ¹⁹ dαmos aliα tαtαgitoiña αgai istumaasiαrα ismaacαδα oidaga tami oidigi daama, tumiñsiαrα dai vαasiαcαtai viaaca αlidiña αgai dai mosgomaasiαrα tαtαgitoiña dai camaitαtαgitoiña Diuusi ñiooquidλ cascαδα maitivueeyi istumaasi Diuusi ipλidi dai maicααgacαrα vuvacαi. ²⁰ Daidλ αstucαi ismaacαδα cααgaducami dαvααriαrα suuli αpan ducami αoodami ismaacαδα baiganλliaracαδα caαcana Diuusi ñiooquidλ dai vaavoitudaiña daidλ ivuaadana istumaasi Diuusi ipλidi. Αmoco αrαpan ducami αstucαi ismaacαδα αμο coobai dan baivustaama vuvaja αμο caidλaiñdαrα dai αmiaiñdαrα vaicoobai dai αmiaiñdαrα αμο siento —astαtdai αSuusi.

²¹ Dai gooquiαrα itαtdai αλpλ:

—Tomali amo oodami maicucuudagai amo cuudacarui dai gooquiara iinapai tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma txcavi gɔdadasai vai cɔaga maasicagi. ²² Poduucai istumaasi aanɔ gamamaatɔtuldi vɔasi gɔmaasiuldi, sivi maiquiaa cɔaga maata caɔ loodami dɔmos gooquiarioma gia vɔasi maata caɔcamu ɔgai. ²³ Cɔagavar gɔntɔgito caɔca aapimɔ istumaasi gɔnaagidi aanɔ —astɔɔdai ɔSuusi.

²⁴ Daidɔ itɔɔdai ɔɔpɔ:

—ɔgɔditai avɔr caɔca aapimɔ vɔasi mɔstuma caɔ. Iscɔaga ɔgɔditai caɔca aapimɔ giɔmamaatɔtuldaraga vaamioma cɔaga maata caɔcamu vɔasi istumaasi gɔnaagidi aanɔ. ²⁵ Sioora bɔɔɔɔgi giɔɔiooqui dai giɔɔgidi ɔgai vaamioma maataɔtuldamu aanɔ, dai sioora maibɔɔɔgi giɔɔiooqui dai maitiɔɔgidi voopoidamu aanɔ istumaasi maata gɔɔlidi ɔgai —astɔɔdai ɔSuusi.

²⁶ Daidɔ ɔSuusi itɔɔdai ɔɔpɔ loodami:

—Diuusi soicɔi oodami sai cɔaga gɔntɔgitonɔ. Gomaasi ɔrɔpan ducami aidɔsi amo oodami ɔi tɔligi. ²⁷ Dai gooquiara nonoragai dai cocosɔi, vaidɔ chiɔɔqui tasaicɔɔ vuvacɔi ɔtɔligi dai gɔɔrai, vaidɔ ɔcɔɔli maimaatɔcana isducatai. ²⁸ ɔɔvɔɔrai ɔgi baivueeyi cuaadagai ɔcɔɔli mosɔcaasi nuucada ɔɔsicami. ɔɔpɔga vuvacɔi aagada dai gooquiara muuradɔ, dai gooquiara ibiadɔ. ²⁹ Dai siɔɔscadɔ cacaibia ɔgai vai aiyagi yoovaragai otoma gɔyoovai —astɔɔdai ɔSuusi.

³⁰ Daidɔ itɔɔdai ɔɔpɔ ɔSuusi loodami:

—Diuusi soicɔi oodami sai cɔaga gɔntɔgitonɔ. Dai aanɔ cuentocɔɔ gamamaatɔtuldi isducatai ivueeyi gomaasi. ³¹ Gomaasi ɔrɔpan ducami istumaasi ɔpɔvueeyi ɔcaidɔ amo uusi ismaacɔɔ ɔpɔa maasi coravi caidɔ. Goovai ɔraliducɔdioma uusi caidɔ oidigi daama ³² ismaacɔɔ gɔɔsai vai gɔgɔra dai gɔgɔra mamartai vaidɔ ɔujuurugi ɔcagidɔra gɔniibɔstaiɔa —astɔɔdai ɔSuusi loodami.

³³ Poduucai mamaatɔtuldiɔa ɔSuusi Diuusi ɔiooquidɔ loodami gɔɔl cuentocɔɔ tomasi maimaatɔ caɔcana ɔgai. ³⁴ Maitiipucana amo imidagai ismaiaagiada ɔSuusi amo istumaasi cuentocɔɔ dɔmos gooquiara vɔasi aagidiɔa ɔgai gɔmamaatɔrdamiga istɔiya ɔlidi cuento.

³⁵ Dai ɔgai vaa tasɔra aidɔsi catucaimi ɔSuusi itɔɔdai gɔmamaatɔrdamiga:

—Tiimɔda vaasadɔra gogɔl suudagi —astɔɔdai.

³⁶ Taidɔ ɔmamaatɔrdamigadɔ anaasi viaa loodami dai vaidacai ɔSuusi ɔvaarcuara ismaacɔɔra daacatadai ɔgai, tai aa oodami oɔ ɔpɔ aa vaarcuara. ³⁷ Tai caavami ɔvɔ daidɔ ɔvɔli nuitusɔi suudagi vai vaarcuaraana vaacɔi dai cayoga suuda ɔvaarcu suudagicɔɔ. ³⁸ Vaidɔ ɔSuusi ɔvaarcu gooquiamadɔra coosocatadai. Taidɔ ɔmamaatɔrdamigadɔ nɔɔitu ɔgai daidɔ itɔɔdai:

—Mamaatɔtuldiadami, ¿maitapas vuaamɔ ɔlidi tasbaicoagi? —astɔɔdai.

³⁹ Tai vaɔi ɔSuusi dai dodoligitu ɔvɔli ɔmadu ɔgɔl suudagi daidɔ itɔɔdai: —Gɔɔpidaɔi —astɔɔdai.

Taidɔ ɔvɔli gɔɔpitu tai vɔasi dodoli vii ⁴⁰ amaasi ɔSuusi itɔɔdai gɔmamaatɔrdamiga:

—¿Tuimɔsi duduaadimuca dai maivaavoitudai iɔsaanɔ istutuidi isgɔnnuucadajagi? —astɔɔdai ɔSuusi.

⁴¹ Vai ɔgai aliɔ duduaadimuca dai aipaco gɔnaagidi daidɔ icaiti:

—¿Sioora idi cɔli vai asta ɔvɔli dai gogɔl suudagi ɔgidi? —ascaiti.

5

1 Dai amaasi vaasadara dagavusai agai agaa suudagi dai aayi Gadara davarriara. 2 Dai aidasi tavai asuusi vaarcuaiñdara tai otoma ami divia amo cali caposantuaiñdara. Acali viaacatadai amo Diaavora taañicaruda. 3 Acali moscaposantuana oidacana vai tomali amaadutai maitistutuidiña isvuracagi tomali cadeenacada. 4 Muiyoco imidagai vupuraiña aa oodami cadeenacada noonovida dai acasoda damos agai otoma aquitudaiña vai tomali amaadutai maitistutuidiña isdodoli daasacagi. 5 Dai tasara dai tucara oidigana dai caposantuana aimaraitai iñacaiña agai dai saasaiña gatuucuga ooodaicada. 6 Damos aidasi taa agai asuusi macasara vuidara maa dai vuidara gatoonacada caquiva. 7 Dai iñaquidatani itadai:

—¿Tuipasi divia aapi suusi tami siaaco aimari aan? Aapi ardiuusi baitacaacami marada. Gadaanai aan diuusi guvucadadacada pai maitiñoiñiada —astadai cali.

8 Pocaiti agai itadaitai asuusi:

—Aapi Diaavora taañicaruda dagitoñi idi cali —astadai asuusi adiaavora taañicaruda.

9 Daidai asuusi cacai adiaavora taañicaruda daida itadai:

—¿Taa gidu aapi? —astadai.

Tai agai aa noragi daida itadai:

—Legión antaa gidu aan. Muidu aatama cascada —astadai.

10 Daidai adiaavora taañicaruda daañimi asuusi sai agai maiotosana ami davarriaiñdara. 11 Vai muiducatadai tataisoli ami giidara daida cuaayitadai.

12 Taidai adiaavora taañicaruda itadai asuusi:

—Gardagitoñi taiti vaapaquia aatama gotataisoliara —astadai adiaavora taañicaruda.

13 Taidai asuusi maa oigaragai isvaapaquia agai tataisoliara, taidai adiaavora taañicaruda vuvuaaja caliañdara dai tataisoliara vaapa. Atataisoli argoo milcatadai dai coidam voopoi dai gaa suudara suuli dai baiçoi.

14 Taidai anuucadacami atataisoli alia dudaadimu dai voopoi dai maaça gaaagidi quiiquiana dai djiana. Tai dada oodami dai naida agai astumaasi arduitadai. 15 Dai aidasi aayi agai ami siaaco daacatadai asuusi, taa cali ismaacada viaacatadai adiaavora taañicaruda vai cacaga dodoli daacatadai dai cacaga yuucusu taidai oodami alia duduaadamu. 16 Dai agai ismaacada naiditadai isducatai ardui callicada ismaacada viaacatadai adiaavora taañicaruda daida atataisolicada aagidi oodami gomaasi. 17 Taidai oodami goguama oi asuusi sai imana abiaadara.

18 Dai aidasi tsai asuusi apamu vaarcuara vaidai cali ismaacada viaacatadai adiaavora taañicaruda daañimi asuusi sai dagitona isoidagi.

19 Damos asuusi maimaa oigaragai, baiyoma itadai:

—Imadañi gaquiiyamu siaacoga daraaja gaaduñi dai aagida vasi istuma idui aan aapicada dai isducatai soigiñali aan aapicada —astadai asuusi.

20 Taidai cali ii dai maaça gaaagidi Decápolisi davarriara vasi istumaasi idui asuusi agaicada vai vascatai maitatagaitadai isducatai gantatagitoagi caacatai istumaasi aagidi agai.

21 Dai aidasi vaasadara agaa suudagi divia asuusi apamu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadai agai. Taidai asuusi anaasi vii agaa suudagi ugidiana. 22 Tai amaasi ami divia amo baitacaacami ajudidíu quiuupaigadara

Jairo tΛagiducami; dai aidΛsi mostΛΛ agai ΛSuusi gΛtootonacΛdΛ cΛquiva ΛSuusi ΛΛcasodΛ abaana. ²³ Dai sΛΛlicΛdΛ daañimi daidΛ itΛtdai:

—Giñmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa gΛnoonovi vai duaadΛna agai dai oidacana —astΛtdai ΛJairo.

²⁴ TaidΛ ΛSuusi oi ΛJairo; vai mui oodami oidatucuitadai ΛSuusi, dai asta nuitusquimi agai ΛSuusi. ²⁵ DaidΛ Λoodami saagida imΛitadai Λmo ooqui ismaacΛdΛ cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadai gΛΛΛracΛdΛ. ²⁶ Dai sΛΛlicΛdΛ soimaa taatacatadai agai mosΛΛ mui duduaaidiadam ΛΛmadu aimΛraitai dai casiaa dodai vΛΛsi istuma viaacatadai. Dai vΛΛscΛrΛ maidueeyi, baiyoma vaamuimi agai. ²⁷ AidΛsi cajioma Λooqui siΛSuusi gadudu-aaidiña, miaadΛrΛ cΛquiva Λoodami saagida dai gooquiamadΛrΛ taata agai ΛSuusi yuucusidΛ.

²⁸ Dai poΛlidi Λooqui: “Tomasi mosΛca yuucusidΛ taata aanΛ cascΛdΛ caduaadian tada aanΛ”, asΛlidadai Λooqui. ²⁹ Dai aidΛsi mostaata agai otoma uu ΛΛradΛ dai otoma maata taata agai gΛtuucugΛrΛ iscamaigo ii coocodadΛ.

³⁰ TaidΛ ΛSuusi maí isduaadi agai Λmaadutai gΛgυvucadacΛdΛ dai amaasi gooquiamaco nΛnΛaava agai daidΛ icaiti:

—¿ToorΛ taata giñyuucusi? —ascaiti.

³¹ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—CanΛidi aapi isaipadΛrΛ gΛnuituscΛi goodami pai vΛΛscΛrΛ gatΛcacai soorΛ gΛtaata —astΛtdai.

³² DΛmos ΛSuusi aipaaco nΛΛjimi dai nΛida agai soorΛ taata. ³³ VaidΛ Λooqui gigivuquimi duaadimucai dai maatacatadai agai isducatai ΛpΛduitadai ΛgaicΛdΛ, ii dai gΛtootonacΛdΛ cΛquiva ΛSuusi vuidΛrΛ, dai aagidi vΛΛsi isducatai ΛpΛduitadai. ³⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai Λooqui:

—Giñvaavoitu aapi cascΛdΛ dueeyi. ImΛdañi dai maivuaamΛ Λliatugada dai caduaadicami vii —astΛtdai ΛSuusi Λooqui.

³⁵ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai dada ojootosicami Jairo quiidiaiñdΛrΛ daidΛ itΛtdai Λali ooqui oogadΛ:

—Casi atmuu gΛmara. Casi maivaidacai gomamaatΛtuldiadam Λojootosicami.

³⁶ DΛmos ΛSuusi moscaΛ istumaasi aagaitadai agai daidΛ itΛtdai agai ΛbaitΛcΛaacami Λjudidíu quiuupaigadΛrΛ:

—Maitiduaadicuda; mosai giñvaavoituda —astΛtdai.

³⁷ DaidΛ ΛSuusi maidagito Λoodami isoidagi mosΛcaasi ΛPiiduru dai Jacovo daidΛ ΛVuaana Jacovo suculidΛ. ³⁸ Dai aidΛsi aayi agai ΛbaitΛcΛaacami quiidiΛrΛ, caí agai Λoodami vai siaa caiti gΛgΛrΛ suaanΛi dai iññacai. ³⁹ TaidΛ ΛSuusi vaa daidΛ itΛtdai Λoodami:

—¿TuimΛsi mosΛΛ sisiocai dai tuimΛsi mosΛΛ gΛgΛrΛ suaanΛi? Goali ooqui maitΛrmuuquiadΛ mosacooso —astΛtdai ΛSuusi.

⁴⁰ VaidΛ Λoodami parunai pocaititai ΛSuusi. TaidΛ ΛSuusi vuvaitu vΛΛsi Λoodami abiaadΛrΛ, dai mosΛca Λali ooqui dΛΛdΛdΛ dagito isvaapaquiagi ΛΛmadu ΛcΛcΛΛli ismaacΛdΛ vaidaticatadai agai. Dai vaapa siaaco caatacatadai Λali ooqui. ⁴¹ TaidΛ ΛSuusi noviaiañdΛrΛ bΛi Λali ooqui daidΛ itΛtdai:

—Talita cumi —astΛtdai. Gomaasi itΛiya Λlidi: Ali ooqui, aapi angΛaagidi vañigiñi.

⁴² Tai otoma vañi Λali ooqui dai gΛaagacai aimΛrai. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai agai. TaidΛ Λoodami maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgitoagi.

⁴³ TaidΛ ΛSuusi sΛΛlicΛdΛ daí Λoodami sai maiaagidiña tomali Λmaadutai gomaasi. Dai gatΛjai biidaragai Λali ooqui.

6

¹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii abiaad^Λ ^Λg^Λ ^Λd^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λragamu, ^ΛΛ^Λmadu ^Λg^Λ ^Λmamaat^Λ ^Λrdamiga. ² Dai aid^Λ ^Λsi aayi ib^Λ ^Λstaragai ^Λtas^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λagaca ^Λgamamaat^Λ ^Λtuldimi Diuusi ñiooquid^Λ ^Λjudidíu quiuupaigad^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ. Dai muidutai ismaac^Λ ^Λca^Λ ^Λcatadai camait^Λ ^Λistumaasi ^Λg^Λ ^Λnt^Λ ^Λgitoagi daid^Λ icaiti:

—¿Siaaco maí goovai v^Λ ^Λsi imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismos^Λ ^Λca^Λ ^Λg^Λ ^Λt^Λ ^Λgitodagi daid^Λ ivueeyi goovai istumaasi ^Λg^Λ ^Λg^Λ ^Λrducami? ³ Dai idiava ^Λg^Λ ^Λuusi ivisumadami, María marad^Λ daid^Λ ^Λrsi^Λ ^Λg^Λ ^Λid^Λ ^ΛJacovo daid^Λ ^ΛOsee daid^Λ ^ΛUudasi ^ΛΛ^Λmadu ^ΛSimuñi, daid^Λ ^Λsusuculid^Λ ooqui ^ΛΛ^Λ ^Λtami ^Λg^Λ ^Λrsaagida oidaga —ascaiti ^Λoodami.

Ali^Λ mui naana maasi maat^Λ ^Λcatadai ^ΛSuusi casc^Λ ^Λbaacoican tada ^Λoodami ^Λgai vui. ⁴ D^Λ ^Λmos ^ΛSuusi it^Λ ^Λtdai:

—V^Λ ^Λsi oodami ^Λca^Λ ^Λg^Λ ^Λca^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λidíña ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ ^Λmos^Λ ^Λca ^ΛΛ^Λgi ^Λd^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λragad^Λ ^Λana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñid^Λ —ast^Λ ^Λtdai ^ΛSuusi.

⁵ Dai maitidui mui istumaasi ^Λg^Λ ^Λg^Λ ^Λrducami ami mosdaama daarai ^Λg^Λ ^Λnoonovi ^Λchi^Λ ^ΛΛ^Λqui ^Λcoococoidad^Λ dai duduaadi. ⁶ Daid^Λ ^ΛSuusi mait^Λ ^Λgaitadai istumaasi ^Λg^Λ ^Λg^Λ ^Λgitoagi ^Λñiditai is^Λ ^Λoodami maivaavoitudai. Dai gooqui^Λ ^Λg^Λ ^Λii ^ΛSuusi v^Λ ^Λsi ami ^Λd^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λri^Λ ^Λg^Λ ^Λaipaco uugidiana dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid^Λ.

⁷ Dai amaasi vai ^Λbaivustaama dan gooca ^Λg^Λ ^Λmamaat^Λ ^Λrdamiga, dai aipaco ootoi mosgoogocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaididana Diaavora ^Λt^Λ ^ΛΛ^Λañicarud^Λ ^Λoodamiaiñid^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ. ⁸ Dai aagidi sai maivuucaiña tomali istumaasi ^Λvoiy^Λ ^Λg^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λtar^Λ, ^Λmos^Λ ^Λca ^Λg^Λ ^Λngigiica sai maivuucaiña tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai ^Λg^Λ ^Λnadacaiña sususacai maisiu sasaputusi, dai sai maivuucaiña aa yuucusi. ¹⁰ Daid^Λ it^Λ ^Λtdai:

—M^Λ ^Λsi^Λ ^Λscad^Λ ^Λajjagi ^Λmo quiiy^Λ ^Λg^Λ ^Λv^Λ ^Λrai anaasi ^Λg^Λ ^Λnuuliñaca asta ^Λm^Λ ^Λsi^Λ ^Λscad^Λ ^Λiimiagi ^Λgai ^Λd^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λriañid^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ. ¹¹ Dai ^Λm^Λ ^Λsajjagi ^Λm^Λ ^Λap^Λ ^Λca^Λ ^Λg^Λ ^Λsi^Λ ^Λaco mait^Λ ^Λnmiaad^Λ ^Λgidagi dai tomali mait^Λ ^Λnc^Λ ^Λca ^Λagadagi, ^Λv^Λ ^Λrai vuv^Λ ^Λqui abiaad^Λ ^Λg^Λ ^Λg^Λ ^Λid^Λ ^Λd^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λrai ^Λg^Λ ^Λnc^Λ ^Λasuaiñid^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ vai poduucai ^Λñijada ^Λgai ismaic^Λ ^Λg^Λ ^Λidui. ^ΛS^Λ ^Λlicad^Λ ^Λang^Λ ^Λnaagidi sai ^Λsi^Λ ^Λscad^Λ Diuusi ^Λñida ^Λagadagi ismaac^Λ ^Λd^Λ ^Λrc^Λ ^Λg^Λ ^Λivuaadami dai ismaac^Λ ^Λd^Λ mait^Λ ^Λrc^Λ ^Λg^Λ ^Λivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu ^Λgai ^Λoodami ismaac^Λ ^Λd^Λ mait^Λ ^Λnmiaad^Λ ^Λgidagi ^Λsi^Λ ^ΛSodoom^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λmadu Gomoor^Λ ^Λg^Λ ^Λoidacami —ast^Λ ^Λtdai ^ΛSuusi.

¹² Taid^Λ ^Λmamaat^Λ ^Λrdamigad^Λ ^Λiji dai aagidimi ^Λoodami sai ^Λg^Λ ^Λag^Λ ^Λis^Λ ^Λma duuc^Λ ^Λnt^Λ ^Λgitoagi vuitapi Diuusi. ¹³ Dai vuvaitu ^ΛΛ^Λ ^Λmui Diaavora ^Λt^Λ ^ΛΛ^Λañicarud^Λ ^Λoodamiaiñid^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ, dai mui duduaadi ^Λcoococoidad^Λ ^Λmost^Λ ^Λiditai asaiti.

¹⁴ Taid^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ bait^Λ ^Λca^Λ ^Λacami Erood^Λ ^Λsi maí gomaasi aid^Λ ^Λsi cav^Λ ^Λsi aipaco ^Λg^Λ ^Λagaitadai ^ΛSuusi. Vaid^Λ ^ΛErood^Λ ^Λsi icaiti:

—Duaacatiqui ^ΛVuaana ismaac^Λ ^Λd^Λ ^Λvapaconaitadai oodami casc^Λ ^Λviaa ^Λgai guvucadagai —ascaiti ^ΛErood^Λ ^Λsi.

¹⁵ Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lien^Λ ^Λgai ^ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ ^Λava ^Λpan duuc^Λ ^ΛΛ^Λquid^Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ —ascaiti.

¹⁶ Dai aid^Λ ^Λsid^Λ ^ΛErood^Λ ^Λsi ca^Λ imaasi icaiti:

—Gooviava Δ RVuaana di, Δ gai ismaac Δ d Δ gat Δ jai aan Δ cuicutaragai mood Δ , dai sivi duaaca Δ gai coidad Δ saagidaiñ Δ r Δ —ascaiti Δ Erood Δ si.

¹⁷ Δ Erood Δ si $\Delta\Delta$ quioma gat Δ jaitadai masai b $\Delta\Delta$ caiña Δ Vuaana dai maisacarui Δ rana vuunana cadeenac Δ d Δ . Δ Erodiiasi Δ rduñid Δ catadai. Δ Erodiiasi Δ rooñigad Δ catadai Δ Piili Erood Δ si suculid Δ . Δ amos Δ Erood Δ si $\Delta\Delta$ si g Δ suculi ooñigad Δ . ¹⁸ Taid Δ Δ Vuaana it Δ t Δ dai Δ Erood Δ si:

—Maitav Δ aagai p Δ s $\Delta\Delta$ siadagi g Δ suculi Piili ooñigad Δ —ast Δ t Δ dai.

¹⁹ Vai casc Δ d Δ Δ Erodiiasi c $\Delta\Delta$ daitadai Δ Vuaana dai muaa Δ lidadai Δ amos maitistutuiditadai. ²⁰ Δ Erood Δ si c $\Delta\Delta$ ga maat Δ catadai is Δ Vuaana Δ r Δ moco c $\Delta\Delta$ tuigacami dai mait Δ rsoimaasi ivuaadami. Dai Δ gai $\Delta\Delta$ b Δ lidadai Δ Vuaana casc Δ d Δ maidadagitoitadai Δ gai issoimaasi iduiñdagi Δ Erodiiasi Δ Vuaana, tomasi maic $\Delta\Delta$ ga maat Δ ca Δ catadai Δ Erood Δ si istumaasi aagaitadai Δ Vuaana v $\Delta\Delta$ sc Δ r Δ baig $\Delta\Delta$ liaragac Δ d Δ ca Δ catadai. ²¹ Δ amos Δ Erodiiasi Δ mo imidagai t $\Delta\Delta$ isducatai muaagi Δ Vuaana. Δ mo imidagai tasagad Δ r Δ Δ Erood Δ si, tai Δ gai idui Δ mo vagimi daid Δ idui c $\Delta\Delta$ gaducami cuaadagai dai vapai g Δ son Δ rguucacamiga, $\Delta\Delta$ madu bait Δ guucacamigad Δ Δ sandaaru, $\Delta\Delta$ madu aa g Δ nviipidacami Galilee Δ r Δ oidacami. ²² Taid Δ Δ Erodiiasi marad Δ ooqui vaa ami siaaco gacuaadatadai Δ vapaidarsic Δ d Δ dai gatuudai. Taid Δ Δ Erood Δ si $\Delta\Delta$ madu ismaac Δ d Δ $\Delta\Delta$ madu gacuaadatadai oojoida t $\Delta\Delta$ Δ ali ooqui. Taid Δ Δ Erood Δ si it Δ t Δ dai Δ ali ooqui:

—Giñtaañoi p Δ stumaasi ip Δ liadagi iñsaan Δ g Δ maaquimu —ast Δ t Δ dai.

²³ Daid Δ it Δ t Δ dai Δ pamu:

—Maat Δ Diuusi naid Δ g Δ maquiagi p Δ stumaasi giñtaañoiagi tomap Δ s giñtai tajucami d Δ v $\Delta\Delta$ r Δ ai ismaac Δ d Δ t Δ aan Δ i aan Δ —ast Δ t Δ dai Δ Erood Δ si Δ ali ooqui.

²⁴ Taid Δ Δ ali ooqui vuusai daid Δ it Δ t Δ dai g Δ d $\Delta\Delta$:

—¿Istumaasi taan Δ na aan Δ ? —ast Δ t Δ dai.

Taid Δ Δ d $\Delta\Delta$ d Δ it Δ t Δ dai:

—Taañoiñi Δ Vuaana mood Δ ismaac Δ d Δ vapaconaiña oodami —ast Δ t Δ dai Δ d $\Delta\Delta$ d Δ .

²⁵ Taid Δ Δ ali ooqui otoma vaa Δ pamu siaaco daacatadai Δ r Δ ai Erood Δ si, daid Δ it Δ t Δ dai:

—Ip Δ lidiana p Δ sisivi otoma giñmaquiagi Δ mo aasocoliar Δ r Δ Δ Vuaana mood Δ —ast Δ t Δ dai Δ ali ooqui.

²⁶ Taid Δ Δ r Δ ai s $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ soig $\Delta\Delta\Delta$ li. Δ amos caagaitadai sai maat Δ Diuusi g Δ vapaida vuitapi casc Δ d Δ maitistutuiditadai Δ gai ismaimaquiagi istumaasi taan Δ i Δ ali ooqui. ²⁷ Taid Δ Δ r Δ ai otoma ootoi Δ mo sandaaru dai aagidi sai vaaapidana Δ Vuaana mood Δ . ²⁸ Taid Δ Δ sandaaru ii maisacaruumu, dai m $\Delta\Delta$ guicuta Δ Vuaana mood Δ dai Δ mo aasocoliana vuaa. Taid Δ Δ r Δ ai maa Δ ali ooqui, taid Δ Δ ali ooqui t $\Delta\Delta$ gi g Δ d $\Delta\Delta$.

²⁹ Dai aid Δ sid Δ Δ Vuaana mamaat Δ rdamigad Δ maí imaasi, m $\Delta\Delta$ b Δ i Δ Vuaana tuucugad Δ dai b Δ cai dai yaasa.

³⁰ Tai gooqui Δ r Δ Δ Suusi ojootosad Δ Δ pamu aayi siaaco daacatadai Δ Suusi dai aagidi v $\Delta\Delta$ si istumaasi idui, dai istumaasi gamamaat Δ tuli Δ gai Δ oodami saagida. ³¹ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai g Δ mamaat Δ rdamiga:

—Tinda dai g Δ rriib Δ sta siaaco maitipu oodami —ast Δ t Δ dai.

Ali Δ mui oidatucuitadai oodami casc Δ d Δ Δ gai maiajaitadai tasai tomali ugidagai v $\Delta\Delta$ tar Δ . ³² Taid Δ Δ Suusi $\Delta\Delta$ madu g Δ mamaat Δ rdamiga Δ gi iji Δ mo vaarcuana Δ map Δ c Δ r Δ siaaco maitipu oidacami. ³³ Δ amos muidutai t $\Delta\Delta$ isiji Δ gai dai maí is Δ r Δ Suusi dai mosd Δ v $\Delta\Delta$ r Δ api s $\Delta\Delta$ li voopai v $\Delta\Delta$ si aipad Δ r Δ oidacami, dai Δ r Δ ga aayi is Δ gai. ³⁴ Dai aid Δ si t Δ vai Δ Suusi vaarcuaiñ Δ r Δ t $\Delta\Delta$ mui oodami dai soig $\Delta\Delta$ ldan tadata Δ gaic Δ d Δ , Δ gai t Δ gitocatadai sioor Δ

aagidagi duucatai g^Λaagai isoidacagi. Dai g^Λaagacai mamaat^Λtuldimi mui naana maasi. ³⁵ Dai aid^Λsi casi ^Λrurunococatadai taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi miaad^Λr^Λ guuquiva daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Casiat urui dai tomali ^Λmo oodami maioidaga tanai. ³⁶ Ootosañi gooodami vai iim^Λna aali quiiquiamu siaaco miaaga dai sav^Λdana cuaadagai daida uguna, maitavuucati goovai istuma ugiagi —ast^Λt^Λdai maamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi.

³⁷ D^Λmos ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Bibidavurai aapim^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—¿Sav^Λdat^Λsi ^Λragai goo sientu piisu a^Λcamu paana gooodami v^Λat^Λr^Λ? —ast^Λt^Λdai.

³⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—M^Λcav^Λr n^Λida m^Λs^Λqui paana viaa —ast^Λt^Λdai.

Dai aid^Λsi camaí ^Λgai si^Λquidu it^Λt^Λdai:

—Taama t^Λv^Λiaa paana dai gooca vatopa —ast^Λt^Λdai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ.

³⁹ Tai amaasi ^Λgai t^Λjai ^Λoodami sai vasoi saagida daraivana ch^Λch^Λquiatai aipaco; ⁴⁰ Taid^Λ ^Λoodami daraiva ^Λmo sientu dai tataucami sientu. ⁴¹ Tai amaasi ^ΛSuusi vui ^Λtaama paan^Λ ^Λmadu ^Λgooca vatopa dai taí n^Λn^Λaava dai gamamagi dai saasacai paana maa g^Λmamaat^Λrdamiga sai taacogidana ^Λoodami. Dai ^Λgooca vatopaiñ^Δr^Λ ^Λp^Λ taacogi v^Λascatai. ⁴² Dai v^Λascatai gauu dai tatascovai. ⁴³ Dai gooqui^Λr^Λ ^Λmpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigad^Λ ^Λmadu vatopa. ⁴⁴ Daid^Λ ismaac^Λd^Λ gauu ^Λtaama paanaiñ^Δr^Λ ^Λrtaama mil c^Λc^Λli.

⁴⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi aagidi g^Λmamaat^Λrdamiga sai t^Λt^Λid^Λna vaarcu^Λr^Λ dai d^Λgavun^Λna vaasad^Λr^Λ ^Λg^Λ suudagi dai a^Λna Betasaida d^Λv^Λri^Λr^Λ ^Λp^Λga is^Λgai. Dai ^Λgai diosaidimi ^Λoodami quiaa. ⁴⁶ Dai aid^Λsi cadiosagi ^Λgai ii ^Λmo giidiamu dai gamamada ^Λgai. ⁴⁷ Dai aid^Λsi cadidiaimi ^Λvaarcu ca^Λran ^Λsi im^Λitadai ^Λg^Λ suudagi vaid^Λ ^ΛSuusi ^Λgi ugidiana c^Λacatadai. ⁴⁸ Dai t^Λl^Λ ^Λgai si^Λmamaat^Λrdamigad^Λ camaitistutuiditadai isimitudagi ^Λvaarcu vuid^Λr^Λ vustaitai ^Λv^Λli. Dai casiaalimod^Λ ^ΛSuusi caijimitadai g^Λmamaat^Λrdamiga mossuudagi daama im^Λitai dai mosdaivuñia ^Λl^Λitadai. ⁴⁹ Dai aid^Λsi t^Λl^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ issuudagi daama im^Λitadai ^Λgai po^Λl^Λitadai ^Λgai sid^Λ ^Λmo suiñali dai v^Λascatai ijiña t^Λl^Λgacai. ⁵⁰ V^Λascatai t^Λl^Λ ^Λgai casc^Λd^Λ ali^Λ duduaadimu. D^Λmos ^ΛSuusi ñiooqui daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Maitav^Λr vuaam^Λ ^Λn^Λliada aan^Λna maitav^Λr duduaadicuda —ast^Λt^Λdai.

⁵¹ Dai t^Λsai ^Λvaarcu^Λr^Λ ismaac^Λd^Λr^Λ iim^Λitadai ^Λgai tai otoma g^Λapitu ^Λv^Λli. Vaid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ mait^Λl^Λgaitadai isducatai g^Λnt^Λgitoagi. ⁵² Dai aid^Λ maiquiaa t^Λt^Λgaitadai ^Λgai isducatai idui ^ΛSuusi ^Λpaanac^Λd^Λ, aid^Λ maiquiaa c^Λga vaavoitudai ^Λgai casc^Λd^Λ.

⁵³ Dai vaasad^Λr^Λ d^Λgavusai ^Λgai ^Λg^Λ suudagi dai aayi Genesareta d^Λv^Λri^Λr^Λ, dai ^Λg^Λ suudagi ugidiana vuu ^Λgai ^Λvaarcu. ⁵⁴ Dai aid^Λsi most^Λapai ^Λgai ^Λvaarcuaiñ^Δr^Λ, taid^Λ ^Λoodami maí ^ΛSuusi. ⁵⁵ Dai ootoma voopoi dai uusi^Λr^Λ vuaapaimi ^Λcoococoidad^Λ siaaco cajiomacatadai ^Λgai isdaacatadai ^ΛSuusi. ⁵⁶ Dai tomasiaaco siaaco daacagi ^ΛSuusi g^Λg^Λr^Λ quiiquiana si^Λp^Λ ali quiiquiana si^Λp^Λ d^Λjiana ^Λoodami vuvaidiña ^Λcoococoidad^Λ cacaayana dai daanaiña ^Λgai ^ΛSuusi sai g^Λdagitona istaatagi ^Λcoococoidad^Λ tomasi mos^Λcaasi yuucusid^Λ, dai v^Λascatai ismaac^Λd^Λ mostaata dodoi.

7

¹ Amaasi miaadara guuquiva siaaco daacatadai Asuusi afariseo amadu amamaatardamiamami sallicami. Agai Jerusaleenaindara dada. ² Dai agai gantagito tall isalamoco amamaatardamigada Asuusi maitaniicomai poduucai isduucai ivuaadana agai siuu duucu gaugia agadagi cascada ñiooquidi agai. ³ Afariseo amadu vlassi agaa ajudidíu apan duucai ganviidacatadai ganlqui aaduñicaru. Laraga ganiicomaiña agai muioco dai gooquilara gacuaadana. ⁴ Dai siuu duucu dadiagi agai plaasaindara, maitacuaadana asta siuu duucu vapacoi gannoonovi isducai ganviidacatadai agai. Dai quiaa ivueeyi agai mui naana maasi ganviituldaraga duucami isducatai vacuanai agai ganajaasocoli dai ganajaa dai ganiidoracaru dai ganvopoicaru. ⁵ Tai amaasi amamaatardamiamami sallicami amadu afariseo taccacai Asuusi daida itadai:

—¿Tuisida gamamaatardamiga maitivueeyi masducatai garviituli dai maitarapan duucai vacuanai gannoonovi siuu duucu gaugia agadagi? —astadai.

⁶ Taida Asuusi aa noragi daida itadai:

—Aapimaa agai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Sallicada arvaavoi istumaasi aagai Isaiacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada ganaagaitai aapimaa dai ooja istumaasi agidi Diuusi dai poduucai ooja:

Aapimaa pocaiti masai giñsaa duutudai dai maisiaa giñduutudai.

⁷ Gomaasi gia maitarsoiñi tomali amaadutai vllatar.

Aapimaa maigamamaatuldidi giññiooqui

baiyoma gamamaatuldidi aapimaa istumaasi oodami ganviituli.

Ascanti Diuusi sai ooja Isaiacaru. ⁸ Aapimaa maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, ivuaada aliditai istumaasi oodami ganviituli, isducatai vacuanadagi ganajaa amadu ganajaasocoli, dai mui aa naana maasi.

⁹ Daida itadai lar:

—Mosivuaada alidi aapimaa ganviituldaraga cascada maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁰ Moseesacaru icaititadai: “Siaavar duutuada ganooga amadu gandaa”, dai “Sioora maicalla ñioocadagi gaoga siara gadaa vui agai gaagai isdudunucami muaagi”, ascanti Moseesacaru. ¹¹ Damos aapimaa pocaitiña sai amo oodami istutuidi isitadagi gaoga siara gadaa: “Maitan istutuidi isgasoñagi tomali istumaasicada. Vlassi istumaasi viaa aana arcorvan”, ismaacada itaiya alidi vlassi arDiuusi aa duiñdada vllatar. ¹² Dai ispotaiyagi amaadutai mai aapimaa pocaitiña sai camaiviaa agai issoicadagi gaoga siara gadaa. ¹³ Dai poduucai aapimaa mosgajiaadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami ismaicallagaducagi, mosvuaada aliditai ganviituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapimaa —astadai Asuusi.

¹⁴ Taida Asuusi apamu vai oodami daida itadai:

—Giñcaacavurai vllascatai dai gantagito caaca: ¹⁵ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma tagitoidagadañdara vusacai mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaata isiarsoimaasi ivuaadami.

¹⁶ Cllagavar gantagito caaca aapimaa istumaasi ganaagidi aana —astadai Asuusi oodami.

¹⁷ Dai aidasi anaasi viaa Asuusi oodami dai quiiyara vaa amamaatardamigada taccacai astaiya alidi acuento. ¹⁸⁻¹⁹ Taida Asuusi itadai:

—¿Tomali aapimaa masmaimata caa sai istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi

oodami? Goma cuaadaga. Mosgavoocara vapacai dai gooquira vusacai gatuucugaiñdara —astatadai Asuusi.

Poduucai aagidi agai aagidi aliditai sai cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. ²⁰ Daid itatadai Asuusi ara:

—Gatagitoidagaiñdara vusacai gosoimaasi ²¹ tagitoidagai cascada, dai gommadu voidagai aa ooqui, dai oodami ipalidiña isivuaadagi mosacaasi istumaasi ipalidi, gomuaaragai, ²² dai gommasidaragai, dai viaaca alidiña gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai ñiooquidaragai, dai soiducanaijadagi soitutuigami, dai maicanga tatagitoiña oodami, dai aana maasi istumaasi soimaascami. ²³ Vasi gomaasi gatagitoidagaiñdara vusacai dai soimaasi iduiñtuldi oodami —astatadai Asuusi.

²⁴ Tai amaasi ii Asuusi abiaadara Tiroomu dai Sidooniamu dai ami vaa amo quiiyara dai maitipaliditadai ismatiagi oodami isami daacatadai agai, damos maitistui isgastuagi. ²⁵ Otoma maí amo ooqui dadda amo ali taji ismaacada viaacatadai amo Diaavora taañicaruda dai divia siaaco daacatadai Asuusi dai acasoda abaana gatootonacada ciquiva. ²⁶ Daid aooqui ñioocaitadai giliego ñiooquida daida arSiropeniisira oidacamicatadai. Divia agai dai daañimi Asuusi sai vusaidana adiaavora taañicaruda maradañdara. ²⁷ Damos Asuusi itatadai:

—Aliasi gaagai isoodami dagitoagi ismaamarada tatascoñiagi ara ga maitavar caga isasiadagi oodami gamara tascada dai maacadagi googosi —astatadai Asuusi.

²⁸ Taid aooqui aa noragi daidi tatadai:

—Vaavuava isajudidíu googosi garaagai damos vascara agoogosi ismaacada mesa uta vatacana cuaadana asaasaquigada ismaacada suuligaiña aali —astatadai aooqui.

²⁹ Taid Asuusi itatadai:

—Caga paagai. Dai casi istutuidi aapi pasnoragiagi adiaavora taañicaruda atcavuusai gamaraiñdara —astatadai Asuusi.

³⁰ Dai aidasi aayi aooqui gacuiyara amarada caatcatadai daida adiaavora taañicaruda cavuusai agaiñdara.

³¹ Taid Asuusi ii Tiroiñdara dai Sidooniamu salli daivusai dai amapacara Decápolisía davarira salli dai aayi agaa suudagi siaaco Galilea tagidu.

³² Matai ami vuaapi amo calli maitacaidacami dai sasaimaliacami, dai daañimi sai daama daasana Asuusi ganovi. ³³ Taid Asuusi covai vaidacai siaaco maitipucatadai oodami dai naanacada raana vaapai gamamasquiga dai sisivi ganovi dai taata nandada. ³⁴ Dai tavaagiamu nanaava dai sobavai daida itatadai:

—Efata —astatadai. Gomaasi itaiya alidi gacupioconi.

³⁵ Mospotai agai taid amaitacaidacada naanacada gacupiocono, dai nandada cacaga gadi dai agai cacaga istui isñiooquiagi. ³⁶ Taid Asuusi sallizada dai aoodami sai maiaagidiña tomali maadutai. Damos siascada vaamioma daidiada agai aoodami vaamioma aipaco aagaiña. ³⁷ Vaid aoodami maitatagaiña isducatai gantatagitoagi daida iscaitiña:

—Vasiaacatai caga ivueeyi goovai asta maitacaidacada tacaaidatudai dai mumudu ñiooquitudai —ascaitiña aoodami.

¹ Dai aidΛ tuigaco mui gΛΛmpagi oodami siaaco daacatadai ΛSuusi dai maiviaacatadai istuma ugiagi. Tai amaasi ΛSuusi vai gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtdai:

² —SoigiñΛlidi aanΛ idi oodamicΛdΛ, caaayi vaica tasai istami giñΛΛmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. ³ Dai ismaitaugacai ootosa aanΛ sai noonoigΛna goovai susuiquituan tada goovai voyiamu. ΛΛmoco alia mΛcasdΛrΛ dada di —ascaiti ΛSuusi.

⁴ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aa noragi daidΛ itΛtdai:

—¿VoorΛ bibidana mosΛΛqui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi dai tomali oidacami? —astΛtdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

⁵ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai daidi tΛtdai:

—¿MΛΛqui paana viaa aapimΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—Cuvaracami atΛviaa —astΛtdai.

⁶ Tai amaasi ΛSuusi tΛjai Λoodami sai dΛVΛΛrapi daraivana, dai Λgai vui Λpaana dai gamamagi. Dai gooquiΛrΛ saasarai dai maa Λgai gΛmamaatΛrdamiga tai Λgai taacogi Λoodami. ⁷ Dai viaacatadai Λgai chiΛΛqui vatopa ΛrΛ taidΛ ΛSuusi pocaiti sai baigΛΛlidi DiuusicΛdΛ dai gatΛjai taacogidaragai ΛrΛ. ⁸ VΛΛscatai gauu dai tatascovai. Dai gooquiΛrΛ Λmpagi cuvaracami aasarai saasaquigadΛ ismaacΛdΛ baivito. ⁹ DaidΛ Λoodami ismaacΛdΛ gauu ΛrparΛ maacova milΛcatadai. TaidΛ ΛSuusi ootoi sai noonoigΛna. ¹⁰ Dai Λgai tΛsai vaarcuΛrΛ ΛΛmadu gΛmamaatΛrdamiga dai iji Dalmanuta dΛVΛΛriamu.

¹¹ Tai amaasi dada Λfariseo siaaco daacatadai ΛSuusi dai gaaatagaimi ΛΛmadu ΛSuusi. DaidΛ Λfariseo mosnΛida Λlidadai sabaig Λrvaavoi isΛSuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami saidΛ ivueeyi Λgai, dai aagidi sai tΛΛgidana Λmo istumaasi gΛducami tΛvaagiaiñdΛrΛ. ¹² TaidΛ ΛSuusi gΛgΛrΛ sobΛVΛi daidΛ itΛi:

—¿TuimΛsidΛ giñtaanΛi aapimΛ istumaasi gΛgΛrducami? SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai maitΛΛgimu aapimΛ tomali Λmo istumaasi gΛducami —astΛi ΛSuusi.

¹³ Dai anaasi viaa Λgai Λoodami dai Λpamu tΛsai vaarcuΛrΛ dai ii vaasadΛrΛ ΛgΛΛ suudagi.

¹⁴ Dai maitΛgito Λgai isbΛquiagi cuaadagai dai mosaliΛmo paana bΛcaiticatadai vaarcuΛrΛ. ¹⁵ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Gofariseo navaitigadΛ dai EroodΛsi navaitigadΛ maicΛΛgadu —astΛtdai ΛSuusi.

¹⁶ VaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aipaco gΛnaatagidimi daidi caiti:

—Maiviaa aatΛmΛ paana cascΛdΛ pocaiti goovai —ascaiti.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi mai istumaasi aatagaitadai Λgai daidΛ itΛtdai:

—¿TuimΛsi pocaiti mΛsai maiviaa paana? ¿MaitamΛsquiaa maatΛ caΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ? ¿Tomali maitΛntΛgito nΛidi istumaasi ivueeyi aanΛ? SΛΛlicΛdΛ maicΛΛga vaavoitudai aapimΛ. ¹⁸ ¿MaitamΛsnΛnΛeeyi aapimΛ dai maitamΛstΛΛcaidaga? ¹⁹ ¿MaitamΛstΛgito aidΛñsi bibi aanΛ Λtaama mil oodami Λtaama paana mΛtΛΛqui aasarai Λmpagi saasaquigadΛ? —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—Baivustaama dan gooca —astΛtdai.

²⁰ —Dai aidΛñsi bibi aanΛ Λmaacova mil oodami cuvaracami paanacΛdΛ, ¿mΛtΛΛqui aasarai susudacami Λmpagi? —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ Λgai itΛtdai:

—Cuvaracami —astatadai amamaatardamigad.

²¹ Taid aSuusi itatadai:

—¿Vascara masmaiquiaa maat ca? —astatadai.

Suusi maiaagaitadai navaiti paana vatar baiyoma aagaitadai agai amamaatardamigad afariseo dai Eroodasi sai maicagadu.

²² Dai gooquira aayi agai Betasaidra, matai ami vuaapi aSuusi amo calli mainaadami, dai daañimi sai taatana. ²³ Taid aSuusi noviaindra bli calli dai vaidacai ugidiana abetasaida. Dai ami vuupujiana tli gasisivaraga dai vuupuid daama darai ganoonovi, dai taccacai sabaig istuiditadai isnaadagi tomasi palpi. ²⁴ Taid ismaacada mainaadatadai nanaava daida itatadai:

—Naidi aan oodami apa maasi uusi dmos ajioopai —ascati.

²⁵ Taid aSuusi apamu vuupuid daama darai ganoonovi, vaid acalli calla gatagito nanaai dai calla istui isnaavagi dai calla naidi vasiaacatai.

²⁶ Taid aSuusi ootoi calli sai noragana daida itatadai:

—Maiti vaaqui Betasaidra, dai tomali maiaagiada imaasi tomali amaadutai —astatadai.

²⁷ Dai gooquira ii aSuusi amadu gamamaatardamiga vasi amapara Sesareira Filiposi davarira. Dai voiyamu taccacai aSuusi gamamaatardamiga daida itatadai:

—¿Vora ginaagai oodami? —astatadai.

²⁸ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Amoco pocaiti pasaid raVuaana ismaacada vaponaiña oodami dai aa pocaiti pasaid rEliasicaru, dai aa pocaiti pasaid ramo Diuusi ñooquituldiadamigad —astatadai amamaatardamigad.

²⁹ Tai amaasi aSuusi itatadai:

—¿Dai aapimoo moora ginaagai? —astatadai.

Taid aPiiduru itatadai:

—Aapiara rCristo dai Diuusi gaotoi —astatadai.

³⁰ Dmos aSuusi sallica dai sai maiaagidiña tomali amaadutai.

³¹ Dai amaasi aSuusi gaagacai mamaatuldimi dai aagidi sai agai viacatadai amo sallicami dai viacatadai issallica soimaa taatagi dai aagidi sai mosgajaadra viaa agaitadai ataanadami amadu apapaali taanaanadamigad dai amadu amamaatuldiamami sallicami. Dai aagidi apr masai muaa agaitadai dai aagidi sai bovaica tasaicada duaaca agaitadai.

³² Vasi gomaasi calli salli aagidi agai gamamaatardamiga. Taid aPiiduru covai vaidacai dai bagaidimi. ³³ Taid aSuusi ajaco caquiva dai naidi gamamaatardamiga dai bagaimi aPiiduru aduucai:

—Maitigiñamadu aimarda aapi Diaavora. Aapi pocaiti sai maitaagai isivuaadagi aan istumaasi Diuusi ipalidi —astatadai.

³⁴ Dai amaasi vai aSuusi gamamaatardamiga amadu oodami daida itatadai:

—Isamaadutai giñoidatucuda liada maitaagai isagi gatagitocagi, dai gaagai isvascara baigaducagi siadunida gamuaatuda ginaavoitudaitai daida giñoidatucuda. ³⁵ Dmos sioora ivuaadagi istumaasi agi agai ipalidi, agai gia imimu Diaavora amadu. Dmos sioora baigaduu dai muquiagi ginaavoitudaitai dai agidi Diuusi ñooquida agai gia callacara vusaimu.

³⁶ Tumaasi rcallagai oodami vatar isgamaitagai vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibada Diaavora amadu imiagi. ³⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isgaa namquidagi dai callacara vuusiagi. ³⁸ Isamaadutai

siaa ʌradagi isgʌmaasiuldagi oodami vuitapi dai soimaasi ivuaadami vuitapi isgiñvaavoitudai dai ismaatʌ giññoqui aanʌ iñsmaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami ʌʌpʌ siaa ʌrogiamu ʌgaicʌdʌ siʌʌscadʌ giñooga tʌʌgidagi isaliasi viaa aanʌ guvucadagai dai diviagi aanʌ ʌtʌtʌaañicarudʌ ʌʌmadu —astʌtʌdai ʌSuusi.

9

¹ Daidʌ ʌSuusi itʌtʌdai ʌʌpʌ:

—Sʌʌlicʌdʌ aangʌnaagidi sai oidaga ʌʌmadutai tami ismaacʌdʌ maicoiya agai asta siʌʌscadʌ tʌʌ ismaasi siaaco tʌaanʌi Diuusi gʌguvucadacʌdʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

² Daidʌ ʌSuusi bonaadami tasaicʌdʌ vaidacai ʌPiiduru, ʌʌmadu ʌJacovo, ʌʌmadu ʌVuaana, ʌmo tʌca tuvidacʌrʌ dai ami ʌSuusi ʌmapʌdui vuitapi gʌmamaatʌrdamiga. ³ Daidʌ ʌyuucusidʌ dadadaquitu dai cʌʌga tootoatu ʌpa maastu cʌvai tomali ʌmo vacuandami oidigi daama maipocasi tootoatudai yuucusi. ⁴ Dai ʌmamaatʌrdami tʌʌ ʌEliiasicaru ʌʌmadu Moseesacaru vaidʌ gaaatagai ʌSuusi ʌʌmadu. ⁵ Taidʌ ʌPiiduru itʌtʌdai ʌSuusi:

—Mamaatʌtuldiadami, vʌʌsi ʌrcʌʌgai istami daraaja aatʌmʌ tʌtai duuñi vaica uucusai ʌmoco aapi gʌvʌʌtarʌ dai ʌmai Moseesa vʌʌtarʌ dai ʌmai Eliiasi vʌʌtarʌ —astʌtʌdai ʌPiiduru.

⁶ ʌmamaatʌrdami alia duduaadimucataidai, daidʌ ʌPiiduru maimaatʌcatadai istumaasi aagaitadai. ⁷ Tai amaasi divia ʌmo icomai dai iña, daidʌ ʌicomai saagida caidatu ʌmo ñiooqui ismaacʌdʌ icaiti:

—Idiavar giñmara ismaacʌdʌ alia oigʌdai aanʌ cʌʌgavar ʌʌgiada —ascaiti ʌñiooqui.

⁸ Dai otoma aipaco nʌnʌaava agai dai camaitʌʌ ʌcʌcʌʌli mosʌca ʌSuusi ʌʌgi.

⁹ Dai aidasi tʌapañimi agai ʌtuvidacaiñdarʌ, ʌSuusi dai gʌmamaatʌrdamiga sai maiaagidiña tomali ʌmaadutai istuma tʌʌ agai asta siʌʌscadʌ duaacagi agai coidadʌ saagidaiñdarʌ.

¹⁰ Cascʌdʌ maiaagidi agai tomali ʌmaadutai, dʌmos aipaco gʌntʌcacaitadai agai istʌiya ʌlidi ʌSuusi aagitai isduaaca agai coidadʌ saagidaiñdarʌ. ¹¹ Dai amaasi tʌcacai agai ʌSuusi daidʌ itʌtʌdai:

—¿Tuisidʌ icaiti ʌmamaatʌtuldiadami sʌʌlicami saidʌ ʌEliiasi ʌʌpʌga viaacatadai isdiviagi isaapi? —astʌtʌdai ʌmamaatʌrdami.

¹² Taidʌ ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Vaavuava istumaasi aagai ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi sʌʌlicamigadʌ sai ʌEliiasi viaacatadai isʌʌpʌga diviagi dai soiñagi oodami sai vaavoitudana Diuusi. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidarʌ giñaagitai aanʌ ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami ansai alia soimaa taata iñagai dai mʌsai ʌmapiadʌrʌ giñviaa agai. ¹³ Dʌmos aanʌ angʌnaagidi saidʌ ʌEliiasi cadivia, mʌtaidʌ idui ʌgaicʌdʌ vʌʌsi istumaasi ipʌli, poduucai isduucatai aagai Diuusi ñiooquidarʌ mʌsaidʌ iduñia agaitadai ʌgaicʌdʌ —astʌtʌdai ʌSuusi gʌmamaatʌrdamiga.

¹⁴ Dai gooquiʌrʌ ʌpamu aayi agai siaaco daraajatadai ʌgaa mamaatʌrdami, dai tʌʌ mui oodami agai sicoli. Dai ami ʌʌmadu gaaatagaitadai ʌʌpʌ ʌmamaatʌtuldiadami sʌʌlicami. ¹⁵ Dai aidasidʌ ʌoodami tʌʌ ʌSuusi vʌʌscatai maitʌʌ isducatai gʌntʌtʌgitoagi dai vui voopei dai viaatulda agai. ¹⁶ Taidʌ ʌSuusi tʌcacai daidʌ itʌtʌdai:

—¿Mʌtumaasi aatagai aapimʌ ʌʌmadʌ giñmamaatʌrdamiga? —astʌtʌdai.

¹⁷ Tai ʌmaadutai ismaacʌdʌ ami daraajatadai aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Mamaatʌtuldiadami, gʌvuaapianta giñmara ismaacʌdʌ viaa ʌmo Diaavora tʌaañicarudʌ dai goDiaavora tʌaañicarudʌ muudutuli. ¹⁸ Tomasiaaco

dΛVΛΛrapi dadaitudaiña goDiaavora tΛaañicarudΛ dai totostudai tΛñidΛ dai cΛCΛRΛntudai taatamudΛ, vai cascΛdΛ goovai maiviaa gΛguvucadaga dai aanΛ caaagidi gΛmamaatΛrdamiga sai vusaidana goDiaavora tΛaañicarudΛ tai maitistui —astΛtΛdai ΛCΛΛli.

¹⁹ TaidΛ ΛSuusi baamuan tada daidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ oodami maivaavoidaracami, ¿asta siΛΛscadΛ uucami viaacamu aanΛ isgΛnΛΛmadu daacagi? Giñvuaapidavurai goali gΛΛli —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ MΛtai vuaapi siaaco daacatadai Λgai. Dai aidΛsidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ tΛΛ ΛSuusi suiquituli Λgai Λali gΛΛli taidΛ Λali gΛΛli dΛVΛΛrapi gΛi, dai aipaco yaalimi, dai totostuimi tΛñidΛ. ²¹ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai ΛoogadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—¿VΛquiidΛ abiaadΛrΛ povΛvueeyi goovai? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛoogadΛ itΛtΛdai:

—Aliducatai abiaadΛrΛ. ²² Dai goDiaavora tΛaañicarudΛ muiyoco imidagai taiyΛrΛ dadaitudaiña dai suudarΛ muaa Λliditai. Dai pΛsaapi istutiadagi isiduñiagi istumaasi goovai vΛΛtarΛ, soigi gΛΛlda aatΛmΛcΛdΛ dai garsoiña —astΛtΛdai ΛoogadΛ.

²³ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—PΛsistutiadagi isvaavoitudagi di, vaavoitudadami vΛΛtarΛ tomali Λmo istumaasi maisijaiga —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ TaidΛ Λali gΛΛli oogadΛ gΛgΛrΛ iinΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavoitudiana. Giñsoiñañi nai vaamioma vaavoituda aanΛ —astΛtΛdai.

²⁵ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi isami gΛnΛmpaidimi mui oodami Λgai bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Diaavora tΛaañicarudΛ maiñiocoadami dai maitΛcaidacami aanΛ angΛtΛaanΛi pΛsai vusaiña. Dagitoñi idi ali gΛΛli dai camaivapacΛda Λpamu idiarΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁶ TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ gΛgΛrΛ iinΛ dai Λpamu suiquituli Λali gΛΛli, dai vuusaicai muuquiadΛ ducai viaa Λgai Λali gΛΛli vai muidutai pocaitimi sai casi ΛrmuquiadΛcatadai. ²⁷ DΛmos ΛSuusi noviaiñdΛrΛ bΛi dai vañigi taidΛ Λali gΛΛli cΛquiva.

²⁸ TaidΛ ΛSuusi vaa Λmo quiiyΛrΛ, taidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ Λcovai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—TuisidΛ maitistui aatΛmΛ isvusaidagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ —astΛtΛdai.

²⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Idi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ aliΛ sijaiga vusaidaragai cascΛdΛ avΛnacai maitaugacai gamamaadagi vai poduucai vuvacΛi goovai —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ Dai aidΛsi iji Λgai abiaadΛrΛ Galileeamu sΛΛli dΛgavusai dΛmos ΛSuusi maitipΛliditadai ismatiagi tomali Λmo oodami, ³¹ mamaatΛtulditadai Λgai gΛmamaatΛrdamiga cascΛdΛ dai aagiditadai sai Λgai viaacatadai Λmo sΛΛlicami dai mΛsai tΛΛgida agaitadai aa oodami sai Λgai muaa agaitadai sai vΛΛscΛrΛ Λgai bovaica tasaicΛdΛ duaaca agaitadai. ³² DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ maimaata cΛcΛcatadai istumaasi aagidi ΛSuusi dai duduaadicuitadai Λgai iscΛΛga tΛcacagi.

³³ Dai amaasi aayi Λgai CapernaumΛrΛ. Dai aidΛsi caΛmo quiiyΛrΛ daraa-jatadai Λgai, taidΛ ΛSuusi itΛtΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

—¿MΛtumaasi aatagaimi aapimΛ voyiaiñdΛrΛ iimΛtai? —astΛtΛdai.

³⁴ DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ mosdodoli vii, voyiamu aagaimitadai Λgai sai ismaacΛdΛ vaamioma namΛga cascΛdΛ. ³⁵ Tai amaasi daiva ΛSuusi dai vai Λbaivustaama dan gooca gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtΛdai:

—IsΛmaadutai vaamioma namΛaca Λliadagi Λgai gΛaagai ismaigΛducΛdΛ aliadagi dai gΛaagai issoicΛdagi vΛΛscatai —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁶ Amaasi bali ASuusi amo ali galali daida gamamaatardamiga saagida cai dai gooquiara mootoi daida itatadai gamamaatardamiga:

³⁷ —Tomasioora soora vaavoitudai giñmamaatardamiga dai cascada oigadai idi ali oodami, agai giñoigadai aana ara. Dai agai ismaacada giñoigadai aana agai oigadai agai ismaacada giñootoi —astatadai ASuusi.

³⁸ Amaasi AVuaana itatadai:

—Mamaatardamiami, taa aatama amo calli vai aagai gatataaraga dai poduucai vuvaidi Diaavora tataañicaruda oodamiaiñdara. Damos maigaramadu aimarai agai taitai cascada dai —astatadai AVuaana.

³⁹ Damos ASuusi itatadai:

—Maitavar daidiada. Maitatiipu tomali amaadutai isivuaadagi istumaasi gagarducami aagaitai giñtaataraga dai gooquiara giññoiquiadagi. ⁴⁰ Soora maitarvui caatacagi agai garapa maasi tagito. ⁴¹ Tomasioora soora baigaliaragacada ganoidagi tomasi amo avasi suudagi giñvaavoitudaitai aapima salliacada Diuusi maaquimu agai amo istumaasi calgadicami.

⁴² Tomasioora soora soimaasi iduiñtulda aliadagi amoco ismaacada utudama giñvaavoitudagi sioma arcagagai agai vaataara mascusivuan vulidagi amo gal mouturui dai gal suudara daitudagi. ⁴³⁻⁴⁸ Dai isamaadutai iduñia aliadagi amo istumaasi soimaascami ganoonovicada siara galcasocada siara gavuupujicada baiyoma gaagai ispoliada agai ismainoonova siara maiñcaso siara maivuupuju dai maisiuu AVuaana amadu imiagi siaaco tomastuigaco soimaasi gataacana dai tomastuigaco malcana tai baiyoma isimiagi Diuusi amadu. ⁴⁹ Dai tomasioora soora calgacara oidaca aliadagi aliñsi soimaasi taatatuldia agai aa oodami. ⁵⁰ Aliñsi gaagai aapima iscalgacara oidacagi vai aa oodami ipaliadagi isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida poduucai isduucami amo oodami sioma cueeyi cuaadagai yoovicami —astatadai ASuusi gamamaatardamiga.

10

¹ Tai amaasi ASuusi ii Capernaumaiñdara. Judeea davarriamu vaasadara aqui Jordán. Tai apamu ganapagi oodami siaaco daacatadai ASuusi vai agai mamaatardamiami poduucami isduucami ivuaadana agai vaacara.

² Tai amoco afariseo miaadara guuquiva siaaco daacatadai ASuusi dai mossoimaasi ñiooquituda aliñsi agai ASuusi cascada taccacai sabai oidaga oigara-gai isamo calli dagitoagi gaonña. ³ Taidai ASuusi aa noragi daida itatadai:

—¿Tumaasi gantajai Moseesacaru? —astatadai ASuusi.

⁴ Taidai afariseo itatadai:

—AMoseesacaru garmaa oigaragai isdadagitodagi ooqui damos sai gaagai ismamaacadagi amo oojai siaaco aagadagi iscadagito —astatadai afariseo.

⁵ Taidai ASuusi itatadai:

—Aliñsi arsoimaasi ivuaadami oodami cascada poduucami aagidi agai AMoseesacaru. ⁶ Damos aidasi tucamidara idui Diuusi gooidigi, idui calli dai ooqui, ⁷ cascada calli viaa isdagitoagi gaoga amadu gal dai vaanagi amo ooqui. ⁸ Dai poduucami ducami si araliñsi amo oodamicagi agai. ⁹ Cascada ismaacada amapagidi Diuusi aoodami maitagai isdadagitodagi —astatadai ASuusi afariseo.

¹⁰ Dai aidasi aayi ASuusi amo quiiyara taidai amamaatardamigada apamu taccacai astaiya aliñsi agai ismaacada aagaitadai agai. ¹¹ Taidai ASuusi itatadai:

—Sioor^Λ dagitoagi g^Λooñiga dai v^{ΛΛ}nagi ^Λmai ooqui ^Λgai soimaasi ivueeyi g^Λooñiga ^Λp^Λgadad^Λ vui. ¹² Dai is^Λmo ooqui dagitoagi g^Λcuna dai v^{ΛΛ}nagi ^Λmai c^{ΛΛ}li ^Λgai ^Λp^Λ soimaasi ivueeyi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

¹³ M^Λtai aid^Λ vuaapi ^ΛSuusi chi^{ΛΛ}qui aali sai taatana. D^Λmos ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ bagaidimi ^Λoodami ismaac^Λd^Λ vuaapaimi ^Λaali. ¹⁴ Dai aid^Λsi t^{ΛΛ} ^ΛSuusi ali^Λ baamu daid^Λ it^Λadai ^Λgai g^Λmamaat^Λrdamiga:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aan^Λ dai maitav^Λr daidida. Siaaco gata^Λan^Λi Diuusi ^Λr^Λgai v^{ΛΛ}tar^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λpan ducami aali. ¹⁵ S^{ΛΛ}lic^Λd^Λ ang^Λnaagidi sai sioor^Λ maivaavoitudagi Diuusi ^Λpan ducai ^Λmo aliducami ^Λgai maiimimu siaaco gata^Λan^Λi Diuusi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

¹⁶ Dai moomotoi ^Λgai ^Λaali dai daama darai g^Λnoonovi dai siaa duutuli.

¹⁷ Dai aid^Λsi apiaim^Λitadai ^ΛSuusi, tai voiy^Λr^Λ m^Λraitai aayi ^Λmo c^{ΛΛ}li dai vuid^Λr^Λ g^Λtootonac^Λd^Λ c^Λquiva daid^Λ it^Λadai:

—Mamaat^Λtuldiadami c^{ΛΛ} tuigacami, ^ζtuma duuna aan^Λ dai v^{ΛΛ}scar^Λ oida-cana Diuusi ^Λmadu? —ast^Λadai.

¹⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—^ζTuip^Λsi c^{ΛΛ} tuigacami giñaagai? Ali^Λmadugava c^{ΛΛ} tuigacami dai ^Λgai ^Λr^ΛDiuusi. ¹⁹ Aapi c^{ΛΛ}ga maata istumaasi ip^Λlidi Diuusi isivuaadagi oodami maitiga^{ΛΛ}siada g^Λooñiga, dai maitigacoodadai, dai maitiga^{ΛΛ}siada gavustuidaga, dai maitiyaatag^Λda, dai maitigavupuiirumadada dai siaa iduutuada g^Λooa dai g^Λdaada —ast^Λadai ^ΛSuusi.

²⁰ Taid^Λ ^Λc^{ΛΛ}li aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, v^{ΛΛ}si gomaasi ansiaa duutudai aan^Λ aliducatai abiaad^Λr^Λ —ast^Λadai.

²¹ Taid^Λ ^ΛSuusi baig^{ΛΛ}liaragac^Λd^Λ n^Λn^Λidi ^Λc^{ΛΛ}li daidi t^Λadai:

—^Λmo istumaasi avi^{ΛΛ}ga p^Λsiduñiagi. Imiñi dai gagara v^{ΛΛ}si p^Λstuma viaa dai oida ^Λtumiñsi ^Λsoitutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi t^Λvaagi^Λr^Λ. Dai gooqui^Λr^Λ divia daid^Λ iñooida. D^Λmos ^Λp^Λga g^Λaagai p^Λsbaig^Λducagi si^Λduñiada g^Λmuuatudagi giñvaavoitudaitai —ast^Λadai ^ΛSuusi.

²² D^Λmos aid^Λsi ca^Λ ^Λc^{ΛΛ}li imaasi ali^Λ soig^{ΛΛ}li dai im^Λcai soig^{ΛΛ}liatugai ali^Λsi ^Λr^Λgavidacamicatadai ^Λgai casc^Λd^Λ.

²³ Tai amaasi ^ΛSuusi aipaco n^Λn^Λaava daid^Λ it^Λadai g^Λmamaat^Λrdamiga:

—Gia sijaiga isg^Λnviipidacami g^Λndagituagi isDiuusi t^Λaan^Λdagi dai soic^Λdagi sai c^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λagitocana —ast^Λadai.

²⁴ Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ mait^{ΛΛ} isducatai g^Λnt^Λagitoagi pocaititai ^ΛSuusi, d^Λmos ^ΛSuusi it^Λadai ^Λpamu:

—Giñaaduñi gia sijaiga is^Λgai ismaac^Λd^Λ mos^Λcaasi g^Λn^Λvustuidag^Λr^Λ t^Λagitoi dagituagi isDiuusi soic^Λdagi isc^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λagitocagi ali^Λsi g^Λnviipidacatai ^Λgai. ²⁵ Sioma maisijaiga ^Λmo muura v^{ΛΛ}tar^Λ isvaquiagi ^Λmo oyi d^Λgad^Λamu s^{ΛΛ}li is^Λmo g^Λviidacami dagituagi isDiuusi soic^Λdagi isc^{ΛΛ}ga g^Λt^Λgitocagi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

²⁶ Dai aid^Λsi ca^Λ ^Λgai imaasi mait^{ΛΛ} isducatai g^Λnt^Λagitoagi dai aipaco g^Λnt^Λacacai daid^Λ icaiti:

—^ζVoora istutuidid^Λo isc^{ΛΛ}gac^Λr^Λ vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi vui n^Λn^Λava daid^Λ it^Λadai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñiagi imaasi, d^Λmos Diuusi gia istutuidi. Diuusi v^{ΛΛ}sia^Λcatai istutuidi isiduñiagi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

²⁸ Tai amaasi it^Λadai ^ΛPiiduru:

—Mamaat^Λtuldiadami, aat^Λm^Λ viaa v^{ΛΛ}si t^Λstuma viaacatadai g^Λoidatucuda ^Λr^Λliditai —ast^Λadai.

29 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—SΛalicΛdΛ angΛnaagidi sai tomasioorΛ sioorΛ dagitoagi gΛquii dai gAsisiΛagi, dai gAsusuculi, dai gΛooga, dai gΛdΛΛ, dai gΛooñiga, dai gΛmaamara, dai gΛdΛvΛΛraga giñvaavoitudaitai aanΛ dai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ, 30 Λgai viaacamu idi oidigΛrΛ Λmo siento vaamioma baabaqui, dai siisiΛagi, dai susuculi, dai dΛdΛcΛcamu, dai maamaracamu, dai dΛdΛvΛracamu, tomasi soimaa taatamaitai. Dai siΛascadΛ imiagi Λgai idi oidigaiñdΛrΛ vΛascarΛ oidacamu Diuusi ΛΛmadu. 31 DΛmos mΛΛca siaaco gataaanΛi Diuusi muidutai ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi tami mΛΛca sioma maitΛaanΛdamu dai ismaacΛdΛ sioma maitΛaanΛi tami, mΛΛca vaamioma tΛaanΛdamu —astΛtΛdai ΛSuusi.

32 Dai Λmo imidagai voyiamu iimΛitadai Λgai catΛtΛidimi Jerusaleena ΛSuusi baitΛqui imΛitadai gΛmamaatΛrdamiga, vaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ maitΛtΛgaitadai istumaasi gΛntΛtΛgitoagi dai duduaadimutugaitai oidi. TaidΛ ΛSuusi Λpamu Λcovai vuvaitu Λbaivustaama dan gooca gΛmamaatΛrdamiga, dai aagidi isducatai ΛpΛduñia agaitadai ΛgaicΛdΛ. 33 DaidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ nΛidi tΛscatΛtΛidimi JerusaleenΛrΛ, mΛsiaaco giñtΛagida agai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛalicami. GiñtΛagida magari ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami sΛalicami isΛgai gataañimu mΛsaidΛ giñmuaana. GiñtΛagidamu Λgai aa sibΛadΛrΛ oidacami. 34 Dai giñparundada magari dai saasasa magari giñtuucuga dai giñsisiviada magari dai giñmuaa magari. DΛmos bovaica tasaicΛdΛ Λpamu duaacamu aanΛ coidadΛ saagidañdΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

35 Tai amaasi ΛJacovo ΛΛmadu ΛVuaana ΛSevedeo maamaradΛ miaadΛrΛ guuquiva siaaco daacatadai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, aatΛmΛ ipΛlidi pΛsiduñiagi tΛsducatai gΛaagida ragai —astΛtΛdai.

36 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—¿Tumaasi ipΛlidi aapimΛ isiduñia aanΛ? —astΛtΛdai.

37 Tai Λgai itΛtΛdai:

—SiΛascadΛ aapi vΛΛsia daama ΛrgabaitΛcΛaacamicagi gΛrmaacañi oigara-gai tΛtaidΛ ΛrtΛtΛaanΛdamica aatΛmΛ —astΛtΛdai.

38 Tai amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—AapimΛ maimaatΛ mΛstumaasi giñagidi. ¿Baisi istutuidΛna aapimΛ is-soimaasi taatagi siΛΛ soimaa taata iñagai aanΛ? —astΛtΛdai ΛSuusi.

39 Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IstutuidiatΛta —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SΛalicΛdΛ Λrvaavoi. AapimΛ gia soimaa taatamu siΛΛsi soimaa taata iñagai aanΛ. 40 DΛmos aanΛ maitistutuidi isdaraasagi tΛtΛaanΛdami baiyoma Λagi Diuusi gΛrooga daraasamu tΛtΛaanΛdamicagi —astΛtΛdai ΛSuusi.

41 Dai aidΛsidΛ Λgaa baivustaama mamaatΛrdami cai gomaasi baacoi ΛJacovo ΛΛmadu ΛVuaana vui. 42 DΛmos ΛSuusi vaí Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—CΛΛ maatΛ aapimΛ sai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu saagida ΛbaitΛcΛaacami gΛpipiooñiga duucai nΛidi gΛaaduñi dai ismaacΛdΛ vaamioma gataaanΛi sΛalicΛdΛ tΛtΛaanΛicui. 43-44 DΛmos aapimΛ gΛnsaagida maitΛagagai ispoduucai ivuaadagi baiyoma sioorΛ ΛrbaitΛcΛaacamicagi gΛaagagai issoicΛdagi vΛascatai. 45 Poduucai isduucai ivueeyi aanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛalicami. AanΛ gia divia oidigΛrΛ maisiu isgiñsoicΛdagi aa baiyoma divia aanΛ dai soicΛda iñagai

oodami dai muquia iñagai vai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna mui oodami —astΛtΛdai ΛSuusi.

46 Amaasi aayi Λgai JericooΛrΛ dai aidΛsi cavuvaquimi abiaadΛrΛ ΛSuusi ΛΛmadu ΛmamaatΛrdamigadΛ dai muidutai aa oodami, vai Λmo cΛΛli mainΛaadami Vatimeo tΛΛgiducami Timeo maradΛ, voi ugidiana daacatai gataanΛi oidicami. 47 Dai aidΛsi caΛ ΛcΛΛli ismiaadimi ami ΛSuusi otoma iññoquidimi daidΛ itΛtΛdai:

—Suusi Davi cajiudadΛ soigigΛΛlda aanΛcΛdΛ —astΛtΛdai.

48 Tai muidutai bagaimi sai maitadacana, dΛmos ΛcΛΛli vaamioma iññacai daidΛ icaiti:

—Davi maradΛ soigigΛΛlda aanΛcΛdΛ —ascaiti.

49 TaidΛ ΛSuusi cΛquiva, daidΛ itΛtΛdai gΛaaduñi:

—Baigovai avΛr vaidΛ —astΛtΛdai.

TaidΛ Λoodami vai ΛmainΛaadami dai avΛnaquidimi daidΛ itΛtΛdai:

—Baigi gΛaliada, otoma icΛquiva, gΛvaidiava ΛSuusi —astΛtΛdai.

50 TaidΛ ΛcΛΛli otoma maigovai daitu gΛsuaa dai otoma cΛquivacai ii siaaco daacatadai ΛSuusi. 51 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—¿Tumaasi ipΛlidi aapi isgΛduiñda aanΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛmainΛaadacΛdΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, nΛada iñΛlidi aanΛ —astΛtΛdai.

52 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Casi aapi istutuidi isimΛdagi, giñvaavoitu aapi cascΛdΛ canΛnΛaava —astΛtΛdai.

MospotΛi Λgai taidΛ ΛcΛΛli istui isnΛnΛaavagi, dai oí ΛSuusi voyiamu.

11

1 Dai aidΛsi camiaadimi Λgai JerusaleenΛrΛ ugidana iimΛitai Betapagi dai Betania vuidΛrΛ ΛOliivosi giidi, taidΛ ΛSuusi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga.

2 DaidΛ itΛtΛdai:

—Iimivurai mΛmocoro ali quiiyΛrΛ, dai mΛsiuu duucu aiyagi tΛΛgimu aapimΛ Λmo asñiitu vulicami. Λgai maiquiaa dadaΛjΛi tomali Λmaadutai. Upanavurai dai vuaapa. 3 Dai isΛmaadutai gΛntΛcacagi mΛstuisidΛ povueeyi vΛrai aagida ansai aanΛ tΛgito, ansai otoma Λpamu ootsoda iññagai —astΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

4 Tai Λgai iji, dai tΛΛ Λasñiitu vai Λmo quitaagiñna vulicatadai voyiΛrΛ, dai uupai. 5 Tai Λmadutai ismaacΛdΛ ami daraajatadai itΛtΛdai:

—¿MΛtuma vueeyi? ¿TuimΛsi uupaisai goasñiitu? —astΛtΛdai.

6 Tai Λgai aa noragi dai aagidi istΛtΛdai ΛSuusi tai Λgai dagito mΛsbΛquiagi Λasñiitu. 7 Tai Λgai otoma bΛidacai Λasñiitu ΛSuusi. Dai asñiitu daama darai gΛnsusuaa, taidΛ ΛSuusi daamioma daiva. 8 Tai muidutai aa oodami voyiΛrΛ Λligaimi gΛnsusuaa dai aa guicuta uusi maamaradΛ dai voyiΛrΛ tuajaimi dai poduucai tΛtΛgidi Λgai ΛSuusi isaliΛ siaa duutudai.

9 Dai Λgai ismaacΛdΛ baitΛqui iimΛitadai dai ismaacΛdΛ gooquiΛrΛ iimΛitadai iññaquimi daidΛ icaitimi:

—AliΛ siaa duutudai aatΛmΛ Diuusi. AatΛmΛ ipΛlidi sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijadana goovai ismaacΛdΛ divia Diuusi guvucadadΛcΛdΛ. 10 Dai aliΛ baiganΛliadamu vΛΛscatai ismaacΛdΛ tΛaanΛda goovai. Goovai ΛrΛraí Davi-caru cajiudadΛ. SΛΛlicΛdΛ siaa duutudai aatΛmΛ Diuusi gΛrbaitΛcΛaacamiga —ascaitimi Λgai.

11 Taid^Λ ^ΛSuusi aayi Jerusaleen^Λ^Γ^Λ, dai vaa ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^Λ^Γ^Λ ^Λjudidíu. Dai aipaco n^Λn^Λaaava dai n^Λn^Λaidi istumaasi oidaga ami, dai gooqui^Λ^Γ^Λ ii Betaaniumu ^ΛΛmadu ^Λbaivustaama dan gooca mamaat^Λ^Γ^Λdamigad^Λ, casi ^Λarurunococatadai casc^Λ^Δ^Λ.

12 Dai siaadico aid^Λsi iji ^Λgai Betaaniaiñd^Λ^Γ^Λ tai aayi biuugigai ^ΛSuusi. 13 Dai ^Λgai m^Λcasd^Λ^Γ^Λ t^{ΛΛ} ^Λmo iigosi d^{ΛΛ}^Δ^Λ c^{ΛΛ}ga t^Λt^Λdogi aagad^Λ. Dai ^Λgai ii dai n^Λn^Λaidi sabai ibaidaga, d^Λmos mait^{ΛΛ} tomali ^Λmo iibiad^Λ mosgo^{ΛΛ}gi aagad^Λ maiquiaa aayi istuigaco ibiat^Λ ^Λgai casc^Λ^Δ^Λ. 14 Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^Λiigosi d^{ΛΛ}^Δ^Λ:

—Tomali ^Λmo imidagai camaiugimu tomali ^Λmaadutai g^Λibaidaga —ast^Λt^Λdai.

Vaid^Λ ^Λmamaat^Λ^Γ^Λdamigad^Λ ca^Λ.

15 Dai gooqui^Λ^Γ^Λ aayi ^Λgai Jerusaleen^Λ^Γ^Λ. Dai aid^Λsi vaa ^ΛSuusi ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^Λ^Γ^Λ ^Λjudidíu, dai vuvaidimi v^{ΛΛ}scatai ismaac^Λ^Δ^Λ ami gagaagarai dai ismaac^Λ^Δ^Λ gasaap^Λdai. Dai aipaco suuli memesagad^Λ ismaac^Λ^Δ^Λ cambiando ^Λjudidíu quiuupaigad^Λ tumiñsigad^Λ ^Λmadu daraicarud^Λ ismaac^Λ^Δ^Λ gagaagarai tutugu; 16 Dai maidagito tomali ^Λmaadutai iscucusp^Λticagi g^Λvustuidaga quiuupai ^Λraana. 17 Dai g^Λaagacai mamaat^Λ^Γ^Λtuldimi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Diuusi ñiooquid^Λ^Γ^Λ aduucai oojisi: “Giñquii it^{ΛΛ}giducamu quii maadaragai v^{ΛΛ}tar^Λ tomastuma oodami ami gamamaadadamu”, asc^Λaiti Diuusi ñiooquid^Λ^Γ^Λ. D^Λmos aapim^Λ ^Λpan duuc^Λ ivueeyi ^ΛΛsivogami tami Diuusi quiid^Λ^Γ^Λ —ast^Λt^Λdai Suusi ^Λoodami.

18 Taid^Λ ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^ΛΛmadu ^Λmaat^Λ^Γ^Λtuldiadami s^{ΛΛ}licami ca^Λ iscaiti ^ΛSuusi, dai otoma gaagaimi isduucatai muaagi, po^Λlilitadai isv^{ΛΛ}si oodami vaavoituda agaitadai. Vaid^Λ ^Λoodami v^{ΛΛ}scatai mait^Λt^Λgaitadai isducatai g^Λnt^Λt^Λgitoagi ca^Λcatai isducatai mamaat^Λ^Γ^Λtuldi ^ΛSuusi. 19 D^Λmos ^ΛSuusi mostuca tai ii abiaad^Λ^Γ^Λ.

20 Dai siaadico quiamoco d^Λgavusai ^Λgai dai t^{ΛΛ} ^Λiigosi d^{ΛΛ}^Δ^Λ vai cagaquisapi tacad^Λaiñd^Λ^Γ^Λ abiaad^Λ^Γ^Λ. 21 Taid^Λ ^ΛPiiduru t^Λgito daid^Λ it^Λt^Λdai ^Λgai ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λ^Γ^Λtuldiadami, dañi goiigosi d^{ΛΛ}^Δ^Λ ismaac^Λ^Δ^Λ ñiooquidi aapi tacavo ticagaquis^Λ —ast^Λt^Λdai.

22 Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Vaavoitudadavurai Diuusi. 23 S^{ΛΛ}lic^Λ^Δ^Λ ang^Λnaagidi, sai tomasioora sioora s^{ΛΛ}lic^Λ^Δ^Λ c^{ΛΛ}ga giñvaavoitudadagi c^{ΛΛ}ga istutuidi isivuaadagi naana maasi istumaasi s^{ΛΛ}lic^Λ^Δ^Λ sijiacami. 24 Casc^Λ^Δ^Λ ang^Λnaagidi sai m^Λsi^{ΛΛ}scad^Λ taan^Λdagi Diuusi ^Λmo istumaasi g^Λn^Λmamaadi^Λ^Γ^Λ dai m^Λss^{ΛΛ}lic^Λ^Δ^Λ vaavoitudadagi is^Λgai istutuidi isg^Λn^Λmaquiagi viaacamu aapim^Λ m^Λstumaasi taañiagi. 25 Dai m^Λsi^{ΛΛ}scad^Λ gamamadadagi m^Λsviaacagi ^Λmoco g^Λnsaayu oig^Λldavurai, vai giñooga ismaac^Λ^Δ^Λ t^Λvaagi^Λ^Γ^Λ daja g^Λnoig^Λldana g^Λnsomaascamiga ^ΛΛp^Λ. 26 Dai m^Λsi^{ΛΛ}apim^Λ maioig^Λldagi, tomali g^Λnooga ismaac^Λ^Δ^Λ t^Λvaagi^Λ^Γ^Λ daja mait^Λnoig^Λldamu ^ΛΛp^Λ —ast^Λt^Λdai.

27 Dai amaasi aayi ^Λgai ^Λpamu Jerusaleen^Λ^Γ^Λ. Dai aid^Λsid^Λ ^ΛSuusi ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^Λ^Γ^Λ ^Λjudidíu ^Λrana aim^Λ^Γ^Λraitadai, tai miaad^Λ^Γ^Λ guuquiva ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^ΛΛmadu ^Λmamaat^Λ^Γ^Λtuldiadami s^{ΛΛ}licami, ^ΛΛmadu ^Λson^Λ^Γ^Λ guucacami, 28 daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Tuma sállicamicadla ivueeyi aapi imaasi? ¿Toora gamaa sállicami pasai pomaasi ivuaadana? —astatadai.

²⁹ Taidla asuusi aa noragi daidla itatadai:

—Aanaan lapla gantacacagi amo istumaasi mascalaga giñaa noragidagi dai giñaaagidagi istumaasi giñacaca iñagai, nai aana lapla gnaagidagi istuma sállicamicadla ivueeyi aanla gomaasi. ³⁰ ¿Toora ootoi avuaana sai vaponana oodami, Diuusi, oodamio? Agavara, noragida —astatadai asuusi.

³¹ Vaidla acallali aipaco gnaagidimi daidla icaiti:

—Ispotiya aatama sai Diuusi ootoi avuaana goovai povartandan tada tsai tuisi maivoitu. ³² Isbai potana aatamao sai oodami ootoi —ascaiti atlaandami.

Alila baiditadai agai oodami cascada. Caga maatacatadai agai siloodami sállicadla vaavoitudai silvuaana ardiuusi ñioquituldiadamigadacatadai.

³³ Dai amaasi itatadai agai asuusi:

—Maitatamaa sioora ootoi avuaana —astatadai.

Taidla asuusi itatadai:

—Tomali aanla anmaitnaagidagi tuduidla istuma sállicamicadla ivueeyi aanla gomaasi —astatadai asuusi.

12

¹ Amaasi asuusi gaagacai mamaatuldimi cuentocada daidla itatadai:

—Amo imidagai oidacatadai amo calli dai li uuvasi gadavarragana, dai sicoli curarai. Daidi idui siaaco vusiadagi uuvasi varagada. Daidla idui lapla amo vaaqui tacadami dai abiaadara nuucadaca agai vasi gansi.

Dai gooquilara taajucamicadla maa gansi aa oodami dai macasi ii. ² Dai aidasi aayi yoovaragai ootoi agai amoco gapiooniga sai mataana laata vuadami uuvasi varagada silaqui acatadai. ³ Damos laata vuadami bli ootocami dai soidoodai dai saasarai tuucugada dai maimaa toma laachi dai ootoi. ⁴ Taidla laamudla ootoi mai pioñi, matai agai maicarai, dai saasarai moodla dai galnaasi ñioqui aagidi dai mosotoi lapla. ⁵ Taidla laamudla ootoi mai gapiooniga, matai agai muaa. Dai gooquilara laamudla ootoi mui aa pipioñi matai amoco soidoodai dai saasarai tuutucugada dai aa coi.

⁶ Dai maracatadai calli amo calli dai alila oigaditadai dai cuugarara ootoi poliditai: “Giñmara gia siaadara maisiaa duatudana agai”, asallidi. ⁷ Damos laata vuadami tagacai, aipaco gnaatagidimi daidla icaiti: “Gooviava agai ismaacada ajiagai vasi oogada vustuidada gaagai tsmuaagi dai poduucai aatama artutuidamicamu”, ascaiti. ⁸ Dai bli dai muaa dai daji ugidiana daitu tuucugada —astatadai asuusi.

⁹ Dai amaasi asuusi tacadai atlaandami daidla itatadai:

—¿Isduuñimu atuidacami adavara pipioñi? Divimu agai dai codimu laata vuadami dai maquimu agai adavara aa oodami.

¹⁰ Aapima calli maata isduucal oojisi Diuusi ñioquidara daidla icaiti:

Asállicami viacami ismaacada daasa aagai Diuusi atlaandami gada
ajudidú gajiaadara viaa agai.

Dai agai aragai vaa ismaacada vaamioma gataanda agai.

¹¹ Diuusi iduñia gomaasi. Dai gomaasi aramo istumaasi calli gducamicamu
agai vatar ismaacada vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñioquidara —astatadai asuusi.

¹² Dai maatΛ caΛ atΛaanΛdami isΛgai aagada mΛΛlidi ΛSuusi cascΛdΛ aagai Λcuento. Dai bΛiya Λlidadai atΛaanΛdami ΛSuusi dai maisagi dΛmos abΛidadai Λgai Λoodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquiΛrΛ ootoi atΛaanΛdami Λmoco Λfariseo Λmadu Λmoco ΛEroodΛsi aaduñdΛ sai nΛidana sabai aagatudana Λgai ΛSuusi Λmo istumaasi istumaasi vui caatΛcagi Λjudidíu vaavoidaragadΛ vai poduucai gΛΛpiΛrΛ vuaajagi Λgai dudunucamiΛrΛ. ¹⁴Tai Λgai aayi siaaco daacatadai ΛSuusi daidΛ itΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, maatΛ aatΛmaΛ sai istumaasi aagai aapi Λrvaavoi. Dai maivuaamΛ Λlidi aapi oodamicΛdΛ siΛrgΛnviipidacami siΛrsoituutuigami ΛpΛ. MosgamamaatΛtuldi aapi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¿CΛΛgaisi tΛsaa namΛquiada aatΛmaΛ gocuota ΛgΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ Λromamanu cho sio? —astΛdai Λgai ΛSuusi.

¹⁵ DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai ismosvuiirumada Λlidadai Λgai daidΛ itΛdai:

—AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. ¿TuimΛsidΛ giñvuiirumada Λlidi? GiñtΛΛgidavurai Λmo tumiñsi ismaacΛdΛcΛdΛ gaaΛ namΛquidi aapimΛ Λcuota nai nΛida aanΛ —astΛdai.

¹⁶ MΛtai tΛΛgi. VaidΛ ΛSuusi nΛnΛidi daidΛ itΛdai:

—¿VoorΛ moodΛ dai voorΛ tΛtΛaragadΛ viaa gotumiñsi? —astΛdai.

TaidΛ Λgaa aa noragi daidΛ itΛdai:

—ΛgΛΛ maitΛcΛaacami moodΛ dai tΛtΛaragadΛava —astΛdai.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛdai:

—Maacavurai ΛbaitΛcΛaacami istumaasi ΛrtuidadΛ, dai iduunivurai istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi ΛpΛ, Λgai ΛrΛgΛΛ baitΛcΛaacami tΛvaagiΛrΛ cascΛdΛ —astΛdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛcΛcΛΛli maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgitoagi caΛcatai isducatai aa noragidi ΛSuusi.

¹⁸ Tai amaasi iji Λmoco saduseo siaaco daacatadai ΛSuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ, cascΛdΛ itΛdai Λgai ΛSuusi:

¹⁹ —MamaatΛtuldiadami, Moseesacaru oojsicami gΛrvii vai pocaiti sai isΛmo cΛΛli muquiagi dai viaagi gΛooñiga maiquiaa maamatacai abaana, saidΛ ΛsucidΛ gΛaagai isvΛΛnagi Λviuudu dai maamatagi abaana Λgai ismaacΛdΛ muu vΛΛtarΛ. ²⁰ Cuvaracamicatadai gΛnsiΛΛgΛmΛ. TaidΛ ΛvΛΛsi gasiΛΛgi ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. ²¹ Tai Λmo sucudidΛ vΛΛna Λviuudu dai muu ΛpΛ maiquiaa maamatacai. TaidΛ ΛgΛmai sucudidΛ vΛΛna dai podui ΛpΛ. ²² VΛΛ cuvaracami podui Λgai vaa ooqui dai vΛΛsi coi maimaamatacai, taida muu Λooqui ΛpΛ. ²³ Dai siΛΛscadΛ duduaacagi Λgai dai Λpamu oidacagio ismaacΛdΛ ΛrcunadΛcamu Λooqui vΛΛ cuvaracami ΛrcunadΛcatai tami oidi daama —astΛdai Λsaduseo.

²⁴ Tai amaasi ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛdai:

—MaicΛΛga gΛntΛtΛgitoi aapimΛ maimaatΛcatai iscaiti Diuusi ñiiooquidΛ dai tomali maimaatΛcatai isDiuusi viaa guvucadagai. ²⁵ SiΛΛscadΛ duduaacagi coidadΛ camaicucuntai tomali maiioñtai, mosΛpan ducamicana Λgai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛvaagiΛrΛ. ²⁶ GΛnaagidamu aanΛ Λmo istumaasi aagaitai goduaacaragai. CanΛidi aapimΛ Moseesacaru ojadΛ siaaco ooja Λgai istumaasi agidi Diuusi Λmo uusi iipoadΛaiñdΛrΛ siaaco mΛΛcatadai taí dai agidi sai oidaga duaacaragai. Tomasi catΛvΛpi ΛpΛdui sicoi AvraañicarΛ dai Isaacaru dai JacocarΛ vΛΛsicΛrΛ pocaiti Diuusi: “AanΛ anΛrDiuusigadΛ Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa ΛpΛ” —astΛdai Diuusi. ²⁷ Λgai Diuusi Λmadu

daraaja tavaagiara Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiara daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagiamu. Cascada gnaagidi aan masai maicaga gantatagitoi aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidada —astatadai ASuusi asaduseo.

²⁸Tai ami divia ara siaaco daacatadai ASuusi amoco amamaatatuldiadami samicami, agai ca istumaasi aatagaitadai ASuusi amadu asaduseo dai maatcatadai agai isASuusi caga aa noragi, cascada itatadai agai ASuusi:

—Vasi ismaacada ipalidi Diuusi tasivuaadagi zumaasi vaamioma gaagai tasivuaadagi? —astatadai amamaatatuldiadami samicami.

²⁹Taidai ASuusi itatadai:

—Pocaiti Diuusi nioquidara: “Gincavurai Isireliara oidacami aliodamiava argarDiuusiga dai mosaca amadugava Diuusi. ³⁰Oigadañi aliodami gaDiuusi vasi garibadacada, dai vasi gatagitoidacada, dai vasi gavgucadacada”. Goovai aragai ismaacada vaamioma gaagai isivuaadagi.

³¹Dai gotordada baitoma pocaidaga ara. “Oigadañi gaaduñi poduucai pasduucai gaigadai aapi lagi”. Goovai vagoocai agai dai vaamioma gaagai isagiadagi —astatadai ASuusi.

³²Taidai amamaatatuldiadami samicami itatadai:

—Gica gaagai aapi amamaatatuldiadami. Vaavuava ismaacada aagai aapi, sai mosaca amaduga Diuusi sai maitipu amai mosaca amoco. ³³Dai sai gaagai tsoigadagi Diuusi vasi garibadacada, dai vasi gatagitoidacada, dai vasi gavgucadacada, dai tsai oigadaña garaaduñi poduucai tsduucai garoigadai aatama lagi. Vasi gomaasi vaamioma namaga isavustaqui dai aana maasi ismaacada coodaña oodami dai mamadiña Diuusi vatarara sia duutudaitai Diuusi —astatadai amamaatatuldiadami samicami.

³⁴Dai aidasi ca ASuusi iscaga aa noragi amamaatatuldiadami samicami itatadai:

—Baitoma maata caacan caiti aapi isducatai gataanai Diuusi —astatadai ASuusi.

Tai tomali maadutai camaitapali istacacagi vaamioma.

³⁵ASuusi amamaatatulditadai oodami agaa quiupaigadara ajudidú, daidai itatadai:

—zTuisida pocaiti amamaatatuldiadami samicami, saidai ACristo arDavi cajiudad? ³⁶Vai agai vaa Davi aagai isducatai aagidi Diuusi Ibadada daidai icaiti: “ACristo argiñDiuusiga”, ascaiti.

Diuusi potatadai ACristo:

“Gamaaquimu aan amo samicami ismaacada vaamioma namaga.

Dai ugitudamu aan vasi ismaacada gavidara vatacagi”, astatadai Diuusi. Ascaiti Davicaru aagaitai ACristo.

³⁷zDucatai istutuidi ACristo siarDavi cajiudadacagi vai lagi ADavi giñDiuusiga aagadagi? —astatadai ASuusi.

Daidai oodami samicada muiducatadai dai baiganliaragacada cacatadai istumaasi aagai ASuusi.

³⁸Daidai itatadai ASuusi oodami aidasi amamaatatulditadai:

—Maitavar an duucai ivuaada aapima gomamaatatuldiadami samicacada, ismaacada oojoidi iscalagaducami gnaadadagi yuucusi, dai oojoidi mascucuanadagi gnvapanamu dai viaatuldiadagi cacayana. ³⁹Dai goovai gaagaiña calagaducadioma daraicarui ajudidú quiquiupaigadara, dai siaaco gacuaada goovai calagaducadioma daraicarui oojoidi isdadaradagi. ⁴⁰Dai asidiña goovai vipiuudu baabaquidavio dai tavapi

gamamaadaiña sai maimaatacana oodami issoimaasi ivueeyi agai. Goovai tuduid agai dai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —astatadai Suusi aoodami.

⁴¹ Amo imidagai agaa quiuupaigadara judidíu daacata dai Suusi vuidara acajojoñi siaaco gatuadana tumiñsi Diuusi aa duiñdada vatar. Daacatai naidi agai vaid aganviipidacada muumuji tueeyi tumiñsi ami cajojoñiara.

⁴² Tai ami aayi ara amo viuudu soitigami dai amo cajoñiara tuaa goo sintavo.

⁴³ Tai amaasi Suusi vai gamamaatardamiga daid itadai:

—Salicada anganaagidi sai idi viuudu soitigami sioma mui motuaa tumiñsi sivascatai gogaa ismaacada muumuji motueeyi tumiñsi. ⁴⁴ Vascatai goovai motueeyi ismaacada cababaivitocai, damos gooqui soitigamicatai motuaa vasi ismaacada viaacata dai istucada oidacagi —astatadai Suusi.

13

¹ Dai aidasi vuusai Suusi agaa quiuupaigadara iñdara judidíu tai maadutai amamaatardamigada itadai:

—Mamaatatuldiadami, dañi va sigiamaasi goojoodai ismaacada acada duñisi gogaa quiuupai dai gogara baabaqui —astatadai.

² Damos Suusi itadai:

—Canidi aapima idi gara baabaqui tami. Maiviimu tomali amo odai daama mai. Vasi siaa gaduñimu goovai —astatadai Suusi.

³ Amaasi iji agai Oliivosi giidiamu, agai arvuidara agaa quiuupaigada judidíu. Dai aidasi ami daiva Suusi, taid Piiduru, amadu Jacovo, amadu Vuaana, amadu Aandara, covai itadai agai Suusi:

⁴ —Aatama ipalidi pasgaraagidagi aapi siascada paduñia agai gomaasi. ¿Ducatai maatacamu aatama isvasi gomaasi casi paduñia agadagi? —astatadai.

⁵ Taid Suusi aa noragi daid itadai:

—Gannuucadacavurai, vai tomali maadutai maitanvupuiirumadaiña.

⁶ Muidutai dadia agai daidi caitidamu: “Aan anaraCristo”, dai muidutai vupuiirumadamu agai.

⁷ Damos masiascada cajiomacagi aapima cocodi muiyapara maitavar duaadicuda. Vasi gomaasi gaagai ispaduñiagi. Damos gomaasi maiquia arcuugada. ⁸ Amo oodami cocoda agai aa oodami, dai amo davarira oidacami cocoda agai mai davarira oidacami. Dai muiyapara gigivucudamu davarai. Dai oidacamu biuugigai, dai siaa caitadamu cocoadami. Vasi gomaasicada utudama gaagagai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Damos aapima gaagai masajagi gannuucadacagi; gantagida magari baitaguucacami, dai gangagatudadamu aapima quiuupiara. Dai viacamu aapima isvan guguucadagi dudunucami vuidara dai rará vuidara giñvaavoitudaitai aapima. Poduucai istuidimu aapima isgiñagadagi agai vuitapi. ¹⁰ Damos maiquia acai cuगतara tasara gaagai isaagidagi vasi oidigi daama oidacami isducatai Diuusi cacagara vuvaidi oodami. ¹¹ Dai masiascada vaama gantuutusagi aapima dudunucamiara, maitavar vuaama aliada maimaacatai istiyagi, tomali maitaagai mastatagitodagi. Diuusi gansoicadamu varai agada mastumaasi tagitocagi aidapaca. Aapima maiñioquia agai mosagi Diuusi Ibadá ganñioquitudamu. ¹² Dai oodami gatagiada agai lagi gansusuculi dai gansisajagi masai coodaiña. Dai dadada gatagiada agai lagi ganmaamara. Dai maamarada vui vacamu

gandadai dai asta gataandamu coodaragai. ¹³ Dai vasi oidigi daama oidacami gandadada agai givaavoitudaitai aapima. Damos siora moa caga givaavoitudadagi sasi ucami oidacagi oidigi daama agai cagacara vuvaquimu.

¹⁴ Adiuusi ñiooquituldiadamigada Daniel ooja sai divia agai amoco ismaacada samicada soimaasi iduñia agai amo istumaasi amapara siaaco maiviaa agai oigaragai isvapacadagi (siora naidagi idi ojai gaagai ismaat cacagi). Siascada najada oodami ispomaasi avuimi, amaasi agai ismaacada tami Judeera daraajagi gaagai isvoopiagi gigiidamu. ¹⁵ Dai amaasi siora vaaqui daama daacagi aida tara ali asi gaagai isotoma voopiagi maivuvaidacai gavustuidaga tuucavidara. ¹⁶ Dai siora djiana ajioopadagi, maitaagai ispamu iimiagi ganquiyamu dai vuyagi ganyuucusi. ¹⁷ Sia soimaa taatamu looqui ismaacada noonocagi sara viaacagi aali sisiadami aida tara. ¹⁸ Ali asi gaagai isdaandagi Diuusi vai maitartoomococana masiascada voopiagi. ¹⁹ Ali soimaa taata agai oodami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidasi abiaadara idui Diuusi oidigi, dai gooqira tomali amo imidagai maipomaasi gataatama. ²⁰ Isbai tavapi araduñiagi gomaasi aida gia vasi coiyantada oodami damos Diuusi maidagitomu istavapi araduñi gomaasi agai alia oigadai ismaacada covai vuvaitu cascada.

²¹ Amaasi isaadutai povantadagi: “Dañi tami daja Cristo”, masiara povantadagi: “Dañi maca daja”, maitavar vaavoitudada. ²² Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai saida araCristo dai pocaitiada agai saida arDiuusi ñiooquituldiadamigada, daida ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta agai ismaacada Diuusi lagi covai vuvaitu isistuidiagi. ²³ Damos aapima avar baiganduca cascada laquiasdara abiaadara ganaagidi aana gomaasi.

²⁴ Dai amaasi siascada cadaivuñiagi gosoimaa taataragai, tasai tu-capi viiya agai dai masaadai giña agai. ²⁵ Dai sisiaavugai suuligia agai tavaagiañdara, dai vasi istumaasi oidaga tavaagira gigivucudamu. ²⁶ Dai amaasi gitaagimu oodami aana insimaacada viaa amo samicami, insimacada imadamu icomai saagida guvucadagaicada, dai Diuusi dadadaquigada amadu. ²⁷ Dai ootosamu aana gitaataañicarai sai agai ampaidana vasi oodami ismaacada Diuusi covai vuvaitu vasi oidigaiñdara dai vasi tavaagaiñdara.

²⁸ Maatavurai aapima idi ñiooqui insmaacada ganaagidia ñagai aana aagaitai aiigosi: Siascada momiacagi mamarada dai iipoidagi aagada poduucai camaatca iscamiaadimi taaco. ²⁹ Poduucai ara masiascada najadagi iscase avuidagi gomaasi ismaacada caagidi aana camaatca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁰ Insmaacada ganaagidi aana arvaavoi sai gomaasi araduñia agai maiquiaa ugitacai oodami sivi oidacami. ³¹ Tavaagi dai davaraai ugitimu, damos givaavoitumi maiugitimu.

³² Damos tomali maadutai maimaata siascada tomali siuu duucu, tomali adiuusi taataañicaruda tavaagira daraajatai maimaata, tomali aana Diuusi maradacatai. Mosagi garga Diuusi agai dai maata.

³³ Cascada gaagai masbaiganducagi, dai gamamadadagi maitavamaata siascada ajia agai aca duucu. ³⁴ Gomaasi arapan ducami amo cali siascada imiagi sibacai macasi. Maiquiaa imacai vipiidiña agai gapipiooñiga amadutai aa duiñdagai, dai quitaagiña vipieeyi nuucadacami. ³⁵ Dai aana ara imia ñagai dai maimaata siuu duucu divia ñagai cascada baigavar

gΛnduca maimaatΛcatai siuu duucu divia iñagai aanΛ siΛmo imidagai urunuco, siΛpΛ Λran tucara, siΛpΛ cuujuicai tacucu, siΛpΛ maasicai. ³⁶ Todian duucacai divimu aanΛ dai cascada gΛagagai masbaigΛnducagi. ³⁷ Istumaasi gΛnaagidi aanΛ aapimΛ arvΛascatai vΛatarΛ. Baigavar gΛnduca —astΛtdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

14

¹ Dai gooca tasai viΛagacata dai gopascua vΛatarΛ. Gopascua ΛrΛsiasa duudagai istuigaco Λjudidíu tΛgitoiña aidasi Diuusi cΛagacΛra vuvaitu EjiipituaiñdΛra. VaidΛ ΛbaitΛguucacamigada Λpapaali Λmadu ΛmamaatΛtuldiadami sΛalicami gaagaitadai isducatai yaatagidacai bajagi ΛSuusi dai muaagi. ² DΛmos icaititadai Λgai:

—Baiyoma asta siΛascada daivuñiagi gosiaa duudagai vai poduucacai maitΛrvui baacoagi Λoodami —ascati.

³ VaidΛ ΛSuusi BetaaniΛra daacata dai Simuñi quidiΛra. ΛSimuñi Λquioma viaacata dai Λcoocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga dΛmos cadueeyi Λgai. Dai aidasi mesa vuidΛra daacata dai ΛSuusi, tai ami divia Λmo ooqui dai bΛacati Λmo tucayu alavastrocda duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sΛlicada namΛacami. Dai taipai Λtucayu dai ΛSuusi moodΛra tΛi Λasaiti sigian uuvaicada. ⁴ Tai Λmoco ismaacada ami daraajatadai alia baacoi dai aipaco gΛnaatagidimi daidΛ icaiti:

—¿Istuisida siaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadami? ⁵ CΛga gagagaramudai goovai vaamiomacada isvaica sientu piisu dai Λcada soñnamudai soitutuigami —ascati.

Dai sΛlicada baacoi Λooqui vui.

⁶ DΛmos ΛSuusi itΛtdai:

—Casiavar maiñioocada aapimΛ gooqui vui. Goovai ismaacada iñduñi goovai ΛrΛmo istumaasi cΛgaducami. ⁷ Soitutuigami vΛascara viaacamu aapimΛ gΛnsaagida, daidΛ istutuidi aapimΛ iscΛga iduiñdagi masiΛscada ipΛliadagi. DΛmos aanΛ gia maisiuu vΛascara giñnΛijada agai aapimΛ. ⁸ Idi ooqui giñduñi istumaasi istui. TΛi goovai giñtuucuga sigian uuvadami otoma muquia iñagai aanΛ cascada. ⁹ Ismaacada gΛnaagidi aanΛ arvΛavo vai tomasi-aacoga siaaco gΛagadagi Diuusi ñiooquida vΛasi oidigi daama gΛagada agai ΛpΛ istumaasi idui idi ooqui vΛrai poduucacai tΛgitudoda —astΛtdai ΛSuusi.

¹⁰ Tai amaasi ΛUudasi Iscaliote, Λmoco Λbaivustaama dan gooca mamaatΛrdamigada ΛSuusi, ii daidΛ gaaataga agai ΛbaitΛguucacamigada Λpapaali Λmadu dai baiduñia agai ñiooqui dai tΛgida agai Λgai ΛSuusi. ¹¹ Dai aidΛsidΛ caΛ ΛbaitΛguucacami imaasi alia baiganΛli dai aagidi Λgai ΛUudasi vai aa namΛquida agai. TaidΛ ΛUudasi gΛagacacai gaa isducatai gatΛgidagi ΛSuusi masai muaana.

¹² Tai aayi ΛtucamidΛra tasara Λsiasa duudagai istuigaco tΛgitoiña Λjudidíu aidasi Diuusi cΛagacΛra vuvaitu EjiipituaiñdΛra dai istuigaco gΛcuaadana paana maicopodatudicami, dai gΛmumueeyiña Λmo ali cañiiru dai aa gadadaasdiña Diuusi. TaidΛ ΛSuusi mamaatΛramigada itΛtdai ΛSuusi:

—Vaacoga ipΛlidi aapi tΛsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vΛatarΛ —astΛtdai.

¹³ TaidΛ ΛSuusi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtdai:

—Iimivurai maa gagara quiiquiana, dai ami tagimu aapimamo calli vai vaigtica agai amo aayi suudagi varai oida. ¹⁴ Dai siaaco vaquiagi agai varai ami itada lquiacami: “Amamaatuldiamidami icaiti saaco calca atucavi siaaco gaugia agai agai idi siaa duudagara cuaadagai amadu aatama avatada”. ¹⁵ Siagai gantlagidamu amo tuucavi gducami gocua daama vaquiaratcaviacoga, cabaiduñisicami, varai ami baiduñi acuaadagai —astadai asusi.

¹⁶ Taid amamaatrdamigad iji dai aayi agagara quiiquiar, dai vasi tal isducatai aagidi asusi. Dai baidui acuaadagai asiaa duudagai vatar.

¹⁷ Dai aidasi cadidia ami divia asusi amadu gamamaatrdamiga. ¹⁸ Dai aidasi mesa vuidara daraajatai gacueeyi agai, taid asusi itadai:

—Salicada angnaagidi sai amaadutai aapim ismaacada gnamadu gacueeyi gntagida agai dudunucami siagai gnmuaamu —astadai asusi gamamaatrdamiga.

¹⁹ Taid amamaatrdamigad alia soiganaali, dai vascatai tacaaimi daida itadai:

—¿Aansi ara? —astai amoco.

Tai mai potai ara:

—¿Aansio? —astai agamai.

²⁰ Taid asusi aa noragi daida itadai:

—Amaadutai aapim baivustaama dan goocaiñdara. Goovai ismaacada gñsoña cueeyi agai vaa asocoliar. ²¹ Aan iñsmaacada viaa amo salicami ivueeyi istumaasi aagidi Diusi ñioquidar dmos siasoimaa taatamu gocalli ismaacada gntagida agai siom arcagaicamudai gocalli vatar ismaivuu-saimudai tami oidigi daama —astadai asusi.

²² Dai aidasi gacuaadatadai agai, taid asusi bai paana dai gamamagi dai saasacai maa gamamaatrdamiga daida itadai:

—Ugavurai idi paana. Idi argiñtuucuga —astadai.

²³ Dai bai ara amo viaacami uuvasi varagad dai gamamadacai maa ara tai vascatai i vaasuaiñdara. ²⁴ Daida asusi itadai:

—Idi argiñara ismaacada aastia agai muucucai aan sipoduucai goiddamu soimaascamigad tomasioora siora vaavoitudagi. Dai gomaasicada canamaca agai Diusi ñioquidar gooquirdad. ²⁵ Salicada angnaagidi, ansai camaiyada ñagai uuvasi varagad asta iñsiascada iiyagi utudui maa siaaco gataani Diusi —astadai asusi gamamaatrdamiga.

²⁶ Dai canacai amo naidagai iji Oliivosi giidiamu. ²⁷ Taid asusi itadai: —Vascatai aapim ang gñviaa agai sivi tucara. Pocaiti Diusi ñioquidar: “Gamuaatudamu pastuuru sicanirugad aipaco iimimu”. ²⁸ Dmos siascada apamu duaaca aan araga aimu aan Galileana isaapim —astadai asusi.

²⁹ Tai amaasi Piiduru itadai:

—Tomasi vascatai gadagito aanan gia maitdagitoagi —astadai.

³⁰ Dmos asusi itadai:

—Salicada angnaagidi sai sivi tucara maiquiaa goocuja cuujuicai tacucu api vaicojo maimaasi aag agai psgñmaat —astadai asusi.

³¹ Dmos Piiduru vaamioma guvucamicada ñoo daida icaiti:

—Tomañi api glamadu muu mitanastuagi iñsigamaat —astadai.

Tai vascatai potai ara.

³² Dai amaasi aayi agai amapacara siaaco Getasemani tagidu, taid asusi itadai gamamaatrdamiga:

—Tami avar daraiva naida aanΛ mΛΛca gamamaadagi —astΛtdai.

³³ Dai vaidacai ΛPiiduru, ΛΛmadu ΛJacovo, ΛΛmadu ΛVuaana, dai duaadicudan tadatuimi dai soigΛΛlidi. ³⁴ DaidΛ itΛtdai Λgai gΛmamaatΛrdamiga:

—SΛΛlicΛdΛ soigΛΛlidi giñibΛdaga muquiadan tada. Tanasi avar vii aapimΛ, dΛmos maitavar coocosi —astΛtdai.

³⁵ Dai baitΛquioma ii, dai cupuliaco voi dΛvΛΛrapi daanΛi Diuusi sai isbaigacamudai iducal maisoimaa taatamudai Λgai istumaasi casi ΛpΛduñia agaitadai aidΛ. ³⁶ DaidΛ aduucal gamamadai ΛSuusi:

—Giñooga, aapi vΛΛsiaΛcatal istutuidi isiduñiagi maitidagito issoimaa taata aanΛ dΛmos vai maitΛpΛduna iducatal aanΛ ipΛliadagi mosΛca isducatal aapi ipΛlidi —astΛtdai ΛSuusi gΛooga.

³⁷ Dai amaasi ii Λgai siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ vai coocosΛcatadai, daidΛ itΛtdai Λgai ΛPiiduru:

—Simuñi, ¿coosopΛsi? ¿MaitapΛsistui isnΛaadagi tomas Λmo ora? ³⁸ Maitavar coocosi dai gamamadadavurai vai maisoimaasi gΛnduiñtuldana ΛDiaavora. AapimΛ iduñia Λlidi istumaasi Diuusi ipΛlidi dai vΛΛscΛrΛ maitistui isnΛaadagi dai midaanΛi aapimΛ Diuusi sai gΛnsoiñana —astΛtdai ΛSuusi.

³⁹ Dai imΛcal gamamagi ΛSuusi Λpamu Λgai vaa ñiooquicΛdΛ. ⁴⁰ Dai Λpamu ii siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ vai Λpamu coocosΛcatadai, alia coocosimucadai Λgai mossusuligΛi vupuidΛ. Dai maimaatΛcatadai Λgai isducatal aa noragidagi ΛSuusi. ⁴¹ Dai Λpamu gamamada agai ΛSuusi daidΛ itΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Siviavar gia coocosi daidΛ gΛniibΛsta. Casia cΛΛgadu, casi ataayi mΛsiuu duucu giñtΛΛgida agai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami giñtΛΛgida magari soimaasi ivuaadami. ⁴² Vaapaigivurai, timΛda. Casia bodΛrΛ imΛi ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai —astΛtdai ΛSuusi.

⁴³ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai ami divia ΛUudasi. Λgai ΛrΛmoco Λbaivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. Λgai ΛrojootosadΛcatadai Λpapaali baitΛguucacamigadΛ ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami, Λjudidú sonΛrguucacamigadΛ ΛΛmadu. ⁴⁴ DaidΛ ΛUudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi caagiditadai Λgai Λoodami:

—IsmaacΛdΛ usupiga aanΛ Λgiava Λgai vΛrΛi bΛi dai cΛΛga vulicami bΛcai —astΛtdai.

⁴⁵ Dai mosaayi siaaco daacatadai ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, mamaatΛtuldiadami —astΛtdai.

Dai usupi. ⁴⁶ MΛtai otoma bΛi dai vulicami bΛΛcai.

⁴⁷ DΛmos Λmaadutal ismaacΛdΛ ami daraajatadai vusaitu gΛcusiru dai iquitΛ Λmo naacadΛ ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali piooñigadΛ. ⁴⁸ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai Λoodami:

—¿TuimΛsi dada aapimΛ dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimΛsi giñbΛquia agai, ducami siaanΛ ΛrΛmo ΛΛsivogamicagi? ⁴⁹ VΛΛs tasai gΛnsaagida daacana aanΛ ΛgΛΛ quiuupagadΛrΛ Λjudidú dai gΛnmamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ, mΛtai tomali Λmo imidagai maitimbΛi. DΛmos poduucal idui aapimΛ vaidΛ ΛpΛduuna isducatal oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ —astΛtdai ΛSuusi.

⁵⁰ Tai vΛΛscatal ΛmamaatΛrdamigadΛ voopoi dai ΛΛgi viaa ΛSuusi.

⁵¹ DΛmos Λmo gΛΛli apiaoiditadai ΛSuusi dai maitΛaadacatadai yuucusi mosΛmo icuusi tΛigigi mΛtai bΛi Λgai ΛicusdΛaiñdΛrΛ. ⁵² Tai Λgai anaasi viaa gΛicuusi dai mosmΛΛ.

⁵³ MΛtai bΛidacai ΔSuusi ΔbaitΔcΔaacamigadΔ Δpapaali, taidΔ gΔnΔmpagi vΛasi Δpapaali tΔtΔaanΔdamigadΔ Δmadu ΔsonΔrguucacamigadΔ Δjudidíu Δmadu ΔmamaatΔtuldiadami sΔlicami. ⁵⁴ VaidΔ ΔPiiduru mosmΔcΔsdΔrΔ oiditadai ΔgΔΔ baitΔcΔaacamigadΔ papaali tuisiquigadΔrΔ ucami. Anaasi tuisicana vii Δgai Δmadu sandaaru gΔucada taí.

⁵⁵ VaidΔ ΔtΔtΔaanΔdamigadΔ papaali Δmadu vΛs ΔsonΔrguucacamigadΔ Δjudidíu Δmadu dudunucami gatΔcΔcaitadai astuma soimaasi idui ΔSuusi daida gatΔaañia Δgai muaragai. DΔmos maitΔΔ Δgai istumaasi soimaascami vui ΔSuusi. ⁵⁶ Vai muidutai mosyaatagai ΔSuusi, dai maiΔmadugan duucaí aagai. ⁵⁷ Vai aa mosyaatagai daidi caiti:

⁵⁸ —AatΔmΔ caΔ vaidi icaiti goovai: “AanΔan daitudagi gogΔΔ quiuupagadΔ Δjudidíu ismaacΔΔ idui oodami dai vaica tasaicΔΔ Δpamu iduñimu aanΔ Δmai quiuupai dai Δgai maitΔroodami duñidΔca Δgai”, pocaiti goovai —ascaiti Δoodami.

⁵⁹ DΔmos vΛsΔcΔrΔΔ maiΔmaduga maasi ñiioocai Δoodami.

⁶⁰ Tai amaasi ΔgΔΔ baitΔcΔaacamigadΔ Δpapaali cΔquiiva vΛsΔcΔtai saagida daidΔ itΔtΔdai Δgai ΔSuusi:

—¿Tumaasi goovai ismaacΔΔ aagai goovai gΔvui? ¿MaitapΔs gaaΔ noragida Δgai? —astΔtΔdai.

⁶¹ DΔmos ΔSuusi maiñiioocacai vii, dai apiamaitadaga. TaidΔ ΔbaitΔcΔaacamigadΔ papaali Δpamu tΔcΔcaci daidΔ itΔtΔdai:

—¿Aapipasí ΔrΔCristo Diuusi maradΔ? Diuusi gia síaΔ duutadai aatΔmΔ —astΔtΔdai.

⁶² TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—AjΔΔ Diuusi maradΔana. Dai aapimΔ giñtΔΔgimu aanΔ siΔsΔcΔΔ Diuusi ismaacΔΔ sΔlicΔΔ viaa guvucadagai giñmaaqiagi Δmo sΔlicami dai giñtΔΔgimu aapimΔ siΔsΔcΔΔ tΔvaagiaiñΔrΔ imΔda aanΔ iicomai saagida —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁶³ TaidΔ ΔbaitΔcΔaacamigadΔ papaali saasarai gΔyuucusi baamucai caΔcΔtai istumaasi aagai ΔSuusi daidΔ itΔi:

—¿TuisidΔ gaagaiña aatΔmΔ vaamioma ñΔijadami? ⁶⁴ AapimΔ cacΔ isducΔtai caiti goovai sai Δpan tuiga Diuusi. ¿MΔtumaasi tΔtΔgitoi? —astΔtΔdai.

Vai vΛsΔcΔtai aagidi sai gatΔaanΔna muaaraga.

⁶⁵ Vai Δmoco sisividimi, dai iiñΔpai vuivasadΔ dai gΔvai daidΔ itΔtΔdai:

—Maatañi toorΔ gΔgΔgΔ —astΔtΔdai.

VaidΔ Δsandaaru vuivasana gΔvai.

⁶⁶ VaidΔ ΔPiiduru maigotana tuisicana daacatadai, tai ami divia Δmo cusñirugadΔ ΔbaitΔcΔaacamigadΔ papaali. ⁶⁷ Dai ñΔiditai istaicovai daja ΔPiiduru cΔΔga gatΔgito ñΔñΔidi daidΔ itΔtΔdai:

—AapiapΔ ΔpΔΔ Δmadu aimΔraíña ΔSuusi NasareetΔrΔ oidacΔΔ —astΔtΔdai.

⁶⁸ DΔmos ΔPiiduru Δsto daidΔ itΔtΔdai:

—Maitan maatΔ aanΔ Δgai, tomali maimaatΔ aanΔ pΔstumaasi Δgai aapi —astΔtΔdai.

Dai ii ΔPiiduru abiaadΔrΔ dai quitaagiña cΔquiiva. Tai cuujui Δmo tacu cΔliadΔ. ⁶⁹ TaidΔ Δcusñiru ΔpΔpΔ vui ñΔñΔaava ΔPiiduru daidΔ itΔtΔdai Δgai ismaacΔΔ ami daraajatadai:

—GooviavΔr aduñΔ gomaisapicΔΔ —astΔtΔdai.

⁷⁰ DΔmos ΔPiiduru Δsto. Tai bolaascΔΔ Δgai ismaacΔΔ ami daraajatadai Δpamu itΔtΔdai Δgai ΔPiiduru:

—Sallícadá paraduñdá aapi goSuusi. Galileerá oidacami aapi aapá di, dai apa maasi ñioocai aapi goSuusi aaduñdá —astatadá.

⁷¹ Vaidá Piiduru galnaasi ñiooquimi daidá icaiti:

—Maatá Diuusi nai aaná maimaatá gocáli ismaacadá agai aapimá —astatadá.

⁷² Tai aapá cuujui tacu caliadá, taidá Piiduru tagito istatadá Suusi sai maiquiaa cuujuicai tacucu goocuaja agai vaicojo itaiya agaitadai sai maimaatá Suusi. Dai tagito agai gomaasi dai sosua.

15

¹ Dai mosmaasicai ganampagi atataandamigadá apapaali, amadu asonarguucacamigadá judidíu amadu maimaatatuldiadami sallícamí, amadu vascatai tataandami. Dai vulícamí bacai Suusi dai tagi Pilaato.

² Taidá Pilaato taccacai daidá itatadá:

—¿Aapíasi arraigadá judidíu? —astatadá.

Taidá Suusi itatadá:

—Ajá, poduuquiava pasducatai agai —astatadá.

³ Vaidá atataandamigadá apapaali naana maasicadá gapiará vuupaimi.

⁴ Vaidá Pilaato apamu itatadá Suusi:

—¿Maitapas gaaa noragida agai tomali amo ñiooqui? Dañi vaa naana maasicadá gapiará gvupai goovai —astatadá.

⁵ Damos Suusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. Cascadá Pilaato maitatagaitadai istumaasi tagitoagi.

⁶ Vaidá Pilaato dadagitoña amo maisapícamí aidá siaa duudagará agi poduucai gvíidacataidai agai isdadagítoldíadagí oodamí agi ismaacadá íplíadagí agai. ⁷ Vai amí maisacariará cuupícatadai amo cali Baraavási tagíducamí amadu aa ismaacadá coítadai oodamí amo cocodíará. ⁸ Tai amí dada oodamí dai aagídímí Pilaato saidá iduuna poduucai isduucái ivuaadana agai vasi uumígí. ⁹ Taidá Pilaato aa noragí daidá itatadá:

—¿Íplídímsí isgándagítolda aaná gánraíga? —astatadá.

¹⁰ Pilaato maatacatadai isatataandamigadá apapaali vui baacoicatadai Suusi. Agai caldaitadai Suusi oidatucúitai mui oodamí dai cascadá gatlagí Suusi. ¹¹ Damos atataandamigadá apapaali avanaquí oodamí sai baiy-oma gataanana Baraavási. ¹² Taidá Pilaato taccacai daidí tatadá:

—¿Dai tumaasi íplídí aapimá isiduíña aaná goocadá ismaacadá judidíu raígadá aagai aapimá? —astatadá Pilaato.

¹³ Tai agai íjíná daidá itatadá:

—Siisañi curusiaba —astatadá.

¹⁴ Taidá Pilaato itatadá:

—¿Tumaasi soimaasi iducamí goovaio? —astatadá.

Tai agai apamu íjíná daidá itatadá:

—Siisañi curusiaba —astatadá.

¹⁵ Vaidá Pilaato maitapílitadai isvui baacoagí oodamí cascadá dagítolí Baraavási, dai gatájai masai gáicarsana Suusi dai gooquíará gatájai curusiaba siisaragai.

¹⁶ Taidá sandaarú vaidacái Suusi tuisícamú dai amí ampagí vasi sandaarú. ¹⁷ Dai aadí yuucúsi moraduacamí daidá iduíñí amo cooronái uuparaícadá dai calsí sai apa maascana amo raí dai poduucai parunái. ¹⁸ Dai vascatai íñacái daidá icaití:

—Tan calca arraigadá judidíu —ascáiti.

19 Dai amo ali uusicada moodara gavai. Dai sisividi, dai gantootonacada guguucai dai siaa duutudadan vueeyi. 20 Vlassi poduucai parunai agai dai gooquiara uupasi ayuucusi moraduacada dai lagi yuucusida aadi. Dai gooquiara vusaitu abiaadara dai curusiaba siisa agai.

21 Vai amo calli Sireñiara oidacami Simuñi tlagiducami agai aroogada Lejandro amadu Rufo. Dai oidigaiñdara imatadai agai dai amui daivusai matai goguama cusuvi acurusi ismaacada cusuvaticatadai asuusi.

22 Matai bacai asuusi amapacara siaaco Gólgota aagaiña saida itaiya alidi oodami mooda. 23 Dai oida agaitadai agai uuvasi varagada acocami vllanacami miira taida asuusi maitipali isiiyagi. 24 Matai curusiaba siisa. Vaida asandaaru nllanlitudai volao dai naida agai sooriatai vuiya agai asuusi yuucusida dai astumaasi ajia agai amadutai.

25 Quiaa arquiaamococatadai aidamasi curusiaba siisa asuusi. 26 Daida loojai masmaacada ooja curusiaba dai agai mastuisida gatjai muaragai, icaiti ara: “Raigada judidíu”. 27 Dai abaana asuusi ticurusiaba siisisa gooca asivogami ara amoco sallisa padara mai curusiaba dai agamai oogisa padara mai curusiaba. 28 Poduucai aradi saida araduuna ismaacada aagai ojiara ismaacada icaiti: “Oodami soimaasi ivuaadami duucai naidi acristo”.

29 Dai ismaacada amui dagavusca galnaasi ñiooqui suuligidi asuusi dai gidai ganmoomo parunaitai asuusi daida itadai:

—Epa aapi pasmaacada pocaiti pasaid istutuidi isdaitudagi agaa quiuupagada ajudidíu dai vaica tasaicada ivueeyi apamu, 30 calgacara igavuusaida aapi lagi dai lavañi curusaiñdara —astadai.

31 Poduucai ara parunai atlaaanadamigada papaali amadu amamaatatuldiadami slllicami dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Calgacara vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalgacara gavuusaidagi. 32 Isnaijada aatama goCristo raigada ajudidíu issivi lavañiagi curusaiñdara, aida gia vaavoitudan tada aatama —ascaiti.

Dai asta acacalli ismaacada saigiacatadai soimaasi ñiooqui suuligidi asuusi.

33 Dai dan duucu vlassi oidigi tucapi vii coigasaco tasai uucami. 34 Dai aida uruno tadaco gagara iña asuusi daidi caiti:

—Eloi, Eloi, ¿Lama sabactani? —ascaiti.

Sai agai itaiya alidi: GiñDiuusiga, giñDiuusiga, ¿Tuipasida giñdagito?

35 Dai amoco ismaacada ami daraajatadai cal ispocaiti agai daida icaiti:

—Dañi, vapaidi goovai adiuusi ñiooquituldiadamigada Eliasi —ascaiti.

36 Tai amaadutai mla dai bai amo visocli dai vaditu uuvasi varagada acocamicada, dai amo uusi tlvaducami cuagara daí avisocoli dai miaadara dadasdi asuusi sai visiusuna daida icaiti:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai lavaiñdana —ascaiti.

37 Taida asuusi gagara iña daida muu. 38 Vaida agaa icuusi ismaacada agaa quiuupagadara ajudidíu sagiacatadai aran lassi covoca amo sueeyi dai arana salli sarai tcaavidara abiaadara matana ucami. 39 Daida acapitan romanu ismaacada vuidara caacatadai asuusi tlagacai isducatai iña agai dai isducatai muu icaiti:

—Slllicada qui ardiuusi maradacatadai gocalli —ascaiti.

40 Amoco ooqui macasdara naiditadai ara. Agai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María ismaacada ardada Jacovo amadu Osee. Vai ali

Jacovo aagaiña oodami Jacovo. Dai modaja $\Delta\Delta\Delta$ Salomé. ⁴¹ Idi ooqui oidatu-cuiña Δ Suusi dai soicaiña aidasi Galileana aimariña Δ gai. Dai muiducatadai aa ooqui ismaac Δ oiditadai Δ Suusi Jerusaleen $\Delta\Delta$ uucami.

⁴² Dai caurui dai aid Δ baivuaadana Δ judidíu Δ asiaacatai dai siaadico ib Δ staragaicatai maitistuma vuaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimatee $\Delta\Delta$ oidacami, dai Δ gai $\Delta\Delta$ mo g $\Delta\Delta$ t Δ aan Δ damicatadai $\Delta\Delta\Delta$. Dai Δ gai n Δ n Δ racatadai si $\Delta\Delta$ scad Δ gat Δ aan Δ da Δ gai Diuusi. Dai maiduaadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai tai oigaragai dai t Δ vaiña Δ gai Δ Suusi tuucugad Δ dai yaasa Δ gai. ⁴⁴ Taid Δ Pilaato mait $\Delta\Delta$ isducatai Δ gituagi maic $\Delta\Delta$ ga maat Δ catai isbai camuu Δ gai. Dai vai Δ capitán dai t Δ caca Δ gai sabai camuu. ⁴⁵ Vaid Δ Δ capitán aagidi sai camuu. Taid Δ Pilaato maa oigaragai Δ Osee isyaasagi Δ Suusi. ⁴⁶ Taid Δ Osee sav Δ li Δ mo icuusi nam Δ acami dai t Δ vaiñi Δ muuquiad Δ dai Δ icuusi $\Delta\Delta$ biisa. Dai Δ mo ait Δ ana siaaco cad Δ garsicatadai ami t $\Delta\Delta$. Dai taagiña dai Δ mo g $\Delta\Delta$ odai. ⁴⁷ Vaid Δ María Madaliña $\Delta\Delta$ madu María Osee d $\Delta\Delta$ n Δ idi m Δ siaaco t $\Delta\Delta$ Δ Suusi.

16

¹ Dai cadaivunucai ib Δ staragai tas $\Delta\Delta$, taid Δ María Madaliña $\Delta\Delta$ madu María Jacovo d $\Delta\Delta$ $\Delta\Delta$ madu Salomé, Δ gai sav Δ li sigian uuvadami dai toida Δ gai Δ muuquiad Δ . ² Dai tumiño Δ o $\Delta\Delta$ qui iji Δ gai siaaco yaasapicatadai Δ Suusi. Tasai vusaico aayi Δ gai. ³ Dai aipaco g Δ naagidimi Δ gai daid Δ icaitimi:

—¿Sioo Δ maigovai daasamu Δ g $\Delta\Delta$ odai sivaapaquimu aat Δ m Δ ? —ascaitimi.

⁴ Dai n Δ n Δ aaavacai t $\Delta\Delta$ Δ g $\Delta\Delta$ odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵ Tai Δ gai vaapa siaaco yaasapicatadai Δ Suusi, dai ami t $\Delta\Delta$ Δ mo Diuusi t Δ aañicarud Δ . Δ gai Δ pa maasi Δ mo g $\Delta\Delta$ li vai s $\Delta\Delta$ lisa pad $\Delta\Delta$ daacatadai, dai m Δ tana ugurui yuucusid Δ dai tootoaja. Taid Δ Δ ooqui alia duduaadimu. ⁶ D Δ mos Δ Diuusi t Δ aañicarud Δ it Δ t Δ dai:

—Maitav Δ r duduaadicuda. Aapim Δ gaagai Δ Suusi ismaac Δ Δ Nasareet $\Delta\Delta$ oidacatadai, Δ gai m Δ smaac Δ curusiaba siisa. D Δ mos Δ gai caduaaca maitatiipu tami. N Δ idavurai movai m Δ siaaco t $\Delta\Delta$. ⁷ Iimivurai dai aagida Δ Piiduru $\Delta\Delta$ madu Δ gaa mamaat Δ rdamigad Δ Δ Suusi said Δ Δ Suusi Δ p Δ ga ajiagai Galilee $\Delta\Delta$ isaapim Δ . Ami t $\Delta\Delta$ gimu aapim Δ poduucai isduucai g Δ naagidi Δ gai —ast Δ t Δ dai Δ Diuusi t Δ aañicarud Δ .

⁸ Taid Δ Δ ooqui voopoi abiaad $\Delta\Delta$ duduaadimucai dai giigivuquimi. Dai maiaagidi Δ gai tomali Δ maadutai alia duduaadimucai.

⁹ Aidasi duaaca Δ Suusi Δ p Δ ga g Δ maasitu Δ gai María Madaliña vuitapi ismaac Δ d Δ aiñd $\Delta\Delta$ vuvaitu Δ gai cuvaracami Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ . ¹⁰ Tai Δ gai ii dai aagidi Δ gai ismaac Δ $\Delta\Delta$ madu ajioopaiña Δ Suusi. Δ gai alia soig Δ n Δ lidadai dai suaan Δ itadai. ¹¹ Dai aidasi ca Δ Δ gai isduaaca Δ Suusi, dai isn Δ idi Δ ooqui Δ gai maivaavoitu.

¹² Dai gooqui $\Delta\Delta$ Δ Suusi g Δ maasitu Δ ma duucai gooca g Δ oidatucudami vuitapi. Δ gai oidigamu iim Δ itadai. ¹³ Tai Δ gai iji dai aagidi Δ gaa, dai tomali poduucai maivaavoitu Δ gai.

¹⁴ Tai gooqui $\Delta\Delta$ g Δ maasitu Δ Suusi Δ baivustama dan Δ moco mamaat Δ rdami vuitapi aidasi mesa vuid $\Delta\Delta$ daraajatadai Δ gai. Daid Δ Δ Suusi bagaimi g Δ mamaat Δ rdamiga maivaavoidaracatai Δ gai maivaavoitudacai Δ gai Δ gaa ismaac Δ aagidi isn Δ idi isduaaca. ¹⁵ Daid Δ it Δ t Δ dai:

—Iimivurai vΛΛsi oidigi daama dai aagida vΛΛsi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi. ¹⁶ Dai sioorΛ vaavoitudagi dai gΛnvapaconagi Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvaquimu. Dai sioorΛ maivaavoitudagi Λgai Diaavora ΛΛmadu iimimu. ¹⁷ Dai naana maasi istumaasi gΛgΛrducami ivuaadamu sioorΛ giñvaavoitudagi. Vuviadamu Λgai oodamiaiñdarΛ Diaavora tΛtΛaañicarudΛ giñguvucadacΛdΛ dai Λmamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaacΛdΛ maimaatΛcana Λgai. ¹⁸ Dai gΛnnoonovicΛdΛ vuudamu Λgai gΛgΛrΛ coocoyi. Dai isyΛΛda Λgai muuquigami maigalvuaadamu. Dai coococoidadΛ daama daraasadamu Λgai gΛnnoonovi sidΛ ΛcoococoidadΛ duduaadΛdamu —astΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

¹⁹ Dai aidasi canaatocai ñiooqui gΛrtΛaanΛdamiga Suusi gΛmamaatΛrdamiga, taidΛ Diuusi vaidacai tΛvaagiamu dai maa Λmo gΛsΛΛlicami. ²⁰ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi vaavoitudacai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Dai Λgai vaa Suusi Cristo soicΛiña aa duiñdadΛrΛ vai Λgai naana maasi gΛgΛrducami ivuaadana dai poduucai maasiuldi sai ismaacΛdΛ aagaiña Λgai Λrvaavoi.

Dai mosΛcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teoopilo amo istumaasi gaoojidi aan. Mui oodami caooja isducatai apadui aatama garsaagida. ² Agai ooja ismaacada aagidi aa ismaacada arnlijadami. Agai naidi isducatai apadui tucamarla abiaadara, dai agai vaa argamamaatatuldiadamicatadai Diuusi ñiooquida. ³ Aanla arpa caga giñtaatacai gatcacai isducatai apadui tucamidara abiaadara, dai cagadu alidi aanla isgaoojidagi vasi gomaasi, ⁴ pai caga maataca aapi ismaacada arvaavoi dai sai maisiu vasi masmaacada gaagidiña arvaavoi.

⁵ Aidasi arrodasi argla taanadamicatadai Judeara, vai ami oida-catadai amo paali Zacaria taagiducami, daida araduñacatadai Aviaasicaru. Daida looñigada Zacaria Elisabeeta taagidu, dai vagoocatai araduñla paali Aarõnicaru. ⁶ Dai vagoocatai alia ca tuutuiga Diuusi vui, dai caga agidiña daida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi, dai poduucai tomali maadutai maigari vupaiña tomali amo istumaasicada. ⁷ Damos maimamara-catadai agai, Elisabeeta maitistutuiditadai ismaatadagi cascada. Casi arrocodamicatadai agai daida calli casi arcaliodamicatadai.

⁸ Dai amo imidagai aacatadai Zacaria amadu aaduñla isiduñiagi ganaa duiñdaga gaa quiupaigadara ajudidíu. Diuusi pipiooñigada agai. ⁹ Dai tlcavi daitu amo tumiñsi agi poduucai gaviidacatadai arpaali dai naida agai soora vaacana gaa quiupaigadara ajudidíu siaaco siaa duutudai Diuusi dai maidana acuubimidali. Taida Zacaria aayi isvaquiagi gaa quiupiarla dai maidagi acuubimidali. ¹⁰ Dai aidasi mamaitadai Zacaria acuubimidali vascatai agaa quidigaiñdara guucatai gamamadai. ¹¹ Tai todian duucai ta Zacaria amo Diuusi taañicaruda vai bo caacatadai sallsia padara siaaco gamamaidi cuubimidali. ¹² Dai aidasi Zacaria ta Diuusi taañicaruda maitla isducatai gaduñiagi dai alia duaadimu. ¹³ Damos Diuusi taañicaruda itadai:

—Zacaria, maitiduaadicuda cacala Diuusi ismaacada taanla aapi daanaitai cascada gaoõniga maraata agai amo ali gali varai Vuaana taatai ganmara. ¹⁴ Dai baiganliadamu aapimla dai muidutai arpa diviacai ali oodami, ¹⁵ Diuusi taanadami duucai nlijada agai agai cascada. Dai agai gia maitayalda agai uvasi varagada tomali ama maasi ismaacada navamudaga dai maiquiaa vusaicai agai aida abiaadara Diuusi Ibadala amadu daacamu. ¹⁶ Dai agai vaa aagida agai ajudidíu sai caga vaavoitudaiña Diuusi arpan duucai aarqui aaduñlacardu dai muidutai ama duucai gantatagitomou dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitudamu Diuusi. ¹⁷ Dai agai ismaacada arVuaanaca agai arpara imimu agai isataanadami dai Diuusi Ibadala amadu daacamu sipoduucai viaacamu agai guvucadagai arpan duucai Diuusi ñiooquituldiadamigada Eliasicaru dai aagidamu agai vasi oodami daldala sai arpamu oigadaiña ganmaamara dai agai ismaacada soimaasi ivueeyi sai ama duucai gantatagitona Diuusi vuitapi arpan duucai aa ismaacada vaavoitudai Diuusi. Dai poduucai cabai ganducamu oodami iibada silascada diviagi ataanadami Cristo —astadai Diuusi taañicaruda Zacaria.

¹⁸ Amaasi Zacaria tlcacai Diuusi taañicaruda daida itadai:
—Isducatai maatana aanla sarvaavoi ismaacada giñaagidi aapi casi arcallicoidadla aatama vagoocatai di —astadai Zacaria.

¹⁹ Taida Diuusi taañicaruda aa noragi daida itadai:

—AanΛ anΛrGavriel daidΛ ΛrootosadΛ Diuusi. Agai giñootoi ansaidΛ glaagidana goñiooqui ismaacΛdΛ casi glaagidi aanΛ. ²⁰ DΛmos maivaavoitu aapi ismaacΛdΛ glaagidi aanΛ cascΛdΛ muudutumu aapi dai maiñiooquimu asta siΛΛscadΛ divia gΛmara. Idi gia povΛduñia agai ismaacΛdΛ glaagidi aanΛ siΛΛscadΛ Diuusi ipΛliadagi —astΛtdai Gabriel.

²¹ VaidΛ Λoodami quiidigamadΛrΛ guucacatai nΛnΛra ΛZacaría dai maitΛtΛΛgaitadai isgΛnΛldagi maiootoma vuusaicai ΛZacaría ΛgΛΛ quiuupaigadΛaiñdΛrΛ judidíu. ²² AidΛsi vuusai ΛZacaría maitistui isñiooquiadagi Λoodami ismaacΛdΛ quiidigana guucacatadai. Dai poduucai maí Λgai istΛΛ Λgai Λmo istumaasi ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai cascΛdΛ muudutu. Dai seeñacΛdΛ ñiooquidi.

²³ AidΛsi caaitu ΛZacaría siΛΛqui tasai gaaata duñia agaitadai ΛgΛΛ quiuupirΛ, nora gΛquiiyamu. ²⁴ Dai bo chiΛΛqui tasaiΛdΛ tΛΛ Elisabeeta Λmo ali siΛΛñi. Dai taama masaadai maivuusai Λgai gΛquiiyaiñdΛrΛ. Dai poduucai gΛtΛgito Λgai: ²⁵ “Λagi poduucai giñduñi Diuusi dai sivi maraatamu aanΛ sicamaitiñcΛΛdadamu oodami”, asΛΛlidi Elisabeeta.

²⁶ Dai bo naadami masaadaicΛdΛ Diuusi ootoi ΛGavriel Nasareetamu Galilea dΛvΛΛriΛrΛ, ²⁷ sai aagidana Λmo ñiooqui Λmo ali tΛji María tΛΛgiducami. NasareetarΛ oidacatadai Λmo cΛΛli Osee tΛΛgiducami dai Λgai ΛrcajiudadΛ Davicaru. Casi ΛrgΛncuucunacamicatadai Λgai dΛmos maiquiaa Λmapai oidacatadai. ²⁸ AidΛsi aayi ΛGavriel mΛΛca siaaco daacatadai María itΛtdai:

—Baiga, Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi dai vΛΛscΛrΛ gΛΛmadu daja, Diuusi vaamioma cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi aapi istomasmaascΛdΛ ooqui —astΛtdai ΛGavriel.

²⁹ AidΛsi tΛΛ María ΛGavriel dai caí istumaasi aagidi Λgai maitΛΛ isducatai gΛtΛgituagi. “Tuisi povai iñtΛtdai goovai sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ giñnΛidi”, asΛΛlidi ΛMaría.

³⁰ Tai amaasi itΛtdai Λgai:

—María maitiduaadicuda, Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi. ³¹ Aapi María maraatamu Λmo ali gΛΛli dai Suusi tΛΛtΛmu aapi. ³² Dai siaa duutuadamu muidutai ΛSuusi. Dai pocaitiadamu gooviava ΛrDiuusi maradΛ Λvaamioma gΛΛ baitΛcΛaacami. Dai Diuusi maaquimu ΛSuusi sΛΛlicamigadΛ gΛaduñi Davicaru. ³³ Dai vΛΛscΛrΛ tΛaanΛdamu Λgai Λjudidíu. Dai tomali Λmo imidagai maiugitimu Λgai sΛΛlicamigadΛ —astΛtdai Gabriel.

³⁴ Tai amaasi ΛMaría tΛcacai ΛGavriel:

—¿Ducatai ΛpΛduñia agai goovai ismaacΛdΛ giñaaagidi aapi? Maiquiaa ΛrvΛΛnΛcami aanΛ cΛΛli di —astΛtdai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daidΛ itΛtdai:

—TΛvΛañimu Diuusi IbΛadΛ dai gΛΛmadu daacamu. Agai sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai. CascΛdΛ siΛΛscadΛ vuusiagi aali gΛΛli ismaacΛdΛ Suusi tΛΛgiduca agai, pocaitiadamu oodami: “Gooviava ΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi”. ³⁶ Dañi gΛaduñi Elisabeeta maraata agai Λmo ali gΛΛli casi ΛrooquimudadΛcatai ismaacΛdΛ pocaidacatadai sai maitistutuiditadai ismaamatagi vai sivi caviaa naadami masaadai istΛΛ Λmo ali siΛΛñi. ³⁷ Diuusi ivueeyi Λagi istumaasi iduñia Λliada —astΛtdai Gabriel.

³⁸ TaidΛ María itΛtdai:

—AanΛ iduunñimu Λagi istumaasi giñaaagidagi Diuusi. Vai Diuusi iduuna aanΛcΛdΛ pΛstumaasi giñaaagidi —astΛtdai María.

BodΛrΛ daivunu ii Gabriel.

³⁹ Dai bo chi^{ΛΛ}qui tasaic^{ΛΔ} cavami ii María gaamu ucoidigamu ^Λmo ali qui-iyamu Judeea d^{ΛVΛΛ}ri^{ΛΓΛ}. ⁴⁰ Dai Zacaría quiidi^{ΛΓΛ} vaa dai viaatuli Elisabeeta. ⁴¹ Aid^Λsi María viaatuli Elisabeeta maata taata ^ΛElisabeeta isoiñi mara^Δ ^Λraana. Dai aid^Λ Diuusi Ib^{ΛΔ} divia dai ^{ΛΛ}madu daaca agai. ⁴² Amaasi g^{ΛΓΛ} ^Λioo Elisabeeta dai pot^{ΛΔ}dai:

—Diuusi vaamioma c^{ΛΛ}gac^{ΛΓΛ} g^{ΛΛ}idi aapi istomasmaasc^{ΛΔ} ooqui. Dai c^{ΛΛ}gac^{ΛΓΛ} n^Λidi Diuusi g^Λmara ^{ΛΛ}p^Λ. ⁴³ Noo^{ΓΛ} aan^Λ sidiviakai giñdiviji c^{ΛΛ}gac^{ΛΓΛ} giñvuviaadamiga d^{ΛΔ}Δ. ⁴⁴ Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aan^Λ isoiñi giñm^Λara giñ^Λraana baig^{ΛΛ}dacai. ⁴⁵ Ali^Λ baig^{ΛΛ}idi aapi vaavoitudacai si^Λp^Λduñia agai ^Λgai ismaac^{ΛΔ} g^{ΛΛ}agidi Diuusi t^{ΛΛ}añicarud^Λ —ast^{ΛΔ}dai Elisabeeta.

⁴⁶ Amaasi icaiti María:

Ali^Λ siaa duutudai aan^Λ Diuusi.

⁴⁷ Dai ali^Λ baigiñ^Λidi aan^Λ Diuusic^{ΛΔ} ismaac^{ΛΔ} c^{ΛΛ}gac^{ΛΓΛ} giñvusasdi.

⁴⁸ Aan^Λ ^Λrsoitigami vai Diuusi v^{ΛΛ}sc^{ΛΓΛ} c^{ΛΛ}gac^{ΛΓΛ} giñn^Λidi.

Dai sivi abiaad^{ΛΓΛ} bait^Λcoga v^{ΛΛ}si ^Λoodami aduuc^Λai giñiim^Λdamu “Ismaac^{ΛΔ} Diuusi c^{ΛΛ}gac^{ΛΓΛ} n^Λidi”.

⁴⁹ ^Λgai ismaac^{ΛΔ} s^{ΛΛ}lic^{ΛΔ} viaa guvucadagai idui mui naana maasi g^{ΛΓΛ}rducami aan^Λ giñv^{ΛΛ}tar^Λ.

S^{ΛΛ}lic^{ΛΔ} tomali ^Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi ^Λgai.

⁵⁰ Diuusi v^{ΛΛ}sc^{ΛΓΛ} soig^{ΛΛ}idi v^{ΛΛ}scataic^{ΛΔ} ismaac^{ΛΔ} siaa duutudai ^Λgai.

⁵¹ Mui naana maasi g^{ΛΓΛ}rducami ivueeyi Diuusi g^Λg^Λgitoidac^{ΛΔ}.

Diuusi ali^Λ siaa ^{ΛΛ}ratudai ^Λgai ismaac^{ΛΔ} g^{ΛΓΛ}rduc^{ΛΔ} g^{ΛΛ}idi.

⁵² Diuusi camaitip^Λli si^Λr^Λt^Λaan^Λdamicagi ^Λgai ismaac^{ΛΔ} vaamioma gataaan^Λi, dai casc^{ΛΔ} maa ^Λs^{ΛΛ}licamigad^Λ ^Λsoituutuigami.

⁵³ Dai ^Λsoituutuigami ismaac^{ΛΔ} biugicoñicatadai Diuusi maa mui naana maasi istuuc^{ΛΔ} tataascon^Λca ^Λgai.

Daid^Λ ^Λriricu soituutuigami^{ΛΓΛ} viaa.

⁵⁴ Diuusi c^{ΛΛ}ga nuucada ^Λjudidíu ^Λgai ^Λrpipiooñigad^Λ dai Diuusi ali^Λ soig^{ΛΛ}idi ^Λgaic^{ΛΔ} casc^{ΛΔ}.

⁵⁵ V^{ΛΛ}si gomaasi idui ^Λgai poduuc^Λai bai duí ^Λgai Avraañicar^Λ dai ^Λaaduñ^Δ ^{ΛΛ}madu casc^{ΛΔ}.

Dai goñiooqui ismaac^{ΛΔ} bai duí ^Λgai ^Λrtomastuigaco v^{ΛΛ}tar^Λ.

Ascaiti María.

⁵⁶ Daid^Λ María vaica masaadai daja Zacaría quiidi^{ΛΓΛ} daida ^Λpamu nora g^Λquiiyamu.

⁵⁷ Dai caaayi istuigaco maraata agai Elisabeeta dai marai ^Λmo ali g^{ΛΛ}li.

⁵⁸ Aid^Λsi marai ^Λgai ^Λaaduñ^Δ ismaac^{ΛΔ} miaanioma oidacatadai iji dai m^{ΛΛ} dadiji dai n^Λn^Λidi dai poduuc^Λai camaí ^Λgai isDiuusi s^{ΛΛ}lic^{ΛΔ} c^{ΛΛ}ga tuiga Elisabeeta vuí. Dai baig^{ΛΛ}li v^{ΛΛ}scatai. ⁵⁹ Dai bo mamacova tasaic^{ΛΔ} ^Λpamu iji ^Λgai dai m^{ΛΛ} iquit^Λ tuucugad^Λ ^Λali g^{ΛΛ}li dai ^Λaaduñ^Δ Zacaría t^{ΛΛ}ta^Λ agaitadai pot^{ΛΛ}gidu ^Λoogad^Λ casc^{ΛΔ}. ⁶⁰ Taid^Λ ^{ΛΔ}Δ it^{ΛΔ}dai:

—Cho, Vuaana t^{ΛΛ}tu^Λmu aat^Λma —ast^{ΛΔ}dai.

⁶¹ Taid^Λ it^{ΛΔ}dai ^Λaaduñ^Δ:

—Tomali ^Λmoco g^Λaaduñi maipot^{ΛΛ}gidu di —ast^{ΛΔ}dai.

⁶² Daid^Λ ^Λaaduñ^Δ seeñamagi Zacaría maataca ^Λliditai ist^{ΛΛ}giduca ^Λgai ^Λgai. ⁶³ Taid^Λ ^ΛZacaría seeñac^{ΛΔ} taí g^Λaaduñi ^Λmo istumaasi istuuc^{ΛΔ} oojagi dai poduuc^Λai ooja: “Vuaana t^{ΛΛ}giducamu goovai”, asduuc^Λai ooja ^Λgai. Tai camait^{ΛΛ} ^Λaaduñ^Δ isducatai g^Λnt^Λg^Λituagi t^{ΛΛ}gacai ismaac^{ΛΔ} ooja ^ΛZacaría. ⁶⁴ Aid^Λsi quiaa n^Λn^Λidi ^Λaaduñ^Δ ismaac^{ΛΔ} ooja ^ΛZacaría taid^Λ ^ΛZacaría ^Λpamu ñioo dai s^{ΛΛ}lic^{ΛΔ} c^{ΛΛ}ga siaa duutuli Diuusi. ⁶⁵ Taid^Λ

Λaaduñda sλλlicada duduaadimu apamu ñioocacai ΛZacaría, vai vλλsi ucoidigana JudeeΛra vλλsi aipacoga gΛnaagidi Λoodami isducatai apadi ami JudeeΛra. ⁶⁶ Vλλsi ismaacada caí isducatai apadi naana maasi gantatagitoi dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Sioor maata istumaasicamu goovai? Sλλlicada Diuusi cλλgacera ñidi goovai —ascaiti Λoodami.

⁶⁷ Dai Diuusi Ibada divia dai amadu daja Zacaría ΛVuaana oogada. Aida ΛZacaría aagidi agaa oodami istatadai Diuusi Ibada ΛZacaría dai potatadai:

⁶⁸ Diuusi cadivia garlamadu dai casi cλλgacera garvuvaitu cascada alia siaa duutudai ana Diuusi.

Aatama arjudidíu Diuusi maamarada cascada.

⁶⁹ Diuusi garrootosi amo cλλgacera garvuviaadamiga ismaacada sλλlicada viaa guvucadagai.

Dai agai arcajiudad Davicaru ismaacada cλλga agiditadai Diuusi.

⁷⁰ Poduucai aiqui utu oidigara idui Diuusi gaatagi gñiñiooquituldiadamiga lamadu.

⁷¹ Tai agai aagidi garaaduñicaru iscλλgacera garvuvaida agai Diuusi.

Dai maidagito agai issoigarvuaada agai garsasaayu dai vλλsi ismaacada maitaroigadai.

⁷² Dai sai Diuusi soigallida agaitadai garaaduñicarucada.

Dai sai maiugu tagitoca agai Diuusi gaatagi ismaacada idui tucamara.

⁷³ Goovai argoatagi cλλgaducada ismaacada aagidi Diuusi garaduñi Avrañicaru dai pocaiti sai sλλlicada arvaavoi.

⁷⁴ Dai sai Diuusi garsoiña agai sai maisoimaasi gartaatamituldiña garsasaayu.

Dai tasai siaa duutudaiña aatama Diuusi maiduduaadicuitai.

⁷⁵ Dai cλλ vuaadatai Diuusi vui.

Dai cλλga agiditai aatama Diuusi siasi uucami oidacagi aatama amaasi uucami.

⁷⁶ Dai aapi giñmara poduucai gaiimadamu oodami Diuusi abaitacaaacami ñiooquituldiadamigada.

Aapi baitaqui imia agai ataanadami dai maa aagida agai oodami sai bai ganduucana dai siascada maa diviagi ataanadami sai cλλgacera mi-aadagidana.

⁷⁷ Dai maatatulda agai aapi oodami sai Diuusi agai dai cλλgacera garvuvaidi.

Dai garoigaldi vλλsi garsoimaascamiga.

⁷⁸ Diuusi garooga sλλlicada garoigadai dai soigallidi aatamacada cascada garrootosi gamara tavaagiaindara.

⁷⁹ Sai garaagidana isducatai Diuusi soicai oodami sai cλλga gantatagitocana tasai vaavoitudacai maiimana Diaavora lamadu.

Cascada povueeyi Diuusi tasai lamadu ajiopaiña.

Ascaiti Zacaría.

⁸⁰ Dai gallimi ali galli dai vλλs tasai vaamioma bajjimi gatagitoidaga. Dai aidasi cagaa agai oidigana oidatu asta aidasi gaagacai aagidi agai Diuusi ñiooquida arjudidíu. Dai maa diviacai aagidi agai ismaacada aagidi Diuusi isaagida agai.

2

¹ Aidasi vuusai Vuaana aida Augusto arga abaitacaaacamicatadai Roomara. Dai agai taji gasonara gucacamiga sai alcaldana oodami dai oojana istaatagidu. ² Aida artucamidarcatadai masiacalda agai vλλsi oodami

oidi daama oidacami. Aidamasi alicali oodami aid a Sireñio arcaigicatadai Siriana. ³ Matai taji oodami sai iimana siaaco vuvaaja masai caldana. ⁴ Cascada ii Osee Nasaretaiñdara Galilea davalariñdara Beleenamu Judeea davalariara. Davicaru arBeleenara vuusaicami dai Osee arcajiudad Davicaru cascada ii agai Beleenamu masai caldana. ⁵ Dai Osee vaidacai María Beleenamu. Casi argancuucunacamicatadai agai damos maiquiaa mapai oidacatadai. Dai María cayoga dueeyitadai. ⁶⁻⁷ Aidasi aayi agai Beleenara camaitiipucata dai siaaco ganuuliña agai cascada caapayu quiidara ganuuli agai. Dai aidasi quiaa malca daraajatadai agai, tai caaayi istuigaco duaadia agaitadai María dai dueeyi. Agai artuucamidara maracatadai tai biisa dai ami siaaco gacuaadana caapayu ami vooda.

⁸ Dai Beleena maigovai oidigana ajioopaitadai pastutuuru dai nuucadacatadai gansosoiga cañiru tucara. ⁹ Tai todian duucai gamaasitu amo Diuusi tlaañicarud a pastutuuru vuitapi. Tai Diuusi gavgucadacada cuudan duí ami siaaco daraajatadai agai tai duduaadimu a pastutuuru. ¹⁰ Tai potadai a Diuusi tlaañicarud:

—Maitavar duduaadacuda aapim. Aan anganbaidati calga ñiooqui dai idi ñiooquicada alia baiganliadamu aapim dai vasi oidacami oidi daama.

¹¹ Aaquiapo moquiyara siaaco oidacatadai Davicaru aaquioma movuusai amo calgacara ganvuviaadamiga. Agai argantaanadamiga Cristo. Cristo icaidaga amo gal tlaanadami ismaacada covai vuusaitu Diuusi sai calgacara gavuvaidiña. ¹² Mo siaaco gacuaadana caapayu mo caatcamu ali gali biisapicami sitagimu aapim dai poduucai maatmu aapim sai ismaacada ganaagidi ana sallicada arvaavoi —astadai a Diuusi tlaañicarud.

¹³ Mosai cuugaida ñioo agai tai mui vaamioma ganmaasitu Diuusi tlaañicarud daida itadai agai a pastutuuru:

¹⁴ Mal tavaagiar vasi Diuusi tlaañicarud calga ñioocai Diuusi vui.

Dai sivi tami oidigi daama Diuusi calgacara nidi oodami.

Cascada sivi gia calga ganiibastacan taadacamu gooidacami.

Ascaiti a Diuusi tlaañicarud.

¹⁵ Aidasi iji agai abiaadara tavaagiamu vaid a pastutuuru aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Tiimada gaamu moocoro Beleenamu dai nida istumaasi asducatai aradi goovai ismaacada garaagidi Diuusi —ascaiti a pastutuuru.

¹⁶ Dai otoma iji dai cavami iji dai malca tal agai a María dai Osee dai ali silañi mo caatcatadai siaaco gacuaadana caapayu. ¹⁷ Mostalgacai a pastutuuru agai otoma agidi a María amadu Osee iscaiti a Diuusi tlaañicarud agaitai ali silañi. ¹⁸ Dai vascatai ismaacada caí ismaacada agai a pastutuuru camaital isducatai gantatagituagi. ¹⁹ Dai a María maiugu tagitocana istumaasi aradi. ²⁰ Aidasi calpamu aa suuli a pastutuuru voyamu iimaitai siaa duutudaimi agai Diuusi dai calga aatagi aatagaimi agai Diuusi vatar vasicada ismaacada tal agai dai cal. Vasi povadi isducatai agidi a Diuusi tlaañicarud cascada.

²¹ Matai bo mamacova tasaicada iquita tuucugada ali silañi dai Suusi tlati. Maiquiaa nonocatai María abiaadara agidi Diuusi tlaañicarud sai Suusi tlatana cascada Suusi tlat agai.

²² Dai aidasi casi idui agai vasi isducatai agai Mosesacaru sallicamidara saida ivuaadana vasi ooqui silascada maamatadagi amaasi balcai agai ali gali Jerusaleenamu. Dai ami agal quiupaigadara judidíu itadai agai Diuusi:

—Aatama ipalidi sai garmara vallasara gaaagidiña —astatadai.

²³ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidara sai vasi judidú maamarada tu-camidara isarcacallicagi sai viaacatadai isivuaadagi Diuusi aa duiñdad. ²⁴ Iji agai dai dasda agai Diuusi gooca voutu dai gooca tutuugu poduucai isduucai oojisi Diuusi ñiooquidara.

²⁵ Mo Jerusaleenara oidacatadai amo cali Simuñi taagiducami. Dai calga agidiña Diuusi dai siaa duutudai. Dai agai atamoco ara ismaacada nanaracatadai isdiviagi amaadutai dai soñagi ajudidú vai agai lagi gataaanadagi gandavarragara. Dai Diuusi Ibadada amadu daacatadai Simuñi. ²⁶ Dai caagiditadai Diuusi Ibadada Simuñi sai maiquiaa muucucai agai tagia agaitadai Cristo ismaacada ootosa agai Diuusi. ²⁷ Dai Diuusi Ibadada ootoi Simuñi aga quiupaigadamu judidú. Tai aidami dada Osee amadu María dai bacati ali gali daida iduñia agai isducatai viituli Moseesacaru. ²⁸ Tai Simuñi bai ali silañi dai siaa duutuli Diuusi dai potadai agai Diuusi: ²⁹ Taaanadami, aana ivueeyi vasi istumaasi giñaagidi aapi. Sivi gia cacalga baigiñaliaracada muuquimu aana. Casi iñtagi aapi ismaacada giñaagidi cascada.

³⁰ Calaa aana idi calgacara vuviaadami ³¹ Ismaacada ootosi aapi vasi oidi daama oidacami.

³² Idi maatuldamu agai ismaacada maitarjudidú gañiooqui. Dai idi calga ñioocadamu gamaamara judidú vatarara.

Astatadai Simuñi.

³³ Daidada adadada Suusi mital isducatai gantatagituagi calcai istumaasi aagai Simuñi aagaitai amarada. ³⁴ Taidada Simuñi itadai:

—Vai Diuusi calgacara gannaidiña —astatadai.

Dai gooquidara itadai agai amaría lagi:

—Silascada galiagi idi ali silañi ismaacada ootoi Diuusi muidutai judidú calgacara vuvaaquimu idicada dai aa mui maicalgacara vuvaaquimu dai muidutai vui ñioocadamu. ³⁵ Dai poduucai gmaatamu isducatai gantatagitoi aoodami. Dai aapi sallicada galimu soaliaragai —astatadai Simuñi amaría.

³⁶ Ami Jerusaleenara oidacatadai amo oocodami Aana taagiducami. Agai arPanuelicaru maradacatadai daida arcajiudadasielicaru. Dai agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai. Aidasida artajicatadai cunai agai amo cali. Dai bo cuvaracami uumigicada viuudutu. ³⁷ Dai aidada camaaco coobai dan maacova uumigi viaacatadai. Dai vasa tasai maitacuaadatai aimaraiña agai aga quiupaigadamu ajudidú dai daaniña Diuusi sai soicaiña dai siaa duutudaiña Diuusi. ³⁸ Aidasi quiaa ami aga quiupaigadara judidú guucacatadai Suusi dadadada amadu Simuñi tai ami divia aana dai araga siaa duutuli Diuusi dai gooquidara ii dai mala aagidi vasi ajerusalemara oidacami ismaacada nanaracatadai isDiuusi calgacara vuvaidagi aagaitai asuusi.

³⁹ Aidasi canaato Osee amadu María vasi ismaacada aagai Diuusi ñiooquidara canoonora Nasareetamu Galilea davarrara. ⁴⁰ Vaidali ali gali galimi dai calga bajimi gatagitoidaga dai Diuusi calgacara naidi.

⁴¹ Vasi uumigi mosaajiña aga siaa duudagada judidú vai ajioopaiña dadadada asuusi Jerusaleenamu. ⁴² Dai amo imidagai caviaacatadai asuusi baivustaama dan gooca uumigi aidasi aayi istuigaco ajioopaiña agai Jerusaleenamu. ⁴³ Dai cadaivunucai aga siaa duudagai tai cavasi noonora aoodami tai asuusi anaasi Jerusaleenara vii. Daidada adadada

maimaatacatadai ismomacca vii asuusi. ⁴⁴ Povanaliditadai adadada sidasuusi oodami saagida imatadai dai amo tasai iji. Dai gaa agai asuusi oodami saagida dai taccaimi gnaaduñi dai aa oodami ismaacada maatacatadai agai, ⁴⁵ dai maitaa. Dai apamu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga agai.

⁴⁶ Vaica tasai gaa daida taa vai agaa quiuupaigadara ajudidíu daacatadai Suusi amadu ismaacada gamamaatatuldi Diuusi ñiooquida. Dai caga gatagito caa dai taccacai apa. ⁴⁷ Dai vascatai ismaacada caa ismaacada aagai asuusi camaitaa isducatai gantatagituagi. Dai povanalidi ducatai mosaa cagadu goovai mooda dai mosaa caga gaaa nonoragidi mastumaasi taccacai, asanalidi. ⁴⁸ Aidasi adadada taa asuusi poduucacai gantatagitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucacai gantatagitoi. Daida adada itadai:

—¿Giñmara tuipasi povarduñi? Goooca amadu aan ali duduaadimucataidai gagaagaitai —astadai María.

⁴⁹ Taida asuusi itadai:

—¿Tuimasida giñgaagai? ¿Maitamasmaat aapima isviaa aan isiduñiagi istumaasi giñajai giñoooca? —astadai.

⁵⁰ Taida adadada maimaat caí istumaasi aagidi asuusi maimaatacatadai agai isDiuusi googa aagai agai.

⁵¹ Taida oí asuusi gadada gaamu Nasaretamu dai apiamoasi caga agidi gadada. Daida adada maiugu tagitocana vasi isducatai pavueeyi dai istumaasi aagaiña asuusi. ⁵² Daida asuusi galimi dai vaamioma bajimi gatagitoidaga dai Diuusi cagacara naidi asuusi daida oodami caa cagacara naidi apa.

3

¹ Aidasi ativerio Sesara araga baitacacamicatadai Roomara. Cabaivustaama dan taama uumigi daacatadai agai, vaid Ponsio Pilaato arcaigicatadai Judeera, vaid Eroodasi arcaigicatadai Galileera, vaid Piili Eroodasi suculida arcaigicatadai Itureera amadu Traconiitara, vaid Lisaaniasi arcaigicatadai Aviliñiara, ² vaid Aanasi amadu Caifasi rbaitaguucacamigadacatadai apapaali. Dai aida avuaana Zacaría marada oidigana oidacatadai taida Diuusi ootosi amo ñiooqui. ³ Daida avuaana muiyapara aimaraña aqui Jordán ugidiana, dai aagidiña oodami sai ama duucacai gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana sai Diuusi oigaldana vasi soimaascamigada dai sai ganvapaconana sai naidiña oodami iscaama duucacai gantatagito dai camaisomaasi ivuaada agai. ⁴ Isducatai aagaitadai Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada siduñia agai Vuaana mospovadi. Agai aduucacai ooja:

Diuusi ootosa agai amo calli sai oidigana gamamaatatuldiña dai poduucacai gaaagidamu agai:

“Siascada oodami nanaracagi isdiviagi amo baitacacacami gaaagai isbaiduiñiagi voogada.

Poduucacai apa gaaagai masbaiduiñiagi ganiibadaga caotoma divia agai gartaanadamica cascada.

⁵ Siascada baiduiñiagi rbaitacacacami voogada siaaco dadacagiga gaaagai iscaga tpaalicadagi.

Dai siaacoga tuutuvidaca gaaagai iscaga tpaalicadagi.

Dai siaacoga noonoliñicagi voi gaaagai issalli tquiagi.

Dai poduucacai apa gaaagai isbaiduiñiagi oodami ganiibadaga.

⁶Dai vΛasi Λoodami oidi daama oidacami maatΛmu isDiuusi ΛrΛgai ismaacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ gavuvaidi”.

Ascaiti IsaiΛ oojadΛ.

⁷Aidasi vuvaaja Λoodami gΛnquiiquiaiñdΛrΛ sai vapaconana ΛVuaana taidΛ ΛVuaana potΛtdai:

—AapimΛ ismaacΛdΛ daivΛi tami ansai gΛnvapaconana Λpan ducami coocoyi ismaacΛdΛ vopooyi siuu duucu camΛΛjidagi vasoi poΛlilitai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gΛntaatatulda agai. ΛpΛga gΛaagai issΛlicΛdΛ Λma duucai gΛntΛtΛgituagi aapimΛ dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸GΛaagai mΛscΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ vai nΛidiña aa mΛscaΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai maitavΛr gΛnaagiada aapimΛ aipacoga mΛsaidΛ ΛrAvraañicarΛ cajiudadΛ sai cascΛdΛ cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi Diuusi. AanΛ angΛnaagidi sai asta goojoodai ismaacΛdΛ modaraaja cΛΛga istutuidi Diuusi isiduñiagi AvraañicarΛ cajiudadΛ isipΛliadagi. ⁹Diuusi cabai gΛduu issoimaa taatatuldagi maicΛΛ tuutiacΛdΛ Λpan duucai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ guicutai uusi ismaacΛdΛ maicΛΛgadu iibiadΛ dai mΛmΛidi. Poduucai Diuusi ootosamu Λoodami ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi mΛΛca siaaco tomastuigaco mΛΛcana tai —astΛtdai ΛVuaana.

¹⁰Amaasi Λoodami tΛcacai ΛVuaana daidΛ itΛtdai:

—¿Tuma duuna aatΛmΛ sividΛo? —astΛtdai.

¹¹TaidΛ ΛVuaana aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Λgai ismaacΛdΛ gΛviida gooca vaapasaragai gΛaagai isoidagi Λmoco Λgai ismaacΛdΛ maiviaa dai Λgai ismaacΛdΛ gΛviidacagi cuaadagai gΛaagai isaa oidagi ismaacΛdΛ maitΛviida —astΛtdai ΛVuaana.

¹²Tai dada Λmoco tumiñsi vuudami sai vapaconana ΛVuaana daidΛ itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, ¿tuma duuna aatΛmΛ? —astΛtdai.

¹³TaidΛ ΛVuaana aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Maitavaamioma gΛtaanΛi tumiñsi mosΛcaasi siΛsi maigarsi mΛsgataanΛdagi —astΛtdai ΛVuaana.

¹⁴Tai dada sandaaru ΛpΛ dai tΛcacai ΛpΛ:

—¿Dai aatΛmΛ tuma duuna? —astΛtdai.

TaidΛ ΛVuaana itΛtdai:

—MaitavΛr Λsiada aapimΛ Λoodami tomali Λmo istumaasi guvucadacΛdΛ tomali maitΛagai mΛsgΛpiΛr vuupada ismaacΛdΛ maigΛpiΛrΛ vΛΛtΛ, baiyomavΛr baigΛnΛliada ΛgaicΛdΛ mΛsmaacΛdΛ gamaitΛcΛi —astΛtdai.

¹⁵VΛasi Λoodami camaatΛcatadai isDiuusi ootosa agai ΛCristo dai canΛnracatadai dai cascΛdΛ povΛnΛlilitadai saidΛ ΛVuaana ΛrΛgai. ¹⁶DΛmos ΛVuaana potΛtdai vΛΛscatai:

—AanΛ gia suudagicΛdΛ gΛnvapaconai dΛmos divia agai Λmai ismaacΛdΛ gΛnvapacona agai Diuusi IbΛadΛcΛdΛ sai gΛnΛΛmadu daacana Diuusi IbΛadΛ. Dai Λgai vaa nΛida agai oodami ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛmaicΛΛga ivuaadami. Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛsi istutuidi Λgai. AanΛ tomali maiviaa sΛlicami isuupadagi susuusacadΛ gigiaaragadΛ. ¹⁷Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ cΛlivai tΛligi bai tueeyi tΛligi daidΛ ΛcosadΛ mΛmΛidi. Poduucai iduñia agai Λgai ismaacΛdΛ divia agai ΛoodamicΛdΛ. IsmaacΛdΛ vaavoitudai Λgai iimia agai tΛvaagiamu dai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diaavora ΛΛmadu iimi agai Λgai siaaco tomali Λmo imidagai maitutucui Λtai —astΛtdai ΛVuaana Λoodami.

¹⁸Dai poduucai dai mui vaamioma ñiooqui cΛΛgaducami aagidi ΛVuaana Λoodami. ¹⁹Dai aagidi Λgai ΛpΛ Λcaigi Eroodasi sai aliΛ soimaasi idui Λgai ΛΛsidacai gΛsuculi Piili ooñigadΛ Erodiiasi, dai sai Λma maasi soimaascami

idui ʌgai ʌpʌ. ²⁰ Gooquiʌʌ vaamioma soimaasi idui ʌEroodʌsi maisacai ʌVuaana.

²¹ Dʌmos aidʌsi maiquiaa gʌmaisatu ʌVuaana ʌgai vapacoi mui oodami dai vacoi ʌSuusi ʌpʌ. Vaidʌ ʌSuusi gadaanʌitadai Diuusi dai aidʌsi gadaanʌitadai ʌgai Diuusi tai gʌcupiooco ʌtʌvaagi, ²² tai Diuusi Ibʌadʌ tʌvai ʌSuusi daama ʌmo tugu maasi. Tai caidatu ʌmo ñiooqui tʌvaagiaiñdʌʌ dai pocaiti:

—Aapiapʌ ʌrgiñmara nai aliʌsi gʌoigʌdai aanʌ dai aliʌ baigiñʌlidi aanʌ apicʌdʌ —ascaiti ʌñiooqui.

²³ Suusi viaacatadai parʌ ʌmo coobai dan baivustaama uumigi aidʌsi gʌaaga gʌaa duiñdaga. Dai poʌlidadai ʌoodami isʌgai ʌrOsee maradʌ. ʌOsee ʌrmaradʌ Elicaru, ²⁴ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Maatatacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Levícaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Melquicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Anacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Osecaru, ²⁵ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Matatiasicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Amoosicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Naumacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eslicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nagaicaru, ²⁶ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Maatacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Matatiasicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Semeicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Osecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru, ²⁷ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Resacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Sorovaveelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salatielelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nelicaru, ²⁸ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Melquicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Adicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Cosaamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Elimoodamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eracaru, ²⁹ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Osuecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Elieesicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oorimacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mataatacaru, ³⁰ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Levícaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Simeoñicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Osecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Onanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eliaaquimacaru, ³¹ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Meliacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mainanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mataatacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nataanacaru, ³² ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Davicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Isaícaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Obedicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Boosocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salimoonocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Naasonocaru, ³³ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Aminadaavacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Araamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Esiroomacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Pareesicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru. ³⁴ Ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Jacocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Isaacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Avraañicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Tarecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nacoracaru, ³⁵ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Serugacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Raagaucaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Peleegacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eveelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salacaru, ³⁶ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Cainanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Arapaajadacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Semicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Noecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Lamecaru, ³⁷ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Matusaleenacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Enoococaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Areedicaru,

ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Maalaleelicaru, ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Cainanacaru, ³⁸ ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Enoosicaru, ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Setacaru, ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Adáñicaru, ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Diuusi agai idui Adáñi casc^Λda^Λ.

4

¹ Taid^Λ aSuusi ii a^Λqui Jordánaiñd^Λra^Λ vaid^Λ Diuusi Ib^Λad^Λ a^Λmadu daa-catadai dai a^Λgai vaa Diuusi Ib^Λad^Λ vaidacai oidigamu. ² Amaasi aid^Λsi m^ΛΛ oidigana divia a^Λgai anaasi daja goo coobai tasai. Dai si^ΛΛ^Λqui tasai daja a^Λgai camosaagidiña a^ΛDiaavora siduñia a^Λgai soimaasi. Dai si^ΛΛ^Λqui tasai daja a^Λgai oidigana a^Λcaaqui tasai maitauu a^Λgai. Dai asta a^Λcaaqui tasaic^Λda^Λ aayi biuugigai. ³ Amaasi a^ΛDiaavora it^Λadai:

—Isaapi arDiuusi marad^Λ di aagidañi goojoodai vai tascali g^Λnaatona —ast^Λadai a^ΛDiaavora.

⁴ Taid^Λ aSuusi aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—Diuusi ñiooquid^Λra^Λ pocaiti: “Maisiu mos^Λca tascalic^Λda^Λ istutuidi oodami isoidacagi, g^Λaagiava Diuusi ñiooquid^Λ a^Λpa^Λ”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Λra^Λ —ast^Λadai Suusi.

⁵ Aid^Λ a^ΛDiaavora vaidacai a^ΛSuusi a^Λmo g^ΛΛ tuvidacamu dai abiaad^Λra^Λ t^Λta^Λagidi v^ΛΛsi g^Λg^Λar t^Λta^Λaan^Λdami ismaac^Λda^Λ oidaga oidigi daama dai v^ΛΛsi oodami ismaac^Λda^Λ t^Λaan^Λi a^Λt^Λta^Λaan^Λdami. ⁶ Daid^Λ a^ΛDiaavora it^Λadai:

—V^ΛΛsi goovai ismaac^Λda^Λ g^Λt^Λagidi aan^Λ, aan^Λargiñtuidaga. Aan^Λ istutuidi ismaquia a^Λgi sioo^Λra^Λ maquia iñ^Λliada aan^Λ. Aapi ang^Λmaquiagi v^ΛΛsi goovai paid^Λ ar^Λtaan^Λdamica. ⁷ Isaapi g^Λtootonac^Λda^Λ c^Λquivagi giñvuid^Λra^Λ daid^Λ giñsiaa duutudagi v^ΛΛsi arg^Λtuidacamu goovai —ast^Λadai a^ΛDiaavora.

⁸ Taid^Λ aSuusi aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—Im^Λdañi tabiaad^Λra^Λ aapi Diaavora poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^Λra^Λ: “Siaav^Λr duutuada aapim^Λ g^ΛnDiuusiga dai mos^Λca a^Λgai a^Λmoco av^Λr a^Λgiada” —ast^Λadai a^ΛSuusi.

⁹ Dai gooqui^Λra^Λ vaidacai a^ΛDiaavora a^ΛSuusi Jerusaleenamu. Dai ami a^Λg^ΛΛ quiupaigad^Λra^Λ a^Λjudidíu daama t^Λsagi daid^Λ it^Λadai:

—Isaapi arDiuusi marad^Λ di, tabiaad^Λra^Λ m^Λtana g^ΛΛsi tuduid^Λ. ¹⁰ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^Λra^Λ:

Diuusi ootosamu g^Λt^Λtaañicaru vaid^Λ g^Λnuucaticana.

¹¹ Sig^Λdaagiadamu a^Λgai g^Λnnoonovic^Λda^Λ pai maisaraana g^ΛΛ^Λcaso a^Λmo odi-aba.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquid^Λra^Λ —ast^Λadai a^ΛDiaavora.

¹² Taid^Λ aSuusi aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^Λra^Λ di: “Mait^Λaagai p^Λsaagiadagi Diuusi said^Λ iduuna a^Λmo istumaasi mos^Λn^Λida a^Λliditai sabai giduuna” —ast^Λadai a^ΛSuusi.

¹³ Amaasi a^ΛDiaavora camait^Λagacai isducatai soimaasi iduiñtuldagi a^ΛSuusi dagito chi^ΛΛ^Λqui tasai.

¹⁴ Taid^Λ aSuusi a^Λpamu aa g^Λi Galileeamu. Daid^Λ Diuusi Ib^Λad^Λ a^Λmadu daa-catadai casc^Λda^Λ viaa a^Λgai guvucadad^Λ Diuusi. Dai v^ΛΛsi Galilee^Λra^Λ oidacami dai v^ΛΛsi a^Λmap^Λc^Λra^Λ sicoli Galilea oidacami maí istumaasi ivuaadatadai a^Λgai. ¹⁵ Dai ami Galilee^Λra^Λ a^ΛSuusi aipaco aim^Λraíña judidíu quiquiupaigad^Λra^Λ dai gamamaat^Λtuldiña Diuusi ñiooquid^Λ dai v^ΛΛscatai go^ΛΛ c^ΛΛga ñiooqui aagaiña aagaitai a^ΛSuusi.

¹⁶ Amaasi ΔSuusi aayi Nasareetana siaaco gΛΛ Agai. Dai aidasi aayi ibΛstaragai tasara ii Agai judidíu quiuupaigadΛamu ΛAggi poduucai gΛviidacatadai Agai cascada. Dai calquiva dai aaga Agai oojai. ¹⁷ TaidΛ Anuucadacami Alilivru maa Aliivru ismaacada ooja Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada. Vai Agai nanΛidi dai tΛΛ siaaco aduucai oojisi:

¹⁸ Diuusi IbΛada giñΛΛmadu daja.

Diuusi Λcovai giñvuusaitu ansai aanΛ imana dai aagidana ΛcΛΛgaducada ñiooqui ismaacada tAgito siora soicadagi vaidΛ ivuaada Agai istumaasi Diuusi ipΛlidi.

Dai ansai aagidana aanΛ Agai ismaacada maamaisaca ΔDiaavora sai casi istutuidi isvuvauquiagi.

Dai ansai nanΛaavatudana ismaacada maiñanΛeeyi.

Dai ansai soñana masmaacada soi duucanΛidi.

¹⁹ Dai ansai aagidana aanΛ Aoodami sai caaayi istuigaco Diuusi cΛAgacara nΛijada Agai vΛΛscatai.

Ascaiti Aoojai.

²⁰ Amaasi ΔSuusi cuu Aliivru dai gatΛAggi dai daiva. Dai vΛΛscatai ismaacada ami daraajatadai apiananΛidi ΔSuusi. ²¹ Tai Agai ñioo daidΛ itai:

—Siviat caaayi aapimΛ gΛnsaagida ismaacada ooja Isaíacaru —astΛtdai ΔSuusi.

²² Vai vΛΛscatai cΛAgga ñioocai aagitai ΔSuusi dai maitΛΛ isducatai gAntΛtAgituagi caAcatai ismosΛΛ cΛAgga ñioocai ΔSuusi. Dai aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti:

—CΛΛ maatΛ aatΛmΛ idi cΛΛli sidΛ arOsee maradΛ daidΛ artami oidacami —ascaiti Aoodami.

²³ TaidΛ ΔSuusi itΛtdai:

—SΛΛlicada povai iñtΛtaadamu aapimΛ: “PassΛlicada istutuidi isidunñiagi gomaasi di, iduunñi”. Dai povai iñtΛtaadamu aapimΛ AΛpΛ: “Tami siaaco argΛΛracami aapi igidunñi AΛpΛ istumaasi caΛ aatΛmΛ saidΛ idui aapi CapernaumΛ”, iñtΛtaadamu aapimΛ —astΛtdai ΔSuusi.

²⁴ DaidΛ ΔSuusi vaamioma ñioo daidΛ itΛtdai:

—SΛΛlicadaΛava arvaavoi ismaacada gΛnaagidi aanΛ sai siΛΛscada gamamaatΛtuldiadagi A mo Diuusi ñiooquituldiadamigada ΛAggi gΛdΛvΛΛragara maiΛΛgigitai caAcana Aoodami. ²⁵ Goovai ismaacada gΛnaagidi aanΛ gia sΛΛlicada arvaavoi. ΛΛquioma alia ii biuugigai Isireli dΛvΛΛriara, maiduudu vaica uumigi dan taucami cascada. Vai aidΛ oidacatadai Eliasicaru dai muiducatadai vipiuudu AΛpΛ. ²⁶ TaidΛ Diuusi maiotoi Eliasicaru tomali A mo viuudu quiidiamu anaasi issoiñagi Agai dai baiyoma sibΛacoga ootoi Agai A mo viuudu quiidiamu Sareepatara Sidóni dΛvΛΛriara sai soñana. ²⁷ Dai aidasi quiaa oidacatadai Eliasicaru mui judidíu viaacatadai Λcoocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga. Tai vΛΛscara tomali A maadutai Agai maiduaadi Eliasicaru dai baiyoma duaadi A mai sibΛaco oidacami Naamán tΛΛgiducami Siriara oidacami —ascaiti ΔSuusi.

²⁸ Dai goovai ismaacada aa ΔSuusi caΛ Aoodami dai sΛΛlicada baacoi vui.

²⁹ Dai vΛΛscatai guuquiva dai goguaama vaidacai ΔSuusi dai vuusaitu Nasareetaiñdara. Nasareeta aruranacatadai. MΛtai tΛsagi ΔSuusi A mo vavuana dai abiaadara mΛtana daituda agaitadai. ³⁰ TaidΛ ΔSuusi mosaagida daivusai Aoodami dai daivunu ii.

³¹ Amaasi ii ΔSuusi Capernaumamu Galilea dΛvΛΛriara. Dai ami maamatΛtuldi Aoodami Diuusi ñiooquidΛ A mo ibΛstaragai tasara. ³² Tai camaitΛΛ

Λoodami isducatai gantΛagituagi caΛcatai isducatai gamamaatΛtuldi Λgai dai Λpan Λasi cΛΛga ñioocaitai Λmo guvucadagai viaacami.

³³ Dai ami judidíu quiuupaigadΛra daacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛda viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai gΛgarΛ iña daidΛ icaiti:

³⁴ —Gardagitoñi. ¿Tuipasi divia aapi dai gΛroojotuldi aapi Suusi Nasa-reetΛra oidacami? ¿Garugiuga pΛsialidi aapi diviacai? AanΛ gia cΛΛga gΛmaata aapi. AapiapΛ ΛraΛco vuusaidadΛ Diuusi ismaacΛda tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti ΛDiaavora tΛaañicarudΛ.

³⁵ TaidΛ ΛSuusi bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtdai:

—Maitiñioocada. Dagitoñi gocΛΛli —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dΛvΛΛrapi daitu ΛcΛΛli vΛΛsi Λoodami vuitapi dai vuusai ΛcΛΛliaiñdΛra dai daivunu ii. Dai vΛΛscΛra tomali Λmo soimaasi maitiduuñi. ³⁶ Tai vΛΛsi Λoodami duduaadimu dai aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ispoduucai ñioocadagi? Ducatai istutuidi gocΛΛli istΛaanΛdagi Diaavora tΛaañicarudΛ mosΛΛ guvucadacΛda vai goDiaavora tΛaañicarudΛ ΛΛgidi dai otoma vuvacΛi —ascaiti Λoodami.

³⁷ DaidΛ Λoodami vΛΛsi aipaco oidacami aatagaiña dai aagaiña ΛSuusi.

³⁸ Amaasi ΛSuusi vuusai ami judidíu quiuupaigadΛaiñdΛra dai ii Simuñi quiidiamu. VaidΛ ΛSimuñi tuumudΛ sΛΛlicΛda coococatadai oiditadai toiñdagai. VaidΛ ΛaaduñdΛ ΛcoocoadΛ daañimi ΛSuusi sai duaaidana. ³⁹ TaidΛ ΛSuusi miaadΛra cΛquiva dai duaadi tai otoma dagito Λtoiñdagai. Tai otoma vañi Λooqui dai bibi gΛdadidacami.

⁴⁰ Dai aidΛ ΛcΛra urunoco duupidatai tasai mΛtai mui vuaapi ΛSuusi coococoidadΛ mui naana maasi coocodagai viaacami. VaidΛ ΛSuusi mostaatamai ΛcoococoidadΛ tuutucugadΛ gΛnoonovicΛda vai duduaadΛi. ⁴¹ Dai muidutai ΛcoococoidadΛaiñdΛra vuvaja Diaavora tΛaañicarudΛ. Dai gΛgarΛ ñioocai ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtdai ΛSuusi:

—AapiapΛ ΛrmaradΛ Diuusi —astΛtdai.

TaidΛ ΛSuusi bagaimi dai camaidagito isvaamioma ñioocada Λgai. ΛDiaavora tΛaañicarudΛ maatΛcatadai isΛgai ΛraCristo dΛmos ΛSuusi maitipΛlidadai isaaga Λgai cascΛda maidagito isvaamioma ñiooquiagi.

⁴² Dai camaasidatai ii ΛSuusi ami CapernauumaiñdΛra bai mΛΛcasi oidigana siaaco maioidaga oodami. TaidΛ Λoodami gaagamu daidΛ aayi siaaco daacatadai Λgai. MaitipΛlidadai Λoodami isimia Λgai. ⁴³ DΛmos ΛSuusi itΛtdai:

—AliΛ tΛgito aanΛ isimiagi sibΛaco gΛgar quiquiamu ΛpΛ dai aagidagi Λoodami sai Diuusi soicΛi Λoodami sai cΛΛgacΛra oidacana, cascΛda giñootoi Diuusi idi oidigΛra —astΛtdai ΛSuusi.

⁴⁴ DaidΛ ΛSuusi gaaagidimi Diuusi ñiooquidΛ quiquiuupaigadΛra Λjudidíu GalileΛra.

5

¹ Λmo imidagai ΛSuusi gΛΛ suudagi ugidiana daacatadai siaaco Genesareta tΛΛgidu ΛgΛΛ suudagi. Tai mui dada oodami dai camogΛvisa Λoodami dai sΛΛlicΛda abaana gugucΛi asta baitoma maioiñitudai caΛca Λlidadai Λgai Diuusi ñiooquidΛ cascΛda. ² TaidΛ ΛSuusi tΛΛ gooca vaarcu ΛgΛΛ suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. Λvatopa vuviadami cavuvajatadai abiaadΛra dai

vapaconaitadai g_{AN}vatopa vuicar_U. ³Taid_Λ _ΛSuusi ii dai t_{AS}ai vaarcugad_{ΛRΛ} Simuñi dai pot_{ΛTΛ}dai _ΛSuusi _ΛSimuñi sai m_{ΛΛ}casioma imitudana _Λsuudagi ugidiañd_{ΛRΛ}. Taid_Λ _ΛSuusi ami vaarcu_{ΛRΛ} daiva dai abiaad_{ΛRΛ} mamaat_Λtuldi _Λoodami Diuusi ñiooquid_Λ. ⁴Dai aid_Λsi canaato ñioo _ΛSuusi pot_{ΛTΛ}dai _Λgai _ΛSimuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudar_Λ av_{ΛR} suuliga g_{AN}vatopa vuvaidacar_U dai vuvaida vatopa —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSuusi.

⁵Taid_Λ Simuñi aa noragi daid_Λ it_{ΛTΛ}dai:

—Mamaat_Λtuldiadami _Λmo tucagi g_{ΛR}aaga aat_{ΛMΛ} dai maivui tomali _Λmoco, isaapi pocaiti di v_{ΛΛ}scat_Λ at_Λsuudar_Λ suuligagi govatopa vuvaidacarui —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSimuñi.

⁶Dai mospodui _Λgai dai s_{ΛΛ}lic_{ΛDΛ} mui vuvaitu vatopa asta saasaquimi _Λvatopa vuvaidacarui. ⁷Tai mooguid_Λ _Λgai g_{ΛN}aaduñi ismaac_{ΛDΛ} _Λg_Λmai vaarcu_{ΛRΛ} daraajatadai sai dadana dai soiñana. Tai _Λgai dada dai c_{ΛΛ}ga suusudagi v_Λgoocai vaarcu dai asta baitoma dupiquimi _Λvaarcu v_{ΛΛ}tacatai. ⁸T_{ΛΛ}gacai imaasi _ΛSimuñi Piiduru g_{ΛT}ootonac_{ΛDΛ} c_Λquiva _ΛSuusi vuid_{ΛRΛ} daid_Λ it_{ΛTΛ}dai:

—Mamaat_Λtuldiadami, iñdagitoñi, aan_{ΛRΛ}mo c_{ΛΛ}li soimaasi ivuaadami —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSimuñi.

⁹_ΛSimuñi ali_Λ duaadimucataidai casc_{ΛDΛ}. Dai v_{ΛΛ}si _Λgaa _{ΛRΛ} ismaac_{ΛDΛ} _{ΛΛ}madu daraajatadai v_{ΛΛ}scatai duduaadimucataidai mos_{ΛΛ} mui t_{ΛΛ}gacai vatopa. ¹⁰Jacovo dai Vuaana Sevedeo maamarad_Λ _Λraaduñd_Λcatadai _ΛSimuñi dai duduaadimucataidai _{ΛRΛ}. D_Λmos _ΛSuusi pot_{ΛTΛ}dai _ΛSimuñi:

—Maiti duaadicuda sivi uucami _{ΛR}vatopa vuudamicamu aapi dai sivi abiaad_{ΛRΛ} gaagadamu aapi oodami vaid_Λ giñoidatucuiña aan_Λ —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSuusi.

¹¹Dai amaasi cavuvaidacai _Λvaarcu _Λg_{ΛΛ} suudagi ugidiana anaasi viaa v_{ΛΛ}sia_Λcatatai dai oí _ΛSuusi.

¹²_Λmo imidagai _ΛSuusi _Λmo ali quiiy_{ΛRΛ} daacataidai tai ami aayi _Λmo c_{ΛΛ}li ismaac_{ΛDΛ} viaacataidai _Λmo coocodagai ismaac_{ΛDΛ} duvaldi gatuucuga. Dai aid_Λsi t_{ΛΛ} _Λgai _ΛSuusi g_{ΛT}ootonac_{ΛDΛ} c_Λquiva dai d_{ΛVΛΛ}rapi cuiqui dai daañimi daid_Λ it_{ΛTΛ}dai:

—Mamaat_Λtuldiadami p_{ΛS}ipaliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —ast_{ΛTΛ}dai _Λcoocoad_Λ.

¹³Taid_Λ _ΛSuusi taata g_{ΛN}oovic_{ΛDΛ} daid_Λ it_{ΛTΛ}dai:

—Ip_Λlidiana isg_Λduaaidagi. Duaadicami vii —ast_{ΛTΛ}dai.

Mospot_Λ _Λgai tai maigo ii _Λc_{ΛΛ}li coocodad_Λ. ¹⁴Taid_Λ _ΛSuusi pot_{ΛTΛ}dai sai maiaagidiña tomali _Λmaadutai imaasi dai pot_{ΛTΛ}dai:

—Mosai imi dai m_{ΛΛ} vuid_{ΛRΛ} c_Λquiva _Λpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacar_U sipoduuc_Λ maat_Λcamu _Λoodami iscadueeyi aapi —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSuusi.

¹⁵Dai aid_Λsi duduaaidiña _ΛSuusi _Λmo coocoad_Λ vai vaamioma aipaco imimi goñiooqui vai vaamioma mui oodami g_{ΛN}ampaidimi v_{ΛΛ}s t_{AS}ai ca_Λca _Λliditai Diuusi ñiooquid_Λ. Dai sai duduaaidana _Λgai coococoidad_Λ _{ΛRΛ}.

¹⁶D_Λmos _ΛSuusi _Λcovai vusac_Λñiña siaaco maitiipu oodami dai ami daañiña Diuusi sai soiñana.

¹⁷_Λmo imidagai _ΛSuusi gamamaat_Λtulditadai Diuusi ñiooquid_Λ vai ami daraajatadai _{ΛΛ}moco fariseo _{ΛRΛ} dai _{ΛΛ}moco mamaat_Λtuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ ismaac_{ΛDΛ} v_{ΛΛ}si _{ΛΛ}map_{ΛCΛRΛ}iñd_{ΛRΛ} Galilea dada dai v_{ΛΛ}si Judeeaiñd_{ΛRΛ} dai Jerusaleenaiñd_{ΛRΛ}. Taid_Λ _ΛSuusi Diuusi guvucadad_{ΛCΛDΛ} duduaadi _Λcoococoidad_Λ. ¹⁸Tai ami dada _{ΛΛ}moco c_{ΛCΛΛ}li dai b_{ΛΛ}caticatadai

uusiarra amo calli ismaacada maitistutuiditadai isoiñiagi vai agai vaasa aliditadai tuucavi siaaco daacatadai Asuusi. ¹⁹ Damos maitatlagaitadai siaa salli vaasagi agai acocoad gavistudicatadai oodami cascada. Dai vaaqui daama tatasai dai abiaadara cupiooco dai amui salli tvañi acocoad sueeyiara vvasi oodami saagida salli dai aitu siaaco daacatadai Asuusi. ²⁰ Dai aidasi taa Asuusi siasi vaavoitudaaitadai agai, potadai agai acocoad:

—Giñaduñi gasoimaascamiga caoigaldi —astadai.

²¹ Amaasi amamaatatuldiadami Diuusi sallycamigada amadu afariseo lagi gantatagitoimi dai povanlidi: “Siora idi calli dai pomaasi ñioocai. Vui ñioocai Diuusi tomali amaadutai maitistutuidi isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga mosagi Diuusi”, asanlidi agai.

²² Damos Asuusi maacatadai ispomaasi gantatagitoitadai agai dai potadai:

—¿Tuimasi poduucai gantatagitoi aapima? ²³ ¿Tumaasi sioma maisijaiga isaagagi: “Gasoiimaascamiga caoigaldi”, salla potadagi: “Cequivañi dai aimarda”? ²⁴ Gantlagidamu ana aapima ñsaana viaa amo sallycami dai viaa guvucadagai tami oidigi daama isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga —astadai Asuusi oodami.

Dai amaasi potadai agai calli cocoad:

—Aapi angaagidi vañigiñi dai bai gasuaa dai imada gquiyamu —astadai.

²⁵ Mospoti Asuusi tai otoma vañi acocoad vascatai vuitapi dai bai gasuaa istuucara caacatadai dai nora gquiyamu dai calla ñioquimi Diuusi vui. ²⁶ Dai vascatai oodami maitaa isducatai gantatagituagi dai calla ñioquimi Diuusi vui. Dai duduaadimucatai pocaiti:

—Sivi gia taa aatama istumaasi garducami —ascati.

²⁷ Dai amaasi vuusai Asuusi abiaadara dai taa amo calli tumiñsi vuudami. Agai Levi tagidu dai daacatadai quiyara siaaco gvuudana tumiñsi dai potadai Asuusi:

—Giñoidañi —astadai.

²⁸ Amaasi Levi cquiva dai anaasi viaa vasiaacatai dai oi Asuusi.

²⁹ Dai gooquira Levi idui amo ga vagimi gquiyara Asuusi vatarai dai ami daraajatadai mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa vuidara aga amadu. ³⁰ Vaida afariseo amadu amamaatatuldiadami Diuusi sallycamigada aatagidi Asuusi mamaatardamigada dai potadai:

—¿Tuimasi gacueeyi dai gayayyi aapima gotumiñsi vuudami dai gosoiimasi ivuaadami amadu? Aapima maicaga ivueeyi —astadai agai Asuusi mamaatardamigada.

³¹ Taida Asuusi aa noragi daida itadai:

—Ismaacada maitarcoococoidada maitagito duduaaidiadami mosagi cococoidada. ³² Poduucai ana ara maicacagaducada vatarai divia mosagi soimaasi ivuaadami vatarai antdivia ana vai ama duucai gantatagitona —astadai Asuusi.

³³ Amaasi agai cacai Asuusi daida itadai:

—Tuisida mosaa maitacueeyi dai mosasi gamamadaiña amamaatardamigada Vuana daida amamaatardamigada afariseo. Dai aapi gamamaatardamiga vatarai gacueeyi dai gayayyi —astadai agai.

³⁴ Taida Asuusi aa noragi daida itadai:

—¿Istutuidisi ismaitaugiagi Δ vapaidarsic Δ Δ mo cunataragi Δ sialascad Δ quiaa daraajagi Δ cuucuntadami? ³⁵ Δ amos todian duucai Δ muaatudamu Δ c Δ ali amaasi maitaugimu Δ vapaidarsic Δ —ast Δ adai Δ Suusi Δ oodami.

³⁶ Dai apiamamaat Δ tuldi dai pot Δ adai:

—Tomali Δ maadutai maisaranan tada Δ mo ipuurui utuudui dai Δ c Δ da daasdagi Δ mo ipuurui caliñdad Δ . Ispoduuñiagi Δ gai siala tuidimu Δ ipuurui utuuduc Δ dai Δ ascara Δ icuusi utuuduc Δ maic Δ ga viimu Δ ipuurui caliñdad Δ . ³⁷ Tomali Δ maadutai maitueeyi valienti utuudui ojoogi Δ c Δ aliocoidad Δ ispoduuñiagi Δ valienti utuudui cocopoñtudamu Δ ojoogi dai siala tuidimu Δ asi sialasi Δ valienti Δ caasi Δ ojoogi. ³⁸ Cascad Δ Δ gaagai isoojogi uutuducami Δ tuaadagi valienti utuudui dai poduucai maisiala tuid Δ Δ valienti tomali Δ ojoogi. ³⁹ Δ ascatai ismaac Δ Δ y Δ yi valienti caliñdad Δ gooqui Δ maiaagaiña valienti utuudui pocaitiña sai sioma Δ añiga caliñdad Δ —ast Δ adai Δ Suusi Δ oodami.

Gomaasi aagidi Δ Suusi Δ oodami Δ ga maatac Δ atai isaoodami apiavaamioma Δ ga vaavoitudai Δ quida Δ vaavoidaraga dai maisiu utuuduc Δ mamaat Δ tuldaragad Δ Δ Suusi.

6

¹ Δ mo imidagai ib Δ staragai tas Δ Δ sicami saagida imaitadai Δ Suusi vaid Δ Δ mamaat Δ rdamigad Δ vaiñcumaimi taligi muurad Δ dai Δ annoovic Δ calivaimi dai cuumimi. ² Tai Δ maadutai Δ fariseo it Δ adai:

—¿Tuim Δ sida ivueeyi aapim Δ aa duiñdagai ismaac Δ maitiipu oigaragai isivuaadagi ib Δ staragai tas Δ ? —ast Δ adai.

³ Taid Δ Δ Suusi aa noragi daid Δ it Δ adai:

—¿Maitamasquiaa Δ idi aapim Δ oojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru Δ mo imidagai aidasi Δ gai Δ madu aaduñ Δ biuugicoi? ⁴ Vaa Δ gai Δ quiiy Δ siaaco siala duutudaiña Δ judidíu Diuusi dai vui Δ paana daasdarad Δ Diuusi dai uu Δ gai dai oi Δ aaduñi ismaac Δ Δ madu daraajatadai. Daid Δ Δ paana mos Δ gi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi Δ gi poduucai viituli Moseesacaru cascad Δ , tai Δ ascara vui Δ Davicaru dai uu.

⁵ Dai pot Δ adai Δ pa:

—Aan Δ viaa Δ mo Δ alicami cascad Δ viaa aan Δ Δ alicami isaagagi istumaasi Δ aduñiagi ib Δ staragai tas Δ —ast Δ adai Δ Suusi.

⁶ Δ pa Δ mo ib Δ staragai tas Δ judidíu quiuupaigad Δ vaa Δ Suusi dai Δ gaagacai mamaat Δ tuldi Δ oodami Diuusi ñiooquid Δ . Tai ami vaa Δ mo Δ ali ismaac Δ Δ quisapicatadai novid Δ Δ alisia pad Δ . ⁷ Vaid Δ Δ mamaat Δ tuldiadami Diuusi Δ alicamigad Δ Δ madu Δ fariseo soobidacatadai Δ Suusi sabai duaaidana ib Δ staragai tas Δ dai poduucai viaacagi istuc Δ Δ pi Δ vaaajagi Δ gai Δ Suusi. ⁸ Δ amos Δ Suusi maatac Δ atadai ismaasi Δ nt Δ gitoitadai Δ gai daid Δ it Δ adai Δ ali ismaac Δ Δ quisapicatadai novid Δ :

— Δ quivañi dai Δ an Δ si Δ quiva —ast Δ adai.

Taid Δ Δ ali Δ quiva dai ami Δ quiva siaaco aagidi Δ Suusi. ⁹ Amaasi Δ Suusi pot Δ adai Δ ga:

—Giñaagidavurai Δ mo istumaasi: ¿Tumaasi oidaga oigaragai isivuaadagi ib Δ staragai tas Δ istumaasi Δ gaducami maic Δ gaducami sio, Δ gac Δ vuvaidagi oodami coodagi sio? —ast Δ adai Δ Suusi.

¹⁰ Amaasi Δ Suusi Δ an Δ idi Δ ascatai ismaac Δ ami daraajatadai dai pot Δ adai Δ ali:

—Giñuuliñdañi ganovi —astatadai.

Taidal acalli uuliñi ganovi dai cacalga duaadicami vii. ¹¹ Taidal agaa sallicadla baacoi dai aipaco gantacacaimi astumaasi istutuidi isiduuñiagi asuusi vui.

¹² Amaasi ii asuusi amo giidiamu dai daañia agai Diuusi sai soiñana dai amo tucagi anaasi siaa daanaitai Diuusi. ¹³ Dai aidasi camaasi agai vai gamamaatardamiga dai covai vuvaitu baivustaama dan gooca agai saagidaiñdaral saidal rojootosadacana. ¹⁴ Dai potatagidu agai: Amoco arsimuñi taidal asuusi Piiduru taltai arpa, dai Aandarasi arpa Simuñi suculid, dai Jacovo, dai Vuaana, dai Piili, dai Bartolomé, ¹⁵ dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo Alfeo marad, dai Simuñi agai aramoco zelolote saagidaiñdaral, ¹⁶ daidal Uudasi Jacovo suculid, daidal Uudasi Iscaliote ismaacadal gooquiarioma gatlagi asuusi.

¹⁷ Daidal asuusi tavai giidaiñdaral vascatai agai lamadu. Dai amapacala siaaco tpaalica calquiva asuusi mui gamamaatardamiga lamadu dai oida-catadai arpa mui oodami vasi Judeea davaraiñdaral dai Jerusaleenaiñdaral dai coostaiñdaral siaaco Tiuro tagidu dai Sidoni arpa. Vasi idi ami dada calca liditai Diuusi ñiooquidai dai duduaadia liditai arpa cascada dada agai. ¹⁸ Dai ismaacadal soimaa taatacana viaacatai Diaavora talaañicarudal vasi duduaadi asuusi. ¹⁹ Vasi oodami taata liditadai asuusi. Agai duduaaidiña cococidadal gavgucadacadal cascada.

²⁰ Amaasi asuusi vui nanlava gamamaatardamiga daidal itadai:

—Diuusi calgacala gannidi aapim giñmamaatardamiga. Aapim calga maata istagito siora gansoiñagi maid ivuaada aapim istumaasi Diuusi ipalidi.

²¹ Diuusi calgacala gannidi aapim ismaacadal biuugicoñi sivi gooqiaral tatasconaca agai aapim cascada.

Diuusi calgacala gannidi aapim ismaacadal suana sivi, gooqiaral asada agai aapim cascada.

²² Diuusi calgacala gannidi aapim ismaacadal gancaldai oodami dai silscadal maitanñiooquiadagi, daidal ganñiooquiadagi, dai tomali maicalca liadagi gantalaraga vasi goovai povduuñimu giñoidatucitai aapim. ²³ Vascala sallicadavar baiganliada amaasi. Poduucai idui lqui aaduñcardu goodami maical tuutiacad Diuusi ñiooquituldiadamigadacada. Mal tavaagiaral ganmaaquimu Diuusi mui naana maasi calgaducami.

²⁴ Damos sil soimaa taatamu ariricu gooqiaral, sivi gia viaa agai istucadal baiganliadagi.

²⁵ Sil soimaa taatamu agai ismaacadal tatascon sivi, gooqiaral biuugicoñicamu agai. Sil soimaa taatamu agai ismaacadal sivi asi, gooqiaral suanadamu agai soaliaragaicada.

²⁶ Sil soimaa taatamu agai silscadal vascatai calga ñioocadagi agai vui, poduucai idui lqui aaduñcardu gaicadal ismaacadal poduucai yaatagai saidal arDiuusi ñiooquituldiadamigada.

²⁷ Damos aapim asmaacadal giñcal aapim anganaagidi: Oigadavurai gansasaayu, dai calgavar ivuiidiada ismaacadal gancaldai. ²⁸ Calgavar ñioocada agai vui ismaacadal maicalga ñioocai aapim ganvui. Ismaadutai

ganñiooquiadagi daanadavurai Diuusi agai vattara. ²⁹ Isamaadutai gangagaviagi amapiadara ganvuivasa vurai ajadara vui daasa ara. Dai isamaadutai baiyagi gasuaa dagitoñi vai baccañña gavaasaraga ara. ³⁰ Dai siora gataanadagi amo istumaasi pai oidiada. Isamaadutai baiyagi istumaasi argatuidaga maititaanada. ³¹ Ivuiidiadavurai aa mastumaasi aapim ipaliadagi isganvuiidiada agai ara.

³² Msaapim oigadagi moscaasi ismaacada ganoigadai aapim, ¿tumaasi arcagai poduucai? Asta agai ismaacada maicaga tuutuiga ara poduucai ivueeyi. ³³ Masiaara caga ivuiidiadagi moscaa agai ismaacada caga ganvuiididi aapim, ¿tuma caga ivueeyi aapim poduucai? Maicaga tuutiadada ara poduucai ivueeyi. ³⁴ Dai mastaañiupiadagi moscaa agai ismaacada gnaa noragidadan tadacagi, ¿tumaasi caga ivueeyi aapim poduucai? Maicaga tuutiadada ara taañiupidi agaa maicaga tuutiadada dai nalaracana isaa noragidagi. ³⁵ Damos aapim glaagai isoigadagi gansasaayu dai caga ivuiidiadagi dai taañiupiadagi dai maitagiticagi masaa gannoragidagi. Poduucai Diuusi naana maasi ganmaaquimu dai poduucai aapim maamarada Diuusi ismaacada aravaamioma baitacaacami ganducamicamu. Diuusi cattuiga maicaga ivuaadami vui dai ismaacada maiDiuusiatanamquidana caitiña. ³⁶ Oigaldiadavurai aapim aa poduucai isduucai Diuusi ganooga oigaldi maicaga tuutiadada.

³⁷ Maitavar pocaitiada: “Dañi taa soimaasi idui agai”, masimaipovantatadamu aapim ara. Maitavar pocaitiada siargapiar caatacami agai masimaipovantatadamu aapim ara. Oigaldiadavurai aa msaapim ganoigalidadamu ara. ³⁸ Oidiadavurai aapim aa masiaapim ganoidiadamu ganbaimocorara amo apavidacarui cagaducamiara caa suudacami gigigidicami, dai caa gaisatudicami dai vattancacami. Apavidacaruidada ismaacadacada gamaacai aapim istumaasi agai vaacada ganmaaquimu agai ara —astatadai asuusi.

³⁹ Dai asuusi aduucai gamamaatatuldi:

—¿Istutuidisi amo mainaadami isvoidaticagi amai mainaadami? ¿Maisiu suuligia agai vagoocatai sibal daccara? ⁴⁰ amo mamaatardami maivaamioma maata ismamaatatuldiadamigada, dai siascada cacaga maatia agai aran lasi maatacamu gamamaatatuldiadamiga.

⁴¹ ¿Tuipasi gatagito naidi aapi issoimaasi ivueeyi gaduñi dai maitatagito naidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴² Ducatai maisiaa arai aapi ispotatadagi gaduñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitatagito naidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi aramoco ismaacada aagai amo istumaasi daida ivueeyi ama maasi. Araga glaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquira aagidagi ganaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

⁴³ Maioidaga uusi cacagaducami issoimaasi iibiatadagi dai amo uusi maicagaducami maitistutuidi iscagaducagi iibiada. ⁴⁴ Vasi uusi gamaata iibidara. Maitavyoovai iigosi tomali uvasi uupariaindara. ⁴⁵ Amo calli maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñioocaiña, ibadara daja gocatagitoidagai cascada. Dai acalli maicaga ivuaadami goaggi soimaasi ñioocaiña, ibadara daja gosoimaasi tagitoidagai cascada istumaasi aagai agai gatañicada vasi ibadaindara vusacai.

⁴⁶ ¿Tuimasu pocaitiña ansai aana arganaamu dai vascara maitiñagidiña?

⁴⁷ Ganaagidamu aana siora aran ducami agai ismaacada giñagiditai

caλ daidλ ivueeyi istumaasi aagidi aanλ. ⁴⁸ Agai λpan ducami λmo cλλli ismaacλdλ idui λmo vaaqui dλmos λpλga cλλga tuucavi cooco λgai dai cλλgaducami daí simiento dai aidλsi gλpi daivusai suudagi vλλscaraλ maioiñitu alia cλλgaducata dai simientogadλ cascλdλ. ⁴⁹ Dai ismaacλdλ giñcaλ dai maitivueeyi istumaasi tλaanλi aanλ λgai λpan ducami λmo cλλli ismaacλdλ idui λmo vaaqui mosdλvλλrapi maidarasacai ooodai uta tai gooquiλrλ gλpi daivusai suudagi dai daitu taidλ λvaaqui camaicλλgaducami vii —astλtdai λSuusi λoodami.

7

¹ Aidλsidλ λSuusi naato ñiooqui λoodami ii Capernaumamu. ² Vai ami oidacatadai λmo sandaaru tλaanλdamigadλ λgai λrromanu dai λgai viaacatadai λmo piooñi ismaacλdλ alia oigλdai λgai vai λgai alia coococatadai cayoga muu. ³ Daidλ λsandaaru tλaanλdamigadλ cajioomacatadai isami aimλraitadai λSuusi dai ootoi chilλqui tλtλaanλdamigadλ judidíu sai mλλ daanλna λSuusi sai diviana dai duaaidana λpiooñigadλ. ⁴ Tai λgai miaadλrλ guuquiva siaaco daacatadai λSuusi dai sλλlicλdλ goguaama oidatucui dai potλtdai:

—Idi sandaaru tλaanλdamigadλ gia glaagai passoñagi. ⁵ Agai gia siaa gλrduutudai aatλmλ judidíu dai λgai vaa λgai dai gatλjai duiñdagai gλrquiupaiga —astλtdai.

⁶ Taidλ λSuusi ii λgai λmadu dλmos aidλsi cayoga aayi λgai quii taidλ λtλaanλdamigadλ sandaaru ootoi aa glaaduñi sai potλtdana λSuusi:

—Mamaatλtuldiadami maitisoι gλvuaada aanλ tomali maiviaa sλλlicami pλsvaquiagi giñquiiyλrλ, ⁷ cascλdλ maitipiñli aanλ isλλgi mλλca gλgaagamuagi. Mosai potλi sai duaadana sidλ giñpiooñiga caduaadimu, asduucai ootosi λsandaaru tλaanλdamigadλ ñiooqui. ⁸ Aanλan λpλ viaa giñtλtλaanλdamiga dai poduucai λpλ viaa aanλ giñsandaaruga ismaacλdλ tλaanλi aanλ siuu duucu potλtda aanλ λmoco sai imλλna vai aimλrai dai siuu duucu potλtda aanλ sai diviana vai didivai, dai siuu duucu tλaañia aanλ giñpiooñiga saidλ iduuna λmo istumaasi vaidλ ivueeyi.

⁹ Aidλsi caλ λSuusi imaasi maitλλ istumaasi gatλgituagi λcλλli vui dai vui nλnλaava λoodami ismaacλdλ oiditadai dai potλtdai:

—Sλλlicλdλ tomali judidíu saagida mainλidi aanλ tomali λmoco ispocaasi vaavoitudai siλλsi vaavoitudai idi cλλli —astλtdai.

¹⁰ Dai aidλsidλ λojootosicami quiiyλrλ dada vaidλ λpiooñi coocoadλ cadu-aadicatadai.

¹¹ Dai cadaivunucai imaasi vaidλ λSuusi Naína amaco imλitadai vaidλ λmamaatλrdamigadλ oiditadai dai mui aa oodami λpλ. ¹² Dai aidλsi cayoga aayi λgai ami Naíñλrλ tλλ mλsbλλcaticatadai λmo muuquiadλ dai yaasa agai dai λgai λmaaduacatadai maradλ λooqui viuudu vai mui oodami ami dλvλλriλrλ oidacami oiditadai. ¹³ Dai aidλsi tλλ λSuusi soigλλli λooquicλdλ dai potλtdai:

—Maiti suaacada —astλtdai.

¹⁴ Dai miaadλrλ cλquii va dai taata λcajooñi tai guuquiva λgai ismaacλdλ bλλcaticatadai taidλ λSuusi potλtdai λgλλli muuquiadλ:

—Gλλli aanλ angλaagidi vañigiñi —astλtdai.

¹⁵ Tai λgai ismaacλdλ λrmuuquiadλcatadai sλλli daiva dai glaagacai ñioocai taidλ λSuusi tλλgi λdλλdλ. ¹⁶ Dai tλλgacai λoodami imaasi vλλscatai dudu-aadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaitimi:

—Garsaagida tigamaasitu amo Diuusi ñiooquituldiadamigada —ascaiti.

Daidai icaiti aapa:

—Diviatiqui Diuusi dai soña agai gamaamara —ascaiti aoodami.

¹⁷ Dai vasi Judee agai dai vasi uugidiana gamaí istumaasi idui aSuusi.

¹⁸ Taidai aVuaana maí vasi gomaasi, amamaatardamigada aagidi cascada. Taidai aVuaana vaí gooca gamamaatardamiga. ¹⁹ Dai ootoi siaaco daacatadai aSuusi sai tacaana sabai agai samicada agai Cristo ismaacada viaacatadai isdiviagi sabai gaagai isnaaracagi amai. ²⁰ Taidai amamaatardamigada aVuaana miaadaga guuquiva aSuusi daidai itadai:

—AVuaana, agai ismaacada vaponai aoodami, garootoi tsai gatacaana pasabai aapi agai Cristo ismaacada viaa isdiviagi sipa sabai gaagai tsanaracagi amai —ascaiti aVuaana mamaatardamigada.

²¹ Dai aidasi mosaayi agai ami aSuusi duduaadi mui oodami coocoidada dai ismaacada viaacatadai Diaavora taañicaruda duduaadi aapa dai mui ismaacada mainaeyitadai agai naaavatu. ²² Dai poducaí aSuusi aa noragi dai potadai:

—Maaavaa aagida aVuaana vasi mastumaa naidi dai caa. Dai aagidavurai isducatai ismaacada mainaeyitadai casi istutuidi isnaadagi dai ismaacada maiajioopaitadai caajioopai, dai ismaacada viaacatadai gocoocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga duduaadi, dai ismaacada maitaaidacatadai cataaaidaga, dai coidada duduaacarai, dai soituutigami vasi gamamaataduldi ismaacada agai daidai arcagacaga vuvaidaragai.

²³ Baigaliadamu siora apiagiñvaavoitudadagi —ascaiti aSuusi.

²⁴ Dai aidasi caiji agai ismaacada ootoi aVuaana taidai aSuusi gaagacai aagidi aoodami dai agai aVuaana dai potadai aoodami:

—¿Matumaasi naidamu aapima oidigamu? ¿Masbai naidamu aapima avasoi ismaacada mosaipaco oiñidi avali? ²⁵ ¿Matumaa naidamu aapima, amo caali ismaacada caga dadaapacami yuucustai? Aapima caga maata sai ismaacada caga dadaapacami yuucustai cacagaducami quiquira oidaga gagar raí baabaquidaga. ²⁶ ¿Matumaasi naidamu, amo Diuusi ñiooquituldiadamigada? Ajaa samicada anganaagidi, daidai arasta vaamioma isamo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁷ Vuaana agai ismaacada aagai Diuusi ñiooquidaga dai pocaiti: “Ootosamu aana amo ootocami aapi gbaitiqui vai agai aagidana giñiooqui aoodami dai poducaí agai cabai ganducamu dai vaavoitudamu ismaacada aagida aapi”, ascaiti Diuusi.

²⁸ Ganaagidiana aana sai Vuaana vaamioma taana istomaliamaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigada dai vascatai ismaacada gataana agai siaaco taana Diuusi vaamioma gataana agai isVuaana —astadai aSuusi.

²⁹ Dai aidasi caa imaasi vasi aoodami amadu atumiñsi vuudami ismaacada gnavapacoinaitadai aVuaana vacuanaragadada maata ta sai istumaasi aagai Diuusi arvaavoi. ³⁰ Damos afariseo amadu amamaataduldiadami Diuusi samicamigada ismaacada maitanvapacoi Vuaana vacuanaragadada mosamaapiadaga viaa istumaasi Diuusi ipaliditadai isidunñiagi agai vataraga. ³¹ Vaidai aSuusi pocaiti:

—¿Tumaasi apan ducami aoodami sividada? ³² apan ducami aali ismaacada plaasaga gatavaiñi dai iñoquidiña ganaaduñi daidai itadaiña: “Iiva aatama muusicocada matai maitatuutudai. Susuañi aatama matai aapima maisuañi”, astadaiña. ³³ Diviacai Vuaana agai ismaacada vaponai aoodami dai maitacueeyi tascali tomali maitayayyi istumaasi guvuucami, mai aapima pocaiti sai viaa amo Diaavora tañicaruda. ³⁴ Dai diviacai aana ismaacada viaa amo samicami dai gacueeyi dai gayayyi mai pocaiti

ansaidΛ artuu naacΛdami daidΛ aririΛracami, dai ansaidΛ araduñdΛ tumiñsi vuudami dai amaicΛga ivuaadami. ³⁵ VΛascatai ismaacΛdΛ aΛgidi Diuusi cΛΛ maatΛ isaliΛ cΛΛgadu Diuusi maatΛdagadΛ —astΛtdai ΛSuusi.

³⁶ Amaadutai Λfariseo vaí ΛSuusi sai quidiΛrΛ gaugaana taidΛ ΛSuusi ii quidiamu dai meesa vuidΛrΛ daiva. ³⁷ Tai Λmo ooqui Λgai vaa dΛvΛΛriΛrΛ oidacami ismaacΛdΛ gogoosi gΛducamicana maí siΛSuusi ii fariseo quidi-
amu dai Λmadu gaugia agai. Λgai ami divia dai bΛacati Λmo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. Atucayu alavastrocΛdΛ duñisi. Λgai
Λrodai namΛaacami. ³⁸ Dai suaaquimi daidΛ ΛSuusi ΛcasodΛ abaana daiva
dai vacuañdimi ΛcasodΛ gΛoogacΛdΛ dai gooquiΛrΛ gΛcuupacΛdΛ gaqui dai
usupi dai gooquiΛrΛ tΛi asaiti sigian uuvaicΛdΛ. ³⁹ AidΛsidΛ Λfariseo is-
maacΛdΛ vaí ΛSuusi tΛΛ imaasi povΛali: “Isidi cΛΛli sΛΛlicΛdΛ arΛmo Diuusi
ñiooquituldiadamigadΛcamudai maatΛmudai goovai ismaa ooqui goovai dai
taatamai. Goovai gogoosi gΛducami”, asΛlidi Λfariseo. ⁴⁰ TaidΛ ΛSuusi
potΛtdai Λfariseo:

—Simuñi gΛaagida iñΛlidi aanΛ Λmo istumaasi —astΛtdai.

TaidΛ Λfariseo aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Giñaagidañi —astΛtdai.

⁴¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—Λmo cΛΛli tañiuuvi tumiñsi goocatai cΛcΛali. Amaadutai tañiuuvi Λgai
taan sientu daidΛ agΛmai taajucan sientu. ⁴² Dai tomali amaadutai
vΛgoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taidΛ ismaacΛdΛ gatañiuuvi
mosoi ismaacΛdΛ vuaatulditadai Λgai. Sivi giñaagidañi ¿ismaacΛdΛ vΛgoocatai
vaamioma oigΛdai? —astΛtdai ΛSuusi.

⁴³ TaidΛ ΛSimuñi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—PοΛlidi aanΛ sai ismaacΛdΛ vaamioma mui oi —astΛtdai Λfariseo.

TaidΛ ΛSuusi potΛtdai:

—Vaavuava ismaacΛdΛ aagai aapi —astΛtdai.

⁴⁴ Amaasi ΛSuusi vui nΛnΛaava Λooqui dai potΛtdai ΛSimuñi:

—¿NΛidipΛsi idi ooqui? Vaa aanΛ gΛquiiyΛrΛ pΛtai maitiñmaa suudagi
istuucΛdΛ vacuana aanΛ giñΛcaso poduucΛi isduucΛi gΛrviida aatΛmΛ tai
idi ooqui vapacoi giñΛcaso gΛoogacΛdΛ dai gΛcuupacΛdΛ gaqui. ⁴⁵ Dai
aapi maitiñusupi poduucΛi isduucΛi gΛrviida aatΛmΛ, vai goovai aidΛsi abi-
aadΛrΛ vaa aanΛ maidagitocΛi uusupigai giñΛcaso. ⁴⁶ Dai aapi maitiñtΛi
asaiti giñmoana poduucΛi isduucΛi gΛrviida aatΛmΛ tai goovai giñtΛi asaiti
sigian uuvadami giñΛcasoana. ⁴⁷ CascΛdΛ angΛagidi sai idi ooqui tΛtΛgidi
vΛascatai isaliΛsi iñoigΛdai aliΛsi arsoimaasi iducami goovai cascΛdΛ dai
vΛΛsi soimaascamigadΛ caoigΛldi. DΛmos Λmai oodami ismaacΛdΛ armaisi
soimaasi iducami gatΛtΛgidi ismaisi iñoigΛdai maitargΛpi soimaascamigadΛ
cascΛdΛ dai cavΛΛsi oigΛldi —astΛtdai ΛSuusi Λfariseo.

⁴⁸ Amaasi potΛtdai ΛSuusi Λooqui:

—GΛsoimaascamiga caoigΛldi —astΛtdai.

⁴⁹ VaidΛ ΛvapaidarsicΛdΛ ismaacΛdΛ ami daraajatadai aΛgi aipaco
gΛnaagidimi daidΛ icaiti:

—¿SioorΛ idi cΛΛli dai asta gasoimaascamiga oigΛldi? —ascaiti.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi potΛtdai Λooqui:

—Vaavoitu aapi cascΛdΛ cacΛΛgacΛrΛ vuusai, imΛΛdañi dai maivuamΛ
aliatugada —astΛtdai.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii Λ Suusi mui Λ mapacara ami $d\Lambda v\Lambda\Lambda r\Lambda r\Lambda$ dai gamamaat Λ tuldimi Diuusi $\tilde{n}i\Lambda o\Lambda o\Lambda q\Lambda i\Lambda d\Lambda$ dai isDiuusi soicai oodami sai $c\Lambda\Lambda g\Lambda c\Lambda r\Lambda$ oidacana. Dai $v\Lambda\Lambda$ baivustaama dan gooca mamaat Λ rdamigad Λ oidatucuitadai Λ Suusi. ² Dai oidatucuitadai $\Lambda\Lambda p\Lambda$ chi $\Lambda\Lambda$ qui ooqui ismaac $\Lambda d\Lambda$ duduaadi Λ Suusi. Λ moco viaacatadai Diaavora $t\Lambda t\Lambda a\Lambda a\tilde{n}i\Lambda c\Lambda r\Lambda d\Lambda$ dai aa Λ ma maasi coocodagai. Dai ami $\Lambda\Lambda$ madu im Λ itadai María ismaac $\Lambda d\Lambda$ Λr Madaliña Λ gai ooquiain $\tilde{d}\Lambda r\Lambda$ vuvaaja cuvaracami Diaavora $t\Lambda t\Lambda a\Lambda a\tilde{n}i\Lambda c\Lambda r\Lambda d\Lambda$, ³ dai Vuañiita $\Lambda\Lambda p\Lambda$ ooñigad Λ Chusa. Chusa Λr Λ mo $t\Lambda a\Lambda n\Lambda d\Lambda$ damigad Λ Eroodasi pipiooñigad Λ , dai Susaana, dai mui aa ooqui ismaac $\Lambda d\Lambda$ soic Λ itadai istuc $\Lambda d\Lambda$ viaacatadai Λ Suusi.

⁴ Muidutai oodami vuvaaja $g\Lambda n\Lambda d\Lambda\Lambda\Lambda v\Lambda r\Lambda g\Lambda i\tilde{n}\Lambda d\Lambda r\Lambda$ dai $n\Lambda i\Lambda d\Lambda$ Λ gai Λ Suusi dai aidasi $g\Lambda n\Lambda$ mpagi mui oodami taid Λ Λ Suusi $\tilde{n}i\Lambda o\Lambda o\Lambda q\Lambda i$ daid Λ it Λ Λ dai:

⁵ — Λ mo Λ saadami $g\Lambda\Lambda$ simu dai $g\Lambda\Lambda$ saimi Λ gai tai chi $\Lambda\Lambda$ qui Λ stucad Λ voy $\Lambda r\Lambda$ suuli $m\Lambda$ tai $c\Lambda$ jiata tai dada ujuurugi dai uu. ⁶ Tai aa Λ stucai ojoodai saagida suuli dai aidasi vuvaaja Λ gai gaquiisa $v\Lambda\Lambda g\Lambda c\Lambda t\Lambda d\Lambda i$ vaagidagai $c\Lambda s\Lambda d\Lambda$. ⁷ Tai aa Λ stucai uuparai saagida suuli dai vuvaaja taid Λ Λ uuparai ismaac $\Lambda d\Lambda$ $\Lambda\Lambda$ madu vuvaaja gaquiistu. ⁸ Tai aa Λ stucai $c\Lambda\Lambda g\Lambda d\Lambda c\Lambda m\Lambda i$ $d\Lambda v\Lambda\Lambda r\Lambda r\Lambda$ suuli dai $g\Lambda\Lambda$ dai $c\Lambda\Lambda g\Lambda$ iibaji asta Λ mo siento litro vuvaaja ali Λ mo litroiñ $\tilde{d}\Lambda r\Lambda$.

Dai aidasi capotai Λ Suusi $g\Lambda g\Lambda r\Lambda$ $\tilde{n}i\Lambda o\Lambda$ dai pot Λ Λ dai:

— $M\Lambda$ saapim Λ $t\Lambda t\Lambda c\Lambda i\Lambda d\Lambda c\Lambda g\Lambda i$ $v\Lambda r\Lambda i$ $c\Lambda\Lambda c\Lambda$ —ast Λ Λ dai.

⁹ Taid Λ Λ mamaat Λ rdamigad Λ $t\Lambda c\Lambda c\Lambda i$ daid Λ it Λ Λ dai:

— $T\Lambda i\Lambda y\Lambda$ Λ lidi aapi idi cuentoc $\Lambda d\Lambda$ —ast Λ Λ dai.

¹⁰ Taid Λ Λ Suusi pot Λ Λ dai:

—Aapim Λ Diuusi $g\Lambda n\Lambda$ maat Λ tuldamu istumaasi maimaat Λ aapim Λ isducatai Diuusi soicai oodami sai $c\Lambda\Lambda g\Lambda$ $g\Lambda n\Lambda t\Lambda t\Lambda g\Lambda i\Lambda t\Lambda c\Lambda n\Lambda$, $d\Lambda$ mos gogaa poduucai $\tilde{n}i\Lambda o\Lambda o\Lambda q\Lambda i\Lambda d\Lambda$ aan Λ vai $n\Lambda i\Lambda j\Lambda d\Lambda$ goovai dai ducami ismaiñ $\Lambda i\Lambda j\Lambda d\Lambda g\Lambda i$ dai $c\Lambda\Lambda c\Lambda$ dai ducami ismaica $\Lambda c\Lambda g\Lambda i$.

¹¹ $G\Lambda n\Lambda$ aagidamu aan Λ ist $\Lambda i\Lambda y\Lambda$ Λ lidi gocuento:

— $G\Lambda$ astucai Λ pan ducami Diuusi $\tilde{n}i\Lambda o\Lambda o\Lambda q\Lambda i\Lambda d\Lambda$. ¹² $G\Lambda$ astucai ismaac $\Lambda d\Lambda$ voy $\Lambda r\Lambda$ suuli Λ gai Λ pan ducami Λ oodami ismaac $\Lambda d\Lambda$ $c\Lambda\Lambda c\Lambda n\Lambda$ Diuusi $\tilde{n}i\Lambda o\Lambda o\Lambda q\Lambda i\Lambda d\Lambda$ vai didivai Λ Diaavora dai maigovai dadasai $i\Lambda b\Lambda d\Lambda\Lambda i\tilde{n}\Lambda d\Lambda r\Lambda$ sai maivaavoitudaiña dai maic $\Lambda\Lambda g\Lambda c\Lambda r\Lambda$ vuvaacana. ¹³ Daid Λ Λ stucai ismaac $\Lambda d\Lambda$ ojoodai saagida suuli Λ gai Λ pan ducami Λ oodami ismaac $\Lambda d\Lambda$ $c\Lambda\Lambda c\Lambda n\Lambda$ Diuusi $\tilde{n}i\Lambda o\Lambda o\Lambda q\Lambda i\Lambda d\Lambda$ dai $c\Lambda\Lambda g\Lambda$ $baig\Lambda n\Lambda li\Lambda r\Lambda c\Lambda d\Lambda$ $\Lambda\Lambda g\Lambda i\Lambda d\Lambda i\tilde{n}\Lambda$ $d\Lambda$ mos maisi guupuacana Λ gai vaavoidaragad Λ . Vaavoitudaiña Λ gai chi $\Lambda\Lambda$ qui tasai dai si $\Lambda\Lambda s\Lambda c\Lambda d\Lambda$ parunadagi aa vai cadadagitoiña $g\Lambda n\Lambda v\Lambda$ avoidaraga. ¹⁴ Daid Λ Λ stucai ismaac $\Lambda d\Lambda$ uuparai saagida suuli Λ gai Λ pan ducami Λ oodami ismaac $\Lambda d\Lambda$ $c\Lambda\Lambda c\Lambda n\Lambda$ Diuusi $\tilde{n}i\Lambda o\Lambda o\Lambda q\Lambda i\Lambda d\Lambda$ dai mai $\Lambda\Lambda g\Lambda i\Lambda d\Lambda i\tilde{n}\Lambda$ momaasi $g\Lambda t\Lambda g\Lambda i\Lambda t\Lambda c\Lambda n\Lambda$ dai gaquiistudai $g\Lambda n\Lambda v\Lambda$ avoidaraga $m\Lambda s\Lambda\Lambda t\Lambda g\Lambda i\Lambda t\Lambda c\Lambda t\Lambda i$ $t\Lambda m\Lambda i\tilde{n}\Lambda s\Lambda i\Lambda r\Lambda$ dai $g\Lambda n\Lambda v\Lambda g\Lambda i\Lambda m\Lambda d\Lambda g\Lambda r\Lambda$ dai mui aa naana maasi $\Lambda r\Lambda$ dai poduucai maitivueeyi Λ gai istumaasi Diuusi ip Λ lidi dai Λ pan ducami Λ stucai ismaac $\Lambda d\Lambda$ maiiibiatai. ¹⁵ Daid Λ Λ stucai ismaac $\Lambda d\Lambda$ $c\Lambda\Lambda g\Lambda d\Lambda c\Lambda m\Lambda i$ $d\Lambda v\Lambda\Lambda r\Lambda r\Lambda$ suuli Λ gai Λr Λ oodami ismaac $\Lambda d\Lambda$ $baig\Lambda n\Lambda li\Lambda r\Lambda c\Lambda d\Lambda$ $c\Lambda\Lambda c\Lambda$ Λ lidiña Diuusi $\tilde{n}i\Lambda o\Lambda o\Lambda q\Lambda i\Lambda d\Lambda$ dai $v\Lambda\Lambda s\Lambda i$ $\Lambda\Lambda g\Lambda i\Lambda d\Lambda i\tilde{n}\Lambda$ istumaasi mamaat $\Lambda r\Lambda i$ Diuusi $\tilde{n}i\Lambda o\Lambda o\Lambda q\Lambda i\Lambda d\Lambda r\Lambda$ dai Λ gai ismaac $\Lambda d\Lambda$ apiavaavoitudai dai mamaat Λ tuldi aa Λ gai ismaac $\Lambda d\Lambda$ $v\Lambda t\Lambda m\Lambda$ mamaat $\Lambda r\Lambda i$ Λ gai Λ gai daid Λ $\Lambda r\Lambda i\Lambda i\Lambda b\Lambda d\Lambda$ $g\Lambda n\Lambda d\Lambda c\Lambda m\Lambda i$.

¹⁶ Tomali amo oodami maicucuudagai amo cuudacarui dai gooquiara iinapai tomali maivoicarui uta dadasai, baiyoma taciavi dadasai vai cudagidaca agai vascatai siora vapacadagi. ¹⁷ Poduucai istumaasi aan gamamaatatluldi vasi gamaasiuldi, sivi maiquiaa caaga maata caa oodami gooquiarioma gia vasi maata caacamu agai.

¹⁸ Poduucai tudu cagavar caaca. Siora bala giññiooqui dai giññigidi agai vaamioma maatluldamu aan, dai siora maibala giññiooqui dai maitiñgidi poopoidamu aan istumaasi maata galidi agai —astatadai aSuusi.

¹⁹ Amaasi aSuusi dala amadu susuuculida ami dada siaaco daacatadai agai damos maitistutuiditadai agai ismiaadara ajiagi alia muiducatai oodami.

²⁰ Tai maadutai agidi aSuusi daida itatadai:

—Gadaada amadu gasusuuculi quidigaindara guuca dai ganida alidi —astatadai.

²¹ Damos aSuusi potatadai:

—Siora cacagi Diuusi ñiooquida dai agiditai cacagi agiava agai daida argiñdaada ducami amadu giñsusuuculi ducami —astatadai.

²² Amo imidagai tasai aSuusi amo vaarcuara amadu gamamaatardamiga daida itatadai agai:

—Tiimada vaasadara gogaa suudagi —astatadai aSuusi.

Tai bodara iji. ²³ Dai aidasi ga suudagi araana iimitadai agai taida aSuusi coi. Tai todian duucai cavami ava vai tai tasada suudagi daida vaarcu casuudaimi suudagi dai asta cayoga duupi. ²⁴ Tai agai iji dai nalanitu aSuusi daida itatadai:

—Mamaatatluldiadami, Mamaataldiadami, casiat yooga duudupi —astatadai.

Taida aSuusi vañi dai apitu avalli amadu asuudagi tai vasi gapitu dai vasi dodoli vii. ²⁵ Amaasi aSuusi potatadai gamamaatardamiga:

—¿Tadi ganvaavoidaraga? —astatadai.

Vai agai duduaadimucataidai dai maitaa istumaasi gantatagituagi dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Siora idi cali dai taana avalli amadu gosuudagi vai agidi? —ascaiti.

²⁶ Daida aayi ali quiyara. Gadarara tagidu ali quii. Vaasadara ga suudagi arGadara ajaadara arGalilea. ²⁷ Mostuvanacai aSuusi davarapi tai miaadara caquiva amo cali Gadarana oidaacami dai catavapi apaduitadai isacali viacatadai Diaavora talaañicaruda dai maitaadaiña yuucusi tomali maioidacatadai quiyara mosacaasi siaaco gyaasapai coidada. ²⁸ Dai mostagacai agai aSuusi vuidara gtootonacada caquiva dai iñaquimi dai potatadai:

—¿Tuipasida giñnamadu vapaacai aapi Suusi ga baitacaacami marada? Gadaanai aan pai maitiñoiñiada —astatadai.

²⁹ Pocaiti agai taanaitai aSuusi aDiaavora talaañicaruda sai vuvaacana agiaindara. Muiyoco imidagai balalaña aDiaavora talaañicaruda vaidaa oodami vupuuraiña noonovida dai acasoda cadeenacada sai maiuupanana vai agai aquitudaiña acadeena. Daida aDiaavora talaañicaruda mosmalitudaiña agai oidigamu. ³⁰ Taida aSuusi cacacai daida itatadai:

—¿Tagidu aapi? —astatadai.

Tai agai aa noragi dai potatadai:

—Legión antagidu aan —ascaiti.

Poduucai aagai agai alia muiducatai ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ ismaacΔΔΔΔ agiarΔ vaapa cascΔΔ. ³¹ DaidΔ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ potΔtΔdai ΔSuusi sai maiotosana siaaco tuucavaga ami siaaco oidaga vΔΔsi ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ. ³² Dai muiducatai tΔtΔaisoli ami giidiarΔ daida cueeyitadai. DaidΔ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ potΔtΔdai ΔSuusi sai dagitona isvaapaquiagi ΔtΔaisoliarΔ. TaidΔ ΔSuusi maa oigaragai. ³³ TaidΔ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ vuvaaja ΔcΔΔliaiñdarΔ dai tΔtΔaisoliarΔ vaapa. Tai vΔΔsi agai gΔΔ vaapavuana sΔΔli suuli gaamu taana dai gΔΔ suudarΔ suuli dai baicoi.

³⁴ Tai agai ismaacΔΔΔ nuucadacatadai ΔtΔaisoli alia duduaadimu aidΔsi tΔΔ imaasi dai voopoi dai mΔΔca gaaagidi quiiquiana dai dΔjiana. ³⁵ TaidΔ Δoodami vΔΔscatai iji dai nΔida agai astumaasi ΔpΔdui dai aidΔsi aayi agai siaaco daacatadai ΔSuusi tΔΔ agai ΔcΔΔli ismaacΔΔΔaiñdarΔ vuvaaja ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ vai ΔΔcasodΔ abaana daacatadai Δgai ΔSuusi cΔΔga yuucusu dai cacΔΔga dodoli daja tai agai alia duduaadimu. ³⁶ DaidΔ ΔtΔaisoli nuucadacami ismaacΔΔΔ nΔiditadai aagidi vΔΔsi isducatai dueeyi ΔcΔΔli ismaacΔΔΔ viaacatadai ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ. ³⁷ ImaasicΔΔΔ vΔΔsi Δoodami ami GadararΔ oidacami gΔnaaga daañimi ΔSuusi sai imΔΔna abiaadarΔ alia duduaadicuitadai agai cascΔΔΔ. TaidΔ ΔSuusi tΔsai vaarcuarΔ dai ii abiaadarΔ. ³⁸ DaidΔ ΔcΔΔli ismaacΔΔΔaiñdarΔ vuvaaja ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ goguaama oí sai dagitona isoidagi dΔmos ΔSuusi potΔtΔdai sai viΔΔna dai potΔtΔdai:

³⁹ —Noragiñi gΔquiiyamu dai mΔΔca gaaagida vΔΔsi istumaasi idui Diuusi aapicΔΔΔ —astΔtΔdai.

TaidΔ ΔcΔΔli nora dai mΔΔca gaaagidi vΔΔsi ami dΔvΔΔriarΔ sia cΔΔga idui ΔSuusi agai vΔΔtarΔ.

⁴⁰ AidΔsidΔ ΔSuusi vaasadarΔ divia Δpamu agΔΔ suudagi tai vΔΔscatai baiganΔliaracΔΔΔ miaadagi canΔnΔracatadai agai cascΔΔΔ. ⁴¹ Tai ami divia Δmo cΔΔli Jairo tΔΔgiducami agai ΔrtΔaanΔdamicatadai quiuupaigadarΔ judidíu dai gΔtootonacΔΔΔ cΔquiva ΔSuusi vuidarΔ dai daañimi sai imΔΔna quidiamu. ⁴² Ali Δmaaduacatadai agai maradΔ daidΔ Δrooqui parΔ baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai dai cayoga muutadai. Dai imΔcai ΔSuusi oí mui oodami dai asta gΔisatudaimi.

⁴³ Dai agai saagida imΔitadai Δmo ooqui ismaacΔΔΔ cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadai gΔΔΔracΔΔΔ dai casiaa doodai vΔΔsi istumaasi viaacatadai duduaadigamiarΔ vai tomali Δmaadutai maitistutuiditadai isduaidagi. ⁴⁴ Tai agai miaadarΔ cΔquiva ΔSuusi dai gooquiamadarΔ mostaata yuucusidΔ taidΔ ΔΔradΔ gΔΔΔpitu.

⁴⁵ VaidΔ ΔSuusi gatΔcacaimi daidΔ icaitimi:

—¿Toora giñtaata? —ascaiti ΔSuusi.

Vai vΔΔscatai pocaiti sai tomali Δmaadutai vaidΔ Piiduru ΔΔmadu ΔaaduñΔ potΔtΔdai:

—MamaatΔtuldiadami, mosΔΔquidu oodami dai gΔgΔgΔisatudai dai aipaco gΔnuituscai paidΔ gatΔcacai soora gΔtaata —astΔtΔdai.

⁴⁶ DΔmos ΔSuusi potΔi:

—Δmaadutai atgiñtaata, maiyanta aanΔ iñsiduaadi Δmaadutai giñguvucadacΔΔΔ —ascaiti ΔSuusi.

⁴⁷ Dai mostΔgacai Δooqui iscamaasico vuua ΔSuusi divia dai gigivuquimi dai gΔtootonacΔΔΔ cΔquiva vuidarΔ ΔSuusi dai vΔΔsi oodami vuitapi aagidi istuisi taata dai isducatai caduaadicami vii mostaatacai. ⁴⁸ Amaasi ΔSuusi potΔtΔdai:

—Giñaduñi vaavoitu aapi cascΔΔΔ cadueeyi. ImΔΔdañi dai maivuaΔΔ aliatugada —astΔtΔdai.

⁴⁹ Dai quiaa ñioocaitadai ΔSuusi tai divia Δmaadutai Jairo quidiiañdarΔ dai potatadai Δgai ΔJairo:

—Casiatmuu gΔmara casi maisoi vuaada gomamaatΔtuldiadami —astatadai.

⁵⁰ DΔmos aidasi caΔ ΔSuusi potatadai:

—Maitiduaadicuda mosai giñvaavoituda sigΔmara duaadimu —astatadai.

⁵¹ Dai aidasi aayi ΔSuusi quiiyΔrΔ maidagito Δgai Δoodami isvaapaquiagi ΔΔmadu tuucavi mosΔcaΔ Piiduru dai Jacovo dai Vuaana ΔΔmadu Δali ooqui dΔdΔdΔ. ⁵² VΔΔscatai suaanΔitadai dai aliΔ soigΔnΔlilitadai Δali ooquicΔdΔ dΔmos ΔSuusi potatadai:

—MaitavΔr suaanΔda goali ooqui maitΔrmuuquiadΔ mosacooso —astatadai.

⁵³ DΔmos Δoodami mosparunai pocaititai ΔSuusi. Δoodami maatΔcatadai isiaruuquiadΔ Δgai cascΔdΔ parunai. ⁵⁴ TaidΔ ΔSuusi bΔi novidΔ dai gΔgΔrΔ ñioo dai potatadai:

—Ali ooqui vañigiñi —astatadai.

⁵⁵ Tai Δgai Δpamu duaaca dai otoma vañi taidΔ ΔSuusi gatΔjai mΔsai biidana.

⁵⁶ DaidΔ ΔdΔdΔdΔ maitatΔgaitadai istumaasi gΔntatΔgituagi. DΔmos ΔSuusi potatadai sai maiaagidiña tomali Δmaadutai istumaasi ΔpΔdui.

9

¹ ΔSuusi Δmapagi Δbaivustaama dan gooca gΔmamaatΔrdamiga dai maa guvucadagai dai sΔΔlicami sai vuvaidiña vΔΔsi Diaavora tΔtΔaañicarudΔ oodami-aiñdarΔ dai sai duduaaididana gacocodaga. ² Dai Suusi ootoi Δgai sai gaaagidana sai Diuusi soicΔi oodami sai cΔΔgacΔrΔ oidacana dai duduaaididana coococoidadΔ. ³ Dai potatadai:

—MaitavΔr vuucΔi tomali Δmo istumaasi voiyΔrΔ vΔΔtarΔ tomali gΔngiica tomali gΔnmoraaliga tomali biitugai tomali tumiñsi dai mosaliΔΔmoco vaapasaragai avΔr gΔnaadatica maisiu googoca. ⁴ Tomastuma quiiyΔrΔ mΔsiaaco gΔnuuliñagi anaasiavΔr gΔnuuliñaca asta mΔsiΔΔscadΔ iji Δgai dΔvΔΔriaiñdarΔ.

⁵ Dai mΔsiaaco maitΔnmiadΔgidagi vΔrai vuvaaqui abiaadΔrΔ dai gigigida ΔdΔvΔΔrai gΔnΔΔcasoaiñdarΔ vai poduucΔi maatΔna Δgai ismaicΔΔga idui —astatadai ΔSuusi.

⁶ Tai iji Δgai dai mosΔΔmapΔcΔrΔ iimΔi dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidΔ dai duduaaidimi coococoidadΔ vΔΔsi aipacoga.

⁷ TaidΔ ΔtΔaanΔdami EroodΔsi maí vΔΔsi istumaasi ivuaadatadai ΔSuusi dai maitatΔgaitadai istumaasi gΔtΔgituagi. Dai ΔΔmoco pocaititadai saidΔ ΔVuaana duaaca coidadΔ saagidaiñdarΔ. ⁸ Dai aa pocaititadai saidΔ rΔEliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ daidΔ maasitu. Dai aa pocaititadai saidΔ rΔmoco ΔΔquidΔ Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ dai duaaca. ⁹ DΔmos ΔEroodΔsi pocaiti:

—AanΔ Δagi antgatΔjai guicutaragai moodΔ ΔVuaana ¿dai idio siorΔ ismaacΔdΔ mosΔΔ naana maasi caΔ aanΔ aatagi? —ascaiti ΔEroodΔsi.

DaidΔ ΔEroodΔsi gΔaajagΔi isnΔidagi.

¹⁰ Dai aidasi dada ΔSuusi ojootosadΔ aagidi Δgai ΔSuusi vΔΔsi istumaasi idui. TaidΔ ΔSuusi vaidacai ΔmaapΔcΔrΔ siaaco baitoma maitiipu oidacami Betasaidamacoga. ¹¹ Dai aidasi maí Δoodami isii ΔSuusi gooquiΔrΔ iji taidΔ ΔSuusi miaadΔgi dai aagidi sai Diuusi soicΔi oodami sai cΔΔgacΔrΔ oidacana daidΔ ΔSuusi duduaadi ΔcoococoidadΔ.

¹² Dai aidasi cauruñimi abaiivustaama dan gooca mamaatardami miaadara guuquiva dai potatadai agai asuusi:

—Ootosaño goodami vai ganiibastana dai gaagana cuaadagai aali qui-
iquiana siaaco vaamioma miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatama maitiipu
tomali istumaasi —astatadai amamaatardami.

¹³ Taid asuusi potatadai:

—Bibidavurai aapima —astatadai.

Taid amamaatardamigada aa noragi daida itatadai:

—Maitataviaa vaamioma mosaltaama paana dai gooca vatopa. Siagisgiaa
maca savada aatama cuaadagai vasi idi oodami vatar —astatadai
amamaatardamigada.

¹⁴ Daid aoodami para taama miil acatadai. Damos asuusi potatadai
gamamaatardamiga:

—Aagidavurai goodami sai daraivana chiichi quiatai aipacoga para
taataucami sienta —astatadai asuusi.

¹⁵ Tai podui vascatai daraiva. ¹⁶ Taid asuusi vui taama paana daida
agooa vatopa dai tvaagiamu nanaava dai gamamagi dai gooquira
saasarai paana dai vatopa dai maa gamamaatardamiga sai taacoidana
aoodami. ¹⁷ Tai vascatai gauu dai tataascovai dai gooquira suusudagi
baiivustaama dan gooca aasarai saasaquigada ismaacada baivito.

¹⁸ Amo imidagai aidasi covai daanitatadai Diuusi asuusi vaid
amamaatardamigada amadu daraajatadai taida asuusi tacaai
gamamaatardamiga daida itatadai:

—¿Voor giñaagai aoodami? —astatadai.

¹⁹ Tai agai itatadai:

—Amoco pocaiti pasaida rvaana agai ismaacada vaponaiña
aoodami, dai aa pocaiti pasaida rEliiasi, dai aa pocaiti pasaida rquida
Diuusi ñiooquituldiadamigada dai duaaca —astatadai.

²⁰ Taid asuusi potatadai:

—¿Dai aapimao macaiti ansoora ana? —astatadai.

Taid aPiiduru aa noragi daida itatadai:

—Aapiara rDiuusi Cristogada ismaacada agai covai vuusaitu —astatadai.

²¹ Damos asuusi samicada dai sai maiaagidiña imaasi tomali amaadutai.

²² Dai potatadai:

—Ana ismaacada viaa amo samicami viaacamu issamicada soimaa
taatagi dai mosamapiadara giñviamu atataanadamigada judidiu amadu
baitaguucacamigada papaali amadu amamaatatuldiadami Diuusi
samicamigada. Dai giñmuuaa magari vasi dai vascara bo vaica tasaicada
apamu duaacamu ana —astatadai.

²³ Dai gooquira potatadai vascatai:

—Siora giñagiada liada maitaagai isaagi gatagitocagi dai vas ta-
sai gaagai isbai gducagi siaduniada gmuuatuda giñvaavoitudaitai daida
giñagiadagi. ²⁴ Siora ivuaadagi agi istumaasi ipalidi, agai gia imimu Diaa-
vora amadu, damos agai ismaacada bai gduu dai muquiagi giñvaavoitudaitai
agai gia cacara vuusaimu. ²⁵ Tumaasi rcaagai amo oodami vatar
isgamaitagi vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibada imiagi Diaa-
vora amadu. ²⁶ Ana ismaacada viaa amo samicami tvaagiaiñdara divia
dai apamu noragia iñagai dai gooquira apamu divimu ana amadu mui
Diuusi talaañicaruda. Dai giñooga dadadaquigada garsicoli dadadaquida
agai. Isamaadutai siaa radagi giñvaavoitudaitai ana ara siaa rogiadamu

amaasi iñsiΛΛscadΛ diviagi. ²⁷ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi sai oidaga Λmaadutai ismaacΛdΛ tami guuca sai maicoiya agai asta tΛΛgacai ismaasi siaaco tΛaanΛi Diuusi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁸ Dai aidΛsi potΛi ΛSuusi bo mamacova tasaicΛdΛ tΛsai Λmo giidiΛrΛ dai gamamada agai dai ΛΛmadu iimΛitadai Piiduru dai Jacovo dai Vuaana. ²⁹ Dai aidΛsi daanΛitadai Diuusi ΛSuusi vuivasadΛ ΛmapΛdui dai yuucusidΛ cΛΛga totuatu dai dadadacΛdami gΛnaato. ³⁰ Tai gΛmaasitu gooca cΛcΛΛli abaana ΛSuusi dai ΛΛmadu gaaatagitadai Λgai ΛrMoseesacaru ΛΛmadu Eliiasi. ³¹ Dai sicolimadi Λmo cuudagi dadadacΛdami dai agaitadai issoimaa taata agai ΛSuusi dai isducatai muquia agai JerusaleenΛrΛ. ³² Tomasi ΛPiiduru ΛΛmadu ΛaaduñdΛ aliΛ coocosimucataidai vΛΛscatΛ maicoocoi dai tΛΛ isducatai dadadacΛi ΛSuusi sicoli dai vΛgoocai cΛcΛΛli ismaacΛdΛ ΛΛmadu guucacataidai. ³³ Dai aidΛsidΛ ΛcΛcΛΛli mΛΛcasioma iimimitadai ΛSuusi sonuaiñdΛrΛ taidΛ ΛPiiduru potΛtΛdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiamidi, vΛΛsi ΛrcΛΛgai istami daraaja aatΛmΛ tΛtai duuñi vaica uucusai Λmoco aapi gΛvΛΛtarΛ dai Λmai Moseesa vΛΛtarΛ dai Λmai Eliiasi vΛΛtarΛ —astΛtΛdai.

DΛmos ΛPiiduru maimaatΛcatadai iscaititadai. ³⁴ Dai quiaa ñioocaitadai Λgai tai divia Λmo icomai dai iñña vΛΛscatai tai Λgai aliΛ duduaadimu tΛΛgacai isicomai saagida iji ΛcΛcΛΛli. ³⁵ Tai icomiañdΛrΛ caidatu Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ icaiti:

—IdiavΛr giñmara dai aanΛ aliΛ oigΛdai. ΛΛgiadavurai aapimΛ —ascaiti Λñiooqui.

³⁶ Dai aidΛsi capotΛi Λñiooqui Λgai gΛntΛgito tΛΛ sidΛ ΛSuusi caΛΛgi cΛacataidai. Dai vΛvaicai mamaatΛrdamigadΛ maiaagidi tomali Λmaadutai tomali Λmo ñiooqui istumaasi tΛΛ Λgai.

³⁷ Dai siaadiqui aidΛsi tΛapapai Λgai giidiaiñdΛrΛ tai mui oodami vuvaaja dai vuidΛrΛ aayi ΛSuusi. ³⁸ Tai Λmo cΛΛli Λoodami saagida gΛgΛrΛ ñiooqui daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtulldiamidi, giñoigΛdañi dai nΛida giñmara, idi caΛmaduga giñmara cΛΛli. ³⁹ Vai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ bΛbΛjΛi dai iññaquituidai dai susuiquituldi dai totosacatudai tΛñidΛ dai soi vueeyi dai maidagituΛ Λlidi. ⁴⁰ Casiant goguama oí gΛmamaatΛrdamiga sai vuusaidana Λgai goDiaavora tΛaañicarudΛ dΛmos Λgai maitistui —astΛtΛdai.

⁴¹ Tai aa noragi ΛSuusi dai potΛtΛdai:

—Dañi aapimΛ sivi oidacami maivaavoidaracami dai maiΛΛgidaracami siΛΛ tΛvΛpi vaamioma viaacamu aanΛ isgΛnΛΛmadu daacagi dai gΛnnΛijadagi —astΛtΛdai ΛSuusi.

Dai potΛtΛdai Λgai ΛoogadΛ:

—Baigovai vuaapa gΛmara —astΛtΛdai.

⁴² DΛmos aidΛsi Λali gΛΛli miaadΛrΛ cΛquiva taidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dΛvΛΛrapi daitu dai suiquituli. DΛmos ΛSuusi dodoligitu ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dai duaadi Λali gΛΛli dai tΛΛgi oogadΛ. ⁴³ Tai vΛΛscatai maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛΛgituagi tΛΛgacai istumaasi mosΛΛ gΛducami ismaacΛdΛ idui Diuusi.

Dai maiquiaa tΛtΛgaitadai Λgai istumaasi gΛntΛtΛΛgituagi gomaasicΛdΛ ismaacΛdΛ idui ΛSuusi tai Λgai potΛtΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

⁴⁴ —CΛΛgavΛr caΛca idi dai mostΛgitoca. AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami mΛgiñtΛΛgida agai aa oodami —ascaiti ΛSuusi.

⁴⁵ Damos amamaatardamigad maimaat cacatadai istumaasi aagidi agai, maimaquiarsicatadai agai oigaragai ismaat cajiagi cascada, dai agai duduaadicuitadai isaagidagi sai caga aagidana isducatai maat cajiagi agai istumaasi aagitadai agai.

⁴⁶ Vaid asuusi mamaatardamigad lagi gnaatagidi dai pocaiti sai sioora agiaiñdar cagadu isvaamioma gataandagi. ⁴⁷ Damos asuusi mai istumaasi gantatagitoitadai agai dai bai amo ali oodami dai gabaana cai ⁴⁸ dai potadai:

—Tomasioora ismaacada vaavoitudai gnmamaatatuldiaraga dai cascada oigadai idi ali oodami agai gnoigadai aan apai dai agai ismaacada gnoigadai aan agai oigadai agai ismaacada gnootoi. Ismaacada polidi ismaisi gataandai agai vaa agai dai vaamioma gataandai —astadai asuusi.

⁴⁹ Taid asuusi potadai:

—Mamaatuldiadami, taa aatama amoco ismaacada potai sai gaguvucadacada vuvaiditadai Diaavora tataañicaruda taitai dai sai camaivuvaidiña maitarlamadu aimaraitai agai —astadai asuusi.

⁵⁰ Damos asuusi potadai:

—Maitavar daidiada. Ismaacada maitarvui caata agai gapa maasi tatagitoi —astadai asuusi.

⁵¹ Aidasi camiaadimi istuigaco tsadia agaitadai asuusi tavaagiamu agai pocaiti:

—Aan angia imia ñagai Jerusaleenamu —ascaiti asuusi.

⁵² Dai baitqui ootoi ojootosicami tai agai iji amo mapacaga Samaalia dai gaagida agai siaaco gauuliñagi asuusi. ⁵³ Damos samaaliara oidacada maitipali ismiaanai daasagi maatacai isJerusaleenamaco imitadai agai.

⁵⁴ Aidasida amamaatardamigad asuusi Jacovo lamadu Vuaana taa imaasi potadai agai asuusi:

—Mamaatuldiadami, zipalidipasi tsagatañiagi tai tavaagiaiñdar dai vasi ugitudagi gooodami poduucai isduucai idui Eliasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigada? —astadai.

⁵⁵ Taid asuusi vui nanaava dai bagaimi dai potadai:

—Aapima maimaat ismaasi ganiibadaga. ⁵⁶ Aan ismaacada viaa amo samicami maidiviagai cooda ñagai oodami baiyoma moscagacaga vuvaida ñagai aan —astadai asuusi.

Dai amaasi iji sibaacoga.

⁵⁷ Dai aidasi voiyara iimitadai agai tai amo cali potadai asuusi:

—Mamaatuldiadami, goidatucuda ñalidi aan vasi pasiaaco aimardagi —astadai.

⁵⁸ Taid asuusi aa noragi daida itadai:

—Cacaasiocai viaa gantatajoga vaid aujuurugi gancoocosa, damos aan ismaacada viaa amo samicami maiviaa tomali siaaco mootagi —astadai asuusi.

⁵⁹ Daid asuusi potadai amai cali:

—Giñoidañoi —astadai.

Damos cali potadai:

—Mamaatuldiadami, giñdagitoñoi quiaa apaga anmaa yaasagi giñooca —astadai.

⁶⁰ Damos asuusi aa noragi daida itadai:

—Dagitoñi vai agai ismaacada apan ducami coidada maiagiditai Diuusi yaasana gancoidaga, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soicai oodami sai calgacala oidacana —astadai aSuusi.

⁶¹ Tai amai cali potadai:

—Mamaatutlidiadami, gaida inlidi aan dmos giñdagitoñi quiaa nai mala diosagidagi giñaaduñi —astadai.

⁶² Dmos aSuusi itadai:

—Sioora gasicuandagi dai aa naljidagi maisali sicuanai, poduucai ara agai ismaacada giñoidatucuda liada dai otoma imia lidi galquiyamu agai maitarcala aata vuaadami Diuusi aa duiñadarala —astadai aSuusi.

10

¹ Dai cadaivunucai imaasi taida aSuusi covai vuvaitu ara vaic coobai dan baivustaama oodami dai mosgoogocatai baitqui ootoi vasi amapalara siaaco viaacatadai agai isimiagi. ² Dai potadai:

—Masiaaco iimia agai aapima mui oodami cabaiganduuduna iibada dai calca agai Diuusi ñiooquida apan duucai gapi asicami ismaacada casi glaagai yoovaragai. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada chilquidu cascada daanadavurai aapima Diuusi ismaacada arapan ducami asacami vai ootosana aa gñiñiooquituldiadamiga ismaacada arapan ducami pipioñi vai aagida agai ñiooquida oodami ismaacada baiganduuduna iibada agai apan ducami asicami. ³ Iimivurai aapima. Dañi aan apan duucai ganootosai cañiru saasyi saagida. ⁴ Maitavar vuucagi ganmoraraaliga tomali gantumiñsi daraasacaru tomali aa susuusacai, dai maitavar guguquida voiyara masiaaco ajiagi oodami. ⁵ Masialscada ajiagi amo quiyara varai aagida oidacami sai Diuusi ipalidi isiibastudacan tadacagi agai iibada. ⁶ Dai isami daacagi amaadutai dai nalaracagi isDiuusi soiñagi vai giibastacan tadaca agai iibada aida gia giibastacan tadacamu agai. Dai ismaitipucagi tomali amaadutai ami isnalracagi isDiuusi soiñagi vai giibastacan tadacagi agai valscara aapima glaagai isaagididagi gomaasi aa oodami. ⁷ Dai anaasi masiaaco calga ganmiaadagidagi agai vaa quiyara avar ganuuliña dai ugaavurai dai ii istumaasi viaacagi agai, amo pioñi viaa sallicami masaa namquidagi. Dai maitavar mosquiquiara ajiopada. ⁸ Dai masialscada ajiagi amapalara masicalga ganmiaadagidagi ugaavurai mastumaasi ganbiidagi. ⁹ Dai duduaaidavurai cococoidada ismaacada ami oidacagi dai povivar talda oidacami: “Cadivia Diuusi dai ganlamadu daaca agai daida ipalidi isgansoiñagi mai calgacala oidaca aapima”. ¹⁰ Dai masajiagi amapalara masiaaco maitanmiaadagidagi varai vuvaqui caayara dai potada: ¹¹ “Asta davaragada ganoidaga ismaacada galcasuana sai gigigidamu aatama varai poduucai maatca aapima masmaicalga idui. Dmos maatacavurai sicayooga aayi silscada gataanada agai Diuusi”.

¹² Dai quiaa ñioocai aSuusi dai potadai:

—Aan anganaagidi sai silscada Diuusi nidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami agai soimaasi taatatulda agai oodami ismaacada maitanmiaadagidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu agai sil Sodoomara oidacami.

¹³ Aapima Corasiñiara oidacami dai Betasaidara oidacami sil soimaa taatamu aapima. Istiiorara dai Sidoonira oidacami talgimudai istumaasi garducami masmaasi tal aapima agai gia calqui abiaadara

ganaadadamudai yuucusi tutucucami dai gancocoomaivadadamudai mataicada dai poduucai maasiuldamudai iscaama duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁴ Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami gangagavituldaraga vaamioma soimaascamu isaTiioaga dai Sidooniaraga oidacami vataraga. ¹⁵ Dai aapima Capernaumaga oidacami. ¿Povai masianalidi mastavaagiaga ucami taltidia agai? Baiyoma matapania agai davarai utamacoga —astatadai Asuusi.

¹⁶ Dai potatadai agai gamamaatardamiga:

—Ismaacada agiditai ganca aapima agai gignagiditai caa ana ara dai ismaacada gajiaadara gnvipieeyi aapima agai gajiaadara gnvipieeyi ana ara dai ismaacada gajiaadara gnvipieeyi ana agai gajiaadara vipieeyi ara agai ismaacada ginootoi —astatadai Asuusi.

¹⁷ Taida vaic coobai dan baivustaama apamu dadacai baiganliatugai dai potatadai agai Asuusi:

—Mamaatatuldiadami, asta Diaavora talaanficaruda vasi garagi aagaitai aatama gatataraga —astatadai oojootosicami Asuusi.

¹⁸ Taida Asuusi potatadai:

—Aana annidi isducatai gai Diaavora tavaagianiara pan duucami amo siitani. ¹⁹ Aana anganmaa guvucadagai aapima masai cacaisapiana gagar coocoyi dai nanacasara dai poduucami vaamioma viaa aapima guvucadagai isgarsaayu Diaavora. Dai aapima maisoimaa taatamai tomali amo istumaasicada. ²⁰ Maitavar baiganliada cascada ganagiditai Diaavora talaanficaruda. Baiyoma mosgaagai masbaiganliadagi oojisicatai gantataraga ma tavaagiara —astatadai Asuusi.

²¹ Aida otoma bai liatu Diuusi Ibadai Asuusi tai agai potatadai:

—Ginooca ana gia samicada sia gaduutudai, aapiara rbaitacaacami tavaagiara dai oidigi daama. Aapi apatmamaatutuli idi maasi astudugami tomali agai ismaacada naana maasi mamaatarai mosca agai ismaacada maisi sastuduga dai ismaacada mainaana maasi mamaatarai. Cagaduava ginooca poduucami ipali aapi dai poduucami idui —astatadai Asuusi gloga.

²² Dai apiamamaatutuli Asuusi oodami dai potatadai:

—Ginooca gignaa vasiaacatai. Aana arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagianiara dai tomali amaadutai maicaga gignaat mosca ginooca dai tomali amaadutai maicaga maata ginooca mosca ana ismaacada armarada agai. Dai vascara oidaga aa ismaacada maata ginooca mosca ismaacada ana ipalidi sai maatana.

²³ Amaasi agai vui nanava gamamaatardamiga dai agi agai potatadai:

—Baiganlidi aapima naiditai mastumaa nidi. ²⁴ Aana anganaagidi sai mui Diuusi nioquituldiadamigada amadu mui rarai nida aliditadai mastumaasi aapima nidi dai mitala, dai agai caaca aliditadai mastumaasi aapima caa dai maicaa —astatadai Asuusi.

²⁵ Amaasi amo mamaatatuldiadami Diuusi samicamigada calquiva dai ii dai mala aatagida agai Asuusi. Mosnida aliditadai agai sabai agana Suusi amo istumaasi istumaasi vui caatcagi vaavoidaragada dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿tumaasi istutuidi ana isiduniagi dai vascara amadu daacagi Diuusi? —astatadai.

²⁶ Taida Asuusi aa noragi daida itadai:

—¿Tumaasi agai dai oojisi sállicamiar? Aapi nanlidiña oojai vllas tasai giñaagidañi iscaiti —astatadai asuusi.

²⁷ Taid amamaatatuldiadami Diuusi sállicamigad aa noragi daid itatadai:

—“Oigadañi gaduusi glibadacada, dai vllasi gavgucadacada dai vllasi gatagitoidacada, dai oigadañi gaaduñi poduucai pasduucai gloigadai aapi lagi” —astatadai.

²⁸ Taid asuusi itatadai:

—Caga patgiña noragi isvllasi gomaasi iduñia aapi, aapi vllascara oida-camu Diuusi amadu —astatadai asuusi.

²⁹ Vaid amamaatatuldiadami Diuusi sállicamigad lagi gasoña liditadai dai potadai agai asuusi:

—¿Vora argiñaaduñi? —astatadai.

³⁰ Taid asuusi aa noragi daid itatadai:

—Amo imidagai amo cali tvañimitadai amo voi Jerusaleenaiñara Jericoamu tai voyara aayi asivogami dai baitoma gavi dai asi istumaasi vuucaticatadai agai asta yuucusidai sállicada soidoodai dai baitoma muuquiad viaa dai iji. ³¹ Dai aidaraca amui imitadai amo paaligad judidú agai vaa voyara dai tagacai mossalli daivusai. ³² Dai amo leviita ara amui salli daivusai dai aidasi ta agai mosdaivusai ara. ³³ Dai mai cali Samaaliñara agai vaa voyamu imitadai dai tagacai soigaldian taada. ³⁴ Dai miaadara caquiva siaaco caatcatadai cali dai duaadi istuidana saasaquicatadai asaiticada dai valieenticada, dai vipiosolicada vuupuli dai lagi gsoiga daama dai dai bacai amo quiyamu dai ami guuli amadu dai nuucagi. ³⁵ Dai siaadiqui aidasi caimia agaitadai Samaaliara oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa oidacami dai potadai: “Nuucadacani idi cali dai pasvaamioma siaa duadagi gaa namalquidamu aan iñsiascad apamu diviagi”, astatadai Samaaliara oidacada oidacami. ³⁶ Dai sivi maacada idi vvaicai cacalli araduñi cali ismaacada baitoma gavi asivogami —astatadai asuusi.

³⁷ Taid amamaatatuldiadami Diuusi sállicamigad itai:

—Agai ismaacada soigalli tagacai —astatadai.

Taid asuusi potadai:

—Imiñi aapi dai poduñi ara —astatadai.

³⁸ Dai apiaimai asuusi dai aayi maapara. Vai ami oidacatadai amo ooqui Maaruta tagiducami dai miaadagi gquiyara. ³⁹ Daid Maaruta sigacatadai mai ooqui María tagiducami. Tai agai vaidara daiva asuusi dai caaca agai istumaasi agaitadai agai. ⁴⁰ Damos Maaruta ali asi istumaa vvaadatadai cusinara dai miaadara caquiva siaaco daacatadai asuusi daid itatadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿maitapavuaam lidi tomalaachi isgiñsiisi lagi giñvidagi mosasi aa duiñdagai? Aagidañi tudu vaid giñsoñana —astatadai Maaruta.

⁴¹ Taid asuusi aa noragi daid itatadai:

—Maaruta, Maaruta, maitivuaam liada aapi mosaa naana maasicada.

⁴² Mosaliamo istumaasi oidaga ismaacada vaamioma gaagai dai goMaría gia bai calgaducadioma aa duiñdagai dai tomali maadutai maivoopoidamu —astatadai asuusi.

¹ Amo imidagai ʼSuusi gamamadaitadai amo ʼmaapʼcaʼra. Dai aidasi canaato mamagi ʼgai tai ʼmaadutai ʼmamaatʼrdamigadʼ itʼtʼdai:

—Mamaatʼtʼldiadiami, gaʼrmaatʼtuldañi mamadaragai poduucai isduucai ʼVuaana maatʼtʼtuli gaʼmamaatʼrdamiga —astʼtʼdai.

² Taidʼ ʼSuusi potʼtʼdai:

—Masiʼʼscadʼ gamamadadagi vaʼrai aduucai gamamadada:

Garrooga aapi paʼsmaacʼdʼ tʼvaagiʼra daja, aatʼma ipʼlidi isʼoodami gaʼsiaa duutuadagi, dai maatʼna isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma aʼna istuigaco gataʼaanʼda agai aapi tami oidigi daama vaidʼ ʼpaʼduuna paʼstumaasi aapi ipʼlidi tanai oidigi daama ʼpan duucai tʼvaagiʼra.

³ Gaʼrsoiñañi tʼtai viaaca aatʼma cuaadagai siʼʼasi taʼgito sivi vaʼtarʼ.

⁴ Dai gaʼroigʼldañi vaʼasi gaʼrsoimaascamiga aatʼma ʼpa oigʼldi vaʼscatai ismaacʼdʼ soimaasi gaʼrvuiididi.

Maiti dagito isʼDiaavora gaʼraagiadan tadacagi isiduñia aatʼma soimaasi poduucai vaʼrgamamadada.

Astʼtʼdai ʼSuusi.

⁵ Daidʼ ʼSuusi potʼtʼdai ʼpa:

—Ducami isʼmaadutai aapima viaacagi ʼmoco gaʼnaduñi pai aapi imiagi quiidiamu ʼrantucaʼra pai potʼʼda aapi: “Giñaduñi giñtañiuvidañi vaica tascali, ⁶ utudama giñdiviji ʼmoco giñaduñi maʼcasdaʼra imʼʼdami dai aana maiviaa istumaasi biidagi”. ⁷ Dai ducami siʼgaʼmai aa gaʼnoragidagi tuucavidʼra dai povʼtʼʼdagi: “Maitigiññiooquiada casia cuupi quitaagiña dai giñmaamara giñʼʼmadu vaʼta giñvaacosiaʼra nai cascʼdʼ maitistutuidi aana isvañigʼcai gaʼmaquiagi tomali amo istumaasi”. ⁸ Aana angʼnaagidi tomasi maivañigʼcai gaʼmaa ʼgai istumaasi gaʼaduñicatai baiyoma vañigian taada ʼgai dai gaʼmaquiagi vaʼasi istumaasi taʼgitoca aapi maicaʼca ʼlidityai ñioocadami. ⁹ Cascʼdʼ aana angʼnaagidi maʼsai daanʼña Diuusi sai gaʼnsoicʼña mai viaaca aapima taʼgitocagi dai gaʼagai maʼscʼga vaavoitudadagi sai Diuusi gaʼnsoicʼda agai. ¹⁰ Sioora daanʼdagi Diuusi sai soicʼña gia soicʼña.

¹¹ Maadutai aapima ismaacʼdʼ ʼrgaoga ʼmasbai oidana aapima gaʼnmara amo odai isgʼantaanʼda ʼgai paana? ʼSiʼpa oidagi amo cooyi isgʼantaanʼda ʼgai vatopa? ¹² ʼIsgʼantaanʼda ʼgai amo tacunono isbai oidana aapima amo nacasʼrai? ¹³ Maʼsaapima ismaacʼdʼ maicʼʼ tuutuiga maatʼ oidi gaʼnmaamara istumaasi caʼgaducami sioma caʼga gaʼnooga ismaacʼdʼ tʼvaagiʼra daja gaʼnootosdamu gaʼlbaʼdaga vai gaʼnʼʼmadu daacana vaʼscatai sioora ipʼliadagi isʼʼmadu daaca ʼgai —astʼtʼdai ʼSuusi.

¹⁴ ʼSuusi vusaasditadai amo caʼlliañdaʼra amo Diaavora tʼaañicarudʼ. ʼDiaavora tʼaañicarudʼ muudutu ʼcaʼli. Dai aidasi vuusai ʼDiaavora tʼaañicarudʼ taidʼ ismaacʼdʼ muudutu istui isñiooquiagi ʼpamu. Taidʼ ʼoodami maitʼʼ isducatai gaʼntʼʼgituagi tʼʼgacai imaasi. ¹⁵ Daʼmos ʼmoco pocaiti:

—Idi caʼli vuvaidi Diaavora tʼtʼaañicarudʼ Beelsevú guvucadadʼcaʼdʼ —ascaiti ʼoodami. Beelsevú ʼrDiaavora dai aliʼ guvuca.

¹⁶ Dai aa mosnaʼijada ʼlidi astumaa duuna ʼSuusi dai cascʼdʼ potʼtʼdai sai tʼʼgidana amo istumaasi gaʼducami tʼvaagiʼñdaʼra. ¹⁷ Daʼmos ʼSuusi maatʼcatadai istumaasi gaʼntʼʼgitoitadai ʼgai dai potʼtʼdai:

—Isaipaco gaʼncocodagi ʼmapʼcaʼra oidacami ugitimu ʼoodami dai baabaquidʼ suuligimu. ¹⁸ Poduucai ʼpa isʼDiaavora ʼgi gaʼcocodagi otoma camaitataʼaanʼdan tada ʼgai cascʼdʼ poduucai gaʼnaagidi aana pocaititai aapima ansai aana vuvaidi Diaavora tʼtʼaañicarudʼ Beelsevú guvucadadʼcaʼdʼ. ¹⁹ Siʼrvaavoicamudai isDiaavora guvucadadʼcaʼdʼ vuvaidi

aan^Λ Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ aid^Λ gia aapim^Λ g^Λnaaduñi vuvaidi Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ Diaavora guvucadad^Λc^Λd^Λ ^Λpp^Λ. ^Λg^Λi ^Λgai g^Λnaagidamu ismait^Λrvaavoi isDiaavora guvucadad^Λc^Λd^Λ vuvaidi aan^Λ ^Λmadu ^Λgai. ²⁰ Baiyoma Diuusi guvucadad^Λc^Λd^Λ vuvaidi aan^Λ Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ dai poduucai c^Λll^Λ maat^Λ aapim^Λ iscaaayi istuigaco Diuusi soic^Λda ^Λgai oodami sai c^Λll^Λgac^Λr^Λ oidacana.

²¹ Si^Λll^Λscad^Λ ^Λmo oodami guvuacami dai c^Λll^Λga gagatocami nuucadacagi g^Λquii dai v^Λll^Λsi istumaasi oidaga ami poduucai maitipu sioor^Λ g^Λll^Λsidagi ami. ²² D^Λmos isdiviagi ^Λmai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai ^Λll^Λsidagi v^Λll^Λsi gagatod^Λ istuuc^Λd^Λ g^Λt^Λgitocatadai ^Λgai isg^Λsoiñagi dai gataacogida ^Λgai v^Λll^Λsi istumaasi g^Λll^Λsidagi.

²³ Sioor^Λ mait^Λrgiñ^Λll^Λmaducagi ^Λgai giñvuid^Λr^Λ caat^Λ sioor^Λ maitiñsoiña aagiadagi ^Λoodami isducatai c^Λll^Λgac^Λr^Λ vuvaqui ^Λgai sobic^Λi sai maivaavoi-tudana dai maic^Λll^Λgac^Λr^Λ vuvaac^Λna.

²⁴ Si^Λll^Λscad^Λ ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ vusiagi ^Λmo c^Λll^Λliaiñd^Λr^Λ oidi-gana aim^Λraiña dai gaagaiña siaaco g^Λib^Λll^Λstagi dai si^Λll^Λscad^Λ mait^Λgia ^Λgai siaacoga pov^Λ ^Λll^Λidiña: “^Λpamu animiagi giñquiiyamu iñsiaad^Λr^Λ vuusai”, as^Λll^Λidiña. ²⁵ Dai si^Λll^Λscad^Λ ^Λpamu ami diviagi ^Λgai dai t^Λt^Λll^Λgaiña ^Λc^Λll^Λi ^Λpan duucai ^Λmo quii c^Λll^Λga voisiquicami dai c^Λll^Λga bai duñisicami. ²⁶ Dai amaasi ^Λgai aim^Λrai dai vuaapai ^Λpp^Λ cuvaracami Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ. Dai ^Λgai ^Λll^Λmadu v^Λll^Λsi ^Λgaa vapac^Λiña ami c^Λll^Λi^Λr^Λ dai ami oidacana dai poduucai ^Λc^Λll^Λi vaamioma soi g^Λvuaadana isvaas^Λquioma —asc^Λaiti ^ΛSuusi.

²⁷ Aid^Λsid^Λ ^ΛSuusi aagaitadai imaasi, tai ^Λmo ooqui oodami saagida iña dai pocaiti:

—Si^Λ c^Λll^Λgac^Λr^Λ n^Λidi Diuusi ^Λgai ismaac^Λd^Λ g^Λmarai dai g^Λsiitu —ast^Λt^Λdai ^Λooqui ^ΛSuusi.

²⁸ D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—^Λcaasi c^Λll^Λgac^Λr^Λ n^Λidi ^Λgai ^Λpp^Λ v^Λll^Λsi oodami ismaac^Λd^Λ ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ dai ^Λll^Λgigitai ca^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁹ Daid^Λ ^Λoodami apiag^Λn^Λmpaidimi ami ^ΛSuusi sicoli taid^Λ ^ΛSuusi g^Λaaagacai mamaat^Λtuldimi Diuusi ñiooquid^Λ dai pot^Λt^Λdai:

—Oodami sivi oidacami ali^Λ maic^Λll^Λga tuutuiga dai giñaagidi ansaid^Λ idu-una ^Λmo istumaasi g^Λducami ^Λgai vuitapi, d^Λmos mait^Λgimu ^Λgai ^Λmai istumaasi g^Λducami mos^Λcaasi ^Λistumaasi g^Λduc^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ idui Diuusi ootosacai Joonasi Ñiñiviamu vai ^Λgai aagidi ^Λoidacami sai ugitia ^Λgai ^Λgai ismai^Λma duucai g^Λnt^Λt^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³⁰ Poduucai ^Λpp^Λ giñootoi Diuusi. Aan^Λ ^Λr^Λgai ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λll^Λicami dai aagidamu aan^Λ sivi oidacami sai ugitia ^Λgai ^Λpp^Λ ismai^Λma duucai g^Λnt^Λt^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³¹ Si^Λll^Λscad^Λ caaiyagi istuigaco Diuusi n^Λidagi oodami sividad^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λc^Λll^Λga ivuaadami dai ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λmaic^Λll^Λga ivuaadami, daid^Λ ^Λooqui ismaac^Λd^Λ ^Λrbait^Λc^Λaaacamicatadai Siip^Λr^Λ divimu dai g^Λpi^Λr^Λ suuligamu ^Λoodami sivi oidacami. ^Λgai s^Λll^Λic^Λd^Λ m^Λll^Λcasd^Λr^Λ divia dai ca^Λca ^Λgai istumaasi aagai ^ΛSalomoñi. ^Λgai ^Λr^Λmo t^Λaan^Λdami saitudugami dai tami daja aan^Λ sivi dai vaamioma ^Λr^Λt^Λaan^Λdami aan^Λ siSalomoñi mai aapim^Λ maitiñ^Λll^Λgigitai ca^Λ. ³² Ismaac^Λd^Λ Ñiñiviar^Λ oidacatadai dadimu si^Λll^Λscad^Λ Diuusi n^Λida agadagi sivi oidacami ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λc^Λll^Λga ivuaadami dai ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λmaic^Λll^Λga ivuaadami, daid^Λ ^ΛÑiñiviar^Λ oidacami g^Λpi^Λr^Λ suuligamu ^Λoodami sivi oidacami ^Λpp^Λ mai aapim^Λ maitiñ^Λll^Λgigitai

caΛ agai gia caΛma duucaı gantatagito dai camaisoımaasi ivuaada agai aidasi ΔJoonasicaru aagidi Diuusi ñiooquidΔ, dai tami daja aanΔ dai vaamioma artaanadami aanΔ siJoonasi.

³³ Tomali Δmaadutai cucuudagı Δmo cuudacarui dai gooquiarΔ astoquicΔ dadasai tomali Δmo cajooñi uta baiyoma tΔcavacamıarΔ gadadasai vai sioorΔ vapacadagi istutiadagi isnΔaadagi. ³⁴ Gavuuupuji ΔrΔpan ducami Δmo cuudacarui gatuucuga vΔatarΔ isgΔvuupuji cΔcΔgaducagi vΔasi gatuucuga ΔpΔ viaa cuudagi, dai isgΔvuupuji maıcΔcΔgaducagi gatuucuga ΔpΔ ducami istucagamucagi. ³⁵ Goovai ismaacΔΔ maata aapımΔ DiuusicΔΔ Δpan ducami Δmo cuudagi gantagitoidagıgΔ gΔnıucadacavurai aapımΔ vai maituucuna dai poduucı tucapı viımu aapımΔ. ³⁶ IscΔga cuudagΔcagi vΔasi gantagitoidagıgΔ dai maitıpucagi tomalaachi tucapı dai poduucı cΔga maata caΔcamu aapımΔ Δpan duucaı mΔsduucaı nΔıdı Δmo tuucavı siaaco cΔga cuudagΔcagi —astatΔdai ΔSuusi Δoodami.

³⁷ Dai aidasi cadagito ñioo ΔSuusi tai Δmo fariseo vaı sai quııdıarΔ gau-gana. TaidΔ ΔSuusi ii dai meesa vııdΔrΔ daıva. ³⁸ TaidΔ Δfariseo maitΔΔ istumaasi gΔtagıtuagi tΔgacai sıΔSuusi maıvacoi gΔnoonovı isducataı viıtulı Moseesacaru Δjudıdı. ³⁹ Tai amaasi ΔSuusi potatΔdai:

—AapımΔ fariseo vuaanai gΔnajaasocolı ΔbΔadΔrΔ dΔmos aapımΔ tuculımadai gΔnΔranaga muuquımudagaıcΔΔ dai soımaascamıcΔΔ. ⁴⁰ Vupuiiruga aapımΔ, ¿maitamas maata tatagıtoı maitamas maata sıai sioorΔ idui ΔbΔadΔrΔ idui ΔpΔ ΔraviadΔrΔ? ⁴¹ Gaoidıadavurai oidıcamı baıgΔnΔlıaracΔΔ dai poduucı maitΔrsoımaasi iducamıcamu aapımΔ.

⁴² SıΔ soımaa taatamu aapımΔ fariseo vΔasi istumaasi viaa aapımΔ aa oidı oodami Diuusi aa duiñdadΔ vΔatarΔ, asta ıvaagi mΔsmaacΔΔ bΔııı. CΔgadu isoidıada aapımΔ oodami Diuusi aa duiñdadΔ vΔatarΔ mΔstumaasi viaacagi dΔmos alıΔ soı duucaı nΔıdı aapımΔ gΔnaaduñı dai maıoıgΔdai Diuusi gomaasi gia maıcΔgadu.

⁴³ SıΔ soımaa taatamu aapımΔ fariseo. Oojoidı aapımΔ iscΔcΔgaducΔdıoma daraıcarıarΔ dadaarΔdagi judıdı quıquııupaıgΔrΔ dai oojoidı aapımΔ isvΔasi oodami sıaa gΔnduutuadagi.

⁴⁴ SıΔ soımaa taatamu aapımΔ fariseo dai aapımΔ mamaatΔtuldıadami Diuusi sΔlıcamıgΔΔ. Aagai aapımΔ Δmo istumaasi dai Δma maasi ivueeyı. AapımΔ ΔrΔpan ducami sıaaco gΔyaasapai coidadΔ dai camımaatΔgia maasi daamadΔrΔ vııdΔ Δoodami daama dΔgavuscΔıña maımaatΔcataı sıΔ sıgalnaasi uta, pomaasi aapımΔ ΔraviadΔrΔ ΔpΔ —astatΔdai ΔSuusi.

⁴⁵ Tai Δmoco ΔmamaatΔtuldıadami Diuusi sΔlıcamıgΔΔ aa noragi dai potatΔdai:

—MamaatΔtuldıadami, aagıtai aapı maasi asta aatΔmΔ vΔasi gΔrñiooquıdı —astatΔdai agai ΔSuusi.

⁴⁶ DΔmos ΔSuusi potatΔdai:

—SıΔ soımaa taatamu aapımΔ mamaatΔtuldıadami Diuusi sΔlıcamıgΔΔ ΔpΔ. AapımΔ pocaitı sıai gΔagı siduñıagi mui naana maasi istumaasi maıaagai Moseesacaru. Ducami isvaamioma cucuspiada aapımΔ asta sıΔΔ sıuucamı maitıstutıdı Δoodami dai aapımΔ maıcucuspı tomalaachi.

⁴⁷ SıΔ soımaa taatamu aapımΔ. AapımΔ ivıııdıdı baabaquıdΔ Diuusi ñıñıoquituldıadamıgΔΔ ismaacΔΔ coi gΔnΔııı aadıñıcaru. ⁴⁸ CΔga maata aapımΔ vΔasi gomaasi sıai soıcΔΔ mΔnΔlıdı aapımΔ gΔnaadıñıcaru. Agai coi Diuusi ñıñıoquituldıadamıgΔΔ maı aapımΔ ivıııdıdı baabaquıdΔ.

⁴⁹ Cascada Diuusi ismaacada maata vassiacatai pocaiti: “Ganootosdamu aan giñiñiooquituldiadamiga amadu giñojootosa masiapima coodamu amoco dai aa soimaa taatatuldamu”, ascaiti Diuusi. ⁵⁰ Diuusi soimaasi gantaatatulda agai aapima sivi oidacami vassicada ñiñiooquituldiadamigada ismaacada gancooditu aidasi abiaadara caquiva gooidigi. ⁵¹ Aidasi abiaadara gamuaatu Aveelicaru asta aidasida gamuaatu Zacariiasicaru agai ismaacada gamuaatu agaa quiupai abaana vai ajadara caaca looroñi masiaaco mamidiña vustaaqui isducatai gatajai Diuusi. Sallicada angnaagidi sai Diuusi gapirara gansuuliga agai aapima sivi oidacami ara.

⁵² Si soimaa taatamu aapima mamaatutuldiadami Diuusi sallicamigada. Ducami iscupaca aapima candaadocada siaaco oidaga Diuusi mamaatutularagada, dai aapima viaa yaavigada dai maivapacai aapima dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquiagi tomasi vaapaquia alidi agai —astatadai asuusi.

⁵³ Aidasi aagidi asuusi imaasi taida amamaatutuldiadami Diuusi sallicamigada amadu afariseo alia baacoi agai vui dai gnaagacai tacaaimi mui naana maasi, ⁵⁴ sabai aagana agai amo istumaasi vaavoidaragada vui vai poduucai gapirara vaaaja agai.

12

¹ Tai amaasi mui miil oodami ganampagi sallicada muidu dai asta gancacaisapai aipacoga. Taida asuusi gaagacai aagidi araga gamamaatardamiga dai potadai:

—Cagavar gantatagitoca aapima. Maitavar apan duucai ivuaada gofariseo. Goovai aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi vai aa nidiña dai poduucai ivuaada alidiña ara dmos aapima maitaagai ispoduucai ivuaadagi. ² Maioidaga tomali amo istumaasi astoquicami tomasi duudusali gaagai vascara vasi gamamaati, dai maioidaga tomali amo istumaasi astoquicami ismaitamaasiuldagi. ³ Vasi masmaacada aagai aapima tucara vasi gomaasi gacacamumu tasara, dai masmaacada duudusali aagai aapima cuupacatai quitaagiña goovai vasi iñacaitai gaagadamu baabaqui daadara.

⁴ Aapima giñaaduñi angnaagidi sai maitaagai masabiadagi agai ismaacada mumueeyi gatuucuga, dai gooquilara agai camaitistutuidi isiduñiagi vaamioma. ⁵ Dmos gnaagidamu aan siora gia gaagai masabiadagi. Labiadavurai agai ismaacada viaa guvucadagai isbalaquiagi muuquiada ibada Diaavor amadu. Aja, agai gia gaagai masabiadagi.

⁶⁻⁷ Diuusi vaamioma gnoigadai aapima si ujuurugi cascada maitavar duduaadicuda ca maata aapima isgaagarai taama ujuurugi gooca sintavucada vai Diuusi vascara nuucadacana. Diuusi maata vassiacatai asta sialjajquidu amadutai cuupada.

⁸ Gnaagidiana sai vascatai ismaacada ganmaasiuldi oodami vuitapi isgiñvaavoitudai aan ara ismaacada viaa amo sallicami maiastocadamu Diuusi tlaañicaruda vuitapi mosaagamu aan isagai argiñmaamara. ⁹ Dai ismaacada giñastocadagi oodami vuitapi aan ara astocadamu agai Diuusi tlaañicaruda vuitapi.

¹⁰ Dai tomasi ora ismaacada giñvui ñioocadagi aan ismaacada viaa amo sallicami istutuidi isoigaldagi. Dmos siora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibadai vui agai gia maiviaa goigaldaraga.

¹¹ Masi^Λscada^Λ vaama g^Λntuutusa agadagi ^Λmo quiuupaigada^Λra^Λ judid^Λiu si^Λapa^Λ bait^Λguucacami dai aa sa^Λlicami viaacami vuida^Λra^Λ, maitava^Λr vuama^Λ ^Λnaliada Diuusi Iba^Λada^Λ g^Λnsoi^Λñamu. ¹² Masiuu duucu caviaacagi is^Λñiooquiagi ma^Λsducatai gaa^Λ noragidagi dai ma^Λst^Λiyagi —ast^Λada^Λi ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

¹³ Tai ^Λmaadutai ^Λoodami saagidai^Λnda^Λra^Λ pot^Λada^Λi ^ΛSuusi:
—Mamaat^Λtuldiadami, aagida^Λñi gi^Λñsiisi t^Λtaida^Λ ^Λrtaacoida aat^Λma^Λ g^Λrvustuidaga —ast^Λada^Λi.

¹⁴ D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λada^Λi:
—Gi^Λñadu^Λñi, ^Λtoora^Λ gi^Λñda^Λi aana^Λ dunucami duucai si^Λapa^Λ taacogiadami aapima^Λ g^Λnv^Λatar^Λ? —ast^Λada^Λi.

¹⁵ Dai pot^Λada^Λi ^Λapa^Λ:
—Da^Λñi g^Λnnuucadacavurai dai maicoimudada^Λ tuutiaca tomasi naana maasi viaa ^Λmo oodami maimos^Λca g^Λgaic^Λda^Λ duaaca —ast^Λada^Λi ^ΛSuusi.

¹⁶ Dai amaasi aagidi ^ΛSuusi ^Λmo ñiooqui ^Λoodami cuentoc^Λda^Λ dai pot^Λada^Λi:
—Oidacata^Λdai ^Λmo ca^Λli riicuacami, daida^Λ ^Λasida^Λ sa^Λlicada^Λ ca^Λga g^Λaduitada^Λi. ¹⁷ Vaida^Λ ^Λriicu g^Λat^Λagitoi dai pov^Λalidi: “Istumaa duu^Λñimu aana^Λ maiviaa aana^Λ siaaco baituagi gi^Λñyoova”. ¹⁸ Daida pov^Λali: “Casian maata^Λ istumaa du^Λñiagi. Suuligamu aana^Λ gotroojo daida^Λ iduu^Λñimu aa g^Λgarducamioma dai ami baituamu aana^Λ v^Λasi gi^Λñyoova dai v^Λasi i^Λstumaa viaa. ¹⁹ Dai amaasi povai^Λñ^Λdamu aana^Λ”, asc^Λaiti ^Λriicu. “Mui naana maasi ap^Λviaa baidarajami mui uumigi v^Λatar^Λ sivi gia g^Λib^Λsta^Λñi gacuaada^Λñi dai baig^Λliada”, asc^Λaiti ^Λriicu. ²⁰ D^Λmos Diuusi pot^Λada^Λi: “Vuiirugami aapi idi vaa tucara^Λ p^Λmuquia agai dai v^Λasi istumaasi viaa aapi, ^Λsi^Λoora^Λ v^Λatar^Λ viimu goovai?” ast^Λada^Λi Diuusi. ²¹ ^Λagi poduuc^Λi ap^Λvueeyi ^Λoodamic^Λda^Λ is^Λmpaidiadagi mui naana maasi ^Λagi g^Λv^Λatar^Λ ^Λgai mossoitigami^Λra^Λ vipi^Λayi Diuusi vuitapi —ast^Λada^Λi ^ΛSuusi.

²² Dai gooqui^Λra^Λ pot^Λada^Λi ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga:
—G^Λnaagidiana maitava^Λr vuama^Λ ^Λnaliada cuaadagaic^Λda^Λ ma^Λsmac^Λda^Λ ugia agai dai oidaca agai, tomali yuucusic^Λda^Λ ma^Λsmac^Λda^Λ g^Λnaada agai. ²³ Gaib^Λdaga vaamioma g^Λaaagai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma g^Λaaagai siyuucusi. ²⁴ G^Λntagitova^Λr n^Λida coocoi^Λra^Λ, ^Λgai maita^Λsai tomali maitayoovai tomali maiviaa g^Λntroojoga, d^Λmos Diuusi ^Λgai dai maacai cuaadagai. Sa^Λlicada^Λ vaamioma nam^Λaga aapima^Λ sijuurugi. ²⁵ ^ΛDai v^Λora^Λ aapima^Λ tomasi^Λasi naana maasi g^Λnt^Λagitoi istutuidim^Λsi istaajucami metro vaamioma g^Λnt^Λcavaldagi? ²⁶ M^Λsmaitistutuidi isidu^Λñiagi istumaasi maisi-jaiga maitava^Λr vuama^Λ ^Λnaliada ^Λma maasic^Λda^Λ.

²⁷ G^Λnt^Λagitova^Λr n^Λida yoosigi^Λra^Λ ducatai g^Λara^Λi maitaaata v^Λuadatai tomali maitaiilutaitai, dai v^Λasca^Λra^Λ g^Λnaagidi aana^Λ sai tomali ^Λraí Salomoi^Λni is-^Λmaac^Λda^Λ viaacata^Λdai yuucusi ca^Λca^Λgaducami v^Λasca^Λra^Λ mai^Λpa maasi g^Λai goyoosigai. ²⁸ G^Λnt^Λagitova^Λr n^Λida yoosigi^Λra^Λ ^Λmo imidagai oidigana guuca-^Λcana dai siaadiqui ma^Λicana, vai v^Λasca^Λra^Λ Diuusi sigia maasi yuucustudai, v^Λasi vaamioma g^Λnyuucustudana ^Λgai aapima^Λ tomasi maic^Λaga vaavoitudai aapima^Λ. ²⁹ Cas^Λca^Λda^Λ av^Λar maivuama^Λ ^Λnaliada gaagaitai istumaasi ugiagi dai istumaasi iiyagi. ³⁰ V^Λasi ^Λoodami oidigi daama oidacami mos^Λca gomaasi^Λra^Λ g^Λnt^Λagitoi^Λña, d^Λmos aapima^Λ viaa ^Λmoco g^Λnooga ismaac^Λda^Λ camaata^Λ istagito aapima^Λ v^Λasi gomaasi. ³¹ Baiyomava^Λr ip^Λliada aapima^Λ sai Diuusi g^Λnsoi^Λca^Λñi vai ca^Λgaca^Λra^Λ oidaca aapima^Λ siDiuusi g^Λnsoi^Λc^Λdamu siviaacamu aapima^Λ istumaasi tagitocagi.

³² Maitavar duduaadicuda aapim^Λ arapan ducami giñsosoiga cañiiru dai chilaquidu aapim^Λ. Dai alia baigallidi Diuusi ganmaacacai oigaragai isgatlaanada aapim^Λ siaaco tlaanai agai. ³³ Gaagardavurai aapim^Λ mastumaa viaa dai oidiada soituutuigami poduucai ivuaadamu aapim^Λ Diuusi aa duiñdad^Λ vai gantumiñsiga maisiaa gvueeyi dai poduucai arpa bai dara-saidamu aapim^Λ gnvustuidaga tvaagiara siaaco maiuugiat^Λ dai siaaco maivapacai asivogami tomali vatopadagai isugiugagi. ³⁴ Ami siaaco ampaidiada aapim^Λ gnvustuidaga mosami gantagitocana.

³⁵ Aan^Λ imia iñagai tvaagiamu amo imidagai dai apamu divimu aan^Λ. Baigavar anduuca dai giñnaraca. ³⁶ Arpan duucai apipiooñi nanaracana gnaamu isdiviagi amo cunataragaiñdara vai cupioquidagi agai quitaagiña mosaacai agai dai quitaagiña ñiooquiagi. ³⁷ Siala baigallidamu apipiooñi ismaacada maicococacagi aacai aamud^Λ. Sallicada anganaagidi sai lagi gaaamu bai gduuñimu dai meesa vuidara daraasamu gpipiooñiga dai bibidamu. ³⁸ Tomasi aran tucara divia agai siapa sialimada, siala baigallidamu apipiooñi ismaacada naadagai vai diviagi aamud^Λ. ³⁹ Dai maatcavurai aapim^Λ idi arpa —ascati asuusi—. Ducami isamo oidacami amo quiyara ismaatcagi isiuu duucu ami quidiara divia agadagi amo asivogami maicosian tada agai nuacadacatai sai maivaacana quidiara dai asidana. ⁴⁰ Poduucai arpa aapim^Λ glaagai masbai ganducagi siuu duucu aapim^Λ sioma maitagitocagi divimu aan^Λ ismaacada viaa amo sallicami —astadai asuusi gamamaatardamiga.

⁴¹ Tai amaasi apiiduru taccacai dai potadai:

—Mamaatatladiami, ¿vora vatar^Λ aagai aapi idi cuento mosaca aatama vascatai sio? —astadai.

⁴² Taid^Λ asuusi itai:

—Amoco gaaamu vascara gaagaiña amoco agidaracami dai saituduacami saida artaanadamigadacana pipiooñigada dai bibidiña siuu duucu glaagadagi. ⁴³ Baigallidamu tlaanadami ismaacada ivueeyi vasi caga siuu duucu diviagi aamud^Λ. ⁴⁴ Sallicada anganaagidi saida aamud^Λ tlaanadami duucai vituldamu vasi istumaasi viaaca agai. ⁴⁵ Damos sipiooñi ismaacada tlaanadami duucai viaagi aamud^Λ povaldagi slaamud^Λ maiotoma divia agai, dai glaagacai soi vuaadagi agaa pipiooñi amadu acusñiñiru dai agai gacuaadagi dai gayadagi dai navamuagi. ⁴⁶ Dai poduucai aamud^Λ divimu siuu ducuu apiooñigada sioma mainaracagi, dai siuu duucu agai maimaatcagi dai sallicada soimaa taatatuldamu agai daida iduñimu gaicada isducatai arvueeyi maiagidaracada amadu.

⁴⁷ Daid^Λ apiooñi ismaacada maat^Λ istumaasi aamud^Λ ipalidi isiduñiagi dai maibai gducagi dai maiagidagi vasi ismaacada taja aamud^Λ, agai soimaa taatamu gagagatudacai. ⁴⁸ Damos apiooñi ismaacada maimaatcagi daida iduñiagi istumaasi soimaascami agai vascara maisi soimaa taatamu. Dai agai ismaacada vaamioma maat^Λ Diuusi ñiooquida dai maiagidi agai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi.

⁴⁹ Divia aan^Λ dai cagacara vuvaida iñagai vasi oidi daama oidacami vascatai ismaacada giñvaavoitudagi oigaldamu aan^Λ vasi soimaascamigada dai agai ismaacada maitiñvaavoitudagi ugitimu. Sallicada canijada iñlidi aan^Λ idi cagacara vuvadaraagai iscaipaco imadagi arpan duucai tai. ⁵⁰ Alia soimaa taatamu aan^Λ chilaqui tasai, dai soigallidamu asta silscada ajiagi

istuigaco soimaa taata iñagai aan. ⁵¹ Aapim povanlidi ansai aan divia sai sooma oidacana vlassi oodami, maitavar vaavoi baiyoma divia aan vai oidacana cocodi aanacada. ⁵² Dai sivi baitacoga oidacamu taama amo quiiyara oidacami dai vaica vuidara vatacamu gooca. ⁵³ Loogada vuidara caatcamu gamara calli daida amarada googa, daida adada vuidara caatcamu gamara ooqui daida marad gada, daida tuumuda vuidara caatcamu gaca dala daida aca dada gatuumu —astadai Asuusi.

⁵⁴ Daida Asuusi potadai appa oodami:

—Siuu duucu najada aapim icomai isuruñi amadara vuvacai otoma pocaitiña aapim sai duuduquia agai, vai pov vaaadana. ⁵⁵ Dai silascada davarai toniamadara vardagi pocaitiña aapim sai tonica agai, vai pov vaaadana. ⁵⁶ Aapim ismaacada aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivaaadana. ¿Ducatai maata aapim ismaasca agai oidigi mosniditai mastumaa nidi? Dai vascara maimaata nidi tomali maimaata ca istumaasi pavueeyi sivi aapim gansaagida.

⁵⁷ ¿Tuimasi maitantagitoi aapim istumaasi arcagaducami?

⁵⁸ Isamaadutai gapira gvuupadagi dai gvaidaquia dunucamiara baigi duuñi ñiooqui agai amadu voiyamu vai agai maitvaidaquia dunucamiara vaid adunucami gatlagidagi sandaaru vaid sandaaru gamaisagi. ⁵⁹ Dai abiaadara gia siadara vuusaiña aapi asta pasilascada gaa namqui vlassi masilasi gatañia —astadai Asuusi oodami.

13

¹ Amaasi tuigaco ami dada chilacqui cacalli siaaco daacatadai Asuusi dai aagidi isducatai pilaato coi chilacqui cacalli Galileana oidacami dai bira rada dai saagida vnanagi vustaaqui rada ismaacada coitadai cacalli Galileana oidacada maiquia gancooditudacai ismaacada daasda agaitadai agai Diuusi. ² Damos Asuusi potadai:

—¿Povai masilalidi aapim ispomaasi apadi cacallicada Galileara oidacami vaamioma soimaasi ivuaadamicatai agai sigaa anaasi oidacami? ³ Aan anganaagidi sai cho, dai masapim maiama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vascatai ugitimu aapim appa. ⁴ ¿Povai masilalidi aapim silbaivustaama dan mamacova ismaacada coi daama gasacai gala vaaqui tcavacada Siloeara sigai vaamioma arduñidacatadai sigaa Jerusaleenara oidacada? ⁵ Aan anganaagidi sai cho dai masapim maiama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vascatai ugitimu aapim appa —astadai Asuusi.

⁶ Daida Asuusi aagidi amo ñiooqui cuentocada dai potadai:

—Amo calli asacatadai amo iigosi gadavarragana, dai amo imidagai mla nidamu sabai iibaidaga, damos maita tomali amo iibiada. ⁷ Dai amaasi potadai agai calli ismaacada nuucatuldacatadai agai gadavarraga: “Dañi cavaica uumigi miaad oidacai didivai aan dai gaagaiña goiigosi iibiada dai maitagai mosagi caaca goovai maiihibitacatai”, astadai llaacami gapioñiga. “Daitudañi”, astadai. ⁸ Damos nuucadacami aa noragi dai potadai: “Dagitoñi quiaa tomasi mosaca idi uumigi, moicadagena godavarragada dai daasdagi apua davarai duaadidicami. ⁹ Sabai poduucai iibatana, dai ismaihibitagi aida gia daitudagi”, astadai nuucadacami.

¹⁰ Dai amo ibastaragai tasara asuusi gamamaatultiditadai Diuusi ñiooquida amo judidíu quiuupaigadara. ¹¹ Vai ami daacatadai amo ooqui ismaacada cabaivustaama dan mamacova uumigi coococatadai. Amo Diaavora tlaañicaruda topostudacatadai vai lagi maitistutuiditadai isgalliniñagi tomali palapi. ¹² Dai aidasi tala asuusi looqui vai dai potadai:

—Giñaduñi casiapat duaadicami vii —astadai.

¹³ Mosdaama darai lagi ganoonovi taida looqui galla, dai gaagacai calga ñioo Diuusi vui. ¹⁴ Damos tlaandami judidíu quiuupaigadara sallaada baamu duaaidacai asuusi looqui ibastaragai tasara, dai potadai lagi aoodami:

—Oidagava naadami tasai aa duiñdagai vatarai dai istutuidi aapima isdadacai ganduduaaidagi, dai maisiu ibastaragai tasara —astadai tlaandami aoodami.

¹⁵ Tai amaasi asuusi aa noragi dai potadai:

—Aapima ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Istutuidimasi aapima ismaiupanagi gansoiga vooyisi siara gansoiga asñiitu ibastaragai tasara dai iitudagi suudagi? ¹⁶ Dai idi ooqui ismaacada arcajiudad Avraañicaru vaidai Diaavora vuracatadai idi coocodagaicada cabaivustaama dan mamacova uumigi. ¿Dai maitisbaiga tomali isduaaidagi coocodada ibastaragai tasara? —astadai asuusi.

¹⁷ Dai aidasi capotai asuusi, vascatai ismaacada vuidara vatacatadai siaa aran tadatu damos vasi aoodami baiganaliditadai naiditai istumaasi garducami ismaacada ivuaadatadai asuusi.

¹⁸ Amaasi potai asuusi:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai calgacara oidacana ¹⁹ gomaasi arapan ducami istumaasi avueeyi acaida amo uusi ismaacada coravi tlagidu ismaacada amo cali gadajoogana ai. Taida ali caida gaa dai gaa uusi ganaato. Vaidai ujuurugi maamaradara dadaraiña dai ami gacocosatai. Poduucai sia otoma gaa ali caida poduucai otoma gammaatamu aipacoga isducatai soicai Diuusi oodami sai calgacara oidacana —astadai asuusi.

²⁰ Dai potai asuusi ara:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai calgacara oidacana ²¹ gomaasi arapan ducami istumaasicada looqui avocamadai tligi tuicami dai gooquiar ivueeyi paana. Amo ooqui vanaidi gocopodacarui vaica muuli tligi tuicami vai copodara. Vasi tui saagida aimarai gocopodacarui dai poduucai vasi oidigi daama imai Diuusi ñiooquida —astadai asuusi aoodami.

²² Vaidai asuusi apiaimitadai Jerusaleenamu dai aijimi quiiquiarai dai gamamaatultidimi Diuusi ñiooquida. ²³ Tai amaadutai tacaicai dai potadai:

—Mamaatultidiami, ¿maitasmuidu ismaacada calgacara vuvacai? —astadai.

Taida asuusi aa noragi daida itadai:

²⁴—Ganaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña ismaacada alidu gajiaacoga. Aan anganaagidi sai muidutai vaapaquia liadamu dai maitistuidimu alia sijaiga isvaapaquiagi siaaco tlaandai Diuusi cascada. ²⁵ Dai siuu duucu aquilacami cacupagi gacui, dai aapima masmaacada quidigana guuca ñiooquidamu aapima dai potadamu: “Caliodami garcupioquidani”. Damos lagi ganaa noragidamu dai povantadamu: “Maitanmaata aan

m_{ASIAAD}Λ_{RA} aapim_Λ”. 26 M_{ASI} aapim_Λ pot_{ΛΛ}damu: “G_{ΛΛΛ}madu gacuaadana aat_{ΛM}Λ dai gay_{ΛΛ}dana dai aapi gamamaat_Λtuldiña t_Λsiaaco oidaga aat_{ΛM}Λ”. 27 D_ΛMOS _Λgai g_Λnaa noragidamu dai pov_{ΛNT}Λ_Λdamu: “Casian g_Λnaagidi ansai maimaat_Λ m_{ASIAAD}Λ_{RA} aapim_Λ. _Λcovai av_{ΛR} iimi giñabaiñd_{ΛRA}, v_{ΛΛ}scatai aapim_Λ m_{ASMAAC}Λ_Δ soimaasi ivueeyi”, ast_{ΛΛ}damu _Λgai. 28 Dai ami suaan_Λdamu aapim_Λ dai ali_Λ soimaa taata _Λgai, n_Λiditai _ΛAvraañi _{ΛΛ}madu Isaa, dai Jaco dai v_{ΛΛ}si Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ _{ΛΛ}madu daraaja Diuusi siaaco gata_Λan_Λi _Λgai, mai aapim_Λ quidigamu g_{ΛNV}vuidagi. 29 Aipad_{ΛRA} dadimu oodami dai daraivacai gaugimu ami siaaco gata_Λan_Λi Diuusi. 30 Amaasi _{ΛΛ}madutai ismaac_{ΛΔ}Λ vaamioma nam_Λga tami oidigi daama m_{ΛΛ}ca sioma maiñam_Λacamu dai _{ΛΛ}madutai ismaac_{ΛΔ}Λ maiñam_Λga tami oidigi daama m_{ΛΛ}ca sioma nam_Λacamu —ast_ΛΛdai _ΛSuusi.

31 Dai _Λgai vaa tas_{ΛRA} ami dada _{ΛΛ}moco fariseo siaaco daacatadai _ΛSuusi dai pot_ΛΛdai:

—Im_Λdani tabiaad_{ΛRA} _ΛEroodasi g_{ΛM}uaa _Λlidi —ast_ΛΛdai _Λfariseo.

32 D_ΛMOS _ΛSuusi aa noragi dai pot_ΛΛdai:

—Iimivurai dai m_{ΛΛ} aagida _{ΛC}Λ_Λi ismaac_{ΛΔ}Λ ali_Λ saituduga mos_Λca soimaasi iduiñdagai v_{ΛΛ}tar_Λ. Quiaa anvuvaidagi Diaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ oodamiaiñd_{ΛRA} dai duduaaidagi coococidad_Λ dai asta naatomu aan_Λ giñaa duiñdaga daida apiaim_Λdamu Jerusaleenamu. 33 Tomali _Λmaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ mait_Λcooditudai sib_{ΛΛ}acoga mos_Λca Jerusaleen_{ΛRA} casc_{ΛΔ}Λ ali_Λsi g_{ΛA}agai isimia aan_Λ Jerusaleenamu.

34 Aapim_Λ Jerusaleen_{ΛRA} oidac_{ΛΔ}Λ, aapim_Λ m_{ASMAAC}Λ_ΔΛ coodai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ dai maisai ojootosicami ismaac_{ΛΔ}Λ g_{ΛN}ootosdi _Λgai. Mos_Λ muiyoco imidagai ip_Λlidadai aan_Λ isg_{ΛN}Λmpaidagi dai g_{ΛN}nuucadacagi _Λpan duuc_Λi _Λtacucu _Λmpaidi g_{ΛM}aamara g_{ΛA}ana uta m_Λtai maitip_Λi. 35 Aapim_Λ sivi g_{ΛN}dagitomu aan_Λ dai camaitiñt_{ΛΛ}gimu aapim_Λ _Λpamu asta si_{ΛΛ}scad_Λ aayi istuigaco pot_Λiya aapim_Λ: “Ali_Λ baig_{ΛΛ}lidi goovai ismaac_{ΛΔ}Λ borim_Λi Diuusi guvucadad_{ΛC}Λ_Δ”, ast_Λiya aapim_Λ —ast_ΛΛdai _ΛSuusi.

14

1 _Λmo ib_Λstaragai tas_{ΛRA} ii _ΛSuusi _Λmo fariseo bait_{ΛC}Λaacami quidiamu dai _{ΛΛ}madu gaugia _Λgai, vaid_Λ _Λgaa fariseo soobidacatadai sabai giduuna _Λmo istumaasi istuc_{ΛΔ}Λ istutiada _Λgai isg_{ΛPI}Λ_{RA} v_{ΛA}ajagi. 2 Vai ami _ΛSuusi vuid_{ΛRA} daacatadai _{ΛΛ}p_Λ _Λmo coocoad_Λ ismaac_{ΛΔ}Λ vaiguuguñicatadai. 3 Tai amaasi _ΛSuusi t_Λcacai _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ _{ΛΛ}madu _Λfariseo dai pot_ΛΛdai:

—¿Oidagasi oigaragai _Λmo ib_Λstaragai tas_{ΛRA} isduaaidagi _Λmo coocoad_Λ chio sio? —ast_ΛΛdai _ΛSuusi.

4 D_ΛMOS _Λgaa mosdodoli vii. Tai amaasi _ΛSuusi b_Λi _Λcoocoad_Λ dai duaadi dai pot_ΛΛdai sai norag_Λna. 5 Dai pot_ΛΛdai _ΛSuusi _Λfariseo:

—¿Maac_{ΛΔ}Λ aapim_Λ maiotoma vañigidana g_{ΛN}soiga asñiitu si_{ΛP}Λ g_{ΛN}soiga vooyisi issib_Λc_Λi d_{ΛΛ}car_Λ g_Λsiagi _Λgai tomasi _Λrib_Λstaragai tas_{ΛRA}? —ast_ΛΛdai _ΛSuusi.

6 Taid_Λ _Λfariseo tomali _Λmaadutai mait_{ΛΛ} ist_{ΛΛ}dagi.

7 T_{ΛΛ}gacai _ΛSuusi si_{ΛV}apaidarsic_{ΛΔ}Λ c_{ΛC}ΛΛgaduc_Λdioma daraicari_{ΛRA} daraivaimi meesa vuid_{ΛRA}, aagidi idi ñiooqui cuentoc_{ΛΔ}Λ dai pot_ΛΛdai:

8 —Si¹ascad² amaadutai g³nvaidagi amo cunataragi⁴ maitavar c⁵agaduc⁶dioma daraicari⁷ daraiva. Divian tada amai vaidarsicami ismaac⁸ vaamioma nam⁹ga isaapim¹⁰. 9 Vai agai ismaac¹¹ g¹²nvapai divian tada dai pov¹³ant¹⁴dagi amaadutai aapim¹⁵: “Maacañi godaicarui idi gamai”. Amaasi agai siaa ar¹⁶tugaitai c¹⁷quivan tada dai cugat¹⁸ daicari¹⁹ daivagi. 10 Baiyoma m²⁰si²¹ascad²² g²³nvaidagi varai soimaasc²⁴dioma daraicari²⁵ daraiva, dai poduuc²⁶ai divimu agai ismaac²⁷ g²⁸nvapai dai pov²⁹ant³⁰damu: “Giñaaduñi vaamioma c³¹agaduc³²dioma daraicari³³ av³⁴ardaraiva”. Dai poduuc³⁵ai vaamioma g³⁶aduc³⁷ g³⁸aldamu agai vuitapi ismaac³⁹ amadu daraajagi meesa vuid⁴⁰. 11 Agai ismaac⁴¹ sioma g⁴²aduc⁴³ g⁴⁴aliadagi agai sioma mait⁴⁵arg⁴⁶aduc⁴⁷amicamu dai agai ismaac⁴⁸ sioma maig⁴⁹aduc⁵⁰ g⁵¹aliadagi agai sioma arg⁵²aduc⁵³amicamu —ast⁵⁴adai ⁵⁵Suusi oodami.

12 Daid⁵⁶ ⁵⁷Suusi pot⁵⁸adai ⁵⁹ap⁶⁰ agai ismaac⁶¹ vaí:

—P⁶²si⁶³ascad⁶⁴ gabibida aliada maitivapiada g⁶⁵aaaduñi tomali g⁶⁶siisi⁶⁷agi tomali g⁶⁸susuuculi, tomali g⁶⁹aaaduñi riricu agai ⁷⁰ap⁷¹ g⁷²vaidan tada dai poduuc⁷³ai viaacamu aapi g⁷⁴aa noragidaraga. 13 Baiyoma p⁷⁵si⁷⁶ascad⁷⁷ gabibida aliada pai vapaida soituutuigami ismaac⁷⁸ maiviaa istumaasi, dai ismaac⁷⁹ maitistutuidi isgaaata v⁸⁰aadagi, dai ismaac⁸¹ maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaac⁸² maiñ⁸³aneeyi. 14 Dai baig⁸⁴aliadamu aapi maitistutuiditai agai isg⁸⁵aa noragidagi. Viaacamu aapi g⁸⁶aa noragidaraga si⁸⁷ascad⁸⁸ duduacagi coidad⁸⁹ saagidaiñ⁹⁰ agai ismaac⁹¹ ali⁹²gidi Diuusi —ast⁹³adai ⁹⁴Suusi.

15 Dai ca⁹⁵cai imaasi amaadutai ismaac⁹⁶ meesa vuid⁹⁷ daacatadai pot⁹⁸adai agai ⁹⁹Suusi:

—Baig¹⁰⁰aliadamu agai ismaac¹⁰¹ gacuaadagi m¹⁰²aca siaaco gat¹⁰³aanai Diuusi —ast¹⁰⁴adai.

16 Taid¹⁰⁵ ¹⁰⁶Suusi pot¹⁰⁷adai:

—Amo c¹⁰⁸ali idui g¹⁰⁹api c¹¹⁰aadagai, dai ootoi sioor¹¹¹ vapaidagi mui oodami. 17 Dai aid¹¹²si caayi siuu duucu g¹¹³ugia agai, taid¹¹⁴ ac¹¹⁵ali ootoi amoco g¹¹⁶apiooñiga sai pot¹¹⁷adana av¹¹⁸apaidarsic¹¹⁹adai sai cadadana sai cabaig¹²⁰duu v¹²¹asiacatai. 18 D¹²²amos v¹²³asi av¹²⁴apaidarsic¹²⁵adai maiiimia ali¹²⁶di casc¹²⁷adai pot¹²⁸adai sai oig¹²⁹aldana. Ap¹³⁰agadad¹³¹ pot¹³²adai: “Utudama sav¹³³ali aan¹³⁴ amo d¹³⁵v¹³⁶arai dai viaa ism¹³⁷ ali¹³⁸dagi aagidañi vaid¹³⁹ giñ¹⁴⁰oig¹⁴¹aldana sivi¹⁴²arai”, ast¹⁴³adai. 19 Taid¹⁴⁴ ag¹⁴⁵amai pot¹⁴⁶adai: “Sav¹⁴⁷ali aan¹⁴⁸ taama vuupulicami vopooyisi dai viaa aan¹⁴⁹ isn¹⁵⁰idagi sabai c¹⁵¹agadu aagidañi vaid¹⁵² giñ¹⁵³oig¹⁵⁴aldana”, ast¹⁵⁵adai. 20 Tai amai pot¹⁵⁶adai: “Utudama antooñigai dai casc¹⁵⁷adai maitistutuidi isimiagi”, ast¹⁵⁸adai. 21 Dai aid¹⁵⁹sid¹⁶⁰ ap¹⁶¹iooñi ap¹⁶²amu quiiy¹⁶³arai divia dai aagidi v¹⁶⁴asi imaasi g¹⁶⁵aaamu tai agai s¹⁶⁶allic¹⁶⁷adai baamu dai pot¹⁶⁸adai g¹⁶⁹apiooñiga: “Imiñi otoma cacayamu dai plaasamu dai baigovai v¹⁷⁰asi asoit¹⁷¹uutuigami ismaac¹⁷² maiviipia istumaasi dai agai ismaac¹⁷³ maitistutuidi isgaaata v¹⁷⁴aadagi dai agai ismaac¹⁷⁵ maitistutuidi isajioopadagi dai ismaac¹⁷⁶ maiñ¹⁷⁷aneeyi”, ast¹⁷⁸adai ¹⁷⁹amud¹⁸⁰ g¹⁸¹apiooñiga. 22 Tai bo laasc¹⁸²adai pot¹⁸³adai ap¹⁸⁴iooñigad¹⁸⁵: “Casiant idui p¹⁸⁶sducatai giñaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga aa v¹⁸⁷atarai”, ast¹⁸⁸adai ap¹⁸⁹iooñigad¹⁹⁰. 23 Tai amaasi ¹⁹¹amud¹⁹² pot¹⁹³adai g¹⁹⁴apiooñiga: “Imiñi ap¹⁹⁵amu voiyamu dai d¹⁹⁶ajiamu dai goguama vapaida aa vai vaapac¹⁹⁷ana, vai poduuc¹⁹⁸ai suudana giñ¹⁹⁹quii. 24 G²⁰⁰naagidiana sai tomali amaadutai ismaac²⁰¹ vapai aan²⁰² ap²⁰³aga maiugimu giñ²⁰⁴cuaadagaiga”, ast²⁰⁵adai ²⁰⁶amud²⁰⁷ g²⁰⁸apiooñiga —ast²⁰⁹adai ²¹⁰Suusi oodami.

²⁵ Mui oodami oidatucuitadai ʌSuusi, dai ʌgai aa nʌnʌaava dai potʌtʌdai:

²⁶ —Isʌmaadutai giñoidatucuda ʌliada dai vaamioma oigʌadagi gʌooga dai gʌdʌʌ, dai gʌooñiga, dai gʌmaamara, dai gʌsusuuculi, dai gʌsiisiʌgi, dai asta ʌʌgi gʌibʌdaga isaanʌ, ʌgai maitistutuidi isʌrgiñmamaatʌrdamicagi. ²⁷ Dai sioorʌ maibaigʌ ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curuusi-aba giñvaavoitudaitai maitistutuidi isiʌrgiñmamaatʌrdamicagi. ²⁸ Isʌmaadutai aapimʌ iduñia ʌliada ʌmo quii siaadʌrʌ maiʌʌsitudana aapimʌ ʌpʌga siʌʌsi gʌaagai mʌsabai aitudadan tada ʌcaasi. ²⁹ ʌma duucai isdarasa aapimʌ ojoodagadʌ dai maiviaacagi istuucʌdʌ naatuagi dai vʌʌscatai sioorʌ nʌijadagi gʌnparunadamu ³⁰ dai pocaitiadamu: “Gocʌʌli mosgʌaaga gʌquii dai maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami. ³¹ Siʌpʌ ʌmo raí cocoda agadagi ʌmai raí siaadʌrʌ maiʌʌsitudana ʌgai ʌpʌga sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandaarucʌdʌ vui ʌgʌmai ismaacʌdʌ viaa ʌmo coobai miil. ³² Dai ismaitistuidiadan tadaca ʌgai ootosan tada ʌgai ojooto-sicami siʌʌscadʌ quiaa mʌʌcasdʌrʌ imʌdagi ʌgʌmai, sai baiduuna ñiooqui. ³³ Poduucai ʌpʌ sioorʌ maidagituagi vʌʌsi istumaasi viaa maitistutuidi isʌrgiñmamaatʌrdamicagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

³⁴ Daidʌ itʌtʌdai ʌpʌ:

—Gomaa onai aliʌ vʌʌñiga dʌmos iscamaiyoovica ʌgai, ¿ducatai yoovituna ʌgai ʌpamu? ³⁵ Camaicʌʌgaducamu ʌgai duaaidaragai dʌvʌʌrai vʌʌtarʌ mosʌ daituda ʌgai. Aapimʌ mʌsmaacʌdʌ tʌtʌcaidaga caʌcavurai —astʌtʌdai ʌSuusi.

15

¹ Vʌʌscatai ʌtumiñsi vuudami ʌʌmadu ʌgai ismaacʌdʌ maivaavoitudai vaavoidaragadʌ ʌfariseo miaadʌrʌ guuquiva siaaco daacatadai ʌSuusi dai caʌca ʌgai istumaasi aagaitadai ʌgai, ² vai cascʌdʌ ʌfariseo ʌʌmadu ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi sʌʌlicamigadʌ ñiooquidi ʌgai ʌSuusi dai pocaiti:

—Idi cʌʌli miaadʌgidi soimaasi ivuaadami dai ʌʌmadu gacueeyi —ascaiti.

³ Taidʌ ʌSuusi aagidi ʌmo ñiooqui cuentocʌdʌ dai potʌtʌdai:

⁴ —Voorʌ aapimʌ isviaacagi ʌmo sientu cañiiru vai sibʌ imiagi ʌmoco siaadʌrʌ maianaasi viaana aapimʌ ʌgaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna ʌsibʌ imiaadʌ asta siuu duucu tʌʌ. ⁵ Dai tʌʌgacai baiyagi dai baigʌʌliatugaitai mootiagi dai bʌʌquiagi. ⁶ Dai aʌcai gʌquiiyʌrʌ ʌmpaidagi gʌaaduñi dai potʌʌdagi: “Baigavʌr ʌnʌliada giñʌʌmadu casiantʌʌ giñsoiga ismaacʌdʌ sibʌ iitadai”. ⁷ Aanʌ angʌnaagidi sai poduucai ʌpʌ vaamioma oidaga baiʌliaragai mʌʌ tʌvaagiʌrʌ ʌmo soimaasi ivuaadamicʌdʌ ismaacʌdʌ ʌma duucai gʌtʌgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustaamacʌdʌ ismaacʌdʌ maitʌrsoimaasi ivuaadami dai maitʌaagai isʌma duucai gʌntʌtʌgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁸ Daidʌ ʌSuusi itʌtʌdai ʌpʌ:

—Siʌpʌ ʌmo ooqui viaacagi ʌgai ali baivustaama piisu dai sibʌ vuaa-jagi ʌmoco siaadʌrʌ maicuudana ʌgai ʌmo cuudagi dai voisicana dai cʌʌga gʌtaatacai gaagana asta siuu duucu tʌʌ. ⁹ Dai tʌʌgacai ʌmpaidagi gʌaaduñi dai potʌʌdagi: “Giñʌʌmadu avʌr baigʌnʌliada casiantʌʌ ʌtumiñsi ismaacʌdʌ sibʌ vuaatadai aanʌ”. ¹⁰ Aanʌ angʌnaagidi sai poduucai ʌpʌ aliʌ

baigʌnʌlidiña Diuusi tʌtʌaañicarudʌ ʌmo soimaasi ivuaadamicʌdʌ siʌʌscadʌ ama duucaɪ gatʌgituagi ʌgai dai camaisoimaasi ivuaadagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹¹ Daidʌ ʌSuusi potʌtʌdai ʌʌpʌ:

—ʌmo cʌʌli maamaracatadai gooca cʌcʌʌli, ¹² taidʌ ʌgooquiʌrdadʌ potʌtʌdai gʌooga: “Giñooça giñmaacañi gʌvustuidaga siʌʌsi giñajʌga”, astʌtʌdai. Taidʌ ʌoogadʌ maa gʌvustuidaga siʌʌsi aʌcatadai. ¹³ Tai bo chiʌʌqui tasaicʌdʌ ʌmaradʌ gooquiʌrdadʌ ʌmpagi vʌʌsi gʌvustuidaga dai dai vunu ii mʌʌcasi ʌmai dʌvʌʌriʌrʌ, dai ami vʌʌsi soimaasiʌrʌ siaa doodai gʌvustuidaga. ¹⁴ Dʌmos aidʌsi cavʌʌsi siaa doodai ʌgai tai divia gʌʌ biuugigai ami dʌvʌʌriʌrʌ, vai ʌgai bibiuugʌi. ¹⁵ Dai amaasi gaagamu aa duiñdagai ʌmo cʌʌli ami dʌvʌʌriʌrʌ oidacami ʌʌmadu, tai ʌgai ootoi sai nuucadana tataisoli. ¹⁶ Tascoñia ʌlidadai ʌuuparai iibiadʌcʌdʌ ismaacʌdʌ cuaadatadai ʌtataisoli dai tomali ʌmaadutai maibibiditadai tomalaachi. ¹⁷ Tai amaasi divia tʌgitoidadʌ dai ʌgai povʌʌli: “Mosʌʌ muidu giñooça quiidiʌrʌ pipiooñi vai vʌʌscʌrʌ babaivitocʌi cuaadagai, dai aanʌ tanai cayooga muu biuugimucaɪ. ¹⁸ Imimu aanʌ giñooça quiidiamu dai potʌʌdamu: Giñooça, soimaasi idui aanʌ Diuusi vui dai aapi gʌvui, ¹⁹ camaiviaa aanʌ sʌʌlicami siʌrgʌmaracagi, tomasi ʌmoco gʌpiooñiga duucaɪ giñnʌijada aapi istʌʌdamu aanʌ”, asʌʌlidi. ²⁰ Dai amaasi voiʌrʌ cʌquiva dai ii gʌooga quiidiamu.

Dai quiaa mʌʌcasdʌrʌ imʌi tai tʌʌ ʌoogadʌ dai aayi soiʌliaragai tʌʌgacai gʌmara dai mʌʌ dai mʌʌ vuidʌrʌ aayi dai coomitu dai usupi. ²¹ Taidʌ ʌmaradʌ potʌtʌdai gʌooga: “Giñooça, soimaasi idui aanʌ Diuusi vui dai aapi gʌvui, camaiviaa aanʌ sʌʌlicami siʌrgʌmaracagi”, astʌtʌdai. ²² Dʌmos ʌoogadʌ potʌtʌdai gʌpipiooñiga: “Otomavʌr vuvaida cʌcʌʌgaducʌdioma yuucusi dai aadida dai daasdavurai ʌmo aniyu noviʌrʌ, dai aadidavurai sasapatusi ʌʌpʌ. ²³ Dai vuaapavurai ʌvaaca mara giʌcʌdioma dai muua tʌtaidʌ iduufi vagimi. ²⁴ Idi giñmara casi ʌrmuuquiadʌcatadai dai ʌpamu duaaca casi ʌrsibʌ imiadʌcatadai goovai tʌtai ʌpamu tʌʌ”, ascaiti ʌoogadʌ daidʌ idui vagimi.

²⁵ Vaidʌ ʌmaradʌ gʌducʌdioma dʌjiana aimʌraitadai dai aidʌsi divia ʌgai cayoga aijimitadai quii dai cai iivaragai dai tuutudacʌdami. ²⁶ Dai amaasi vai ʌgai ʌmaadutai ʌgʌgʌʌli dai tʌcacai astumaasi ʌpʌduitadai. ²⁷ Taidʌ ʌgʌʌli potʌtʌdai: “Casi atdivia gʌsucuuli cascʌdʌ gʌooga gatʌjai muaragai ʌvaaca mara giʌcʌdioma cʌʌgacʌrʌ diviacai ʌgai dai maicoocotugaitai”, astʌtʌdai ʌgʌʌli. ²⁸ Dʌmos ʌsiʌʌgidʌ sʌʌlicʌdʌ baamu, dai maitipʌlidadai isvaquiagi taidʌ ʌoogadʌ vuusai dai goguama oí sai vaacʌna. ²⁹ Tai ʌgai potʌtʌdai gʌooga: “Aapi cʌʌga maata iscamui uumigi vaa gʌsoi aanʌ dai vʌʌscʌrʌ gʌʌʌgidiña pai tomali ʌmo imidagai maiquiaa giñoidi tomali ʌmo sivatʌ isʌʌmadu iduñia aanʌ vagimi giñaaduñi. ³⁰ Dʌmos sivi diviacai gʌmara ismaacʌdʌ soimaasiʌrʌ siaa doodai gatumiñsiga ooqui taatacaligami ʌʌmadu pʌtai muí ʌvaaca mara giʌcʌdioma”, astʌtʌdai ʌmaradʌ gʌducʌdioma gʌooga. ³¹ Amaasi ʌoogadʌ potʌtʌdai: “Giñmara aapi vʌʌscʌrʌ giñʌʌmadu daacana dai vʌʌsi istumaasi viaa aanʌ vʌʌsi ʌraapi gʌvʌʌtarʌ. ³² Dʌmos sivi sʌʌlicʌdʌ gʌaagaitadai isiduñia aatʌmʌ vagimi dai baigarʌliadagi, gʌsucuuli ismaacʌdʌ casi ʌrmuuquiadʌcatadai ʌpamu duaaca casi ʌrsibʌ imiadʌcatadai tʌtai ʌpamu tʌʌ”, astʌtʌdai ʌoogadʌ gʌmara —astʌtʌdai ʌSuusi ʌoodami.

16

¹ Daidʌ ʌSuusi potʌtʌdai ʌʌpʌ gʌmamaatʌrdamiga:

—Oidacatadai amoco gaaamu gaviidacami dai viaacatadai mui pipiooñi dai amoco arpipiooñi tlaandamigada. Dai amaasi mai laamuda sipipiooñi tlaandamigada siaa vuididi vustuidada. ² Amaasi laamuda vai dai potatadai: “¿Tumaasi idi masmaacada giñaagidi pasaida ivueeyi? Giñaagidañi pastumaasi idui aapi vaa giñvustuidagacada casiapa maitargiñtlaañicaruca agai”, astatadai laamuda. ³ Amaasi arpipiooñi tlaandamigada aduucai gatagito: “¿Istuma duñimu aan giñvuusaidacai giñaamu idi aa duiñdagaiñdara? Maiguvuca aan isaata vaaadagi dajiana, dai siaa arai aan isgataanadagi oidicami. ⁴ Casian maata istuma duñiagi dai viaacagi soora giñmiaadagidagi iñsiascada maiviaaca aan aa duiñdagai”, asallidi. ⁵ Amaasi vai moslamadutai ismaacada vupuaatulditadai laamuda. Dai tacaai apgadada dai potatadai: “¿Pasi vaaatuldi aapi giñaamu?” astatadai. ⁶ Tai agai aa noragi dai potatadai: “Amo sientu vopoti giigi”, astatadai. Taida tlaandami potatadai: “Tanai daja siaaco oojisi pasiasi vaaatuldi. Baiñi dai siaa duaada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai altaajucami sientu vaaatuldi”, astatadai. ⁷ Amaasi vai agai amai dai potatadai: “¿Aapi pasi vaaatuldi?” astatadai. Tai agai potatadai: “Amo baimocoroi tligi”, astatadai. Taida tlaandami potatadai: “Tami daja siaaco oojisi pasiasi vaaatuldi. Baiñi dai siaa duada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai ali maaco coobai vaaatuldi”, astatadai. ⁸ Taida laamuda maata tla isalia saituduacatadai tlaandami lasivuaacada. Aoodami ismaacada ivueeyi istumaasi lagi agai ipalidi sioma sastuduga isgaagadagi istumaasi ipalidi isagai ismaacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

⁹ Damos aan anganaagidi sai tomamas saagida daraaja agai ismaacada gamaitacai gnvustuidaga vupuiirumadaitai aa damos aapima glaagai massoicadagi aa gnvustuidagacada isducatai Diuusi ipalidi siascada coiyagi aapima gnvustuidaga camaitansoiñamu dai Diuusi gnmiaadagidamu tavaagiara dai gnmamaquimu baabaqui ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatli.

¹⁰ Soora ivueeyi laachi istumaasi isducatai aagai poduucai iduñian tada agai gapi apra, dai lasivuaaca agai laachicada poduucai lasivuacan tada agai apra gpicada. ¹¹ Mas maitivueeyi mastumaasi aagai gnvustuidagacada tami oidi daama Diuusi maitanmaquimu istumaasi vascara namacana. ¹² Mas maitivueeyi mastumaasi aagai gavustuidagacada vora gnmamaquia agai istumaasi aapima lagi gnvatar.

¹³ Tomali amo piooñi maitistutuidi isgoaducagi amuda, caddadan tada agai amoco dai oigadagi agamai, lagiadan tada agai amoco dai maiagiadagi agamai. Soora oigadagi gvustuidaga maitistutuidi isagiadagi Diuusi —astatadai asuusi.

¹⁴ Afariseo ismaacada alia oojoidi ismpaidiada mui tumiñsi cacai vasi imaasi agai mosparunai asuusi. ¹⁵ Amaasi asuusi potatadai:

—Aapima caa tuutiacami ganaagai oodami vuitapi, damos Diuusi caa maata gniibadaga. Amo istumaasi istumaasi aoodami calagadu alidi Diuusi alia caladai.

¹⁶ Aidas maiquiaa divia avuaana ismaacada vapacoi aoodami oidacatadai Moseesacaru sallicamigada ismaacada maa Diuusi dai oidacatadai apra Diuusi ñiñiooquituldiadamigada mamaatatuldaragada. Dai aidas divia avuaana aida abiaadara glaagai sai Diuusi soicada alidi oodami sai calagacara oida-cana, dai vascatai ganaajagali vaavoituda aliditai sai Diuusi soicada alidi oodami sai calagacara oida-cana.

17 Sioma maisijaiga isugitiagi tavaagi amadu davarai siugitiagi amo ñiooqui samicamigada Diusi.

18 Tomastuma cali isdagituagi gooñiga dai vanagi mai agai alia soimaasi ivueeyi, dai agai isaacada vanagi amo ooqui dagitobarui agai alia soimaasi ivueeyi ara.

19 Amo imidagai oidacata dai amo cali gaviidacami dai calga dadapacami gaadaiña yucusi dai calga titiodicami, dai vas tasai ivuaadana vagimi garducami. 20 Dai oidacata dai ara amo soitigami Lazaru tagiducami, isaacada iivosicata dai vasi tuucugada dai mosdavarapi dadañiña gaviidacada quitaagiñagada. 21 Vaida soitigami tasoiña lidadai acuaadagai viigidacada isaacada gasai gaviidacada meesagadaiñada, vai asta agoogosi viñiumidatada ivoidada. 22 Tai amo imidagai mu soitigami, tai dada Diusi taañicaruda dai bcai sai amadu daacana Avrañicaru siaaco ajioopai acoidada. Dai bo chilqui tasaicada mu gaviidacada ara matai yaasa. 23 Dai aidasida gaviidacada soimaa taat-acatada malca siaaco ajioopai maicalga tuutiacada, dai tai nanaava dai malcasada ta agai Avrañi, daida Lazaru amadu daja. 24 Dai amaasi iña dai potai: “Avrañi soigi galda anacada dai baigovai ootosa goLazaru vai vadidana gasaiga cuugada suudara dai diviana dai avogidana giñnana alian soimaa taataca ana tami taiyara”, astatada gaviidacada. 25 Damos Avrañi potatada: “Giñmara, gatagitoñi pasiaapi calgacara oidacata dai maiquia muucuai, dai goLazaru alia soimaa taata. Dai sivi goovai baigalidi tami pai aapi soimaa taataca. 26 Dai tomasducatai maibaiga isducatai oidagava amo gal dalcagi tuucavacami dai poducai siora imia liada tabiaadara gaamucu maitistutuidi tomali malcadara baigovaco maibaiga”, astatada Avrañi. 27 Amaasi gaviidacada potatada: “Gadaanai ana tuduida aapi, caliodami Avrañi, pai ootosa goLazaru giñoca quiidamu, 28 ami siaaco daraaja taama giñsusuuculi dai giñsiisiagi vai aagidana goovai isducatai maidadiagi agai ara tami siaaco mosaa soimaasi gataatamai”, astatada. 29 Damos Avrañi potatada: “Agai viaa agai isaacada oja Moseesacaru amadu Diusi ñiooquituldiadamigada, vai agiditai calcana”, astatada Avrañi. 30 Taida gaviidacada aa noragi dai potatada: “Dañi aapi Avrañi, siaadara agidana agai Avrañi damos isimiagi amaadutai coitada saagidaiñada malca siaaco daraaja agai poducai gia ama duucai gantatagitan tada agai dai camaisoimaasi ivuaadagi”, astatada. 31 Damos Avrañi potatada: “Ismailagida liada agai Moseesacaru amadu Diusi ñiooquituldiadamigada poducai ara siaadara agidana agai tomasi amaadutai duaacagi coitada saagidaiñada”, astatada Avrañi —astatada Suusi ariseo.

17

1 Amaasi Suusi potatada gamamaatardamiga:

—Vascara oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos sila soimaa taatamu agai isaacada soimaasi iduiñtulda liada oodami. 2 Sioma arcalgai agai vatar malcusivuana vulidagi amo mauturui dai gal suudara daitudagi baiyoma issoimaasi iduiñtulda agai amaadutai idi isaacada utudama vaavoitu. 3 Calgavar gantatagitoca

aapim_Λ is_Λmaadutai soimaasi iduñia g_Λvui aagidavurai aapim_Λ _Λgai is-soimaasi idui _Λgai g_Λvui. Dai is_Λma duucai g_Λt_Λgituagi _Λgai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oig_Λldavurai. ⁴ Tomasi muiyoco soimaasi g_Λvuiidiada _Λgai dai v_Λasi vuidag_Λr_Λ didivadagi dai povai g_Λnt_Λt_Λadagi: “Casian maipovuaadagi”, v_Λascara g_Λaagai m_Λsoig_Λn_Λldiadagi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁵ _Λojootosicami pot_Λt_Λdai _ΛSuusi:

—Garsoiñañi t_Λtai vaamioma vaavoituda aat_Λm_Λ —ast_Λt_Λdai.

⁶ Amaasi _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Isviaacamudai aapim_Λ tomasi l_Λchi vaavoidaragai tomasi _Λpan _Λasi isuiduru _Λmo caid_Λ coravi istutiadamudai aapim_Λ ispot_Λadagi idi iigosi: “G_Λvaiñcumañi dai g_ΛΛ suudara c_Λquiva”, idi iigosi gia g_Λn_Λagidamudai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁷ Is_Λmaadutai aapim_Λ viaacagi _Λmo piooñi vai _Λgai gasicuandagi d_Λjiana si_Λap_Λ nuucadacagi vustaqi, dai siuu duucu divia _Λgai _Λbais pot_Λadana aapim_Λ giimi dai gauga? ⁸ Maipot_Λadan tada aapim_Λ baiyoma pot_Λadan tada aapim_Λ: “Baigi tua gocuaagi nai ana gaugiagi quiaa pai gooqui_Λr_Λ gauga aapi”. ⁹ _ΛBais Diuusi_Λnam_Λquidana t_Λadana aapim_Λ _Λpiooñi iduucai _Λgai mastumaasi t_Λjai? Cho lien_Λ. ¹⁰ Poduucai aapim_Λ _Λap_Λ m_Λsi_Λascad_Λ naat-uagi v_Λasi istumaasi ismaac_Λd_Λ g_Λnt_Λaan_Λi Diuusi, g_Λaagai m_Λspot_Λadagi: “Aat_Λm_Λ _Λpan ducami tomastuma pipiooñi idui aat_Λm_Λ m_Λosacaasi istumaasi viaacatadai isiduñiagi casc_Λd_Λ” —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹¹ Dai apiaim_Λitadai _ΛSuusi Jerusaleenamu _Λmapiad_Λr_Λ _ΛrSamaalia dai ajad_Λr_Λ _ΛrGalilea tai _Λgai _Λrana s_Λali daivusai. ¹² Dai a_Λcai _Λgai _Λmo _Λmap_Λac_Λr_Λ vai vuid_Λr_Λ iim_Λitadai baivustaama c_Λc_Λali ismaac_Λd_Λ viaacatadai _Λcoocodagai ismaac_Λd_Λ duvaldi gatuucuga d_Λmos bai m_Λacsd_Λr_Λ guuquiva _Λgai ¹³ dai ijiña daid_Λ icaiti:

—Suusi mamaat_Λtuldiadami soigi g_Λlda aat_Λm_Λc_Λd_Λ —asc_Λaiti _Λc_Λali.

¹⁴ Dai aid_Λsi t_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Iimivurai dai m_Λ vuid_Λr_Λ guuquiva _Λpapaaligad_Λ _Λjudid_Λu —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Dai aid_Λsi iim_Λitadai _Λgai todian duucai duduaadicami vii. ¹⁵ Amaasi _Λmaadutai _Λgai most_Λ iscadueeyi aa g_Λi dai iñ_Λquitadai siaa duutudaimi Diuusi. ¹⁶ Dai g_Λtootonac_Λd_Λ c_Λquiva _ΛSuusi vuid_Λr_Λ dai d_Λv_Λap_Λrapi cuiqui dai pot_Λt_Λdai: “Diuusi_Λnam_Λquidana”, ast_Λt_Λdai. Dai idi c_Λali _ΛrSamaali_Λr_Λ oidacamicatadai. ¹⁷ Amaasi _ΛSuusi pocaiti:

—_ΛBais maiv_Λ baivustaama dudueeyi? _ΛSiaaco daraaja _Λgaa tuustaama?

¹⁸ Mosaca idi ismaac_Λd_Λ mait_Λrjud_Λu aa g_Λi dai siaa duutuda agai Diuusi —asc_Λaiti _ΛSuusi.

¹⁹ Dai amaasi pot_Λt_Λdai _Λgai _Λc_Λali:

—C_Λquivañi dai im_Λda. Giñvaavoitu aapi casc_Λd_Λ dueeyi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁰ Taid_Λ _Λfariseo t_Λcacai _ΛSuusi s_Λascad_Λ _Λgai sigat_Λaan_Λda agai Diuusi tami oidigi daama, taid_Λ _ΛSuusi aa noragi dai pot_Λt_Λdai:

—Si_Λascad_Λ gata_Λaan_Λdagi Diuusi tami mait_Λr_Λmo istumaasi ismaac_Λd_Λ maasi. ²¹ Maita pov_Λcaitiada agai: “Tamia daja”, si_Λap_Λ “M_Λca daja”; Diuusi catanai g_Λnsaagida gata_Λaan_Λi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²² Dai amaasi pot_Λt_Λdai _ΛSuusi g_Λmamaat_Λrdamiga:

—Aimu istuigaco aapim^Λ ip^Λliadamu isgat^Λaan^Λda aan^Λ ismaac^Λd^ΛΛ viaa ^Λmo s^Λalicami tami tomasi ^Λmo tasai d^Λmos maiaimu amaasi. ²³ Dai aa pov^Λnt^Λt^Λadamu: “Tamia daja”, si^Λap^Λ “M^Λca daja”. D^Λmos maitav^Λr ajioopada, tomali maioidatucuda. ²⁴ Poduucai ismaascana si^Λascad^Λ v^Λp^Λdoc^Λdagi oidigi pomaascamu si^Λascad^Λ ajiagi istuigaco diviagi aan^Λ ismaac^Λd^ΛΛ viaa ^Λmo s^Λalicami. ²⁵ D^Λmos ^Λap^Λga viaa aan^Λ iss^Λalic^Λd^ΛΛ soimaa taatagi, daid^Λ ^Λoodami sivi oidacami gajiaad^Λr^Λ giñ^Λviaamu. ²⁶ Poduucai isducatai ^Λp^Λdui aid^Λsi oidacatadai ^ΛNoee, poduucai ^Λp^Λduuñ^Λimu ^Λap^Λ si^Λascad^Λ cadivia iñ^Λaagada aan^Λ ismaac^Λd^ΛΛ viaa ^Λmo s^Λalicami. ²⁷ ^Λoodami gacuaadana dai gay^Λd^Λana, dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña g^Λnmaamara ooqui m^Λsai ooñ^Λtaiña, asta aid^Λ uucami sivaa ^ΛNoee g^Λvaarcug^Λr^Λ tai s^Λalic^Λd^ΛΛ t^Λv^Λpi duudu tai v^Λasi ^Λoodami coi. ²⁸ Dai poduucai ^Λp^Λdui ^Λap^Λ aid^Λsi oidacatadai ^ΛLota ^Λoodami gacuaadana, dai gay^Λd^Λana, dai gasaap^Λdaiña dai gaagaraiña, dai ga^Λsaiña, daid^Λ ivuaadana baabaqui. ²⁹ D^Λmos aid^Λsi ii ^ΛLota Sodoomaiñ^Λd^Λr^Λ tai duudu tai ^Λmadu asufre t^Λvaagiaiñ^Λd^Λr^Λ, tai v^Λasi oodami coi. ³⁰ Poduucai ^Λp^Λduuñ^Λimu ^Λap^Λ si^Λascad^Λ diviagi aan^Λ ismaac^Λd^ΛΛ viaa ^Λmo s^Λalicami.

³¹ Amaasi is^Λmaadutai vaaqui daama daacagi dai tuucavi viaacagi g^Λvustuidaga mait^Λaagai ist^Λv^Λañ^Λiagi ^Λgai dai vuvaidagi, dai is^Λmaadutai d^Λjiana aim^Λr^Λdagi mait^Λaagai isimiagi ^Λgai g^Λquiiyamu. ³² G^Λnt^Λgitovurai Lota ooñ^Λigad^Λ isducatai muu vaamioma oig^Λdatai g^Λvustuidaga tami oidi daama siDiuusi. ³³ Sioor^Λ most^Λt^Λgitodagi isducatai c^Λagac^Λr^Λ oidacagi tami oidigi daama ^Λgai tomali ^Λmo istumaasi maiviaacamu gooqui^Λr^Λ, dai sioor^Λ mait^Λt^Λgitodagi mos^Λcaasi isducatai c^Λagac^Λr^Λ oidacagi tami oidigi daama ^Λgai s^Λalic^Λd^ΛΛ baig^Λliadamu.

³⁴ G^Λnaagidiana sai amaasi tucar^Λ goocatai abaana v^Λat^Λcamu siDiuusi b^Λacaimu ^Λmoco dai ^Λg^Λmai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui ^Λmapai g^Λtuaadamu siDiuusi b^Λacaimu ^Λmoco dai ^Λg^Λmai viaamu. ³⁶ Dai gooca c^Λc^Λli d^Λjiana daraajamu siDiuusi b^Λacaimu ^Λmoco dai ^Λg^Λmai viaamu —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁷ Mosca^Λcai ^Λgaa imaasi t^Λcacai dai pot^Λt^Λdai:

—¿Vaaco ^Λp^Λduñ^Λia ^Λgai imaasi? —ast^Λt^Λdai.

Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Tomasiaaco siaaco caat^Λcagi baabaidi duvaligad^Λ ami g^Λn^Λmpaidiña nunui poduucai ^Λrvaavoi ^Λap^Λ said^Λ ^Λp^Λduuñ^Λia ^Λgai istumaasi a^Λgai aan^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

18

¹ ^ΛSuusi aagidi ^Λoodami ^Λmo ñiooqui cuentoc^Λd^Λ dai aagidi sai g^Λaagai ismaiugutai daan^Λdagi Diuusi dai maiiibiocor^Λitai. ² Dai pot^Λt^Λdai:

—^Λmap^Λc^Λr^Λ oidacatadai ^Λmo dunucami ismaac^Λd^ΛΛ maisiaa duutu-daitadai Diuusi dai tomali maivuam^Λ ^Λlidadai tomali^Λ ^Λmaadutaic^Λd^ΛΛ. ³ Dai amaasi ^Λgai vaa d^Λv^Λari^Λr^Λ oidacatadai ^Λap^Λ ^Λmo ooqui viuudu, ismaac^Λd^ΛΛ cocodacatadai ^Λmai dai ali^Λ duudatai aim^Λraiña ^Λgai ^Λdunucami quiddiamu dai pot^Λt^Λdaiña sabai baiduiñ^Λdana ñiooqui ^Λsaayud^Λ ^Λmadu. ⁴ T^Λv^Λpi mospovuaadana ^Λgai vaid^Λ ^Λdunucami mosca^Λcana. D^Λmos gooqui^Λr^Λ pov^Λli: “Tomasia maisiaa duutudai aan^Λ Diuusi dai maivuam^Λ iñ^Λlidi tomali ^Λmaadutaic^Λd^ΛΛ, ⁵ d^Λmos idi ooqui viuudu apiagiñ^Λoojotuldi soiñ^Λamu aan^Λ vai camaididivaitai giñ^Λoojotuldiña vaamioma”, asc^Λaiti ^Λdunucami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁶ Dai pot^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Poduucai aagai Δ dunucami maic $\Delta\Delta$ tuigac $\Delta\Delta$. ⁷ ζ Isbai maisoiñana Diuusi $\Delta\Delta$ pa ismaac $\Delta\Delta$ Δ covai vuvaitu Δ gai ismaac $\Delta\Delta$ maiugutai taan Δ dagi soiñi? ζ Isbai $\Delta\Delta$ v Δ pic $\Delta\Delta$ soiñana Δ gai? ⁸ Aan Δ ang Δ naagidi sai Δ gai gia otoma soiñamu. Δ amos si $\Delta\Delta$ scad Δ diviagi aan Δ ismaac $\Delta\Delta$ viaa Δ mo s $\Delta\Delta$ licami, ζ isbai quiaa $\Delta\Delta$ gimu aan Δ oodami vaavoitudadami tami oidigi daama?

⁹ Daid Δ Δ Suusi aagidi Δ mai cuento chi $\Delta\Delta$ quiatai v $\Delta\Delta$ tar Δ ismaac $\Delta\Delta$ sioma $\Delta\Delta$ ga tuutiacami g $\Delta\Delta$ lidi siaa dai soiduucai n Δ idi Δ гаа. Dai pot Δ adai:

¹⁰ —Gooca $\Delta\Delta$ c $\Delta\Delta$ li iji Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ amu judidíu dai gamamada agai. Δ moso Δ r Δ fariseocatadai dai Δ g Δ mai Δ r Δ vuudamicatadai tumiñsi. ¹¹ Δ r Δ riseo $\Delta\Delta$ catai gamamadai dai aduucai gamamadai: “GiñDiuusiga, ali Δ baigiñ Δ lidi aan Δ mait Δ r Δ pan ducamicatai aa ismaac $\Delta\Delta$ Δ r $\Delta\Delta$ sivogami dai ismaac $\Delta\Delta$ Δ rsoimaasi ivuaadami, dai ismaac $\Delta\Delta$ googosi g Δ nducami aan Δ tomali mait Δ r Δ pan ducami idi vuudami tumiñsi. ¹² Dai aan Δ maitacueeyi gocuaja Δ mo Δ caldiar Δ , dai aa g Δ oidi aan Δ iñsmaac $\Delta\Delta$ gamait Δ cái”. ¹³ Δ amos Δ vuudami tumiñsi baim $\Delta\Delta$ casd Δ r Δ vii dai tomali mait Δ r $\Delta\Delta$ li tomali istai n Δ n Δ aavagi Δ v Δ agiamu, mosg Δ vai g Δ mo dai pocaiti: “GiñDiuusiga soigi g $\Delta\Delta$ da aan Δ c $\Delta\Delta$ ali Δ si Δ rsoimaasi ivuaadami aan Δ ”, ascaiti Δ vuudami tumiñsi. ¹⁴ Aan Δ ang Δ naagidi sai idi vuudami tumiñsi nora g Δ quiiyamu caoig Δ ldicami soimaascamigad Δ dai Δ g Δ mai gia chio. Tomasioor Δ ismaac $\Delta\Delta$ g Δ duc $\Delta\Delta$ g $\Delta\Delta$ liadagi Δ gai mait Δ r Δ g Δ duc $\Delta\Delta$ camicamu dai sioor Δ maig Δ duc $\Delta\Delta$ g $\Delta\Delta$ liadagi Δ gai Δ r Δ g Δ duc $\Delta\Delta$ camicamu.

¹⁵ Dai aa oodami vuapaimi $\Delta\Delta$ pa aali siaaco daacatadai Δ Suusi, sai Δ gai taatana. Δ amos aid Δ sid Δ Δ mamaat Δ rdamigad Δ Δ Suusi $\Delta\Delta$ imaasi, bagaidimi Δ gai ismaac $\Delta\Delta$ vuaapaimi Δ aali. ¹⁶ Δ amos Δ Suusi vai g Δ mamaat Δ rdamiga dai pot Δ adai:

—Dagitovurai vai dadana goali siaaco daja aan Δ , dai maitav Δ r daidiada. Ismaac $\Delta\Delta$ Δ pan ducami idi aaliduc $\Delta\Delta$ Δ gai Δ gai ismaac $\Delta\Delta$ ajioopai m $\Delta\Delta$ ca siaaco gata Δ an Δ i Diuusi. ¹⁷ Aan Δ an s $\Delta\Delta$ lic $\Delta\Delta$ g Δ naagidi sioor Δ iimia Δ liada siaaco gata Δ an Δ i Diuusi Δ gai g Δ aagai si Δ pan ducamica Δ mo ali dai ismaipo-ducamica Δ gai siaad Δ r Δ vaac Δ na —ast Δ adai Δ Suusi g Δ mamaat Δ rdamiga.

¹⁸ Δ maadutai Δ t Δ t Δ aan Δ dami Δ cacai Δ Suusi dai pot Δ adai:

—Mamaat Δ tuldiadami $\Delta\Delta$ tuigac $\Delta\Delta$, ζ tumaasi istutuidi aan Δ siduñiagi dai v $\Delta\Delta$ scar Δ oidacagi Diuusi $\Delta\Delta$ madu? —ast Δ adai.

¹⁹ Taid Δ Δ Suusi pot Δ adai:

—Mos Δ ca Diuusi $\Delta\Delta$ tuiga dai tomali Δ mo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitudai iñsaan Δ Δ rDiuusi. Mos Δ agi pocaiti aapi ansai aan Δ Δ r Δ c Δ tuigacami dai tomali Δ mo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ²⁰ Aapi $\Delta\Delta$ ga maata istumaasi gata Δ an Δ i Diuusi: “Maitav Δ r googosi g Δ nducamica, maitav Δ r gacoodada, maitav Δ r g $\Delta\Delta$ siada, maitav Δ r yaatag Δ da aa, dai siaav Δ r duutuada g Δ nooga $\Delta\Delta$ madu g Δ nd $\Delta\Delta$ ”, podu gata Δ an Δ i Diuusi —ast Δ adai Δ Suusi.

²¹ Taid Δ Δ c $\Delta\Delta$ li pot Δ adai:

—V $\Delta\Delta$ si gomaasi aan aliducatai abiaad Δ r Δ Δ gidi —ast Δ adai Δ c $\Delta\Delta$ li.

²² Amaasi ca Δ cái Δ Suusi imaasi pot Δ adai:

— Δ amos quiaa vi $\Delta\Delta$ ga Δ mo istumaasi p Δ siduñiagi, gagarañi v $\Delta\Delta$ si p Δ stumaasi viaa dai oida Δ soituutuigami Δ tumiñsi, dai poduucai viaacamu aapi vaamioma Δ v Δ agi Δ r Δ . Imiñi dai poduuñi dai diviacai giñoidatucuda —ast Δ adai Δ Suusi.

²³ Dai aidasi caa acalli imaasi, ali soigalli, ali si argaviidacamicatadai agai cascada. ²⁴ Dai tlagacai asuusi isali soigalli agai potatadai:

—Gia sijaiga isganviipidacami iimiagi siaaco gataanai Diuusi. ²⁵ Sioma maisijaiga amo muura vatar isdaivuñiagi amo oi dagadamu salli isamo gaviidacami imiagi siaaco gataanai Diuusi —astatadai.

²⁶ Dai agai ismaacada caa imaasi potatadai:

—¿Vooriatai istutuidido iscagacara vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taid asuusi potatadai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isiduñiagi Diuusi gia istutuidi —astatadai asuusi.

²⁸ Taid apiiduru potatadai:

—Mamaatuldiadami, aatama viaa vasi tsumaasi viaacatadai, goidatucuda aliditai —astatadai.

²⁹ Amaasi asuusi aa noragi dai potatadai:

—Sallicada angnaagidi tomasioora ismaacada viaagi gquii, siapa gadada, siapa gasusuuculi, siapa gooñiga, siapa gamaamara iduñia aliditai Diuusi aa duiñdada, ³⁰ agai sioon mui viaacamu idi oidi daama dai gooquira agamai oidigara vascara oidacamu —astatadai.

³¹ asuusi acovai vai abavustaama dan gooca gamamaatardamiga dai potatadai:

—Siviat iimiagi Jerusaleenamu, siaaco gaagai isapaduñiagi vasi istumaasi ooja asuusi ñiñoquituldiadamigada giñagaitai aan ismaacada viaa amo sallicami. ³² Giñtagida magari aa sibadara oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñiñoqui giñsuuligiada agai, dai giñsiviada agai. ³³ Dai giñgacarsa magari, dai gooquira giñmuaamu, damos bo vaica tasaicada apamu duaacamu aan coidada saagidaiñdara —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

³⁴ Damos amamaatardamigada maimata caa tomali amo istumaasi idi maasi, tomali maimaatatadai agai istumaasi aagidi asuusi, goovai aramo istumaasicatadai istumaasi maitistutuiditadai agai ismata cacagi cascada.

³⁵ Aidasida asuusi caijimitadai Jericoora vai voi ugidiana daacatadai amo maiñaadami daida gataanitadai oidicami. ³⁶ Dai aidasi caa agai ismui iimadan caitimi oodami, amaiñaadami gatcacai astumaasi apaduitadai. ³⁷ Matai potatadai sai amui imitadai asuusi Nasareetara oidacada. ³⁸ Tai agai iña dai pocaitimi:

—Suusi Davi marada soigi galda aanacada —ascaiti acalli.

³⁹ Damos agai ismaacada baitaqui iimitadai bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma. Damos agai apaiiñacai dai pocaiti:

—Davi marada soigi galda aanacada —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi asuusi cquiva dai ootoi soora vuaapagi ami siaaco daacatadai agai. Dai aidamasi caami vuaa taid asuusi tacacai dai potatadai:

⁴¹ —¿Tumaasi ipalidi aapi iñsiaduiñda aan? —astatadai.

Taid acalli ismaacada maiñaadatadai aa noragi dai potatadai:

—Mamaatuldiadami, nada iñalidi aan —astatadai.

⁴² Taid asuusi potatadai:

—Naadañi, vaavoitu aapi cascada nanaava —astatadai asuusi.

⁴³ Mospotai agai taid ismaacada maiñaadatadai istui isnanaavagi, dai oi asuusi dai siaa duutudaimi Diuusi. Dai vasi oodami ismaacada tla imaasi siaa duutuli Diuusi.

19

1 TaidΛ ΛSuusi aayi ami JericooΛΓΛ dai amui daivusquimi Λgai. 2 Vai ami oidacatadai Λmo cΛΛli gΛviidacami Zaqueo tΛΛgiducami, dai Λgai ΛrbaitΛcΛaacamigadΛcatadai tumiñsi vuudami. 3 DaidΛ ΛZaqueo matia Λlidadai ΛSuusi, dΛmos maitistutuiditadai istΛgiagi aliΛ maitΛcavacatadai ΛZaqueo cascΛdΛ dai oodami aliΛ muiducatadai. 4 Vai Λgai maitΛtΛgaitadai isducatai matiagi dai amaasi baitΛqui mΛΛ dai tΛsai Λmo uusi tΛcavacamiarΛ voyiΛΓΛ siaaco viaacatadai ΛSuusi isdaivuñiagi. 5 Dai aidΛsi amui daivusquimi ΛSuusi tΛcavi nΛnΛaava dai potΛtΛdai:

—Zaqueo otoma itΛvañi boodΛΓΛ sivi anviaa aanΛ isgΛquiiyΛΓΛ giñuuliñagi —astΛtΛdai ΛSuusi.

6 TaidΛ ΛZaqueo otoma tΛvai, dai baigΛΛliaracΛdΛ miaadΛgi Λgai ΛSuusi. 7 Amaasi tΛΛgacai Λoodami imaasi vΛΛscatai ñiiooquidimi ΛSuusi dai pocaitimi saidΛ ΛSuusi Λmo soimaasi ivuaadami quiiidiΛΓΛ gΛuuli. 8 Amaasi ΛZaqueo cΛquiva dai potΛtΛdai ΛSuusi:

—Dañi, mamaatΛtuldiadami oidamu aanΛ Λsoituutuigami taajucami vΛΛsi giñvustuidaga iñsmaacΛdΛ viaa dai iñsiΛmaadutai ΛΛsi aanΛ vuurumadacai aa noragidamu aanΛ asta macovaco vaamioma ismaacΛdΛ ΛΛsi aanΛ —astΛtΛdai ΛZaqueo.

9 TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—Idi cΛΛli cavaavoitu Diuusi isduucai vaavoitu aduñdΛ Avraañicaru cascΛdΛ siviāt aayi cΛΛgacΛΓΛ vuvaidaragai idi quiiyΛΓΛ. 10 AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami divia dai gaaga iñgai dai cΛΛgacΛΓΛ vuvaida iñgai soimaasi ivuaadami Λgai ΛrsibΛiimiadΛ Diuusi vΛΛtarΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

11 Dai camiaanai daacatadai Λgai Jerusaleena daidΛ Λoodami povΛnΛlidadai iscaotoma gataaanΛda agai Diuusi oidi daama cascΛdΛ aidΛsi quiaa tΛtΛgitoitadai Λoodami ismaacΛdΛ aagidi ΛSuusi, Λgai aagidi Λmo ñiiooqui cuentocΛdΛ, 12 dai potΛtΛdai:

—Λmo imidagai oidacatadai Λmo cΛΛli dai vΛΛsi ΛaaduñdΛ artΛtaaanΛdamicatadai daidΛ argΛnviipidamicatadai. Dai mΛΛcasi ii Λgai Λmai dΛvΛΛriarΛ mΛsiaaco daasa agaitadai raí dai gooquiΛΓΛ Λpamu divia agaitadai. 13 Dai maiquiaa imΛcai vaí baivustaama gΛpipiooñiga dai vΛΛscatai Λmadutai maa tumiñsi dai potΛtΛdai: “Aa duiñtuldavurai idi tumiñsi asta siΛΛscadΛ divia aanΛ”, astΛtΛdai. 14 DΛmos agΛmai dΛvΛΛriarΛ oidacami aliΛ cΛΛdaitadai dai imΛcai Λgai tai Λгаа gooquiamu ootoi chiΛΛqui cΛcΛΛli sai potΛΛdana: “MaitatΛta ipΛlidi aatΛmΛ isaapi argΛrtΛaanΛdamicagi”, astΛtΛdai. 15 MΛtai vΛΛscΛΓΛ daí Λgai gataaanΛdami duucai tai Λpamu nora. Amaasi aΛcai gΛquiiyΛΓΛ vaí Λgai gΛpipiooñiga ismaacΛdΛ vii Λgai tumiñsi dai maataca agai sΛΛjΛqui gamaitΛ Λmadutai. 16 ΛΛpΛgadadΛ divia dai potΛtΛdai: “Giñaamu, gΛtumiñsiga gamaitΛ baivustaamaojo vaamioma”, astΛtΛdai. 17 TaidΛ Λraí aa noragi dai potΛtΛdai: “CΛΛgaduava aapiarΛ ΛrΛmo cΛΛ piooñi cacΛΛga idui aapi laachicΛdΛ sivi gia gΛdaasamu aanΛ caigi pai tΛaanΛda baivustaama quiiqui”, astΛtΛdai. 18 Tai gooquiΛΓΛ divia Λmai dai potΛtΛdai: “Giñaamu, gΛtumiñsiga gamaitΛ taamojo vaamioma”, astΛtΛdai. 19 TaidΛ ΛamudΛ aa noragi dai potΛtΛdai: “Aapi Λrcaigicamu ΛpΛ dai tΛaanΛdamu taama quiiqui”, astΛtΛdai. 20 Tai gooquiΛΓΛ divia Λmai dai potΛtΛdai: “Giñaamu, tanai daja gΛtumiñsiga giñpañiitugΛΓΛ vuraca aanΛ dai baidasaca. 21 GΛΛΛbΛñi aanΛ. Maata aanΛ isaliΛ oomaliga aapi cascΛdΛ. Dai maita aata vueeyi dai vΛΛscΛΓΛ vuuyi tumiñsi, dai aa gΛΛsituldi pai aapi

mosvuuyi yoovisicami”, astatadai. ²² Amaasi arai potadai: “Aapiar aramo piooni maicall tuigacami. Gñiooquicada maata aan isaapi argaduñi dai maicall dui. Iscamaatcatadai aapi siaan aroomaligami dai ismaitaata vueeyi aan dai vascata vuuyi tumiñsi dai isaa giñasituldi dai isaan mosvuuyi yoovisicami. ²³ Camaatcatadai aapi tuiyasi maitamaa gotumiñsi sibacoga masiaaco gamaitamudai vaamioma atumiñsicada simuiyoma vuimudai aan diviacai?” astatadai aamuda. ²⁴ Amaasi potadai agai agaa ismaacada ami daraajatadai: “Baivurari gotumiñsi dai maaca agai ismaacada viaa baivustaama”, astatadai arai. ²⁵ Tai agai potadai: “Garaamu, agai caviaa baivustaama”, astatadai. ²⁶ Taida arai aa noragi dai potadai: “Aan angnaagidi sai ismaacada viaa vaamioma gamaacai dai ismaacada maiviaa gavoopoidi tomasi laachi ismaacada viaaca agai. ²⁷ Dai oodami ismaacada giñvui vata dai maitipaliditadai isartaanadamica aan, vaaapavurari dai giñvuitapi cooda”, astatadai arai gapipiooñiga.

²⁸ Dai amaasi caagacai asuusi imaasi apamu apiaimitadai Jerusaleenamu. ²⁹ Dai aidasi caajimitadai asuusi Betapagiarai dai Betaaniarai miaanai agiidi siaaco Oliivosi tlagidu, asuusi ootoi gooca gamamaatardamiga, ³⁰ dai potadai:

—Iimivurari mall aali quiquiarai ismaacada miaaga tabiaadarai daicai tlagimu apimamo asñiitu vulicami ismaacada tomali amaadutai maiquiaa dadajai varai uupana dai vaaapa. ³¹ Dai ismaadutai gantacacagi mastuisi uupasai varai potada ansai aan tagito —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

³² Amaasi amamaatardamigada iji dai tall vasi isducatai aagidi asuusi. ³³ Dai aidasi uupasaitadai agai asñiitu taida asoigacami taccacai dai potadai: —tuyasi uupasai goasñiitu? —astatadai.

³⁴ Tai agai aa noragi dai potadai: —Amamaatatuldiadami tagito cascada —astatadai.

³⁵ Amaasi baidacai agai asñiitu asuusi, dai asñiitu daama darai gansosua dai daama dai asuusi. ³⁶ Dai aidasi asñiitu daama imitadai asuusi oodami voiyarai alligaimi gansosua. ³⁷ Dai aidasi camiaadimi agai coidama gassacara Oliivosi giidiaiñdarai, vai vascatai vaaavoitudadami ismaacada oiditadai iñquimi baiganliatugaitai dai siaa duutudaimi Diuusi vasi ismaacada gagarducamicada ismaacada tlatadai agai. ³⁸ Dai pocaitimi:

—Diuusi alia cagacara naidi goovai ismaacada divia Diuusi guvucadadacada. Vascatai ganiibastacan tada tvaagiarai aatama alia siaa duutudai Diuusi —ascaitimi vaaavoitudadami.

³⁹ Amaasi amoco fariseo ismaacada oodami saagida daraajatadai potadai agai asuusi:

—Mamaatatuldiadami bagaidani gamamaatardamiga —astatadai.

⁴⁰ Damos asuusi aa noragi dai potadai: —Aan angnaagidi sai isidi maiiñacadagi sallicada goojoodai iñacadamu —astatadai asuusi.

⁴¹ Dai aidasi caajimitadai agai Jerusaleenarai dai tlagacai Jerusaleena asuusi sosua oidacamicada ⁴² dai pocaiti:

—Gia ipalidi aan issivi maata calcagi gooidacami isducatai istutuidi isganiibastacan tadacagi damos maitistutuidi goovai ismaata calcagi.

⁴³ Aimu istuigaco sicolimagi sasaayuda dai sicoli curartamu, dai vasi aipadarai cocodamu, ⁴⁴ vasi davalrapu suuligamu dai coodamu dai vasi Jerusaleenarai maiviimu tomali amo odai amai daama. Aidasi diviji aan ismaacada arDiuusi tai maitiñmiadagi gooidacami cascada —ascaiti asuusi.

⁴⁵ Amaasi Δ Suusi vaa Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ r Δ judidíu dai vuvaitu ismaac Δ d Δ ami gagaagaraitadai dai ismaac Δ d Δ gasaap Δ daitadai, ⁴⁶ dai pot Δ t Δ dai:

—Diuusi ñiooquid Δ r Δ pocaiti: “Giñquiiav Δ r mamadaragai v $\Delta\Delta$ tar Δ ”. Mai aapim Δ t Δ jogad Δ $\Delta\Delta$ sivogami duucai n Δ idi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁴⁷ Δ Suusi v $\Delta\Delta$ s tasai gamamaat Δ tuldiña Diuusi ñiooquid Δ Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ r Δ judidíu, d Δ mos Δ bait Δ guucacamigad Δ Δ papaaligad Δ judidíu $\Delta\Delta$ madu Δ mamaat Δ tuldiadami Diuusi s $\Delta\Delta$ licamigad Δ , dai $\Delta\Delta$ madu Δ dudunucamigad Δ Δ oodami gaagaitadai isducatai muaagi Δ Suusi.

⁴⁸ D Δ mos v $\Delta\Delta$ si Δ oodami c $\Delta\Delta$ ga g Δ nt Δ gito ca Δ catadai iscaiti Δ Suusi casc Δ d Δ mait Δ t Δ gaitadai Δ gai isducatai muaagi.

20

¹ Δ mo imidagai Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ r Δ judidíu daacatadai Δ Suusi dai ma-
maat Δ tulditadai Δ oodami Diuusi ñiooquid Δ $\Delta\Delta$ madu c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ vuvaidara-
gai, tai ami dada Δ bait Δ guucacamigad Δ papaaligad Δ Δ judidíu $\Delta\Delta$ madu
 Δ mamaat Δ tuldiadami Diuusi s $\Delta\Delta$ licamigad Δ , $\Delta\Delta$ madu aa bait Δ guucacami,
² dai pot Δ t Δ dai Δ gai Δ Suusi:

—Garaagidañi, ¿tuma s $\Delta\Delta$ licamic Δ d Δ pomaasi ivueeyi aapi? ¿Toor Δ g Δ maa
gos $\Delta\Delta$ licami? —ast Δ t Δ dai.

³ Amaasi Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

—Aan $\Delta\Delta$ an Δ p Δ g Δ nt Δ cacagi Δ mo istumaasi v Δ r Δ i giñaagida: ⁴ ¿Toor Δ ootoi
 Δ Vuaana sai gavapaconana? ¿Diuusi oodami sio? —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁵ D Δ mos v $\Delta\Delta$ si Δ bait Δ guucacami $\Delta\Delta$ gi aipaco g Δ naatagidimi dai pocaiti:

—¿Ist $\Delta\Delta$ damu aat Δ m Δ ? Ispot $\Delta\Delta$ da aat Δ m Δ sai Diuusi ootoi goovai otoma
g Δ raa noragidamu dai pov Δ rt $\Delta\Delta$ damu: “¿Tuim Δ si maivaavoitu?” ⁶ Dai is-
pot $\Delta\Delta$ da aat Δ m Δ sai oodami ootoi, v $\Delta\Delta$ scatai gooodami g Δ rcoodian tada
ojoodaic Δ d Δ , v $\Delta\Delta$ scatai goovai s $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ vaavoitudai si Δ Vuaana Δ rDiuusi
ñiooquituldiadamigad Δ —ascaiti Δ bait Δ guucacami.

⁷ Dai amaasi aa noragi Δ gai Δ Suusi dai pot Δ t Δ dai sai maimaat Δ sioor Δ ootoi
 Δ Vuaana sai gavapaconana. ⁸ Amaasi Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

—Tomali aan $\Delta\Delta$ an mait Δ naagidagi istuma s $\Delta\Delta$ licamic Δ d Δ ivueeyi aan Δ
imaasi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁹ Amaasi Δ Suusi g Δ aagacai aagidi Δ oodami, dai aagidi Δ mo ñiooqui cuen-
toc Δ d Δ dai pot Δ t Δ dai:

—Oidacatadai Δ mo c $\Delta\Delta$ li ismaac Δ d Δ Δ i uuvasi g Δ d Δ v $\Delta\Delta$ ragana, dai gooqui Δ r Δ
taajucamic Δ d Δ maa Δ gai aa oodami g $\Delta\Delta\Delta$ si dai ii abiaad Δ r Δ sib Δ aco dai t Δ v Δ pi
daja. ¹⁰ Dai aid Δ si aayi yoovaragai Δ gai ootoi Δ moco g Δ p Δ iooñiga sai taan Δ na
 Δ gai Δ oodami Δ yoovi si $\Delta\Delta$ si a $\Delta\Delta$ catadai, d Δ mos Δ oodami g Δ icacarai dai soi
doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi. ¹¹ Amaasi Δ tuidacami ootoi Δ mai
piooñi, m Δ tai Δ gai Δ p Δ ali Δ soimaasi ñiooqui aagidi dai g Δ icacarai dai ootoi
maimaacacai istumaasi aagaimi Δ gai. ¹² Daid Δ Δ tuidacami ootoi Δ mai, d Δ mos
 Δ oodami ali Δ soi doodai Δ gai Δ p Δ dai aadaji.

¹³ Dai cagooqui Δ r Δ pocaiti Δ tuidacami Δ d Δ v $\Delta\Delta$ r Δ i: “¿Isducatai iduunímu
aan Δ ? Ootosamu aan Δ giñmara tomasi ali Δ oig Δ dai aan Δ , siaad Δ r Δ maisiaa du-
utudadan tadacana Δ gai siuu duucu t Δ giagi”, ascaiti Δ c $\Delta\Delta$ li. ¹⁴ D Δ mos aid Δ sid Δ
 Δ aata v Δ aadami t $\Delta\Delta$ g Δ amo marad Δ aipaco g Δ naatagidimi dai pocaiti: “Idi
 Δ gai ismaac Δ d Δ Δ r Δ tuidacamica agai oogad Δ vustuidad Δ g Δ aagai t Δ smuaagi
dai poduuc Δ i aat Δ m Δ Δ r Δ tutuidacamicamu”, ascaiti Δ aata v Δ aadami. ¹⁵ Dai

amaasi vuusaitu ami dajjaiñdarai dai muua. Amaasi asuusi tacacai oodami dai potadai:

—¿Isduuñimu adavalarai tuidacami laata vuaadami? ¹⁶ Divimu agai dai coodimu dai maquimu adavalarai aa oodami —astadai asuusi.

Moscaacai agai imaasi mai isagai aagadam alidi asuusi cascada pocaiti agai:

—Diuusi maidagitona ispov duñiagi —ascaiti.

¹⁷ Damos asuusi vui nanaava dai potadai:

—¿Taya alidi id goovio ismaacada oojisi Diuusi ñioquidarai siaaco pocaiti?:

Adai ismaacada gajiaadarai viaa abaabaquitadami sivi agai aragai ismaacada vaamioma gaagai avaaqui vatarai.

Asduu oojisi Diuusi ñioquidarai. ¹⁸ Tomasioora ismaacada utuvagi odiarai moslalachi daivamu, dai isadai daama gasiagi amai agai mosatuisamu —astadai asuusi.

¹⁹ Abaitaguucacamigada apapaaligada judidíu amadu amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada ipaliditadai isaida otoma bajiagi asuusi, caga maatacatadai agai isagai vatarai aagaitadai asuusi acuento cascada, damos abaiditadai agai oodami. ²⁰ Dai amaasi ootoi sioora soobidacagi vai agai ca tuutiacami ganvueeyi, dai gaagai isducatai aagagi asuusi amo istumaasi istumaasi vui caatacagi adudunucami vai poduucati tlagida agai adudunucami. ²¹ Cascada tacacai agai dai potadai:

—Mamaatatuldiadami, ca maata aatama sai ismaacada gaaagidi aapi dai gamamaatatuldi arvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi oodamicada siarganviipidacami siarsoitutuigami arai, mosgamamaatatuldi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ²² Garaagidañi, ¿cagaisi tasa namalquiadagi agal baitacaacami romano cho sio? —astadai.

²³ Damos asuusi maata taa isagai viiirumada aliditadai dai potadai:

—¿Tuimasi giñviiirumada alidi aapim? ²⁴ Giñtagidavurai aapim amo tumiñsi. ¿Voorai moodai dai voorai tatarada tumiñsilarai daja? —astadai asuusi.

Tai agaa aa noragi daida itadai:

—Agal baitacaacami moodai dai tataragadaava —astadai.

²⁵ Taidai asuusi potadai:

—Maacavurai agal baitacaacami istumaasi artuidadai dai maacavurai Diuusi istumaasi arDiuusi tuidadai —astadai asuusi.

²⁶ Tai agai maitistui issoimaasi ñioquitudagi oodami vuitapi baiyoma maitaa agai isducatai gantatagituagi caatai isducatai ñioocai asuusi dai cascada maiñioocacai vii.

²⁷ Dai gooquilarai iji amoco asaduseo siaaco daacatadai asuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidada duaacarada cascada potadai agai asuusi:

²⁸ —Mamaatatuldiadami, amosesacaru oojisicami arvii vai pocaiti sai ismuquiagi amo cali dai viaagi gooñiga maiquiaa maamatacai abaana, saida asucuulida cali gaagai isvanagi aviuudu dai maamatagi abaana asialgida vatarai ismaacada muu. ²⁹ Dai amo imidagai oidacatadai cuvaracami amo siagam, aragadada ooñigai damos muu maiquiaa maamatacai.

³⁰ Amaasi gooquiaradai vana aviuudu, dai muu arai maiquiaa maamatacai. ³¹ Tai gooquilarai agamai vana agai vaa ooqui, dai muu arai maiquiaa maamatacai, vaa cuvaracami podui dai vansi coi maimaamatacai tomali amaadutai. ³² Dai amaasi muu oooqui arai. ³³ Dai duduaacacai coidada

saagidaiñdar, ¿ismaacada arcunadacamu looqui vaaasi arcuucunadacatadai agai di? —astatadai asaduseo.

³⁴ Amaasi asuusi aa noragi dai potatadai:

—Tami oidigi daama cacalli dai ooqui cuucuntai dai ooftai. ³⁵ Damos agai ismaacada Diuusi maaquiagi oigaragai isiimiagi tavaagiamu caduduaacacai coidada saagidaiñdar maa maitacuucuntai tomali maitamamacai ganmaamara cuucuntaragai vaatar, ³⁶ maa camaitacooyi cascada. Moscaduduaacacai agai apaan ducamica agai Diuusi tavaañicaruda agai arDiuusi maamarada. ³⁷ Moseesa aapa garmamaatatuldi sai duduaacarai coidada siaaco gaagai ali uusi ismaacada maa tai daida uusi maimai ami gaagai aapa sai Diuusi arAvraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu Diuusigada. ³⁸ Damos Diuusi maitarDiuusigada agai ismaacada adiaavora amadu ajioopai coocai, baiyoma arDiuusigada agai ismaacada agai amadu ajioopai —astatadai asuusi.

³⁹ Amaasi amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada potatadai:

—Caga aagai aapi mamaatatuldiadami —astatadai.

⁴⁰ Dai camaitapaalli isvaamioma cacacagi.

⁴¹ Taida asuusi potatadai:

—¿Ducatai pocaiti aapima saida arCristo arDavi marada? ⁴² Vaida arDavi aduucai ooja Salmosi liivrugada:

Ataanadami potatadai giñtaanadamiga:

“Gamaaquimu aanamo samicami ismaacada vaamioma namaga.

⁴³ Dai ugitudamu aanavaasi ismaacada gavuidara vaata”.

⁴⁴ ¿Damos ducatai istutuidi arCristo siarmaradacagi arDavi vai aagi arDavi giñtaanadamiga aagai? —astatadai asuusi.

⁴⁵ Vaaasi loodami cacatadai aidasi asuusi potatadai gamamaatardamiga:

⁴⁶ —Cagavar gantatagitoca aapima. Maitavar apaan duucai ivuaada gomaamatatuldiadami Diuusi samicamigada. Goovai oojoidi iscacagaducami yuucustadagi, dai ipalidiña mascocoanadagi ganvapaanamu dai viaatuldiadagi cacaayana, dai cacagaducadioma daraicariara oojoidi isdadaradagi judiduu quiuuupaigadara, dai siaaco gacuaada goovai cacagaducadioma daraicariara oojoidi isdadaradagi aapa. ⁴⁷ Dai asidiña goovai aapa avipiuudu baabaquida dai tavapi gamamadaiña sai naidiña loodami. Goovai agai ismaacada vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

21

¹ Dai asuusi taa agaa quiuuupaigadara judiduu aganviipidacada ismaacada tueeyi tumiñsi cajojoñiara ismaacada gampaidi tumiñsi Diuusi aa duiñdada vaatar. ² Dai taa aapa amo viuudu soitigami ismaacada ami cajojoñiara darai goo sintaavu, ³ tai potai asuusi:

—Samicada anganaagidi sai idi viuudu soitigami vaamioma dai isvaascatai.

⁴ Vaaascatai gogaa darai ismaacada cababaivitocai, damos gooqui soitigamicatai modai vaasi ismaacada viaacatadai istuucada oidacagi —astatadai asuusi loodami.

⁵ Dai amadutai aagai agaa quiuuupaigada judiduu dai pocaiti sai ali sigia maasi aquiuupai ojojodaicada sigia maascamicada dai aa amamaasicada

ismaacada aa ami darai sai sigia maascana aquiuupaigada judidiu. Tai amaasi asuusi potadai:

⁶ —Aimu siascada vasi idi masmaacada naidi aapima vasi siaa gaduunimu, dai maivimu tomali ooodai goocua daama —astadai asuusi.

⁷ Tai agai tacacai dai potadai:

—Mamaatuldiami, zvascadapadunia agai imaasi? zDucatai maatum aatum isimaasi casiapadunia agai? —astadai agai asuusi.

⁸ Taid asuusi potadai:

—Gantagivotar najada, dai maitavar gandagito masganvupuiirumadadagi, dadiava agai muidutai gintataraagacada dai pocaitadamu agai: “Aan anaraCristo”, dai “Casiat aayi istuigaco ugitia agai oidigi”. Damos maitavar oidatucuda. ⁹ Dai masiascadajiomacagi muiyapara cocoodi, maitavar duduaadicuda gomaasi daivunia agai apaga, damos maiquiaa aayi cugaratasa.

¹⁰ Dai bodara apiaaatagidimi vaamioma dai potadai:

—Amo davarara oidacami cocoaadamu amai davarara oidacami. ¹¹ Dai alia cavami gigivucudamu amapara gooidigi, dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga, dai tavaagira duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi gargarducami maascamu apa.

¹² Damos apaga gansasaayu ganvuimu dai soimaasi gantaatatuldamu, dai vaama gantuutusada agai agai atataandami vuidara agai vaa ismaacada gataani quiquiuupaigadara judidiu, dai ganmaamaisapada agai dai vaama gantutusada agai arara vuidara dai moomoyi vuidara ginvavoitudaitai aapima. ¹³ Amaasi tuigaco istutiaadamu aapima isaagadagi agai vuitapi isvaavoitudai aapima istumaasi gamamaatuldian. ¹⁴ Dai maibai vuaada aquiasdara isducatai aa noragidagi agai ismaacada gapira gansusuuligadagi. ¹⁵ Aan ganmaaquimu maadagadi dai niooqui isducatai gansoia aapima dai poduca gansasaayu maiviaacamu isducatai ganaa noragidagi tomali maitanvui nioocadamu. ¹⁶ Dai asta gandada dai gansusuuculi dai gansiisiagi dai gnaaduni aagiada agai gansasaayu masiaaco daraaja aapima. Dai gancooditudamu aapima amadutai. ¹⁷ Dai vasi oidacami gncadadamu ginvavoitudaitai aapima, ¹⁸ damos maisiba imimu tomali amo cuupai ganmooaidara. ¹⁹ Damos aapima apiavaavoitudadamu dai masiascadadagavuniagi vasi gosoomaa taataragai gooqirara vascara oidacamu aapima Diusi amadu.

²⁰ Masiascada najadagi iscasicoolimadi sandaaru Jerusaleenara, maatum aapima iscaotoma vasi siaa gaduunimu. ²¹ Amaasi ismaacada Judeeara daraajagi gaagai isvoopiagi gigidiamu, dai siora Jerusaleenara daraajagi gaagai isvuvaaquiagi abiaadara, dai siora dajiaadana ajioopadagi mitaagai ispamu iimiagi ganquiquiamu. ²² Amaasi agai istuigaco soimaasi taatatulda agai Diusi judidiu ismaacada vuidara vatacagi Diusi. Poduca padunia agai ismaacada oojisi Diusi niooquidara. ²³ Sia soimaa taatamu oooqui ismaacada amaasi noonoacagi sapara viaacagi aali siisidami alia oidacamu soimaa taataragai oidi daama, dai saticada soimaasi gagavituldaragai idi oodami Jerusaleenara oidacami vatar. ²⁴ Amoco coimu cocodara, dai aa sibadara oidacami maamaisapicami vuimu aa dai vuucaimu. Dai ismaacada maitarjudidiu gataanda agai Jerusaleenara asta siascada uucami Diusi maquiagi oigaragai.

²⁵ Dai amaasi oidacamu maasidaragai tasi Λ Λ dai masaadi Λ Λ dai sisi-aavugi Λ Λ , dai tami oidigi daama v Λ asi oidacami mait Λ Λ gadamu isducatai g Λ nt Λ Λ gitodagi ali Λ duduaadicudamu Λ gai ali Λ sigal caititai Λ g Λ suudagi. ²⁶ Λ oodami susuiquit Λ Λ rdamu duduaadicuitai dai t Λ Λ gitoitai istumaasi Λ Λ istumaasi daivu Λ Λ ia Λ gai oidigi daama, asta t Λ v Λ aagi gigivucudamu. ²⁷ Dai amaasi gi Λ Λ gimu aapim Λ aan Λ ismaac Λ Λ viaa Λ mo s Λ alicami i Λ nsibood Λ Λ im Λ damu Λ mo icomai saagida guvucadagaic Λ Λ dai s Λ alic Λ Λ dadadaquidat Λ Λ . ²⁸ Si Λ ascad Λ casi Λ p Λ vuiidagi imaasi v Λ rai tai n Λ n Λ nda moscamiaad Λ idat Λ Λ m Λ stui Λ gad Λ c Λ agac Λ Λ g Λ nvuvaida Λ gai —ast Λ Λ dai Λ Suusi.

²⁹ Dai aagidi Λ p Λ Λ mo Λ iooqui cuentoc Λ Λ dai pot Λ Λ dai:

—N Λ idavur Λ ai goiigosi si Λ p Λ tomastuma Λ mai uusi. ³⁰ M Λ si Λ ascad Λ n Λ ijadagi iscaiipoidagi aagad Λ , aapim Λ camaat Λ cana iscamiaadimi toi Λ ndagai. ³¹ Dai poduuquiav Λ r maat Λ c Λ Λ p Λ m Λ si Λ ascad Λ n Λ ijadagi gomaasi v Λ rai maat Λ c Λ iscamiaadimi istuigaco gat Λ aan Λ da Λ gai Diuusi tami oidi daama.

³² S Λ alic Λ Λ ang Λ naagidi sai v Λ asi imaasi Λ p Λ du Λ Λ ia Λ gai maiquiaa ugit Λ c Λ ai idi oodami. ³³ T Λ v Λ aagi Λ madu oidigi ugitimu, d Λ mos ismaac Λ Λ aagai aan Λ goovai gia Λ p Λ du Λ Λ ia Λ gai.

³⁴⁻³⁵ Todian duuca Λ aimu Diuusi Λ pan duuca Λ isduuca Λ g Λ cucuupai Λ mo trampa dai v Λ asi oidi daama oidacami maat Λ mu imaasi, casc Λ Λ g Λ nt Λ Λ gitov Λ r n Λ ijada dai maigajiaad Λ Λ vipiaada Diuusi mosgay Λ Λ dat Λ Λ dai t Λ Λ gitoitai istumaasi oidaga oidi daama. ³⁶ Baigav Λ r Λ nduca aapim Λ tudu, dai tomas-tuigaco av Λ r gamamadada dai poduuca Λ istuidimi aapim Λ isc Λ agac Λ Λ vu-vaaquiagi v Λ asi gomaasiai Λ Λ nd Λ Λ ismaac Λ Λ Λ p Λ du Λ Λ ia Λ gai, dai poduuca Λ istuidimu isgi Λ Λ vuiid Λ Λ guuquivagi aapim Λ aan Λ ismaac Λ Λ viaa Λ mo s Λ alicami —ast Λ Λ dai Λ Suusi Λ oodami.

³⁷ Λ Suusi gamamaat Λ tuldi Λ Λ tas Λ Λ Λ g Λ quiuupaigad Λ Λ judid Λ Λ dai tucara aim Λ rai Λ dai giidiana cocos Λ Λ siaaco Oliivosi t Λ gidu. ³⁸ Dai v Λ asi Λ oodami Λ qui quiamoco Λ g Λ quiuupaigad Λ Λ judid Λ Λ dai v Λ i Λ ia ca Λ c Λ Λ liditai istumaasi aagidi Λ Λ Suusi.

22

¹ Aid Λ camiaadimitadai Λ siaa duudagai istuigaco t Λ Λ gitoi Λ Λ Λ judid Λ Λ aid Λ si Diuusi c Λ agac Λ Λ vuvaitu Ejiipituai Λ Λ nd Λ Λ . Λ siaa duudagai pas-cua t Λ gidu. ² Vaid Λ Λ papaaligad Λ Λ judid Λ Λ bait Λ guucacamigad Λ Λ madu Λ mamaat Λ tuldiadami Diuusi s Λ alicamigad Λ gaagaitadai isducatai muaagi Λ Suusi, d Λ mos ali Λ Λ b Λ iditadai Λ gai Λ oodami.

³ Tai amaasi Λ Diaavora vaa Λ Uudasi Λ Λ , m Λ smaac Λ Λ Iscaliote aagai Λ Λ p Λ , Λ gai Λ r Λ moco Λ baivustaama dan gooca ismaac Λ Λ Λ r Λ Suusi ojooto-sad Λ . ⁴ Daid Λ Λ Uudasi n Λ idamu Λ papaaligad Λ Λ judid Λ Λ bait Λ guucacamigad Λ Λ madu sandaaru Λ g Λ quiuupaigad Λ Λ judid Λ Λ dai Λ g Λ quiuupi Λ Λ sandaaru dai Λ madu gaaataga dai aagidi isducatai istutuiditadai Λ gai ist Λ gidagi Λ Suusi. ⁵ Tai Λ gai ali Λ baig Λ n Λ li dai aagidi Λ gai Λ Uudasi sai maquia Λ gai tumi Λ si, ⁶ taid Λ Λ Uudasi bai aa dai g Λ aagacai gaa isducatai gat Λ gidagi Λ Suusi si Λ ascad Λ maitiipucagi aa oodami.

⁷ Tai amaasi aayi Λ siaa duudagai istuigaco t Λ Λ gitoi Λ Λ Λ judid Λ Λ aid Λ si Diuusi c Λ agac Λ Λ vuvaitu Ejiipituai Λ Λ nd Λ Λ dai aid Λ coodai Λ Λ judid Λ Λ ca Λ niiru dai dadasdi Λ Diuusi. ⁸ Taid Λ Λ Suusi ootoi Λ Piiduru Λ madu Λ Vuaana, dai pot Λ Λ dai:

—Iimivurai dai bai duuñi cuaadagai idi siaa duudagai vΛΛtarΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁹ Tai Λgai tΛcakai dai potΛtΛdai:

—¿Vaaco ipΛlidi aapi tΛsbai duñiagi? —astΛtΛdai.

¹⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—MΛsiuu duucu ajiagi ΛquiiquiΛrΛ, tΛΛgimu aapimΛ Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ vaigΛtica agai Λmo aayi suudagi vΛrai oida siaaco vaquia Λgai. ¹¹ Dai tΛcacavurai ΛquiΛΛcami saaco cΛΛca Λtuucavi siaaco gaugia iñagai aanΛ idi siaa duudagΛrΛ ΛΛmadu aapimΛ. ¹² SiΛgai gΛntΛΛgidamu Λmo tuucavi gΛducami goocua daama vaaquiΛrΛ tΛcaviacoga cabai duñisicami vΛrai ami bai duuñi cuaadagai —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Tai Λgai iji dai tΛΛ vΛΛsiaΛcatai isducatai aagidi ΛSuusi, dai bai dui Λcuaadagai siaa duudagai vΛΛtarΛ.

¹⁴ Dai caaΛcai ugidagai, taidΛ ΛSuusi meesa vuidΛrΛ daiva ΛΛmadu gΛojootosa. ¹⁵ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai gΛojootosa:

—Gia ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛΛmadu gaugiagi idi siaa duudagΛrΛ maiquiaa muucuai. ¹⁶ AanΛ angΛnaagidi ansai sivi gaugia iñagai idi siaa duudagΛrΛ cuaadagai dai camaitacuaada iñagai idi siaa duudagΛrΛ cuaadagai asta siΛΛscadΛ idui Diuusi vΛΛsi istumaasi iduñia agai dai cΛΛgacΛrΛ vuvaidagi oidi daama oidacami diviacai Λgai dai gataaanΛda tami oidigi daama.

¹⁷ Amaasi bΛi Λmo tucayu uuvasi varaagadΛ dai gamamagi dai gooquiΛrΛ maa gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtΛdai:

—VΛΛscatai avΛr ii idi tucayuainñdΛrΛ. ¹⁸ SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi ansai camaitayΛΛda iñagai uuvasi varaagadΛ asta siΛΛscadΛ aiyagi istuigaco diviagi Diuusi dai nΛidagi oodami ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁹ Dai gooquiΛrΛ bΛi Λpaana dai gamamagi dai gooquiΛrΛ saasarai dai maa gΛmamaatΛrdamiga, daidΛ itΛtΛdai:

—Idiav ΛrΛpan ducami giñtuucuga mΛsmaacΛdΛ gatΛΛgida agai mΛsai muaana mΛsai aapimΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna. PoduuquiavΛr ivuaada daidΛ giñtΛtΛgitoda —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ Dai cauugitocai ΛSuusi bΛi Λtucayu dai potΛtΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Idi uuvasi varaagadΛ ismaacΛdΛ idi tucayuana daja Λpan ducami giñΛra ismaacΛdΛ aastia agai mΛsai aapimΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna. IñsiΛΛscadΛ muquiaagi vai aastia giñΛra aidΛ abiaadΛrΛ gΛaagadamu goñiooqui utudui ismaacΛdΛ Diuusi ootosda agai Λoodami.

²¹ DΛmos sivi gocΛΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai Λdudunucami tami meesa daama caatΛ novidΛ giñΛpan duucai. ²² AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami cabΛΛcaiti govoi ismaacΛdΛ gΛaa ΛΛqui abiaadΛrΛ dΛmos siΛΛ soimaa taatamu ΛcΛΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai —astΛtΛdai ΛSuusi.

²³ Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ aipaco gΛntΛcacaimi soorΛ Λgai dai gatΛΛgida agai.

²⁴ Amaasi ΛmamaatΛrdami Λgi gΛnvupui ñiñio aagaitai sai ismaacΛdΛ vaamioma ΛrtΛaanΛdamica agai siΛΛscadΛ iimiagi siaaco gataaanΛi Diuusi.

²⁵ DΛmos ΛSuusi potΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ maitΛrjudidíu saagida ΛbaitΛcΛaacamigadΛ gΛpipiooñiga duucai nΛidiña Λoodami, dai Λgai aadΛrΛ ipΛlidi mΛscΛΛga tuutiacami duucai nΛijadagi. ²⁶ DΛmos aapimΛ maitΛaagai mΛspoduucai ivuaadagi, baiyoma ismaacΛdΛ ΛrbaitΛcΛaacamicagi gΛaagai isvaamioma gΛΛli gΛvuaadagi dai pi-ooñi duucai. ²⁷ ¿MaacΛdΛ Λrvaamioma tΛaanΛdami ismaacΛdΛ meesa vuidΛrΛ

daja ismaacada gabiaajai sio? ¿Maitasi arvaavoio sai ismaacada meesa vuidara daja? Damos aana gansaagida daja amo piooni duucai.

²⁸ Aapima vaascara giñamadu daraajana aidasi soimaa taatamaiña aana. ²⁹ Casada aana ganmaquia iñagai amo samicami poduucai isduucai giñooa giñmaa aana. ³⁰ Dai aapima giñamadu gacuaadamu malca siaaco gataanada iñagai aana dai giñsoiña taanadamu aapima Diuusi maamarada —astadai asuusi gamamaatardamiga.

³¹ Amaasi potai ara asuusi:

—Simuñi, Simuñi, adiaavora tai oigaragai Diuusi isgadiñdagi mui naana maasi soimaascami masai camaitiñvaavoitudaiña. ³² Damos aana daana Diuusi aapima ganvatarai vai maivasi ugitana ganvaavoidaraga, dai silascada apamu calga giñvaavoituda aapi pai soiña gaaduñi vai vaamioma calga giñvaavoitudana —astadai.

³³ Taida asimuñi aa noragi daida itadai:

—Mamaatuldiadami, baigan giñduu isgadiidagi maisacaruamu dai asta muquiaagi gamadu —astadai Simuñi.

³⁴ Taida asuusi potadai:

—Piiduru, samicada angaagidi sai sivi maiquiaa cuujuicai tacucu paapi vaicojo potaiya agai pasai maitiñmaata —astadai asuusi.

³⁵ Taida asuusi potadai:

—Aidasida ganotoi aana maimoraraaliacami dai tomali tumiñsi daraasacarucami, dai tomali aa sususacaicada ¿isbai viagacatadai aapima istumaasi? —astadai asuusi gamamaatardamiga.

Tai agai aa noragi dai potadai:

—Tomali amo istumaasi —astadai.

³⁶ Tai amaasi asuusi potadai:

—Sivi angaagidi sai siora viaacagi moraali gaagai isbaa aimardagi, dai tumiñsi darasacarui ara, dai siora maiviaacagi maastai vai gagarana amoco gvaasaraga dai savdana. ³⁷ Aana angaagidi sai gaagai siaraduñiagi isducatai ooja Isaiacaru Diuusi ñioquidara siaaco icaiti: “Soi duucai manajada agai tomastuma soimaasi iducami duucai”. Istumaasi oojisi giñaagaitai gaagai siaraduñiagi —astadai asuusi gamamaatardamiga.

³⁸ Tai agai potadai:

—Mamaatuldiadami, tami vata gooca mamaastai —astadai.

Tai agai aa noragi dai potadai:

—Casada —astadai.

³⁹ Amaasi asuusi vuusai dai ii Oliivosi giidiamu poduucai isduucai ivuaadana agai taida amamaatardamigada oi. ⁴⁰ Amaasi acai ami giidira, taida asuusi potadai gamamaatardamiga:

—Daanadavurai aapima Diuusi vai agai maidagitona adiaavora issoimaasi gadiñtuldagi —astadai.

⁴¹ Taida asuusi covai ii maisi malcasi aran malcasi silasi vuupai amoco amo odai, dai gatoonacada calquiva dai gamamada agai. ⁴² Dai aduucai gamamagi:

—Giñooa isbaigacamudai ismaisoimaa taata aana poduucai isducatai araduñia agai damos vaid araduuna pducatai aapi ipliadagi. Dai maisiu istumaasi aana ipliadagi —asduucai gamamagi asuusi.

⁴³ Tai amaasi vuitapi gamaasitu amo Diuusi taañicarudavaagiaiñdaradai vaamioma maquia agai guvucadagai. ⁴⁴ Dai alia soimaa taatacatai vaamioma daanai Diuusi dai vaajurdada lpan duucai ootai lrai dai davarapi galsai.

⁴⁵ Dai aidasi canaato mamagi agai calquiva dai ii siaaco daraajatadai amamaatardamigada dai cocosacami taa, gamaita soiliaragai cascada. ⁴⁶ Daidal Suusi potadai:

—¿Tuimasi cocosa? Vaapaigivurai, dai daanada Diuusi vai agai maidagitona lDiaavora issoimaasi ganduñituldagi —astadai.

⁴⁷ Dai quiaa ñiooquiditadai Suusi, tai ami aayi mui oodami. Dai ismaacada Uudasi tagiducata dai baivustaama dan gooca mamaatardamiaiñdaradai, agai baitaqui imitadai oodami, dai miaadara calquiva dai usupiga agai Suusi.

⁴⁸ Amaasi Suusi potadai:

—Uudasi, amo ¿usupigaicada pasgiñtagida agai aapi aan ismaacada viaa amo samicami? —astadai.

⁴⁹ Tai agai ismaacada lamadu daraajatadai Suusi dai naitai istumaasi iduñia agaitadai agai tacacai Suusi dai potadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿vuidara tssuuligana mamaastaicada? —astadai.

⁵⁰ Dai maadutai agai iquita sallsia padara naacada apiooñigada lbaitacacamigada papaaligada ljudidíu. ⁵¹ Damos Suusi potadai:

—Dagitovurai casia calgadú —astadai.

Taidal Suusi mostaata apiooñi naacada tai dueeyi. ⁵² Dai amaasi Suusi potadai lbaitaguucacamigada papaaligada ljudidíu, lamadu gaa quiuupiaru sandaaru, lamadu asonara guucacami judidíu agai ismaacada dada dai balaquia agai:

—¿Ducatai dada aapimamaastaicada dai uusicada ducami iñsaanar amo asivogamicagi? ⁵³ Aidasi ganlamadu daacata dai aan vaa tasai gaa quiupaigadara judidíu tomali maitiñtaata aapim, damos sivi casiganajaga aapim tucagi lDiaavora aa duiñdadavalar cascada —astadai Suusi.

⁵⁴ Tai amaasi agai maisapicami bai Suusi, dai balcai lbaitacacamigada papaali quiidiamu, vaidal Piiduru mosmalcascadara oidi. ⁵⁵ Tai aa ami tuisiqui araana ganai, dai taicovai darai va, taidal Piiduru saagida daiva larpa. ⁵⁶ Tai amaasi amo cusñiru tagacai istaicovai daacata dai agai, gatagito nanidi daidal itadai:

—Idi cali larpa lamadu aimaraiña gomaisapicada —astadai acusñiru.

⁵⁷ Damos Piiduru asto, daidal itadai:

—Maitanmaat aan gocali di —astadai Piiduru.

⁵⁸ Tai gooquiarioma, amai cali taa daidal itadai:

—Aapiar laramoco gomaisapicada aduñda larpa —astadai.

Damos Piiduru itadai:

—Cho, maitanmaat aan gocali di —astadai.

⁵⁹ Tai bo laascada amai itai:

—Samicada idi cali lamadu aimaraiña gomaisapicada larpa daidal lGalileara oidacami larpa —astadai cali.

⁶⁰ Taidal Piiduru itai:

—Cho, aan tomali maimaat masioora aagai aapim —astadai Piiduru.

Dai quiaa ñioocaitadai agai tai cuujui tacucu. ⁶¹ Taidal Suusi vui nanlaava lPiiduru, taidal Piiduru tagito istumaasi agidi amamaatatuldiadami, sai maiquiaa cujuicai tacucu agai vaicojo astua agaitadai ismaat Suusi.

⁶² Taidal Piiduru vuusai abiaadara dai soigaldacai sosua.

⁶³ Daid_Λ _ΛC_ΛC_Λli ismaac_Λd_Λ nuucadacatadai _ΛSuusi parunai dai saasarai tuucugad_Λ. ⁶⁴ Dai iina vuupuid_Λ dai vuivasana g_Λvai, daid_Λ it_Λdai:

—¿Maat_Λni toor_Λ g_Λg_Λg_Λ? —ast_Λdai.

⁶⁵ Dai aagidi mui naana maasi ñiooqui sigalnascami.

⁶⁶ Dai aid_Λsi casi _Λrtas_Λr_Λcatadai, g_Λ_Λmpagi _Λjudidíu son_Λr_Λ guucacamigad_Λ, _Λmadu _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaaligad_Λ _Λjudidíu, _Λmadu _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λlicamigad_Λ, m_Λtai vaan caí _ΛSuusi dudunucami vuider_Λ m_Λtai ami t_Λcacai, daid_Λ it_Λdai:

⁶⁷ —¿G_Λraagidañi povai p_Λscaiti aapi p_Λsaid_Λ _Λr_ΛCristo ismaac_Λd_Λ Diuusi _Λcovai vuusaitu p_Λsai c_Λgac_Λr_Λ g_Λr_Λvuvaidana? —ast_Λdai.

Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_Λdai:

—Ispov_Λnt_Λada aan_Λ sai _Λj_Λ, siaad_Λr_Λ giñvaavoitudana aapim_Λ. ⁶⁸ Dai isg_Λnt_Λcaca aan_Λ _Λmo istumaasi siaad_Λr_Λ giñaa noragidana aapim_Λ tomali maitiñdagituan taada aapim_Λ. ⁶⁹ Dai aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_Λlicami caotoma imimu Diuusi _Λmadu dai _Λmadu gataan_Λda iñagai, ismaac_Λd_Λ vaamioma viaa guvucadagai istomali _Λmo _Λmai —ast_Λdai _ΛSuusi.

⁷⁰ Tai amaasi v_Λscatai t_Λcacai _ΛSuusi daid_Λ it_Λdai:

—¿Aid_Λ gia aapi _Λr_ΛDiuusi marad_Λ? —ast_Λdai.

Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λdai:

—_Λj_Λ Diuusi marad_Λana poduucai m_Λsduucai aagai aapim_Λ —ast_Λdai.

⁷¹ Tai _Λgai it_Λi:

—¿Tuisid_Λ n_Λn_Λracana aat_Λm_Λ vaamioma n_Λijadami caca_Λcatai is_Λagi g_Λt_Λñic_Λd_Λ g_Λraagidi goovai? —asc_Λiti _Λbait_Λguucacami.

23

¹ Amaasi v_Λscatai _Λbait_Λguucacami b_Λacai _ΛSuusi dai Pilaato vuider_Λ caí.

² Dai ami g_Λpi_Λr_Λ vuupaimi daid_Λ icaiti:

—T_Λ aat_Λm_Λ idi c_Λli vai s_Λsioquitudai g_Λraaduñi daid_Λ icaiti sai mait_Λagagai t_Λsaa nam_Λquiadagi _Λg_Λl_Λ bait_Λc_Λaacami romano, daid_Λ icaiti _Λr_Λ sai s_Λlic_Λd_Λ _Λr_ΛCristo goovai ismaac_Λd_Λ _Λr_Λraí _Λr_Λ —ast_Λdai.

³ Amaasi _ΛPilaato t_Λcacai daid_Λ it_Λdai:

—¿Aapip_Λsi _Λr_Λ_Λjudidíu raígad_Λ? —ast_Λdai.

Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λdai:

—_Λj_Λ poduuquiava p_Λsducatai aagai aapi —ast_Λdai.

⁴ Amaasi _ΛPilaato it_Λdai _Λbait_Λguucacamigad_Λ papaali _Λmadu _Λoodami:

—Maitant_Λgai tomali _Λmo istumaasi soimaascami idi c_Λli_Λr_Λ —ast_Λdai.

⁵ D_Λmos _Λoodami vaamioma g_Λg_Λr_Λ aagidi daid_Λ it_Λdai:

—Goovai s_Λsioquitudai v_Λsi Judee_Λr_Λ oidacami g_Λmamaat_Λtuldaragac_Λd_Λ, Galileeaiñd_Λr_Λ abiaad_Λr_Λ g_Λaaga goovai dai asta tami —ast_Λdai.

⁶ Dai aid_Λsi ca_Λ _ΛPilaato imaasi gat_Λcacai sabaig_Λ _Λr_ΛGalilee_Λr_Λ oidacami _Λc_Λli. ⁷ Dai aid_Λm_Λsi aagidi sai _Λj_Λ, tai _Λgai ootosi _ΛErood_Λsi ismaac_Λd_Λ _Λr_Λt_Λaan_Λdamicatadai Galilee_Λr_Λ d_Λmos aid_Λ Jerusaleen_Λr_Λ daacatadai _Λgai.

⁸ Taid_Λ _ΛErood_Λsi ali_Λ baig_Λli t_Λgacai _ΛSuusi _Λquioma abiaad_Λr_Λ n_Λida _Λl_Λditadai _Λgai cajiomacatadai _Λgai dai n_Λida _Λl_Λidiña isivuaada _Λgai _Λmo istumaasi g_Λg_Λr_Λducami. ⁹ Daid_Λ _ΛErood_Λsi naana maasi t_Λcacai, d_Λmos _ΛSuusi maiaa noragi tomali _Λmo istumaasi. ¹⁰ Dai ami daraajatadai _Λr_Λ _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaaligad_Λ _Λjudidíu _Λmadu _Λmamaat_Λtuldiadami

Diuusi s^Λalicamigad^Λ, ^Λgai ali^Λ goguama g^Λpi^Λr^Λ vuupai. ¹¹ Amaasi ^ΛErood^Λsi ^ΛΛmadu ^Λsandaarugad^Λ soi duucai n^Λidi ^ΛSuusi, dai mosparunda ^Λlidi ^Λgai dai c^ΛΛga dadapacami aadi yuucusi ^Λmo raí duucai. Amaasi ^ΛErood^Λsi ootosi ^Λpamu ^ΛPilaato. ¹² Dai aid^Λ tas^Λr^Λ g^Λnaaduñta ^ΛPilaato ^ΛΛmadu ^ΛErood^Λsi ^ΛΛquioma ^Λr^Λg^Λnsasaayum^Λcatadai ^Λgai.

¹³ Amaasi ^ΛPilaato ^Λmpagi ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaali ^ΛΛmadu ^Λt^Λt^Λaan^Λdami ^ΛΛmadu ^Λoodami, ¹⁴ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ m^Λtaiñvuaapi idi c^ΛΛli pocaititai sai goovai s^Λisioquitudai oodami, nai aan^Λ cat^Λcacai aapim^Λ g^Λnvuitapi dai can^Λidi aapim^Λ iñsmait^Λt^Λgai istumaasic^Λd^Λ g^Λpi^Λr^Λ caat^Λcagi goovai tomali ^Λmo istumaasic^Λd^Λ m^Λst^Λuuc^Λd^Λ g^Λpi^Λr^Λ vuupai aapim^Λ. ¹⁵ Tomali ^ΛErood^Λsi baiyoma ^Λpamu g^Λrootosi ^Λgai can^Λidi aapim^Λ ismait^Λristuma ducami goovai tomali maiviaa aat^Λm^Λ istuisid^Λ muaagi. ¹⁶ Mossoimaa taatatuldamu aan^Λ dai gooqui^Λr^Λ dagitomu —ast^Λt^Λdai ^ΛPilaato.

¹⁷ Pilaato aid^Λ siaa duudag^Λr^Λ viaacatadai isdagitoldagi ^Λoodami ^Λmaadutai ^Λmaamaisapic^Λd^Λ poduucai ivuaadana ^Λgai v^ΛΛsi uumigi casc^Λd^Λ.

¹⁸ Tai v^ΛΛsi ^Λoodami ^Λmapai ijiña dai pocaiti:

—Vaidacaivurai goovai dai muaa dai dagito Baraavási —ascaiti ^Λoodami.

¹⁹ Baraavási ^Λmpagi oodami dai cocotuli ^Λbait^Λguucacami ^ΛΛmadu daid^Λ ^Λrgamuaacamicatadai ^ΛΛp^Λ mai casc^Λd^Λ maisacatadai. ²⁰ Vaid^Λ Pilaato dagitua ^Λlidadai ^ΛSuusi, dai aagidi ^Λoodami ^Λpamu. ²¹ D^Λmos ^Λgai vaamioma ijiña daid^Λ icaiti:

—Siisañi curusiaba. Siisañi curusiaba —ascaiti ^Λoodami.

²² Dai amaasi cavaic^Λr^Λ it^Λt^Λdai ^ΛPilaato:

—¿Tuma soimaasi iducami goovio? Aan^Λ mait^Λt^Λgai istuisi muaagi, soimaa taatatuldamu aan^Λ dai dagitomu —ast^Λt^Λdai ^ΛPilaato.

²³ D^Λmos ^Λoodami vaamioma g^Λg^Λr ñiooquimi daid^Λ icaiti m^Λsai curusiaba siisana, dai mos^ΛΛ g^Λg^Λr ñiooquimi ^Λgai m^Λsai siisana curusiaba m^Λtai poduucai idui isducatai aagai ^Λgai. ²⁴ Taid^Λ ^ΛPilaato ip^Λli isiduñiagi m^Λsducatai aagidi, ²⁵ dai dagito ^Λc^ΛΛli ismaac^Λd^Λ ^Λoodami ip^Λli, ^Λgai ismaac^Λd^Λ maisapic^Λatadai gamuaacamicatai dai cocotuldacai ^Λoodami. Taid^Λ ^ΛPilaato t^ΛΛgi ^ΛSuusi ^Λoodami said^Λ iduuna ^Λgaic^Λd^Λ istumaasi ip^Λliadagi.

²⁶ Dai aid^Λsi vaidaticatadai ^Λgai ^ΛSuusi dai curusiaba siisa agai, dai caayana aayi ^Λmo c^ΛΛli Sireñi^Λr^Λ oidacami ismaac^Λd^Λ d^Λj^Λiañd^Λr^Λ im^Λitadai Simuñi t^ΛΛgiducami, m^Λtai bai dai t^Λjai sai gooqui^Λr^Λ im^Λiña ^ΛSuusi dai b^ΛΛcaticana ^Λcurusi.

²⁷ Dai oiditadai mui oodami dai mui ooqui ^ΛΛp^Λ oiditadai dai g^Λg^Λr^Λ suaañimi dai iññaquimi soig^Λñ^Λlidadai n^Λiditai ^ΛSuusi. ²⁸ D^Λmos ^ΛSuusi vui n^Λñ^Λaava daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Ooqui Jerusaleen^Λr^Λ oidacami maitav^Λr suaan^Λda soimaa taatacatai aan^Λ baiyomav^Λr suaan^Λda m^Λsia^Λscad^Λ soimaa taatacagi aapim^Λ ^ΛΛmadu g^Λñv^Λvaavoitudaitai. ²⁹ Aimu istuigaco ali^Λ soimaasi g^Λt^Λatamu dai pov^Λacaitiada agai: “Si^ΛΛ baig^Λñ^Λlidi ^Λooqui ismaac^Λd^Λ maitistutuidi ismaamatadagi dai ^Λgai ismaac^Λd^Λ tomali ^Λmo imidagai maimaamatai”.

³⁰ Dai amaasi ^Λoodami ip^Λliadamu isdaama suuligiagi ^Λgigiidi dai sai iññana. ³¹ Can^Λidi aapim^Λ si^Λ soimaasi g^Λñ^Λtaatamituldi gooodami mait^Λristuma ducamicatai aan^Λ, d^Λmos n^Λidamu aapim^Λ si^Λ soimaa taatamu goovai ismaac^Λd^Λ ^Λrsoimaasi iducami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi ^Λoodami.

³² Dai vaidaticatadai ^ΛΛp^Λ gooca ^ΛΛsivogami dai ^ΛΛmadu coodia agai ^ΛSuusi.

³³ Dai amaasi a^Λc^Λai m^ΛΛca siaaco Calavera t^ΛΛgidu ami curusiaba siisa ^ΛSuusi,

ΛΛmadu ΛVΛgoocai gΛpiΛrΛ VΛΛtΛcami. Λmoco Λmo curusiaba sΛΛlisia padΛrΛ ΛSuusi dai ΛgΛmai Λmai curusiaba oogisia padΛrΛ. ³⁴ Dai aidΛmΛsi curusiaba siisapaitadai ΛSuusi tai Λgai itΛi:

—Giñoooca oigΛldañi idi oodami maitamaata goovai istuma vueeyi —astΛtΛdai ΛSuusi.

DaidΛ Λsandaaru tΛcavi dadaitudai tumiñsi dai nΛida agai sooriatai gΛntaacoida agai ΛSuusi yuucudΛ. ³⁵ VaidΛ Λoodami nΛiditadai ami daraajatai, dai asta ΛtΛtΛaanΛdami parunaitadai ΛSuusi daidΛ icaiti:

—CΛΛgacΛrΛ vuvaitu goovai aa dai sivi ¿tuisidΛ maicΛΛgacΛrΛ gΛvuusaida Λlidi goovai ΛΛgi? IssΛΛlicadΛ ΛrΛCristo goovai di daidΛ ΛrDiuusi Λcovai vuusaidadΛ —ascaiti ΛtΛtΛaanΛdami.

³⁶ DaidΛ Λsandaaru ΛpΛ parunai dai miaadΛrΛ gugucai dai iituda agaitadai valienti maisi cΛΛgaducami ³⁷ daidΛ itΛtΛdai ΛpΛ:

—PΛsaapi ΛrraigadΛ judidíu di cΛΛgacΛrΛ igΛvuusaida aapi ΛΛgi —astΛtΛdai Λsandaaru.

³⁸ Dai moodΛ daanioma oojisicatadai gilieegocΛdΛ dai latiiñicadΛ dai evreocΛdΛ, siaacoga icaiti: “IdiavΛr raigadΛ judidíu”, ascaiti Λoojai.

³⁹ Λmaadutai ΛgΛpiΛrΛ VΛΛtΛcΛdΛ ismaacΛdΛ ami saigiΛcatadai parunai Λgai cascΛdΛ itΛtΛdai:

—PΛsaapi ΛrCristo cΛΛgacΛrΛ igΛvuusaida aapi ΛΛgi dai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaida aatΛmΛ ΛpΛ —astΛtΛdai.

⁴⁰ DΛmos ΛgΛmai bagaimi gΛaduñi daidΛ itΛtΛdai:

—¿MaitapΛs ΛbΛidi Diuusi? Aapi ΛpΛ soimaasi taataca Λpan duucai goovai.

⁴¹ DΛmos aatΛmΛ gia viaa istucΛdΛ soimaasi taatacagi, soimaasi idui aatΛmΛ cascΛdΛ. DΛmos idi cΛΛli maitidui tomali Λmo soimaasi —astΛtΛdai.

⁴² Dai amaasi itΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—PΛsiΛscadΛ aiyagi pΛsiaaco gatΛaanΛda agai pai giñtΛgito —astΛtΛdai.

⁴³ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—SΛΛlicadΛ angΛagidi pΛsai sivi giñΛΛmadu daaca agai tΛvaagiΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁴ AidΛsi casi Λrdaan duucucatadai vΛΛsi oidigi tucapi vii uruno taadaco uucami. ⁴⁵ Tasai mostucapi vii, taidΛ ΛgΛΛ icuusi vaamioma covooocami siΛmo sueeyi ismaacΛdΛ ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu sagiΛcatadai Λran sΛΛli sarai sΛΛliacoga tΛcavidΛrΛ abiaadΛrΛ. ⁴⁶ Amaasi ΛSuusi gΛgΛrΛ iñña daidΛ itΛi:

—Giñoooca gΛviituldagena giñibΛdaga —astΛtΛdai. Dai mospotΛi Λgai dai muu.

⁴⁷ Dai aidΛsidΛ Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ ismaacΛdΛ Λrromano nΛiditai istumaasi ΛpΛduitadai, siaa duutuli Diuusi daidΛ icaiti:

—SΛΛlicadΛ Λrvaavoi isidi cΛΛli maitΛrsoimaasi iducamicatadai —ascaiti.

⁴⁸ Dai vΛΛsi Λoodami ismaacΛdΛ ami daraajatadai dai nΛidi istumaasi ΛpΛdui, iji abiaadΛrΛ dai gΛvimi gΛnmoomo. ⁴⁹ DΛmos vΛΛscatai ismaacΛdΛ maatΛcatadai ΛSuusi mΛΛcasdΛrΛ guucacatai nΛidi imaasi ΛΛmadu Λooqui ismaacΛdΛ oiditadai GalileeaiñdΛrΛ abiaadΛrΛ.

⁵⁰ Dai oidacatadai Λmo cΛΛli cΛΛ tuigacami dai maitΛrsoimaasi ivuaadami, Osee tΛΛgiducami, ArimateeΛrΛ oidacami Judeea dΛvΛΛrΛrΛ. Dai Λgai ΛrΛmo tΛaanΛdami ismaacΛdΛ tΛcacaiñña mΛsmaacΛdΛ vaan tutusaiñña. ⁵¹ Λgai nΛnΛracatadai istuigaco gatΛaanΛda agai Diuusi, cascΛdΛ maibai agaitadai Λgai isducatai idui Λгаа baitΛguucacami. ⁵² Dai amaasi Λgai nΛidamu ΛPilaato dai taí ΛSuusi tuucugadΛ. ⁵³ Dai tΛvaañdacai curusaiñdΛrΛ Λmo icuusi tu-aacamiΛrΛ biisa dai Λmo tΛjoovai tΛΛ mΛsiaaco tomali Λmaadutai maiquiaa

yaasa ʌmai muuquiadʌ. ⁵⁴ Aidʌ ʌrʌtasaicatadai istuigaco bai vuaadana ʌgai vʌʌsi dai siaadiqui ʌribʌstaragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana ʌgai.

⁵⁵ Daidʌ ʌooqui ismaacʌdʌ oiditadai ʌSuusi Galileeiñdʌrʌ abiaadʌrʌ iji dai nʌnʌidi ʌtʌjoi dai gʌntʌgito nʌnʌidi mʌsducatai tʌʌ ʌmuuquiadʌ. ⁵⁶ Dai aidʌsi quiiyana dada ʌgai bai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui ibʌstaragʌrʌ gʌniibʌsi poduucai isducatai gʌnviidacatadai ʌgai.

24

¹ Dai siaadiqui tuucamidʌrʌ tasʌrʌ ʌcaldidʌrʌ, ʌooqui ʌʌqui quiaamoco iji siaaco caatʌcatadai ʌSuusi tuucugadʌ dai vuucaticatadai ʌsigian uvaicʌdʌ ismaacʌdʌ bai duitadai ʌgai dai tʌida agaitadai ʌmuuquiadʌ dai aa ooqui ʌʌrʌ oiditadai. ² Dai aidʌsi aayi ʌgai gʌntʌgito tʌʌ isʌodai ismaacʌdʌ ʌcʌdʌ cuupicatadai ʌtʌjoi iscamaianaasi daacatadai, ³ tai ʌgai vaapa dʌmos maitʌʌ ʌgai ʌSuusi tuucugadʌ. ⁴ Dai ʌgai aliʌ duduaadimucataidai dai tomali maimaatʌcatadai istuma duñiagi, dai tʌʌ gooca cʌcʌʌli vai sonuana guucacatadai dai dadadacʌi yuucusidʌ. ⁵ Daidʌ ʌooqui cuicʌsacatadai duduaadimucai taidʌ ʌcʌcʌʌli itʌtʌdai:

—¿Tuimasi gaagai coidadʌ saagida ʌgai ismaacʌdʌ duaaca? ⁶ Maita tami daja ʌgai duaacata. Gʌntʌgitovurai isducatai gʌnaagidi ʌgai aidʌmʌsi quiaa Galileeʌrʌ daraajatadai. ⁷ Aidʌsi povʌntʌtʌdai ʌgai sai ʌgai ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami gʌaagaitadai mʌstʌʌgidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica tasaicʌdʌ duaaca agaitadai —astʌtʌdai ʌcʌcʌʌli.

⁸ Tai ʌgai gʌntʌgito ʌñiooqui ismaacʌdʌ aagidi ʌSuusi. ⁹ Dai iimʌcai abi-aadʌrʌ ʌooqui iji dai mʌʌ aagidi vʌʌsi imaasi ʌbaivustaama dan ʌmoco ʌSuusi ojootosadʌ ʌʌmadu vʌʌscatai ʌgaa. ¹⁰ ʌooqui ismaacʌdʌ aagidi ʌojootosicami ʌrMaría Madaliña, ʌʌmadu Vuañiita, ʌʌmadu María Jacovo dʌʌdʌ, dai aa ooqui. ¹¹ Dʌmos ʌojootosicami mosvuiirugami duucai caʌ ʌñiooqui ismaacʌdʌ aagidi ʌooqui dai maivaavoitu.

¹² Dʌmos ʌPiiduru mʌraitai vuusai dai mʌʌ nʌnʌidi siaaco caatʌcatadai ʌSuusi, dai aʌcai tuucavi nʌnʌaava dai tʌʌ ʌicuusi tuaacʌdʌ ismaacʌdʌrʌ biisapicatadai ʌmuuquiadʌ vai mosgajiaadʌrʌ daacatadai, tai ʌgai ʌpamu aa gai dai duaadimutugaitai ʌgaicʌdʌ ismaacʌdʌ ʌpʌduitadai.

¹³ Dai ʌgai vaa tasʌrʌ goocatai ʌSuusi mamaatʌrdamigadʌ Emausamaco iimʌitadai, Emausa maisi mʌʌcoraga Jerusaleeniñdʌrʌ parʌ goo oora im-idagai. ¹⁴ Dai iimʌitai aatagaimi dai aagaimi ʌgai vʌʌsi istumaasi daivusai Jerusaleenʌrʌ. ¹⁵ Dai aidʌsi aipaco gʌnaatagidimi ʌgai, tai ʌʌgi ʌSuusi mi-aadʌrʌ cʌquiva dai oí. ¹⁶ Daidʌ ʌcʌcʌʌli nʌiditadai dʌmos Diuusi maimaa oigaragai ismatiagi sioora ʌgai. ¹⁷ Taidʌ ʌSuusi tʌcacai daidʌ itʌtʌdai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapimʌ iimʌitai? ¿Tuimasi soigʌnʌlidi? —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁸ Tai ʌmaadutai ʌcʌcʌʌli ismaacʌdʌ Cleofasi tʌʌgidu aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Vʌʌsi oidacami maatʌ istumaasi ʌpʌdui Jerusaleenʌrʌ, ¿mosʌca aapipʌs maimai, ami gʌuuliñacatai ʌʌrʌ? —astʌtʌdai.

¹⁹ Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—¿Tumaasi ʌpʌduio? —astʌtʌdai.

Tai ʌgai itʌtʌdai:

—ʌgai ismaacʌdʌ ʌpʌdui ʌSuusi Nasareetʌrʌ oidacamicʌdʌ, ismaacʌdʌ ʌrʌmo Diuusi ñiooquituldiadamigadʌcatadai daidʌ ivuaadana mui naana maasi gʌgʌrducami asta gʌñiooquicʌdʌ Diuusi vuitapi dai ʌoodami vuitapi.

20 Dai isduucai abaitaguucacamigada apapaaligada ajudidíu amadu gartataaanadamiga gataagi masai gataaana muaaragai dai curusiaba siisana. 21 Aatama poliditadai isagai agai dai calgacala vuvaida agaitadai judidíu. Damos sivi casiapadi vaica tasai siapadi gomaasi. 22 Damos amoco ooqui aatama garsaagidaiñdara garlabacatai. Alia aiqui iji agai siaaco caatcatadai asuusi, 23 dai maitaa agai tuucugada, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi ganmaasitu Diuusi tataañicaruda sai potatadai sai asuusi duaaca. 24 Tai amadutai garaaduñi iji siaaco caatcatadai agai dai taa vaaasi isducatai aagai ooqui damos asuusi gia maitaa agai ara —astatadai acacalli.

25 Amaasi asuusi itatadai:

—Giamaimaata caa aapima dai mosaa tavapicada maiquiaa vaavoitadai ismaacada aagai adiuusi ñiñoquituldiadamigada. 26 ¿Maitasi viacatadai Cristo issoimaa taatagi vaaasi gomaasi vai gooquira siaa duutuadagi vaascatai tavaagira? —astatadai asuusi.

27 Amaasi asuusi aagidi istaia alidi vaaasi loojai ismaacada oojisi Diuusi ñiñoquidara siaaco oja Diuusi ñiñoquituldiadamigada agaitai asuusi. Araaga aagai agai ismaacada oja Moseesacaru dai gooquira aagai ismaacada oja agaa Diuusi ñiñoquituldiadamigada.

28 Dai aidasi aayi acacalli siaacoga iimia agaitadai vaid asuusi mosdaivuñia agaitadai abiaadara. 29 Damos acacalli goguama oi sai vaaana daida itatadai:

—Garamadu ivii casia uruñimi oidigi dai catuaimi vaaasi —astatadai.

Taida asuusi ami aayi ara dai amadu viiya agai. 30 Dai aidasi gaugia agaitadai agai acacalli amadu meesa vuidara taida asuusi bai paana dai gamamagi dai saasarai dai maa acacalli. 31 Mospodui agai tai Diuusi maa oigaragai acacalli sai maatana isagai araasuusi. Damos aida otoma asuusi maitmaasitu abiaadara. 32 Vaida acacalli povai gantatadai aipacoga:

—¿Maitasi arvaavoi tsalia baigaraliditadai aatama aidasi garoiditadai agai voiyaiñdara dai garaagidimi isducatai icaiti Diuusi ñiñoquida? —astatadai acacalli.

33 Dai amaasi agai mainanara vaamioma mosotoma apamu aa suuli Jerusaleenamu, vai ami ganampaidcatadai abaivustaama dan amoco oootosicami amadu aaaduñda. 34 Daida lojootosicami potatadai agaa gooca cacalli:

—Sallicada arvaavoi isduaaca amamaatatuldiadami goSimuñi cataa —astatadai.

35 Amaasi avagoocai cacalli aagidi isducatai apadi voiyara, dai isducatai mai agai asuusi aidasi saasarai agai paana.

36 Amaasi quiaa agaitadai agai imaasi, taida asuusi saagida calquiva dai aduucai viaatuli:

—¿Baigamasi anlidi? —astatadai.

37 Tai agai alia duduaadimu dai povanliditadai siaramo suiñali ismaacada naidi agai. 38 Damos asuusi itatadai:

—¿Tuimasi duduaadimucu? ¿Tuimasi maicanga vaavoitu aapima?

39 Naidavurai giñnoonovi amadu giñlacaso agai vaa Suusiana. Giñtaatavurai dai naida. Amo suiñali maioo tomali maituucuga poduucai masducatai giñnidi aapima —astatadai asuusi.

40 Dai potacai tatagidi ganoonovi amadu galacaso. 41 Damos agai maiquiaa vaavoitadaitai baiganaldacai dai maitatagaitai istumaasi gantatagituagi. Cascada asuusi potatadai:

—¿Viaamasi istumaa ugia aana? —astatadai asuusi.

⁴² Tai ʌgai maa laachi vatopa gaicami dai ʌmo mʌʌmʌvai. ⁴³ Taidʌ ʌSuusi bai dai uu ʌgai vuitapi. ⁴⁴ Dai gooquiʌrʌ itʌtʌdai ʌSuusi:

—Vʌʌsi istumaasi ismaacʌdʌ soimaa taata aanʌ ʌrʌgai isducatai gʌnaagidi aanʌ aidʌsi quiaa gʌnʌʌmadu daacata dai, sai viaacata dai siʌpʌduñiagi vʌʌsi gomaasi ismaacʌdʌ gʌaagai ʌliivroʌrʌ ismaacʌdʌ ooja Moseesacaru dai ismaacʌdʌ ooja ʌDiuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ dai ismaacʌdʌ oojisi Salmosi liivrugadʌrʌ giñaagaitai —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁴⁵ Dai soi ʌSuusi ʌgai sai maatʌ caʌcana. ⁴⁶ Daidʌ itʌtʌdai:

—Poduucai oojisi saidʌ ʌCristo viaacata dai ismuquiaagi dai bo vaica tasaicʌdʌ viaacata dai isduaacagi coidadʌ saagidaiñdʌrʌ. ⁴⁷ Dai gomaasi ismaacʌdʌ soimaa taata aanʌ gʌaagai mʌsaagidagi vʌʌsi oidigi daama oidacami Jerusaleenaiñdʌrʌ abiaadʌrʌ gʌnaagacai dai sai gʌaagai isʌma duucai gʌntʌtʌgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vai poduucai oigʌldica ʌgai vʌʌsi soimaascamigadʌ. ⁴⁸ Dai aapimʌ ʌrnʌijadami vʌʌsi imaasi. ⁴⁹ Dai aanʌ gʌnootosdamu vʌʌsi istumaasi aagai giñooca, dʌmos tanasi Jerusaleenʌrʌ avʌr daraaja asta siʌʌscadʌ diviagi Diuusi guvucadadʌ tʌvaagiaiñdʌrʌ aapimʌ gʌnʌʌmadu —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁵⁰ Daidʌ ʌSuusi vaidacai gʌojootosa abiaadʌrʌ Betaaniamu, dai vañigidacai gʌnoonovi siaa duutuli. ⁵¹ Dai siaa duutuldacai ʌcovai ii dai tʌvaagiamu tʌsai.

⁵² Daidʌ ʌojootosicami casiaa duutudacai aa suuli Jerusaleenamu dai aliʌ baigʌnʌliatugai, ⁵³ dai vʌʌscʌrʌ ʌgʌʌ quiuupaigadʌrʌ ʌjudidíu daraajatai siaa duutudaiña Diuusi.

Mosʌcaasi.

Λ Vuaana ooja istumaasi ivuaadana Δ Suusi Cristo aidasi quiaa aimaraitadai tami oidi daama

¹⁻² Diuusi marada Δgai dai tomastuigaco tavaagiara daacana Diuusi amadu. Aidasi maiquiaa caquiva oidigi vassara oidaga Diuusi marada Diuusi amadu. Diuusi marada Δgai daida garmaatutuli istuiga Diuusi. Diuusi marada arDiuusi ara cascada. ³ Diuusi marada amadu Diuusi idui vassacatai. ⁴ Diuusi marada garmaacai ibadagai utuducami dai soica oodami ismaat cacagi Diuusi ñiooquida. ⁵ Diuusi marada divia oidigi daama dai oidacatadai oodami saagida. Aoodami maimaata cacatadai Diuusi ñiooquida baiyoma apiasoimaasi ivuaadana. Diuusi marada soi mui oodami sai maata cacana Diuusi ñiooquida tomasi vaamioma muidu ismaacada gajiaadara vipieeyi Diuusi ñiooquida. Siaaco oidaga cuudagi maitutucagi. Poduucai ara siora vaavoitudai dai agidi Diuusi marada Δgai gia gajiaadara vipieeyi gosoimaascami.

⁶⁻⁷ Diuusi ootoi ΔVuaana sai vapaconana oodami sai gaagidana isDiuusi marada arΔgai ismaacada maatatuldia agai oodami Diuusi ñiooquida, sai oodami vaavoitudana ΔCristo. ⁸ ΔVuaana maitaraCristocatadai baiyoma Diuusi ootoi ΔVuaana sai gaaagidiana siora araCristo. ⁹ ΔCristo divia agaitadai gooquiarioma dai soina agai oodami sai maata cacana Diuusi ñiooquida.

¹⁰ ΔCristo oidacatadai oidi daama damos aoodami maimaatacatadai siora Δgai. Δgai Δgai daida idui oidigi. ¹¹ Daida ΔCristo arjudiucataidai damos chilaqui judidu vaavoitudaitadai Δgai. ¹² Damos vassara amoco calga gantagito ca dai vaavoitu ΔSuusi Cristo tai Diuusi maa Δgai samicami saida arDiuusi maamaradacana. ¹³ Mospoduucai arDiuusi maamaradacana oodami maisiu mosvuvaacacai oodamiaiñara. Vaavoitudadami arDiuusi maamarada maisiu mosipaliditai dadada tomali maisiu mosipaliditai amo oodami baiyoma arDiuusi maamarada ipaliditai Diuusi.

¹⁴ Daida ΔCristo Diuusi marada tavaia tavaagiaiñara dai agaicada gamai istuiga Diuusi. Diuusi marada vuusai oodami duucai dai oodami saagida oidacana. Dai Δgai samicada calgacara nidiña oodami dai vassi istumaasi aagaiña Δgai arvaavoi. Dai aatama mai sigai viaa amo samicami dai alia viaa guvucadagai. Diuusi Δgai dai maa gamara samicami dai guvucadagai. Diuusi mosaliamaduga marada. ¹⁵ Dai poduu aagai ΔVuaana agaitai Δgai:

—Idiava arΔgai ismaacada ganaagidi ana sai divia agaitadai, dai vaamioma namaga inšana dai ana maitistutuidi silasi istutuidi idi. Maiquiaa vuusaicai ana abiaadara caoidacatadai idi —ascati ΔVuaana.

¹⁶ Daida Δgai samicada garoigadai dai calgacara garnaidi dai vassara garsoicai naana maasi istumaasicada aatama ismaacada vaavoitudai Δgai. ¹⁷ Moseesacaru Δgai daida garmaa Diuusi samicamidaga dai siora maiagidiña samicami adudunucami gavaiña Δgai iscodaiña ara. Damos ΔSuusi Cristo Δgai dai oigadai oodami dai oigaldi dai calgacara nidi dai vassi istumaasi aagai Δgai arvaavoi. ¹⁸ Tomali amaadutai mainidi Diuusi tomali amo imidagai. Damos Diuusi marada ismaacada tomastuigaco tavaagiara daja Diuusi garooga amadu dai cascada ca maata istuiga Diuusi. Δgai Δgai dai garmaatutuldi istuiga Diuusi. Diuusi mosaliamaduga marada.

19 Afariseo Jerusaleenarai oidacami ootoi papaali amadu pipiooñigada sai tucacana avuaana sooragai. 20 Taidavuaana salli aagidi dai potadai:

—Aan anmaitarCristo —astadai avuaana.

21 Amaasi potadai apapaali amadu pipiooñigadaagai:

—¿Poor aapi? ¿Aapipasi arEliiasi Diuusi ñooquituldiadamigada? —astadai.

Taidavuaana potadai:

—Chuu —astadai.

Tai agaa potadai:

—¿Aapipasi arDiuusi ñooquituldiadamigada ismaacada aagai Diuusi ñooquidara sai divia agaitadai? —astadai.

Taidavuaana potadai:

—Chuu —astadai.

22 Amaasi agaa potadai:

—¿Poor aapi? Garaagidañi aapi taitai aagida aatama amo istumaasi agai ismaacada garootoi. ¿Tumaasi garaagidamu aapi? ¿Poor aapi? —astadai.

23 Taidavuaana potadai:

—Aanana agai ismaacada aagai Diuusi ñooquituldiadamigada Isaíacaru sai oidigana gamamaatuldia agai Diuusi ñooquida dai aduucai ooja agai: “Aagidamu agai oodami sai otoma divia agai gabaitacacamiga, cascada aliási gaagai isama duucai gantagito dai camaisoimaasi ivuaada agai”, asduucai ooja Isaíacaru —astadai avuaana.

24 Amaasi afariseo oootosada ismaacada dada Jerusaleenaindara potadai:

—Isaapi maitarCristo, tomali maitarEliiasi, tomali maitarDiuusi ñooquituldiadamigada ismaacada divia agaitadai, aidagia ¿tuipasi vapaconai aapi oodami? —astadai agai.

26 Taidavuaana potadai:

—Aan gia suudagicada vapaconai oodami damos aapima gansaagida aimarai mai dai maimaata aapima sooragai. 27 Aan apaga divia isagai damos agai vaamioma viaa guvucadagai insaan. Aan maitistutuidi siási istutuidi agai. Agai sallicada vaamioma namaga insaan —astadai avuaana.

28 Vasi gomaasi apadi Betaabarara vaasmocoradara agaa aqui Jordán. Aaqui Jordánara agai siaaco vapaconai avuaana oodami.

29 Siaadico avuaana naidi isvuidara imai asuusi. Daidavuaana itadai oodami:

—Dañi gooviava agai ismaacada ootoi Diuusi sai gamuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoigldiagi oodami soimaascamigada. Poduucai goasuusi arapan ducami aali cañiiru ismaacada aiquioma garaaduñicaru coodaiña sai Diuusi oigldiña soimaascamigada. 30 Goovai aagai aan aidañsi pocaiti: “Aan apaga divia isagai damos agai vaamioma viaa guvucadagai insaan. Aan maitistutuidi siási istutuidi agai. Maiquiaa vuusaicai aan abiaadar caoidacatadai agai”, tadai aan. 31 Aan arpa maimaatacatadai sooragai. Damos aan vapaconai judidú suudagicada vai poduucai agai maatana sooragai —astadai avuaana.

32 Daidavuaana pocaiti arpa:

—Aan taa aidasi Diuusi Ibadatavai tavaagiaiñdara asuusi daama amo tugu maasi. 33 Aan maiquiaa maatacatadai sooragai damos Diuusi agai dai giñootoi sai vapaconana aan oodami suudagicada dai agai povaiñtadai: “Sillacada najadagi giñibadaga istvañiagi dai dan daiva amo calli agai vaa aragai dai maaqui agai oodami guvucadada giñibadaga”, iñtadai Diuusi.

³⁴ Dai n̄idi aan̄ istumaasi ap̄dui ac̄alic̄ad̄ dai aan̄ arn̄lijadami is̄gai ar̄Diuusi marad̄ ismaac̄ad̄ t̄vai t̄vaagiaiñ̄dar̄ —ast̄ad̄ai ̄Vuaana.

³⁵ Siaadico ̄Vuaana movaasi daacatadai ̄madu gooca gamamaat̄rdamiga. ³⁶ Dai n̄iditai isdaivusai ̄Suusi, ̄Vuaana it̄ad̄ai gamamaat̄rdamiga:

—Dañi bod̄ar̄ im̄i goovai ismaac̄ad̄ Diuusi ootoi sai gamuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoiḡldiagi oodami soimaascami-gad̄. Poduucai Suusi ar̄apan duucami ̄ali cañiiru ismaac̄ad̄ ̄quioma ḡraaduñicar̄u coodaiña vai Diuusi oiḡldiña soimaascami-gad̄ —ast̄ad̄ai ̄Vuaana.

³⁷ V̄agoocatai mamaat̄rdamigad̄ ̄Vuaana cai iscaiti ̄Vuaana dai oí ̄gai ̄Suusi. ³⁸ Amaasi ̄Suusi aa n̄an̄ava dai t̄l̄ isoidi ̄gai daid̄ it̄ad̄ai:

—¿Tuma gaagai aapim̄? —ast̄ad̄ai ̄Suusi.

Tai ̄gai it̄ad̄ai:

—Mamaat̄tuldiadami, ¿paaco oidaga aapi? —ast̄ad̄ai.

³⁹ Taid̄ ̄Suusi it̄ad̄ai:

—Giñoidávur̄ai dai n̄ida —ast̄ad̄ai.

Amaasi oí ̄gai dai t̄l̄ siaaco ḡluliñ̄acatadai ̄gai. Dai casi ar̄rurunucocatadai dai movaasi daraaja ̄gai ̄Suusi ̄madu asta duupicoi tasai.

⁴⁰ Amaadutai ̄gai Aand̄ar̄asi t̄l̄gidu. ̄gai ar̄suculid̄ Simuñi Piiduru.

⁴¹ Otoma ii ̄gai dai t̄l̄ ḡsilaagi daid̄ it̄ad̄ai:

—Aat̄m̄ t̄l̄ ̄Cristo ismaac̄ad̄ Diuusi ootoi t̄vaagiaiñ̄dar̄ —ast̄ad̄ai.

⁴² Dai Aand̄ar̄asi vaidacai Simuñi m̄aca siaaco daacatadai ̄Suusi. Dai most̄lagacai ̄Suusi ̄Simuñi pot̄ad̄ai:

—Aapiap̄ ar̄Simuñi Joonási marad̄ d̄mos sivi Sefasi ḡaagadamu aan̄. Sefasi ar̄Piiduru —ast̄ad̄ai ̄Suusi.

⁴³ Dai siaadico ̄Suusi imia agaitadai Galilea d̄v̄ar̄iamu. D̄mos ap̄ga t̄l̄ ̄gai ̄Piili daid̄ it̄ad̄ai:

—Giñoidáñi —ast̄ad̄ai.

⁴⁴ ̄Piili ar̄Betasaid̄ar̄ oidacami. Dai ami oidacatadai ̄p̄ Aand̄ar̄asi ̄madu Piiduru. ⁴⁵ Amaasi ii ̄Piili dai gaagamu Natanieli daid̄ it̄ad̄ai:

—Aat̄m̄ t̄l̄ ac̄ali ismaac̄ad̄ aagai Moseesacar̄u daid̄ ̄Diuusi ñiñoquituldiadamigad̄ aid̄asi ooja ̄gai Diuusi ñiñoquid̄. ̄gai ar̄Suusi, Osee marad̄ Nasareet̄ar̄ oidacami —ast̄ad̄ai ̄Piili.

⁴⁶ Taid̄ ̄Natanieli it̄ad̄ai:

—Siaad̄ar̄ diviana amo oodami c̄l̄ tuigajami Nasareetaiñ̄dar̄ —ast̄ad̄ai.

Taid̄ ̄Piili it̄ad̄ai:

—Timuda pai n̄ida —ast̄ad̄ai.

⁴⁷ Aid̄asi ̄Suusi t̄l̄ isvuid̄ar̄ im̄i ̄Natanieli, pot̄ad̄ai ̄gai ̄oodami:

—Bod̄ar̄ im̄i Natanieli. Goovai ar̄amo jud̄u ismaac̄ad̄ s̄alic̄ad̄ siaa du-utudai Diuusi dai c̄l̄ga ̄gidi Diuusi s̄alic̄amigad̄ dai mait̄ryaatavogami —ast̄ad̄ai ̄Suusi.

⁴⁸ Amaasi Natanieli it̄ad̄ai:

—¿Ducatai giñmaat̄ aapi? —ast̄ad̄ai.

Taid̄ ̄Suusi it̄ad̄ai:

—Aan̄ ḡan̄idi aid̄asi abiaad̄ar̄ maiquiaa ḡvaí goPiili pai amo iigosi uta daacatadai aapi —ast̄ad̄ai ̄Suusi.

⁴⁹ Amaasi Natanieli it̄ad̄ai:

—Mamaat̄tuldiadami, aapi ap̄ar̄Diuusi marad̄ ismaac̄ad̄ t̄vai t̄vaagiaiñ̄dar̄. Aapi ap̄arraígad̄ ̄judid̄u —ast̄ad̄ai Natanieli.

⁵⁰ Taid̄ ̄Suusi it̄ad̄ai:

—¿Mosglaagidacai aanΛ sai gΛnΛidi liigosi uta giñvaavoitu aapi? NΛidamu aapi naana maasi istumaasi vaamioma gΛgΛrducami sigomaasi —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁵¹ DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai ΛpΛ:

—SΛΛlicΛdΛ tΛΛgimu aapimΛ iscupioquiñi Λtavaagi dai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛΛsadΛdamu dai tΛapanΛdamu siaaco aimΛrda aanΛ. AanΛanΛ Λgai dai viaa amo sΛΛlicami —astΛtΛdai ΛSuusi.

2

¹ Bovaica tasaicΛdΛ Suusi ii Λmo cunataragΛrΛ CanaaΛrΛ Galilea dΛvΛΛriΛrΛ. Vai ami daacatadai ΛSuusi dΛΛdΛ ΛpΛ. ² DaidΛ ΛSuusi Λmadu aatΛmΛ ma-maatΛrdamigadΛ vapaidarsicatadai ΛpΛ cascΛdΛ iji aatΛmΛ. ³ Tai ugidagai uuvasi varagadΛ. TaidΛ ΛSuusi dΛΛdΛ itΛtΛdai ΛSuusi:

—Camaitipu uuvasi varagadΛ —tΛtΛdai.

⁴ DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—Giñdaada, ¿tuipΛsi giñagidi gomaasi? Maiquiaa aayi siuu duucu iduñia iñagai aanΛ Λmo istumaasi gΛducami —tΛtΛdai.

⁵ DΛmos ΛSuusi dΛΛdΛ potΛtΛdai Λvasibadami:

—IduñivurΛi tomastumaasi istumaasi gΛnaagidagi goSuusi —tΛtΛdai ΛSuusi dΛΛdΛ.

⁶ Vai ami daraajatadai naadami ojoodai ajaayi, ismaacΛdΛrΛ todana Λjudidíu suudagi sai ΛcΛdΛ gΛniicomana vΛΛsi Λvapaidarsicami poduucΛi isduucΛi viituli Λjudidíu ΛΛqui aaduñdΛcardu. Λmo ajaayi aajΛi parΛ maaco coobai litro suudagi. ⁷ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai Λvasibadami:

—SuusudadavurΛi idi ajaayi suudagicΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai cΛΛ suusudagi Λajaayi suudagicΛdΛ. ⁸ Tai amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—SiviavΛr gia vaasiba lΛΛchi dai bΛidacai ΛtΛaanΛdami idi cunataragiΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai podui Λgai. ⁹ TaidΛ ΛtΛaanΛdami dΛΛ gosuudagi ismaacΛdΛ uuvusi varagadΛ gΛnaato. DΛmos Λgai maimΛi siaadΛrΛ vuua Λvasibadami gouuvasi varagadΛ. MosΛΛgi Λvasibadami maatΛcatadai. ΛΛgi Λgai vaigi Λsuudagi cascΛdΛ. TaidΛ ΛtΛaanΛdami vai Λnovio ¹⁰ daidΛ itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ vΛΛñiga idi uuvasi varagadΛ. VΛΛsi oodami ΛpΛga gavasidiña Λuuvasi varagadΛ vΛΛñiacΛdioma dai gooquiΛrΛ maisi vΛΛñiacΛdΛ. DΛmos aapi ΛpΛga gatΛjai vasibaragai gouuvasi varagadΛ maisi vΛΛñiacΛdΛ dai gooquiΛrΛ ΛvΛΛñiacΛdioma —tΛtΛdai.

¹¹ Gomaasi ismaacΛdΛ idui ΛSuusi CanaaΛrΛ ΛrΛpΛgadadΛ istumaasi gΛducΛdΛ ismaacΛdΛ idui Λgai Λoodami vuitapi dai ΛgaicΛdΛ maí Λoodami isviaa Λgai guvucadagai. Dai aatΛmΛ ma-maatΛrdamigadΛ ΛSuusi vaavoitu isΛgai ΛrΛCristo.

¹² Dai mosgΛcuugaidacai Λvagimi ii ΛSuusi Capernaumamu. Dai Suusi dΛΛdΛ Λmadu Suusi susuculidΛ Λmadu Suusi ma-maatΛrdamigadΛ oidi Λgai dai anaasi daraaja chiΛΛqui tasai.

¹³ Dai aidΛ camiaadimitadai Λsiao duudagarΛ Λjudidíu istuigaco Λgai tΛtΛgitoiña aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu cajiudadΛ EjiipituaiñdΛrΛ. DaidΛ ΛSuusi ii Jerusaleenamu. ¹⁴ Dai anaasi ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ tuisicΛrΛ ΛSuusi tΛΛ isami Λmadutai gagaagaraitadai vopoisi dai cañiiru dai tutugu dai aa mo daraaja gagaagaraitadai Λtumiñsi ismaacΛdΛcΛdΛ saapΛdaiña Λoodami istumaasi gΛgaagaraiña quiuupiΛrΛ. ¹⁵ MostΛΛgacai ΛSuusi gomaasi idui Λmo iquisanai aali tΛtΛroviñdicΛdΛ dai vuvaitu quidigamu vΛΛsi Λoodami Λmadu Λvopoisi dai Λcañiiru. Dai dΛvΛΛrapi suuli Λtumiñsi ismaacΛdΛ

gagaagaraitadai \wedge c \wedge c \wedge li dai aipaco suuli meesagad \wedge \wedge gai ismaac \wedge d \wedge gagaa-garaitadai tutugu. ¹⁶ Daid \wedge pot \wedge t \wedge dai \wedge Suusi \wedge gaagardami tutugu:

—Vuvaidavurai v \wedge asi gomaasi. Maitav \wedge r \wedge mo gagaaracarui duuca i n \wedge ijada gi \tilde{n} ooga quid \wedge —t \wedge t \wedge dai \wedge Suusi.

¹⁷ Amaasi aat \wedge m \wedge \wedge Suusi mamaat \wedge rdamigad \wedge g \wedge nt \wedge gito ispodu oojisi Diuusi \tilde{n} iooquid \wedge r \wedge : “Gi \tilde{n} ooga, s \wedge lic \wedge d \wedge ip \wedge lidi aan \wedge isv \wedge asi oodami siaa duutuadagi g \wedge quii poduuc \wedge i isduuc \wedge i aapi ip \wedge lidi”, asduuc \wedge i oojisi Diuusi \tilde{n} iooquid \wedge r \wedge .

¹⁸ Amaasi \wedge judid \acute{u} u t \wedge cacai \wedge Suusi dai pot \wedge t \wedge dai:

— ζ Tumaa istumaasi g \wedge ducami idu \tilde{n} ia \wedge gai aapi vai \wedge gaic \wedge d \wedge maatiagi aat \wedge m \wedge isaapi viaa s \wedge licami isivuaadagi gomaasi? —t \wedge t \wedge dai \wedge judid \acute{u} u.

¹⁹ Taid \wedge \wedge Suusi it \wedge t \wedge dai:

—Daitudavurai aapim \wedge idi g \wedge quiuupai dai vaic tasaic \wedge d \wedge \wedge pamu idu \tilde{n} imu aan \wedge —t \wedge t \wedge dai \wedge Suusi.

²⁰ Amaasi \wedge judid \acute{u} u it \wedge t \wedge dai:

—Goo coobai dan naadami uumigic \wedge d \wedge \wedge p \wedge dui idi g \wedge quiuupai. ζ Siaad \wedge r \wedge iduuna aapi vaic tasaic \wedge d \wedge ? —t \wedge t \wedge dai \wedge judid \acute{u} u.

²¹ D \wedge mos \wedge Suusi maiaagai \wedge g \wedge quiuupai ismaac \wedge d \wedge idui oodami. \wedge Suusi aagai \wedge gi g \wedge tuucuga. ²² Casc \wedge d \wedge aid \wedge si \wedge Suusi \wedge pamu duaaca \wedge coidad \wedge saagidiai \tilde{n} d \wedge r \wedge g \wedge rt \wedge gito aat \wedge m \wedge mamaat \wedge rdamigad \wedge \wedge gai iscaiti \wedge Suusi dai vaavoitu Diuusi \tilde{n} iooquid \wedge dai v \wedge asi istumaasi \wedge Suusi aagai \tilde{n} a.

²³ Aid \wedge si \wedge Suusi modaacatadai Jerusaleen \wedge r \wedge \wedge siaa duudag \wedge r \wedge \wedge judid \acute{u} u istuigaco \wedge gai t \wedge t \wedge gitoi \tilde{n} a aid \wedge si Diuusi c \wedge gac \wedge r \wedge vuvaitu cajiudad \wedge Ejiipitu-ai \tilde{n} d \wedge r \wedge muidutai vaavoitu is \wedge gai \wedge r \wedge Cristo, n \wedge iditai naana maasi istumaasi g \wedge g \wedge rducami ismaac \wedge d \wedge ivuaadana \wedge Suusi. ²⁴ D \wedge mos \wedge Suusi \wedge biadan tada \wedge gai maat \wedge catai is \wedge gai mai \wedge giada agaitadai. \wedge Suusi c \wedge g \wedge maat \wedge iducatai t \wedge t \wedge gitoi v \wedge asi oodami casc \wedge d \wedge . ²⁵ \wedge Suusi mait \wedge gito isaagidiagi \wedge mai isducatai t \wedge t \wedge gitoi oodami mos \wedge gi \wedge gai maat \wedge casc \wedge d \wedge .

3

¹⁻² \wedge mo imidagai tuc \wedge r \wedge ii Nicodemo dai m \wedge diviji \wedge Suusi. Nicodemo \wedge r \wedge fariseo daid \wedge \wedge r \wedge mo dunucamigad \wedge \wedge judid \acute{u} u. Daid \wedge it \wedge t \wedge dai Nicodemo \wedge Suusi:

—Mamaat \wedge tuldiadami, c \wedge maat \wedge aat \wedge m \wedge isDiuusi g \wedge ootoi aapi p \wedge sai g \wedge rmamaat \wedge tuldana \tilde{n} iooquid \wedge . Mosmaitipu aa sior \wedge istutiadagi isivuaadagi naana maasi g \wedge g \wedge rducami isducatai ivueeyi aapi isDiuusi mai \wedge madu daacagi. Poduuc \wedge i g \wedge maat \wedge iss \wedge lic \wedge d \wedge viaa guvucadagai aapi —ast \wedge t \wedge dai \wedge Nicodemo.

³ Amaasi \wedge Suusi it \wedge t \wedge dai:

—Aan \wedge ang \wedge aagidi sai s \wedge lic \wedge d \wedge ismai \wedge pamu vuusiagi \wedge mo oodami maitistutiada \wedge gai ismatiagi isducatai t \wedge aan \wedge i Diuusi —ast \wedge t \wedge dai \wedge Suusi.

⁴ Taid \wedge \wedge Nicodemo t \wedge cacai daid \wedge it \wedge t \wedge dai:

— ζ Ducatai istutuidi \wedge mo c \wedge li is \wedge pamu vusiagi cac \wedge lituca? Siaad \wedge r \wedge \wedge pamu vaac \wedge na \wedge mo oodami g \wedge d \wedge \wedge raana dai \wedge pamu vuusai \tilde{n} a —ast \wedge t \wedge dai Nicodemo.

⁵ Taid \wedge \wedge Suusi aa noragi daid \wedge it \wedge t \wedge dai:

—Aan \wedge ang \wedge aagidi sai sior \wedge maivuusiagi suudagic \wedge d \wedge dai Diuusi Ib \wedge ad \wedge c \wedge d \wedge \wedge p \wedge \wedge gai gia maiimia \wedge gai t \wedge vaagiamu dai Diuusi \wedge madu oidacagi. ⁶ Istumaasi vuusai oodamiai \tilde{n} d \wedge r \wedge \wedge gai \wedge r \wedge oodami. Istumaasi vuusai Diuusi Ib \wedge ad \wedge ai \tilde{n} d \wedge r \wedge \wedge gai viaa \wedge mo ib \wedge dagai utudui: ⁷ ζ Tuip \wedge si mait \wedge aapi

istumaa tʌgituagi gʌagiditai aanʌ sai vʌʌscatai viaa isʌpamu vuvaquiagi? ⁸ ʌʌvʌʌli tomasiaaco vustai dai caʌcana aapi iscaiti dʌmos maimaataʌ siaadaʌʌ daivuscaʌi tomali siaaco imia agai. Poduucai ʌʌpʌ ʌgaicʌdʌ ismaacʌdʌ vusacʌi Diuusi Ibʌadʌ guvucadadʌcʌdʌ, tomali ʌmaadutai mainʌidi Diuusi Ibʌadʌ mosʌcaasi nʌidi isducatai ʌma maasi tʌgito oodami aidʌsi Diuusi Ibʌadʌ ʌʌmadu daacagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁹ Taidʌ ʌNicodemo itʌtʌdai:

—ʒDucataʌ ʌpʌvueeyi imaasi? —astʌtʌdai.

¹⁰ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Aapi apʌʌʌmo gʌʌ mamaatʌtuldiadamigadʌ ʌjudidʌ. ʒDucatai maimaata caʌ aapi istumaasi gʌagidi aanʌ? ¹¹ Aanʌ gaaagidi istumaasi sʌʌlicʌdʌ maataʌ dai aanʌ ʌrnʌijadami istumaasi sʌʌlicʌdʌ nʌidi. Dʌmos aapimʌ maivaavoitudai istumaasi gʌnaagidi aanʌ. ¹² Isaapimʌ maitiñvaavoitudagi aagaitai aanʌ istumaasi ʌpʌvueeyi tami oidigi daama ʒducatai iñvaavoituda agai isgʌnaagidiagi istumaasi ʌpʌvueeyi tʌvaagiʌʌʌ?

¹³ Tomali ʌmo oodami maiii tʌvaagiamu dai ʌpamu divia tami oidi daami daidʌ istutuidi isaagidiagi aa ismaasi mʌʌca. Mosʌcaasi aanʌ ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami tʌvai tʌvaagiaiñdʌʌʌ dai ʌpamu imimu aanʌ tʌvaagiamu. ¹⁴ Dai poduucai isduucai Moseesacaru ʌmo uusiʌʌʌ sagia ʌmo cooyi vaiñomicʌdʌ duñisicami dai oodami vuitapi caʌ ʌuusi oidigana, poduucai mʌgiñsiisa agai curusiaba dai ʌoodami vuitapi cʌʌsa agai ʌcurusi. Aanʌ ʌʌʌgai dai divia tʌvaagiaiñdʌʌʌ dai aanʌ viaa ʌmo sʌʌlicami. ¹⁵ Giñmuaamu ʌoodami curusiaba vai tomasioorʌ sioorʌ vaavoitudagi iñsaanʌ ʌʌcʌʌgacʌʌʌ vuviadami ʌgai gia camaiimia agai ʌDiaavora ʌʌmadu baiyoma imia agai tʌvaagiamu dai Diuusi ʌʌmadu oidaca agai tomastuigaco.

¹⁶ Diuusi sʌʌlicʌdʌ oigʌdai ʌoodami oidigi daama oidacami cascʌdʌ ootoi ʌgai gʌmara, mosaliʌʌmaduga ʌgai maradʌ, dai gʌmuaatu sai tomasioorʌ sioorʌ vaavoitudagi isʌgai ʌʌcʌʌgacʌʌʌ vuviadami camaiimi agai ʌDiaavora ʌʌmadu baiyoma imia agai tʌvaagiamu dai Diuusi ʌʌmadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁷ Diuusi ootoi gʌmara tami oidi daama sai cʌʌgacʌʌʌ vuvaidana oodami sioorʌ vaavoitudagi maisiu isootosa ʌgai ʌDiaavora ʌʌmadu.

¹⁸ Sioorʌ vaavoitudai Diuusi maradʌ ʌgai gia maiimia agai ʌDiaavora ʌʌmadu dʌmos sioorʌ maivaavoitudagi ʌgai gia imia agai ʌDiaavora ʌʌmadu maivaavoitudacai ʌgai Diuusi maradʌ. Mosaliʌʌmaduga Diuusi maradʌ. ¹⁹ Sioorʌ maivaavoitudagi sʌʌlicʌdʌ imia agai ʌDiaavora ʌʌmadu. ʌCristo divia tami oidigi daama dai soicʌda agai oodami sai maata caʌcana Diuusi ñiooquidʌ dʌmos ʌoodami vaamioma oojoidi issoimaasi ivuaadagi dai maisiu vaavoitudagi ʌCristo. ʌoodami ʌʌsoimaasi ivuaadamicatadai cascʌdʌ. ²⁰ Sioorʌ soimaasi ivueeyi ʌgai gia cʌʌdai ʌCristo dai maivaavoitudai ʌCristo maitipʌliditai isaa maatiagi issoimaasi ivueeyi. ²¹ Dʌmos sioorʌ ʌʌgidi Diuusi ʌgai gia dai vaavoitudai ʌCristo vai poduucai gʌmaatacʌna isivueeyi ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi —astʌtʌdai ʌSuusi ʌʌgi gʌaagaitadai.

²² Dai casi ʌpʌduucai gomaasi ii ʌSuusi ʌʌmadu aatʌmʌ ma-maatʌrdamigadʌ Judeea dʌvʌʌriamu. Dai movaasi daraaja aatʌmʌ chiʌʌqui tasai vapaconaitadai oodami. ²³ Daidʌ ʌVuaana vapaconaitadai oodami ʌʌpʌ Enoonʌʌʌ dai abiaadʌʌʌ Salimʌʌʌ miaaga. Ami gʌpiacatadai suudagi cascʌdʌ. Tai daada oodami sai vapaconana ʌVuaana. ²⁴ Aidʌ maiquiaa maisapicatadai ʌVuaana ismaacʌdʌ vapaconaitadai oodami.

²⁵ Ajudidíu muiyoco imidaga dai naana duucaí ganiicomaiña siuu duucu gaugia agadagi. Agai polidíña sai poduucái Diuusi cagacara naidíña. Damos amamaatardamigada Vuaana maipoduucái ivuaadana cascada amo imidagai aliási gánvupui ñiño agai amadu aa judidíu aagaitai gomaasi. ²⁶ Dai gooquiara iji amamaatardamigada Vuaana daida itadai agai Vuaana:

—Mamaatardamiami acali ismaacada gammadu daacatadai agaa aqui Jordán vaasada ismaacada garaagidi aapi saida araCristo sivi agai vaponai oodami dai muidutai oidatucui agai —astadai amamaatardamigada Vuaana.

²⁷ Amaasi Vuaana itadai:

—Tomasioora siora viaacagi samicami Diuusi agai dai maacai gomaasi.

²⁸ Aapimaca iscaiti aan ansai maitaraCristo. Aana araga divia isagai.

²⁹ Siasecunaata agadagi amo ali taji vasecara ipalidíña ismadu daacagi anovio. Daida anovio vapaidada aliási baiganalidíña ismapai daraaja agai. Dai sivi aana ara baigñalidi naiditai ismúi oodami oidatucui Cristo.

³⁰ Aliási gaagai isaCristo vaamioma arbaitacaamicagi iñsaana vai poduucái otoma camaiñamacagi giñsamicamiga.

³¹ Cristo tavai tavaagiaiñara dai vaamioma namaga samicamigada agai sitomasioora samicamigada. Damos aana aroidigi daama oidacami dai gaaagidi aana istumaasi aravueeyi tami oidigi daama. ³² Cristo gaaagidi istumaasi naidi dai istumaasi ca tavaagiarai vai chilquidu ismaacada vaavoitudai. ³³ Damos siora vaavoitudai poduucái caga maata isDiuusi maiyaatagai tomali amo imidagai. ³⁴ Suusi Cristo aragai ismaacada Diuusi ootoi sai gaaagidana Diuusi ñioquida. Samicada Diuusi Ibadada amadu daja agai cascada samicada viaa guvucadagai dai maitistutuidi ismaatiagi siasei guvucadagai viaa agai. ³⁵ Diuusi garooga samicada oigadai agai. Agai armarada cascada. Dai Diuusi maa agai amo samicami sai vaamioma taanaña sitomasioora. ³⁶ Siora vaavoitudai Diuusi marada agai gia tomas-tuigaco oidaca agai tavaagiarai Diuusi amadu. Damos siora maivaavoitudagi agai maiimi agai tavaagiamu baiyoma Diuusi samicada soimaasi taatatuldia agai agai —astadai Vuaana.

4

¹ Afariseo cajioma sai Suusi vaamioma mui vaponaitadai oodami siVuaana dai vaamioma mui oodami oidatucui Suusi siVuaana. ² Damos maitarvaavoi isaSuusi vaponaitadai oodami. Aatama mamaatardamigada agai dai vaponaitadai oodami. ³ Dai aidasi mai Suusi ismai afariseo gomaasi ii agai Judeeaiñara dai nora Galileeamu.

⁴ Agai viaacatadai isdaivuñiagi Samaaria davarilara. ⁵ Dai aayi Sicaarara Samaaria davarilara ismaacada miaan daja Jacocarudavaragada. Agai vaa aradavarai ismaacada Jacocarumaa gamara Osee. ⁶ Ami agai siaaco daja Jacocarupoosogada. ASuusi caibimucata dai aimaraitai dai modaiva pooso soonoana. Aida cayoga dan duitadai. ⁷ Tai ami divia amo ooqui Samaarara oidacami dai vaigi agai suudagi. Taida ASuusi itadai:

—Giñvasidañi suudagi —astadai ASuusi.

⁸ Aatama cajiitadai caayamu dai gasavada ragai cuadagai. ⁹ Amaasi aooqui itadai ASuusi:

—¿Tuiyasi giñtaanai suudagi? Aapi arjudíu nai aana arSamaarara oidacami —astadai aooqui.

Λjudidíu ΛΛmadu ΛSamaariΛrΛ oidacami maicΛΛga gΛññiñiooquidi aipacoga cascΛΔ potΛtΛdai Λooqui. ¹⁰ Amaasi ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IsmaatΛcamudai aapi istumaasi maacai Diuusi Λoodami dai siorΛ aanΛ aidΛ gia aapi giñtaañimudai suudagi, dai aanΛ gΛoidamudai suudagi ismaacΛΔcΛdΛ oodami tomastuigaco oidacana Diuusi ΛΛmadu —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹¹ TaidΛ Λooqui itΛtΛdai:

—Aapi maiviaa istucudΛ vusaidagi suudagi dai aliΛ tuucavuga gopooso. ¿VaadΛrΛ vusaida agai aapi suudagi ismaacΛΔcΛdΛ oodami tomastuigaco oidacana Diuusi ΛΛmadu daidΛ giñoidagi? ¹² GΛrΛΛqui aduñicarΛ Jaco idi idi pooso. Λgai ΛΛmadu maamaradΛ ΛΛmadu sosoigadΛ gayΛΛdana suudagi idi poosoaiñdΛrΛ. SiaadΛrΛ vaamioma gataaanΛiña aapi siΛgai —astΛtΛdai Λooqui.

¹³ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—SiorΛ yΛΛdagi idi suudagi vΛΛscΛrΛ Λpamu tonooorΛiña. ¹⁴ DΛmos siorΛ iiyagi Λsuudagi ismaacΛdΛ aanΛ gaoidi, camaitonooorΛi Λgai tomali Λmo imidagai. Λsuudagi ismaacΛdΛ aanΛ gaoidi gaibΛdagΛrΛ daacana dai vΛΛscΛrΛ vusanΛiña gosuudagi poduucai isduucai vusanΛi suudagi Λmo vagΛacañiaiñdΛrΛ dai gosuudagicΛdΛ tomastuigaco oidacana oodami tΛvaagiΛrΛ Diuusi ΛΛmadu —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁵ Amaasi Λooqui itΛtΛdai:

—Giñoida aapi Λsuudagi nai poduucai camaitonoomucurΛda aanΛ tomali maiviaacagi isdidivaitai gavaigΛdagi suudagi idi poosoaiñdΛrΛ —astΛtΛdai Λooqui.

¹⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—ImΛdañi dai vuaapa gΛcuna —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi aa noragi Λooqui daidΛ itΛtΛdai:

—Maicuna aanΛ —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Vaavuava ismaicuna aapi cascΛdΛ pocaiti. ¹⁸ Cataama ñiooquiditadai aapi cΛcΛΛli dai sivi Λmoco ΛΛmadu oidaga aapi vai Λgai maitΛrgΛcuna cascΛdΛ istumaasi aagai aapi Λrvaavoi —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁹ MoscaΛ gomaasi Λooqui daidΛ tΛtΛdai:

—Aapi sΛΛlicΛdΛ ΛrΛmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. ²⁰ GΛrΛΛqui aaduñicarΛ tami SamaariΛrΛ oidacatadai dai siaa duutudaiña Diuusi tami idi giidiana dΛmos aapimΛ judidíu pocaiti sai JerusaleenΛrΛ Λgai siaaco gΛagagi issiaa duutuadagi Diuusi —astΛtΛdai Λooqui.

²¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Giñvaavoitudañi aapi, aimu istuigaco aapimΛ siaa duutuadamu Diuusi maisiu tami idi giidiana tomali Jerusaleenana. ²² AapimΛ SamaariΛrΛ oidacami maicΛΛ maatΛ Diuusi tomasi siaa duutuadai. AatΛmΛ judidíu cΛΛga maatΛ Diuusi. Λgai ismaacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai oodami Λrjudíu. ²³ DΛmos aimu istuigaco siorΛ sΛΛlicΛdΛ siaa duutuadagi Diuusi siaa duutuada agai maisiu mosΛcaasi ñiooquicΛdΛ baiyoma siaa duutuada agai Diuusi gΛniibΛdagacΛdΛ dai gΛntΛtΛgitoidagacΛdΛ poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi. ²⁴ Diuusi ΛribΛdagai cascΛdΛ siorΛ siaa duutuada Λliadagi Diuusi gΛniibΛdagacΛdΛ viaa isiaa duutuadagi poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi dai maisiu mosΛcaasi ñiooquicΛdΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ TaidΛ Λooqui itΛtΛdai:

—AanΛ gia maatΛ isdivia agai ΛCristo dai siΛΛscadΛ diviagi Λgai cΛΛga gΛraagida agai vΛΛsi istumaasi —astΛtΛdai Λooqui.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ anΛrΛCristo —astΛtΛdai.

²⁷ Dai quiaa aatagiditadai agai tatai dada aatama mamaatardamigada asuusi. Dai maitaa istumaasi gartatagituagi tagacai asuusi isaatagidi amo ooqui. Damos vascatai aatama labiditadai asuusi cascada tomali lamadutai maitacacai istumaa agai tomali istumaasi aatagidi ooqui.

²⁸ Amaasi ooqui anaasi viaa gavaigacaru dai ii caayamu dai potadai oodami:

²⁹ —Malcavar naida amo cali ismaacada giñaagidi vasi istumaasi ivuaadana aan. Cristo lien agai —astadai ooqui.

³⁰ Amaasi iji oodami caayaiñdar dai aayi malca siaaco daacatadai asuusi.

³¹ Mosimacai ooqui poosoiñdar tatai aatama mamaatardamigada asuusi daañimi sai gaugana.

³² Damos asuusi povartadai:

—Viaa aanan amo istumaasi istumaasi cueeyi istumaasi maimaata aapim —gartadai asuusi.

³³ Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi aipaco gartacacaimi dai pocaiti:

—¿Sioora vuaapi cuaadagai? —caiti aatama.

³⁴ Damos asuusi itadai:

—Siuu duucu ivuaada aan istumaasi ipalidi Diuusi giñooga ismaacada giñootoi ivuaadatai aa duiñdada agai, gomaasi arapan duucami cuaadagai aan imvatar. ³⁵ Aapim pocaiti sai quiaa vialga maaco masaadai isyoovagi oodami tligi. Damos aan anganaagidi sai caoidaga mui oodami ismaacada calca alidi isgaaagiadagi aapim Diuusi ñiooquida. ³⁶ Sioora gaasai tligi gamaitacai tumiñsi dai sioora gayoovai tligi gamaitacai tumiñsi arpa. Poduucai arpa Diuusi aa duiñdadar. Lamadutai aagidiña Diuusi ñiooquida oodami vai aa daivuiña gooquidar dai apamu aagidiña Diuusi ñiooquida oodami vai agai vaavoitudaña Diuusi ñiooquida dai calgacara vuvacai dai tomastuigaco oidacana tavaagiara Diuusi lamadu. Daida ismaacada arpa gaaagiadagi Diuusi ñiooquida daida ismaacada gooquidar gaaagiadagi Diuusi ñiooquida alia baiganliadamu. ³⁷ Sallicada arvaavoi istumaasi gaagai sai amoco gaasai daida aa gayoovai. ³⁸ Aan ganotoi masai aagidana Diuusi ñiooquida oodami vai agai giñvaavoitudana. Damos aa Diuusi ñiñoquituldiadamigada caagidi Diuusi ñiooquida oodami dai aapim aagidi oodami sai aliasi gaagai isvaavoitudagi. Poduucai agaa arapan ducami sadami tligi dai aapim arapan ducami yoovadami tligi —gartadai asuusi.

³⁹ Dai muidutai Samaariara oidacada vaavoitu isasuusi arCristo calcatai isooqui potadai saida asuusi maata vasi istumaasi ivuaadana agai.

⁴⁰ Cascada aidasi aayi Samaariara oidacada daañimi agai asuusi sai anaasi vialna. Taida asuusi anaasi daja goo tasai. ⁴¹ Tai vaamioma muidutai vaavoitu calcatai istumaasi aagidi asuusi. ⁴² Amaasi potadai oodami ooqui:

—Sivi vaavoitu aatama maisiu moscaasi istumaasicada gaaagidi aapi lagi aatama cacaa arpa istumaasi gaaagidi goovai dai calga maata aatama issallicada arCristo dai calgacara vuvaidi goovai oodami —tadai oodami.

⁴³ Dai bogooa tasaicada asuusi ii Samaariaindar Galilea davarriamu. ⁴⁴ Asuusi pocaitidai sai isamo Diuusi ñiooquituldiadamigada gaaagiadagi Diuusi ñiooquida lagi gadavarragar ami davarriara oidacami maiagiditai calcana istumaasi aagiadagi agai. ⁴⁵ Dai aidasi aayi asuusi Galilea davarriara baiganliaracada viaatuli dai miaadaga Galileara oidacami. Agai naiditadai vasi istumaasi idui asuusi Jerusaleenara agaa siaa duudagara cascada.

⁴⁶ Amaasi aa g^{ai} ^ΛSuusi Canaamu siaaco idui ^Λgai uuvasi varagad^Λ suudagic^Λd^Λ. Dai Capernaum^Λr^Λ oidacatai ^Λmo g^ΛΛ dunucami. Dai maracatadai ^Λgai ^Λmo c^ΛΛli vai ali^Λ cooco. ⁴⁷ Aidasi maí ^Λdunucami is^ΛSuusi caaayi Galilee^Λr^Λ ii ^Λgai dai n^Λida ^Λgai ^ΛSuusi. Dai daañimi ^Λgai ^ΛSuusi sai im^Λna quiidamu dai duaaidana marad^Λ ismaac^Λd^Λ camuuquimi. ⁴⁸ Amaasi ^ΛSuusi it^Λd^Λ dai ^Λoodami:

—Aapim^Λ maivaavoitudai ismain^Λijadagi ^Λmo istumaasi g^Λducami ismaac^Λd^Λ ivuaadagi aan^Λ —t^Λd^Λ dai ^ΛSuusi.

⁴⁹ D^Λmos dunucami it^Λd^Λ dai:

—Mamaat^Λtuldiadami, tim^Λda otoma vai maimuucuna giñmara —t^Λd^Λ dai.

⁵⁰ Amaasi ^ΛSuusi it^Λd^Λ dai:

—Noragiñi aapi g^Λquiiamu g^Λmara cadueeyi —t^Λd^Λ dai ^ΛSuusi.

Taid^Λ ^Λc^ΛΛli vaavoitu ^ΛSuusi dai ii. ⁵¹ Dai voy^Λr^Λ aayi pipiooñigad^Λ tai ^Λgai pot^Λd^Λ dai:

—Cadueeyi g^Λmara —t^Λd^Λ dai.

⁵² Amaasi ^Λt^Λaan^Λdami t^Λcacai suu duucu dueeyi. Taid^Λ ^Λpipiooñigad^Λ it^Λd^Λ dai:

—Tacavo moscoi g^Λs^Λco tasai dagito toiñdagai —t^Λd^Λ dai ^Λpipiooñigad^Λ.

⁵³ Amaasi ^Λali g^ΛΛli oogad^Λ t^Λgitu is^Λca duucu ^ΛSuusi aagidi sai cadueeyi marad^Λ. Daid^Λ ^Λdunucami ^ΛΛmadu v^ΛΛscatai ismaac^Λd^Λ quiid^Λr^Λ oidaga vaavoitu is^ΛSuusi ^Λr^ΛCristo. ⁵⁴ ^Λg^Λaic^Λd^Λ casi ^Λr^Λgooca istumaasi g^Λg^Λr^Λducami ismaac^Λd^Λ idui ^ΛSuusi Galilee^Λr^Λ aidasi abiaad^Λr^Λ vuusai Judeeaiñd^Λr^Λ.

5

¹ Dai gooqui^Λr^Λ ^Λpamu ii ^ΛSuusi Jerusaleenamu dai ami daivuñda ^Λgai ^Λjudidíu siaa duudagad^Λ. ² Jerusaleen^Λr^Λ oidaga ^Λmo g^ΛΛ piila. Ami cañiiru cuuparagad^Λr^Λ t^ΛΛgidu. ^Λg^ΛΛ piila Betesada t^ΛΛgidu ^Λjudidíu ñiooquid^Λc^Λd^Λ. Dai sicoli taamadu portatali. ³ Vai ami portataliana v^ΛΛt^Λcatadai mui coococoidad^Λ ^ΛΛmadu mui maiñ^Λaadami, ^ΛΛmadu mui chuchuecugami ^ΛΛmadu muidutai ismaac^Λd^Λ maitistutuidi isoiñ^Λdagi. V^ΛΛscatai mosn^Λn^Λracatadai isoiñiagi ^Λsuudagi. ⁴ ^Λmo iimidagai t^Λapanaiña ^Λmo Diuusi t^Λaañicarud^Λ dai oiñidiña ^Λsuudagi. Vai tomasmaac^Λd^Λ cocoad^Λ ismaac^Λd^Λ ^ΛΛp^Λga vaaquiagi ^Λsuudar^Λ caoiñicami ^Λgai gia duduaadai. ⁵ ^Λmo c^ΛΛli ismaac^Λd^Λ ami caat^Λcatadai viaacatadai ^Λmo coobai dan bai^Λstaama dan mamaco uumigi iscoococatadai. ⁶ Daid^Λ ^ΛSuusi t^ΛΛgacai dai maat^Λcai is^Λgai cat^Λv^Λpi mo-caat^Λcatadai pot^Λd^Λ dai:

—¿Ip^Λlidip^Λsi isduaadiagi? —t^Λd^Λ dai.

⁷ Taid^Λ ^Λcocoad^Λ it^Λd^Λ dai:

—Mamaat^Λtuldiadami, siuu duucu ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ t^Λapan^Λdagi dai oiñiadagi ^Λsuudagi maitiipucana sior^Λ giñvaasagi suudar^Λ. V^ΛΛsc^Λr^Λ aan^Λ vaaquia iñ^Λlidiña suudar^Λ vai aa giñmamait^Λc^Λi dai ^ΛΛp^Λga vaapac^Λiña ^Λgai suudar^Λ —t^Λd^Λ dai ^Λcocoad^Λ.

⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λd^Λ dai:

—Vañiñi dai b^Λi g^Λvaacosi dai im^Λda —t^Λd^Λ dai ^ΛSuusi.

⁹ Tai otoma dueeyi ^Λc^ΛΛli dai b^Λi g^Λvaacosi dai g^Λaagacai aim^Λrai. D^Λmos aid^Λ tas^Λr^Λ ^Λrib^Λstaragaicatadai. ¹⁰ Taid^Λ ^Λjudidíu pot^Λd^Λ dai ^Λc^ΛΛli ismaac^Λd^Λ dueeyi:

—Sivi ^Λrib^Λstaragai tas^Λr^Λ dai Moseesacaru s^ΛΛlicamigad^Λ aagai sai maitiipu oigaragai isaata v^Λaadagi casc^Λd^Λ mait^Λaagai p^Λs^Λb^ΛΛquiagi g^Λvaacosi —ast^Λd^Λ dai.

¹¹ Taid^Λ ^Λc^ΛΛli aa noragi daid^Λ it^Λd^Λ dai:

—Agai ismaacada giñduaadi giñaagidi ansai balaicaiña giñvaacosi dai imadana —astadai alali.

¹² Amaasi ajudidú itadai:

—¿Voor gaagidi pasai balaicaiña gvaacosi dai imadana? —astadai.

¹³ Damos alali maimai siora duaadi, alia muiducatadai oodami cascada. Aid Suusi caiitadai. ¹⁴ Dai gooquir Suusi tala alali gga quiuupaigadara ajudidú daida itadai:

—Dañi aapi cadueeyi dai casi maisoimaasi ivuaada tadu vaamioma soimaasi taata aapi —tadai Suusi.

¹⁵ Taida alali ii abiaadara dai agidi ajudidú said Suusi agai dai duaadi.

¹⁶ Cascada ajudidú gaagitadai Suusi dai muaa aliditadai. Suusi ivuaadana naana maasi istumaasi ibastaragai tasara cascada. ¹⁷ Damos Suusi itadai ajudidú:

—Diuusi giñooga apiaivueeyi naana maasi ggarducami vasa tasai dai aana lapa ivueeyi naana maasi ggarducami —tadai Suusi.

¹⁸ Mosaagidi Suusi gomaasi vaid ajudidú vaamioma calaga ipaliditadai ismuaagi. Suusi maiagidi ajudidú sallicamigada aata vuaadatai ibastaragai tasara dai agidacai Suusi sai Diuusi aroogada. Agaitai Suusi gomaasi potliya alidi sai lapan tuiga Diuusi.

—————
¹⁹ Amaasi Suusi itadai:

—Aana anganaagidi sai aana Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara maitistutuidi isalagi ivuaadagi amo istumaasi. Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi ivueeyi Diuusi giñooga. Poduucai aana lamadu giñooga mosamadugan duucai ivueeyi istumaasi. ²⁰ Giñooga aliasi giñoigadai dai giñtalagidi vasi istumaasi ivueeyi agai dai aana iduunimu naana maasi istumaasi vaamioma ggarducami sigai ismaacada casi idui aana. Dai aapima sallicada maitalagi agai istumaasi gantatagitodagi. ²¹ Dai asta duduaacaldiadamu aana amo oodami coidada saagidiaiñdara poduucai isduucai ivueeyi Diuusi giñooga. ²² Dai Diuusi giñooga giñmaa sallicami ansai aana nidana vasi oodami ismaacada calaga ivuaadana dai ismaacada maicalaga ivuaadana. ²³ Vai poduucai vascatai siaa giñduutuadagi poduucai isduucai siaa duutudai Diuusi giñooga. Aana anarDiuusi marada dai tavai aana tavaagiaiñdara dai siora maisiaa giñduutuadagi agai gia maisiaa duutudai Diuusi giñooga. Agai agai dai giñootoi tami oidigi daama.

²⁴ Siora gantagito cacagi istumaasi ganaagidi aana dai vaavoitudagi Diuusi agai gia sallicada tomastuigaco oidacamu tavaagiar Diuusi lamadu. Dai agai maiimia agai diaavora lamadu cacagacara vuvacai agai cascada.

²⁵ Aana anarDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara. Dai aana anganaagidi sai caayi istuigaco soimaasi ivuaadami calca agai giñiooqui. Dai siora giñlagiditai cacagi aana calgacara vuvaidamu dai tomastuigaco oidacamu agai Diuusi lamadu. ²⁶ Diuusi agai dai viaa guvucadagai ismaquiagi oodami ibadagai utudui. Dai aana arDiuusi marada dai Diuusi giñmaa guvucadagai sai aana lapa maacaiña oodami ibadagai utudui. ²⁷ Dai Diuusi giñmaa sallicami ansai aana nidana oodami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami. Diuusi giñootoi tavaagiaiñdara saida ivuaadana imaasi cascada. ²⁸ Tomasi aapima maitatlagiadagi istumaasi gantatagitodagi gomaasicada vascara aimu istuigaco vascatai ismaacada caco calca agai iñsaan Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara vapaida agai ²⁹ dai gcuucupioco agai siaaco yaasapi sigai vuvaquimu. Dai ismaacada arcaga ivuaadamicatadai tomastuigaco

oidaca agai Diuusi aamadu dai ismaacada arsoimaasi ivuaadamicatadai iimia agai aDiaavora aamadu.

³⁰ Aan aagi giñsallcamigacada maitivueeyi tomali amo istumaasi. Aan ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi giñooga. Cascada siascada naidi aan sabai caga ivuaadana sipa maicaga ivuaadana amo oodami aan ivueeyi istumaasi arsallicami agaicada. ³¹ Insaan aagi ganaagidagi insaan arCristo siaadara giñvaavoitudana aapima. ³² Damos isDiuusi ganaagidagi insaan viaa amo sallcamami aidia gia vaavoitudan tada aapima. ³³ Aapima ootoi amoco sai tacacana avuaana soor agai daida avuaana aa istumaasi arvaavoi. ³⁴ Damos aan maitagito amo najadami oodami saagidaindara isaagagi insoora aan. Aan ganaagidi gomaasi masai poduucai vaavoitudana aapima insaan arCristo dai cagacara vuvaacana. ³⁵ Siaaco daacagi amo cuudagi ca maascana vallsiacatai. Poduucai ara soora ca istumaasi aagai avuaana ca maata cacana Diuusi ñiooquida. Dai aapima baiganliaracada cana agai chilqui tasai. ³⁶ Dai aan ivueeyi naana maasi istumaasi gagarducami istumaasi giñtajai Diuusi giñooga ansaida ivuaadana dai agaicada caga gamaata isDiuusi giñootoi ansai ganaagidana ñiooquida agai dai caga gamaata insaan viaa amo sallcamami. Dai gomaasicada vaamioma caga gamaata insoora aan sia avuaana ñiooquidacada. ³⁷ Dai aan arootosada Diuusi giñooga. Dai agai arcamami sai istumaasi aagai aan arvaavoi, tomasi aapima tomali amo imidagai maica inñioocai agai tomali mainidi aapima. ³⁸ Damos aapima maisallicada vaavoitudai Diuusi ñiooquida, aapima maitiñvaavoitudai aan Diuusi ootosada cascada. ³⁹ Aapima caga nanidi oojai Diuusi ñiooquidara poliditai ispoduucai tomastuigaco oidaca agai aapima Diuusi aamadu. Damos Diuusi ñiñiooquituldiadamigada giñaagai Diuusi ñiooquidara dai pocaitiña ansai aan arCristo. ⁴⁰ Damos aapima maitiñvaavoitudai poduucai siaadara tomastuigaco oidacana Diuusi aamadu.

⁴¹ Aan maigaagai soora caga ñioocadagi aan gimvatar. ⁴² Aan caga ganmaat aapima. Maata aan ismaioigadai aapima Diuusi. ⁴³ Aan arootosada Diuusi giñooga dai aapima maitiñvaavoitudai. Damos daivaitai aa ismaacada maitarojotosada Diuusi giñooga agai gia vaavoitudadaiña aapima. ⁴⁴ Aapima mailagidi Diuusi vai agai cagacara gannajadagi baiyoma aapima ipalidi isoodami caga ñioocadagi aapima gmvatar cascada maitistutuidi aapima isgiñvaavoitudagi. ⁴⁵ Aan maigapirara gansuuliga inagai Diuusi vuitapi, Moseesacaru agai dai gapirara gnvuupai tomasi aapima pocaiti masai vaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru. ⁴⁶ Issallicada vaavoitudadamudai aapima istumaasi gaaagidi Moseesacaru aidia gia aapima giñvaavoitudadamudai aan ara. Moseesacaru ojadara giñaagai cascada. ⁴⁷ Aapima maivaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru cascada maivaavoitudai aapima istumaasi ganaagidi aan —tatadai aSuusi.

6

¹ Dai gooquira ii aSuusi vaasadara agaa suudagi ismaacada Galilea tagidu dai Tibeeriasi tagidu ara. ² Tai mui oodami oi aSuusi. Aoodami canidi isaSuusi duduaadi mui cococoidada cascada. ³ Aidia aSuusi tasai amo giidira dai modaiva aatama mamaatardamigada aamadu. ⁴ Aidia camiaadimitadai agaa siaa duudagai istuigaco ajudidiu tagitoina aidasi Diuusi cagacara

vuvaitu cajiudad^Λ Ejiipituaiñdara. Asiaa duudagai pascua t^{ΛΛ}gidu. ⁵ Dai aidasi t^{ΛΛ} ^ΛSuusi ismuidutugai oodami, ^Λgai gooquiara potatadai ^ΛPiili:

—¿Siaaco savadamu aatama cuaadagai mos^{ΛΛ}qui oodami v^{ΛΛ}tar^Λ? —tatadai ^ΛSuusi.

⁶ Suusi aagidi gomaasi ^ΛPiili maatia ^Λliditya ^Λgai. ^ΛSuusi ca-maat^Λcatadai istumaasi iduñia ^Λgai. ⁷ Amaasi ^ΛPiili itatadai:

—Issavada aatama goo siento piisu aacami paana v^{ΛΛ}scara moslaalachi ajian tada goovai —tatadai ^ΛPiili.

⁸⁻⁹ Amaasi Aandaraasi potatadai ^ΛSuusi:

—Tami c^{ΛΛ}ca amo ali g^{ΛΛ}li dai viaa taama paana dai gooca vatopa. ¿Damos siaadara ana goovai mos^{ΛΛ}qui oodami v^{ΛΛ}tar^Λ? —tatadai Aandaraasi.

Aandaraasi aramoco ^ΛSuusi mamaatardamigada daida arsuculida ^ΛSimuñi Piiduru.

¹⁰ Amaasi ^ΛSuusi itatadai:

—Aagidavurai gooodami vai daraivana —tatadai ^ΛSuusi.

Alia vaasoacatadai ami oidigi tai ami daraiva ^Λoodami. ^Λgai aj^Λcatadai para taam mil c^{ΛΛ}ali. ¹¹ Amaasi ^ΛSuusi vui ^Λpaana dai aagidi Diuusi sai aliasi baig^{ΛΛ}lidi oidacatai cuaadagai. Dai amaasi ^ΛSuusi g^Λmaa ^Λpaana t^Λsai aatama taacogidana ^Λoodami daida taacogi ^Λvatopa ^{ΛΛ}pa tai ^Λgai uu v^{ΛΛ}si sia^{ΛΛ}jasi ipali. ¹² Dai catatacovai v^{ΛΛ}scatai taida ^ΛSuusi povartatadai:

—^Λmpaidavurai aapima gosaasaquigada ismaacada baivito vai maisuuligagi toma l^{ΛΛ}chi —g^Λrtatadai ^ΛSuusi.

¹³ T^Λtai aatama ^Λmpagi saasaquigada ismaacada vii tai suusuda baivustan dan goo aasarai ^Λpaana saasaquigada c^{ΛΛ}da. ¹⁴ Amaasi ^Λoodami t^{ΛΛ}gacai isSuusi idui gomaasi g^Λducami pocaiti:

—S^{ΛΛ}licada arvaavoi isidi c^{ΛΛ}li ara Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada divia agaitadai tami oidigi daama —caiti ^Λoodami.

¹⁵ Damos ^ΛSuusi maat^Λcatadai is^Λoodami poipaliditadai is^Λgai arraigada cascada goguama vaidaquia agaitadai saida arraigada c^Λana damos ^ΛSuusi maitipaliditadai, cascada ^{ΛΛ}gi ii abiaadara sib^Λacoga ami giidara.

¹⁶ Dai aidasi cadidiaimi aatama mamaatardamigada ^ΛSuusi t^{ΛΛ}apai ^Λg^{ΛΛ} suudagi ugidiana. Amaasi catuca taida ^ΛSuusi maiquiaa divia, ¹⁷ taida aatama ^Λmamaatardamigada t^{ΛΛ}t^Λsai vaarcuara dai d^Λgavusquimi ^Λg^{ΛΛ} suudagi Capernaumamu. ¹⁸ Daida ^Λvaarcu vuidara cavami vustai ^{ΛΛ}v^{ΛΛ}li dai tai vapanigai suudagi dai m^{ΛΛ} vaarcuaba aastacai. ¹⁹ Dai aidasi caiji aatama para taam mil metro ^Λg^{ΛΛ} suudagi daama todian duucai t^{ΛΛ} aatama ^ΛSuusi issuudagi daama imaitadai dai alia duduaadimu aatama. ²⁰ Damos ^ΛSuusi povartatadai:

—Aanana. Maitavarduduaadicuda —g^Λrtatadai ^ΛSuusi.

²¹ Amaasi baig^Λliaracada miaadagi aatama taida ^ΛSuusi t^Λsai ^Λvaarcuara dai otoma aayi aatama m^{ΛΛ}ca siaaco iimia ragaitadai.

²² Dai siaadico ^Λoodami ismaacada vaasadara ^Λg^{ΛΛ} suudagi viitadai maata t^{ΛΛ} iscaiji aatama abiaadara ^Λvaarcuara dai ami maitipucatadai ^Λmai vaarcu. Dai mai ^Λgai is^ΛSuusi maitaroí. ²³ V^{ΛΛ}scara aa c^{ΛΛ}ali aayi aa vaarcuara Tibeeriasiaiañdara dai ami tuutui ^Λgai ^Λvaarcu miaanai siaaco ^ΛSuusi baig^{ΛΛ}liaracada bibi ^Λoodami gamamadacai. ²⁴ Aidasi ^Λoodami mai ismaitipu ^ΛSuusi tomali aatama mamaatardamigada aida gia t^Λt^Λsai ^Λgai ^Λvaarcuara dai iji Capernaumamu dai gaaga ^Λgai ^ΛSuusi.

²⁵ Mosaayi ^Λoodami vaasadara ^Λg^{ΛΛ} suudagi dai t^{ΛΛ} ^ΛSuusi daida itatadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, ¿p^Λt^Λquid^Λ aayi aapi tami? —t^Λt^Λdai ^Λoodami.

²⁶Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—S^Λalic^Λd^Λ giñgaagaitadai aapim^Λ tatascon^Λcai ^Λcuaadagaic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ g^Λmbii aan^Λ dai maisiu maat^Λ n^Λiditai istumaasi g^Λg^Λrducami ismaac^Λd^Λ ivueeyi aan^Λ. ²⁷Mait^Λaagai isvuaam^Λ ^Λn^Λliada aapim^Λ cuaadagaic^Λd^Λ otoma uugiatai cuaadagai casc^Λd^Λ. Baiyoma aliasi g^Λaagai m^Λsc^Λlaga g^Λnt^Λgito ca^Λcagi istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ dai poduuc^Λai c^Λl^Λgac^Λr^Λ vuv^Λquiagi dai tomastuigaco oidacagi t^Λvaagi^Λr^Λ. Giññiooqui ^Λr^Λpan ducami cuaadagai ismaac^Λd^Λ tomali ^Λmo imidagai maiuugiatai. Aan^Λ ^Λgai dai viaa ^Λmo s^Λalicami ismaac^Λd^Λ giñmaa Diuusi giñoo^Λga. Casc^Λd^Λ aan^Λ g^Λnmaaquimu ib^Λdagai utudui dai ^Λgaic^Λd^Λ tomastuigaco oidacamu aapim^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁸Amaasi ^Λoodami it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi g^Λaagai isivuaada aat^Λm^Λ dai poduuc^Λai ivuaadagi istumaasi Diuusi ip^Λlidi? —t^Λt^Λdai ^Λoodami.

²⁹Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Diuusi ip^Λlidi isaapim^Λ giñvaavoitudagi. Aan^Λ giñootoi Diuusi ansaid^Λ c^Λl^Λgac^Λr^Λ vuvaidana oodami —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁰Amaasi ^Λoodami it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi istumaasi g^Λducami iduñia ^Λgai aapi t^Λtai n^Λijada aat^Λm^Λ dai g^Λvaavoitudagi? ³¹G^Λr^Λl^Λqui aaduñicar^Λ gau ^Λmaná oidigana dai podu oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ: “Diuusi bibi ^Λgai ^Λpaana t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ” —t^Λt^Λdai ^Λoodami.

³²Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Vaavuava, isgiñoo^Λga ^Λgai dai maa ^Λoodami ^Λpaana t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ mai-siuu Moseesacar^Λ. Dai sivi Diuusi giñoo^Λga g^Λnmaacai aapim^Λ ^Λpaana t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ. ³³Daid^Λ ^Λpaana ismaac^Λd^Λ Diuusi gamaacai sivi t^Λvai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ dai ^Λgaic^Λd^Λ ^Λoodami tomastuigaco oidacagi —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁴Amaasi ^Λoodami it^Λt^Λdai:

—G^Λroidañi gopaana t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ —t^Λt^Λdai ^Λoodami.

³⁵Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ an^Λr^Λpan ducami paana ^Λgai v^Λl^Λtar^Λ ismaac^Λd^Λ maacai aan^Λ ib^Λdagai utudui giñvaavoitudacai ^Λgai. Dai poduuc^Λai ^Λgai camaibiuugicoñicamu tomali maitonocoñicamu. ³⁶D^Λmos casi g^Λnaagidi aan^Λ sai aapim^Λ maitiñvaavoitudai tomasi casi giñn^Λidi. ³⁷Tomasioor^Λ sioor^Λ Diuusi giñoo^Λga ip^Λlidi sai giñ^Λl^Λgidiña ^Λgai gia giñvaavoitudai dai aan^Λ maigajiaad^Λr^Λ vipieeyi tomali ^Λmaadutai. ³⁸Dai aan^Λ t^Λvai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ dai maisiu ivuaada iñagai istumaasi ^Λgi ip^Λliadagi aan^Λ baiyoma aan^Λ ip^Λlidi isivuaadagi istumaasi ip^Λlidi Diuusi giñoo^Λga. ^Λgai ^Λgai daidi giñootoi. ³⁹Daid^Λ giñoo^Λga ip^Λlidi ansai aan^Λ c^Λl^Λgac^Λr^Λ vuvaidiña v^Λl^Λscatai ismaac^Λd^Λ ^Λgai ^Λco vuvaitu dai ansai aan^Λ duduaacaldana v^Λl^Λsi ^Λvaavoitudadami coidad^Λ saagidiaiñd^Λr^Λ si^Λl^Λscad^Λ caugitiagi oidigi. ⁴⁰Diuusi giñoo^Λga ip^Λlidi isv^Λl^Λscatai ismaac^Λd^Λ giñn^Λidi dai giñvaavoitudai tomasguigaco oidacana t^Λvaagi^Λr^Λ dai aan^Λ duduaacalda iñagai ^Λgai si^Λl^Λscad^Λ caugitiagi oidigi —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹Vaid^Λ ^Λjudidíu vui ñiooquimi ^ΛSuusi. ^ΛSuusi pocaititadai said^Λ ^Λr^Λpan ducami ^Λpaana dai sai ^Λgai t^Λvai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ casc^Λd^Λ. ⁴²Daid^Λ ^Λjudidíu pocaiti:

—¿Maitasi ^Λr^Λsee marad^Λ idi c^Λl^Λli? C^Λl^Λga maat^Λ aat^Λm^Λ d^Λl^Λd^Λd^Λ. ¿Tuisi pocaiti goovai said^Λ t^Λvai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ? —c^Λl^Λli ^Λjudidíu.

⁴³Amasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Casiav^Λr maitiññiooquiada aapim^Λ. ⁴⁴Mos^Λcaasi ^Λgai ismaac^Λd^Λ Diuusi ip^Λlidi sai giñ^Λl^Λgidiña ^Λgai gia giñvaavoitudai. Diuusi giñoo^Λga giñootoi tami oidigi daama ansaid^Λ c^Λl^Λgac^Λr^Λ vuvaidana sioor^Λ giñvaavoitudagi

dai aanΛ duduaacaldamu vΛasi vaavoitudadami siΛascadΛ ugitiagi oidigi. ⁴⁵ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ooja Diuusi ñiooquidarΛ dai poduu ooja: “Diuusi maatΛtuldiamu oodami sioorΛ arΛCristo”, ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. Poduucai tomasioorΛ sioorΛ Λagiditai caΛ Diuusi giñoooga giñvaavoitudai ΛpΛ.

⁴⁶ Tomali Λmo oodami oidigi daama oidacami mainΛidi Diuusi. MosΛcaasi aanΛ nΛidi Diuusi. AanΛ divia tΛvaagiaiñdarΛ siaaco daja Diuusi. AanΛ arDiuusi maradΛ cascΛdΛ. ⁴⁷ Vaavuava sai sioorΛ giñvaavoitudai tomastuigaco oidaca agai tΛvaagiarΛ. ⁴⁸ AanΛ anarΛpan ducami Λpaana oodami vΛatarΛ. AanΛ cΛagacarΛ vuvaidi oodami vai Λgai tomastuigaco oidacagi tΛvaagiarΛ cascΛdΛ. ⁴⁹ GanΛΛqui aaduñicarΛ u oidigana gau Λpaana ismaacΛdΛ amaná tΛΛgiducatadai dΛmos vΛascarΛ coi Λgai. ⁵⁰ DΛmos tomasioorΛ sioorΛ cueeyi Λpaana ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdarΛ Λgai gia maiimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu. ⁵¹ AanΛ antΛvai tΛvaagiaiñdarΛ dai aanΛ arΛpan ducami Λpaana dai tomasioorΛ sioorΛ giñugiagi tomastuigaco oidacamu tΛvaagiarΛ. AanΛ muuquimu curusiaba vai poduucai mui oodami tomastuigaco oidacana tΛvaagiarΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵² Amaasi Λjudidíu gΛnaatagidimi aipacoga daidi pocaiti:

—¿Ducata istutuidi goovai isgarbiidagi gΛtuucuga tΛsai uugana? —caiti Λjudidíu.

⁵³⁻⁵⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ anΛviaa Λmo sΛΛlicami namΛacami. DaidΛ Λoodami giñmuaamu Λmo curusiaba siastimu giñΛara vai tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi iñsaanar ΛcΛagacarΛ vuviadami Λgai gia tomastuigaco oidaca agai tΛvaagiarΛ Diuusi ΛΛmadu dai aanΛ duduaacaldamu Λgai siΛascadΛ caugitiagi oidigi. DΛmos sioorΛ maitiñvaavoitudagi Λgai gia maiimia agai tΛvaagiamu tomali maioidaca agai Diuusi ΛΛmadu. ⁵⁵ CascΛdΛ aliΛsi gΛaagai iñsaanΛ muuquiagi curusiaba vai astiagi giñΛara mosΛcaasi poduucai istutuidi Λoodami iscΛagacarΛ vuvacuiagi. ⁵⁶ SioorΛ giñvaavoitudagi giñΛma daacamu Λgai dai soiñamu aanΛ Λgai sai cΛagacarΛ oidacana. ⁵⁷ Diuusi giñoooga giñootoi dai Λgai tomastuigaco oidaga dai cascΛdΛ aanΛ ΛpΛ tomastuigaco oidaga poduucai ΛpΛ sioorΛ giñvaavoitudagi tomastuigaco oidaca agai. ⁵⁸ AanΛ anarΛpan ducami Λpaana dai tΛvai aanΛ tΛvaagiaiñdarΛ. Λpaana ismaacΛdΛ maná tΛΛgidu tai uu ganΛΛqui aaduñicarΛ maitarsoiñicatadai istomastuigaco oidacagi. DΛmos sioorΛ giñvaavoitudagi dai giñΛagiadagi Λgai gia tomastuigaco oidaca agai tΛvaagiarΛ Diuusi ΛΛmadu —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵⁹ Gomaasi gamamaatΛtuli ΛSuusi Λjudidíu quiuupaigadarΛ CapernaumΛrΛ.

⁶⁰ Dai muidutai ismaacΛdΛ oiditadai ΛSuusi moscaΛ gomaasi daidΛ icaiti:

—SΛΛlicΛdΛ sijaiga ismaatΛ caΛcagi aatΛmΛ idi ñiooqui. ¿SiaadarΛ istuidana oodami isΛΛgiadagi gomaasi? —caiti Λoodami.

⁶¹ Amaasi ΛSuusi maí isΛoodami maibaiganΛΛli gomaasicΛdΛ ismaacΛdΛ aagiditadai Λgai cascΛdΛ itΛtΛdai:

—¿GansobicΛisi aanΛ idi ñiooquicΛdΛ isvaavoituda aapimΛ? ⁶² ¿Isducatai gantΛtΛgitona aapimΛ masgiñtΛΛgiagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami isnoragiagi aanΛ tΛvaagiamu? ⁶³ Diuusi IbΛadΛ Λgai dai maacai oodami ibΛdagai utudui. Giñtuucuga maisoicΛi oodami sai cΛagacarΛ vuvacΛna mosΛcaasi giñibadaga. Istumaasi aagai aanΛ argaibadaga vΛatarΛ mai-siu gatuucuga. TomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi goñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λgai gia viaaca agai ibΛdagai utudui dai tomastuigaco oidaca

agai tavaagiara Diuusi amadu. ⁶⁴ Damos quiaa oidaga amoco aapima gansaagida ismaacada maivaavoitudai —tatadai ASuusi.

ASuusi maí tucamidara abiaadara ismaacada mamaatardamigada maivaavoitudaitadai dai ismaacada mamaatardamigadaiañdara gatagida agaitadai masai muaana. ⁶⁵ Daid ASuusi itatadai oodami:

—Cascada casi gnaagidi aan sai mosacaasi agai ismaacada Diuusi giñooga ipalidi isgiñagidiña agai gia giñvaavoitudai —tatadai ASuusi.

⁶⁶ Aid abiaadara muidutai ismaacada oidatucuitadai ASuusi acovai iji dai camaoidatucui agai ASuusi. ⁶⁷ Amaasi ASuusi povartatadai aatama abaiivustan dan gooca mamaatardamigada:

—¿Giñdagitoamasi alidi aapima ap? —gartatadai ASuusi.

⁶⁸ Tai Simuñi Piiduru itatadai:

—¿Siaadara gadagitona aatama? Aapi argarbaitacaacami. Dai gamamaatatuldiaragacada camaata aatama isducatai calgacara vuvacai oodami dai tomastuigaco oidaca agai tavaagiara Diuusi amadu. ⁶⁹ Dai aatama cavaavoitu. Dai cal maata aatama isaapi araCristo Diuusi marada dai tavai tavaagiaiañdara. Dai Diuusi tomastuigaco oidaga —tatadai Simuñi Piiduru.

⁷⁰ Taid ASuusi povartatadai:

—Acovai ganvuvaitu aan baivustan dan gooca aapima dai amoco araDiaavora pioñigada —gartatadai ASuusi.

⁷¹ ASuusi aagidi gomaasi agaitai AUudasi Iscaliote ASimuñi marada. Dai tomaasi agai amoco abaiivustan dan gooca mamaatardamigada ASuusi, vascara Uudasi gatagida agaitadai masai muaana ASuusi cascada pocaiti ASuusi.

7

¹ Dai gooquira ASuusi aimaraitadai AGalilea davarira. Agai maitipali isaimardagi Judeea davarira, judidíu ipaliditadai ismuaagi agai cascada.

² Dai camiaadimi asiaa duudagada judidíu istuigaco ivuaadana uucusai cascada potagidi asiaa duudagai uucusai. ³ Taid ASuusi susuculida itatadai:

—Maiviimu aapi tanai. Imadañi aapi Judeea davariamu vai poduucai gaoidatucadami ismaacada maca daraaja najjadagi istumaasi ivueeyi aapi.

⁴ Tomasioora sioora ipaliadagi ismaatcagi oodami istumaasi ivueeyi agai gia maiastocai ivueeyi istumaasi. Issallicada ivueeyi aapi naana maasi istumaasi aid gia ivuaadañi gomaasi oodami vuitapi vai najjada agai vascatai —tatadai ASuusi susuculida.

⁵ Damos tomali agai maivaavoitudaitadai ASuusi cascada pocaiti. ⁶ Amaasi ASuusi itatadai:

—Maiquiaa aayi istuigaco imia aan gaamucu. Damos aapima calga istutuidi isgaamucu iimiagi tomasiavacada. ⁷ Oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi maitancadai aapima mosaca aan. Aan aagidi said arsoimaasi ivuaadami agai cascada. ⁸ Iimivurai aapima gaamucu idi siaa duudagara. Aan gia maiimimu. Maiquiaa aayi istuigaco imiagi aan cascada —tatadai ASuusi.

⁹ Dai mospotadai ASuusi dai anaasi Galilea davarira vii.

¹⁰ Amaasi caiji ASuusi susuculida tai gooquira ii ASuusi ap asiaa duudagamu. Agai gasto ii sai mainidiña oodami. ¹¹ Judidíu gaagai ASuusi asiaa duudagara daida icaiti:

—¿Siaaco daja cali? —caiti agai.

¹² Dai aliasi g^{na}atagidimi ^ooodami aipacoga aagaitai ^lSuusi. Dai ^lamoco pocaiti sai ^laa tuiga ^lgai. Dai aa pocaiti sai maic^laa tuiga sai mosyaatagidi ^lgai oodami.

¹³ D^lamos ^ooodami ismaac^lada ^laa ga ñioocai ^lSuusi v^latar^l maitip^lali ismaat^lcagi ^ljudidíu t^ltaan^ldami isc^laa ga ñioocai ^lgai ^lSuusi v^latar^l ^lb^lidi ^lgai casc^lada.

¹⁴ Aid^lasi catajucami viitugai isugitiagi ^lvagimi ii ^lSuusi ^ljudidíu g^laa quiuupaigad^lamu dai ami gamamaat^ltuldi. ¹⁵ Daid^l ^lt^ltaan^ldamigad^l ^ljudidíu mait^laa istumaasi g^lant^lagitoagi ca^lcatai ^lSuusi daid^l icaiti:

—¿Ducatai maat^l idi ^laa li mos^laa naana maasi istumaasi mait^lv^lapi daivacai oo^lar^l? —caiti ^ljudidíu.

¹⁶ Taid^l ^lSuusi aa noragi daid^l it^ladai:

—Istumaasi gamamaat^ltuldi aan^l ^lr^lDiuusi ñiooquid^l maisiu aan^l ^lagi. ^lgai giñootoi. ¹⁷ Dai sior^l ip^lliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ip^llidi ^lgai gia maat^lmu isgiñmamaat^ltuldaraga ^lr^lDiuusi ñiooquid^l si^lap^l sabai aan^l gamamaat^ltuldi istumaasi ^lagi aan^l ip^llidi. ¹⁸ Sior^l gaaagiadagi mos^lcaasi istumaasi ^lagi ^lgai t^lagitodagi ^lgai povuaadana sai oodami ^laa ga ñioocaiña ^lgai v^latar^l. D^lamos sior^l ip^lliadagi is^loodami ^laa ga ñioocadagi ^lgai v^latar^l ismaac^lada ootoi ^lgai gia gaaagidi istumaasi ^lr^lv^lavo dai tomali ^lmo imidagai maiyaatagidiña ^lgai ^ooodami.

¹⁹ Vaavuava isMosesacaru g^lr^lmaa ^ls^lalicami d^lamos tomali ^lmaadutai aapim^l mai^lagidi v^lasi ^ls^lalicami. ¿Tuimasi giñmuaa ^llidi aapim^l? —t^ladai ^lSuusi.

²⁰ Taid^l ^ooodami it^ladai:

—Aapi viaa ^lmo Diaavora t^laañicarud^l. ¿Voor^l g^lmuaa ^llidi? —t^ladai ^ooodami.

²¹ Taid^l ^lSuusi it^ladai:

—Aan^l idui ^lmo istumaasi ^lmo ib^lstaragai tas^lar^l dai aapim^l mait^laa istumaasi g^lant^lagitoagi. ²² D^lamos aapim^l iquit^lcaai aali tuutucugad^l tomasi ^lrib^lstaragai tas^lar^l. Mosesacaru g^lant^ljai masai poduucai ivuaadana casc^lada poduucai ivueeyi aapim^l. V^lasc^lar^l ^lqui abiaad^lar^l capovuaadana g^lr^laa^lqui aaduñicar^l. ²³ Isaapim^l ivueeyi gomaasi tomasi ^lr^lmo ib^lstaragai tas^lar^l ^lagida ^llidityai Mosesacaru s^lalicamigad^l, ¿tuimasi bacocoi aapim^l aan^l giñvui duaaidacai aan^l ^lmo ^laa li ^lmo ib^lstaragai tas^lar^l? ²⁴ C^lagavar g^lant^lagito aapim^l. Maisiu g^lpi^lar giñvuu^lpada maic^laa ga g^lant^lagitoitai, baiyomavar ^laa ga g^lant^lagitoda aapim^l istumaasi ^lr^ls^lalicami —t^ladai ^lSuusi.

²⁵ Amaasi ^lamoco ^lJerusaleen^lar^l oidacami aipacoga g^lant^lcacaimi dai pocaitimi:

—¿Maitasi ^lridi ^laa li ^lgai m^ls^laac^lada gaagai dai muaa agai?

²⁶ Mosmoc^laa goovai dai mamaat^ltuldi gooodami vai tomali ^lmaadutai maivui ñioocai. ¿Maisiu cavaavoitu ^ljudidíu t^ltaan^ldamigad^l isgoovai ^lr^lCristo? ²⁷ Siaadar ^lr^lCristocana goovai. Aat^lma ^laa maata siaaco oidaga idi ^laa li. Si^lascad^l diviagi ^lCristo tomali ^lmaadutai maimaat^lca agai siaad^lar^l divia agai ^lgai —caiti ^ooodami.

²⁸ Daid^l ^lSuusi quiaa mamaat^ltulditadai ^ooodami ^lg^laa quiuupi^lar^l dai ca^lcai istumaasi aagai ^ooodami cavami ñioo ^lgai dai pot^ladai:

—Vaavuava ismaat^l aapim^l siaaco oidaga aan^l. D^lamos maimaat^l aapim^l sior^l giñootoi. Aan^l divia maisiu mos^lagi ip^llidityai aan^l baiyoma ^lgai ismaac^lada tomali ^lmo imidagai maiyaatagai atgiñootoi. V^lasi istumaasi aagai ^lgai ^lr^lv^lavo. Dai aapim^l maimaat^l ^lgai. ²⁹ Aan^l gia maat^l ^lgai. Aan^l ^lgai ^lmadu daacatadai tai ^lgai giñootoi tami oidigi daama —t^ladai ^lSuusi.

³⁰ Amaasi ʌoodami bʌiya ʌlilitadai ʌSuusi dai maisagi dʌmos tomali ʌmaadutai maibʌi, maiquiaa aayi istuigaco cascʌdʌ. ³¹ Dai vʌʌscʌrʌ muidutai vaavoitu ʌSuusi daidʌ icaiti:

—Siʌʌscadʌ diviagi ʌCristo siaadʌrʌ iduuna ʌgai vaamioma gʌgʌrducami istumaasi isidi cʌʌli —caiti ʌoodami.

³² Amaasi ʌfariseo caʌcai ispocaiti ʌoodami aagaitai ʌSuusi ʌgai ʌʌmadu ʌbaitʌgucacamigadʌ ʌpapaali judidíu ootoi sandaaru ismaacʌdʌ nuucada ʌquiupai sai bʌʌna ʌSuusi dai maisana. ³³ Taidʌ ʌSuusi itʌʌdai:

—Chiʌʌqui tasai daacamu aanʌ aapimʌ gʌnsaagida dai gooquiʌrʌ nor-agimu aanʌ dai ʌʌmadu daacamu ʌgai ismaacʌdʌ giñootoi. ³⁴ Aapimʌ giñgaagamu dai maitiñʌʌgimu. Aapimʌ maitistutuidi isiimiagi mʌʌca siaaco daaca aanʌ cascʌdʌ —tʌʌdai ʌSuusi.

³⁵ Amaasi ʌjudidíu aipaco gʌʌcacaimi daidʌ icaiti:

—¿Siaaco imia agai idi cʌʌli tasai maitʌʌgana aatʌmʌ? ¿Imia ʌlidi lienʌ goovai ʌjudidíu ʌʌmadu ismaacʌdʌ ʌgiliego saagida oidaga mamaatʌtulda ʌlidi lienʌ goovai ʌgiliego? ³⁶ ¿Istʌiya ʌlidi goovai dai pocaiti tasai gaaga ragai dai maitʌʌgia ragai, dai sai aatʌmʌ maitistutuidi isiimiagi mʌʌca siaaco daaca agai ʌgai? —caiti ʌjudidíu.

³⁷ ʌcuugatarʌ tasʌrʌ ʌsiasa duudagarʌ vaamioma namʌga isʌgaa tasai. Amaasi ʌSuusi cʌquiiva dai cavami ñioo dai potʌʌdai ʌoodami:

—Sioora ipʌliadagi iscʌʌgacʌrʌ vuvaquiagi vai dadana dai giñcaʌcana.

³⁸ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ sai tomasioora giñvaavoitudagi ʌgai gia viaacamu guvucadagai isaagidagi muidutai isducatai Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuu-vaiddi oodami —tʌʌdai ʌSuusi.

³⁹ Pocaiti ʌSuusi vai maatʌca ʌoodami isDiuusi Ibʌadʌ ʌʌmadu daacana sioora vaavoitudagi ʌgai. Aidʌ maiquiaa tʌvai Diuusi Ibʌadʌ tʌvaagiaiñdʌrʌ. ʌSuusi maiquiaa ii tʌvaagiamu cascʌdʌ.

⁴⁰ ʌʌmo oodami moscaʌ gomaasi daidʌ icaiti:

—Sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi isidi cʌʌli ʌrʌDiuusi ñiooquituldiadamigadʌ ismaacʌdʌ Moseesacaru aagai sai divia agai —caiti.

⁴¹ Dai aa icaiti:

—Idiava ʌrʌCristo —caiti.

Dʌmos aa icaiti:

—ʌCristo maidivia agai Galileeaiñdʌrʌ. ⁴² Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ saidʌ ʌCristo ʌrDavicarʌ cajiudadʌca agai, dai Beleenʌrʌ vuusia agai ʌgai vaa ali quiiyʌrʌ siaaco vuusai Davicarʌ —caiti ʌgai.

⁴³ Poduucai ʌoodami maiʌmadugan caiti aagaitai ʌSuusi. ⁴⁴ ʌʌmoco bʌiya ʌlidi dai maisagi dʌmos tomali ʌmaadutai maibʌi.

⁴⁵ ʌsandaarugadʌ ʌgʌʌ quiupai ʌpamu dada siaaco daraacatadai ʌfariseo ʌʌmadu ʌbaitʌgucacamigadʌ ʌpapaali judidíu tai ʌgai itʌʌdai:

—¿Tuimasi maivuaa aapimʌ ʌSuusi? —astʌʌdai.

⁴⁶ Taidʌ ʌsandaaru aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—Tomali ʌmo imidagai tomali ʌmaadutai maiʌpan duucai ñioocaiña idi cʌʌli —astʌʌdai ʌsandaaru.

⁴⁷ Amaasi ʌfariseo itʌʌdai:

—¿Aapimʌ mʌscasi ʌndagitu ʌpʌ isgʌnyaataida ʌgai? ⁴⁸ Tomali ʌmaadutai aatʌmʌ dudunucamigadʌ ʌjudidíu daidʌ ʌfariseo maivaavoitudai. ⁴⁹ Dʌmos idi oodami maicʌʌ maatʌ Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ. Dai sʌʌlicʌdʌ Diuusi soimaasi taatatuldiamu ʌgai vaavoitudaitai ʌgai ʌcʌʌli —astʌʌdai ʌfariseo.

⁵⁰ TaidΛ ΛNicodemo, Λgai vaa ismaacΛdΛ diviji ΛSuusi tucarΛ, ΛrΛmo fariseo daidΛ itΛtΛdai:

⁵¹ —GΛrsΛΛlicamiΛrΛ pocaiti sai maitΛagai ispocaitiadagi sai Λmo cΛΛli ΛrgΛpiΛr caatΛcami asta siΛΛscadΛ vuaa ΛcΛΛli dai tΛcacagi dai maatΛcagi istumaasi idui Λgai sabai gΛpiΛr caatΛcami ischo ΛpΛ —astΛtΛdai ΛNicodemo.

⁵² Amaasi Λгаа aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿AapipΛsi ΛrGalileeΛrΛ oidacami ΛpΛ? Gaagañi aapi Diuusi ñiooquidΛrΛ dai nΛidamu aapi sai tomali Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ maivuusai GalileeaiñdΛrΛ —astΛtΛdai Λfariseo.

⁵³ Amaasi vΛΛscatai noonora.

8

¹ DaidΛ ΛSuusi ii ΛOliivosi giidiamu. ² Dai siaadico mosmaasico Λpamu ii Λgai quiuupiamu. Tai vΛΛscatai dada siaaco daacatadai ΛSuusi vai Λgai mamaatΛtuldimi Λoodami. ³ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai dada Λfariseo ΛΛmadu ΛdudunucamigadΛ Λjudidíu dai vuaa Λmo ooqui ismaacΛdΛ gogoosi gΛducami dai aa tΛΛ isΛma voopoi Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ maitΛrcunadΛ. DaidΛ Λfariseo Λoodami vuitapi van cΛi Λooqui, ⁴ daidi itΛtΛdai Λfariseo ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, ΛΛmoco tΛΛ idi ooqui isΛΛmadu voopoi Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ maitΛrcunadΛ. ⁵ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ pocaiti sai gΛagagai iscoodadagi ismaacΛdΛ googosi gΛnducami ojoodaicΛdΛ. ¿Aapio pΛcaiti? —tΛtΛdai Λfariseo ΛΛmadu Λгаа.

⁶ Pocaiti Λgai mosnΛijada Λliditai astΛΛna ΛSuusi gaagaitadai Λgai isducatai gΛpiΛr vuaajagi ΛSuusi. DΛmos ΛSuusi cuicΛΛsa dai ooja dΛvΛΛrapi gΛmasavicΛdΛ. ⁷ Dai Λгаа apiatΛcacaimi, taidΛ ΛSuusi cΛquiva daidΛ itΛtΛdai:

—TomasmaacΛdΛ aapimΛ mΛsmaacΛdΛ vuaa goooqui dai ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadana vai ΛpΛga maiñana goooqui —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁸ Dai Λpamu cuicΛΛsa dai gaooja dΛvΛΛrapi. ⁹ DΛmos Λgai ismaacΛdΛ vuaa Λooqui moscaΛ istumaasi aagai ΛSuusi dai mosΛΛmadutai iimimi. ΛpΛga ΛcΛcΛΛliocoidadioma dai gooquiΛrΛ ΛuutuducΛdioma maatΛcatai vΛΛscatai isΛrsoimaasi ivuaadami. Dai maivii tomali Λmoco mosΛΛgi vii ΛSuusi ΛΛmadu Λooqui. ¹⁰ Amaasi ΛSuusi cΛquiva dai camaitΛΛ tomali Λmaadutai Λгаа, potΛtΛdai Λgai Λooqui:

—¿Siaaco duudui Λoodami ismaacΛdΛ gΛpiΛrΛ gΛvuupai? ¿Camaitiipu sioorΛ gΛmaicarsagi? —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹¹ Tai Λooqui potΛtΛdai:

—Chu. Camaitiipu, tomali Λmaadutai —tΛtΛdai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Tomali aanΛ maitΛmaicarsamu. Sivi gia imΛdañi dai camaisoimaasi ivuaada —tΛtΛdai.

¹² DaidΛ ΛSuusi apiaaatagidimi Λoodami ismaacΛdΛ ΛΛmadu aatagaitadai:

—AanΛ anΛsoicΛi Λoodami iscΛΛga maata cΛcagi istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi. Dai sioorΛ giñvaavoitudai Λgai gia viaacamu ibΛdagai utudui dai camaioojiadamu issoimaasi ivuaadagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi Λfariseo itΛtΛdai ΛSuusi:

—Aapi cΛΛga ñioocai ΛΛgi gΛvΛΛtarΛ dΛmos gΛñiooqui maiñamΛga —tΛtΛdai Λfariseo.

¹⁴ DaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Tomasi ΛΛgi aanΛ cΛΛga ñioocai giñvΛΛtarΛ vΛΛscarΛ sΛΛlicadΛ Λrvaavoi istumaasi aagai aanΛ. CΛΛ maata aanΛ iñsiaadΛrΛ divia dai iñsiaco imia

iñagai dΛmos aapimΛ gia maimaataΛ iñsiaadar divia tomali iñsiaaco imia iñagai. ¹⁵ AapimΛ caΛ istumaasi aagai aanΛ dai pocaiti sai maiñamΛga giñiooqui maimaataΛcatai sioor aanΛ dΛmos aanΛ maigΛpiar vuupai tomali Λmaadutai. ¹⁶ DΛmos isgΛpiar gΛnvuupadamudai aanΛ istumaasi aagadamudai arsaΛlicamicamudai. AanΛ maiΛΛgi gΛpiar gΛnvuupadamudai. Diuusi giñooagai ismaacΛdΛ giñootoi Λgai gΛpiar gΛnvuupai aanΛ iñΛΛmadu. ¹⁷ Dai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛraΛ pocaiti sai siΛΛscadΛ gooca cacΛΛli nΛijadami Λmadugan caitiadagi aliΛsi glaagai isvaavoitudagi. ¹⁸ AanΛ anΛraΛmo nΛijadami daidΛ giñooaga ismaacΛdΛ giñootoi Λgai arΛmai nΛijadami —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁹ Amaasi Λgaa itΛtΛdai:

—¿Vaa daja gΛooga? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AapimΛ maimaataΛ iñsiooraΛ aanΛ, tomali maimaataΛ giñooaga. IsmaatΛmudai aapimΛ iñsiooraΛ aanΛ aidΛ gia maatΛmudai ΛpΛ giñooaga —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ ΛSuusi gaaagidi vΛΛsi gomaasi gamamaatΛtulditai daacatai agΛΛ quiuupiarΛ anaasi siaaco daraaja Λcajoñi siaaco gΛdaraasai Λtumiñsi Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ. DΛmos tomali Λmaadutai maibΛi ΛSuusi. Maiquiaa aayi istuigaco cascΛdΛ.

²¹ DaidΛ ΛSuusi Λpamu ñiooqui Λoodami daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛ anΛimia iñagai dai aapimΛ giñgaagamu dΛmos aapimΛ iimia agai ΛDiaavorΛ ΛΛmadu aapimΛ arsoimaasi ivuaadami cascΛdΛ. Dai maitistutuidi isimiagi aapimΛ mΛΛca iñsiaaco imia iñagai aanΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

²² Amaasi Λjudidíu pocaiti:

—¿ΛΛgi gΛmuaa agai lienΛ goovai dai cascΛdΛ povΛrtΛtΛdai tΛsai maitistutuidi isiimiagi mΛΛca siaaco imia agai goovai? —caiti.

²³ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—AapimΛ Λroidigi daama oidacami dΛmos aanΛ gia chu. AanΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛraΛ. ²⁴ CascΛdΛ povΛntΛtΛdai aanΛ mΛsai aapimΛ imia agai ΛDiaavora ΛΛmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai. Ismaitiñvaavoitudai aapimΛ gΛnaagiditai iñsiooraΛ aanΛ aidΛ gia aapimΛ iimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ Amaasi Λjudidíu itΛtΛdai:

—¿PoorΛ aapio? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Casi gΛnaagidi aanΛ tucamidΛraΛ abiaadΛraΛ. ²⁶ Dai aanΛ quiaa gaaagidamu naana maasi istumaasi gΛnaagitai aapimΛ dai aanΛ gΛpiarΛ gΛnvuaajamu ΛΛmo istumaasicΛdΛ. DΛmos aanΛ gaaagidi mosΛcaasi istumaasi giñaaagidi Λgai ismaacΛdΛ giñootoi dai Λgai gia sΛΛlicΛdΛ aagai mosΛcaasi istumaasi arvaavoi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁷ DΛmos Λjudidíu maimaataΛ caΛ isΛSuusi aagai Diuusi gΛrooga. ²⁸ CascΛdΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—SiΛΛscadΛ aapimΛ giñmuaagi aidΛ gia maatΛmu aapimΛ iñsaanΛ arΛCristo Λgai vaa ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. Dai aanΛ gΛñaagidi mosΛcaasi istumaasi giñmamaatΛtuli giñooaga maisiu istumaasi ΛΛgi aanΛ ipΛlidi. ²⁹ Dai giñooaga Λgai daidΛ giñootoi dai vΛΛscaraΛ giñΛΛmadu daja. Λgai maiΛΛgi giñdadagitu. AanΛ vΛΛscaraΛ ivueeyi istumaasi Λgai ipΛlidi —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ AidΛsi ΛSuusi aagidi gomaasi muidutai vaavoitu.

³¹ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai Λjudidíu ismaacΛdΛ vaavoitu:

—Isaapim Δ apiavaavoitudadagi istumaasi g Δ naagidi aan Δ , s Δ llic Δ ad Δ aapim Δ Δ rgi Δ mamaat Δ rdamicamu. ³² Dai maat Δ mu istumaasi Δ rvaavoi. Dai si Δ ascad Δ camaatia aapim Δ istumaasi Δ rvaavoi aid Δ gia camait Δ rpipioo Δ nicamu aapim Δ —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

³³ Tai Δ gai it Δ t Δ dai:

—Aat Δ m Δ Δ rAvraa Δ nicaru cajiudad Δ . Dai tomali Δ mo imidagai mait Δ rpipioo Δ nicad Δ catadai tomali Δ maadutai. Δ Ducat Δ caiti aapi iscamait Δ rpipioo Δ nicamu aat Δ m Δ ? —t Δ t Δ dai Δ gai.

³⁴ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—S Δ llic Δ ad Δ Δ rvaavoi sai sioor Δ soimaasi ivuaadagi Δ gai gia Δ rpioo Δ nicad Δ Δ Diaavora. ³⁵ Δ mo c Δ llic Δ mai Δ madugan duuca Δ n Δ idi g Δ rpipioo Δ nicad Δ dai g Δ maamara. ³⁶ Dai si Δ ascad Δ aan Δ Diuusi marad Δ ismaac Δ ad Δ t Δ vai t Δ vaagiai Δ nd Δ r Δ c Δ llic Δ vusaidiagi Δ mo c Δ llic Δ Δ gai camait Δ rpipioo Δ nicad Δ camu Δ Diaavora. ³⁷ Camaat Δ aan Δ isaapim Δ Δ rcajiudad Δ Avraa Δ nicaru d Δ mos aapim Δ maiti Δ vaavoitudai casc Δ ad Δ gi Δ nuua Δ lidi. ³⁸ Aan Δ an Δ g Δ naagidi istumaasi gi Δ nooga gi Δ maat Δ tuli dai aapim Δ ivueeyi istumaasi g Δ naagidi g Δ nooga —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

³⁹ Taid Δ Δ gai aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Avraa Δ nicaru Δ rg Δ radu Δ nicaru —t Δ t Δ dai Δ gai.

D Δ mos Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Iss Δ llic Δ ad Δ Δ rvaavoi isaapim Δ Δ rAvraa Δ nicaru cajiudad Δ camudai aid Δ gia gi Δ vaavoitudamudai aapim Δ Δ pan duuca Δ Avraa Δ nicaru. ⁴⁰ D Δ mos aapim Δ gi Δ nuua Δ lidi tomasi aan Δ g Δ naagidi mos Δ caasi itumaasi Δ rvaavoi istumaasi Diuusi gi Δ maat Δ tuli. Avraa Δ nicaru maipoduuca Δ idu Δ ñimudai. ⁴¹ Aapim Δ ivueeyi poduuca Δ isduuca Δ ivueeyi g Δ nooga —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

Amaasi Δ gai it Δ t Δ dai:

—Aat Δ m Δ mait Δ rmaamarad Δ ooqui taatacaligami. Mos Δ maduga g Δ rooga Δ gai vaa Δ rDiuusi —t Δ t Δ dai Δ judid Δ .

⁴² Amaasi Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Iss Δ llic Δ ad Δ Δ rvaavoicamudai isDiuusi Δ rg Δ noogacamudai aid Δ gia aapim Δ gi Δ noig Δ adamudai. Diuusi gi Δ nootoi maisiu mos Δ gi divia aan Δ .

⁴³ Aapim Δ maitip Δ lidi is Δ giadagi istumaasi g Δ naagidi aan Δ casc Δ ad Δ maimaat Δ ca Δ gi Δ mamaat Δ tuldiaraga. ⁴⁴ Aapim Δ g Δ nooga Δ r Δ Diaavora casc Δ ad Δ aapim Δ Δ rmaamarad Δ Δ Diaavora daid Δ ivuaada Δ lidi istumaasi Δ gai ip Δ lidi. Tucamid Δ r Δ abiaad Δ r Δ Δ Diaavora Δ rgamuaacami daid Δ Δ ryaatavogami. Δ gai tomali Δ mo imidagai maiaagai istumaasi Δ rvaavoi baiyoma v Δ asc Δ r Δ mosyaatag Δ Δ gai. V Δ asi istumaasi t Δ t Δ gitoi Δ gai mait Δ rvaavoi potuiga Δ gai casc Δ ad Δ . Δ gai Δ roogad Δ ducami v Δ asi Δ yaatavogami. ⁴⁵ Casc Δ ad Δ si Δ ascad Δ aan Δ g Δ naagidi istumaasi Δ rvaavoi aapim Δ maiti Δ vaavoitudai. ⁴⁶ Tomali Δ maadutai aapim Δ g Δ nsaagida maitistutuidi isaagagi i Δ saan Δ idui Δ mo istumaasi soimaasicami. Si Δ ascad Δ g Δ naagiada aan Δ istumaasi Δ rvaavoi, Δ tui Δ masi maiti Δ vaavoitudai aapim Δ ?

⁴⁷ Diuusi maamarad Δ s Δ llic Δ ad Δ oojoidi isca Δ cagi Diuusi Δ nooquid Δ d Δ mos aapim Δ maica Δ ca Δ lidi Diuusi Δ nooquid Δ , aapim Δ mait Δ rDiuusi maamarad Δ casc Δ ad Δ —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁴⁸ Amaasi Δ judid Δ it Δ t Δ dai:

—S Δ llic Δ ad Δ Δ rvaavoi istumaasi aagai aat Δ m Δ sai aapi Δ rsamaritano dai isviaa aapi Δ mo Diaavora t Δ aa Δ nicarud Δ —t Δ t Δ dai Δ judid Δ .

⁴⁹ Daid Δ Δ Suusi aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Aan Δ gia maiviaa Diaavora t Δ aa Δ nicarud Δ . Aan Δ mossiaa duutudai gi Δ nooga dai aapim Δ maisiaa gi Δ nduutudai mossoiduuca Δ gi Δ n Δ lidi. ⁵⁰ Aan Δ maigagaagai

siora sía giñduutuadagi dāmos vāascara oidaga amoco ismaacāda gagaagai siora sía giñduutuadagi, dai agai soimaasi taatatuldiami siora maisia giñduutuadagi. ⁵¹ Vaavuava sai siora agiditai ca istumaasi gaaagidi ana agai gia tomastuigaco oidaca agai —tātdai āsuusi.

⁵² Amaasi ājudidū aa noragi daida itātdai:

—Sivi gia ca maata aatāma issālicāda viaa aapi amo Diaavora tāañicarudā. Avraañicaru dai vāsi Diuusi ñiñioquituldiadamigada coi dai vāscara aapi garaagidi sai siora agiditai ca istumaasi gaaagidi aapi agai gia tomastuigaco oidaca agai. ⁵³ ¿Povaiasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai isAvraañicaru garaqui aduñicaru ismaacāda camuu? ¿Dai povaiasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai siDiuusi ñiñioquituldiadamigadācaru ismaacāda cacoi? ¿Aapia poorā gāalidi? —tātdai ājudidū.

⁵⁴ Amaasi āsuusi itātdai:

—Iñsaan āgi cāga ñioocadagi āgi gimvāatarā aidā gia maiñamāga giññioqui. Dāmos Diuusi giñooga agai vā ismaacāda aagai aapima saidā argāDiuusiga agai gia cāga ñioocai ana gimvāatarā. ⁵⁵ Dāmos aapima maimaata agai. Ana gia maata agai. Daidā isgānaagiadagi ana ansai maimaata ana agai aidā gia ana aryaatavogamicagi gāpan duucā. Dāmos sālicāda arvaavoi iñsaan maata agai dai agiditai ca ana vāsi istumaasi giñāagidi agai. ⁵⁶ Gānāqui aduñicaru Avraañi aliāsi baigāli maatacai iñsaan divia iñagaitadai oidigi daama dai vaamioma baigāli agai aidāsi divia ana —tātdai āsuusi.

⁵⁷ Amaasi ājudidū potātdai āsuusi:

—Maiquiaa viaa aapi goo coobai dan baivāstaama uumigi, ¿ducatai caiti aapi isnāidi Avraañicaru? —tātdai agai.

⁵⁸ Taidā āsuusi aa noragi daida itātdai:

—Vaavuava ismaiquiaa vuusaicai Avraañicaru abiaadāra catāvaagiāra daacatadai ana —tātdai āsuusi.

⁵⁹ Amaasi vui ājudidū ooodai dai maicarsa aliātugai agai āsuusi. Dāmos āsuusi gāsto ii dai vuusai āgā quiuupiaīndāra. Dai āoodami saagida daivusai dai ii.

9

¹ Vaidā āsuusi daivusquimi āmapācāra dai tā amo maiñāadami. Podu vuusai agai. ² Tātai aatāma mamaatārdamigada āsuusi tācacai daida itātdai:

—Gārmamaatātuldiadamiga, ¿tuisi podu vuusai idi cāli? ¿Voorā soimaasi idui gocāli isāddāda? —povārtātdai aatāma.

³ Taidā āsuusi itātdai:

—Idi cāli maisoimaasi idui tomali āddāda. Baiyoma goovai maiñāai sai poduucāi aa oodami maatāna issālicāda viaa guvucadagai Diuusi isduaaidagi. ⁴ Iñsiāsi uucami oidacagi tami oidigi daama aliāsi gāagai iñsivuaadagi aa duiñdadā agai ismaacāda giñootoi. Aimu istuigaco iscamaitis-tutuidi isaata vuaadagi tomali āmaadutai tomali ana. ⁵ Quiaa oidacatai ana tami oidigi daama ana soicāi oodami iscāga maata cācagi istumaasi Diuusi ipāliidi isivuaadagi —tātdai āsuusi.

⁶ Caaagacai gomaasi āsuusi dāvārapī sisiva dai vadāitu laachi dāvārai dai āmaiñāadami vuupuidā daama dai ādāvārai vaagiada. ⁷ Amaasi itātdai:

—Imādañi dai vacuana gāvuupuji āpiilāra ismaacāda Siloé tāgidu —tātdai āsuusi.

Siloé t_Λiya _Λlidi ootosicami oodamic_Λd_Λ. Taid_Λ _Λmaĩ_Λaadami ii dai vacoi g_Λvuu_Λpuji dai _Λpamu divia dai can_Λeeyi. ⁸ Amaasi _Λaaduñ_Λd_Λ _ΛΛmadu aa ismaac_Λd_Λ _ΛΛquioma n_Λiditadai _Λmaĩ_Λaadami icaiti:

—¿Maitasi _Λridi c_ΛΛli _Λgai vaa ismaac_Λd_Λ daacatai gataan_Λiña tumiñsi?
—asc_Λaiti _Λgai.

⁹ Vai aa icaiti:

—_Λj_Λ _Λgai vaa goovai —asc_Λaiti.

Vai aa icaiti:

—Chu, mait_Λr_Λgai d_Λmos _Λp_Λa maasi goovai —asc_Λaiti.

D_Λmos _Λc_ΛΛli _ΛΛgi pocaiti:

¹⁰ —Aan_Λava —asc_Λaiti.

Amaasi _Λgaa t_Λcacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Ducatai n_Λeeyi aapi sivi? —ast_Λt_Λdai.

¹¹ Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—_Λc_ΛΛli ismaac_Λd_Λ Suusi t_ΛΛgidu vad_Λitu d_Λv_ΛΛrai dai giñvuu_Λpujiana da-givi daid_Λ povaiñt_Λt_Λdai ansai im_Λna dai vacuanana giñvuu_Λpuji _Λpiil_Λr_Λ ismaac_Λd_Λ Siloé t_ΛΛgidu. Antai aan_Λ ii dai vacuanacai casistui aan_Λ isn_ΛΛavagi —ast_Λt_Λdai _Λgai.

¹² Amaasi t_Λcacai _Λgaa daidi it_Λt_Λdai:

—¿Vaa daja _Λc_ΛΛli? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—Maimaat_Λ aan_Λ —ast_Λt_Λdai.

¹³ Amaasi _Λoodami vaidacai _Λgai ismaac_Λd_Λ main_Λaadatadai _Λfariseo vuitapi. ¹⁴ Aid_Λsi _ΛSuusi vad_Λitu _Λd_Λv_ΛΛrai g_Λsisivaragac_Λd_Λ dai dagivi vu-upuid_Λr_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ maĩ_Λaadatadai aid_Λ _Λrib_Λstaragai tas_Λr_Λc_Λtadai.

¹⁵ Casc_Λd_Λ _Λfariseo _Λp_Λa t_Λcacai _Λc_ΛΛli dai pot_Λt_Λdai:

—¿Ducatai n_Λn_Λaaava aapi? —ast_Λt_Λdai _Λfariseo.

Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—Giñdagiviam_Λta d_Λv_ΛΛrai vagiad_Λ giñvuu_Λpuji daama antai vacoi aan_Λ dai sivi can_Λeeyi —ast_Λt_Λdai.

¹⁶ Amaasi _ΛΛmoco _Λfariseo icaiti:

—_Λc_ΛΛli ismaac_Λd_Λ idui goomasi mait_Λrootosad_Λ Diuusi, _Λgai maisiaa duu-tudai ib_Λstaragai tasai casc_Λd_Λ —asc_Λaiti _Λgai.

D_Λmos aa icaiti:

—¿Ducatai ivueeyi _Λgai naana maasi g_Λg_Λrducami isirsoimaasi ivuaadami?
—asc_Λaiti _Λgai.

Poduuc_Λ _ΛΛmoco aagai _Λmo istumaasi dai aa aagai _Λmai istumaasi. ¹⁷ Dai _Λpamu t_Λcacai _Λgai ismaac_Λd_Λ maĩ_Λaadatadai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Dai aapi p_Λt_Λiya _Λgai aagaitai _Λc_ΛΛli ismaac_Λd_Λ g_Λduaadi? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—Aan_Λ g_Λnaagidi said_Λ _Λr_Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ —ast_Λt_Λdai.

¹⁸ D_Λmos _Λjudidíu maitip_Λlidadai isvaavoitudagi is_ΛΛquioma maĩ_Λaadatadai _Λgai dai sivi can_Λeeyi casc_Λd_Λ vaí _Λgai d_ΛΛd_Λd_Λ _Λc_ΛΛli ismaac_Λd_Λ maĩ_Λaadatadai. ¹⁹ Dai t_Λcacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Idisi _Λrg_Λn_Λmara aapim_Λ ismaac_Λd_Λ pocaiti aapim_Λ sai maĩ_Λaadami vuusai? ¿Ducatai can_Λeeyi goovai sivi? —ast_Λt_Λdai _Λjudidíu.

²⁰ Taid_Λ _Λc_ΛΛli d_ΛΛd_Λd_Λ it_Λt_Λdai:

—Maat_Λ aat_Λm_Λ isidi _Λrg_Λn_Λmara dai ismaĩ_Λaadami vuusai. ²¹ D_Λmos maimaat_Λ aat_Λm_Λ isducatai sivi can_Λeeyi goovai tomali maimaat_Λ aat_Λm_Λ sioor_Λ n_Λn_Λaa_Λvatu. _ΛΛgiav_Λr t_Λcaca aapim_Λ. Goovai casi _Λrg_Λducami. _ΛΛgi goovai g_Λnaagidiamu —ast_Λt_Λdai _Λd_ΛΛd_Λd_Λ.

22 Potatadai agai abaiditai ajudidú. Ajudidú casi gnaagi aipacoga sai isamoco vaavoitudagi saida asuusi ar Cristo agai ismaacada vaavoitudagi camaviaaca agai oigaragai isvapaacadagi ajudidú quiuupaigadara. 23 Cascada acalli daldada itatadai sai tacacana marada dai sai agai casi argaducami.

24 Amaasi ajudidú apamu vai acalli ismaacada maiñaadatadai daida itatadai:

—Aagi Diuusi vataraga icaga ñioocada aapi dai maisiu asuusi. Caga maata aatama saida asuusi arsoimaasi ivuaadami —astatadai ajudidú.

25 Amaasi agai aa noragi daida itatadai:

—Aana maimaata isiarsoimaasi ivuaadami ischo ara. Mosacaasi maata aana iñsaana armaiñaadamicatadai dai sivi gia cananaava aana —astatadai.

26 Tai apamu tacaca agai daida itatadai:

—¿Tumaasi idui agai? ¿Ducatai idui pasicananaava? —astatadai agai.

27 Tai aa noragi acalli daida itatadai:

—Casian gnaagidi, ¿maitamasca aapima? ¿Tuimasi ipalidi isapamu gnaagida aana? ¿Aapima masiara vaavoituda alidi? —astatadai acalli.

28 Amaasi ajudidú vui ñiooquimi acalli daida itatadai:

—Aapiapa vaavoitudai agai damos aatama agidi Moseesacaru samicamigada. 29 Aatama maata isDiuusi ñiooqui Moseesacaru damos maimaata aatama tomali siaadara divia asuusi —astatadai.

30 Amaasi acalli aa noragi daida itatadai:

—Calio maimaata aana istumaasi tatagitoi pocaititai aapima. asuusi giñanaavatu dai vascara aapima maimaata siaadara divia. 31 Caga gamaata isDiuusi maicaa soimaasi ivuaadami baiyoma Diuusi ca mosacaasi agai ismaacada siaa duutudai Diuusi daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. 32 Tomali amo imidagai maicajiomacatadai aatama ismaadutai duaadi amoco ismaacada maiñaadami vuusai dai nanaavatu. 33 Isagai maitarDiuusi ootosadacamudai maitistutiadamudai ispoduucai ivuaadagi —astatadai agai ismaacada maiñaadatadai.

34 Amaasi agaa itatadai:

—Gadada amadu aapi arsoimaasi ivuaadami dai vascara aapi garmaatatulda alidi —astatadai ajudidú.

Daida quidamacoga vuusaitu.

35 Amaasi mai asuusi masiagaa quiupai quidigamu vuusaitu acalli ismaacada maiñaadatadai. Dai aidasi asuusi taa agai potatadai:

—¿Vaavoitudaipasi aapi Cristo Diuusi marada ismaacada tavaivaagiaindara? —tatadai asuusi.

36 Taida acalli itatadai:

—Iñaagidañi aapi sior agai nai vaavoitudagi aana —tatadai.

37 Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Nadapa. Aatagidapa. Aana —tatadai asuusi.

38 Amaasi acalli gatootonacada caquiva asuusi vuidara daida itatadai:

—Giñtaanadamiga aana gia gavaavoitudai —tatadai.

39 Amaasi asuusi itatadai:

—Aana divia tami oidigi daama dai nanaavatudada iñagai agai ismaacada maiñanai, dai agai ismaacada pocaiti sai caga maata ca Diuusi ñiooquida maatana ismaitarvaavoi baiyoma arapan ducami maiñaadami maimaatacatai —astatadai asuusi.

40 Amaasi amoco fariseo ismaacada ami daraajatadai itatadai:

—¿Povai pas caiti aapi tsai aatama maiñanai ara? —tatadai.

⁴¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IssΛΛlicΛdΛ maiñΛΛΛadamudai aapimΛ dai maimaatΛ caΛcamudai Diuusi ñiooquidΛ aidΛ gia maitΛrgΛnduñicamudai aapimΛ dΛmos aapimΛ pocaiti mΛsai cΛΛga maataΛ caΛ Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ Λrsoimaasi ivuaadami aapimΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

10

¹ Vaavuava sai sioorΛ vapacΛdagi Λmo curarΛrΛ daama sΛΛli maisiu quitaagiña sΛΛli Λgai gia ΛrΛΛsivogami. ² Λpastuuru Λgai dai nuucada Λcañiiru dai Λgai gia quitaagiña sΛΛli vapacΛi. ³ ΛcΛΛli ismaacΛdΛ quitaagiña cΛaacana dai nuucadacana Λcañiiru tucarΛ siuu duucu ami diviagi Λpastuuru Λgai otoma cupioscΛiña. Λcañiiru cΛΛ maataΛ caΛcana Λpastuuru ñiooquidΛ. Λpastuuru vapaidiña Λcañiiru poduucai istΛΛtΛgida Λgai dai vuvaidi Λgai curaraiñdΛrΛ. ⁴ Dai cavuvaidacai vΛΛsi Λcañiiru Λpastuuru baitΛqui imΛiña vaidΛ Λcañiiru oidíña. Λcañiiru cΛΛ maataΛ ñiooquidΛ Λpastuuru cascΛdΛ. ⁵ DΛmos Λcañiiru maioidátucui Λmoco ismaacΛdΛ maimaatΛ Λgai baiyoma vopooyiña Λgai maimaatΛcatai ñiooquidΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁶ ΛSuusi aagidi gomaasi ipΛliditai ismamaatΛtuldagi Λoodami naana maasi istumaasi dΛmos Λgai maimaatΛ caΛ.

⁷ Amaasi ΛSuusi Λpaamu aagidi Λoodami daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavuava iñsaanΛ ΛrΛpan ducami Λcurarai quitaagiñagadΛ siaa sΛΛli vapacΛi Λcañiiru. ⁸ VΛΛsi ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ dada maiquiaa diviacai aanΛ Λgai ΛrΛΛsivogami ducami dΛmos Diuusi mamaradΛ maioidátucui Λgai. ⁹ Vaavuava iñsaanΛ ΛrΛpan ducami Λmo quitaagiña. SioorΛ ipΛliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi giñvaavoitudaitai Λgai gia poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi. DaidΛ Λvaavoitudadami ΛrΛpan ducami cañiiru ismaacΛdΛ Λpastuuru vΛΛs tucagi vaapasai ΛcurarΛrΛ dai vΛΛs tasai nunucadai.

¹⁰ ΛΛΛsivogami dada dai mosΛcaasi mosgΛΛsidiña dai coodaiña dai siaa vuaadana naana maasi istumaasi dΛmos aanΛ divia vaidΛ Λoodami tomas-tuigaco oidaca agai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛitai dai vai sΛΛlicΛdΛ baiganΛliaracΛdΛ oidacana. ¹¹ Λmo pastuuru cΛΛ tuigacami cΛΛga nunucada gΛsosoiga cañiiru tomasi gΛmuaatu sai maicuucuna ΛsΛΛyi. Dai aanΛ ΛrΛpan ducami Λmo pastuuru cΛΛ tuigacami. ¹² DΛmos Λmo pastuuru ismaacΛdΛ maitΛrsosiacami Λgai gia mosmΛmΛraiña siuu duucu tΛΛgiagi Λmo sΛΛyi dai dadagitoi Λcañiiru. VaidΛ ΛsΛΛyi bΛbΛΛyiña Λmo Λcañiiru vaidΛ Λgaa aipaco vopooyiña. ¹³ Λpastuuru maitΛrsosiacamicana cascΛdΛ mΛmΛraiña dai maivuaamΛ Λlidiña ΛcañiirucΛdΛ.

¹⁴ AanΛ anΛrΛpan ducami Λmo pastuuru cΛΛ tuigacami ismaacΛdΛ cΛΛ maataΛ gΛsosoiga cañiiru dai Λcañiiru cΛΛ maataΛ gΛpastuuruga. ¹⁵ Poduucai isduucai Diuusi giñooga cΛΛga giñmaataΛ dai aanΛ cΛΛga maataΛ giñooca. Dai aanΛ sΛΛlicΛdΛ soiñamu sioorΛ giñvaavoitudagi dai aanΛ muuquimu vai Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi. ¹⁶ Dai oidaga aa oodami ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu ismaacΛdΛ giñvaavoituda agai ΛpΛ. Dai aanΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaidamu. Quiaa ΛrsibΛa oidacami Λgai dΛmos aimu istuigaco isΛgai ΛΛmadu aa giñvaavoitudadami ΛrΛmo aadunumΛca agai dai viaaca agai Λmo baitΛcΛaacami.

¹⁷ AanΛ muuquimu dai Λpamu duaacamu vai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi oodami. CascΛdΛ giñoigΛdai giñooca. ¹⁸ Tomali Λmaadutai maitistutuidi isgiñmuuagi ismaitiñdagitu aanΛ. VΛΛscΛrΛ iñdagitamu aanΛ mΛsgíñmuaagi

mosaan^Λ ip^Λlidi casc^Λd^Λ. Aan^Λ viaa s^Λallicami isdagituagi isgiñmuaagi dai aan^Λ viaa guvucadagai is^Λpamu duaacagi. Diuusi giñoo^Λca giñmaa s^Λallicami dai guvucadagai casc^Λd^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁹ Aid^Λsi ^Λjudidíu t^Λt^Λaañ^Λdamigad^Λ ca^Λ gomaasi ^Λamoco aagai ^Λmo istumaasi dai aa aagai ^Λmai istumaasi. ²⁰ Dai muidutai pocaiti:

—¡Goovai viaa ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ di! S^Λallic^Λd^Λ ^Λrvuiirugami goovai. Mait^Λaaagai t^Λsca^Λcagi istumaasi aagai goovai —caiti ^Λjudidíu.

²¹ D^Λmos aa icaiti:

—Isviaacamudai goovai ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ maitistutiadamudai isca^Λga ñiooquiagi poduucai isduucai ñioocai goovai. Tomali maitistutiadamudai isduaaidagi ^Λmo maiñ^Λaadami —caiti ^Λamoco.

²² Aid^Λsi ^ΛSuusi Jerusaleen^Λr^Λ daacatadai, aid^Λ ^Λrtoomococatadai. Dai aid^Λ casi ^Λr^Λvagimicatadai ismaac^Λd^Λ ivuaadana ^Λjudidíu t^Λat^Λgitoitai istuigaco idui ^Λg^Λ quiuupai. ²³ Daid^Λ ^ΛSuusi moim^Λitadai ^Λg^Λ quiuupi^Λr^Λ siaaco Solomoni portaaligad^Λ t^Λagidu. ²⁴ Daid^Λ ^Λt^Λaañ^Λdamigad^Λ ^Λjudidíu sicoli guuquiva ^ΛSuusi abaana daidi it^Λt^Λdai:

—¿P^Λascad^Λ g^Λraagida agai isbai aapi s^Λallic^Λd^Λ ^Λr^ΛCristo ischo ^Λp^Λ? —t^Λt^Λdai ^Λgai.

²⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Casiant g^Λnaagidi aan^Λ d^Λmos aapim^Λ maitiñvaavoitu. Diuusi giñoo^Λca giñmaa s^Λallicami ansaid^Λ ivuaadana aan^Λ naana maasi istumaasi g^Λg^Λrducami ismaac^Λd^Λc^Λd^Λ c^Λga g^Λmaat^Λ iñsioor^Λ aan^Λ. ²⁶ D^Λmos aapim^Λ maitiñvaavoitudai. Aapim^Λ mait^Λrgiñaaduñi vaavoitudadami casc^Λd^Λ, poduucai isduucai casig^Λnaagidi aan^Λ. ²⁷ Giñaaduñi vaavoitudadami c^Λmaat^Λ giñmamaat^Λtuldaraga daid^Λ giñ^Λmadu ajioopai. Dai aan^Λ c^Λga maat^Λ giñaaduñi vaavoitudadami. ²⁸ Aan^Λ c^Λgac^Λr^Λ vuvaidi ^Λgai vai tomastuigaco oidacana t^Λvaagi^Λr^Λ. Maitiipu sioor^Λ istutuidi isgiñvoopoidagi giñaaduñi vaavoitudadami. ²⁹ Diuusi giñoo^Λca ^Λgai daid^Λ ^Λcovai vuvaitu ^Λgai said^Λ giñvaavoitudana. Diuusi giñoo^Λca s^Λallicamigad^Λ vaamioma nam^Λga istomasioorai dai casc^Λd^Λ maitiipu sioor^Λ istutuidi isvoopoidagi giñoo^Λca giñaaduñi vaavoitudadami. ³⁰ Aan^Λ ^Λmadu giñoo^Λca viaa ^Λgai vaa s^Λallicami daid^Λ ^Λgai vaa t^Λgitoidagai dai ^Λgai vaa guvucadagai —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³¹ Amaasi ^Λjudidíu ^Λpamu vui ojoodai dai maicarsa agaitadai ^ΛSuusi.

³² Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Casivuaadana aan^Λ mui naana maasi g^Λg^Λrducami guvucadad^Λc^Λd^Λ giñoo^Λca aapim^Λ g^Λnsaagida. ¿Maasc^Λd^Λ ^Λgai^Λc^Λd^Λ giñmaicarsa agai aapim^Λ? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³³ Taid^Λ ^Λjudidíu aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Maisiu ivuaadatai aapi ^Λmo istumaasi g^Λducami aat^Λm^Λ g^Λmaicarsa agai vui ñioocaitai aapi Diuusi agaitai sai aapi ^ΛrDiuusi d^Λmos aapi ^Λrca^Λli —t^Λt^Λdai ^Λjudidíu.

³⁴ Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Diuusi ñiooquid^Λr^Λ pocaiti said^Λ ^Λdudunucami ^Λjudidíu ^Λrdidiuusi ducami. Diuusi maacai s^Λallicami casc^Λd^Λ. ³⁵ C^Λmaat^Λ aat^Λm^Λ sai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ s^Λallic^Λd^Λ ^Λrvaavoi. Dai Diuusi pocaiti sai ^Λgai ismaac^Λd^Λ Diuusi maa ^Λmo s^Λallicami ^Λrdiuusi ducami. ³⁶ Dai Diuusi ^Λcovai giñvusaitu daid^Λ giñootoi tami oidagi daama. ¿Ducatai povaiñt^Λt^Λdai aapim^Λ sai aan^Λ vui ñioocai Diuusi agaitai ansaid^Λ ^Λraan^Λ Diuusi marad^Λ?

³⁷ Aan^Λ ivueeyi naana maasi g^Λg^Λrducami. Diuusi giñoo^Λca giñmaa ^Λmo s^Λallicami casc^Λd^Λ. Dai casc^Λd^Λ ali^Λsi g^Λaaagai isaapim^Λ giñvaavoitudagi.

³⁸ Tomasi maivaavoitudai aapim^Λ istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ v^Λasc^Λr^Λ c^Λga

maatΛ aapimΛ isivuaadana aanΛ naana maasi istumaasi gΛgΛarducami dai gomaasicΛdΛ aliΛsi gΛaagai isvaavoitudagi iñsaanΛ arDiuusi maradΛ dai istΛvai aanΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ dai poduucai vaavoitudagi sai Diuusi giñooga aanΛ giñΛΛmadu daja dai sai aanΛ Diuusi giñooga ΛΛmadu daja —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁹ TaidΛ Λpamu Λjudidíu ipΛlitadai isbΛiyagi ΛSuusi dai maisagi dΛmos ΛSuusi mosdaivunu ii.

⁴⁰ Amaasi ΛSuusi Λpamu ii ΛgΛΛ aqui Jordán mΛΛmojoradΛrΛ siaaco ΛΛquioma gavapaconaitadai ΛVuaana dai ami daaca agai. ⁴¹ TaidΛ mui oodami iji dai mΛΛ nΛidamu ΛSuusi daidΛ icaiti:

—Tomasi ΛVuaana maitidui tomali Λmo istumaasi gΛdΛucami vΛΛscΛrΛ vΛΛsi istumaasi aagai Λgai agaitai idi cΛΛli sΛΛlicΛdΛ arvaavoi —caiti Λoodami.

⁴² Tai ami mui oodami vaavoitu ΛSuusi.

11

¹ Λmo cΛΛli BetaaniarΛ oidacami aliΛ coococatadai. Lázaru tΛagidu Λgai. DaidΛ ΛLázaru susuculidΛ arMaría dai Maaruta. ² María Λgai dai ΛΛquioma tΛi asaiti sigian uuvaicΛdΛ ΛSuusi ΛΛcasodΛ daama dai gΛcuupacΛdΛ gaqui. ³ DaidΛ María ΛΛmadu Maaruta ootoi Λmo piooñi sai aagidana ΛSuusi sai aliΛ coco ΛLázaru dai potΛtΛdai Λpiooñi ΛSuusi:

—GΛrbaitΛcΛaacamiga, aliΛ coco gΛaamiiguga Lázaru —tΛtΛdai Λpiooñi.

⁴ Tai mosmaí ΛSuusi daidΛ icaiti:

—Λgai oí coocodagai dai tomasi muuquiagi vΛΛscΛrΛ maisiu cascΛdΛ oí coocodagai. Λgai oí coocodagai sai poduucai gooquiΛrΛ mui oodami maatΛna issΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai Diuusi, dai sai Λoodami maatΛna ΛpΛ isaliΛ cΛΛ tuiga aanΛ Diuusi maradΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵ Tomasi ΛSuusi sΛΛlicΛdΛ oigΛdai Maaruta ΛΛmadΛ suculidΛ ΛΛmadu Lázaru

⁶ vΛΛscΛrΛ anaasi vii ΛpΛ goo tasai. ⁷ Dai gooquiΛrΛ povΛrtΛtΛdai Λgai aatΛmΛ: —TimΛda Λpamu Judeeamu —gΛrtΛtΛdai.

⁸ TΛtai aatΛmΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, maiquiaa daivusai mui tasai daidΛ Λjudidíu mΛΛca JudeeΛrΛ ipΛlidadai isgΛmaicarsagi. ¿Ducatai Λpamu mΛΛca imia Λlidi aapi? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

⁹⁻¹⁰ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—Tomali Λmaadutai maitistutuidi isgiñmuaagi maiquiaa naatocai aanΛ giñaa duiñdaga. ¹¹ GΛramiiguga Lázaru cooso dai aanΛ imia iñagai dai nΛñiituda iñagai —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹² Amaasi aatΛmΛ itΛtΛdai:

—GΛrtΛaanΛdamiga, iscooso Λgai aidΛ gia casi gΛtaumadaimi Λgai —tΛtΛdai aatΛmΛ.

¹³ PovΛrtΛtΛdai ΛSuusi potΛiya Λlidadai saidΛ Lázaru camuu. DΛmos aatΛmΛ polidadai isΛrvaavoi iscooso Λgai. ¹⁴ Amaasi ΛSuusi sΛΛli gΛraagidi dai povΛrtΛtΛdai:

—Camuu Lázaru. ¹⁵ Dai cΛΛgadu ismaiΛΛmadu daacatadai aanΛ. Poduucai vaamioma cΛΛgaduca agai aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ, vaamioma giñvaavoituda agai cascΛdΛ. Tiñda —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁶ Amaasi ΛTomás mΛsmaacΛdΛ cuate aagaiña povΛrtΛtΛdai:

—TΛoidá cascΛdΛ Λmapai cooyi aatΛmΛ —gΛrtΛtΛdai ΛTomás.

¹⁷ Tai mosaayi ΛSuusi BetaaniarΛ dai maí iscasi ΛpΛduitadai maaco tasai isyaasapi ΛLázaru. ¹⁸ BetaaniaiñdΛrΛ miaaga Jerusaleenamu parΛ goo mil dan taan sientto metro ΛΛsi. ¹⁹ Dai mui judidíu caayai dai daadiji Maaruta ΛΛmadu

María camuucuai Lázaru. ²⁰ Aidasi ʼMaaruta maí isʼSuusi camiaadimi, ii ʼagai dai mʼʼʼ vuidʼʼʼ ajia agai. Dʼʼmos ʼMaría anaasi quiiyʼʼʼ vii. ²¹ Daidʼʼ ʼMaaruta itʼʼʼdai ʼSuusi:

—Giñtʼʼaanʼdamiga, istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiʼʼʼgi.

²² Dʼʼmos cʼʼʼ maatʼʼ aanʼ sai Diuusi iduñia agai tomastumaasi istumaasi aagida aapi —tʼʼʼdai ʼMaaruta.

²³ Taidʼʼ ʼSuusi itʼʼʼdai:

—Gʼʼsiʼʼʼʼgi ʼpamu duaacamu —tʼʼʼdai ʼSuusi.

²⁴ Taidʼʼ ʼMaaruta itʼʼʼdai:

—ʼʼʼ, cʼʼʼga maatʼʼ aanʼ sai ʼpamu duaaca agai ʼagai siʼʼʼscadʼʼ aiyagi istuigaco duduaacagi vʼʼʼsi coidadʼʼ —tʼʼʼdai ʼMaaruta.

²⁵ Amaasi ʼSuusi itʼʼʼdai:

—Aanʼʼʼʼ ʼagai dai ʼpamu duduaacalda iñagai coidadʼʼ sitomastuigaco oidacamu ʼagai. Sioorʼ giñvaavoitudai tomasi muuquiagi vʼʼʼʼscʼʼʼʼ tomastuigaco oidaca agai tʼʼvaagiʼʼʼʼ. ²⁶ Dai sioorʼ oidaga giñvaavoitudaitai ʼagai gia maiimia agai ʼDiaavora ʼʼmadu. ¿Vaavoitudaipʼʼsi aapi imaasi? —tʼʼʼdai ʼSuusi.

²⁷ Taidʼʼ ʼMaaruta itʼʼʼdai:

—ʼʼʼ, vaavoitudiana isaapi ʼʼʼCristo, Diuusi maradʼ ismaacʼʼʼdʼ tʼʼvai tʼʼvaagiaiñdʼʼʼʼ. ʼagai vaa ismaacʼʼʼdʼ tʼʼvʼʼpi nʼʼʼracatadai aatʼʼʼ —tʼʼʼdai ʼMaaruta.

²⁸ Caaagidi ʼMaaruta gomaasi dai ii dai duudusali aagidi gʼʼsuculi María dai potʼʼʼdai:

—Gʼʼʼmamaatʼʼtuldiadami cadivia dai gʼʼvaidi —astʼʼʼdai ʼMaaruta.

²⁹ Amaasi mosmaí ʼagai gomaasi dai cʼʼquiva dai ii dai mʼʼʼ viaatuli ʼSuusi.

³⁰ Maiquiaa vaatadai ʼSuusi caayʼʼʼʼ. Quiaa momʼʼʼca cʼʼaacatadai ʼagai siaaco aayi ʼMaaruta. ³¹ Aidasi ʼjudidíu ismaacʼʼʼdʼ quiiyʼʼʼʼ daraacatadai ʼʼmadu ʼMaría tʼʼʼ isʼʼagai todian duucui cʼʼquiva dai otoma vuusai oidi ʼagai ʼMaría. ʼagai povʼʼʼʼliditadai isimia agai ʼagai mʼʼʼca siaaco yaasapi ʼsiʼʼʼgidʼʼ dai ami suaacada agai.

³² Amaasi aʼcai ʼMaría mʼʼʼca siaaco cʼʼaacatadai ʼSuusi gʼʼtootonacʼʼʼdʼ cʼʼquiva ʼagai ʼSuusi vuidʼʼʼʼ daidʼʼ itʼʼʼdai:

—Giñbaitʼʼcʼʼaacamiga istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiisi —tʼʼʼdai ʼMaría.

³³ Mostʼʼʼgacai ʼSuusi issuanʼi ʼjudidíu ʼʼmadu ʼMaría sʼʼʼlicʼʼʼdʼ soigʼʼʼli ʼagai. ³⁴ Daidʼʼ itʼʼʼdai:

—¿Vaaco yaasa aapimʼ ʼagai? —tʼʼʼdai ʼSuusi.

Tai ʼagai itʼʼʼdai:

—Gʼʼʼtʼʼaanʼdamiga tiñda pai nʼʼida —tʼʼʼdai ʼagai.

³⁵ Taidʼʼ ʼSuusi sosoa. ³⁶ Amaasi ʼjudidíu icaiti:

—Dañi sʼʼʼlicʼʼʼdʼ oigʼʼdaitadai goovai —caiti ʼjudidíu.

³⁷ Dʼʼmos ʼʼmoco icaiti:

—Idi cʼʼʼli nʼʼʼʼaavatu ʼmaiñʼʼaadami. Cʼʼʼga istuidimudai goovai issoiñagi ʼLázaru simaimuuquimudai ʼagai —caiti ʼagai.

³⁸ Taidʼʼ ʼSuusi ʼpamu soigʼʼʼli aidasi caaijimi ʼtʼʼʼjovai siaaco yaasapi ʼLázaru. Dai ʼtʼʼʼjovai vaacʼʼaacʼʼʼdʼ daja ʼmo odai gʼʼducami. ³⁹ Taidʼʼ ʼSuusi itʼʼʼdai:

—Maigovaiavʼʼr daasa goodai —tʼʼʼdai ʼSuusi.

Taidʼʼ ʼMaaruta suculidʼ ʼmuuquiadʼ itʼʼʼdai:

—Giñtʼʼaanʼdamiga, casi ʼpʼʼdʼui maaco tasai ismuu goovai dai galiuvai goovai nai iñʼʼlidi aanʼ —tʼʼʼdai ʼMaaruta.

40 Damos ASuusi itatadai:

—¿Maitasi arvaavoi saida gaaagidi aan isvaavoitudagi aapi naidagi isDiuusi sallowada viaa guvucadagai? —tatadai ASuusi.

41 Amaasi maigovai dai agai oodai. Taida ASuusi tai nanaava daida itatadai Diuusi gaoga:

—Giñoga, baigiñlidi aan aapicada isgiñcancana aapi siuu duucu gñiooquiada aan. 42 Caga maata aan isvasscaga giñcancana aapi damos sivi poduucai gaaagidi aan sai vassidi oodami ismaacada tanasi guuca vaavoitudagi isaapi giñootoi —tatadai ASuusi.

43 Dai capotacai ASuusi cavami iña daida itai:

—¡Lázarú vuusaiñi! —tatadai.

44 Tai vuusai muuquiada dai quiaa biisapicatadai noonoida dai acasoda amo icusi tavallducamicada. Daida vuivasada ara quiaa biisapi amo icusada. Taida ASuusi itatadai:

—Upanavurai vaid istuida aimaraiña —tatadai ASuusi.

45 Dai muidutai ajudidú ismaacada oidatucuitadai María vaavoitu ASuusi naiditai isapan duaacali ASuusi Lázarú. 46 Damos amoco ajudidú ismaacavudaga vata ASuusi iji dai naida agai fariseo dai agidi istumaasi idui ASuusi. 47 Amaasi fariseo amadu tataanadamigada apapaali ganapapagi ajudidú dudunucami daida itatadai:

—¿Tuma duuna aatama? Idi calli ivueeyi mui naana maasi garducami.

48 Ismosdagitu aatama dai maitiduniagi tomali amo istumaasi muidutai vaavoituda agai agai daida tataanadamigada romamanu dadimu dai daitudamu garquiupaiga gducada dai garcodamu —tatadai ajudidú.

49 Damos amoco vaamioma tataanadamigada ajudidú saagida ismaacada Caifási tagidu dai aida uumira agai rbaitacaacamigada apapaali aa noragi daida itatadai:

—Vupuiirugami aapima, maimaata tomali amo istumaasi. 50 Maimaata aapima isvaamioma arcagai aatama garvatar ismuuquiagi amo calli vassidi oodami vatar dai poduucai maiugitimu vassidi oodami —astatadai Caifási.

51 Damos Caifási pocaiti maisiu poduucai tagitoitai agi agai baiyoma agai rbaitacaacamigada apapaali cascada Diuusi poduucai tagitoli agai ismuuquiagi ASuusi ajudidú vatar. 52 Dai maisiu moscaasi ajudidú vatar muuquia agaitadai ASuusi baiyoma vassidi oodami ismaacada aipa oidaga vassidi oidigaga. 53 Aida tasaga abiaadaga tataanadamigada ajudidú gagaagaimi isducatai muaagi ASuusi.

54 Cascada ASuusi camaiamarai caayana ajudidú saagida. Baiyoma ii agai Judeeaiñdaga maa Efraiinamu amo ali quiiyaga oidigana ugidana. Dai movaasi daraaja aatama amadu ASuusi.

55 Aida camiaadimitadai siaa duudagai istuigaco ajudidú tagitoiña aidasi Diuusi cagacaga vuvaitu cajiudad Ejiipituaiñdaga. Siaa duudagai pascua tagidu. Dai mui oodami aali quiiquaiñdaga iji Jerusaleenamu dai ami iduni agai istumaasi gaagaitadai siduniagi maiquia acai agaa siaa duudagai. 56 Gagaagaimi oodami ASuusi dai agaa quiupira guccatadai dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Tumaasi tagitoli aapima? ¿Bais divimu ASuusi sivi siaa duudagara? —ascaiti.

57 Fariseo amadu tataanadamigada apapaali gaaagidi sai siora matiagi siaaco daja ASuusi sai agidaña vaid ajudidú bajiagi ASuusi.

12

¹ Quiaa viagacatadai naadami tasai isaayagi asiaa duudagai taid Suusi ii Betaaniumu. Ami oidacatadai Lázaru agai vaa ismaacada Suusi apamu duaacali coidada saagidaiñdara. ² Tai ami oodami vai Suusi sai gauugana. Taid Maaruta gabibi dai Lázaru meesa vuidara daiva Suusi amadu. ³ Amaasi María vuua para taucami litro asaiti sigian uvadami salicada namacami. Dai tai agai asaiti Suusi acasoda dai gacupacada gaqui. Tai salicada sigian uvaitu vasi aquiara. ⁴ Amaasi Udasi Iscaliote amo maatar damigada Suusi ñiooqui Suusi. Agai vaa Udasi arSimuñi marada daida gatagida agaitadai Suusi daida potadai:

⁵ —¿Tuisi maitagagaara idi asaiti sigian uvadami? Caga gvuiimudai para vaic sientu piisu dai gacada soñamudai aatama soitutuigami —tadai Udasi.

⁶ Damos Udasi potadai maisiu soigaliditai agai soitutuigamicada baiyoma arasivogami agai cascada pocaiti. Agai argartumiñsiga nuucadacamicatadai dai garasidiña. ⁷ Amaasi Suusi itadai:

—Daigitoñi gooqui. Dagitoñi vai bai daasana goovai gogaa asaiti ismaacada vii asta masalascada giñyaasagi. ⁸ Vascara oidaca agai soitutuigami gansaagida varai soicada damos aana maivascara oidacamu aapima gansaagida —tadai Suusi.

⁹ Muidutai judidú mai isSuusi Betaaniara daacatadai. Dai maca iji maisiu mosacaasi naidi aliditai Suusi damos naidi aliditadai Lázaru ara. Agai vaa Lázaru ismaacada Suusi duaacali coida saagidaiñdara. ¹⁰⁻¹¹ Dai muidutai judidú mai isSuusi duaacali Lázaru dai cascada gajiaadara viaa judidú vaavoidaragada dai vaavoitudaimi Suusi. Cascada atlaaanadamigada apapaali bai idui ismuaagi Lázaru ara.

¹² Mui oodami Jerusaleenara dada gosiaa duudagara. Dai cajioma oodami sai siaadico divia agaitadai Suusi Jerusaleenara. ¹³ Amaasi oodami guicuma souvali maamarada dai iji dai mala vuidara aayi Suusi dai iñaquimi daida icaiti:

—Alii siaa duutudai aatama Diuusi. Aatama ipalidi sai Diuusi ali cagacara najadagi aráigada judidú ismaacada divia Diuusi guvucadadada —caiti oodami.

¹⁴ Taid Suusi ta amo asñiitu dai dan daiva poduucai isduucai gaaagidi Diuusi ñiooquituldiadamigada Diuusi ñiooquidara dai podu ooja:

¹⁵ Maitavar duduaadicuda aapima Jerusaleenara oidacami.

Dañi baramai gáraiga amo asñiitu dan daitugai.

Asduu ooja Diuusi ñiooquidara.

¹⁶ Aida aradui gomaasi maimai aatama maatar damigada Suusi istuusi podui. Damos gooquilara aidasi Suusi apamu nora tavaagiamu aida gita gitu aatama isDiuusi ñiñoquituldiadamigada ooja Diuusi ñiooquidara aagaitai Cristo dai sai poduucai aradunia agaitadai.

¹⁷ Oodami ismaacada moguucacatadai Suusi amadu aidasi agai vai Lázaru quiaa yaasapicatai agai dai naidi agai isSuusi duaacali Lázaru coidada saagidaiñdara aagidi aa oodami istumaasi naidi. ¹⁸ Cascada iji oodami dai mala vuidara aayi Suusi. Caa maata oodami isSuusi idui amo istumaasi gaducami. ¹⁹ Amaasi fariseo aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Dañi. Maitistutuidi aatama isbaiyagi asuusi sivi. Vascatai oidátucui agai cascada —ascaiti afariseo.

²⁰ Aoodami saagida ajiopaitadai amo giliego. Agai dada Jerusaleenara sai siasa duutuda agai Diuusi siasa duudagara. ²¹ Dai agai miaadara guuquiva aPiili ismaacada arBetasaidara oidacami. Betasaida aramo ali quii Galilea davarilara. Daid aoodami giliego itadai aPiili:

—Aapi cali, aatama naida aralidi asuusi —astadai giliego.

²² Taid aPiili ii dai aagidi aAndara. Taid vagoocatai iji dai aagidi asuusi. ²³ Amaasi asuusi itadai:

—Aan aragai ismaacada viaa amo samicami dai caayi istuigaco matiagi oodami isvaamioma namaga giñsamicamiga sitomasmaascada samicami.

²⁴ Vaavuava isamo caida tligi vascara mosali maduacana asta masiascada asiagi vai vusaci vupusiada dai galarai vai ugiatai astuca dai muuratai vai muidarai tligi. ²⁵ Sioora ivuaadagi aagi istumaasi ipalidi, agai gia iimimu aDiaavora amadu, damos sioora maiivuaadagi aagi istumaasi ipalidi tami oidigi daama agai gia calgacara vuusaimu dai tomastuigaco oidacamu tavaagilara. ²⁶ Isamaadutai giñsoicada liadagi gaagai isgiñoidátucudagi dai tomasiaaco aimarda aan movaasi aimradagi agai ara. Dai sioora giñsoici, giñooga calgacara najada agai, agai.

²⁷ Camuquiadan tada aan soigñaliditai. Damos vascara maiaagidamu aan giñooga sai giñsoñana ismaisii soimaasi taatagi aan. Aan divia tami oidi daama dai soimaasi taata ñagai dai muuquia ñagai oodami vatar, cascada maiaagidamu aan giñooga sai giñsoñana nai maisoimaasi taata aan. ²⁸ Baiyoma aagidamu aan giñooga sai vasi oodami maatna sai Diuusi arbaicacacamigada vasi oidigi dama oidacami dai sai vascatai siasa duutuadagi Diuusi —tadai asuusi.

Amaasi ñioo Diuusi tavaagiañdara daida itadai agai asuusi:

—Aoodami gia maat isaapi siasa giñduutudai soimaasi taatamai aapi cascada —tadai Diuusi.

²⁹ Taid aoodami ismaacada novaasi guccatadai daida cai isDiuusi ñioo icaiti sai covoi oidigi dai aa oodami icaiti:

—Amo taañicaruda Diuusi ñiooqui —caiti.

³⁰ Amaasi asuusi potadai aoodami:

—Pocaiti giñooga sai aapima maatna isagai calgacara giñalidi.

³¹ Camiaadimi istuigaco camainamaca agai aDiaavora samicamigada tami oidigi daama baiyoma aan iñsamicamiga namaca agai. ³² Dai masiascada giñsiisagi curusiaba Diuusi soña agai muidutai vasi oidigi daama sai giñvaavoitudana —tadai asuusi.

³³ Potadai asuusi sai maatna aoodami isducatai muuquia agai agai.

³⁴ Taid aoodami aa noragi daida itadai:

—Diuusi ñiooquidara pocaiti saida aCristo tomastuigaco oidaca agai. ¿Ducata caiti aapi saida aoodami siisapa agai amo curusiaba agai ismaacada viaa amo samicami? ¿Sioora agai ismaacada viaa amo samicami? —tadai aoodami.

³⁵ Amaasi asuusi itadai:

—Aan quiaa daacamu aapima amadu ara chi qui tasai dai ganmamaatulda ñagai aan. Calgavar giñaca aapima istumaasi ganaagidi aan vai poduca calgacara oidacagi dai calgacara vuvaquiagi. Sioora maicalgacara oidaga maimaata siaaco iimia agai coocai. ³⁶ Alia gaagai isvaavoitudadagi aapima istumaasi ganmamaatuldi aan quiaa daacatai

aan^Λ aapim^Λ g^Λn^ΛΛ^Λmadu vai poduuc^Λai c^ΛΛgac^Λr^ΛΛ oidaca aapim^Λ —t^Λt^Λdai^Λ ^ΛSuusi.

Caaagidac^Λai ^ΛSuusi imaasi ii abiaad^Λr^ΛΛ dai g^ΛΛ^Λsto taid^Λ ^Λoodami camait^ΛΛ.

³⁷ ^ΛSuusi idui mui naana maasi istumaasi g^Λr^Λg^Λr^Λducami ^Λoodami vuitapi d^Λmos v^ΛΛsc^Λr^ΛΛ maivaavoitu ^Λgai. ³⁸ Poduuc^Λai ^Λp^Λd^Λui istumaasi gaaagidiñ^Λ D^Λuusi ñiooquituldiadamigad^Λ Isaíacaru pot^Λt^Λdai^Λ ^Λgai D^Λuusi:

Giñ^ΛD^Λuusiga baitoma tomali ^Λmaadutai maivaavoitu aid^Λsi aagidi aat^Λm^Λ g^Λñiñiooquituldiadamiga g^Λñiooqui ^Λoodami.

Tomasi ^Λoodami n^Λidi iss^Λlic^Λd^ΛΛ viaa aapi giñ^ΛD^Λuusi guvucadagai v^ΛΛsc^Λr^ΛΛ maimaat^Λ n^Λidi istumaasi ^Λp^Λd^Λui.

Ast^Λt^Λdai^Λ Isaíacaru.

³⁹ Dai Isaíacaru ooja ^Λp^ΛΛ istuisi maitistutuidi ^Λoodami isvaavoitudagi dai podu ooja:

⁴⁰ N^Λijadamu ^Λgai istumaasi ivueeyi D^Λuusi d^Λmos D^Λuusi maidagito ismaat^Λ n^Λijadagi.

Ducami iscuupicagi vuupuid^Λ.

Ca^Λ ^Λgai D^Λuusi ñiooquid^Λ d^Λmos D^Λuusi maidagito ismaat^Λ ca^Λcagi.

Dai D^Λuusi pocaiti: “^Λgai mai^Λma duuc^Λai g^Λnt^Λt^Λgito ^Λlidi dai mait^Λnvaavoitu vai poduuc^Λai c^ΛΛgac^Λr^ΛΛ g^Λn^Λvuvaidan aan^Λ”, ascaiti D^Λuusi.

Asduuc^Λai ooja Isaíacaru.

⁴¹ Pocaiti Isaíacaru aagaitai ^ΛCristo. Isaía n^Λidi ^ΛCristo g^Λcoosigar^ΛΛ dai poduuc^Λai maí iss^Λlic^Λd^ΛΛ vaamioma viaa guvucadagai ^ΛCristo sitomasioor^Λ dai isvaamioma t^Λaan^Λi sitomasioor^Λ.

⁴² D^Λmos v^ΛΛsc^Λr^ΛΛ muidutai ^Λjudidíu t^Λaan^Λdamigad^Λ vaavoitu ^ΛSuusi d^Λmos maiaagidi v^ΛΛsi oodami. ^Λgai ^Λb^Λidi ismaat^Λmudai ^Λfariseo. ^Λgai camaidagitu isvaapaquiagi ^Λquiupaigad^Λr^Λ. ⁴³ Vaamioma oojoidi ^Λgai is^Λoodami c^ΛΛgac^Λr^ΛΛ n^Λijadagi si^ΛD^Λuusi.

⁴⁴ ^ΛSuusi cavami iñ^Λ daid^Λ icaiti:

—Tomasioor^Λ sioor^Λ iñ^Λvaavoitudagi ^Λgai vaavoitudai ^Λp^ΛΛ D^Λuusi giñ^Λooga. ^Λgai ^Λgai daid^Λ giñ^Λootoi. ⁴⁵ Dai tomasioor^Λ sioor^Λ maat^Λ istuiga aan^Λ c^ΛΛga maat^Λ istuiga ^Λgai ismaac^Λd^ΛΛ giñ^Λootoi. ⁴⁶ Aan^Λ andivia tami oidigi daama vai ^Λoodami maat^Λna istumaasi D^Λuusi ip^Λlidi isivuaadagi dai divia aan^Λ sai sioor^Λ giñ^Λvaavoitudagi camaisoimaasi ivuaadagi. ⁴⁷ Tomasioor^Λ sioor^Λ ca^Λcagi istumaasi gaaagiada aan^Λ dai maitiñ^ΛΛgiadagi aan^Λ mait^Λr^Λgai ismaac^Λd^ΛΛ gaaagida iñ^Λgai isducatai soimaasi taata ^Λgai ^Λgai. Aan^Λ divia tami oidigi daama sai c^ΛΛgac^Λr^ΛΛ vuuvac^Λna oodami, dai maisiu aagida iñ^Λgai oodami isducatai soimaasi taata ^Λgai ^Λgai. ⁴⁸ Tomasioor^Λ sioor^Λ gajiaad^Λr^Λ giñ^Λviaa aan^Λ dai maivaavoitudai giñ^Λiooqui ^Λgai gia s^Λlic^Λd^ΛΛ soimaasi taata ^Λgai si^ΛΛscad^ΛΛ caugiti^Λgi oidigi. Giñ^Λmamaat^Λtuldiaragac^Λd^ΛΛ c^ΛΛga g^Λmaat^Λmu is^Λgai ^Λrsoimaasi ivuaadami. ⁴⁹ Istumaasi aagai aan^Λ mait^Λraan ^Λgi giñ^Λiooqui baiyoma aan^Λ aagai mos^Λcaasi istumaasi ip^Λlidi giñ^Λooga. ^Λgai giñ^Λootoi daid^Λ giñ^Λagidi istumaasi g^Λnaagida aan^Λ dai istumaasi g^Λnmaat^Λtuldiagi aan^Λ. ⁵⁰ Dai c^ΛΛ maat^Λ aan^Λ sai istumaasi giñ^Λagidi giñ^Λooga ansai gaaagidana gomaasic^Λd^ΛΛ c^ΛΛgac^Λr^ΛΛ vuvac^Λi oodami. Casc^Λd^ΛΛ aan^Λ angaaagidi mos^Λcaasi istumaasi giñ^Λt^Λjai giñ^Λooga ansai gaaagidana —caiti ^ΛSuusi ^Λoodami.

¹ Dai cayoga aayitadai asiaa duudagai istuigaco judidíu tatagitoiña aidasi Diuusi cagacara vuvaitu Ejiipituaiñdara, mosamo tasai vanga. Camaatcatadai asuusi iscaaayi istuigaco daivunu imia agai agai idi oidigaiñdara dai apamu noragia agai maca siaaco daja oogada. asuusi salicada oigadai vasi ismaacada vaavoitudai agai tami oidi daama, vasi gaibadagacada oigadai agai.

² Dai asuusi amadu aatama mamaatardamigada gacueeyitadai tucara. Taida aquoma abiaadara diaavora divia Simuñi marada Udasi Iscaliote amadu dai ipalitu isgatagida agai asuusi sai bana agai ismaacada vuidara vaatcatadai. ³ asuusi maatcatadai isDiuusi oogada agai ootoi tami oidi daama tvaagiaiñdara dai isapamu gaamu aa gasiagi Diuusi amadu. Dai agai maatcatadai apa isoogada camaa guvucadagai sai taanaña vassiacatai. ⁴ Daida quiaa acueeyitadai asuusi amadu aatama mamaatardamigada dai cquiva agai dai maigo dai gdaamanaga yuucusi dai bai amo gaquidacarui dai gpuraan vuu. ⁵ Amaasi toa suudagi amo vaateejarai dai gaagacai gvacuañimi garacaso aatama mamaatardamigada. Dai gaquigi gaquidacarucada ismaacada gpuraana vuutadai.

⁶ Dai aidasi vacuaaña agaitadai agai asimuñi Piiduru acasoda agai potadai:

—¿Aana iñacaso psvacuaana agai apa? —tadai.

⁷ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Sivi maimaata nidi aapi istuma vueeyi aana dmos gooquira gia maata naidamu aapi —tadai.

⁸ Damos asuusi itadai:

—Aana giñacaso gia tomali amo imidagai maitiñvacuaañdamu aapi —tadai.

Taida asuusi itadai:

—Ismaivacuaana aana gacaso aida gia aapia maitargiñaduñi —tadai.

⁹ Taida asimuñi Piiduru itadai:

—Giñbaitacacamiga aida gia maisiu mosacaasi giñacaso vacuaanamu aapi, gaagai psvacuaanagi aapi giñnoonovi daida giñmoo apa —tadai.

¹⁰ Damos asuusi itadai:

—Siora utudami gnvapaaviagi maitaagai isvasi tuucugada vacuaanagi mosacaasi acasoda gaagai isvacuaanagi. Dai aapima cavuaañicam vii dmos maisiu vascatai —tadai asuusi.

¹¹ Cal mai asuusi siora tagida agaitadai, cascada pocaiti sai maivascatai vuaañicam vii, poduucai tiya lidi asuusi isarsoimaasi ivuaadami agai ismaacada tagida agaitadai.

¹² Dai canaato vacuaañdakai asuusi aatama mamaatardamigada acasoda apamu gai gdaamanaga yuucusi dai apamu daiva meesa vuidara. Daida itadai aatama mamaatardamigada:

—¿Maatamasi nidi aapima istumaasi idui aana aapimacada? ¹³ Aapima mamaatatuldiadami dai baitacacami giñaagai daida arvaavoi iñsaana armamaatatuldiadami daida rbaitacacami cascada poduucai caga aagai aapima. ¹⁴ Dai aana iñsmacada argamamaatatuldiadamiga daida rgabaitacacamiga cavacoi aana aapima ganacaso cascada aliasi gaagai masiaipacoga gnvacuaañdiadagi aapima ganacaso. ¹⁵ Aapima aliasi gaagai masivuaadagi apa isducatai ivueeyi aana. ¹⁶ Vaavuava istumaasi ganaagidi aana sai tomali amo piooñi maivaamioma namaga isgaaamu dai tomali amo ootocami maivaamioma namaga sia agai ismaaca ootoi. ¹⁷ Masimaata cal aapima vasi imaasi dai agiditai cal salicada baiganliadamu aapima.

¹⁸ Dai aanΛ maivΛascatai gΛnaagai aagaitai mΛsaidΛ arsoimaasi ivuaadami. CΛΛ maata ismaacΛdΛ acovai vuvaitu aanΛ. Dai vΛascara aliΛsi glaagai isΛpΛduñiagai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidarΛ dai poduucai aagai: “Agai vaa ismaacΛdΛ giñΛΛmadu acueeyi casi giñvuidarΛ gai”, caiti Diuusi ñiooquidarΛ. ¹⁹ GΛnaagidi aanΛ imaasi maiquiaa ΛpΛduucai vai poduucai siΛascadΛ ΛpΛduñiagi aapimΛ vaavoitudana iñsaana arΛgai iñsmaacΛdΛ aagai aanΛ. ²⁰ Vaavuava istumaasi gΛnaagidi aanΛ sai siorΛ miaadΛgidagi giñootosa Λgai gia giñmiaadΛgi aanΛ ΛpΛ dai siorΛ giñmiaadΛgidagi aanΛ Λgai gia miaadΛgi Λgai ismaacΛdΛ giñootoi —gartΛtdai ΛSuusi.

²¹ Caaagidacai ΛSuusi imaasi sΛlicΛdΛ soigΛΛli Λgai dai sΛli aagidi dai potΛtdai:

—Vaavuava isΛmaadutai aapimΛ giñtΛΛgida agai saidΛ giñbΛΛna giñvuidarΛ vΛΛtΛcami —tΛtdai ΛSuusi.

²² Amaasi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai aipaco gΛrnΛΛidimi vΛascatai maimaatΛcatai ismaacΛdΛ aagai ΛSuusi.

²³ AanΛ ΛSuusi abaana daivacai gauu. AanΛ aliΛsi giñoigΛdaiña ΛSuusi.

²⁴ VaidΛ ΛSimuñi Piiduru gΛnoovicΛdΛ giñsisigidi ansai tΛcacana siorΛ aagai Λgai. ²⁵ Amaasi aanΛ aabanion daiva ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

—GiñbaitΛcΛacamiga. ¿VoorΛ aagai aapi? —tΛtdai aanΛ.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi giñaa noragi daidΛ povaiñtΛtdai:

—VadΛidamu aanΛ laachi paana dai siorΛ maaquia aanΛ Λgiava Λgai —iñtΛtdai.

Amaasi vadΛitu laachi paana dai maa ΛUudasi. Λgai armaradΛ Simuñi Iscaliote. ²⁷ Dai mosbΛi ΛUudasi Λpaana daidΛ ΛDiaavora vaa ibΛdagarΛ Λgai. Amaasi ΛSuusi itΛtdai ΛUudasi:

—Istumaasi iduñia agai aapi, otoma iduñi tuduidi —tΛtdai.

²⁸ DΛmos tomali Λmaadutai ismaacΛdΛ mees vuidarΛ daraaja maimaata caΛ istuusi potΛtdai ΛSuusi. ²⁹ ΛUudasi Λgai dai bai darasacana vΛascatai tumiñsigadΛ cascΛdΛ Λmadutai poduucai gΛntΛΛgito sai Suusi tΛaanΛi issavada Λgai Λmo istumaasi ΛtumiñsicΛdΛ Λsiaa duudagarΛ vΛatarΛ siΛpΛ maaquiagi Λmo istumaasi Λsoituutuigami. ³⁰ Dai mosgau Λpaana ΛUudasi dai vuusai quiidigamu. Dai casi artucarΛcatadai.

³¹ Dai mosvuusai ΛUudasi taidΛ ΛSuusi potΛi:

—Sivi gia maatΛmu oodami issΛlicΛdΛ viaa aanΛ guvucadagai aanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami. Dai maatΛmu ΛpΛ issΛlicΛdΛ siaa duutudai aanΛ Diuusi giñooga muucucai aanΛ curusiaba sai cΛgacarΛ vuvacΛna oodami poduucai isduucai Λgai ipΛlidi. ³² SiΛascadΛ aanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami tΛΛgidagi Λoodami isDiuusi giñooga sΛlicΛdΛ viaa guvucadagai aidΛ gia Diuusi giñooga tΛΛgidamu oodami issΛlicΛdΛ viaa aanΛ guvucadagai ΛpΛ. Dai otoma iduñimu Λgai gomaasi. ³³ Giñaaduñi camaitΛvΛpi daacamu aanΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu. AapimΛ giñgaagamu dai maitiñtΛΛgimu. Dai aanΛ angΛnaagidi aapimΛ Λpan duucai aagidi aanΛ ΛjudidΛ sai mΛca siaaco imiagi aanΛ, aapimΛ maitistutuidi isiimiagi. ³⁴ Dai aanΛ gΛnaagidi idi ñiooqui utudui sai aapimΛ aipacoga gΛnoigΛdaiña. Poduucai isduucai gΛnoigΛdai aanΛ poduucai ΛpΛ aliΛsi glaagai mΛsiaapimΛ aipacoga gΛnoigΛdagi. ³⁵ Vai poduucai vΛΛsi oodami oidi daama cΛga maatΛmu mΛsiaapimΛ argiñmamaatΛrdamiga —tΛtdai ΛSuusi.

³⁶ TaidΛ ΛSimuñi Piiduru itΛtdai:

—GiñbaitΛcΛacamiga, ¿pa imia agai aapi? —tΛtdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—MΛΛca siaaco imia iñagai aanΛ aapi maitistutuidi isiñoidági sivi, dΛmos gooquiΛrioma giñoidámu aapi —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁷ Amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ¿tuisi maitistutuidi aanΛ isΛoidá sivi? AanΛ baigiñduu iñsmuuquiagi aapi gΛvΛΛtarΛ —tΛtΛdai.

³⁸ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Mospocaiti aapi isbaigΛduu pΛsmuuquiagi aanΛ giñvΛΛtarΛ. Baiyoma sivi tucarΛ maiquiaa cucuicai Λtacucu potΛimu aapi vaicojo ismaitΛgiñmaatΛ.

14

¹ MaitavΛrvuaamΛ ΛnΛliada aapimΛ. CΛΛgavΛr vaavoitudada Diuusi dai cΛΛgavΛr giñvaavoitudada aanΛ ΛpΛ. ² MΛΛca siaaco daja giñooga muidu baabaqui. Dai mΛΛca imia iñagai aanΛ dai movai duuñimu aanΛ siaaco oidaca aapimΛ. IsmaitΛrvaavoicamudai imaasi aanΛ gia maitΛnaagidamudai. ³ Dai caimΛcai aanΛ bai duuñimu siaaco oidaca aapimΛ aidΛ gia Λpan divimu aanΛ daidΛ gΛnvaidacamu aanΛ vai aapimΛ oidacagi aan iñΛΛmadu. ⁴ AapimΛ gia cΛΛ maatΛ siaaco imia iñagai aanΛ dai maatΛ ΛpΛ voi —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵ TaidΛ ΛTomás itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga aatΛmΛ maimaatΛ siaaco imia agai aapi. ¿Duucata maatΛna aatΛmΛ voi? —tΛtΛdai.

⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ voi iñducami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ cascΛdΛ aanΛcΛdΛ aimu aapimΛ mΛΛca siaaco daja Diuusi. Dai aanΛcΛdΛ maatΛmu istumaasi Λrvaavoi. Dai aanΛ gΛnmaacai ibΛdagai utudui. MosΛcaasi sioorΛ giñvaavoitudagi aimu mΛΛca siaaco daja giñooga. ⁷ IscΛΛga maatΛmudai aapimΛ iñsioorΛ aanΛ aidΛ gia maatΛmudai aapimΛ giñooga ΛpΛ. DΛmos sivi maatΛ aapimΛ Λgai canΛidi Λgai cascΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁸ TaidΛ ΛPiili itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, gΛrdagitoñi tΛsnΛida aatΛmΛ Diuusi gΛrooga. MosΛcaasi gomaasi ipΛlidi aatΛmΛ —tΛtΛdai ΛPiili.

⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Piili, mosΛΛ tΛvΛpi daja aanΛ gΛnΛΛmadu. ¿Ducatai maitiñmaatΛ aapimΛ quiaa? SioorΛ giñnΛidi Λgai nΛidi giñooga ΛpΛ. ¿Tuiπasi giñaaagidi iñsaana gΛndagituagi mΛsnΛidagi aapimΛ Diuusi gΛrooga? ¹⁰ ¿MaitapΛsvaavoitudai aapi ismosΛmadugan tuutuiga aanΛ ΛΛmadu gΛrooga? Idi ñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ maisiu Λagi giñtΛgitoidacΛdΛ aagi aanΛ. GΛrooga Λgai daidΛ giñΛΛmadu daja daidΛ giñmaa guvucadagai isiduuna aanΛ aa duiñdagadΛ Λgai. ¹¹ Giñvaavoitudavurai aapimΛ isΛmadugan tuutuiga aanΛ ΛΛmadu gΛrooga. Ismaitiñvaavoitudai mosΛcaasi giññiooquicΛdΛ aidΛ gia giñvaavoitudavurai aapimΛ Λnaana maasi gΛgΛrducamicΛdΛ iñsmaacΛdΛ ivuaadana aanΛ. ¹² SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi isΛgai ismaacΛdΛ giñvaavoitudai iduuñimu ΛpΛ naana maasi gΛgΛrducami poduucai isduucai ivueeyi aanΛ dai asta istumaasi gΛgΛrducΛdioma iduñia agai Λgai. AanΛ noragimu mΛΛca siaaco daja gΛrooga cascΛdΛ. ¹³ Dai siuu duucu daanΛda aapimΛ Diuusi giñvaavoitudacai taanΛdavurai istumaasi ipΛlidi naidΛ gΛnmaaquimu aanΛ vai poduucai gΛmaatiagi isviaa guvucadagai giñooga. ¹⁴ SΛΛlicΛdΛ iduuñimu aanΛ tomastumaasi istumaasi ismaacΛdΛ taanΛdagi aapimΛ giñvaavoitudacai.

¹⁵ MΛsiaapimΛ iñoigΛdai Λgigitai avΛrcaΛca ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ.

¹⁶ Siaana daanΛdamu gΛrooga siΛgai gΛnootosdamu gΛibΛdaga vai Λgai gΛnsoicΛdagi mΛsai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña daidΛ baigΛnΛiatudagi

apan duucaí aan gansoicai daid baiganliatudai sivi. Agai vaa agai daid gamaatatuldiamu mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai agai vascara ganlamadu daaca agai. ¹⁷ Aoodami maivaavoitudadami maimaat Diuusi Ibad tomali maimaat istan daja agai cascada maitistutuidi isdagituagi islamadu daacagi. Damos agai cadaja aapim ganlamadu daid ganlamadu daaca agai tomastuigaco cascada aapim maat Diuusi Ibad. ¹⁸ Aan gia maitandagitom siagi daraaca aapim. Apan divimu aan daid ganlamadu daacamu. ¹⁹ Otoma aoodami tami oidi daama oidacami camaitiññijadamu, damos aapim gia giññagimu apamu. Aan gia apamu duaacamu cascada aapim oidaca agai tomastuigaco. ²⁰ Aid gia aapim maatmu iñsaan vascara daja Diuusi giñooga lamadu. Dai aan vascara ganlamadu daja. ²¹ Ismaadutai maatacagi istumaasi gataañi aan dai agiditai cacagi poduucái caa maat aan issalicada iñoigadai agai. Dai Diuusi giñooga oigadamu vascatai ismaacada giñoigadai. Dai aan apra oigadamu agai. Dai aan maatatuldamu agai iñsaan daja agai lamadu —tatadai asuusi.

²² Aid gia ñioo aUudasi (idi aramai Uudasi maisiu Uudasi Iscaliote) dai potadai:

—Garbaitacaacamiga, ¿ducatai aapi garmaatuldamu mosacaasi aatma pasgarlamadu daja dai maimaatatulda agai aoodami maivaavoitudadami? —tatadai.

²³ Taid asuusi itadai:

—Sioora giñoigadai agai gia agiditai cacamu giññioqui. Daid garooga oigadamu agai. Dai giñooga lamadu aan daraajamu agai lamadu. ²⁴ Sioora maitiñoigadai agai gia maiagiditai caa giññioqui. Idi ñiooqui ismaacada ganaagidi aan maisiu mosagi ganaagidi aan baiyoma gomaasi arñiooquida Diuusi giñooga dai agai giñootoi.

²⁵ Aan ganaagidi vasi imaasi quiaa aimaraitai tami oidi daama aapim ganlamadu. ²⁶ Dai daañidamu aan Diuusi giñooga sai agai ootosana gIbadaga sai agai ganuucadacana daid baiganliatudana. Agai agai daid ganmaatuldiamu vasiacatai dai agai gantagitotulda vasi istumaasi ganaagidi aan.

²⁷ Canoragimu aan damos aapim daraajamu dai ganiibastacan tadacamu ganiibadaga. Vascara aan ganiibastudan tadatudamu ganiibadaga maisiu apan duucaí oodami caiti isiibastudan tadacana. Maitavar vaaam anliada aapim tomali maiabiada tomali amo istumaasi. ²⁸ Aapim casi giñcai iscaiti aan isimia iñagai maa ca siaaco daja garooga dai iñapamu divimu aan dai mapai daraajamu aatma. Issalicada giñoigadamudai aapim aid gia baiganliadamudai cacai iñsimia iñagai aan. Giñooga vaamioma viaa guvucadagai iñsaan cascada. ²⁹ Aan ganaagidi imaasi sivi maiquiaa apdui vai poduucái siascada apduñiagi aapim caga vaavoitudamu istumaasi ganaagidi aan.

³⁰ Camaitavapi gnaatagidamu aan aapim. Casi barimui aDiaavora. Agai agai dai taani aoodami ismaacada maitiñvaavoitudai. Damos agai maitistutuidi aanacada. ³¹ Damos vascara gaagai ispoduucái apduñiagi vai aoodami maatiagi iñsaan oigadai garooga daid iñsaan ivueeyi vasi istumaasi giñtaanai agai. Guuquivavurai aapim. Timada tabara.

15

¹ Uuvasi dala iñducami aan. Dai uuvasi dala nuucadacami ducami Diuusi garooga. ² Amaamarada ismaacada maiibiatai guicumai anuucadacami daid lagaquiad maamarada guicumai apra vai poduucái vaamioma caga

iibiatai uuvasi dald. ³ Daid amaamarad ismaacad caga iibiatai ganducami aapima caga giñvaavoitudaitai. ⁴ Maitavar gajiaadara giñviaa aapima dai ana maigajiaadara ganviaa ara. Uuvasi maamarad maisiu lagi iibiatai. Mosacaasi amaamarad ismaacad quiaa arasaca uuvasi dald istutuidi isiibiatagi. Dai poduucai aapimacada ara. Mosacaasi soora apiavaavoitudada giñniooqui istutuidi iscagacara oidacagi.

⁵ Uuvasi dald iñducami ana dai aapima maamarad ganducami. Soora maigajiaadara giñviaagi lagi vaamioma caga istutuidi iscagacara oidacagi. Aatama mapai daraaja cascada. Aapima lagi maitistutuidi isiduniagi tomali amo istumaasi cagaducami. ⁶ Soora gajiaadara viaa giñniooqui gajiaadara viaamu ana ara, poduucai isduucai gaguicomai uuvasi maamarad ismaacad maiiibiatai dai gaquisarai. Dai gooquilara gampaidi amaamarad gaquiada daid mamaidi.

⁷ Isaapima maitiñdagitu damos baiyoma apiavaavoitudada giñmamaatatuldaraga aida gia giñtaañimu istumaasi ipaliadagi dai aida gia ana ganmaaquimu. ⁸ Silascada aapima cagacara oidacagi poduucai siaa duutuda aapima Diusi, dai poduucai caga gamaata isaapima argiñmamaatardamiga. ⁹ Poduucai isduucai giñoigadai giñooga poduucai ana ara ganoigadai aapima. Apiavar tatagitoda aapima iñsganoigadai ana. ¹⁰ Islagiadagi aapima giñmamaatatuldaraga poduucai tatagitodamu aapima iñsganoigadai ana. Dai ana ara lagi vasi istumaasi giñaagidi giñooga dai baigiñlidi ana giñoigadaitai lagi.

¹¹ Gnaagidi ana idi ñiooqui vai poduucai aapima baiganaliadagi ana iñlamadu dai isvasi ganiibadacada baiganaliada aapima. ¹² Dai ana gantajai masiaipacoga ganoigada aapima poduucai isduucai ganoigadai ana. ¹³ Soora aliasi oigadagi amoco gaduñi lagi gia bai gaduu ismuuquiagi lagi vatar. ¹⁴ Dai aapima argiñaaduñicamu masivuaadagi istumaasi gnaagidi ana. ¹⁵ Ana camaigiñpipiooñiga gnaagai. Apiooñi maimaata istuma vueeyi aamuda cascada. Baiyoma ana giñaaduñi gnaagai. Ana casi gnaagidi vasi istumaasi giñaagidi giñooga cascada. ¹⁶ Aapima maiacovai giñvusaitu baiyoma ana acovai ganvuvaitu aapima. Dai ana ganootoi aapima sai aagidana giñniooqui aa oodami vascara cagacara oidacatai aapima. Daid giñooga ganmaaquimu vasi istumaasi taañdagai aapima giñvaavoitudaitai. ¹⁷ Dai ana gantaanaia siaipacoga ganoigada aapima.

¹⁸ Isloodami gancadadagi aapima gantagitovurai isana giñcaldaina lagi ara. ¹⁹ Isaapima uurapacadamudai loodami maivaavoitudadami aida gia lagi ganoigadamudai poduucai isduucai ganoigadai lagi aipacoga. Damos ana acovai ganvuvaitu loodami maivaavoitudadami saagidiaiñdara dai sivi camaiuurapacai aapima lagi. Cascada lagi gancadai. ²⁰ Gantatagitovurai aapima isgnaagidi ana sai tomali amo piooñi maivaamioma namaga siaamuda. Loodami soimaasi giñtaatatuli ana ismaacad gaaamu cascada soimaasi gantaatatuldamu ismaacad giñpipiooñiga ganducami. Lamo oodami lagiiditai ca giñniooqui poduucai ara lamo oodami lagiiditai cacamu ganiiooqui. ²¹ Vasi gomaasi iduñimu lagi giñvaavoitudacai aapima. Lagi maimaata lagi ismaacad giñootoi cascada.

²² Iñsaan maidivimudai dai maiñiooquidamudai lagi aida gia lagi maigajiaadara giñviaamudai. Damos aliasi soimaasi idui lagi gajiaadara giñviaacai maitiipucatai istui. ²³ Soora giñcaldada lagi gia cadai Diusi garooga ara. ²⁴ Iñsaan maitiduuñimudai lagi saagida naana maasi garducami

ismaacada maitidui tomali amo amai agai maisoimaasi iduunimudai gajiaadara giñviaacai. Damos tomasi agai naidi vasi gomaasi vascara giñcandai daida agai candai giñooga ara. ²⁵ Aidasi aradiu imaasi aida aradiu istumaasi caojisi ajudidíu samicamigadara dai pocaiti: “Giñcandai agai maitiipucatai istucuda”, ascaiti.

²⁶ Damos daañimu aana giñooga vai agai ootosana glbadaga. Dai siascada diviagi agai gansoicadamu masai caga vaavoitudaiña daida baiganliatudamu agai. Dai agai gia gnaagidamu mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai agai gnaagidamu naana maasi istumaasi giñaagaitai aana. ²⁷ Dai aapima ara aagidamu aa oodami naana maasi istumaasi cacagaducami giñaagaitai aana. Aapima aana inlamadu ajioopaitadai tucamidara abiaadara cascada.

16

¹ Vasi imaasi gnaagidi aana masai apiacaga vaavoitudaiña. ²⁻³ Daida ajudidíu ismaacada maisalicada maata Diuusi garooga tomali maisalicada giñmaat maitandagitamu isaapima vapaaguiagi quiquiupaigadara. Dai aimu istuigaco agai vaa gancoodamu poliditai ispoduucai ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Poduucai gnaagidi aana vai siascada araduuniagi gomaasi ismaacada gnaagidi aana aida gia tagitomu aapima iscasi gnaagidi aana.

Aana ganlamadu aimaraitadai cascada maitnaagidi aana imaasi laquioma. ⁵ Damos sivi capamu imimu aana maca siaaco daja giñooga. Agai agai dai giñotoi tami oidi daama. Dai tomali maadutai maitinacacai aapima insiaaco imia inagai. ⁶ Baiyoma soiganalli aapima gnaagidacai aana imaasi. ⁷ Damos samicada arvaavoi isvaamioma arcagai aapima ganvatar insemi aana. Insmiimia aana aida gia maidivimu agai ismaacada gansoicada agai masai vaamioma caga vaavoitudaiña dai baiganliatudagi. Damos insemia aana aida gia baigovai ootosamu aana agai. ⁸⁻¹¹ Siascada divia agai maatatuldiadamu oodami isarsoimaasi ivuaadami maitinvaavoitudacai agai. Daida Diuusi Ibad maatatuldiadamu oodami ara insaana samicada caga giñtagito dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui aana. Vasi imaasi caga maatamu agai imacai aana maca siaaco daja giñooga dai aapima camaitinlijadamu. Daida Diuusi Ibad maatatuldiadamu oodami isamo imidagai Diuusi soimaasi taatamituldiamu oodami maivaavoitudadami. Dai aida gia Diuusi soimaasi taatamituldiamu adiaavora ara.

¹² Quiaa oidaga naana maasi istumaasi gnaagida inalidi aana damos aapima maitistutuidi ismaat cacagi sivi. ¹³ Siascada diviagi Diuusi Ibad agai ganmaatuldiamu vasi istumaasi arvaavoi. Vasi istumaasi aagai agai arvaavoi. Agai ganmaatuldiamu maisiu istumaasi lagi agai ipalidi, baiyoma agai ganmaatuldiamu mosacaasi istumaasi aagidi aana. Dai agai gnaagidamu istumaasi aradunia agai. ¹⁴ Dai agai soicada agai oodami sai siaa giñduutudaiña maatatulditai agai istumaasi aana aagidi. ¹⁵ Vasi istumaasi aagai giñooga agai vaa nioqui aagai aana ara cascada pocaiti aana sai Diuusi Ibad ganmaatuldiamu istumaasi aagai aana.

¹⁶ Caotoma maitinlijadamu aapima dai gooquira maitvapicada apamu giñtagimu. Aana imimu tvaagiamu siaaco daja giñooga cascada —tatadai asusi.

¹⁷ Amaasi lamoco aatama maatar damigada asusi aipaco gartacacaimi dai pocaitimi:

—Istaiya alidi goovai dai pocaiti tasai caotoma mainlijada ragai aatama dai gooquiarla maitavapicada apamu taaigia ragai. Dai sai imia agai tavaagiamu siaaco daja oogada. ¹⁸ Istuisi pocaiti goovai tasai otoma camaitaigia ragai. Aatama maimaata caa istaiya alidi goovai —caiti aatama.

¹⁹ Asuusi maatacatadai isaatama taca ipaliditadai amo istumaasi cascada povartatadai:

—Casi ganaagidi aanai sai caotoma maitiñlijadamu aapimaa dai gooquiarla maitavapicada apamu giñtagimu. ¿Gomaasi masaagai aapimaa? ²⁰ Sallicada aapimaa soigaliadamu dai suaanadamu damos oodami maivaavoitudami baigaliadamu. Damos gansoiliaraga ugitimu sibaigaliadamu aapimaa. ²¹ Siascada amo ooqui cacoocoagi duaaidia agaitai ali oodami alia soimaasi taatacana agai damos siascada cavuusai ali oodami camaitagito iscavami cooco baigaliatugaitai iscavuusai amo ali oodami. ²² Poduucai aapimaa soigalidi sivi damos apandivimu aanai dai gannadamu dai aidaa gia sallicada baigaliadamu aapimaa dai maitipucamu sioora soigaliatudagi.

²³ Aidaa tasara camaitiñtacamuu aapimaa tomali amo istumaasi. Sallicada arvaavoi masiapimaa tañiagi Diuusi garooga tomastumaasi giñvaavoitudacai agai gia ganmaaquimu istumaasi tañiagi aapimaa. ²⁴ Aaquioma daanaiña aapimaa Diuusi maisiu giñsallcamigacada. Sivi gia taandavurai aapimaa Diuusi istumaasi tagitocagi giñsallcamigacada dai Diuusi ganmaaquimu vai poduucai sallicada baigaliadamu aapimaa.

²⁵ Aanai ganaagidi amo istumaasi ganmaatatulda iñaliditai ama maasi. Damos aimu istuigaco aanai camaipoduucai ganmaatatuldiadamu baiyoma salli ganaagiadamu aanai naana maasi istumaasi agaitai Diuusi garooga. ²⁶ Dai aidaa tasara daañidamu aapimaa Diuusi garooga giñsallcamigacada. Dai camaitagitocamu aapimaa iñsaanai daandagi garooga aapimaa ganvatara. ²⁷ Diuusi garooga sallicada ganoigadai giñoigadaitai aapimaa dai vaavoitudaitai iñsaanai divia maaadara siaaco oidaga Diuusi garooga. ²⁸ Vaavuava iñsaanai divia maaadara siaaco oidaga Diuusi giñooga dai divia aanai tami oidi daama. Dai sivi caimadamu aanai apamu gaamucu siaaco daja garooga —tatadai Asuusi.

²⁹ Taidaa aatama Asuusi mamaatardamigada potatadai:

—Sivi gia casalli garaagidi dai maisiu garaagidi amo istumaasi garmaatatulda aliditai ama maasi. ³⁰ Sivi gia caa maata aatama isaapi maata vaasiaacatai. Aapi maitagito isamo oodami gatacaca amo istumaasi. Aapi camaata vaasi istumaasi tagitoi oodami cascada. Imaasicada cavaavoitu aatama isaapi divia maaadara siaaco daja Diuusi —tatadai aatama.

³¹ Taidaa Asuusi povartatadai:

—¿Sallicada masgiñvaavoitudai aapimaa? ³² Otoma aimu istuigaco aapimaa aipacoga voopoimu dai lagi ginviaamu. Damos vaasara maiagi daacamu aanai. Diuusi giñooga giñlamadu daacamu cascada. ³³ Vaasi imaasi ganaagidi aanai vai aapimaa ganiibastacan tadaca giñvaavoitudacai. Tami oidigi daama sallicada soimaasi taatamu aapimaa. Damos maitavaruvaam aliada aapimaa aanai gia vaamioma istutuidi sigai ismaacada viaa guvucadagai tami oidi daama —gartatadai Asuusi.

¹ Caaagidacai ʌSuusi imaasi dai tai nʌnʌaava tʌvaagi amacoga daidʌ itʌtʌdai:

—Giñoooga caaayi siuu duucu aapi tʌʌgidagi oodami iñsaanʌ gʌmara viaa guvucadagi dai tʌʌgidamu aanʌ oodami issʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai aapi. ² Aapiapa ʌgai daidʌ giñmaa sʌʌlicami ansai aanʌ tʌaanʌiña vʌʌsi oodami oidi daama oidacami. Dai ansai aanʌ maacana ibʌdagai utudui vʌʌsi ismaacʌdʌ aapi ʌco vuvaitu vai ʌgai vʌʌscarʌ oidacamu aatʌmʌ gʌrʌʌmadu. ³ Dai sioora viaacamu idi ibʌdagai utudui poduucai ʌgai gʌmaatʌ aapi daidʌ giñmaatʌ aanʌ ʌpʌ. Daidʌ maatʌ ʌgai isʌʌgi aapi sʌʌlicʌdʌ ʌrDiuusi, dai isaapi giñootoi tami oidigi daama.

⁴ Camamaatʌtuli aanʌ ʌoidacami tami oidi daama isaapi vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora. Canaato aanʌ aa duiñdagai ismaacʌdʌ giñtʌjai aapi. ⁵ Sivi gia giñoooga ʌpamu igiñmaaca ʌgai vaa guvucadagai ismaacʌdʌ viaacatadai aanʌ aapi ʌʌmadu maiquiaa tiipucatai oidigi abiaadʌrʌ.

⁶ Camaatʌtuli aanʌ ʌgai ismaacʌdʌ ʌco vuvaitu aapi oidigi daama oidajami saagidiaiñdʌrʌ istuiga aapi. Aapi ʌco vuvaitu ʌgai vaidʌ giñoidʌtucuiña dai ʌʌgidityai caʌcana gʌñiooqui ismaacʌdʌ aagidi aanʌ. ⁷ Dai sivi ʌgai cʌʌmaatʌ ismosʌcaasi istumaasi giñaaagidi aapi ʌgai vaa ñiooqui aagidi aanʌ ʌgai. ⁸ Poduucai aanʌ aagidi ʌgai gʌñiooqui ismaacʌdʌ giñmaa aapi dai ʌgai vaavoitu giñiooqui. Dai ʌgai vaavoitudai ʌpʌ iñsaanʌ divia mʌʌcadʌrʌ siaaco daja aapi daidʌ isaapi giñootoi tami oidi daama.

⁹ Gʌdaañʌi aanʌ pʌsai nuucadacana ʌgai ismaacʌdʌ giñoidatucui ʌgai vaa ismaacʌdʌ ʌco vuvaitu aapi dai maisiu gʌdaañʌi pʌsai nuucadacana aapi ʌmaivaavoitudadami. ¹⁰ Vʌʌsi istumaasi viaa aapi ʌraanʌ iñtuidaga ʌpʌ dai vʌʌsi istumaasi viaa aanʌ ʌraapi gatuidaga ʌpʌ. Dai vʌʌsi aapi gʌmaamara ʌraanʌ giñmaamara ʌpʌ. Sʌʌlicʌdʌ siaa giñduutuadamu oodami nʌidityai isducatai ivueeyi ʌgai ismaacʌdʌ giñvaavoitudai.

¹¹ Aanʌ gia camaiviimu tami oidi daama baiyoma imimu aanʌ mʌʌca siaaco daja aapi. Dʌmos ʌgai gia viimu tami oidi daama. Giñoooga aapi tomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivueeyi sʌʌlicʌdʌ cʌʌga tʌgito aapi. Nuucadañi aapi gʌguvucadacʌdʌ ʌgai ismaacʌdʌ ʌco vuvaitu aapi vai ʌgai viaacagi ʌmo tʌgitoidagai ʌpan duucai aatʌmʌ viaa ʌmo tʌgitoidagai. ¹² Aidʌsi quiaa aimʌraitadai aanʌ ʌgai ʌʌmadu tami oidi daama cʌʌga nuucadatadai aanʌ gʌguvucadacʌdʌ ʌgai ismaacʌdʌ ʌco vuvaitu aapi dai soicʌitadai aanʌ sai apiavaavoitudaiña. Tomali ʌmoco maigajiaadʌrʌ giñviaa mosʌca ʌmoco ʌgai ismaacʌdʌ ʌʌmadu daja ʌDiaavora dai poduucai ʌpʌdui ismaacʌdʌ casi oja Diuusi ñiooquidʌrʌ.

¹³ Dai sivi caimia iñagai aanʌ mʌʌca siaaco daja aapi. Dʌmos quiaa daacatai aanʌ tami oidi daama aagidi aanʌ vʌʌsi imaasi giñmamaatʌrdamiga vai ʌgai baiganʌliada poduucai isduucai baigiñʌlidi aanʌ. ¹⁴ Camaa aanʌ gʌñiooqui ʌgai. Daidʌ ʌmaivaavoitudadami sʌʌlicʌdʌ cʌʌdai ʌvaavoitudadami. ʌvaavoitudadami camaisoiduucai oidaga cascʌdʌ. ʌvaavoitudadami cʌʌgacʌrʌ oidaga giñʌʌpan duucai. ¹⁵ Aanʌ maitʌdaañʌi pʌsai vuvaidana ʌvaavoitudadami oidigi daamaiñdʌrʌ mosʌcaasi gʌdaañʌi aanʌ pʌsai sobicʌdana ʌDiaavora vai ʌgai maisoimaasi duiñtuldana. ¹⁶ Aanʌ gia maisoiduu oidaga daidʌ giñmamaatʌrdamiga maisoiduu oidaga poduucai isduucai soiduu oidaga ʌmaivaavoitudadami. ¹⁷ Soicʌdañi aapi giñmamaatʌrdamiga vai ʌgai sʌʌlicʌdʌ cʌʌga gʌntʌtʌgitocana dai cʌʌga oidacagi vaavoitudacai ʌgai gʌñiooqui. Gʌñiooqui sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi cascʌdʌ. ¹⁸ Poduucai isduucai aapi giñootoi tami oidi daama aanʌ ʌpʌ ootosa giñmamaatʌrdamiga vai aagidiana ʌgai gʌñiooqui ʌoodami tami oidi daama

oidacami. ¹⁹ Dai aanΛ gia sΛΛlicΛdΛ gΛΛΛgidi vΛΛsi istumaasi giñtΛaanΛi aapi vai poduucai Λgai ΛpΛ sΛΛlicΛdΛ gΛΛΛgiadagi dai cΛΛgacΛrΛ oidacagi.

²⁰ Maisiu mosΛcaasi gΛdaanΛi aanΛ pΛsai soicΛiñΛ giñmamaatΛrdamiga baiy-oma gΛdaanΛi aanΛ pΛsai soicΛiñΛ Λgaa ismaacΛdΛ vaavoituda agai aagidacai giñmamaatΛrdamiga gΛñiiooqui. ²¹ Dai gΛdaanΛi aanΛ giñooga isΛgai vΛΛscatai mosΛmadugan duucacai tΛtΛgitoiñΛ Λpan duucacai aatΛmΛ mosΛmadugan duucacai tΛtΛgitoi. MosΛmadugan duucacai tΛtΛgitodacai Λgai poduucai Λoodami oidi daama oidacami vaavoituda agai pΛsigiñootoi aapi tami oidi daama. ²² Poduucai isduucacai aapi giñooga giñsΛaa duutudai iñΛΛmadu aimΛraitai poduucai ΛpΛ aanΛ sΛaa duutudai giñmamaatΛrdamiga ΛΛmadu aimΛraitai aanΛ. ²³ Λgai ΛΛmadu daja aanΛ. Dai aapi giñΛΛmadu daja. Dai poduucai Λmadugan duucacai tΛtΛgitoi Λgai daidΛ poduucai Λmaivaavoitudadami maatΛmu isaapi giñootoi daidΛ isaapi oigΛdai giñmamaatΛrdamiga poduucai isduucacai giñoigΛdai aapi.

²⁴ Giñooga, aapi Λco vuvaitu Λgai aanΛ iñvΛΛtarΛ. Dai aanΛ ipΛlidi isΛgai giñΛΛma daraajagi dai nΛidagi iñsaanΛ viaa Λmo sΛΛlicami ismaacΛdΛ giñmaa aapi dai iñsaanΛ ΛrΛmo gΛΛ tΛaanΛdami mΛΛca siaaco daja aapi. Maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ giñoigΛdai aapi cascΛdΛ giñmaa ΛsΛΛlicami. ²⁵ Giñooga aapi ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ΛrsΛΛlicami. Λoodami maivaavoitudadami maitΛmaatΛ dΛmos aanΛ gia gΛmaatΛ. DaidΛ giñmamaatΛrdamiga cΛΛ maatΛ isaapi giñootoi ansai diviana tami. ²⁶ AanΛ casi aagidi Λgai istuiga aapi. Dai quiaa aagidimi aanΛ Λgai istuiga aapi, vai poduucai Λgai giñoigΛadagi poduucai isduucacai aapi giñoigΛdai, ΛΛmadu daacatai aanΛ Λgai —tΛtΛdai ΛSuusi gΛooga.

18

¹ Dai casi aagidacai ΛSuusi imaasi ii Λgai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛΛmadu mΛΛmocoradΛrΛ Λaqui SedΛróni mΛΛca siaaco muidu oliivosi dΛΛdΛdΛ. Dai movaapa Λgai uusi saagida. ² DaidΛ ΛUudasi cΛΛga maatΛcatadai ami, ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai duudatai ami gΛrΛmpaidiñΛ cascΛdΛ. ΛUudasi Λgai dai ami gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi mΛsai bΛΛcaiñΛ dai muaana. ³ TaidΛ ΛUudasi ami divia siaaco daacatadai ΛSuusi dai vaidati mui sandaaru. SiΛΛsi guviernu sandaarugadΛ icaasi Λjudidú quiuupaigadΛ sandaarugadΛ ismaacΛdΛ ootoi ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali daidΛ Λfariseo. Λsandaaru vucati mamaastai dai cuudagi. ⁴ DΛmos ΛSuusi camaatΛcatai vΛΛsi istumaasi ΛpΛduñia agaitai vuidΛrΛ cΛquiva Λsandaaru dai tΛcacai dai potΛtΛdai:

—¿Moor gaagai aapimΛ? —tΛtΛdai.

⁵ TaidΛ Λsandaaru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Gaagai aatΛmΛ ΛSuusi NasareetΛrΛ oidacami —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛava —tΛtΛdai.

TaidΛ Λsandaaru saagida cΛΛca ΛUudasi. Agai vaa Λgai daidΛ gatΛΛgi ΛSuusi.

⁶ AidΛsi ΛSuusi itΛtΛdai: “AanΛanΛ”, taidΛ Λsandaaru tai suuli dΛvΛΛrapi.

⁷ TaidΛ ΛSuusi mostΛcacai ΛpΛpΛ Λsandaaru daidΛ itΛtΛdai:

—¿Moor gaagai aapimΛ? —tΛtΛdai.

TaidΛ Λsandaaru itΛtΛdai:

—Gaagai aatΛmΛ ΛSuusi NasareetΛrΛ oidajami —tΛtΛdai.

⁸ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Casi gΛnaagidi aanΛava. Isgiñgaagaimi aapimΛ, dagitavurai vai iimΛna idi ismaacΛdΛ giñΛΛmadu guuca —tΛtΛdai.

⁹ Dai mopovΛdui dai ΔpΛdui istumaasi caaagaitaidai ΔSuusi: “IsmaacΛdΛ Δco vuvaitu giñoooga tomali Δmaadutai maitiñvoopoji”, caititadai ΔSuusi.

¹⁰ Amaasi Simuñi Piiduru vusaitu gΛcusiru dai ΔgaicΛdΛ iquitΛ naacadΛ sΛΛlisa padΛra Malico. Δgai ΔrpiooñigadΛ ΔbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali.

¹¹ DΔmos ΔSuusi itΛtΛdai Piiduru:

—Δpamu igΔcubiertagΔra cΛΛsa gΛcusiru. Alias gΛaagai iñsaanΛ soimaasi taatagi poduucai isduucai aagai giñoooga issoimaasi taata iñagai aanΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

¹² Amaasi Δguviernu sandaarugadΛ ΔΛmadu ΔtΛaanΔdamigadΛ Δgai ΔΛmadu Δjudidíu sandaarugadΛ bΛi ΔSuusi dai vuu. ¹³ Dai otoma vaidacai ΔAanási quiidiamu Aanási ΔrtuubadΛ Caifási. AidΛ uumirΛ Caifási ΔrbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali. ¹⁴ Δgai vaa Caifási caaagiditadai Δjudidíu isvaamioma ΔrcΛΛgai Δgai vΛΛtarΛ ismuuquiagi Δmo cΛΛli vΛΛsi oodami vΛΛtarΛ.

¹⁵ Simuñi Piiduru ΔΛmadu aanΛ oí ΔSuusi. ΔbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali giñmaatΔcatadai cascΛdΛ vaa aanΛ Suusi ΔΛmadu tuisicana quiidΛra ΔbaitΔcΛaacamigadΛ. ¹⁶ DΔmos Piiduru quiidigana vii cuuparagai abaana. CascΛdΛ aagidi aanΛ Δali ooqui ismaacΛdΛ nuucada quitaagiña sai maacana oigaragai isvaquiagi Piiduru. Dai mosai vaaquimi ΔPiiduru ¹⁷ taidΛ Δali ooqui tΛcacai ΔPiiduru daidi itΛtΛdai:

—¿Maitasi Δrvaavoi isaapi ΔrmamaatΔrdamigadΛ gomaisapicΛdΛ? —tΛtΛdai Δali ooqui.

TaidΛ ΔPiiduru itΛtΛdai:

—Chuava. Angia chu —tΛtΛdai.

¹⁸ Δpidicatadai aidΔpΔra cascΛdΛ Δpipiooñi ΔΛmadu Δsandaaru ganai daidΛ gΛuucadaca taí. VaidΛ ΔPiiduru ami gasaagida cΛΛcΛ ΔpΔra daidΛ uucadacai ΔpΔra.

¹⁹ ΔbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali tΛcacaimi ΔSuusi soora ΔrmamaatΔrdamigadΛ Δgai dai astumaasi mamaatΛtuli Δgai. ²⁰ TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ gaaagidi giññiooqui Δoodami vuitapi dai vΛΛscΛra gama-maatΛtulitadai Δaali quiquiupaigadΛra Δjudidíu daidΛ ΔgΛΛ quiupaigadΛra Δjudidíu siaaco gΛnΛmpaidi Δgai. Dai aanΛ maisiu Δstocai gaaagidi tomali Δmo istumaasi. ²¹ ¿Tuiyasi giñtΛcacai? TΛcacañi aapi Δgai ismaacΛdΛ giñcaΛ vai Δgai gΛaagidana istumaasi gaaagidi aanΛ. CΛΛ maata Δgai istumaasi gaaagidi aanΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

²² PotΛΛdacai ΔSuusi tai Δmo sandaaru ΔgΛΛ quiuupiaiñdΛra mocΛaacatadai dai gΛΛgΛ Δgai ΔSuusi vuiivasadΛra daidΛ itΛtΛdai:

—Maitiñiooquiada ΔbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali —tΛtΛdai Δsandaaru.

²³ TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Isaagai aanΛ Δmo istumaasi maicΛΛgaducami iñagidañi aapi istumaasi maicΛΛgaducami aagai aanΛ. DΔmos iscΛΛgadu istumaasi aagidi aanΛ, ¿tupiasi giñgΛΛgΛ? —tΛtΛdai ΔSuusi.

²⁴ Amaasi Δsandaaru vuu ΔSuusi tai Aanási ootoi ΔSuusi Caifási quiidiamu. Caifási ΔrbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali.

²⁵ VaidΛ Piiduru quiaa taíco cΛaacatadai dai gΛuucada. DaidΛ Δgaa ismaacΛdΛ moguucacatadai itΛtΛdai:

—¿Maitasi arvaavoi isaapi armamaatar damigad gomaisapicad? —tatadai agai.

Taid apiiduru itatadai:

—Chu, angia chu —tatadai.

²⁶ Vai ami caaacatadai amo piooñigad abaitacacamigad apapaali. Apiooñi araduñd acalli ismaacad Piiduru iquit naacad. Daid apiooñi itatadai apiiduru:

—¿Maitasi arvaavoi isganlidi aan maca siaaco muidu oliivosi dadad amaisapicad amadu? —tatadai.

²⁷ Dai Piiduru apap itatadai ismaitarvaavoi. Pocaitimi Piiduru tai cuujui amo tacu caliada.

²⁸ Dai camaasidatái oidigi asandaaru vaidacai asuusi agaa quiiyamu siaaco daacatadai acai. Damos ami siaaco daacatadai acai maivaapa ajudidíu. Camiaadimitadai istuigaco ajudidíu tagitoiña aidasi Diuusi cacacaru vu-vaitu Ejiipituaiñdaru cascada. Ajudidíu daidarsi isvaapaquiagi quidaru amoco ismaacad amaitarjudidíu siaa duutudaitai asiaa duudagai. ²⁹ Cascada acai ismaacad Pilaato tagidu vuusai dai ñiooquida agai ajudidíu dai potatadai:

—¿Tumaasicad gapiar vuupai aapim idi cali? —tatadai acai.

³⁰ Tai agaa aa noragi daid itatadai:

—Isgovai maitarsoimaasi ivuaadamudai maivuaapamudai aatama —tatadai ajudidíu.

³¹ Amaasi apilaato tatadai:

—Bacavurai aapim gocalli dai lagi aapim nada issalicad gapiar caatcami ischu apap aapim gansalicamigacada —tatadai apilaato.

Tai aa noragi ajudidíu dai potatadai:

—Damos aatama ajudidíu maiviaa oigaragai ismuaagi tomali maadutai —tatadai.

³² Aidasi apadui gomaasi aid apadui ismaacad aagai asuusi aagaitai iducatai muuqui agai. ³³ Taid apilaato aa gai dai vaa agaa quiiyaru. Dai vai agai asuusi daid cacacai dai potatadai:

—¿Aapirasi arraigad ajudidíu chu sio? —astatadai apilaato.

³⁴ Taid asuusi itatadai:

—¿Aapi lagirasi gñtaccacai gomaasi aa isgaagidio? —astatadai asuusi.

³⁵ Taid apilaato aa noragi daid itatadai:

—¿Povairas lidi aapi iñsaana arjudíu? Gaaaduñi ajudidíu amadu abaitaguucamigad apapaali gavuaa tami. ¿Tuma dui aapi? —astatadai apilaato.

³⁶ Amaasi asuusi itatadai:

—Giñsalicamiga maisiu apanducami samicamigad baitaguucacami tami oidi daama. Isarraicamudai aan apanducacai amo raí tami oidi daama aid gia gñoidatucudamiga cocodamudai ajudidíu sai maitimbana dai tomali audasi maitiñtagidamudai ajudidíu. Damos aan arrai maisiu apanducacai amo raí tami oidigi daama —astatadai asuusi.

³⁷ Amaasi apilaato itatadai:

—¿Aid gia arvaavoi isaapi arraigad ajudidíu? —astatadai.

Taid asuusi itatadai:

—Aan arrai poducacai isducacai iñagidi aapi. Aan divia tami oidi daama dai oodami duucacai vuusai daid gaaagida iñagai istumaasi arvaavoi. Tomasoor sioora cacacalidi istumaasi arvaavoi agai gaaagiditai cacana istumaasi agidi aan —astatadai asuusi.

³⁸ Taid apilaato itatadai:

—¿Tumaasi arvaavoi? —astatadai.

Dai mospotadacai arpara vuusai agai quidigamu dai ñiooquida agai ajudidú daid potadai:

—Aan maitatagai istumaasicad gariar vuupai aapim idi calli. ³⁹ Damos aapim poduucai ganviida vasi uumigi idi siaa duudagar isdagituagi isimiagi amo maisapicami. ¿Ipalidimasi aapim insdagituagi isimiagi aráigada ajudidú? —tatadai apilaato.

⁴⁰ Amaasi vascatai cavami ijiña daidi itatadai:

—Googia chu. Daigitoñi vai imana Baraavási —tatadai ajudidú.

ABaraavási arasivogamicana.

19

¹ Amaasi apilaato gatjai masai galana asuusi iquisanaicad. ² Daid asandaaru idui amo coronai uuparaicad dai asuusi mooda daa daí. Dai aadi yuucusi moraducami sai ara maascana raí. ³ Dai sicoli guuquiva daid icaiti:

—Tan callca aráigada ajudidú —ascaiti asandaaru parunaitai asuusi.

Daid asandaaru capiji asuusi.

⁴ Amaasi apilaato apamu vuusai quidigamu daidi itatadai ajudidú:

—Vuaapamu aan gomaisapicad baigovai vai nida aapim ismaitaan isducatai arsoimaasi ivuaadami goovai —tatadai apilaato.

⁵ Tai vuusai asuusi dai quiaa gamoo dan daasa uuparai coronai dai apiaquiaa gaada yuucusi moraduacad. Aid apilaato itatadai ajudidú:

—Tan callca gocalli —tatadai.

⁶ Mostaan baitaguucacamigada apapaali amadu sandaaruga asuusi dai iñaquimi daid icaiti:

—Siisañi curusiaba, siisañi curusiaba vai poduu muucuna —caiti hoodami.

Taid apilaato itatadai:

—Vaidacaivurai aapim idi calli dai siisa curusiaba. Aan gia maitatagai isducatai arsoimaasi ivuaadami idi —tatadai apilaato.

⁷ Daid ajudidú aa noragi daid itatadai:

—Garsalicamigad ali asi gaagai ismuuquiagi gocalli. Goovai gaagidi said ardiusi marada ismaacada divia tvaagiaiñdara daid ispan tuiga diusi. Cascada ali asi gaagai ismuquiagi —tatadai ajudidú.

⁸ Moscaacai imaasi apilaato dai vaamioma duaadimu agai. ⁹ Dai apa aa gai dai vaa gaa quiara dai tacacai asuusi dai potadai:

—¿Paaco oidacami aapi? —astatadai.

Damos asuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui.

¹⁰ Amaasi apilaato itatadai:

—¿Maitiña noragi aapi? ¿Maitapasmaat aapi iñaanan viaa salicami isgasiisagi curusiaba? Dai aan viaa salicami arpa isgadagituagi pasai imana —tatadai apilaato.

¹¹ Taid asuusi aa noragi daid itatadai:

—Aapi gia maiviaacamudai toma lachi salicami pasigiñmuaagi isgiñooga maitmaaquimudai salicami. Cascada agai ismaacada giñtangi aapi vuitapi vaamioma arsoimaasi ivuaadami isaapi —astatadai asuusi.

¹² Aid abiaadara apilaato gaagaimi isducatai dagituagi isimiagi asuusi. Damos ajudidú iñaquimi dai potadai:

—Isaapi dagituagi isimiagi goovai aid gia aapi maitramiigugada abaitacaacamigada Roomara oidacami. Tomasioora sioora raica aliadagi agai arsaayuda abaitacaacamigada romamano —tatadai ajudidú.

¹³ Moscaacai ΔPilaato imaasi gatΔjai sai vusaidana ΔSuusi. DaidΔ ΔPilaato daiva ami siaaco gatΔcacai ismaacΔΔ Δpilar vuupai sabai isgΔpilar caatΔcami ischu ΔΔpΔ. Ami GabatarΔ tΔgidu ismaacΔΔ evreo ñiooquidΔcΔΔ itΔiya Δlidi odai daapacami. ¹⁴ AidΔ ΔrΔmo tasai ΔbaidΔrΔ Δsiaa duudagai istuigaco Δjudidíu tΔtΔgitoiña aidΔsi Diuusi cΔΔgacΔrΔ vuvaitu EjiipituaiñΔrΔ daidΔ cayoga dan duitadai. Amaasi ΔPilaato itΔtΔdai Δjudidíu:

—Tan cΔΔca gΔnraíga —tΔtΔdai.

¹⁵ DΔmos cavami ijiiña Δjudidíu:

—Muucuna, muucuuna, siisañi curusiaba —tΔtΔdai Δjudidíu.

TaidΔ ΔPilaato itΔtΔdai:

—¿IΔpΔlidimΔsi aapimΔ iñsaana siisana curusiaba gΔnraíga? —tΔtΔdai ΔPilaato.

DΔmos ΔbaitΔcΔaacamigadΔ Δpapaali aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—MosaliΔmaduga aatΔmΔ gΔrraíga. MosΔΔgi ΔbaitΔcΔaacamigadΔ Δromamano —tΔtΔdai.

¹⁶ GomaasicΔΔ ΔPilaato tΔΔgi ΔSuusi Δjudidíu sai gataana siisaragai curusiaba. Tai Δgai vaidacai ΔSuusi.

¹⁷ Tai vuusai ΔSuusi dai bΔcati gΔcurusiga. Dai imΔi mΔΔ oodami moodΔamu ismaacΔΔ tΔΔgidu GólgotarΔ evreo ñiooquidΔcΔΔ. ¹⁸ Dai ami siisa Δsandaaru ΔSuusi curusiaba. Dai abaana ΔSuusi siisisa ΔpΔ gooca. Δmoco sΔΔlisa padΔrΔ Δmai curusiaba dai ΔgΔmai ogisa padΔrΔ Δmai curusiaba dai ΔSuusi Δraana. ¹⁹ Dai curusiaba moo daama daí Δmo oojai ismaacΔΔ gatΔjai ΔPilaato daidΔ icaiti: “IdiavΔr ΔSuusi NasareetarΔ oidacami raígadΔ Δjudidíu”, caiti Δoojai. ²⁰ Dai ooja Δñiooqui evreo ñiooquicΔΔ dai giliego ñiooquicΔΔ dai latiñi ñiooquicΔΔ. Dai mΔΔca siaaco siisa Δgai ΔSuusi miaaga Δbaabaqui cascΔΔ muidutai Δjudidíu nΔidi gooojai. ²¹ CascΔΔ ΔbaitΔcΔaacamigadΔ ΔpapaaligadΔ Δjudidíu, itΔtΔdai ΔPilaato.

—Maitiooja aapi “RaígadΔ Δjudidíu”, baiyoma poduu ooja. “ΔΔgi pocaiti idi cΔΔli saidΔ ΔrraígadΔ Δjudidíu” —astΔtΔdai.

²² DΔmos ΔPilaato aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—Isduu ooja aanΔ poduu viimu goo —astΔtΔdai ΔPilaato.

²³ Dai casiisacai Δsandaaru ΔSuusi curusiaba dai Δmpagi yuucusidΔ ΔSuusi dai gΔntaacogi ΔΔgi vΔΔtarΔ Δmaacova sandaaru. DaidΔ bΔi ΔSuusi vaasara-gadΔ tΔvΔΔducΔΔ. Maisoomi Δgai mosΔran dΔga. ²⁴ DaidΔ Δsandaaru aipacoga gΔaagidi dai pocaiti:

—Maisaranamu aatΔmΔ govaasaragai. Baiyoma nΔΔnΔituda aatΔmΔ volao dai poduucai nΔida Δgai isioorΔ ajiagi govaasaragai —caiti Δsandaaru.

AidΔsi ΔpΔdui imaasi aidΔ ΔpΔdui istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΔ daidΔ poduu ooja: “GΔntaacogi Δgai giñyuucusi ΔΔgi Δgai gΔnvΔΔtarΔ nΔΔnΔitudacai volao giñyuucusi vΔΔtarΔ”, asduu oojisi. Poduucai idui Δsandaaru.

²⁵ Suusi curusigadΔ abaana guucacatadai Suusi dΔΔdΔ Δmadu Suusi du-usulidΔ Δmadu María CΔliopasi ooñigadΔ, Δmadu María Madaliña. ²⁶ DaidΔ ΔSuusi tΔΔ gΔdΔΔ dai aanΔ abaana cΔaacatadai. Dai aliΔsi giñoigΔdaiña. Daidi itΔtΔdai ΔSuusi gΔdΔΔ.

—Giñdaada, mocΔΔca gΔmaara —tΔtΔdai ΔSuusi giñaagaitai.

²⁷ Amaasi povaiñtΔtΔdai ΔSuusi.

—MocΔΔca gΔdaada, iñtΔtΔdai.

Dai aidΔ abiaadΔrΔ ΔSuusi ΔdΔΔdΔ giñquiiyΔrΔ oidatu.

²⁸ Daid_Λ maí _ΛSuusi isca_Λp_Λdui v_Λasi istumaasi g_Λaagaitadai is_Λp_Λduñiagi vai ca_Λgac_Λr_Λ vuv_Λquiagi oodami. Daid_Λ _ΛSuusi icaiti.

—Tonomo aan_Λ —caiti.

Daid_Λ gomaasic_Λd_Λ _Λp_Λdui istumaasi oojisi Diuusi ñiooquid_Λr_Λ is_Λp_Λduuñi agaitadai.

²⁹ Dai ami daacatadai _Λmo aayi suudacami uuvasi varagad_Λ _Λcocami. Daid_Λ _Λsandaaru bai _Λmo visiocoli dai vad_Λitu _Λuuvasi varagad_Λc_Λd_Λ dai _Λmo tootoicami cuug_Λr_Λ dai _Λvisiocoli dai miaad_Λr_Λ dadasdi _ΛSuusi sai visiusuna.

³⁰ Taid_Λ _ΛSuusi visiusu _Λuuvasi varagad_Λ _Λcoc_Λd_Λ daid_Λ icaiti:

—Ca_Λp_Λdui v_Λasi istumaasi _Λp_Λduñia agaitadai —caiti _ΛSuusi.

Amaasi coidamacoga cuiqui _ΛSuusi dai muu.

³¹ Aid_Λ _Λr_Λmo tasai _Λb_Λid_Λr_Λ _Λsiaa duudagai istuigaco _Λjudidíu t_Λt_Λgitoiña aid_Λsi Diuusi ca_Λgac_Λr_Λ vuvaitu Ejiipituaiñd_Λr_Λ. Daid_Λ _Λjudidíu maitip_Λlidadai iscurusiaba viiagi _Λcoidad_Λ _Λb_Λstaragai tas_Λr_Λ. Vaamioma siaa g_Λduu aid_Λ tas_Λr_Λ casc_Λd_Λ. Dai casc_Λd_Λ daan_Λitadai _Λgai _ΛPilaato sai gata_Λan_Λna omisaragai nonoosacad_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ cucurusiaba siisipai dai ist_Λaapaiñdagi tuutucugad_Λ cucurusiaiñd_Λr_Λ. ³² Amaasi _Λsandaaru iji dai oomi nonoosacad_Λ _Λp_Λgadad_Λ daid_Λ _Λg_Λmai _Λp_Λ ismaac_Λd_Λ _ΛSuusi abaana siisipai _Λmai curusiaba. ³³ D_Λmos aid_Λsi miaad_Λr_Λ n_Λn_Λidi _Λgai _ΛSuusi t_Λl_Λ _Λgai iscasi _Λrmuuquiad_Λ dai casc_Λd_Λ maioomi nonoosacad_Λ _ΛSuusi.

³⁴ V_Λasc_Λr_Λ _Λmo sandaaru bai _Λmo uusi t_Λv_Λaducami muucacami cuugad_Λ dai _Λgaic_Λd_Λ sai oonomad_Λ uuta tai vuusai _Λrad_Λ _Λmadu suudagi abaid_Λr_Λ.

³⁵ Idi ismaac_Λd_Λ ooja aan_Λ, aan_Λ gia ñ_Λidi dai s_Λlic_Λd_Λ _Λrvaavoi. Dai ca_Λ maata aan_Λ vaid_Λ _Λrvaavoi daid_Λ poduu ooja aan_Λ m_Λsai vaavoitudana aapim_Λ _Λp_Λ. ³⁶ Aid_Λsi _Λp_Λdui v_Λasi gomaasi aid_Λ _Λp_Λdui istumaa ooja Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai poduu ooja: “Maimuuliña _Λgai tomali _Λmo od_Λ _Λgai”.

³⁷ Dai ooja _Λp_Λ Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai poduu ooja: “Dai n_Λidamu _Λoodami m_Λssai tuucugad_Λ _Λgai”, asduu ooja.

³⁸ Amaasi _Λmo ca_Λli Osee t_Λl_Λgiducami Arimatee_Λr_Λ oidacami ii dai tai oigaragai _ΛPilaato sai dagitona isb_Λquia _Λgai _ΛSuusi tuucugad_Λ. Daid_Λ _ΛOse _Λrvaavoitudadamicatadai, tomasi _Λsto vaavoitudai _Λgai. _Λb_Λidi _Λgai _Λjudidíu casc_Λd_Λ. Taid_Λ _ΛPilaato maa oigaragai isb_Λquiagi _Λgai _ΛSuusi tuucugad_Λ. Taid_Λ _ΛOsee ii dai b_Λcai tuucugad_Λ _ΛSuusi. ³⁹ _ΛOsee _Λmadu ii Nicodemo. _ΛNicodemo _Λgai dai tucara diviji _ΛSuusi. Dai b_Λcati _Λgai _Λmo coobai dan baivustaama kilo chigian uuvadami. _Λchigian uuvadami mirrac_Λd_Λ _Λmadu _Λloesic_Λd_Λ duñisicatadai. Mirra _Λr_Λsabai daid_Λ _Λloesi _Λr_Λmo uusi. ⁴⁰ Daid_Λ _ΛOsee _Λmadu _ΛNicodemo b_Λcai _Λtuucugad_Λ _ΛSuusi dai biisa yuucusic_Λd_Λ ismaac_Λd_Λ sarabi _Λgai _Λchigian uuvadami poduucai isduucai g_Λnviidacana _Λjudidíu yaasapitai _Λcoidad_Λ. ⁴¹ M_Λca siaaco siisa _Λoodami _ΛSuusi curusiaba ami oidacatadai mui uusi ismaac_Λd_Λ iibiatai. Dai ami oidacatadai _Λmo t_Λjoi ismaac_Λd_Λ idui _Λoodami ait_Λr_Λ dai ami yaasa _Λgai _Λmo muuquiad_Λ. D_Λmos maiquiaa yaasa tomali _Λmaadutai t_Λjoviar_Λ. ⁴² Dai ami _Λsto _Λgai _ΛSuusi tuucugad_Λ. Ali_Λ miaaga _Λt_Λjoi casc_Λd_Λ dai cayoga aayi siuu duucu abiaad_Λr_Λ siaa duutudaiña _Λjudidíu _Λb_Λstaragai tasai.

20

¹ Dai tumiñoco maiquiaa maasicaí María Madaliña ii m_Λca siaaco caat_Λcatadai _ΛSuusi tuucugad_Λ. Dai aid_Λsi aayi _Λgai t_Λl_Λ is_Λodai ismaac_Λd_Λ _Λc_Λd_Λ cuupicatadai _Λt_Λjoi camaianaasi daacatadai. ² Amaasi m_Λca _ΛMaría

malla siaaco daraacatadai Simuñi Piiduru amadu aan. ASuusi aliñi giñoigadaiña aan. Daid María povartadai:

—Casi matibacai garbaitacacamiga atajooviaiñdara dai maimaata aatama masiaaco asto —gartadai María.

³ Amaasi Piiduru amadu aan vuvaja dai iji. ⁴ Amapai voopoigi aatama vagoocatai. Damos vaamioma maldaga aan si Piiduru dai apaga aayi malla tajoovai. ⁵ Dai gai nanaava aan tuucavi. Dai tala yuucusi ismaacada acadai biisapicatadai ASuusi tuucugada ismodaraaja damos maivaa aan. ⁶ Gooquira aayi Piiduru dai tuucavi vaa. Dai Piiduru tala lapa yuucusi ismodaraaja. ⁷ Dai tala lapa licuusi isaacada acadai biisapicatadai ASuusi mooda ismaiabaana daja agaa yuucusi baiyoma covai daacatadai dai biisapica daja. ⁸ Amaasi vaa aan lapa dai tala istumaasi apduitadai dai vaavoitu. ⁹ Aatama maiquiaa maata cacatadai istumaasi ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada Diuusi ñiooquidara dai pocaiti sai aliñi glaagai is ASuusi apamu duaacagi coidada saagidiañdara. ¹⁰ Amaasi aa suuli aatama quiyamu.

¹¹ Damos María anaasi quiidigana vii atajoi abaana dai suaacai soigalladacai maitagacai ASuusi tuucugada. Daid quiaa suaacitai gai nanaava tucavi tajovai. ¹² Dai tala gooca Diuusi talaañicaruda tooto yuucuscami vai daraaja ami siaaco caacatadai atuucugada ASuusi. Amo Diuusi talaañicaruda moovasa amadara daacatadai dai agamai taatapasi amadara. ¹³ Taid Diuusi talaañicaruda itadai María:

—¿Tuipasi suaacai? —astadai.

Taid María itadai:

—Balaquiamata giñbaitacacamiga dai maimaata aan masiaaco imitu —astadai María.

¹⁴ Mospotadai María dai aa nanaava dai tala ASuusi vai ami calca damos maimaí agai si ASuusi. ¹⁵ Amaasi ASuusi tucacai dai potadai:

—¿Tuipasi suaacai? ¿Poota gaagai aapi? —astadai ASuusi.

Daid María povalidi siagai arasicami nuucadacami daid itadai:

—Aapi cali, pasbalaai amuuquiada iñaagidañi pasiaaco daí nai aan balaquiagi —astadai.

¹⁶ Taid ASuusi itadai:

—María —astadai.

Taida María aa nanaava daid itadai evreocada:

—Raboñi —astadai.

Ismaacada itaiya alidi mamaatutlidiadami.

¹⁷ Taid ASuusi itadai:

—Casi maitiñtaamada. Maiquiaa tsai aan malla siaaco daja giñooga. Baiyoma imadañi dai aagidañi giñaaduñi iñscaimia iñagai aan malla siaaco daja Diuusi garooga —astadai ASuusi.

¹⁸ Amaasi ii María Madaliña dai garaagida agai iscatala ASuusi dai istumaasi aagidi agai.

¹⁹ Agai vaa tasara tucara garallapagi aatama amo quiyara. Dai cucuupacatadai cucuuparagai. Baliditadai aatama ajudidú cascada. Tai todian duucai vaa ASuusi dai aran calquiva agai. Dai garviaatuli dai povartadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga —gartadai ASuusi.

²⁰ Garaagidacai gomaasi ASuusi gartalagi ganoovovi daid gloonomaba gartalagi lapa siaaco salsiñi. Ttai aatama salicada baigaralli tagacai ASuusi.

²¹ Amaasi ASuusi apamu povartadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga. Poduucai isduucai giñootoi giñoooga tami oidi daama saida iduuna aan istumaasi agai ipalidi poduucai gnootoi aan aapima saida iduuna aapima istumaasi agai ipalidi —gartadai agai.

²² Amaasi Suusi gurvuijago vusiji dai povartadai:

—Diuusi Ibada ganamadu daacana. ²³ Isaapima oigaldi soimaascamigada oodami casiatgoigaldi soimaascamigada agai. Dai isaapima maioigaldi soimaascamigada oodami casiatamaigoigaldi soimaascamigada agai —gartadai Suusi.

²⁴ Damos Tomás amoco aatama graduñi baivastaama dan gooca maatar damigada Suusi maitarada daacatadai aidasi divia Suusi. Cuatai aagaiña oodami Tomás. ²⁵ Dai gooquira aatama potadai Tomás:

—Taa aatama garbaitacaacamiga —tadai aatama.

Damos Tomás povartadai:

—Ismaitagi aan masiaaco dladagarai claavocada noonovidara dai ismaivaasa aan giñmasaviga siaaco dladaga noonovira claavocada dai ismaivaasa aan giñovi siaaco sasiñi oonomaba maitistuidi antada aan isvaavoitudagi —gartadai Tomás.

²⁶ Bomamaco tasaicada apamu garlamapagi aatama maatar damigada Suusi amo quiyara. Dai aidai Tomás modaacatadai aatama garlamadu. Vai cucuupicatadai cucuuparagai tai vascara vaa Suusi dai aran caquiva. Dai gurviaatuli agai dai povartadai:

—Ganibastacan tadacavurai ganiibadaga —gartadai Suusi.

²⁷ Daidai Suusi itadai Tomás:

—Vaasañi tami gamasaviga dai naida giñmaatata. Dai vaasañi gnoovi dagacara giñoonoma. Cascada camaipoliada aapi ismaitarvaavo, baiyoma vaavoitudañi —tadai Suusi.

²⁸ Aidai gia aa noragi Tomás daidai itadai:

—Giñbaitacaacamiga, giñDiuusiga —tadai Tomás.

²⁹ Taidai Suusi itadai:

—Tomás sivi gia vaavoitudai aapi giñtagacai. Sallicaada baiganalidi agai ismaacada vaavoitudai tomasi maitiñnadi —tadai Suusi.

³⁰ Daidai Suusi idui mui naana maasi ggarducami aatama gurvuitapi ismaacada maioojisi idi liivruara. ³¹ Damos vasi istumaasi oojisi idi liivruara casi gooja vai poduucai vaavoitudana aapima isSuusi araCristo daidai arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara. Daidai isvascara oidaca agai aapima Diuusi lamadu vaavoitudacai Suusi Cristo.

21

¹ Dai lapa amo imidagai Suusi apamu gamaasitu aatama gurvuitapi maa caugidana gaa suudagi Tiveriiasi. Dai poduucai idui agai: ² amapai daraaja Simuñi Piiduru lamadu Tomás ismaacada Cuatai aagaiña oodami lamadu Nataniel Canaara oidacami. Canaara amo ali quii Galilea davarira. Daidai modaraaja lapa Sevideo maamarada dai lapa gooca graduñi Suusi maatar damigada. ³ Taidai Simuñi Piiduru povartadai:

—Maa vuvaida iñagai aan vatopa —tadai.

Tatai aatama aa noragi daidai itadai:

—Aatama lapa imia ragai aapi gamamadu —tadai.

Amaasi iji aatama dai tatasai amo vaarcuara. Dai amo tucagi gaagai aatama vatopa dai tomali amoco maivuusaitu. ⁴Dai camaasidatagai gamaasitu asuusi agaa suudagi ugidana damos maimai aatama isarsuusi agai. ⁵Amaasi asuusi povartatadai:

—Giñaaduñi, ¿maitamasi vuusaitu tomali amoco? —gartatadai agai.

Tatai aatama aa noragi daida itatadai:

—Tomali amoco —tatadai aatama.

⁶Taida asuusi tatadai:

—Daitudavurai avatop vuicaru salla apadara govaarcu dai poduucai vuvaidamu aapima vatopa —gartatadai asuusi.

Dai podui aatama dai camaitistui isvusaidagi avatop vuicarui mui vatopa vuucaticatai. ⁷Amaasi ana itatadai apiiduru:

—Goovai argarbaitacaacamiga —tatadai ana.

Mosca asimuñi piiduru isargarbaitacaacamiga agai dai otoma gaa gayuucusi dai suudara gai. Aapioma piiduru uupai gayuucusi vuvaidacai vatopa. ⁸Avarcu maisi macasi daja agaa suudagi ugidaiñdara amo sien metro asi. Dai aatama ismaacada vaarcuara vii vaiñstugai aatama avatopa vuicarui suudacami vatopa dai uugidiara vuusaitu. ⁹Amaasi mostaapai aatama davalrapai dai ta tutupali macami dai dan caata amo vatopa dai an vata paana apa. ¹⁰Taida asuusi povartatadai:

—Baigovai avargimvuida chiqui vatopa ismaacada utudami vuvaitu aapima —gartatadai asuusi.

¹¹Taida asimuñi piiduru tasi vaarcuara dai tavaima avatopa vuicarui agaa suudagi ugidana. Ca suudacami vatopa gargarducami avatop vuicarui asta amo sientu dan goo coobai dan baivastaama dai vaica ajaga vatopa. Dai tomasi muidu avatopa vascara maiacai avatop vuicarui. ¹²Amaasi asuusi povartatadai:

—Baigovar iimi taita uuga —gartatadai asuusi.

Dai tomali maadutai aatama maitaparaali istacacagi asuusi siora agai caaga maatacatal isagai arsuusi. ¹³Amaasi asuusi taicovai caquiva dai vui paana dai avatopa gaicami dai gartaacogi agai.

¹⁴Aidaca casi arvaicojo isasuusi gamaasitu garvuitapi duaacai abiaadara.

¹⁵Cauugitocai aatama taida asuusi tacacai asimuñi piiduru dai potatadai:

—Simuñi, Joonasi marada, ¿vaamiomasi giñoigadai aapi isgogaa? —tatadai asuusi.

Taida apiiduru aa noragi daida itatadai:

—Aja, giñbaitacaacamiga ca maata aapi iñsaan gaoigadai —tatadai apiiduru.

Taida asuusi itatadai:

—Aida gia nuucadacañi aapi aoodami ismaacada giñvaavoitudai. Aapi arapan ducami amo pastuuru.

¹⁶Dai apapa tacacai asuusi apiiduru daida itatadai:

—Simuñi, Joonasi marada, ¿giñoigadaipasi aapi? —tatadai.

Taida apiiduru aa noragi daida itatadai:

—Aja giñbaitacaacamiga ca maata aapi iñsaan gaoigadai —tatadai agai.

Taida asuusi itatadai:

—Aida gia nuucadacañi aapi aoodami ismaacada giñvaavoitudai —tatadai agai.

¹⁷Tai apamu tacacai asuusi apiiduru daida itatadai:

—Simuñi, Joonasi marada, ¿giñoigadaipasi aapi? —tatadai asuusi.

TaidΛ soigΛΛi ΛPiiduru catΛcacaitai ΛSuusi vaicojo isbai oigΛdai Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga cΛΛ maatΛ vΛΛsi istumaasi. CΛΛ maatΛ aapi iñsaana gΛoigΛdai —tΛtΛdai ΛPiiduru.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AidΛ gia nuucadacañi aapi Λgai ismaacΛdΛ giñvaavoitudai. ¹⁸ AanΛ gΛaagidi sai sΛΛlicΛdΛ aidΛsi vaamioma argΛΛi aapi Λgi gΛaada gΛyuucusi dai aimΛrai tomasiaaco imia liadagi. DΛmos siΛΛscadΛ cacΛΛlimu aapi sΛΛliñamu gΛΛΛca vai Λmai gΛaadidamu gΛyuucusi dai gΛvaidacamu mΛΛca siaaco maitipΛlidi aapi siimiagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁹ PotΛtΛdai ΛSuusi ΛPiiduru vai poduucai maatΛna isducatai muuquia agai agai vaidΛ poduucai oodami cΛΛga siaa duutuadagi Diuusi. DaidΛ gooquiΛrΛ potΛtΛdai:

—Iñoidáñi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ Tai aa nΛnΛaava ΛPiiduru dai giñtΛΛ isgooquiΛrΛ imΛitadai aanΛ. ΛSuusi aliΛsi giñoigΛdaiña aanΛ. Dai aanΛ abaana daivacai gauu ΛSuusi aidΛ tucara mΛsigatΛΛgida agaitadai. Dai aanΛ tΛcacai asmaacΛdΛ Λgai dai tΛΛgida agai.

²¹ AidΛsi ΛPiiduru giñtΛΛ tΛcaca Λgai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ¿tumaasi apΛduñi agai idi cΛΛlicΛdΛ? —tΛtΛdai ΛPiiduru.

²² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Iñsaana ipΛliadagi isgoovai oidacagi asta siΛΛsca apamu divia aanΛ, ¿tumaasi argΛvΛΛtarΛ aapi? Mosai apiacΛΛga giñvaavoitudada aapi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²³ Amaasi Λvaavoitudadami aipaco aagaiña ansai aanΛ maimuuquiaa iñagai. DΛmos ΛSuusi maiaagai ismaimuuquia iñagai aanΛ baiyoma potΛtΛdai Λgai ΛPiiduru: “Iñsaana ipΛliadagi isgoovai oidacagi asta siΛΛsca apamu divia aanΛ, ¿tumaasi argΛvΛΛtarΛ aapi?” —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ Dai aanΛ ooja vΛΛsi gomaasi idi liivruΛrΛ. Dai vΛΛsi istumaasi ooja aanΛ sΛΛlicΛdΛ ryaavoi.

²⁵ Dai oidaga mui vaamioma istumaasi ismaacΛdΛ idui ΛSuusi. DaidΛ isgΛoojamudai vΛΛsi gomaasi liliivruΛrΛ aanΛ piñlidi ismaiaajiacamudai vΛΛsi oidigΛrΛ liliivru ismaacΛdΛ apΛduuñimudai.

MosΛcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo ojootosadΛ caimΛcai Suusi Cristo tΛvaagiamu

¹ Giñaduñi Teopilo aanΛ arRuucasi dai casiant gΛooji aanΛ dai glaagidi vΛasi istumaasi idui ΛΛmadu istumaasi mamaatΛtuldiña ΛSuusi oodami. Dai glaagidi aanΛ isducatai glaaga ΛSuusi glaaga duiñdaga dai isducatai ivuaadana ² asta aidasi tΛsai Λgai tΛvaagiamu. Aidasi maiquiaa ii ΛSuusi tΛvaagiamu aagidi Λgai guvucadadΛcadΛ Diuusi IbΛadΛ gΛojootosa istumaasi glaagai isiduñiagi. Λgai arΛgai vaa ismaacΛdΛ Λco vuvaitu ΛSuusi ΛΛquioma abiaadΛrΛ. ³ Aidasi muu ΛSuusi Λpamu duaaca dai Λgai vaa divia dai vuidΛrΛ cΛquiva gΛojootosa dai goo coobai tasai aitu didividitai. Poduucai maasitu ΛSuusi isduaaca. Dai aagadi ΛSuusi gΛojootosa ismaasi siaaco tΛaanΛi Diuusi.

⁴ Aidasi quiaa daacatadai ΛSuusi gΛojootosa ΛΛmadu aagidi sai maiimΛna JerusaleenaiñdΛrΛ, dai potΛtdai:

—NΛnaracavurai aapimΛ asta siΛascadΛ ΛpΛdui ismaacΛdΛ gΛnaagidi Diuusi giñooaga isiΛpΛduñiagi, Λgai vaa ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ. ⁵ SΛalicadΛ ΛVuaana gΛnvapacoi suudagicadΛ mosΛpΛ chiΛΛqui tasaicadΛ vapacoñicamu aapimΛ Diuusi IbΛadΛcadΛ sai Λgai gΛnΛΛmadu daaca Λgai. Poduucai divimu Diuusi IbΛadΛ dai vΛascΛrΛ gΛnΛΛmadu aimΛrdamu —astΛtdai ΛSuusi.

⁶ Dai aidasi gΛnΛmpaidacatadai Λgai Oliivosi giidiΛrΛ taidΛ Λojootosicami itΛtdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, ¿sivisi arsiΛascadΛ vuvaida Λgai aapi Λromamano vai camaitatΛaanΛiña Λgai tanai Isireli dΛvΛΛriΛrΛ dai baiyoma aapi tΛaanΛdagi? —astΛtdai Λojootosicami.

⁷ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—AapimΛ maitΛrΛnvΛΛtarΛ mΛsmaatΛcagi siΛascadΛ tomali istuigaco iduñiagi giñooaca istumaasi Λgi Λgai viaa sΛalicami siduñiagi. ⁸ SiΛascadΛ tΛvañiagi Diuusi IbΛadΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu viaacamu aapimΛ guvucadadΛ dai ñiooquimu giñvΛΛtarΛ siΛasi tami JerusaleenΛrΛ Λcaasi aipacoga sicooli Jerusaleena, siaaco Judeea tΛΛgidu, dai gamai dΛvΛΛriΛrΛ vΛasi siaaco Samaalia tΛΛgidu dai asta mΛacasi oidigi ugidiΛrioma —astΛtdai ΛSuusi.

⁹ Aidasi caagidi ΛSuusi imaasi tΛsai tΛvaagiamu. Dai quiaa tΛΛgigi Λojootosicami tai divia Λmo icomai dai iñña ΛSuusi tai camaivaamioma tΛΛ Λgai. ¹⁰ Dai quiaa tΛΛgigi Λgai tΛvaagiamu dai todian duucai tΛΛ gooca cΛcΛΛli tooto yuucuscami vai abaana guuca. Λgai dada aidasi quiaa tΛsadimi ΛSuusi tΛvaagiamu. ¹¹ Dai potΛtdai:

—CΛcΛΛli GalileeΛrΛ oidacami, ¿tuimasi mosguucacatai tΛvaagiamu nΛeeyi? Λgai vaa Suusi ismaacΛdΛ tΛsai tΛvaagiamu aapimΛ gΛnsaagidaiñdΛrΛ Λpamu divimu poduucai isducatai tΛΛgigi aapimΛ aidasi tΛsai Λgai tΛvaagiamu —astΛtdai ΛcΛcΛΛli.

¹² Tai iji Λojootosicami ami giidiaiñdΛrΛ JerusaleenamΛ. Agiidi mi-aanai cΛcΛ Jerusaleena parΛ goo miil vaan cΛisapi Λsi. ¹³ Aidasi caaayi Λgai JerusaleenΛrΛ goocua daama vaaquiΛrΛ tΛcaviaco tΛΛtΛsai. Ami gΛnuuliñacatadai ΔPiiduru, Jacovo, Vuaana, AandΛrΛsi, Piili, Tomás, Bartolomé, Mataivo, ΛΛmadu Jacovo Alfeo maradΛ, ΛΛmadu Simuñi ismaacΛdΛ vuvaida aliditadai Λromamano, ΛΛmadu Uudasi Jacovo suculidΛ. ¹⁴ VΛascatai

agai ganampaidiña mamaadaragai vllatar, Suusi susuuculid lmadu dai María Suusi dld lmadu dai aa ooqui lrp.

15 Amo imidagai aidasi ganampagi lvaavoitudadami tai saagida calquiva lpiiduru, ami daraajatadai amo sientu dan amo coobai oodami. Taid lpiiduru potldai:

16 —Giñaaduñi, poduucai glaagaitadai sipladuñiagi ismaacld lquioma aagai Davicaru guvucadadld Diuusi Ibld. Davicaru aagai Uudasicaru. Uudasicaru lragai ismaacld vuaa agai ismaacld maisapicami bldcai lSuusi. 17 Daid lramoco garaduñicatadai dai viaacatadai slllicami garaa duiñdagrl. 18 Dai gasavlli amo dlvllrai ltumiñsicld ismaacld aa namqui lbaitaguucacami lUudasicaru soimaasi iduucai agai. Tai Uudasicaru gasagia dai vaiguugu dai taapai voocld tai vuvaaja ijid. 19 Aidasi mai Jerusaleenrl oidacami Aselidama tlltai dlvllrai ismaacld itliya alidi oodamicld Dvllrai llracrl. 20 Poduucai ooja Davicaru liivruarl Salmosi tllgiducarl aagaitai Uudasicaru:

lgi vllna vaaquid. Maitiipucana sioor ami oidacagi.

Dai silmai blimu slllicamigad.

Asduucai ooja Davicaru.

21 Tanai aatml garsaagida oidaga lramoco clclli ismaacld garllmadu ajioopaiña vlls tasai aidasi daacatadai lSuusi aatml garllmadu. 22 Aidasi abiaadarl lVuaana vacoi lSuusi garllmadu ajioopaiña goovai asta aidasi tllsai agai tlvagiamu aatml garsaagidaiñdrl. Alias glaagai isgaaga aatml ramoco goovai saagidaiñdrl ismaacld nldi isduaaca Suusi vaid lraagiadamicana Suusi duaacarad aatml garllmadu —astldai Piiduru.

23 Amaasi lco vuvaitu gooca. Ramoco Osee Barsavasi tllgidu mai Justo aagaiña lrp. Dai lglmai Matiia tllgidu. 24 Dai aduucai gamamagi:

—Aapi clliodami Diuusi garooga, cl maatl vllscatai iibld. Gartllgidañi ismaacld idi vagoocai lco vuusaitu aapi 25 sai blna slllicamigad Uudasicaru dai garsoicliña idi aa duiñdagiarl ismaacld garmaa aapi. Agai lrdiuusi ootosadcatadai dai dagito gaslllicamiga dai ii ami siaaco acatadai alia soimaasi iduucai —asduucai gamamagi.

26 Dai tcavi daitu amo tumiñsi tai gamait Matiia. Dai otoma vllna lbaivustaama dan ramoco ojootosicami.

2

1 Aidasi aayi lgl siaa duudagai Pentecostési tllgiducld moslmaplclrl daraajatadai lvaavoitudadami vllscatai lmapai. 2 Tai todian duucai gl caidatu tlvagiaiñdrl lpan caiti silscad cavami lvardagi dai vllsialcatai gigiduli ami quiiylrl siaaco daraajatadai agai. 3 Amaasi glmaasitu amo istumaasi tai maascami dai aipaco daama darai va ismaacld ami daraajatadai. 4 Tai divia Diuusi Ibld dai vllscatai lvaavoitudadami lmadu daaca agai tai agai ganaagacai ñiño ama maa ñiooqui. Vllscatai ñiño lmo ñiooqui ismaacld maimaatcatadai ismaacld maa Diuusi Ibld.

5 Aid Jerusaleenrl oidacatadai judidú vllsi aipadrl dai maiamo ñiooqui ñioocaitadai dai alia siaa duutudai Diuusi. 6 Aidasi cal agai isgl caidatu ganampagi ami siaaco daraajatadai lvaavoitudadami dai maitll isducatai gantlllgituagi clcltai isllmadutai ñioocai ñiooquidld. 7 Dai vllscatai vupuiirutuan tada dai aipaco ganaagidi:

—Goovai ismaacada pomaa ñioocai arGalileeera oidacami. ⁸ ¿Dai ducatai aatama ammadutai caa aagi garñiooqui? ⁹ Tami daraaja oodami Partiaindaera, dai Meediaindaera, dai Elamaindaera, dai Mesapotaamiaindaera, dai Judeeindaera, dai Capadusiaindaera, dai Poontoaiaindaera, dai Aasiaindaera, ¹⁰ dai Filijiaindaera, dai Panfiliaindaera, dai Ejiipituaiindaera, dai ammapaceraiaindaera Apilica vaasoñiomaiindaera Sireñi. Tami daraaja ammoco Romaiindaera aapa dai ammoco arjudidíu vaavoitudaitai vaavoidaragada arjudidíu dai aa gia arjudidíu daadada cascada arjudidíu goovai. ¹¹ Tami daraaja aapa oodami Ceraiaindaera, dai Araaviaiaindaera dai vaascatai aatama caa isgarñiooquicada aagai gocacalli istumaasi gagarducami istumaasi aagi Diuusi ivueeyi —ascaiti arjudidíu ismaacada ami dada.

¹² Dai vupuiirutuan tada dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Istuisi apadiu gomaasi? —ascaiti.

¹³ Dai aa mosparunai daida icaiti:

—Alii navaacoñi goovai cascada pomaa ñioocai —ascaiti aoodami.

¹⁴ Amaasi guuquiva abavustaama dan gooca ojootosicami taida Piiduru gagera ñioo daida itadai:

—Judeera oidacami ammadu vaascatai ismaacada Jerusaleenera oidaga maatavurai aapima idi dai calgavar caaca ismaacada ganaagida iñagai aan. ¹⁵ Aatama maitarनावacoidada masducatai gantatagitoi aapima. Tami oidacami mainavaacorai aagi quiaamoco tuustamara. ¹⁶ Idi aragai ismaacada aagidi Joelicaru garraqui aaduñicaru. Agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai dai pocaiti:

¹⁷ Pocaiti Diuusi: “Cayoga ugitacai oidigi divimu giñibadaga dai ammadu daacamu vaasi oodami aipaco oidacami.

Vaasi ganmaamara ñiooquimu aan giñvatar.

Dai ganmaamara cacalli tagimu mui naana maasi istumaasi mainidi aoodami.

Dai ñiooquida iñagai aan acacallioididad coosigadara.

¹⁸ Amaasi ootosamu aan giñibadaga vai ammadu daacana giñpipioñiga.

Siagai ñiooquimu aan giñvatar.

¹⁹ Tacavi tavaagiana gantagidamu aan mui naana maasi istumaasi.

Dai oidigi daama gantagidamu aan mui naana maasi arai ammadu tai, ammadu gapu cuubusi dai poduucai maatamu aapima iscaugitia agai oidigi.

²⁰ Tucaagamucamu gotasai. Dai masaadai moarai gaduñimu dai gooquiar aimu istuigaco divia agai atanadami.

Dai vaascatai siaa duutuada agai.

²¹ Amaasi vaascatai ismaacada giñdaanadagi calgacera vuvaidamu aan”, ascaiti Diuusi.

Ascaiti Joelicaru.

²² Calcavurai aapima judidíu ismaacada ganaagida iñagai aan. Suusi arNasaretera oidamicatadai dai agai aramo cali ismaacada maa Diuusi gaa guvucadagai saida iduuna mui naana maasi gagarducami aapima ganvuitapi dai idi maasicada Diuusi gantagisootoi asuusi. Vaasi imaasi caa maata aapima. ²³ Vaacera aidamasi gantagisootoi asuusi maisatugai aapima dai tagi cacalli ismaacada maisiaa duutudai Diuusi sai curusiaba siisana dai poduucai gatjai aapima muaragai. Vaasi imaasi camaatcatadai Diuusi. Aagi agai capomaasi gatagito aagi abiaadara sai poduucai apaduuna.

²⁴ Aagai vaa Diuusi apamu duaacali asuusi. Tomali amo istumaasi maitistui

issoobidagi ΔSuusi isduaacagi, tomali muuquigami. ²⁵ Dai aagai Davicaru ΔSuusi dai poduucai ooja:

VΛASCATA nΛidi aanΛ ACΛiodami Diuusi aanΛ giñΛΛmadu daja giñsΛΛlisa padΛra.

Giñnuucada Λgai vai tomali Λmaadutai maisoimaasi giñvuiididi.

²⁶ CASCADA aliΛ baigiñΛlidi aanΛ dai aagai ansai baigiñΛlidi.

CASCADA maiduaadicui aanΛ istuma daivuñiagi giñtuucugacADA siΛASCADA muuquia aanΛ.

²⁷ DΛmos aapi giñDiuusiga maiviaamu giñibADaga aa coidadΛ ibΛadΛ saagida. Dai maitidagito issiaa tuidiagi giñtuucuga.

AanΛ ΛrΛgai ismaacADA oigADai aapi.

²⁸ Giñduaacaldamu aapi.

AanΛ giñΛΛmadu aimΛrai aapi cascADA aliΛ baigiñΛlidi aanΛ.

Asduucai ooja Davicaru.

²⁹ Giñaaduñi CΛga maatΛ aapimΛ siΛΛqui muu gΛraduñi Davicaru dai quiaa maasi mΛsiaaco yaasa. ³⁰ Davicaru ΛrDiuusi ñiiooquituldiadamigADcatadai dai CΛga maatΛcatadai isDiuusi aagidi VΛasi gΛibADacADA sai Λmaadutai cajiudadΛ ΛrCristoca agai dai bΛjia agai Davicaru sΛΛlicamigADA. ³¹ Idi vaa CΛga maatΛcatadai Davicaru nΛijadacan caitiña ΛΛquioma abiaadΛra cascADA aagaitadai Λgai ΔSuusi duaacaradΛ daidΛ icaiti maiviimu Cristo IbΛadΛ coidadΛ saagida tomali maisiaa tuidimu tuucugADA. ³² Diuusi duaacali Λgai vaa Suusi dai VΛascatai aatΛmΛ ΛrnΛijadami VΛasi imaasi. ³³ Diuusi vaidacai ΔSuusi tΛvaagiamu sai sonuana daacana dai poduucai maa Λmo gΛΛ sΛΛlicami. Dai sivi ootoi ΔSuusi Diuusi IbΛadΛ, poduucai isducatai gΛnaagidi ΔSuusi oogADA. VΛasi idi ismaacADA nΛidi aapimΛ dai caΛ Diuusi IbΛadΛ idui. ³⁴ Davicaru maitΛrΛgai ismaacADA tasai tΛvaagiamu. Λgi Davicaru icaiti: ACΛiodami Diuusi itΛTADai giñtΛaanADamiga:

“Daacañi giñsΛΛlisa padΛra ³⁵ asta siΛASCADA cabaidui aanΛ vai camaitistuidiagi vaamioma gΛsasaayu”.

Ascaiti Davicaru.

³⁶ VΛasi judidiu sΛΛlicADA gΛaagai ismaatΛcamudai isΛgai vaa Suusi ismaacADA siisa aapimΛ curusiaba cadai Diuusi Λgai saidΛ ΛrCristocana ismaacADA vaamioma tΛaanADA agai oidigi daama —astΛTADai Piiduru.

³⁷ AidΛsi caΛ Λгаа gomaasi aayi soiΛliaragai dai tAcacai Λgai ΔPiiduru ΛΛmadu Λгаа ojootosicami:

—¿TΛtumaa duuna? —ascaiti Λoodami.

³⁸ Amaasi ΔPiiduru aa noragi daidΛ itΛTADai:

—Λma duucaiaVΛr gΛntΛTAgito dai camaisoimaasi ivuaada vai Diuusi gΛnoigALdana VΛasi gΛnsoimaascamiga. GΛnvapaconavurai aapimΛ VΛascatai Suusi sΛΛlicamigADAcADA siDiuusi ootosamu gΛIbADaga vai gΛnΛΛmadu daacana. ³⁹ Idi ñiiooqui ΛraapimΛ gΛnvΛΛtarΛ ΛΛmadu gΛnmaamara dai Λgai ismaacADA mΛΛcasi daraaja dai VΛascatai ismaacADA ACΛiodami gΛrDiuusiga vapaida Alidio —astΛTADai ΔPiiduru.

⁴⁰ Idi ñiiooquicADA ΛΛmadu vaamioma aa ñiiooquicADA ñiioo ΔPiiduru dai CΛga maa ñiiooqui dai potΛTADai:

—CΛgacArΛAVΛr vuvaaqui gΛgΛvituldaragadañiñdarΛ Λoodami soimaasi ivuaadami —astΛTADai ΔPiiduru.

⁴¹ Poduucai tudo VΛascatai ismaacADA Λgi ñiiooquidΛ gΛnvapacoi. AidΛ tasΛra urava parΛ vaica miil oodami Λгаа ismaacADA vaavoitudai. ⁴² Dai VΛascatai apiavaavoitudai istumaasi mamaatΛtuldiña Λojootosicami. Dai Λmo tAgitoidagai viaacana dai gamamadaiña gΛnΛmpaiditai siuu duucu gaugia agadagi.

⁴³ Daid_Δ ivuaadana _Δojootosicami mui naana maasi g_Δgarducami vai v_{ΔΔ}scatai duduaadicuiña. ⁴⁴ Dai v_{ΔΔ}scatai ismaac_{ΔΔ} vaavoitudaitadai s_{ΔΔ}lic_{ΔΔ} c_{ΔΔ}ga g_Δnuraavacatadai dai _Δmapai viaacatadai g_Δnvustuidaga. ⁴⁵ Dai gaagaraiña g_Δnvustuidaga dai _Δtumiñsi _Δrv_{ΔΔ}scatai v_{ΔΔ}tar_Δcana. Is_Δmaadutai vaamioma t_Δgitocagi vaamioma maacaiña _Δgai. ⁴⁶ Dai v_{ΔΔ}s tasai g_Δn_Δmpaidiña _Δg_{ΔΔ} quiuupaigad_Δr_Δ judidíu. Dai _Δmapai gacuaadana quiiqui_Δr_Δ baig_Δn_Δliarac_{ΔΔ} dai tomali _Δmoco maivaamioma g_Δduc_{ΔΔ} g_{ΔΔ}lidiña. ⁴⁷ Dai v_{ΔΔ}scatai siaa duutudaiña Diuusi dai v_{ΔΔ}si oodami c_{ΔΔ}gac_Δr_Δ n_Δidiña dai v_{ΔΔ}s tasai _Δmpaidimi Diuusi ismaac_{ΔΔ} cac_{ΔΔ}gac_Δr_Δ vuvaidimi _{ΔΔ}madu _Δgaa ismaac_{ΔΔ} cavaavoitudai.

3

¹ _Δmo imidagai coi g_{ΔΔ}s_Δco tasai t_{ΔΔ}Δidimitadai Piiduru _{ΔΔ}madu _ΔVuaana _Δmapai _Δg_{ΔΔ} quiuupaigad_Δr_Δ judidíu. Caaayi siuu duucu gamamadaiña _Δgai. ² v_{ΔΔ}s tasai ami dada_Δj_Δiña _Δmo c_{ΔΔ}li. _Δgai maitistutuidiña isaim_Δr_Δdagi poduuc_Δi vuus_Δi _Δgai. _Δg_{ΔΔ} quiuupaigad_Δamu judidíu b_{ΔΔ} ajioopaiña aa, dai dadaasaiña quitaagiña c_{ΔΔ} tiodic_Δr_Δ t_{ΔΔ}g_Δducana sai gataan_Δiña tumiñsi oidicami ismaac_{ΔΔ} vaapaquidagi ami. ³ Aid_Δsi t_{ΔΔ} _Δc_{ΔΔ}li soimaasc_{ΔΔ} _ΔPiiduru _{ΔΔ}madu _ΔVuaana aid_Δsi vaapaquia agaitadai _Δgai _Δg_{ΔΔ} quiuupaigad_Δr_Δ judidíu taí _Δmo oidicami. ⁴ Amaasi vui n_Δn_Δaaava _ΔPiiduru _{ΔΔ}madu _ΔVuaana _Δc_{ΔΔ}li taid_Δ _ΔPiiduru pot_ΔΔdai:

—G_Δrvuid_Δr_Δ iñ_Δn_Δaaava —ast_ΔΔdai.

⁵ Amaasi vui n_Δn_Δaaava _Δc_{ΔΔ}li po_Δl_Δiditai isoida _Δgai istumaasi. ⁶ D_Δmos _ΔPiiduru pot_ΔΔdai:

—Maitan viaa tumiñsi v_{ΔΔ}sc_Δr_Δ g_Δoidamu aan_Δ istuma viaa. Suusi Cristo ismaac_{ΔΔ} Nasareet_Δr_Δ oidacatadai guvucadad_Δc_{ΔΔ} c_Δquivañi dai aim_Δr_Δda —ast_ΔΔdai _ΔPiiduru.

⁷ Amaasi b_Δi _ΔPiiduru _Δcoocoad_Δ novid_Δ s_{ΔΔ}lisa pad_Δr_Δ dai vañigi. Tai bovas_Δr_Δ gupucatu _{ΔΔ}casod_Δ _{ΔΔ}madu t_Δt_Δaan_Δsigad_Δ. ⁸ Amaasi t_Δca tual daa _Δgai dai c_Δquiva. Dai g_{ΔΔ}agacai aim_Δr_Δi dai vaa _Δgaa _{ΔΔ}madu _Δg_{ΔΔ} quiuupaigad_Δr_Δ judidíu. Dai tuali dadaimi. Dai ali_Δ c_{ΔΔ}ga ñiooquimi Diuusi vui. ⁹ Dai can_Δiditai v_{ΔΔ}scatai iscaaim_Δr_Δi dai c_{ΔΔ}ga ñioocai Diuusi vui ali_Δ duduaadimu, ¹⁰ dai camait_{ΔΔ} isducatai g_Δnt_ΔΔ_Δg_Δituagi tomali ist_Δi_Δyagi n_Δiditai iscadueeyi _Δcoocoad_Δ. C_{ΔΔ}ga maat_Δc_Δatadai _Δgai is_Δgai _Δr_Δgai vaa ismaac_{ΔΔ} dada_Δj_Δiña daida taan_Δiña oidicami _Δg_{ΔΔ} quiuupaigad_Δr_Δ judidíu quitaagiña tiodic_Δr_Δ.

¹¹ Caduaad_Δcai _Δc_{ΔΔ}li ismaac_{ΔΔ} maitistutuiditadai isaim_Δr_Δdagi mos_{ΔΔ}madu aim_Δr_Δiña _Δgai _ΔPiiduru _{ΔΔ}madu _ΔVuaana. Dai v_{ΔΔ}si _Δoodami camait_{ΔΔ} istumaasi g_Δnt_ΔΔ_Δg_Δituagi dai voo_Δpoi ami _Δg_{ΔΔ} quiuupaigad_Δamu judidíu siaaco Solomoñi portaaligad_Δ t_{ΔΔ}g_Δidu. ¹² Dai t_{ΔΔ}gacai _ΔPiiduru isg_Δn_Δmpagi v_{ΔΔ}scatai pot_ΔΔdai:

—Aapim_Δ judidíu, ¿tuim_Δsi g_Δr_Δn_ΔΔidi ducami isaat_Δm_Δ _Δg_Δi duaaidamudai idi c_{ΔΔ}li dai imitu g_Δr_Δg_Δvucadagac_{ΔΔ} si_Δp_Δ c_{ΔΔ} tuutiacatai? ¹³ Baiyoma Suusi guvucadad_Δc_{ΔΔ} atdueeyi idi c_{ΔΔ}li. Diuusi maa g_Δmara Suusi _Δdaasicami ismaac_{ΔΔ} vaamioma viaa guvucadagai. Dai _Δgai vaa Diuusi _Δr_ΔDiuusigad_Δc_Δatadai _Δp_Δ g_Δr_Δaduñi Avraañicar_Δ dai Isaacaru dai Jacocar_Δ. Dai Suusi _Δr_Δgai vaa ismaac_{ΔΔ} t_{ΔΔ}g_Δi aapim_Δ dudunucami. Dai aid_Δsi dagitua agaitadai Pilaato _ΔSuusi mosgajiaad_Δr_Δ vipieeyi aapim_Δ. ¹⁴ Maiaagidi aapim_Δ isdagitomudai _Δgai ismaac_{ΔΔ} c_{ΔΔ} tuiga dai mait_Δr_Δg_Δpi_Δr caat_Δcami baiyoma

aagidi aapimΛ isdagitua Λgai Λmo gamuaacami. ¹⁵ Poduucai muua aapimΛ ismaacΛdΛ gamaacai ibΛdagai utudui. TaidΛ Diuusi duaacali Λgai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ, vΛΛsiaΛcatai idi aatΛmΛ daraaja nΛijadami. ¹⁶ Λgai vaa Suusi guvucadadΛcΛdΛ bai guvucadagai idi cΛΛli ismaacΛdΛ nΛidi dai maatΛ aapimΛ. Vaavoitudai aatΛmΛ dai idi cΛΛli Suusi guvucadadΛrΛ cascΛdΛ cacΛΛga dueeyi goovai. CanΛidi aapimΛ iscadueeyi.

¹⁷ Giñaduñi judidíu cΛΛga maatΛ aanΛ isaapimΛ ΛΛmadu ganbaitΛguucacamiga muua ΛSuusi maicΛΛga maatΛcatai mastuma vueeyi. ¹⁸ Poduucai baidui Diuusi ismaacΛdΛ ΛΛquiacoga aagai ñiñiooquituldiadamigadΛ. Λgai vaa aagaitadai isaliΛ soimaa taata agaitadai ΛCristo. ¹⁹ CascΛdΛ Λma duucaivΛrΛ gΛntΛtΛΛgito aapimΛ dai aagoavΛrΛ suuligi gosoimaa voyaiñdΛrΛ. VaavoitudavurΛi Diuusi vai Λgai gΛnoigΛdana vΛΛsi gΛnsoimaascamiga amaasi ΛcΛliodami Diuusi baigΛnΛΛliatudamu. ²⁰ Dai gΛnootosdamu Diuusi Suusi Λpamu. Λgai vaa ΛrCristo ismaacΛdΛ ΛΛquiacoga Λco vuusaitu Diuusi aapimΛ ganvΛΛtarΛ. ²¹ VΛΛscΛrΛ tΛvaagiΛrΛ viimu Suusi Cristo asta siΛscadΛ baidui Diuusi vΛΛsiaΛcatai istumaasi isducatai aagaitadai ΛΛquiacoga ΛñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ Λgi Λgai Λco vuvaitu. ²² Poduucai tudu ΛΛquiacoga potΛtΛdai Moseesacaru gΛraaduñicarΛ: “Ootosamu Diuusi Λmo ñiooquituldiadami aapimΛ ganvΛΛtarΛ vΛΛscatai aapimΛ gΛnaadunumΛ saagidaiñdΛrΛ poduucai isducatai giñootoi Λgai aanΛ. ΛΛgiadavurΛi vΛΛsiaΛcatai istumaasi Λgai gΛnaagiadagi. ²³ VΛΛscatai ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ ugititudamu Diuusi dai Λco vuvaidamu judidíu saagidaiñdΛrΛ”, astΛtΛdai Moseesacaru.

²⁴ Poduucai tudu vΛΛsi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Samueli baigovacoga aagai istumaasi daivuñia agaitadai sivi. ²⁵ AapimΛ ΛrcajiudadΛ vΛΛsi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. Dai vΛΛsi Λñiooqui ismaacΛdΛ ootoi Diuusi gΛñiñiooquituldiadamigacΛdΛ ΛraapimΛ ganvΛΛtarΛ. Dai vΛΛsi istumaasi ismaacΛdΛ Diuusi baidui gΛnaaduñicarΛ ΛΛmadu ΛraapimΛ ganvΛΛtarΛ. Dai asta ismaacΛdΛ aagidi Diuusi gΛraduñi AvraañicarΛ aidasi potΛtΛdai: “AanΛ baiΛΛliatudamu vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami aapi gΛcajiudagacΛdΛ”. ²⁶ Aidasi duaacali Diuusi gΛmara ΛpΛga gΛnootosi aapimΛ sai baigΛnΛΛliatudana mΛsai aapimΛ camaisoimaasi ivuaadana —astΛtΛdai Piiduru.

4

¹ Quiaa ñiooquiditadai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana Λoodami tai dada Λpapaali judidíu ΛΛmadu ΛbaitΛcΛaacamigadΛ ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ sandaaru ΛΛmadu Λsaduseo. Λsaduseo ΛrΛgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai duaacaragai. ² Dai aliΛ baacoi vΛΛscatai mamaatΛtulditai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana Λoodami isduaacaradΛcΛdΛ ΛSuusi camaatΛ vΛΛscatai isoidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ. ³ Amaasi vui Λgai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana dai casi Λrurunococatadai dai camaiaΛcatadai uruñi isbai duñiagi dudunucamiΛrΛ cascΛdΛ cuu Λgai asta siaadiqui. ⁴ Muidutai Λgai ismaacΛdΛ gΛntΛgito caΛ Λñiooqui vaavoitu. VΛΛsi ismaacΛdΛ vaavoitu baitoma aayi taan miil, gocaaqui aayi goΛΛ cΛcΛΛli.

⁵ Dai siaadiqui gΛnΛmpagi JerusaleenΛrΛ vΛΛsi ΛdudunucamigadΛ Λjudidíu ΛΛmadu Λpipiscali ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. ⁶ Dai ami daacatadai ΛpΛ Aanasi baitΛcΛaacamigadΛ papaali, judidíu ΛΛmadu Caifási, ΛΛmadu Vuaana, ΛΛmadu AlijandΛro, ΛΛmadu vΛΛsi ismaacΛdΛ ΛraaduñidΛ ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali. ⁷ Dai vaí ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana dai Λraana tuutui dai tΛcacai:

—¿Tuma guvucadagaicada dai voora samicamigadada ivueeyi aapima gomaasi? —astadai agai.

⁸ Amaasi Diuusi Ibada amadu daacatadai Piiduru taida Piiduru itadai:

—Dudunucamigada dai pipiscaligada judidú ⁹ sivi casi gartacacai aapima isducatai cagacaga vuusai idi cali coocoda dai isducatai dueeyi goovai. ¹⁰ Aapima ganvuitapi aagamu aatama vai maana vascatai Isireliaga oida-cami. Idi cali vascatai aapima ganvuitapi caaca caduaadacatai Suusi Cristo guvucadadada. Agai aragai vaa ismaacada Nasareetaga oidacatadai dai aapima siisa curusiaba tai Diuusi duaacali coidada saagidaiñaga. ¹¹ ASuusi apan ducami odai ismaacada siooma gaagai amo vaaqui vataraga dai aapima apan ducami abaabaquitadami ismaacada gajiaadaga viaa odai. ¹² Diuusi ootoi ASuusi Cristo oidi daama sai lagi agai viaacana guvucadagai iscagacaga vuviaadagi vasi oodami oidi daama oidacami. Maitipu amai vasi oidaga ismaacada viaa guvucadagai iscagacaga vuviaadagi oodami —astadai Piiduru.

¹³ Amaasi ta adudunucami Piiduru amadu AVuaana dai maata ta isacacali maitavapi daraiva oojaga dai maitarmamaatuldiadami dai vascaga maiduduaadimu ñio. Daida adudunucami maita istumaasi gantatagituagi. Dai amaasi maata ta sidi aragai ismaacada amadu ajioopaiña ASuusi. ¹⁴ Dai cali ismaacada cadueeitadai ami amadu caacatadai Piiduru amadu AVuaana cascada maitistutuiditadai adudunucami isvuidaga ñioocada tomali amo ñiooqui. ¹⁵ Daida adudunucami lagi gaaataga liditadai cascada ootoi ojootosicami sai vuvaacana ampaidaragaiñaga, ¹⁶ daida icaiti:

—¿Taduuna gocacali? Cal maata vascatai Jerusaleenaga oidacami sida idui gocacali idi istumaasi gducami dai maitistutuidi aatama ispotiyagi ismaitarvaavoi. ¹⁷ Abacatamu aatama vai sivi abiaadaga camaiaagidiña goovai tomali amaadutai istumaasi ivuaadana ASuusi dai istumaasi gama-maatatuldiña agai vai camaivaamioma aipaco imana idi maasi —ascati adudunucami.

¹⁸ Amaasi vai adudunucami Piiduru amadu AVuaana dai aagidi sai camaiaagaiña istumaasi ivuaadana ASuusi dai mamaatuldiña. ¹⁹ Damos a noragi Piiduru amadu AVuaana daida itadai:

—¿Tuma tatagitoi aapima baisi arcalagai Diuusi vataraga isganlagida aatama aapima dai mailagidagi Diuusi? ²⁰ Mosmaibaiga ismaiaaga aatama tastuma naidi aatama dai ca —astadai Piiduru amadu AVuaana.

²¹ Baitoma vasi oodami caga ñio Diuusi vataraga duaadacai coocoda cascada adudunucami alia labaiditadai oodami cascada maitapanalidi isgaviaarsagi Piiduru amadu AVuaana dai mosabagui dai dagito sai iimana. ²² Cali ismaacada cadueeyi Diuusi guvucadadada viaacatadai vaamioma isgoo coobai uumigi.

²³ Amaasi cadagitocai agai Piiduru amadu AVuaana agai mosiji maca siaaco daraajatadai aduñda dai vasi aagidi istadai baitaguucamigada papaali amadu judidú pipiscali. ²⁴ Aidasi ca agai imaasi vascatai mapai daana Diuusi daida icaiti:

—Garcaliidamiga Diuusi, aapiaga arDiuusi ismaacada idui tavaagi dai dvavara dai ga suudagi dai vasi istumaasi. ²⁵ Gapioñiga Davicaruga aagai istumaasi aagidi aapi sai aagana dai pocaiti:

¿Tuisida bacocoi vasi oodami naana maasi ñioocadami Diuusi vui?
¿Dai tuisi tatagitoi oodami mui naana maasi maicacagaducami?

26 Araraí oidigi daama oidacami ammadu aa baitaguucacami ganampagi dai ñiooquiada agai Diuusi ammadu Cristogad.

27 Sallicala arvaavoi istanai Jerusaleenara ganampagi Eroodasi ammadu Ponsio Pilaato ammadu judidíu dai aa ismaacada maitarjudidíu dai vuidara suuli gamara Suusi ismaacada maisoimaasi idui dai lco vuusaitu aapi garDiuusiga. 28 Gomaasicada idui agai vassiasacatai ismaacada ipali aapi garDiuusiga siapaduñiagi. 29 Sivi gargviarsa agaitadai adudunucami cascada garmaacañi aatama garpipiooñiga guvucadagai tatai ñioocadagi gañiooqui maisiu duaadimudacada. 30 Dai duduaaididagi lcoococoidada gaguvucadagacada daida ivuaadagi istumaasi gagnarducami gamara Suusi guvucadadalacada. Agai vaa Suusi argalco vuusaida aapi —ascaiti laaduñda vaavoitudadami.

31 Aidasi canaato mamagi agai gigivuli aquii siaaco daraajatadai agai tai divia Diuusi Ibada vascatai ammadu dai poduucai maiduduaadicuitai aagaiña agai Diuusi ñiooquida.

32 Dai camuiducatadai vaavoitudadami dai vascatai viaacatadai amo tagitoidagai. Dai vascatai amapai viaacatadai ganvustuidaga cascada tomali amaadutai maiaagaiña siagai artuidada amo istumaasi. 33 Vascatai lojootosicami apiaagaiña sioma guvucadagaicada Suusi duaacaragada vai Diuusi calgacara nidiña vascatai. 34-35 Vascatai ismaacada viaacatadai dadavaraí isbaabaqui larpa gaagaraiña agai dai vaaapaiña atumiñsi. Dai maacaiña agai lojootosicami atumiñsi. Atumiñsi arvascatai vatarcana. Ismaadutai vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai cascada vascatai viaacana istumaasi tagito. 36 Dai ami agai ammadu daacatadai amo cali Levícaru cajiudad agai Osee tagiducatadai. Agai arSipilara vuusaicami. Taida lojootosicami Bernabé tatali ismaacada itaiya lidi amo baiiatudadami. 37 Agai gagaara amo davarai ismaacada viaacatadai agai dai vaaapi atumiñsi lojootosicami.

5

1 Dai ami daacatadai larpa amai cali Ananiiasi tagiducami dai Safira tagiducatadai ooñigada. Dai vagoocatai viaacatadai agai amo davarai dai gagaara. 2 Alcali aa maa atumiñsi lojootosicami ducami iscavassi tagidamudai dai viidad viaa lagi gavattara. Dai looñigada maatcatadai larpa. 3 Amaasi itai lpiiduru:

—¿Ananiiasi tuiyasi dagito isvaquiagi adiaavora gaibadagara dai gyaatagitu Diuusi Ibada vui? Aapi aa viaa tumiñsi lagi gavattara masmaacada gaa namqui gadavarragacada. 4 ¿Maitisi arvaavoi isaapi argatuidacatadai davarai? Dai aidarasi gagaara davarai ¿maitisi arvaavoi isaapi argatuidacatadai atumiñsi? ¿Tuiyasi podui? Yaatagi aapi Diuusi maisiu oodami —astatadai lpiiduru.

5 Mosca lAnaniiasi gomaasi dai muucucatai gai. Dai vascatai ismaacada mai gomaasi sallicala duduaadimu. 6 Amaasi dada amoco galali dai calga biisa amuuquiada dai balcai dai yaasa.

7 Vaica ooracada vaa Ananiiasi ooñigada maimaatcatadai agai istumaasi laradi cunaadalacada. 8 Taida lpiiduru itatadai:

—Giñaagidañi, ¿acaquicada masgagaara davarai? —astatadai lpiiduru.

—Aja, acaquicada —astatadai looqui.

9 Amaasi lpiiduru itatadai:

—¿Tuimasi pomaasi gantatagito aapim isyaatagidagi Diuusi Ibad? Qui-idigaiñdar iimlai ismaacada bllcai dai yaasa gacuna. Dai sivi aapi gabllquia agai lpr —astatadai lPiiduru.

¹⁰ Tai agai otoma muu dai lcasoda abaana gli agai lPiiduru. Amaasi vaapa agagalli dai tll looqui muuquiad dai vuusaitu dai mll yaasa cunad abaana. ¹¹ Tai alia duduaadimu lvaavoitudadami llmadu vllscatai ismaacada mai gomaasi.

¹² Mui istumaasi gagarducami ivuaadana lojootosicami loodami saagida dai vllscatai ganlmpagi ami agll quiuupiarl siaaco Salomoni portaaligada tllagidu. ¹³ Tomasi tomali lmaadutai maitipliditadai isganlmpaidagi lvaavoitudadami llmadu vllscarl clga ñioocaitadai agai vlltarl. ¹⁴ Muidutai clalli llmadu ooqui vaavoitu isSuusi Cristo lrcallgacarl vuviaadami. ¹⁵ Amaasi vuvaitu loodami coocoidadl caayana dai vopocariarl tuaa dai vapaacosiarl sai siuu duucu daivuñiagi lPiiduru sai tomasi mosacaasi llcagidl aana tomasi lmaadutai daama. ¹⁶ Vllsi miimianai aali quiiquiaiñdarl daivimi muidutai Jerusaleenarl vuucati coocoidadl llmadu aa ismaacada alia soimaa taatamituldi lDiaavora tllaañicarudl tai vllscatai dudueyi Diuusi guvucadadlcladl.

¹⁷ Amaasi lbaitaclaacamigadl papaali judidíu llmadu vllsi lsaduseo ismaacada uraavacatadai lbaitaclaacamigadl papaali vui baacoi lojootosicami. ¹⁸ Dai vui agai dai maamaisa. ¹⁹ Damos tucarl divia lmo Diuusi tlaañicarudl dai cuucupioco cuucuparagadl lmaisacarui dai vuvaitu lojootosicami daidl itatadai:

²⁰ —Iimivurai dai agll quiuupaigadarl judidíu guuquiva dai ami agida loodami isducatai istutuidi agai isoidacagi vllscarl Diuusi llmadu —astatadai.

²¹ Amaasi calcai lojootosicami imaasi, siaadiqui llqui vaapa agll quiuupaigadarl judidíu dai agidi loodami Diuusi ñiooquidl.

Vaidl lbaitaclaacamigadl papaali llmadu ismaacada uraavacatadai poliditadai isquiaa maisacariarl daraajatadai lojootosicami cascadl lmpagi agai lvaamioma tllaanldami. Agai lrpipiscali judidíu. Dai gooquiarl ootoi sandaaru sai vuaapana maisacaruiñdarl lojootosicami. ²² Aidasi aayi l sandaaru maisacariarl maitll lojootosicami, ²³ dai lparamu aa suuli dai mll potatadai:

—Clga cuucupi vllsi cuucuparagadl lmaisacarui dai vuidarl guuca l sandaaru dai nuucada. Amaasi cupioco agai ttai tomali l moco maitll tuucavi —astatadai l sandaaru.

²⁴ Amaasi calcai imaasi lbaitaclaacamigadl agll quiuupiarl sandaaru llmadu lbaitaclaacamigadl papaali judidíu llmadu aa papaali tllaanldami aipaco gantacacai daidl icaiti:

—¿Istumaasi daivuñia agai vllsi gomaasicadl? —ascaiti.

²⁵ Tai amaasi divia lmo clli dai potatadai:

—Lcclli ismaacada maamaisa aapiml agll quiuupaigadarl judidíu guucacatai mamaatatuldi loodami —astatadai lclli.

²⁶ Amaasi ii lbaitaclaacamigadl agll quiuupiarl sandaaru llmadu sandaaru dai vuaa. Damos alia llbiditadai l sandaaru loodami ismaicarsagi agai cascadl maisoi vuimi lojootosicami. ²⁷ Amaasi vuaa dai vuitapi tutui lvaamioma tllaanldami taidl lbaitaclaacamigadl papaali judidíu potatadai:

²⁸ —Sallícada gandai aatama masai camaitaaagidiña Suusi Cristo mamaatatludaragada. ¿Mostuma dui aapima? Camaatatluli aapima vlassi Jerusaleenara oidacami ganmamaatatludaraga. Dai aatama gapiara garsusuuligai gamuaatudacai calli ismaacada Suusi aagai aapima —astatadai abaitacaaacami.

²⁹ Amaasi Piiduru amadu aa ojootosicami ismaacada oi agaa quiuupi-aiñdara ñiño daida itatadai:

—Aliaasi gaaagai isagida aatama Diuusi apraga sioodami. ³⁰ Aatama quiaa vaavoitudai garaaduñicaru Diuusigada. Agai apamu duaacali asuusi. Asuusi aragai ismaacada gatjai aapima curusiaba siisaragai dai muara-gai. ³¹ Tai tavaagiamu vañigi Diuusi asuusi dai sallsa padara dai saida artaanadamicana daida arcagacara vuviadamicana vaid istuidana aatama judidú isama duucái gartatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai poduucái garoigaldamu Diuusi garsoimaascamiga. ³² Dai vlassi imaasi arnijadami aatama amadu Diuusi Ibadá ismaacada ootoi Diuusi sai vascatai amadu daacana ismaacada agiditai ca —astatadai Piiduru.

³³ Amaasi calcai agaa gomaasi alia baacoi dai cooda aliditadai. ³⁴ Amaasi calquiva amo sonara caaacami Gamalieli tagiducami. Agai aramo fariseo daida armamaatatludidami Diuusi sallcamigada. Dai vlassi aoodami alia siaa duutudaiña. Dai agai gatjai masai vuvaidana laachi oojootosicami. ³⁵ Dai otoma potatadai agai agaa taanaanadami:

—Giñaaduñi, aatama arjudidú, gantagitovar naida masduñiagi gocacalli. ³⁶ Gantagitovurai aapima catavapi apdui isoidacatadai amo calli Teudasi tagiducami. Dai pocaititadai saida aramo calli gaa guvucadagai viaacami tai oí maaco sientu cacalli. Matai muua. Tai vascatai ismaacada oidatucuitadai vlassi aipaco iji. Dai vlassi ugidagai. ³⁷ Dai gooquiara aidasi gatjai agaa taanaanadami caldaragai oodami oidacatadai amai calli Uudasi tagiducami agai arGalileera oidacamicatadai. Tai muidutai oí. Matai muua apra. Dai vascatai ismaacada oidatucuitadai aipaco iji. ³⁸ Cascada aana anganaagidi masai dagitona idi cacalli. Maitavar oiñiada. Siaduñiada gomaasi aramo istumaasi ismaacada ivueeyi oodami vlassi ugitimu goovai. ³⁹ Siaduñiada gomaasi aramo istumaasi ismaacada ivueeyi Diuusi siaadara istuidacai ugititudana aapima. Gantagitovar naida maisiu soimaasi ivuaada Diuusi vui —ascati Gamalieli.

⁴⁰ Tai vascatai bai aa isducatai agidi asuusi. Amaasi vai agai oojootosicami. Dai gaviaacarai sai camaivaamioma ñioocaiña Suusi vllara. Dai gooquiara dagito sai iimana. ⁴¹ Oojootosicami vuvaacacai vuitapaiñdara vaamioma taanaanadami baiganliatugai dagitocai Diuusi issoimaa taatagi agai gaaagiditai asuusi mamaatatludaragada. ⁴² Dai vllas tasai gama-maatatludina agaa quiuupaigadara judidú dai quiiquiara dai gaaagidiña isSuusi Cristo aragai ismaacada Diuusi aco vuusaitu saida aracagacara vuviadamicana.

6

¹ Amaasi tuigaco vaamioma muidaimi vaavoitudadami dai agai ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida agidi oojootosicami sai agai ismaacada ñioocaitadai judidú ñiooquida maicaga oidi cuaadagai vipiuudu giliego gataacogiditai cuaadagai vllas tasai. ² Taida abavustaama dan gooca oojootosicami agidi vaavoitudadami sai ganampaidana dai potatadai:

—Maitaaagai isdagitocai gaaagiada aatama Diuusi ñiooquida, cascada maitistutuidi aatama isgantaacogiadagi cuaadagai. ³ Cascada garaaduñi, gaa-gavurai aapima cuvaracami cacalli gansaagidaiñdara ismaacada sastuduga dai agiadagi Diuusi Ibada dai vascatai siaa duutuadagi dai nuucatulda idi aa duiñdagai. ⁴ Aatama apiagamamadada ragai dai apiagamamaatuldiada ragai Diuusi ñiooquida —astadai agai.

⁵ Tai vascatai bai aa dai nidadai aco vuusaitu Tiivañi agai alia caga vaavoitudai dai agidi Diuusi Ibada amadu Piili, amadu Porocoro, amadu Nicanoro, amadu Tiimoñi, amadu Parameenasi, amadu Micuraasi amo cali Antioquiara oidacami ismaacada aiquioma vaavoitudaiña judidiu vaavoidaragada dai sivi cavaavoitudai Suusi Cristo. ⁶ Matai vascatai vaidacai siaaco daraajatadai ajojotosicami tai agai gamamaagi dai daama darai gannoonovi.

⁷ Dai vasi aipaco ii Diuusi ñiooquida. Jerusaleenara vaamioma muidaimi vaavoitudadami dai muidutai apapaali judidiu vaavoitu ara.

⁸ Tiivañi ara amo cali ismaacada Diuusi cagacara nidadadai. Dai agai viaacatadai guvucadada Diuusi Ibada. Cascada ivuaadana agai mui naana maasi garducami aoodami saagida. ⁹ Amaasi dada amoco cacalli amo judidiu quiuupaigadañdara. Quiuupai aracalli vataratadai ismaacada aiquioma aa oodami gansosoiga duucai viaacana dai sivi camosajioopaitadai agai, dai aa Sireñiaiñdara, dai Alijandariñdara dai Silisiañdara, dai Aasiañdara dai alia ñiño aTiivañi vui. ¹⁰ Tiivañi ñioocaitadai maadagacada ismaacada maa Diuusi Ibada, cascada camaitistutuiditadai agaa isvaamioma vuidara suuligiagi. ¹¹ Amaasi agaa aa namqui aa sai potana sai ca agai isTiivañi soimaa ñioocai Moseesacaru mamaatuldaragada vui dai Diuusi vui. ¹² Dai poduucai sisolitu agai aoodami amadu apipiscali, amadu amamaatuldiadami Diuusi samicamigada. Dai vascatai vuidara suuli aTiivañi. Dai bai. Dai bacai vaamioma talaanadamigada ajudidiu vuidara. ¹³ Amaasi araara gaa agai aa yaatavogami saida itana:

—Idi cali vascara vui ñioocaiña agaa quiuupai siaaco siaa duutudai aatama Diuusi. Dai vascara vuidara caatana Moseesacaru samicamigada. ¹⁴ Caatata aatama iscaiti Tiivañi sai aSuusi ismaacada Nasareetara oida-catadai daituda agaitadai agaa quiuupai. Dai garmatulda alidi amamaasi vaavoidaragai ismaacada maiara maasi ismaacada arvii Moseesacaru —ascaiti yaatavogami.

¹⁵ Amaasi aalaanadami amadu vascatai ismaacada ami daraajatadai tagacai aTiivañi gantagito ta isara maasi vuivasada amo Diuusi taañicaruda.

7

¹ Amaasi abaitaacamigada papaali judidiu itadai aTiivañi:

—¿Baisi arvaavoi vasiacatai imaasi? —astadai.

² Tai agai aa noragi daida itadai:

—Caga baigñaliaracada gannaidi aana aapima giñaaduñi amadu talaanadami. Giñcavurai. Diuusi garooga aragai ismaacada vaamioma viaa guvucadagai istomali amo amai. Dai gamaasitu graduñi Avraañicaru vuitapi aidasi quiaa oidacatadai agai Mesopotaamara aidasi maiquiaa ii agai Araanamu dai malca oidaca agai. ³ Dai potadai: “Dagitoñi gadavara amadu vasi gaaduñi dai imi nai ana gatlagidana oidigi

pasiaaco oidacagi”, astatadai Diuusi Avraañicaru. ⁴Taid Avraañi vuusaid Calideeaiñdar dai ii Araanamu dai ami oidaca agai. Tai gooquiara muuida oogad. Tai vuaa Diuusi Avraañi tami idi davarara siaaco oidaga aapim sivi. ⁵Dai maioi tomalaachi darara tami tomali siaaco calsa agai. Dai vascara caagiditadai Diuusi isoida agai. Sai sascad muquiaa agai said arcajiudad vataraca agai. Aid Avraañi maiquiaa maamaracatadai. ⁶Dai aagidi ara Diuusi Avraañi sai cajiudad oidaca agai macasdar oidacami duucai gadavragana dai sai soiduucai oidaca agai dai masai soiduucai najada agai agai maaco siento uumigi. ⁷Dai potadai Diuusi ara: “Soimaa taatatuldamu ana agai ismaacada taaña agai aa duiñdagai gansosoiga duucai dai gooqiar vuvaaquimu gacajudaga abiaadar dai giñsaa duutuadamu agai idi davarara”, astatadai Diuusi. ⁸Diuusi baidui amo ñiooqui Avraañicaru amadu. Dai taji sai iquiitana gtuucuga dai poduucai tgitocana ismaacada aagidi Diuusi. Casca aidasi vuusai Isaacaru Avraañicaru marada bo mamacova tasaicada poduucai iquiita Avraañicaru Isaa ara, dai poduucai idui ara Isaacaru gamara Jacocarui dai Jacocarui podui ara abavustaama dan gooca gamaamara ismaacadaiañdar vuvaja vasi judidu.

⁹Graduñi Jacocarui maamarada alia cadai gansuculi Osee casca gagaali agai Osee aa calali sibaadara oidacami tai agai bacai Osee Ejiipitu davarararu dai gagaali Potifara. ¹⁰Dai agai alia soimaa taatamituldina Osee dai maisa. Dai vascara Diuusi amadu daacatadai Osee dai cacagara vuusaitu maisacaruaiñdar, dai maa saituducami tgitoidagai. Paroñi cacagara niditadai Osee, Diuusi poduucai ipali casca. Paroñi arai Ejiipitara dai dai agai Osee ali mooyi sai soña taanaña ami davarara dai Paroñi quidiara ara.

¹¹Amaasi divia ga biuugigai tai alia soimaa taata Ejiipitara oidacami amadu Cananara oidacami. Dai graduñicaru aqai oidacami ismaacada Cananara oidacatadai camaitatgaitadai istumaa ugiagi. ¹²Aidasi mai Jacocarui isoidacatadai tligi Ejiipitara gaamucu ootoi gamaamara. Agai argaraaqi aadunicaru. Dai agai tomali amo imidagai maiquiaa ajioopaiña Ejiipituamu. Dai aidasi ta agai Osee Ejiipitara maimai sida arsuculidacatadai. ¹³Dai gooqiar rapamu iji agai taida aagidi Osee siora agai. Dai poduucai mai Paroñi istuma oodamicatadai Osee. ¹⁴Amaasi Osee ootosi ñiooqui gaoga Jaco sai dividana vasi maamarada amadu, vasicada arvai coobai dan bavustaama dan taamacatadai agai. ¹⁵Poduucai ii Jaco Ejiipitara oidatu. Dai gooqiar movaasi muu. Dai movaasi coi ara aa gradunicaru. ¹⁶Tai gooqiar acajiudad vuucai gnaadunicaru ooda Siqueemamu dai yaasa tajoovai ismaacada savali Avraañicaru Amori maamarada Siqueemara.

¹⁷Aid tuigaco cayooga aayitadai istumaasi ismaacada bai duitadai Diuusi Avraañicaru amadu vasi gatagitoidacada. Dai judidu ismaacada Ejiipitara oidacatadai alia muidaimi dai salicada muida. ¹⁸Aid utuudama daiva Ejiipitara amo baitacacami dai agai maimaatacatadai Osee. ¹⁹Dai idi baitacacami naana duucai vupuiirumada liditadai gradunicaru dai alia soimaasi ivuiiditadai dai dadaagitoldi calali maamarada dladaiñdar utu vuvaaquidad sai coona. ²⁰Aidasi gataanitadai baitacacami maicla tuigacada aid vuusai Moseesa. Aliducatai abiaadar baigaldacai ta Diuusi. Taid adlad nuucagi gantuiyara vaica masaadai. ²¹Aidasi caviaacatadai adlad isvuusaidagi Moseesa quidiaindar camaitistutuiditai istuagi taid aooqui Paroñi marada bai dai gali gamara duucai. ²²Casca

mamaat^Λtuldiña Ejiipit^ΛΓ^Λ mamaat^Λtuldiadami ^ΛMoseesa v^Λasi istumaasi mamaat^Λcatadai Ejiipit^ΛΓ^Λ oidacami. Dai c^Λga maat^Λ ñioocai ^ΛMoseesa dai ali^Λ saituduga ^ΛΛ^Λ.

²³ Aidasi caviaacatadai ^ΛMoseesa goo coobai uumigi diviji ^Λgai ^Λjudidíu Goosiena, ^Λgai ^Λrjudíucata^Λdai ^ΛΛ^Λ casc^Λd^Λ. ²⁴ Dai ami t^ΛΛ ^ΛMoseesa ^Λmo c^Λli Ejiipit^ΛΓ^Λ oidacami ismaac^Λd^Λ soi v^Λaadatadai ^Λmo judíu. Dai soíña ^Λlidadai ^ΛMoseesa ^Λjudíu casc^Λd^Λ muaa ^Λgai ^Λc^Λli Ejiipit^ΛΓ^Λ oidacami tai aduucai aa noragi ismaac^Λd^Λ soimaasi iv^Λaadatadai ^Λgai. ²⁵ Moseesa p^Λlidadai is^Λjudidíu camaat^Λcatadai isDiuusi ootosa ^Λgai ^Λgai sai v^Λuidana ^Λoodami Ejiipituaiñd^ΛΓ^Λ dai v^Λasc^ΛΓ^Λ maimaat^Λcatadai ^Λgai. ²⁶ Dai siaadiqui t^ΛΛ ^ΛMoseesa gooca judidíu vai ali^Λsi g^Λncocoodaitadai dai ^Λgai bai^Λliatuda ^Λlidi casc^Λd^Λ it^Λd^Λdai: “Aapim^Λ ^ΛΓ^Λmo oodami ¿tuimasi soi g^Λnvueeyi?” ast^Λd^Λdai. ²⁷ Amaasi ^Λgai ismaac^Λd^Λ soi v^Λueeyi ^ΛΓ^Λmai nuituca Moseesa daid^Λ it^Λd^Λdai: “¿Toor^Λ g^Λdaí aapi t^Λaan^Λdami duucai dai dunucami duucai aat^Λm^Λ g^Λv^Λat^ΛΓ^Λ? ²⁸ ¿Giñmuua p^Λsialidi aan^Λ ^ΛΛ^Λ poduucai p^Λsduucai muua aapi tacavo ^ΛEjiipit^ΛΓ^Λ oidac^Λd^Λ?” ast^Λd^Λdai. ²⁹ Tai m^Λlid^Λ ^ΛMoseesa ca^Λc^Λai iscaiti ^Λc^Λli. Dai vuusai Ejiipituaiñd^ΛΓ^Λ dai m^Λacasi ii Madianamu. Dai ami oidacatu m^Λacsd^ΛΓ^Λ oidacami duucai. Dai maamarai gooca.

³⁰ Dai cadaivunucai goo coobai uumigi, ami oidigana miaanai ^Λgiidi siaaco Siñaí t^ΛΛgidu, g^Λmaasitu ^Λmo Diuusi t^Λaañicarud^Λ ^ΛMoseesa vuitapi taiy^ΛΓ^Λ ismaac^Λd^Λ m^Λacatadai ^Λmo uusi iipud^ΛΓ^Λ. ³¹ Taid^Λ ^ΛMoseesa mait^ΛΛ isducatai g^Λt^Λgituagi t^ΛΛgacai gomaasi. Dai aidasi miaad^ΛΓ^Λ c^Λquiva ^Λgai dai c^Λgioma naida ^Λgai, ca^Λ ^Λgai Diuusi ñiooquid^Λ ismaac^Λd^Λ it^Λd^Λdai: ³² “Aan^Λan^Λ ^ΛrDiuusigad^Λ g^Λll^Λqui aaduñicar^Λ Avraañicar^Λ ^Λmadu ^ΛIsaacaru ^Λmadu Jacocar^Λ”, asc^Λiti ^Λñiooqui. Amaasi ^ΛMoseesa gigivuquimi duaadimuc^Λ dai camait^Λp^Λli isvui n^Λn^Λvagi vaamioma. ³³ Taid^Λ Diuusi it^Λd^Λdai ^ΛMoseesa: “Movai p^Λsiaaco c^Λca aapi god^Λv^Λarai ^ΛΓ^Λcovai giñvuusaida casc^Λd^Λ uupasañi g^Λsususaca dai poduuc^Λ siaa giñduutuda. ³⁴ Aan^Λ c^Λ maat^Λ si^ΛΛ soimaa taataca v^Λasi giñmaamara Ejiipit^ΛΓ^Λ oidacami, aan^Λ ca^Λ isaijig^Λ ^Λgai casc^Λd^Λ t^Λvai aan^Λ dai c^Λgac^ΛΓ^Λ vuvaida iñgai. Imiñi tudu g^Λootosamu aan^Λ Ejiipituamu”, ast^Λd^Λdai Diuusi ñiooquid^Λ ^ΛMoseesa.

³⁵ Tomasi ^ΛMoseesa aaduñd^Λ maic^Λgac^ΛΓ^Λ n^Λlidadai ^ΛMoseesa dai pot^Λd^Λdai: “¿Toor^Λ dunucami dai t^Λaan^Λdami duuc^Λ g^Λdaí?” ast^Λd^Λdai. V^Λasc^ΛΓ^Λ Diuusi ootoi ^ΛMoseesa t^Λaan^Λdami duuc^Λ dai c^Λgac^ΛΓ^Λ vuviadami, poduuc^Λ ootosi ^Λgai ñiooqui g^Λt^Λaañicarud^Λ ismaac^Λd^Λ g^Λmaasitu ^Λtaiy^ΛΓ^Λ. ³⁶ Dai Moseesa ^Λgai ismaac^Λd^Λ vuvaitu g^Λraaduñicar^Λ Ejiipituaiñd^ΛΓ^Λ dai idui mui naana maasi g^Λarducami Diuusi guvucadad^Λc^Λd^Λ ami d^Λv^Λar^ΛΓ^Λ dai siaaco G^ΛΛ Suudagi V^Λgic^ΛΓ^Λ t^ΛΛgidu ^ΛΛ^Λ dai oidigana ^ΛΛ^Λ goo coobai uumigi pomaasi iv^Λueeyi ^Λgai. ³⁷ Dai ^ΛMoseesa ^Λgai daid^Λ it^Λd^Λdai ^Λjudidíu: “Diuusi g^Λnootosda ^Λgai ^Λmoco ismaac^Λd^Λ ñioocada ^Λgai ^Λgai v^Λat^ΛΓ^Λ ^Λgi aapim^Λ g^Λnaadunum^Λ saagidaiñd^ΛΓ^Λ, poduuc^Λ isduuc^Λ giñooto^Λ ^Λgai aan^Λ. Dai ^Λgiadavurai ^Λgai”, ast^Λd^Λdai Moseesa. ³⁸ Dai ^ΛMoseesa ^Λgai ismaac^Λd^Λ oidigana aim^Λraitadai ^Λmadu ^Λoodami, dai ^Λgai ñiooqui Diuusi t^Λaañicarud^Λ ^Λgiidi Siñaí^ΛΓ^Λ dai ^Λmadu daacatadai g^Λraaduñicar^Λ ^ΛΛ^Λ dai Diuusi aagidi Moseesa ñiooqui sai g^Λraagidana isducatai g^Λaagai isoidaca aat^Λm^Λ.

³⁹ D^Λmos g^Λraaduñicar^Λ maitip^Λli is^Λlgidagi, baiyoma mosgajiaad^ΛΓ^Λ vipieeyi ^Λgai ismaac^Λd^Λ mamaat^Λtuldi Moseesa dai ^Λpamu noonoigia ^Λlidadai Ejiipituamu. ⁴⁰ Amaasi it^Λd^Λdai ^Λgai ^ΛAaróñi: “Aat^Λm^Λ ip^Λlidi p^Λsgar^Λduiñdagi didiuusi vai g^Λrnucadacana aat^Λm^Λ maimaat^Λ siaaco dui ^ΛMoseesa ismaac^Λd^Λ g^Λvuvaitu Ejiipituaiñd^ΛΓ^Λ”, asc^Λiti ^Λoodami. ⁴¹ Amaasi idui ^Λgai ^Λmo ali c^Λisi vaaca mara maasi, dai coi vustaaqui dai dadasdiña ^Λvaaca

mara ismaacada idui agai dai diuusi aagaiña. Dai alia baiganaliditadai agai agaicada ismaacada idui agai gannoonovicada. ⁴² Amaasi Diuusi acovai ii agai saagidaiñdara, dai dagito sai siaa duutudaiña agai sisiaavugai gandiuusiga duucai, dai amo Diuusi ñiooquituldiadamigada ooja iscaiti Diuusi sai pocaiti:

¿Coimasi aapim judidíu vustaaqui dai giñdadasdiña aidasi goo coobai uumigi oidigana ajioopaitadai aapim?

⁴³ Baiyoma baa ajioopaiña aapim gandiuusiga Moloqui amo icuusi vaaquiara daida idui aapim amo istumaasi amo siaavugai maasi dai Rempañi talaí, agai ardidiuusi ismaacada aapim agi idui dai siaa duutudaiña.

Cascada ganvuvaidamu aana gandavaraagaiñdara dai ganootosamu malacasi Babilonia baitaqui.

Ascaiti Diuusi.

⁴⁴ Garaaduñicaru viaacatadai oidigana amo icuusi vaaqui siaaco bai daraasacana agai lojoodai caacaparacada ismaacadara ooja Diuusi ismaacada arsallicami. Diuusi taji amoseesa icuusi vaaqui sai poducai iduuna isducatai naiditadai agai amai siblacoga siaaco tlagi Diuusi. ⁴⁵ Dai garaaduñicaru vii icuusi vaaqui ismaacada idui Moseesacaru aa gooquiardadioma garaaduñicaru, dai agai ismaacada oiditadai Josue baccaticatadai icuusi vaaqui aidasi voopoji agai davaragada aa ama maa ñioocadami. Diuusi vuvaitu agai ismaacada ami oidacatadai sai ami oidacana Josue amadu agaa oodami. Daida icuusi vaaqui movaasi viaacatadai oodami dai ami siaa duutudaiña Diuusi asta aidasi gatjai abaitaclaacami Davicaru. ⁴⁶ Diuusi alia calgacara naiditadai Davicaru vaidada Davicaru iduñia liditadai amo vaaqui Diuusi vatar. Garaduñi Jacocararu vaavoitu Diuusi garooga ara. ⁴⁷ Damos Salomoni agai daida idui Diuusi vaaquida. ⁴⁸ Tomasi Diuusi ismaacada abaitaclaacami maioidaga quiquiupiar ismaacada ivueeyi oodami. Poducai isducatai aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada sai pocaiti Diuusi:

⁴⁹ Aana agai ismaacada taanaí tavaagi dai vasi oidigi ara.

¿Maasca agai vaaqui ismaacada giñduiñda agai aapim?

Aana anmaitagito siaaco giñibastagi.

⁵⁰ ¿Maitansi agi idui aana vasi gomaasio?

Ascaiti Diuusi.

⁵¹ Daida Tiivañi apiañiooquidi oodami daida itadai:

—Aapim aasñiñitu ganducami maitatacaidaga an ducami aapim ismaacada maivaavoitudai Diuusi. Dai vascara vuidara vatacana aapim Diuusi Ibadan an tuutuiga aapim ganlaqui aduñicaru. ⁵² Gnaaduñicaru soimaa taatuli dai asta coi vasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacada laquioma dada dai agidi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiñiooquituldiadami aagai isdivia agai cala tuigacada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aidasi divia agai aapim gatlagi masai muaana. ⁵³ Diuusi gnaagidi gatataañicarucada isducatai gaagai masoidacagi mai aapim maiagidi —astadai Tiivañi.

⁵⁴ Dai aidasi cal oodami imaasi sallicada baacoi Tiivañi vui dai calarandimi gantaatamu. ⁵⁵ Damos Diuusi Ibadan amadu daacatadai Tiivañi tai agai tavaagiamu nanava dai ala Diuusi isvaamioma dadadacai sitasai dai Suusi salisa padara calca Diuusi. ⁵⁶ Amaasi itadai Tiivañi oodami:

—Dañi naidi aana tavaagi vai cupioquiñi dai agai ismaacada viaa amo sallicami salisa padara calca Diuusi —astadai Tiivañi.

⁵⁷ Amaasi aoodami cuu gannaanaca maicaaca aliditai, dai vascatai gagara iñaquimi dai vui voopoi aTiivañi ⁵⁸ dai bai dai vuusaitu ami Jerusaleenaiñdara dai maicacarai. Dai agai ismaacada maisai nuucatul gansosa amo gali Saulo talgiducami. ⁵⁹ Dai aidasi quiaa maisaitadai aoodami taida aTiivañi aduucai daanagi aSuusi:

—Suusi baccaini giñibadaga —ascaiti.

⁶⁰ Dai goquiara gtootonacada caquiva dai gagara iña daida icaiti:

—Taanadami maiti gpiara vuupada goodami idi soimaascamicada —ascaiti.

Dai mospotai dai muu.

8

¹ Daida aSaulo baiaa apa masmuaagi aTiivañi. Dai aida acara sigmuaatu aTiivañi aJerusaleenara oidacada vui suuli avavoitudadami dai soimaa taatatuli. Tai vasi avavoitudadami aipaco iji Judeeamu dai Samaaliamu mosacaasi oootosicami maiiji abiaadara. ² Dai amoco calali ismaacada siaa duutudaitadai Diuusi yaasa aTiivañi dai salicada sosuañi agaicada. ³ Vaida aSaulo apiasoi vaaadatadai avavoitudadami, dai vasi quiquiara vapaacaina dai tavaimaticatai vuvaidina calali dai oqui gataañia aliditai maamaisaragai.

⁴ Damos avavoitudadami ismaacada iji Jerusaleenaiñdara tomasiaaco siaaco ajiopaitadai agai gaaagidimi isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami. ⁵ Amaadutai avavoitudadami Piili talgiducatadai dai ii mapacara Samaalia davarara. Dai ami gaaagidi isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami. ⁶ Vaida aoodami ganmpaidina dai calga gantagito calcana istumaasi aagidina aPiili. Dai naidi agai apa istumaasi garducami ismaacada ivuaadatadai aPiili Diuusi guvucadadacada. ⁷ Muidutai agai ismaacada viaacatadai Diaavora tataañicaruda duduaadi aPiili vaida aDiaavora tataañicaruda vucaina oodamiaiñdara iñaquidatadi, dai muidutai ismaacada maitistutuiditadai isoñiadagi amoco galaca salapa amoco gancaacaji vasi duduaadi agai. Dai amoco ismaacada maitistutuiditadai isajioopadagi vasi duduaadi agai. ⁸ Dai poduucai vasi aoodami baiganali.

⁹ Dai ami oidacatadai amo cali Simuñi talgiducami, ismaacada aequioma arcadaracamicatadai dai mosyaatagidina agai aoodami potadaitadai saida armaatcami. ¹⁰ Vai vasi aoodami amaduga masi aaliducami dai garducami vasi gantagito calcana istumaasi aagaiña agai daida icaitina: —Goovai gia viaa Diuusi guvucadada —ascaitina aoodami.

¹¹ Tavapi yaatagidina aSimuñi galadaragacada cascada gantagito calcana aoodami dai agidina. ¹² Dai aidasi vaavoitu aoodami aagiditai aPiili isDiuusi soicai oodami sai calgacara oidacana dai isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami, muidutai oqui dai calali ganvapacoi. ¹³ Dai asta aSimuñi ismaacada arcadaracamicatadai vaavoitu dai gavacoi, dai amadu aimaraina aPiili dai maitatagaiña isducatai gatagituagi naiditai aPiili isivuaadana naana maasi garducami Diuusi guvucadadacada.

¹⁴ Aidasi mai oootosicami ismaacada Jerusaleenara daraajatadai isSamaaliara oidacami vaavoitu Diuusi ñioquida, gaamucu ootoi aPiiduru amadu avuaana. ¹⁵ Dai aidasi aayi agai Samaaliara gamamagi avavoitudadami vatar, sai Diuusi Ibad diviana avavoitudadami amadu. ¹⁶ Tomali amadutai agai maiquiaa amadu daacatadai Diuusi Ibad. Mosvapacoñicatadai agai Suusi salicamigadacada. ¹⁷ Cascada

ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana daama darai gannoovoni tai poduucai divia Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami ΛΛmadu.

¹⁸ Dai aidΛsidΛ ΛSimuñi tΛΛ isdivia Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami ΛΛmadu aidΛsi daama darai Λojootosicami gannoovoni, ¹⁹ amaasi ΛSimuñi itΛtdai:

—AanΛ gΛnmaquiaagi tumiñsi vΛrai aapimΛ giñmaaca guvucadagai nai siΛΛscadΛ aanΛ daama darasadagi giñnoonovi tomastuma oodami vai didi-vadagi Diuusi IbΛadΛ Λgai ΛΛmadu —astΛtdai ΛSimuñi.

²⁰ Amaasi ΛPiiduru itΛtdai:

—PoΛlidi aapi sai istumaasi gaoidi Diuusi gΛsaapΛdai tumiñsicadΛ cascadΛ ugitΛna gΛtumiñsiga aapi gΛΛmadu. ²¹ Aapi maiviaa tomalaachi sΛΛlicami idi guvucadagiΛrΛ maitacΛΛgadu gΛibΛdaga Diuusi vuitapi. ²² Dagitoñi vΛΛsi gΛsoimaascamiga dai daañi Diuusi sabai gΛoigΛdana Λgai gΛsoimaascamiga ismaacΛdΛ viaa aapi gΛibΛdagΛrΛ. ²³ GiñtΛgito nΛidi aanΛ isaliΛsi Λrsoimaasi iducami aapi dai gΛsoimaascamiga gΛmaisacan duu —astΛtdai ΛPiiduru.

²⁴ Amaasi ΛSimuñi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—DaanΛdavurai aapimΛ Diuusi aanΛcΛdΛ nai maipovai iñduñia aanΛ mΛsducatai aagai aapimΛ —astΛtdai ΛSimuñi.

²⁵ Amaasi ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana aatagi Λoodami dai aagidi ΛpΛ Diuusi ñiooquidΛ, dai gooquiΛrΛ iji muiyapΛrΛ Samaalia dΛvΛΛriΛrΛ dai gaaagidimi is-Suusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviaadami dai gooquiΛrΛ noonora Jerusaleenamu.

²⁶ Amaasi cadaivunucai imaasi Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ ñiooqui ΛPiili daidΛ itΛtdai:

—CΛquivañi dai imi govoyamu ismaacΛdΛ JerusaleenaiñdΛrΛ caata Gaasamaco dai idi vaa voi Λgai dai oidigana daivunuga siaaco maitiipu oidacami —astΛtdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ.

²⁷ TaidΛ ΛPiili cΛquiva dai ii dai voyΛrΛ aayi Λmo cΛΛli EtiopiiΛrΛ oida-cami. Λgai ΛrtΛaanΛdamicatadai daidΛ Λrnuucadacamicatadai ΛCandaasi tumiñsigadΛ. ΛCandaasi ΛrΛmo ooqui daidΛ ΛrbaitΛcΛaacamicatadai EtiopiiΛrΛ dai vΛΛsi cΛcΛΛli ismaacΛdΛ aata vuaadana Candaasi vΛΛtarΛ cacaapuñicatadai cascadΛ ΛcΛΛli capuñicatadai ΛpΛ. DaidΛ ΛcΛΛli cagΛquiiyamaco imΛitadai JerusaleenaiñdΛrΛ siaaco siaa duutudaitadai Λgai Diuusi. ²⁸ VaidΛ ΛcΛΛli Λmo careeta Λraana daitugaitadai dai aagaimi oojai ismaacΛdΛ ooja Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. ²⁹ Amaasi Diuusi IbΛadΛ itΛtdai ΛPiili:

—Imiñi dai abaan cΛquiva gocareeta —astΛtdai.

³⁰ Dai aidΛsi miaadΛrΛ cΛquiva ΛPiili caΛ Λgai ΛcΛΛli isaagaimi oojai ismaacΛdΛ ooja Isaía tai Λgai tΛcacai daidΛ itΛtdai:

—¿MaatΛpΛs caΛ gooojai pΛsmaacΛdΛ aagai? —astΛtdai ΛPiili.

³¹ TaidΛ ΛcΛΛli aa noragi daidΛ itΛtdai:

—¿Ducatai maatΛ caΛcana aanΛ maitiipucatai sioorΛ giñaagidagi istΛiya Λlidi goovai? —astΛtdai ΛcΛΛli.

Dai vaí ΛPiili sai abaana daivana.

³² VaidΛ ΛcΛΛli aagaitadai Λoojai Diuusi ñiooquidΛrΛ siaaco icaiti: AidΛmΛsi bΛΛcai dai muaa Λgai maiaijigΛi Λpan duucai Λmo cañiiru ismaacΛdΛ maisuaacai mΛsiuu duu muaagi.

Dai Λpan duucai cañiiru mara ismaacΛdΛ maisuaacaiña mΛsiuu duuca iicadagi,

Poduucai Λgai maisosua dai muu.

³³ Soi dui Λgai maiviaacatai Λgai istuisi soimaa taatagi. ¿SioorΛ istuidΛcai Λcaldana siΛΛquiatai vaavoituda Λgai?

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

³⁴ TaidΛ ΛtΛaanΛdami tΛcacai ΛPiili daidΛ itΛtdai:

—GiñoigΛdacai giñaagida, ¿voorΛ aagai goDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ Λagi Λgai Λmai sio? —astΛtdai.

³⁵ Amaasi ΛPiili glaagacai aagidi Λñiooqui ismaacΛdΛ aagai ΛcΛΛli oojiaΛdai aagidi Λma maasi ΛpΛΛ aagaitai ΛSuusi. ³⁶ Dai aidΛsi aayi Λgai ΛmapΛcΛrΛ siaaco daacatadai suudagi, taidΛ ΛtΛaanΛdami itΛi:

—Tami daja suudagi. ¿Baisi arcΛΛgai isvacuañica aanΛ? —astΛtdai Λgai ΛPiili.

³⁷ TaidΛ ΛPiili itΛtdai:

—PΛssΛΛlicΛdΛ vaavoitudadagi aidΛ gia istutuidi aapi —astΛtdai ΛPiili.

TaidΛ ΛcΛΛli aa noragi daidΛ itΛtdai:

—AanΛ angia vaavoitudai isSuusi Cristo arDiuusi maradΛ —ascaiti ΛcΛΛli.

³⁸ Amaasi ΛcΛΛli gatΛjai cΛΛsaragai Λcareeta, dai vΛgoocatai tΛaapai siaaco daacatadai Λsuudagi, taidΛ ΛPiili vacoi ΛcΛΛli. ³⁹ Dai aidΛsi Λpaamu tΛΛtΛsai Λgai abiaadΛrΛ taidΛ Diuusi IbΛadΛ vaidacai ΛPiili, taidΛ ΛtΛaanΛdami camaitΛΛ vaamioma, dΛmos apiaimΛi Λgai gΛvoogΛamu baigΛliatugaitai.

⁴⁰ Amaasi ΛPiili aayi AsootΛrΛ dai vΛΛsi ΛmapΛcΛrΛ aijimi dai gaaagidimi ΛcΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai mospovuimi dai aayi SesareeΛrΛ.

9

¹ ΛSaulo maidagitocai soi vueeyi Λvaavoitudadami. Dai pocaitiña sai coodia agai cascΛdΛ nΛidamu Λgai ΛbaitΛcΛΛaacamigadΛ papaali judidíu ² dai taí oojai ismaacΛdΛrΛ maa Λgai oigaragai sai imΛna Λgai judidíu quiquiuupaigadΛamu DamascΛrΛ dai gaagana ismaacΛdΛ apiavaavoitudai Suusi Cristo mamaatΛtuldaragadΛ dai sai maamaisapicamu vuaapana JerusaleenΛrΛ vΛΛsi Λmaduga mΛΛsi ooqui dai cΛcΛΛli. ³ DΛmos aidΛsi voyiamu imΛitadai Λgai camiaadΛrΛ Damasco, tai todian duucai vΛpΛdoli sicolí Λgai Λmo cuudagi tΛvaagiaiñdΛrΛ. ⁴ TaidΛ ΛSaulo dΛvΛΛrapi gai, dai caΛ Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ itΛtdai:

—Saulo, Saulo, ¿tuipΛsi soi giñvueeyi? —astΛtdai.

⁵ Amaasi ΛSaulo itΛtdai:

—¿PoorΛ aapi tΛaanΛdami? —astΛtdai.

TaidΛ Λñiooqui aa noragi daidΛ itΛtdai:

—AanΛanΛ arSuusi Λgai vaa ismaacΛdΛ soi vueeyi aapi. Λagi gΛtomitΛscΛi aapi Λpan duucai Λmo vooyisi ismaacΛdΛ cuituscΛi tootoicami cuugadΛ —astΛtdai Λñiooqui.

⁶ Amaasi ΛSaulo gigivuquimi duaadimucai daidΛ itΛtdai:

—TΛaanΛdami, ¿tumaasi ipΛlidi aapi isiduníia aanΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛtΛaanΛdami itΛtdai:

—CΛquivañi dai ai DamascΛrΛ mΛsimΛΛca glaagidamu istumaasi glaagai pasiduníiagi —astΛtdai ΛtΛaanΛdami.

⁷ ΛcΛcΛΛli ismaacΛdΛ Λmadu iimΛitadai ΛSaulo aliΛ duduaadimu caΛcacai Λñiooqui dai maitΛagacai tomali Λmaadutai. ⁸ Amaasi ΛSaulo cΛquiva dΛvΛΛrapidΛrΛ, dΛmos maitistui isnΛnΛavagi tomalaachi. TaidΛ ΛaaduníidΛ vaidacai Damascoamu. ⁹ DaidΛ ΛSaulo vaica tasai maitistui isnΛnΛavagi dai maitauu dai maitaii tomalaachi istumaasi.

¹⁰ Dai ami DamascΛrΛ oidacatadai Λmo vaavoitudadami Ananiiasi tΛΛgiducami tai Λgai vuitapi gΛmaasitu ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

—Ananiiasi —astΛtdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—TΛaanΛdami tami andaja —astΛtdai Ananiiasi.

¹¹ Amaasi ΛtΛaanΛdami itΛtdai:

—C̄aqui vañi dai imi siaaco caayi S̄alliñic̄ara t̄aagidu dai Uudasi qui-
idiara n̄aida amo c̄alli Tarsuaiñdara Saulo t̄aagiducami gamamadiava.

¹² Ḡat̄at̄aquiara t̄aaḡai amo c̄alli Ananiiasi t̄aagiducami sai vaa dai daama
darai ḡanoonovi saida istui aḡai isn̄an̄avagi apamu —ast̄at̄adai asuusi.

¹³ Taid̄a ananiiasi moscāa imaasi daid̄a it̄at̄adai:

—T̄aan̄adami muidutai giñ̄aagidiña goc̄alli dai vaasi soimaascami is-
maac̄ad̄a ivuiididiña goovai ismaac̄ad̄a ḡavaavoitudai Jerusaleenara. ¹⁴ Dai
sivi divia goovai tami apapaali bait̄aguucacamigad̄a s̄allicamigad̄ac̄ad̄a, dai
maamaisapicami vuuquia aḡai vaascatai ismaac̄ad̄a ḡavaavoitudai aapi
—ast̄at̄adai Ananiiasi.

¹⁵ Amaasi t̄aan̄adami it̄at̄adai:

—Imiñi casiant̄aco vuusaitu aan̄a Saulo vai aagidana aḡai aa ama maasi
ñioocadami dai raraí dai judidíu ap̄a iñsaana c̄agac̄ara vuvaidi oodami.

¹⁶ Aan̄a t̄aagidamu isalia viaa aḡai issoima taatagi giñ̄vaavoitudaitai —asc̄aiti
asuusi.

¹⁷ Amaasi ii Ananiiasi aquiyamu siaaco daacatadai Saulo dai ami
vaac̄ac̄ai daama darai ḡanoonovi daid̄a it̄at̄adai:

—Giñ̄aduñi Saulo, asuusi ismaac̄ad̄a ḡamaasitu aapi ḡavuitapi voyaiñdara
aḡai atgiñ̄ootoi pasai apamu nan̄avana dai sai Diuusi Ibaad̄a ḡamad̄u daaca
aḡai —ast̄at̄adai Ananiiasi.

¹⁸ Tai otoma suuli vatopa coocomida maasi vuupujiaiñdara dai casi istui
aḡai isn̄an̄avagi. Dai otoma c̄aqui va dai ḡavacoi sai n̄aidiña oodami iscaama
duuc̄ai ḡat̄agito aḡai dai camaisoimaasi ivuaada aḡai. ¹⁹ Dai gooquiara gauu
dai bai ḡaguvucadaga apamu dai anaasi daja chīaqui tasai vaavoitudadami
amad̄u Damasc̄ara.

²⁰ Otoma ḡaagac̄ai gamamaat̄tuldimi Saulo judidíu quiquiupaigadara
Diuusi ñiooquida dai gaaagidi sai Suusi ar̄Diuusi marada. ²¹ Dai vaascatai
ismaac̄ad̄a cāa mait̄at̄gaitadai isducatai ḡant̄at̄gituagi daid̄a ic̄aiti:

—¿Maitasi ar̄c̄alli goovai ismaac̄ad̄a Jerusaleenara aim̄araiña dai gaagaiña
vaavoitudadami dai soi vaaadana? ¿Dai maitasi ar̄aḡai vaa ismaac̄ad̄a
tami divia dai maamaisapicami vuuquia agaitadai vaavoitudadami ap̄a dai
t̄aagida aḡai abait̄aguucacamigad̄a papaali Jerusaleenara? —asc̄aiti oodami.

²² Damos Saulo vaamioma maiduaadicutai gaaagidi Diuusi ñiooquida dai
gaaagidiña ap̄a saida asuusi ar̄Cristo, taid̄a judidíu Damasc̄ara oidac̄ad̄a
camait̄a isducatai ḡant̄at̄gituagi.

²³ Dai bai t̄av̄apic̄ad̄a judidíu ḡanaagi dai muaa aḡai Saulo. ²⁴ Damos
Saulo maí. Dai Damasco sicoli cuupicatadai ḡa bidaaviquic̄ad̄a vaid̄a
judidíu abidaaviqui cuucuparagadara soobidacana tar̄a dai tucara siaaco
vuusiagi sai muaa agaitadai. ²⁵ Damos vaavoitudadami ḡa asaarai raana
daí Saulo dai bidaaviquiamu s̄alli t̄avaañi amo imidagai tucara tai poduuc̄ai
c̄agac̄ara vuusai Saulo.

²⁶ Aid̄asi aayi Saulo Jerusaleenara aḡai urava liditadai vaavoitudadami
damos vaavoitudadami ab̄aidiña vaascara maivaavoitudaiña aḡai si Saulo
casi ar̄vaavoitudadami ap̄a casc̄ad̄a. ²⁷ Damos Bernabé gia vaidac̄ai
dai vaan c̄asi oojootosicami dai aḡidi isducatai t̄a Saulo asuusi Cristo
voyara, dai isducatai ñiooqui asuusi, dai isducatai Saulo maiduaadimu-
dac̄ad̄a aḡidi Diuusi ñiooquida Damasc̄ara oidacami. ²⁸ Taid̄a Saulo anaasi
Jerusaleenara vii dai amadu aim̄araiña vaavoitudadami. ²⁹ Dai maidu-
adicutai gaaagidiña Diuusi ñiooquida, dai amadu gaaatagaiña aḡai judidíu

ismaac^ΛΔ^Λ ñioocaitadai giliego ñiooquid^Λ, Δ^Λmos Δjudidíu gaagaitadai isducatai muaagi ΔSaulo. ³⁰ Dai aid^Λsid^Λ Δvaavoitudadami maí gomaasi otoma vaidacai Δgai ΔSaulo Sesareeamu dai abiaad^ΔΓ^Δ ootoi Tarsuamu.

³¹ Aid^Λ camaitiipucataidai sioor^Λ soi duucaí n^Λijadagi Δvaavoitudadami Judee^ΔΓ^Δ dai Galilee^ΔΓ^Δ dai Samaali^ΔΓ^Δ oidacami casc^ΔΔ^Λ baig^Δn^Λl^Δiditai oidaga Δgai dai vaamioma c^ΔΔga vaavoitudaimi dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai Diuusi Ib^Δad^Λ Δ^Λmadu daacataidai vai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

³² Aid^Λsid^Λ ΔPiiduru didividitadai Δvaavoitudadami diviji Δgai Δp^ΔΔ^Λ Δvaavoitudadami Liidi^ΔΓ^Δ oidac^ΔΔ^Λ. ³³ Vai ami oidacataidai Δp^ΔΔ^Λ Δmo c^ΔΔli Eneesi t^ΔΔgiducami ismaac^ΔΔ^Λ capar^Δ mamacova uumigi moscaat^Δcatadai maitistutuidiña Δgai isaim^Δrdagi casc^ΔΔ^Λ. ³⁴ Taid^Λ ΔPiiduru it^ΔΔ^Λdai:

—Eneesi casiap^Δt^Δdueeyi Suusi Cristo guvucadad^Δc^ΔΔ^Λ, vañigiñi dai bai duuñi g^Δv^Δacosí —ast^ΔΔ^Λdai ΔPiiduru.

Taid^Λ Eneesi otoma vañi. ³⁵ Dai v^ΔΔscatai Liidi^ΔΓ^Δ oidac^ΔΔ^Λ dai Saroñi^ΔΓ^Δ oidac^ΔΔ^Λ t^ΔΔgacai imaasi dagito Δ^Δquid^Λ g^Δn^Δvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi.

³⁶ Aid^Λ Jop^ΔΓ^Δ oidacataidai Δmo ooqui vaavoitudadami Tavita t^ΔΔgiducami dai giliego ñiooquic^ΔΔ^Λ ΔrDoorcasi. Idi ooqui v^ΔΔsc^ΔΓ^Δ c^ΔΔga ivuaadana dai soic^Δiñi Δsoituutuigami. ³⁷ Dai Δmo imidagai ali^Δ cooco Δooqui dai muu, matai va^Δt^Δasi dai gooqui^ΔΓ^Δ goocua daama vaaqui^ΔΓ^Δ t^Δc^Δaviaco t^ΔΔ. ³⁸ Dai Jopaiñ^ΔΔ^ΓΔ^Δ miaaga Liidiamu siaaco daacataidai ΔPiiduru, taid^Λ Δvaavoitudadami maí isami daacataidai ΔPiiduru dai ootoi gooca c^Δc^ΔΔli sai m^ΔΔ aagidana ΔPiiduru sai otoma diviana.

³⁹ Taid^Λ ΔPiiduru otoma oí Δc^Δc^ΔΔli. Aid^Δasi aayi Δgai matai otoma vaidacai siaaco caat^Δcatadai Δmuuquiad^Δ, tai v^ΔΔsi Δv^Δipiuudu sicoli guuquiva dai suaañimi dai vuvaitu yuupurui dai vaapasaragai ismaac^ΔΔ^Λ idui ΔDoorcasi maiquiaa muucucai dai t^Δt^Δgidi ΔPiiduru. ⁴⁰ Amaasi ΔPiiduru quidigamu ootoi v^ΔΔscatai ismaac^ΔΔ^Λ ami daraajatadai dai g^Δt^Δootonac^ΔΔ^Λ c^ΔΔquiva dai gamamagi, dai vui n^Δn^Δava Δgai Δooqui muuquiad^Δ daid^Λ it^ΔΔ^Λdai:

—Tavita vañigiñi —ast^ΔΔ^Λdai ΔPiiduru Δooqui.

Tai Δgai cupioco g^Δv^Δuupuji dai t^ΔΔ ΔPiiduru dai s^ΔΔli daiva. ⁴¹ Taid^Λ ΔPiiduru novi^Δiñ^ΔΔ^ΓΔ^Δ b^Δi dai vañigi, dai otoma vaí Δaaduñ^ΔΔ^Λ Δ^Λmadu Δv^Δipiuudu dai vaan c^ΔΔsi duaacami. ⁴² V^ΔΔsi gomaasi maí v^ΔΔscatai Jop^ΔΓ^Δ oidacami dai muidutai vaavoitu Suusi Cristo. ⁴³ Taid^Λ ΔPiiduru anaasi Jop^ΔΓ^Δ vii bai t^Δv^Δapi Δmo vaqueetatadami quidi^ΔΓ^Δ Simuñi t^ΔΔgiducami.

10

¹ Sesaree^ΔΓ^Δ oidacataidai Δmo c^ΔΔli Cornelio t^ΔΔgiducami ismaac^ΔΔ^Λ t^ΔΔaan^Δitadai Δmo sientu sandaru m^Δsmaac^ΔΔ^Λ Italianu aagaiña. ² Dai Cornelio Δ^Λmadu v^ΔΔsi aaduñ^ΔΔ^Λ ali^Δ siaa duutudaiña Diuusi, dai Δgai soic^Δiñi mui tumiñsic^ΔΔ^Λ Δjudidíu dai v^ΔΔsc^ΔΓ^Δ gamamadaiña. ³ Dai Δmo imidagai coi g^ΔΔsaco tasai c^ΔΔga t^ΔΔ ΔCornelio Δmo Diuusi t^ΔΔañicarud^Δ ismaac^ΔΔ^Λ vaa siaaco daacataidai Δgai daid^Λ it^ΔΔ^Λdai:

—Cornelio —ast^ΔΔ^Λdai ΔDiuusi t^ΔΔañicarud^Δ.

⁴ Vaid^Λ ΔCornelio mosn^Δidi ΔDiuusi t^ΔΔañicarud^Δ duaadimucai. Dai amaasi t^Δcacai daid^Λ it^ΔΔ^Λdai:

—¿Tumaasi t^Δgito aapi? —ast^ΔΔ^Λdai Cornelio.

Amaasi ΔDiuusi t^ΔΔañicarud^Δ it^ΔΔ^Λdai:

—Diuusi aliΛ baigΛΛlidi gΛmamaragacΛΔΛ dai vΛΛsicΛΔΛ ismaacΛΔΛ ivueeyi aapi soicΛitai soituutuigami. ⁵ OotosaÑi cΛcΛΛli Jopamu vai vaidana SimuÑi Piiduru, ⁶ ismaacΛΔΛ Λmai SimuÑi quidiΛrΛ gΛuuliÑaca. Λgai Λrvaqueetatadami dai gΛΛ suudagi ugidiana oidaga. ΛPiiduru gΛaagidamu istumaasi gΛaagai pΛsiduÑiagi —astΛtΛdai ΛDiuusi tΛaaÑicarudΛ.

⁷ AidΛsi ii ΛDiuusi tΛaaÑicarudΛ taidΛ ΛCornelio vai gooca gΛpipiooÑiga dai Λmo sandaarΛ ismaacΛΔΛ siaa duutudai Diuusi vaidΛ ΛCornelio baigΛΛlidityai nΛidiÑa. ⁸ Dai aagidi vΛΛsi istumaasi tΛΛ Λgai. Dai gooquiΛrΛ ootoi Jopamu.

⁹ Dai siaadiqui aidΛsi camiaadimitadai Λgai JopΛrΛ dan duucu ΛΛsi tΛsai ΛPiiduru vaaqui daama daida mamada agai. ¹⁰ Dai Λgai aliΛ biuugimucata dai dΛmos quiaa bai vuididitadai cuaadagai, tai gΛmaasitu Λgai vuitapi Λmo istumaasi. ¹¹ TΛΛ Λgai isgΛcupioco tΛvaagi dai dΛvΛΛrapi uucami tΛaapanΛi Λmo istumaasi Λpa maasi Λmo gΛΛ tua icuusi vΛmaacova siisodΛ vuupuli. ¹² Dai ami tua icuusiΛrΛ daraitugai naana maasi cΛcΛisi maaco taataracami dai gΛgΛr cocoyi dai ujuurugi ΛpΛ. ¹³ Dai amaasi caΛ Λgai Λmo ñiooqui ismaacΛΔΛ itΛtΛdai:

—CΛquivaÑi Piiduru dai cooda dai uga —astΛtΛdai ΛÑiooqui.

¹⁴ TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Chio tΛaanΛdami, tomali Λmo imidagai maitΛrugacami aanΛ istumaasi judidíu maiviaa oigaragai iscuaadagi —astΛtΛdai ΛPiiduru.

¹⁵ TaidΛ ΛÑiooqui Λpamu ñioo daidΛ itΛtΛdai:

—Istumaasi Diuusi aagai saidΛ Λrcuaadagai maitΛaagai pΛspocaitiadagi sai maicΛΛgadu —astΛtΛdai ΛÑiooqui.

¹⁶ Λtua icuusi vaicojo tΛvai daida tΛsai tΛvaagiamu Λpamu. ¹⁷ AidΛsidΛ ΛPiiduru tΛtΛgitoitadai istΛiya Λlidi Λgai ismaacΛΔΛ gΛmaasitu vuitapi, tai quitaagiÑa aayi ΛcΛcΛΛli Cornelio ojootosadΛ gatacacaimi Λgai siaaco oidaga SimuÑi daida aayi. ¹⁸ Dai aΛcai gΛgΛrΛ gatacacai sabai ami gΛuuliÑacata dai Λmo cΛΛli SimuÑi Piiduru tΛΛgiducami. ¹⁹ Dai quiaa tΛtΛgitoitadai ΛPiiduru ΛgíΛrΛ ismaacΛΔΛ vuitapi gΛmaasitu, taidΛ Diuusi IbΛadΛ itΛtΛdai:

—DaÑi gΛgaagiava vaica cΛcΛΛli. ²⁰ TΛvaÑiÑi dai oida dai maivuaamΛ Λliatugada aanΛanta ootoi —astΛtΛdai Diuusi IbΛadΛ.

²¹ TaidΛ ΛPiiduru tΛvai dai ii siaaco guucacata dai ΛcΛcΛΛli Cornelio ojootosadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛana Λgai mΛsmaacΛΔΛ gaagai aapimΛ. ¿MΛtumaasi aagaimi? —astΛtΛdai.

²² TaidΛ ΛcΛcΛΛli aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—GΛrbaitΛcΛaacamiga Cornelio atgΛrootoi. Λgai ΛrΛmo cΛΛli cΛΛ tuigacami dai siaa duutudai Diuusi. Dai vΛΛsi Λjudidíu cΛΛgacΛrΛ nΛidi dai oigΛdai. Tai Λmo Diuusi tΛaaÑicarudΛ aagidi ΛCornelio sai gΛvaidana pΛsai aapi imΛna quiidiamu sai Λgai caΛcana pΛstumaasi viaaca isaagidagi —astΛtΛdai ΛcΛcΛΛli.

²³ TaidΛ ΛPiiduru miaadΛgi, tai Λgai anaasi vii aidΛ tucarΛ ΛPiiduru ΛΛmadu. Dai siaadiqui iji tai oí ΛPiiduru dai oí ΛpΛ ΛΛmoco Λvaavoitudadami JopΛrΛ oidacami.

²⁴ Dai siaadiqui aayi Λgai SesareeΛrΛ siaaco nΛnΛracata dai ΛCornelio ΛΛmadu muidutai aaduÑdΛ dai aa ismaacΛΔΛ cΛΛga ΛΛmaducata dai Λgai vΛΛsi vapai. ²⁵ AidΛsi aayi ΛPiiduru quiiyΛrΛ tai vuusai ΛCornelio dai miaadΛgida agai dai vuidΛrΛ gΛtootonacΛΔΛ cΛquiva dai siaa duutuda agaitadai. ²⁶ DΛmos ΛPiiduru cΛquivatΛ daidΛ itΛtΛdai:

—CΛquivaÑi. AanΛ anΛpΛ ΛrcΛΛli gΛΛpan duucΛi —astΛtΛdai.

²⁷ Dai apiaaatagaimi Λgai ΛCornelio ΛΛmadu dai vaa tuucavi dai ami tΛΛ mui oodami ismaacΛΔΛ gΛnΛmpaidacata dai. ²⁸ Amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai Λoodami:

—Aapim_Λ c_{ΛΛ}ga maat_Λ isjudidíu vaavoidaragad_Λ maitamaacai oigaragai isuurap_Λc_Λdagi _Λma maa ñioocadami tomali isvapac_Λdagi quidiar_Λ. Damos Diuusi giñmaat_Λtuli ansai dagitona aan_Λ govaavoidaragai. Dai sior_Λ Diuusi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi aan_Λ maiviaa istuusi gajiaad_Λr_Λ vipiaadagi. ²⁹ Cascad_Λ mosgiñvaí antai maiñioocacai m_{ΛΛ}cad_Λr_Λ ii. Dai maat_Λca iñ_Λlidi aan_Λ t_Λimasid_Λ giñvaí —ast_Λt_Λdai _ΛPiiduru.

³⁰ Taid_Λ _ΛCornelio aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Casi _Λp_Λdui maacova tasai icaduucu lien_Λ coi g_{ΛΛ}s_Λco tasai tanasi giñquiiy_Λr_Λ daacatadai aan_Λ dai gamamadaitadai maitaugacai, dai t_{ΛΛ} aan_Λ _Λmo c_{ΛΛ}li vai dadadac_Λi yuucusid_Λ. ³¹ Vaid_Λ ipiñt_Λt_Λdai: “Cornelio, Diuusi ca_Λ g_Λmamadaraga dai maat_Λ _Λp_Λ istumaasi ivueeyi aapi soic_Λital soituutuigami. ³² Ootosaíi tudu Jopamu sior_Λ vaidagi _ΛSimuñi Piiduru _Λmai Simuñi quidiar_Λ av_Λuuliñaca. _Λgai _Λrvaqueetatadami dai g_{ΛΛ} suudagi ugidiana oidaga. Dai si_{ΛΛ}scad_Λ divia _Λgai g_{ΛΛ}aagidamu _Λmo istumaasi iñt_Λt_Λdai _Λc_{ΛΛ}li”, asc_Λiti _ΛCornelio. ³³ Cascad_Λ otoma ootoi aan_Λ m_Λsai g_Λgaagana, dai aapi c_{ΛΛ}ga dui diviacai. Dai sivi tami daraaja aat_Λm_Λ dai siaa duutudai Diuusi dai ca_Λca _Λr_Λlidi _Λñiooqui ismaac_Λd_Λ g_Λr_Λootosi Diuusi aapic_Λd_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛCornelio.

³⁴ Amaasi g_{ΛΛ}aagacai ñioo _ΛPiiduru daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Sivi camaat_Λ n_Λidi aan_Λ isDiuusi maivaamioma c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi _{ΛΛ}moco, _Λgai v_{ΛΛ}scatai _Λmadugan duuc_Λi n_Λidi. ³⁵ Diuusi ali_Λ c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi tomasuma oodami ismaac_Λd_Λ siaa duutudai dai maisoimaasi ivuaadagi. ³⁶ Diuusi ootosi _Λmo ñiooqui _Λjudidíu Suusi Cristoc_Λd_Λ sai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidacana Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi daid_Λ Suusi Cristo _Λrbait_Λc_{ΛΛ}acamigad_Λ v_{ΛΛ}si oidi daama oidacami. ³⁷ Aapim_Λ c_{ΛΛ}ga maat_Λ istumaasi _Λp_Λdui judidíu d_Λv_{ΛΛ}r_Λragad_Λr_Λ, aid_Λsi casi gaaagidi _ΛVuaana Diuusi ñiooquid_Λ dai casi gavapaconacai v_{ΛΛ}si gomaasi Galileeiñd_Λr_Λ g_{ΛΛ}aaga. ³⁸ Dai c_{ΛΛ}ga maat_Λ aapim_Λ _Λp_Λ isducatai maa Diuusi _ΛSuusi ismaac_Λd_Λ Nasareet_Λr_Λ oidacatadai guvucadad_Λ Diuusi Ib_Λad_Λ, dai isducatai aim_Λraitai c_{ΛΛ}ga ivuaadana _Λgai dai duduaaidiña v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ soimaa taatacana Diaavora t_Λt_Λaañicarud_Λc_Λd_Λ. Diuusi Ib_Λad_Λ _{ΛΛ}madu daacatadai _ΛSuusi casc_Λd_Λ pomaasi ivuaadana _Λgai. ³⁹ Dai aat_Λm_Λ _Λr_Λn_Λijadami v_{ΛΛ}si istumaasi ivuaadana _ΛSuusi si_{ΛΛ}si Judeea d_Λv_{ΛΛ}r_Λr_Λ _Λcaasi Jerusaleen_Λr_Λ _Λp_Λ m_Λtai gooqui_Λr_Λ curusiaba siisa dai muua. ⁴⁰ Damos Diuusi bo vaica tasaic_Λd_Λ duaacali _Λpamu, dai g_Λr_Λmaa oigaragai t_Λs_Λt_Λgiagi. ⁴¹ Damos maisiu v_{ΛΛ}si oodami maa _Λgai oigaragai ist_Λgiagi mos_Λca aat_Λm_Λ ismaac_Λd_Λ Diuusi _Λcovai vuvaitu _{ΛΛ}quioma abiaad_Λr_Λ t_Λsaid_Λ _Λr_Λn_Λijadamicana dai aat_Λm_Λ _{ΛΛ}madu gauu dai gaii caduaacacai _Λgai coidad_Λ saagidaiñd_Λr_Λ. ⁴² Dai _Λgai g_Λr_Λt_Λjai t_Λsai aagidana oidigi daama oidacami Diuusi ñiooquid_Λ dai aagidana _Λp_Λ t_Λstumaasi n_Λidiña dai t_Λstumaa ca_Λcana sai Diuusi aagidi _ΛSuusi sai _Λgai n_Λidana _Λcoidad_Λ dai _Λduduaacad_Λ ismaac_Λd_Λ _Λc_{ΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ _Λrmaic_{ΛΛ}ga ivuaadami. ⁴³ _{ΛΛ}quioma abiaad_Λr_Λ aagai v_{ΛΛ}si _ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ _ΛSuusi dai pocaiti sai sior_Λ vaavoitudagi is_ΛSuusi _Λc_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuviadami Diuusi oig_Λlda _Λgai v_{ΛΛ}si soimaascamigad_Λ.

⁴⁴ Quiaa ñioocaitadai _ΛPiiduru, tai divia Diuusi Ib_Λad_Λ dai _{ΛΛ}madu daaca _Λgai v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ ca_Λ istumaasi aagaitadai _ΛPiiduru. ⁴⁵ Taid_Λ _Λjudidíu vaavoitudadami ismaac_Λd_Λ oiditadai _ΛPiiduru camait_{ΛΛ} isducatai g_Λnt_Λt_Λgituagi n_Λiditai isDiuusi Ib_Λad_Λ divia dai _{ΛΛ}madu daaca _Λgai _Λp_Λ _Λgai

ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu. ⁴⁶ Dai ca_Λ _Λgai isnaana maasi ñiooqui ñioocai _Λgai dai siaa duutudai Diuusi. ⁴⁷ Amaasi _ΛPiiduru it_Λi:

—¿Baigas pot_{ΛΛ}na aapim_Λ isidi oodami maitistutuidi isvapacoñicagi can_Λidi aapim_Λ isdivia Diuusi Ib_Λad_Λ v_{ΛΛ}scatai _{ΛΛ}madu poduucai isduucai divia aat_Λm_Λ g_Λr_{ΛΛ}madu? —ascaiti _ΛPiiduru.

⁴⁸ Amaasi t_Λjai _ΛPiiduru _Λoodami sai g_Λn_Λvapaconana isduucai gat_Λjai Suusi Cristo. Dai gooqui_Λr_Λ _Λgai goguaama oi _ΛPiiduru sai anaasi vi_{ΛΛ}na chi_{ΛΛ}qui tasai.

11

¹ Amaasi _Λojootosicami _{ΛΛ}madu _Λvaavoitudadami ismaac_Λd_Λ Judee_Λr_Λ daraajatadai maí is_Λgai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu vaavoitu Diuusi ñiooquid_Λ _{ΛΛ}r_Λ. ² Dai aid_Λsi _Λpamu ii _ΛPiiduru Jerusaleenamu vaid_Λ _Λjudidíu ismaac_Λd_Λ _Λrvaavoitudadami ñiooquidi, ³ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Tuir_Λsi diviji ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu dai _{ΛΛ}madu gauu? —ast_Λt_Λdai _Λjudidíu vaavoitudadami _ΛPiiduru.

⁴ Taid_Λ _ΛPiiduru aagidi v_{ΛΛ}si isducatai _Λr_Λdui daid_Λ it_Λt_Λdai:

⁵ —Aan_Λ Jop_Λr_Λ daacatadai, dai aid_Λsi gamamadaitadai aan_Λ t_{ΛΛ} aan_Λ _Λmo istumaasi _Λpa maasi _Λmo g_{ΛΛ} tua icuusi, vai t_Λvaagiaiñd_Λr_Λ t_{ΛΛ}apan_Λi dai aaj_Λi m_{ΛΛ}ca siaaco daacatadai aan_Λ dai v_{ΛΛ} maacova siisisod_Λ vuupuli _Λtua icuusi. ⁶ Dai aid_Λsi c_{ΛΛ}ga n_Λn_Λidi aan_Λ astumaasi oidaga _Λraana, vai ami daraajatadai c_Λc_Λsi maaco taataracami, dai coocoyi dai ujuurugi _{ΛΛ}r_Λ.

⁷ Dai ca_Λ aan_Λ _Λmo ñiooqui vaid_Λ ipiñt_Λt_Λdai: “C_Λquivañi Piiduru dai cooda dai uga”.

⁸ Damos aan_Λ it_Λt_Λdai: “Chio t_{ΛΛ}aan_Λdami tomali _Λmo imidagai anmaivapasai aan_Λ giñt_Λñi_Λr_Λ istumaasi judidíu maiviaa oigaragai iscuaadagi”, ant_Λt_Λdai aan_Λ.

⁹ Tai amaasi _Λñiooqui t_Λvaagiaiñd_Λr_Λ _Λpamu giññiooqui daid_Λ ipiñt_Λt_Λdai: “Istumaasi Diuusi aagai said_Λ _Λrcuaadagai mait_Λaagai p_Λs_Λpocaitiadagi sai maic_{ΛΛ}gadu”, caiti _Λñiooqui.

¹⁰ Taid_Λ _Λtua icuusi vaicoojo t_Λvai dai _Λpamu t_Λsai t_Λvaagiamu. ¹¹ Dai quiaa vaaqui daama daacatadai aan_Λ tai ami dada vaica c_Λc_Λli daid_Λ giñgaagaimi _Λgai _Λrojootosicami Sesareeaiñd_Λr_Λ.

¹² Taid_Λ Diuusi Ib_Λad_Λ giñaagidi ansai oidana maivuaam iñ_Λliatugaitai, tai idi naadami vaavoitudadami giñoí _{ΛΛ}r_Λ dai v_{ΛΛ}scatai aat_Λm_Λ vaapa _Λmo c_{ΛΛ}li quiidi_Λr_Λ,

¹³ ismaac_Λd_Λ garaagidi isducatai t_{ΛΛ} _Λgai _Λmo Diuusi t_{ΛΛ}aañicarud_Λ sai c_{ΛΛ}ca daid_Λ it_Λt_Λdai: “Ootosañi c_Λc_Λli Jopamu vai m_{ΛΛ} vaidana Simuñi Piiduru. ¹⁴ Si_Λgai g_{ΛΛ}agidamu isducatai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuusia aapi _{ΛΛ}madu v_{ΛΛ}si g_{ΛΛ}aduñi”, ast_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_{ΛΛ}aañicarud_Λ.

¹⁵ Dai aid_Λsi giñaagacai ñiooqui aan_Λ divia Diuusi Ib_Λad_Λ v_{ΛΛ}scatai _Λgai _{ΛΛ}madu poduucai isducatai divia aat_Λm_Λ g_Λr_{ΛΛ}madu tuucamid_Λr_Λ.

¹⁶ Amaasi antai t_Λgito aan_Λ iscaiti g_Λr_Λt_{ΛΛ}aan_Λdami: “Vaavuava sid_Λ _ΛVuaana suudagic_Λd_Λ gavapacoi d_Λmos vapacoñicamu aapim_Λ Diuusi Ib_Λad_Λc_Λd_Λ sai _Λgai g_Λn_{ΛΛ}madu daaca agai”.

¹⁷ IsDiuusi maa _Λgai _{ΛΛ}r_Λ istumaasi g_Λr_Λmaa aat_Λm_Λ ismaac_Λd_Λ vaavoitu Suusi Cristo ¿noor_Λ aan_Λ sivuid_Λr_Λ ñioocaiña Diuusi? —ast_Λt_Λdai _ΛPiiduru.

¹⁸ Aid_Λsi ca_Λ imaasi _Λvaavoitudadami ismaac_Λd_Λ Jerusaleen_Λr_Λ daraajatadai camaiñiñio _ΛPiiduru vui. Mossiaa duutudaimi Diuusi daid_Λ icaiti:

—Iscapov_Λdui di isDiuusi maa oigaragai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu _{ΛΛ}r_Λ is_Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgituagi _Λgai dai poduucai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ oidacagi Diuusi _{ΛΛ}madu —ascaiti _Λjudidíu.

¹⁹ Aid_Λsi muua _Λoodami _ΛTiivañi, g_Λnaagacai soi vuimi _{ΛΛ}r_Λ _Λgaa vaavoitudadami, tai _{ΛΛ}moco d_Λgavunu voopoi asta Penis_Λr_Λ uucami dai aa Sipiliamu

dai aa AntioquiiARΛ uucami dai ami aagidi Diuusi ñiooquidΛ mosΛca Λjudidíu dai aa oodami gia chio. ²⁰ DΛmos ami AntioquiiARΛ dada aa vaavoitudadami SipiliaiñdARΛ dai SireñiaiñdARΛ dai aagidi Λoodami dai ismaacΛdΛ maitARjudidíu ΛpΛ isSuusi Cristo ARcΛΛgacARΛ vuviadami. ²¹ Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacatadai Λvaavoitudadami dai poduucai muidutai Λgaa dagito gΛnΛΛqui vaavoidaraga dai vaavoitu isSuusi Cristo ARcΛΛgacARΛ vuviadami.

²² Dai aidΛsi maí Λvaavoitudadami JerusaleenARΛ imaasi ootoi ΛBernabé asta AntioquiiARΛ uucami. ²³ Dai aΛcai Bernabé tΛΛ isducatai Diuusi aliΛ cΛΛgacARΛ nΛiditadai Λvaavoitudadami dai aliΛ baigΛΛli, dai maa ñiooqui daidΛ itΛtdai sai vΛΛsi gΛnibΛdacΛdΛ apiavaavoitudaiña Diuusi. ²⁴ Bernabé ARΛmo cΛΛli cΛΛ tuigacami dai vΛΛsi gΛibΛdacΛdΛ vaavoitudaiña Λgai vai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacatadai dai poduucai muidutai vaavoituli Λgai Diuusi ñiooquidΛ.

²⁵ Dai gooquiiARΛ ii Bernabé Tarsuamu dai gaaga agai ΛSaulo, dai tΛΛgacai vaidacai AntioquiiAMU. ²⁶ Dai anaasi daraaja Λgai Λvaavoitudadami ΛΛmadu Λmo uumigi suudacami dai gamamaatΛtuldi Diuusi ñiooquidΛ. AntioquiiARΛ Λgai siaaco ΛpΛga gΛaaga goñiooqui iscristianu aagadagi vaavoitudadami.

²⁷ AidΛ tuigaco iji ΛΛmoco Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ JerusaleenaiñdARΛ AntioquiiAMU. ²⁸ Tai Λmoco Agavo tΛΛgiducami cΛquiva Λvaavoitudadami saagida daidΛ itΛtdai sai imia agai Λmo gΛΛ biuugigai vΛΛsi oidigi daama. Gomaasi maatΛcatadai Λgai aagiditai Diuusi IbΛadΛ, tai sΛΛlicΛdΛ povΛdui aidΛsidΛ ARbaitΛcΛaamicatadai ΛClaudio. ²⁹ TaidΛ Λvaavoitudadami AntioquiiARΛ gΛnaagi dai ootosda agai soiñi Λgaa vaavoitudadami JudeeARΛ, dai Λmpagi vΛΛscatai siΛΛjasi istui. ³⁰ Dai ootosi ΛtΛtaanΛdamigadΛ Λvaavoitudadami JudeeARΛ BernabéCΛdΛ dai SaulocΛdΛ.

12

¹ AidΛ tuigaco ARaí EroodΛsi gΛaagacai soi vΛaadatadai Λvaavoitudadami. ² Dai gatajajai muaaragai ΛJacovo VΛaana siΛΛgidΛ Λmo mastaicΛdΛ. ³ Dai aidΛsi tΛΛ Λgai isaliΛ baigΛnΛΛli Λjudidíu pomaasi iduucai Λgai maisapicami bai ΛpΛ ΛPiiduru. Gomaasi APΛdui siaa duudagarΛ istuigaco tΛtΛgitoiña Λjudidíu aidΛsi Diuusi cΛΛgacARΛ vuvaitu EjiipituaiñdARΛ. ⁴ AidΛsi cabli Λgai ΛPiiduru maisacariARΛ cuu siaacoga sΛΛlicΛdΛ cΛΛga nuucadicatadai maamacova Λmapai ajioopaitadai Λsandaaru maacovapARΛ dai nuucada ΛmaamaisapicΛdΛ. Cadaivunucai Λsiaa duudagai ΛEroodΛsi vuusaida Λliditadai ΛPiiduru maisacaruaiñdARΛ dai vΛΛsi Λoodami vuitapi gataΛaaña agaitadai muaaragai. ⁵ VaidΛ ΛPiiduru maisapicatadai dai cΛΛga nuucadicatadai. VaidΛ Λvaavoitudadami sΛΛlicΛdΛ gamamadaitadai Λgai vΛΛtarΛ.

⁶ AidΛsi vuusaida agaitadai ΛEroodΛsi ΛPiiduru Λoodami vuitapi aidΛ tacavioma tucarΛ coosocatadai ΛPiiduru vai aipadARΛ guucacatadai gooca sandaaru nuucadacami vaidΛ ΛPiiduru vulicatadai gooca cadeenacΛdΛ ΛvΛgocai sandaaruaiñdARΛ, dai aa sandaaru quiidigamadARΛ guucacatadai dai nuucadacatadai ΛmaamaisapicΛdΛ. ⁷ Tai todian duucai gΛmaasitu Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ ΛPiiduru vuitapi dai vΛΛsi maasiuli Λmaisacarui daidΛ ΛDiuusi tΛaañicarudΛ taata ΛPiiduru ΛmaapiadARΛ dai nΛnΛitu daidΛ itΛtdai:

—Otoma ivañigi —astΛtdai.

Tai otoma uupai Λcadeena ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ vulicatadai ΛPiiduru noonovidΛ. ⁸ TaidΛ ΛDiuusi tΛaañicarudΛ itΛtdai:

—GΛisatudañi gΛgivuura dai gΛaada gΛsusuusaca —astΛtdai.

Dai aidΛsi capodui ΛPiiduru taidΛ itΛtdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ:

—Gatuiñi gasuaa daid*Λ* iñoida —ast*Λ*t*Λ*dai.

⁹ Amaasi vuusai *Λ*Diuusi t*Λ*aañicarud*Λ* vaid*Λ* *Λ*Piiduru oidi maimaat*Λ*catai si*Λ*rvaavoi ischio *Λ*Λ*Ρ**Λ* *Λ*gai ismaac*Λ*d*Λ* ivuiididi *Λ*Diuusi t*Λ*aañicarud*Λ*. Baiyoma t*Λ*Λ*Λ*qui *Λ*lilitadai *Λ*gai. ¹⁰ D*Λ*mos d*Λ*gavusai *Λ*gai siaaco guucacatadai *Λ*tuucamid*Λ*Γ*Λ* nuucadacami dai gooqui*Λ*Γ*Λ* siaaco guucacatadai *Λ*gaa nuucadacami dai aid*Λ*si aayi *Λ*gai siaaco c*Λ*Λ*CA* *Λ*mo g*Λ*Λ vaiñomi cuuparagai caayamacoga c*Λ*Λ*CA*d*Λ* *Λ*cuuparagai *Λ*Λ*GI* g*Λ*cupioco, tai vuvaja *Λ*gai dai *Λ*mapai iji laachi dai amaasi *Λ*Λ*GI* viaa *Λ*Diuusi t*Λ*aañicarud*Λ* *Λ*Piiduru. ¹¹ Amaasi *Λ*Piiduru ma*Λ* si*Λ*rvaavoi daid*Λ* it*Λ*i:

—Sivi gia cama*Λ*í aan*Λ* si*Λ*rvaavoi isotoi Diuusi g*Λ*t*Λ*aañicar*Λ* sai c*Λ*Λ*GA*c*Λ*Γ*Λ* giñvuusaidana *Λ*Erood*Λ*si maisacarduaiñ*Δ*Γ*Λ* dai v*Λ*Λ*SI* *Λ*soimaascamiaiñ*Δ*Γ*Λ* ismaac*Λ*d*Λ* iduñia agaitadai *Λ*judid*Λ*u aan*Λ*c*Λ*d*Λ* —asc*Λ*iti *Λ*Piiduru.

¹² Amaasi quiaa p*OV**Λ*Λ*Λ*lilitadai *Λ*gai dai ii *Λ*María quiidiamu d*Λ*Λ*Δ* *Λ*Vuaana Marcusi. Vai ami mui g*Λ*Λ*Λ*mpaidacatadai oodami dai gamamadaitadai *Λ*Piiduru v*Λ*Λ*TAR**Λ*. ¹³ Dai aid*Λ*si aayi *Λ*Piiduru soosoi *Λ*cuuparagai caayamad*Λ*Γ*Λ* c*Λ*Λ*CA*d*Λ* tai vuusai *Λ*mo ali t*Λ*ji Rooda t*Λ*Λ*Λ*giducami dai n*Λ*ida *Λ*gai soor*Λ* *Λ*gai. ¹⁴ Dai maat*Λ*cai *Λ*Piiduru ñiooquid*Λ* maicupioqui baig*Λ*Λ*Δ*ca*Λ* baiyoma *Λ*pamu tuucavi m*Λ*Λ dai aagida *Λ*gai *Λ*gaa sai quitaagiña c*Λ*Λ*CA* *Λ*Piiduru.

¹⁵ Amaasi *Λ*gai it*Λ*t*Λ*dai:

—Vuiirutup*Λ*tiqui aapi —ast*Λ*t*Λ*dai.

D*Λ*mos *Λ*ali t*Λ*ji apiaaagidi said*Λ* *Λ*rvaavoi. Amaasi *Λ*gai icaiti:

—Siaad*Λ*Γ*Λ* *Λ*rPiidurucana goovai, ib*Λ*ad*Λ* lien*Λ* goovai —asc*Λ*iti.

¹⁶ Vaid*Λ* *Λ*Piiduru apiasooñiditadai amaasi cupioco *Λ*gai dai t*Λ*Λ*Λ*gacai sid*Λ* *Λ*rPiiduru ali*Λ* duduaadimu. ¹⁷ D*Λ*mos *Λ*Piiduru g*Λ*Λ*NO*v*IC*d*Λ* aagidi sai dodoligicana dai aagidi isducatai vuusaitu Diuusi maisacaruaiñ*Δ*Γ*Λ* daid*Λ* it*Λ*t*Λ*dai *Λ*gai *Λ*oodami:

—Aagidavurai imaasi *Λ*Jacovo dai *Λ*gaa vaavoitudadami *Λ*Λ*Ρ**Λ* —ast*Λ*t*Λ*dai.

Dai amaasi ii abiaad*Λ*Γ*Λ* sib*Λ*acoga.

¹⁸ Dai camaasicai *Λ*sandaaru camait*Λ*Λ isducatai g*Λ*nt*Λ*t*Λ*gituagi maimaat*Λ*cai si*Λ*dui *Λ*Piiduru. ¹⁹ Amaasi *Λ*Erood*Λ*si t*Λ*jai *Λ*sandaaru sai gaagana *Λ*Piiduru dai aid*Λ*si camait*Λ*Λ *Λ*gai taid*Λ* *Λ*Erood*Λ*si vapai *Λ*sandaaru ismaac*Λ*d*Λ* nuucadacatadai *Λ*maamaisapic*Λ*d*Λ* dai t*Λ*cacai istuma dui dai gooqui*Λ*Γ*Λ* gat*Λ*jai coodaragai. Dai gooqui*Λ*Γ*Λ* ii *Λ*Erood*Λ*si Judeeaiñ*Δ*Γ*Λ* dai Sesaree*Λ*Γ*Λ* oidaca *Λ*gai.

²⁰ *Λ*Erood*Λ*si vui baamucataidai *Λ*Tiio*Λ*Γ*Λ* oidacami, amaasi *Λ*gai g*Λ*naagi dai vaan guuquiva *Λ*gai *Λ*Erood*Λ*si vuid*Λ*Γ*Λ*, d*Λ*mos *Λ*Λ*Ρ**GA* aa nam*Λ*qui *Λ*gai tumiñsic*Λ*d*Λ* *Λ*mo son*Λ*Γ*Λ* c*Λ*Λ*AC*amigad*Λ* *Λ*Erood*Λ*si sai aagidana *Λ*gai *Λ*Erood*Λ*si sai camaibaamucana vui, *Λ*gai cucuuspiña cuaadagai *Λ*Erood*Λ*si d*Λ*v*Λ*Λ*ragad*Λaiñ*Δ*Γ*Λ* casc*Λ*d*Λ* ip*Λ*lilitadai isbai duñiagi ñiooqui. ²¹ Taid*Λ* *Λ*Erood*Λ*si ootosi ñiooqui dai aagidi ismaa tas*Λ*Γ*Λ* iimia *Λ*gai. Daid*Λ* *Λ*Erood*Λ*si aid*Λ* tas*Λ*Γ*Λ* g*Λ*ai c*Λ*Λ*Λ*gaduc*Λ*dioma g*Λ*yuucusi dai raí daicardui*Λ*Γ*Λ* daiva. Dai sid*Λ* t*Λ*v*Λ*pi aatagi. ²² Taid*Λ* *Λ*oodami g*Λ*naagacai ijiña daid*Λ* icaiti:

—Idi ismaac*Λ*d*Λ* ñioocai maitav*Λ*Γ*Λ*mo c*Λ*Λ*LI*, *Λ*mo diuusiava —asc*Λ*iti *Λ*oodami.

²³ D*Λ*mos aid*Λ*si quiaa iñacaitadai *Λ*gai tai divia *Λ*mo Diuusi t*Λ*aañicarud*Λ* dai coocotuli *Λ*Erood*Λ*si maisiaa duutudacai *Λ*gai Diuusi casc*Λ*d*Λ* vatopadagai *Λ*gai dai muu.

²⁴ Muiyap*Λ*Γ*Λ* gaaagidi *Λ*vaavoitudadami Diuusi ñiooquid*Λ* dai muidutai vaavoitudaimi.

²⁵ Aid*Λ*sid*Λ* *Λ*Bernabé *Λ*Λ*madu* *Λ*Saulo canaato g*Λ*naa duiñdaga iji Jerusaleenaiñ*Δ*Γ*Λ* Antioquiiamu dai vaidaticatadai *Λ*Λ*Ρ**Λ* *Λ*Vuaana Marcusi.

13

¹ Antioquiara avavoitudami saagida oidacatadai Diuusi ñiñoquituldiadamigada dai aa armamaatuldiadamicatadai. Agai arBernabé dai Simuñi tucucada, dai Luusio Sireeñiara oidacami, dai Manameena ismaacada amadu gaa aEroodasi ismaacada arcaigi Galileeara, dai Saulo. ² Dai amo imidagai siaa duutudaitadai agai Diuusi maitaugacai taida Diuusi Ibada itadai:

—Acovai avar giñvuusaitulda Bernabé amadu Saulo vaidu iduuna goovai aaduiñdagai ismaacada viaa aana goovai vatar —ascaiti aDiuusi Ibada.

³ Amaasi agai gamamagi maitaugacai dai daama darai gannoonovi dai diosagi dai ootoi.

⁴ Dai gooquira Diuusi Ibada ootoi aBernabé amadu aSaulo Seliisiamu tai agai iji. Dai ami tatasai amo vaarcuara dai iji Sipiliamu agai aramo amapacara sicolimadicami gaa suudagi. ⁵ Amaasi aca ai adavara ugidiana siaaco Salamiña tagidu, agai ganaagacai mamaatuldi aoodami Diuusi ñiooquida judidú quiuupaigadana, vaidu avuaana ara oiditadai amo pioñi duucái. ⁶ Dai vasi aipacoga iji agai adavariara siaaco sicolimadi asuudagi dai aayi amapacara siaaco Pafosi tagidu dai ami ta amo judidú Barsuusi tagiducami dai agai aramo cadaracami. Dai agai mosyaatagidiña aoodami dai pocaitiña saidu aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ⁷ Daidu acadaracada amadu daacatadai acaigi Serjio Paulo, ismaacada aramo calli saitudugami gatgitoidagara. Daidu acaigi ootosi ñiooqui aBernabé amadu aSaulo sai iimana quiidiamu caaca aliditadai agai Diuusi ñiooquida cascada. ⁸ Amaasi acadaracada Barsuusi Elimasi vui ñiooquimi Bernabé amadu Saulo daida aliditai acaigi isvaavoituda agai. ⁹ Amaasi aSaulo masmaacada Paavora aagaiña ara Diuusi Ibada amadu daacatadai agai, vai agai gatgito naniidi acadaracada ¹⁰ daidu itadai:

—Yaatagidaracami maicaga ivuaadami, Diaavora aduñda dai vuidara caatacami vasi gocagaducada. ¿Dai tuiyasi sobicai aoodami sai maivaavoitudana Diuusi? ¹¹ Sivi Diuusi gagalamu simainijadamu aapi tomali tasai cuudagida —astadai aSaulo.

Mospotai agai taidu acadaracada mainanava mostuca oidigi agai vatar, dai gaagaiña agai siora baa aimardagi noviaiñdara mainaadana agai cascada. ¹² Aidasi ta acaigi imaasi vaavoitu Diuusi ñiooquida maitatgaitadai agai silaldagi cacatai istumaasi gamamaatuldi acacali.

¹³ Amaasi aPaavora amadu aaduñda tatasai amo vaarcuara Pafosira dai iji Perjiamu, Panfilia davariara, taidu avuaana anaasi viaa gaaduñi dai aagai Jerusaleenamu. ¹⁴ Tai gooquira agai iji Perjaiñdara Antioquiamu Pisidia davariara. Dai ami amo imidagai ibastaragai tasara vaapa agai judidú quiuupaigadara dai ami darai. ¹⁵ Amaasi casi gaagacai oojai siaaco ooja Moseesacaru gasallicamiga dai ismaacada ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada taidu abaitaguucacami quiuupaigadara judidú ootosi ñiooqui adadidacami ami quiuupira masaidu itadana:

—Garaaduñi masmaquia liada aapima gooidacami ñiooqui istutuidiana ismaquiagi —astadai.

¹⁶ Tai otoma calquiva aPaavora dai ganovicada aagidi sai dodoligiana daidu itadai:

—Giñcavurai aapima judidú dai vascatai ismaacada siaa duutudai Diuusi. ¹⁷ Diuusigada ajudidú covai vuvaitu garalqui aaduñcaru dai

muidali aidasi quiaa Ejiipitarai oidacatadai agai maa casdarai oidacami duuca dai gooquiarai vuvaitu agai ami davalraiñdarai gavguvucadacada. ¹⁸ Dai goo coobai uumigi oidigana oidacatadai agai tomasi soimaasi ivuaadana agai Diuusi vaa scarai maioojogi. ¹⁹ Dai Diuusi ugititu cuvaracami naana maasi ñioocadami ismaacada Canaanarai oidacatadai dai maa davalrai garalqui aaduñicarai. ²⁰ Dai gooquiarai maaco sientu uumigi dan taajucami Diuusi darasdiña dudunucami garaaduñicarai asta aidu uucami sioidacatadai Diuusi ñiooquituldiadamigada Samueli. ²¹ Tai aidu uumiara garaaduñicarai gatai sai Diuusi daasagi amoco saidu arraicana dai tlaanaiña agai, dai sai camaitlaanaiña adudunucami. Tai Diuusi dai Saul saidu arraicana dai gataanaiña goo coobai uumigi agai arSisi maradai Benjamín cajiudad. ²² Dai gooquiarai Diuusi vuusaitu Saúl sai camaitatlaanaiña dai maa sallaicami Davi dai agai gataanaiña daidai icaiti Diuusi: “Baigiñaliditai naidi aanu goDavi Isai maradai goovai ivuaadamu istumaasi ipalidi aanu”, ascaiti Diuusi. ²³ Dai Suusi arcajiudadai agai vaa Davicaru, Suusi ismaacada covai vuusaitu Diuusi sai calgacari vuvaidana ajudidíu poduucai isducatai bai dui agai ñiooqui garaaduñicarai lamadu. ²⁴ Dai aidasi maiquiaa divia Suusi, Vuana aagidi vaa si judidíu dai potatadai sai gaaagai isvapacoñicagi dai ma duuca gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁵ Aidasi cayoga aayi istuigaco muquia agai Vuana agai itatadai oodami: “Aaan maitragai masmaacada aapimata tagitai, giñgooquiarai divia agai amai ismaacada aanu tomali maiviaa sallaicami isuupasdagi susuusacada gigiaragada”, astatadai Vuana.

²⁶ Aapimata giñaaduñi Avraañicarai cajiudadai lamadu aapimata masmaacada siaa duutudai Diuusi, aapimata ganvatarava idi ñiooqui calgacari vuvaidaragai. ²⁷ Ismaacada Jerusaleenarai oidacatadai lamadu dudunucamigada maimaatatadai siora arSuusi. Dai tomali maimaatu calcana ñiooqui ismaacada gaaagaiña quiquiupiana vaa scarai ibastaragai tasara oojai ismaacada ooja Diuusi ñiooquituldiadamigada, dai poduucai aidasi gatajai adudunucamigada Jerusaleenarai oidacami muaragai Suusi poduucai aradi isducatai aagaitadai alquidai Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁸ Tomasi maitaa agai tomali amu istumaasi soimaascami Suusi vui, vaa scarai aagidi agai Pilaato sai gataanana muaragai. ²⁹ Dai aidasi casi idui agai vaa si isducatai ooja Diuusi ñiooquituldiadamigada aagitai Suusi, tavañi agai curusi-aiñdarai dai yaasa. ³⁰ Damos Diuusi duaacali coidada saagidaiñdarai. ³¹ Daidai Suusi caduaacacai mui tasai gamamasdiña vuitapi agai ismaacada oidatucuiña Galileeaiñdarai Jerusaleenamu, dai sivi agai vaa maimaatatuldiña Suusi.

³² Dai poduucai arpa aatama ganaagidi calgaducada ñiooqui ismaacada aagidi Diuusi garalqui aaduñicarai. ³³ Dai aatama arcajiudadai agai. Dai aidasi Diuusi duaacali Suusi aidu casi idui agai aatama garvatarai ismaacada aagidi agai garalqui aaduñicarai poduucai isducatai oojisi Salmosi goocari siaaco icaiti: “Aapiaru argiñmara dai sivi vaama cai aanu vaa si oodami vuitapi vai maatacana isaapi argiñmara”, ascaiti Diuusi. ³⁴ Diuusi aagidi Suusi sai duaacalda agai coidada saagidaiñdarai sai maiduvana tuucugada, daidai icaiti Diuusi ñiooquituldiadamigada: “Ganmaaquimu aanu istumaasi calgaducada ismaacada aagidi aanu Davicaru”, ascaiti. ³⁵ Cascada poduucai aagai Cristo amai Salmosiarai: “Maidagitomu aapi isduvagi tuucugada gapiooñiga ismaacada alia oigadai aapi”. ³⁶ Davicaru gia soi ismaacada oidacatadai aidasi oidacatadai agai, poduucai isducatai tajari Diuusi, dai gooquiarai muucucari agai taidai libada ii maa siaaco daraajatadai aaduñacardu damos tuucugada gia duva. ³⁷ Damos agai ismaacada du-

aacali Diuusi ḡgai gia maiduva tuucugadḗ. ³⁸ Giñaaduñi aapimḗ ḡḡaagai ismaatḗcagi isSuusi Cristocḗdḗ ismaacḗdḗ muu curusiaba ḡgaicḗdḗ Diuusi oigḗldi vḗḗsi oidigi daama oidacami soimaascamigadḗ. ³⁹ ḡgaicḗdḗ ḡgai vai Diuusi oigḗldi soimaascamigadḗ sioorḗ vaavoitudagi isSuusi Cristo ḗrcḗḡḡacḗrḗ vuviadami. Moseesacaru sḗḗlicamigadḗrḗ maitiipucata dai oigḗldaragai. ⁴⁰ ḡḗnnuucadacavurai aapimḗ, vai maipoduucai ḗpḗduuna aapimḗcḗdḗ isducatai ooja ḗDiuusi ñiñiooquituldiadamigadḗ aidḗsidḗ icaiti:

⁴¹ Dañi aapimḗ parunadami, ḡḗntḗḡitovḗr ḗḗijada ugitivurai.

Aanḗḗḗ ḗrḗDiuusi daidḗ iduũñimu aanḗ mui naana maasi ḡḗḡarducami quiaa oidacatai aapimḗ.

Dai maitḗḗḡimu aapimḗ istḗiyagi dai vḗḗscḗrḗ maivaavoitudamu tomamḗsi ḡḗnaagidi.

Ascaiti ḗDiuusi ñiñiooquituldiadamigadḗ —astḗḗḗdai ḗPaavora ḗoodami quiuupiḗrḗ.

⁴² Dai aidḗsi vuvaja ḗPaavora ḗḗmadu ḗaaduñdḗ judidíu quiuupaigadḗiñdḗrḗ, tai ḡgai ismaacḗdḗ maitḗrjudidíu aagidi sai ḗḡḗmai ibḗstaragai tasḗrḗ aagidana Paavora ḗpamu gomaasi ñiooqui. ⁴³ Aidḗsi caugidagai ḗmpaidaragai quiuupiḗrḗ tai muidutai judidíu ḗḗmadu aa ismaacḗdḗ maitḗrjudidíu dḗmos vaavoitu judidíu vaavoidaragadḗ oí ḗPaavora ḗḗmadu Bernabé, vai ḡgai mamaacaiña ñiooqui dai aagidiña sai ḡḗaagai isapiavaavoitudadagi isDiuusi aliḗ oigḗdai.

⁴⁴ Dai ḗḡḗmai ḗcaldḗrḗ ibḗstaragai tasḗrḗ baitoma vḗḗsi Antioquiiḗrḗ oida-cami ḡḗḗmpagi dai caḗca ḡgai Diuusi ñiooquidḗ. ⁴⁵ Dḗmos aidḗsi tḗḗ ḗjudidíu isḡḗḗmpagi mosḗḗqui oodami aliḗ ḗḗḡacoi dai vui ñiooquimi ḗgai ḗPaavora dai sigalnaasi ñiooqui suuligidimi. ⁴⁶ Tai amaasi ḗPaavora ḗḗmadu Bernabé maiduduadicutai ñiñio daidḗ itḗḗḗdai:

—Aliḗsi ḡḗaḡaitadai isḡḗnaagida aatḗḗḗ Diuusi ñiooquidḗ ḗpḗḡa aapimḗ ismaacḗdḗ ḗrjudidíu, dḗmos aapimḗ sivi caḗmapiadḗrḗ vipieeyi Diuusi ñiooquidḗ cascḗdḗ camaiviaa aapimḗ sḗḗlicami isvḗḗscḗrḗ oidacagi Diuusi ḗḗmadu, sivi iimimu aatḗḗḗ ḗgai ḗḗmadu ismaacḗdḗ maitḗrjudidíu. ⁴⁷ ḗḗḡi poduucai ḡḗrtḗjai ḡḗrtḗḗḗḗdamiga Suusi Cristo daidḗ ḗpḗrtḗḗḗdai:

Aanḗḗnt ḡḗnootoi ḗmo cuudagi duucai ḗgai vḗḗtarḗ ismaacḗdḗ maitḗrjudidíu Mai mamaatḗtulda isducatai cḗḗḡacḗrḗ vuvaquia ḗgai vḗḗscatai

Asta oidigi ugidiḗrioma oidacami vḗḗsi.

Astḗḗḗdai ḡḗrtḗḗḗḗdamiga —astḗḗḗdai ḗPaavora.

⁴⁸ Dai aidḗsi caḗ imaasi ḗgai ismaacḗdḗ maitḗrjudidíu aliḗ baigḗḗḗli daidḗ icaitimi sai Diuusi ñiooquidḗ aliḗ cḗḗḡadu, dai vḗḗscatai vaavoitu ismaacḗdḗ Diuusi ḗcovai vuvaitu sai vḗḗscḗrḗ oidacana ḗgai ḗḗmadu. ⁴⁹ Dai poduucai vḗḗsi ḗgai dḗvḗḗriḗrḗ ḡḗaa Diuusi ñiooquidḗ. ⁵⁰ Dḗmos ḗjudidíu aataga ḗḗmadu ḗmo ooqui ismaacḗdḗ cḗḗḡa vaavoitudai ḗjudidíu vaavoidaragadḗ dai vḗḗsi ḗoodami siaa duutudaiña ḗgai dai aataga ḗpḗ ḗcḗcḗḗli ḗḗmadu ismaacḗdḗ tḗḗḗḗḗḗ ami Antioquiiḗrḗ. ḗjudidíu aapḗnaquidi sai soimaasi taatatuldana ḗgai ḗPaavora ḗḗmadu Bernabé dai sai adaiña abiaadḗrḗ. ⁵¹ Amaasi ḗPaavora ḗḗmadu Bernabé gigigi dḗvḗḗrai ḡḗḗḗcasoaiñdḗrḗ sai maatḗcana ḗoodami ismaacḗdḗ adaji ismaicḗḗḡa idui ḗḗḡi poduucai ḡḗḗviidacata dai ḗgai. Dai iji Iconiamu. ⁵² Dḗmos ḗvaavoitudadami Antioquiiḗrḗ aliḗ baigḗḗḗliditai vii ḗḗmadu daacatai Diuusi Ibḗadḗ.

14

¹ Amaasi ḗPaavora ḗḗmadu Bernabé vaapa judidíu quiuupaigadḗrḗ Iconiḗrḗ, dai aliḗ cḗḗḡa ñiñio ḗgai tai muidutai vaavoitu vḗḗsi mosḗmaduga

mallasí judidíu ammadu ismaacada maitarjudidíu. ² Damos ajudidíu ismaacada maivaavoitu soimaasi aapanaquidi agai ismaacada maitarjudidíu dai soimaasi tatagitoituldiña vui vaavoitudadami. ³ Cascada aPaavora ammadu Bernabé anaasi vii bai tavapi. Dai maiduduaadicuitai ñioocaiña agai vaavoitudaitai Diuusi. Dai Diuusi apiamaacaiña guvucadagai saida ivuaadana mui naana maasi gagarducami. Dai poduucai Diuusi tatagidi aoodami siarvaavoi ismaacada aagidi aPaavora ammadu Bernabé isDiuusi cagacaga vuvaida alidi. ⁴ Damos Iconiara oidacami aipaco ganvupui vaatacatadai. Amoco vuidara vaatacatadai ajudidíu dai caga ñioocaiña ajojotosicami vaatarai vai aa vuidara vaatacana ajojotosicami dai caga ñioocaiña ajudidíu vaatarai. ⁵ Amaasi ajudidíu ammadu ismaacada maitarjudidíu vaascatai ismaacada vuidara vaatacatadai ajojotosicami ganaagi ammadu abaitaguucacami dai soimaasi ñiooqui aagida agai dai maicarsa agai ojoadaicada. ⁶ Damos aidasi maí aPaavora ammadu Bernabé voopoi abiaadara Listiramu dai Derviamu, Licaonia davaraiara, dai vasi siculo ⁷ siaaco gaagaiña ara isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami.

⁸ Listara oidacatadai amo cali ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi. Aagi poduucai vuusai agai dai mosdaacana. Dai tomali amo imidagai maitarimacami agai. ⁹ Dai agai daacatai cacatadai istumaasi aagai aPaavora. Amaasi aPaavora gatagito ta isvaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isduaaidagi. ¹⁰ Dai amaasi gagara itatadai:

—Salli calquiva —astatadai aPaavora.

Taida cali taciavi tuali tuudai dai calquiva dai gaagacai aimarai. ¹¹ Dai aidasi ta aoodami ismaacada idui aPaavora iñaquimi ganñiooquicada daida icaitimi:

—Didiuusi apa maasi cali titapai aatama garsaagida —ascaiti aoodami.

¹² Daida icaiti saida aBernabé ardiuusi ismaacada Upiteli aagaiña agai, daida aPaavora aradiuusi ismaacada Mercurio aagaiña agai. aPaavora ñiooquiditadai aoodami cascada Mercurio taatai agai. ¹³ Taida aUpiteli paaligada ismaacada mosvaacacaga Listirara cacatadai quiupaigada, agai vuua tuturu ammadu yoosigai dai agai ammadu aoodami cooda agaitadai atuturu aPaavora ammadu Bernabé vaatarai dai poduucai siaa duutuda agaitadai. ¹⁴ Damos aidasida ajojotosicami aPaavora ammadu Bernabé maí gomaasi, saasasaimi ganyuucusi aagi poduucai ivuaadana agai sai nidiña aoodami ismaitarcagai issiaa duutuadagi aoodami didiuusi duucai, dai vaapa agai aoodami saagida dai iñaquimi daida icaitimi:

¹⁵ —¿Cali, tuimasi povueeyi? Aatama arcacali ara ganapan duucai, dai cascada dada aatama dai ganaagida ragai sai gaagai masdagituagi gomaasi ismaacada maitarsoiñi, dai gaagai masvaavoitudagi aDiuusi ismaacada duaca agai ismaacada idui tavaagi ammadu davarai ammadu agra suudagi dai vasi istumaasi oidaga. ¹⁶ Aaquioma Diuusi dagito aoodami saida ivuaadana istumaasi ipalidi. ¹⁷ Tomasi vaascara tatagidiña agai siora aistumaasi cacagaducamicada ismaacada ivuaadana agai aoidacami vaatarai, agai garootosdi duuqui dai caga garmacai cuadagai dai astuucada vagiam araliadagi —ascaitimi.

¹⁸ Damos tomasi aagidi agai vasi imaasi maitistui isdaidagi aoodami iscoodagi agai atuturu ismaacacada siaa duutuda agaitadai agai aPaavora ammadu Bernabé.

¹⁹ Tai amaasi ami dada amoco judidíu Antioquiaindara dai Iconiaindara dai avanaqui aoodami dai maicarai aPaavora. Dai aidasi poliditadai

agai iscamuaa tlvaimacai mllacasi dai Listira ugidiana viaa. ²⁰ Dai aidasida lvaavoitudadami ganmpagi lPaavora sicoli tai agai vañi dai ii lpamu Listiramu dai siaadiqui iji abiaadlra agai llmadu Bernabé Derviamu.

²¹ Dai ami gaaagidi Diuusi ñiooquida dai siora lrcallgacalra vuviaadami tai muidutai vaavoitu, tai agai lpamu iji Listiramu dai Iconiamu dai Antioquiiamu. ²² Dai vllasi amui vaamioma baialliatudaimi agai lvaavoitudadami dai maacaimi ñiooqui daida italdaimi sai glaagai isapiavaavoitudadagi dai sai viaacatadai issoimaa taatagi mui naana maasi dai poduucal istuidacai iimiagi siaaco gataalanai Diuusi. ²³ Dai vllasi aipacoga siaaco ajioopaitadai agai lvaavoitudadami saagida daraasaimi llmoco talaanadami lvaavoitudadami vllataral dai aidasi darasaiña agai maitaugacal gadaanaiña Diuusi dai potaldaiña saida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁴ Dai gooquilaral iji dai Pisidia dlavllariamu sllali dlavvusai dai aayi Panflia dlavllariaral. ²⁵ Dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida Pelijiaral, dai amaasi iji Ataliamu. ²⁶ Dai ami taltasai lmo vaarcularal dai iji Antioquiiamu Siria dlavllariaral, siaadlra vuvaja agai aidasi iji taida lvaavoitudadami gadaanadagi Diuusi sai nuucaticana aa duiñdadlra vai sivi canaatoli. ²⁷ Dai aidasi aayi agai Antioquiiaral mpagi vllasi vaavoitudadami dai aagidi vllasi istumaa dui Diuusi lgaicada aidasi gamamaatlulditadai agai Diuusi ñiooquida, dai isducatai Diuusi soi isaagida agai Diuusi ñiooquida agai ismaacada maitarjudidíu dai isducatai agai vaavoitu llpl. ²⁸ Daida lPaavora llmadu Bernabé anaasi vii lvaavoitudadami llmadu tlvlpi.

15

¹ Aida tuigaco llmoco calalli ismaacada iji Judeeaiñdlral Antioquiiamu aagidimi lvaavoitudadami sai siora callgacalra vuvaaquia liada sai glaagaitadai isiquitlagi gantuucuga poduucal isducatai viituli Moseesacaru. ² Taida lPaavora llmadu Bernabé alial ñiñio lcalalli llmadu aagaitai gomaasi, dai aagidi sai camaipoduucal gantatagitoiña, mataita lcovai vuvaitu Paavora llmadu Bernabé dai aa sai iimlana Jerusaleenamu dai mll bai duuna idi ñiooqui lojootosicami dai lbaitlguucacamigada lvaavoitudadami llmadu.

³ Lvaavoitudadami Antioquiiaral agai dai ootoi, dai voyiamu iimlitali Penisia sai Samaalia dlavllariamu sllali dlavvusai agai dai aagidimi lvaavoitudadami isducatai agai ismaacada maitarjudidíu dagito ganllqui vaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi, tai vllscatai lvaavoitudadami alial baiganalli calcai gomaasi.

⁴ Aidasi aayi lPaavora llmadu Bernabé Jerusaleenaral taida lvaavoitudadami llmadu lojootosicami llmadu lbaitlguucacami baiganliaracada miaadlgi, daida lPaavora llmadu Bernabé aagidi vllasi istumaasi idui Diuusi aipaco siaaco ajioopaitadai agai. ⁵ Damos llmoco lfariseo ismaacada vaavoitu guuquiva daida itai:

—Glaagiava isiquitlagi tuutucugada vllscatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidíu dai glaagai istaañiagi vai llgidiña vllasi istumaasi viituli Moseesacaru —ascaili lfariseo.

⁶ Tai ganmpagi lojootosicami llmadu lbaitlguucacami dai bai duñia agai lñiooqui. ⁷ Dai catavvlpi gaaataga agai tai calquiva lPiiduru daida itai:

—Giñaaduñi callga maatl aapiml sai bai llqui Diuusi lcovai giñvuusaitu aanl aapiml gansaagidaiñdlral ansai aagidana aanl agai ismaacada

maitarjudidíu Diuusi ñiooquidá sai agai vaavoitudana aapá. ⁸ Dai Diuusi maata vaaascatai iibáada dai ootoi galbadaga sai amadu daacana agai ismaacáda maitarjudidíu aapá poduucái isduucái garootosi agai aatama vaaascatai dai poduucái Diuusi gartaaagi isoigadai agai aapá. ⁹ Diuusi mosamadugan duucái garnaídi aatama amadu agai ismaacáda maitarjudidíu cascáda oigaldi agai soimaascamigada aapá vaavoitudacái agai. ¹⁰ Sivi tuimasi maivaavoitudai aapima ismaacáda idui Diuusi, dai tuimasi poduucái taaanai aapima agai istumaasi tomali aatama maitistutuidi isganaaagidagi tomali gartaaqui aaduñicaru maitistui. ¹¹ Maitavar poduucái. Aatama vaavoitudai isDiuusi caagacára garvuvaitu dai caagacára garnaídi dai Suusi garoigadai apan duucái agai —astatadai aPiiduru.

¹² Tai vaaascatai agaa mosdodoli vii, vaidá aPaavora amadu Bernabé aagidi vaasi istumaasi idui agai Diuusi guvucadadacáda agai ismaacáda maitarjudidíu saagida. ¹³ Dai aidasi canaato ñioo aPaavora amadu Bernabé taidá aJacovo itai:

—Giñaaduñi, giñcaacavurai. ¹⁴ Casi garaagidi goSimuñi Piiduru siáa quidá abiaadara caagacára naídi Diuusi agai ismaacáda maitarjudidíu dai acovai vuvaitu amoco agai saagidaiñdara sai siaa duutudaiña Diuusi daidá armaamaradacana. ¹⁵ Bai aagui poduucái ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada cascáda gaagaitadai sipaduñiagi caacavurai aapima isducatai ooja amaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigada:

¹⁶ Pocaiti Diuusi:

Aapaga naana maasi dagavuñia agai dai gooquilara apamu divimu aana judidíu saagida.

Agai arismaacáda aagui abiaadara acovai vuvaitu aana.

Dai gooquilara mui uumigicáda camaitiñsaa duutudaiña agai cascáda aagidamu aana sai apamu giñsaa duutudaiña poduucái isducatai giñsaa duutudaiña agai aidasi oidacatai Davicaru.

¹⁷ Apamu divimu aana dai aagidamu sai giñaaagidiña.

Poduucái iduñimu aana vai vaasi oodami ismaacáda maitarjudidíu giñtatagitoiña daidá argiñmaamaracana dai giñaaagidiña.

¹⁸ Pocaiti Diuusi ismaacáda garmaatatuli vaasi idi istumaasi aagui abiaadara. Ascaiti Diuusi.

¹⁹ Cascáda aana pocaiti maitaaagai issoi vaaadagi ismaacáda maitarjudidíu. Agai cadagito aagui gánvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi. ²⁰ Mosacaasi gaagai tsoojidagi sai camaicuaadana baabaidi ismaacáda dadasdi amoono ismaacáda siaa duutudai oodami Diuusi duucái, dai sai maigoogosi ganducamicana, dai camaicuaadana baabiada vustaaqui baicuada ismaacáda maivuusanai aarada siáascada coiyagi, dai tomali maicuaadana aarada. ²¹ Aagui abiaadara aipacoga oidaga sioora gamamaatatuldi Moseesacaru saalicamigada vaascára ibastaragai tasara judidíu quiquiupaigadara gaagaiña gomaasi —astatadai Jacovo.

²² Amaasi ajojotosicami amadu abaitaguucacami amadu vaaascatai avaaavoitudadami apanaali isacovai vuvaidagi amoco aagui gansaagidaiñdara dai ootosagi Antioquiamu amadu Paavora dai Bernabé. Dai aco vuusaitu Uudasi masmaacáda Barsavasi aagaiña aapá, dai aco vuusaitu Silasi aapá agai abaitacaacamigada avaaavoitudadami. ²³ Dai agaicáda ootoi amo oojai ismaacáda icaiti:

“Aatama ojotosicami amadu baitaguucacami amadu gogaa vaavoitudadami gánviaatuldi aapima garaaduñi ismaacáda maitarjudidíu ismaacáda Antioquilara oidaga dai Siria dai Silisia dadavaariara oidaga. ²⁴ Maí aatama sai amo oodami iji tabiaadara ismaacáda aatama maiootoi. Dai agai

gansoobi ganñiooquicada masi aapima maimaata isducatai gantatagituagi. Agai povai gantatadai sai gaaagai masiquitagi gantuutucuga dai agidagi Moseesacaru samicamigada. ²⁵ Cascada calagadu alli aatama isaco vuvaidagi amoco aatama garsaagidaindara sai maaaca gannidana aapima amadu garaaduñi Paavora dai Bernabé ismaacada alia oigadai aatama. ²⁶ Paavora dai Bernabé muiyapara ajioopaiña masiaaco cooda agaiña gama-maatatulditai goovai isSuusi Cristo arcallgacara vuviadami. ²⁷ Cascada ganootosi aatama Uudasi amadu Siilasi vai lagi goovai gnaagidana vvasi idi ismaacada ganooji aatama. ²⁸ Garaagidi Diuusi Ibada tastuma duñiagi. Aatama garvatarapa calagadu cascada maitantaanai aatama mui naana maasi, mosacaasi chilaqui istumaasi ismaacada gaaagai. ²⁹ Masai maicuaadana baabaidi ismaacada gadadasdi amono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucal, tomali maicuaadagi larada, tomali baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai larada silascada coiyagi, dai tomali maigoogosi ganducamicagi. Masaggiadagi vvasi idi istumaasi aidia cacalga ivueeyi aapima. Gartallgadamu”, ascaiti abaitacacamigada.

³⁰ Matai ootoida tai iji vamaacova Antioquiamu. Dai ami apagi vvasi vvaavoitudadami dai maa loojai. ³¹ Taida vvaavoitudadami alia baiganalli nidacai loojai. ³² Uudasi amadu Siilasi arDiuusi ñiooquituldiadamigada dai baialliatu vvaavoitudadami ganñiooquicada tai agai vaamioma vvaovitu. ³³ Bai tavapi anaasi daraaja vamaacova dai aidasi caiimia agaitadai agai taida vvaavoitudadami diosagi dai potatadai: “Diuuscada avar viaatulda Jerusaleenara oidacami agai ismaacada ganootoi”, astatadai. ³⁴ Damos aSiilasi ipali isviiagi. ³⁵ Daida aPaavora amadu Bernabé rapa anaasi vii Antioquiara. Dai muidutai aa amadu anaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquida.

³⁶ Cabai tavapicada Paavora potatadai aBernabé:

—Tinda apamu maa dadida garaaduñi aipacoga tasiaaco casi gaaagidi Diuusi ñiooquida. Dai naida asducatai daraaja —astatadai.

³⁷ Bernabé vaidaquia aliditadai avuaana Marcusi ³⁸ agai ismaacada oi aidasi tuucamidara iji agai aipacoga dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida dai Panfiliaiñdara aa gai dai camaisoicaiña cascada aPaavora maitipaliditadai isvaidaquia. ³⁹ Dai alia cavaami ñioo dai maibai dui dai ajacovai iji. Bernabé vaidacai Marcusi dai tatasai amo vaarcuara dai iji Sipiliamu. ⁴⁰ Taida aPaavora vaidacai Siilasi. Taida vvaavoitudadami gadaanai Diuusi sai nuucaticana taida iji. ⁴¹ Dai Siiliana dai Silisiana dagavusai dai vaamioma baialliatudaimi vvaavoitudadami.

16

¹ Paavora amadu Siilasi Derviarapa aayi dai Listirapa. Dai ami taa amo vvaavoitudadami Timoteo tallgiducami. Agai armaradacatadai amo ooquei judiu daida arvaavoitudadami rapa daida loogada argiliego. ² Vvaavoitudadami ismaacada Listirapa dai Iconiara oidacatadai calga ñioocaitadai Timoteo vatarapa. ³ aPaavora ipali isvaidaquia aTimoteo damos tajai sai iquitana gatuucuga maibaacoituda aliditai ajudidiu ismaacada ami oidacatadai tomasi vvascatali maatacatadai siargiliego oogada. ⁴ Tomasiaaco siaaco dagavusquimi aPaavora amadu Siilasi aagidimi agai vvaavoitudadami isducatai ooji lojootosicami amadu abaitaguucacami Jerusaleenaindara vvaavoitudadami Antioquiara vatarapa sai vvascatali vvaavoitudadami

ΛΛgidiña. ⁵ Dai poduucal Λvaavoitudadami sioma cΛΛga vaavoitu, dai vΛΛs tasai vaamioma muidaimi Λvaavoitudadami.

⁶ Dai Diuusi IbaadΛ maidagito isgaaagida Λgai Diuusi ñiooquidΛ Aasia dΛvΛΛriarΛ. CascadΛ mosdΛgavusai Λgai Pilijia dai Galasia dΛdΛΛvΛriamu. ⁷ Dai ugidiana Misia aayi dai abiaadΛrΛ Bitiñiamaco iimia Λlidadai dΛmos Diuusi IbaadΛ maidagito isgaamu iimia Λgai. ⁸ Dai Misia ugidiana sΛΛli dΛgavusai, dai tΛapal siaaco Troasi tΛΛgidu gΛΛ suudagi ugidiana siaaco aajΛi vaarcu. ⁹ Dai ami Λmo imidagai tucarΛ tΛΛtΛquimi ΛPaavora Λmo cΛΛli MasedoniaindarΛ sai vuidarΛ cΛΛca dai daanΛi daidΛ itΛtΛdai: “Diimi Masedoniamu dai garsoiña”, astΛtΛdai. ¹⁰ CascadΛ otoma bai gardui aatΛmΛ dai iimia ragai Masedoniamu, cacΛΛga vaavoitu aatΛmΛ isgarvaidi Diuusi tΛsai gaaagidana ami dΛvΛΛriarΛ ñiooquidΛ.

¹¹ Anaasi TroasiarΛ Λmo vaarcuarΛ tΛΛtasai aatΛmΛ dai sΛΛli iji Samotrasia dΛvΛΛriamu siaaco sicolimadi suudagi. Dai gan siaadiqui NeápolisiarΛ aayi aatΛmΛ dai ami tΛapal vaarcuaindarΛ. ¹² Dai abiaadΛrΛ iji aatΛmΛ Pilipoosiamu ami Λrromamanu dΛvΛΛragadΛ, Λgai ΛrΛmapΛcΛrΛ MasedoniarΛ siaaco oidaga mui quiiqui. Dai ami daraaja aatΛmΛ chiΛΛqui tasai. ¹³ Λmo imidagai ibΛstaragai tasarΛ vuvaaja aatΛmΛ PilipoosiaindarΛ maisi mΛΛcasi gΛΛ aqui ugidiana, siaaco duudatai gamamadaiña Λoodami anaasi daraiva aatΛmΛ dai aagidi aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ Λooqui ismaacadΛ ganΛmpagi ami. ¹⁴ Λmoco Lidia tΛΛgiducatadai. Λgai ΛrTiatiiarΛ oidacami daidΛ Λrgaagardami yuucusi moraduacami. Dai idi ooqui alia siaa duutudai Diuusi. Dai caΛcatadai Λgai Λñiooqui tai Diuusi soi sai ΛΛgidana Λgai ismaacadΛ aagidi Paavora. ¹⁵ Dai gavacoi Λgai ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacadΛ quidiarΛ oidacatai dai gooquiarΛ gardaaniimi Λgai dai povΛrtΛtΛdai:

—MΛsi aapimΛ sΛΛlicadΛ vaavoitudadagi isvaavoitudai aanΛ Diuusi, vΛrai iimi dai giñquiiyana daraaja asta mΛsiΛΛscadΛ iji tabiaadΛrΛ —astΛtΛdai Λgai.

Dai maitardagito tΛscho tΛiyagi.

¹⁶ Λmo imidagai caiimΛitadai aatΛmΛ siaaco gamamadaiña dai vuidarΛ aayi aatΛmΛ Λmo ali ooqui ismaacadΛ viaacatai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai Λgai ΛΛquiasdarΛ maatΛcana istumaasi daivuñia Λgai. Dai viaacatai Λgai gΛtutuidacami dai Λali ooqui mui gamaitΛciña tumiñsi gΛtutuidacami vΛΛtarΛ. ¹⁷ Idi ali ooqui gΛroidatucuiña Paavora ΛΛmadu aatΛmΛ dai iinaquidana daidΛ icaitidana:

—Idi cΛcΛΛli ΛrpipiooñigadΛ Diuusi ismaacadΛ ΛrΛbaitΛcΛaacami, dai goovai gΛnaagidi aapimΛ isducatai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi —caitidana Λali ooqui.

¹⁸ Mui tasai povueeyi Λgai tai Λmo imidagai oojogi Paavora dai ajaco cΛquiva daidΛ itΛtΛdai ΛDiaavora tΛaañicarudΛ ismaacadΛ viaacatai Λali ooqui:

—Suusi Cristo guvucadadΛcadΛ angΛaagidi vuusaiñi gooquiaiñdarΛ —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ otoma vuusai.

¹⁹ Dai aidΛsi Λali ooqui tutuidacami maata tΛΛ iscamaitistutuidi isgamaitΛcadagi tumiñsi ΛgaicadΛ vui Λgai ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi dai vuucal dai vaan tuutui dudunucamiarΛ plaasana. ²⁰⁻²¹ DaidΛ itΛtΛdai Λgai Λdudunucami:

—Idi cΛcΛΛli ismaacadΛ Λrjudidiu gardΛvΛΛragana dada dai gΛraagidi tΛsviaa siduñiagi istumaasi aatΛmΛ maitistutuidi. AatΛmΛ Λrromamanu dai gardaidi gΛrtΛtΛaanΛdamiga gomaasi. Dai poduucal baacoitudai goovai oodami ganñiooquicadΛ —astΛtΛdai.

²² Tai vΛasi Λoodami vui baacoi, taidΛ Λdudunucami gatajai sai uupas-dana yuucusidΛ dai gΛviaarsana uusicΛdΛ. ²³ Dai catΛvΛpi gΛviacarai dai maamaisa. Dai tΛjai Λmaisacarui nuucadacami sai cΛΛga nuucadacana. ²⁴ AidΛmasi potΛtΛdai Λmaisacarui nuucadacami Λgai tuucavi vavaisanana uucami vaapai maisacariΛrΛ. Dai uusi maisacariΛrΛ vaapai ΛcasodΛ dai anaasi viaa.

²⁵ Λran tucarΛ aidΛsi ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi gamamadai dai siaa duutudai Diuusi gΛnnΛidagacΛdΛ vaidΛ Λgaa maamaisapicΛdΛ moscaΛcatadai. ²⁶ Tai todian duucai cavami gigiduli dΛvΛΛrai dai oiñitu bibidaviqui ojoodagadΛ utioma daraajΛdΛ. Tai gocΛdΛ gΛcucupiooco vΛasi cucuparagadΛ Λmaisacarui, dai uupai vΛasi ΛmaamaisapicΛdΛ cadeenagadΛ ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ vuupulicΛtadai Λgai. ²⁷ Dai aidΛsi nΛnΛa Λmaisacarui nuucadacami tΛΛ iscucupioquiñi Λmaisacarui cucuparagadΛ vuusaitu gΛmastaga dai ΛcΛdΛ ΛΛgi gΛmuaa agaitadai poliditai isvuvaja ΛmaamaisapicΛdΛ. ²⁸ DΛmos ΛPaavora iññoqui daidΛ itΛtΛdai:

—MaitigΛmuaa tamiatΛ daraaja vΛascatai —astΛtΛdai.

²⁹ TaidΛ Λmaisacarui nuucadacami gatai Λmo cuudagi dai mΛraitai vaa duaadimutugaitai dai gigivuquimi dai vuidΛrΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiiva Λgai ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi. ³⁰ Dai otoma vuvaitu dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿CΛcΛΛli tuma duuna aanΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuusaiña? —astΛtΛdai.

³¹ TaidΛ ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavoitudañi aapi isSuusi Cristo arcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuusaimu aapi ΛΛmadu vΛascatai ismaacΛdΛ gΛquiiyΛrΛ oidaga —astΛtΛdai.

³² DaidΛ ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi aagidi Diuusi ñiioquidΛ vΛascatai ismaacΛdΛ Λmaisacarui nuucadacami quiidiΛrΛ oidacatadai. ³³ Dai quiaa ΛrtucarΛcatadai vaidΛ Λmaisacarui nuucadacami vacuañdi tuutucugadΛ mΛsiaaco saasarai uusicΛdΛ. Dai otoma Λgai ΛΛmadu vΛascatai ismaacΛdΛ quiidiΛrΛ oidacatadai gΛnvapacoi. ³⁴ Dai gooquiΛrΛ vaidacai gΛquiiyamu dai bibi. Dai Λgai ΛΛmadu vΛascatai ismaacΛdΛ quiidiΛrΛ oidacatadai alia baigΛnΛlidadai vaavoitudacai.

³⁵ Siaadiqui quiaamoco Λdudunucami ootosi ñiioqui sandaarucΛdΛ Λmaisacarui nuucadacami sai dagitona Λgai ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi.

³⁶ TaidΛ Λmaisacarui nuucadacami potΛtΛdai ΛPaavora:

—Λdudunucami casi giñootosi ñiioqui ansaidΛ gΛndagitona. Diuusi gΛnnuucaticana —astΛtΛdai.

³⁷ DΛmos ΛPaavora itΛtΛdai Λsandaaru:

—AatΛmΛ Λrromamanu ΛΛpΛ mΛtai vΛascΛrΛ vΛasi oodami vuitapi gΛrgΛviaacarai maitΛrdagitocai tΛsñiioquia aatΛmΛ, dai gΛrmaamaisa. Dai sivi Λstocai gΛrdagitua Λlidi Λgai poduucai gia cho. Vai ΛΛgi dadana Λgai dai gΛrvuvaidana —astΛtΛdai ΛPaavora Λsandaaru.

³⁸ TaidΛ Λsandaaru mΛΛ aagidi idi ñiioqui Λdudunucami tai Λgai alia duduaadimu maatacai isΛgai Λrromamanu ΛΛpΛ. ³⁹ Dai cascΛdΛ iji Λgai mΛΛca siaaco daraajatadai ΛcΛcΛΛli dai daañimi sai oigΛdana. Dai vuvaitu dai daañimi sai vuvacΛna PiliposiaiñdΛrΛ. ⁴⁰ Tai Λgai vuvaja maisacaruaiñdΛrΛ dai iji Lidia quiidiamu dai aagidi Λvaavoitudadami isducatai vuvaitu Λdudunucami maisacaruaiñdΛrΛ sai camaiduduaadicuiña Λvaavoitudadami, dai gooquiΛrΛ iji Λgai abiaadΛrΛ.

¹ Dai iimacai ΔPaavora Δmadu Siilasi Ampipoliisiana dai Apoloonianiana salli dΔgavusai dai boodara aayi Tesalonicara ami caacatadai Δmo judidíu quiuupaigada. ² Taid ΔPaavora ii Δjudidíu quiuupaigadamu poduucai isduucai ivuaadana Δgai vascara. Dai vaica Δcaldi anaasi daraaja Δgai. Dai vascara ibstaragai tasara Δmadu gaaatagaiña Δgai Δjudidíu isducatai icaiti Diuusi ñiooquidara ³ isCristo viaacatadai issoimaa taatagi, dai muquiaagi dai apamu duaacagi. Dai potadaiña Δgai:

—Δgai vaa Suusi ismaacada gnaagidi aan araCristo, Δgai vaa ismaacada Δqui abiaadara nanaara apim —astadai ΔPaavora.

Vai Δmoco judidíu pocaitiña sai maitarvaavoi.

⁴ Tai Δmoco vaavoitu dai uraava ΔPaavora dai Siilasi. Dai mui giliego ismaacada siaa duutudai Diuusi vaavoitu Δpa, dai mui ooqui Δpa ismaacada Δoodami alia siaa duutudaiña. ⁵ Cascada alia baacoi Δjudidíu ismaacada maivaavoitu. Dai Δmpagi cacalli soimaasi ivuaadami ismaacada mosajioopaiña caayana dai alia siaa caitimi Δgai gnaΔmpaidacai vaid Δoidacami maisiooma daraajatadai cacacai. Taid Δcacalli soimaasi ivuaadami Δmadu Δjudidíu Jasoñi quiidara dada dai daitu cuuparagai dai vaapa dai gaagaimi ΔPaavora Δmadu Siilasi dai vuvaida agaitadai abiaadara dai tΔgida agaitadai Δgai Δoodami. ⁶ Dai maita Δgai ami dai cascada tvaimacai Jasoñi Δmadu aa vaavoitudadami dai vuucai dudunucamiara, dai ami ijiña daid icaiti:

—Δcacalli ismaacada naana dui vansi oidigi gnañiooquicada caaayi tami Tesalonicara Δpa. ⁷ Tai goJasoñi miaadagi gΔquiiyara. Dai vansi Δgai ivueeyi mui naana maasi istumaasi Δga tΔaanadami romanu maitamaacai oigaragai. Δgai pocaiti sai oidaga Δmai gaa baitacaacami Suusi tΔgiducami —ascaiti.

⁸ Taid Δoodami Δmadu Δdudunucami mosca goñiooqui dai sisioli. ⁹ Dai tai Δdudunucami Jasoñi Δmadu Δгаа vaavoitudadami tumiñsigada dai potadai sai apamu maquia agaitadai siascada vuvaaquiagi abiaadara ΔPaavora dai Siilasi, tai Δgai gamaa mtaida dagito isiimiagi.

¹⁰ Taid Δvaavoitudadami otoma vuvaitu ΔPaavora Δmadu Siilasi tucara dai ootoi Bereamaco. Tai Δgai mosaayi Bereara dai iji judidíu quiuupaigadamu. ¹¹ Δjudidíu ami oidacada vaamioma caga tuutuiga siaga Tesalonicara oidacada Δgai mosbaiganliaracada cacana istumaasi aagidiña ΔPaavora Δmadu Siilasi. Dai vansi tasai gaagaiña Diuusi ñiooquidara dai naida agaiña sabaiga arvaavoi ismaacada aagidiña ΔPaavora Δmadu Siilasi. ¹² Dai poduucai muidutai judidíu Δmadu giliego vaavoitu, vansi Δmaduga mansi cacalli Δmadu ooqui ismaacada Δoodami alia siaa duutudaiña. ¹³ Dai aidasi mai Δjudidíu Tesalonicara oidacami siPaavora gaaagidi Diuusi ñiooquida Bereara Δpa, gaamu iji dai sisiolitu Δoidacami. ¹⁴ Damos Δvaavoitudadami otoma ootoi ΔPaavora coostamu, taid ΔSiilasi Δmadu Timoteo anaasi vii. ¹⁵ Δgai ismaacada oi ΔPaavora Ateenasara uucami dagito dai aa suuli. Taid ΔPaavora ootosi ñiooqui Δgaicada ΔSiilasi Δmadu Timoteo sai gaamu iimana siotoma istutiadagi.

¹⁶ Dai aidasi Ateenasara daacatadai ΔPaavora dai nanaaracatadai ΔSiilasi Δmadu Timoteo ami naidi Δgai mui Δmoonoo ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai cascada alia soigaliditadai Δgai dai baamucan tada. ¹⁷ Cascada ΔPaavora aagidiña Diuusi ñiooquida Δjudidíu ismaacada gnaΔmpaidiña quiuupara dai aa Δpa ismaacada ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai vansi tasai aagidiña Δgai Diuusi ñiooquida Δgai ismaacada plaasana

daraajagi. ¹⁸ Dai Λ moco Λ gai Λ repicureo mamaat Λ rdamigad Λ dai aa Λ r Λ gai ismaac Λ d Λ mamaat Λ r Λ i estotoico mamaat Λ tuldaragad Λ . Dai g Λ naagacai ñiño Λ gai Λ madu Λ Paavora dai Λ moco icaiti:

—¿Istumaasi goovai ismaac Λ d Λ aagai goatagarac Λ d Λ ? —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—G Λ raagidan caiti goovai sib Λ ad Λ r Λ didiussi —ascaiti.

Λ Paavora aagaiña Λ Suusi dai duaacarad Λ casc Λ d Λ pocaiti Λ gai. ¹⁹ Dai b Λ i Λ gai Λ Paavora dai b Λ acai m Λ aca siaaco Aliopago t Λ gidu, ami siaaco bai vuaadana ñiooqui Λ dudunucami daid Λ it Λ dai Λ gai Λ Paavora:

—Maat Λ ca Λ r Λ lidi aat Λ m Λ istumaasi utuducami g Λ rmaat Λ tulda Λ lidi aapi.

²⁰ G Λ raagidañi istumaasi maimaat Λ aat Λ m Λ dai casc Λ d Λ maat Λ ca Λ r Λ lidi aat Λ m Λ ist Λ iya Λ lidi aapi gooc Λ d Λ —ast Λ dai.

²¹ V Λ scatai Ateenasi Λ r Λ oidacami dai sib Λ ad Λ r Λ vuvac Λ cam Λ ismaac Λ d Λ anaasi oidacatadai, maitivuaadana Λ ma maasi mosca Λ cana istumaasi utuducami dai gaaagidiña Λ r Λ .

²² Amaasi Λ Paavora c Λ quiva v Λ scatai saagida ami Aliopag Λ r Λ daid Λ it Λ i:

—C Λ c Λ li Ateenasi Λ r Λ oidacami v Λ sia Λ catai n Λ idi aan Λ m Λ salia siaa duutudai aapim Λ g Λ ndidiuusiga. ²³ Aid Λ si aim Λ raiña aan Λ dai n Λ n Λ idiña v Λ si Λ map Λ c Λ r Λ siaaco oidaga moomono, t Λ l aan Λ Λ map Λ c Λ r Λ siaaco aduucai oojisi: “Tami Λ r Λ Diuusi v Λ atar Λ ismaac Λ d Λ maimaat Λ aat Λ m Λ ”. Idi vaa ismaac Λ d Λ siaa duutudai aapim Λ maimaat Λ catai gooviava Λ r Λ Diuusi ismaac Λ d Λ g Λ naagidi aan Λ .

²⁴ Λ gai Λ r Λ Diuusi ismaac Λ d Λ idui oidigi dai v Λ sia Λ catai istumaasi oidaga Λ gai Λ rbait Λ c Λ acami ismaac Λ d Λ t Λ aan Λ i t Λ vaagi dai v Λ si oidigi. Λ gai maiquiquiupiana oidaga ismaac Λ d Λ ivueeyi oodami. ²⁵ Λ gai mait Λ gito isivuaadagi oodami tomali Λ mo istumaasi Λ gai v Λ atar Λ . Λ gai vaa Λ r Λ gai ismaac Λ d Λ g Λ rmaacai ib Λ dagai dai Λ v Λ li dai v Λ si istumaasi.

²⁶ V Λ si naana maasi oodami vuvaaja Λ oodamiaiñd Λ r Λ ismaac Λ d Λ idui Diuusi Λ r Λ ga. Dai Diuusi t Λ jai sai v Λ si oidigi daama oidacana, dai v Λ sc Λ r Λ aagaiña siaacoga dai si Λ scad Λ . ²⁷ Daid Λ icaiti Diuusi: “Aan Λ andarai Λ oodami oidigi daama sai matia Λ lidiña sabai oidaga Diuusi”, ascaiti Diuusi. V Λ sc Λ r Λ maim Λ casi daja Diuusi mosalia miaanai daja Λ gai v Λ scatai. ²⁸ Diuusic Λ d Λ duduaaca aat Λ m Λ dai ajioopai dai oidaga. G Λ n Λ qui aaduñicar Λ sastuduac Λ d Λ pocaiti: “Aat Λ m Λ Λ rmaamarad Λ Diuusi”, ascaiti. ²⁹ Vaavoava si Λ r Λ Diuusi maamarad Λ aat Λ m Λ casc Λ d Λ mait Λ aagai t Λ s Λ poduuc Λ i t Λ t Λ gitoda aat Λ m Λ is Λ mo moonoo istutuidi si Λ r Λ Diuusicagi ismaac Λ d Λ ivueeyi oodami isducatai g Λ nt Λ t Λ gitoi Λ gai ooc Λ d Λ , isplaatac Λ d Λ isodaic Λ d Λ . ³⁰ Λ quioma pocaiti Diuusi: “Oidacatadai oodami ismaac Λ d Λ maitiñmaat Λ casc Λ d Λ maitiñ Λ gidiña antai aan Λ v Λ sc Λ r Λ maioojogi dai sivi t Λ aan Λ i aan Λ v Λ scatai aipaco oidacami sai Λ ma duuc Λ i g Λ nt Λ t Λ gitona dai camaisoimaasi ivuaadana”, ascaiti Diuusi. ³¹ Λ mo imidagai Λ mo dunucami n Λ ida Λ gai v Λ si oodami ismaac Λ d Λ Λ r Λ c Λ ga ivuaadami dai ismaac Λ d Λ Λ rmaic Λ ga ivuaadami gomaasi iduñia Λ gai Λ gai Diuusi v Λ atar Λ dai c Λ ga iduñia Λ gai. Diuusi aagai si Λ scad Λ . Λ gai Λ r Λ Suusi ismaac Λ d Λ Λ covai vuusaitu Diuusi. Diuusi duaacali Λ Suusi coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ dai poduuc Λ i c Λ ga maat Λ v Λ scatai si Λ rvaavoi ismaac Λ d Λ aagai Diuusi —ast Λ dai Λ Paavora.

³² Aid Λ si ca Λ Λ gai coidad Λ duaacarad Λ Λ moco mosparunai dai aa icaiti:

—Baiyoma is Λ p Λ daam Λ r Λ g Λ raagida gomaasi —ascaiti Λ oodami.

³³ Amaasi Λ Paavora anaasi viaa dai ii. ³⁴ Tai Λ moco c Λ c Λ li oí Λ Paavora dai vaavoitu. Dai Λ gai saagida im Λ itadai Dionisio ismaac Λ d Λ Λ r Λ mo dunucami Aliopag Λ r Λ , dai Λ mo ooqui D Λ malisi t Λ giducami, dai aa Λ r Λ .

18

¹ Dai gooquiara ii Paavora Ateenasiaiñdara Coriintoamu. ² Dai ami taa agai amo judidíu Aquilasi taagiducami. Agai arPonto davalariara oidacamicatadai. Aida vaasquioma ami divia Aquilasi amadu ooñigada Prisiilasi Italiaiñdara. Agaa baitacaacami Claudio taji sai vuvacana vaa si judidíu Roomaiñdara cascada agai viaacatadai isvuaquiagi arpa. Taida Paavora ii dai diviji. ³ Dai taa Paavora isagai viaacatadai agai vaa aa duiñdagai ismaa viaacatadai Paavora isivuaadagi icuusi baabaqui cascada anaasi amadu vii agai dai amadu gaaata vaaada agai. ⁴ Daida Paavora vaascara ibastaragai tasara aimaraña judidíu quiuupaigadamu. Dai ami gaaagidiña Diuusi ñiooquida tai muidutai vaavoitu siansi judidíu acaasi agai ismaacada maitarjudidíu arpa.

⁵ Aidasi Siilasi amadu Timoteo aayi Masedoniar aida abiaadara Paavora maiti vaaadana ama maasi mosgaaagidiña Diuusi ñiooquida. Dai salli aagidiña Paavora judidíu daida itadaiña:

—Asuusi ismaacada gnaagidi aan arCristo ismaacada nanaa aapima —astadai Paavora.

⁶ Tai agai vui baacoi dai sigalnaasi ñiooqui aagidi taida Paavora itadai:
—Aagi aapima arganduñi masiascada coiya aapima maiimimu Diuusi amadu. Aan gia camaitargiñduñi —astadai Paavora.

Cascada Paavora gigigi gayuucusi agi poduucai gaaagidiña agai ismaitarduñida. Dai pamu ñioo Paavora daida itadai:

—Sivi baitaqui imimu aan agai ismaacada maitarjudidíu amadu —astadai.

⁷ Daida Paavora vuusai judidíu quiuupaigadaiañdara dai ii amo calli quiidiamu Justo taagiducami ismaacada alia siaa duutudai Diuusi. Agai quiuupai abaana oidacatadai. ⁸ Dai amo calli Calisipo taagiducami ismaacada arbaitacaacami quiuupiar, vaavoitu isSuusi Cristo arcaagacara vuviadami. Dai vaascatai ismaacada quidiara oidacatadai vaavoitu arpa. Dai muidutai Coriintora oidacami mosca dai vaavoitu dai ganvapacoi. ⁹ Dai amo imidagai tucara Paavora gacoosigara naidi Diuusi saida itadai:

—Maitiduaadicuda apiaigaaagidida giññiooqui maitidagitocai aagada.

¹⁰ Aan angalamadu daja dai tomali amaadutai maisoimaasi gataatatuldamu, aan viaa mui oodami tami Coriintora —astadai Diuusi.

¹¹ Tai cascada Paavora Coriintora vii amo uumigi dan taajucami dai gaaagidiña Diuusi ñiooquida oodami saagida.

¹² Aidasi Galioñi artaanadamicatadai Acaayara judidíu vui baacoi Paavora dai bllcai ami siaaco daacatadai artaanadami ¹³ daida itadai:

—Idi calli gaaagidiña sai gaagai issiaa duutuadagi Diuusi damos daidarsi isducatai ivueeyi goovai —astadai agai artaanadami.

¹⁴ Paavora cañiooquia agaitadai taida Galioñi itadai judidíu:

—Dañi siarsoimaasi iducamicamudai goovai aida gia bai ganduñdamudai aan. ¹⁵ Damos aapima aagai istumaasi aapima agi gandai, agiavai bai duuñi aapima. Aan anmaivapacai gomaasara —astadai.

¹⁶ Dai vuvaitu abiaadara. ¹⁷ Tai vaascatai giliego bli Sostiña ismaacada baitacaacami judidíu quiuupaigadara dai anaasi vuitapi artaanadami gaicacarai vaid artaanadami mosnaidi dai maivuaama lidi.

¹⁸ Paavora quiaa anaasi vii mui tasai. Dai gooquiara diosagi agai avavoitudadami dai iji Paavora amadu Prisiilasi dai Aquilasi Sincalliamu. Dai ami ivisu Paavora gamoo sai naidiña oodami isagidi agai istumaasi bai

dui vaasΛquioma Diuusi ΛΛmadu. Dai abiaadΛrΛ tΛΛtasai Λmo vaarcuΛrΛ dai iimia agai Siilia dΛvΛΛriamu. ¹⁹ Dai aidΛsi aayi Λgai EfeesiΛrΛ taidΛ ΛPaavora anaasi viaa Prisiilasi ΛΛmadu Aquiilasi dai ii judidíu quiuupaigadΛamu dai aagidi Diuusi ñiooquidΛ Λjudidíu ismaacΛdΛ ami gΛnΛmpaidiña dai Λgai alia ñiñio ΛPaavora ΛΛmadu aagaitai imaasi. ²⁰ DaidΛ Λjudidíu daañimi ΛPaavora sai viΛΛna tΛvΛpioma dΛmos Λgai maivii. ²¹ Dai diosagi daidΛ itΛtdai:

—Viaa aanΛ isJerusaleenΛrΛ daacagi siaa duudagΛrΛ ismaacΛdΛ cami-aadimi, vΛΛscΛrΛ Λpamu divimu aanΛ dai gΛnnΛidamu isDiuusi ipΛliadagi —astΛtdai.

Dai tΛsai Λmo vaarcuΛrΛ dai EfeesiaiñdΛrΛ ii. ²² Dai aidΛsi aayi Λgai Sesa-reeΛrΛ taidΛ ΛPaavora ii JerusaleenamΛ dai viaatulda agai Λvaavoitudadami, dai otoma tΛvai Antioquiiamu. ²³ Dai anaasi vii ΛPaavora bai tΛvΛpi. Amaasi Λpamu ii dai divida agai vΛΛsi Λvaavoitudadami vΛΛsi ΛΛmapΛcΛrΛ GalaasiΛrΛ dai PilijiΛrΛ. Dai aagidimi Λpamu Diuusi ñiooquidΛ dai poduucai soiquimi sai vaamioma cΛΛga Λgidiña Diuusi.

²⁴ AidΛ aayi EfeesiΛrΛ Λmo judíu Apoolosi tΛΛgiducami. Λgai ΛrAlejandΛΛliΛrΛ oidacami dai Λgai cΛΛga maatΛ ñioocai dai cΛΛga maatΛ Diuusi ñiooquidΛ. ²⁵ AliΛ cΛΛga maatΛtuldicatadai Λgai Diuusi ñiooquidΛ. Dai baiΛliaracΛdΛ ñioocaiña. Dai sΛΛli aagaiña istumaasi idui ΛSuusi. Dai maimaatΛcatadai Λgai Λmai vacuanaragai mosΛcaasi ΛVuaana vacuanaragadΛ maatΛcatadai Λgai. ²⁶ DaidΛ ΛApoolosi maiduaadicuitai ñioocaiña judidíu quiuupaigadΛrΛ. AidΛsi caΛ Prisiilasi ΛΛmadu Aquiilasi Λcovai vuusaitu dai sioma cΛΛga maatΛtuli Diuusi ñiooquidΛ. ²⁷ AidΛsi imia agaitadai Apoolosi Acaaya dΛvΛΛriamu taidΛ Λvaavoitudadami soi dai ootosi Λmo oojai Λgaa vaavoitudadami dai potΛtdai sai baigΛnΛliaracΛdΛ miaadΛgidana ΛApoolosi. Dai aidΛsi ΛApoolosi aayi AcaayΛrΛ cΛΛga soi Λgai Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ Diuusi alia oigΛdai dai vaavoituli. ²⁸ DaidΛ ΛApoolosi aagidi vΛΛscatai vuitapi isducatai maicΛΛga ivueeyi Λjudidíu gΛnvaavoidaragΛrΛ. Dai alia ñioo dai mamaatΛtuldi iscaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ isSuusi Cristo ΛrΛgai vaa ismaacΛdΛ nΛnΛracatadai Λgai. CascΛdΛ Λgai maitistutuiditadai isvui ñioocadagi.

19

¹ Apoolosi quiaa CoriintoΛrΛ daacatadai taidΛ ΛPaavora ΛΛmapΛcΛrΛ ucoidigana daivusai dai EfeesiΛrΛ aayi dai ami tΛΛ chiΛΛqui vaavoitudadami.

² DaidΛ itΛtdai Λgai Λvaavoitudadami:

—¿AidΛsi vaavoitu aapimΛ diviasi Diuusi IbΛadΛ dai gΛnΛΛmadu daaca agai? —astΛtdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Tomali maicajiomacatadai aatΛmΛ isoidaga Diuusi IbΛadΛ —astΛtdai.

³ TaidΛ ΛPaavorai itΛtdai:

—¿MaacΛdΛ vacuanaragaicΛdΛ gΛnvapacoi aapimΛ? —astΛtdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—ΛVuaana vacuanaragadΛcΛdΛ —astΛtdai.

⁴ TaidΛ ΛPaavora itΛtdai:

—ΛVuaana vapaconaiña oodami sai nΛidiña aa isΛgai caΛma duucai gΛntΛtgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai Λgai potΛtdaiña ΛpΛ sai gΛaagai isvaavoitudagi ismaacΛdΛ gooquiΛrioma divia agaitadai. Λgai ΛrSuusi Cristo —astΛtdai ΛPaavora.

⁵ Aidasi caḷ ḷgai ḷanvapacoi sai nḷidiña aa isḷgai vaavoitu Suusi Cristo ma-maatḷtuldaragadḷ. ⁶ Aidḷsidḷ ḷPaavora daama darai ḷḷnoonovi divia Diuusi Ibḷadḷ ḷgai ḷḷmadu. Tai ḷgai ḷḷnaagacai ñiño ḷma maasi ñiḷooquicḷadḷ is-maacḷadḷ maimaatḷcatadai ḷgai dai aagai istumaasi aagidi Diuusi. ⁷ Vḷḷsicḷadḷ ḷrparḷ baivustaama dan gooca ḷgai.

⁸ Daidḷ ḷPaavora vaica masaadai aitu aimḷraitai judidíu quiqui-u-paigadḷamu dai maiduaadicuitai gaaagidiña isDiuusi soicḷi oodami sai cḷḷgacḷrḷ oidacana. Tai ḷḷmoco gia vaavoitu. ⁹ Dḷmos aa maivaavoitu maiḷma duucai ḷantḷḷgitua ḷliditai. Dai sigalnaasi ñiḷocai idi mamaatḷtuldaragai vui ḷoodami vuitapi. Amaasi ḷPaavora ḷcovai ii dai vaidacai ḷvaavoitudadami ḷmo escueelamu siaaco gamamaatḷtuldiña Tirano. Dai vḷḷs tasai mosvusakḷiña Tirano vai amaasi ḷPaavora ḷḷmadu ḷgaa anaasi aatagaiña dai aagaiña Diuusi ñiḷooquidḷ. ¹⁰ Poduucai idui ḷgai goo uumigi dai poduucai vḷḷsi Aasia dḷvḷḷriḷrḷ oidacami caḷ Diuusi ñiḷooquidḷ vḷḷsi ḷmaduga mḷḷsi judidíu dai ismaacḷadḷ maitḷrjudidíu. ¹¹ Dai Diuusi maa guvucadagai ḷPaavora saidḷ iduuna mui naana maasi ḷḷḷarducami. ¹² Taidḷ ḷoodami vaidacai ḷcoococoidadḷ ḷḷnpañiñituga dai ḷantaagiñagiacarū ismaacḷadḷ ḷcḷadḷ taata ḷgai ḷPaavora tuucugadḷ tai mosḷgaicḷadḷ dudueeyi ḷcoococoidadḷ dai asta Diaavora tḷḷḷañicarudḷ vuvacḷiña oodamiaiñḷrḷ.

¹³ Dai ḷḷmoco judidíu ismaacḷadḷ mosaipaco ajioopaiña vuvaidimi Di-aavora tḷḷḷañicarudḷ oodamiaiñḷrḷ vuvaida ḷliditadai ḷgai Suusi guvucadadḷcḷadḷ dai potḷḷḷadai ḷjudidíu ḷDiaavora tḷḷḷañicarudḷ:

—ḷantḷaanḷi aatḷma Suusi guvucadadḷcḷadḷ ḷgai vaa ismaacḷadḷ aagaiña ḷPaavora masai vuvacana —astḷḷadai.

¹⁴ Poduucai ivuaadana cuvaracami cḷcḷḷli ḷgai ḷrmaamaradḷ ḷmo cḷḷli Isiiquiva tḷḷgiducami. ḷgai ḷrḷmo baitḷcḷaacamigadḷ tḷḷḷaanḷdami judidíu quiuupaigadḷrḷ. ¹⁵ Aidasi potḷḷḷadai ḷcḷcḷḷli ḷDiaavora tḷḷḷañicarudḷ tai ḷgai aa noragi daidḷ itḷḷadai:

—Maatḷ aanḷ ḷSuusi dai maatḷ sioorḷ ḷrPaavora. ¿Dḷmos aapimo moorḷ? —astḷḷadai.

¹⁶ Cascḷadḷ ḷcḷḷli ismaacḷadḷ viaacatadai ḷDiaavora tḷḷḷañicarudḷ vaidḷrḷ ḷgai ḷcḷcḷḷli dai vaamioma istui isvḷḷscatai dai cavami capiacarai ḷgai taidḷ ḷcḷcḷḷli maiyuucustugaitai voopoi ami quiiyaiñḷrḷ dai saasaquitugai tuu-tucugadḷ. ¹⁷ Dai vḷḷsi Efeesiḷrḷ oidacami maí gomaasi judidíu dai ismaacḷadḷ maitḷrjudidíu ḷrḷ cascḷadḷ vḷḷscatai aliḷ duduaadimu, dai aliḷ siaa duutu-daimi Suusi Cristo.

¹⁸ Dai muidutai ismaacḷadḷ vaavoitu dada dai gaaagidimi istumaasi soimaascami ismaacḷadḷ ivuaadana ḷgai ḷḷquioma. ¹⁹ Dai muidutai is-maacḷadḷ ḷrcḷcḷḷdaracamicana vuaa ḷḷnḷlivruga dai vḷḷscatai vuitapi mḷmḷḷji. Dai gooquiḷrḷ ḷḷsitu ḷlilivru namḷgadḷ sai aayi parḷ taajucami sientu miil piisu. ²⁰ Dai poduucai muidutai tḷḷ gomaasi dai muiyapḷrḷ maí oodami Diuusi ñiḷooquidḷ.

²¹ Cadaivunucai vḷḷsi gomaasi taidḷ ḷPaavora ḷpḷḷli isimiagi Masedo-niamu dai Acaayamu dai abiaadḷrḷ Jerusaleenamu. Daidḷ icaiti:

—Cadaivunucai amui ḷḷaagai isimia aanḷ Roomamu ḷrḷ —ascaiti.

²² Dai caotosacai gooca ḷḷaaduñi ismaacḷadḷ soicḷiña aa duiñḷdadḷrḷ Mase-doniamu ḷgai ḷrTimoteo ḷḷmadu Erastusi, dai ḷgai anaasi vii Aasiḷrḷ bai tḷvḷpi.

²³ Aidḷ aliḷ sisioli Efeesiḷrḷ oidacami Diuusi ñiḷooquidḷcḷadḷ. ²⁴ ḷmo cḷḷli Demetrio tḷḷgiducami sisiolitu ḷoodami. ḷgai ivuaadana plaata quiqui-u-pai aaliducami ḷpa maasi ismaasi Diana quiuupaigadḷ dai ḷraana daasaca

Diana. Diana aramo odai uvisi ismaacada siaa duutudai Efeesiarla oidacami Diuusi duucal. Dai vascatai ismaacada amadu gaaata vaaadana acalli alia mui gamaitacina tumiñsi. ²⁵ Dai agai ampagi vasi gapiioñiga amadu aa ismaacada viaacata dai pomaasi aa duiñdagai ara, daida itadai:

—Giñaaduñi, caga maata aapima isalia cagacarla oidaga aatama idi aa duiñdagacada. ²⁶ Dai caga nidi aapima dai cal silPaavora gaaagidiña sai idi moonoo ismaacada ivueeyi oodami maitardidiuusi. Dai poduucal vaavoituldi agai muidutai, maisiuu mosaca tami Efeesiarla oidacami vasi Asia davarilarla oidacami ara. ²⁷ Vasi idi aliasi arduaadimudagai maisiuu mosaca garaa duiñdaga siaa gaduñian tada dai vasi oodami camaitagitomou goquiupaigada gducada gardiuusiga Diana. Vasi Aasiarla oidacami amadu vascatai vasi oidigi daama oidacami siaa duutudai idi gducada gardiuusiga Diana. Dai sivi siaa gaduñian tada gogducamigada goovai —astadai Demetrio gaaduñi.

²⁸ Dai mosacacal aoodami gomaasi alia baacoi dai iñaquimi daida icaitimi:

—Gducada gardiuusiga Diana, gducada —ascati.

²⁹ Dai vasi Efeesiarla oidacami alia siaa caitimi. Dai vui Gaayo amadu Aristarco agai argooca cacalli ismaacada Masedoniarla oidaga dai oiditadai Paavora. Taida aoodami cavami ganaagacal tavaimacal maca uucami siaaco ganampaidiña aoodami. ³⁰ Daida Paavora vaquia liditadai dai ñiooquida agaitadai aoodami damos avavoitudadami maidagito. ³¹ Amoco ismaacada ardudunucami Aasiarla ismaacada amiigugada Paavora agai ara ootosi ñiooqui dai daañimi sai maivaacana ami. ³² Dai ami siaaco ganampagi aoodami amoco iñacal amo istumaasi vai aa ama maasi dai alia siaa caiti vasi oodami dai baitoma vascatai maimaatacata dai istuisida ganampagi. ³³ Damos amoco ismaacada aoodami saagida guucacata dai agidi Alejandro astuisida ami ganampagi. Taida aljudidu baitaqui cal Alejandro. Vai agai ñiooquia agaitadai cascada vañigi ganovi sai dodoligicana vascatai. ³⁴ Dai aidasi maí agai isAlejandro arjudidu vascatai ijiña para goo oora daida icaiti:

—Gducada gardiuusiga Diana, gducada —ascati.

³⁵ Amaasi amo dunucami anaasi Efeesiarla oidacami cadodoligitudacal vascatai itadai:

—Giñaaduñi Efeesiarla oidacami, caga maata vasi oidi daama oidacami isaatama nuucada goodai moonoo ismaacada tavaagiaiñdara gai. Agai ismaacada Diana tagidu. Agai argardiuusiga. Dai nuucada aatama quiupaigada ara. ³⁶ Caga maata aapima istomali amaadutai maitistutuidi ispotiyagi ismaitarvaavoi vasi gomaasi, cascada dodoligivurai. Maitavar istuma vaaada masmaicaga antatagitodagi araga. ³⁷ Idi cacalli masmaacada vaa aapima maitagallasidi goovai tomali amo istumaasi goquiupiaiñdara dai tomali maisigalnaasi ñioocai gardiuusiga vui. ³⁸ SilDemetrio amadu agaa aata vaaadami viaacagi amo istumaasi amo oodami vui cascada oidaga dudunucami soora bai duñiagi gomaasi. Dai caga istutuidi isvan casagi. Dai ami dudunucamiarla istutuidi isaipaco gapiarla ganvuupadagi. ³⁹ Dai siarama maasicagi ismaacada tagito aapima arpadaamara avar bai duñi aoodami ampaidaragadara. ⁴⁰ Masgartacacagi istuisida siaa caitimi aatama sivi maitipu istumaasi gaaagida aatama cascada aliasi arduaadimudagai. Daida adudunucami caga istutuidi isvaama gartuutusagi dai potiyagi tsai aatama vui baacoi —astadai adunucami.

⁴¹ Dai capotlacal ootoi vascatai sai noonoigana.

20

¹ Mosugitacai asisioligai taidal Paavora ootosi ñiooqui vaavoitudadami sai ganampaidana sai agai maquia agai ñiooqui. Dai gooquilar coocomitu dai diosagi dai ii amapacata Masedonilar. ² Dai gadiviji muiyapara Masedonia davarilar dai aagidimi vaavoitudadami apamu Diusi ñiooquidai dai poduucai soiquimi sai vaamioma calga agidiña Diusi. Dai abiaadara Gilisia davarilar aayi. ³ Dai anaasi daja vaica masaadai dai gooquilar catasadia agaitadai amo vaarcuara dai imia agaitadai Siriamu, damos maí isajudidú cabai duitadai ñiooqui dai soobida agai cascada apalli agai isaa gasiagi davararapi salli apamu Masedoniamu salli. ⁴⁻⁵ Damos amoco ismaacada oiditadai Paavora baitaqui iji dai Trooasilar garnanaracatadai. Agai arSópatera Bereeara oidacami, amadu Aristarco, dai Segundo, Tesalonicara oidacami, amadu Gaayo Delivilar oidacami, amadu Timoteo, amadu Tíquico, dai Trófimo ara agai araAsia davarilar oidacami. ⁶ Cadaivunucai asiaa duudagai istuigaco gacuaadana paana maicopodatudicami taltasai aatama vaarcuara dai Pilipoosiaiñara iji. Dai bo taama tasacada aayi aatama agaa Trooasilar dai anaasi daraaja aatama cuvaracami tasai.

⁷ Dai tumiñoco ganampagi vaavoitudadami dai gaugia agai. Aidaristuigaco taltagitoiña agai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba. Vaidal Paavora mamaatutuldi Diusi ñiooquidai. Aliasi gaagaitadai isimiagi agai siaadiqui cascada apiañioocai agai aran tucara uucami. ⁸ Dai amo vaaqui vaico daama tuutucaviacamiara tacaviaco ganampaidacatadai vaavoitudadami dai muiducataidai cuucudagi. ⁹ Dai amo galli Eutico taltagiducami amo ali quitaagiña daacataidai dai alia tavapi gañiooqui Paavora vaidal galli alia coosimucataidai dai coi dai abiaadara matan gai. Dai aidamasi vañigi agai camuucucataidai. ¹⁰ Tai otoma tavai Paavora dai cuiqui galli daama dai coomitu dai potatadai agai aoodami:

—Maitavar duduaadicuda duaacava —astatadai Paavora.

¹¹ Dai apamu tasai tacavi dai gasaasasi paana dai gauu dai apiañioocai maa-sico uucami daida ii. ¹² Matai balcai galli duaacami dai alia baiganaldacai vii aoodami.

¹³ Taltai aatama baitaqui iji amo vaarcuara Asoonara uucami. Dai ami vana ragai aatama apamu Paavora. Agai apalli isdavararapi salli imiagi cascada agi poduucai garaagidi agai. ¹⁴ Dai aidasi aayi aatama Asoonara ami daacataidai Paavora dai garalamadu tasai vaarcuara taltai iji Mitiliñiamu. ¹⁵ Dai iji aatama abiaadara dai siaadiqui miaanai dagavusai aatama Quiiyosi. Dai gan siaadiqui aayi aatama Samoosilar dai Trojiliar gariibasi. Dai gan siaadiqui Mileetara aayi aatama. ¹⁶ Ali otoma aiya aliditadai Paavora Jerusalemara dai ami daaca aliditadai Pentecosteesico sistuidiagi. Amaasi aramo siaa duudagada judidú. Cascada maitipaliditadai Paavora istavapi daacagi Aasilar dai maiaayi Efeesilar.

¹⁷ Aidasi quiaa Mileetara daacataidai Paavora ootosi agai ñiooqui Efeesilar vaavoitudadami baitaguucacamigada sai dadana. ¹⁸ Dai aidasi dada agai taidal Paavora itatadai:

—Calga maata apima isducatai daacataidai aan vascatai oidacami amadu, aidasi tuucamidara abiaadara divia aan Aasilar. ¹⁹ Vascara aidasi gansaagida daacataidai aan arpiooñigadacataidai Diusi. Dai maigaducada giñalidiña aan. Dai alia suaacaiña aan naiditai oodami ismaivaavoitudai. Dai tomasiaacoga siaaco aimaraiña aan giñsobicaiña ajudidú cascada alia

soimaa taatacana aanΛ. ²⁰ Dai maidagitocai aagaiña aanΛ vΛasi istumaasi ismaacΛΔΛ arcΛagaducami aapimΛ gΛnvΛatarΛ. Dai gamamaatΛtuldiña aanΛ vΛasi oodami vuitapi dai gΛnquiiquiana vΛasi Λmaduga mΛasi judidíu dai ismaacΛΔΛ maitarjudidíu. ²¹ Dai aanΛ gΛnaagidiña sai gΛaagai isΛma duucai gΛntΛtΛgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai vaavoitudagi isSuusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami. ²² Sivi imimu aanΛ JerusaleenamΛ. Giñootosai Diuusi IbΛadΛ. Dai maimaataΛ aanΛ istumaasi iñduñiagi. ²³ MosΛcaasi maataΛ aanΛ istomasiaaco iñsiaaco aimΛrdagi giñaagidiña Diuusi IbΛadΛ masai giñmaisa agai JerusaleenΛrΛ dai sai aliΛ soimaa taata iñagai aanΛ. ²⁴ DΛmos aanΛ gia maivuum iñΛlidi gomaasicΛΔΛ. AanΛ gia maisoigiñΛlidi giñtuucugacΛΔΛ. MosΛcaasi istumaasi argiñvΛatarΛ arnaatuagi Λaa duiñdagai ismaacΛΔΛ giñmaa gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo daidΛ iduñiagi vΛasi istumaasi giñvii Λgai ansaidΛ iduuna. Λaa duiñdagai ismaacΛΔΛ giñvii Λgai argaaagidagi cΛagaducΛΔΛ ñiooqui isDiuusi oigΛdai vΛascatai.

²⁵ Casi gaaagidi aanΛ aapimΛ gΛnsaagida idi ñiooqui isDiuusi soicΛi oodami sai cΛagacΛrΛ oidacana dai sivi cΛaga maataΛ aanΛ sai tomali Λmaadutai aapimΛ camaitiñtΛgia agai Λpamu. ²⁶ CascΛΔΛ angΛnaagida iñΛlidi aanΛ sivi sai camaitargiñduñi mΛsmiimiagi Diuusi ΛΛmadu masiΛascadΛ coiyagi. ²⁷ Casi gΛnaagidi aanΛ maiΛstocai tomali Λmo istumaasi mosvΛasi gΛnaagidi aanΛ istumaasi ipΛlidi Diuusi tΛsmaatΛcagi daidΛ ivuaadagi. ²⁸ CascΛΔΛ gΛnnuucadacavurai aapimΛ Λagi dai nuucadacavurai vΛascatai Λvaavoitudadami ΛpΛ Λpan duucai cañiiru pastuurugadΛ cΛaga nuucadacana gasosoiga. CΛaga maataΛ aapimΛ isDiuusi IbΛadΛ gandarai masai nuucadacana Λvaavoitudadami ismaacΛΔΛ Λcovai vuvaitu Diuusi cascΛΔΛ cΛagavΛr mamaatΛtulda. Suusi Cristo Diuusi maradΛ muu dai aasi ΛrΛdΛ Λgai vΛatarΛ dai poduucai cΛagacΛrΛ vuvaitu saidΛ arΛmo siΛagΛmΛ ducamicana. ²⁹ CΛaga maataΛ aanΛ sai iñsiΛascadΛ imiagi dadimu aa dai siaa duñia agadamu Λgai vaavoidaragadΛ Λpan duucai sΛsΛyi omaligami daivΛi dai maivieeyi cañiiru. ³⁰ Todian duucai aapimΛ gΛnsaagidaiñdΛrΛ baitΛqui guuquivamu ΛΛmoco dai gamamaatΛtuldiadamu yaatagi baiyoma siismaacΛΔΛ arvaavoi. Dai poduucai iduñimu Λgai sai oidatucuiña aa daidΛ arΛmamaatΛrdamigadΛcana. ³¹ GΛnnuucadacavurai tudu. GΛntΛgitovurai aapimΛ iñsaanΛ aitu vaica uumigi gΛnmaacaitai ñiooqui tasΛrΛ dai tucarΛ. Maidagitocai gΛnmaacaiña aanΛ ñiooqui vΛascatai ΛΛmadutai dai suaacaiña aanΛ aapimΛcΛΔΛ.

³² Sivi giñaaduñi gΛnviaamu aanΛ Diuusi ΛΛmadu vai Λgai gΛnnuucadacana dai Diuusi ñiooquidΛ ΛΛmadu ΛpΛ ismaacΛΔΛ gΛraagidi isgΛroigΛdai Diuusi. Idi vaa ñiooqui guvucadaliga dai ΛgaicΛΔΛ siooma cΛaga Λagidi aapimΛ Diuusi. Dai ΛgaicΛΔΛ ΛpΛ viaa aatΛmΛ mui naana maasi cΛcΛagaducami ismaacΛΔΛ maacai Diuusi Λgai ismaacΛΔΛ Λcovai vuvaidi Λgai. ³³ AidΛsi gΛnΛΛmadu aimΛraiña aanΛ maitataanΛiña aanΛ tumiñsi tomali yuucusi. ³⁴ Baiyoma cΛaga maataΛ aapimΛ iñsaanΛ Λagi gaaata vuaadana dai gaagaiña istumaasi tΛgito aanΛ giñvΛatarΛ dai ismaacΛΔΛ giñΛΛmadu ajioopaiña ΛpΛ. ³⁵ VΛascΛrΛ gΛnmamaatΛtuldiña aanΛ ispoduucai gΛaagai isgaaata vuaadagi dai soicΛdagi soituutuigami. VΛascΛrΛ avΛr tΛtΛgitoda istumaasi caiti Suusi Cristo: “Sioma baigΛlidiña ismaacΛΔΛ gamaacai siismaacΛΔΛ bΛjΛi mastumaasi oidi”, ascaiti Suusi Cristo —astΛdai Paavora.

³⁶ Mosaagacai ΛPaavora gomaasi gΛtootonacΛΔΛ cΛquiiva vΛascatai ΛΛmadu dai gamamagi. ³⁷ Dai vΛascatai suaañimi dai cocomituquimi dai uusupigaimi diosaidacai. ³⁸ Dai aliΛ soigΛnΛli potΛdacai ΛPaavora sai camainΛijada agai vaamioma. Dai oí asta siaaco cΛΛca Λvaarcu.

21

¹ Dai anaasi viaacai lvaavoitudadami tlatasai aatama vaarcuara dai salli iji Coosiamu. Dai siaadiqui iji aatama Roodasiamu dai abiaadara Paataramu.

² Paatarara taa aatama amai vaarcu Penisiamaco imadami tatai agiara tlatasai aatama dai iji. ³ Dai dagavusai aatama amapacara siaadara maasi Sipiliamu, Sipili aramapacara siaaco sicolimadi suudagi. Dai dagavusai aatama tai Sipili oogisa padara vii. Dai apiaiimai aatama Siiliaru uucami. Tiirroana viaa agaitadai istumaasi cusuvuti lvaarcu cascada ami aayi agai. ⁴ Tatai anaasi tlaapai aatama dai taa lamoco vaavoitudadami. Dai anaasi vii aatama cuvaracami tasai. Tai Diuusi Ibada ñiooqui lvaavoitudadami tai agai potadai lpaavora sai maitlaagai isimia agai Jerusaleenamu. ⁵ Dai mosaacai cuvaracami tasai iji aatama. Tai vlassi lvaavoitudadami dai ooñigada dai maamarada garoi gaa suudagi ugidiara uucami dai anaasi ooratana gartoonacada guquiva aatama dai gamamagi. ⁶ Amaasi coocomitu aatama lvaavoitudadami dai diosagi dai tlatasai aatama vaarcuara tai agai iji ganquiiquiamu.

⁷ Dai Tiiraiñdara apiaiimai aatama vaarcuara Tolemaidara uucami dai ami tlaapai aatama dai viaatuli garaaduñi dai anaasi daraaja amo tasai agai lamadu. ⁸ Dai siaadiqui Paavora lamadu aatama ismaacada oiditadai iji abiaadara dai aayi Sesareera. Dai ami iji Piili quiidiamu agai aramoco ismaacada gaaagidiña Diuusi ñiooquida. Dai agai aramoco tatacogiadami acuaracamiñdara larra. Tatai anaasi vii aatama agai lamadu. ⁹ Daida lpiili maamaracatadi maacova ooqui. Dai agai maiquiaa arcuucunacami. Daida looqui aagaiña istumaasi agidiña Diuusi. ¹⁰ Cadaraajatadai aatama chilaqui tasai tai ami divia amo calli Agavo tlagiducami. Agai Judeeaiñdara divia dai agai aagai istumaasi agidiña Diuusi. ¹¹ Dai agai bai Paavora givurada dai acada vuupu gaaacaso dai ganoonovi daida itai:

—Pocaiti Diuusi Ibada sai Jerusaleenara ljudidíu aduucai vulia agai idi givurai tuidacami dai tlagida agai ismaacada maitarjudidíu —ascaiti lAgavo.

¹² Dai mosacai aatama lamadu Sesareera oidacami gomaasi vlasscatai daañimi aatama lpaavora sai maiimana Jerusaleenamu. ¹³ Damos lpaavora garaa noragi dai povai gartadai:

—¿Tuimasi suanai dai soigañlliatudai? ¿Ducatai ipalidi aapimama isama duucai giñtagitoituldagi? Masivuliagi isgiñmuaagi larra Jerusaleenara gaaagiditai aanama isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Aanaa gia maivuum inlidi —ascaiti lpaavora.

¹⁴ Aidasi taa aatama ismaitistui isama duucai tagitoituldagi dagito aatama daida icaiti:

—Araduuna istumaasi ipaliadagi Diuusi —caiti aatama.

¹⁵ Cadaivunucai chilaqui tasai bai gardui aatama dai iji Jerusaleenamu.

¹⁶ Tai garoi lamoco vaavoitudadami Sesareeaiñdara. Dai amaadutai agai aramo calli Nasoñi tlagiducami. Agai lrsipilara oidacami dai llaqui abiaadara larvaavoitudadami. Dai agai quidiara viiya ragaitadai aatama.

¹⁷ Aidasi aayi aatama Jerusaleenara garaaduñi baiganliaracada garviaatuli. ¹⁸ Siaadiqui Paavora garoi aidasi dividamu aatama Jacovo. Ami daraajatadai vlassi baitaguucacamigada lvaavoitudadami larra. ¹⁹ Taida lpaavora viaatuli dai agidi vlassi istumaasi idui agai Diuusi guvucadacada ismaacada maitarjudidíu saagida. ²⁰ Dai aidasi calli agai gomaasi calla ñioocai Diuusi vllara. Tai amaasi lbaitaguucacami potadai lpaavora:

—Garaduñi, damos cʌʌga maatʌ aapi siʌʌquidu vaavoitudadami judidíu saagida dai vʌʌscatai pocaiti sai aliʌsi gʌaagai isvʌʌsi vaavoitudadami apiaʌʌgiadagi vʌʌsi Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ. ²¹ Dai ʌʌmo oodami aspocaitiña pʌsai aapi mamaatʌtuldi vʌʌsi judidíu ismaacʌdʌ sibʌaco oidaga sai maiʌʌgidiña Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ, dai poviapʌs caitiña ʌʌpʌ sai maitʌaagai isiquiacadagi gʌnmaamara cʌcʌʌli tuutucugadʌ, tomali maiʌʌgidiña garviituldaraga. ²² ¿Istumaasi ʌpʌduuñimu? Mosmaatʌmʌ ʌoodami iscadivia aapi dai gʌʌmpaidamu ʌgai dai maatʌca ʌliadamu isducatai gamamaatʌtuldiña aapi. ²³ Sivi mosgʌaagidamu aatʌmʌ istumaasi gʌaagai pʌsiduñiagi. Tanai daraaja gʌraaduñi saagida maacova cʌcʌʌli ismaacʌdʌ bai dui ʌmo ñiooqui Diuusi ʌʌmadu dai maiquiaa naatocai idui. ²⁴ Vaidacaiñi aapi judidíu quiuupaigadʌamu daidʌ iduñi istumaasi gʌaagai isiduñiagi siʌʌscadʌ bai duñiagi ʌmo istumaasi Diuusi ʌʌmadu poduucacai isduucacai gʌrmaatʌtuli Moseesacaru dai gaaata iñamʌquida aapi ʌgai vʌʌtarʌ quiuupiarʌ. Dai gooquiʌʌ casi iduucacai gomaasi casi istutuidi ʌgai isiicagi gʌncuucupa poduucacai tʌsduucacai ivueeyi aatʌmʌ. Dai casi iduucacai aapi gomaasi maatʌmu vʌʌscatai ismaitʌrvaavoi mʌscaiti gʌʌidi, baiyoma mosaapi ʌʌpʌ ʌʌgida mamaatʌtuldaragadʌ Moseesacaru. ²⁵ Moscaooji aatʌmʌ ʌmo oojai ʌvaavoitudadami ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu dai poduucacai ooji aatʌmʌ sai camaivuam ʌʌʌlidiña mamaatʌtuldaragadʌcʌdʌ Moseesacaru tomali judidíu viituldaragadʌcʌdʌ, dai sai maicuaadana ʌʌpʌ baabaidi ismaacʌdʌ gʌdadasdi uuvisi ismaacʌdʌ siaa duutudai oodami Diuusi duucacai, tomali ʌʌradʌ, dai tomali ʌmo cʌisi baabiadʌ baimuadʌ ismaacʌdʌ gʌcʌueeyi dai sai maigoogosi gʌnducamicana —astʌʌdai ʌbaitʌguucacami ʌPaavora.

²⁶ Taidʌ ʌPaavora vaidacai ʌmaacova cʌcʌʌli judidíu quiuupaigadʌamu dai siaadiqui Paavora ʌʌmadu ʌgaa maacova idui istumaasi gʌaagaitadai siduñiagi siʌʌscadʌ bai duñiagi ʌmo istumaasi Diuusi ʌʌmadu. Dai gooquiʌʌ vaa Paavora ʌgʌʌ quiuupaigadʌʌʌ judidíu dai agida agai ʌʌʌʌdamami ʌgʌʌ quiuupaigadʌʌʌ judidíu istuigaco naatocai iduñia agai ismaacʌdʌ bai dui ʌgai Diuusi ʌʌmadu, dai amaasi vuaapa agai ʌgai ʌʌpʌ ʌʌmadutai istumaasi daasda agai Diuusi.

²⁷ Dai cayoga aʌcai cuvaracami tasai tai ʌʌmoco judidíu Aasia dʌvʌʌriʌʌʌ oidacami tʌʌ ʌPaavora ʌgʌʌ quiuupaigadʌʌʌ judidíu dai sisiolitu vʌʌsi oodami dai bʌi ʌPaavora. ²⁸ Dai ijiña daidʌ icaitimi:

—Aapimʌ judidíu, gʌrsoiñavurai. Idi ʌʌcʌʌli ismaacʌdʌ aipaco aimʌraiña dai vui ñioocaiña judidíu dai mamaatʌtuldaragadʌ Moseesacaru dai idi judidíu quiuupaigadʌ vui ʌʌpʌ dai sivi asta vaapai goovai aa oodami ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu ʌgʌʌ quiuupaigadʌʌʌ judidíu dai poduucacai maisiaa duutuli idi quiuupai siaaco siaa duutudai judidíu Diuusi —ascaiti ʌjudidíu.

²⁹ ʌjudidíu Aasia dʌvʌʌriʌʌʌ oidacami Jerusaleenʌʌʌ nʌiditadai ʌPaavora vaasʌquioma Tróximo ʌʌmadu. Tróximo ʌʌʌʌʌʌ oidacami. ʌjudidíu Aasia dʌvʌʌriʌʌʌ oidacami poʌlidadai isʌPaavora vaidacai cascʌdʌ pocaiti.

³⁰ Tai vʌʌsi oidacami sisioli dai voopoigitai dada ami dai bʌi ʌPaavora dai tʌvaimʌcai quiidigamu dai otoma cuu cuucuparagadʌ quiuupai. ³¹ Dai camuaa agaitadai sai ʌmaadutai agidi ʌgʌʌ tʌʌʌʌdamigadʌ sandaaruu sai vʌʌsi Jerusaleenʌʌʌ oidacami siaa caiti. ³² Tai ʌgai otoma vaidacai gʌsandaaruga ʌʌmadu ʌʌʌʌʌʌdamami dai voopoigitai tʌapai ami siaaco daraajatadai ʌoodami. Dai aidʌsidʌ ʌoodami tʌʌ ʌgʌʌ tʌʌʌʌdamami ʌʌmadu sandaarugadʌ camaigʌʌgʌ vaamioma ʌPaavora. ³³ Taidʌ ʌgʌʌ tʌʌʌʌdamami

malla dai maisapicami bli aPaavora dai gatajai masai vurana gooca cadeenacada dai gooquiara gatacakai siora agai dai astuma dui. ³⁴ Vaida loodami alia sisiocai dai ammoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi dai poduucai maitistutuidi agaa tlaanadami iscaacagi dai matiagi astuma siadi cascada taji agai gasandaaruga sai bllcaina aPaavora mdana siaaco oidaga agai. ³⁵⁻³⁶ Dai mosacai tsadicaruda sandaaru quida, alia muidutugaitai oodami dai baiya agai Paavora dai iinaquimi daida icaitimi:

—Muaavurai, muaavurai —ascaitimi vllscatai.

Cascada sandaaru viaacatadai ismootiadagi aPaavora sai maibllna agaa.

³⁷ Dai aidamasi cavaasa agaitadai aPaavora tuucavi agai itadai agaa tlaanadamigada sandaaru:

—¿Giñmaquiagipasi oigaragai isniooquia aan? —astadai aPaavora.

Taida tlaanadami itadai:

—¿Nioocapasi aapi giliego? ³⁸ ¿Aida gia aapi maitaralli Ejiipitara oidacada ismaacada llaquioma gaagacai cocoda dudunucami dai gooquiara vaidacai maaco miil gacoodacami oidigamu? —astadai agaa tlaanadami.

³⁹ Taida aPaavora itadai:

—Aan arjudiu. Tarsara vuusaicami aan dai anaasi aroidacami. Agai armapacara gducami Silisia davarilara. Damos giñmaacai oigaragai nai niooquida aan goodami —astadai aPaavora.

⁴⁰ Taida agaa tlaanadami maa oigaragai. Taida aPaavora caquiva tsadicarilara. Dai vanigi ganovi sai dodoligicana vllscatai. Dai aidasi cadodoli vii agai taida aPaavora nioo evreocada daida itadai:

22

¹ —Giñaduñi, cacavurai aapima istumaasi gnaagida inagai aan dai poduucai giñsoina inagai —astadai Paavora.

² Dai mosacai loodami isniooquidi agai evreocada vaamioma dodoli vii taida aPaavora itadai:

³ —Aan arjudiu. Tarsara vuusaicami aan. Agai armapacara Silisia. Damos tanai Jerusaleenara ga aan. Gamalieli argiñmamaatatuldiamicatadai. Agai caa salli giñmaatutuli sallcamigada garllqui aadunicarú. Dai aan vllscara giñajagi isidunagi vllsi giñgucadacada istumaasi ipalidi Diusi, poduucai isducatai gnaajagi aapima sidunagi sivi. ⁴ Aan llaquioma alia soi vaaadana vllscatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Dai coodaina aan ammoco dai aa vuuyina aan dai vupuraina cadeenacada dai maamaisapaiña vllsi amaduga mallsi ooqui dai cacalli. ⁵ Dai caga maata abaitlacacamigada papaali judidu dai vllsi adudunucami quiupilara dai agai arnlijadami isagai vaa giñmaa ojai garaaduñi judidu Damascara oidacami vlllara. Loojilara giñmaa agai oigaragai ansai imana Damascamu dai gaagana vaavoitudadami dai vaaapa inagaitadai aan tanai Jerusaleenara masai soimaa taatuldana.

⁶ Mosimitadai aan dai camiaadimi Damascara dai cayoga danduucu tai todian duucai giñsicoli vlapdolian dui amo ga cuudagi tvaagiiñdara.

⁷ Antai aan davarapi gai dai cai aan amo niooqui vai povaiñtadai: “Saulo, Saulo, ¿tuipasi soi giñvueeyi?” iñtadai niooqui. ⁸ Antai cacai aan daida itadai: “¿Pora aapi?” Tai agai povaiñtadai: “Aan anarSuusi Nasareetara oidacami agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi”, iñtadai tlaanadami. ⁹ Agai ismaacada giñllmadu iimitadai tla acuudagi dai alia duduaadimu damos

maimaata cai agai añiooqui ismaacada giñaagidi agai. ¹⁰ Antai aan potai: “¿Tumaa duuna aan?” Taid ataanadami ipiñtadai: “Vañigiñi dai api-aimada Damascamu siami gaaagidamu aa vasi pastumaasi viaa siduñiagi”, iñtadai. ¹¹ Daid agaa cuudagicada mainaadatai vii aan cascada giñaaduñi viaacata dai isgiñoviana baccaticagi Damascara uucami.

¹² Dai ami oidacata dai amo calli Ananiiasi tlagiducami. Agai aramo calli ismaacada calga agidi Moseesacaru mamaatatuldaragada. Dai vasi ajudidú ismaacada Damascara oidacata dai alia calga ñioocaiña agai vatar. ¹³ Ananiiasi divia dai giñnida agai. Dai mosaayi dai povaiñtadai: “Giñaduñi Saulo casi istutuidi aapi isnaadagi apamu”, mospotai agai antai otoma nanava aan dai tal calli ismaacada giñaagiditadai. ¹⁴ Tai agai povaiñtadai: “Agai vaa Diuusi ismaacada siaa duutuli garalqui aaduñicaru alqui abiaadara covai gvuusaitu aapi pasai maatacana istumaasi agai iduñia alidi tanai oidigi daama, dai pasai naidana lpra agai ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi idui, dai pasai calcana lpra isagai vaa gñiooqui. ¹⁵ Dai sivi cataa aapi dai caca dai sivi calga ñiooquimu aapi agai vatar vasi oodami vuitapi dai agidamu aapi pastuma tal dai pastuma cai. ¹⁶ ¿Dai sivi tumaa nara aatama? Calquivañi dai vaavoituda Suusi Cristo vai agai gaoidana gsoimaascamiga nai gvacuanana”, iñtadai calli.

¹⁷ Dai aidasi divia aan tami Jerusaleenara ii aan quiuupiamu dai gama-magi tai ami Diuusi giñtagi amo istumaasi. ¹⁸ Tal aan ataanadami Suusi vaid ipiñtadai: “Siascada calga ñiooquia aapi aan giñvatar tanai Jerusaleenara maivaavoituda agai aoodami cascada otoma cavami gaaagacai vuusai tanai Jerusaleenaindara”, iñtadai ataanadami Suusi Cristo. ¹⁹ Antai aan potadai: “Dañi taaanadami calga maata agai iñsaan vasi quiquiupaigadana judidú aimaraña dai maamaisapicami vuudana ismaacada gvaavoitudai dai gvaiña aan. ²⁰ Dai aidasi mumueeyi gñiooquituldiadamiga Tiivañi agai ismaacada calga ñioocaiña aapi gvatar aan lpra ami daacata dai bai agaitadai aan masmuaagi dai asta nuucada aan sosoada agai ismaacada mumueeyitadai”, antadai aan. ²¹ Damos ataanadami povaiñtadai: “Imiñi aapi gootosana iñagai aan malcasi ismaacada maitarjudidú saagida”, iñtadai ataanadami —astadai Paavora.

²² Calga calcatadai aoodami asta aagacai agai isDiuusi ootosa agai ismaacada maitarjudidú saagida taida gnaagacai ijiña daida icaitimi:

—Maaavurai gocalli. Sioma arcalgai ismaoidaca goovai —ascati aoodami.

²³ Dai alia baacoicatadai agai cascada apiaiñacai dai tlcavi susuligai gvaapasaraga dai tlcavi daitudai dvalarai. ²⁴ Taid agaa taaanadamigada sandaaru gatajai masai tuucavi vaasana Paavora dai glicarsana sai ñioocana dai aagana istuisida vui baacoi aoodami. ²⁵ Damos aidasi cavuracata dai agai dai glicarsa agaitadai taid Paavora itadai amai taaanadamigada sandaaru ismaacada ami calcatadai:

—Viaamasi aapima sallicami isglicarsagi amo romano dai tomali maitacacai dudunucamiara istuma dui —astadai Paavora.

²⁶ Dai moscalcacai ataanadami gomaasi ii dai mal aagidi gaa taaanadami daida itadai:

—Ganuucadacañi gomaasica ismaacada iduñia agai. Idi calliava arromano —astadai.

²⁷ Taid agaa taaanadami divia siaaco daacata dai Paavora daida itadai:

—¿Vaavoisi siarromano aapi? —astatadai agaa tlaanadami.

Taid a Paavora itatadai:

—Aj a —astatadai a Paavora.

²⁸ Taid agaa tlaanadami potatadai:

—Gaaa namqui aan mui tumiñsi dai romanutu —astatadai agaa tlaanadami.

Taid a Paavora aa noragi daid itatadai:

—Aan gia rromamano giñadad a —astatadai a Paavora.

²⁹ Gomaasicad agai ismaacad glicarsa agaitadai a Paavora dagito dai maigovioma iji. Dai camaatacai agaa tlaanadami isvuu amo calli ismaacad arromano alia duaadimu.

³⁰ Siaadiqui agaa tlaanadami calla ga maataca aliditadai istucad gapirga vupai a judidiu a Paavora cascada uupai cadeena ismaacad acada vuracatadai dai tajai abaitaguucacamigad papaali judidiu amadu vllasi ismaacad vaamioma tlaanai sai ganampaidana dai vuusaitu a Paavora dai vllscatai vuitapi cai.

23

¹ Taid a Paavora vui nanlava vllasi abaitaguucacami ismaacad ganampagi daid itatadai:

—Giñaaduñi, llqui abiaadaga oidaga aan dai calla ivueeyi Diusi vuitapi asta sivi uucami cascada calla bai tadaga giñibadaga —astatadai a Paavora.

² Taid a Ananiiasi ismaacad abaitacaaacamigad papaali judidiu tajai agai ismaacad miaadrioma guucacatadai a Paavora sai tñiana gllgana.

³ Damos a Paavora itatadai:

—Diusi soimaasi gataatatuldamu aapi. Aapi aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Mosdaja aapi dai nada agai isbai maicallaga idui aan iducatai aagai Moseesacaru sallcamigadaga dai vllscaraga gataanai aapi masaid giñgllgana dai gomaasi daidarsi sallcamiraga —astatadai a Paavora.

⁴ Tai agai ismaacad ami guucacatadai potatadai:

—¿Ducatai vui ñioocai aapi baitacaaacamigad papaali ismaacad ivueeyi Diusi aa duiñdad? —astatadai.

⁵ Taid a Paavora potatadai:

—Giñaaduñi, maimaatatadai aan isgoovai abaitacaaacamigad papaali judidiu mospocaiti Diusi ñiooquidaga: “Maitavag vui ñioocada gandudunucamiga”, caiti Diusi —astatadai a Paavora.

⁶ Daid a Paavora maata tll isllmoco adudunucami arsaduseo dai aa arfariseo, dai gagaga ñioo daid itai:

—Giñaaduñi, aan arfariseo aan vaavoitudai fariseo vaavoidaragad cascada. Dai giñadad arfariseo. Dai aan vaavoitudai coidad duaacarad cascada giñvuaa aapima tanai dai vaama giñcai —astatadai a Paavora.

⁷ Aidasi potai agai a fariseo amadu asaduseo lligi ganvupui ñiooquimi.

⁸ Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai, dai maitipu Diusi tllaañicarud dai ismaiibadaga oodami. Damos a fariseo vaavoitudai vllasi gomaasi cascada llmoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi.

⁹ Dai vllscatai iñacai. Tai guuquiva llmoco mamaatatuldiadami Diusi sallcamigad ismaacad vaavoitudai agai vaa vaavoidaragai ismaacad vaavoitudai a fariseo, daid icaiti.

—Idi calli maitarsoimaasi iducami siarvaavoi isñiooqui amo Diusi tllaañicarud isamo ibad llpa maitarcallagai tsvuidaga vllacagi Diusi —ascatai amamaatatuldiadami Diusi sallcamigad.

10 Dai idi aatagiara alia baacoicatadai aoodami cascada agaa tlaanadamigada sandaaru alia duaadicuitadai massoi duñiagi aPaavora, cascada ootosi agai ñiooqui sandaaru sai dadana dai vuusaidana aPaavora aoodami saagidaiñdara dai bllacaiña apamu sandaaru quidiamu.

11 Siaadiqui tucara divia Diuusi dai sonuana calquiua aPaavora dai potatadai:

—Maitiduaadicuda Paavora poduucai pasduucai calga ñioo aapi aana giñvllatar tanai Jerusaleenara poduucai ara pñiooquia agai Roomara —astatadai Diuusi.

12 Siaadiqui amoco judidíu bai dui ñiooqui dai muaa agai aPaavora. Dai poduucai bai dui sai maidalca agai cuaadagai tomali suudagi asta silascada muaa aPaavora sai Diuusi galgavia agai ismaipoduñia agai. 13 Alcalali ismaacada poduucai bai dui arvaamioma isgoo coobai. 14 Dai agai iji siaaco daraajatadai abaitaguucacamigada papaali amadu aa tlaanadamigada judidíu daida itatadai:

—Cabai dui aatama tsai maidalca ragai cuaadagai asta tsilascada muaa aPaavora sai Diuusi gargalana tsmaipoduñiagi. 15 Daidi sivi aapima amadu aa ismaacada arvaamioma tlaanadamigada judidíu aagidavurai agaa tlaanadamigada romamano sai baigovai vaaapana Paavora dai poviavar talda msai vaamioma calga maataca agai istuma dui agai. Ttai aatama soobidaca ragai maiquiaa ana ttai muaa ragai —astatadai alcalali.

16 Damos amarada Paavora silagida maí gomaasi dai ii sandaaru quidiamu dai aagida agai aPaavora. 17 Taida aPaavora vai amo sandaaru tlaanadamigada daida itatadai:

—Vaidacaiñi idi ali galli malca siaaco daja agaa tlaanadami aagidasa agai goovai amo ñiooqui —astatadai aPaavora.

18 Taida tlaanadami vaidacai siaaco daacatadai agaa tlaanadami daida itatadai:

—Paavora maisapicada giñaagidi ansai gavuapidana idi ali galli galaagidasa alidi goovai amo ñiooqui —astatadai.

19 Taida agaa tlaanadami noviaiñdara bai ali galli dai covai vaidacai daida itatadai:

—¿Tumaasi giñaagida alidi aapi? —astatadai agaa tlaanadami.

20 Taida ali galli itatadai:

—Ajudidíu cabai dui sai galaagida agai pasai sioroco bllacaiña goPaavora malca siaaco daraaja tlaanadamigada judidíu sai sioma calga maataca agai istuma dui agai. 21 Damos maitivaavoituda. Vaamioma isgoo coobai calcali assoobidaca agai voiyara dai maiquiaa ana sai muaa agai dai poduucai bai dui sai maidalca agai cuaadagai tomali suudagi asta silascada muaa sai Diuusi galgavia agai ismaipoduñia agai. Dai sivi cabai ganduuduna dai mosnara istaiya aapi —astatadai ali galli.

22 Taida agaa tlaanadami diosagi ali galli dai potatadai sai maiaagidiña tomali maadutai iscaaagidi gomaasi.

23 Taida agaa tlaanadami vaí gooca sandaaru tlaanadamigada dai tjai sai bai duuna gooca sienta sandaaru gantaataracada ajioopadami, dai vaicoobai dan baivustaama sandaaru caapayu daama ajioopadami, dai goo sienta sandaaru ismaacada vuu ajioopai lalansa sai iimana amadu aPaavora Sesareamu aida tucara tustamarra. 24 Dai gatjai ara sai bai duuna caapayu sai daitugaiña aPaavora dai tjai ara sai calgaducami talgidana agaa dunucami Pailisi. 25 Dai agaicada ootoi amo oojai dai ojiaara itatadai:

26 “GΛΛ dunucami Pailisi, aanΛ arCΛaudio Liisiasi dai aanΛ aliasi siaa gΛduutudai dai gΛviaatuldi. 27 Λjudidíu camaisapicami bΛi idi cΛli dai muua agaitadai antai maí aanΛ isgoovai arromano cascΛΔ otoma ii aanΛ Λmadu giñsandaaruga dai mΛΛ soi. 28 DΛmos aanΛ maatΛca iñΛlidadai mastuucΛΔ gπiΛrΛ vuupai cascΛΔ vaidacai aanΛ dudunucamigadΛ judidíu ampaidaragadΛamu, 29 dai mosotoma maí aanΛ masai gπiΛrΛ vuupai maivaavoitudaitai goovai viituldaragadΛ, dai mosmaitiipucata dai istuusi muaagi tomali istuusi maisagi. 30 DΛmos maí aanΛ isΛjudidíu cabai dui dai muua agai cascΛΔ antotoma gΛootosi, dai caagidi aanΛ ΛpΛ agai ismaacΛΔ gπiΛrΛ vuupai sai gaamu iimΛna dai glaagidana istuma viaaca agai goPaavora vui. MosΛcaasi”, astΛtdai oojΛrΛ.

31 TaidΛ Λsandaaru bΛi ΛPaavora tucarΛ poduucai masduucai aagidi dai bΛΛcai AntipatrisiΛrΛ uucami. 32 Siaadiqui Λsandaaru gΛntaataracΛΔ ajioopadami Λpamu dada gΛnquiiΛrΛ daidΛ Λcaapayu daama iimΛicΛΔ apiavaidaticatadai ΛPaavora. 33 Dai aΛcai SesareeΛrΛ maa Λoojai Λdunucami dai bo tΛagi ΛPaavora ΛpΛ. 34 TaidΛ Λdunucami ΛpΛga nΛnΛidi Λoojai dai gooquiΛrΛ tΛcacai ΛPaavora saaco oidacami, dai camaatΛcai isiarSiliisiΛrΛ oidacami 35 potΛtdai:

—GΛcaΛcamu aanΛ siΛΛscadΛ dadiagi agai ismaacΛΔ gπiΛrΛ gΛvuupai —astΛtdai Λdunucami.

Dai gatΛjai masai nuucadacana agΛΛ raí EroodΛsi quiidiΛrΛ.

24

1 Bo taama tasaicΛΔ ami divia Ananiiasi agai arbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidíu. Dai Λmadu iimΛitadai ΛpΛ Λmoco Λjudidíu baitΛguucacamigadΛ dai Λmai ismaacΛΔ arñiooquituldiadami agai Tértulo tΛagidu. Dai vΛascatai vuidΛrΛ guuquiva agΛΛ tΛaanΛdami dai gπiΛrΛ vuaaja agai ΛPaavora. 2 MΛtai mosvuua ΛPaavora vaidΛ ΛTértulo gπiΛrΛ vuupaimi dai potΛtdai Tértulo ΛPailisi:

—AliΛ baigarΛlidi aatΛmΛ aapi garbaitΛcΛaacamigacΛΔ aliΛ saituduga aapi cascΛΔ cΛgaΛcΛrΛ oidaga aatΛmΛ, dai vΛΛsiaacatai sioma cΛΛgadu vΛΛsi oodami vΛΛtarΛ tΛaanΛdamicatai aapi, 3 cascΛΔ sΛlicΛΔ baigarΛlidi aatΛmΛ vΛΛscatai aipaco oidacami. 4 Maisi tΛvΛpi gΛsoobida arΛlidi aatΛmΛ, cascΛΔ gΛdaanΛi aanΛ pasai garoigΛdana dai garcaΛcana laachi. 5 Moscamaí aatΛmΛ isidi cΛli arcaisi imisΛiacami gΛducami dai vΛΛsi aipaco sisioquitudai judidíu. Dai goovai arbaitΛcΛaacamigadΛ Λoodami ismaacΛΔ vaavoitudai mamaatΛtuldaragadΛ ΛSuusi Cristo NasareeΛrΛ oidacΛΔ cascΛΔ nasareno aagai agai. 6 Dai gocΛli vaapasa Λlidadai Λmoco ismaacΛΔ maitarjudidíu agΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai poduucai maisiaa duutuli goovai garquiuupaiga, tΛtai aatΛmΛ bΛi dai van cΛΛsa ragaitadai gardunucamiga vuidΛrΛ. 7 DΛmos ΛLiisiasi agΛΛ tΛaanΛdamigadΛ sandaaru anai divia dai guvucadagaicΛΔ garvoopoji. 8 DaidΛ icaiti sai siora gπiΛrΛ vuupadagi sai dadana aapi gΛΛmadu. MostΛcacañi aapi Λagi dai poduucai cΛga maatΛcamu aapi isiarvaavoi vΛΛsi ismaacΛΔ glaagidi aatΛmΛ —astΛtdai Tértulo.

9 TaidΛ Λjudidíu ismaacΛΔ ami guccatadai potΛtdai ΛpΛ sai vΛΛsi gomaasi arvaavoi. 10 Amaasi agΛΛ tΛaanΛdami sisigi ΛPaavora sai ñioocana taidΛ ΛPaavora potΛi:

—CΛga maatΛ aanΛ isaapi ardunucamigadΛ idi oodami Λqui abiaadΛrΛ cascΛΔ baigiñΛliaracΛΔ Λagi giñsoiñamu aanΛ aapi gΛvuitapi. 11 CΛga istuuidi aapi ismatiagi ismaiquia baivito baivustaama dan gooca tasai isaayi

aanΛ JerusaleenΛΓΛ dai siaa duutuda iñagai Diuusi. ¹² Dai aanΛ maivui ñioocai tomali Λmaadutai tomali maisisiolitudai aanΛ oodami ΛgΛΛ quiuupaigadΛΓΛ judidíu tomali aali quiquiuupiΛΓΛ tomali ΛmapΛCΛΓΛ JerusaleenΛΓΛ. ¹³ Idi oodami maitistutuidi isvuusaidagi tomali Λmo ñaijadami ispotΛiyagi sidΛ Λrvaavoi gomaasi istucΛΔΛ gapiΛΓΛ giñvuupai goovai. ¹⁴ DΛmos Λmo istumaasi sΛΛlicΛΔΛ gΛnaagidi aanΛ. AanΛ anΛΛgidi Diuusi Λgai vaa ismaacΛΔΛ ΛΛgidiña giñΛΛqui aaduñicarΛ. ΛΛgidi aanΛ Diuusi Λpan duucaí Λgai ismaacΛΔΛ vaavoi-tudai Suusi Cristo mamaatΛtuldaragadΛ. Λjudidíu pocaiti sai maitΛrvaavoi idi vaavoidaragai. AanΛ vaavoitudai ΛpΛ vΛasi ismaacΛΔΛ ooja MoseesacarΛ dai ismaacΛΔΛ ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. ¹⁵ AanΛ ΛpΛ vaavoitudai Λpan duucaí Λjudidíu isduduaaca agai vΛasi coidadΛ cΛΛga tuutiacΛΔΛ dai maicΛΛga tuutiacΛΔΛ ΛpΛ. ¹⁶ CascΛΔΛ gaagai aanΛ isducatai cΛΛgacΛΓΛ oidacagi dai maisiaa Λradagi Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi.

¹⁷ ChiΛΛqui uumigi sibΛaco aimΛraiña aanΛ dai Λpamu divia giñdΛvΛΛragana dai vaaapida iñagai Λoidacami tumiñsi ismaacΛΔΛ ootosi aa sibΛadΛΓΛ oidacami dai aanΛ ΛpΛ gamaquia iñagai soiñi. ¹⁸ Gomaasi ivuaadatadai aanΛ ΛgΛΛ quiuupaigadΛΓΛ judidíu aidΛsidΛ giñtΛΛ ΛΛmoco judidíu Asia dΛvΛΛriΛΓΛ oidacami. Dai casi iduitadai aanΛ istumaasi gΛaagai siduñiagi siΛΛscadΛ bai duñiagi Λmo istumaasi Diuusi ΛΛmadu poduucal isduucal garviituli MoseesacarΛ. Dai maitiipucatadai mui oodami giñΛΛmadu dai tomali maisisiocaitadai oodami. ¹⁹ Λgai vaa Asia dΛvΛΛriΛΓΛ oidacami ismaacΛΔΛ pocaiti ansai aanΛ maisiaa duutuli ΛgΛΛ quiuupai tudu gΛaagai isdadimudai dai gapiΛΓΛ giñvuajamudai tami isviaacagi Λgai Λmo istumaasi giñvui. ²⁰ MΛΛca JerusaleenΛΓΛ vaama giñcΛi Λjudidíu gΛnbaitΛguucacamiga vuidΛΓΛ. Dai sivi vai aagana idi ismaacΛΔΛ JerusaleenaiñdΛΓΛ dada sabai tΛΛ ñaijadami issoimaasi idui aanΛ. ²¹ MaatΛs pocaiti Λgai ΛpΛ issoimaasi idui aanΛ aidΛsi gΛgΛΓΛ ñioo aanΛ dai potΛi: “AanΛ anvaavoitudai coidadΛ duaacaradΛ cascΛΔΛ vaama giñcΛcΛsai aapimΛ sivi”, antΛtΛdai aanΛ —caiti Paavora.

²² ΛPailisi cacΛΛga maatΛcatadai vΛasi istumaasi ismaacΛΔΛ vaavoitudai Λgai ismaacΛΔΛ vaavoitudai Suusi Cristo cascΛΔΛ aidΛsi moscaΛ istumaasi aagai ΛPaavora camaivaamioma tΛcacai dai potΛtΛdai:

—SiΛΛscadΛ diviagi ΛgΛΛ tΛaanΛdamigadΛ sandaaru Liisiasi bai ganduiñdamu aanΛ idi ñiooqui —astΛtΛdai.

²³ DaidΛ ΛPailisi tΛjai Λmo sandaaru tΛaanΛdamigadΛ sai apianuucadacana ΛPaavora dai vΛΛscΛΓΛ dagitona saidΛ ivuaadana istumaasi ipΛliada Λgai dai dagitona ΛpΛ sai daividiña aaduñdΛ dai soicΛiña istumaasicΛΔΛ tΛgitocagi ΛPaavora.

²⁴ Dai bo chiΛΛqui tasaicΛΔΛ Λpamu divia ΛPailisi dai vaidati gΛooñiga Durusila. Λgai Λrjudíu. DaidΛ ΛPailisi ootosi ñiooqui ΛPaavora sai diviana dai aagidana Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ. ²⁵ AidΛsi Paavora agidi isducatai gΛaagai iscΛΛgacΛΓΛ oidacagi sai gΛnnuucadacana dai maisoimaasi ivuaadana, dai agidi ΛpΛ sai Λmo imidagai Diuusi ñΛida agai vΛasi oodami ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. TaidΛ ΛPailisi aidΛsi caΛ Λgai gomaasi aliΛ duaadimu daidΛ itΛtΛdai:

—ImΛdañi, ΛpΛ daamarΛ iñsiΛΛscadΛ istutiadagi nai gΛootosdagi ñiooqui —astΛtΛdai ΛPailisi.

²⁶ DaidΛ ΛPailisi povΛΛlidadai ΛpΛ siΛPaavora maquia agai tumiñsi sai dagitona isimiagi cascΛΔΛ duudatai vapaidiña Λgai dai aatagidiña. ²⁷ Dai poduucal aitu goo uumigi. Taida aayi istuigaco gatΛΛgi ΛPailisi gΛsΛΛlicamiga mΛtai dai Poolisio Festo. DaidΛ ΛPailisi ipΛlidadai iscΛΛgacΛΓΛ ñaijadagi Λjudidíu cascΛΔΛ maisapicami viaa Λgai ΛPaavora.

25

¹ TaidΛ ΔFesto aayi JudeeΔΓΔ dai baiya agai gΔSΔΔlicamiga. Dai bo vaica tΔsaicΔΔ SesareeaiñΔΓΔ tΔsai Jerusaleenamυ. ² Dai ami ΔbaitΔguucacamigadΔ papaali judidíu ΔΔmadu ΔtΔtΔaanΔdamigadΔ judidíu aagidi Festo sai Paavora ΔrgΔpiΔΓΔ caatΔcami. ³ Dai daañimi dai potΔtΔdai sai oigΔdana dai ootosana sioorΔ vυaapagi ΔPaavora ami JerusaleenΔΓΔ. Δgai cabai duitadai dai soobida agai ΔPaavora voiyΔΓΔ dai muaa agai cascΔΔ potΔtΔdai Δgai ΔFesto. ⁴ TaidΔ ΔFesto aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—Paavora maisapi SesareeΔΓΔ dai aanΔ gaamucu imia iñΔlidi chiΔΔqui tΔsaicΔΔ, ⁵ cascΔΔ aapimΔ mΔsmaacΔΔ viaa sΔΔlicami gΔaagai mΔsgíñoidagi Sesareeamυ. Dai siΔ Paavora Δrsoimaasi iducami ami istutuidi aapimΔ isgΔpiΔΓΔ vυaajagi —astΔtΔdai Festo.

⁶ DaidΔ ΔFesto anaasi JerusaleenΔΓΔ vii parΔ mamacova tasai dai Δpamu ii Sesareeamυ dai siaadiqui vaa dudunucami quiidiΔΓΔ siaaco gatΔaanΔda agai Δgai dai gatΔjai mΔsai vυaapana ΔPaavora. ⁷ AidΔsi ΔPaavora vaa ami taidΔ Δjudidíu ismaacΔΔ dada JerusaleenaiñΔΓΔ miaadΔΓΔ guuquiva dai gΔpiΔΓΔ vuupaimi sai naana maasi idui aliΔ soimaascami. DΔmos maitiipucatadai tomali Δmo nΔijadami. ⁸ TaidΔ ΔPaavora cΔquiva dai Δgi gΔsoiña agai dai pocaiti:

—AanΔ gia maisoimaasi ivueeyi sΔΔlicamigadΔ judidíu vui tomali ΔgΔΔ quiuupaigadΔ judidíu vui, tomali ΔbaitΔcΔaacamigadΔ romamano vui —astΔtΔdai ΔPaavora.

⁹ VaidΔ ΔFesto ipΔlidadai iscΔΔgacΔΓΔ nΔijadagi Δjudidíu cascΔΔ itΔtΔdai Δgai ΔPaavora:

—¿ImiapΔsi Δlidi Jerusaleenamυ nai mΔΔca gΔtΔcaca naana maasi istumaasi dai nΔidamυ aanΔ isgΔpiΔΓ gΔduñi ischo ΔpΔ? —astΔtΔdai ΔFesto.

¹⁰ TaidΔ ΔPaavora aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—Tamian cΔΔca siaaco gatΔaanΔi dudunucami ismaacΔΔ daraasai ΔbaitΔcΔaacamigadΔ romamano dai tami Δgai mΔsiaaco istutuidi isgiñtΔcacagi. CΔΔga maata aapi iñsaana maitivueeyi tomali Δmo istumaasi soimaascami Δjudidíu vui. ¹¹ SiΔduñiada Δrvaavoica issoimaasi idui aanΔ mΔscascΔΔ giñmυaa Δliada tomamΔs giñmυaa. Dai ismaitΔrvaavoicagi gomaasi istumaasi gΔpiΔΓΔ giñvuupai tomali Δmaadutai maiviaa sΔΔlicami isgiñtΔgidagi Δjudidíu. AanΔ ipΔlidi mΔsvaama giñcΔΔsagi ΔgΔΔ baitΔcΔaacamigadΔ romamano vuidΔΓΔ —astΔtΔdai ΔPaavora.

¹² TaidΔ ΔFesto gaaataga ΔΔmadu gΔmaacadamiga ñiooqui daida aa noragi ΔPaavora daidΔ itΔtΔdai:

—Capocaiti aapi pΔsaidΔ ipΔlidi isgΔtΔcacagi ΔgΔΔ baitΔcΔaacami Δgai ΔΔmadu tudu imimυ aapi —astΔtΔdai.

¹³ Cadaivunucai chiΔΔqui tasai tai ii Δmai raí ΔΔmadu ooñigadΔ Berenisa Sesareeamυ dai viaatulda agai Festo. ¹⁴ Dai anaasi daraaja bai tΔvΔpi taidΔ Δraí Festo aagidi Agilipo sai maisaca Δmo cΔΔli Paavora tΔΔgiducami dai potΔtΔdai:

—Govaa cΔΔli ΔrΔgai ismaacΔΔ maisapicami viaa ΔPailisi. ¹⁵ AidΔsi JerusaleenΔΓΔ daacatadai aanΔ taidΔ ΔbaitΔcΔaacamigadΔ papaali ΔΔmadu ΔtΔtΔaanΔdamigadΔ judidíu giñaagidi sai Paavora ΔrgΔpiΔΓΔ caatΔcami dai giñaagidi ansai gatΔaanΔna muaragai. ¹⁶ Antai aanΔ aa noragi dai potΔtΔdai sai ΔdudunucamigadΔ romamano maita maacai oigaragai ismυaagi Δmo gΔpiΔΓΔ caatΔcami asta siΔascadΔ vupuidΔΓΔ guuquiva ΔgΔpiΔΓΔ caatΔcadΔ

ΛΛmadu ismaacαδλ γαριαρλ vuupai, dai poduucai αγαριαρλ caatαδλ λλgi istutuidi isgαsoiñagi. ¹⁷ Cascαδλ aidαsi dada αγai mainαnαra aanλ vaamioma mossiaadiqui vaa aanλ dudunucami quiidiαρλ dai gatλjai aanλ mαsai vuaa-pana αcαλλi. ¹⁸ Dαmos αγai ismaacαδλ dada dai γαριαρλ vuaaja αγai maigαριαρλ vuaa tomali αmo istumaasi poduucai isduucai tαtαgitoitadai aanλ. ¹⁹ Mosαcaasi ismaacαδλ aagaitadai αγai mosααgi γανvaavoidaraga sai Paavora maisiaa duutuli vaavoidaragαδλ judidíu. Dai mosaagaitadai λαρλ αcαλ Suusi ismaacαδλ camuu sai Paavora pocaiti sai duaaca. ²⁰ Dai camaimaí aanλ isducatai iduñiagi αmo istumaasi pomaasi, dai tαcacai aanλ λPaavora sabai imia λlidi Jerusaleenamu ansai mααca tαcacana aanλ go-μαasi. ²¹ Dαmos αγai ipλlidi mαsvan cααsagi αγαλ baitαcαaacami Augusto vuidαρλ, cascαδλ gatλjai aanλ mαsai apiamaisacana asta siααscαδλ istui aanλ isootosdagi αγαλ baitαcαaacami —astαtαdai Festo.

²² Taidλ λAgilipo potαtαdai Festo:

—Aanλ λαρλ caαca iñλlidi αcαλλi —astαtαdai λAgilipo.

Taidλ λFesto aa noragi daidλ itαtαdai:

—Sioroco caαcamu aapi —astαtαdai Festo.

²³ Dai siaadiqui aidαsi aayi Agilipo λΛmadu Berenisa dai dudunucami quiidiαρλ vaapa dai γαγαρ raí gantuidigi. Dai αγai λΛmadu iimαitadai λαρλ λbaitαguucacamigαδλ sandaarυ dai λvaamioma tαtαaanλdami Sesareeαρλ. Taidλ λFesto gatλjai mαsai vuaapana λPaavora ²⁴ dai potαi:

—Aapi γαλ raí Agilipo dai vαasi cαcαλλi ismaacαδλ tanai γαρλΛmadu γανampagi, tami nλidi aapimλ idi cαλλi. Idi αραγai ismaacαδλ γαριαρλ vuupai muidutai λjudidíu vαasi λpanααsi Jerusaleenαρλ siααsi tanai Sesareeαρλ dai maidagitocai giñaaγidi sai idi cαλλi casi γααagai ismuquiagi. ²⁵ Dαmos aanλ polidi istiipu istuusi muaagi. Dai λλgi goovai ipλli mαsvan cααsagi αγαλ baitαcαaacami Augusto vuidαρλ, cascαδλ capoduucai tαgito aanλ iñsiootosdagi. ²⁶ Dai aanλ maimaatλ istumaasi oojidagi λbaitαcαaacami cascαδλ gatλjai aanλ mαsai vuaapana tami aapimλ γανvuitapi. Sioma cααga aapicαδλ raí Agilipo pai aapi tαcaca istuma dui goovai dai poduucai viaacamu aanλ istumaasi oojidagi αγαλ baitαcαaacami. ²⁷ Aliλ vuuirugami λlidi aanλ ismosapiadu-ucai ootosagi αmo maisapicami dai maiagidagi mαstuisi γαριαρλ vuupai —astαtαdai Festo.

26

¹ Taidλ Agilipo potαtαdai Paavora:

—Casi istutuidi aapi isñiooquiagi λλgi γανvααtarλ —astαtαdai Agilipo.

Taidλ λPaavora vañigi γανovi dai γααagacai ñioo dai pocaiti:

² —Aliλ baigiñλlidi aanλ istutuiditai isgαλΛmadu gaaatagagi aapi raí. Dai giñsoiñagi vαasiaαcatai istumaasi γαριαρλ giñvuupai λjudidíu. ³ Dai cααga maatλ aapi λαρλ vαasi viituldaragαδλ judidíu dai vαasi tαstuucαδλ γαρvupui ñioocaiña, cascαδλ γαdaanλi aanλ pasai maioojodaitai giñcaαcana.

⁴ Vαasi λjudidíu maatλ isducatai oidacatadai aanλ aliducatai abiaadarλ λλgi αγai saagida giñdαvααragana dai Jerusaleenαρλ. ⁵ Dai maatλ vαasi isgααlicatai abiaadarλ αρfariseo aanλ. Gomaα fariseo vaamioma cααga λλgidi judidíu vaavoidaragαδλ. Dai vαasi λjudidíu cααga istutuidi isaagagi vαasi gomaasi isipλliadagi. ⁶ Dai Diuusi bai λλqui aγidi γαρλλqui aaduñicarυ sai duduaacalda αγai coidαδλ nai aanλ vaavoitudai gomaasi cascαδλ γαριαρλ giñvuupai sivi. ⁷ Dai vαasi αcαjiudadλ λbaivustaama dan gooca cαcαλλi maamarαδλ

²⁴ Mospotai Paavora aagi gasoicitai, taidi Festo gagara ñioo daidi itadai: —Vuiirutupati qui aapi Paavora. Mosasi mamaatarai aapi cascada cavui-irutu —astadai Festo.

²⁵ Damos Paavora aa noragi daidi itadai:

—Maitant vuiirutu aanai baiyoma goovai ismaacada aagai aanai sallizada arvaavoi. ²⁶ Tami daja gorai Agilipo dai goovai calaga maata vasi gomaasi cascada maiduaadicutai aagai aanai goovai vuitapi. Aana sallizada vaavoitudai isgoovai calaga maata vasi gomaasi. Goovai maitaramo istumaasi astoquicami. ²⁷ Rai Agilipo, ¿vaavoitudaipasi aapi ismaacada aagai Diuusi ñiñoquituldiadamigada? Calaga maata aana isvaavoitudai aapi —astadai Paavora.

²⁸ Taidi Agilipo potadai:

—Moschilqui ñiooquizada baitoma giñvaavoituli aapi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami —astadai Agilipo.

²⁹ Taidi Paavora potadai:

—Chilqui ismuicada daanada inlidi aana Diuusi sai maisiu mosaca aapi vaavoitudadana isducatai vaavoitudai aana mosvascatai ismaacada giñcaal sivi poduucai vaavoitudadana ara, damos maivuupulicagi cadeenacada giñpan duucai —ascati Paavora.

³⁰ Aidasi potai Paavora calquiva rai amadu Festo amadu Berenisa amadu vascatai ismaacada ami daraajatadai. ³¹ Dai covai iji dai aagi gaaataga agai dai pocaiti:

—Idi cali maitarsoimaasi iducami maitipu mastuisi muaagi, tomali maitaagai ismaisapica goovai —ascati.

³² Taidi Agilipo potadai Festo:

—Idi cali calaga baigacamudai masdagituagi ismaipotimudai goovai saidi ipalidi masvan calasagi gala baitacaacami vuidara —astadai.

27

¹ Aidasi povanalli agai isgarootosagi Italiamu matai tlagi Paavora amadu agaa maamaisapicada amo taanadamigada sandaaru Julio tlagiducami. Agai artaanadamigada sandaarugada gala baitacaacami Augusto. ² Dai taltasai aatama amo vaarcuara ismaacada arAdaramitara oidacami dai casi arimadamicatadai muiyapara Asia. Dai Aristarco groiditadai ara, agai Tesalonicara oidaga. ³ Siaadico Sidoonara garuuli aatama. Dai Julio calgacara naidi Paavora dai dagito sai mala naidana gaaduñi. Daidi laaduñda baiganliaracada miaadagi tai ami galbasi agai. ⁴ Avarcu vvalicada aimarai. Dai abiaadara iimacai garvuidara vustaimi vvali cascada Sipili labagi dagavusai aatama. Agai aramapacara sicolimadicami suudagi. ⁵ Dai dagavunucai aatama gala suudagi Silisia abaana dai Panfilia abaana salli dai Mirilara aayi Lisia davarilara.

⁶ Tai ami taanadamigada sandaaru tla amai vaarcu Alijandliaiñdara imadami dai Italia amaco imatadai. Dai ami gartaltitu tasai apiaimña.

⁷ Bai mui tasai moscaal duucai iimai aatama dai alia sijaitai aayi Ganido abaana. Vai quiaa garvuidara vustai vvali cascada dagavusai aatama Salomoni dai Clieta labagi salli iji. Agai aramapacara sicolimadicami suudagi.

⁸ Dai apiaquiaa sijaitai iimai Clieta abaana aayi aatama amapacara siaaco Calaga Uuliñacarui tlagidu Lasea abaana.

⁹ Camui tasai apadui tasi mosiimaitadai dai camiaadimi toomoco cascada aliasi arduaadimudagai isapiaiimadagi, cascada Paavora maa ñiooqui, ¹⁰ dai potatadai:

—Cacalli aan polidi isgarimidaga aliasi arduaadimudagaica agai dai siaa gaduunimu siasi govaarcu moducau cusuvida, dai asta aatama istutuidi iscoiyagi —astatadai Paavora.

¹¹ Damos asandaaru tlaandamigada vaamioma lagi avaarcu soigacami dai avaarcu tlaandamigada siapaavora. ¹² Dai ami maicagaducata dai isdaivuñdagi toomoco dai baitoma vascatai povanlidadai issioma arcagagai isiimiagi abiaadara dai nada agai sabaig istuidacai ana Peñisiara dai ami daivuñdagi toomoco. Ami aramai mapacara siaaco gugucui vaarcu Calieta davarara. Dai ami maisi aajai avalli.

¹³ Calva apamu maisi cavami sur amacoaiñdara vai cascada povanlidadai agai issistutuidi isapiaiimadagi. Ttai iji dai Calieta davararai abaana salli iimai. ¹⁴ Damos otoma alia cavami va davarari amadara. ¹⁵ Dai gaa suudagi amaco garnuituscai. Dai camaitardagito tsbaitaaco iimiagi cascada mosdagito agai sai garbacaña. ¹⁶ Dai mapacara sicolimadi suudagi Calauda tagidu ttai labagi dagavusai aatama. Dai alia sijaita tsagi aatama aali vaarcu ismaacada tvaimaticatadai avaarcu gaducada. ¹⁷ Aidatasi cacaga vuu aali vaarcu gooquira gagar tataropiñdicada vuu gaa vaarcu sai maisiaa gaduuna. Dai duduaadicuitadai aatama isgarbaquiagi avalli Silite amacoga siaaco oidaga oorai duupiacami cascada tvañi aatama licuusi ismaacada acada nuituscai avalli avaarcu. Dai mosapiaducai dagito aatama sai garbacaña avalli. ¹⁸ Dai siaadico apiaquiaa alia cavami vustai avalli cascada gaa suudagi arana suuligaimi agai cuadagai sai maisi vatatugaiña avaarcu dai camaidupiquidana suudara. ¹⁹ Dai gansiaadico vascatai aatama suudara suuli vasi istumaasi oidacata dai vaarcu arana. ²⁰ Dai catavapi apadui tasi mainidi tasai tomali sisiaavugai. Dai alia cavami avarai quiaa cascada camaitagitocatadai aatama isvuvaquiagi.

²¹ Dai catavapi apadui tasi maitacueeyi aatama taida paavora caquiva vascatai saagida daida itai:

—Cacalli sioma arcagaicamudai isgiñagidamudai aapima dai maivuvaquimudai Calietaiñdara simaisoi gaduunimudai govaarcu dai tomali aatama maisoimaa taatamudai dai maisiaa gaduunimudai mosacqui istumaasi. ²² Dai sivi aan ganaagidi masai maisoiganlidiña. Tomali amaadutai aapima maimuquiaa agai. Tomasi govaarcu siaa gadi. ²³ Aan ardiusi marada dai agidi aan, dai tucara ta aan amo diusi taañicaruda ²⁴ vai povaiñttadai: “Paavora maitiduaadicuda viaapa isvuidara caquivagi gaa baitacaacamigada romamano. Cascada aapi amadu vascatai ismaacada gammadu iimai calgacara vuvaquia agai”, iñttadai adiusi taañicaruda. ²⁵ Cascada baigavar ganliada aapima vascatai. Aan gia vaavoitudai diusi dai calga maata aan ispovai gaduñia agai isducatai giñaagidi adiusi taañicaruda. ²⁶ Saa gaduunimu govaarcu dai aatama mapacara sicolimadicamiara suudagi viimu —astatadai Paavora.

²⁷ Dai cagooca caldi gaa suudara iimaitadai aatama dai Adliana iimaitadai aatama gaa tucara vai aipaco garbaa ajioopai avalli. Dai ran tucara maata ta agai ismaacada nuucati avaarcu iscayoga aayi davarai. ²⁸ Dai apavi agai suudagi saa tuucavaga saida aramo coobai dan baivustaama dan naadami metro dai baitaquioma apamu apavi sai casi aramo coobai dan cuvaracami metro. ²⁹ Dai agai duduaadicuitadai isvaarcu galgaviagi

ojooidai gaa suudagi ugidiana cascada gooquiamadara avaarcu taaapañi maacova gagar vapaiñomi vapatacami suudara sai caquivana. Dai aliñi ipaliditadai isotoma masiagi. ³⁰ Dai lamoco agai ismaacada nuucati avaarcu vuvaquia aliditadai avaarcuaiñdara cascada catavañdimi ali vaarcu suudara, duucami istuvaña agadagi agagar vapaiñomi vapatacada baitadara. ³¹ Damos Paavora aagidi gaa taaanadamigada sandaaru lamadu sandaaru dai potadai:

—Ismaiviyagi idi calali vaarcuara aapima maitistuidimu iscalgacara vuvaquiagi —astadai Paavora.

³² Taida sandaaru iquiaca ali vaarcu taataropiñdada dai dagito sai suudara gaaana.

³³ Dai sialimada Paavora daañimi vascatai saida ugaana dai potadai: —Caaayi gooca caldi ismaicaga gacueeyi aapima nuucaticatai govaarcu. ³⁴ Gandaani aana masai ugaana tomasi laachi. Aliñi gaaagai isgaugiagi dai calgacara vuvaquiagi. Maitavar vuam anliada tomali maadutai maitasiaduñimu —astadai Paavora.

³⁵ Dai mospotai dai bai amo paana dai gamamagi vascatai vuitapi dai saasarai dai gauu. ³⁶ Dai vascatai bai ganali dai gauu ara. ³⁷ Vascatai aatama argoo sientu dan vaicoobai dan baivustaama dan naadamicatadai vaarcuara. ³⁸ Dai aidasi gauu vascatai gaa suudara suuli taligi ismaacada baivito sai vaamioma maivaaatuna avaarcu.

³⁹ Dai aidasi camaasi anuucadacami vaarcu camaimai tasiaaco daraajatadai. Damos naidi agai amo aqui maasi dai ooraga ugidiana dai ami imituda agaitadai avaarcu isistuidiagi. ⁴⁰ Dai iquiaca agagar taataropiñdada agagar vapaiñomi vapatacada ismaacada cala calalai avaarcu dai anaasi suudara viaa. Dai uupai taataropiñdi ismaacada cala vupurai tavla ismaacada cala imitudai agai avaarcu sijacoga ipaliadagi. Dai vañigi gaa icuusi baitadara saida avaaali imitudana davarri amacoga. Daida avaarcu davarri amacoga imimi. ⁴¹ Dai todian duucai aayi amapacara siaacoga goocapadara imai suudagi dai ooratana sai baitadara dai anaasi vii dai camaitistui isoiñiagi dai gooquiamadara cataataquimi guvuacatai suudagi. ⁴² Vaida sandaaru cooda agaitadai amaamaisapicada sai maicalgacara vuvacana susuligidatai suudara dai noonoigana. ⁴³ Damos gaa taaanadami calgacara vuusaida aliditadai Paavora cascada maidagito mascoodagi. Dai tajai vascatai ismaacada susuligicui sai araga suudara suuligana dai ana davarrai. ⁴⁴ Sai agaa tavla daama iimana siara laalachi vaarcu oomiquigada daama. Dai poduucai vascatai calgacara aayi davarrai.

28

¹ Dai calgacara vuvacalai mai aatama isami sicolimadicara suudagi Malta talgidu. ² Dai ami oidacami calga tuutuiga. Dai alia lapidicatadai dai duucui cascada gaaipi ganai agai dai garmiaadagi tasai garuucadana. ³ Taida Paavora vui chilalqui cuaagi gaquidai dai taiyara tuaajaimi tai vuusai amo cooyi cuaagiaiñdara toñdakai dai noviana bai Paavora. ⁴ Aidasi taa aoodami isnoviaiñdara sagigi cooyi aipaco ganaagidimi daida icaiti:

—Idi cali gia sallicada argamuaacami. Tomasi calgacara vuusai goovai suudagiaiñdara vascara Diusi maidagitomu isoidaca goovai —ascaiti aoidacami.

⁵ Taida Paavora taiyara gigigi ganovi sai gaaana cooyi dai maitasiadi. ⁶ Vascatai naracatadai isvaiguuguagi siara todian duucai muquiaagi. Dai

catavapi nanracadatai tai maitasiadi tai cascada vascatai ama duucaigantatagito dai pocaiti sai Paavora aramo diuusi.

⁷ Dai maisi malacasi abiaadara oidacata dai agaa tlaanadami Maltara. Agai Puvulio tlagidu. Agai calaga garmiaadagi tati sioma daraaja aatama vaica tasai anaasi. ⁸ Vaida Puvulio oogada cococatada dai caatcatada oiditai toñdagai dai arai bitavigai. Taida Paavora dividamu dai apaga gamamagi dai daama darai ganoonovi tai agai dueeyi. ⁹ Dai aidasi capovadi tai agaa cococoidada ismaacada anaasi Maltara oidacata dai dada dai vasi dudueeyi. ¹⁰ Dai aliasi garsiaa duutuli dai gooquira aidasi caiimia ragaitada garma agai vasiaacatai istumaasi gaagai voiyara.

¹¹ Dai cavaica masaada dai daraaja aatama Maltara daida tlatasai amo vaarcura ismaacada anaasi daivuntu toomoco. Avarcu Alejandriaiñdara divia dai Cocotai tlagidu. ¹² Dai aayi aatama Siracuusiana dai ami daraaja vaica tasai. ¹³ Dai abiaadara apiaimai aatama davarai sonuana daida aayi Rejira. Dai siaadico cacalaga avai dai gargoquiamadara vustai avalli, dai gan siaadiqui aayi aatama Puteolira. ¹⁴ Dai ami tla aatama chiqui vaavoitudadami tai agai garvai tasi amadu daraajana amo acaldi. Dai gooquira abiaadara iji aatama Roomamu. ¹⁵ Aidasi mai garaaduni Roomara tsaajimi, vuvaja dai voiyara garaayi. Dai Apiporara tlagidu amapacara tai ami garaayi amoco dai aa garaayi siaaco Vaica Tavernasi tlagidu. Taida Paavora alia baigalli tagacai dai siaa duutuli Diuusi. ¹⁶ Dai aidasi aayi Roomara taida agaa tlaanadamigada sandaaru tagi amaamaisapicada mai sandaaru tlaanadamigada. Dai Paavora gia dagito sai covai oidacana amadu amo sandaaru ismaacada nuucada.

¹⁷ Dai bo vaica tasaicada Paavora ootosi ñiooqui abaitaguucacamigada judidiu sai ganampaidana. Dai aidasi casi ganampagi agai taida Paavora ñiooqui dai potadai:

—Giñaaduni, tomasi maitistuma dui aanai judidiu vui tomali garraqui aduñicarv viituldaragada vui taida judidiu vascara giñtagi romamano Jerusaleenara, dai vaama giñcai. ¹⁸ Taida tlaanadami maita tomali amo soimaascami istuisida giñmuaagi cascada giñdagitua aliditadai. ¹⁹ Damos judidiu vui baacoi dai viaacata dai aanai ispotadagi sai agaa baitacacacamigada romamano giñcacana, tomasi maiviaa aanai istuisida gpirara vuupadagi giñaaduni. ²⁰ Cascada ganvai aanai sivi dai gannida inagai dai gnaatagida inagai. Aanai anvaavoitudai ganpan duuca amadu vasi garaaduni judidiu islaqui abiaadara Diuusi pocaiti sai ootosa agai amo calgacara vuviadami dai vaavoitudai aanai vasi isDiuusi duduaacalda agai coidada cascada vuli aanai idi cadeenacada —astadai Paavora.

²¹ Tai agai potadai:

—Tami maididivai tomali amo oojai Judeeaiñdara isgaagadagi aapi, tomali maadutai garaaduni judidiu ismaacada daivai malacalara maitraagidiña tomali amo istumaasi soimaasi aapi gavui. ²² Cal maata aatama istomasiaacoga ñioquidiña oodami idi utuducada vaavoidaragai cascada amo imidagai gacaaca aralidi aatama pasiallidi aapi —astadai judidiu.

²³ Dai poduca tu du bai dui istuigaco ganampaidagi. Dai aidasi aayi istuigaco bai dui agai tai ganampagi mui oodami ami siaaco guulifacata dai Paavora. Tai agai ñiooqui quiamoco abiaadara urunoco uucami. Dai aagidi isducatai Diuusi soicai oodami sai calgacara oidacana Paavora aagidi

ismaac^{ad} ooja Moseesacaru ^{am}madu aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^{ad} dai gomaasic^{ad} ip^{al}lidadai isvaavoituldagi isSuusi ^{arc}agac^{ar} vuviadami.

²⁴ Dai ^{am}moco vaavoitu ismaac^{ad} aagidi ^{ap}Paavora dai aa gia maivaavoitu.

²⁵ Dai mai^{am}o t^{ag}itoidagai viaacatadai dai iimimi. Taid^{ad} ^{ap}Paavora pot^{ad}dai:

—Alia^{si} ^{ar}vaavoi ismaac^{ad} aagidi Diuusi ñiooquituldiadamigad^{ad} Isaía g^{ar}qui aaduñicaru. ^{ag}ai aagidiña istumaasi Diuusi Ib^{ad} aagidiña ismaac^{ad} pocaiti:

²⁶ Im^{ad}añi aapi dai pot^{ad}da ^{oo}dami:

Ca^{cam}u aapim^{ad} dai maimaat^{ad} ca^{cam}u.

N^{ai}jadamu aapim^{ad} dai maimaat^{ad} n^{ai}jadamu ducami iscuupicagi g^{an}vuupuji.

²⁷ Mait^{ant}gito ca^{ad} aapim^{ad}.

Main^{ai}jada ^{al}idi aapim^{ad} tomali maica^{ca} ^{al}idi,

Tomali mai^{am} duucaⁱ g^{ant}t^{ag}itua ^{al}idi iñsa^{an} ^{ca}agac^{ar} g^{an}vuvaidana.

Ascaiti Diuusi Ib^{ad} Isaía sai pot^{ad}na. ²⁸ Ip^{al}idi aana m^{as}maat^{ac}agi —ascaiti Paavora—, sai sivi bait^{qui} ismaac^{ad} mait^{ar}judidíu viaacamu isducatai maatiagi isDiuusi ^{ca}agac^{ar} vuvaida ^{al}idi ^{ag}ai ^{ap} dai ^{ag}ai gia ^{ca}ga g^{ant}gito ca^{cam}u —ascaiti Paavora.

²⁹ Aid^{si} pot^{ai} ^{ap}Paavora taid^{ad} ^{aj}judidíu iji dai aipaco g^{ana}atagidimi.

³⁰ Taid^{ad} ^{ap}Paavora anaasi vii gooca uumigi ^{am}o qui rentagidicami^{ar}. Dai ami miaad^{ag}idiña v^{as}catai si^{oor} daividiña. ³¹ Tomali ^{ama}dutai maidaidiña isgaaagiada ^{ag}ai isDiuusi soic^{ai} oodami sai ^{ca}agac^{ar} oidacana dai isSuusi Cristo ^{arc}agac^{ar} vuviadami casc^{ad} maiduaadicuitai gaaagidiña ^{ag}ai gomaasi.

Mos^{ca}asi.

Idi oojai ooji Paavora Λ vaavoitudadami Room Λ r Λ oidacami

¹ Aan Λ Λ rPaavora Suusi Cristo piooñigada Λ . Dai g Λ noojidi aan Λ aapim Λ vaavoitudadami Room Λ r Λ oidacami. Diuusi giñmaa s Λ allicami ansaid Λ Λ rootosicamicana aan Λ dai Λ covai giñvusaitu ansaid Λ gaaagidiña aan Λ sai Diuusi c Λ agac Λ r Λ gavuvaidi.

² Λ lquioma Diuusi ñiñiooquituldiadamigada Λ ooja Diuusi ñiooquid Λ r Λ sai Diuusi aagai sai poduucai Λ r Λ duñia agaitadai. ³ Λ gai aagai sai divia agai g Λ r Λ aan Λ damiga Suusi Cristo Diuusi marada Λ ismac Λ da t Λ vai t Λ vaagiañda Λ r Λ . Λ gai oodami duucai vuusai daida Λ Λ r Λ r Λ ai Davicar Λ u cajiudad Λ . ⁴ Suusi Cristo muu dai Λ pamu duaaca coidada Λ saagidañda Λ r Λ . Gomaasic Λ da c Λ aga g Λ maí iss Λ allic Λ da Λ rDiuusi marada Λ dai viaa guvucadagai dai tomali Λ mo imidagai maisoimaasi idui. ⁵ Cristo c Λ agac Λ r Λ giññ Λ idi casc Λ da giñaagidi ansaid Λ Λ rootosicamicana aan Λ , Diuusi ip Λ li casc Λ da. Dai giñootoi Λ gai ansaid Λ gaaagidiña Diuusi ñiooquida Λ sai poduucai v Λ asi naana maasi oodami saagida oidacana sioora Λ vaavoitudadagi dai Λ agiadagi. ⁶ Dai aapim Λ Λ r Λ mo oodami ismaac Λ da Diuusi Λ covai vuvaitu m Λ said Λ Λ rmamaat Λ r Λ damigada Λ cana Suusi Cristo.

⁷ Diuusi g Λ noig Λ dai daida Λ Λ covai g Λ nvuvaitu m Λ said Λ Λ rmaamarada Λ cana. Aan Λ ip Λ lidi isDiuusi g Λ rooga Λ madu g Λ r Λ aan Λ damiga Suusi Cristo c Λ agac Λ r Λ g Λ nn Λ ijadagi dai g Λ niib Λ studacan taadacagi.

⁸ Suusi Cristo c Λ agac Λ r Λ giñvusaitu casc Λ da viaa aan Λ s Λ allicami isñioocadagi Diuusi Λ madu. Dai aagidi aan Λ Diuusi isalia Λ baigiñ Λ lidi aan Λ v Λ asi aapim Λ c Λ da. Tomasiaaco siaaco aim Λ r Λ ai aan Λ g Λ aagai g Λ nvavoidaraga casc Λ da. ⁹ Aan Λ ivueeyi Diuusi aa duiñdad Λ v Λ asi giñguvucadagac Λ da maioo-jodaitai gaaagidi aan Λ isSuusi Cristo Diuusi marada Λ Λ r Λ c Λ agac Λ r Λ vuviadami. Diuusi c Λ l maata iñsaana Λ aliasi g Λ ntat Λ gitoi v Λ asc Λ r Λ siuu duucu gamamadadagi. ¹⁰ Λ lqui abiaad Λ r Λ daana Λ i aan Λ Diuusi sai giñmaacana oigaragai is Λ gai ip Λ liadagi sai aan Λ istuidana ism Λ aca g Λ ndividagi. ¹¹ G Λ nn Λ ida iñ Λ lidi aan Λ , dai vaamioma g Λ nsoiña iñ Λ lidi mai vaamioma c Λ aga oidaca isducatai Diuusi ip Λ lidi mai vaamioma c Λ aga vaavoituda aapim Λ . ¹² Si Λ ascada Λ n Λ ida aan Λ m Λ s Λ l c Λ aga vaavoitudai aapim Λ dai aapim Λ n Λ ida si Λ l c Λ aga vaavoitudai aan Λ aipaco baig Λ r Λ liatudamu aat Λ m Λ .

¹³ Giñaaduñi aan Λ ip Λ lidi ismaat Λ ca aapim Λ ismuyyoco imidagai g Λ nn Λ idamua iñ Λ lidiña aan Λ d Λ mos maiquia istui. Aan Λ ip Λ lidi ismuidutai aapim Λ Room Λ r Λ oidacami vaavoitudagi Suusi Cristo dai Λ agiadagi Λ pan duucai sib Λ acoga oidacami siaaco gaaagidiña aan Λ Diuusi ñiooquida Λ Λ r Λ , casc Λ da imia iñ Λ lidi aan Λ dai g Λ nn Λ ida iñ Λ lidi. ¹⁴ Aan Λ viaa isaagidagi Diuusi ñiooquida Λ Λ giliego dai aa Λ ma maasi ñioocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. ¹⁵ Poduucai Λ r Λ s Λ allic Λ da ip Λ lidi aan Λ isg Λ naagidagi aapim Λ Room Λ r Λ oidacami isSuusi Cristo Λ r Λ c Λ agac Λ r Λ vuviadami.

¹⁶ Aan Λ maisiaa Λ r Λ ai isgaaagiadagi isSuusi Cristo Λ r Λ c Λ agac Λ r Λ vuviadami. Si Λ ascada Λ gaaagiadagi aan Λ gomaasi v Λ ascatai sioora Λ vaavoitudai c Λ agac Λ r Λ vuvacai Diuusi guvucadada Λ c Λ da. Λ r Λ aga Diuusi ñiooquida Λ Λ r Λ judid Λ u v Λ atar Λ catadai d Λ mos sivi Λ r Λ v Λ ascatai v Λ atar Λ . ¹⁷ Diuusi ñiooquid Λ r Λ aagai sai sioora Λ vaavoitudagi isSuusi Cristo Λ r Λ c Λ agac Λ r Λ vuviadami Diuusi

cΛΛgacΛΓΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ΛΛquioma poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai pocaiti: “SioorΛ vaavoitudagi Diuusi, Diuusi cΛΛgacΛΓΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai Λgai vΛΛscΛΓΛ oidacamu Diuusi ΛΛmadu”.

18 CΛΛga gΛmaatΛ isDiuusi aliΛ soimaa taatamituldi vΛΛsi soimaasi ivuaadami. Λgai soimaasi ivueeyi dai poduucai maidadagitoi aa isvaavoitudagi istumaasi Λrvaavoi. 19-20 Λsoimaasi ivuaadami cΛΛga maatΛ isoidaga Diuusi. TomasioorΛ nΛidi vΛΛsi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucai cΛΛ maatΛ isoidaga Diuusi tomasi mainΛidi oodami Diuusi. AidΛsi abiaadΛrΛ Diuusi idui oidigi cΛΛga gΛmaatΛ isoidaga Diuusi, dai isΛgai tomastuigaco viaa guvucadagai, cascΛdΛ Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Λgai Λgi ΛrduniδΛ isDiuusi soimaasi taatatuldagi. 21 Tomasi cΛΛga maatΛ Λsoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi vΛΛscΛΓΛ maisiaa duutudaiña isducatai gΛaagai, tomali maipocaitiña Λgai sai baigΛnΛlidi DiuusicΛdΛ. Baiyoma Λgai tΛtΛgitoi istumaasi maicΛcΛΛgaducami dai vaamioma maimaatΛ caΛcana istumaasi cΛcΛΛgaducami. 22 Tomasi polidi Λgai isaliΛ sastuduga dΛmos vaamioma vupuiirutu. 23 Dai Λgai gΛaagai isiaa duutuadagi Diuusi ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga dai vΛΛscΛΓΛ maisiaa duutudai baiyoma idui Λgai momoono uusicΛdΛ dai ojoodaicΛdΛ Λpa maasi oodami, dai Λpa maasi ujuurugi, dai Λpa maasi cΛcΛisi, dai Λpa maasi coocoyi, dai siaa duutudaiña poliditai isΛgai Λrdidiuusi.

24 CascΛdΛ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Λgai dai dagito saidΛ ivuaadana Λgai istumaasi sigal nanaascami istumaasi Λgi Λgai ipΛli isivuaadagi, dai sai googosi gΛnducamicana. 25 Λgai maivaavoitudai istumaasi aagai Diuusi tomasi cΛΛ maatΛcatadai isiΛrvaavoi. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitΛrvaavoi. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai coocoyi, dΛmos Λoodami idui moonoo ismaacΛdΛ Λpa maasi oodami dai ujuurugi dai coocoyi dai siaa duutudaiña. Dai maisiaa duutudaiña Diuusi sioorΛ aliΛsi gΛaagai issiaa duutuadagi vΛΛscΛΓΛ.

26 CascΛdΛ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Λgai dai dagito sai googosi gΛnducamicana. Asta ooqui dagito cΛcΛli dai Λgi googosi gΛnducamicana. 27 Dai cΛcΛli Λgi poduucai ivueeyi ΛpΛ dai Diuusi aliΛ soimaasi taatamituldi cascΛdΛ coocorΛi poduucai ivuaadatai.

28 AidΛsidΛ Λsoimaasi ivuaadami camaitipΛli isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi gajiaadΛrΛ viaa dai dagito sai tΛtΛgitoiña naana maasi maicΛcΛΛgaducami daidΛ ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitΛaagai isivuaadagi. 29 Λgai Λrsoimaasi ivuaadami dai googosi gΛnducami dai maicΛΛ tuutuiga dai viaaca Λlidiña mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudadΛ tuutuiga, daidΛ argacoodacami, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti nΛidiña aa 30 dai aagataraga istumaasi maitΛrvΛΛtarΛ, dai cΛΛdai Λgai Diuusi, dai gΛgΛrducΛdΛ gΛnΛlidiña, dai maisiaa duutudaiña aa, dai vΛΛscΛΓΛ tΛtΛgitoiña isducatai soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaiña gΛndΛdΛ, 31 dai maimaatΛ caΛ istumaasi cΛcΛΛgaducami, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maioigΛdai oodami, dai maioigΛldi aa, dai maisoigΛnΛlidi aacΛdΛ. 32 Tomasi cΛΛ maatΛ Λgai istumaasi Diuusi tΛjai oodami saidΛ ivuaadana dai maatΛ Λgai sai sioorΛ soimaasi ivuaadagi maitistutuidi isiimiagi Diuusi ΛΛmadu dai vΛΛscΛΓΛ apia-soimaasi ivueeyi dai baigΛnΛlidiña Λgai siΛΛscadΛ aa pomaasi ivuaadagi ΛpΛ.

2

¹ CascadΛ isΛmaadutai pocaitiadagi sai aliasi Λrsoimaasi ivuaadami Λoodami ismaacΛdΛ glaagai tami sai glaagai issoimaasi taatagi ducami ispocaitiadagi sai Λgai ΛΛpΛ glaagai issoimaasi taatagi. Λgai Λrsoimaasi ivuaadami ΛΛpΛ Λpan duucai Λgai cascadΛ. ² Dai cΛΛ maataΛ aatΛmΛ iscΛΛga ivueeyi Diuusi siΛΛscadΛ soimaasi taatamituldiadagi ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi. ³ SiooraΛ pocaitiadagi sai aliasi Λrsoimaasi ivuaadami aa dai vΛΛscaraΛ Λpan duucai ivueeyi maitΛaagai ispoΛliadagi sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai Λgai Λpan duucai soimaasi taatatulda agai Λgaa soimaasi ivuaadami. ⁴ Oodami maitΛaagai istatΛgitodagi ismaicΛΛga ivueeyi Diuusi baiyoma aliasi glaagai istatΛgitodagi isDiuusi maiquia soimaasi taatatuli dai alia cΛΛ tuiga vui sai Λma duucai tatΛgitona. ⁵ DΛmos iscatΛvΛpi daivuñiagi vai Λgai vΛΛscaraΛ Λma duucai gantatΛgitua Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu, siΛΛscadΛ diviagi Λgai dai nΛidagi ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. ⁶ SiΛΛscadΛ diviagi Diuusi Λgai baiduñia agai vΛΛscatai ΛΛmadu. ⁷ SiooraΛ apiaivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi ipΛlidityai isDiuusi baigΛΛliadagi Λgai vui dai isvΛΛscaraΛ oidaca agai Diuusi ΛΛmadu, Diuusi maaquia agai oigaragai sai vΛΛscaraΛ oidacana Λgai ΛΛmadu. ⁸ DΛmos Diuusi aliasi soimaasi taatatuldamu Λgai ismaacΛdΛ vuidΛraΛ vΛΛtaΛ Diuusi dai maivaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ baiyoma soimaasi ivueeyi Λgai. ⁹ SΛΛlicadΛ soimaasi taatamu vΛΛscatai ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi, ΛpΛga Λjudidíu dai gooquiΛraΛ Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu. ¹⁰ DΛmos Λgai ismacΛdΛ ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi, Diuusi baigΛΛliadamu ΛgaicΛdΛ dai iibΛstudacan tadacamu, ΛpΛga Λjudidíu dai gooquiΛraΛ Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu.

¹¹ Diuusi nΛida agai vΛΛsi oodami ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. Dai Diuusi soimaasi taatamitulda agai vΛΛsi Λsoimaasi ivuaadami. ¹²⁻¹⁵ Diuusi soimaasi taatatuldamu Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu soimaasi ivuaadamicyatai Λgai tomasi maimaí Λgai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ maa Diuusi. CΛΛ maataΛ Λgai istumaasi ΛrcΛΛgaducami dai istumaasi ΛrmaicΛΛgaducami, vΛΛsi oodami cΛΛga maatacana siΛΛscadΛ soimaasi ivuaadagi. Dai Diuusi soimaasi taatatuldamu Λjudidíu soimaasi ivuaadamicyatai Λgai. Λgai maataΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ maa Diuusi dai vΛΛscaraΛ maiΛΛgidi cascadΛ. CΛΛga maataΛ Λgai istumaasi ΛrcΛΛgaducami dai vΛΛscaraΛ maitivueeyi. IsmaacΛdΛ ΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ Λgai gia cΛΛgacaraΛ vuvaidi Diuusi. Dai Λgai ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ tomasi maataΛ Λgai gia maicΛΛgacaraΛ vuvaidamu Diuusi. ¹⁶ Amo imidagai Diuusi otosa agai Suusi Cristo sai nΛidana ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. Λgai maataΛ asta istumaasi tatΛgitoiña oodami. VΛΛsi gomaasi Λgai ismaacΛdΛ gaaagidi aanΛ.

¹⁷ Diuusi maa Moseesacaru judidíu aduñdΛ gΛsΛΛlicamiga cascadΛ Λjudidíu povΛnΛlidi sai Diuusi cΛΛgacaraΛ nΛidi dai cascadΛ gΛgΛrducadΛ gΛnΛlidi. ¹⁸ ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ ooja Moseesacaru cΛΛ maataΛ Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi oodami dai cΛΛ maataΛ istumaasi ΛrcΛΛgaducami dai istumaasi ΛrmaicΛΛgaducami. ¹⁹⁻²⁰ Λgai maataΛ vΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛraΛ cascadΛ poΛlidi Λgai saidΛ istutuidi ismaamaatatuldagi Λgai ismaacΛdΛ maimaataΛ Diuusi ñiooquidΛ. ²¹ Dai ismaacΛdΛ poΛlidi saidΛ istutuidi ismamaatatuldiagi aa Λgai glaagai isivuaadagi po-duucai isducatai gamamaatatulda Λliadagi. IsmaacΛdΛ gamamaatatuldi

sai maitaaagai isgaasadiadagi agai maitaaagai isgaasadiadagi aap. ²² Dai ismaacada gamamaatutuldi sai maitaaagai isgoogosi ganducamicagi agai maitaaagai isgoogosi ganducamicagi aap. Dai ismaacada caddai momoono ismaacada siaa duutuadagi oodami maitaaagai isgaasadiadagi istumaasi oidaga quiquiupiarra siaaco oidaga amomoono. ²³ Dai agai ismaacada gagarducada ganalidi pocaititai sai Diuusi aagidi aduñda Moseesacaru istumaasi ooja agai dai caa maata agai istumaasi aagai samicamiarra dai vascara maiagidi poduucai alia soiduucai nidi Diuusi. ²⁴ Pocaiti Diuusi ñiooquidarra: “Aapima ismaacada arjudidíu soimaasi ivueeyi cascada agai ismaacada maitarjudidíu vui ñioocai Diuusi”.

²⁵ Vaavoava saida arcagagai isiarjudidíucagi isagadiadagi agai Moseesacaru samicamigada damos ismaiagida agai aidá gia ducami ismaitarjudidíucagi agai. ²⁶ Damos isagagai ismaacada maitarjudidíu agadiadagi Moseesacaru samicamigada Diuusi cagacarra najadamu agai ducami isiarjudidíucagi. ²⁷ Siascada arjudidíu maiagadiadagi Moseesacaru samicamigada tomasi cao-jisicami viaa agai dai ismaacada maitarjudidíu agadiadagi Moseesacaru samicamigada poduucai gamaata isarjudidíu maicaga ivueeyi. ²⁸ Maisiu vascara arjudidíu arDiuusi maamarada tomasi iquitiqui agai tuutucugada poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigadarra. ²⁹ Baiyoma Diuusi maamarada aragagai ismaacada Diuusi maacai ibadagai utudui dai poduucai agai camaitivuaada alidi istumaasi soimaasi dai Diuusi Ibadada amadu daja agai ismaacada vaavoitudai dai agidi Diuusi. Dai Diuusi cagacarra najadamu agai tomasi oodami maicagacarra nidi.

3

¹ Vascara aliasi arsoiñi isarjudidíucagi oodami daida arsoiñi isarjudidíu iquitiquicagi tuutucugada. ² Diuusi acovai vuvaitu arjudidíu sai agai oojana ñiooquida dai nuacadacana aoojai. ³ Vaavoava sai amadutai arjudidíu maivaavoitu Diuusi, damos Diuusi gia vascara iduñimu istumaasi aagai. ⁴ Agai vascara ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vascara oodami yaatavoga. Pocaiti Diuusi ñiooquidarra:

Tomasi oodami polidi ismaitarvaavoi istumaasi aagai Diuusi,
Vascara nidamu agai isiarvaavoi istumaasi aagai Diuusi.
Ascaiti Diuusi ñiooquidarra.

⁵⁻⁶ Damos isamadutai pocaitiadagi sai siascada soimaasi ivuaadagi oodami sai poduucai gamaata isDiuusi caa tuiga dai cascada maitaaagai issoimaasi gartaatamituldiada agai, tomasi pocaiti amoco vascara maitarvaavoi. Diuusi vascara caga ivueeyi siascada soimaasi taatatuldi oodami.

⁷⁻⁸ Ammo oodami giñiooquidi dai pocaiti ansai gamamaatutuldi aana sai gaaagai issoimaasi ivuaada oodami sai poduucai sioma caga gamaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Agai pocaiti ansai gamamaatutuldi aana sai isyaatagada amoco poduucai sioma caga gamaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Diuusi maiyaatagai cascada. Sai cascada Diuusi maitaaagai issoimaasi taatamituldiagi ismaacada soimaasi ivueeyi. Damos Diuusi caga iduñimu siascada soimaasi taatatuldiagi agai ismaacada pocaitiadagi.

⁹ Aatama judidíu maivaamioma caga tuutuiga siaa oodami. Camaata aatama isvasca oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami.

¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidarra:

Tiipu tomali amadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali amadutai ismaacada maata cacagi Diuusi ñiooquida.

Dai tomali maadutai maimaatca lidi iscaiti Diuusi ñiooquidra.

¹² Vascatai gajiaadra vipieeyi Diuusi,

Dai vascatai rsoimaasi ivuaadami.

Tomali maadutai maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

¹³⁻¹⁴ Vascatai ryaatavogami daid roomaligami.

Dai mosagi soimaasi ñiooqui aagaiña gai.

¹⁵ Tomastucda gancoodaiña oodami.

¹⁶ Gomaasicada soiduucai gannaidiña oodami aipacoga.

¹⁷ Dai mosgancocoda lidiña gai.

¹⁸ Maiabidi gai Diuusi.

Ascatai Diuusi ñiooquidra.

¹⁹ Caa maata aatama isDiuusi maa Moseesacaru samicami sai oodami agiditai caana. Diuusi samicada soimaasi taatulda gai soora maiagiadagi dai gai maiviaacamu isducatai gansoiñagi. Dai poduucai ara vasi oodami oidigi daama oidacami rsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitapi. ²⁰ Moseesacaru samicamigadada maata aatama isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi cagacra nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai gai Suusi Cristo maisiu agiditai caatai Moseesacaru samicamigada.

²¹ Aidsi maiquiaa divia Cristo tami oidigi daama judidiu gnaajagaiña iscagacra oidacagi dai agiadagi vasi Moseesacaru samicamigada, gai polidiña sai poduucai istutuidi isiimiagi Diuusi amadu. Dai gooquidra Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai gai maatuldana oodami isducatai istutuidi Diuusi iscagacra najadagi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi ñiooquituldiadamigada casi gaaagiditadai isDiuusi poduucai iduñia agaitadai. ²² Tomasioora ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacra vuviadami. Diuusi cagacra najadamu gai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²³ Tomali amo oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi vascatai soimaasi ivueeyi cascada. ²⁴ Diuusi oigaldi gai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacra vuviadami dai cagacra nidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poduucai ivueeyi oigadaitai gai. Diuusi maitataanai namagada cagacra vuvaidaragai. ²⁵ Vasi oodami ali si soimaasi ivueeyi cascada gaaagaitadai isDiuusi soimaasi taatatuldagi dmos Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai muucuna curusiaba dai soimaasi taatatuli dai poduucai oodami camaitaagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadatai. Diuusi cagacra vuvaidi gai ismaacada vaavoitudai gomaasi. Vasi gomaasi idui Diuusi sai poduucai maatana oodami isDiuusi caga idui oigaldacai lquida soimaasi ivuaadami. ²⁶⁻²⁸ Dai isDiuusi apiacaga ivueeyi sivi oigalditai dai cagacra niditai vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacra vuviadami maisiu gai ismaacada pocaiti sai caga agidi Moseesacaru samicamigada cascada maitipu istuisida garducada ganliadagi tomali maadutai.

²⁹ Diuusi rDiuusigada judidiu dai gai ismaacada maitarjudidiu ara.

³⁰ Mosali amo Diuusi oidaga dai gai oigaldi dai cagacra nidi vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacra vuviadami tomasi ramoco ismaacada iquitaa gtuucuga ischo ara. ³¹ Tomasi rvaavoi iscagacra vuvacai oodami vaavoitudaitai isSuusi Cristo arcagacra vuviadami vascara ali si gaaagai isagiadagi Diuusi samicamigada.

4

¹ Avraañicaru argarallqui aduñicaru. Sivi naidamu aatama isducatai Diuusi cllagacarla naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²⁻³ IsAvraañi iduunimudai amo istumaasi cllagaducami sicasclada cllagacarla najadamudai Diuusi aida gia viaacamudai Avraañi istuisida gaducada glliadagi. Damos Diuusi ñiooquidar pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi cascada Diuusi cllagacarla naidi agai”. Cascada Avraañi maiviaa istuisida gaducada glliadagi. ⁴ Isamoco iduuníagi amo aa duiñdagai aamuda glaagai isaa namaquidagi, mastumaasi aa namaquidagi maitaroidicami. ⁵ Diuusi ipalidi isloodami cllagacarla oidacagi damos maisiu poduucai oigaldi dai cllagacarla naidi Diuusi loodami baiyoma Diuusi oigaldi dai cllagacarla naidi amo soimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudagi Diuusi. ⁶ Davicaru aagai sai alia baigallidiña amo oodami siascada Diuusi oigaldagi dai cllagacarla najadagi vaavoitudacai agai Diuusi. Dai pocaiti Davicaru:

⁷ Baiganalidi loodami ismaacada Diuusi oigaldi soimaascamigada.

⁸ Baiganalidi loodami ismaacada Diuusi camaisoimaasi taatatulda agai. Ascaiti Davicaru.

⁹⁻¹⁰ Avraañi sallicalda baigalli aidasi Diuusi oigali agai dai cllagacarla naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Diuusi maiquiaa iquitacai agai gatuucuga. Poduucai cllaga gamaata isDiuusi oigaldi dai cllagacarla naidi agai ismaacada iquitacai gatuucuga siasi agai ismaacada maiiquitacai gantuucuga. ¹¹ Avraañicaru cavaavoitu Diuusi dai gooquiarla iquitla gatuucuga sai poduucai naidiña aa isDiuusi cacllagacarla naidi agai, vaavoitu agai Diuusi cascada. Dai poduucai Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi maiiquitacai gatuucuga dai poduucai lpra gamaata isDiuusi oigaldi dai cllagacarla naidi agai. ¹² Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada iquitacai gantuucuga vaavoitudacai Diuusi lpan duucai Avraañicaru vaavoitudaitadai.

¹³ Diuusi aagidi lAvraañicaru sai vlassi oidigi artuidadaca agaitadai, agai lmadu cajiudadla, Diuusi poduucai aagidi Avraañicaru vaavoitudacai agai dai maisiu lligidacai Diuusi sallicamigada. ¹⁴ Lamoco pocaiti sai vlassi oidigi artuidadaca agai agai ismaacada lligidi Diuusi sallicamigada dai maisiu agai ismaacada vaavoitudai Diuusi damos gomaasi maitarvaavoí. Isiarpoduucaicamudai aida gia maitarsoiñicamudai vaavoidaragai, tomali maitarsoiñicamudai ismaacada aagai Diuusi. ¹⁵ Siascada aatama garaajagadagi isllagiadagi Diuusi sallicamigada sai agai cllagacarla garnidiña dai sai cllagacarla gervuvaidana agai viaa issoimaasi gartaatamituldiadagi maicllaga lligiditai aatama. Ismaitiipucamudai sallicami aida gia maitiipucamudai oodami maiलगidaracami.

¹⁶ Diuusi cllagacarla naidi loodami vaavoitudacai agai daida loodami maigamaitacai cllagacarla vuvaidaragai. Cllaga maata aatama isDiuusi cllagacarla garnidi tomasi ivueeyi aatama judidíu viituldaragada ischo lpra, isvaavoitudada aatama Diuusi lpan duucai Avraañicaru. Poduucai agai argaraduñicaru, ¹⁷ cascada pocaiti Diuusi sai Avraañicaru lroogada ducami mui oodami naana maasi ñioocadami. Diuusi cllagacarla naidi tomastuma oodami isvaavoitudagi Diuusi lpan duucai Avraañicaru. Diuusi alia viaa guvucadagai dai agai duduaacaldi coidada dai siascada Diuusi aagadagi

saidΛ ʌpʌdunia agai ʌmo istumaasi ismaacʌdʌ maiquiaa ʌpʌdui ducami iscaasi ʌʌpʌ duuñimudai.

18 Cascʌdʌ aidasi Diuusi aagidi Avraañicarʌ sai ooñigadʌ marata agaitadai saidʌ ʌmaradʌ cajiudadʌ sʌʌlicʌdʌ muiduca agaitadai taidʌ Avraañicarʌ cʌʌga vaavoitu tomasi maibaigaca maascata dai gomaasi. 19 Tomasi Avraañicarʌ viaacata dai ʌmo sientu uumigi daidʌ Saara ʌrooñigadʌ dai viaacata dai maaco coobai dan baivustaama uumigi aliʌsi ʌrcʌcʌʌliocoidadʌcatadai ʌgai dai camaibaigaca maascata dai ismaamaracagi. 20 Dʌmos Avraañicarʌ apiacʌʌga vaavoituda itadai Diuusi dai asta vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquiaa viaacata dai ʌgai istumaasi aagidi Diuusi vʌʌscʌrʌ cʌʌga ñioo ʌgai Diuusi vʌʌtarʌ. 21 Sʌʌlicʌdʌ cʌʌga vaavoituda ʌgai isDiuusi istutuidi isiduñiagi istumaasi aagai. 22 Cascʌdʌ Diuusi oigʌldi Avraañicarʌ soimaascamigadʌ dai Diuusi pocaiti sai camaitʌrsoimaasi iducami Avraañicarʌ. 23 Aidasi Diuusi aagidi Avraañicarʌ sai oigʌli ʌgai dai cʌʌgacʌrʌ nʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi iduñimudai mosvaavoitudacai ʌgai Diuusi, maisiu mosʌcaasi Avraañicarʌ aagidi ʌgai gomaasi. 24 Diuusi gʌraagidi aatʌmʌ ʌʌpʌ. Diuusi gʌroigʌldi dai cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌidi aatʌmʌ ʌʌpʌ ismaacʌdʌ vaavoituda Diuusi ismaacʌdʌ duaacali gʌrtʌʌʌdamiga Suusi Cristo coidadʌ saagidaiñdʌrʌ. 25 ʌgai muu dai poduucacai gʌroigʌldi gʌrsoimaascamiga dai duaaca dai poduucacai Diuusi pocaiti sai camaitʌrsoimaasi iducami aatʌmʌ.

5

1 Poduucacai Diuusi cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai aatʌmʌ dai poduucacai gʌniibʌstacan tadacagi gʌriibʌdaga. Suusi Cristo muu dai poduucacai gʌroigʌldi gʌrsoimaascamiga cascʌdʌ. 2 Dai poduucacai istutuidi aatʌmʌ ismamadadagi dai poduucacai apiacʌʌgacʌrʌ gʌrnʌidi Diuusi. Dai aliʌ baigʌrʌlidi aatʌmʌ nʌnʌracatai siʌʌscadʌ Diuusi gʌrvaidaquiagi tʌvaagiamu tʌsai ʌʌmadu daraajana. 3 Dai gʌaagai isbaigʌrʌliadagi aatʌmʌ siʌʌscadʌ soimaa taatamadagi, gomaasi gʌrsoicʌi aatʌmʌ issoimaa taatamadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi dai tʌsai vaamioma ivuaada ʌrʌlidiña istumaasi Diuusi ipʌlidi. 4 Dai siʌʌscadʌ soimaasi taatamadagi dai maivui ñioocadagi poduucacai baigʌʌlidi Diuusi aatʌmʌcʌdʌ. Dai siʌʌscadʌ Diuusi baigʌliadagi aatʌmʌcʌdʌ gomaasi gʌrsoicʌi tʌsai nʌnʌracana aatʌmʌ siʌʌscadʌ Diuusi gʌrvaidaquiagi tʌvaagiamu dai sʌʌlicʌdʌ vaavoituda itadai Diuusi sʌʌlicʌdʌ iduñia agai istumaasi aagai ñiooquidʌrʌ. 5 Dai siʌʌscadʌ vaavoituda itadai aatʌmʌ Diuusi tomali ʌmo imidagai maisiaa gʌrʌʌratudadamu ʌgai, ʌgai vʌʌscʌrʌ ivueeyi istumaasi aagai cascʌdʌ. Diuusi ootoi gʌlʌdaga sai gʌrʌʌmadu daacana dai Diuusi lʌʌdʌ gʌrmamaatʌtuldi sai Diuusi aliʌsi gʌroigʌdai.

6 Aatʌmʌ maitistutuiditadai isʌʌgi cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidasi Diuusi ipʌli dai muu sai cʌʌgacʌrʌ vuvacʌna soimaasi ivuaadami. 7 Baitoma maitipu tomali ʌmaadutai oidigi daama siorʌ muquia ʌliadagi sai cʌʌgacʌrʌ vuusaiña ʌmai tomasi cʌʌ tuiga ismaacʌdʌ gʌmuaatuda agadagi. Dʌmos isaliʌ cʌʌ tuigacagi ʌmo oodami ismaacʌdʌ gʌmuaatuda agadagi aidʌ gia oidacan tada ʌmaadutai siorʌ muquia ʌliadagi ʌgai vʌʌtarʌ. 8 Dʌmos Cristo muu tʌsai aatʌmʌ cʌʌgacʌrʌ vuvacʌna tomasi quiaa ʌrsoimaasi ivuaadamicatadai aatʌmʌ 9 dai poduucacai Diuusi gʌrtʌʌgi isaliʌsi gʌroigʌdai dai cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascʌdʌ aatʌmʌ camaiviaa issoimaa

taatagi Diaavora $\Lambda\Lambda$ madu. ¹⁰ Aidasi maiquiaa vaavoitu aat $\Lambda\Lambda$ Diuusi, Λ gai garvuid Λ caat Λ catadai soimaasi ivuaadadai aat $\Lambda\Lambda$ d Λ mos Suusi Cristo muu t Λ sai aat $\Lambda\Lambda$ c $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra vuvacana dai poduuc Λ Diuusi camaitarvuid Λ caat Λ . Sivi sooma c $\Lambda\Lambda$ ga istutuidi Diuusi isc $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra garvuvaidagi duaacacai Suusi Cristo dai camai Λ vuid Λ v $\Lambda\Lambda$ t Λ aat $\Lambda\Lambda$ Diuusi. ¹¹ Cascad Λ alia baigaralidi aat $\Lambda\Lambda$ Diuusi vui.

¹² Ad Λ nacaru Λ ra Λ gadad Λ oodami ismaac Λ d Λ oidacatadai oidigi daama dai soimaasi idui Λ gai dai cascad Λ muu cascad Λ v $\Lambda\Lambda$ si oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitiipucamudai s $\Lambda\Lambda$ licami tomali amaadutai maitis-tutiadamudai ispocaitiadagi ismai $\Lambda\Lambda$ gidi s $\Lambda\Lambda$ licami v $\Lambda\Lambda$ sc Λ ra aidasi maiquiaa maa Diuusi g Λ s $\Lambda\Lambda$ licamiga Moseesacaru Λ oodami casoimaasi ivuaadatadai. ¹⁴ D Λ mos Λ oodami v $\Lambda\Lambda$ sc Λ ra coodana Λ ra aidasi abiaad Λ ra oidacatadai Ad Λ nacaru asta aid Λ uucami sioidacatadai Moseesacaru poduuc Λ isduuc Λ dai cooyi Moseesacaru abiaad Λ ra dai sivi quiaa cooyi cascad Λ g Λ maat Λ is-soimaasi ivuaadana Λ gai tomasi mai Λ pan duuc Λ soimaasi ivuaadana Λ gai Ad Λ nacaru. Mai Λ pan tuutuiga Ad Λ nacaru $\Lambda\Lambda$ madu Cristo ismaac Λ d Λ divia agaitadai.

¹⁵ Ad Λ nacaru soimaasi idui dai cascad Λ muu Λ gai dai v $\Lambda\Lambda$ si cajiudad Λ coi Λ ra d Λ mos Suusi Cristo muu dai poduuc Λ Diuusi oig Λ ldi dai c $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra n Λ idi muidutai. Poduuc Λ mai Λ pan dui Suusi Ad Λ n. ¹⁶ Asoimaascami ismaac Λ d Λ idui Ad Λ n mai Λ pa maasi c $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra vuvaidaragai ismaac Λ d Λ g Λ maacai Diuusi. Ad Λ nacaru soimaasi idui dai cascad Λ soimaasi ivueeyi v $\Lambda\Lambda$ si oodami vai Diuusi soimaasi taatamituldi d Λ mos Cristo muu vai cascad Λ Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra n Λ idi ducami istomali Λ mo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai c $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra vuvaidi tomasi Λ oodami ali Λ si Λ rsoimaasi ivuaadami. ¹⁷ Ad Λ nacaru soimaasi idui dai cascad Λ v $\Lambda\Lambda$ si oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai v $\Lambda\Lambda$ scatai ismaac Λ d Λ Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra n Λ idi ducami istomali Λ mo imidagai maisoimaasi iduunimudai Λ gai oidacamu Suusi Cristo $\Lambda\Lambda$ madu t Λ vaagi Λ ra tomastuigaco.

¹⁸ Ad Λ nacaru soimaasi idui dai cascad Λ soimaasi ivueeyi v $\Lambda\Lambda$ scatai vai Diuusi soimaasi taatamituldi. D Λ mos Suusi Cristo idui Λ mo istumaasi c $\Lambda\Lambda$ gaducami vai cascad Λ Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra n Λ idi Λ oodami ducami istomali Λ mo imidagai maisoimaasi iduunimudai dai poduuc Λ tomastuigaco oidacamu Diuusi $\Lambda\Lambda$ madu. ¹⁹ Ad Λ nacaru mai $\Lambda\Lambda$ gi Diuusi vai cascad Λ v $\Lambda\Lambda$ scatai soimaasi ivueeyi d Λ mos Suusi Cristo Λ gi Diuusi vai Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra n Λ idi oodami ducami istomali Λ mo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diuusi maa oodami g Λ s $\Lambda\Lambda$ licamiga sai poduuc Λ maat Λ na oodami isalia mai $\Lambda\Lambda$ gidi Diuusi. D Λ mos aidasi Λ oodami vaamioma soimaasi ivuaadatadai vaamioma oig Λ ldi Diuusi Λ gai dai oig Λ dai. ²¹ Λ oodami apiasoimaasi ivuaadatadai dai cascad Λ viaacatadai iscoiyagi. D Λ mos Suusi Cristo muu sai poduuc Λ Λ oodami c $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra vuvacana dai tomastuigaco oidacana Diuusi $\Lambda\Lambda$ madu dai cascad Λ Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac Λ ra n Λ idi Λ oodami ducami istomali Λ mo imidagai maisoimaasi iduunimudai dai poduuc Λ t $\Lambda\Lambda$ gi Λ gai oodami isalia oig Λ dai.

6

¹⁻³ D Λ mos mait Λ agai isapiasoimaasi ivuaadagi vai poduuc Λ Diuusi oig Λ ldiadagi dai poduuc Λ g Λ maat Λ iss $\Lambda\Lambda$ licad Λ oig Λ dai Λ gai oodami. Gant Λ gitovurai isv $\Lambda\Lambda$ scatai aat $\Lambda\Lambda$ ismaac Λ d Λ casi garvapacoi Suusi Cristo guvucadad Λ c Λ d Λ poduuc Λ Λ ra Λ pan ducami iscoimudai aat $\Lambda\Lambda$ Λ gai $\Lambda\Lambda$ madu

dai viaa aatΛMΛ guvucadadΛ Λgai dai istutuidi aatΛMΛ iscamaisoimaasi ivuaadagi. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isΛDiaavora, cascΛdΛ maitΛagagai issoimaasi ivuaadagi.

4-5 AatΛMΛ quiaa Λrsoimaasi ivuaadamicatadai dai aidΛsi gΛrvapacoi aatΛMΛ ducami isyaasapicamudai ΛMmadu Cristo dai ducami isduduaacamudai aatΛMΛ coidadΛ saagidaiñdΛrΛ ΛMmadu Cristo Diuusi guvucadadΛcΛdΛ dai poduucai viaa aatΛMΛ ibΛdagai utudui. 6 Dai ducami iscoi aatΛMΛ curusiaba Suusi Cristo ΛMmadu dai poduucai camaitivueeyi aatΛMΛ mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi aatΛMΛ poduucai isduucai ivuaadana ΛΛquioma, 7 Λmo muuquiadΛ camaisoimaasi ivueeyi cascΛdΛ. 8 Ducami iscacoι aatΛMΛ Cristo ΛMmadu sΛΛlicΛdΛ ducami iscaduduaaca Cristo ΛMmadu dai caviaa ibΛdagai utudui. 9 CΛΛ maata aatΛMΛ sai Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ dai camaimuquia agai tomali Λmo imidagai cascΛdΛ. 10 Oodami soimaasi ivueeyi cascΛdΛ Cristo curusiaba muu poduucai Diuusi soimaasi taatatuuli Suusi Cristo dai camaiviaa isΛpamu muquiagi. DΛmos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diuusi ΛMmadu ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ. 11 SiΛΛscadΛ soimaasi iduñia Λliada aapimΛ gΛagagai mΛspoΛliada aapimΛ mΛsaidΛ ΛrcoidadΛ ducami dΛmos isiduñia Λliada aapimΛ Diuusi aa duiñdadΛ Suusi Cristo ΛMmadu gΛagagai mΛspoΛliadagi mΛsai maitΛrcoidadΛ.

12 CasiavΛr maitΛndadagitoda isΛDiaavora soimaasi gΛnduiñtulldagi dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapimΛ. 13 MaitavΛr ivuaada istumaasi ΛDiaavora ipΛliadagi baiyomavΛr ivuaada istumaasi Diuusi ipΛliadagi ducami iscacoimudai aapimΛ dai Λpamu duduaaca. 14 ΛDiaavora camaitΛntΛanΛdamu. AapimΛ camaiviaa isΛΛgiadagi vΛΛsi ismaacΛdΛ aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuvuquiagi, mosgΛagagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gΛnoigaldi dai cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi.

15 VΛΛscΛrΛ maitΛagagai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa isΛΛgiadagi vΛΛsi ismaacΛdΛ aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ. 16 CΛΛ maata aapimΛ sai isΛmadutai baiduñiagi dai gaaata duñia agadagi Λmo piooñi duucai Λgai gia viaa isΛΛgiadagi gΛaamu. Poduucai ΛpΛ sioorΛ ΛΛgiadagi ΛDiaavora gΛaamu duucai tomali Λmo imidagai maiimia agai Diuusi ΛMmadu. DΛmos sioorΛ ΛΛgiadagi Diuusi cΛΛgacΛrΛ oidacamu dai imi agai Diuusi ΛMmadu. 17 DΛmos baigiñlidi aanΛ DiuusicΛdΛ isaapimΛ ismaacΛdΛ ΛΛquioma ΛΛgidiña ΛDiaavora gooquiΛrΛ cavaavoitu Diuusi dai sivi ΛΛgidityi caΛ Diuusi ñiooquidΛ. 18 Dai sivi camaitΛrpipiooñigadΛ aapimΛ ΛDiaavora baiyoma ΛrpipiooñigadΛ aapimΛ Diuusi dai cΛΛgacΛrΛ oidaga. 19 Aagai aanΛ gapipiooñiga dai gaaamu mai poduucai sioma cΛΛga maata caΛca aapimΛ. ΛΛquioma ΛΛgidiña aapimΛ ΛDiaavora daidΛ ivuaadana mui naana maasi soimaascami dΛmos sivi gΛagagai isΛΛgiada aapimΛ Diuusi daidΛ ivuaadagi istumaasi cΛΛgaducami.

20 AidΛsi quiaa ΛΛgidiña aapimΛ ΛDiaavora maiviaacana aapimΛ isivuaadagi istumaasi cΛΛgaducami. 21 Istumaasi ivuaadana aapimΛ maitΛrsoiñi poduucai baiyoma mosmaitistutuiditadai aapimΛ isiimiagi Diuusi ΛMmadu mossiaa ΛrΛai aapimΛ sivi ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ ivuaadana. 22 DΛmos sivi camaiΛΛgidi aapimΛ ΛDiaavora baiyoma ΛΛgidi aapimΛ Diuusi gomaasi gia Λrsoiñi dai poduucai aapimΛ Λrcovai vuvaidadΛ Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapimΛ Diuusi ΛMmadu. 23 Λgai ismaacΛdΛ ΛΛgidi ΛDiaavora maiimia agai Diuusi ΛMmadu dΛmos Λgai ismaacΛdΛ ΛΛgidi Diuusi,

Diuusi maaquimu ʌgai oigaragai istomastuigaco oidacamu Diuusi ʌʌmadu vaavoitudaitai ʌgai Suusi Cristo.

7

¹ Giñaaduñi aapimʌ cʌʌga maata isʌmo oodami istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai sʌʌlicamiʌʌʌ siʌʌsi uucami oidacagi siʌʌscadʌ coiyagi amaasi gia cho. ² ʌmo ooqui cunacami viaa isʌʌmadu oidacagi gʌcuna siʌʌsi uucami oidacagi cunadʌ, poduucai aagai sʌʌlicamiʌʌʌ cascʌdʌ. Dʌmos siʌʌscadʌ muquiagi cunadʌ ʌooqui camaiviaa isʌʌgiadagi gosʌʌlicami ismaacʌdʌ poduucai aagai sai ʌmo ooqui cunacami viaa isʌʌmadu oidacagi gʌcuna. ³ Dʌmos isʌooqui vʌʌnagi ʌmai cʌʌli quiaa oidacatai cunadʌ ʌgai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunadʌ ʌgai istutuidi isvʌʌnagi ʌmai cʌʌli dai maisoimaasi ivueeyi.

⁴ Giñaaduñi poduucai ʌʌʌʌ aidʌsi muu Suusi Cristo camaiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ dai aidʌsi vaavoitudai Suusi Cristo poduucai ʌʌʌʌ iscoimudai aapimʌ Suusi Cristo ʌʌmadu curusiaba dai cascʌdʌ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ dai cʌʌgacʌʌʌ vuvuquiagi, dai ducami isduduacacamudai aapimʌ coidadʌ saagidaiñdʌʌʌ ʌʌmadu Cristo Diuusi guvucadadʌcʌdʌ dai poduucai viaa ibʌdagai utudui dai Cristo ʌʌmadu oidaga daidʌ ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ. ⁵ Aidʌsi quiaa ivuaadatadai aapimʌ istumaasi ʌDiaavora ipʌlidi aidʌsi maí aapimʌ Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ vaamioma soimaasi ivuaada ʌlilitadai dai poduucai camaiimia agaitadai aapimʌ Diuusi ʌʌmadu. ⁶ Dʌmos sivi ducami iscoimudai Cristo ʌʌmadu cascʌdʌ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ. ʌʌquioma ivuaadatadai aapimʌ Diuusi aa duiñdadʌ ʌʌgiditai Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ. ʌgai ʌʌcʌʌlimudadʌ sʌʌlicami. Dʌmos sivi ivueeyi aapimʌ Diuusi aa duiñdadʌ viaacatai ibʌdagai utudui Diuusi Ibʌadʌ guvucadadʌcʌdʌ.

⁷ Cʌʌ maata aapimʌ isMoseesacaru sʌʌlicamigadʌ maitʌʌʌsoimaascami. Vʌʌʌʌʌ ismaioidacacamudai sʌʌlicami maimaatʌcamudai aanʌ istumaasi ʌʌʌsoimaascami. Issʌʌlicamiʌʌʌ maiaagadamudai sai maitʌʌʌʌʌ isviaaca ʌliadagi gavustuidaga aidʌ gia maimaatʌcamudai aanʌ gomaasi. ⁸ Aidʌsi maiquiaa maatacatadai aanʌ ʌsʌʌlicami maimaatʌcatadai aanʌ istumaasi ʌʌʌsoimaascami dʌmos aidʌsi maí aanʌ ʌsʌʌlicami aidʌ gia aanʌ viaaca iñʌlilitadai gavustuidaga aanʌ ʌʌʌsoimaasi ivuaadamicatadai cascʌdʌ. Ismaioidacacamudai sʌʌlicami maimaatʌcamudai oodami istumaasi ʌʌʌsoimaascami. ⁹ Aidʌsi maiquiaa maata caʌcatadai aanʌ ʌsʌʌlicamigadʌ Moseesacaru aanʌ alia baigiñʌlidiña dʌmos aidʌsi camaí aanʌ istumaasi aagai Moseesacaru sʌʌlicamigadʌʌʌ aidʌ gia maí aanʌ ismaiʌʌgiditadai ʌsʌʌlicami daidʌ ʌʌʌsoimaasi ivuaadamicatadai, dai poduucai maiimia iñagaitadai aanʌ Diuusi ʌʌmadu. ¹⁰ Dai poduucai ʌsʌʌlicamiʌʌʌ gʌʌagaitadai ismaatʌcamudai aanʌ isducatai cʌʌgacʌʌʌ oidacagi baiyoma maí aanʌ ismaiimia iñagaitadai Diuusi ʌʌmadu. ¹¹ Poduucai ʌDiaavora giñyaatagi giñʌgitoli ansaidʌ istutuidi aanʌ isʌʌgiadagi vʌʌsi Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ dai cʌʌgacʌʌʌ vuusiagi dʌmos maitistui aanʌ isʌʌgidagi vʌʌsi Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ dai cascʌdʌ maiimia iñagaitadai Diuusi ʌʌmadu.

¹² Sʌʌlicamiʌʌʌ maiaagai tomali ʌmo istumaasi soimaascami vʌʌsi istumaasi gʌʌʌʌʌ ami ʌʌcʌʌgaducami. ¹³ ʌsʌʌlicami maitʌʌʌʌʌ ismaiimia iñagaitadai aanʌ Diuusi ʌʌmadu, ʌDiaavora ʌʌʌʌʌʌ, ʌgai soimaasi iduiñtuldi

oodami cascada. Aoodami maiagidi Diuusi samicamigada dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiimia agai Diuusi amadu dai poduucai gamaata ismaicagadu issoimaasi ivuaadagi.

¹⁴ Diuusi maa asamicami Moseesacaru dai asamicami alia cagadu. Damos aan pioonigada giñducami adiaavora dai cascada soimaasi ivuaada inlidi aan. ¹⁵ Aan samicada ivuaada inlidi istumaasi cagaducami, damos maitistutuidi, baiyoma ivueeyi aan istumaasi maijojidi. ¹⁶ Caa maata aan ismaicaga ivueeyi dai maata aan isamicami alia cagadu tomasi maiagidi aan. ¹⁷ Poduucai aan maisoimaasi ivuaada inlidi damos adiaavora soimaasi giñduiñtuldi cascada maitargiñduñi aan. ¹⁸ Dai caa maata aan inasaan arsoimaasi ivuaadami maitiñamadu daacatai Diuusi. Aan caga ivuaada inlidi damos maitistutuidi. ¹⁹ Aan maitivueeyi istumaasi cagaducami tomasi caga ivuaada inlidi baiyoma apiasoimaasi ivueeyi aan tomasi maisoimaasi ivuaada inlidi. ²⁰ Poduucai isivuaada aan istumaasi maitipalidi, adiaavora agai dai soimaasi giñduiñtuldi.

²¹ Gomaasi arvueeyi anacada siascada caga ivuaada inliada aan baiyoma soimaasi ivueeyi. ²² Aan ojoidi Diuusi samicamigada ²³ damos oidaga amo istumaasi ismaacada giñsobicai isagiada aan Diuusi samicamigada. Agai aradiaavora ismaacada soimaasi giñduiñtuldi dai giñmaisacan duu.

²⁴ Samicada soigiñlidi aan. Siora arpipioonigada Diaavora maiajioopai Diuusi amadu cascada aliasi tagito aan siora cagacaga giñvusaidagi vai giñdagituagi adiaavora nai camaisoimaasi ivuaada aan. ²⁵ Baigiñlidi aan Diusicada isSuusi Cristo gartaanadamiga istutuidi iscagacaga giñvuusaidagi. Aan agiada inlidi Diuusi samicamigada damos adiaavora soimaasi giñduiñtuldi.

8

¹ Siora vaavoitudai Suusi Cristo dai camaisoimaasi ivueeyi isduucai ivuaadana maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo baiyoma ivueeyi istumaasi Diuusi Ibadal ipalidi, agai gia Diuusi caoigali dai maisoimaasi taatatl-damu. ² Siora vaavoitudai Suusi Cristo agai viaa guvucadada Diuusi Ibadal ismaacada garmaacai ibadagai utudui. Diuusi Ibadal guvucadada cagacaga giñvusaitu taida adiaavora giñdagito nai imia inagai aan Diuusi amadu cascada camaitaagai issoimaasi ivuaada aan. ³ Aoodami maitistutuidi iscagacaga vuvaquiagi Moseesacaru samicamigadacada, maiagidi agai samicami cascada. Damos Diuusi ootoi gamara sai agai cagacaga vuvaidana aoodami. Suusi Cristo arDiuusi marada dai oodami duucal vuusai damos tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascada Suusi Cristo curusiaba gamuaatu ducami isagai arsoimaasi ivuaadamicamudai dai oodami camaisoimaasi ivuaadami duucal vii. ⁴ Diuusi idui gomaasi tsai poduucal istutuidiña aatama isagiadagi istumaasi aagai samicamiaga camaitivueeyi aatama istumaasi aatama agi ipalidi baiyoma ivueeyi aatama istumaasi ipalidi Diuusi Ibadal.

⁵⁻⁶ Siora ivueeyi istumaasi agi agai ipalidi agai mostatagitoina istumaasi iduñia alidi. Agai maiviaa ibadagai utudui. Damos siora ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi Ibadal agai mostatagitoina istumaasi Diuusi Ibadal ipalidi isivuaada agai. Dai agai gia viaa ibadagai utudui dai ganiibastacan taadacana. ⁷⁻⁸ Siora ivueeyi istumaasi agi agai ipalidi vui vatta Diuusi. Agai maitipalidi tomali maitistutuidi isagiadagi Diuusi samicamigada cascada Diuusi maitistutuidi isbaigaliadagi agicada.

9 Damos Diuusi Ibada aapima ganamadu daja cascada maitivueeyi aapima istumaasi aagi ipalidi baiyoma ivueeyi aapima istumaasi ipalidi Diuusi Ibada. IsDiuusi Ibada maiamadu daacagi oodami agai maivaavoitudai Suusi Cristo. 10 Damos isaCristo amadu daacagi oodami Diuusi calgacala najadamu agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada tomastuigaco oidacamu ibada. 11 Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaindara daida isDiuusi Ibada ganamadu daacagi aida gia silascada coiya aapima Diuusi ganduduaacaldamu. Diuusi Ibada ganamadu daja cascada.

12 Giñaduñi aatama viaa isivuaadagi istumaasi Diuusi Ibada ipalidi dai maisiu istumaasi aatama aagi ipaliadagi. 13 Damos isaapima ivuaadagi istumaasi aapima aagi ipaliadagi aida gia maiimimu aapima Diuusi amadu. Baiyoma isDiuusi Ibada guvucadadacada ivuaada aapima istumaasi Diuusi Ibada ipalidi aida gia camaisoimaasi ivuaadamu aapima.

14 Sioora vaavoitudadagi isDiuusi Ibada soicai sai calga tatagitoina, agai arDiuusi maamarada. 15 Diuusi Ibada divia dai ganamadu daaca agai cascada maitaagai isabiada aapima Diuusi apam duucal amo pioñi abaidina gaaamu. Aapima armaamarada Diuusi, Diuusi Ibada ipalidi cascada. Cascada gaaagai isgarooga aagada aatama Diuusi. 16 Dai Diuusi Ibada garmaatutuli sai aatama sallicada arDiuusi maamarada. 17 Aatama arDiuusi maamarada cascada garmaaquimu agai istumaasi viaa poduucal isduucal maacal agai Suusi Cristo. Aatama valscara oidaca ragai Suusi Cristo amadu tavaagiara cascada viaa aatama issoimaa taatamadagi poduucal isduucal soimaa taata agai.

18 Valscara silascada tatagitoda aatama isDiuusi garmaquia agai mui naana maasi calagaducami dai istumaasi soimaa taatamai aatama sivi maitaristumaasi. 19-21 Aidasi Adanacaru soimaasi idui Edeenara aida abiaadara divia adiaavora oidigara dai Diuusi soimaa taatatuli Adanacaru dai ootoi oidigara muuquigami dai darai uuparal dai mui naana maasi istumaasi maicalagaducami. Silascada Suusi Cristo diviagi apamu tami oidigi daama dai vasi vaavoitudadami amadu daraajamu poduucal gamaatamu isvaavoitudadami sallicada arDiuusi maamarada amaasi ugitimu uuparal, dai vasi soimaascami, dai muuquigami dai vasi istumaasi maicalagadu oidigi daama, adiaavora camaitaanada agai cascada. Daida vaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadamu tomali amo imidagai. 22 Cal maata aatama iscoocodagai, dai soimaa taataragai, dai muuquigami dai vasi istumaasi soimaascami oidaga oidigi daama. 23 Dai aatama ismaacada vaavoitudal Suusi Cristo soimaa taatamai appa tomasi Diuusi Ibada garamadu daja dai apiasoimaasi taatamai dai nanara silascada gamaatamu isvasi vaavoitudadami sallicada armaamarada tavaagiara dai aatama casi ipalidi isajiagi silascada Diuusi garmaquiagi ibadagai utudui dai camaicoocorda ragal dai camaicoodamu aatama. 24 Sioora calgacala vuvauia liadagi gaaagai isvaavoitudadagi dai nanaracagi silascada Diuusi calgacala vuvaidagi soimaasi ivuaadami saagidaindara damos istumaasi canajada oodami maitaagai isapiananaracagi. 25 Baiyoma istumaasi mainajada agai gia gaaagai isnanaracagi dai isnanaracagi vaavoitudaital amo istumaasi gomaasi garsoicai isnanaracagi maivui ñioocaital Diuusi.

26 Dai Diuusi Ibada garsoicai appa ismamadadagi aatama maimaata iducatal dai maimaata istumaasi aagidagi Diuusi. Diuusi Ibada daanai Diuusi aatama garvataral mainiooquicada mosaijigal agai. 27 Diuusi cal maata

istumaasi tɔtɔgitoi oodami dai cɔɔ maata istaiya ɔlidi Diuusi Ibaada siuu duucu ɔgai daanaɪ Diuusi ɔvaavoitudadami vaatarɔ istumaasi Diuusi ipɔlidi.

²⁸ Cɔɔ maata aatɔma sai isoigada aatɔma Diuusi dai isivuaada istumaasi Diuusi ipɔlidi aidɔ gia vaasi istumaasi ɔpɔvuaadagi aatɔmacada ɔrsoiɔni aatɔma ɔɔgi ɔɔrvaaatarɔ. Diuusi poduucai ipɔlidi saidɔ ɔrsoiɔnicana aatɔma ɔɔrvaaatarɔ cascada. ²⁹ Tucamidara abiaadara Diuusi maata siora ɔcovai vuvaituda agai saidɔ ɔramamaradacana. Diuusi ɔɔqui abiaadara aagai sai siora vaavoitudagi ɔpan tuutiaca agai Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiɔndara dai poduucai Diuusi marada ɔrsiɔɔgidɔ ducamica agai. ³⁰ Dai ɔcovai vuvaidacai aagidi sai ɔɔgidityai caacana istumaasi aagiadagi ɔgai dai siora ɔɔgidityai caaca istumaasi aagai Diuusi. Diuusi caagacara naɪdi ɔgai ducami istomali ɔmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai ɔmo imidagai oidacamu ɔgai ɔɔmadu tavaagiarɔ tomastuigaco.

³¹ Vaasi gomaasicada cɔɔ maata aatɔma isDiuusi saɔlicada ɔɔrsoicai dai tomali ɔmaadutai maivaamioma istutuidi isDiuusi. ³² Diuusi ootoi ɔamara tami oidigi daama dai dagito sai soimaa taatana muucucai curusiaba tasai poduucai caagacara vuvacana aatɔma dai Diuusi saɔlicada ɔarmaquia agai vaasi istumaasi tagito aatɔma poduucai isduucai ootoi ɔgai ɔamara sai caagacara ɔɔrvuvaidana. ³³ Diuusi casi ɔcovai ɔɔrvuvaitu dai caagacara ɔrnɪdi ducami istomali ɔmo imidagai maisoimaasi iduuiɔmudai aatɔma cascada maitipu siora istutiadagi isɔpiara ɔɔrvuupiadagi Diuusi vuitapi tasoimaasi ivueeyi. ³⁴ Cascada maitipu siora gataaɔniagi masai soimaasi ɔartaatatuldana. Suusi Cristo muu dai ɔoquiara ɔpamu duaaca dai sivi saɔlisa padara daja Diuusi dai daanaɪ Diuusi aatɔma ɔɔrvaaatarɔ. ³⁵ Aliasi ɔɔroigadai Suusi Cristo dai tomastuigaco ɔɔroigada agai, tomasi soigɔɔlidi aatɔma, siɔpa cocococicagi, siɔpa soimaa taatamadagi, siɔpa ɔrsoituutuigamicagi siɔpa ɔɔrgɔɔvia agadagi aa, siɔpa ɔɔrcooda agadagi aa, ³⁶ poduucai oojisi Diuusi ɔiioquidara:

Siora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipɔlidi aa ɔoodami cooda agaiɔna.

ɔgai poɔlidiɔna saidɔ ɔrcɔɔgai iscoodadagi ɔpan duucai vustaqui.

Asduu oojisi Diuusi ɔiioquidara. ³⁷ Damos vaascara vaasi gomaasi

maitarsobicai isvaavoitudadagi aatɔma baiyoma ɔɔrsoicai isvaamioma caaga vaavoituda aatɔma dai Suusi Cristo ɔɔroigadai daida ɔɔrsoicai ɔɔpa.

³⁸ Tomali ɔmo istumaasi maisobicai Diuusi isɔɔroigadagi tomali Diuusi tɔtaaɔnicaruda, tomali ɔdiaavora tɔtaaɔnicaruda, tomali istumaasi ɔpɔvueeyi sivi tomali istumaasi ɔpɔduɔnia agai ɔoquiara, tomali ɔdiaavora ³⁹ tomali ɔmo istumaasi ismaacada oidaga tavaagiarɔ tomali ɔmo istumaasi ismaacada oidaga oidigi daama, tomasi coi aatɔma vaascara Diuusi ɔɔroigadai cascada ootoi ɔamara Suusi Cristo tami oidigi daama sai ɔgai caagacara ɔɔrvuvaidana.

9

¹⁻³ Giɔnaaduɔni judidiu aliasi ipɔlidi aanɔ isvaavoitudagi aapimɔ Suusi Cristo. Tucara dai tasara alia soigiɔlidiɔna aanɔ aapimacada. Suusi Cristo ɔɔmadu Diuusi Ibaada caaga maata issaɔlicada ɔrvaavoi ansai aanɔ ipɔlidi isDiuusi gajiaadara giɔviaagi isgomaasi ɔrsoiɔnicagi iscaagacara vuvaquia aapimɔ.

⁴ Aapimɔ ɔrjudidiu dai Diuusi ɔamaamara duucai ɔannɪdi dai ɔnaaduɔnicaru naɪdiɔna isducatai Diuusi dadadacai ɔansaagida. Diuusi aagidi ɔnaduɔni Avraaɔnicaru dai Davicaru saidɔ iduɔnia agai mui naana maasi cacɔɔgaducami cajiudadɔ vaatarɔ, dai Diuusi maa saɔlicami Moseesacaru, dai Diuusi aagidi

isducatai gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi isamo imidagai ootosa agaitadai amo cagacara vuviadami. ⁵ Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu arganaaduñicaru. Agai ismaacada Diuusi ootoi saida arcagacara vuviadamiana agai arjudiu apa daida arDiuusi dai agai taanai vaaasi istumaasi oidaga oidigi daama dai tavaagiaru. Dai aanu ipalidi isoodami caga ñioocadagi Diuusi vaataru tomastuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muidutai judidiu dai maitarDiuusi maamarada, vaascara vaaasi istumaasi aagadagi Diuusi vaaasi avueeyi. ⁷ Maisiu vaaasi Avraañicaru cajiudadu vaavoitudai anpan duucau agai dai maisiu vaascatai viaaca agai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai maquia agai, mosaca Avraañicaru cajiudadu ismaacada vuvaja Isaiñdaru. ⁸ Poduucatu gamaata sai maisiu vaaasi Avraañicaru cajiudadu arDiuusi maamarada mosacaasi agai ismaacada vaavoitudai ismaacada Diuusi aagidi Avraañicaru, agai arDiuusi maamarada. ⁹ Diuusi aagidi Avraañicaru sai amo uumigicada divia agaitadai apamu sai amaasi Saara marata agaitadai.

¹⁰⁻¹³ Aidasi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucuatai maamaraca agai sai amoco Esau tagiduca agai dai gamai Jaco daida agaducadioma arpiooñigadaca agaitadai aliducada tomasi maiquia vuvaja dai maiquia ivuaadana tomali amo istumaasi cagaducami tomali soimaascami. Daida Isaa aroogada aali. Dai Diuusi aagidi sai oigadai Jaco dai cadai Esau. Poduucatu gamaata isDiuusi istutuidi isacovai vuvaidagi sioru ipaliadagi.

¹⁴ Vaascara vaaasi gomaasicada maitaagai isatama pocaitiadagi sai Diuusi maicaga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi potatadai Mosesacaru: “Aanu soigiñliadamu dai cagacara ñajadamu sioru ipaliada aanu”. ¹⁶ Poduucatu gamaata isDiuusi cagacara ñidi oodami maisiu mosipaliditai oodami sai cagacara ñidiña tomali cagacara oidacatai baiyoma Diuusi soigalidi oodamicada cascada cagacara ñidi. ¹⁷ Diuusi ñiooquidaru pocaiti sai Diuusi potatadai aráigada Ejiipitaru oidacami: “Aanu gadagito isiarraica aapi vai poduucatu gamaatana inसानु ali viaa guvucadagai dai poduucatu gamaatana vaaasi oidigi daama sioru aanu”. ¹⁸ Dai Diuusi soigalidi sioracada ipalidi agai dai Diuusi maidadagitoi isagiadagi sioru ipaliada agai.

¹⁹ Isamaadutai giñcacagi: “IsDiuusi maidadagitoi isagiadagi oodami tuisi gapiaru vuupai Diuusi oodami ismaiagiadagi”. ²⁰⁻²¹ Ducami isajaayi ñioocadamudai vaascara maitaagai ispotatada agai ajaatadami: “¿Tuiyasi poduucatu idui giñusu?” Damos oodami maitaagai isñiooquiadagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascada viaa samicami isivuaadagi oodamicada isducatai ipaliadagi. Caa maata vaascatai isDiuusi idui oodami cascada oodami maiviaa samicami ispotatadagi Diuusi: “¿Tuiyasi poduucatu giñdui?”

²² Tucamidaru cacquivacai oidigi abiaadaru Diuusi maivui baamucui ismaacada soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamituldi vaascara amo imidagai soimaa taatatuldamu poduucatu gamaata isDiuusi ali viaa guvucadagai.

²³ Vai poduucatu gamaata isiasi garoigadai Diuusi aatama ismaacada acovai garvuvaitu agai dai cagacara garñidi daida garvuuquia agai tavaagiamu.

²⁴ Diuusi acovai vuvaitu amoco ajudidiu saagidaiñdaru dai aa ismaacada maitarjudidiu saagidaiñdaru. ²⁵ Osea ooja Diuusi ñiooquidaru istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

Ismaacada maitarjudidiu saagida gaagamu aanu aa vaidu argiñmaamaracana. Dai oigadamu aanu agai tomasi aequioma tomali amaadutai maioigadaiña.

²⁶ Dai ismaacada aequioma potatadai aapima maitarigiñmaamara.

Sivi povantadamu aanu aapima argiñmaamara. Aanu aragai dai tomastuigaco oidaga.

Ascaiti Diuusi. ²⁷ Isaía pocaiti aagaitai ajudidíu: “Tomasi judidíu alia muidu vΛascara chillaqui cΛagacara vuvaquimu. Poduucai isduucai maibaiga isacaldi aorai poduucai aapa maitistutuidi isacaldi ajudidíu ismaacada oidaga oidigi daama sΛalicada muidu agai cascada. ²⁸ Siascada Diuusi gaagacai soimaa taatatulda agadagi oodami oidigi daama agai otoma naatomu”. ²⁹ Dai aΛquioma pocaiti aapa Isaía:

Diuusi agai dai taana vΛasiaacatai.

Isagai maicagacara vuvaidamudai chillaqui aidaga aatama apan duuñimudai Sodomara oidacami dai Gomomara oidacami.
Ascaiti Isaía.

³⁰ VΛasi gomaasicada gamaata sai tomasi ismaacada maitarjudidíu maivuum aΛlidiña isvaavoitudagi Diuusi sai agai cΛagacara nΛidiña dai todian duucai vaavoitu vai Diuusi cΛagacara nΛidi. ³¹ Vaidajudidíu gnaajaganiña isΛgiadagi vΛasi Moseesacaru sΛlicamigada sai poduucai Diuusi cΛagacara nΛidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vΛascara agai maitistui iscΛaga aΛgiadagi Moseesacaru sΛlicamigada. ³² Agai maitatagitoina ismosvaavoitudacai Suusi Cristo Diuusi cΛagacara nΛidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma polidiña agai sai aΛgiditai Moseesacaru sΛlicamigada Diuusi cΛagacara nΛidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada vui baacoi agai Suusi Cristo. ³³ Dai Isaía ooja isduucai aagidi Diuusi:

Ootosdamu aana aCristo ajudidíu dai muidutai agai vui baacoimu aCristo.

Damos sioora vaavoitudagi maiviaacamu istuisi siaa aradagi.

Poduu ooja Isaía isduucai aagidi Diuusi.

10

¹ Giñaaduñi sΛalicada ipalidi aana iscΛagacara vuvaquiagi ajudidíu cascada mamadai aana sai Diuusi cΛagacara vuvaidana. ² Caa maata aana isagai sΛalicada siaa duutudai Diuusi dai gnaajagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi damos maimaata. ³ Agai maimaata caa isCristo muu curusiba sai Diuusi oigaldana soimaascamigada dai cΛagacara nΛidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada maivaavoitudai Suusi Cristo. Baiyoma gnaajagai isΛgiadagi vΛasi Moseesacaru sΛlicamigada poliditai sai poduucai Diuusi cΛagacara nΛijada agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁴ Maiquiaa diviacai Cristo ajudidíu gnaajagaitadai isΛgiadagi vΛasi Diuusi sΛlicamigada agai polidiña isΛgiditai sΛlicamigada Diuusi cΛagacara nΛidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Damos Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai agai cΛagacara nΛidiña oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi gaagagai isvaavoitudagi Cristo maisu sΛlicami.

⁵ Moseesacaru poduucai ooja sai isamaadutai istutiadagi isΛgiadagi vΛasi sΛlicami dai maisoimaasi ivuaadagi tomali amo imidagai sai poduucai istutuidi iscΛagacara vuvaquiagi. ⁶ Damos Diuusi cΛagacara vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo. Gantagitovurai isSuusi Cristo cadivia tavaagianiara, ⁷ daida ismuu agai dai apan duaaca coidada saagidaniara. ⁸ Dai aana gaaagidi aipacoga sai Diuusi cΛagacara vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo dai tomasioora istutuidi isvaavoitudagi siuu duucu ipaliadagi. ⁹ Sioora pocaitiadagi sai Suusi Cristo artaanaadamigada daida isvaavoitudadagi sai Diuusi duaacali Suusi Cristo

coidadΛ saagidaiñdΛrΛ Diuusi cΛagacΛrΛ vuvaidi. ¹⁰ Mosvaavoitudacai Diuusi cΛagacΛrΛ nΛidi oodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai sioorΛ aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi cΛagacΛrΛ vuvaidi.

¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ sai sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo maivi-aacamu istuusi siaa Λradagi. Cristo ivueeyi istumaasi aagai cascΛdΛ. ¹² Diuusi Λmadugan duucaΛ cΛagacΛrΛ vuvaidi Λjudidíu dai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu. Diuusi Λmadugan duucaΛ tΛaanΛi dai nuucada Λjudidíu dai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu dai soigΛlidi vΛascΛdΛ sioorΛ aagiadagi sai oigΛldana soimaascamigadΛ. ¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “VΛascatai sioorΛ vaavoitudagi dai daanΛdagi Diuusi, Diuusi cΛagacΛrΛ vuvaidamu”. ¹⁴ DΛmos ismaacΛdΛ maiquia vaavoitudai Diuusi siaadΛrΛ aagidiña sai oigΛldana soimaascamigadΛ. Dai ismaacΛdΛ maiquia caΛ Diuusi ñiooquidΛ siaadΛrΛ vaavoitudana. Dai ismaitiipucagi sioorΛ aagiadagi Diuusi ñiooquidΛ, ¿ducatai caΛcana Λgai? ¹⁵ Dai ismaitiipucagi sioorΛ ootosagi oodami saidΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ poduucai tiipu sioorΛ gaaagiadagi. DΛmos Diuusi gia caotoi gΛñiñiooquituldiadamiga. CascΛdΛ pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “BaigΛnΛlidiña oodami siΛascadΛ tΛagiagi Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ gaaagiadagi sai Diuusi iibΛstudacan tadatuda Λlidi oodami iibΛadΛ”.

¹⁶ DΛmos maisiu vΛascatai vaavoitu Diuusi ñiooquidΛ. Isaíacaru potΛtdai Diuusi: “GiñDiuusiga baitoma tomali Λmaadutai maivaavoitu aidasi aagidi aatΛmΛ gΛñiñiooquituldiadamiga gΛñiooqui Λoodami”, astΛtdai Isaíacaru. ¹⁷ Tomali Λmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta siΛascadΛ caΛ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aagiadagi isSuusi Cristo cΛagacΛrΛ gavuvaidi.

¹⁸ DΛmos Λjudidíu gia caΛ Diuusi ñiooquidΛ. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: Tomasiaacoga gΛaagai Diuusi ñiooquidΛ.

¹⁹ DaidΛ Λjudidíu sΛlicΛdΛ maatΛ Diuusi ñiooquidΛ pocaiti Moseesacaru: Diuusi cΛagacΛrΛ vuvaidamu ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu dai maimaatΛcatadai Diuusi ñiooquidΛ vai poduucai baacoiña Λjudidíu.

²⁰ Dai Isaía maiduaadicuitai ñioo dai aagai istumaasi aagidi Diuusi: Tomasi maitatΛcacai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu isducatai istutuidi isgiñmatiagi vΛascΛrΛ ootoi aanΛ giññiooquituldiadamiga sai aagidana isducatai istutuidi isgiñmatiagi tai Λgai giñmaí.

Ascaiti Diuusi. ²¹ Dai aagai Isaía istumaasi aagidi Diuusi aagaitai Λjudidíu: VΛascΛrΛ oigΛdai aanΛ giñmaamara dai daanΛi sai Λma duucaΛ gΛntΛgitona sai camaisoimaasi ivuaada agai dai siaa giñduutudana.

DΛmos Λgai gajiaadΛrΛ giñviaa dai maitiñΛagi. Ascaiti Diuusi.

11

¹ AanΛ maipocaiti sai Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Λjudidíu. SiaadΛrΛ pocaitiña aanΛ. AanΛ ΛpΛ Λrjudíu di. Dai aanΛ arcajiudadΛ giñaduñicaru Avraañi dai Benjamín. ² Diuusi ΛΛqui abiaadΛrΛ Λcovai vuvaitu Λjudidíu cascΛdΛ maigajiaadΛrΛ vipieeyi. TΛgitovurai isducatai oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ. Eliasi gamamadai dai pocaiti: ³ “GiñDiuusiga Λjudidíu aliΛ soimaasi ivueeyi. Λgai coi gΛñiñiooquituldiadamiga dai suuli Λaltar siaaco siaa gΛduutudaiña Λgai dai mosΛca aanΛ vii dai giñmuua Λlidi Λgai aanΛ ΛpΛ”, ascaiti Eliasi. ⁴ DΛmos Diuusi potΛtdai: “Quiaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacΛdΛ giñsaa duutudai. AanΛ nuucada Λgai dai Λgai maisiaa duutudai Λmoonno ismaacΛdΛ Baal tΛgidu”, ascaiti Diuusi. ⁵ Dai sivi ΛpΛ oidaga ΛΛmoco ismaacΛdΛ siaa

duutudai Diuusi. Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidi ʌgai cascʌdʌ ʌcovai vuvaitu. ⁶ ʌgai maitivueeyi tomali istumaasi cʌʌgaducami istucʌdʌ cʌʌgacʌrʌ nʌijadagi Diuusi. Baiyoma Diuusi ipʌli cascʌdʌ cʌʌgacʌrʌ nʌidi.

⁷ Gʌnaagidamu aanʌ istumaasi ʌpʌdui. ʌjudidíu matia ʌlidityadai isducatai cʌʌgacʌrʌ vuvʌquiagi dʌmos chiʌʌquiatai maí, mosʌca ʌgai ismaacʌdʌ Diuusi ʌcovai vuvaitu. Dai Diuusi dagito isʌгаа maimaatʌ caʌcana dai cascʌdʌ maimaí ʌgai. ⁸ Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ: “Diuusi dagito sai ʌgai maimaatʌ caʌcana istumaasi aagai ñiooquituldiadamigadʌ cascʌdʌ maimaí ʌgai dai sivi maiquiaa maata caʌ ʌgai”, ascaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti Davicaru ʌpʌ:

ʌgai cueeyi cʌʌgaducami cuaadagai cascʌdʌ polidi sai Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidi, dʌmos maitʌrvaavoi.

Dai ʌgai maimaatʌ isDiuusi soimaa taatatulda agai. ʌgai soimaasi ivueeyi cascʌdʌ.

Dai tomastuigaco soimaa taatacamu ʌgai.

Ascaiti Davicaru.

¹¹ Dai vʌʌscʌrʌ Diuusi maigajiaadʌrʌ viaa ʌjudidíu, tomasi soimaa taata-mai. Dʌmos ʌjudidíu gia gajiaadʌrʌ viaa Suusi Cristo aidʌsi divia ʌgai dai cʌʌgacʌrʌ vuvaida agaitadai dai cascʌdʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu saagida gʌaagai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami dai muidutai vaavoitudai saidʌ ʌjudidíu nʌidityai gomaasi vaavoituda ʌlidiña ʌpʌ. ¹² Aidʌsi ʌjudidíu soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadʌrʌ viaa Suusi Cristo poduucai aidʌ abiaadʌrʌ Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu vʌʌsi oidigʌrʌ oidacami dai siʌʌscadʌ ʌpamu vaavoitudagi ʌjudidíu Diuusi sʌʌlicʌdʌ aliʌsi cʌʌgacʌrʌ nʌijadamu vʌʌsi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi gʌnaagidamu aanʌ ʌmo ñiooqui aapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu. Cʌʌ maata aapimʌ isDiuusi giñootoi ansai aanʌ aagidana ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu sai Suusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. Istumaasi gʌnaagidi sʌʌlicʌdʌ gʌaagai mʌsmaatʌcagi. ¹⁴ Dai sʌʌlicʌdʌ ipʌlidi aanʌ isgiñaaduñi judidíu vaavoitudagi Suusi Cristo dai poduucai cʌʌgacʌrʌ vuvʌquiagi nʌidityai isaapimʌ vaavoitudai. ¹⁵ Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌjudidíu ismaacʌdʌ maivaavoitudai dai aidʌ abiaadʌrʌ ootoi gʌñiooquituldiadamiga ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu saagida cascʌdʌ ʌgai casi istutuidi isʌrmaamaradʌcagi Diuusi. Dai siʌʌscadʌ ʌjudidíu ʌpamu vaavoitudagi Diuusi vai Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌijadagi ducami isduduaacamudai ʌgai. ¹⁶ Diuusi ʌcovai vuvaitu ʌjudidíu aaduñdʌcardu cascʌdʌ vʌʌsi ʌjudidíu ʌrʌcovai vuvaidadʌ Diuusi ʌpʌ.

¹⁷ Diuusi cagajiaadʌrʌ viaa ʌʌmoco judidíu cajiudadʌ ismaacʌdʌ maivaavoitu dai ʌʌmoco aapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu ismaacʌdʌ cavaavoitudai casi ʌrDiuusi maamaradʌ vai cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌidi poduucai isduucai cʌʌgacʌrʌ nʌidi ʌgai ʌjudidíu ismaacʌdʌ vaavoitudai. ¹⁸ Diuusi ñiooquituldiadamigadʌ ismaacʌdʌ gʌnaagidi Diuusi ñiooquidʌ rjudidíu daidʌ ʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami ʌrjudíu ʌpʌ cascʌdʌ aapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu maitʌagai issoiduucai nʌijadagi ʌjudidíu.

¹⁹ Dʌmos isaapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu pocaitiadagi sai Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌjudidíu sai poduucai aapimʌ ʌrmaamaradʌcana Diuusi ²⁰ gʌaagai istʌʌgitodagi aapimʌ sai ʌjudidíu maivaavoitudai sai cascʌdʌ Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌgai. Dʌmos aapimʌ ʌrDiuusi maamaradʌ vaavoitudaityai. Cascʌdʌ aapimʌ maitʌagai isgʌgʌrducʌdʌ gʌnʌliadagi. Baiyoma gʌaagai issiaa duutuadagi Diuusi vai ʌgai maigajiaadʌrʌ gʌnviaagi aapimʌ. ²¹ Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌjudidíu daidʌ istutuidi isgajiaadʌrʌ gʌnviaagi

aapimΛ λΛpΛ. ²² SΛΛlicΛdΛ cΛΛ tuiga Diuusi dΛmos vΛΛscΛrΛ soimaa taatamituldi oodami. Diuusi soimaa taatamituldi Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai dΛmos Diuusi cΛΛ tuiga aapimΛ gΛnvui. DΛmos aapimΛ aliΛsi gΛaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucΛi Λgai maigajiaadΛrΛ gΛnviaagi. ²³ Dai isaa judidíu vaavoitudagi Diuusi aidΛ gia ΛrmaamaradΛcamu Diuusi λΛpΛ. Diuusi istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaidagi tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi. ²⁴ IsaaapimΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu cΛΛga istutuidi isΛrmaamaradΛcagi Diuusi tomasi λΛquioma maitΛrmaamaradΛcatadai Diuusi, vaamioma cΛΛga istutuidi Λjudidíu Diuusi Λco vuvaidadΛ siΛrmaamaradΛcagi Diuusi.

²⁵ Giñaaduñi, aanΛ ipΛlidi ismaatΛca aapimΛ λmo istumaasi istumaasi maiquiaa maatΛ tomali Λmaadutai vai poduucΛi maigΛgΛrducΛdΛ gΛnΛliada aapimΛ poliditai sai vaamioma sastuduga aapimΛ siΛjudidíu. Λmoco Λjudidíu saagida vupuiirutu dai momaascamu Λgai asta siΛΛscadΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu vΛΛsi ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu ismaacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai Diuusi. ²⁶ SiΛΛscadΛ poduucΛi λΛpΛ duñiagi amaasi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai vΛΛsi Λjudidíu. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ λΛpΛ: ΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami vuusia agai Λjudidíu saagidaiñdΛrΛ. Dai Λgai Λma duucΛi tΛtΛgitoitulda agai Λjudidíu sai camaisoimaasi ivuaadana.

²⁷ Dai oigΛldamu Λgai vΛΛsi soimaascamigadΛ poduucΛi isduucΛi aagidi Diuusi Λjudidíu.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

²⁸ Muidutai Λjudidíu maioojoidi iscaΛcagi isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai Λgai vui vΛΛtΛ Diuusi dai poduucΛi aapimΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi. DΛmos vΛΛscΛrΛ Diuusi quiaa oigΛdai Λjudidíu, Diuusi Λco vuvaitu aaduñdΛcardu cascadΛ. ²⁹ Λλquioma Diuusi Λco vuvaitu Λjudidíu sai Λgai ΛrmaamaradΛcana. Dai aagai sai cΛΛgacΛrΛ nΛijada agai vΛΛsi Λjudidíu tomastuigaco dai Diuusi vΛΛscΛrΛ ivueeyi istumaasi aagai. ³⁰ Λλquioma aapimΛ maiΛΛgidiña Diuusi dΛmos sivi Λjudidíu maiΛΛgidi Diuusi dai poduucΛi Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi vaavoitudaitai aapimΛ. ³¹ Dai Diuusi soigΛliadamu ΛjudidíucadΛ dai oigΛldamu soimaascamigadΛ Λgai λΛpΛ siΛΛscadΛ Λgai Λma duucΛi gΛntΛtΛgitoi. ³² Dai Diuusi ñiooquidΛ pocaiti isvΛΛsi oodami Λrsoimaasi ivuaadami dai λΛgi oodami cΛΛ maatΛ isΛrsoimaasi ivuaadami dai poduucΛi cΛΛ maatΛ oodami isaliΛsi tΛgito isDiuusi oigΛli soimaascamigadΛ.

³³ SΛΛlicΛdΛ cΛΛ tuiga Diuusi. AliΛsi saituduga Λgai dai maatΛ vΛΛsiaΛcatai. Oodami maimaatΛ vΛΛsi istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tΛtΛgitoi.

³⁴ “Tomali Λmaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tΛtΛgitoi Diuusi. Tomali Λmaadutai maimaatΛtuli Diuusi tomali λmo istumaasi. ³⁵ Tomali Λmaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi λmo istumaasi sai poduucΛi Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidiña”. ³⁶ Diuusi idui vΛΛsiaΛcatai dai Diuusi guvucadΛcadΛ quiaa cΛΛca oidigi. VΛΛsi oodami aliΛsi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui tomastuigaco.

12

¹ Giñaaduñi Diuusi casoigΛli aapimΛcadΛ dai oigΛli gΛnsoimaascamiga cascadΛ aanΛ gΛndaanΛi mΛsai potΛtΛdaiña Diuusi mΛsaidΛ ivuaada λlidi istumaasi Λgai ipΛlidi. Dai cΛΛgacΛrΛ avΛr oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. CΛΛgadu ispoduucΛi tΛtΛgitodagi aapimΛ dai poduucΛi ivuaadagi. PoduucΛi gΛaagai issiaa duutuada aapimΛ Diuusi. ² MaitavΛr Λpan duucΛi oidaca

asoimaasi ivuaadami baiyomavar ama duucaí gantatagito dai poduucái ama duucaí oidacamu aapimá. Dai poduucái maatcamu aapimá istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapimá. Diuusi baigallidi ispoduucái ivuaada aapimá daidá arcálgai aapimá gamvátará poduucái vaamioma cága vaavoitudamu aapimá. Gomaasi arvaamioma cága ducami sía tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapimá.

³ Diuusi cágacárga giñnidi dai giñmaa sállicami ansai gamamaatúldiña istumaasi ágai ipalidi cascáda gánaagidi aaná sai maitaagái isgárgarducáda gánaliadagi. Cálgavar gantatagitoda. Tátagitodavurai istumaasi arvaavoi istumaasi istutuidi aapimá isivuaadagi dai tátagitodavurai síási vaavoitudai aapimá Diuusi. ⁴ Amo oodami moo dai noonová dai ácaso dai maisiu mosacaasi gomaasi. Gamocáda maitivueeyi istumaasi ivueeyi gánoonovicáda dai gánoonovicáda maitivueeyi istumaasi ivueeyi gáácasocáda. ⁵ Poduucái ápra aatama vaavoitudadami tomas muidu váascára aatama áramo adunuma ducami vaavoitudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo argártáanadamiga.

⁶ Váascatai istutuidi isivuaadagi amo istumaasi Diuusi garmaacái guvucadagái isducatai ágai ipalidi. Istumaasi istutiada aatama isivuaadagi gáagái iscága ivuaadagi. IsDiuusi maaquiagi guvucadagái ámadutái aapimá sai aagiña istumaasi ágai gánaagiadagi, gáagái msaagadagi poduucái isduucái gánmamaatátuli aatama. ⁷ IsDiuusi maaquiagi guvucadagái aa sai soicáña oodami, gáagái iscága soicadagi. Isamaadutái maatái gamamaatúldiadagi Diuusi ñiooquidá, gáagái iscága gamamaatúldiadagi. ⁸ Sioorá maata soicadagi aa sai vaamioma vaavoitudana ágai, gáagái is-povuaadagi. Sioorá mui gamaacadagi tumiñsi Diuusi aa duiñdadá váatará maitaagái isgáducáda aliadagi mui gamaacaitai. Sioorá gataanadagi gáagái iscága gataanadagi isduucatai baigaliadagi Diuusi sioorá daiviadagi ácococoidadá daidá asoituutuigami gáagái isbaigánaliadagi.

⁹ Sállicáda avár gánoigáada aipacoga. Dai gajiaadará avár víaa váasi istumaasi soimaascami dai mosacaasi istumaasi cálgaducami ivuaada. ¹⁰ Gánoigáadavurai aapimá gánsiálgama duucaí. Gáagái issiooma gárgarducáda duucaí náijada aapimá aa isaapimá áagi.

¹¹ Maitavar paparaca. Ivuaadavurai istumaasi Diuusi ipalidi baigánaliaragacáda.

¹² Baigavar ánaliada aapimá nánaracatai masiáscada iimi ágai tavaagiamu dai ámadu oidaca ágai Diuusi. Maitavar vui ñioocada Diuusi masiáscada soimaa taatamadagi. Váascára avár daanada Diuusi.

¹³ Oidadavurai aa vaavoitudadami soituutuigami mastumaasi viaacagi. Dai cálgavar miaadagiada iimádamí ismaacáda gándaiviadagi.

¹⁴ Siáscada soimaasi gántaatamituldiadagi aa, daanadavurai aapimá Diuusi sai ágai oigáldiana soimascamigáda dai cágacárga vuvaidana. Dai maigalnaasi ñioocada aapimá ágai vui.

¹⁵ Siáscada gánaaduñi baigánaliadagi aapimá ápra gáagái masbaigánaliadagi, dai síáscada gánaaduñi soigánaliadagi aapimá ápra gáagái massoigánaliadagi.

¹⁶ Cálgacárga avár gánnáijada aipacoga. Maitavar gárgarducáda gánaliada. Cálgacárga avár náijada soituutuigami. Maitavar povánaliada aapimá masialia sastudaga. ¹⁷ Maitavar soimaasi ivuiidiada sioorá soimaasi gánvuiidiada aapimá. Mosgoáagi istumaasi cálgaducami avár ivuaada aapimá váascatai vuitapi. ¹⁸ Maitavar vuidará váatáca aa oodami tomasi ágai

gandvuidar vaa. ¹⁹ Giñaaduñi isamaadutai soimaasi ganduñdagi aapima maitaagai issoimaasi taatatuldiagi. Diuusi soimaasi taatatuldiamu. Diuusi ñiooquidar pocaiti: “Aan agai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ²⁰ Dai pocaiti arpa: “Isgansasaayu biuugicoñicagi, bibiadavurai aapima, dai istonocoñicagi, oidavurai suudagi. Ispoduucai ivuaada aapima siaa aratudamu aapima”, ascaiti Diuusi ñiooquidar. ²¹ Maitavar vuidar vaaaca aa oodami baiyoma cagacara oidaca aapima dai poduucai adiaavora camaitistuidimu issoimaasi ganduñtuldiagi.

13

¹ Vascatai aliasi glaagai isaggiadagi atataandami. Diuusi darai vaa si tataanami, tomali amaadutai maiviaa samicami agi, Diuusi agai dai maacai. ² Poduucai ismaacada maiagidi atataandami agai vuidar vaa istumaasi gataandi Diuusi, dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu. ³ Tataanami maiabacatai soora maisoimaasi ivueeyi mosacaasi ismaacada soimaasi ivueeyi. Soora maiabiada aliadagi atataandami maitaagai issoimaasi ivuaadagi, sida atataandami caga ñioocadamu gavui. ⁴ Agai arpipioñigada Diuusi daida ivueeyi istumaasi cagaducami aapima gamvatar. Damos soora soimaasi ivuaadagi glaagai isaabiada atataandami. Agai viaa samicami issoimaasi taatatuldiagi soimaasi ivuaadami. ⁵ Cascada glaagai isaggiadagi atataandami maisiu mosmaisomaasi taatamada aliditai gomaasi glaagai isipaliadagi isivuaadagi cascada. ⁶ Atumiñsi vuudami arpipioñigada atataandami cascada maacai aapima tumiñsi, vaa si uumigi istuigaco gataandi agai.

⁷ Anamaquidavurai istumaasi vaaatuldi. Siaavar duutuada atataandami arpa. ⁸ Maitaagai isapiagavuaatuliadagi. Ganoigadavurai aipacoga. Soora oigada aa agai ivueeyi istumaasi gataandi Diuusi. ⁹ Diuusi agidi gasamicamiga Moseesacaru dai potadai: “Maitavar googosi ganducamica, dai maitavar gacoodada, dai maitavar asivuaca, maitavar yaatagada tomali amaadutai, maitavar viaaca aliada gavustuidaga”. Soora aliasi oigada aa oodami dai samicada ipaliadagi sai Diuusi soicña isoigada aa oodami arpan duucai agi agai oigada, poduucai agai gia agidi vaa si istumaasi gataandi Diuusi. ¹⁰ Soora oigadagi aa oodami agai maisoimaasi ivueeyi baiyoma ivueeyi vaa si istumaasi Diuusi gataandi.

¹¹ Dai vaa si gomaasi ivuaada aapima tagitoitai isotoma dagavusca gotasai dai sivi cavaamioma miaadimi istuigaco iimia ragai aatama tavaagiamu cascada glaagai isvaamioma caga ivuaadagi Diuusi aa duiñdad. ¹² Cayoga ugidagai siasi oidaca ragai aatama tami oidigi daama siaaco aliasi soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aatama Diuusi amadu siaaco tomali amaadutai maisoimaasi ivueeyi. Cascada glaagai isgaji-aadar viaagi vaa si soimaascami. Daida ivuaadagi istumaasi cagaducami. ¹³ Maitavar navacorada, dai maitavar googosi ganduucamica dai maitavar oomaliaca, maitavar agacoitaraca, baiyoma cagacara oidaca aapima duucami iscaamadu oidacamudai Diuusi. ¹⁴ Arpan duucai avar oidaca aapima Suusi Cristo maitavar ivuaada aliada istumaasi soimaascami tomali maitatagitoda gomaasi.

14

¹ Isamo vaavoitudadami maicaa maata cacagi vaa si istumaasi gamamaatatuldi aan amadu aa oootosada Suusi Cristo vaascara cagavar miaadagiada. Damos maitavar gandvupui ñioocada aagaitai maicaaga

maatΛ caΛ agai Λmo istumaasi. ² Λmoco vaavoitudai saidΛ istutuidi iscuaadagi tomastuma cuaadagai vai aa ismaacΛdΛ maicΛΛga maatΛ caΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aatΛmΛ maicueeyi baabaidi. ³ IsmaacΛdΛ cueeyi baabaidi maitΛagagai issoiduucai nΛijadagi agai ismaacΛdΛ maicueeyi. Dai ismaacΛdΛ maicueeyi baabaidi maitΛagagai ispotΛΛadagi agai ismaacΛ cueeyi sai maicΛΛga ivueeyi, Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi vΛascatai cascΛdΛ. ⁴ Tomali Λmaadutai maiviaa sΛΛlicami ispotΛΛadagi gapipiooñiga sai maicΛΛga ivueeyi. Λagi aamudΛ viaa sΛΛlicami isaagiadagi iscΛΛga ivueeyi ismaicΛΛga ΛpΛ. VΛasi Λvaavoitudadami ΛrDiuusi pipiooñigadΛ dai Diuusi istutuidi iscΛΛga iduiñtuldiagi.

⁵ Λmoco vaamioma siaa duutudai Λmo tasai siaa tasai dai aa poΛlidi sai vΛas tasai ΛrΛgai vaa. VΛascatai glaagagai iscΛΛga maatΛcagi istumaasi ipΛlidi isivuaadagi sai glaagagai isivuaadagi. ⁶ SioorΛ siaa duutudai Λmo tasai agai povueeyi siaa duutuada Λlidityai Diuusi. Dai sioorΛ maisiaa duutudai tomali Λmo tasai agai povueeyi siaa duutudai Λlidityai Diuusi. Dai sioorΛ cueeyi baabaidi agai povueeyi siaa duutuada Λlidityai Diuusi dai baigΛlidi agai Diuusi vui. Dai sioorΛ maicueeyi baabaidi agai povueeyi siaa duutuada Λlidityai Diuusi dai baigΛlidi agai Diuusi vui.

⁷ Λvaavoitudadami maitivueeyi mosΛcaasi istumaasi Λagi ipΛlidi tomali maimaatΛ siΛascadΛ tomali isduucatai coi agai. ⁸ VΛasi vaavoitudadami ΛrpipiooñigadΛ Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi daama dai coocai ΛpΛ. ⁹ Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛcana vaavoitudadami ismaacΛdΛ quiaa oidaga dai ismaacΛdΛ cacoi.

¹⁰ DΛmos aapimΛ maitΛrtΛaanΛdami cascΛdΛ maitΛagagai ispotΛΛdagi aa ismaicΛΛga ivueeyi, tomali maitΛagagai issoiduucai nΛijadagi. VΛascatai viaa aatΛmΛ isvuidΛrΛ quiquivagi Suusi Cristo siΛgai aagamu istumaasi cΛΛga ivuaadana aatΛmΛ dai istumaasi maicΛΛga ivuaadana aatΛmΛ. ¹¹ Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti:

SΛΛlicadΛ Λrvaavoi isΛmo imidagai vΛascatai maatΛmu iñsaanΛ ΛrΛgai ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi daidi giñsΛa duutuadamu.

Dai vΛascatai cΛΛga ñioocadamu aanΛ gimvΛΛtarΛ.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

¹² Poduucai vΛascatai aatΛmΛ aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

¹³ Amaasi camaitΛrñiooquidadamu aatΛmΛ aipacoga baiyoma maitΛagagai isivuaadagi aatΛmΛ tomali Λmo istumaasi istucΛdΛ soimaasi duiñtuldiagi aa. ¹⁴ CΛΛ maatΛ aanΛ istomali Λmo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. DΛmos sioorΛ poΛliadagi sai daidarsi Λmo cuaadagai agai gia maitΛagagai iscuaadagi. ¹⁵ IsΛmaadutai cuaadagi Λmo istumaasi vuitapi agai ismaacΛdΛ poΛlidi sai daidarsi dai vΛascΛrΛ uugiagi ΛpΛ, ismaacΛdΛ ΛpΛga uugiagi ducami ismaioigΛadagi Λga. MaitΛagagai mΛssoimaasi iduiñtuldiadagi aa mosugia Λlidityai Λmo istumaasi. Suusi Cristo muu agai vΛΛtarΛ vΛasi. ¹⁶ MaitavΛr dagitu aa ispocaitiadagi mΛsai maicΛΛga ivueeyi tomasi aapimΛ gimvΛΛtarΛ maitΛrsoimaascami. ¹⁷ Diuusi ΛrΛgai dai tΛaanΛi vΛasi vaavoitudadami. Diuusi maisi vΛaamΛ Λlidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi yΛadagi vaamioma ipΛlidi agai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi oodami, dai maitΛncocoadagi dai sai baigΛnΛlidiña. Diuusi lbΛadΛ garsoicΛi sai poduucai ivuaadana. ¹⁸ IsmaacΛdΛ poduucai oidaga Λgidityai Suusi Cristo, agai ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛi vaidΛ Λoodami cΛΛga ñioocada agai vΛΛtarΛ.

¹⁹ CascΛdΛ garaajagai aatΛmΛ isivuaadagi Λagi istumaasi garsoicΛi ismaitΛrcoocoadagi dai vaamioma cΛΛga maatΛcagi dai Λgiadagi Diuusi

ñiooquidλ. ²⁰ Sλλlicλdλ maitλagai iscuaadagi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldi aapimλ aa vaavoitudadami vai λgai vaamioma maicλλga maata caλcagi dai vaamioma maicλλga λgiadagi Diuusi ñiooquidλ. Vaavuava sai tomali λmo cuaadagai maidaidarsi. Dλmos vλλscara maicλλgadu isλmaadutai cueeyi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldiadagi aa. ²¹ Alias arcλλgai ismaicuaadagi baabaidi, tomali maitayλλdagi, tomali maitivuaadagi tomali λmo istumaasi istucλdλ soimaasi iduiñtuldiagi aa vai λgai vaamioma maicλλga maata caλcagi dai vaamioma maicλλga λgiadagi Diuusi ñiooquidλ. ²² Ismaacλdλ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali λmo cuaadagai maitλagai isaagiadagi oodami mosλcaasi Diuusi. Alias baigλlidi λgai ismaacλdλ ivuaadagai istumaasi λlidi λgai isarcλλgaducami maivuaamλ λlidi tomasi aa λlidi ismaitarcλλgaducami. ²³ Dλmos siorλ cuaadagi baabaidi maicλλga vaavoitudaitai ismaidaidarsi baabaidi soimaasi ivueeyi. Vλλsi istumaasi ivuaadagi gλλagai isivuaadagi isduucatai vaavoitudadagi. Ismaacλdλ maipovueeyi λgai soimaasi ivueeyi.

15

¹ Aatλmλ ismaacλdλ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali λmo cuaadagai aliasi gλλagai ismaivui ñioocada λgaa ismaacλ vaavoitudai sai daidarsi λλmo cuaadagai, dai maisiu ivuaadagi mosλcaasi istumaasi ipλlidi aatλmλ maitλagitoitai istumaasi vaavoitudai λgaa. ² Vλλscatai aatλmλ aliasi gλλagai isivuaadagi istumaasi oojoidi gλraaduñi vaavoitudadami vai poduucai soicλida aatλmλ λgaa sai vaamioma cλλga maata caλcana Diuusi ñiooquidλ dai vaamioma cλλga oidacagi. ³ Poduucai idui λCristo. Agai maitidui mosλcaasi istumaasi oojoidi cascλdλ Diuusi ñiooquidarλ pocaiti: “Vλλscatai ismaacλ gλcλλdai aapi giñcλλdai aanλ λλpλ”, astλtdai λCristo Diuusi. ⁴ Vλλsi istumaasi gλλooja λquiomλ Diuusi ñiooquidarλ λraatλmλ gλrvλλtarλ, tsai poduucai maatlana istumaasi Diuusi ipλlidi isivuaada aatλmλ. Siλλscadλ nλλniada aatλmλ oojai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidarλ maamatλrλi aatλmλ isducatai nuucada Diuusi λoodami λλquidλ dai isducatai soimaa taatamaiña λgai dai maiñioocaiña Diuusi vui. Gomaasi garsoicλi isapiavaavoitudada isDiuusi garsoicλi. ⁵ Diuusi arλgai dai garsoicλi sai maiñioocaiña λgai vui tomasi soimaasi taatamai daidλ garsoicλi isapiavaavoitudadagi isλgai gλrnuucada. Dai aanλ ipλlidi isλgai gλnsoicλda mai maitλncocoada aapimλ aipacoga baiyoma siaa gλnduutuada aapimλ aipacoga. Suusi Cristo ipλlidi ispovuaada aapimλ cascλdλ. ⁶ Vai poduucai aapimλ λmo tagitoidagai viaacagi dai cλλga ñioocada Diuusi vui. Diuusi λroogadλ gartλaanλdamiga Suusi Cristo.

⁷ Cλλgacλrλ avλr gannλijada aapimλ aipacoga poduucai isduucai Suusi Cristo cλλgacλrλ gλrnλidi aatλmλ vai poduucai cλλga ñioocadagi aa Diuusi vui. ⁸ λCristo divia dai λjudidíu saagida oidaga cλλgacλrλ vuvaida λlidityai λjudidíu. Poduucai apλdui istumaasi aagidi Diuusi λjudidíu λλqui aduñdλcardu sai λmo imidagai divi agaitadai λmo cλλgacλrλ vuviadami. Dai poduucai maatlλtuldi Diuusi λgai sai istumaasi aagai Diuusi sλλlicλdλ λrvaaovi. ⁹ Daidλ λCristo divia vaidλ λgai ismaacλdλ maitλrjudidíu cλλga ñioocaiña Diuusi vui. Diuusi cλλgacλrλ nλidi λgai dai cλλgacλrλ vuvaidi λgai cascλdλ. Pocaiti Diuusi ñiooquidarλ:

Cascλdλ cλλga ñioocadamu aanλ aapi gλvλλtarλ λgai ismaacλdλ maitλrjudidíu saagida.

Dai ganλλdamu aanλ siaa gλduutudaitai.

Potλtdai Davicarλ Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti $\Lambda\Lambda\rho\Lambda$ Diuusi ñiooquid $\Lambda\rho\Lambda$:
Baigav $\Lambda\rho$ $\Lambda\Lambda\eta$ liada aapim Λ ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu Λ pan duucaí aa is-
maac $\Lambda d\Lambda$ $\Lambda\rho$ Diuusi maamarad Λ .
Asc Λ iti Diuusi ñiooquid $\Lambda\rho\Lambda$.

¹¹ Dai pocaiti $\Lambda\Lambda\rho\Lambda$ Diuusi ñiooquid $\Lambda\rho\Lambda$:
C $\Lambda\Lambda$ gav $\Lambda\rho$ ñioocada Diuusi vui v $\Lambda\Lambda$ scatai aapim Λ ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu.
Dai v $\Lambda\Lambda$ si oodami g $\Lambda\Lambda$ agai isC $\Lambda\Lambda$ ga ñioocadagi Diuusi vui.
Dai g $\Lambda\Lambda$ agai ispocaitiadagi sai Diuusi s $\Lambda\Lambda$ lic $\Lambda d\Lambda$ viaa guvucadagai.
Asc Λ iti Diuusi ñiooquid $\Lambda\rho\Lambda$.

¹² Dai pocaiti Isaía $\Lambda\Lambda\rho\Lambda$ aagaitai Λ Cristo:
Dai Λ moco Λ cajiudad Λ aiñd $\Lambda\rho\Lambda$ Isaía divimu dai t Λ aan Λ damu Λ gai ismaac $\Lambda d\Lambda$
mait $\Lambda\rho$ judidíu.
Daidi Λ gai ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu vaavoitudamu is Λ gai c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ v Λ -
vaidamu.
Asc Λ iti Isaía.

¹³ Diuusi $\Lambda\rho$ Λ gai ismaac $\Lambda d\Lambda$ g $\Lambda\rho$ soic Λ i isvaavoitudadagi istumaasi $\Lambda\rho$ vaavoi.
Dai aan Λ ip Λ lidi is Λ gai baig $\Lambda\Lambda$ liatuda dai g $\Lambda\eta$ ib Λ studacan tadacatuda vaavoi-
tudacai aapim Λ Diuusi vai Diuusi Ib Λ ad Λ guvucad Λ c $\Lambda d\Lambda$ aapim Λ s $\Lambda\Lambda$ lic $\Lambda d\Lambda$
vaavoitudada isDiuusi g Λ nucada.

¹⁴ Giñaaduni c $\Lambda\Lambda$ maat Λ aan Λ isaapim Λ c $\Lambda\Lambda$ tuutuiga dai sastuduga dai
c $\Lambda\Lambda$ ga istutuidi isg $\Lambda\eta$ mamaat Λ tuldiadagi aipacoga istumaasi Diuusi ip Λ lidi
isivuaadagi. ¹⁵⁻¹⁶ D Λ mos idi oojai maiduadicuitai g $\Lambda\eta$ oojidi aan Λ dai
 $\Lambda\rho$ amu g $\Lambda\eta$ aagidi aan Λ naana maasi. Diuusi giñmaa s $\Lambda\Lambda$ licami ansaid Λ
 Λ rootosad Λ cana Suusi Cristo casc $\Lambda d\Lambda$. Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ giñ Λ lidi dai giñooto
ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu saagida ansai aagidana sai Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ v Λ -
vaida Λ lidi. $\Lambda\rho$ papaali judidíu v Λ apapai naana maasi dai dadasdi Diuusi dai
aan Λ ip Λ lidi isDiuusi n Λ ijadagi Λ vaavoitudadami ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu
 Λ pan duucaí istumaasi dadasdi aan Λ Diuusi. Diuusi Ib Λ ad Λ Λ co vuvaitu Λ gai
casc $\Lambda d\Lambda$ Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ n Λ lidi Λ gai.

¹⁷ Suusi Cristo giñsoic Λ i idi aa duiñdaga ismaac $\Lambda d\Lambda$ ivueeyi aan Λ Diuusi
v $\Lambda\Lambda$ tar Λ casc $\Lambda d\Lambda$ istutuidi aan Λ ispocaitiadagi sai c $\Lambda\Lambda$ gadu. ¹⁸ Dai maisiaa
 $\Lambda\rho$ ai aan Λ isgaaagiadagi v $\Lambda\Lambda$ si istumaasi giñsoic Λ i Suusi Cristo isivuaada aan Λ .
V $\Lambda\Lambda$ si istumaasi gaaagidi aan Λ Λ gai giñaagidi dai Λ gai giñmaa guvucadagai
ansaid Λ ivuaadana naana maasi istumaasi sai Λ gai ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu
 $\Lambda\Lambda$ gidiña Diuusi. ¹⁹ Si $\Lambda\Lambda$ scad Λ Λ oodami n Λ ijadagi v $\Lambda\Lambda$ si istumaasi g Λ g Λ rducami
ismaac Λ ivueeyi aan Λ c $\Lambda\Lambda$ ga maat Λ Λ gai isDiuusi Ib Λ ad Λ guvucadad Λ c $\Lambda d\Lambda$
ivueeyi aan Λ gomaasi. Poduuc Λ i caaagidi aan Λ Λ oodami Jerusaleenaiñd $\Lambda\rho\Lambda$
abiaad $\Lambda\rho\Lambda$ asta Ilirico $\Lambda\rho\Lambda$ isSuusi Cristo $\Lambda\rho$ c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ vuviadami. ²⁰ Aan Λ
giñaajagai isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa c Λ Λ oodami isoidaga Suusi
Cristo. Maitaaagiada iñ Λ lidi aan Λ siaaco casi gaaagidi aa. ²¹ Vai poduuc Λ i
 $\Lambda\rho$ Λ duuna istumaasi aagai Diuusi ñiooquid $\Lambda\rho\Lambda$ siaaco pocaiti Isaía:
Maat Λ mu ismaac $\Lambda d\Lambda$ tomali Λ mo imidagai maiquiaa c Λ isoidaga Λ Cristo.
Dai maat Λ ca Λ camu is Λ gai $\Lambda\rho$ c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ vuviadami.
Asc Λ iti Isaía.

²² $\Lambda\Lambda$ qui abiaad $\Lambda\rho\Lambda$ g $\Lambda\eta$ n Λ lida iñ Λ lidiña aan Λ d Λ mos maitistutuidiña. Viaa-
catadai aan Λ isaagiadagi ismaac $\Lambda d\Lambda$ maiquiaa maat Λ catadai isSuusi Cristo
 $\Lambda\rho$ c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ vuviadami. ²³ D Λ mos sivi caaagidi aan Λ v $\Lambda\Lambda$ scatai ismaac $\Lambda d\Lambda$
maimaat Λ catadai siaaco gaaata v Λ aadana aan Λ casc $\Lambda d\Lambda$ casistutuidi aan Λ
ism $\Lambda\Lambda$ ca g $\Lambda\eta$ n Λ idagi. ²⁴ Modaivana iñ Λ lidi aan Λ si $\Lambda\Lambda$ scad Λ imiagi Espaañiamu.
Dai si $\Lambda\Lambda$ scad Λ g Λ ndivida aan Λ baigiñ Λ liadamu aan Λ g Λ nt $\Lambda\Lambda$ gacai. Aan Λ ip Λ lidi
isgiñsoiña aapim Λ istuc $\Lambda d\Lambda$ imi aan Λ bait Λ quioma. ²⁵ D Λ mos quiaa imia iñagai

Jerusaleenamu dai vuidaquia iñagai tumiñsi Δ vaavoitudadami Jerusaleen Δ Δ oidacami. ²⁶ Δ vaavoitudadami Masedooni Δ Δ oidacami dai Acaay Δ Δ oidacami baig Δ Δ lidi Δ mpaidacai tumiñsi dai ootosda agai Δ vaavoitudadami soituutuigami Jerusaleen Δ Δ oidacami. ²⁷ Agai soi Δ Masedooni Δ Δ oidacami dai Δ Acaay Δ Δ oidacami sai maat Δ na isSuusi Cristo Δ Δ gac Δ Δ vuviadami casc Δ Δ Δ Masedooni Δ Δ oidacami dai Δ Acaay Δ Δ oidacami g Δ aagaitadai is-soiñiagi tumiñsic Δ Δ dai v Δ asc Δ Δ baig Δ Δ lidi ca Δ mpaidacai. ²⁸ Casc Δ Δ si Δ asc Δ Δ vuidaquia aan Δ gotumiñsi Δ vaavoitudadami Jerusaleen Δ Δ oidacami casistutuidi aan Δ isimiagi Espaañiamu dai modaivunucai g Δ ndividagi. ²⁹ Si Δ asc Δ Δ ai aan Δ m Δ siaaco daraaja aapim Δ c Δ l Δ maat Δ aan Δ isSuusi Cristo giñbai Δ liatuda agai. Aan Δ g Δ n Δ mamaat Δ tulda iñagai vaamioma Suusi Cristo mamaat Δ tuldiaragad Δ .

³⁰ Aapim Δ s Δ aa duutudai Suusi Cristo daid Δ Diuusi Ib Δ ad Δ g Δ rsoic Δ Δ isg Δ roig Δ ada aat Δ m Δ casc Δ Δ g Δ ndaan Δ i aan Δ m Δ sai mamadañña aan Δ imv Δ l Δ tar Δ . ³¹ Vai Diuusi maidagitona Judee Δ Δ oidacami ismaac Δ Δ maivaavoitudai issoimaasi giñtaatatuldiagi. Dai daan Δ davurai Diuusi Δ Δ pr Δ vaid Δ Δ vaavoitudadami Jerusaleen Δ Δ oidacami baig Δ Δ liarac Δ Δ vuuna Δ tumiñsi ismaac Δ Δ vuidiaquia iñagai aan Δ . ³² Vai poduuc Δ i isDiuusi ip Δ lidagi baigiñ Δ liatugada aan Δ si Δ asc Δ Δ g Δ ndividagi dai giñib Δ stagi g Δ dividacai. ³³ Diuusi g Δ riib Δ studacan tadatudai dai aan Δ ip Δ lidi is Δ gai g Δ n Δ l Δ madu daacagi.

16

¹ Gaamucu imi agai Peve. Goov Δ Δ rg Δ raduñi vaavoitudadami. Dai goovai soic Δ Δ Δ ooqui vaavoitudadami coococoidad Δ dai soituutuigami Sencree Δ Δ oidacami. ² Aan Δ ip Δ lidi isaapim Δ c Δ l Δ ga miaad Δ giadagi si Δ asc Δ Δ ajia goovai, poduuc Δ i isduuc Δ i g Δ aagai m Δ s Δ miaad Δ giadagi v Δ l Δ si Δ vaavoitudadami. Dai maacadavurai istumaasi t Δ gitoca goovai. Goovai soic Δ ñña muidutai dai aan Δ Δ Δ pr Δ giñsoic Δ ñña goovai casc Δ Δ .

³ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Prisila Δ l Δ madu Aquila. Goovai Δ rgiñaaduñi ismaac Δ giñsoiñacai gaaagidi isSuusi Cristo Δ Δ gac Δ Δ vuviadami. ⁴ Goovai baitoma g Δ ncooditu dai c Δ l Δ gac Δ Δ gimvusaitu aid Δ m Δ si giñmuaa aagaitadai casc Δ Δ ali Δ si baigiñ Δ lidi aan Δ goovaic Δ Δ . Dai maisiu mos Δ caasi aan Δ baigiñ Δ lidi v Δ l Δ scatai vaavoitudadami ismaac Δ Δ mait Δ rjudidíu baig Δ Δ lidi Δ Δ pr Δ . ⁵ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Δ Δ pr Δ v Δ l Δ scatai Δ vaavoitudadami ismaac Δ Δ g Δ n Δ mpaidi Prisila Δ l Δ madu Aquila quid Δ Δ . Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Epeneto goovai Δ rg Δ ragadad Δ ismaac Δ Δ vaavoitu Suusi Cristo Acaay Δ Δ . ⁶ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda María. Goovai ali Δ si aata vueeyi aapim Δ g Δ nsaagida. ⁷ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda giñaaduñi Andrónico Δ l Δ madu Junias. Goovai giñ Δ l Δ madu maisapicatadai. Daid Δ Δ ojootosicami c Δ l Δ ga maat Δ goovai, dai ali Δ s Δ aa duutudai. Dai goovai Δ pr Δ ga vaavoitu Suusi Cristo iñsaan Δ .

⁸ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Amplias Δ gai Δ rg Δ mai vaavoitudadami dai ali Δ oig Δ dai aan Δ . ⁹ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Urvano goovai g Δ r Δ l Δ madu aata v Δ aadana Suusi Cristo aa duiñdad Δ Δ . Dai Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Estaaquisi. Goovai ali Δ oig Δ dai aan Δ . ¹⁰ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Apelesi. Goovai ali Δ soimaa taatamai dai apiavaavoitudai Suusi Cristo. Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Aristóbulo aadiuñ Δ . ¹¹ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda giñaduñi Erodiono Δ l Δ madu Narsiso aadiuñ Δ Δ gai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹² Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Tripena Δ l Δ madu Triposa. Goovai aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdad Δ Δ . Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda g Δ raduñi Pérsida. Goovai ali Δ oig Δ dai aan Δ dai ali Δ si aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdad Δ Δ .

13 DiuuscadΛ avΛr viaatulda Rupo. Goovai gia cΛga vaavoitudai dai cΛgacΛrΛ oidaga. DiuuscadΛ avΛr viaatulda Rupo dΛΛdΛ. Goovai argiñdaada ducami. 14 DiuuscadΛ avΛr viaatulda Asíncrito ΛΛmadu Flegonte ΛΛmadu Ermasi ΛΛmadu Patroovasi ΛΛmadu Ermesi ΛΛmadu Λvaavoitudadami ismaacadΛ ΛΛmadu daraaja. 15 DiuuscadΛ avΛr viaatulda Filólogo ΛΛmadu Julia ΛΛmadu Nereo ΛΛmadu suculidΛ ΛΛmadu Oliimpasi ΛΛmadu vΛscatai Λvaavoitudadami ismaacadΛ ΛΛmadu daraaja.

16 Cocomitucudavurai dai viaatuldiada gΛnaaduñi vaavoitudadami. VΛsi aipacoga siaaco aimΛrai aanΛ vΛscatai ismaacadΛ vaavoitudai Suusi Cristo DiuuscadΛ gamviaatuldi.

17 GΛnnuucadacavurai ΛgaicadΛ ismaacadΛ daivui dai gamamaatΛtuldiña istumaasi maitΛrvaavoi dai poduucai cocotuldi Λvaavoitudadami dai soimaasi iduiñtuldi. MaitavΛr urapΛcada Λgai. 18 Λgai maitivueeyi istumaasi ipΛlidi Suusi Cristo. Λgai baiyoma ivueeyi istumaasi Λgi Λgai ipΛlidi. Λgai vΛamunaiña oodami ismaacadΛ polidi ismaitipu yaatavogami dai poduucai vupuiirumadaiña. 19 VΛscatai cΛ maata isduucatai Λgidiña aapimΛ istumaasi ganmaatΛtuldi aanΛ cascadΛ baigiñlidi aanΛ. Dai aanΛ ipΛlidi issastuduaca aapimΛ daidΛ ivuaadagi istumaasi cΛgaducami dai maisiu istumaasi maicΛgaducami. 20 Diuusi garsoicΛ iscΛgacΛrΛ oidacagi maitΛrcocodaitai aipacoga dai Λgai ootoma aadaimu ΛDiaavora vai camaisoimaasi gartaatamituldiña. AanΛ ipΛlidi isSuusi Cristo gartaanΛdamiga cΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi.

21 DiuuscadΛ gamviaatuldi Timoteo. Goovai giñsoiñacai ivueeyi iña duiñdaga. Dai DiuuscadΛ gamviaatuldi ΛpΛ Jasoñi ΛΛmadu Sosípater. Goovai argiñaduñi.

22 AanΛ Tersio ivuiididi idi oojai Paavora dai DiuuscadΛ gamviaatuldi ΛpΛ. AanΛ vaavoitudai Suusi Cristo ΛpΛ.

23 DiuuscadΛ gamviaatuldi Gaayo. Goovai quidΛrΛ giñuuliñaca aanΛ. Dai taañiupidiña goovai gΛquii Λvaavoitudadami sai ami gΛnΛmpaidiña. DiuuscadΛ gamviaatuldi Erasto ΛpΛ. Goovai artumiñsi vuudami tanai. DiuuscadΛ gamviaatuldi Cuarto ΛpΛ.

24 AanΛ ipΛlidi isSuusi Cristo cΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi aapimΛ vΛscatai.

25 Diuusi istutuidi isgΛnsoiñagi mai vaamioma cΛga vaavoituda aapimΛ istumaasi ganmaatΛtuldi aanΛ. AanΛ ganmaatΛtuldi isSuusi Cristo ΛrΛcΛgacΛrΛ vuviadami dai naana maasi istumaasi Suusi Cristo ipΛlidi ismaataca aapimΛ. Gomaasi maitΛmaatΛcatadai ΛΛquioma 26 damos sivi Diuusi garmaatΛtuldi vΛsi gomaasi vai aatΛmΛ istutuidi isganmaatΛtulda aapimΛ. Tomasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ΛΛquioma ooja isdivia agaitadai ΛCristo damos Λoodami maicΛga maata caΛcatadai. Dai sivi cadivia Suusi Cristo dai garmaatΛtuldi aatΛmΛ ismaacadΛ ΛrojootosadΛ vΛsi gomaasi. Dai aatΛmΛ ganmaatΛtuldi istuiya Δlidi ismaacadΛ ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. Diuusi poduucai gatΛjai vai poduucai Λoodami vΛsi oidigi daama oidacami vaavoitudana isSuusi Cristo ΛrΛcΛgacΛrΛ vuviadami dai Λgidiña. Diuusi tomastuigaco oidagai.

27 AanΛ ipΛlidi isaapimΛ dai vΛsi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai cΛga ñioocadagi giñpan duucai. Diuusi Λgai dai maata vΛsiaΛcatai. Poduucai ivueeyi aatΛmΛ vaavoitudaitai isSuusi Cristo ΛrΛcΛgacΛrΛ vuviadami.

MosΛcaasi.

Idi arapagadada oojai ismaacada ooji Paavora avaoitudadami Coriintoara oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvuusaitu ansaida arootosadacana poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu gradufi Sostenes ² Diuuscada gnviaatuldi aatama aapima vaavoitudadami masmaacada gnavmpaidina Coriintoara dai siaa duutudaina Diuusi. Aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. Diuusi acovai gnvuvaitu aapima masai gajiaadara vipiaadana vvasi soimaascami dai maisiu mosaca aapima agai ismaacada vvasi oidigara siaa duutudai Suusi Cristo ara. Suusi Cristo artaanadamigada agai dai aatama ara. ³ Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacagacara gnavnijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

⁴ Vvascara baigiñalidina aana Diuusicada. Diuusi cagacara gnavnidi vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo. ⁵ Sallicada Diuusi cagacara gnavnidi aapima vai poduucai aapima caa maata caa ñiooquida dai caga aagidi aapima aa istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. ⁶ Poduucai isduucai gnaagidi aana sai Suusi Cristo istutuidi iscagacara gnvuvaidagi dai gnavsoiñagi masai cagacara oidacana, tai poduucai idui. ⁷ Dai poduucai aapima maiviaaga tomali amo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami. Vvasi gomaasi Diuusi gnavmaacai nnavracatai aapima isdiviagi gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁸ Dai Suusi Cristo gnavsoiñamu isapiavaavoitudadada aapima dai cagacara oidacagi asta masiavscada coiyagi vai poduucai tomali amaadutai maigavpiara gnavvupadagi siavscada diviagi Suusi Cristo. ⁹ Diuusi vvascara ivueeyi istumaasi aagai. Dai agai garaagidi isapiamamadaina aatama gartaanadamiga Suusi Cristo vuitapi agai garoigadai cascada.

¹⁰ Giñaaduñi gartaanadamiga Suusi Cristo giñmaa sallicami ansai gnaagidana masai amo tagitoidagai viaacana dai maitavvupui vvatcana. Baiyoma avar cagacara gnavnijada aipacoga. ¹¹ Cloe aduñda giñaagidi masai aapima gnavcocodaina cascada poduucai gnaagidi aana. ¹² Agai giñaagidi masai aapima gnavvupui vvatcana pocaititai: “Aatama arPaavora mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitina: “Aatama arApoolosi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitina: “Aatama arSeefasi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitina: “Aatama arCristo mamaatardamigada, dai aapima gia cho”. ¹³ Amoco viaaca alidi amo tvaanadami dai aa viaaca alidi amai tvaanadami poduucai gia maitarcagai. Mosaca Suusi Cristo tvaanai vvasi vaavoitudadami. Aana maimuu curusiaba masai cagacara vuvacana aapima. Aana maitavvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. ¹⁴ Alia baigiñalidi aana Diuusi vui ismaitavvapacoi aana tomali amaadutai aapima mosaca Crispo dai Gaayo vapacoi aana. ¹⁵ Cascada tomali amaadutai aapima maitistutuidi ispotiyagi sai aana gnavvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. ¹⁶ Utudami tagito aana isEstefana aduñda vapacoi aana ara, damos maitagito aana isvapaconai aa. ¹⁷ Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. Agai giñootoi ansai gaaagidana isagai aracagacara vuviadami. Dai aana maiñioocai amo saitudugami duucai. Siavscada gaaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacara vuvacana oodami, loodami cagacara vuvacai Diuusi

guvucadagacada dai maisiu caa maata ñioocaitai agai ismaacada aagidi Diuusi ñiooquida.

¹⁸ Siascada gaaagiada aatama isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cagacaga garvuvaidi, agai ismaacada iimia agai adiaavora amadu mosvui-irugami duucai cacana gomaasi, damos aatama ismaacada Diuusi cagacaga garvuvaidi vaavoitudai isgomaasi arDiuusi guvucadada. ¹⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquida:

Aana maatatuldamu oodami sai istumaasi aagai mamaatcami maitarsoiñi cagacaga vuvaidaragai vatar.

Tomali istumaasi ivueeyi astuduacada maitarsoiñi ara. Ascaiti Diuusi.

²⁰ Tomali mamaatcami, tomali mamaatatuldiadami tomali agai ismaacada caa maata ñioocai maitistutuidi iscagacaga garvuvaidagi. Diuusi garmaatuldi sai siascada amamaatcami gamamaatatuldiada liadagi isducatai gataanai Diuusi sai agai vupuiirugami duucai ñioocai. ²¹ Diuusi caa maata istumaasi lagi agai ivueeyi. Diuusi maidagito tomali amo oodami isagi maatiagi isducatai gataanai Diuusi tomali avamioma sastuduacada, Diuusi baiyoma ipali iscagacaga vuvaquiagi siora vaavoitudagi, naiditai ñiooquida ismaacada ojisi tomasi aa vuiirugami duucai najadagi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai cagacaga vuvaidaragai.

²² Ajudidú ipalidi istagiagi mui naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi Diuusi dai poduucai maatiagi isbaiga arvaavoi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai cagacaga vuvaidaragai, daida agiliago ismaacada polidi isalia sastuduga vaavoitudai moscaasi istumaasi maivuidara caata maamatuldaragada. ²³ Damos aatama gamamaatuldi isaCristo ismaacada nara ajudidú cadivia dai gamuaatu curusiaba damos gomaasi aliasi arsiaa araragai ajudidú ismaacada maivaavoitudai vatar, daida agiliago vuiirugami lidi gomaasi. ²⁴ Damos agai ismaacada Diuusi aco vuvaitu sai cagacaga vuvacana tomasi arajudidú dai giliego agai maata isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isDiuusi alia caa tatagitoi dai isDiuusi ootoi aCristo sai cagacaga ganvuvaidana. ²⁵ Tomasi oodami vuiirugami lidi gomaasi ismaacada ivueeyi Diuusi damos Diuusi vaamioma caga tatagitoi sioodami. Tomasi oodami polidi isDiuusi maiviaa guvucadagai dai dagito masmuaagi aCristo curusiaba, damos Diuusi vaamioma viaa guvucadagai sioodami. ²⁶ Giñaduñi glaagai masmaatcagi isDiuusi maicovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui tataanadami, tomali mui riricu. ²⁷ Baiyoma Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi isiarvupuiirugami vai poduucai siaa arana sastuduacada, dai Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi ismaitistutuidi isgataanadagi vai poduucai siaa arana atataanadami. ²⁸ Diuusi maidagitua agai atataanadami isgataanadagi tavaagiarai baiyoma aco vuvaitu agai ismaacada maitartataanadami dai ismaacada aoodami soi duucai nidi sai agai gataanaiña tavaagiarai. ²⁹ Dai poduucai tomali amadutai maigaducada galiadamu Diuusi vuitapi. ³⁰ Diuusi garmaa iibadagai utudui vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucai maatana aatama isducatai cagacaga vuvaidi agai oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba tsai aatama cagacaga vuvacana cascada Diuusi cagacaga garnlidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aatama, Suusi Cristo garsoicai tsai cagacaga oidacana maisoimaasi ivuaadatai, Suusi Cristo aragai ismaacada cagacaga garvuvaidi. ³¹ Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Tomali

amaadutai maitaagai isgducada gnaaliadagi agaicada ismaacada ivueeyi baiyoma gaagai isbaiganaaliadagi agaicada ismaacada ivueeyi Diuusi”.

2

¹ Damos giñaaduñi aidasa ii aan dai gnaagidi Diuusi ñiooquida aan maiamo caa maata ñioocadami duucai gnaagidi. ² Aidasi gnaamadu daacatadai aan, aan ipaliditadai isgnaagidagi sioora arSuusi Cristo dai istumaasi ivuaadana dai vaamioma ipalidian ismaatca aapima isSuusi Cristo muu curusiaba cascada muiyoco gnaagidiña aan gomaasi. ³ Aidasi tucamara aayi aan gigivuquimi aan duaadimutugaitai poliditadai aan ismaicaga iduñia inagai giña duiñdaga. ⁴ Dai aidasi gnaagidi aan Diuusi ñiooquida aan maiamo caa maata ñioocadami duucai gnaagidi baiyoma Diuusi Ibad guvucadadada ⁵ vai poduucai aidasi vaavoitu aapima Diuusi Ibad gnaavoituli dai maisiu oodami caa maata ñioocadami.

⁶ Vascara agai saagida ismaacada vaamioma caga agidi Diuusi ñiooquida mamaatutuli aan vasi istumaasi Diuusi ginmamaatutuli vai poduucai agai vaamioma caga maatana Diuusi ñiooquida. Gomaasi maimaata oodami ismaacada pocaiti sai agai astudugami tomali ismaacada vaamioma taana. Agai maivascara taanada agai. ⁷ Baiyoma aagidiña aatama istumaasi garmamaatutuli Diuusi istumaasi agi agai maacatadai. Gomaasi gatagitoitadai agai maiquia caquivacai oidigi abiaadara tatagitoitadai agai isducatai cagacara grvuvaidagi, tasai tomastuigaco oidacana aatama agai amadu. ⁸ Tomali amaadutai taanadami oidigi daama maimaata caa gomaasi. Maata caacamudai agai maicursiaba siisamudai asuusi Cristo ismaacada vascatai gaagai issiaa duutuadamudai. ⁹ Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti daida arvaavoi:

Diuusi bai duu mui naana maasi agai vatar ismaacada oigadi.

Agai aristumaasi istumaasi tomali amaadutai mainidiña tomali maicajiomacana tomali maitagitoiña.

¹⁰ Gomaasi agai istumaasi Diuusi Ibad garmamaatutuli dai garsoicai tasai maacana. Diuusi Ibad caa maata vasi istumaasi tatagitoi Diuusi.

¹¹ Tomali amo oodami maimaata istumaasi tatagitoi amai oodami mosajagi maata istumaasi tatagitoi. Poduucai ara tomali amo oodami maimaata istumaasi tatagitoi Diuusi damos Diuusi Ibad maata istumaasi tatagitoi Diuusi. ¹² Diuusi garootosi gIbadaga sai garamadu daacana, tasai poduucai maata caacana vasi istumaasi cacagaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatama grvatar. Maisiu oodami sastudugami garmamaatutuli gomaasi. ¹³ Idi ñiooqui ismaacada gnaagidi aan Diuusi Ibad ginmaatutuli maisiu oodami. Dai poduucai mamaatutuliña aan oodami ismaacada amadu daja Diuusi Ibad.

¹⁴⁻¹⁵ Damos agai ismaacada maiamadu daja Diuusi Ibad maitistutuidi ismaata cacagi tomali isvaavoitudagi istumaasi gamamaatutuli Diuusi Ibad gomaasi arvuiirudagai agai vatar. Mosacaasi agai ismaacada amadu daja Diuusi Ibad agai gia istutuidi ismaata cacagi vasi. Damos agai ismaacada maiamadu daja Diuusi Ibad maitistutuidi ismaatiagi istuisi poduucai vaavoitudai aa. ¹⁶ Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Tomali amaadutai maimaata istumaasi gatagitoi Diuusi. Dai tomali amaadutai maitistutuidi ismaatuldagi Diuusi”. Damos Diuusi Ibad garamadu daaca aatama

vaavoitudami dai garsoicai tasai maatana tomasi palapi istumaasi tatagitoi Suusi Cristo.

3

¹ Aidasi ganama daacatadai aan, aan maitistui iscanga ganmaatuldagi apan duucai agai ismaacada lamadu daja Diuusi Ibada. Aapim ivuaadana istumaasi ipalidiña maisiu istumaasi ipalidiña Suusi Cristo. Baiyoma ganmaatutuli aan poduucai isduucai mamaatuldinã aan ismaacada utudama vaavoitudai. ² Aapim maitistutuiditadai ismaat cacagi istumaasi sijiacami ismaacada aagai Diuusi ñiooquidara cascada ganmaatutuli aan istumaasi maisijiacami. Dai vascara tomali sivi maiquiaa istutuidi aapim ismaat cacagi. ³ Aapim quiaa ivueeyi istumaasi ipalidi. Aapim coimudad tuutuiga dai oomaliga apan duucai vasi oodami ismaacada maivaavoitudai. Poduucai ivueeyi aapim istumaasi ipalidi maisiu istumaasi ipalidi Suusi Cristo. ⁴ Silascada pocaitiada aapim: "Aan arPaavora mamaatardamigada". Dai aa pocaitiada: "Aan arApoolosi maamatardamigada". Aapim apan vueeyi ismaacada maivaavoitudai.

⁵ Apoolosi dai aan aroodami. ¿Dai tuma guvucadagai viaa aatma? Aatma mosarpipiooñigada Diuusi. Diuusi covai arvuvaitu tasai gaaagidiña ñiooquida dai aatma ganaagidi aapim matai aapim vaavoitu. ⁶ Aan araga ganaagidi Diuusi ñiooquida dai gooquidara Apoolosi vaamioma ganmaatutuli damos Diuusi agai dai vaamioma ganvaavoituli. ⁷ Aan ismaacada araga ganaagidi tomali Apoolosi ismaacada gooquidara ganaagidi aatma maiviaa guvucadagai mosagi Diuusi. Diuusi aragai ismaacada vaamioma ganvaavoituli. ⁸ Dai vasi Diuusi pipiooñigada apan ducami dai Diuusi aa namquida agai arpipiooñiga tavaagidara ismaadutai vaamioma canga iduñiagi aa duiñdada tami oidigi daama vaamioma aa namquidamu agai malca. ⁹ Aatma arDiuusi pipiooñigada dai ganaagidi ñiooquida dai Diuusi vaamioma ganvaavoituli.

Aapim arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibada ganlamadu daja. ¹⁰ Diuusi giñmaa samicami ansaid gaaagidiña aan ñiooquida Diuusi guvucadadacada. Aidasi araga ganaagidi aan Diuusi ñiooquida aan ganaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi gaagai isaraga vaavoitudagi. Vai sivi amai vaamioma ganmamaatutuli Diuusi ñiooquida. Tomasoor sioora gamamaatutuliadagi gaagai isgamamaatutuliadagi istumaasi arvaavoi. ¹¹ Silascada maadutai gaagacai gamamaatutuliada aliadagi Diuusi ñiooquida gaagai isaraga gamamaatutuliadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. ¹² Dai gooquidara vaamioma gamamaatutuliadagi mosacaasi istumaasi arvaavoi dai maisiu istumaasi maitarvaavoi. ¹³ Silascada diviagi Suusi Cristo dai nidagi ismaacada arcanga ivuaadami dai ismaacada armaicanga ivuaadami amaasi canga gamaatamu ismaacada vaamioma canga idui gaa duiñdaga. ¹⁴ Agai ismaacada gaaagidi mosacaasi istumaasi arvaavoi agai gia Diuusi aa namquidamu tavaagidara. ¹⁵ Damos agai ismaacada gamamaatutuli istumaasi maitarvaavoi agai gia maiaa namquidamu Diuusi, tomasi agai cacagara vuusai.

¹⁶ Aapim arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibada ganlamadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi covai anvuvaitu masai camaisoimaasi ivuaadama. Cascada ismaadutai ganmamaatutuliadagi istumaasi maitarvaavoi, Diuusi alia soimaa taatatuldamu agai.

18-19 Tomali amaadutai maitaagai isaagi ganvupuiirumadadagi. Isamaadutai poliadagi isalia saituduga aliasi gaaagai istatagitodagi sai Diuusi vupuiirugami duucal naidi aoodami sastuduacada. Sioma arcagaa siaa oodami pocaitiadagi saida arvupuiirugami dai Diuusi vataa gia sastuduga agai. Diuusi ñiooquidara pocaiti: "Agai ismaacada polidi issastuduga, Diuusi dadagitoi sai ajagi ganvupuiirumadaina".²⁰ Dai pocaiti ara: "Caa maata Diuusi sai tatagitoidada ismaacada polidi issastuduga maitarsoiñi iscagacara oidacagi".²¹ Cascada maitaagai masgancocoadagi sastuduacatai ganmamaatatuldiadamiga. Diuusi casi ganmaa vasi istumaasi tagito aapima.²²⁻²³ Aapima arCristo aaduñda dai Cristo arDiuusi marada. Dai ana dai Apoolosi dai Piiduru arganpipiooñiga aapima. Dai oidigi araapima gantuidaga. Dai oidaga aapima dai coiya agai aapima, dai naidi aapima mui naana maasi istumaasi avueeyi sivi, dai tagimu aapima mui naana maasi istumaasi dagavunia agai, vasi gomaasi arsoiñi aapima ganvataa.

4

¹ Poduucal aapima aliasi gaaagai isCristo pipiooñigada duucal garnaijadagi. Diuusi garootoi tasai ganmamaatatuldana istumaasi agi Diuusi maatacatadai.² Dai vascara isamaadutai viaacagi amo aa duiñdagai gaaagai iscaga ivuaadagi.³ Damos ana maivuaam inlidi tomamas caiti ginñaidi aapima dai tomali maivuaam inlidi tomasi caiti ginñaidi dudunucami. Damos ana maimaata isbaig arsoimaasi iducami ana.⁴ Vascara polidi iscagacara oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasicada ismaacada tagitoidi ana potimu Diuusi ismaitarsoimaasi iducami. Mosagi agai maata isbaiga arsoimaasi ivuaadami ana ischo ara.⁵ Dai cascada aapima maitaagai isapiapocaitiadagi ansai ana arsoimaasi ivuaadami asta siascada divia Suusi Cristo amaasi agai maasiuldamu istumaasi maitamaata sivi, asta istumaasi tagitoidina oodami, dai siora caga ivuaadana Diuusi potadamu sai caga idui.

⁶ Dai casi ganaagidi ana sai gaaagai masamaadugan duucal garnaijadagi Apoolo amadu ana vai poduucal caga maataca aapima sai maitaagai ispocaitiadagi sai vaamioma cagadu ganmamaatatuldiadamiga siaa. Dai poduucal ivuaada aapima istumaasi Diuusi ipalidi. Siascada pocaitiada aapima gamaata isgagarducada ganlidi aapima.⁷ Aapima maitaagai isgagarducada ganliadagi. Vasi istumaasi istutuidi aapima isivuaadagi Diuusi ganmaa guvucadagai cascada istutuidi aapima isivuaadagi. ¿Tuimasi gagarducada ganlidi aapima ducami isaagi aapima viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

⁸ Aapima polidi iscamaata vasiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. Dai aapima tataanadami duucal oidaga. Dai gajiaadara garviaa aapima. Sasi arcagaicamudai issallicada artataanadamicamudai aapima siaatama ojotosicami ara gansoiñacal gataanadamudai.⁹ Amo imidaga polidi ana sai Diuusi pipiooñi duucal garnaijada cascada. Ducami istomali amo imidagai maitaanaa aatama tomali amo istumaasicada. Dai ducami iscasi garcoodia agadamudai oodami dai Diuusi tataañicaruda dai oodami mosnaijadamudai.¹⁰ Dai ducami isoodami vupuiirugami duucal garnaijadamudai gaaagidital aatama isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Mai aapima povanlidi masi alia sastuduga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Ducami isaatama maicaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida mai aapima polidi masi caga vaavoitudai. Ducami isvasi oodami soi

duucaí gárnajadagi dai ducami masapimá siaa ganduutuadagi. ¹¹ Aatama bibiuuguiña, dai tonocõnicana, dai maiyuucusucana, dai oodami soi duucaí gárnajidiña, dai maivaacá aatama. ¹² Dai iibicorai aatama gaaata vaaadatai. Oodami soimaasi ñiooqui garaagidiña damos aatama daañiña Diuusi sai agai soicaiña. Oodami soimaasi gartaatamituldiña tatai aatama maivui ñioocaiña. ¹³ Dai oodami garñiooquidiña damos aatama maacaiña ñiooqui ducami siargaraaduñica agai. Dai oodami voisiqui duucaí gárnajidi.

¹⁴ Aapimá giñmaamara ganducami nai aaná aliási ganoigadai cascada poduucái ganoojidi aaná ganmaquia iñaliditai ñiooqui maisiu gansiaa laratuda iñaliditai. ¹⁵ Tomamasi aapimá viaacagi baivustaama miil maatatuldiadami ismaacada ganmamaatatuldi istumaasi aagai Suusi Cristo damos maimuidu ismaacada apan ducami ganooga mosaca aaná. Aaná ganaagidi isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami matai aapimá vaavoitu cascada ganooga giñducami aaná. ¹⁶ Cascada gandanai aaná masai giñapan duucaí oidacana.

¹⁷ Cascada gannotosda iñagai aaná goTimoteo dai goovai gaaagidamu isducatai gaaagai isoidaca aapimá. Goovai giñmara gducami nai aaná aliá oigadai dai goovai caga ivueeyi gaa duiñdaga. Dai goovai ganaagidamu isducatai ivueeyi aaná vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai istumaasi maatatuldi aaná vasi aipacoga quiquiupirá. ¹⁸ Amadutai aapimá gargarducada ganajidi poliditai iñsana ganabajidi dai cascada maitandidividi aaná. ¹⁹ Damos aaná otoma maca ganajida iñajidi isDiuusi ipaldagi. Dai amaasi naidamu aaná sa caga vaavoitudai dai sa caga oidaga agai ismaacada gargarducada ganajidi dai maisiu mosaca istumaasi aagai agai. ²⁰ Dai agai saagida ismaacada iduñia ajidi istumaasi Diuusi ipajidi Diuusi guvucadada vaamioma gaaagai sioodami ñiooquida. ²¹ Cagacaga avar oidaca aapimá dai poduucái aaná maitanbagaidamu siascada gamu imiagi dai poduucái baigiñajidamu aaná aapimacada.

5

¹ Sivi cajioma aatama isamaadutai aapimá vana gaoga ooñigada. Gomaasi aramo istumaasi aliá soimaascami. Dai maitipu oigaragai isivuaadagi tomali agai saagida ismaacada maiagidi Diuusi. ² Dai vascaga quiaa gargarducada ganajidi aapimá. Baiyoma gaaagai massiaa aradamudai dai soiganajidamudai. Cagali ismaacada pomaasi idui maitaagai masdadagitodagi isvapacada agai ganampaidaragará. ³⁻⁴ Tomasi maiganamadu daja aaná vascaga gantatagitoiña aaná. Ataanadami Suusi Cristo giñmaa salicami cascada ganaagidi aaná istumaasi idui gocali aliási arsoimaascami. Aaná ganaagidamu istumaasi gaaagai isiduñiagi aapimá ducami isganamadu daacamudai aaná. Ampaidavurai aapimá vasi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvucadada ganamadu daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocali sai camaivapacaiña ganampaidaragará vai poduucái amadu aimaraiña oodami ismaacada ivueeyi istumaasi adiaavora ipajidi. Adiaavora aliá viaa guvucadagai. Poduucái salicada soimaa taatamu agai. Dai agai soimaasi taatacai istutuidi siama duucaí gatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi poduucái cagacaga vuusaiña siascada diviagi ataanadami Suusi Cristo.

⁶ Maitaagai msgargarducada ganajidagi poliditai mascaga ivueeyi. Cal maata aapimá sai amo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi mui oodami. ⁷ Cascada gaaagai isaagidagi gocali sai camaivapacaiña ganampaidaragará. Agai istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi aa

vaavoitudadami tomasi maiquiaa soimaasi iduiñtuli aa. Suusi Cristo arapan ducami aali cañiiru ismaacada coodaiña ganaaduñicaru agaa siaa duudagara ismaacada pascua tagidu vai poduucai Diuusi oigaldiña soimaascamigada. ⁸ Dai poduucai aatama gaaagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai cagacara oidaca.

⁹ Casi ganaagidi aana amai oojiara dai maitaagai masuurapacadagi agai ismaacada googosi ganducami. ¹⁰ Damos aana maitanaagida inliditadai masai gajaadara vipiadana vascatai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada coimudada tuutuiga, dai ismaacada asivoga, dai ismaacada siaa duutudai momoono. Ismaiñioquiada agadamudai aapima goodami avanacai isiimia aapima idi oidigi daamadara. ¹¹ Baiyoma ganagida inliditadai aana masai maiuurapacaiña agai ismaacada pocaitiada saida arvaavoitudadami dai vascara googosi ganducamicagi, dai coimudada tuutiacagi, dai ñioquiadagi aa oodami, dai navacoitracagi, dai asivoacagi, tomali maitaagai msgacuaadagi agai amadu. ¹²⁻¹³ Aana maiviaa samicami isaagadagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami, agai ismaacada maitarvaavoitudadami mosagi Diuusi viaa samicami. Damos aapima vaavoitudadami agi gansaagida gaaagai isaagadagi ismaacada maicaga ivuaadagi. Maitavar dadagitoda gocali soimaasi ivuaadami isgansaagida vapacadagi siuu duucu siaa duutuadagi aapima Diuusi.

6

¹ Siascada amaadutai aapima viaacagi amo istumaasi gaaduñi vaavoitudadami vui maitaagai isvan cacasadagi dudunucamiara ismaacada maitarvaavoitudadami. ² Maitamas maata aapima sai ismaacada vaavoitudai Diuusi naida agai agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Poduucai apra gaaagai masagi baivuaadagi istumaasi tagitocagi ganaaduñi. ³ Maitamas maata aapima tasai asta Diuusi tataañicaruda naida ragai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Vaamioma caga istutuidi aatama isnidagi gaaduñi vaavoitudadami saagida ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Siascada gancocoda aapima, ¿tuimasi ajioopaiña aapima sai baiganduiñdana dudunucami ismaacada maitarvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi gia ganaagidi aana masai siaa arana. Siaadara maioidacana amaadutai aapima gansaagida ismaacada istutiadagi isbaiganduiñdiadagi ñioqui aapima vaavoitudadami gansaagida. ⁶ Amo vaavoitudadami maitaagai isvan casagi gaaduñi dudunucami vuidara ismaacada maitarvaavoitudadami.

⁷ Samicada arvaavoi sai isgancocoda aapima poduucai alia soimaasi ivueeyi aapima. Baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi siora gancocoda liadagi. Dai baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi siora ganasiadagi. ⁸ Damos aapima maicaga ivueeyi dai asidiña asta ganaaduñi vaavoitudadami.

⁹⁻¹⁰ ¿Maitamas maata aapima sai ismaacada arsoimaasi ivuaadami maiimia agai siaaco gataani Diuusi? Maitavar gandadagitoda msgandvupuiirumadadagi. Samicada arvaavoi isagai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada siaa duutudai amomoono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai cacali ismaacada maiaban voopoi ooqui baiyoma cacali agi aipacoga ganduudana, dai ismaacada asivoga, dai

ismaacada coimudada tuutuiga, dai ismaacada navacoitara, dai ismaacada oojoidi isnooquiadagi aa oodami, maitaanda agai maa tavaagiaru Diuusi amadu. ¹¹ Poduucai oidacatadai amadutai aapima damos sivi Diuusi casi ganoigali gansoimaascamiga dai casi acovai gnvuvaitu dai Diuusi cagacaru gannaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aapima Suusi Cristo cagacaru gnvuvaitu dai Diuusi Ibada ganamadu daja cascada.

¹² Amo oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vassiacatai istumaasi ipalidi”. Damos aan pocaiti: sai maisiu vassi istumaasi ivueeyi oodami arsoini. Dai maitaagai isivuaadagi tomali amo istumaasi soimaascami tomasi idunia alidi. ¹³ Aliasi arvaavoi istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai arugidagai vataru dai gavoocaru vaacai cascada vooca oodami”. Damos Diuusi ugitudada agai vassi gomaasi. Damos tuucuga oodami maisiu isgama voopoda tomasmaascada, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duindagada dai Diuusi nuucada oodami tuucugada. ¹⁴ Poduucai isduucai Diuusi duaacali gartaanadamiga Suusi Cristo poduucai garduduaacalda agai aatama aru aguvucadagacada.

¹⁵ Maitamasmaata aapima sai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo arapan ducami agai daida aradunda? Aatama arSuusi Cristo aadunda cascada maitaagai tsvapanagadagi ooqui taatacaligami. ¹⁶ Maitamasmaata aapima sai siascada amo calli vanagi amo ooqui tatacaligami vagoocatai aramo oodamica? Pocaiti Diuusi niooquidaru: “Vagoocatai aramo oodamica agai”. ¹⁷ Damos siascada amo oodami vaavoitudagi Suusi Cristo agai amo tagitoidagai viaacana Suusi Cristo amadu.

¹⁸ Aapima gaaagai isgajiaadaru vipiaadagi vassi goomaasi. Diuusi idui oodami sai sia duutudaina agai dai maisiu isivuaadana mosacaasi istumaasi ipaliadagi. Mui naana maasi soimaascami ivueeyi oodami damos agai ismaacada googosi ganducami agai soimaasi ivueeyi gatuucuga vui. ¹⁹ Maitamas tagito aapima sai Diuusi ootoi galbadaga sai ganamadu daacana? Poduucai aapima camaiangi antaani. ²⁰ Diuusi alia caga idui aapima gnvataru ootosacai gamara Suusi Cristo masai aapima cagacaru vuvacana. Cascada aliagai issiaa duutuada aapima Diuusi siassi gantuucugacada acaasi ganibadagacada Diuusi taani gantuucuga dai ganibadaga cascada.

7

¹ Sivi gia ganaa noragidamu aan istumaasi giñtacacai aapima giñoojidacai. Cagaduava ismaioontadagi cacalli. ² Damos alia muidu ismaacada googosi ganducami cascada aliagai iscacalli viaacagi ganooniga dai ooqui viaacagi gancuucuna dai poduucai maisoimaasi ivuaadagi googosi ganduucamicatai. ³ Acalli gaaagai isama voopodagi ganooniga siuu duucu loonigada ipaliadagi dai ooqui gaaagai isama voopodagi gcuna siuu duucu acunada ipaliadagi. ⁴ Siascada cunatagi amo ooqui camaiangi taani gatuucuga acalli agai dai taani. Dai siascada oontagi amo calli camaiangi taani gatuucuga aru looqui agai dai taani. ⁵ Cascada maitaagai ischo gantatadagi aipacoga. Siagis gia gnaagida agai dai maiampai voopodagi chilqui tasai gamamadada aliditai. Dai vascaru gooquiaru gaaagai isampai voopodagi agai vai diaavora maisoimaasi iduuntuldagi looqui amai calli amadu tomali acalli amai ooqui amadu.

⁶ AanΛ maitantΛaanΛi mΛsooñtadagi mΛsmaiooñtadagi ΛΛpΛ baiyoma istu-
tuidi aapimΛ isiduniagi istumaasi ipΛliadagi. ⁷ AanΛ Λagi ipΛlidi isvΛΛscatai
maiooñtagi giñΛpan duucai, dΛmos Λmoco istutuidi isivuaadagi Λmo istu-
maasi dai aa Λma maasi. Diuusi maacai guvucadagai cascΛdΛ.

⁸ IsmaacΛdΛ maiquiaa ooñiga dai ismaacΛdΛ maiquiaa cuucuna dai vipi-
uudu cΛΛgaicamudai isΛΛgi viiyagi Λgai giñΛpan duucai. ⁹ DΛmos ismaitis-
tutiada Λgai isΛΛgi oidacagi vai ooñtana. Vaamioma arcΛΛgai isooñiacagi dai
maisoimaa taatamadagi Λma vooopoda Λlidityai ooqui.

¹⁰ DΛmos ismaacΛdΛ caooñigai dai ismaacΛdΛ cacuucuna aanΛ gantΛaanΛi
sai ooqui maidadagitoiña gΛncuucuna. Idi ñiooqui aagaiña gartΛaanΛdamiga
Suusi Cristo ΛpΛ. ¹¹ DΛmos isΛmo ooqui dagituagi gΛcuna Λgai maitΛagai
iscunatagi Λpamu baiyoma gΛagai isbaiduñia Λgai ñiooqui gΛcuna Λmadu.
Poduucai ΛpΛ ΛcΛli maitΛagai isdagituagi gΛooñiga.

¹² Dai Λma maasi aagida iñΛlidi aanΛ ismaacΛdΛ ooñiga maivaavoitu-
dadami Λmadu dai ismaacΛdΛ cuucuna maivaavoitudadami Λmadu.
Oidaga Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ maiaagaiña gartΛaanΛdamiga Suusi
Cristo dΛmos aanΛ gia gΛnaagidamu sivi. Isamaadutai ooñigadΛ
maitarvaavoitudadamicagi dai vΛΛscΛrΛ Λmadu oidaca liadagi gΛcuna,
cunadΛ maitΛagai isdagituagi saibai poduucai vaavoitudana ooñigadΛ.

¹³ Dai isamaadutai cunadΛ maitarvaavoitudadamicagi dai vΛΛscΛrΛ Λmadu
oidaca liadagi gΛooñiga, ooñigadΛ maitΛagai isdagituagi sabai poduucai
vaavoitudana cunada. ¹⁴ ΛcΛli ismaacΛdΛ maitarvaavoitudadamicagi
Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai vΛΛnacai Λgai Λmo ooqui vaavoitudadami daidΛ
Λooqui ismaacΛdΛ maitarvaavoitudadamicagi Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai
vΛΛnacai Λgai Λmo cΛli vaavoitudadami. Dai ismaitarpoduucaicamudai
maamaradΛ rΛpan ducamicamudai maamaradΛ Λgai ismaacΛdΛ
maivaavoitudai, dΛmos Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi maamaradΛ ΛpΛ. ¹⁵ DΛmos
isΛcΛli maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gΛooñiga vai dagitona daidΛ
Λooqui camaiviaa isΛmadu oidacagi dai isΛooqui maivaavoitudadamicagi
dagitua liadagi gΛcuna vai dagitona daidΛ ΛcunadΛ camaiviaa isΛmadu
oidacagi. Diuusi Λcovai garvuvaitu tΛsai cΛΛgacΛrΛ oidacana dai
maitarcocodaiña. ¹⁶ Dai vΛΛscΛrΛ maimaata Λmo cΛli siΛ Λmo ooqui
iscΛΛgacΛrΛ vusaidagi gΛaduñi siΛ ismaicΛΛgacΛrΛ vusaidagi ΛpΛ quiaa
Λmadu oidacatai Λgai.

¹⁷ Dai gΛagai mΛsbaiganΛliadagi ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ Diuusi ipΛlidi
isivuaada aapimΛ. Dai aliasi arcΛΛga ismaidagituagi gΛnaa duiñdaga
ismaacΛdΛ viaacatadai aidΛsi Diuusi Λcovai vusaitu sai vaavoitudana.
Gomaasi Λgai istumaasi tΛaanΛi aanΛ vΛsi vaavoitudadami aipaco
oidacami. ¹⁸ IsDiuusi Λcovai vuusaidagi Λmaadutai ismaacΛdΛ
iquitΛquicagi tuucugadΛ isducatai gΛmviidacatadai Λjudidíu Λgai gΛagai
ismoduucai viiyagi dai isDiuusi Λcovai vuusaidagi Λmaadutai ismaacΛdΛ
maiiquitΛquicagi tuucugadΛ Λgai maitΛagai isiquitΛagi. ¹⁹ Tomasmaasi
oodami isiquitΛquicagi tuucugadΛ ischo ΛpΛ mosgΛagai isivuaadagi
istumaasi Diuusi ipΛlidi. ²⁰ Aliasι arcΛΛga isvΛΛsi oodami maidagituagi
gΛnaa duiñdaga ismaacΛdΛ viaacatadai aidΛsi Diuusi Λcovai vuusaitu sai
vaavoitudana. ²¹ Isamaadutai arpiooñicatadai aidΛsi Diuusi Λcovai vusaitu
maitΛagai isvuamΛ liada Λgai. DΛmos isviaacagi Λgai isducatai vuusiagi
dai camaitarpiooñicagi gΛagai isvuusiagi. ²² Pipiooñi ismaacΛdΛ Diuusi
Λcovai vuvaitu sai vaavoitudadana gΛagai istΛtΛgitodagi isrΛaduñdΛ Cristo
dai Λgai ismaacΛdΛ maitargapipiooñiga ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu
sai vaavoitudana gΛagai istΛtΛgitodagi isarpiooñigadΛ Suusi Cristo.

²³ Diuusi aliΛ cΛΛga idui aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ ootosacai gΛmara dai sivi gΛagai

mΛsΛΛgiadagi Diuusi maisiu oodami. ²⁴ Poduucai tudo giñaaduñi tomali Λmaadutai maitΛagagai isdagituagi gΛnaa duiñdaga ismaacΛdΛ viaacatadai aidΛsi Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu sai vaavoitudana, Diuusi gΛΛΛmadu daja cascΛdΛ.

²⁵ Dai sivi maaquimu aanΛ ñiooqui ismaacΛdΛ maitΛrooñiacami dai ismaacΛdΛ maitΛrcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai dΛmos aanΛ angΛnaagida iñagai. Diuusi cΛΛgacΛrΛ giñnΛidi daidΛ giñvaavoitudai cascΛdΛ aapimΛ gΛaagagai isgiñvaavoitudagi ΛpΛ cascΛdΛ gΛnaagidamu aanΛ istumaasi tΛtΛgitoi aanΛ. ²⁶ Otoma aliΛsi soimaasi taatamituldi agai Λdudunucami vΛΛsi Λvaavoitudadami cascΛdΛ poΛlidi aanΛ sai ismaacΛdΛ maitΛrooñiacami dai ismaacΛdΛ maitΛrcuucunacami gΛaagagai isapiaduu viiyagi. ²⁷ VΛΛscΛrΛ ismaacΛdΛ caooñiga maitΛagagai isdadagitodagi gΛnooñiga dai ismaacΛdΛ maiquiaa ooñiga maitΛagagai isooñtagi. ²⁸ DΛmos isΛmo cΛΛli ooñtagi maisoimaasi ivueeyi dai isΛmo ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. DΛmos siorΛ gavΛΛnacami vaamioma soimaasi taata agai dai aanΛ ipΛlidi isotolioma soimaasi taata agai aapimΛ.

²⁹⁻³¹ Giñaaduñi aanΛ gΛnaagidi sai chiΛΛqui tasai viΛga mΛsicamaoidacamu tami oidi daama cascΛdΛ gΛaagagai tΛsvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ siΛma maasi sivi quiaa istutuiditai. SiorΛ ooñiacagi, dai siorΛ soigΛnΛliadagi, dai siorΛ baigΛnΛliadagi, dai siorΛ viaacagi tumiñsi dai tomasiorΛ ismaacΛdΛ tami oidigi daama oidaga gΛaagagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ siΛma maasi. Idi oidigi caugitimi cascΛdΛ.

³² AanΛ ipΛlidi isaapimΛ maivuam ΛnΛliadagi tomali Λmo istumaasicΛdΛ. Λmo cΛΛli maiooñiacami vaamioma tΛtΛgitoi Diuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi. ³³ DΛmos siΛΛscadΛ caooñta Λgai vaamioma tΛtΛgitoiña Λgai istumaasi gΛaagagai quiiyΛrΛ, daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi ipΛlidi ooñigadΛ. ³⁴ Poduucai ΛpΛ Λmo ooqui maicunacami vaamioma tΛtΛgitoi Diuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi vai poduucai vaamioma cΛΛga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi siΛsi tuucugadΛ Λcaasi ibΛadΛ. DΛmos siΛΛscadΛ cacunata Λgai vaamioma tΛtΛgitoiña istumaasi gΛaagagai quiiyΛrΛ daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi ipΛlidi cunadΛ.

³⁵ AanΛ gΛnaagidi gomaasi gΛnsoiña iñΛliditai maisiu gΛndaida iñΛliditai mui naana maasi, vΛrai poduucai cΛΛgacΛrΛ oidaca daidΛ ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ oigΛdaitai Diuusi.

³⁶ DΛmos isΛmaadutai poΛliadagi iscaooquimuimi maradΛ dai poΛliadagi issioma ΛrcΛΛgai iscunata Λgai, dai isΛooqui poΛliada ΛpΛ vai cunatana gomaasi maitΛrsoimaascami. ³⁷ DΛmos isΛmai sΛΛlicadΛ poΛliadagi ismaitΛagagai iscunatagi maradΛ dai ismaitipu istuisi cunata Λgai, oogadΛ viaa sΛΛlicami isiduñia istumaasi ipΛliadagi, Λgai cΛΛga ivueeyi. ³⁸ DΛmos siorΛ dagituagi gΛmara sai cunatana cΛΛga ivueeyi dai siorΛ maidagituagi gΛmara sai cunatana vaamioma cΛΛga ivueeyi.

³⁹ Λmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΛcuna asta siΛΛscadΛ muu Λgai. DΛmos siΛΛscadΛ muquiagi cunadΛ Λooqui viaa sΛΛlicami iscunatagi Λpamu siorΛ ΛΛmadu ipΛliadagi, dΛmos Λrvaavoitudamicagi Λgai. ⁴⁰ DΛmos Λooqui vaamioma baigΛΛliadan tada ismaicunata Λpamu. Gomaasi Λgai istumaasi tΛtΛgitoi aanΛ. Dai Diuusi IbΛadΛ giñΛma daja aanΛ ΛpΛ dai gomaasi ismaacΛdΛ aagai aanΛ poΛlidi aanΛ isDiuusi IbΛadΛ giñaagidi.

¹ Aapim^Λ giñ^Λcacai isbai oidaga oigaragai iscuaadagi cuaadagi ismaac^Λd^Λ g^Λdadasdi ^Λmomoono ismaac^Λd^Λ ivueeyi oodami ischo ^ΛΛp^Λ. Baiyomavar maicuaada. V^Λascatai aat^Λm^Λ maata isDiuusi maig^Λpi^Λr garvuupai iscuaada aat^Λm^Λ istumaasi g^Λdadasdi ^Λmomoono. D^Λmos sioora pocaiti-adagi sai vaamioma maata siaa ^Λgai g^Λg^Λarduc^Λd^Λ g^Λñ^Λlidi. D^Λmos sioora oig^Λadagi v^Λasi oodami ^Λgai poduuc^Λi vaamioma c^Λga vaavoitudai Diuusi. ² Sioora poliadagi iscamaata mui naana maasi ^Λgai maic^Λga ma^Λ isducatai g^Λaagaitadai ismamaat^Λmudai ^Λgai. ³ D^Λmos Diuusi c^Λgac^Λr^Λ ñ^Λidi sioora oig^Λdai Diuusi. ^Λgai ^Λrmaamarad^Λ casc^Λd^Λ.

⁴ ^Λmomoono ismaac^Λd^Λ ivueeyi oodami dai diuusi aagai mait^Λr^Λdidiuusi mosali^Λmadugava Diuusi. ⁵ Oodami polidi ismuidu didiuusi t^Λvaagi^Λr^Λ dai oidi daama, ^Λgai v^Λatar^Λ gia oidaga mui didiuusi. ⁶ D^Λmos c^Λl maata aat^Λm^Λ sai mosali^Λmaduga Diuusi, g^Λrooga. ^Λgai idui v^Λasia^Λcatai. Aat^Λm^Λ oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daid^Λ ivuaadaragai aa duiñ^Λdad^Λ. Dai ali^Λmaduga g^Λr^Λaan^Λdamiga ^Λgai ^ΛrSuusi Cristo, dai ^Λgai idui v^Λasia^Λcatai. Dai ^Λgai g^Λarmaa ib^Λdagai utudui.

⁷ Gomaasi maisiu v^Λasi oodami maata. ^Λmadutai ismaac^Λd^Λ ^Λquioma siaa duutudaiña ^Λmoono quiaa vaavoitudai sai cuaadagai ismaac^Λd^Λ g^Λdadasdi ^Λmoono sai ^Λgai siaa duutudai ^Λmoono casc^Λd^Λ polidi ^Λgai sai mait^Λr^Λc^Λg^Λai iscuaadagi. ⁸ Vaavoava siDiuusi maivaamioma c^Λgac^Λr^Λ g^Λrñ^Λidi tomali maivaamioma c^Λgac^Λr^Λ oidacana aat^Λm^Λ cuaadagai cuaadagai. ⁹ V^Λasc^Λr^Λ av^Λrmaicuaada cuaadagai ismaac^Λd^Λ g^Λdadasdi ^Λmoono ismaac^Λd^Λ ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuaada aapim^Λ ^Λcuaadagai aid^Λ gia ^Λgai ismaac^Λd^Λ maic^Λga maata c^Λl isducatai ip^Λlidi Diuusi isoidacana ugian tada ^ΛΛp^Λ dai gomaasi ^Λrsoimaascami ^Λgai v^Λatar^Λ. ¹⁰ D^Λmos is^Λmaadutai aapim^Λ ismaac^Λd^Λ c^Λl maata v^Λasi gomaasi v^Λasc^Λr^Λ imiagi ^Λmoono quiupaigad^Λamu dai gacuaadagai cuaadagai ismaac^Λd^Λ g^Λdadasdi ^Λmoono vai g^Λnt^Λgiagi ^Λmai ismaac^Λd^Λ maic^Λga maata c^Λl isducatai ip^Λlidi Diuusi isoidacana, ^Λgai ugian tada ^ΛΛp^Λ. ¹¹ Dai poduuc^Λi ^Λgaic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ iduñ^Λia aapim^Λ ^Λgai soimaasi iduñ^Λian tada, dai Suusi Cristo muu ^Λgai v^Λatar^Λ ^ΛΛp^Λ. ¹² Poduuc^Λi isaapim^Λ soimaasi iduiñ^Λtuldagi g^Λnaduñ^Λi ismaac^Λd^Λ maic^Λga maata c^Λl isducatai ip^Λlidi Diuusi isoidacana, aapim^Λ soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. ¹³ Poduuc^Λi iñ^Λsaan^Λ cuaadagai cuaadagai ismaac^Λd^Λ dadasdi ^Λmoono dai poduuc^Λi soimaasi iduiñ^Λtuldagi giñ^Λaduñ^Λi vaavoitudadami baiyoma maicuaadan tada aan^Λ cuaadagai ismaac^Λd^Λ dadaasdi momoono tomali ^Λmo imidagai maisoimaasi iduiñ^Λtulda iñ^Λlidityai.

9

¹⁻³ Sivi aagidamu aan^Λ ^Λmo ñ^Λiooqui ^Λgai ismaac^Λd^Λ maivaavoitudai iñ^Λsaan^Λ ^Λrootosad^Λ Suusi Cristo. S^Λllic^Λd^Λ ^Λrvaavoi iñ^Λsaan^Λ ^Λrootosad^Λ Suusi Cristo. Aan^Λ t^Λl g^Λr^Λaan^Λdamiga Suusi Cristo. Dai aapim^Λ vaavoitudai Suusi Cristo, aan^Λ g^Λnaagidi is^Λgai ^Λr^Λgac^Λr^Λ vuviadami casc^Λd^Λ. Tomasi aa maivaavoitudai iñ^Λsaan^Λ ^ΛrSuusi Cristo ootosad^Λ, d^Λmos aapim^Λ gia g^Λaagai isvaavoitudagi dai aapim^Λ ^Λrvaavoitudadami casc^Λd^Λ g^Λmaata iñ^Λsaan^Λ ^ΛrSuusi Cristo ootosad^Λ.

⁴ Aan^Λ viaa s^Λllicami isgamait^Λc^Λdagi cuaadagai gaaagidityai Diuusi ñ^Λiooquid^Λ. ⁵ Dai viaa aan^Λ s^Λllicami isooñ^Λtagi ^Λmo ooqui vaavoitudadami poduuc^Λi isduuc^Λi ivueeyi ^Λgaa Suusi Cristo ojootosad^Λ, dai Suusi Cristo susuuculid^Λ dai Piiduru. ⁶ ¿Povai m^Λsi^Λñ^Λlidi aapim^Λ ismos^Λca aan^Λ dai Bernabé maviaa s^Λllicami isdagituagi aa duiñ^Λdagai dai gaaagidagi isSuusi Cristo

arcagacra vuviadami? ⁷ Sandaaruu maiagi gaa namquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai siora asadagi uuvasi viaa samicami iscuaadagi iibiada. Dai siora nuucadacagi sisivatu viaa samicami isyadagi viibada. ⁸ Aana maitnaagidi istumaasi aagai oodami aana gnaagidi istumaasi aagai Diuusi niooquidara. ⁹⁻¹¹ Aatama gnaagidi Diuusi niooquida dai poduucai gansoicai iscagacra oidaca aapima cascada viaa aatama samicami isgantaanadagi cuaadagai aapima poduucai soicai aa oodami cascada gaaagai isvaamioma garsoicada aapima aatama. Poduucai ooja Moseesacaru: “Maitavar dacamidacartudada atuturu masiascada calivadagi tligi lgaicada vai poduucai cuaajida agai tligi”, asduu ooja. Poduucai gamaata isaata vuaadami viaa samicami isgamaitadagi cuaadagai. Agai ismaacada gasicuaanai dai ismaacada gayoovai agai gaaagai istagitocagi isajiagi aa yoovi. ¹² Isaa viaacagi samicami iscuaadagi gancuaadagaiga sioma caga aatama.

Vascara maiuu aatama tomasi viaacatadai samicami. Baiyoma agi gaaata namquidina aatama vasi tistumaasi siaa vuaadana. Aana ipaliditadai iscaga gantagito caaca aapima istumaasi gnaagidi aana dai maisiu tatagitodagi insaana gamaitacai gnaagiditai Diuusi niooquida. ¹³ Caa maata aapima sai ismaacada gaaata vueeyi agaa quiuupaigadara ljudidiu siaaco gacoodai vustaquei poduucai isduucai gatajai Diuusi agai istutuidi isaa cuaadagi lbaabaidi. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi aagai sai siora gaaagiadagi isSuusi Cristo arcagacra vuviadami sai ismaacada vaavoitudadagi gaaagai ismaacadagi vasi istumaasi tagito. ¹⁵ Damos aana tomali amo imidagai maitataanai tomali amo istumaasi tomasi viaa aana samicami isgataanadagi. Aana ganoojidi maisiu gantaanadami inaliditai istumaasi. Laraga muquian tada aana biuugimucal isgantaanadagi amo istumaasi.

¹⁶ Aana maitaagai isgaducada ginaliadagi gaaagiditai isSuusi Cristo arcagacra vuviadami, gomaasi viaa aana isivuaadagi cascada. Sial soimaa taatamu aana ismaitaagiadagi gomaasi. ¹⁷⁻¹⁸ Ismosacaasi baigialiaracada gnaagidamudai aana isSuusi Cristo arcagacra vuviadami aida gia baigiallidi viiagi aana ducami isaa namquidamudai aapima tumisicada tomasi matinmaa tomali amo sintavo. Damos maisiu mosacaasi baigialiaracada gnaagidi aana isSuusi Cristo arcagacra vuviadami baiyoma aliasi viaa aana isgaaagidagi gomaasi. Diuusi gintajai ansaid iduuna cascada.

¹⁹ Aana maitarpioonigada tomali amaadutai dai vascara vascatai pioonigada duucal oidaga aana vai poduucal vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacra vuviadami. ²⁰ Siascada ginaaduni judidiu saagida daaca aana ismaacada ivueeyi vasi istumaasi ooja Moseesacaru aana larapan duucal ivuaadana vai poduucal vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacra vuviadami tomasi maiviaa aana isivuaadagi vasi istumaasi ooja Moseesacaru. ²¹ Dai siascada saagida daaca aana agai ismaacada maiagidi istumaasi ooja Moseesacaru aana lapan duucal ivuaadana agai mosacaasi istumaasi gardaidi Diuusi gomaasi maitivuaadana aana. Aana viaa isivuaadagi istumaasi aagai Diuusi dai istumaasi aagai Suusi Cristo cascada, vai poduucal vaavoitudana agai isSuusi Cristo arcagacra vuviadami. ²² Dai siascada saagida daaca aana ismaacada maicaga maata ca istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aida gia ivueeyi aana istumaasi ivueeyi agai vai poduucal istutuidi aana issoinagi agai isvaamioma caga maata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Tomasiaacoga daaca aana lapan duucal ivuaadana aana loodami vai poduucal lmadutai vaavoitudana. ²³ Poduucal ivuaadana aana sai caga gantagito caacana agai

isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai poduucai alia baigiñalidiña aana siascada vaavoitudagi amadutai.

24-27 Sioora vopooyi aliasi ganaajagai gamaita aliditai. Istumaasi gamaitacai agai vasi uugiatai. Damos aapima gaagai iscagacara oidacagi vaavoitudaitai dai agiditai Diuusi dai Diuusi ganmaaquimu amo istumaasi tavaagira ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai. Utuisdami aquiasdara vopooyiña vaida aajai utuiñaragai dai gajiaadara vipieeyi agai vasi istumaasi galvueeyi tuucugada. Poduucai aana ara cagacara oidaga vaavoitudaitai Suusi Cristo caa maata aana iñsiimia iñagai tavaagiamu. Aana aliasi ipalidi iscagacara oidacagi poduucai isduucai aagaiña aana aoodami tomasi poduucai oidacatai vascara soimaa taatamai aana. Maitipalidi aana isDiuusi giñaagidagi sai maicagadu idui aana cascada.

10

1 Giñaaduñi aana ipalidi isaapima tatagitodagi siadui aiqui garaaqui aaduñicarucada oidigana. Diuusi ootosi amo icomai sai baitaqui imiña sai poduucai maatacana agai siaa salli iimadagi. Diuusi soi tai caga dagavusai agai aga suudagi siaaco Ga Suudagi Vagicara tagidu. 2 Dai poduucai casi ipali agai isoidagi Moseesacaru. 3-4 Cristo maacaiña cuaadagai dai suudagi mala oidigana. Aoodami yadana suudagi ismaacada vuusanliña amo odiañdara. Dai Cristo amadu daacana dai nuucadacana. 5 Dai baitoma vascatai soimaasi ivueeyi oidigana cascada Diuusi maibaigalidi agiacada dai coi agai oidigana.

6 Cascada maata aatama ismaitaagai issoimaasi ivuaadagi apan duucai agai. 7 Cascada maitaagai isaa duutuadagi amoono poduucai isduucai idui amadutai agai. Pocaiti Diuusi ñiooquidara ispovuaadana agai oidigana dai pocaiti: “Aoodami dadaara dai gacueeyi dai gayayyi dai gooquir gatutudacai”, siaa duutudaitai amo moonoo gandiuisiga duucai. 8 Maitaagai tasgoogosi garducamicagi poduucai isduucai idui amadutai agai dai coi amo coobai dan vaica miil amo tasara. 9 Dai aatama maitaagai isoojotuldiadagi Diuusi poduucai isduucai idui amadutai agai tai cquiacarai coocoyi dai coi. 10 Dai maitavar vui ñioocada Diuusi apan duucai amadutai agai vui ñioocai Diuusi tai Diuusi ootoi gataañicaru sai coodana.

11 Vasi gomaasi apanui garaaduñicarucada tasai poduucai maatana aatama sai maitarcagai ispoduucai ivuaadagi. Dai cascada vasi gomaasi gooja Diuusi ñiooquidara tasai aatama maatacana sivi cayoga ugitacai oidigi. 12 Sioora poliadagi iscaga vaavoitudai agai gaagai isganuucadacagi dai maisoimaasi ivuaadai. 13 Siascada amaadutai soimaasi iduñia aliadagi gaagai istagitodagi isvascatai poduucai tatagitoiña. Diuusi apiagansoicadamu iscaga ivuaada aapima dai maitandadagitodamu istagitoda istumaasi maitistutuidi aapima isgajiaadara vipiadagi baiyoma gansoiñamu mai gajiaadara vipiada aapima istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliadagi.

14 Cascada giñaaduñi casiavar maisiaa duutuada aapima momoono. 15 Aapima caga maata caa istumaasi. Dai cagavar tagitoca istumaasi ganaagidi aana sabaiga aramo istumaasi cagaducami ischo ara. 16-17 Siascada garampaidiada aatama dai gacuaadagi paana dai gayadagi uuvasi varagada dai poduucai tatagitoiña aatama isducatai muu Suusi Cristo aatama garvatarai dai poduucai Diuusi baigarialitadai. Dai poduucai gatagidiña aatama tsvascatai argaadunumu vaavoitudadami.

¹⁸ Gantagivotar naida isducatai ivueeyi ajudidíu siascada cuaada agai baabiada cañiiru ismaacada coodai agai dai dadasdi Diuusi. Poduucai gamaata isvascatai agai arganaadunumu siaa duutuadami Diuusi. ¹⁹ Aan maitipalidi isaapima poliadagi isamoono ismaacada ivueeyi oodami viaa guvucadagai tomali ispoliadagi aapima isbaabaidi ismaacada gadadasdi amoono maitarapan ducami tomastuma baabaidi. ²⁰ Poduucai agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dadasdi cuadagai Diaavora tataañicaruda maisu Diuusi. Aan maitipalidi ispoduucai ivuaada aapima dai maitipalidi aan lapa isgacuaada aapima agaa lamadu siascada gavaagimatada agai dai poduucai raaduñacagi oodami ismaacada vaavoitudai Diaavora tataañicaruda. ²¹ Aapima maitistutuidi israaduñacagi Suusi Cristo daida raaduñacagi Diaavora tataañicaruda lapa. ²² Maitaagai tsbaamutudagi Diuusi ganvui daraacatai agai lamadu siu duucu siaa duutuadagi Diaavora tataañicaruda. Caa maata aatama isDiuusi vaamioma guvuca isaatama.

²³ Mui naana maasi istutuidi aatama isivuaadagi damos maisu vvasi istumaasi garsoicai isclagacara oidaca aatama Diuusi vuitapi. ²⁴ Isamaadutai iduñia liadagi amo istumaasi gaaagai isapaga tagitodagi sabaiga aristumaasi soimaascami aaduñda vatar.

²⁵ Sapadavurai tomastuma baabaidi ismaacada oidacagi dai maitavar gatcacada masbai daasi amo moono ischo lapa. Baiyoma maimaatca aapima dai maipoliadagi massoimaasi ivueeyi cuadatai. ²⁶ Vvasi oidigi dai vvasi istumaasi oidaga rDiuusi tuidada cascada gaaagai mascuaadagi vvasi istumaasi oidacagi.

²⁷ Isamaadutai ismaacada maitarvaavoitudadamicagi ganvaidagi masai quidiara gauugana dai masiimia liadagi, iimivurai dai ugavurai mastumaasi ganbiidagi dai maitcacada isbai daasi amo moono ischo lapa. Baiyoma maimaatca aapima dai maipovalliadagi massoimaasi ivueeyi cuadatai. ²⁸ Damos isamaadutai povantadagi masai gocuaadagai ismaacada modaja daasi amo moono ismaacada siaa duutudai oodami, varai maiuga vai agai maipoldagi masaapima vaavoitudai lapa amoono, ²⁹ tomamas aapima maata masmaivaavoitudai.

Damos aan ipalidi sai amaadutai giñaagidamu: “¿Istuisi maitistutuidi iscuadagi cuadagai ismaacada dadasdi moono mospocaititai aa saida aramo istumaasi soimaascami, ³⁰ dai sai iscuadagi baigalliditai Diuusi vui, tuisi potana amai issoimaasi ivueeyi?” ³¹ Damos aan gnaagidamu sai masiuu duucu cuadagi tomastuma cuadagai siapa tomastumaasi mastumaasi ivuaadagi gaaagai isivuaadagi siaa duutudaitai Diuusi. ³² Maitaagai isivuaadagi istumaasi sobicadagi oodami islagiada Suusi Cristo tomasi arjudidíu ismaitarjudidíu lapa dai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo lapa. ³³ Aan vvascara giñaajagali isivuaadagi istumaasi istucada baigalliadagi aa. Dai aan maitivueeyi mosacaasi istumaasi arcagagai aan giñvatar baiyoma ivueeyi aan istumaasi arsoiñi aa vatar, vai poduucai clagacara vuvaquia agai.

11

¹ Giñapan duucai varivuaada aapima poduucai isduucai lapan duucai ivueeyi aan Suusi Cristo.

² Giñaaduñi alia claga ivueeyi aapima tagitoitai daida ivuaadatai istumaasi ganmaatutuli aan. ³ Aan ipalidi masmaatcagi sai Cristo agai dai taanai cacalli, dai cacalli taanai ganoñiga, dai Diuusi taanai Cristo. ⁴ Dai

aapim^Δ Coriintar^Δ oidacami pocaiti sai is^Δmo c^Δalli g^Δacac^Δasad^Δ g^Δvanamu siuu duucu gamamadadagi si^Δpa siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Δ gomaasi ^Δrsiaa ^Δrraragai ^Δgai v^Δllatar^Δ. ⁵ D^Δmos is^Δmo ooqui maivuracagi g^Δmoo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Δ gomaasi ^Δrsiaa ^Δrraragai ^Δgai v^Δllatar^Δ gomaasi ^Δr^Δpan ducami isivisumicamudai ^Δgai mood^Δ. ⁶ Is^Δmo ooqui maivuraca ^Δliadagi g^Δmoo sioma ^Δrc^Δllagai isbovasd^Δr^Δ ivisua ^Δgai g^Δmoo. D^Δmos isgomaasi ^Δrsiaa ^Δrraragaicagi ooqui v^Δllatar^Δ baiyoma g^Δaaagai isvuraca g^Δmoo. ⁷⁻⁹ Diuusi idui ^Δc^Δalli sai ^Δr^Δpan tuigacana naana maasi^Δr^Δ. Dai c^Δac^Δalli viaa s^Δallicami isgata^Δaan^Δdagi oidigi daama poduucai isduucai Diuusi t^Δaan^Δi t^Δvaagi^Δr^Δ, casc^Δd^Δ aapim^Δ Coriinto^Δr^Δ oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Δ c^Δac^Δalli mait^Δaaagai isg^Δacac^Δasada g^Δvanamu dai poduucai c^Δac^Δalli gat^Δllagidi is^Δgai vaamioma viaa guvucadagai dai vaamioma t^Δaan^Δi isooqui, casc^Δd^Δ c^Δac^Δalli mait^Δaaagai istutusadagi g^Δnvapanamu siuu duucu gamamadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Δ. D^Δmos Diuusi idui ^Δooqui c^Δalliaiñd^Δr^Δ maisiu ^Δc^Δalli ooquiaiñd^Δr^Δ. Dai Diuusi idui ^Δooqui dai soic^Δaiña ^Δc^Δalli maisiu ^Δc^Δalli sai soic^Δaiña ^Δooqui. ¹⁰ Poduucai Diuusi gat^Δllagidi isvaamioma gat^Δaan^Δi ^Δc^Δalli siooqui casc^Δd^Δ ooqui g^Δaaagai isvuracagi g^Δmoo. Asta Diuusi t^Δl^Δaañicarud^Δ iññapai g^Δnvupuvivasa siuu duucu vuid^Δr^Δ gugucadagi Diuusi. ¹¹ V^Δllasc^Δr^Δ ^Δgai saagida ismaac^Δd^Δ vaavoitudai Suusi Cristo ali^Δsi t^Δgito c^Δalli dai ali^Δsi t^Δgito ooqui vai g^Δnsoic^Δdagi aipacoga ivuaadatai Diuusi aa duiñdad^Δ. ¹² Vaavoava sic^Δlliaiñd^Δr^Δ ^Δr^Δdui ^Δooqui daid^Δ ^Δrvaavoic^Δalli ooquiaiñd^Δr^Δ vuvacai dai v^Δllasi gomaasi idui Diuusi.

¹³ Giñaagidavurai aapim^Δ sabaig^Δ ^Δrc^Δllagai is^Δmo ooqui gamamadadagi mait^Δvuracatai ^Δmo pañitu. ¹⁴⁻¹⁵ Maitasi ^Δrvaavoic^Δalli sai v^Δllascatai pov^Δalidi sai ooqui g^Δaaagai isvuracagi g^Δmoo dai oojoidi ist^Δat^Δv^Δducagi cuupad^Δ dai c^Δac^Δalli v^Δllatar^Δ ^Δrsiaa ^Δrraragai ist^Δat^Δv^Δducagi cuupad^Δ. ¹⁶ Isamaadutai giñvui ñiooqui ^Δliada aagaitai gomaasi, ^Δgai g^Δaaagai ismaat^Δcagi t^Δsai aat^Δm^Δ tomali aa vaavoitadadami maiviaa ^Δmai viituldaragai.

¹⁷ Sivi g^Δnaagidamu aan^Δ ^Δma maasi dai gooc^Δd^Δ maitistutuidi aan^Δ ispot^Δiyagi ansai baigiñ^Δlidi. Si^Δllascad^Δ g^Δna^Δmpaidiada aapim^Δ dai cuaada cuaadagai ismaac^Δd^Δ cueeyi aapim^Δ t^Δat^Δgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba vaamioma soimaasi ivueeyi aapim^Δ isbai c^Δllaga ivuaadagi. ¹⁸ Cajioma aan^Δ m^Δsai aapim^Δ g^Δnvupui ñioocaiña dai baitoma vaavoitudai aan^Δ. ¹⁹ Ali^Δsi g^Δaaagai isv^Δllascatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduucai g^Δmaat^Δmu ismaac^Δd^Δ ^Δgai dai s^Δallicad^Δ vaavoitudai Suusi Cristo. ²⁰⁻²¹ M^Δsi^Δllascad^Δ g^Δna^Δmpadiada aapim^Δ dai cuaadagi cuaadagai ismaac^Δd^Δ cueeyi aapim^Δ t^Δat^Δgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba ^Δllmoco ^Δllpaga cuaadana cuaadagai ismaac^Δd^Δ vuaa dai asta navacor^Δaiña gay^Δlladatai vai aa maitatascon^Δr^Δaiña, dai chichi^Δllqui aipaco dadar^Δaiña poduucai s^Δallicad^Δ soimaasi ivueeyi aapim^Δ maisiaa duutudai aapim^Δ Suusi Cristo. ²² Maitam^Δs^Δviaa aapim^Δ g^Δnquiiqui m^Δsiaaco gacuaadagi dai maig^Δpi gacuaadagi m^Δsiaaco g^Δna^Δmpaidiadagi. Aapim^Δ soiduucai ^Δlidi ismaac^Δd^Δ Diuusi ^Δco vuvaitu dai siaa ^Δllratudai aapim^Δ ^Δgai ismaac^Δd^Δ maiviaa cuaadagai. ¿Povai m^Δsi^Δal^Δlidi aapim^Δ iñsaan^Δ baigiñ^Δlda iñagai? Siaad^Δr^Δ baigiñ^Δldana aan^Δ.

²³ Suusi Cristo ^Δlgi giñmaat^Δtuli istumaasi g^Δnaagidi aan^Δ. Aid^Δ ^Δc^Δr^Δll tucar^Δ m^Δsigat^Δllgida agaitadai Suusi Cristo ^Δgai b^Δi ^Δmo paana ²⁴ dai gamamagi dai gooqui^Δr^Δ saasarai daid^Δ it^Δi: “Ugavurai, idi ^Δr^Δpan ducami

giñtuucuga iñsmaacada taa gida agai aan masai aapima cagacara vuvacana. Masiascad poduucai ivuaadagi varai giñtatagitoda”, astai asuusi Cristo. ²⁵ Poduucai ara caugitocai bai agai amo tucayu uuvasi varagada daida itadai gojootosa: “Idi uuvasi varagada ismaacada idi tucayuana daja aran ducami giñara ismaacada astia agai varai aapima cagacara vuvaqui. Insiascada muquiagi vai astia giñara aida abiaadara gaaagamu goñiooqui utudui ismaacada Diuusi ootoca agai oodami. Vascara masiascad ganmpaidi adagi dai yadagi uuvasi varagada varai giñtatagitoda”, astadai Suusi Cristo. ²⁶ Poduucai vascara masiascad gacuaadagi dai yadagi uuvasi varagada poduucai aapima tagidi aa masvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai cagacara vuvacana oodami dai aapima gaaagai is-povuaadagi asta siascada diviagi Suusi Cristo.

²⁷ Poduucai tomasioora soora cuadagi apaana dai yadagi uuvasi varagada poduucai isduucai giñmaatutuli Suusi Cristo dai maicaga vueeyi navacoraitai dai alia soimaasi ivuaadagi maitagitaitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai cagacara vuvaidi oodami, poduucai agai soi duucai naidi Suusi Cristo. ²⁸ Cascada vascatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yacai uuvasi varagada alia gaaagai istagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cagacara vuvacana oodami. ²⁹ Isamaadutai cuadagi apaana dai gayadagi uuvasi varagada dai maitagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cagacara vuvacana oodami Diuusi soimaasi taatatuldamu. ³⁰ Amadutai aapima poduucai ivuaadana cascada cococoni dai maiguupuca dai amoco asta cooyi. ³¹ Damos isaatama istagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aida gia Diuusi maiviaacamudai issoimaasi gartaatamituldiadagi. ³² Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai soimaasi taatatuldamu ismaacada armaicaga ivuaadami vai poduucai maiimia agai Diaavora amadu. ³³ Poduucai tudo giñaaduñi masiascad ganmpaidi adagi dai gaugia aagadagi apaana dai gayadagi uuvasi varagada varai naraca asta siu duucu ganmpagi vascatai varai amapai gauga. ³⁴ Isamaadutai biugimucagi gaaagai isapaga gaugiagi gquiyara vai poduucai Diuusi maiviaacagi issoimaasi gantaatatuldagai gomaasicada istumaasi ivueeyi aapima ganmpaiditai. Gogaa istumaasi ismaacada giñacaca aapima ojilarai bai duuñimu aan insiascada maca ganaidagi.

12

¹ Giñaaduñi gnaagida inlidi aan amo istumaasi varai maaca. Sai Diuusi Ibad maacai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi ivuaadana.

² Caa maata aapima sai aidamasi maiquiaa vaavoitudaiña Suusi Cristo aapima siaa duutudaiña mui moonoo ismaacada maiñioocai. ³ Aapima gnaagida daivai amoco ismaacada pocaiti sai aagai istumaasi aagidi Diuusi. Damos isagai ñiooqui adagi Suusi Cristo poduucai gamaata isagai maiaagai gomaasi Diuusi Ibad guvucadadacada. Dai isamaadutai caga vaavoitudadagi isSuusi Cristo arDiuusi dai agiadagi poduucai gamaata sai istumaasi aagai agai, agai aagai Diuusi Ibad guvucadadacada.

⁴ Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagi amo istumaasi. Diuusi Ibad agai dai maacai guvucadagai. ⁵ Vascatai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdad isducatai istutuidi damos vascatai ivueeyi agai vaa Suusi Cristo aa duiñdad. ⁶ Vascatai ivueeyi Diuusi aa duiñdad damos maiamadugan

duucái dɔmos vɔɔscara ʌgai vaa Diuusi ʌgai dai soicɔ vɔɔscatai. ⁷ Diuusi Ibɔadɔ maacai guvucadagai vɔɔsi vaavoitudadami saidɔ ivuaadana ʌmo istumaasi vai poduucái gɔmaatɔ siDiuusi Ibɔadɔ ʌmadu daja vɔɔscatai, dai istumaasi ivueeyi ʌmadutai ʌrsoiɔi vɔɔscatai vɔɔtara. ⁸ Diuusi Ibɔadɔ maacai guvucadagai ʌmadutai sai cɔɔga maata aagaiɔa ismaacɔdɔ aagai Diuusi, dai Diuusi Ibɔadɔ maacai guvucadagai aa sai cɔɔga maata caɔcana Diuusi ñiooquidɔ, ⁹ dai Diuusi Ibɔadɔ maacai guvucadagai aa sai vaamioma cɔɔga vaavoitudaiɔa Diuusi dai poduucái ivuaadana naana maasi, dai Diuusi Ibɔadɔ maacai guvucadagai aa sai duduaaidiɔa coococidadɔ, ¹⁰ dai Diuusi Ibɔadɔ maacai guvucadagai aa saidɔ ivuaadana naana maasi gɔgɔrducami, dai Diuusi Ibɔadɔ maacai guvucadagai aa sai cɔɔga maata gaaagidiɔa Diuusi ñiooquidɔ, dai Diuusi Ibɔadɔ maacai guvucadagai aa sai maata nɔidiɔa asmaacɔdɔ ñioocai Diuusi Ibɔadɔ guvucadadɔcɔdɔ dai ismaacɔdɔ ñioocai Di-aavora tɔtaañicarudɔ guvucadadɔcɔdɔ, dai Diuusi Ibɔadɔ maacai guvucadagai aa sai ñioocaiɔa aa ñiooquicɔdɔ ismaacɔdɔ maimaata ʌgai, dai Diuusi Ibɔadɔ maacai guvucadagai aa sai aagaiɔa istumaasi aagai ʌgai ismaacɔdɔ aa ñiooquicɔdɔ ñioocai. ¹¹ Vɔɔsi gomaasi ivueeyi ʌgai vaa Diuusi Ibɔadɔ. ʌgai ʌgai dai maacai guvucadagai vɔɔscatai saidɔ ivuaadana ʌmadutai istumaasi ʌɔgi Diuusi Ibɔadɔ ipɔlidi.

¹² Oodami ʌcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vɔɔscara ʌrʌgai vaa tuucugadɔaiɔndara. Poduucái isduucái ismaacɔdɔ vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga ojootosicami dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadɔ dai maamatɔtuldiadami dai vɔɔscara ʌgai ʌrgɔnaadunumu. ¹³ Tomasi aatɔma ʌrjudidíu isgilio gɔpɔ, tomatɔsi ʌrpipiooɔi ischo ʌpɔ vɔɔscara vɔɔscatai casi gɔrvapacoñica Diuusi Ibɔadɔ guvucadadɔcɔdɔ tɔsaidɔ ʌrgɔraadunumucana aatɔma, dai ʌgai vaa Diuusi Ibɔadɔ gɔrɔma daja vɔɔscatai.

¹⁴ Poduucái isduucái caaagai aanɔ oodami ʌcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vɔɔscara ʌrʌgai vaa tuucugadɔaiɔndara. ¹⁵ Isɔmo oodami potɔiyagi: “Giɔcaso maitargiɔnovi cascɔdɔ maitargiɔntuucuga”. Vɔɔscara siaadara maigovai gɔɔsana acasodɔ. ¹⁶ Dai isɔmo oodami potɔiyagi: “Giɔnaaca maitargiɔvujɔ cascɔdɔ maitargiɔntuucuga”. Vɔɔscara siaadara maigovai gɔɔsana ʌnaacadɔ. ¹⁷ Isvɔɔsi gɔrtuucuga ʌrvujicamudai isducatai caɔcamudai aatɔma. Siɔpɔ isvɔɔsi gɔrtuucuga ʌrnaacaicamudai isducatai istutiadamudai aatɔma isuuvapiadagi. ¹⁸ Diuusi darai oodami vuupuidɔ siaaco ʌgai ipɔlidi dai daacadɔ, naanacadɔ dai vɔɔsi istumaasi viaa oodami. ¹⁹ Siɔmo oodami ʌrvujicamudai siaaco daacamudai ʌtuucugadɔ. ²⁰ Dɔmos sɔɔlicɔdɔ ʌrvaavoi isɔmo oodami ʌcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vɔɔscara ʌrʌgai vaa tuucugadɔaiɔndara.

²¹ Vɔɔsi gɔrtuucuga aliɔsi gɔaagai. Aliɔ tɔgito aatɔma gɔrvuupuju dai gɔrnoonovi dai gɔrmoo dai gɔrɔcaso. ²² Dai ismaacɔdɔ maiguupuca ʌgai dai sioma gɔaagai. ²³ Dai istuidaba sioma maitaagada maasi ʌgai tɔtai vaamioma nunucadai aatɔma dai ismaacɔdɔ siaa ʌraragai isnɔidi aa oodami ʌgai gia iɔɔapai aatɔma. ²⁴ Poduucái gɔrdui Diuusi cascɔdɔ. ²⁵ Oodami ʌcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju. Dai vɔɔsi istumaasi viaa oodami abaana saasa ʌgai. Dai vɔɔsi aliɔsi gɔaagai. ²⁶ Isɔmo oodami coococagi ʌmapɔcɔra tuucugadɔ maibai tadacana vɔɔsi tuucugadɔ. Isɔmo cɔɔli maata ñioocadagi dai aa oodami agidi sai cɔɔgadɔ moodɔ aliɔ baigɔɔlidiɔa ʌcɔɔli.

²⁷ Poduucái ʌpɔ aapimɔ muidu daidɔ ʌrɔmo aadunumu. ²⁸ Dai vaavoitudadami saagida darai Diuusi ʌmoco saidɔ ʌrojootosicamicana dai aa saidɔ ʌrñiñiooquituldiadamigadɔcana dai aa saidɔ ʌrmamaatɔtuldiadamiana,

dai aa saida ivuaadana mui naana maasi gagarducami, dai aa saida duduaaidiña cococoidada, dai aa sai soicaña ganaaduñi, dai aa saida artaanaanadamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi lagi. ²⁹ Maisiu vasi vaavoitudadami rojootosicami, dai maisiu vasi arDiuusi ñiñoquituldiadamigada, dai maisiu vasi armaatatuldiadami, dai maisiu vasi ivueeyi istumaasi gagarducami, ³⁰ dai maisiu vasi duduaaidi cococoidada dai maisiu vasi ñioocai aa ñiooquicada, dai maisiu vascatai maata aagai istiya lidi oodami aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi. ³¹ Aagiadavurai Diuusi sai ganmaacana guvucadagai maida ivuaada aapima istumaasi vaamioma gaagai. Damos ana ganaagidi inlidi amo istumaasi ismaacada vaamioma arsoñi isvasi gomaasi.

13

¹ Isistutiadamudai ana isñoocadagi aa ñiooquicada ismaacada maimaata ana tomasi roodami ñiooquida sapa Diuusi talaañicaruda ñiooquida dai ismaioigada ana oodami mosarapan ducami ana amo istumaasi imaacada moscaiti dai maitarsoñi. ² Dai isistutiadamudai ana isaagadagi Diuusi ñiooquida dai ismaatacamudai ana istumaasi lagi Diuusi maatacatadai dai ismaatacamudai ana mui naana maasi, iscala viaacamudai ana vaavoidaragai dai poduucai istutiadamudai issibaco tutusadagi gigidi, mopocaititai ana ismaigovai imadagi dai ismaioigada ana oodami ducami ismaitistutiadamudai ana isistuma vaaadagi. ³ Isaana gaoidagi vasi istumaasi viaa ana, dai masgiñmaidagi gaaagiditai ana Diuusi ñiooquida, dai ismaioigada ana oodami gomaasi maitarsoñi giñvatar.

⁴ Oodami ismaacada samicada oigadai aa lagi maiomaliga, dai cala tutuiga, dai maicoimudada tutuiga, dai maigagarducada ganalidiña, ⁵ dai maisoiduucai nidiña aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daida ivuaadana istumaasi ipaliadagi aa maisiu mosacaasi istumaasi ipaliadagi lagi, silascada aa ñiooquiadagi lagi maita ñiooquidiña, dai maivuaama lidiña tomasi soimaasi ivuiididi aa. ⁶ Dai maibaiganalidiña silascada cala ivuaadagi aa. ⁷ Oodami ismaacada samicada oigadai aa maivui ñioocai aa ismaacada soimaasi nidi, dai vascara vaavoituda lidi istumaasi agidi aa, dai vascara vaavoitudai isaa ipalidi iscala ivuaadagi, dai vascara apiaoigadai aa ismaacada soimaasi taatamitolda.

⁸ Tomastuigaco oidacamu amadutai ismaacada oigadagi aa, damos aimu istuigaco tiipuca agai Diuusi ñiñoquituldiadamigada, dai tomali maitañioocada agai aa ñiooquicada, dai tomali maitaagada agai isDiuusi Ibadada maacai guvucadagai oodami sai cala maata calcagi Diuusi ñiooquida. ⁹ Damos sivi palapi maata aatama Diuusi ñiooquida dai maicala maata aagai aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Aimu istuigaco vascatai maata calca agai vasi Diuusi ñiooquida cascada maitaagada agai isDiuusi Ibadada maacadagi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali amo istumaasi.

¹¹⁻¹² Tami oidigi daama maimaata aatama vasi istumaasi Diuusi maata aran duucami amo ali maimaata vasi istumaasi maata amo oodami gaducami. Poduucami apa maimaata cala aatama vasi Diuusi ñiooquida ducami isnaljadagi amo naidacarui ismaacada maicala maasi damos aimu istuigaco cala maata calcamu aatama vasi Diuusi ñiooquida poduucami isduucami Diuusi armaata. Dai amo oodami gaducami camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai poduucami apa silascada iimia aatama Diuusi amadu

camaitivuaadamu istumaasi ivuaadana tami. ¹³ VΛASCARΛ oidacamu siorΛ vaavoitudadagi Diuusi dai siorΛ nΛΛracagi istumaasi Diuusi iduñia aatΛmΛ gΛRVΛΛtarΛ, dai siorΛ oigΛadagi aa. DΛmos vaamioma ΛRCΛΛgai isoigΛadagi aa.

14

¹ AliΛsi gΛaagai mΛsaipaco gΛnoigΛadagi. DaanΛdavurai aapimΛ Diuusi sai Λgai gΛnmaacana guvucadagai maidΛ ivuaada aapimΛ tomasi Λmo istumaasi ismaacΛdΛ ivueeyi aa vaavoitudadami, dΛmos sioma ΛRCΛΛgai isaagada aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ. ² Λgai ismaacΛdΛ ñioocai aa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛ, Λgai Diuusi ΛΛmadu ñioocai maisiu oodami. Oodami maimaatΛ caΛ istumaasi aagai Λgai cascΛdΛ. Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai sai aagaiña istumaasi ΛΛgi Diuusi maatΛ. ³ Baiyoma Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛ Λgai gia oodami ΛΛmadu ñioocai, dai poduucai soicΛi Λgai vaavoitudadami sai vaamioma cΛΛga vaavoitudana, maacatai ñiooqui dai baiΛΛliatudaitai. ⁴ Λgai ismaacΛdΛ ñioocai aa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛ ΛΛgi Λgai vaamioma vaavoitudai, dΛmos Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛ Λgai soicΛi aa vaavoitudadami sai vaamioma cΛΛga vaavoitudana.

⁵ AanΛ ipΛlidi isVΛASCatai aapimΛ istutiadamudai isñioocadagi Λma maasi ñiooqui dΛmos vaamioma ipΛlidi aanΛ isaapimΛ aagadagi Diuusi ñiooquidΛ. Isñioocada aapimΛ Λma maasi ñiooqui dai maiaagadagi istΛiya alidi maitΛrsoiñi vaavoitudadami vΛΛtarΛ cascΛdΛ sioma ΛRCΛΛgai isaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ siisñioocadagi Λma maasi ñiooqui. DΛmos isñioocada aapimΛ Λma maasi ñiooqui dai aagadagi istΛiya alidi goovai gia Λrsoiñi ΛpΛan duucai isduucai Λrsoiñi isaagadagi Diuusi ñiooquidΛ. ⁶ CascΛdΛ giñaaduñi iñsaana gΛndividagi dai Λma maasi ñiooqui gΛññiooquiadagi poduucai maitΛnsoiñan tada aanΛ isvaamioma vaavoituda aapimΛ. DΛmos iñsaana gΛnaagiadagi istumaasi Diuusi giñaagiadagi, dai istumaasi maatΛ caΛca aanΛ, siΛpΛ isgΛnaagiada aanΛ istumaasi Diuusi iduñia, siΛpΛ gΛnaagiada aanΛ Diuusi ñiooquidΛ poduucai gia gΛnsoiñan tada aanΛ.

⁷ SiorΛ iivadagi uusi gitarui gΛaagai iscΛΛga iivada Λgai vai poduucai maatΛ caΛcagi aa istuma iivaragai iivai Λgai. ⁸ Sandaaru saagida oidaga Λmoco ismaacΛdΛ iivai piito dai iivaiña Λgai Λmo iivaragai dai poduucai aagidiña sandaaru sai vaapaigΛna dai iivaiña Λmai iivargai sai gacocodana goΛΛ iivaragaiCΛdΛ aagidiña Λgai sandaaru istumaasi gΛaagai isiduñiagi cascΛdΛ gΛaagai iscΛΛga iivada Λgai vai maatΛ caΛcagi sandaaru daidΛ ivuaadagi istumaasi tΛgitocagi Λgai. ⁹ Poduucai ΛpΛvueeyi aapimΛCΛdΛ. IsΛmaadutai ñioocadagi Λma maasi ñiooqui siaadΛrΛ maatΛ caΛcana aa iscaiti Λgai. Ducami isΛΛgi ñioocadamudai Λgai. ¹⁰ SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi isoidaga mui naana maasi ñiooqui oidigi daama dai vΛASCatai ismaacΛdΛ ñioocai maatΛ caΛ. ¹¹ Dai isΛmaadutai giññiooquiadagi Λma maa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛ aanΛ poduucai maitΛrcΛΛcan tada aatΛmΛ aipacoga. ¹² CascΛdΛ aapimΛ ismaacΛdΛ ipΛlidi isDiuusi IbΛadΛ gΛnmaaqiagi guvucadagai isiduñiagi Λmo istumaasi ismaacΛdΛ ivueeyi aa vaavoitudadami, aagiadavurai Diuusi sai Λgai gΛnmaacana guvucadagai maidΛ ivuaada aapimΛ istumaasi Λrsoiñi vaavoitudami vΛΛtarΛ.

¹³ Poduucai siorΛ ñioocadagi Λma maasi ñiooqui ismaacΛdΛ maimaatΛ Λgai, gΛaagai isaagiada Λgai Diuusi sai maacana guvucadagai vai gaaagiada istΛiya alidi Λgai ΛñiooquicΛdΛ. ¹⁴ Isgamamadada aanΛ Λmai ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛ aanΛ, maatΛ aanΛ issiaa duutudai Diuusi dΛmos maimaatΛ aanΛ

iscaiti. ¹⁵ Gaaagai isgamamadada aanΛ sīaa duutudaitai Diuusi dai maatΛcagi iscaiti aanΛ. Gaaagai isganΛΛda aanΛ sīaa duutudaitai Diuusi dai maatΛcagi iscaiti aanΛ. ¹⁶ DΛmos isΛmaadutai gamamadadagi Λmai ñiooquicΛΔ ismaacΛΔ maimaataΛ Λgai tomali aaduñΔ, ΛaaduñΔ sīadΛrΛ potΛΛna Λgai vaavoava. ¹⁷ Tomasi aliΛ cΛΛga gamamadai Λgai maitarsoiñi aaduñΔ vΛΛtarΛ. ¹⁸ AanΛ baigiñΛlidi DiuusicΛΔ isvaamioma ñioocai aanΛ Λma maasi ñiooqui isvΛΛscatai aapimΛ. ¹⁹ DΛmos siΛΛscadΛ gΛΛmpaidiada aatΛmΛ vaavoitudami aanΛ baiyoma ipΛlidiña isaagadagi altaama ñiooqui dΛmos vΛΛscatai maataΛ caΛcagi maisiu baivustan miil ñiooqui Λmai ñiooquicΛΔ ismaacΛΔ maimaataΛ caΛcagi tomali Λmaadutai.

²⁰ Giñaaduñi maitavar tΛtΛgitoda Λpan ducai Λgai ismaacΛΔ maiquiaa cΛΛga maataΛ istumaasi gaaagai isivuaadagi baiyoma gaaagai mΛscΛΛga tΛtΛgitodagi. SiΛΛscadΛ iduñia aliada aapimΛ Λmo istumaasi soimaascami amaasi gia gaaagai istΛtΛgitodagi aapimΛ Λpan ducai Λgai ismaacΛΔ maiquiaa maataΛ ivueeyi istumaasi soimaascami. ²¹ Pocaiti liivruarΛ ismaacΛΔ ooja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: “Aa oodami Λma maasi ñioocadami giññiooquituldiadamu Λjudidíu saagida dΛmos vΛΛscarΛ maitiñΛΛgidamu Λjudidíu”, caiti Diuusi, asducai ooja Moseesacaru. ²² Poduucal ΛpΛ siΛΛscadΛ Λgai ismaacΛΔ maivaavoitudai Diuusi caΛcagi Λvaavoitudadami isñiooquiagi Λmai ñiooquicΛΔ poduucal gaaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadΛcΛΔ ñioocai oodami, dai siΛΛscadΛ Λmaadutai gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ poduucal maataΛ Λvaavoitudadami isDiuusi guvucadadΛcΛΔ ñioocai Λgai. ²³ Dai isgΛΛmpaidagi Λvaavoitudadami dai vΛΛscatai Λma maasi ñiooqui ñioocadagi vai vaapaquiagi aa ismaacΛΔ maivaavoitudai potaiyan tada Λgai sai vupuiirutu Λvaavoitudadami. ²⁴ DΛmos isvΛΛscatai aagadagi Diuusi ñiooquidΛ vai vaapaquiagi Λmadutai ismaacΛΔ maivaavoitudai, Λgai maatamu isiarsoimaasi ivuaadami dai cascΛΔ Λma duucal gΛtΛgitomu ²⁵ dai sīaa duutuadamu Diuusi dai potΛimu isDiuusi sΛlicΛΔ Λmadu daja Λvaavoitudadami.

²⁶ Giñaaduñi siΛΛscadΛ gΛΛmpaidiada aapimΛ vΛΛscatai ivueeyi istumaasi istutuidi. Λmoco ganΛΛdana dai aa gamamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ dai aa aagaiña istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ñioocaiña Λma maasi ñiooqui, dai aa aagadamu istΛiya lidi Λgai ñiooquicΛΔ, vΛΛscarΛ mastumaasi ivuaadagi gaaagai isiarsoiñicagi Λvaavoitudadami vΛΛtarΛ. ²⁷ SiΛΛscadΛ Λmadutai ñioocadagi Λma maasi ñiooqui ali googocatai gaaagai isñioocadagi siΛpΛ vaavaicatai dΛmos vaamioma gia cho. DΛmos Λmadutai gaaagai isñioocadagi maisiu vΛΛscatai Λpna. DΛmos gaaagai isoidacagi sioorΛ aagadagi istΛiya lidi Λoodami ñiooquicΛΔ. ²⁸ DΛmos ismaitiipucagi sioorΛ aagadagi istΛiya lidi oodami Λma maa ñiooqui, sioma ΛrcΛΛgai ismaitañioocadagi Λma maasi ñiooqui mΛsiΛΛscadΛ gΛΛmpaidiadagi sioma ΛrcΛΛgai isΛjagi ñiooquiada Λgai Diuusi mostΛgitoidarΛ, gomaasi rsoiñi ΛjΛagi Λgai vΛΛtarΛ. ²⁹ Poduucal ΛpΛ siΛΛscadΛ Λmadutai aagadagi Diuusi ñiooquidΛ ali googocatai gaaagai isaagadagi siΛpΛ vaavaicatai, dai aa gaaagai isaagadagi sabaig ΛrDiuusi ñiooquidΛ ismaacΛΔ aagai Λgai. ³⁰⁻³² DΛmos isDiuusi aagidagi Λmo istumaasi Λmaadutai ismaacΛΔ daacagi ΛgΛmai ismaacΛΔ cañioocaitadai gaaagai iscamaiñioocadagi vai ñiooquiagi ΛgΛmai. CΛΛga istutuidi oodami iscamaiñioocadagi ismaiñiooquia aliadagi. Poduucal isDiuusi aagiadagi Λmo istumaasi Λmaadutai gaaagai isaagadagi pΛga Λmoco dai gooquiΛrΛ Λmai vai poduucal vΛΛscatai maatiagi dai baiganaliadagi. ³³ Diuusi maisisiolitudai oodami baiyoma soicai sai maisisiocaiña dai ibΛstudacan tadatudai.

VΛasi gomaasi ismaacΛdΛ caaagai aanΛ ivueeyi gΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi tomasiaacoga.

³⁴ SiΛascadΛ ganΛmpaidiadagi Λvaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi, ooqui maitΛagai isñioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui aliasi gΛaagai isΛagiadagi ganΛcuucuna poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ.

³⁵ Dai isooqui maatΛca Λliadagi Λmo istumaasi gΛaagai isquiiyΛrΛ tΛcaca Λgai ganΛcuucuna. Aliasi Λrsiaa Λraragai isΛmo ooqui ñioocadagi siaaco ganΛmpaidacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ GanΛgitovurai masai aapimΛ maitΛrΛpΛgadadΛ ismaacΛdΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ, dai maisiu mosΛca aapimΛ vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ.

³⁷ IsΛmaadutai poΛliadagi isΛgai istutuidi isaagadagi Diuusi ñiooquidΛ siΛpΛ poΛliadagi isDiuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daja gΛaagai istΛtΛgitodagi sai istumaasi ganooji aanΛ Diuusi poduucai ganootosdi ñiooqui. ³⁸ DΛmos isΛmaadutai maiΛagiadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ aidΛ gia maitΛagai mascaΛcagi istumaasi gΛnaagiada Λgai.

³⁹ Poduucai giñaduñi gΛaagai masdaanΛdagi Diuusi sai Λgai ganmaacana guvucadagai mai aapimΛ aagadagi Diuusi ñiooquidΛ dai maitavΛr daidiada aa isñioocada Λgai Λma maasi ñiooqui. ⁴⁰ Dai vΛasi istumaasi ivuaadagi gΛaagai mascaΛga ivuaadagi isducatai gΛaagai isivuaadagi dai maitavΛr sisiocada.

15

¹ Sivi giñaduñi aanΛ ipΛlidi mastΛtΛgitodagi isducatai gΛnaagidi aanΛ sai Suusi Cristo ΛrcΛagacΛrΛ vuviadami. MΛtai aapimΛ vaavoitu gomaasi dai apiavaavoitudai. ² Isiarvaavoi iscaΛga vaavoitu aapimΛ tucamidrΛ dai apivaavoitudai poduucai caΛgacΛrΛ vuvacΛi aapimΛ.

³ AanΛ ganmamaatΛtuli aapimΛ istumaasi giñmaatΛtuli Suusi Cristo. AanΛ ganmaatΛtuli istumaasi vaamioma gΛaagai ismaatΛcagi. AanΛ gΛnaagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucai gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga, poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ. ⁴ Dai aanΛ gΛnaagidi ΛpΛ masai yaasa Suusi Cristo tai Λgai bo vaica tasaicΛdΛ Λpamu duaaca, poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ ΛpΛ, ⁵ dai sai gΛmaasitu Λgai Piiduru vuitapi, dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai Λgaa ojootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai vaamioma istaama sientu vaavoitudadami vuitapi bo vasdΛrΛ, dai muidutai Λgai quiaa oidaga dai ΛΛmoco cacoi. ⁷ Dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai Jacobo vuitapi dai gooquiΛrΛ vΛasi ojootosicami.

⁸ Dai cuगतrΛ gΛmaasitu Λgai aanΛ giñvuitapi, dai caΛgacΛrΛ giñvuusaitu aidasi tomali Λmaadutai maitΛgitocatadai ⁹ Λgaa ojootosicami vaamioma gataaanΛi iñsaanΛ dai aanΛ maitΛagai masootosicami giñagadagi. AanΛ soimaa taatatuli Λvaavoitudadami cascΛdΛ. ¹⁰ DΛmos Diuusi caΛgacΛrΛ giñnΛidi cascΛdΛ ΛrootosadΛ aanΛ. Dai aanΛ ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvucadadΛcΛdΛ. Dai vaamioma aata vuaadana aanΛ sivΛascatai Λgaa Diuusi vΛascΛrΛ giñsoicΛi cascΛdΛ. ¹¹ DΛmos iñsaanΛ gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ siΛpΛ Λgaa ojootosicami vΛascΛrΛ rΛgai vaa Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai aapimΛ.

¹² AanΛ gΛnaagidi sai Suusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ, mai ΛΛmadutai aapimΛ pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛatarΛ.

¹³ Isiarvaavoicamudai ismaacΛ aagai aapimΛ sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛatarΛ aidΛ gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. ¹⁴ DΛmos isiarvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aidΛ gia vΛasi istumaasi aagai

aatama maitarsoñicamudai. 15-17 Damos isiarvaavoicamudai ismaioidaga duaacaragai aidaga aatama aryaatavogami. Aatama agai dai aagai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo cascada. Damos ismaitarvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aidaga maitarvaavoicamudai aapa isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucagai ganvaavoidaraga maitarsoñicamudai, quiaa arsoimaasi ivuaadamicamudai aapima. 18 Daidavaavoitudadami ismaacada cacoi maiimimudai Diuusi amadu. 19 Ismaitarvaavoicamudai isiimia ragai aatama Suusi Cristo amadu siascada coiyagi aidaga vaamioma soigraliadamudai aatama siaa oodami oidigi daama.

20 Damos arvaavoi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidaiñdara. Poduucagai caa maata aatama isDiuusi garduduaacalda agai aatama aapa. 21-22 Diuusi idui amo caali dai Adán taata. Agai maianga Diuusi cascada muu dai cascada vvasi oodami oidigi daama cooyi. Gooquira Diuusi ootoi gamara oidigi daama. Agai angai Diuusi dai aidasi muu agai Diuusi duaacali coidada saagidaiñdara cascada vvascatai ismaacada vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduaacalda agai coidada saagidaiñdara. 23 Suusi Cristo aapaga duaaca aidasi Diuusi ipali dai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo duduaacamu siascada diviagi Suusi Cristo apamu, siascada Diuusi ipaldagi. 24 Dai siascada ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali amo taanadami dai Suusi maidagitua agai isgataandagi adiaavora taanañicaruda tomali adiaavora amaasi Suusi taagida agai gasalicamiga Diuusi garooga. 25 Cristo gaagagai isapiaviaacagi gasalicamiga asta siascada ugiritu Diuusi vvasi ismaacada vuidara vvataca. 26 Dai cuugar Diuusi duduaacalda agai vvasi coidada vai poduucagai gamaatana isvaamioma guvuca agai ismuuquigami. 27 Diuusi maa salicami gamara Suusi Cristo sai agai taanaña vvasi istumaasi oidaga. Mosaca Diuusi maitaana agai. 28 Dai siascada vvascatai angiadagi Cristo amaasi Cristo taagida agai gasalicamiga Diuusi dai Diuusi taandamu vvasi.

29 Amoco vaavoitudadami vaavoitudai saida arsoñi isganvapaconadagi coidada vvatara. ¿Damos ismaitarvaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoñi gomaasi?

30-31 Aatama ojotosicami vvas tasai garcooda agaiña oodami. ¿Dai ismaiduduaaca ragai aatama coocai tumaasi arsoñi gomaasi aatama garvatar? Gomaasi ga arvaavoi masvvas tasai gimuaa agaiña. Isaapima vaavoitudai isganoigadai ana poduucagai aapa gaagagai masvaavoitudadagi istumaasi ganaagidi ana. 32 Efeesira giñcoda oodami oomaliacami. ¿Tumaasi arsoñi gomaasi ana giñvatar ismaiduaaca iñaagai ana camuucacai? Isiarvaavoi ismaitipu duaacaragai gaagagai tsgaiiyagi sivi dai vagiam arliadagi, sioroco siapa vaasamacada coiya ragai aatama.

33 Maitavar gandadagitoda isaa ganvupuiirumadadagi ganmamaatultidai ama maasi. Caa maata aapima sai siora uurapaci oodami maicanga ivuaadami agai apan duucagai mamaatarai dai soimaasi ivuaadana aapa. 34 Gaagagai mascaagai gantatagituagi apamu dai camaisoimaasi ivuaada. Amadutai aapima maivaavoitudai isca tuiga Diuusi dai siasi viaa guvucadagai, cascada gaagagai massiaa aradagi.

35 Amaadutai aapima giñcacamu lien. “¿Asducatai duduaacarai coidada? ¿Dai asmaasana tuucugada?” 36 Siora giñcacagi gomaasi aliisi arvuiirugami. Astucagai ismaacada gasai vuvacai dai garai dai gooquira acada ismaacada gali camaitiipucana. 37 Gasai uunui caida vai vuvacai dai garai dai camaiapa masana acada ismaacada gali. Poduucagai arvueeyi tomastuma astucaicada. 38 Diuusi poduucagai idui cascada. Poduucagai

ΛΑΡΑ oodami ismaacΛΔΛ cooyi dai gΛyaasapai uugiatai tuucugadΛ dai siΛΛscadΛ duduaaca Diuusi gΛmaaquimu ΛtuucugadΛ imaacΛΔΛ ΛΛgi Λgai ipΛlidi. ³⁹ Oodami tuutucugadΛ maiΛpa maasi cΛcΛisi tuutucugadΛ, tomali ujuurugi, tomali vatopadagai. ⁴⁰ Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛvaagiΛΓΛ oidaga dai oodami oidigi daama oidaga cascΛΔΛ maiΛΛpa mamaasi tuutucugadΛ. ⁴¹ Tasai dai masaadai dai sisiaavugai maiΛΛpanΛΛsi dadadacΛi, vΛΛscΛΓΛ ΛΛmo sisiaavugai vaamioma dadadacΛi siaa. ⁴² Poduucai idui Diuusi vΛΛsi gomaasi dai poduucai iduñia agai siΛΛscadΛ duduaacaldagi coidadΛ. Oodami tuutucugadΛ ismaacΛΔΛ gΛyaasapai duvarΛi dΛmos siΛΛscadΛ Diuusi duduaacaldagi camaicoodamu Λgai. ⁴³ Oodami tuutucugadΛ ismaacΛΔΛ gΛyaasapai camaitarsoiñi dΛmos siΛΛscadΛ Diuusi duduaacaldagi dadadacΛdamu Λgai. Oodami tuutucugadΛ ismaacΛΔΛ gΛyaasapai camaiguupuacana dΛmos siΛΛscadΛ Diuusi duduaacaldagi amaasi gia guupuacamu Λgai. ⁴⁴ Oodami tuutucugadΛ ismaacΛΔΛ gΛyaasapai oo dai tuucuga dai ΛΓra dai uugiatai dΛmos siΛΛscadΛ Diuusi duduaacaldagi camaiugitimu Λgai.

⁴⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ sai Adán ΛrtuucamidΛΓΛ oodami ismaacΛΔΛ idui Diuusi sai tami oidigi daama oidacana. DΛmos ΛSuusi Cristo gooquiΛrioma divia. Λgai ΛrDiuusi dai maacai ibΛdagai utudui oodami. ⁴⁶⁻⁴⁹ Diuusi idui Adán dΛvΛΛraicΛΔΛ dΛmos ΛSuusi Cristo tΛvaagiaiñdΛΓΛ divia. VΛΛsi oodami ismaacΛΔΛ oidigi daama oidaga dΛvΛΛraicΛΔΛ duñisi Λpan duucai Adán. Dai vΛΛscatai ismaacΛΔΛ vaavoitudai Suusi Cristo Λpa mamaascamu Suusi Cristo siΛΛscadΛ duduaacagi dai tΛvaagiΛΓΛ oidacamu. Suusi Cristo maidΛvΛΛraicΛΔΛ duñisi.

⁵⁰ Giñaaduñi aanΛ angΛnaagidi sai oodami tuutucugadΛ maiajioopai tΛvaagiamu istumaasi ismaacΛΔΛ uugiatai maitistuidi isΛΛmadu daacagi istumaasi maiuugiatai. ⁵¹⁻⁵² DΛmos gΛnaagidi aanΛ Λmo istumaasi istumaasi Diuusi giñaagidi istumaasi ΛΛgi Diuusi maatΛcatadai. Maisiu vΛΛscatai aatΛmΛ coiya ragai dΛmos todian duucai gΛrnanatudamu dai Λma maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu vΛΛsi coidadΛ dai duduaacΛΔΛ. Siuu duucu cacuugatarΛ iivagi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ piitocΛΔΛ, duduaacamu coidadΛ dai tomali Λmo imidagai camaicoimu. ⁵³ Poduucai isduucai oidaga aatΛmΛ sivi maitistutuidi istomastuigaco oidacagi cascΛΔΛ gΛaagai isΛpa mamaastua aatΛmΛ Diuusi dai amaasi camaicoodamu aatΛmΛ dΛmos ismaacΛΔΛ cooyi gia duvarΛi tuutucugadΛ cascΛΔΛ gΛaagai isΛpa mamaastua aatΛmΛ Diuusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ SiΛΛscadΛ ΛpΛduñiagi gomaasi amaasi casi ΛpΛduñimu istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛΓΛ. Dai aidΛ abiaadΛΓΛ camaicoodamu oodami. ⁵⁵ CascΛΔΛ maitΛagai isΛΛbiadagi muuquigami. ⁵⁶ Λoodami ismaacΛΔΛ caoigΛi Diuusi soimaascamaigadΛ camaisoimaa taatamai siΛΛscadΛ coiyagi. Diuusi ñiooquidΛΓΛ maata aatΛmΛ isiarsoimaasi ivuaadami vΛΛscatai. ⁵⁷ DΛmos baigiñΛlidi aanΛ DiuusicΛΔΛ. Λgai gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga vaavoitudaitai aatΛmΛ Suusi Cristo cascΛΔΛ camaisoimaasi taatamu aatΛmΛ siΛΛscadΛ coiyagi.

⁵⁸ CascΛΔΛ giñaaduñi apiavΛr cΛΛga vaavoitudada dai apiacΛΛga ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ. AapimΛ cΛΛga maata sai aa duiñdagai mΛsmaacΛΔΛ ivueeyi Diuusi vΛΛtarΛ maitΛrmosΛΛgicΛΔΛ.

16

¹ Sivi gΛnaagidamu aanΛ Λmo ñiooqui. AanΛ caaagidi Λvaavoitudadami ismaacΛΔΛ GalaasiΛΓΛ oidaga isduucatai gΛaagai isΛmpaidiada Λgai tumiñsi

garaaduñi vaavoitudadami ismaacada Jerusaleenara oidaga vattara. Dai aapima lapa gaaagai ispoduucai ivuaadagi. ² Vasi tumiñoco gaaagai masacovai darasadagi chichi qui tumiñsi masmaacada gamaitaca, dai bai darasaca poduucai maiviaaca aapima isampaidagi tumiñsi siascada malla divia aana. ³ Dai siascada malla divia aana ootosamu aana siora ipaliada aapima sai vuidacaiña tumiñsi dai oojai garaaduñi Jerusaleenara oidacada. ⁴ Dai iñsaana istutiadagi isimia lapa aida gia giñoidamu goovai.

⁵ Siascada imia aana gamucu viaa aana isMasedoniamu salla daivuñiagai, dai goquiara aimu aana Coriintoara. ⁶ Ganlamadu daaca iñalidi aana chiqui tasai isamo toomoco lapa. Dai siascada imia iñagada aana boodara sibacoga aapima istutuidi isgiñmaquiagi istumaasi tagitoca aana voyara vattara. ⁷ Aana maisiu mosdai vunucai ganlida iñalidi baiyoma ipalidi aana isbai tavapi daacagi ganlamadu, isDiuusi ipaldagi. ⁸ Damos tanasi Efeesara daaca iñagai aana quiaa, siaa duudagara uucami ismaacada Pentecostési tlagidu. ⁹ Sivi tami caga istutuidi aana isgaaagiadagi Diuusi ñioquida dai vasi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai garvuidara vatta.

¹⁰ Ismalla diviagi Timoteo varai cagacara naida vai maiduaadicuda agai. Agai lapa ivueeyi Diuusi aa duiñdada lapan duucai aana. ¹¹ Cascada vascatai aapima gaaagai mascagacara naijadagi. Dai siascada baigovai imia agai boodara varai maaca istumaasi tagitoca agai voyara vattara. Tami nana aana Timoteo lamadu agaa vaavoitudadami ismaacada oidi.

¹² Aana goguama oi graduñi Apoolosi sai oidana gogaa vaavoitudadami dai malla ganladana, damos sivi maitipali agai isimiagi. Agai imimu siascada istutiadagi.

¹³ Ganuucadacavurai vai maisoimaasi ganduñtuldana adiaavora, dai apiavar caga vaavoitudada. Maitavar lbiada ismaacada ganvuidara vatta. Cagacara avaroidaca Diuusi ganmaacai guvucadagai cascada. ¹⁴ Dai vascara avar oigada vasi oodami.

¹⁵ Caga maata aapima giñaduñi sai Acayara lapa vaavoitu Tiivañi lamadu vascatai ismaacada quidiara oidacatai. Dai aida cavaavoituidaimi aa agai soicaiña vasiara istumaasi tagitocana agai. ¹⁶ Aana ganaagidi masai siaa duutudaiña dai lagidiña agai ismaacada lapan tuutuiga Tiivañi dai aduñda dai vascatai ismaacada gansoicai dai ismaacada ivueeyi Diuusi aa duiñdada. ¹⁷ Alia baigiñalidi aana giñdividacai Tiivañi dai Fortunato dai Acayo agai alia baigiñaliatu poduucai aapima lapa alia baigiñaliatudamudai isdadimudai. ¹⁸ Dai casi giñibastan tada aana go lamadu gaaatagacai dai polidi aana isaapima lapa ganiibastacan tada. Gaaagai issiaa duutuadagi Tiivañi lamadu Fortunato lamadu Acayo. Goovai garsoicai cascada.

¹⁹ Vaavoitudadami Asara oidacami dai Aquila lamadu Prisila dai agaa vaavoitudadami ismaacada Aquila dai Prisila quidiara ganampaidi Diuscada ganviaatuldi lapa. ²⁰ Dai vasi vaavoitudadami ismaacada tanai daraaja Diuscada ganviaatuldi. Dai casiavar maitancocoda baiyomavar ganviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuagara gia lagi ooja aana dai Diuscada ganviaatuldi.

²² Siora maiogadai Suusi Cristo Diuusi gajaadara vipieeyi. Aana ipalidi isotoma diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo.

²³ Aana ipalidi isgartaanadamiga Suusi Cristo cagacara ganaijadagi.

²⁴ Aana dai aapima vaavoitudai Suusi Cristo cascada ali asi ganoigadai aana. Mosacaasi.

Idi aragotordada ojai ismaacada oji Paavora avaoitudadami Coriintoara oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvusaitu ansaida arootosadacana. Poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu ggraduñi Timoteo gamviaatuldi. Dai aana ganoojidi idi ojai aapima ggraduñi vaavoitudadami masmaacada Coriintoara oidaga dai ganampaidiña dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai idi ojai arggraduñi vaavoitudadami Acaayara oidacami vaataral ara. ² Aana ipalidi isDiuusi gargooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacagacara gannajadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi agai dai vaascara soigalidi aatamacada dai garbaialliatudai cascada caga ñioocai aatama Diuusi vui. Agai agai daida aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁴ Siu duucu soimaa taatamadagi aatama Diuusi baigalliatudai dai poduucai istutuidi aatama isbaialliatudadagi aa ismaacada soimaasi taatamai. ⁵ Aatama alia soimaa taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo sallicada baigalliatudai. ⁶ Aatama soimaasi taatamai ganaagiditai sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami dai poduucai istutuidi aatama isbaigalliatudadagi. Dai Diuusi baigalliatudai aatama dai poduucai aapima baigallidiña ara. Dai poduucai caga istutuidi aapima issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatama maivui ñioocaitai Diuusi. ⁷ Dai sallicada vaavoitudai aana isapiavaavoitudadamu aapima. Caa maata aana issoimaasi taatamu aapima poduucai isduucai soimaasi taatamai aana. Dai caa maata aana isDiuusi baigalliatudamu aapima poduucai isduucai baigiñalliatudai agai aana.

⁸ Ggraduñi ipalidi aatama ismaatia aapima siasi soimaa taatamaiña aatama Aasia davariara. Alias cavami soimaasi taatamaiña aatama dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta poliditadai aatama masgarcooda agai. ⁹ Sallicada poliditadai aatama iscaoiya aragai aatama. Diuusi dagito ispoduucai araduñiagi tsai aatama maatana isducatai vaamioma caga vaavoitudadagi Diuusi dai maisiu polliada aatama islagi istutuidi isgarsoicadagi. Diuusi agai dai apan duduaacaldi acoidada. ¹⁰ Dai Diuusi garsoi tatai camaitarcooditu aatama dai Diuusi quiaa garsoicai. Daida caa maata aatama isvaascara garsoicadamu agai. ¹¹ Alias gaaagai isdaanda aapima Diuusi sai garsoicaiña. Dai siascada muidutai daanadagi Diuusi sai garsoicaiña muidutai pocaitiada agai ara sai baigallidi Diuusicada maatacatai isDiuusi garsoicai.

¹² Alias baigallidi aatama maatacatai gartagitoidagara iscaa tuutuiga aatama tomasiaacoga sioon caga aapima gansaagida vaascara ipalidiña aatama iscaga ivuaadagi tomastumaasi. Aatama lagi maitistutuidi isivuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi agai dai garsoicai cascada caga ivueeyi aatama. ¹³⁻¹⁴ Dai ganoojidi aatama mosacaasi istumaasi caga istutuidi ismaat nadjadagi dai maata cacagi aapima. Dai aana ipalidi sai siascada ajiagi istuigaco Suusi Cristo gurvadaquiagi tavaagiamu baigalliadamu aapima aatamacada poduucai isduucai aatama baigalliadamu aapimacada ismaacada vaavoitu aSuusi Cristo ganaagiditai aatama isagai aracagacara vuviadami.

15-16 Dai vaavoitudai aanΛ isaliΛ baigΛnΛlidi aapimΛ aanΛcΛdΛ, aanΛ gΛndivida iñΛlidadai aidΛsi Masedooñia maacoga daivusai aanΛ dai Λpan baigo vacoga daivunucai dai poduucai goocoaja gΛndividamudai aanΛ dai aapimΛ baigΛnΛliadamudai giñnΛlidadai, dai aapimΛ cΛΛga istutiadamudai isgiñsoiñiagi naana maasicΛdΛ istumaasi tΛgitocatadai aanΛ voiyaΓΛ Judeea maacoga imΛitai. DΛmos maiΛ aanΛ isquiaa soimaasi ivuaadatadai aapimΛ dai aanΛ maisoigΛnΛliatuda iñΛlidadai gΛnΛbagaidacai cascΛdΛ maiii. 17 AidΛsi aagai aanΛ sai gΛndivida iñagaitadai aanΛ sΛΛlicΛdΛ gΛndivida iñΛlidadai. AanΛ maitaΓΛpan ducami ΛΛmoco ismaacΛdΛ pocaitiña sai duuñiagi Λmo istumaasi tomasi maatΛ Λgai ismaitistutuidi. 18 Diuusi cΛΛ maatΛ iñsaanΛ gΛndivida iñΛlidadai cascΛdΛ aagaitadai aanΛ. 19 AanΛ ΛΛmadu Timoteo ΛΛmadu Silvanu casi gΛnaagidi isSuusi Cristo Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛΓΛ ΛΓcΛΛgacΛΓΛ vuviadami. Λgai maiaagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Λgai vΛΛscΛΓΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai. 20 Dai Suusi Cristo Λgai daidΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai Diuusi saidΛ iduñia agaitadai oodami vΛΛtarΛ. Dai Suusi Cristo garsoicΛi tasai cΛΛga ñioocaiña aatΛmΛ Diuusi vui. 21 Dai Diuusi Λgai daidΛ garsoicΛi isapiacΛΛga vaavoitudada aatΛmΛ Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gΛlbΛdaga sai gΛrΛΛmadu daacana, 22 sai poduucai maatΛna aatΛmΛ isDiuusi sΛΛlicΛdΛ iduñia agai vΛΛsi istumaasi aagai saidΛ iduñia agai. Diuusi IbΛadΛ Λgai dai gΛrmaacai gΛguvucadagai tΛsai cΛΛga ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ.

23 DΛmos maatΛ Diuusi ismaiquiaa ii aanΛ Coriintoamu maitΛnΛbagaida iñΛlidadai soimaasi ivuaadatai aapimΛ. 24 SiΛΛscadΛ gΛndadida aatΛmΛ, aatΛmΛ maitipΛlidi isgΛnaagidiagi mΛsai Λma maasi vaavoitudana. AapimΛ cacΛΛga vaavoitudai istumaasi Λrvaavoi cascΛdΛ. Baiyoma gΛnsoiña ΛΓlidi aatΛmΛ mΛsai vaamioma baigΛnΛlidiña.

2

1 Dai povai iñΛlidi aanΛ iscamaiΛpamu soigΛnΛliatuda iñagai gΛndividacai. 2 Siuu duucu baigΛnΛliadagi aapimΛ baigiñΛlidiña aanΛ ΛpΛ dai siuu duucu soigΛnΛliadagi aapimΛ soigiñΛlidiña aanΛ ΛpΛ. Poduucai iñssoigΛnΛliatudagi aanΛ camaitiipucamu isducatai baigiñΛliatuda aapimΛ. 3 CascΛdΛ casi gΛnooji aanΛ ΛΛquioma vai poduucai siorΛ soimaasi ivuaadatadai isΛma duuca tΛgitocagi sai camaisoimaasi ivuaadana naida gΛndivida aanΛ. Vai poduucai siΛΛscadΛ aaji aanΛ maisoigiñΛliatudagi aapimΛ. AapimΛ ΛrΛgai daidΛ gΛaagai isbaigiñΛliatudagi. AanΛ polidi issiuu duucu baigiñΛliadagi aanΛ poduucai aapimΛ ΛpΛ baigΛnΛlidiña. 4 AidΛsi gΛnoojidadai aanΛ sΛΛlicΛdΛ soigiñΛlidadai aanΛ gΛntΛtΛgitoitai dai asta suaacaitadai aanΛ. DΛmos aanΛ gia maitipΛlidi issoigΛnΛliatudagi baiyoma ipΛlidi aanΛ ismaatiagi aapimΛ siΛsi gΛnoigΛdai aanΛ.

5 GocΛΛli ismaacΛdΛ soigΛrΛliatu soimaasi ivuaadatai vaamioma soigΛnΛliatu goovai aapimΛ tomasi aanΛ soigiñΛΛli ΛpΛ. DΛmos camaivaamioma bagai aanΛ Λgai vai maivaamioma soigΛΛlidiña. 6 Casi aliΛ soimaa taatatuldi aapimΛ Λgai casiavΛr maiñiooquiada vaamioma. 7 Dai sivi gΛndaanΛi aanΛ mΛsai oigΛldana aapimΛ Λgai dai baigavΛr liatuda vai poduucai maipovΛ Λlidiña Λgai iscamaitipu oigΛldaragai Λgai vΛΛtarΛ. 8 Vai poduucai maatiagi Λgai issΛΛlicΛdΛ oigΛdai aapimΛ. 9 ΛΛqui abiaadΛrΛ gΛnooji aanΛ mΛsai soimaasi taatuldiana gocΛΛli dai poduucai maatΛca iñagai sabai giñΛΛgidi aapimΛ ischo pΛ. 10 Dai siΛΛscadΛ oigΛldadagi aapimΛ amaadutai aanΛ oigΛldadamu Λgai ΛpΛ. Dai cΛΛ maatΛ Suusi Cristo iscaoigΛli

aanΛ gocΛali dai poduucai vΛascatai baiganΛliadamu aapimΛ. ¹¹ Vai poduucai ΛDiaavora maitarmaitiagi moscΛΛ maatΛ aatΛmΛ isaliΛ yaatavoga Λgai.

¹² AidΛsi ii aanΛ Troasiamu dai aagida iñagai Λoidacami isSuusi Cristo arΛcΛagacΛra vuviadami, Λgai vaa Suusi Cristo giñsoi sai maatΛ caΛcana dai vaavoitudana mui oodami. ¹³ Damos aidΛsi ai aanΛ maitΛΛ garaduñi Tito cascΛΔ maitΛibΛstan tada giñibΛdaga. CascΛΔ otoma ii aanΛ mΛcadΛra Masedonio dΛvΛΛriamu.

¹⁴ Damos sΛlicΛΔ baigarΛlidi aatΛmΛ DiuusicΛΔ. Λgai vaa Λgai daidΛ garsoicΛi isapiagaaagiadagi aatΛmΛ ñiooquidΛ dai garsoicΛi sai maitarsobicΛiña ismaacΛΔ vuidΛra vΛΛta Suusi Cristo. Diuusi garsoicΛi ismamaatatuldi aatΛmΛ aa istumaasi idui ΛSuusi Cristo oodami vΛΛtarΛ. Dai siΛscadΛ caΛca Λoodami isSuusi Cristo arcΛagacΛra vuviadami baiganΛliaracΛΔ caΛcana idi ñiooqui poduucai isduucai baiΛliaracΛΔ uvaida oodami Λmo chigian uvadami. ¹⁵ Dai baigΛlidi Diuusi gaaagiditai aatΛmΛ Suusi Cristo ñiooquidΛ. SiΛscadΛ mΛmiadagi Λjudidiu papaaligadΛ cubimidali quiuupiΛra vΛascatai ismaacΛΔ ami daraajagi uvagidacana. Dai siΛscadΛ gaaagiadagi aanΛ Diuusi ñiooquidΛ vΛascatai ismaacΛΔ ganΛmpaidiadagi caΛcana dai Λmoco cΛagacΛra vuvaquimu dai iimimu Diuusi Λmadu dai aa maivaavoitudamu dai ΛDiaavora Λmadu iimimu. ¹⁶ IsmaacΛΔ vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ Λgai gia cΛagacΛra vuvacΛi. Dai ismaacΛΔ maivaavoitudai Λgai gia, arsibΛiimiadΛ ducami Diuusi vΛΛtarΛ. Tomali Λmaadutai maitistutiudi isΛagi gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ avΛnacai Diuusi guvucadadΛcΛΔ. ¹⁷ Damos aatΛmΛ maitΛrΛpan ducami muidutai ismaacΛΔ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ gamaitΛa aliditai tumiñsi dai istumaasi gamamaatatuldiña Λgai maisiu vΛΛsi arDiuusi ñiooquidΛ. Damos aatΛmΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ sΛlicΛΔ maatΛcatai isΛrvaavoi dai maisiu gamaitΛa aliditai tumiñsi. Diuusi garrootoi tΛsai gaaagidana ñiooquidΛ dai maatΛ Λgai iscΛΛga igaaagidi aatΛmΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo. AatΛmΛ arCristo ojootosadΛ cascΛΔ.

3

¹ GomaasicΛΔ ismaacΛΔ caagai aatΛmΛ sioor maatΛ isbai poΛlidi aapimΛ isaatΛmΛ moscΛΛga ñioocai aatΛmΛ Λagi garvΛΛtarΛ. Tomasiaaco siaaco ajioopadagi aatΛmΛ maitΛgito isbΛΛcaticagi Λmo oojai siaaco aagadagi iscΛΛ tuutuiga aatΛmΛ poduucai isduucai ivueeyi aa.

² SΛlicΛΔ vaamioma arsoiñi aapimΛ aatΛmΛ garvΛΛtarΛ siΛmo oojai. MosnΛiditai oodami isducatai cΛΛga vaavoitudai aapimΛ poduucai maatΛmu iscΛΛga idui aatΛmΛ gΛraa duiñdaga aapimΛ gΛnsaagida. VΛΛsi imaasi cΛΛ maatΛ aatΛmΛ garibΛdagΛra. ³ Suusi Cristo Λgai daidΛ cΛagacΛra ganvuvaitu aapimΛ vaavoitudacai isΛgai arΛcΛagacΛra vuviadami. Dai Λgai gansoicΛi mΛsai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi IbΛadΛ isganΛΛmadu daacana. Λgai Λgai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatΛmΛ Λgai daidΛ gΛnaagidi Suusi Cristo ñiooquidΛ. Poduucai tomasioora sioora nΛidi isducatai cΛΛga oidaga aapimΛ Λgai gia cΛΛga maata isaatΛmΛ ΛrojootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai Λmo oojai dai ΛoojiΛra aagidamudai vΛΛsi oodami tΛsi aatΛmΛ ΛrojootosadΛ Λgai. Λgai baiyoma ducami isgΛniibΛdagΛra ooja maisiu oodiΛra isducatai idui Diuusi aidΛsi maa Moseesacaru sΛlicΛmigidΛ.

⁴ SALLICADΛ maata aatΛMΛ isΛrDiuusi ojootosadΛ vaavoitudacai aapima Suusi Cristo. ⁵ AatΛMΛ ΛΛgi maitistutuidi isivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ baiyoma Diuusi Λgai daidΛ gARmaacai guvucadagai tΛsaidΛ ivuaadana aatΛMΛ istumaasi Λgai ipΛlidi. ⁶ Λgai vaa Λgai daidΛ gARsoicΛi isaagiadagi aatΛMΛ oodami sai oidaga SALLICAMI utudui. AatΛMΛ maiaagidi oodami sai coiya Λgai ismaiΛΛgiadagi VΛΛsi istumaasi gatΛjai Diuusi baiyoma gaaagidi aatΛMΛ sai Diuusi IbΛadΛ maacai ibΛdagai utudui tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ DΛmos cΛΛ maata aatΛMΛ isΛΛquioma gia coodana oodami ismaacADΛ maiΛΛgidi Diuusi SALLICAMIGADΛ ismaacADΛ Diuusi ooji odai daama. AidΛsi maa Diuusi gASALLICAMIGA Moseesacaru aliΛsi dadadacΛitadai Moseesacaru vuivasadΛ dai cascADΛ Λjudidíu maitistutuiditadai isvui nΛnΛavagi Moseesacaru tomasi camaisi dadadacΛitadai Λgai. ⁸⁻⁹ Diuusi cΛΛgacARΛ nΛiditadai Moseesacaru aidΛsi maa Λgai gASALLICAMIGA. ΛSALLICAMICADΛ coodana ismaacADΛ maiΛΛgidi.

Dai sivi vaamioma cΛΛgacARΛ gARnΛidi Diuusi aatΛMΛ ismaacADΛ gaaagidi goutu SALLICAMI ismaacADΛ gARmaa Diuusi IbΛadΛ. Goutu SALLICAMICADΛ Diuusi IbΛadΛ gARmaacai ibΛdagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ GOΛΛqui SALLICAMI aliΛsi cΛΛgaducataidai tomasi maitΛVΛpi cavaca agaitadai Λgai dΛmos sivi camaiñamaga Λgai toma laachi casi gARmaacacai Diuusi goutu SALLICAMI ismaacADΛ vaamioma cΛΛgadu. Goovai tomastuigaco namΛaca Λgai.

¹² CascADΛ gaaagidi aatΛMΛ VΛΛsi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatΛMΛ ñiooquicADΛ ismaacADΛ maisijaiga maata caidagai. CΛΛ maata aatΛMΛ istomastuigaco namΛaca Λgai idi ñiooqui cascADΛ. ¹³⁻¹⁶ AatΛMΛ maiΛpan duucai ivueeyi Moseesacaru. Istumaasi aagaiña Λgai maicΛΛ maata caΛcana Λoodami. Dai asta sivi maiquiaa cΛΛga maata caΛ Λjudidíu goΛΛqui SALLICAMI. MosΛcaasi Suusi Cristo Λgai dai soicΛi oodami ismaata caΛcagi goΛΛqui SALLICAMI vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo Λgai daidΛ gARmaa ibΛdagai utudui. TomasioorΛ sioorΛ caviaacagi ibΛdagai utudui camaiivia isΛΛgiadagi VΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru SALLICAMIGADARΛ. ¹⁸ Dai sivi aatΛMΛ VΛΛscatai cΛΛga maata isSuusi Cristo SALLICADΛ cΛΛ tuiga. Dai VΛΛscARΛ maata aatΛMΛ isΛgai vaa Suusi Cristo gARTΛaanΛdamiga ARDiuusi maradΛ, dai tΛvaagiaiñdARΛ tΛvai Λgai tami oidigi daama, dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui Λgai. Dai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcADΛ VΛΛs tasai vaamioma cΛΛga oidacana aatΛMΛ poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4

¹ CascADΛ baigARΛliaracADΛ gaaagidi aatΛMΛ Diuusi ñiooquidΛ. Diuusi gARmaa idi aa duiñdaga Λgai cΛΛgacARΛ gARnΛidi cascADΛ. ² Oidaga Λmo oodami ismaacADΛ ASTocai ivueeyi istumaasi siaa Λraracami, dai vupuiirumadaiña oodami, dai maicΛΛga gamamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ baiyoma aagai Λgai istumaasi maitARvaavoi. DΛmos aatΛMΛ maitivueeyi gomaasi baiyoma aatΛMΛ gamamaatΛtuldi mosΛcaasi istumaasi ARvaavoi, vai poduucai oodami cΛΛga istutuidi ismaatiagi iscΛΛga ivueeyi aatΛMΛ. ³ ΛΛmoco maicΛΛ maata caΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aatΛMΛ. Λgai Λgai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascADΛ iimia Λgai ΛDiaavora ΛΛmadu. ⁴ ΛDiaavora Λgai daidΛ ARTΛaanΛdamigADΛ Λgai ismaacADΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaata caΛcagi Λgai siΛΛ cΛΛ tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo ARDiuusi. ⁵ AanΛ gia gaaagidi sai Suusi Cristo ARΛbaitΛcΛaacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aanΛ Suusi Cristo Λgai daidΛ ARTΛaanΛdami dai aanΛ mosARpiooñigADΛ.

Agai giñootoi ansai gansoicaiña isvaavoituda aapimΛ agai ñiooquidΛ. ⁶ Diuusi agai daidΛ idui acuudagi tuucamidara. Dai Diuusi garsoi iscala ga maatiagi aatama iscala tuiga agai maatacatal aatama istuiga Suusi Cristo.

⁷ Sallicala viaa guvucadagai Diuusi. Agai giñaagidi istumaasi gaaagida aanΛ. AanΛ agi maiviaa guvucadagai baiyoma Diuusi agai daidΛ giñmaacai guvucadagai ansaidΛ gaaagidiña ñiooquidΛ. ⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatama aliasi soimaasi taatamai damos vascara garsoicai Diuusi. Tomasi amo imidagai maitatagaiña aatama istumaasi gartatagituagi vascara apiavaavoitudai aatama Diuusi. ⁹ Tomasi soi duucal garnidiña oodami vascara Diuusi garlamadu daacana. Dai garcooda agaiña oodami damos maitistutuidiña. ¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatama garcooda aagaiña oodami poduucal isduucal muaa aagaiña agai suusi quiaa aimaraitai agai tami oidigi daama dai baivapicala muaa damos aatama gia maiquiaa coi, Suusi Cristo garsoicai gavgucadacala cascala. Dai poduucal gamaata isDiuusi duaacali agai. ¹² Poduucal garcooda aagaiña oodami gaaagidital aatama Diuusi ñiooquidΛ damos aapimΛ caviaa ibadaga utudui vaavoitudacai Diuusi ñiooquidΛ.

¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vaavoitu aanΛ Diuusi ñiooquidΛ dai cascala aagidi aanΛ oodami Diuusi ñiooquidΛ”, ascaiti. Poduucal aatama ara vaavoituda Diuusi ñiooquidΛ dai cascala gaaagidi aatama Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁴ Dai cala maata aatama isDiuusi duaacali gartaanadamiga Suusi coidada saagidaiñdara dai poduucal ara garduduaacalia agai agai aatama coidada saagidaiñdara. Dai amaasi garvaidaquia agai vascatal amapai tavaagiamu Suusi Cristo lamadu. ¹⁵ Dai aatama soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ maatacatal ispoduucal vaamioma gansoicai aatama aapimΛ. Dai poduucal vaamioma muidutal vaavoituda agai Diuusi ñiooquidΛ dai Diuusi calagacala najada agai dai agai pocaitiada agai sai baiganalidi Diuusalcala dai calaga ñioocada agai agai Diuusi vui.

¹⁶ Cascala baiganalidi aatama. Tomasi calalimuimi gartuucuga vascara tiodian tada garibadaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi gataatamai dai alia otoma daivuscali. Dai gomaasicala Diuusi garmaaquia agai naana maasi istumaasi calagaducami ismaacala tomastuigaco maiuugiatl. ¹⁸ Dai vaamioma tatagitoi aatama istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara sai oidaga tavaagiarΛ siistumaasi oidaga tami oidigi daama. Vasi istumaasi oidaga oidi daama alia otoma uugiatl damos istumaasi oidaga tavaagiarΛ go gia tomastuigaco maiuugiatl.

5

¹ Gartuucuga arapan ducami amo vaaqui daidΛ garibadaga gartuucuga arana oidaga. Sillacala ugitiagi gartuucuga cala maata aatama isDiuusi garmaaquia agai amai utudui tavaagiarΛ siaaco tomastuigaco oida-camu aatama dai tomali amo imidagai maiuugiatl agai. ² Aliasi aijigal aatama ipalidital iscaimiagi tavaagiamu dai viaacagi gartuucuga ismaacala garmaaquia agai Diuusi ³ poduucal gamaata istuucuaa ragai tavaagiarΛ. ⁴ Quiaa oidacatal garibadaga tami oidi daama idi tuucugarΛ ismaacala arapan ducami amo quii alia aijigal aatama soimaasi taatamatal. Dai tomasi maicoiya aralidi aatama vascara sioma ipalidi aatama istavaagiarΛ oidacagi dai viaacagi gartuucuga ismaacala maiuugiatl tomali amo imidagai. ⁵ Diuusi agai dai poduucal idui. Dai Diuusi caotoi galbadaga sai garlamadu daacana sai poduucal maatacana aatama issallicala garmaaquia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascada baigarlidi aatama Diuuscada, tomasi caa maata aatama isquiaa oidacatai aatama tami oidi daama maitistutuidi aatama isoidaga tavaagiara Diuusi lamadu. ⁷ Damos vaascara garlamadu daja Suusi Cristo vaavoitudaitai aatama ñiooquida agai tomasi maitiquiaa naidi aatama agai. ⁸ Vaascara baigarlidi aatama. Damos vaascara vaamioma ipalidi aatama isiimiagi tavaagiamu siaaco naidia aragai Suusi Cristo siapiaoidacagi tami oidi daama idi tuucugiara. ⁹ Cascada ipalidi aatama isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi quiaa oidacatai tami oidi daama dai siascada tavaagiara daraaja apra. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo garnaida agai aatama vaavoitudadami ismaacada caga ivuaadana aa duiñdada dai ismaacada maicaga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Sioora caga ivuaadana Suusi Cristo aa duiñdada Suusi Cristo maaquimu agai naana maasi istumaasi cacagaducami dai sioora maicaga ivuaadana maimaquimu agai gomaasi.

¹¹ Aliasi siaa duutudai aatama Diuusi, cascada duudatai aagidi aana aoodami sai vaavoitudana Diuusi ñiooquida. Caa maata Diuusi istuutuga aatama daida isaatama aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Daida ipalidi aatama isaapima apra caa maatacagi gomaasi. ¹² Maitipalidi aatama isaggi ganaagiadagi iscaa tuutuiga aatama, damos vaascara ipalidi isbaiganliada aapima aatamacada. Vai poduucai viaacamu aapima isducatai garsoicadagi siascada gapiar garvuupadagi aoodami ismaacada gagarducada ganalidi ivuaadatai ganviituldaraga, maitatagitoitai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi polidi aoodami ismaisi cacagadu tatagitoi ischo apra vaascara ivuaadamu aana mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi ipaliditai isgansoicadagi aapima. ¹⁴ Aliasi giñoigadai Suusi Cristo cascada povueeyi aana. Suusi Cristo muu vaasi oodami vaatarara. Diuusi soimaasi taatuldidi Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami. Poduucai Diuusi oigaldi oodami ducami isDiuusi casoimaasi taatuldiamudai oodami, cascada apran ducami isvaasi oodami cacoimudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai apran duaaca vaasi oodami vaatarara vai ismaacada viaa ibadaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaiña istumaasi agi ipalidi isivuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi isivuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucai naidi ammo oodami dai caga naidi aa oodami. Aana apra poduucai naidiña oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucai naidiña aana. Damos sivi cavaavoitu aana Suusi Cristo dai amadugan duucai naidi aana oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aana Suusi Cristo apran duucai naidi aana oodami poduucai isduucai amaivaavoitudadami naidi oodami. Aaquioma poduu naidi aana aSuusi Cristo damos sivi camaipoduu naidi aana agai. ¹⁷ Cascada tomasioora sioora cavaavoitudagi Suusi Cristo camaiapan duucai tatagitoi tomali maiapan duucai ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Agai viaa amo ibadagai utudui cascada.

¹⁸ Diuusi agai dai soicai vaavoitudadami sai povuaadana vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Dai camaiuvi vaatacana aatama Diuusi cavaavoitudacai ismuu Suusi Cristo aatama garvaatarara soimaasi ivuaadatai aatama. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai ama duucai tatagitona sai poduucai camaiividara vaatacana agai Diuusi. ¹⁹ Diuusi agai dai ootoi Suusi Cristo sai soifana oodami sai ama duucai gantatagitona sai poduucai Diuusi cacagara naidiña. Dai poduucai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai agai sallicada oigalda lidi soimaascamigada. ²⁰ Cascada Diuusi garmaa sallicami tasaidara rojootosadacana Suusi Cristo. Dai aagidi aatama

oodami istumaasi Diuusi ipalidi isaagidiagi. Gandaanai aatama masai ama duucaí gantatagitona masai camaivuidara vaatacana aapima Diuusi. ASuusi Cristo ipalidi isovuaada aapima. ²¹ Tomali amo imidagai maisoimaasi idui ASuusi Cristo. Damos aatama gia soimaasi ivuaadatai Diuusi soimaasi taatatuli ASuusi Cristo ducami issoimaasi iducamicamudai agai dai sivi camaisoimaasi gartaatatulda agai Diuusi aatama vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi calgacara garnaidi ducami ismaisoiimaasi ivuaadamudai aatama.

6

¹ Aatama lamadu aapima ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascada ganaagidi aatama masai apiavaavoitudaiña isDiuusi calgacara gannaidi. ² Pocaiti Diuusi garñiooquiara:

Aidasi abiaadara casi ipali aan iscalgacara vuviadagi oodami giñdaanaitadai aapima dai aan gia caa.

Dai aan gia gansoi masai calgacara vuvacana.

Ascaiti Diuusi. Sivi arsiascada caa Diuusi oodami ismaacada daanaí. Sivi arsiascada calgacara vuvaidi Diuusi oodami.

³ Sallizada ipalidi aatama ismaisoiimaasi ivuaadagi vai tomali amaadutai maipocaitiadagi sai maicalga ivueeyi aatama Diuusi aa duiñdada. ⁴ Baiyoma ipalidi aatama iscalga oidacagi ivuaadatai Diuusi aa duiñdada vai poducaí vaamioma calga vaavoitudagi oodami Diuusi ñiooquida. Cascada soimaasi taatamai aatama dai maivui ñioocai Diuusi, tomasi lamo imidagai maitatagai aatama istumaasi gartatagitoagi tomali siaaco iimiagi. ⁵ Daida cavami gargavaiña oodami, dai garmamaisapaiña. Daida lamapacara garcaldaiña oodami dai siaa caitiña iñaquidatái. Dai lamo imidagai aliási gaaata vuaadana aatama dai lamo imidagai maicocoosaiña dai bibiuugaiña aatama. ⁶ Dai maigoogosi garducamica aatama. Dai caa maata aan Diuusi ñiooquida. Dai maibaacocoi aatama tomasi aa oodami naana caiti garnaidi garñiooquidi. Dai caa tuutuiga aatama. Dai Diuusi Ibada garlamadu daja. Dai sallizada oigadai aatama vvasi vaavoitudadami. ⁷ Dai gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. Dai Diuusi garmaacai guvucadagai tasaid ivuaadana vvasi istumaasi agai ipalidi. Dai Diuusi garsoicai tasaid ivuaadana mosacaasi istumaasi arcagaducami dai poducaí istutuidi aatama isalagi garsoicadagi siuu duucu ADiaavora soimaasi garduiñtulda aliadagi. ⁸ Lamo imidagai siaa garduutudai oodami dai lamo imidagai maisiaa garduutudai. Lamo oodami garñiooquidiña dai aa gia cho. Lamo oodami yaatavogamu garaagaiña dai aa pocaitiña tsai aatama aagai istumaasi arvaavoi. ⁹ Lamo oodami maical tuutuiga garvui ducami ismaitarmaatcamudai tomasi calga garmaata dai lamoco caa tuutuiga garvui tomasi maitarmaata. Lamo imidagai baitoma garcoodaiña lamo oodami damos apiaquiaa oidaga aatama. Lamoco aliási soimaasi gartaatamituldiña damos maiquiaa garcoi. ¹⁰ Tomasi lamo imidagai soimaasi taatamai aatama vaascara baigaralidiña. Tomasi arsoituutuigami aatama vaascara soicai aatama mui oodami idi ñiooquicada ismaacada aagidi aatama. Maiviaa aatama tomali amo istumaasi damos Diuusi garmaacai vvasi istumaasi tagito aatama. Vvasi gomaasicada calga gamaata tsiaatama arDiuusi ojootosada.

¹¹ Aapima garaaduñi Coriintoara oidajami casi ganaagidi aatama mui naana maasi istumaasi aatama maitanastoquidi tomali amo istumaasi. Aatama ganoigadai cascada. ¹² Aatama ipalidi iscalgacara gannaijadagi damos aapima maitipalidi. ¹³ Aana gandaanai giñmaamara duucaí masai calga tuutiacana giñvui poducaí isduucaí caa tuiga aan ganvui.

¹⁴ MaitavΛr Λpa maasi ivuaada urapΛcΛda aa ismaacΛdΛ maivaavoitudai. AapimΛ maiΛpan duuca i oidaga Λgai cascΛdΛ. Λgai oojoidi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapimΛ gia cho. ¹⁵ Suusi Cristo maiΛpan duuca i ivueeyi ΛDiaavora daidΛ Λvaavoitudadami maiΛpan duuca i ivueeyi Λmaivaavoitudadami. ¹⁶ GogΛΛ quii vaaco siaa duutudai oodami Diuusi ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga maiΛpan ducami gogΛΛ quii siaaco siaa duutudai oodami momoono ismaacΛdΛ ivueeyi Λgai. Dai aapimΛ Λpan ducami Λquii siaaco siaa duutudai oodami Diuusi. PotΛtΛdai Diuusi gΛrΛΛqui aaduñicarū:

AanΛ vaavoitudadami saagida oidaga.

AanΛ ΛrDiuusigadΛ.

Dai Λgai Λrgiñmaamara.

Ascaiti Diuusi. ¹⁷ CascΛdΛ pocaiti ΛΛpΛ:

AapimΛ vaavoitudadami camaitΛagai mΛsiΛpan duuca i oidacagi Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai,

CasiavΛr maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aanΛ ΛrgΛnoogacamu,

Dai aapimΛ Λrgiñmaamaracamu.

Dai aanΛ cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadamu.

Pocaiti gΛrbaitΛcΛaacami ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai.

7

¹ AapimΛ giñaduñi aanΛ gΛnoigΛdai. Gomaasi aagai Diuusi maisiu mosΛcaasi gΛrΛΛqui aaduñicarū vΛΛtarΛ, vΛΛsi gomaasi ΛraatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ ΛpΛ. CascΛdΛ aliΛsi gΛagagai tΛsigajiaadΛrΛ vipiaadagi vΛΛsi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuusi aliΛsi gΛagagai isivuaadagi mosΛcaasi istumaasi Diuusi ipΛlidi.

² CΛΛgavΛr tuutiaca aapimΛ gΛrvui. AatΛmΛ maitΛnmamaatΛtuli mΛsisoimaasi ivuaadagi aapimΛ tomali maiyaataidi aatΛmΛ. ³ Aagai aanΛ gomaasi maisiu soimaasi ivuaadatai aapimΛ. AanΛ sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai cascΛdΛ. Dai gΛnoigΛdamu aanΛ asta siΛΛscadΛ muu. ⁴ Vaavoitudai aanΛ mΛsiaapimΛ iduñia agai vΛΛsi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. Dai sΛΛlicΛdΛ baigiñΛlidi aanΛ aapimΛcΛdΛ. Dai tomasi soimaasi taatamai aanΛ vΛΛscΛrΛ sΛΛlicΛdΛ baigiñΛlidi.

⁵ AidΛsi abiaadΛrΛ aayi aatΛmΛ tami MasedooniΛrΛ maiquiaa gΛniibΛstacan tada gΛriibΛdaga aliΛ soimaa taatamai aatΛmΛ cascΛdΛ. Tomasiaaco siaaco ajiopada aatΛmΛ gΛrcocodai oodami dai vΛΛscΛrΛ tΛtagitoi aanΛ giñaduñi vaavoitudadami. AanΛ maitipΛlidi isΛgai dagituagi gΛnvaavoidaraga. ⁶ DΛmos Diuusi Λgai dai baiΛliatudai vaavoitudadami ismaacΛdΛ soigΛnΛliadagi, cascΛdΛ baigΛrΛli aatΛmΛ diviacai Tito. ⁷ Maisiu mosΛcaasi diviacai Λgai. Λgai aliΛ baigΛliatugai aapimΛcΛdΛ cascΛdΛ. Λgai gΛraagidi sai aapimΛ sΛΛlicΛdΛ gΛrnΛida Λlidi. DaidΛ gΛraagidi ΛpΛ sai aapimΛ aliΛsi giñtΛtagitoi dai soigΛnΛlidi aanΛcΛdΛ. GomaasicΛdΛ vaamioma baigiñΛli aanΛ.

⁸ Tomasi soigΛnΛli aapimΛ nΛidacai Λoojai ismaacΛdΛ gΛnootosi aanΛ vΛΛscΛrΛ maivuaam iñΛlidi aanΛ sivi. TomastuucamidΛrΛ soigiñΛli aanΛ maatΛcai issoigΛnΛli aapimΛ chΛΛqui tasai nΛidacai gooojai ⁹ vΛΛscΛrΛ sivi baigiñΛlidi, maisiu soigΛnΛliacai aapimΛ, aapimΛ Λma duuca i gΛntΛtagitoi aidΛsi soigΛnΛli cascΛdΛ. Diuusi aliΛ baigΛli nΛiditai isducatai ivuaadana aapimΛ aidΛmΛsi soigΛnΛlidi. CascΛdΛ maatΛ aanΛ ismaisoimaasi gΛnduñi

ganoojidacai. ¹⁰ Si ascada amaadutai soigaliadagi dai maivui ñioocadagi Diusi, poduca Daiusi alia baigalidiña dai poduca ama duuca gatagitoiña oodami dai cagacara vuvacai. Cascada arsoiñi issoigaliadagi oodami si ascada soimaasi ivuaadagi dai ama duuca gatagitoiña. Damos si ascada soigaliadagi amo maivaavotudadami dai maiama duuca gatagitoiñi aidai gia imi agai agai adiaavora amadu. ¹¹ Damos aapima alia caga idui cascada alia baigali Diusi dai canidi aapima istumaasi apdui gooquira. Alia baacoi aapima lagi poliditai sai Diusi soimaasi gantaatatuldi agai dai giñaliditai iñsaana gnbagaidagi. Cascada ipalidi aapima iñsaana ganoigaldagi, dai otoma bagaimi aapima acali ismaacada soimaasi idui. Dai ipaliditadai iñsaana gandidiagi. Vasi gomaasicada caga gamaata masiapima maibaiganalidi acali vui soimaasi ivuaadatai agai. ¹² Aidasi ganooji ana maisiu mosacaasi gocali tagitocatadai ana ismaacada soimaasi idui tomali gamai ismaacada soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Diusi ispoduca ganooji ana aliasi ganoigaditai. ¹³ Vasi gomaasicada alia baigalidi aatama.

Dai vaamioma baigalidi aatama niditai isbaigalidi Tito aapimada. Tito aliasi baigalidi niditai isducatai ama duuca gantagitoiñi dai gajiaadara vipiaada aapima asoimaascami. ¹⁴ Aidasi maiquiaa ii Tito Coriintoamu ana aagidi masai aapima lagi dia agai istumaasi ganoojida iñagaitadai ana dai aapima podui. Vasi istumaasi gnaagidi aatama arvaavoi dai istumaasi aagidi aatama Tito vasi apdui. ¹⁵ Dai sivi vaamioma ganoigadai Tito tagitoiñi isaapima caga lagi vasi istumaasi gnaagidi agai dai caga miaadagidacai aapima dai caga siaa duutudai aapima agai. ¹⁶ Caga vaavotudai ana masiapima apiaagiada agai istumaasi gnaagidi ana cascada baigalidi ana.

8

¹ Sivi giñaduñi ipalidi ana isgnaagidagi isducatai Diusi cagacara naidi avavotudadami Masedoonira oidajami dai agai caga soicai aa vaavotudadami. ²⁻⁴ Tomasi aliasi soimaa taatamai agai vascara alia baiganalidi. Tomasi salicada arsoituutuigami agai vascara mui ampagi tumiñsi ducami isiricuacamudai agai daida gardaaniñi tasai dagitona aatama isootosda tumiñsi avavotudadami Jerusaleenara oidajami. ⁵ Aatama maivaavotudaitadai ismosa mui ampaida agai tumiñsi. Lapaga idui agai vasi istumaasi Diusi ipali dai gooquira duuñia aliditadai istumaasi aagidi aatama. ⁶ Mosniditai ana isalia mui ampagi tumiñsi avavotudadami Masedoonira oidacami aagidi ana Tito sai agai apamu imana maca siaaco daraaja aapima dai gnaagidana masai apamu ampaidiña tumiñsi avavotudadami soituutuigami Jerusaleenara oidajami vatar poduca isduuca ivuaadatadai aapima lagioma. ⁷ Aapima vasiaacatai salicada caga ivueeyi, dai salicada caga vaavotudai aapima. Dai aliasi caga gamamaatatuldiña. Dai istumaasi ivueeyi aapima baiganaliaracada ivueeyi. Dai aliasi graigadai. Dai sivi aliasi gaagai iscaga soña aapima graaduniñi soituutuigami.

⁸ Ana gnaagidi gomaasi maisiu gantaañia iñniditai baiyoma gnaagidi ana gomaasi masai maacana isducatai aa vaavotudadami baiganaliaracada ampaidi tumiñsi graaduniñi vatar. Dai si ascada aapima goidagi lap vascatai maatamu isaapima alia oigadai graaduniñi. ⁹ Aapima maata isSuusi Cristo alia ca tuiga. Aidasi maiquiaa divia agai tami oidigi

daama maiviaagacatadai tomali amo istumaasi tavaagiara daacatai. Damos diviacai tami oidigi daama soitigami ganaato agai. Suusi aliassi ganoigadai cascada poduucai idui, vai poduucai istuidana aapima isiimiagi tavaagiamu dai ami viaacagi naana maasi istumaasi cacagaducami.

¹⁰ Aan ganaagidi saida arcaga isotoma aitudagi atumiñsi ismaacada baialiaracada ampaidi aapima vasumira abiaadara. ¹¹ Sivi istutuidi aapima masiaitudagi tumiñsi massialqui aagai isaituda agai. Vascatai gaaagai isgamaacadagi siassi istutuidi. ¹² Sioora baigaliaracada gamaacadagi siassi istutuidi Diusi baigalidiña agai vui ara.

¹³ Aan maitipalidi masvasi gamaacadagi masialjasi viaacagi ¹⁴ baiyoma ipalidi aan masipan aljasi viaacagi. Sivi aapima ganbaivitocami via cascada gaaagai masiaa oidagi garaaduñi soituutuigami. An tasara agai ganbaivitocami viaacamu dai aapima maiviaacamu sigai ganoidamu ara. Dai poduucai vascatai viaacamu aapima istumaasi tagito. ¹⁵ Poduucai isduucai aagai Diusi ñiooquidara: “Sioora naana maasi viaacatadai maibaivito, dai sioora baitoma maiviaacatadai vascara maiviaagacatadai”, pocaiti Diusi ñiooquidara.

¹⁶ Dai pocaiti aan sai baigialidi aan Diusicada isagai soí Tito isagai ganoigadagi aapima poduucai isduucai ganoigadai aan. ¹⁷ Tito aliassi ipalidiña isvasara baigalidiada aapima cascada imi agai goovai maisiu mosacaasi ootosaitai aan baiyoma goovai algi ipalidi isimiagi cascada.

¹⁸ Dai ootosa ragai aatama amai gadauñi Tito amadu. Vasi vaavoitudadami caga ñioocai gocalli vui, alia caga gamamaatultiditai goovai Diusi ñiooquida. ¹⁹ Algi vaavoitudadami covai vusaitu gocalli sai groidana dai garsoiña ampaidana atumiñsi ismaacada apagi gadauñi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aatama ampaidi gotumiñsi vaavoitudadami soituutuigami vatarai dai poduucai maatamu aa oodami sialia caa tuiga Diusi, dai poduucai ara gamaatamu isbaigalaliaracada ivueeyi aatama istumaasi Diusi ipalidi. ²⁰ Aatama ootosa aragai idi cacalli caga tuutiada sai ampaidana atumiñsi vai poduucai maitarñiooquidiña oodami. ²¹ Aatama caga iduñia aralidi goaa duiñdagai Diusi vuitapi dai oodami vuitapi ara.

²² Dai amai cali oida agai ara Tito amadu aduñda dai idi cali camaata aatama ara iscaga ivueeyi Diusi aa duiñdada dai baigalaliaracada oida agai gogaa vaavoitudaitai masiapima sallcada caga soiña agai gadauñi soituutuigami tumiñsica. ²³ Isamaadutai gantacacagi istuisi ootoi aan goTito aagidavurai sai goovai argiñaduñi dai giñsoicai giña duiñdagara ganmamaatultiditai Diusi ñiooquida. Dai isamaadutai gantacacagi istuisi ootoi aan gogaa vagoocai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami niditai isca tuutuiga goovai alia caa ñioocaiña Suusi Cristo vatarai. ²⁴ Siascada mala dadia gocacalli cagavar miaadagida dai caga lagiada dai poduucai maatamu vaavoitudadami aipaco oidacami masiapima alia oigadai ganaaduñi vaavoitudadami. Aan caagidi gadauñi vaavoitudadami aipaco oidacami masai aapima alia oigadai ganaaduñi vaavoitudadami.

9

¹ Aan maiviaa isganaagidagi idi oojiara masai ampaidana tumiñsi gadauñi soituutuigami vatarai. ² Camaata aan masiapima baialiaracada

soicai gnaaduñi soituutuigami. Aan vascara baigiñliaracada aagidiña garaaduñi vaavoitudadami Masedooniar oidacami masai aapim Acaayara oidacami vasumira abiaadara ampaidi tumiñsi dai ootosda agai garaaduñi soituutuigami. Aidasi maí vaavoitudadami Masedooniar oidajami masduucatai ivueeyi aapim baitoma vascatai vaamioma baiganliaracada ampaidi tumiñsi soituutuigami vatar. ³ Vascara ootosa iñagai aan idi garaaduñi vai sallicada vaavoi vuusaiña istumaasi aagai aan gnaagaitai. Dai aan ipalidi issallicada bai duuca aapim atumiñsi poduucai isduucacaaagidi aan garaaduñi Masedooniar oidacami. ⁴ Sallicada ipalidi aan isbai duuca aapim atumiñsi siduunñiadagi giñoidagi amoco garaaduñi tami Masedooniar oidacami silascada imiagi aan. Saa aran tada aan ismaibai duuca aapim. Aan vascara vaavoitudai istumaasi aagada aapim. Aapim ara saa aran tada maibai duucacatai. ⁵ Cascada aan polidi sai aliñsi gaaagai isapaga iimiagi idi cacali dai gansoiña naato ampaidagi atumiñsi ismaacada viaga isaituda aapim silaqui aagai. Poduucai lagi ampaidamu aapim moscaasi silaqui ipalidi maisiu silaqui aatama ipaliadagi.

⁶ Tagitovurai aapim siora chalaqui gaoidadagi Diusi maisicaga soicaiña, dai siora mui gaoidadagi Diusi caga soicai ara. ⁷ Vascatai gaaagai isgaoidadagi silaqui calgadu aliadagi. Mosgaaagai isbaiganliaracada gaoidadagi maisiu guvucadacada. Diusi oigadai siora baiganliaracada gaoidi. ⁸ Diusi caga istutuidi isganmaacadagi naana maasi istumaasi dai poduucai viaacamu aapim vasi istumaasi tagitocagi aapim ganvatar. Dai poduucai viaacamu aapim istucuda soicadagi aa. ⁹ Pocaiti Diusi ñioquidara:

Siora cal tuutuiga alia caga soicai soituutuigami.

Dai Diusi vascara soicadamu siora caga soicai aa.

Ascaiti Diusi ñioquidara. ¹⁰ Diusi lagi dai maacai oodami astocai ismaacada sai. Dai lagi vaa Diusi ganmaaquimu aapim vasi mastumaasi tagitocagi. Dai aapim ganbaivitocami viaacamu dai poduucai caga soicadamu aa. ¹¹⁻¹² Silascada vuidaquia aatama soituutuigami gotumiñsi ismaacada ampagi aapim sallicada baiganldiamu lagi Diusi vui viaacatai istumaasi tagito. ¹³ Dai caga ñioocadamu lagi Diusi vui maatacatai isaapim caga lagi istumaasi aagai Suusi Cristo cascada ootosdi aapim gotumiñsi. Dai caga ñioocadamu lagi Diusi vui mui ootosdakai aapim tumiñsi lagi vatar dai aa vatar ara. ¹⁴ Dai lagi vaamioma ganoigadamu cascada daanadamu Diusi sai lagi vaamioma gansoicaiña. Lagi maat isDiusi gansoicai isca tuutiaca aapim cascada mosal caga soicai aapim dai cascada aliñsi ganoigadai lagi. ¹⁵ Sallicada baigralidi aatama Diusicada isagai mosasi gansoicai. Maitistutuidi aatama iscaga aagagi isasi gansoicai Diusi.

10

¹ Aan Paavora gnaagidamu amo istumaasi. Cal maat aapim isSuusi Cristo aliñsi cal tuiga dai maioomaliga dai aan ara ipalidi ispotuigacagi. Amo oodami pocaiti sai silascada ganlamadu daaca aan maioomaliga aan ganvui damos silascada ganoojiada aan aliñsi ganbagaiña. ² Aan gandaanli giñaaduñi masai gajiaadara viaana vasi gosoimaascami poduucai silascada gaamo imia aan maiviaacamu isganbagaidagi. Damos isamoco quiaa pocaitaidagi sai aan ivueeyi moscaasi istumaasi aan lagi ipalidi, lagi gia bagaidamu aan. ³ Vaavuava isaatama ara roodami dai quiaa oidi daama oidaga damos maiapan duucacai ivueeyi aatama lagi ismaacada

maivaavoitudai Diuusi. ⁴ Diuusi agai dai giñsoicai iscaaga ivuaada aanaa duiñdada maisiu aanaa agi. Amo oodami agi maitistutuidi isgajiaadara viaagi gosoimaascami avanacai Diuusi guvucadadacada. Cascada Diuusi giñmaacai guvucadagai ansai caaga ivuaadana aa duiñdada. ⁵ Idi guvucadagaicada ismaacada Diuusi giñmaacai vaamioma maata ñioocai aanaa isagai ismaacada gagarducada ganalidi vui ñioocaitai Diuusi ñiooquida ismaacada gamamaatatluldi aanaa. Agai maitipalidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Dai agai vaa guvucadagaicada vaamioma istutuidi aanaa isagai dai avanacai poduucacai agai arpa agidi Diuusi ñiooquida. ⁶ Siascada cacaga agiada aapimaa vassiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara aidagia casi istutiadamu aanaa isbagaidagi ismaacada maiagidi Diuusi ñiooquida.

⁷ Gaaagai mascaaga gantagito najadagi istumaasi apvueeyi aapimaa gansaagida. Dai agai ismaacada pocaiti saida arsuusi Cristo oootosada dai giñvui ñioocai gaaagai ismaatacagi iñsaana arpa arsuusi Cristo ootosada. ⁸ Tomasi alia aagai aanaa sai Suusi Cristo giñmaa gosalicami vasscara maisiaa arai aanaa. Suusi Cristo giñmaa gosalicami ansai gansoicaiña masai vaamioma caaga vaavoitudaiña Diuusi ñiooquida, maisiu ansai gansobicaiña isvaavoitudadagi aapimaa. ⁹ Maitipalidi aanaa isganabacatadagi gomaasicada ismaacada ganaagidiña aanaa ganoojidadai. ¹⁰ Amo oodami pocaitiñaa sai siascada ganoojiada aanaa ganbagadan caitiña aanaa dai sai siascada ganamaduu daaca aanaa sai aidagia doadicudan duucacai ñioocaiña aanaa. ¹¹ Damos agai ismaacada pocaitiña gaaagai ismaatacagi sai poduucacai isduucacai ganoojidiña aanaa istutuidi ismotuigacagi siascada gandividagi.

¹² Damos maitipalidi aanaa isapan tuigacagi agai ismaacada gagarducada ganalidi giñvui ñioocaitai. Agai polidi sai vaamioma sastuduga siaa oodami. Agai alia vupuiiruga cascada polidiña sai vaamioma caaga gamamaatatluldiña siaa aduñda mamaatatluldiadami. ¹³ Siascada ganaagiada aanaa ansai caaga ivueeyi giñaa duiñdaga aanaa ganaagidiña mosacaasi istumaasi ivueeyi aanaa. Aana ivueeyi istumaasi Diuusi giñtajai ansaidaa ivuaadana, cascada mosacaasi gomaasi ganaagidiña aanaa. Dai agai giñtajai ansaidaa ganmaatatluldana ñiooquida aapimaa Coriñtoara oidacami. ¹⁴ Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi Diuusi giñagidi. Aana agai dai arpa ganaagidi Suusi Cristo ñiooquida. ¹⁵ Aana maiaagai istumaasi gamamaatatluldi aa mosacaasi istumaasi aanaa agi gamamaatatluldi. Aliasipalidi aanaa masai vaamioma caaga vaavoitudana aapimaa nai poduucacai istutiada aanaa isvaamioma naana maasi istumaasi ganmaatatluldiagi. ¹⁶ Dai poduucacai casi istutuidi aanaa isgamaatatluldiagi Diuusi ñiooquida sibacoga siaaco maiquiaa gamamaatatluldi aa oodami.

¹⁷ Aliasipalidi arcaagai iscaaga ñioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu agi gavattara. ¹⁸ Diuusi maibaigalidi agaicada ismaacada caaga ñioocadagi agi gavattara baiyoma agi Diuusi maataa sioora baialiadagi.

11

¹ Maitavar oojodacai caaca istumaasi ganaagida iñagai aanaa tomasi polidi aapimaa ismaicagadu giñagitoidaga. ² Diuusi ipalidi sai baamucan tadacana aanaa gomamaatatluldiadami yaatavogami vui, goovai ganvupuiirumada alidi cascada. Aana agai dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcaagacara vuviadami matai aapimaa vaavoitu. Dai sivi aliasipalidi aanaa isaapimaa apiavaavoitudadagi dai caaga agiadagi Suusi Cristo. ³ Aana maitipalidi masganyaatagiadagi tomali maitipalidi aanaa masganvupuiirumadadagi

mΛsai gajiaadΛrΛ viaana Suusi Cristo poduucai isduucai ΔDiaavora yaatagi dai vuiirumagi Eva EdeenΛrΛ. ⁴ Aana maatΛ mΛsiaapimΛ cΛΛga miaadΛgidiña tomastuma mamaatΛtuldiadami ismaacΛdΛ gΛndaividi dai cΛΛga gΛntΛgito caΛcana istumaasi gΛnmamaatΛtuldiadagi aagaitai ΔCristo Δgai, tomasi maitΛrΛgai vaa mamaatΛtuldiaragai ismaacΛdΛ gΛnmaatΛtuli aana. Aana gΛnmaatΛtuli sai Suusi Cristo ΔrcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai sai Diuusi IbΛadΛ gΛrΛΛmadu daja dai sai siora vaavoitudai Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ vuvaca. Damos aa Δma maasi gΛnmamaatΛtuldi dai vΛΛscΛrΛ aapimΛ cΛΛga gΛntΛgito caΛcana. ⁵ Δgai poΛlidi sai vaamioma sastuduga siaa dΛmos aana poΛlidi sai maivaamioma sastuduga Δgai iñsaanΛ. ⁶ Tomasi aana maicΛΛga maatΛ ñioocai vΛΛscΛrΛ cΛΛ maatΛ aana istumaasi gΛnmamaatΛtuldi Δgai cascΛdΛ maatΛ aana isgΛnyaatagidi Δgai. Dai aapimΛ cΛΛga giñmaatΛ dai cΛΛ maatΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aana.

⁷ Δmo oodami pocaitiña sai isΔmaadutai gamamaatΛtuldiadagi dai maita-maitΛcΛdagi sai maitΛrsoiñi mamaatΛtuldiaragadΛ. Siior maatΛ issiooma ΔrcΛΛgaicamudai isgiña namΛquidamudai aapimΛ dai poduucai vaamioma cΛΛga ΔgΛdamudai istumaasi gΛnmamaatΛtuldiña aana. Baiyoma gaaata vaaadana aana dai gaagaiña istumaasi tΛgito aidasi gΛndiviji aana dai gΛnmaatΛtuli Diuusi ñiooquidΛ poduucai ivuaadana aana gΛnsoiña iñΛlidityai. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibΛa oidacami giñoidiña tumiñsi ΔpΛ ansai ΔcΛdΛ giñsoicΛiña gΛnΛΛmadu daacatai. ⁹ Aidasi mΛΛ dada Δvaavoitudadami MasedooniarΛ oidajami Δgai Δgai dai giñoi tumiñsi dai poduucai aapimΛ maisiaa doodai tomali Δmo istumaasi aana giñvΛΛtarΛ dai tomali Δmo imidagai maiviaacamu aapimΛ issiaa vaaadagi tomali Δmo istumaasi aana giñvΛΛtarΛ. ¹⁰ Aana vaavoitudai Suusi Cristo cascΛdΛ istumaasi aagai aana Δrvaavoi. CascΛdΛ aagidi aana vΛΛsi Acaaya dΛvΛΛriΛrΛ oidacami ansai maitantaanΛda iñagai aapimΛ tomali Δmo tumiñsi. ¹¹ MaitavΛr povΛnΛliada ismaitanoigΔdai aana dai cascΛdΛ pocaiti. Δgi Diuusi maatΛ isaliΛsi gΛnoigΔdai aana.

¹² ΔmamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛntaanΛi tumiñsi gΛnmamaatΛtulditai cascΛdΛ aana maitipΛlidi mΛsiaapimΛ giñoidadagi tumiñsi vai maipocaitiadagi ΔmamaatΛtuldiadami sai giñpan duucai ivueeyi. ¹³ Δgai pocaitiña saidΛ ΔrSuusi Cristo ojootosadΛ dΛmos maitΔrvaavoi. Δgai mosΔryaatavogami. ¹⁴⁻¹⁵ Dai Δgai cΛΛ tuutiacami gΛnvuaadana dΛmos ivueeyi istumaasi ΔDiaavora ipΛlidi isivuaadagi. ΔDiaavora aliΛ yaatavoga ΔpΛ cascΛdΛ. Damos Diuusi sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatai Δgai.

¹⁶ Aana maitipΛlidi ispoΛliada aapimΛ ismaicΛΛgadu giñtΛgitoidaga. Damos ispoΛliada aapimΛ ismaicΛΛgadu giñtΛgitoidaga vΛΛscΛrΛ gΛagai mΛscaΛcagi istumaasi gΛnaagidi aana giñaagaitai aana Δgi isaliΛ cΛΛ tuiga aana ducami isgΔducΛdΛ giñΛliadamudai aana. ¹⁷ Damos Suusi Cristo maipoduucai gΛrmaatΛtuli Δgai maigΔducΛdΛ gΛΛlidiña, cascΛdΛ vuiirugan tada aana poduucai ñioocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatΛtuldiadami aagaiña sai aliΛ cΛΛga ivueeyi gΛnaa duiñdaga cascΛdΛ aana ΔpΛ aagai ansai aliΛ cΛΛga ivueeyi giña duiñdaga. ¹⁹ AapimΛ poΛlidi mΛsai aliΛ sastuduga cascΛdΛ cΛΛga istutuidi aapimΛ mΛsmaitiñoojoadagi vuiirugami duucai ñioocaitai aana ²⁰ poduucai isduucai maioojodai aapimΛ ΔmamaatΛtuldiadami yaatavogami tomasi Δgai gΛntΛtΛaañicarΛ duucai gΛnnΛidi, dai maiñamΛquidacai vuuyi gΛnvustuidaga, dai soi duucai gΛnnΛidi, dai gΛngΛvaiña. ²¹ Damos aana maioojoidi ispoduucai ivuaadagi. Dai aliΛsi baigiñΛlidi aana ismaisoimaasi gΛnvuiididi.

Amamaatatludiamami yaatavogami aagaiña sai cllaga ivueeyi gnaa duiñdaga dai aanl aagadamu llpñ tomasi vuiirugan tada aanl aagaitai. ²² Agai gāgarducadl gñalidi judidíucatai. Aanl llpñ arjudíu. Dai agai gāgarducadl gñalidi Isireliarñ oidacamicatai. Aanl llpñ arIsireliarñ oidacami. Dai agai gāgarducadl gñalidi Avraañicarñ cajiudadacatai. Aanl llpñ arAvraañicarñ cajiudadl. ²³ Agai gāgarducadl gñalidi pocaititai saidl arSuusi Cristo ojootosadl. Aanl gia slllicadl arSuusi Cristo ootosadl, tomasi vuiirugami duucal ñioocai aanl. Aanl vaamioma gaaagidi Diuusi ñiooquidl isagai. Dai aanl vaamioma giñgavai oodami isagai. Dai aanl vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isagai. Dai muiyoco giñmuaa aagaiña oodami. ²⁴ Taama imidagai giñgallgñ ljudidíu iquisanaicadl dai vll taama imidagai aitu lmo coobai dan baivastaama dan tuvustaamaojo. ²⁵ Dai llpñ vaica imidagai uusicadl giñgallgñ. Dai llpñ lmo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi lvaarcu suudarñ ismaacadlñ imañña aanl. Dai lmo imidagai suudarñ vii aanl lmo tasai dai lmo tucagi lmo uusaiñdarñ iñdaagacatai mlllcasei dlvllarñ uugidiñdarñ. ²⁶ Aanl aipaco aimarñña. Dai baitoma giñbll aimarñña suudagi. Dai llsvivogami giñsobicñña voiyarñ. Dai giñaaduñi giñvui vlllacana dai siblacoga aa oodami giñvui vlllacana llpñ. Dai gllgar quiquiarñ oidacami giñvui vlllacana llpñ. Dai sillscadl oidagana aimarda aanl giñajñña llsvivogami. Dai sillscadl vaarcuarñ aimarda aanl llmo iimidagai duupicñña lvaarcu. Dai agai ismaacadl yaatagai saidl arvaavoitudadami giñvui vlllacana llpñ. ²⁷ Aliñ soimaa taatamai aanl aata vaaadatai. Muiyoco maicocosiñña aanl. Dai muiyoco aliñ bibiuugñña dai tonomocarñña. Dai aliñsi gaaata vaaadana aanl cascadl llmo imidagai maitñajññi tasai ugidagai. Dai muiyoco imidagai lvamucarñña aanl. Dai muiyoco imidagai baitoma maiyuucusucana aanl.

²⁸ Dai vlls tasai aanl llpñ tllgitoi vllsi vaavoitudadami vllsi aipacoga oidacami. ²⁹ Isamaadutai maicallgñ vaavoitudadagi ducami iñsaanl llpñ maicallgñ vaavoitudadagi. Isaa oodami soimaasi duiñtuldagi lmo vaavoitudadami aanl siaa llrñññ dai baamucuiñña aanl lDiaavora vui. ³⁰ Aanl caagai naana maasi istumaasi aagaitai isducatai soimaa taatamaiñña vai poduucal gmaatana iñsaanl slllicadl tagito isDiuusi giñsoicadagi. ³¹ Cll maatl Diuusi sai istumaasi aagai aanl arvaavoi. Diuusi lroogadl gartlaanadamiga Suusi Cristo dai aliñsi gaaagai isvllscatai cllaga ñioocadagi agai vlltarñ tomas-tuigaco. ³² Damasco lllmo lmapacarlñ adlvllrñññ siaaco tlaanl lraí Aretas. Dai lmo imidagai Damascarlñ daacatai aanl. Damasco sicoli cuupi gllgar bibiidaviquicadl. Taidl lsonar cllacami daarai nuucadacamio vlls cuucuparagiarlñ sai giñsobidacana siuu duu vuusia aanl sai giñbññi aagaitadai. ³³ Damos giñaaduñi lmo asarlññ giñdaí dai bidaviqui an sllli giñtvaññi. Dai poduucal cllgacarlñ vuusai aanl.

12

¹ Aanl polidi sai maitarcllgai isgducadl giññliada aanl gomaasicadl ismaacadl ivueeyi aanl baiyoma aagamu aanl istumaasi giñtllagi gartlaanadamiga Suusi Cristo dai istumaasi agai giñmaatltuli. ²⁻³ Camui uumigi vaa apñdui isvaavoitu aanl Suusi Cristo. Casiapñdui baivustaama dan maacova uumigi isgartlaanadamiga Suusi Cristo giñvaidacai tlvaaigiamu siaaco daja agai. Damos maimaatl aanl isbai llgi ii giñibadaga ismoduucal giñtuucuga llpñ. Llgi Diuusi maatl isducatai apñdui. ⁴ Damos cllaga maatl aanl isii tlvaaigiamu dai mllca cal aanl istumaasi giññagidi Diuusi. Dai

Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida aanΛ tomali Λmaadutai istumaasi caΛ. ⁵ CΛΛga istutuidi aanΛ isgΛducΛdΛ giñΛliadagi aanΛ imΛcai tΛvaagiamu, dΛmos baiyoma aliΛ tΛgito aanΛ isDiuusi giñsoicΛdagi vΛΛs tasai. ⁶ CΛΛga istutuidi aanΛ isgΛnaagidagi naana maasi istumaasi ismaacΛdΛ ivuaadana aanΛ. AanΛ gΛnaagiadamudai mosΛcaasi istumaasi Λrvaavoi dai gomaasi maitΛrvuiirudagaicamudai. DΛmos vΛΛscarΛ maiaagaiña. DΛmos casi giñmaatΛ aapimΛ nΛiditai isducatai ivuaadana aanΛ dai isducatai oidacana dai mosΛcaasi poduucai ipΛlidi aanΛ isgiñmaatΛcagi aapimΛ cascΛdΛ maiaagaiña naana maasi istumaasi ismaacΛdΛ ivuaadana aanΛ.

⁷ Naana maasi istumaasi gΛgΛrducami tΛΛ aanΛ tΛvaagianΛ. DΛmos Diuusi maitipΛli isgΛducΛdΛ giñΛliada aanΛ tΛΛgacai gomaasi cascΛdΛ Diuusi dagito ΛDiaavora sai soimaasi giñtaatatuldana coocodagaicΛdΛ. SΛΛlicΛdΛ cooco giñtuucuga ducami isgiñsΛΛsimudai Λmo uusi muucacami. ⁸ Vaicojo dai aanΛ giñtΛaanΛdamiga sai maigovai imitudana Λcoocodagai ⁹ dΛmos Λgai poviñtΛtdai: “Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaanΛ gΛoigΛdai. DΛmos maitan Λduaaidagi vai poduucai gΛmaatΛna sai aapi ΛΛgi maiviaa guvucadagai isivuaadagi giñaa duiñdaga. AanΛ Λgai daidΛ gΛmaacai guvucadagai”, iñtΛtdai Cristo. BaigiñΛlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai vai poduucai gΛmaatΛna isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaidΛ ivuaadana aa duiñdadΛ. ¹⁰ BaigiñΛlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma cΛΛga maataΛ aanΛ isCristo Λgai dai giñmaacai guvucadagai. Dai baigiñΛlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai isivuaadagi Cristo aa duiñdadΛ, Λgai giñmaacai guvucadagai isivuaadagi aa duiñdadΛ cascΛdΛ, daidΛ oodami giññiooquidiña vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo, dai aliΛ soimaa taatamai aanΛ biuugigai, dai soi duucai giñnΛidi oodami, dai aliΛ soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ AanΛ Λpan duucai ñioocai Λmoco ismaacΛdΛ maicΛΛgadu tΛgitoidadΛ aliΛsi giñaaagaitai aanΛ ΛΛgi dΛmos aapimΛ ΛrgΛnduñi ispoduucai ñioocai aanΛ, aapimΛ maicΛΛga ñioocai aanΛ imvΛΛtarΛ cascΛdΛ. ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami pocaiti saidΛ ΛrojotosadΛ Suusi Cristo dai sai vaamioma namΛga Λgai istomasiooγΛ. DΛmos tomasi aanΛ ΛpΛ maifΛmΛga vΛΛscarΛ Λpan Λsi namΛga aanΛ Λgai. ¹² AanΛ maiiojodacai gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaidΛ iduuna aapimΛ gΛnsaagida naana maasi gΛgΛrducami dai gomaasicΛdΛ cΛΛga gΛmaatΛ iñsaanΛ sΛΛlicΛdΛ ΛrootosadΛ Suusi Cristo. ¹³ AanΛ cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi aapimΛ Λpan duucai tomastuma vaavoitudadami ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo. MosΛca soiñi maitantaí aanΛ poduucai isduucai taanΛi aanΛ aa. DΛmos sioor maata isbai poΛlidi aapimΛ sai gΛaagai isgΛnaagida aanΛ masai giñoigΛldana gocascΛdΛ.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aanΛ Λpamu dai gΛndivida iñagai sivicΛdΛ casi Λrvaicojoca agai. Dai Λpamu maitantaañimu aanΛ soiñi. AanΛ maitΛgito gΛnvustuidaga, mosai ipΛlidi aanΛ isgiñoigΛada aapimΛ. AanΛ gΛnooga giñducami cascΛdΛ maitantaanΛi aanΛ soiñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñΛliaracΛdΛ siaa doadamu aanΛ istumaasi viaa. AanΛ bai giñduu isapiagΛnsoicΛdagi vai vaamioma cΛΛga oidacana aapimΛ. AanΛ gΛnsoicΛdamu asta siΛΛscadΛ ugi-tiagi giñguvucadaga, tomasi aanΛ aliΛsi gΛnoigΛdai poΛlidi aanΛ masiapimΛ maitiñoigΛdai.

¹⁶ DΛmos Λmoco aapimΛ gΛnsaagidaiñdΛrΛ tomasi cΛΛ maataΛ Λgai ismaitantaí aanΛ soiñi gΛnΛΛmadu daacatai, vΛΛscarΛ pocaiti ansai aa vuuyi aanΛ tumiñsi ismaacΛdΛ Λmpagi aapimΛ gΛraaduñi soituutuigami vΛΛtarΛ. ¹⁷ Dai pocaiti ΛpΛ ansai aanΛ ootoi Tito sai gΛnvupuiirumadana. ¹⁸ Vaavuava

isootoi aanΛ Tito ΛΛmadu Λmai gΛraduñi. DΛmos Λgai maitΛnvupuiirumagi iimΛcai. CΛΛ maata aapimΛ iñsaanΛ ΛΛmadu Tito ΛΛpan duucaí oidacana aapimΛ gΛnsaagida.

¹⁹ AanΛ maisiu mosΛcaasi aapimΛ gΛnaagidi gomaasi Diuusi giñcaΛ ΛpΛ. AanΛ gΛnaagidi istumaasi Cristo ipΛlidi. Dai aanΛ ipΛlidi mΛsiaapimΛ vaamioma cΛΛga vaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ. SΛΛlicΛΔΛ gΛnoigΔdai aanΛ cascΛΔΛ. ²⁰ MaimaataΛ aanΛ isducatai daraajamu aapimΛ siΛascadΛ mΛΛ divi aanΛ. AanΛ maitipΛlidi isΛncocoda aapimΛ, dai maitipΛlidi iscoimudadΛ tuutiaca, dai maitavΛr baacoica, dai tΛtΛgitodavurai istumaasi viΛΛgacagi aa, maitavΛr yaatagΛda aa, maitavΛr gΛññiooquiada aipacoga, maitavΛr gΛgΛrducΛΔΛ gΛñliada, dai maitavΛr gΛnvupui ñioocada. Nai poduucal maiviaaca aanΛ isgΛnbagaidagi. MaitipΛlidi aanΛ issoigΛñliatudagi. ²¹ MaitipΛlidi aanΛ issiaa Λragi Diuusi vui aapimΛcΛΔΛ tomali maitipΛlidi aanΛ issusuaquiagi soimaasi ivuaadatai ΛΛmadutai aapimΛ ΛΛqui abiaadΛrΛ. Λgai quiaa googosi gΛnducami.

13

¹ Cagoocoaja gΛndiviji aanΛ sivicΛΔΛ casi Λrvaicojoca agai. IsΛmadutai gΛpilar vuaaja liada gΛaduñi sai soimaasi idui gΛaagai isoidacagi gooca isΛpΛ vaica ñlijadami. ² Aidasi gΛññΛΛmadu daacatadai aanΛ gΛnaagidi vΛascatai aapimΛ Λmo ñiooqui dai tomasi mΛΛcasi daja aanΛ Λpamu gΛnaagidamu aanΛ Λgai vaa ñiooqui. Sivi gia soimaasi gΛntaatatuldamu aanΛ isquiaa soimaasi ivuaada aapimΛ poduucal isduucal gΛnaagidi aanΛ. ³ Poduucal maatΛmu aapimΛ isSuusi Cristo guvucadadΛcΛΔΛ ñioocai aanΛ. CΛΛ maata aapimΛ sai istumaasi agai Suusi Cristo sΛΛlicΛΔΛ ivueeyi Λgai. ⁴ Vaavuava sai aidasi sisapicatadai Suusi Cristo curusiaba maiviaaca maascataidai guvucadagai dΛmos Λpan duaaca Λgai dai tΛvaagiΛrΛ daja Diuusi guvucadadΛcΛΔΛ. AatΛmΛ gia maiviaa guvucadagai dΛmos Diuusi Λgai daidΛ gΛrmaacai guvucadagai tasai gΛnaagidiña mΛsai soimaasi ivueeyi. ⁵ CΛΛgavΛr tΛtΛgitoda aapimΛ istumaasi ivueeyi mΛsabai cΛΛga vaavoitudai. CΛΛ maata aapimΛ isSuusi Cristo ΛΛmadu daja ismaacΛΔΛ cΛΛga vaavoitudai. ⁶ IpΛlidi aanΛ istatΛgitoda aapimΛ issΛΛlicΛΔΛ vaavoitudai aanΛ Suusi Cristo. AanΛ gia maitΛnyaatagidi. ⁷ DaanΛi aanΛ Diuusi mΛsai maisoimaasi ivuaadana aapimΛ, mΛsai baiyoma cΛΛgacΛrΛ oidacana. AanΛ sΛΛlicΛΔΛ ipΛlidi ispoduucal oidaca aapimΛ dΛmos maisiu cascΛΔΛ ipΛlidi aanΛ isΛoodami siaa giñduutuadagi. ⁸ Mosai ipΛlidi aanΛ isoodami vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidΛ aatΛmΛ tomali Λmo imidagai maivuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi ñiooquidΛ. ⁹ CascΛΔΛ baigiñliidiña aanΛ siΛascadΛ cΛΛga Λgigidagi aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ vai poduucal maiviaaca aatΛmΛ isgΛnbagadagi tomasi aa polliadagi ismaiviaa aanΛ guvucadagai. Dai daanΛi aanΛ Diuusi mΛsai vaamioma cΛΛga Λgidiña dai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi. ¹⁰ AanΛ gΛnoojidi idi oojoí maiquiaa gΛndividacai vai poduucal siΛascadΛ mΛΛca divia aanΛ maiviaaca isgΛnbagaidagi tomasi viaa aanΛ sΛΛlicami. GΛrtΛaanΛdamiga Λgai daidΛ giñmaa idi sΛΛlicami ansai gΛnsoicaiña isvaamioma cΛΛga vaavoituda dai vaamioma cΛΛga Λgigidagi aapimΛ Diuusi. Diuusi maitipΛlidi issobicΛda aanΛ gΛnvaavoidaraga.

¹¹ Otoma gΛrtΛagadamu aatΛmΛ giñaduñi. Ivuaadavurai mosΛcaasi istumaasi ΛrcΛΛgaducami, dai baigavΛr Λñliada, dai Λmo tΛgitoidagai avΛr viaaca aapimΛ, dai casiavΛr maitΛncocoda. DaidΛ gΛrDiuusiga ismaacΛΔΛ gΛriibΛstudan tadatudai dai gΛroigΔdai gΛññΛΛmadu daacamu. ¹² CΛΛgavΛr

gΛnmiaadΛgiada aipacoga. ¹³ VΛΛsi gΛraaduñi vaavoitudadami tami oida-cami DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi.

¹⁴ AanΛ ipΛlidi isSuusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi, dai sai Diuusi apiagΛnoigΛdaiña, dai sai Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daacana.
MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora vaavoitudadami Galaasiar oidadami

¹ Aan arPaavora Suusi Cristo ootosad. Agai giñootoi sai gaaagidiña aan Diuusi ñiooquid. Suusi Cristo amadu Diuusi garooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi agai dai duaacali Suusi Cristo coidad saagidiaiñdar. ² Aan ganoojidi idi oojai dai aan amadu vasi govaavoitudadami ismaacad giñama daraaja gmviaatuldi aapim vaavoitudadami Galaasiar oidadami. ³ Aan ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartlaanadamiga cagacaga gannaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi. ⁴ Suusi Cristo lagi gadagitu masmuaagi dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga dai cagacaga garvuvaitu sai camaiagidiña diaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucai isduucai ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. Vasi gomaasi apdui poduucai isduucai Diuusi ipali. ⁵ Aan ipalidi isvasi oodami caga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ Maitagai aan isducatai giñagituagi mos otoma gajiaadar viaacai aapim Diuusi. Diuusi salicada soigalidi aapimacada cascada ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucai cagacaga vuvacana oodami. Diuusi ñiooquidar pocaiti sai sior vaavoitudagi Suusi Cristo agai imia agai tavaagiamu dai ami oidaca agai tomastuigaco Diuusi amadu. Damos aapim cavaavoitudai ama maasi. ⁷ Damos maitipu mai vaavoidaragai ismaacacada istutuidi oodami iscagacaga vuvacaniagi mosca Cristo maamatuldiaragada. Damos vasca amadutai ipalidi isganmaatatuldiagi ama maasi dai maisiu moscaasi Suusi Cristo maamatuldiaragada. ⁸ Damos agai ismaacada ganmaatatuldiadagi ama maasi ismaacada maipra maasi istumaasi ganmaatutuli aatama gaagai isDiuusi soimaasi taatatuldagi agai tomasi aran isamo Diuusi taañicaruda ismaacada diviagi tavaagiaiñdar apra. ⁹ Dai apamu gnaagidi aan sai ismaacada ganmaatatuldiadagi ama maasi ismaacada maipra maasi istumaasi ganmaatutuli aatama agai gaagai isDiuusi soimaasi taatatuldagi agai.

¹⁰ Aan aagai gomaasi damos maitipalidi aan sioodami pocaitiadagi sai caga ivueeyi aan baiyoma ipalidi aan isDiuusi aagagi iscaga ivueeyi aan. Insaan ivuaadamudai istumaasi oodami ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi aid gia maitarSuusi Cristo piooñigadacamudai aan.

¹¹⁻¹² Damos maacavurai aapim giñaaduñi sai istumaasi gamamaatuldi aan Suusi Cristo giñmaatutuli maisiu oodami.

¹³ Aapim camaata isducatai ivuaadana aan aquioama aidasi agidiña aan ajudidíu vaavoidaragada. Camaata aapim isali soimaasi taatamituldiña aan agai ismaacada vaavoitudaiña Suusi Cristo. Aan vasi coodai inlilitadai. ¹⁴ Aan vaamioma caga agidiña ajudidíu vaavoidaragada siaa giñaaduñi ismaacada argiñpanacami dai aan vaamioma caga agidiña giñaaduñicarv viituldiaragada. ¹⁵ Damos Diuusi covai giñvuusaitu aidasi abiaadar maiquiaa vuusai aan. Agai salicada giñoigadai cascada. ¹⁶ Dai aan maí Suusi aidasi Diuusi ipali. Cascada istutuidi aan isaagiadagi Diuusi ñiooquid agai ismaacada maitarjudidíu sai agai apra maatana isducatai cagacaga vuvacaniagi. Aidasi taa aan Suusi Cristo aid otoma maiaagidi aan tomali maadutai, ¹⁷ tomali maiotoma ii aan Jerusaleenamu dai

naidamu agai ismaacada arSuusi Cristo ojootosada apaga isaan. Baiyoma otoma ii aan Araaviamu. Dai gooquiaru apamu divia aan Damaascaru.

¹⁸ Dai asta vaica uumigicada ii aan Jerusaleenamu. Aid mai aan Piiduru dai amadu daja aan goocaldi. ¹⁹ Dai taru aan Jacovo aru Suusi suculida dai agaa Suusi ojootosada gia maitaru aan. ²⁰ Maataru Diuusi sai istumaasi ganoojidi aan arvaavoi.

²¹ Dai gooquiaru ii aan Siiriamu dai Siliisiamu. ²² Garaaduni vaavoitudadami ismaacada Judearu oidacatadai maitiñmaataru. ²³ Moscajiomacana agai sai aan arquioma soimaasi taatamituldina arvaavoitudadami dai carudaina Suusi Cristo gooquiaru casi gaaagidi isSuusi Cristo arcaru vuviadami. ²⁴ Dai caru ñioocaina Diuusi vataru cajiomacatai gomaasi.

2

¹ Dai cadaivunucai baivastan dan maacova uumigi apamu ii aan Jerusaleenamu amadu Bernabé. Dai vaidacai aan Tito. ² Diuusi ginaagidi sai gaamu iimana cascada ii aan. Dai Jerusaleenaru ganmpagi vasi arvaavoitudadami tarandamigada antai aan aagidi istumaasi maatarutuldi aan ismaacada maitarjudidiu aagaitai Suusi Cristo caru garvuviaadamiga, dai tacacai aan sabai caru gadi ginaamaatarutudaraga. ³ Vai agai pocaiti sai caru cascada maitarjai agai is Tito iquitaragi gatuucuga tomaasi agai maitarjudicataru. ⁴ Ami vaapa amoco yaatavogami. Agai pocaiti saida arvaavoitudadami damos maitarvaavoi. Agai vaapa dai naida agai sabai arvaavoi isaataru ismaacada cavaavoi Suusi Cristo camaiaragidi Moseesacaru sarlicamigada. Dai agai ipaliditadai isvascatai argiada aataru Moseesacaru sarlicamigada. Agai gia ipaliditadai is Tito iquitaragi gatuucuga. ⁵ Damos aataru maiaragi, ipaliditai isaapim arivaavoitudadagi isSuusi Cristo arcaru vuviadami dai maisu taragitodagi isistutuidi iscaru vuvaquiagi Moseesacaru sarlicamigadaru.

⁶ Damos arvaavoitudadami tarandamigada maitinaagidi ansai ma maasi gamamaatarutuldina aan. Aan maivuaama inlidi tarandamicatai agai. Diuusi amadugan duucai naidi vascatai cascada. ⁷ Agai maitinaagidi isducatai gamamaatarutuldiada aan. Agai maataru taru isDiuusi ginaa ar duiñdagai ansai maatarutuldiana aan ismaacada maitarjudidiu isSuusi Cristo arcaru vuviadami poduucai isduucai ma agai Piiduru ar duiñdagai dai aagidina agai arjudidiu isSuusi Cristo arcaru vuviadami. ⁸ Diuusi ma sarlicami Piiduru saida arrootosadacana Suusi Cristo dai aagidina arjudidiu sai Suusi Cristo arcaru vuviadami, dai Diuusi ginaa aan aru sarlicami ansaida arrootosadacana Suusi Cristo dai aagidina ismaacada maitarjudidiu sai Suusi Cristo arcaru vuviadami.

⁹ Cascada Jacovo amadu Piiduru amadu Vuaana, ismaacada arvaavoitudadami baitaguucacamigadaru, maataru taruacai isDiuusi sarlicada caru garnidi aataru, aan amadu Bernabé, agai alia baiganali aataru. Dai garaagidi taru ariaaagidina aataru Diuusi ñioquida ismaacada maitarjudidiu sai agai ariaaagida agai Diuusi ñioquida arjudidiu. ¹⁰ Dai garaagidi agai aru taru vascaru soicaina aataru arsoitutuigami, tomaasi aan vascaru ivuaadana gomaasi.

¹¹⁻¹² Aidasi ii Piiduru Antioquiamu siaaco daraajatadai aataru, agai tucamidaru gacuaadana agai amadu ismaacada maitarjudidiu. Damos

aidasi ami dada $\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda$ Jacovo aaduñda, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudidíu $\Lambda\Lambda$ madu. Agai maitipaliditadai isñiooquiadagi Λ judidíu vaavoitudadami ismaacada apia $\Lambda\Lambda$ gidadai Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada. Cascada aan bagaimi povuaadatai agai. ¹³ Amaasi Λ vaavoitudadami judidíu uraava Piiduru tomasi agai aagaitadai Λ mo istumaasi dai Λ ma maasi idui. Dai asta Bernabé uraava agai tomasi Bernabé pocaititadai sai g Λ aagaitadai isdagituagi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada, gooqui $\Lambda\Lambda\Lambda$ $\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda$ Λ pamu $\Lambda\Lambda$ gida Λ lidadai. ¹⁴ Damos aidasi t $\Lambda\Lambda$ aan ismaic $\Lambda\Lambda$ ga ivuaadatadai agai isducatai aagai Diuusi ñiooquid $\Lambda\Lambda\Lambda$, amaasi aan pot $\Lambda\Lambda$ adai Piiduru $\Lambda\Lambda\Lambda$ si vaavoitudadami vuitapi: “Maic $\Lambda\Lambda$ ga ivueeyi aapi. Tomasi aapi Λ rjudíu $\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda$ $\Lambda\Lambda$ quioma gajiaad $\Lambda\Lambda\Lambda$ viaa aapi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada. ¿Dai ducatai sivi ipalidi aapi isagai ismaacada maitarjudidíu $\Lambda\Lambda$ giadagi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada”? ant $\Lambda\Lambda$ adai aan.

¹⁵ Aat $\Lambda\Lambda$ Λ rjudidíu, gard $\Lambda\Lambda$ da dai g Λ raaduñicaru Λ rjudidíu cascada.

¹⁶ Damos $\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda$ $\Lambda\Lambda$ maata aat $\Lambda\Lambda$ sai Diuusi $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ n Λ idi oodami ducami istomali Λ mo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudatai Suusi Cristo maisu mos $\Lambda\Lambda$ gidadai Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada. Aat $\Lambda\Lambda$ $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuv Λ quia Λ r Λ lidi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camaivaavoitudai Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada.

¹⁷ Aidasi aat $\Lambda\Lambda$ mamaat Λ r Λ itadai sai Suusi Cristo $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ n Λ idi oodami ducami istomali Λ mo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, amaasi maí aat $\Lambda\Lambda$ isaat $\Lambda\Lambda$ $\Lambda\Lambda$ r Λ soimaasi ivuaadami Λ pan duucai agai ismaacada maitarjudidíu. Damos maitistutuidi aat $\Lambda\Lambda$ ispot Λ iyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtuldi. ¹⁸ Dai iñsaan Λ pamu g Λ mamaat Λ tuldiadagi sai g Λ aagai is $\Lambda\Lambda$ giadagi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada dai poduucai $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuv Λ quiagi aid Λ gia gamamaat Λ tuldiadamudai aan istumaasi cagajiaad $\Lambda\Lambda\Lambda$ viaa aan dai poduucai $\Lambda\Lambda\Lambda$ licada soimaasi ivuaadamudai aan. ¹⁹ Aan $\Lambda\Lambda$ gida iñ Λ lidadai Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada damos maitistui aan cascada maí aan sai tomali Λ maadutai maitistutuidi is $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuusiagi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigad Λ cada. Cascada gajiaad $\Lambda\Lambda\Lambda$ viaa aan Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada dai vaavoitu Suusi Cristo dai poduucai $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ oidaga isducatai Diuusi ipalidi. ²⁰ Aidasi Suusi Cristo muu curusiaba aid Λ abiaad $\Lambda\Lambda$ camainamaga Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada cascada aidasi vaavoitu aan Suusi Cristo aan gajiaad $\Lambda\Lambda\Lambda$ viaa Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada. Dai sivi Suusi Cristo giñ $\Lambda\Lambda$ madu daja daid Λ aan ivueeyi istumaasi agai ipalidi maisu istumaasi aan ipalidi. Suusi Cristo giñ Λ igadai dai agai muu curusiaba ansai aan $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuusaiña. ²¹ Dai $\Lambda\Lambda\Lambda$ licada vaavoitudai aan ismos Λ caasi sioora vaavoitudai Suusi Cristo $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuvacai dai Diuusi oig Λ ldi soimaascamigada dai $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ n Λ idiña. Damos sioora pocaitiadagi sai g Λ aagai is $\Lambda\Lambda$ giadagi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada dai poduucai $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuv Λ quiagi agai gia gajiaad $\Lambda\Lambda\Lambda$ vipieeyi $\Lambda\Lambda$ si istumaasi idui Suusi Cristo aidasi muu curusiaba. Aan gia maitipalidi ispoduucai ivuaadagi.

3

¹ Ali Λ vupuiiruga aapim Λ giñaaduñi vaavoitudadami Galaasi $\Lambda\Lambda$ oidacami g Λ ndagitocai isg Λ n Λ vupuiirumadagi aa oodami g Λ nyaatagi g Λ n Λ mamaat Λ tulditai Λ ma maasi ñiooqui masai mai $\Lambda\Lambda$ gidiña Diuusi ñiooquid Λ . Aan $\Lambda\Lambda$ ga g Λ n Λ maat Λ tuli isSuusi Cristo muu curusiaba sai $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuvac Λ na oodami. ² T Λ t Λ gitodavurai aapim Λ sai Diuusi Ib Λ ada divia dai g Λ n $\Lambda\Lambda$ madu daaca agai vaavoitudacai aapim Λ Suusi Cristo dai maisu

ΛΛgidacai aapimΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ³ SΛΛlicadΛ vupuiiruga aapimΛ. CΛΛ maata aapimΛ sai aidasi gΛnaaga aapimΛ isoidacagi isducatai Diuusi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ gΛnsoi. CascadΛ glaagai ismaatΛca aapimΛ sai maitistutuidi aapimΛ isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi ΛΛgiditai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ⁴ AapimΛ aliasi soimaa taata vaavoitudacai Suusi Cristo cascadΛ aanΛ ipΛlidi isgomaasi gΛnsoiñagi mai apiavaavoitudada aapimΛ. ⁵ Diuusi ootoi gΛibadaga dai gΛnΛΛmadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi gΛgΛrducami aapimΛ gΛnsaagida vaavoitudacai aapimΛ Suusi Cristo maisiu ΛΛgidacai aapimΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

⁶ CΛΛ maata aapimΛ isducatai Avraañicaru vaavoitu Diuusi dai poduucai istui isimiagi tΛvaagiamu. ⁷ Poduucai cΛΛga gΛmaataΛ sai sioraΛ vaavoitudai Diuusi Λgai ΛAvraañicaru cajiudadΛ ducami. ⁸ Diuusi camaatacatadai iscΛΛgacΛrΛ nΛijada agaitadai mui oodami ismaacadΛ maitarjudidíu ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo, cascadΛ Diuusi potatadai Avraañicaru: “AanΛ baiΛΛliatudamu vΛasi oodami oidigi daama oidacami aapi gΛcajiudagacadΛ”, astatadai Diuusi. ⁹ Poduucai Diuusi baiΛΛliatudai sioraΛ vaavoitudai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi baiΛΛliatu Avraañicaru vaavoitudacai Λgai Diuusi.

¹⁰ SioraΛ vaavoitudai isistutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgidacai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ, Diuusi gajiaadΛrΛ viaa agai Λgai. Pocaiti Diuusi ñiooquidarΛ: “VΛascatai ismaacadΛ maivΛascΛrΛ ΛΛgiada vΛasi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ Diuusi sΛΛlicadΛ gajiaadΛrΛ viaa agai”. ¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidarΛ ΛpΛ: “MosΛcaasi sioraΛ vaavoitudagi Diuusi, Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai Λgai vΛascΛrΛ oidacamu Diuusi ΛΛmadu”. Poduucai cΛΛga gΛmaataΛ isDiuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisiu cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi mosΛΛgiditai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ¹² SioraΛ vaavoitudai isistutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgidacai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ maiΛpan duucai tatagitoi Λgai ismaacadΛ vaavoitudai isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami.

¹³ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Suusi Cristo curusiaba maisiu soimaasi ivuaadatai Suusi dΛmos soimaasi ivuaadatai aatΛmΛ. Poduucai Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ garvuvaitu aatΛmΛ ismaacadΛ vaavoitudai Λgai dai Diuusi gΛroigali dai camaigajiaadΛrΛ gΛrviaa agai tomasi ΛΛquioma maiΛΛgidiña aatΛmΛ Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Suusi Cristo casoimaasi taata aatΛmΛ gΛrvΛatarΛ cascadΛ. Λjudidíu coodaiña ismaacadΛ aliaΛ soimaasi ivuaadana dai saigiaraiña sai maatΛna aa issoimaasi idui Λgai. CascadΛ pocaiti Diuusi ñiooquidarΛ sai sΛΛlicadΛ gajiaadΛrΛ vipieeyi Diuusi Λgai ismaacadΛ gΛsaigiatudai soimaasi ivuaadatai. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai Λgai ismaacadΛ maitarjudidíu vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vusaitu Avraañicaru vaavoitudacai Λgai Diuusi. Dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacamu vΛasi vaavoitudadami. Poduucai isduucai aagai Diuusi.

¹⁵ Giñaaduñi, siΛascadΛ Λmo oodami iduñiagi Λmo oojai siaaco aagai sioraΛ vΛatarΛca agai vustidadΛ siΛascadΛ muuquiagi Λgai dai daasagi gatΛtaaraga tomali Λmaadutai maitistutuidi isΛma duucai iduñiagi. ¹⁶ Poduucai ΛpΛ Diuusi vΛascΛrΛ ivueeyi vΛasi istumaasi aagai saidΛ iduñia agai. ΛΛquioma Diuusi potatadai Avraañicaru: “Avraañi, aapi ΛΛmadu Λmaadutai gΛcajiudadΛaiñdarΛ baiΛΛliatuda agai mui oodami aipacoga oidacami”, astatadai Diuusi. Avraañicaru cajiudadΛ ismaacadΛ aagai Diuusi sai baiΛΛliatuda agai mui oodami ΛrΛCristo. Dai maisiu mosΛcaasi Λgai

bai¹liatuda agai mui oodami d²amos Avraañi ³ai⁴ bai⁵liatuda agai mui oodami. ¹⁷ Cadaivunucai maaco sientu dan ⁶mo coobai dan bai⁷vastama uumigi aid⁸asi abiaad⁹ra aagidi Diuusi gomaasi Avraañicar¹⁰u Diuusi maa g¹¹as¹²alicamiga Moseesacaru. D¹³amos v¹⁴as¹⁵cara maigajiaad¹⁶ra viaa ¹⁷agai istumaasi aagidi Avraañicar¹⁸u caaagidacai iss¹⁹alicada iduñia agai istumaasi aagidi. ¹⁸Tomali ²⁰amaadutai maitistutuidi isc²¹agac²²ra vuvaquiagi ivuaad²³atai istumaasi aagai Moseesacaru s²⁴alicamigada. Siora²⁵ vaavoitudagi Diuusi ²⁶agai dai c²⁷agac²⁸ra vuvac²⁹ai poduucai isduucai vaavoitu Avraañicar³⁰u istumaasi aagidi Diuusi.

¹⁹ Moseesacaru s¹alicamigada v²as³cara soí ⁴oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi ootoi g⁵at⁶laañicar⁷uda sai maacana s⁸alicamigada Moseesacaru taid⁹ Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru s¹⁰alicamigada nam¹¹acatadai asta aid¹² uucami sidivia ¹³ Cristo. ¹⁴ Cristo ¹⁵ Avraañicar¹⁶u cajiudad¹⁷atadai. ²⁰ Diuusi ootosi ²¹ judidíu g²²as²³alicamiga aac²⁴ada d²⁵amos Avraañicar²⁶u gia ²⁷ agi aagidi ²⁸ agai.

²¹ D¹amos maacacai Diuusi g²as³alicamiga ⁴ judidíu v⁵as⁶cara maigajiaad⁷ra viaa istumaasi aagidi ⁸ Avraañicar⁹u. Moseesacaru s¹⁰alicamigada maimaa guvucadagai tomali ¹¹ amaadutai said¹² ivuaadana istumaasi aagai s¹³alicami¹⁴ra. Is¹⁵as¹⁶alicami gamaacadamudai guvucadagai istutiadamudai oodami isc¹⁷agac¹⁸ra vuvac¹⁹adagi ²⁰ as²¹alicamicada. ²² D²³amos ²⁴ as²⁵alicamicada c²⁶aga maata v²⁷asi oodami is²⁸arsoimaasi ivuaadami dai ist²⁹agito ³⁰ agai siora³¹ c³²agac³³ra vuvaidagi poduucai si³⁴ascada matiagi oodami sai Suusi Cristo c³⁵agac³⁶ra vuvaidi siora³⁷ vaavoitudai aid³⁸ gia vaavoitudamu ³⁹ agai dai c⁴⁰agac⁴¹ra vuvaquimu.

²³⁻²⁴ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo v¹as²cara maatacatadai oodami istumaasi g³aaagai isivuaadagi dai istumaasi mait⁴aaagai isivuaadagi Moseesacaru s⁵alicamigada. Dai Moseesacaru s⁶alicamigada nam⁷acatadai asta aid⁸ uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai c⁹agac¹⁰ra g¹¹arn¹²idiña ¹³ agai ducami istomali ¹⁴ mo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aat¹⁵ama. ²⁵ Aid¹⁶asi abiaad¹⁷ra divia Suusi Cristo casistutuidi oodami isc¹⁸agac¹⁹ra vuvac²⁰adagi vaavoitudatai ²¹ agai, dai Moseesacaru s²²alicamigada cagajiaad²³ra vii.

²⁶ V¹as²catai aapim³ ⁴ Avraañicar⁵u maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁷ Dai aapim⁶ ismaac⁷ada cavapacoñi vaavoitudacai Suusi Cristo ⁸ agai cadivia dai g⁹an¹⁰madu daaca ¹¹ agai dai poduucai istutuidi aapim¹² isc¹³ tutiacagi ¹⁴ an duucai Suusi Cristo c¹⁵agac¹⁶ra oidacatadai tami oidi daama. ²⁸ V¹⁷as¹⁸catai ismaac¹⁹ada vaavoitudai Suusi Cristo ²⁰ agai aduñda g²¹anducami Suusi Cristo tomasi ²² arjudidíucagi ismait²³arjudidíucagi ²⁴ ai²⁵ra, is²⁶arpiooñicagi ischo ²⁷ ai²⁸ra, tomasi ²⁹ ar³⁰cac³¹ali isooqui ³² ai³³ra. ²⁹ Dai v³⁴asi vaavoitudadami ³⁵ Avraañicar³⁶u cajiudad³⁷ g³⁸anducami casc³⁹ada v⁴⁰asi vaavoitudadami viaaca ⁴¹ agai ⁴² ai⁴³ra v⁴⁴asi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicar⁴⁵u sai maaquia ⁴⁶ agai cajiudad⁴⁷.

4

¹⁻² Si¹ascada muuquiagi ² mo oodami dai viida g³vustuidaga g⁴amara ali g⁵ali, aa oodami nuucadacana vustuidada asta si⁶ascada g⁷aa ⁸ agai. Oodami tomastuma piooñi duucai n⁹idiña tomasi ¹⁰ arg¹¹viidacami ¹² agai. ¹³ Ali g¹⁴ali viaaca is¹⁵agiadagi ¹⁶ oodami ismaac¹⁷ada nuucada vustuidada ¹⁸ agai. ³ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo v¹⁹asi oodami viaacatadai g²⁰ans²¹alicamiga dai pol²²idiña ²³ agai sai ²⁴ agiditai g²⁵ans²⁶alicamiga istutuidi isc²⁷agac²⁸ra vuvaquiagi. ⁴ Aid²⁹asi caaayi istuigaco Diuusi ip³⁰alidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi

gomaasi gánaagidi aanΛ vai poduucai vaamioma cΛΛga maatΛ caΛcagi aapimΛ vΛasi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru Λgiidi SiñaiiΛrΛ aidΛsi maa Λgai gΛSΛlicamiga, dai maatΛ caΛca aapimΛ ΛpΛ vΛasi istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru aidΛsi aagidi saidΛ iduñi agaitadai mui naana maasi cΛCΛΛgaducami Λgai vΛΛtarΛ. IsmaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgidityai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ ΛtΛΛaanΛdami soimaasi taatatuldi dai asta cooda siorΛ maicΛΛga ΛΛgiadagi ΛSΛΛlicami. Poduucai isduucai Avraañicaru istutuiditadai issoimaasi taatatuldiagi Agaaracaru ismaicΛΛga ΛΛgiadagi. Λjudidíu ΛrΛgai ismaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgidityai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. Λgai ΛrIsireliΛrΛ oidacami dai JerusaleenΛrΛ oidaga Λjudidíu tΛtΛaanΛdamigadΛ. ²⁶ DΛmos aatΛmΛ vaavoitudai isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai cascΛdΛ aatΛmΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi. Dai Suusi Cristo ΛrgartΛaanΛdamiga. Dai Λgai oidaga tΛvaagiΛrΛ siaaco vΛascatai cagajiaadΛrΛ vii Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ, dai mΛΛca iimimu aatΛmΛ tΛsai oidacamu tomastuigaco Diuusi ΛΛmadu. ²⁷ Dai pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ sai Diuusi potΛtΛdai Sara aidΛsi Avraañicaru ΛΛmadu daacatadai gΛcusñiiruga: Baigi gΛΛliada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaamatagi.

Iiñacadañi baigΛΛliaracΛdΛ tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi siΛ gΛcusñiiruga.

Ascaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi Avraañicaru ΛΛmadu Saracaru sai maarata agaitadai cascΛdΛ mara Λgai dai Isaa tΛΛtΛi. AatΛmΛ vaavoitudai Suusi Cristo poduucai isduucai Avraañicaru vaavoitu Diuusi cascΛdΛ aatΛmΛ Avraañicaru cajiudadΛ garducami. ²⁹ Agaar maradΛ Ismael tΛΛgiducatadai. Ismael soi duucai nΛidiña Isaa. Isaa Λgai dai vuusai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ. Poduucai ΛpΛ Λjudidíu ismaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgidityai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ soimaasi gΛrtaatamituldi aatΛmΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ³⁰ DΛmos Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti sai Sara potΛtΛdai Avraañi: “Ootosañi gocusñiiru vai imΛna tabiaadΛrΛ ΛΛmadu gΛmara. MaradΛ maitistutuidi istΛaanΛdagi gΛvΛstuidaga ΛΛmadu giñmara”, astΛtΛdai Sara. ³¹ Giñaaduñi aatΛmΛ maiviaa isΛΛgiadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ baiyoma aatΛmΛ mosvaavoitudai Suusi Cristo vai Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi, dai aatΛmΛ ΛrDiuusi maamaradΛ.

5

¹ Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaitu tΛsai camaitivuaadana vΛasi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ. AliasΛ gΛaagai isapiavaavoitudada aapimΛ Suusi Cristo dai maisiu Λpamu ΛΛgiadagi vΛasi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. AliΛ sijaiga iscΛΛga ΛΛgiadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

² CΛΛgavΛr gΛntΛgito caΛca istumaasi gΛnoojidi aanΛ. AanΛ ΛrPaavora daidΛ gánaagidi sai isaapimΛ vaavoitudai sai iiquititai gΛntuucuga poduucai isduucai aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi aidΛ gia Suusi Cristo maitΛnsoicΛi. ³ Apamu gánaagidi aanΛ sai siorΛ iiquitiagi gΛtuucuga Λgai gia viaa isΛΛgiadagi vΛasi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ⁴ AapimΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai mosΛΛgidityai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ cagajiaadΛrΛ viaa aapimΛ Suusi Cristo ΛΛmadu Diuusi ismaacΛdΛ gΛnoigadai. ⁵ Dai Diuusi IbΛadΛ gΛrsoicΛi

isapiavaavoitudada aatΛmΛ Suusi Cristo. Agai muu curusiaba sai Diuusi gΛroigΛldiña gΛrsoimaascamiga dai cΛagacΛrΛ gΛrnΛidiña duucami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatΛmΛ. CascadΛ iimia ragai aatΛmΛ tΛvaagiamu siaaco daja Suusi Cristo. ⁶ Dai camaiviaa aatΛmΛ isiquitiagi gΛrtuucuga isduucai aagai Moseesacaru sΛlicamigadΛ agai camainamΛga cascadΛ. Baiyoma gΛagagai tΛsvaavoitudada Suusi Cristo dai gΛroigΛadagi aipacoga.

⁷ AidΛsi maiquiaa gΛnsaagida dada ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami aapimΛ cΛaga vaavoitudaiña. ¿Tuimasi camaiΛagidi Suusi Cristo ma-maatΛtuldiaragadΛ? ⁸ Diuusi ipΛli isaapimΛ vaavoitudagi Suusi Cristo dΛmos aapimΛ camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ⁹ MaatΛcavurai sai tomasi Λmaduga mamaatΛtuldiadami yaatavogami vΛascΛrΛ istutuidi isvupuiirumada mui oodami. ¹⁰ AanΛ cΛaga vaavoitudai sai Suusi Cristo gΛnsoiña agai mai aagiada aapimΛ istumaasi gΛnmamaatΛtuldi aanΛ. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu tomasioorΛ sioorΛ gΛnvupuiirumadadagi.

¹¹ Giñaaduñi iñsaanΛ quiaa aagiadamudai Λoodami sai iquitΛcΛiña gΛntuucuga dai poduucai cΛagacΛrΛ vuvaquiagi aidΛ gia Λjudidíu maisoimaasi giñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai giñvui. DΛmos aanΛ aagidi sai viaa agai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cΛagacΛrΛ vuvaquiagi cascadΛ soimaasi giñtaatamituldi agai. ¹² AanΛ ipΛlidi sai iimΛna bodΛrΛ Λyaatavogami ismaacΛdΛ gΛnvupuiirumadai.

¹³ Diuusi cΛagacΛrΛ gΛnvuvaitu mΛsai camaiviaacana isΛagiadagi vΛasi istumaasi aagai Moseesacaru sΛlicamigadΛrΛ. DΛmos maitΛagagai mΛsivuaadagi mosΛcaasi istumaasi aapimΛ Λagi ipΛliadagi. Baiyoma gΛagagai mΛsigΛnsoicΛdagi aipacoga gΛnoigΛdaitai. ¹⁴ Poduucai isduucai aagai Suusi Cristo. Agai pocaiti: “OigΛadavurai aa oodami poduucai isduucai gΛnoigΛdai aapimΛ Λagi”, ascaiti Suusi Cristo. IsmaacΛdΛ sΛlicΛdΛ oigΛada aa oodami agai gia ivueeyi vΛasi istumaasi aagai Diuusi sΛlicamigadΛrΛ. ¹⁵ DΛmos isaapimΛ gΛnñiooquiada aipacoga dai gΛncΛadadagi poduucai camaicΛagacΛrΛ gΛnnΛijadan tada aapimΛ aipacoga.

¹⁶ DΛmos aanΛ angΛnaagidi mΛsai ivuaadana vΛasi istumaasi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi dai maisiu mosΛcaasi istumaasi aapimΛ Λagi ipΛliadagi. ¹⁷ Oodami ivuaada Λlidi istumaasi maiuojoidi Diuusi IbΛadΛ. Λagi potuutuiga oodami cascadΛ. Dai poduucai maitivueeyi istumaasi maatΛ sai gΛagagai isivuaadagi. ¹⁸ IsmaacΛdΛ ivueeyi istumaasi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ camaiviaa isΛagiadagi Λjudidíu sΛlicamigadΛ.

¹⁹ CΛaga gΛmaata siΛascadΛ oodami ivuaadagi istumaasi Λagi agai ipΛlidi. Agai googosi gΛnducami. ²⁰ Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diuusi duucai. Dai ΛΛmoco cΛcΛΛdaraga. Dai aipacoga gΛncocodaiña dai gΛncΛadaiña. Dai Λgacoitaraga. Dai oomaliga. DaidΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi Λagi agai ipΛlidi. Dai gΛnvupui bacocoiña. ²¹ Dai coimudadΛ tuutuiga. Dai gΛncoodaiña aipacoga. Dai navacoitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. AanΛ casi gΛnaagidi dai Λpamu gΛnaagidi sai sioorΛ ivuaadagi gomaasi agai gia maiimi agai mΛca siaaco Diuusi gataaanΛi.

²² DΛmos siΛascadΛ Λmo vaavoitudadami Λagiadagi Diuusi IbΛadΛ aidΛ gia Diuusi IbΛadΛ soicΛi agai sai oigΛdaiña aa oodami, dai soicΛi sai baigΛllidiña dai soicΛi sai gΛibastacan tadacana, dai soicΛi sai maivui ñioocaiña Diuusi siΛascadΛ soimaasi taatamadagi, dai soicΛi sai cΛΛ tuigacana, dai soicΛi sai soicΛiña aa oodami, dai soicΛi sai ivuaadana istumaasi aagada, ²³ dai

soicai sai maioomaliacana, dai soicai sai maibaamucuiña tomali maigo-goosi gāducamicana. Vāsi gomaasi maitarsoimaascami cascāda maidaidi Moseesacaru sāllicamigadā gomaasi. ²⁴ Dai āgai ismaacāda cavaavoitudai Suusi Cristo cagajiaadā viaa vāsi istumaasi āgi āgai ipālidi isivuaadagi cascāda camaigogoosi gāducamica tomali maiomalica tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacāda āgi āgai ipālidi isivuaadagi. ²⁵ Diuusi Ibāda gārmaa ibādagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascāda aliāsi gāagai isivuaadagi aatāma vāsi istumaasi ipālidi Diuusi Ibāda.

²⁶ Dai aatāma maitāagai isgāgārducāda gārāliadagi poduucai gānvupuidā vāatācana oodami. Dai maitāagai iscoimudā tuutiācagi.

6

¹ Isāmo vaavoitudadami todian duucai soimaasi iduñiagi, aapimā ismaacāda cāga āgidi Diuusi Ibāda gāagai māsaagidiagi sai daanāna Diuusi sai oigāldiana dai gāagai māsaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma cāga āgidiña Diuusi Ibāda. Dāmos maitāagai māsbagadagi. Gāagai māstāgitodagi isāDiaavora istutuidi issoimaasi gānduiñtuldiagi aapimā āpā. ² Poduucaiāvār gānsoicāda aapimā aipacoga siāscāda soimaasi taatamada aapimā dai poduucai ivuaadamu aapimā istumaasi āgai Suusi Cristo mamaatātuldaragadā.

³ Isāmaadutai gāducāda gāliadagi āgai gia āgi gāvuiirumadai dai maitistutuidi issoicādagai āa. ⁴ Vāscatai gāagai istāgitodagi sabai cāga ivueeyi istumaasi Diuusi ipālidi. Iscāga ivuaada āgai poduucai baigāliidiña. Maitavār gāntāgitu nāijada isducatai ivueeyi āa cascāda maipocaitiada aapimā māsaī vaamioma cāga ivueeyi isāgai. ⁵ Vāscatai viaa isājāgi ivuaadagi istumaasi Diuusi ipālidi dai siōrā maitivuaada istumaasi Diuusi ipālidi āgi āgai ārdūidā.

⁶ Siōrā ārmamaatārdami āgai viaa issoicādagai istucāda istuutiadagi siōrā mamaatātuldiadagi.

⁷⁻⁸ Maitavār gānvupuiirumadada aapimā pōlilitai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maatā vāsiaācatai cascāda tomali āmaadutai maitistutuidi isyaatagiadagi. Siōrā ivuaadagi istumaasi āgi āgai ipālidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipālidi āgai gia maitistutuidi iscāgacārā oidacagi dai maiimimu Diuusi āmadu. Dāmos siōrā ivuaadagi istumaasi ipālidi Diuusi Ibāda āgai gia iimi āgai tāvaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi āmadu. ⁹ Cascāda maitāagai isoojoadagi ivuaadatai istumaasi ipālidi Diuusi Ibāda. Poduucai Diuusi āmo imidagai gārmaaquimu mui naana maasi istumaasi cācāgāducami tāvaagiārā isapiaivuaadagi istumaasi ipālidi Diuusi. ¹⁰ Cascāda siāscāda istutiada aatāma gāagai tāsoicādagai siōrā tāgitu āmo istumaasi siōma cāga gāagai tāsoicādagai gāraadūni vaavoitudadami.

¹¹ Sivi aanā āgi gānoojidi cascāda gāgārdū idi oojai. ¹² Amamaatātuldiadami yaatavogami āgai dai gānāgidi māsaī viaa isiiquitiagi gāntuucuga dai poduucai cāgacārā vuvāquiagi. Āgai poduucai ivueeyi sai cāgacārā nāidiña ājudidū dai maisiu soimaasi taatamituldiña vaavoitudaitai āgai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cāgacārā vuvāciña oodami. ¹³ Tomali āgai ismaacāda iquitācāi gāntuucuga maitivueeyi vāsi istumaasi āgai Moseesacaru sāllicamigadā. Dāmos āmamaatātuldiadami yaatavogami ipālidi isaapimā iquitiagi gāntuucuga vai poduucai gāgārducāda gānāliada

Λgai ivuaadatai aapimΛ istumaasi Λgai gantΛaanΛi. ¹⁴ AanΛ gΛducΛdΛ giñΛlidi muucucai gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo curusiaba sai cΛagacΛrΛ vuvacΛiña oodami maisiu Λma maasicΛdΛ. Dai cascΛdΛ aanΛ camaioojoidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi Λgai ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi. ¹⁵ IsmaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo maitΛrsoiñi isiquitΛquicagi tuucugadΛ ischo ΛpΛ. Baiy-oma Λrsoiñi isviaacagi Λmo ibΛdagai utudui. ¹⁶ AanΛ ipΛlidi sai Diuusi iibΛstudacan tādacana vΛasi ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavaavoitudai Moseesacaru sΛlicamigadΛ. Dai aanΛ ipΛlidi ΛpΛ sai Diuusi soigΛΛlidiña ΛgaicΛdΛ.

¹⁷ Sivi baitΛqui camaitΛagagai mΛsvui ñioocadagi istumaasi aanΛ ganmamaatΛtuli. AanΛ gaaagidi sai Suusi Cristo ΛrcΛagacΛrΛ vuviadami cascΛdΛ oodami soimaasi giñtaatamituldidiña dai quiaa maasi siaaco saasarai Λgai giñtuucuga.

¹⁸ Giñaaduñi, aanΛ ipΛlidi sai gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacΛrΛ gΛnnΛidiña.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami EfeesiΛrΛ oidacami

¹ AanΛ ΛrPaavora dai gΛnoojidi aanΛ aapimΛ EfeesiΛrΛ oidacami ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo. AapimΛ ΛrDiuusi Λcovai vuvaidadΛ. AanΛ ΛrootosadΛ Suusi Cristo. Diuusi ipΛli cascΛdΛ. ² AanΛ ipΛlidi isDiuusi gΛrooga ΛΛmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga cΛΛgacΛrΛ gannΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi.

³ Diuusi ivueeyi naana maasi cΛcΛΛgaducami aatΛmΛ garvΛΛtarΛ. Ootoi Λgai Suusi Cristo sai Λgai garΛΛmadu daacana dai sai Λgai gΛroigΛldiña garsoimaascamiga dai cΛΛgacΛrΛ garvuvaidiña dai garmaacana gΛguvucadaga vai poduucai Λgai bai garvueeyi tΛsai iimΛna tΛvaagiamu. VΛΛsi gomaasicΛdΛ aanΛ ipΛlidi isvΛΛsi vaavoitudadami aliΛsi baigΛnΛliadagi DiuusicΛdΛ dai cΛΛga ñioocadagi Diuusi vui. Agai ΛroogadΛ Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga. ⁴ Diuusi Λcovai garvuvaitu maiquiaa iduucai oidigi abiaadarΛ. DaidΛ gΛrnΛidi ducami siCristo garΛΛmadu daacagi. Suusi Cristo muuquia agaitadai curusiaba tΛsai aatΛmΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna dai vuidarΛ guuquivana Diuusi maigΛpiar vΛΛtΛcatai gΛroigΛldacai Suusi Cristo garsoimaascamiga. Dai poduucai casi arducamicana istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁵ AliΛsi gΛroigΛdai Diuusi cascΛdΛ Λqui abiaadarΛ ipΛli tΛsaidΛ armaamaradΛcana aatΛmΛ cΛΛgacΛrΛ garvuvaidacai Suusi Cristo. Diuusi poduucai ipΛli cascΛdΛ. ⁶ Dai cascΛdΛ aliΛ siaa duutudai aatΛmΛ Diuusi dai cΛΛga ñioocai Λgai vui. CΛΛ maata aatΛmΛ isDiuusi sΛΛlicΛdΛ cΛΛ tuiga cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛiditai Λgai siΛΛscadΛ Λma duucai gartΛtΛgitua aatΛmΛ dai camaisoimaasi ivuaadagi vaavoitudacai Diuusi maradΛ Suusi Cristo. Diuusi sΛΛlicΛdΛ oigΛdai Λgai. ⁷ Dai Diuusi sΛΛlicΛdΛ cΛΛ tuiga cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛiditai cascΛdΛ ootoi gΛmara sai Λgai muucuna curusiaba sai poduucai cΛΛgacΛrΛ garvuvaidiana dai gΛroigΛldana garsoimaascamiga. ⁸ Diuusi sΛΛlicΛdΛ gΛroigΛdai cascΛdΛ garsoicΛi iscΛΛga maata caΛcagi aatΛmΛ vΛΛsi ñiooquidΛ dai cΛΛga maatacagi isducatai gΛaagai isoidacagi. ⁹ Dai Diuusi garmaatΛtuli istumaasi iduñia Λlidi Λgai istumaasi maimaatΛcatadai oodami ΛΛquioma. ¹⁰ VΛΛsi povΛduuñimu isducatai Λgai ipΛlidi. CascΛdΛ ootoi Diuusi gΛmara oidi daama sai Λgai ΛrCristocana daidΛ ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadamiana. Dai siΛΛscadΛ ΛpΛduñiagi vΛΛsi istumaasi Diuusi ipΛlidi siΛpΛduñiagi amaasi Cristo gatΛaanΛdamu tΛvaagiΛrΛ dai oidigi daama.

¹¹⁻¹² AatΛmΛ vaavoitudai Suusi Cristo dai ΛΛquioma Diuusi Λcovai garvuvaitu daidΛ Λroida agai istumaasi oidi Λgai Λvaavoitudadami. VΛΛsi gomaasi ΛpΛduñia agai poduucai isduucai ipΛlidi Diuusi. Diuusi ivueeyi istumaasi Λgai polidi iscΛΛgadu. Poduucai idui Diuusi vaidΛ aatΛmΛ Λjudidú ismaacΛdΛ ΛpΛga vaavoitu Cristo cΛΛgacΛrΛ oidacana vai poduucai cΛΛga ñioocadagi oodami Diuusi vui. ¹³ Dai aapimΛ vΛΛsi ismaacΛdΛ maitarjudidú caΛ Λñiooqui ismaacΛdΛ Λrvaavoi daidΛ ΛrcΛΛgaducami sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo. Dai aapimΛ vaavoitu Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gΛibΛdaga sai gΛnΛΛmadu daacana poduucai isduucai aagai Λgai. Dai poduucai cΛΛga gΛmaata ΛsaatΛmΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi. ¹⁴ Poduucai cΛΛ maata aatΛmΛ ΛΛmadu aapimΛ isDiuusi garmaaqui agai vΛΛscatai vΛΛsi istumaasi agai. Vai vΛΛsi gomaasicΛdΛ siaa duutuadagi dai cΛΛga ñioocadagi oodami Diuusi vui. Agai aliΛ cΛΛ tuiga cascΛdΛ.

¹⁵ AanΛ cajioma sai cΛΛga vaavoitudai aapimΛ Suusi Cristo dai sΛΛlicadΛ oigΛdai aapimΛ aa vaavoitudadami. ¹⁶ CascadΛ aliΛ baigiñlidi aanΛ Diuusi vui aapimΛcadΛ gantΛgitoitai siuu duucu daanΛdagi aanΛ Diuusi sai gΛnsoicΛiña. ¹⁷⁻¹⁸ Siaan duutuada aanΛ Diuusi Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga oogadΛ. Agai Λgai dai aliasi glaagai isvΛasi oodami siaan duutuadagi. Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai Λgai gΛnsoiñana iscΛΛga maatΛ caΛca aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ daidΛ vaamioma maatΛcagi istumaasi Diuusi ipΛlidi ismaatΛca aapimΛ. Vai poduucai maatΛcagi aapimΛ vΛΛsi istumaasi Diuusi maatΛtuldialidi sioorΛ vaavoitudai Suusi Cristo ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu. Dai ismaatΛcagi aapimΛ ΛpΛ siΛΛ cΛcΛΛgaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami, ¹⁹ dai isDiuusi aliΛ viaa guvucadagai dai isΛgai garsoicΛi aatΛmΛ vaavoitudadami gΛguvucadagacΛdΛ. Dai gΛguvucadagacΛdΛ ²⁰ Diuusi duaacali Cristo coidadΛ saagidiaiñdΛrΛ dai glΛbaana sΛΛlisa padΛrΛ dai tΛvaagiΛrΛ. ²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma gataaanΛiña sitomas tuma sΛΛlicami viaacami vΛΛsi oidigi daama sivi dai tomastuigaco. ²² VΛΛscatai glaagai isΛΛgiadagi Cristo. Dai Diuusi maa sΛΛlicami saidΛ ΛrbaitΛcΛaacamigadΛcana vΛΛsi vaavoitudadami. ²³ DaidΛ vΛΛsi vaavoitudadami ΛΛmadu Cristo ΛrΛmo adunumΛ ganducami. Dai Cristo ΛΛmadu daacana vΛΛsi vaavoitudadami poduucai istutuidi vaavoitudadami iscΛΛgacΛrΛ oidacagi.

2

¹ ΛΛquioma Diuusi maitΛnΛΛmadu daacatadai aliΛ soimaasi ivuaadana aapimΛ cascadΛ. Damos sivi Diuusi casi ganmaa ibΛdagai utudui mΛsai cΛΛgacΛrΛ oidacana aapimΛ poduucai isduucai Λgai ipΛlidi. ² ΛΛquioma Λpan duucai oidacatadai aapimΛ aa oodami, daidΛ ivuaadana istumaasi ΛDiaavora ipΛlidiña. ΛDiaavora Λgai dai gataaanΛi oidigi daama, dai soimaasi iduiñtuldi ismaacΛdΛ maiΛΛgiadagi Diuusi. ³ VΛΛscatai aatΛmΛ poduucai oidacatadai ΛΛquioma ivuaadana istumaasi ipΛlidiña dai istumaasi oojoidiña aatΛmΛ dai istumaasi tΛgitoiña aatΛmΛ. CascadΛ glaagaitadai isDiuusi soimaasi gartaatatuldiagi Λpan duucai aa ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo. ⁴ Damos Diuusi aliasi garoigΛdai dai soigΛΛli aatΛmΛcadΛ. ⁵ CascadΛ aidasi Diuusi maigarΛΛmadu daacatadai, quiaa soimaasi ivuaadana aatΛmΛ, amaasi Diuusi garmaa ibΛdaga utudui vaavoitudacai aatΛmΛ Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidadΛ saagidaiñdΛrΛ sai Λpamu oidacana dai Diuusi garmaa ibΛdaga utudui Suusi Cristo diviacai sai garΛΛmadu daacana. Diuusi soigΛΛli aapimΛcadΛ cascadΛ cΛΛgacΛrΛ gamvuvaitu. ⁶ Diuusi duaacali Suusi dai glΛbaana dai sΛΛlisa padΛrΛ tΛvaagiΛrΛ. Dai ΛΛquioma Diuusi maigarΛΛmadu daacatadai damos sivi garmaa ibΛdagai utudui dai garmaa sΛΛlicami tΛsai abaana daraajana tΛvaagiΛrΛ siΛΛscadΛ coiyagi Suusi Cristo garΛΛmadu daaca cascadΛ. ⁷ Dai poduucai Diuusi gatΛgidi vΛΛscΛrΛ isaliΛ cΛΛ tuiga Λgai garvui dai issΛΛlicadΛ cΛΛgacΛrΛ garñidi vaavoitudacai aatΛmΛ Suusi Cristo. ⁸ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami maisiu cΛΛga oidacatai Λgai. Baiyoma Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo. Gomaasi maiΛΛgi ivueeyi oodami Diuusi Λgai daidΛ ivueeyi. ⁹ CascadΛ maitΛagai isgΛgΛrducadΛ gΛnΛliadagi oodami. ¹⁰ Dai Diuusi Λgai daidΛ garmaa ibΛdagai utudui ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo sai cΛΛgacΛrΛ oidacana. Poduucai isduucai Diuusi ipΛli ΛΛquioma abiaadΛrΛ.

¹¹ AapimΛ maitΛrjudidíu, gandΛΛdΛ maitΛrjudidíu cascadΛ. Λjudidíu iquitΛcΛi ganmaamara cΛcΛΛli tuucugadΛ cascadΛ iquitΛquicadΛ gΛnaagaiña

Agai aipacoga. Dai aapimΛ ismaacΛdΛ maiiiquitΛquicΛdΛ gΛnaagaiña Agai.
¹² GΛntΛgitovurai aapimΛ isΛΛquioma maivaavoitudaiña Cristo dai aapimΛ maitΛraaduñicatadai Λjudidíu dai maimaatΛcatadai aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi saidΛ iduñi agaitadai Agai vΛΛtarΛ. AapimΛ maiñΛnΛracatadai isi-imiagi Diuusi ΛΛmadu siΛΛscadΛ coiyadi tomali Diuusi maitΛnΛΛmadu daacatadai. ¹³ ΛΛquioma maivaavoitudaiña aapimΛ Diuusi tomali maidaanΛiña aapimΛ Agai sai gΛnsoicΛiña dΛmos sivi vaavoitudai aapimΛ Diuusi dai daanΛi sai gΛnsoicΛiña vai Agai gΛnsoicΛi vaavoitudaitai aapimΛ Suusi Cristo. Agai muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ vai poduucai tomasioorΛ istutuidi isΛrmaamaradΛcagi Diuusi. ¹⁴ Judidíu viaacatadai gΛnsΛΛlicamiga sai ΛAgi Agai istutuidi isΛrmaamaradΛcagi Diuusi. CascadΛ judidíu dai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu ΛΛquioma ΛrgΛnsasaayumΛcana dai aidΛsi divia Cristo bai dui sai camaitΛrgΛnsasaayumΛcana sai baiyoma ΛrΛmo adunumΛ ducamicana. ¹⁵ AidΛsi abiaadΛrΛ muu Suusi Cristo curusiaba camaiñamΛga sΛΛlicamigadΛ Λjudidíu cascadΛ casi istutuidi Λjudidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu isgΛnaadunumΛ gΛnducamicagi Suusi Cristo gΛrΛΛmadu daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitΛrgΛnsasaayumΛcana. ¹⁶ AidΛsi abiaadΛrΛ muu Suusi Cristo curusiaba tomasioorai istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaiquiyagi vaavoitudacai Agai. Poduucai Suusi Cristo bai dui Λjudidíu ΛΛmadΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu sai camaiivui vΛΛtΛcana Diuusi dai sai camaitΛncocodaiña Agai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaaagidi naana maasi cΛcΛΛgaducami siΛΛsi aapimΛ ismaacΛdΛ maivaavoitudaiña Diuusi Λcaasi Λjudidíu ismaacΛdΛ cavaavoitudaiña Diuusi mΛsai camaiivui vΛΛtΛcana Diuusi ¹⁸ vaavoitudacai Suusi Cristo. Diuusi IbΛadΛ garsoicΛi tΛsai vaavoitudana aatΛmΛ Suusi Cristo dai poduucai casi istutuidi Λjudidíu ΛΛmadu ΛmaitΛrjudidíu isdaanΛdagi Diuusi sai soicΛiña. ¹⁹ Poduucai aapimΛ camaitΛrsibΛadΛrΛ oidacami gΛnducami baiyoma aapimΛ ΛΛmadu vΛΛsi vaavoitudadami ΛrΛmo adunumΛ gΛnducami. VΛΛscatai ΛrDiuusi maamaradΛ cascadΛ. ²⁰ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai Cristo dai oojotosadΛ Cristo aagai Diuusi ñiooquidΛ poduucai maí aapimΛ. Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ gamamaatatuli Cristo ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ. ²¹⁻²² Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo ΛrΛmo siΛΛgΛmΛ gΛnducami. Poduucai idui Diuusi vai Diuusi IbΛadΛ diviyagi dai gΛrΛΛmadu daacagi. Dai Diuusi Λcovai garvuvaitu dai Diuusi IbΛadΛ gΛrΛΛmadu daja dai garsoicΛi isvaamioma cΛΛga oidacagi dai vaamioma maatΛ caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ.

3

¹ VΛΛsi gomaasicΛdΛ aanΛ Paavora gΛndaanΛi mΛsai cΛΛgacΛrΛ oida-cana. AanΛ gΛnaagidiña aapimΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami cascadΛ maisapi aanΛ. ² AapimΛ camaatΛ lienΛ isDiuusi giñagidi sai gΛnaagidana aanΛ sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi ΛpΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu. Gomaasi ΛrΛmo sΛΛlicami ismaacΛdΛ Diuusi giñmaa. Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi aapimΛ cascadΛ. ³ AanΛ gΛnoojidi chiΛΛqui ñiooquicΛdΛ daidΛ gΛnaagidi isducatai Diuusi giñagidi Λmo istumaasi istumaasi ΛΛquioma ΛAgi Diuusi maatΛcatadai. ⁴ SiΛΛscadΛ nΛida aapimΛ idi oojai maatΛmu aapimΛ iscamaatΛ aanΛ istumaasi ΛΛquioma ΛAgi Diuusi maatΛcatadai sai Cristo iduñia Agai Λmo istumaasi. ⁵ ΛΛquioma Diuusi maiaagidi gomaasi tomali Λmaadutai dΛmos sivi Diuusi IbΛadΛ aagidi oootosadΛ Suusi Cristo ismaacΛdΛrΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu viaaca Agai Λpan duucai judidíu istumaasi Diuusi maaqui Agai vaavoitudadami vaavoitudacai

Agai Suusi Cristo. Ajudidíu dai ismaacada maitarjudidíu amo adunuma ganducami dai vassisi istumaasi Diuusi aagidi judidíu sai iduufi agai vaavoitudacai Agai Suusi Cristo sivi arismaacada maitarjudidíu vatarapa. ⁷ Diuusi giñmaa sallyicami ansaidana agnaagidiña idi ñiooqui sai Suusi Cristo arcagacapa vuviadami. Aana maicapa tuigacana damos vascapa Diuusi cagacapa giñnidi daidana giñmaa aguvucadaga sai gnaagidiña aana ñiooquida. ⁸ Aana polidi issiooma mañamaga aana isvasi vaavoitudadami damos Diuusi giñmaa sallyicami sai aagidiña aana ismaacada maitarjudidíu sai Suusi Cristo cagacapa vuvaidi oodami daidana ivueeyi mui naana maasi vaavoitudadami vatarapa. Tomali amaadutai maitistutuidi ismaatiagi vassisi istumaasi ivueeyi Cristo vaavoitudadami vatarapa. ⁹ Dai Diuusi giñaagidi ansai aagidana aana vassisi oodami istumaasi Diuusi iduufia lidi lliquioma abiaadapa istumaasi tomali amaadutai maimaatacatai. Diuusi idui vassiacatai. ¹⁰ Poduucapai apdui vai najjadagi Diuusi tataañicaruda ismaacada taanai tavaagipapa istumaasi ivueeyi Diuusi vaavoitudadami vatarapa sai poduucapai maana Diuusi tataañicaruda sila saituduga Diuusi. ¹¹ Vassisi gomaasi apdui poduucapai isduucapai agai tatagitoña tomastuigaco daidana idui agai isducatai aagai ootosacai Suusi Cristo oidigi daama. ¹² Dai vaavoitudai aatama Suusi Cristo cascada viaa aatama sallyicami isdaanadagi Diuusi sai garsoicaiña vaavoitudaitai isagai garcapa. ¹³ Cascada gandaanai aana masai maivuaam analidiña soimaa taatacatai aana. Aana aagidi Diuusi ñiooquida aapima ismaacada maitarjudidíu cascada soimaa taataca aana. Dai aapima gaagai istatagitodagi silasi ganoigadai aana cascada alia baigiñnidi soimaa taatacatai aana aapimacada.

¹⁴ Cascada siaa duutudai aana oogada Suusi Cristo gartaanadamiga. ¹⁵ Diuusi idui vascatai. Idui agai oodami oidigi daama daidana idui agai gatataañicaru tavaagipapa. Vassisi amo oodami garducami aatama cascada garooga aagaiña aatama. ¹⁶ Diuusi sallyicada viaa guvucadagai. Dai daanai aana Diuusi sai agai gnaaacana guvucadagai ganiibadagapa vai poduucapai vaamioma caga tutiacana aapima, Diuusi Ibadana gannamadu daja cascada. ¹⁷ Dai daanai aana Diuusi sai Cristo gannamadu daacana vaavoitudaitai aapima agai vai poduucapai vaamioma caga oigada aapima aa oodami. ¹⁸⁻¹⁹ Dai daanai aana Diuusi masai aapima lamadu vassisi vaavoitudadami maana silasi garoigadai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aatama ismaatiagi vassisi silasi garoigadai agai. Dai daanai aana Diuusi sai agai gannamadu daacana dai sai aapima oidacana isducatai Diuusi ipalidi.

²⁰ Sallyicada viaa guvucadagai Diuusi dai agai garlamadu daja. Daidana garsoicai isivuaada aatama istumaasi agai ipalidi. Dai agai caga istutuidi isivuaadagi vassisi istumaasi aagiada aatama dai istumaasi tatagitodagi aatama dai asta vaamioma istutuidi agai isivuaadagi. ²¹ Aana ipalidi sai vassisi oodami caga maata iscapa tuiga Diuusi naiditai istumaasi ivueeyi agai vaavoitudadami vatarapa dai maatacatai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

4

¹ Cascada gandaanai aana aapima masai cagacapa oidacana aapima tomasi maisapi aana vaavoitudaitai Suusi Cristo gartaanadamiga. Dai gandaanai aana masai cagacapa oidacana isducatai gaagai isoidacagi Diuusi aco vuvaidada. Aapima arDiuusi aco vuvaidada cascada. ² Maitavar gargarducada gannaliada dai cagavar tuutiaca dai maitavar bacocoda dai mosnajiada istumaasi gannvidadagi aa dai ganoigadavurai aipacoga. ³ Amo tagitodagai avav viaaca cagacapa gannaiditai aipacoga, Diuusi Ibadana gansoicai cascada.

4 Dai vΛasi vaavoitudadami ΛrΛmo adunumΛ ducami dai vΛascatai viaa Λgai vaa Diuusi IbΛadΛ. Dai Diuusi Λco vuvaitu vΛasi vaavoitudadami dai maatΛ aatΛmΛ isΛmo imidagai iimia ragai Diuusi ΛΛmadu dai tomastuigaco ΛΛmadu daraaja ragai. 5 MosaliΛ Λmaduga gΛrtΛaanΛdamiga, vΛascatai aatΛmΛ vaavoitudadami Λmadugan duuca i vaavoitudai, dai mosΛmadugan duuca i gΛrvapaconai aatΛmΛ, 6 mosΛmaduga Diuusi gΛrooga dai Λgai ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ vΛascatai dai gΛrΛΛmadu daja dai gΛrnΛiditai ismaacΛdΛ maivaavoitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi alia viaa guvucadagai.

7 Cristo gΛrmaacai guvucadagai vΛascatai ΛΛmadutai saidΛ ivuaadana Λmo istumaasi poduuc i isduuc i Λgai ipΛlidi. 8 CascΛdΛ pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ:

TΛsadΛcai Cristo tΛvaagiamu gΛmaatΛ isvaamioma istui Λgai isΛDiaavora.

CascΛdΛ ΛDiaavora camaitistutuidi iscucupadagi vaavoitudadami iibΛadΛ.

Dai gotorΛ Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami.

Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

9-10 Capocaititai Diuusi ñiooquidΛrΛ isSuusi Cristo tΛsai tΛvaagiamu poduuc i cΛga gΛmaatΛ isΛpaga tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ dai divia tami oidigi daama. TΛsai Cristo siaaco vaamioma tΛcavaga tΛvaagiΛrΛ, dai sivi tomasiaacoga daja Λgai. 11 Dai Cristo maa guvucadagai vΛascatai ΛΛmadutai vaavoitudadami saidΛ ivuaadana Λmo istumaasi. ΛΛmoco maa Λgai guvucadagai saidΛ ΛroojotosadΛcana, dai aa saidΛ ΛrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛcana, dai aa sai aagidiña oodami ismaacΛdΛ maiquiaa caΛ isSuusi Cristo ΛrcΛagacΛrΛ vuviadami sai Suusi Cristo ΛrcΛagacΛrΛ vuviadami, dai aa saidΛ Λrvaavoitudadami tΛtΛaanΛdamigadΛcana, dai aa saidΛ Λrvaavoitudadami mamaatΛtuldiadamigadΛcana. 12 Poduuc i bai dui Suusi Cristo Λgai saidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ vai poduuc i vaavoitudadami vaamioma cΛga oidacana dai vaamioma cΛga vaavoitudana Diuusi ñiooquidΛ. 13 Vai poduuc i vΛascatai aatΛmΛ Λmaduga mΛsi vaavoitudaiña dai Λmaduga mΛsi maatΛna aatΛmΛ mamaatΛtuldiaragadΛ Suusi Cristo. Dai poduuc i aatΛmΛ vaavoitudadami baiyagi tΛgitoidagai daidΛ ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi, asta siΛsca cΛga oidaca aatΛmΛ isducatai oidacatadai Suusi Cristo. 14 Dai poduuc i camaiΛpan ducamicamu aatΛmΛ aali ismaacΛdΛ tomasioora vupuiirumadai aagiditai Λma maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu oodami sastuduacami isgΛrvupuiirumadadagi gΛmamaatΛtuldiaragacΛdΛ ismaacΛdΛ maitΛrvaavoi. 15 Baiyoma aatΛmΛ aagadagi mosΛagi istumaasi Λrvaavoi poduuc i gΛagagai isbaiyagi tΛgitoidagai daidΛ ivuaadagi istumaasi Cristo ipΛlidi gΛroigΛdaitai aatΛmΛ aipacoga. AatΛmΛ Λmo adunumΛ gΛrducami dai Suusi Cristo ΛgΛrtΛaanΛdamiga. 16 Dai Λgai gΛrsoicΛi gΛguvucadagacΛdΛ iscΛagacΛrΛ gΛrnΛijadagi aatΛmΛ aipacoga daidΛ iscΛga ivuaada aatΛmΛ istumaasi Λgai ipΛlidi dai poduuc i vaamioma cΛga oidacamu aatΛmΛ gΛroigΛdaitai aipacoga.

17 AanΛ gΛnaagidi istumaasi giñaagidi Suusi Cristo. Λgai pocaiti mΛsai camaioidacana aapimΛ isducatai oidaca Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi. Λgai tΛtΛgitoidadΛ maisoicΛi iscΛagacΛrΛ oidacagi. 18 Λgai alia soimaasi ivueeyi cascΛdΛ maitistutuidi iscΛga tΛtΛgitodagi. Dai Λgai gaji-aadΛrΛ viaa Diuusi maitipΛlidityai istΛtΛgitodagi Diuusi cascΛdΛ camaitistutuidi Λgai istΛtΛgitodagi Diuusi cascΛdΛ maiviaa Λgai ibΛdagai utudui ismaacΛdΛ gamaacai Diuusi. 19 Dai camaisiaa ΛΛrai isgoogosi gΛnducamicagi baiyoma baigΛnΛlidiña pomaasi ivuaadatai. 20-21 AidΛsi cajiona aapimΛ

isSuusi Cristo $\text{arC}\Delta\Delta\text{gac}\Delta\text{r}\Delta$ vuviadami dai maí aapim Δ isducatai oida-catadai Δ gai dai isducatai gamamaat Δ tuldiña Δ gai poduucai maí aapim Δ istumaasi Δ rvaavoi. Poduucai maí aapim Δ sai mait Δ aagai is Δ pan duucai oidacagi Δ maivaavoitudadami. ²² Casiav Δ r maioidaca isducatai oida-catadai aapim Δ maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo. Δ l Δ quioma Δ Diaavora g Δ n Δ vupuiirumadaiña casc Δ Δ aapim Δ po Δ lidiña sai vaamioma sioma oida-cana soimaasi ivuaadatai. ²³ Baiyoma g Δ ndagitovurai vai Diuusi Δ ma duucai g Δ nt Δ t Δ gitoituldiña vai camait Δ t Δ gitoda aapim Δ isducatai t Δ t Δ gitoiña Δ l Δ quioma baiyoma t Δ t Δ gitoda aapim Δ isducatai Diuusi ip Δ lidi. ²⁴ Dai vi-aacamu aapim Δ ib Δ daga utudai ismaac Δ Δ gamaacai Diuusi vai poduucai c Δ l Δ gac Δ r Δ g Δ nn Δ ijadamu aapim Δ aipacoga poduucai isduucai Diuusi c Δ l Δ gac Δ r Δ g Δ nn Δ idi dai Δ l Δ giadamu aapim Δ Diuusi poduucai isduucai Diuusi ip Δ lidi.

²⁵ Casc Δ Δ casia Δ v Δ r maiyaatavoaca, aat Δ m Δ Δ mo adunum Δ g Δ rducami casc Δ Δ .

²⁶ Isbaamuagi Δ maadutai aapim Δ maitav Δ r soimaasi ivuaada dai mait Δ aagai is Δ mo tasai baamuca Δ gai ²⁷ poduucai istutuidi Δ Diaavora issoimaasi iduiñtuldiagi casc Δ Δ .

²⁸ Ismaac Δ Δ Δ sivucataidai camait Δ aagai is Δ sivucacagi baiyoma g Δ aagai isgaaata vuaadagi dai poduucai viaacagi istumaasi oidadagi soituutuigami.

²⁹ Maitav Δ r sigalnaasi ñiooqui aagada baiyomav Δ r c Δ l Δ ga ñioocada vai poduucai siora g Δ ncac Δ gagi c Δ l Δ gac Δ r Δ oidacana dai baig Δ n Δ lidiña. ³⁰ Dai poduucai maiso Δ liatudai aapim Δ Diuusi Ib Δ ad Δ . Ducami isdaasamudai Diuusi Ib Δ ad Δ g Δ t Δ pacaru vai poduucai g Δ maat Δ is Δ mo imidagai iimi Δ gai aapim Δ t Δ vaagiamu dai tomastuigaco Diuusi Δ l Δ madu daraajamu.

³¹ Maitav Δ r oomaliaca, maitav Δ r bacocoda, maitav Δ r g Δ ncocoda, maitav Δ r sigalnaasi ñiooqui aagada, maitav Δ r vui ñioocada aa, dai gajiaad Δ r Δ viaa v Δ l Δ si soimaascami. ³² Baiyomav Δ r c Δ l Δ tuutiaca dai c Δ l Δ gac Δ r Δ g Δ nn Δ ijada aipacoga dai g Δ noig Δ ldadavurai aipacoga poduucai isduucai Diuusi g Δ noig Δ li aapim Δ vaavoitudaitai aapim Δ Suusi Cristo.

5

¹ Aapim Δ Δ rDiuusi g Δ rooga maamarad Δ dai Δ gai s Δ l Δ lic Δ Δ g Δ noig Δ lada. Casc Δ Δ av Δ r Δ pan duucai ivuaada aapim Δ Δ gai. ² G Δ noig Δ ladavurai aipacoga poduucai isduucai Cristo g Δ roig Δ dai casc Δ Δ g Δ muaatu curusiaba sai poduucai Diuusi gaoig Δ ldiña gasoimaascamiga. Dai Diuusi baig Δ lidi Suusi Cristoc Δ Δ poduucai iduucai Δ gai. Δ judidíu coodaiña cañiru maamarad Δ Δ mo altar daama dai dadaasdiña Diuusi sai Δ gai oig Δ ldiana soimaascamigad Δ . Istumaasi idui Cristo Δ r Δ pan ducami isducatai ivuaadana Δ judidíu.

³ Aapim Δ casi Δ rDiuusi maamarad Δ casc Δ Δ mait Δ aagai m Δ sgoogosi g Δ nducamicagi tomali maiaagadagi gomaasi tomali mait Δ aagai m Δ scoimudad Δ tuutiacagi. ⁴ Dai mait Δ aagai isaagadagi gosoimaascami dai mait Δ aagai isvupuiiruga maasi ñioocada gomaasi mait Δ rC Δ l Δ gai isaagadagi. Baiyoma g Δ aagai isbaig Δ r Δ liadagi Diuusic Δ Δ . ⁵ C Δ l Δ maat Δ aapim Δ sai ismaac Δ Δ googosi g Δ nducami maiiimia Δ gai siaaco gata Δ an Δ i Cristo Δ l Δ madu Diuusi. Dai ismaac Δ Δ coimudad Δ tuutuiga, Δ g Δ Δ r Δ pan duucami ismaac Δ Δ siaa duutudai Δ moomono, Δ gai maiiimia Δ gai siaaco gata Δ an Δ i Cristo Δ l Δ madu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi s Δ l Δ lic Δ Δ soimaa taatatuldiamu ismaac Δ Δ pomaasi ivueeyi. Δ gai mai Δ l Δ gidi Diuusi casc Δ Δ . Diuusi maitav Δ r g Δ ndadagitoda

isg_Δnvupuiirumadadagi aa g_Δnaagiditai sai mait_Δrvaavoi istumaasi g_Δnaagidi aan_Δ. ⁷ Maitav_Δr urap_Δc_Δada sioor_Δ pocaitadagi.

⁸ Λ_Δquioma aapim_Δ maimaat_Δcatadai Diuusi ñiooquid_Δ dai alia_Δ soimaasi ivuaadana. D_Δmos sivi cavaavoitudai aapim_Δ Suusi Cristo dai maat_Δ Diuusi ñiooquid_Δ casc_Δad_Δ g_Δaaagai m_Δsc_Δagac_Δr_Δ oidacagi poduucai isduucai Diuusi ip_Δlidi. ⁹ Ismaac_Δad_Δ maat_Δ dai _Δgidi Diuusi ñiooquid_Δ _Δgai gia c_ΔΔ tuutuiga dai c_Δagac_Δr_Δ n_Δidi aa oodami dai _Δgai vaavoitudai sai v_Δasi istumaasi aagai Diuusi ñiooquid_Δr_Δ _Δrvaavoi dai _Δgidi. ¹⁰ G_Δnajag_Δdavurai ismaatiagi v_Δasi istumaasi bai_Δlidi Diuusi. ¹¹ Maitav_Δr urap_Δc_Δada ismaac_Δad_Δ soimaasi ivueeyi _Δgai ivueeyi istumaasi mait_Δrsoiñi dai aapim_Δ mait_Δaaagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomav_Δr aagiada aapim_Δ _Δgai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Ali_Δsi _Δrsiaa _Δraragai isaagadagi istumaasi ivueeyi _Δgai _Δstocai. ¹³ Dai si_Δascad_Δ aagiadagi aapim_Δ _Δsoimaasi ivuaadami sai alia_Δ soimaasi ivueeyi, dai si_Δascad_Δ n_Δijadagi _Δgai vaavoitudadami isc_Δagac_Δr_Δ oidaga, aid_Δ gia maat_Δmu _Δgai iss_Δallic_Δad_Δ soimaasi ivueeyi dai c_Δag_Δ istutuidi is_Δma duucai g_Δnt_Δagituagi. ¹⁴ Casc_Δad_Δ pocaiti Diuusi ñiooquid_Δr_Δ:

Ismaac_Δad_Δ maimaat_Δ Diuusi ñiooquid_Δ dai ismaac_Δad_Δ soimaasi ivueeyi, _Δgiditai av_Δr ca_Δca Diuusi ñiooquid_Δ dai vaavoituda siCristo c_Δagac_Δr_Δ g_Δnvuvaidamu. Asc_Δaiti Diuusi ñiooquid_Δr_Δ.

¹⁵ Casc_Δad_Δ c_Δagac_Δr_Δ av_Δr oidaca. Maitav_Δr _Δpan duucai oidaca ismaac_Δad_Δ maimaat_Δ Diuusi ñiooquid_Δ baiyomav_Δr oidaca _Δpan duucai sastuducami ismaac_Δad_Δ maat_Δ Diuusi ñiooquid_Δ. ¹⁶ G_Δnaagavurai dai c_Δagac_Δr_Δ oidaca s_Δallic_Δad_Δ soimaasi ivueeyi aa oodami ismaac_Δad_Δ maivaavoitudai Diuusi casc_Δad_Δ. ¹⁷ Maitav_Δr vupuiiruaca. G_Δnaajag_Δdavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ip_Δlidi isivuaada aapim_Δ. ¹⁸ Maitav_Δr navacor_Δada. Ismaac_Δad_Δ navacor_Δai alia_Δsi soimaasi ivueeyi. Baiyomav_Δr dagito Diuusi Ib_Δad_Δ vai _Δgai g_Δnsoiñana isc_Δag_Δ t_Δagitoda aapim_Δ. ¹⁹ Si_Δascad_Δ g_Δndaiviada aapim_Δ aipacoga g_Δaaagai isgan_Δdagi Diuusi n_Δidad_Δ s_Δallic_Δad_Δ siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ V_Δasc_Δr_Δ av_Δr baig_Δn_Δliada Diuusi g_Δroogac_Δad_Δ v_Δasi istumaasic_Δad_Δ. Daidav_Δr _Δgituda isDiuusi g_Δrooga g_Δrca_Δca vaavoitudaitai aat_Δma Suusi Cristo.

²¹ G_Δnsoic_Δdavurai aipacoga, dai vuudavurai ñiooqui ismaac_Δad_Δ g_Δnmaacadagi aa vaavoitudadami, dai c_Δagav_Δr g_Δnt_Δagito ca_Δca isducatai g_Δnmamaat_Δtuldiadagi aa vaavoitudadami. Aapim_Δ siaa duutudai Cristo casc_Δad_Δ.

²² Ooqui g_Δaaagai is_Δagiadagi g_Δncuucuna poduucai isduucai _Δgidi _Δgai g_Δrt_Δaan_Δdamiga Suusi Cristo. ²³ _Δc_Δali _Δgai dai t_Δaan_Δai g_Δooñiga poduucai isduucai Suusi Cristo t_Δaan_Δai v_Δasi vaavoitudadami. Suusi Cristo c_Δagac_Δr_Δ vuvaitu _Δvaavoitudadami daid_Δ _Δvaavoitudadami aaduñ_Δ _Δnducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai _Δvaavoitudadami _Δgidi Suusi Cristo ooqui g_Δaaagai is_Δagiadagi g_Δncuucuna v_Δasi istumaasi t_Δaan_Δdagi cuucunad_Δ.

²⁵ _Δc_Δali g_Δaaagai isoig_Δadagi g_Δnooñiga poduucai isduucai Cristo oig_Δdai _Δvaavoitudadami dai muu curusiaba sai _Δgai c_Δagac_Δr_Δ vuvacana ²⁶ said_Δ _Δvaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diuusi aa duiñdad_Δ. Cristo oig_Δli soimaascamigad_Δ vaavoitudacai _Δgai Diuusi ñiooquid_Δ sai poduucai camaig_Δpi_Δr v_Δat_Δcana. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi _Δvaavoitudadami sai _Δmadu oidacana camait_Δrsoimaasi ducamicatai. Cristo ca_Δco vuvaitu _Δgai, si_Δascad_Δ iimia vaavoitudadami t_Δvaagiamu camaitiipucamu sioor_Δ g_Δpi_Δr vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oig_Δdai Suusi

Cristo Λ vaavoitudadami poduucai $g\Lambda$ agai isoig Λ adagi $c\Lambda c\Lambda\Lambda$ li $g\Lambda$ nooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai $g\Lambda$ nnuucada Λ gai Λ agi. Ismaac Λ d Λ nuucada $g\Lambda$ ooñiga ducami is Λ agi $g\Lambda$ nuucadacamudai Λ gai. ²⁹ Tiipu sioor Λ Λ agi $g\Lambda c\Lambda\Lambda$ dadagi baiyoma $g\Lambda$ nuucada si Λ ascad Λ biuugimuca Λ gai gacuaadana dai si Λ ascad Λ Λ vamuca Λ gai $g\Lambda$ uucadaiña poduucai isduucai Cristo nuucada Λ vaavoitudadami. ³⁰ Λ gai Λ raaduñd Λ ducami casc Λ d Λ . Dai aat Λ m Λ Λ rp Λ Λ rvaavoitudadami casc Λ d Λ aaduñd Λ $g\Lambda$ rducami Cristo. ³¹ “Casc Λ d Λ $c\Lambda c\Lambda\Lambda$ li dadagitoi $g\Lambda$ nd Λ d Λ dai v Λ p Λ nagi ooqui, dai v Λ l goocatai Λ r Λ mo oodami $g\Lambda$ nducamicana Λ gai”. ³² Dai poduucai isduucai Λ mo $c\Lambda\Lambda$ li Λ madu Λ mo ooqui Λ r Λ mo oodami $g\Lambda$ nducami poduucai Cristo Λ madu Λ vaavoitudadami Λ r Λ mo oodami $g\Lambda$ nducami. Gomaasi Λ lquioma maimaat Λ catadai oodami d Λ mos sivi $g\Lambda$ naagidi aan Λ dai gomaasi ali Λ si $g\Lambda$ agai ismaat Λ cagi v Λ lasi vaavoitudadami. ³³ Dai aapim Λ ali Λ si $g\Lambda$ agai ist Λ gituagi iscase $g\Lambda$ naagidi aan Λ sai v Λ lscatai $g\Lambda$ agai isoig Λ ada $g\Lambda$ nooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai $g\Lambda$ nnuucada Λ gai Λ agi. Daid Λ ooqui $g\Lambda$ agai issiaa duutuadagi $g\Lambda$ ncuucuna.

6

¹ Aapim Λ aali Λ agiadavurai $g\Lambda$ nd Λ d Λ vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai Λ gai daid Λ Λ r $c\Lambda$ l Λ gai. ²⁻³ Diuusi s Λ llicamigad Λ r Λ pocaiti Λ mo ñiooqui: “Sioor Λ siaa duutuadagi $g\Lambda$ nd Λ d Λ Λ gai gia baig Λ liadamu dai mui uumigi oidacamu Λ gai tami oidigi daama”. Idiav Λ r Λ rp Λ gadad Λ s Λ llicamigad Λ Diuusi ismaac Λ d Λ c Λ d Λ Diuusi aagidi isiduuña agaitadai Λ mo istumaasi Λ gai v Λ l Λ tar Λ ismaac Λ d Λ Λ agidi Λ ñiooqui.

⁴ Dai aapim Λ ismaac Λ d Λ maamara maitav Λ r bacoquitudada $g\Lambda$ nmaamara baiyomav Λ r $c\Lambda$ lga nuucadaca dai maacada ñiooqui dai $c\Lambda$ lgav Λ r maamat Λ tuldiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ Aapim Λ pipiooñi Λ agiadavurai $g\Lambda$ naamu siaa duutudaitai, dai $c\Lambda$ lga soic Λ da ducami isivuaada Cristo aa duiñdad Λ . ⁶ $c\Lambda$ lgav Λ r gaaata vuaada maisiu mos Λ caasi siuu duucu $g\Lambda$ nn Λ ijada $g\Lambda$ naamu ip Λ lidityai ispot Λ iya Λ gai masai ali Λ sastudaga baiyoma Cristo pipiooñigad Λ duucai s Λ llicad Λ ivuaadatai istumaasi Diuusi ip Λ lidi. ⁷ Baig Λ n Λ liarac Λ d Λ v Λ r Λ ai ivuaada $g\Lambda$ naa duiñdaga ducami isivuaadamudai aapim Λ Suusi Cristo aa duiñdad Λ maisiu oodami. ⁸ $c\Lambda$ l maata aapim Λ isv Λ lscatai tomasi Λ rpipiooñi tomasi Λ rgaaamu Diuusi maaquimu istumaasi maacai Λ gai vaavoitudadami $c\Lambda$ lga ivuaadatai Λ gai.

⁹ Dai aapim Λ gaaamu $c\Lambda$ lgav Λ r nuucadaca $g\Lambda$ npipiooñiga dai maisoimaasi taatamituldiada. $g\Lambda$ nt Λ l Λ gitovurai sai Suusi Cristo t Λ vaagiana daja dai Λ gai $g\Lambda$ nt Λ aan Λ i v Λ lscatai. Dai Λ gai Λ madugan duucai n Λ idi v Λ lscatai.

¹⁰ Dadagitovurai aapim Λ sai Suusi Cristo $g\Lambda$ nmaacana $g\Lambda$ guvucadaga. ¹¹ Λ Diaavora $g\Lambda$ rvid Λ r Λ caata aat Λ m Λ vaavoitudadami dai soimaasi $g\Lambda$ rduiñtuldiada ali Λ di Λ gai. Λ gai ali Λ yaatavoga casc Λ d Λ $g\Lambda$ agai is $g\Lambda$ rnuucadacagi v Λ lasi istumaasicad Λ ismaascad Λ Diuusi $g\Lambda$ rmaacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai poduucai Λ gai maidagituagi is Λ Diaavora soimaasi $g\Lambda$ rduiñtuldadagi. ¹² Ismaac Λ d Λ $g\Lambda$ rvid Λ r Λ v Λ l Λ ta mait Λ rloodami. Λ gai Λ rDiaavora Λ madu t Λ t Λ aañicarud Λ . Λ gai ali Λ soimaasi ivueeyi dai oidi daami ajioopai siaaco gata Λ an Λ i Λ gai moomoyi dai dudunucami duucai. Λ gai t Λ aan Λ i ismaac Λ d Λ maivaavoitudai Diuusi. ¹³ Casc Λ d Λ $g\Lambda$ agai is $g\Lambda$ rnuucadacagi vaavoitudacai Suusi Cristo, vai poduucai mait Λ rmaita Λ Diaavora siuu duucu soimaasi $g\Lambda$ rduiñtuldada ali Λ ada Λ gai. Dai ismaidadagituda aat Λ m Λ issoimaasi $g\Lambda$ rduiñtuldada Λ Diaavora v Λ lscar Λ ali Λ si $g\Lambda$ agai isapiag Λ rnuucadacagi. ¹⁴ Ali Λ si $g\Lambda$ agai is $g\Lambda$ rnuucadacagi vaavoitudaitai Diuusi ñiooquid Λ . Diuusi ñiooquid Λ s Λ llicad Λ Λ rvaavoi dai

garsoicai ismaiaggiadagi aDiaavora. Dai aliasi gaaagai isca tuutiacagi aatama dai caagacara oidacagi. ¹⁵ Alias gaaagai isbai garduuca aatama tomastuigaco isgaaagiadagi Diuusi ñiooquida ismaacada soicai oodami sai ganiibastacan tadacana. ¹⁶ Dai gaaagai iscaaga vaavoitudada Suusi Cristo vai poduucai maisoimaasi garduiñtuldiada Diaavora. ¹⁷ Dai caagacara garvuvaidacai Suusi Cristo poduucai sobicai agai Diaavora vai maisoimaasi garduiñtuldiña. Dai alias gaaagai iscaaga maataca aatama Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidacada vaamioma istutuidi aatama isaDiaavora. ¹⁸ Vascara gaaagai isdaanada aatama Diuusi isduucatai ipalidi Diuusi Ibada. Gaaagai ismaiojoda aatama isdaanadagi Diuusi sai soicaiña vasi vaavoitudadami. ¹⁹ Dai daanadavurai aapima Diuusi aan giñvatarapa vai Diuusi giñsoicadagi sai caaga gaaagidiña aan maiduaadicuitai Diuusi ñiooquida ismaacada aagai caagacara vuvaidaragai ismaacada lquioma maimaatatadai oodami. ²⁰ Aan arootosada Suusi Cristo. Agai giñootoi sai gaaagidiña aan isagai arcagacara vuviadami cascada maisapi aan. Vascara daanadavurai aapima Diuusi sai maiduaadicuitai gaaagidiña aan Diuusi ñiooquida poduucai isduucai gaaagai isivuaada aan.

²¹⁻²² Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aan alia oigadai. Goovai caaga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadara. Cascada ganootosda iñagai aan dai goovai gnaagidamu isduucatai daraaja aatama dai istuma vueeyi aan amadu aa vaavoitudadami ismaacada giñama daraaja. Dai poduucai baiganliadamu aapima.

²³ Aan ipalidi sai Diuusi grooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga iibastudacan tadacana avavoitudadami dai sai agai soicaiña avavoitudadami iscaaga ganoigadagi aipacoga vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁴ Dai sai Diuusi caagacara gannidiña aapima ismaacada caaga siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo gartaanadamiga.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora vaavoitudadami Filipoosiara oidacami

¹ Aana Paavora amadu Timoteo arpipiooñigada Suusi Cristo dai ganoojidi idi oojai vasi aapima garaaduñi Filipoosiara oidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo amadu tataanadamigada dai sonarguucacamigada tataanadami. ² Aatama ipalidi siDiuusi garooga amadu gartaanadamiga Suusi Cristo calagacara gannajadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

³ Alia baigiñalidiña aana giñDiuusigacada silascada gantatagitodagi. ⁴ Dai siuu duucu gamamadada aana aapima ganvataravascara alia baigiñalidiña aana. ⁵ Aidasi abiaadara vaavoitu aapima aipaco garsoicai aatama Diuusi aa duiñadara. ⁶⁻⁸ Aana aliasi ganoigadai aapima dai Diuusi calagacara gannalidi poduucai isduucai calagacara giñalidi aana ara dai Diuusi gansoicai aapima poduucai isduucai giñsoicai aana ara tsai maivui ñioocaiña aatama agai silascada soimaa taatamadagi. Maisapi aana cascada alia soimaa taataca aana amadu aapima ara. Diuusi garsoicai ara tatai maiduduaadicuda aatama silascada vaan guuquivagi dudunucamiara gaaagiditai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Diuusi arnadjadami isaliasi ganoigadai aana aapima vascatai. Suusi Cristo aana giñlamadu daja cascada ganoigadai aana poduucai isduucai ganoigadai. Vasi imaasicada sallicada vaavoitudai aana isDiuusi ismaacada gansoi macalagacara oidacagi aidamasi utudama vaavoitu agai apiagansoicadamu asta silascada diviagi Suusi Cristo. Dai calagadu ispoduucai vaavoitudai aana. ⁹ Daana aana Diuusi masai vaamioma calaga oigadaiña aapima gnaaduñi vaavoitudadami dai sai Diuusi ganmaacana vaamioma maatadagai vai vaamioma maata calca aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Vai poduucai vaamioma calaga maataca aapima istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicalagaducami. Dai poduucai istutiadamu aapima iscalagacara oidacagi dai maitipucamu istucada gapiara ganvupadagi tomali amo oodami silascada diviagi Suusi Cristo. ¹¹ Dai Suusi Cristo gansoiñamu mai calagacara oidaca aapima. Dai poduucai aa najadamu masduucai oidaga aapima dai agai pocaitiada isDiuusi alia cal tuiga dai poduucai siaa duutuadamu agai ara.

¹² Giñaaduñi aana ipalidi iscalaga maataca aapima isvasi istumaasi aravueeyi aanacada sai gomaasi aravueeyi aanacada sai vaamioma mui oodami maatana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ¹³ Dai poduucai vasi idi sandaarugada agal raí amadu vascatai ismaacada arai quidiara oidaga maatana iñsaan maisapi gaaagiditai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ¹⁴ Dai cayoga vasi garaaduñi vaamioma calaga vaavoitudai isgarDiuusiga garnuucada dai maiduduaadicutai gaaagidi Diuusi ñiooquida nalidi agai iñsaan maiduaadicui tomasi maisapi cascada agai maiduduaadicui ara.

¹⁵⁻¹⁷ Lamoco sallicada giñlagacoi alia calagacara giñnalidiña loodami gama-maatatulditai aana Diuusi ñiooquida. Agai vaa oodami ismaacada giñlagacoi soigiñaliatuda alidi cascada gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Povuaadana agai masai calagacara nalidiña ara dai lamoco sallicada iduñia alidi Diuusi aa duiñadada cascada gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Damos agaa gia choo, mospovuaadana agai masai calagacara nalidiña ara. Damos aa vaavoitudadami calaga tutuiga dai cascada gaaagidiña isSuusi

Cristo arcagacara vuviadami. Agai aliassi giñoigadai dai caga maata iñsaana gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai cascada maisapi aana. ¹⁸ Tuido, tomasioora aagai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami damos aagada istumaasi Diuusi ipalidi. Amoco sallaicada iduñia alidi Diuusi aa duiñdada cascada gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami damos aa gia povuaadana masai cagacara naidiña. Damos aagada agai Diuusi ñiooquida cascada cabaigiñalidi aana.

Dai apiabaigiñaliadamu aana. ¹⁹ Moscaga maata aana isdaana aapima Diuusi aana giñvatarai dai caga maata aana isgiñsoicai Diuusi Ibada agai vaa ismaacada amadu daja Suusi Cristo cascada vasi istumaasicada apavueeyi aana caga Diuusi cagacara giñvusaia agai. ²⁰ Aana maata ismaitivuaada iñagai istucada siaa aradagi aana dai maata aana ismaiduaadicuitai aagada iñagai Diuusi ñiooquida vai sivi apan duucaliquioma vaamioma najadagi dai tatagitodagi aoodami iscagacara oidaga aana dai imaasicada siaa duutuadagi aoodami Suusi Cristo apan tomasi camuu aana isquiaa oidacagi apan. ²¹ Tami oidigi daama ipalidi aana isivuaadagi moscaasi istumaasi ipalidi Suusi Cristo dai siascada muquia aana vascara agai amadu daacamu aana dai goovai aramo istumaasi cagaducami. ²² Damos isquiaa oidaca aana tami oidigi daama istutuidi aana isapiaivuaadagi Diuusi aa duiñdada. Dai vascara maimaata aana istumaasi ipalidi ismuquiagi isoidacagi. ²³ Alia sijaiga ismatia aana ismaacada ipalidi. Aana baiyoma ipalidi ismuquiagi dai Suusi Cristo amadu daacagi poduucal sioma arcagai aana giñvatarai. ²⁴ Damos aapima ganvatarai sioma arcagai isapiaoidaca aana tami oidigi daama. ²⁵ Aana caga maata isgiñtagito aapima cascada polidi aana isquiaa oidaca iñagai aana ganamadu, dai gansoiñagi mai vaamioma vaavoituda aapima Suusi Cristo dai vaamioma baiganliada. ²⁶ Poduucal ganamadu daacamu aana apamu vai poduucal aagida aapima aa siaa caga ivueeyi Suusi Cristo aapimacada.

²⁷ Dai vascara avar cagacara oidaca aapima masducatai mai Suusi Cristo mamaatuldargada. Aana ipalidi iscajiomacagi masmoaa cagacara oidaga tomasi ganamadu daja aana ismaacasi apan, dai cajiomaca iñalidi aana apan masai amadugan duucal tatagitoi dai masai vascatai apiaagidiña aa oodami Suusi Cristo mamaatuldargada, ²⁸ dai maitandadagitoda isganlabacatada ismaacada ganvidaru vata. Imaasicada caga maatacamu agai ismaiimia agai Diuusi amadu damos Diuusi cagacara ganvuvaidamu aapima. Lagi Diuusi maatuldamu gomaasi. ²⁹ Diuusi ganmaa oigara-gai masvaavoitudagi Suusi Cristo dai massoimaa taatagi agaicada vidaru vatacatai vasi soimaascami ivuaadatai Diuusi aa duiñdada dai poduucal gia arcagai. ³⁰ Aapima naidi isducatai soimaa taatamaiña aana. Dai maata aapima apan isducatai soimaa taataca aana sivi. Dai aapima giñapan duucal soimaa taatamai apan.

2

¹ Camaata aapima isSuusi Cristo gansoicai, dai isagai baiganliatudai ganoigadaitai, dai maata aapima isDiuusi Ibada ganamadu daja dai soigalidi aapimacada. ² Mosamo tagitoidagai avar viaaca aapima dai ganoigadavurai amo siagama duucal, dai maicada tannajada dai mainaana caiti annajada aipaco dai poduucal vaamioma baigiñaliatudadamu aapima. ³ Soicadavurai aa maisiu lagi gantagitoca dai maitavar gagarducada ganliada vascatai gaagai ispovnaliadagi sai

aaduñda vaamioma argagarducada siaggi agai. ⁴ Vascatai aliassi glaagai istatagitodagi isducatai istutuidi issoicadagi aa dai maisiu agi gansoicadagi.

⁵ Aapima glaagai isapan duucai tatagitodagi Suusi Cristo. ⁶⁻⁷ Tomasi agai arDiuisi vascara dagito gasalicamiga chiqui uumigi dai oodami duucai vuusai dai gooquira rpiooñigadacatadai vasi oodami. ⁸ Dai caoodamitucai maigaducada gallidiña dai gadagito masmuaagi curusiaba iduñia aliditai istumaasi oogada ipalidi tomasi aliassi arsiaa raragaicana masmuaagi amaadutai curusiaba. ⁹ Cascada Diuisi maa Suusi Cristo vaamioma gducada daasicami istomali amo amai, ¹⁰ sai vaamioma siaa duutudaiña vascatai tavaagira dai oidigi daama dai davarai uta istomali amo amai. ¹¹ Vai poduucai vasi naana maasi oodami matiagi dai pocaitiadagi isSuusi Cristo artaanadami dai siaa duutuada agai Diuisi garooga.

¹²⁻¹³ Cascada giñaaduñi glaagai isapiagiñagiditai caaca aapima tomasi maitanlamadu daja aan poduucai isduucai giñagidiña aapima aidasi ganlamadu daja aan. Diuisi ganlamadu daja aapima lamadutai dai gansoicai maicagacara oidaca aapima poduucai isduucai ipalidi agai cascada gnaagavurai iscagacara oidacagi salicada labiditai Diuisi cagacara ganvuvaididitai agai.

¹⁴ Maitavar vui ñioocada Diuisi tomali maitanvupui ñioocada gnaaduñi lamadu. ¹⁵⁻¹⁶ Vai tomali amaadutai maitagaiña tomali amo istumaasi istucada gpirara ganvupadagi baiyomavar cagacara oidaca. Aapima arDiuisi maamarada dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapima. Dai caga gamamaatatuldiadagi ismaacada aagai Suusi Cristo isducatai glaagai isoidacagi dai isducatai vascara oidaca aatama agai lamadu, vai siascada oodami ismaacada oidigi daama oidaga najadagi isducatai oidaga aapima poduucai matia agai ispoduucai glaagai isoidacagi. Dai poduucai siascada diviagi Suusi Cristo aan baigiñliadamu aapimacada maatacatal ismaimosagicada aapima gansaagida aimaraitadai gnaagidiña aan Diuisi ñiooquida. ¹⁷ Isaapima vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutuadagi Diuisi muucucal aan, aan gia ipalidi ismuquiagi. Dai vascara baigiñlidi aan tomasi muu aan aapimacada. ¹⁸ Dai aapima avar baiganliada arpa giñapan duucal.

¹⁹ Aan polidi isataanadami Suusi Cristo ipalidi isotoma gaamucu ganootosda aan goTimoteo, dai aan gia ganootosda inlidi vai poduucal siascada apamu diviagi goovai vaamioma baigiñliada aan maatacai masduucal daraaja aapima. ²⁰ Maitipu amai tami ismaacada giñapan duucal tatagitoi dai salicada gansoiña alidiña. ²¹ Vascatai gogaa mosaggi gantatagitoiña dai maivuuman alidiña isivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdad. ²² Camaata aapima isTimoteo caga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai caga maata aapima isducatai giñsoicai goovai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Goovai giñsoicai apam duucal isduucal soicai amo ali galli gaoga. ²³ Cascada ganootosda inlidi aan mosmaatacai mastumaasi iduñia agai tami maisacarara aanacada. ²⁴ Aan polidi isDiuisi giñmaquia agai oigaragai isaggi maca gannida aan otoma.

²⁵ Aan polidi isglaagai isganootosda aan graduñi Epafarodito ismaacada giñsoicai dai giñapan duucal soimaa taatamai gaaagiditai Diuisi ñiooquida. Aapima giñootosi aidasi tagitocatadai aan. ²⁶ Goovai polidi masapima maibaiganlidi maatacai iscococatadai goovai cascada gannida alidi goovai aapima vascatai. ²⁷ Vaavoava issalicada cococatadai goovai

baitoma muu dāmos Diuusi soigalli goovaicada dai aanacada apan ansai poduucai maivaamioma soigiñalidiña. ²⁸ Cascada sällicada gānootosda iñalidi aanā vai poduucai baigānālda aapimā taaḡacai apanu. Dai poduucai camaisii soigiñaliadamu aanā. ²⁹⁻³⁰ Cascada baigānāliaragacada avāriaadāgida. Goovai arḡaraduñi vaavoitudadami. Gāntāgitovurai aapimā isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñiooquida. Baitoma muu goovai giñsoicaitai istumaasiarā maitistutuidi aapimā isgiñsoiñagi mālacasi daraajatai. Gaaagai māsgāḡarducada duucai nālijadagi vāascatai ismaacada apan tuutuiga goEparodito.

3

¹ Dai sivi giñaaduñi gaaagai māsbaiḡānāliadagi. Aapimā arDiuusi maamarada cascada. Aanā maiojodai isḡānoojiadagi aḡai vaa ñiooqui ismaacada casi gānooji aanā dai aapimā gānvāatarā ḡia arsoiñi goovai. ² Gānnuucadacavurai aḡaicada ismaacada vuidarā vāatā Diuusi ismaacada arsoimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudai sai gaaagai isiquitāḡagi gāntuucuga dai poduucai cāḡacarā vuvāquiagi dai camaitarsoimaasi iducamicagi. ³ Dāmos aatāmā sällicada arḡai ismaacada Diuusi cāḡacarā vuvaitu. Diuusi Ibāada ḡarāmadu daja dai ḡarsoicai issiaa duutuada aatāmā Diuusi. Dāmos aatāmā maivaavoitudai sai ivuaadatai amo istumaasi ḡartuucugacada ispoduucai istutuidi aatāmā iscāḡacarā vuvāquiagi. ⁴ Isiarvaavoicamudai isivuaadatai aatāmā amo istumaasi ḡartuucugacada cāḡacarā vuvācadamudai, aanā ḡia casiooma cāḡa cāḡacarā vusaimudai siaa. ⁵ Aidasi vuusai aanā bomamacova tasaicada giñāladā iquitā giñtuucuga. Aanā arjudiū daidā arcajiudadā Benjamín. Dai ebreo taaḡidu ḡarñiooqui antai aanā cāḡa maí apan duucai giñāladā. Aanā arfariseo aduñācatadai, aḡai arjudidiū apan dāmos cāḡa aḡidi Moseesacaru sällicamigadā. ⁶ Dai baigiñāliaragacada soimaasi taatamituldinā aanā aḡai ismaacada vaavoitudaiñā Suusi Cristo, dai cāḡa aḡidiñā aanā vāasi isducatai ḡarviituli Moseesacaru dai maitiipucana siorā ḡariarā giñvūupadagi tomali amo istumaasicada. ⁷ Dāmos aḡuioma polidiniñā aanā sai gomaasicada Diuusi cāḡacarā giñnāidiniñā dai sivi camaata aanā ismaitarvaavoi, cavaavoitudai aanā Suusi Cristo cascada. ⁸⁻⁹ Dāmos vāasi istumaasi ismaacada ivuaadatadai aanā maisoiñi alidi. Sällicada vaamioma cāḡadu isvaavoitudai aanā giñtāanādamiga Suusi Cristo aḡai ḡia sällicada arsoiñi. Aidasi vaavoitu aanā Suusi Cristo viaa aanā vāasiaacatai istumaasi viaacatadai baiyoma ipaliditadai aanā isSuusi Cristo giñāladu daacagi dai iñsaana imiagi aḡai aḡadu siāscada muuquiagi. Dai sivi maivūam iñalidi aanā aḡaicada ismaacada viaa. Camaivaavoitudai aanā iñsistutuidi isāḡi cāḡacarā vuusiagi aanā cāḡacarā oidacatai tomali aḡiditai vāasi ismaacada ḡarviituli Moseesacaru, vaavoitu aanā Suusi Cristo cascada. Diuusi cāḡacarā giñnāidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aanā mosvaavoitudai aanā Suusi Cristo cascada. ¹⁰⁻¹¹ Mosdagito aanā vāasi istumaasi ivuaadana vaavoituda iñaliditai Suusi Cristo dai soimaa taata iñalidi aanā poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo. Aḡai muu ansai aanā cāḡacarā vusaiñā giñsoimaascamigaiñdarā cascada aanā ipalidi iscamaisoimaasi ivuaadagi dai viaaca iñalidi aanā aḡai vaa guvucadagai ismaacada viaacatadai Suusi Cristo dai duaacagi apan duucai aḡai.

¹² Aanā gānaagidi sai maiquia vāasi imaasi aḡadui aanacada. Aanā maata iñsqiiaa arsoimaasi ivuaadami aanā. Dāmos aanā giñāajagai iscāḡacarā

oidacagi isduucai ipalidi Suusi Cristo agai cagacara giñvusaitu cascada. ¹³ Giñaaduñi caga maata aana ismaiquiaa caga ivueeyi aana vasi camaitagitoi aana istumaasi ivuaadana mostagitoi aana istumaasi iduñia iñagai. ¹⁴ Dai poduucai vaamioma cagacara oidacamu aana dai muucucai aana Diuusi giñvaidacamu tavaagiamu vaavoitudaitai aana Suusi Cristo.

¹⁵ Vascatai aatama ismaacada caga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatuldaragada dai caga agidi Suusi Cristo gaaagai isapiatagitodagi isaliasi gaaagai isapiagarajagadagi iscagacarioma oidacagi. Dai isaapima maipoduucai tagitodagi Diuusi ganmaatuldamu. ¹⁶ Gaaagai taspiaavaavoitudadagi tastaasi camaata dai oidacagi tascudatai camai.

¹⁷ Giñaaduñi giñpan duuquiavar oidaca. Dai gantagitovar najada aa vaavoitudadami ismaacada pan duucai oidaga Timoteo dai Epafarodito dai aana dai poduucai oidaca aapima. ¹⁸ Camuiyoco gnaagidi aana damos pamu gnaagida iñalidi asta suaacaitai sai oidaga mui oodami ismaacada vuidara vata Suusi Cristo mamaatuldaragada dai maioojoidi masaagiadagi isSuusi Cristo curusiaba muu. ¹⁹ Dai siascada coiya agai, agai gia Diaavora amadu iimimu. Agai gia maivaavoitudai Diuusi tomali maitagitoi. Agai mosaca cuadagai tagitoi dai googosi ganducami dai oojoidi isaagadagi vasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana agai baiyoma gaaagai issiaa aradamudai agai. Agai maitagitoi Diuusi mosacaasi istumaasi oidaga tami oidigi daama. ²⁰ Damos aatama maitroidacami tanai amo imidagai noonoigimu aatama tavaagiamu. Dai tanai nana aatama isdiviagi gataanadamiga Suusi Cristo tavaagiañdara. ²¹ Agai baquia agai gartuucuga ismaacada otoma ugiatai dai dadadaquituda agai pan duucai ismaasi agai tuucugada. Poduucai iduñia agai agai agai vaa guvucadagaicada ismaacadacada taanai agai vasiaacatai istumaasi oidaga.

4

¹ Cascada giñaaduñi apiavar vaavoitudadai dai apiaagiada aapima Suusi Cristo. Aana gia salicada gannida iñalidi aliasi ganoigadai aana cascada. Alia baigiñalidi aana aapimacada vai tomasioora sioora najadagi isducatai oidaga aapima caga matiagi ismaisiu mosagicada gaaagidi aana Diuusi ñiooquida aapima gansaagida.

² Daanai aana Evodia amadu Sintique sai baiduuna ñiooqui agai arvaavoitudadami cascada. ³ Dai aapi giñaduñi ismaacada giñsoicaiña giñaa duiñdagara gdaanai aana issoicada aapi gooqui goovai giñsoiñacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami amadu Quimiñtu dai aa ismaacada giñsoicaiña. Diuusi caoja vascatai goovai tatarada galiivrugara ismaacadara oojai agai vascatai tatarada ismaacada vascara oidaca agai agai amadu.

⁴ Vascara avar baiganaliada aapima vaavoitudaitai gataanadamiga Suusi Cristo. Pamu gnaagidi baigavar analiada. ⁵ Cagavar tuutiaca vasi oodami vui. Ataanadami Suusi Cristo caotoma divia agai.

⁶ Maitavar vuama analiada tomali amo istumaasicada. Baiyoma gaaagai masvascara apiamamadadagi dai taanadagi Diuusi vasi mastumaasi tagito. Baigavaranaliada Diuusicada. ⁷ Ispoduucai ivuaada aapima Diuusi ganiibastudacan tadacamu dai poduucai sioma caga istutuidi aapima ismaivuama analiadagi tomali amo istumaasicada. Aatama gartatagitoidacada agi maitistutuidi isgariibastudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimaata aatama isducatai.

8 Tātāgitodavurai āgiāra ismaacāda ārvaavoi, dai āgiāra ismaacāda ārcāāgaducami, dai cāāgaducāda voiāra ismaacāda Diuusi gānmamaacai.

9 Ivuaadavurai aapimā vāasi istumaasi gānmaatātuli aanā dai istumaasi gāntājai aanā dai istumaasi aagaiña aanā dai istumaasi ivuaadana aanā poduuquiavār ivuaada aapimā vai Diuusi gāniibāstudacan tadacana.

10 Aliā baigiñāliidi aanā Diuuscāda āpamu giñsoiñacai aapimā. Aanā maipotāiya iñāliidi māasai maitiñtātāgitoitadai dāmos maitiipucatadai isducatai giñsoiña aapimā. 11 Poduucāi gānāgidi aanā maisiu gāntaanādami iñāliditai āpua. Aanā maatā isbaigiñāliadagi istumaasicāda viaacagi. 12 Aanā āmo iimidagai maiviaacana istumaasi dai āmo iimidagai cāāga viaacana aanā. Aanā istutuidi istomasduucāi oidacagi, istasconācatai isbiuugimucatai āpā. 13 Aanā tomasduucāi istutuidi isbaigiñāliadagi, Suusi Cristo giñsoicāi cascāda. 14 Dai aapimā aliā cāāga idui giñootosdacai soiñi aidāsi soimā taatācatadai aanā.

15 Dai cāāga maatā aapimā aidāsi ii aanā Masedoniamu dai giñāagacai gāagidi aanā isSuusi Cristo ārcāāgacāra vuvīadami. Dai gooqiārā āmapācāra gānāmpaidiña āvaavoitudadami. Dai aidāsi ii aanā Masedoniañdāra mōsācaasi aapimā Filipoosiāra oidacami giñootosdiña istucāda giñsoicāda aanā. 16 Aidāsi quīāā daacatadai aanā Tesalonicāra aapimā āmo iimidagai giñootosdiña soiñi. 17 Aanā maitāntaanādami iñāliidi vaamioma mosaipāliidi aanā isDiuusi cāāgacāra gānālijadagi. 18 Aapimā casi giñootosi mui naana maasi Epafaroditocāda dai sivi camaitāgito aanā vaamioma. Aliā baigiñāliidi aanā goovaicāda ismaacāda giñootosi dai Diuusi baigāliidi āpā. 19 Dai gārDiuusiga gānmaaquimu vāasi istumaasi tāgito aapimā. Agai naana maasi viaā tāvaagiāra aapimā vaavoitudai Suusi Cristo cascāda. 20 Gāāgai isvāāscatai siaa duutuadagi Diuusi gārōoga vāāscāra.

21 Diuuscāda viaatuldi aanā vāāscatai ismaacāda vaavoitudai Suusi Cristo. Gāraaduñi ismaacāda tanai daraaja aanā giñāāmadu Diuuscāda gānvīaatuldi āpā. 22 Dai vāasi gogāā vaavoitudadami Diuuscāda gānvīaatuldi āpā, sioma cāāga āgai ismaacāda āgāā rāi quīidiāra oidaga Diuuscāda gānvīaatuldi.

23 Vai gārtaaanādamiga Suusi Cristo cāāgacāra gānāidiña dai gānāāmadu daacana.

Mōsācaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λ vaavoitudadami Coloosasi Λ r Λ oidacami

¹⁻² Aan Λ Λ rPaavora. Dai aan Λ Λ madu Timoteo g Λ mviaatuldi aapim Λ garaaduñi vaavoitudadami ismaac Λ d Λ vaavoitudai Suusi Cristo. Dai aan Λ g Λ noojidi aapim Λ Coloosasi Λ r Λ oidacami ismaac Λ d Λ Diuusi Λ covai vuvaida. Aan Λ Λ rootosad Λ Suusi Cristo, Diuusi ip Λ lidi casc Λ d Λ . Aat Λ m Λ ip Λ lidi sai Diuusi g Λ rooga c Λ agac Λ r Λ g Λ nn Λ ijadana dai g Λ niib Λ studacan tadacana. Diuusi Λ roogad Λ Suusi Cristo g Λ rt Λ aan Λ damiga.

³ V Λ asc Λ r Λ baig Λ r Λ lidi aat Λ m Λ Diuusic Λ d Λ daan Λ itai sai g Λ nsoic Λ iña aapim Λ m Λ sai c Λ agac Λ r Λ oidacana. ⁴ Baig Λ r Λ lidi aat Λ m Λ Diuusic Λ d Λ maat Λ catai isaapim Λ c Λ aga vaavoitudai Suusi Cristo dai iss Λ lic Λ d Λ oig Λ dai aapim Λ aa vaavoitudadami, ⁵ n Λ n Λ racatai aapim Λ istuigaco iimi agai t Λ vaagiamu dai Diuusi Λ madu oidaca agai tomastuigaco. Aid Λ si tucamid Λ r Λ maí aapim Λ is Λ rvaavoi isSuusi Cristo Λ rC Λ agac Λ r Λ v Λ viadami, aapim Λ vaavoitu is Λ mo imidagai iimi agai Diuusi Λ madu. ⁶ Dai idi vaa ñiooqui c Λ agaduc Λ d Λ ismaac Λ d Λ maí aapim Λ gaaagidi Suusi Cristo ojootosad Λ v Λ asi oidig Λ r Λ dai muidutai vaavoitu dai aa quiaa vaavoitudaimi dai Λ ma duucaí g Λ nt Λ t Λ gitoimi vai camaisoimaasi ivueeyi poduuc Λ i isduuc Λ i Λ p Λ dui aapim Λ c Λ d Λ . Aapim Λ maí isDiuusi s Λ lic Λ d Λ oig Λ dai oodami. ⁷ V Λ asi gomaasi g Λ nmamaat Λ tuli g Λ raduñi Epaafarasi. Agai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdad Λ Λ pan duucaí aat Λ m Λ dai ali Λ oig Λ dai aat Λ m Λ agai. Agai s Λ lic Λ d Λ g Λ nsoic Λ iña m Λ sai vaamioma c Λ aga maat Λ na Diuusi ñiooquid Λ . ⁸ Agai vaa Epaafarasi g Λ raagidi m Λ sai aapim Λ ali Λ si g Λ noig Λ dai aipacoga g Λ n Λ madu daacatai Diuusi Ib Λ ad Λ .

⁹ Casc Λ d Λ aid Λ abiaad Λ r Λ simaí aat Λ m Λ gomaasi apiadaan Λ iña Diuusi sai agai g Λ nsoic Λ iña m Λ sai c Λ aga maat Λ na istumaasi agai ip Λ lidi isivuaada aapim Λ dai m Λ sai c Λ aga maata ca Λ cana v Λ asi ñiooquid Λ dai m Λ sai c Λ aga maat Λ na isducatai g Λ aagai isoidacagi. ¹⁰ Mai poduuc Λ i s Λ lic Λ d Λ c Λ agac Λ r Λ oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ip Λ lidi poduuc Λ i isduuc Λ i g Λ aagai isivuaadagi v Λ asi vaavoitudadami. Poduuc Λ i iduñia agai aapim Λ naana maasi c Λ c Λ agaducami dai vaamioma c Λ aga maat Λ mu Diuusi. ¹¹ Dai daan Λ i aat Λ m Λ Diuusi, agai s Λ lic Λ d Λ viaa guvucadagai, sai agai g Λ nmaacana guvucadagad Λ vai poduuc Λ i si Λ ascad Λ oodami soimaasi g Λ ntaatamituldadagi istutiada aapim Λ issoimaasi taatamadagi dai apiac Λ agac Λ r Λ oidacagi. ¹² Diuusi g Λ roig Λ li g Λ rsoimaascamiga casc Λ d Λ viaa aat Λ m Λ s Λ licami Λ madu v Λ asi aa vaavoitudadami isiimiagi t Λ vaagiamu dai isDiuusi c Λ agac Λ r Λ g Λ rn Λ ijadagi. Casc Λ d Λ baig Λ r Λ lidi aat Λ m Λ Diuusi g Λ roogac Λ d Λ . ¹³ Agai c Λ agac Λ r Λ g Λ r Λ vuvaitu said Λ Λ Diaavora camait Λ aan Λ iña g Λ r Λ ib Λ daga vai poduuc Λ i camai Λ agidi aat Λ m Λ Λ Diaavora baiyoma Λ agidi aat Λ m Λ Suusi Cristo. Agai Λ rDiuusi marad Λ dai Diuusi s Λ lic Λ d Λ oig Λ dai agai. ¹⁴ Suusi Cristo agai daid Λ c Λ agac Λ r Λ g Λ r Λ vuvaitu muucuc Λ i curusiaba vai Diuusi oig Λ ldi g Λ rsoimaascamiga.

¹⁵ Tomali Λ maadutai main Λ idi Diuusi. D Λ mos Diuusi ootoi g Λ mara t Λ vaagiaiñd Λ r Λ tami oidigi daama vai poduuc Λ i oodami maat Λ na istuiga Diuusi. Agai Λ rSuusi Cristo dai Λ pan tuiga Diuusi g Λ ooga. Suusi Cristo agai dai vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora.

¹⁶ Suusi Cristo idui v Λ asia Λ catai t Λ vaagi Λ r Λ dai oidi daama si Λ asi istumaasi maasi, Λ caasi istumaasi maimaasi poduuc Λ i isduuc Λ i Diuusi ip Λ li. Dai Diuusi

marada idui vaasi Diuusi talaañicaruda sai agai siaa duutudaiña. ¹⁷ Diuusi marada tomastuigaco oidaga Diuusi lamadu. Dai agai caga nuucada vaasiacatai sai maiugitana tomali oidigi, tomali tasai, tomali sisiaavugai, tomali amo istumaasi. ¹⁸ Dai Cristo artaanadamigada vaasi vaavoitudadami. Agai maa ibadagai utudui vaavoitudadami. Dai agai abaitacaacamigada vaascatai ismaacada apamu duduaaca agai coidada saagidaiñdara dai agai vaamioma taanada agai istomasoor. ¹⁹ Agai poduucai ivueeyi. Agai arDiuusi cascada. Diuusi ipali isaCristo apam tuigacagi agai. ²⁰ Diuusi ootoi gamara tami oidi daama tavaagidaiñdara sai agai muucuna curusiaba sai poduucai cagacara vuvacana oodami dai Diuusi oigaldi soimaascamigada. Dai muucucai Suusi Cristo poduucai vaascatai oidigi daama oidacami istutuidi iscamaivui vaatcagi Diuusi. Dai vaasiacatai oidigi daama dai tavaagiar Diuusi utulda agai sai apa maascana aidasi tucamidara idui agai.

²¹ Damos aapima laquioma maitarmamaaradacatai Diuusi baiyoma vuidara vaatcatadai aapima Diuusi soimaasi ivuaadai. ²² Damos sivi camaivuidara vaata aapima Diuusi muucucai Suusi Cristo curusiaba dai poduucai Suusi Cristo ganvaidacaimu Diuusi vuitapi caoigaldacai gansoimaascamiga dai camaisoimaasi duucamicamu dai covai vuvaidadacamu masaida ivuaadana Diuusi aa duiñdada. ²³ Suusi Cristo iduñia agai gomaasi isaapima apiavaavoitudadagi agai dai caga vaavoitudadagi ismaitipu amai vaasi oidigara ismaacada viaa guvucadagai iscagacara vuviaadagi oodami dai apiavaavoitudadagi vaasi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiooqui cagaducada agai ismaacada gaaagidi vaavoitudadami vaasi oidigi daama dai ismaacada camai aapima dai ismaacada aan Paavora gaaagidi tomasiaacoga.

²⁴ Baigiñlidi aan soimaasi taatamaitai aapima ganvattara. Suusi Cristo soimaa taata vaavoitudadami vaattara. Dai poduucai isduucai agai soimaasi taata aan ara soimaasi taatamai soicitai vaavoitudadami. ²⁵ Diuusi giñmaa amo samicami ansai aan gansoicaiña aapima lamadu aa vaavoitudadami masai vaamioma caga maatana Diuusi ñiooquida ²⁶ ismaacada laquioma maitamaatcatadai. Damos sivi Diuusi garmaatutuli vaasi gomaasi. Aatama acovai vuvaidada agai. ²⁷ Diuusi ipali isvaasi vaavoitudadami maatana isSuusi Cristo garlamadu daja aatama ismaacada vaavoitudai agai, dai cascada caa maata isiimia ragai Diuusi lamadu. Goñiooqui samicada cagadu daida aragai vaattara ara ismaacada maitarjudidui. Laquioma maimaatcatadai oodami goñiooqui damos sivi casi gamaata.

²⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama aagidiña aatama vaasi oodami sai Suusi Cristo arcagacara vuviaadami. Aagidiña aatama oodami sai gaaagai isgajiaadara viaagi vaasi soimaascami dai caga maamatutuli aatama vaascatai sai Suusi Cristo cagacara vuvaidi tomasoor sioora vaavoitudagi. Aatama ipalidi issoicadagi oodami sai vaamioma caga vaavoitudana dai sai vaamioma maatana Diuusi ñiooquida dai sai vaamioma caga ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁹ Gomaasi argiña duiñdaga naida povueeyi aan vaasi giñgucadagacada ismaacada giñmaacai Suusi Cristo.

2

¹ Aan ipalidi masai maatana aapima sai aan duudatai gantatagitoi aapima lamadu vaasi vaavoitudadami Laodiseera oidacami lamadu vaasi agaa ismaacada maiquiaa giñmaata. Dai samicada daanai aan Diuusi

sai ʌgai ɡʌnsoicʌiña aapimʌ ʌʌmadu vʌʌscatai ismaacʌdʌ caaagai aanʌ mʌsai apiavaavoitudaiña ñiooquidʌ. ² Dai aanʌ ipʌlidi mʌsai aapimʌ baigʌnʌʌliatudaiña aipaco ɡʌnoigʌadaitai, dai mʌsai cʌʌga maatʌ nʌidiña Diuusi ñiooquidʌ dai mʌsai cʌʌga maatʌna vʌʌsi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidarʌ aagaitai Suusi Cristo. Vʌʌsi gomaasi ʌʌquioma maimaatʌcatadai oodami. ³ Suusi Cristo ʌgai dai vaamioma cʌʌga tʌtʌgitoi sitomasioorʌ dai ʌgai ɡʌrsoicʌi tʌsai cʌʌga maatʌna naana maasi istumaasi istumaasi maatʌ Diuusi dai poduucai aliʌ sastuduacamu aatʌmʌ. ⁴ Gomaasi ɡʌnaagidi aanʌ vai tomali ʌmaadutai maitʌnvupuiirumadaiña cʌʌ baimaasi ñiooqui ɡʌnaagidi mʌsai ʌʌgidi caʌcana. ⁵ Tomasi maigʌnʌʌmadu daja aanʌ vʌʌscarʌ ɡʌntʌtʌgitoi aanʌ aapimʌ dai baigiñʌlidi aanʌ maatʌcatai isaapimʌ vʌʌscatai viaa ʌmo tʌgitoidagai sʌʌlicʌdʌ cʌʌga vaavoitudaitai Suusi Cristo.

⁶ Poduucai isduucai cavaavoitu aapimʌ Suusi Cristo ɡʌrtʌaanʌdamiga cʌʌgacʌrʌ ɡʌnvuvaidacai ʌgai poduucai ɡʌaagai isapiavaavoitudadagi aapimʌ sai ʌgai apiagʌnnuucada. ⁷ Dai ɡʌaagai isdaanʌdagi aapimʌ Suusi Cristo sai ɡʌnsoicʌiña mʌsai cʌʌga oidacana poduucai isduucai ʌgai ipʌlidi poduucai isduucai ɡʌnmamaatʌtuli aanʌ dai vʌʌscarʌ baigavʌr ʌnʌliada Diuusicʌdʌ vʌʌsi istumaasicʌdʌ istumaasi ʌgai idui aapimʌ ɡʌnvʌʌtarʌ.

⁸ Maitavʌr dagitu aapimʌ isaa oodami ɡʌnvupuiirumadadagi vai poduucai maigajiaadʌrʌ vipiaa aapimʌ mamaatʌtuldiaragadʌ Suusi Cristo, ɡʌnmamaatʌtulditai ʌgai ʌmai mamaatʌtuldaragai ismaacʌdʌ maitʌrvaavoi. Istumaasi ɡʌnmamaatʌtuli ʌgai ʌrʌoodami mamaatʌtuldaragadʌ dai oodami viituldaradʌ, gomaasi maitʌrSuusi Cristo mamaatʌtuldaragadʌ.

⁹ Suusi Cristo ʌrDiuusi daidʌ ʌrʌoodami ʌʌpʌ ʌgai tami oidigi daama oidacatadai. ¹⁰ Dai Suusi Cristo ɡʌnʌʌmadu daja dai poduucai Diuusi ɡʌnʌʌmadu daja ʌʌpʌ. Poduucai aapimʌ viaa vʌʌsi istumaasi tʌgitu dai cʌʌgacʌrʌ vuvʌquiagi. Suusi Cristo ʌgai dai tʌaanʌi vʌʌsiaʌcatai. ʌgai vaamioma tʌaanʌi isDiuusi tʌtʌaañicarudʌ dai vaamioma tʌaanʌi siʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ. ¹¹ Aidʌsi vaavoitu aapimʌ Suusi Cristo dai ɡʌnmaacacai ʌgai guvucadagai mʌsai camaisoimaasi ivuaadana ɡʌmaʌ isaapimʌ ʌrSuusi Cristo mamaatʌrdamigadʌ maisiu iquitʌcʌitai ɡʌntuucuga poduucai isduucai ɡʌmviituli ʌjudidíu. ¹² Aidʌsi ɡʌnvapacoñi aapimʌ vaavoitudacai Suusi Cristo ʌpʌga vaapa aapimʌ suudarʌ. Gomaasi ʌrʌpan ducami isyaasapicamudai aapimʌ Suusi Cristo ʌʌmadu. Dai gooquiʌrʌ vuvaja suudagiaiñdarʌ. Gomaasi ʌrʌpan ducami isʌpan duduaaca vaavoitudaitai isDiuusi viaa guvucadagai dai ʌgai ʌgai dai duaacali Suusi Cristo coidadʌ saagidiaiñdarʌ ɡʌguvucadagacʌdʌ. ¹³ ʌʌquioma maiviaacatadai aapimʌ ibʌdagai utudui soimaasi ivuaadatai dai vui vʌʌtʌcana Diuusi dʌmos sivi Diuusi ɡʌnmaa ibʌdagai utudui dai oigʌli ʌgai ɡʌnsoimaascamiga vaavoitudacai aapimʌ Suusi Cristo. ¹⁴ Dai tomasi aapimʌ ɡʌpiʌr vʌʌtʌcatadai maiʌʌgidityai Diuusi sʌʌlicamigadʌ vʌʌscarʌ Diuusi oigʌli ɡʌnsoimaascamiga, Suusi Cristo muu curusiaba cascʌdʌ. ¹⁵ Aidʌsi Cristo muu curusiaba vaamioma istui isʌDiaavora ʌʌmadu ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ dai poduucai vʌʌsi oodami istutuidi ismaatiagi isvaamioma viaa guvucadagai Suusi Cristo siʌDiaavora.

¹⁶ Isʌmaadutai ɡʌnaagiadagi sai maitʌaagai mʌscuaadagi ʌʌmo cuaadagai dai sai maitʌaagai isgayʌʌdagi ʌʌmo istumaasi dai sai aliʌsi ɡʌaagai issiaa duutuadagi ʌmo tasai siaa duudagaicatai ʌgai siʌpʌ ʌmo ibʌstaraga tasʌrʌ siʌpʌ tomastuma tasai maitavʌr ʌʌgiada aapimʌ ʌgai. ¹⁷ Vʌʌsi gomaasi ʌrʌoodami ʌʌquidadʌ sʌʌlicamigadʌcatadai dai camaiñamʌga aidʌsi abiaadʌrʌ divia Suusi Cristo. Suusi Cristo mamaatʌtuldaragadʌ ʌgai dai

namaga sivi. ¹⁸ Maitavar vaavoitudada aapimaga ismaacada ganaagiadagi sai maicagacaga vuvaquia agai aapimaga ismaisiaa duutuadagi Diuusi tataañicaruda tomasi agai ganaagiadagi sai naidi amo istumaasi ismaacada mainaidi aa oodami. Agai gaaagidi sai siora maisiaa duutuadagi Diuusi tataañicaruda sai alia gagarducada ganalidi. Damos agai ismaacada pocaiti-adagi gagarducada ganalidi tomasi maiviaa istuisida gagarducada ganaliadagi dai agai ivuaada alidi mosacaasi istumaasi agi agai ipalidi. ¹⁹ Agai maicaga vaavoitudai Suusi Cristo. Suusi Cristo argarbaitacacamiga daida agai soicai vasi vaavoitudadami sai vaamioma caga maatana istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagi dai sai amo tagitoidagai viaacana vascatai poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁰ Aidasi abiaadaga vaavoitu aapimaga Suusi Cristo mamaatatuldaragada cagajiaadaga viaa aapimaga oodami mamaatatuldaragada ismaacada gaaagidi sai siora agiadagi oodami samicagada dai oodami viituldaragada sai agai gia cagacaga vuvaquia agai. Cascada maitaagai isapiaagiadagi oodami viituldaragada ismaacada maitarsoini. ²¹ Oodami pocaiti sai maitaagai iscuaadagi amo cuaadagai sai tomali maitaagai isdacadagi, tomali istaatamadagi. ²² Vasi gomaasi roodami mamaatatuldaragada maisiu Diuusi. Cucaadagai otoma ugiatai. ²³ Oodami ismaacada gamamaatatuldi gomaasi polidi isarsastudugami. Agai pocaiti sai gaicada ismaacada gamamaatatuldi vaamioma caga siaa duutuadagi oodami Diuusi. Dai sai maicuaadatai amo cuaadagai arsoini oodami vataraga sai vaamioma caga oidacana dai sai maigagarducada ganalidina damos maitarvaavoi. Gomaasi maitarsoini oodami vataraga isgajiaadaga viaagi istumaasi agi agai ipalidi isivuaadagi.

3

¹ Aidasi abiaadaga vaavoitu aapimaga Suusi Cristo, Diuusi ganmaa ibadagai utudui ducami iscaduduaacamudai aapimaga poduucai isduucai Suusi Cristo duaaca, cascada gaagai isvascaga tatagitodagi istumaasi aagai Diuusi ñioquidaga aagaitai atavaagi siaaco daja Suusi Cristo Diuusi amadu dai taanai. ² Tatagitodavurai istumaasi arcagaducami maisiu istumaasi arsoimaascami. ³ Damos sivi gajiaadaga viaa aapimaga soimaascami dai Diuusi ganuucada vaavoitudagai aapimaga Suusi Cristo. ⁴ Dai agai galamadu daja cascada tomastuigaco oidacamu aatama. Dai sascada Suusi Cristo apamu diviagi dai taanadagi aatama apa taanada agai agai amadu.

⁵ Cascada gajiaadaga avar vipiaada aapimaga vasi istumaasi soimaascami. Maitavar googosi ganducamica, dai maitavar coimudada tuutiaca, dai maitavar ipaliada gavustuidaga. Siora ipaliadagi gavustuidaga agai gia maisalicada siaa duutudai Diuusi baiyoma siaa duutudai tumiñsi dai naana maasi istumaasi. ⁶ Cascada salicada baamucui Diuusi agai vui ismaacada maiagidi dai soimaasi taatatuldia agai agai. ⁷ Dai aquioama aapimaga povuaadana, ⁸ damos sivi gajiaadaga avar vipiaada vasi gomaasi. Maitavar baacocoda, maitavar soimaasi taatamituldiada liada aa, dai maitavar vui ñioocada aa, dai maitavar sigal naasi ñioocada aa vui. ⁹ Dai maitavar ganyaatagiada aipacoga. Aapimaga cagajiaadaga viaa vasi gosoimaascami ismaacada aquioama ivuaadana cascada. ¹⁰ Sivi caviaa aapimaga ibadagai utudui. Diuusi agai daida idui oodami dai sivi Diuusi gansoicai masai vaamioma apam tuutiacana aapimaga agai. Diuusi ipalidi isaapimaga caga maataga agai cascada. ¹¹ Vaavoitudadami amadugan duucagani vascatai tomasi arjudidiu ismaitarjudidiu apa, tomasi iquitaquicagai tuucagada

7-8 Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aanΛ aliΛ oigΛdai goovai. Goovai cΛΛga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadarΛ. CascadΛ gΛnootosda iñagai aanΛ dai goovai gΛnaagidamu isducatai daraaja aatΛmΛ aanΛ ΛΛmadu aa vaavoitudadami ismaacΛdΛ giñΛma daraaja. Dai poduucai baiganΛliadamu aapimΛ. ⁹ Onesimo oida agai goTiiquico. Onesimo argaraduñi ΛΛpΛ dai aliΛ oigΛdai aatΛmΛ. Goovai ΛΛmadu aapimΛ arΛgai vaa dΛvΛΛriarΛ oidacami dai cΛΛga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadarΛ. Goovai vΛgoocatai gΛnaagidamu istuma ΛpΛvueeyi aatΛmΛ garsaagida.

¹⁰ Aristarco giñΛΛmadu maisapi dai goovai DiuuscadΛ gamviaatuldi. Dai Marcusi, Bernabé suculidΛ, DiuusicadΛ gamviaatuldi ΛΛpΛ. Dai ismΛca aiyagi Marcusi cΛΛgavar miaadagida. ¹¹ Dai Suusi Justo DiuuscadΛ gamviaatuldi ΛΛpΛ. Λvaavoitudadami judidíu saagidiaiñdarΛ mosΛcaasi Aristarcu ΛΛmadu Marcusi ΛΛmadu Justo giñsoicai Diuusi aa duiñdadarΛ. Goovai sΛΛlicadΛ baigiñΛliatudai. ¹² DiuuscadΛ gamviaatuldi ΛΛpΛ Epaafarasi. Goovai arColoosasiarΛ oidacami daidΛ goovai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada. Epaafarasi duudatai daanΛi Diuusi sai gΛnsoicaiña mai vaamioma cΛΛga vaavoituda Diuusi ñiooquidΛ dai masai vaamioma cΛΛga ivuaadana vΛΛsi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¹³ Dai aanΛ gΛnaagidi sai Λgai sΛΛlicadΛ ipΛlidi isaapimΛ ΛΛmadu Λvaavoitudadami LaodiseearΛ dai YerapoliisiarΛ oidacami cΛΛga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¹⁴ DiuuscadΛ gamviaatuldi ΛΛpΛ Ruucasi ismaacΛdΛ ardoaadigami. Dai DiuuscadΛ gamviaatuldi Deemasi ΛΛpΛ.

¹⁵ DiuuscadΛ avΛr viaatulda garaaduñi vaavoitudadami LaodiseearΛ oida-cami. DiuuscadΛ avΛr viaatulda Niinafas ΛΛpΛ ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi quiidarΛ dai siaa duutudai Diuusi. ¹⁶ SiΛΛscadΛ canΛidagi aapimΛ idi oojai varai ootosda Λvaavoitudadami LaodiseearΛ oidacami vai Λgai nΛidana ΛΛpΛ. Dai Λgai ΛΛpΛ gΛnootosdamu Λoojai ismaacΛdΛ ooji aanΛ varai nΛida aapimΛ ΛΛpΛ. ¹⁷ Dai aagidavurai aapimΛ Arquipo ansai aanΛ ootosdi ñiooqui sai aliasi gΛaagai iscΛΛga ivuaadagi Λaa duiñdagai ismaacΛdΛ maa Diuusi vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo.

¹⁸ Sivi aanΛ, Paavora ΛΛgi giñnoovicadΛ gΛnoojidi cacuugatΛrΛ dai DiuuscadΛ gamviaatuldi. Dai tatΛgitodavurai ismaisapi aanΛ. SΛΛlicadΛ ipΛlidi aanΛ sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidiña aapimΛ.

MosΛcaasi.

Idi arΛapΛgadadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Λvaavoitudadami TesaloniicΛrΛ oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi TesaloniicΛrΛ siaa duutudaragai vΛΛtarΛ Diiusi garooga Λmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga, gamviaatuldi aanΛ Λmadu Silvaano dai Timoteo. AanΛ anarPaavora. AatΛmΛ ipΛlidi isDiiusi garooga Λmadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gannΛijadagi dai ganiibΛstudacan tadacagi.

² AatΛmΛ vΛΛscarΛ aliΛ baigarΛlidiña DiiusicΛdΛ gantΛagitoitai aapimΛ. Dai siΛΛscadΛ gamamadada aatΛmΛ daanΛi aatΛmΛ Diiusi sai gansoicΛiña.

³ Dai vΛΛscarΛ tatΛgitoiña aatΛmΛ isducatai ivueeyi aapimΛ Diiusi aa duiñdadΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai isducatai aipaco gansoicΛi aapimΛ ganoigΛdaitai, dai isducatai apianΛnΛra aapimΛ siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo Λpamu. ⁴ Giñaaduñi Diiusi aliΛsi ganoigΛdai aapimΛ dai maata aatΛmΛ isΛgai ΛΛcovai ganvuvaitu. ⁵ AidΛsi gnaagidi aatΛmΛ isSuusi Cristo arΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami, aatΛmΛ maisiu tomasduucai gnaagidi, aatΛmΛ Diiusi guvucadadΛcΛdΛ gnaagidi. GarΛΛmadu daacatai Diiusi IbΛadΛ dai cΛΛga maata aatΛmΛ sai vΛΛsi ismaacΛdΛ gnaagidi aatΛmΛ arvaavoi. AapimΛ cΛΛga maata isducatai daraajatadai aatΛmΛ gansaagida aidΛtΛsi gandadiji masai poduucai oidacana aapimΛ ΛpΛ.

⁶ DaidΛ arvaavoi maspoduucai idui aapimΛ dai Λpan duucai oidacana aapimΛ gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo ΛpΛ. Diiusi IbΛadΛ gansoicΛiña mai aapimΛ baiganΛliaracΛdΛ caΛcana Diiusi ñiooquidΛ tomasi aa soimaasi gantaatamituldiña. ⁷ AidΛsi maí Λvaavoitudadami MasedooniΛrΛ dai AcaiyΛrΛ masducatai oidacataidai aapimΛ poduucai maí Λgai isducatai glaagai isoidacagi. ⁸ Dai poduucai aapimΛcΛdΛ maí MasedooniΛrΛ oidacami dai AcaiyΛrΛ oidacami ΛtΛaanΛdami Suusi Cristo ñiooquidΛ, Dai maisiu mosΛca ami vΛΛsi aipaco glaagai ganvaavoidaraga. CascadΛ aatΛmΛ camaiviaa isgaaagiadagi siaaco casi gamaata gomaasi. ⁹ Baiyoma Λgai vaa ismaacΛdΛ maí gomaasi aagaiña aidΛtΛsi gandadiji masai aliΛ cΛΛga garmiaadΛgi, dai masducatai dagito amoomono dai vaavoitu ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ arDiiusi dai duaaca daidΛ ivuaada agai istumaasi Diiusi ipΛlidi. ¹⁰ Dai isducatai nΛnΛra aapimΛ isdiviagi Suusi Diiusi marada tΛvaagiaiñdΛrΛ. Λgai vaa Suusi ismaacΛdΛ duaacali Diiusi coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. Dai Λgai Λgai dai cΛΛgacΛrΛ garvuvaida agai soimaasi ivuaadami gΛgΛvituldaragadΛaiñdΛrΛ.

2

¹ AapimΛ giñaaduñi Λagi maata isaatΛmΛ maimosΛΛgicΛdΛ gandadiji. ² Tomasi ΛΛquioma FilipinoosiΛrΛ aa soimaasi ñiooqui garaagidi dai soimaasi gartaatatuli poduucai masduucai camaata aapimΛ. Dai vΛΛscarΛ aidΛtΛsi aayi aatΛmΛ gandΛvΛΛragΛrΛ Diiusi garsoí tΛsai gnaagidana ñiooquidΛ maiduaadimudacΛdΛ tomasi ami oidacami ΛpΛ garvui vΛΛtΛcatadai. ³ AidΛsi gnaagidi aatΛmΛ Diiusi ñiooquidΛ aatΛmΛ gnaagidi mosΛcaasi ismaacΛdΛ arvaavoi, dai maisiu soimaasi tΛgitoidacΛdΛ gnaagidi aatΛmΛ dai tomali maitΛnyaatagida arΛliditai. ⁴ Baiyoma Diiusi Λcovai garvuvaitu dai garrootoi tΛsai gnaagidana Diiusi ñiooquidΛ dai gomaasi Λgai ismaacΛdΛ gnaagidi

aatama. Aatama ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maisiu istumaasi aoodami ipalidi. Diuusi agai dai maata gariibadaga iscalagadu ischo apa. ⁵ Caga maata aapima isaatama maitanvuiirumadai caa baimaasi ñiooqui gnaagidi masai garcaacana, dai aatama gnaagidi Diuusi ñiooquida maisiu gamaitaa araliditai tumiñsi. Diuusi caga maata vasi gomaasi. ⁶ Tomali amo imidagai maitanaagidi aatama aapima masai samicada siaa garduutudaiña dai tomali aa, caga istuidimudai aatama isgantaaanadagi tataanadami duucaj oootosadacatai Suusi Cristo. ⁷ Baiyoma caga gartaatacai ivuaadana aatama istumaasi aidasi gansaagida daraajatadai poduucai isduucai caga gataatacai nunuucadaiña amo ooqui gamaamara. ⁸ Alias ganoigadaitadai aatama dai samicada ipaliditadai isganaagidagi Diuusi ñiooquida. Baiyoma ipaliditadai aatama masgarcoodagi isdagitocai gnaagidagi Diuusi ñiooquida. Samicada ganoigadaitadai aatama cascada. ⁹ Giñaaduñi caga tagito aapima siasi gaaata vuaadana aatama dai gamaitacaiña cuaadagai aidasi gansaagida daraajatadai aatama dai gnaagidiña Diuusi ñiooquida. Tasaara dai tucara gaaata vuaadana aatama maisiaa ganduinda araliditai gnvustuidaga.

¹⁰ Aapima amadu Diuusi caga maata siaa caga daraajatadai aatama aapima vaavoitudadami gansaagida maisoimaasi ivuaadatai dai poduucai tomali amaadutai maitistui isgapiara garsuuligagi tomali amo istumaasicada. ¹¹ Dai maata aapima apa isduucai caga gartaatacai gnmamaatutudaiña aatama aapima Diuusi ñiooquida, dai gnaapanaquidiña masai apiavaavoitudaiña, dai gnaagidiña apa sai gaagai masangiadagi Diuusi. Dai vasi gomaasi idui aatama apan duucaj amo gaoga ivuadana gamaamaracada. ¹² Dai gomaasi idui aatama apa masai caga oidacana isducatai Diuusi ipalidi. Diuusi gnavai masai amadu oidacana malca siaaco gataana ai agai siaaco vascatai siaa duutudai Diuusi.

¹³ Aidasi aatama gnaagidi Diuusi ñiooquida aapima vaavoitu maisiu lagi garñiooqui duucaj baiyoma Diuusi ñiooquida duucaj dai poduucuiava agai. Cascada alia baigralidi aatama Diuusicada. Dai govaa Diuusi ñiooquida agai dai gansoicai masai cagacara oidacana aapima ismaacada vaavoitudagi. ¹⁴ Giñaaduñi aidamasi vaavoitu aapima gnaaduñi soimaasi gantaatutuli, apan duucaj ajudidíu ismaacada Judeera oidaga ismaacada ganampaidi siaa duutudaragai Diuusi vataraa vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai agai vaa aaduinda soimaa taatamituldi apa. ¹⁵ Dai agai vaa judidíu ismaacada soimaasi taatutuli gnaaduñi agai dai muua aSuusi dai soimaasi gartaatutuli aatama apa. Poduucai idui apa aaduindacardu coi Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada agiditadai Diuusi ñiooquida. Agai gia maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Baiyoma mosvuidar vatacana agai vascatai. ¹⁶ Siascada agida araliada aatama agai ismaacada maitarjudidíu sai agai apa istutuidi iscagacara vuvaquiagi vaidajudidíu garsobicaiña tsai maiaagidana. Dai poduucai vaamioma soimaasi ivueeyi agai. Damos sivi gia casoimaasi taatatuldamu Diuusi agai.

¹⁷ Aidasi guvucadacada gandagito aatama chilaqui tasai aliasi gantatagitoiña aatama. Otoma garaaga aatama dai gannidaragai dai maiquiaa istui. ¹⁸ Aatama gamu imia ragaitadai dai gannaida ragaitadai, dai ana gia muiyoco gamu imia iñaagaiña damos vascara aDiaavora garsobicaiña. ¹⁹ Siascada apamu diviagi gartaaanadami Suusi Cristo alia baigralidamun aatama apapai daraajatai, caga maata aatama isami daraajamu aapima apa dai alia baigralidamun aatama tatagitoitai ismaimosagicada apadui garaa duiñdaga gansaagida. ²⁰ Muidutai caga

ñioocai aatama garvattaraga gaicada ismaacada idui aatama aapima gansaagida dai alia baigarlidi aatama aapimacada.

3

1 Cascada aidasi camaitistui aatama isvaamioma nanaracagi maimaatatai masduucai daraajatadai aapima, apallali aatama isaggi viiyagi tami Ateenasilara 2 dai ootosagi gradufi Timoteo sai gannidana. Goovai lamoco ismaacada garsoicai Diuusi aa duiñdara. Goovai gaaagidiña Diuusi ñioquida. Taitai cascada gaamucu ootoi sai ganavanaquidana dai gansoiñana masai vaamioma vaavoitudana aapima. 3 Sai tomali amaadutai maiojodaiña soimaa taatamaitai. Aapima caga maata tsviaa issoimaa taatamadagi. 4 Dai aidasi quiaa ganamadu daraajatadai aatama, aatama ganaagidiña tsai soimaa taata ragaitadai. Tai povadi masducatai camaata aapima. 5 Cascada aidasi camaitistui aana isnanaracagi vaamioma ipiñalli aana isootosagi Timoteo maataca inliditai masabai moa caga vaavoitudai aapima. Poliditadai aana isdiaavora istutuidi issoimaasi ganduñtuldagi isgaraa duiñdaga aapima gansaagida mosaggi duñimudai.

6 Dai goTimoteo cadivia apamu macadara dai cagaducami ñioqui garvuaapi masai aapima moa caga vaavoitudai dai ganoigadai aipacoga. Dai povartatadai masai aapima gartatagitoi dai quiaa ganoigadai dai masai gannida alidi poduucai isduucai gannida aralidi aatama. 7 Cascada garaadufi tomasi alia soimaa taatama aatama alia baigarlidi maatacai isaapima quiaa caga vaavoitudai. 8 Cascada vaamioma sioma daraaja aatama maatacai masapiavaavoitudai gartlaanadamiga Suusi Cristo. 9 Vasi gomaasicada alia baigarlidi aatama Diuusicada. 10 Tasaara dai tucara daanai aatama Diuusi sai garmaacana oigaragai taitai apamu gannida aatama dai gansoiñagi mai vaamioma caga vaavoituda aapima.

11 Daida ipalidi aatama isDiuusi garooga lamadu gartlaanadamiga Suusi Cristo otoma garootosagi gaamucu taitai gannida aatama. 12 Daida ipalidi aatama apa isDiuusi garsoiñagi mai vaamioma ganoigada aapima aipacoga dai aa apa. Poduucai isduucai ganoigadai aatama. 13 Vai Diuusi gansoiñana mai vaamioma vaavoituda aapima dai poduucai camaisoimaasi ivuaadagi Diuusi vuitapi dai maitarsoimaasi iducamicagi silascada diviagi gartlaanadamiga Suusi Cristo lamadu vascatai ismaacada vaavoitudai.

4

1 Sivi gia garaadufi atlaanadami Suusi Cristo garmaa sallicami isganaagida aatama amo istumaasi. Casi ganaagidi aatama isducatai glaagai masoidacagi vai Diuusi baigalliadagi aapimacada dai aapima poduucai oidaga dai sivi gandaanai aatama dai ganaagidi masai moduucai oidacana.

2 Caga maata aapima isducatai ganaagidi aatama masaida ivuaadana atlaanadami Suusi Cristo garmaa sallicami cascada. 3 Diuusi ipalidi masaida ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi dai masai maigoogosi ganducamicana. 4 Dai cagalli glaagai issiaa duutuadagi ganoofiga dai maisoimaa taatamituldiadagi 5 dai maisiu ivuaadagi gaicada istumaasi ipalidi isducatai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosacaasi isducatai glaagai. 6 Dai tomali amaadutai maitaagai isasiadagi glaadufi oofigada, Diuusi alia soimaa taatamituldi soora pomaasi ivuaadagi poduucai isducatai casi ganaagidi aatama. 7 Diuusi covai garvuvaitu aatama

tasaid^Δ ivuaadana istumaasi c^{ΔΔ}gaducami dai maisiu soimaasi. ⁸ Poduucai sioor^Δ gajiaad^Δra^Δ viaagi idi maat^Δtuldaragai gajiaad^Δra^Δ vipieeyi Diuusi maisiu oodami. Diuusi ^Δgai ismaac^Δda^Δ g^Δrmaacai ^Δagi g^Δl^Δb^Δdaga.

⁹ D^Δmos aan^Δ gia camaiviaa isg^Δnaagidagi isg^Δaaagai m^Δsoig^Δadagi g^Δnaaduñi, Diuusi casi g^Δnmaat^Δtuli isducatai g^Δaaagai m^Δsg^Δnoig^Δadagi aipacoga.

¹⁰ Aapim^Δ gia poduucai ivueeyi v^{ΔΔ}si vaavoitudadami Masedooni^Δra^Δ oidacami ^Δmadu. Dai g^Δndaan^Δi aat^Δm^Δ g^Δraaduñi m^Δsai vaamioma g^Δnoig^Δdaiña. ¹¹ C^{ΔΔ}gac^Δra^Δ av^Δr oidaca, dai t^Δgitocavurai ^Δagi g^Δnaa duiñdag^Δra^Δ, c^{ΔΔ}gav^Δr gaaata vuaada tasduucai casi g^Δnaagidi, ¹² vai siaa g^Δnduutudaiña ismaac^Δda^Δ mait^Δrvaavoitudadami dai vai maivi^{ΔΔ}gacana istumaasi g^Δnquiiy^Δra^Δ.

¹³ G^Δraaduñi aat^Δm^Δ ip^Δlidi m^Δsmaat^Δcagi isducatai ^Δr^Δv^Δueeyi ^Δcoidad^Δc^Δda^Δ mai aapim^Δ maisoig^Δna^{ΔΔ}liadagi ^Δpan duucai ^Δgai ismaac^Δda^Δ mait^Δgito isiimiagi Diuusi ^Δmadu. ¹⁴ Poduucai isducatai vaavoitudai aat^Δm^Δ isSuusi muu dai ^Δpamu duaaca poduucai ^{ΔΔ}r^Δ g^Δaaagai t^Δsvaavoitudadagi sai Diuusi duduaacalda ^Δgai ismaac^Δda^Δ coiyagi vaavoitudaitai Suusi Cristo.

¹⁵ Ismaac^Δda^Δ g^Δnaagidi aat^Δm^Δ ^Δtaaan^Δdami Suusi Cristo g^Δrmaat^Δtuli sai aat^Δm^Δ ismaac^Δda^Δ maiquiaa coiyagi si^{ΔΔ}scad^Δ diviagi Suusi Cristo maibait^Δqui iimia ragai ^Δgai ismaac^Δda^Δ cacoiyagi. ¹⁶ ^Δgai ^Δagi divia ^Δgai t^Δvaagiañd^Δra^Δ dai t^Δaaña ^Δgai ^Δmo t^Δaan^Δdamigad^Δ Diuusi t^Δt^Δaañicaruda sai iñooquidana ^Δvaavoitudadami trompetagad^Δc^Δda^Δ Diuusi siotoma duduaacamu ^Δvaavoitudadami ismaac^Δda^Δ coi ¹⁷ dai ^Δmapai iimimu ismaac^Δda^Δ maiquiaa coiyagi ^Δmadu iicomai saagida dai vuid^Δra^Δ aimu ^Δtaaan^Δdami si^Δgai g^Δrvidacaimu t^Δvaagiamu si^{ΔΔ}scat^Δra^Δ ^Δmadu daraajamu aat^Δm^Δ. ¹⁸ Casc^Δda^Δ idi ñooquic^Δda^Δ av^Δr g^Δnaap^Δnaquuada aipacoga.

5

¹ D^Δmos giñaaduñi aapim^Δ mait^Δgito isg^Δnaagida aan^Δ si^{ΔΔ}scad^Δ tomali istuigaco ^Δaduñia ^Δgai gomaasi. ² Aapim^Δ c^{ΔΔ}ga maat^Δ sai ^Δtaaan^Δdami divia ^Δgai si^{ΔΔ}scad^Δ siooma main^Δna^Δracagi poduucai isduucai didivai ^Δmo ^{ΔΔ}sivogami tucara. ³⁻⁴ Si^{ΔΔ}scad^Δ ^Δoodami ismaac^Δda^Δ maivaavoitudai Diuusi dai tomali mai^{ΔΔ}gidi istumaasi ip^Δlidi pocaitiadagi: “Sivi gia c^{ΔΔ}ga g^Δriib^Δstacan tada aat^Δm^Δ maitiipucatai istuc^Δda^Δ vuaama ^Δr^Δliada aat^Δm^Δ”. Amaasi ^Δgai sitodian duucai Diuusi ugititudamu ^Δgai. Poduucai si^Δtodian duucai coocor^Δi ^Δmo ooqui si^{ΔΔ}scad^Δ duaadia agadagi. Poduucai ismaac^Δda^Δ maivaavoitudai maiviaacamu oig^Δldaragai. D^Δmos aapim^Δ giñaaduñi mait^Δr^Δpan ducami ^Δgai ismaac^Δda^Δ mos^Δcaasi soimaascami t^Δt^Δgitoiña dai main^Δna^Δra istuigaco divia ^Δgai ^Δtaaan^Δdami poduucai isduucai ^Δmo oodami ismaac^Δda^Δ main^Δna^Δra ^Δmo ^{ΔΔ}sivogami. ⁵ V^{ΔΔ}scatai aapim^Δ gia vaavoitudai Diuusi dai ^Δgidi istumaasi ^Δgai ip^Δlidi, casc^Δda^Δ aapim^Δ ^Δr^Δpan ducami ^Δmo c^{ΔΔ}li ismaac^Δda^Δ tas^Δra^Δ aimarai si^{ΔΔ}scad^Δ c^{ΔΔ}ga maasi oidigi. Aat^Δm^Δ mait^Δr^Δgai ismaac^Δda^Δ maivaavoitudai dai mai^{ΔΔ}gidi istumaasi Diuusi ip^Δlidi ^Δgai ^Δr^Δpan ducami ^Δmo c^{ΔΔ}li ismaac^Δda^Δ tucapi aimarai. ⁶ Casc^Δda^Δ aat^Δm^Δ mait^Δaa^Δgai t^Δsi ^Δr^Δpan ducamicagi ^Δgai ismaac^Δda^Δ tomali ^Δmo imidagai mait^Δt^Δgitoi Diuusi ^Δgai ^Δr^Δpan ducami ^Δmo c^{ΔΔ}li coosocami, ali^Δsi g^Δaaagai isapiat^Δt^Δgitoda aat^Δm^Δ Diuusi dai c^{ΔΔ}ga g^Δrt^Δt^Δgitodagi maisiu ^Δpan duucai ^Δmo navamudad^Δ. ⁷ Ismaac^Δda^Δ mait^Δt^Δgitoi Diuusi dai ismaac^Δda^Δ ali^Δsi ^Δrsoimaasi ivuaadami ducami istucapi ajioopadagi. ⁸ D^Δmos aat^Δm^Δ ismaac^Δda^Δ vaavoitudai Suusi Cristo ali^Δsi g^Δaaagai isca^Δga g^Δrt^Δt^Δgitodagi maisiu ^Δpan duucai ^Δmo navamudad^Δ. G^Δaaagai t^Δsv^{ΔΔ}scat^Δra^Δ apiavaavoitudadagi Suusi Cristo dai oig^Δadagi v^{ΔΔ}scatai dai poduucai g^Δrsoic^Δadagi

vai maitarmaitagi ΔDiaavora Δpan duucaí Δmo sandaaru glaadai Δmo tagiña giacarui covocami dai Δgaicada gΔsoicaiña sai maituucugadara vaacana mastagada Δsaayuda. Dai glaagai Δsapiavaavoitudadagi isDiuusi cΔagacara garvuvaida agai dai Δarvaavoidaragacada garsoicadagi Δpan duucaí Δmo sandaaru gΔsoicai Δmo vaiñomi vanamoicada. ⁹ Diuusi Δcovai garvuvaitu dai maisiu gΔrgΔavitulda agai baiyoma cΔagacara garvuvaida agai Δsvaavoitudadagi gartΔaanΔdamiga Suusi Cristo. ¹⁰ Δgai Δgai dai muu aatΔma garvΔatarΔ dai poduucai siΔascada diviagi Δgai Δrvaidacaimu Δsai Δmadu daraajana tomatΔscoiyagi siΔapa quiaa duduaacagi. ¹¹ Cascada apiaganaapanaquiadavurai aipacoga dai apiaaipacoga gΔnsaicada poduucai mΔsducatai casi ivueeyi.

¹² Garaaduñi gΔndaanai aatΔma mΔsai siaa duutudaiña ismaacada aata vueeyi aapimΔ gΔnsaagida dai vaamioma tΔaanai dai gΔnmaacai ñiooqui isducatai glaagai mΔsoidacagi vaavoitudaitai. ¹³ Δgai ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascada siaavar duutuada dai oigada. Maitavar gΔnvupui ñioocada.

¹⁴ Garaaduñi, gΔnaagidi aatΔma mΔsai bagaiña ismaacada maita aata vueeyi, dai aapanaquiadavurai ismaacada duduaadicui mosΔ soimaa taatamitulditai Δgai oodami dai aapanaquiadavurai ismaacada camaicΔga vaavoitudada dai maitavar oojoada tomali Δmaadutai.

¹⁵ GΔnnuucadacavurai dai maisoimaasi ivuiidiada ismaacada soimaasi gΔnvuiidiadagi baiyoma avΔ vΔascara cΔga ivuiidiada vΔscatai.

¹⁶ Dai vΔascara avΔ baiganaliada. ¹⁷ Dai vΔascara avΔ gamamadada. ¹⁸ Dai vΔasicada istumaasi Δpvuaadagi gΔnsaagida glaagai mΔsbaiganaliadagi Diuusicada. Poduucai ipΔlidi Diuusi mΔsivuaadagi aapimΔ ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo.

¹⁹ Dagitovurai Diuusi Ibada vai gΔnsoiñana mai cΔga gΔnoigada aapimΔ. ²⁰ Dai maitavar Δmapiadara vipiada ñiooquida Δmo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²¹ Damos cΔga avΔ gΔntagito caΔca sabaiga ΔrDiuusi ñiooquida mΔsmacada gΔnaagiadagi. SiarDiuusi ñiooquidacagi vΔrai vaavoituda. ²² Dai gajjaadara avΔ viaa vΔasi soimaascada.

²³ Diuusi Δgai dai gΔriibΔstudacan taadatudai. Dai sai Diuusi maitandadagitoiña mΔssoimaasi ivuaadagi dai sai Diuusi nuucadacana gΔniibΔdaga Δmadu gΔntatagitoidaga Δmadu gΔntuutucuga vai maitarsoimaasi iducamica aapimΔ siΔascada diviagi gartΔaanΔdamiga Suusi Cristo. ²⁴ Δgai ismaacada Δcovai gΔnvuvaitu vΔascara ivueeyi istumaasi Δgai aagai dai sΔlicada gΔnnuucadacamu Δgai.

²⁵ Garaaduñi gamamadadavurai aatΔma gΔrvΔatarΔ.

²⁶ Diuuscada avΔ viaatulda vΔscatai garaaduñi.

²⁷ AtΔaanΔdami Suusi Cristo sΔlicamigadacada gΔndaanai aatΔma mΔsai vΔascatai vaavoitudadami vuitapi aagana idi ojai.

²⁸ GartΔaanΔdamiga Suusi Cristo cΔgacara gΔnnaiidiña. MosΔcaasi.

Idi aragotordada ojai ismaacada oji Paavora avaavoitudadami Tesaloniicara oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Tesaloniicara siaa duutudaragai vattara Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga. Ganviaatuldi aana amadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora.
² Aatama ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga calgacara gannajadagi dai ganiibastudacan tadatudacagi.

³ Tomasiuu duucu siuu duucu gamamadada aatama viaa isvassara alia baigaraliadagi Diuusicada gantatagitoitai aapima, dai poduucai glaagai tasivuaadagi, aapima apiavaamioma vaavoitudai dai vaamioma ganoigadai aipacoga cascada. ⁴ Cascada aatama calga ñioocaiña aapima ganvattara vaavoitudadami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu saagida. Dai potadaiña aatama masai aapima apiavaavoitudai dai maioojodai silascada aoodami soimaasi gantaatamituldadagi. ⁵ Poduucai ivueeyi aapima gansoicaitai Diuusi. Poduucai Diuusi gatagidi iscalgacara gannidi dai agai ganvaidaquia agai malca siaaco taana agai, cascada soimaasi taatamai aapima.

⁶ Diuusi maata isglaagai issoimaa taatatuldagidi agai ismaacada soimaasi gantaatamituldi aapima goovai aramo istumaasi calgaducami. ⁷ Dai aapima ismaacada soimaa taatamai sivi Diuusi ganiibastudamu aatama garammadu silascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vassai gomaasi arcalgaducami. Agai tavaagiaiñdara divimu gatataañicaru gupucada amadu dai alia dadadaquidamu. ⁸ Dai soimaa taatatuldamu agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai tomali maiagidi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai isSuusi Cristo arcalgacara vuviadam. ⁹ Dai Suusi ugitudamu agai dai tomali amo imidagai maimaquimu oigaragai isDiuusi amadu iimia. Dai tomali maitagimu agai Diuusi guvucadada tomali isduucadi dadadaci agai. ¹⁰ Silascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vassatai ismaacada agai acovai vuvaitu soimaasi ivuaadami saagidaiñdara siaa duutuadamu. Dai tomali maitagimu isducatai gantatagituagi naiditai ismaasi. Dai aapima ara ami daraajamu vaavoitu aapima Diuusi ñiooquida aidasi ganaagidi aatama cascada.

¹¹ Apiadaanai aatama Diuusi sai agai gansoñana mai aapima oidacagi isduucadi agai ipalidi. Agai agai ismaacada ganvai masai iimana agai amadu. Dai daana aatama Diuusi ara sai gansoicaiña gavgucadagacada mai aapima ivuaadagi istumaasi calgaducami ismaacada aapima ipaliadagi, dai sai gansoicaiña istumaasara ismaacada ivuaada aapima vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹² Vai poduucadi aapimacada mui oodami siaa duutudaiña gartaanadamiga Suusi Cristo, dai Suusi Cristo calga ñioocadamu aapima ganvattara. Gomaasi araduñia agai calgacara gannaiditai Diuusi amadu gartaanadamiga Suusi Cristo.

2

¹ Sivi garaaduñi ganaagidamu aatama amo ñiooqui. Suusi Cristo divia agai dai garampaida agai tasai amadu daraajana. Gandaana aatama garaaduñi ² masai maitandadagitoiña isganabacatadagi mosal otoma agai ismaacada pocaiti sai cadivia gartaanadamiga. Tomasi ammoco pocaitiadagi isarDiuusi ñiñoquituldiadamigada tomasi amadutai pocaitiadagi isana

aagidi, tomasi aamadutai pocaiti adagi isaatama poduucai ganooji. ³ Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi tomali amo istumaasicada. Maiquiaa diviacai gartaanadamiga muidutai vuidara vataca agai Diuusi. Dai divimu calali ismaacada mosca soimaasi ivueeyi, siDiuusi ootosamu Diaavora amadu. ⁴ Agai lagi taanadami duucai gdaasa agai dai vuidara caataca agai Diuusi amadu vvasi istumaasi aagada oodami siarDiuusi, amadu vvasi istumaasi siaa duutuadagi oodami. Dai lagi gaa quiupaigadara judidiu daiva agai siaaco siaa duutudaina judidiu Diuusi, dai pocaitiada agai sai lagi arDiuusi.

⁵ ¿Casi masmaitagito isvvasi gomaasi gnaagidi aan aidasi gansaagida daacatadai aan? ⁶ Aapima camaata istumaasi lagi dai soobidaca sai maidiviana lagi maiquiaa acai istuigaco divia agai lagi. ⁷ Dai vvascara vvasi aipacoga alia soimaasi ivueeyi oodami astocai mui naana maasi istumaasi aDiaavora ipalidi. Mosviva iscaquivagi taaginaidara sioora soobidaca. ⁸ Vaida diviagi asoimaasi ivuaadami vaida taanadami muaa agai mosvustacai dai gadadadaquigacada. ⁹ ADiaavora lagi dai ootosa agai asoimaasi ivuaadami. Dai lagi alia viaaca agai guvucadagai. Daida ivuaada agai mui naana maasi gagarducami vupuiirumada aliditai oodami. ¹⁰ Mui naana maasi soimaascamicada vupuiirumadada agai lagi ismaacada iimia agai aDiaavora amadu maioojoiditai ismaacada arvaavoi ismaacadacada istuidimudai lagi iscalagacara vuvacuiagi. ¹¹ Cascada Diuusi dagitua agai isacacali soimaasi ivuaadami vupuiirumadadagi, dai Diuusi dagitua agai sai vaavoitudana ismaacada maitarvaavoi. ¹² Dai poduucai vvascatai ismaacada maivaavoitudai ismaacada arvaavoi oojoiditai issoimaasi ivuaadagi lagi Diaavora amadu iimimu.

¹³ Garaaduni aliasi ganoigadai gartaanadamiga. Diuusi acovai ganvuvaitu tucamidara abiaadara dai calagacara ganvuvaida agai. Aapima calagacara vuvacai Diuusi Ibadacada dai ganvaavoidaragacada. Diuusi Ibadaga agai ismaacada acovai ganvuvaidi soimaasi ivuaadami saagidaindara, cascada alia baigralidi aatama Diuusicada vvasi imaasicada. ¹⁴ Diuusi niooquidacada ismaacada gnaagidi aatama Diuusi ganvai masai calagacara vuvacana dai poduucai iimana lagi amadu dai amadu daraajana apan duucai gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁵ Vvasi gomaasicada gaaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo. Mosavar tagitoca aapima vvasi istumaasi ganmaatatuli aatama garniooquicada dai oojaicada. ¹⁶⁻¹⁷ Vai gartaanadamiga Suusi Cristo amadu Diuusi garooga baiganalliatudaina dai gansoicaina mai aapima ivuaadagi dai aagadagi maiduduaadicuitai vvasi istumaasi arcagaducami. Diuusi garooga lagi ismaacada garoigadai, dai vvascara garsoicaina tasai maisoigralidaina dai maiduduaadicuina. Dai Diuusi lagi ismaacada garsoicai tasai calga vaavoitudaina nanaracatai silascada diviagi Suusi Cristo. Vvasi gomaasi ivueeyi Diuusi aatama garvatar maisiu maitacitai aatama mospoduucai ipalidi lagi cascada.

3

¹ Dai sivi garaaduni gnaagidamu aatama apa amo niooqui. Daanadvurui aapima Diuusi aatama garvatar vai lagi garsoicaina tatai otoma gaaagida aatama niooquida aipacoga vai muidutai maatana isaramo istumaasi calgaducami poduucai isduucai apadui aapima gansaagida,

2 dai g_{ar}nuucadacana vai maisoimaasi g_{ar}vuiidiadagi oodami soimaasi ivuaadami, maisiu v_{aa}scatai vaavoitudai g_{ar}t_{aa}an_{ad}amiga Suusi Cristo cascada. 3 Diuusi gia v_{aa}scar_a ivueeyi v_{aa}si istumaasi ismaacada aagai isiduni_a agai. Agai g_{an}soi_{ña}mu maic_{aa}ga vaavoituda aapim_a dai agai g_{an}nuucadacamu vai maisoimaasi g_{an}vuiididi_{ña} _aDiaavora. 4 Dai aat_{aa}ma c_{aa}ga maata isDiuusi g_{an}soic_{ai} maiapiaivuaada istumaasi g_{an}t_{aj}ai aat_{aa}ma. 5 Vaid_a Diuusi g_{an}soi_{ña}ana mai ali_{asi} t_{at}agitoda isDiuusi g_{an}soic_{ai} dai is_aCristo alia soimaa taata aat_{aa}ma g_{ar}v_{aa}tar_a dai v_{aa}scar_a maivui _{ño}o Diuusi.

6 Sivi g_{ar}raadu_{ña} g_{an}t_{aa}an_{ai} aat_{aa}ma s_{aa}licamigad_{ac}ada g_{ar}t_{aa}an_{ad}amiga Suusi Cristo m_{as}ai maisi urap_{ac}i_{ña} siora maitaata vuaada _{li}ada dai mai_{aa}giada _{li}ada agai ismaacada g_{an}maat_tuli aat_{aa}ma. 7 C_{aa}ga maata aapim_a isducatai g_{aa}agai isivuaadagi dai g_{ar}t_{an}pan duucaidacagi. Aat_{aa}ma gaaata vuaadana aid_tasi aapim_a g_{an}saagida daraajatadai. 8 Dai v_{aa}scar_a aa nam_{qu}idi_{ña} aat_{aa}ma siora g_{ar}bibiadagi. Baiyoma ali_{asi} gaaata vuaadana aat_{aa}ma tas_{ar}a dai tuc_{ar}a maisiaa g_{an}vuiidiada _{ar}l_{id}itai g_{an}vustuidaga. 9 Tomasi aat_{aa}ma viaacatadai s_{aa}licami isg_{na}agidamudai m_{as}g_{ar}maacadamudai istumaasi t_{ag}itocatadai aat_{aa}ma, baiyoma gaaata vuaadana aat_{aa}ma g_{an}maat_tulda _{ar}l_{id}itai isducatai g_{aa}agai isoidaca aapim_a. 10 Aid_{asi} g_{an}saagida daraajatadai aat_{aa}ma, aat_{aa}ma g_{na}agidi sai is_{aa}madutai maitaata vuaada _{li}ada sai maitacuaadana. 11 Cajioma aat_{aa}ma sai _{aa}madutai aapim_a maitaata v_{ue}eyi dai v_{aa}scar_a gacueeyi dai sai ali_{asi} g_{an}vapasai_{ña} aa aa dui_{nd}ad_{ar}a dai maitivuaadana _{aa}gi g_{na} dui_{nd}daga. 12 Agai ismaacada poducaivueeyi t_{aa}an_{ai} aat_{aa}ma s_{aa}licamigad_{ac}ada g_{ar}t_{aa}an_{ad}amiga Suusi Cristo said_a ivuaadana _{aa}gi g_{na} dui_{nd}daga dai gaagai_{ña} istumaasi t_{ag}ito dai mait_vapasai_{ña} aa aa dui_{nd}ad_{ar}a. 13 G_{ar}raadu_{ña} mait_var iibiocor_{ada} ivuaadatai istumaasi _{ar}c_{aa}g_{ad}ucami. 14 Is_{aa}madutai mai_{aa}gidagi istumaasi g_{na}agidi aat_{aa}ma idi oo_{ji}ar_a, c_{aa}g_{av}ar g_{an}t_{ag}ito n_{ai}jada siora agai dai maisi urap_{ac}ada vai siaa _{ar}ana. 15 D_{aa}mos mait_var g_{an}saayu duucaid_a, baiyom_var mamaacada _{ño}oqui g_{an}suculi duucaid_a.

16 G_{ar}t_{aa}an_{ad}amiga Suusi Cristo agai ismaacada iib_{ast}udacan taadatudai vaavoitudadami. Dai agai v_{aa}scar_a g_{an}iib_{ast}udacan taadatudai aapim_a. V_{aa}si_{ar}a istumaasi _{ar}v_{aa}adagi vaid_a Diuusi g_{an}aa_{madu} daacana v_{aa}scatai aapim_a.

17 Aan_a an_{ar}Paavora. Aan_a ang_{an}v_{ia}atuldi _{aa}gi gi_ñnovicada oojacai. _{aa}gi anpoducaivueeyi aan_a v_{aa}scar_a si_{aa}scada oojagi _{aa}mo oojai. 18 Vaid_a g_{ar}t_{aa}an_{ad}amiga Suusi Cristo c_{aa}gac_{ar}a g_{an}n_{ai}di_{ña} v_{aa}scatai aapim_a.

Mos_{aa}asi.

Idi arΛΛpΛgadadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Timoteo

¹ AanΛ Paavora ΛrootosadΛ Suusi Cristo. Diuusi cΛΛgacΛrΛ garvuviaadami Λmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga giñtΛjai cascadΛ. CΛΛ maata aatΛmΛ isSuusi CristocΛdΛ viaaca ragai naana maasi istumaasi cΛcΛΛgaducami istumaasi nΛnΛra aatΛmΛ isDiuusi garmaquia agai. ² GΛoojidi aanΛ aapi Timoteo. Aapi giñmara gΛducami vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo. AanΛ ipΛlidi sai Diuusi gΛrooga Λmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga cΛΛgacΛrΛ gΛnΛijadagi, dai soigΛnΛliadagi aapicΛdΛ, dai ibastudacan tadacagi gΛibΛdaga.

³ AidΛsi ii aanΛ EfeesoaiñdΛrΛ Masedonio dΛvΛΛriamu aanΛ gΛaagidi pΛsai movaasi viΛΛna. Dai sivi ipΛlidi aanΛ isquiaa movaasi daaca aapi dai aagiadagi ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ⁴ sai camaitamamaatΛtuldiña cuentogadΛ Λjudidíu ismaacΛdΛ gamamaatΛtuldi Λgai Diuusi ñiooquidΛ duucai. GamamaatΛtuldi Λgai mui naana maasi istumaasi istumaasi ivuaadana ΛΛqui aaduñdΛcardu. VΛΛsi gomaasi maitarsoiñi ismaatΛcagi oodami isducatai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami baiyoma mosgΛnvupui ñioocaiña Λgai.

⁵ Gomaasi gΛaagidi aanΛ ipΛlidityai isΛgai aipacoga gΛnoigΛadagi gajiaadΛrΛ viaacai vΛΛsi soimaascami, ivuaadatai mosΛcaasi istumaasi ΛrcΛΛgaducami poduucai isduucai cΛΛga maata isgΛaagai isivuaadagi, daidΛ sΛΛlicadΛ cΛΛga vaavoitudaitai Diuusi. ⁶ DΛmos ΛΛmoco cagajiaadΛrΛ viaa istumaasi gΛnaagidi aanΛ dai baiyoma mosaatagaiña istumaasi maitarsoiñi. ⁷ Λgai ipΛlidi isΛoodami polliadagi isΛgai cΛΛga gamamaatΛtuldi Moseesacaru maamaatΛtuldaragadΛ. Λgai guvucadagai viaacami duucai ñioocai maimaatΛcatai tomali Λgai ΛΛgi istΛiya alidi istumaasi gamamaatΛtuldi Λgai.

⁸ CΛΛ maata aatΛmΛ isMoseesacaru sΛΛlicamigadΛ alia cΛΛgadu dΛmos gΛaagai ismaata cΛcagi istΛiya alidi. ⁹ CΛΛ maata aatΛmΛ sai gomaa sΛΛlicami maitarΛcΛΛga ivuaadami vΛΛtarΛ baiyoma ΛrΛmaicΛΛga ivuaadami vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ vuidΛrΛ vΛΛta dudunucami, dai maiΛΛgidi dudunucami tomali maiΛΛgidi Diuusi, daidΛ arsoimaasi ivuaadami, dai maisiaa duutudai Diuusi tomali Diuusi mamaatΛtuldaragadΛ, dai coodai gΛdΛdΛ siΛpΛ aa oodami, ¹⁰ daidΛ Λrgoogosi gΛnducami, dai gaΛΛsidi oodami, daidΛ Λryaatavogami, dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ vuidΛrΛ vΛΛta Diuusi ñiooquidΛ. ¹¹ Diuusi ñiooquidΛ garaagidi cΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai ismaacΛdΛ Diuusi giñtΛjai sai aagidana aanΛ oodami. Diuusi Λgai dai sΛΛlicadΛ viaa guvucadagai dai sΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga.

¹² Baigiñalidi aanΛ Suusi Cristo gartΛaanΛdamigacΛdΛ. Λgai cΛΛgacΛrΛ giñnΛidi daidΛ giñmaacai guvucadagai ansai gaaagidiña ñiooquidΛ. Λgai Λgai dai Λcovai giñvuuusaitu ansaidΛ ΛrootosadΛcana ¹³ tomasi ΛΛquioma cΛΛdaiña aanΛ, dai galñasi ñioocaiña aanΛ Λgai vui, dai soimaasi taatamituldiña aanΛ Λgai ismaacΛdΛ ΛΛgidiña ñiooquidΛ. DΛmos Diuusi soigΛli aanΛcΛdΛ. AanΛ maiquiaa vaavoitudaiña, cascadΛ maimaatΛcana aanΛ istuma vueeyi. ¹⁴ SΛΛlicadΛ cΛΛgacΛrΛ giññΛidi Diuusi dai giñsoi ansai cΛΛga vaavoitudaiña aanΛ dai cΛΛga oigΛdaiña Diuusi dai giñaaduñi vaavoitudadami vaavoitudacai aanΛ Suusi Cristo.

¹⁵ Sallaicada arvaavoi istumaasi ganaagidi aan dai vascatai aliasi gaaagai isvaavoitudadagi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai cagacara vuvaida agai soimaasi ivuaadami. Dai aan vaamioma soimaasi ivuaadana sivascatai. ¹⁶ Damos Diuusi soigalli anacada sai poduucai gamaatana sai Suusi Cristo alia caa tuiga dai maitiñojogi tomasi aan aliasi soimaasi ivuaadana agai vui. Dai poduucai gamaata lapa sai Diuusi istutuidi iscagacara vuvaidagi tomasoor soora vaavoitudagi Suusi Cristo dai agai istutuidi isiimiagi tavaagiamu. ¹⁷ Cascada aliasi gaaagai issiaa duutuadagi dai caga ñioocadagi Diuusi vatar tomastuigaco. Agai tomastuigaco taanli vasiaacatai dai tomastuigaco oidaga dai tomali amaadutai mainidi. Tiipu tomali amaadutai soora an tuigacagi agai. Dai agai vaamioma caga tatagitoi sitomasioorai.

¹⁸ Timoteo, aapi giñmara gducami dai aapi Diuusi sandaarugada gducami. Aliasigaaagai ismaiduaadicuitai ivuaada aapi Diuusi aa duiñdad. Aliasigaaagai isapiacaga vaavoitudadagi aapi Diuusi ñioquida dai aliasigaaagai iscaga ivuaada aapi istumaasi cagadu aliada aapi poduucai isduucai aagai Diuusi ñioquituldiadamigada lquioma pasida ivuaadana aapi. ¹⁹ Lamoco maitivuaadana istumaasi maata iscagadu cascada camaicaga vaavoitudai. ²⁰ Poduucai apadi Imeneocada dai Alejandrocadi. Dai aan potadai saida Diaavora soimaasi taatatuldana sai poduucai camaigalñaasi ñiocaiña Diuusi vui.

2

¹ Gaaagida inlidi aan isducatai gaaagai masivuaadagi masiascadana ganampaidi adagi dai siaa duutuadagi Diuusi. Aliasigaaagai isdaanadagi aapima Diuusi issoicadagi agai oodami vasiaacataicada, dai sai baiganlidiña aapima Diuusi vui nuucadatai agai oodami. ² Aliasigaaagai isdaanadagi Diuusi sai soicaiña gartanaanadami dai vasi tanaanadami vasi oidi daama oidacami vai maioidacana cocodi dai vai tiipucana soora garsoobicadagi siascada garampaidiada aatama dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucai istutuidi aatama isvaamioma caga oidacagi dai aipacoga garsoicadagi. ³ Alias arcagai ispovuaada aatama dai Diuusi cagacara garvuiadamiga alia baigallidiña gomaasicada. ⁴ Dai agai ipalidi sai vascatai cagacara vuvacana dai caga maatacana istumaasi arvaavoi. ⁵ Mosalia amo Diuusi oidaga. Dai mosaliamaduga ismaacada soicai oodami sai camaivuidara vaatacana Diuusi. Agai arSuusi Cristo ismaacada oodami duucai vusai. ⁶ Suusi Cristo lagi gadagito masmuaagi sai poduucai Diuusi oigaldana vasi oodami soimaascamigada. Vasi gomaasi gamaí aidasi Diuusi ipali. ⁷ Cascada Diuusi covai giñvusaitu ansaid arootosadacana Suusi Cristo ansai maatatuldana aan ismaacada maitarjudidíu Diuusi ñioquida ismaacada vaavoitudai aatama. Vasi istumaasi gaaagidi aan sallaicada arvaavoi. Aan maiyaatavoga.

⁸ Tomasiaaco siaaco ganampaidi adagi vaavoitudadami ipalidi aan isacacalli daanadagi Diuusi sai agai cagacara nidiña. Dai soora daanadagi Diuusi maitaagai isbaacoicagi, tomali maitaagai issoimaasi tatagitodagi ganaaduñi vui, baiyoma gaaagai isgajiaadara viaa gosoimaascami dai gamamadadagi tai vapanigitai ganoonovi. ⁹ Daida looqui maitaagai isvupuiirucagi dai tomali maitaagai iscaga bai ganvuaadagi oro nanacagicada dai oro babaivucaicada, dai yuucusi namacada tomali maitaagai isnaana duucagangagasiuvadagi mosai ipaliditai siaa oodami caga gantagito najadagi.

10 Baiyoma gaaagai isivuaadagi naana maasi istumaasi cagaducami. Gomaasi aliasi gaaagai isivuaadagi vassasi looqui ismaacada siaa duutuadagi Diuusi. 11 Looqui gaaagai isdodoli daraajatai cacagi siascada gamamaatatuldiadagi acacalli Diuusi ñiooquida dai agiditai cacagi. 12 Dai maitipiu oigaragai isooqui gamamaatatuldiadagi siascada ganampaidiadagi avavoitudadami. Dai looqui maitaagai istaanadagi acacalli baiyoma gaaagai isdodoli daraajagi. 13 Diuusi apaga idui calli dai gooquiara oqui cascada. 14 Adiaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma vuiirumagi agai Eva cascada soimaasi idui agai. 15 Daida looqui agai dai maamatai. Diuusi ipali cascada. Dai vascara oqui istutuidi iscagacara vuvaiyagi vaavoitudaitai Diuusi, dai oigadaitai aa oodami, dai cagacara oidacatai, dai maivupuiirucatai.

3

1 Istumaasi gaaagidamu aana arvaavoi. Isamaadutai ipaliadagi isarbitacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gia iduunia alidi amo istumaasi cagaducami. 2 Avavoitudadami baitacaacamigada aliasi gaaagai iscagacara oidacagi vai poduucai tomali amaadutai maigapiara vuupadagi. Dai gaaagai isamaaduacagi ooñigada, dai maitaagai isvuiirucagi, dai maitaagai ismosaraimardamicagi, dai gaaagai isbaigalliaracada miaadagiadagi gdaividacami, dai gaaagai iscaga gamamaatatuldiadagi Diuusi ñiooquida, 3 dai maitaagai isnavamutaracagi, dai maitaagai isoomaliacagi, dai maitaagai isgamitacadagi tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma aliasi gaaagai isca tuigacagi, dai maitaagai iscocodataracagi, dai maitaagai ismuuquimudada tuigacagi tumiñsiara. 4 Aliasi gaaagai iscaga gataanadagi gquiiara, dai gaaagai iscaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai dai agiadagi. 5 Sioora maitistutiadagi isgataanadagi gquiiyara poduucai apra maitistutiadamu agai istaanadagi vaavoitudadami. 6 Sioora utudama vaavoitudagi maitaagai isarbitacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gaducada galiadan tada taanadamicatai, vai Diuusi soimaasi taatatuldiagi poduucai isduucai soimaasi taatatuli agai adiaavora gaducada galliditai agai. 7 Dai aliasi gaaagai isamaivaavoitudadami siaa duutuadagi apra vai maiviaacagi oodami istucada gpiar vuupadagi dai maitaagai isdagitu agai isadiaavora soimaasi iduiñtuladagi.

8 Daida asonarguucacamigada taanadamigada avavoitudadami aliasi gaaagai isvassasi oodami siaa duutuadagi, dai maitaagai isaagadagi agai amo istumaasi dai ama maasi ivuaadagi, dai maitaagai isnavacoitaracagi agai, dai maitaagai isgamitacadagi agai tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. 9 Dai aliasi gaaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gomaasi alquioma maitamaatadacatai dai sivi gia caasi gamaata. Dai gaaagai iscaga maatacagi gatagitoidagara ismaisoimaasi ivueeyi. 10 Dai maitaagai masmamaacadagi amo calli amo sallicami asta maatacai isagai cagacara oidacana poduucai isduucai gaaagidi aana isoidacagi. 11 Dai looqui apra ismaacada gasoicadagi aliasi gaaagai isvascatai siaa duutuadagi, dai maitaagai isñiooquidaracagi, dai maitaagai isvupuiiruacagi, dai gaaagai isvascara caga ivuaadagi gaa duiñdaga. 12 Amo sonarcaacami gaaagai isamaaduacagi ooñigada, dai gaaagai iscaga taanadagi gquiiyara dai gaaagai iscaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai.

¹³ VΛasi sonΛrguucacami ismaacΛdΛ cΛΛga ivueeyi gΛnaa duiñdaga vaamioma siaa duutudaiña oodami dai poduucai vaamioma cΛΛga gaaagidiña Λgai isducatai vaavoitudai.

¹⁴ AanΛ ipΛlidi isotoma mΛΛca gΛnΛidagi. DΛmos gΛoojidi aanΛ idi oojai, ¹⁵ siΛduñiada maiotoma imia aanΛ, camaatΛca aapi isducatai gΛaagai pΛsoidacagi maradΛcatai Diuusi ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga. Aapi ΛΛmadu aa vaavoitudadami Λgai dai cΛΛga ñiioocai Diuusi ñiiooquidΛ vΛΛtarΛ. ¹⁶ Idi ñiiooqui ismaacΛdΛ gamamaatΛtuldi aatΛmΛ ΛΛquioma maitΛmaatΛcatadai dai goñiiooqui aliΛ cΛΛgadu dai pocaiti: Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucai; Dai aidasi Λpan duaaca Diuusi IbΛadΛ, guvucadadΛcΛdΛ poduucai cΛΛga gΛmaí isΛgai ΛrDiuusi. Dai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ nΛidi caduaacacai Λgai. Dai mui naana maasi oodami saagida gΛaagai isducatai ΛpΛdui Suusi CristocΛdΛ. Dai vΛasi oidigi daama oidaga oodami ismaacΛdΛ cavaavoitudai. Dai Λpamu ii Λgai tΛvaagiamu. Ascaiti goñiiooqui.

4

¹ DΛmos Diuusi IbΛadΛ cΛΛga aagai sai cayoga ugitΛcai oidigi sai ΛΛmoco gajiaadΛrΛ viaa agai gΛnvaavoidaraga, dai baiyoma ΛΛgiada agai mamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ gamamaatΛtuldi istumaasi ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ ipΛlidi. ² ΛΛgiada agai Λgai ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Tomasi ΛmamaatΛtuldiadami cΛΛ maatΛ issoimaasi ivueeyi vΛΛscΛrΛ maiΛma duucai gΛntΛtΛgitua agai. ³ Λgai daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi ΛpΛ iscuaadagi Λmo cuaadagai tomasi Diuusi idui cuaadagai sai baigΛΛliaracΛdΛ cuaadana ismaacΛdΛ vaavoitudai Diuusi ñiiooquidΛ. ⁴ VΛasi istumaasi idui Diuusi aliΛ cΛΛgadu dai maitΛaagai tΛsgajiaadΛrΛ vipiaadagi tomali Λmo istumaasi baiyoma gΛaagai isbaigΛrΛliaracΛdΛ cuaadagi. ⁵ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami ismaacΛdΛ povuaadagi. Diuusi pocaiti gΛñiiooquiΛrΛ saidΛ idui cuaadagai sai oodami cuaadana cascΛdΛ. DaídΛ Λoodami baigΛΛlidi Diuusi cascΛdΛ.

⁶ Isaapi Timoteo mamaatΛtuldiadagi gomaasi gΛraaduñi vaavoitudadami aidΛ gia cΛΛga ivueeyi aapi Suusi Cristo aa duiñdadΛ, dai Diuusi gΛsoicΛi isvaamioma cΛΛgacΛrΛ oidaca aapi duudatai tΛtΛgitoitai gomamaatΛtuldaragai cΛΛgaducΛdΛ ismaacΛdΛ cavaavoitu aapi. ⁷ DΛmos maitΛaagai isΛΛgigitai caΛcagi aapi gocuentogadΛ Λjudidú. Goovai mosΛroodami cuentogadΛ mai-siu Diuusi mamaatΛtuldaragadΛ cascΛdΛ maitΛrsoiñi. TΛtΛgিতodañi duudatai Diuusi dai poduucai vaamioma cΛΛga vaavoitudada. ⁸ Aaduiñdagai gia Λrsoiñi gatuucuga vΛΛtarΛ poduucai vaamioma bΛbΛjai oodami guvucadagai. Dai tΛtΛgিতoda duudatai Diuusi, dai apiacΛΛga vaavoitudai Diuusi dai oigΛadai Diuusi dai poduucai gia Λrsoiñi gaibΛdaga vΛΛtarΛ tami oidigi daama dai siorΛ povuaadagi imi agai tΛvaagiamu. ⁹ Gomaasi sΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi dai vΛascatai aliΛsi gΛaagai isvaavoitudadagi. ¹⁰ Dai tomasi soi duucai gΛrnΛidi oodami vΛΛscΛrΛ ivueeyi aatΛmΛ Diuusi aa duiñdadΛ vaavoitudaitai Diuusi. Agai Λgai dai tomastuigaco oidaga. Dai Λgai Λgai dai cΛΛga istutuidi

iscʌʌgacʌrʌ vuvaidagi vʌʌsi oodami. Dai siorʌ vaavoitudagi Diuusi ʌgai gia cʌʌgacʌrʌ vuvaquia agai.

¹¹ Vʌʌsi gomaasi mamaatʌtuldañi aapi ʌvaavoitudadami dai tʌaanʌdañi aapi ʌgai saidʌ ivuaadana vʌʌsi istumaasi aanʌ gʌʌagidi. ¹² Maitigʌdagito issoiduucai gʌʌijadagi aa gʌʌlicatai aapi quiaa. Baiyoma aliʌsi gʌʌagai iscʌʌga ñioocadagi dai cʌʌga oidacagi, dai cʌʌga vaavoitudadagi Diuusi, dai gʌʌagai pʌssiaa duutuadagi vʌʌsi ooqui sipoduucai cʌʌga maatʌmu ʌvaavoitudadami isducatai gʌʌagai isoidacagi. ¹³ Siʌʌscadʌ gʌʌʌmpaidiadagi ʌvaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi aagiadañi aapi Timoteo iscaiti ʌoojai Diuusi ñiooquidʌrʌ dai mamaatʌtuldiadañi gomaasi asta siʌʌscadʌ mʌʌ diviagi aanʌ. ¹⁴ Gatʌʌgitodañi aapi Timoteo aidʌsi ʌcʌcʌʌli tʌʌaanʌdamigadʌ ʌvaavoitudadami gamoo dan darai gʌʌnoonovi dai gʌʌagidi istumaasi Diuusi ipʌlidi isivuaadagi aapi. Dai Diuusi gʌma gʌʌʌlicami pʌsaidʌ ʌrtʌaanʌdamigadʌcana ʌvaavoitudadami dai pʌsaidʌ ʌrmamaatʌtuldiadamigadʌcana. Dai sivi maitʌagai pʌsgajiaadʌrʌ viaagi gʌʌʌlicamiga.

¹⁵ Baiyoma cʌʌga ivuaada aapi vʌʌsi istumaasi gʌʌagidi aanʌ isivuaadagi vai poduucai ʌijadagi ʌvaavoitudadami siʌʌ cʌʌga ivueeyi aapi Diuusi aa duiñdadʌ. ¹⁶ ʌʌgi gʌʌnuucadaca dai poduucai cʌʌgacʌrʌ oidacamu aapi. Dai apiacʌʌga gamamaatʌtuldiada Diuusi ñiooquidʌ. Ispoduucai ivuaadagi aapi aidʌ gia cʌʌgacʌrʌ vuusaimu aapi dai ʌgai ismaacʌdʌ gʌʌʌgiditai caʌ, ʌgai cʌʌgacʌrʌ vuvaquimu ʌʌrʌ.

5

¹ Maitibaagada aapi ʌmo cʌʌliodami baiyoma cʌʌga ñiooqui aagiada dai cʌʌgacʌrʌ ʌijada ducami isʌgai ʌrgʌoogacagi. Dai cʌʌgacʌrʌ ʌijada aapi gʌgʌʌli ducami siʌgai ʌrgʌsisiʌʌgicagi. ² Dai cʌʌgacʌrʌ inʌijada aapi oocodami poduucai isduucai ʌidi aapi gʌdaada. Dai cʌʌgacʌrʌ inʌijada aapi ʌaal tʌʌji ducami siʌgai ʌrgʌsusuculicagi.

³ Soicadañi aapi ʌvipiuudu ismaacʌdʌ maiviaa siorʌ soicadagi. ⁴ Dʌmos isʌmo viuuu viaacagi gʌmaamara siʌʌrʌ gʌʌjuuli aidʌ gia ʌgai aliʌsi gʌʌagai issoicadagi ʌviuuu. ʌgai nuucagi tai gʌʌ ʌgai cascʌdʌ. Poduucai aliʌ cʌʌgadʌ dai Diuusi ipʌlidi ispovuaadagi cascʌdʌ. ⁵ ʌvipiuudu ismaacʌdʌ maitiipu siorʌ soicadagi daanʌiña Diuusi tasʌrʌ dai tucʌrʌ sai soicʌiña. ʌgai gia ʌvaavoitudadami aliʌsi gʌʌagai issoicadagi. ⁶ Dʌmos isʌmo viuuu gogoosi gʌducamicagi maitʌagai issoicadagi ʌgai. ʌgai gia maiimimu Diuusi ʌʌmadu. ⁷ Aagidañi gomaasi vʌʌsi ʌvaavoitudadami vai cʌʌga maatʌcagi ʌgai istumaasi gʌʌagai isivuaadagi dai poduucai ivuaadagi. ⁸ Isʌmaadutai vaavoitudadami maigaagiadagi gʌʌaduñi ʌgai camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipʌlidi dai poduucai ʌgai vaamioma soimaasi ivueeyi siaa ismaacʌdʌ maiquiaa vaavoitudai.

⁹ ʌvipiuudu mʌsmaacʌdʌ ʌcovai vuvaidagi sai soicʌiña vaavoitudadami gʌʌagai isviaacagi vaamioma isvaic coobai uumigi, daidʌ isʌmaaducata dai ʌgai cunadʌ. ¹⁰ Daidʌ oodami gʌʌagai ismaatʌcagi ʌʌrʌ isʌgai cʌʌgacʌrʌ oidacana. Dai gʌʌagai ismaatʌ gʌʌliadagi aali, dai iscʌʌga miaadʌgiadagi gʌndaividacami, dai gʌʌagai ismaigʌgʌrducʌdʌ gʌʌliada ʌgai soicʌitai vaavoitudadami, dai gʌʌagai isgʌmaatʌcagi isbai soicʌiña ʌgai cococoidadʌ dai isbai givuaadana ʌgai ʌma maasi istumaasi cʌcʌʌgaducami gasoicʌitai.

¹¹⁻¹² Dai ʌvipiuudu ootʌlioma iimʌdami maitʌagai mʌsmaacadagi gomaasi aa duiñdagai. ʌgai cucuuntan tada ʌpamu dai dagituagi gʌnaa

duiñdaga, dai poduucai camaicalla iduñian tada agai laa duiñdagai ismaacada aagai isivuaadagi Suusi Cristo vaaatar. ¹³ Aipaco quiiquiar ajiopadan tada agai dai papartuagi dai ñiñiooquidaracagi, dai ganvapaasadan tada agai siaaco maitarvaaatar. ¹⁴ Cascada ipalidi aan isavipiuudu ootalioma iimadami cucuuntadagi apamu dai maamaracagi dai nuucadacagi ganquii, vai poduucai ismaacada vuidara vaaata Suusi Cristo maamatuldiaragada maitarñiooquiadagi aatama vaavoitudadami. ¹⁵ Lamoco vipiuudu ootalioma iimadami cagajiaadara viaa ganvaavoidaraga daida ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi.

¹⁶ Isamo calli siapa amo ooqui aduñda arviuuducagi aida gia agai aliasi gaaagai issoicadagi dai poduucai agaa vaavoitudadami maiviaacagi issoicadagi ismaacada aadunu dai poduucai vaamioma calga istutuidi agai issoicadagi aa vipiuudu ismaacada sallaicada tagitu soñi.

¹⁷ Alias gaaagai isvaascatai siaa duutuadagi acacalliodami tataanadamigada vaavoitudadami dai gaaagai mascalga aa namaquidagi, vaamioma calga ismaacada artataanadami daida armamaatuldiadami lapa. ¹⁸ Gaaagai ispovuaadagi pocaitai Diuusi ñiooquidara: “Maitavar daacamidacartudada avoposi siuu duucu caitapagada agai taligi vai cuaajida agai”. Dai pocaiti lapa Diuusi ñiooquidara: “Vaaascatai siora gaaata vaaadagi gaaagai masaa namaquiadagi”. Gomaasicada ismaacada pocaiti Diuusi ñiooquidara calga gamaata isaliasi gaaagai isaa namaquiadagi siora gamamaatuldiadagi Diuusi ñiooquida.

¹⁹ Isamaadutai gapiar vuupadagi amo calliodami taanadami maitaaggiada asta siascada oidacagi gooca siapa vaica naidadami. ²⁰ Damos isarvaavoicagi issoimaasi idui agai aida gia gaaagai masbagaidagi agai vaasi vaavoitudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa dai maisoimaasi ivuaadagi. ²¹ Vaascara aliasi gaaagai paspoduucai ivuaadagi vaascataicada ismaacada soimaasi ivuaadagi, tomasi argamiigugacagi siargaduñicagi siargasiagicagi tomasiooraca agai, Diuusi garooga lamadu Suusi Cristo gartaanadamiga lamadu Diuusi tataanaruda ganlidi cascada. ²² Pasilaascada daasa aliadagi amo vaavoitudadami taanadamigada maitimostodian duucai daasa tomasioora tadu dai aapi amo soimaasi ivuaadami dai aoodami potian tada sai aapi baijadi issoimaasi ivuaada agai baiyoma gaaagai pascalga maatiagi lapa istuiga agai.

²³ Aapi Timoteo alia duudatai coocora gavooca cascada maitaagai pasgoala suudagi yadagi baiyoma gaaagai pasyadagi laachi uuvasi varagada duadigami vaaatar.

²⁴ Dai lamoco otoma gamaata isarsoimaasi ivuaadami dai aa maitaata tomasi arsoimaasi ivuaadami avnacai asta siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami.

²⁵ Dai amo oodami ivuaadana istumaasi cacagaducami soicaitai aa vai otoma gamamaatai. Damos ismaiotoma gamatiagi vaascara amo imidagai gamaatamu.

6

¹ Dai pipioñi vaavoitudadami aliasi gaaagai iscala siaa duutuadaga gaaamu vai poduucai ismaacada vuidara vaaata Diuusi maiñiooquiadagi Diuusi tomali Diuusi maamatuldaragada. ² Isamo pioñi lamadu aamuda vaavoitudadamicagi vaascara apioñi aliasi gaaagai issiaa duutuadagi gaaamu tomasi argansiagam ducami agai vaavoitudaitai. Apioñi gaaagai isvaamioma calga soicada agai oigadaitai vaavoitudadamicatai agai. Gomaasi gaaagai pasgamamaatuldiadagi.

³ Oidaga mamaatʼtuldiadami yaatavogami ismaacʼadʼa vuidʼarʼa vʼaʼatʼa Suusi Cristo mamaatʼtuldiaragadʼa ismaacʼadʼa vaavoitudai aatʼamʼa dai Suusi Cristo mamaatʼtuldiaragadʼa gia ʼrvaavoi. ⁴ Amamaatʼtuldiadami yaatavogami alia gʼagarducʼadʼa gʼanʼalidiña dai maicʼaa maata istumaasi gamamaatʼtuldi. Dai ʼgai oojoidi isaipacoga gʼanʼvupui ñioocadagi. Gomaasaiñdarʼa vusacʼi muuquimudagai, dai baamudagai dai ñiooquidaragai dai maivaavoitudaiña ʼgai istumaasi caʼcagi, ⁵ dai gʼansasaayutaiña ʼgai aipacoga mosʼcaasi soimaasi aagaitai ʼgai maicʼacʼaa gadu tatʼagitoidadʼa cascʼadʼa, dai maimaata ʼgai istumaasi ʼrvaavoi. ʼgai poʼalidiña saidʼa ʼrcʼaa ʼgai isgamaitʼacʼadagi ʼgai tumiñsi gamamaatʼtulditai gʼanʼvaavoidaraga. Maitiurapʼacʼada aapi ʼgai. ⁶ Vaavuava issioora tatʼagitoda duudatai Diuusi, dai apiacʼaa ga vaavoitudai Diuusi, dai oigʼada Diuusi poduucai gia ivueeyi istumaasi Diuusi ipʼalidi, dai gomaasi ʼrsoiñi gaibʼadaga vʼaʼtarʼa. Dai sioora povuaadagi ʼgai gia sʼallicʼadʼa baigʼalidi. ⁷ Aidʼasi dada aatʼamʼa tami oidigi daama maiviaacatadai aatʼamʼa tomali ʼmo istumaasi. Dai siʼascʼadʼa coiya aatʼamʼa maivuuquia ragai tomali ʼmo istumaasi. ⁸ Cascʼadʼa gʼaaagai tasbai gʼarʼliadagi viaacatai cuaadagai dai yuucusi. ⁹ ʼmo oodami ipʼaliditai isriricutuagi soimaasi ivuaadana dai poduucai vaamioma vuudana tumiñsi. Dʼamos ʼgai vupuiirturʼaivuaadai istumaasi maitʼrsoiñi baiyoma gomaasicʼadʼa Diuusi soimaasi taatʼatulda ʼgai. ¹⁰ Sioora mosgamaitʼacʼadʼa aliada mui tumiñsi ʼgai ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasicami dai poduucai gamaitʼacʼai. Dai ʼamoco mosgamaitʼaa aliidiña mui tumiñsi dai gajiaadarʼa vipieeyiña gʼanʼvaavoidaraga dai gooquiarʼa aliʼasi soimaasi taatʼamaiña.

¹¹ Dʼamos aapi Timoteo cʼaa ga vaavoitudai Diuusi cascʼadʼa aliʼasi gʼaaagai pasgajiaadarʼa viaagi vʼaʼsi gomaasi soimaascami. Gʼaaagai pasapiacʼaa gacʼara oidacagi, dai pasapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apiavaavoitudada Diuusi, dai apiaoigʼada gʼaaaduñi. Dai tomasi soimaasi gʼataatamituldiadagi ʼgai ismaacʼadʼa vuidʼarʼa vʼaʼatʼa Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui ñioocada Diuusi, dai maitiomaliaca. ¹² Aapi Diuusi sandaarugadʼa gʼaducami cascʼadʼa aliʼasi gʼaaagai pasvuidʼarʼa caatʼacagi ʼDiaavora cʼaa ga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucai tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi ʼamadu. Diuusi ʼcovai gʼavuusaitu pasai poduucai ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi aagai pasai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹³ Diuusi ʼgai dai maacai ibʼadagai oodami. Dai Suusi Cristo ʼgai dai sʼalli aagidi Ponsio Pilaato istumaasi ʼrvaavoi. Dai Diuusi ʼamadu Suusi Cristo maata iñsaana gʼaaagidi ¹⁴ pasai ʼagidiña vʼaʼsi istumaasi gʼatʼaanʼai aana poduucai isduucai gʼaaagidi aana vai poduucai maitiipucagi sioora gʼabagaidagi asta siʼascʼadʼa diviagi Suusi Cristo. ¹⁵ Suusi Cristo divia ʼgai siʼascʼadʼa Diuusi ipʼaldagi. Vʼaʼsi oodami aliʼasi gʼaaagai iscʼaa ga ñioocadagi Diuusi vʼaʼtarʼa. Dai ʼgai ʼagi tʼaanʼai vʼaʼsiaʼacatai dai ʼgai sʼallicʼadʼa viaa guvucadagai. Dai ʼgai ʼrbaitʼacʼaa camigadʼa vʼaʼsi tatʼaanʼadami. ¹⁶ Diuusi tomastuigaco oidaga dai tomali ʼmo imidagai maimuquia ʼgai. Diuusi vaamioma dadadacʼi sitasai cascʼadʼa tomali ʼmaadutai maitistutuidi isvui nʼanʼavagi tomali ismiaadarʼa caquivagi. Aana ipʼalidi isvʼaʼsi oodami cʼaa ga ñioocadagi Diuusi vʼaʼtarʼa tomastuigaco dai vaavoitudagi isDiuusi sʼallicʼadʼa viaa guvucadagai.

¹⁷ Aagidañi ʼriricu vaavoitudadami sai maigʼagarducʼadʼa gʼanʼalidiña. Dai maitʼaaagai ispoʼaliada ʼgai isʼaa gi istutuidi iscʼaa gacʼara vuvaquiagi ʼtumiñsicʼadʼa. Atumiñsi uugiatai cascʼadʼa. Baiyoma gʼaaagai isvaavoitudadagi Diuusi ismaacʼadʼa tomastuigaco oidaga. ʼgai ʼgai dai gʼarmaacai vʼaʼsi

istumaasi tΛgito aatΛmΛ dai baigΛrΛliadagi. ¹⁸ Aagidañi sai cΛΛgacΛrΛ oidacana soicΛitai aa mui naana maasicΛdΛ. Λgai gΛaagai istaacogiadagi soituutuigami istumaasi viaa. ¹⁹ SioorΛ poduucai ivuaadagi Diuusi maaquimu Λgai mui naana maasi istumaasi cΛcΛΛgaducami tΛvaagiΛrΛ dai Λgai gia tomastuigaco oidacamu Diuusi ΛΛmadu.

²⁰ Aapi Timoteo gΛaagai pΛscΛΛga gamamaatΛtuldiadagi Diuusi ma-
maatΛtuldaragadΛ. MaitiΛΛgiada aapi Λgai ismaacΛdΛ oojoidi isaipacoga
gΛvupui ñioocadagi tomali ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ
gamamaatΛtuldi naana maasi istumaasi ducami isΛrvaavoicagi. ²¹ ΛΛmoco
ismaacΛdΛ ΛΛgidi Λgai cagajiaadΛrΛ viaa gΛnvaavoidaraga.

AanΛ ipΛlidi sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidiña.
MosΛcaasi.

Idi ArgotordadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Timoteo

¹ AanΛ arPaavora ootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ipΛlidi Diuusi cascΛdΛ. Diuusi aagai sai maaqui agai iibΛdagai uutudui vΛasi oodami ismaacΛdΛ vaavoitudagi Suusi Cristo cascΛdΛ giñootoi ansai gaaagidana aanΛ gomaasi. ² GΛoojidi aanΛ aapi Timoteo. Aapi argiñmara gΛducami dai aliΛsi gΛoigΛdai aanΛ. AanΛ ipΛlidi isDiuusi gΛrooga ΛΛmadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacΛrΛ gΛnΛijadagi dai soigΛnΛliadagi aapicΛdΛ dai gΛiibΛstudacan tadacagi.

³ AanΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ cΛaga Λgigitai Diuusi ipΛlidityai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi poduucai isduucai ivuaadatadai giñΛΛqui aaduñicarΛ. Dai baigiñΛlidi aanΛ DiuusicΛdΛ vΛascΛrΛ gatΛtagitoitai aapi iñsiuu duucu gamamadadagi. ⁴ VΛascΛrΛ tatΛgitoi aanΛ isducatai sosoa aapi aidΛsi gΛdiosagi aanΛ dai vΛascΛrΛ gΛnΛida iñΛlidiñΛ aanΛ dai poduucai baigiñΛliadagi. ⁵ Dai tatΛgitoiñΛ aanΛ ΛpΛ siΛΛ cΛaga vaavoitudai aapi. ΛpΛga vaavoitu gΛuuli Loida dai gooquiΛrΛ gΛdaada Eunise. Dai Λgai cΛaga vaavoitudaiñΛ cascΛdΛ maatΛ aanΛ isaapi cΛaga vaavoitudai ΛpΛ.

⁶ CascΛdΛ gatΛgitoiñi isaidΛsi gΛdaama darai aanΛ giñoonovi Diuusi gΛsoi iscΛaga aagiada aapi oodami Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ gΛaagai pasapiacΛaga aagiada Diuusi ñiooquidΛ. ⁷ Diuusi maitarΛmaacai duaadimudagai baiyoma gΛrΛmaacai Λgai guvucadagai dai garsoicΛi tΛsai aipaco gΛroigΛdaiñΛ dai cΛaga gartΛtagitocana. ⁸ Maitisiaa Λraitai gaaagiada istumaasi ivueeyi gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo aapicΛdΛ dai maitisiaa Λrada maisapicatai aanΛ vaavoitudatai Suusi Cristo, baiyoma baigΛduucai issoimaa taatamadagi giñΛpan duucai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛ aagai cΛagacΛrΛ vuvaidaragai. Dai tomasi soimaa taatamai aapi vΛascΛrΛ Diuusi gΛmaaquimu guvucadagai sipoduucai maidagitomu aapi gΛvaavoidaraga. ⁹ Diuusi cΛagacΛrΛ garvuvaitu dai Λcovai garvuvaitu tΛsai camaisoimaasi ivuaadana dai baiyoma ivuaadana mosΛcaasi istumaasi Λgai ipΛlidi. Diuusi idui gomaasi poduucai ipΛlidi Λgai dai gΛroigΛdai cascΛdΛ, maisiu iduucai aatΛmΛ Λmo istumaasi cΛagaducami. Maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadarΛ Diuusi gΛroigΛdai dai aagai sai Suusi Cristo cΛagacΛrΛ garvuvaida agaitadai. ¹⁰ Dai sivi cΛΛ maatΛ aatΛmΛ isgΛroigΛdai Diuusi. Λgai ootoi Suusi Cristo cΛagacΛrΛ garvuviadami cascΛdΛ. Suusi Cristo vaamioma istui simuuquigami dai gΛrΛmaa iibΛdagai utudui ismaacΛ tomali Λmo imidagai maiugiatai. Suusi Cristo gΛraagidi isΛgai vaa cΛagacΛrΛ garvuvaida agai poduucai maatΛ aatΛmΛ isgΛroigΛdai Diuusi.

¹¹ Diuusi giñmaa sΛΛlicami ansaidΛ arrootosadΛcana dai aagidana ismaacΛdΛ maitarjudidΛ isSuusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami. ¹² CascΛdΛ aliΛ soimaa taatamai aanΛ dai vΛascΛrΛ maisiaa Λrai. AanΛ cΛΛ maatΛ Suusi Cristo dai vaavoitudai aanΛ iscΛaga istutuidi Λgai isnuucadacagi giñibadaga asta siΛascΛdΛ Diuusi nΛidagi Λoodami ismaacΛdΛ arcΛaga ivuaadami dai ismaacΛdΛ arΛmaicΛaga ivuaadami.

¹³ Moduucai ioidaca aapi isducatai gΛmaatΛtuli aanΛ dai apiagamamaatΛtuliada isducatai gΛmaatΛtuli aanΛ, aliΛ cΛagadu gomaasi cascΛdΛ. Pomaasi ivuaada aapi apiavaavoitudaitai Cristo dai apiaoigΛada Cristo

dai vΛasi oodami. ¹⁴ GamamaatΛtuldañi aapi Diuusi ñiooquidΛ istumaasi gΛmaatΛtuli aanΛ dai Diuusi IbΛadΛ ismaacΛdΛ gΛrΛma daja gΛsoicΛdamu.

¹⁵ CΛΛ maataΛ aapi isbaitoma vΛasi Λvaavoitudadami AasiΛrΛ oidajami giñdagito dai gooca Λgai ΛrFigelo dai Ermogenes. AidΛsi Oniseforo divia RoomarΛ giñgaagaiña daida giñtΛΛ. ¹⁶⁻¹⁷ Dai aliΛ duudatai giñdidiñidiña nai aanΛ baigiñΛlidiña dai maisiaa Λraiña maisapicatai aanΛ. CascΛdΛ aanΛ ipΛlidi isDiuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijadagi Λgai aaduñdΛ. ¹⁸ SΛΛlicΛdΛ ipΛlidi aanΛ isSuusi Cristo apiasoigΛΛliadagi OniseforoCΛdΛ siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo. CΛΛ maataΛ aapi siΛΛsi gΛrsoi Oniseforo aidΛsi EfeesiΛrΛ daraacatadai aatΛmΛ.

2

¹ Dai aapi giñmara gΛducami cΛΛga ivaavoitudada dai ΛΛgiada aapi Suusi Cristo Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi cascΛdΛ. ² Dai vΛasi ismaacΛ gΛmaatΛtuli aanΛ mui oodami vuitapi maatΛtuldañi aapi aa ismaacΛ cΛΛ vaavoitudai dai sΛΛlicΛdΛ ivueeyi istumaasi aagai dai istutuidi ismamaatΛtuliadagi gomaasi aa.

³ MΛsiΛΛscadΛ soimaasi gΛtaatamituldadagi vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo vΛΛscΛrΛ iapiacΛΛga ivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdadΛ. Aapi ΛrΛpan ducami sandaaru dai Suusi Cristo ΛrgΛtΛaanΛdamiga. VΛasi sandaaru gΛaagai issoimaa taatamadagi. ⁴ Tomali Λmo sandaaru maitivueeyi aa duiñdagai ismaacΛdΛ ivueeyi ismaacΛdΛ maitΛrsandaaru. Λsandaaru gΛaagai isbaigΛduucagi daidi ivuaadagi istuma tΛaanΛda tΛaanΛdamigadΛ cascΛdΛ. ⁵ Dai aapi Timoteo aliΛsi gΛaagai iscΛΛ ΛΛgiada vΛasi ismaacΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ Λpan duucai Λmo utuisdami aliΛsi cΛΛga mΛrai siaa sΛΛli gΛvopooyi ipΛlidityi isgamaitΛcΛdagi. ⁶ Dai aliΛsi gΛaagai iscavami aata vuaadagi aapi gΛaa duiñdagΛrΛ Λpan duucai Λmo Λsadami cΛΛga aata vueeyi dai Diuusi gΛmaaquimu aapi vΛasi istumaasi maacai Λgai gΛpiPiooñiga ismaacΛdΛ ivueeyi aa duiñdadΛ. ⁷ TΛtΛgitodañi istumaasi gΛaagidi aanΛ daida gΛrbaitΛcΛaacamiga gΛsoiñamu pai maataΛ caΛca vΛΛsiaΛcatai.

⁸ TΛgitoñi isSuusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ daida ΛrcajiudadΛcatadai Λraí DavicarΛ. Gomaasi Λgai istumaasi gaaagidiña aanΛ. Gaaagidiña isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami. ⁹ Dai cascΛdΛ soimaasi taataca dai asta vuli aanΛ cadeenacΛdΛ ducami siΛrsoimaasi iduucamicamudai aanΛ. DΛmos Diuusi ñiooquidΛ gia maivuli. ¹⁰ Dai aanΛ soimaasi taatamai mui naana maasi vai Λgai ismaacΛ Diuusi Λco vuvaitu vaavoitudana Suusi Cristo dai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna. Λgai ismaacΛdΛ vaavoitudagi vΛΛscΛrΛ dadadacΛda agai tΛvaagiΛrΛ.

¹¹ SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi ismaacΛdΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ icaiti:

IsΛmo vaavoitudadami baiga duucagi ismuuquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo,

sΛΛlicΛdΛ oidacamu Λgai tΛvaagiΛrΛ Suusi Cristo ΛΛmadu.

¹² Issoimaa taatamadagi vaavoitudadami dai maivui ñioocadagi Diuusi;

sΛΛlicΛdΛ tΛaanΛda agai Suusi Cristo ΛΛmadu siaaco tΛaanΛi Λgai.

IsΛmaadutai gajiaadΛrΛ viaagi Suusi Cristo, Suusi Cristo gajiaadΛrΛ vipieeyi ΛΛrΛ.

¹³ IsΛmaadutai camaivaavoitudada Suusi Cristo,

Suusi Cristo vΛΛscΛrΛ ivueeyi istumaasi aagai.

Λgai vΛΛscΛrΛ aagai istumaasi Λrvaavoi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

14 Tātāgitoldañi vavaoitudadami vāsi gomaasi dai aagidañi sai maitancocodaiña aagaitai goāgi vuiirudagai. Gomaasi maitarsoiñi cascā, baiyoma soimaasi ivueeyi āgai dai gajiaadā vipieeyi gāvavaoidaraga. 15 Gāagañi dai cāga ivuaada gāa duiñdaga sipoduucai Diuusi potāimo isaapi āraata vvaadami cāgaducami. Dai poduucai maivāacamu aapi istuusi siaa āradagi cāga gamamaatātulditai Diuusi ñiooquidā. Diuusi ñiooquidā gia āvvaavoi. 16 Gajiaadā ivipiaada govuiirudagai dai gocuentogadā ājudidū vāsi gomaasi sobicāi oodami sai maitātāgitoiña dai maiāgidiña Diuusi. 17 Dai gomamaatātuldaragadā āmamaatātuliadami maicā tutiacā vāsi āpacoga āmārai vavaoitudadami saagida dai gomaasicā soimaasi ivueeyi āmamaatātuldadami. Goca āmamaatātuldiadami maicā tuutiācā āImeneo dai Piletu 18 ismaacā āquīoma vavaoitudaiña dai sivi gajiaadā vipieeyi ismaacā āvvaavoi. āgai pocaiti sai ācoidadā maiduduaacarāi dai sai Diuusi maa oodami ibādagai utudui maisiuu tuucuga utudui. 19 Dāmos Diuusi ñiooquidā vāscā āāgai vaa. Dai Diuusi ñiooquidā pocaiti: “Cā maatā Diuusi gāmaamara”, dai pocaiti āpā: “Vāscatai ismaacā vavaoitudai Cristo gāagai isgajiaadā vipiaadagi vāsi soimaascami”.

20-21 Isāmaadutai cāga iduñia āliadagi Diuusi aa duiñdadā āliāsi gāagai isgajiaadā vipiaadagi vāsi soimaascami mosāgi poduucai istutuidi Diuusi isaa duiñtuldagi āgai. āgai ismaacā poduucai ivueeyi āāpan ducami oro ājaasocoli dai plaata ājaasocoli ismaacā vvaomioma namāga isuusi ājaasocoli dai bidai ājaasocoli.

22 Gajiaadā ivipiaada vāsi soimaascami ismaacā ivueeyi gāgāli dai āpiācāgacā oīdaca dai āpiācāgā vavaoitudada dai āpioigāda vāscatai dai āpiāgāibāstacan tadaca āmadu vāscatai ismaacā gamamadai maisoimaasi ivuaadatai. 23 Dai gajiaadā ivipiaada govuiirudagai cā maatā aapi isgomaasicā gāncocodaiña oodami. 24 Dai siorā ivuaadagi gārbaitācāacamiga aa duiñdadā maitāagai isomaliacagi baiyoma gāagai iscā tuigacagi vāscatai vui, dai gāagai iscāga gamamaatātuldiadagi, dai maitāagai isoojoadagi tomali āmo istumaasi. 25 Dai gāagai pāscāga mamaatātuldiadagi ismaacā gāvui ñioocadagi oigādaitai sabai poduucai soiñana Diuusi vai āma duucai gāntātāgitona vai poduucai matia āgai istumaasi āvvaavoi, 26 vai poduucai cāga gāntātāgituagi āgai āpamu dai cāgacā vvaquīagi dai camaitivuaadagi istumaasi ipāliidi āDīaavora.

3

1 Dai gāagai pāmaatācagi āpā sai cayoga ugitācai oīdigi āliā soimaasi taata āgai vavaoitudadami. 2 āoodami ismaacā maivaavoitudadagi Diuusi ivuaada āgai mosācaasi istumaasi ipāliidi, vvaomioma oojiada āgai tumiñsi isoigāda Diuusi, dai gāgārdūcā gānāliada āgai, dai maināijada dan vvaada āgai aa oodami dai vui ñioocada āgai Diuusi, dai maiāgiada āgai gāndā, dai maicā tuutiāca āgai, dai maisiaa duutuda āgai Diuusi. 3 Dai maisoigānāliada āgai ācā tomali maioigāda āgai, dai āgatāraca āgai istumaasi maitārvāatā, dai googosi gānducāmīca āgai, dai oomaliāca āgai dai cādada āgai vāsi istumaasi ārcāgaducami, 4 dai oodami tāāgiada āgai gānaaduñi sasaayudā, dai maiduduaadicuitai soimaasi ivuaada āgai, mosācā tāāvigai dai iidagai dai vāsi istumaasi ārvāgimi ipāliadamu āgai isivuaadagi baiyoma isāgiadagi Diuusi. 5 āgai ivuaada āgai istumaasi ivueeyi ismaacā vavaoitudai Diuusi ñiooquidā dāmos vuidā vāatāca āgai Diuusi.

Maitiurapacada siorai potuutuiga. ⁶ Agai saagida oidaga amoco ismaaca vapacai ooqui vupuiirugami quiiquidara dai mamaatatuldiña looqui ganmamaatatuldiaraga utuducada, dai poduucai vupuiirumadaiña agai. Looqui aliasi arsoimaasi ivuaadami dai alia oojoidi tomastuma mamaatatuldiaragai utuducami. ⁷ Dai alia oojoidi ismamaatardagi tomasuma mamaatatuldiaragai utuducami damos tomali amo imidagai maiquiaa vaavoitu agai istumaasi arvaavoi. ⁸ Dai apaan duucai acacadaracami Janesicaru amadu Jambresicaru vuidara vatacatadai istumaasi aagai Moseesacaru poduucai agai ismaaca mamaatatuldi looqui ara vuidara vata istumaasi arvaavoi. Alia soimaasi gantatagitoiña agai. Agai maicaga vaavoitudai Diuusi ñiooquida cascada Diuusi gajiaadara viaa. ⁹ Damos maitistuidimu agai ismamaatuldagi mui oodami, vasi oodami maamu isagai arvupuiirugami cascada maiagidamu, apaan duucai avaa goocai ismaaca vuidara vatacatadai Moseesacaru.

¹⁰ Damos aapi apiavaavoitudai giñmamaatatuldiaraga, dai aapi giñapan duucai ivueeyi, dai giñapan duucai tatagitoi, dai giñapan duucai vaavoitudai dai giñapan duucai soimaa taatamai dai apiavueeyi Diuusi aa duiñdada giñapan duucai, dai aapi oigadai vascatai giñapan duucai. ¹¹ Caa maata aapi isducatai aradi aanacada Antioquidara dai Icoñidara dai Liistidara, isducatai soimaasi giñtaatatuli oodami. Damos Diuusi cagacara giñvusaitu vasi gomaasiañidara. ¹² Sallidada arvaavoi isvascatai ismaacada ivuaada liadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi agai alia soimaa taata agai. ¹³ Damos asoimaasi ivuaadami dai yaatavogami vaamioma soimaasi ivuuda agai, agai apiavupuiirumadada agai oodami dai aa vupuiirumada agai agai.

¹⁴ Damos aapi maidagitu vasi pastumaasi camai mosgaagai pasiapiavaavoitudadagi. Aapi maata siorai gamaatatuli. ¹⁵ Dai aapi aliducatai abiaadara maata Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidara mamaatarai aapi isducatai cagacara vusiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹⁶ Diuusi maa tagitoidagai oodami sai oojana ñiooquida. Dai Diuusi ñiooquidara gamamaatarai istumaasi gaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaagai isivuaadagi dai gamamaatarai isducatai cagacara oidacagai dai aata vueeyi Diuusi vatarai. ¹⁷ Poduucai tomastuma vaavoitudadami ismaacada camaatiagi gomaasi istutuidi isivuaadagi vasi istumaasi cagaducami istumaasi Diuusi ipalidi.

4

¹⁻² Gatlaanai aanai aapi Timoteo pasai apiagaaagidiña Diuusi ñiooquida. Caa maata Diuusi garooga dai gartlaanadami Suusi Cristo istumaa vueeyi aatama. Suusi Cristo divia agai tlaanadami duucai dai naida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai naida agai vasi oidada dai duduaacada. Vascara ibaigaduuca dai gaaagiada Diuusi ñiooquida silscada oidacagi isducatai tomasi maicaca liadagi oodami. Dai mamaatuldai oodami ismaacada arai istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai, dai aagiadani sai camaisoimaasi ivuaadana. Dai daanadani oodami sai ama duucai gantatagitona, dai maitioojoda oodami dai apiamaatatuldiada oodami Diuusi ñiooquida. ³ Aimu istuigaco oodami maicaca liadamu gomamaatatuldiaragai cagaducada baiyoma ivuaada liadamu agai istumaasi ipalidi dai gaagadamu agai mui mamaatuldiadami sai mamaatuldaiña mosaca istumaasi calca liada agai. ⁴ Dai gajiaadara vipiadamu agai ismaacada arvaavoi, dai caga gantagito calcamu agai judidiu

cuentogad. ⁵ Damos aapi canga gatatgitoda dai pasiascad soimaa taata-madagi apiaivuaadagi Diuusi aa duiñdad apiagaaagiditai Diuusi ñiooquida ismaac aagai cagacara vuvaidaragai dai canga ivuaada gaa duiñdaga.

⁶ Polidi aani iscayoga aayi istuigaco muuquia ñagai aani. Dai imimu aani tavaagiamu. ⁷ Catapi aata dui aani Diuusi aa duiñdad dai cayoga naato aani giñaa duiñdaga dai apiaquia vaavoitudai aani Diuusi dai Suusi Cristo. ⁸ Garbaitaacami Suusi Cristo arataandami ca tuigacada dai siascada divia agai agai giñmaaquimu istumaasi maacai agai siora cagacara oidacana tami oidi daama. Dai maisiu mosaca aani giñmaaquimu agai. Agai maaquimu ara vascatai ismaacada baiganliaracada nara istuigaco divia agai agai.

⁹ Gaaagañi dai otoma diviacai giñaida. ¹⁰ Deemasi vaamioma oojoidi istumaasi oidaga tami oidigi daama cascada giñdagito dai ii Tesaloniicamu. Cresente ii Galaasia davariamu. Dai Tito ii Dalmasia davariamu. ¹¹ Mosaca Ruucasi giñama daja. Gaagañi Marcusi dai vuaapa pasiascad diviagi. Agai istuidi isgiñsoiñagi giñaa duiñdagara. ¹² Atiico Efeesiamu ootoi aani. ¹³ Pasiascad diviagi pai giñvuaapida giñvaasaraga ismaacada Trooasira viaa aani Carpo quidara. Dai vuaapañi ara giñlilivrugaa dai sioma canga giñpapeliga.

¹⁴ Alejandro ismaac ivueeyi vapaiñomi alia soimaasi giñvuididiña. Garbaitaacamiga bai duñimu gomaasi agai amadu. ¹⁵ Agai vui caata garmamaatatuldiaraga cascada gnuucadacana aapi agacada.

¹⁶ Aidamasi tucamidara vaama giñcai dudunucamiara vascatai giñdagito. Tomali amaadutai maitiñsoi. Antai anagi giñsoi. Aani ipalidi isDiuusi maigapira suuligagi agai ismaac giñdagito. ¹⁷ Damos Diuusi giñsoi dai giñmaa guvucadagai antai aani istui isnaatocai gaaagidagi isSuusi Cristo aragacara vuviadami sai poduucai maatana vascatai ismaacada maitarjudi. Dai Diuusi cagacara giñvusaitu matai maitiñmuaa. ¹⁸ Dai cagacara giñvusaidamu agai vasi istumaasi soimaascamiñdara dai giñvaidacaimu agai tavaagiamu siaaco taanai agai. Aani ipalidi isvascatai siaa duutuadagi Diuusi tomastuigaco. Angia siaa duutudai Diuusi vascara.

¹⁹ Diuscada iviaatulda Prisca dai Aquila dai vascatai ismaacada Oniseforo quidara oidaga. ²⁰ Erasto Coriintoara vii. Dai Trofimo coco antai Mileetara viaa. ²¹ Gaaagañi dai divia maiquiaa acai toomoco. Diuscada gaviaatuldi Euvulo, dai Pudente, dai Lino, dai Claudia, dai vascatai gogaa garaaduñi vaavoitudadami.

²² Aani ipalidi isgarbaitaacamiga Suusi Cristo gammadu daacagi dai gannucadacagi vascatai apim.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Tito

¹ Aana arPaavora Diuusi piooñigada dai Suusi Cristo ootosada. Agai giñootoi ansai soñana aana agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaamioma caga vaavoitudana Diuusi ñiooquida dai caga maatana Diuusi ñiooquida ismaacada arvaavoi ismaacada garmamaatutuldi isducatai ipalidi Diuusi isoidaca aatama. ² Dai Diuusi giñootoi ansai soñana aana arpa aoodami sai nanaracana caga vaavoitudaitai istuigaco vascara oidaca ragai aatama Diuusi amadu. Aaqui aagai Diuusi ispoduucai araduñi agai dai Diuusi tomali amo imidagai maiyaatagai. ³ Dai sivi caayai istuigaco Diuusi cagacara garvuviamiga ipali ismatiagi oodami ñiooquida ismaacadaraga aagai isagai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo aracagacara vuviamiga vascara oidaca agai Diuusi amadu. Agai giñajai sai gaaagidana aana ñiooquida sai maatana aoodami istumaasi aagai agai. ⁴ Aapi Tito angaoojidi idi oojai. Aana gaaagidi isSuusi Cristo arcagacara vuviamiga patai vaavoitu aapi cascada giñmara gaducami aapi. Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo cagacara garvuviamiga cagacara ganajadagi dai gaibastudacan tadacagi.

⁵ Aana caratara gaviaa pasai bai duuna aapi istumaasi viagacatadai vaavoitudadami saagida dai pasai darasana vaavoitudadami tataanadamigada vasi amapacara poduucai isducatai gaaagidi aana. ⁶ Amo taanadami aliasi gaaagai iscagacara oidacagi vai tomali amaadutai maigariara vuupadagi tomali amo istumaasicada. Dai agai gaaagai isalia amaaduacagi ooñigada. Dai aliasi gaaagai ismaamarada arvaavoitudadamicagi dai caga lagiadagi gandada, dai maisoimaasirara siaa vuaadagi gantumiñsiga vai tomali amaadutai maiñiooquiadagi. ⁷ Amo taanadamigada vaavoitudadami arDiuusi piooñigada cascada aliasi gaaagai iscagacara oidacagi vai tomali amaadutai maitistutuidiña isgariara vuupadagi tomali amo istumaasicada. Maitaaagai isivuaada aliada mosacaasi istumaasi ipalidi, dai maitaaagai isoomaliacagi, tomali mainavaamutaracagi, dai maicocodataracagi, dai maitaaagai isgavupuiirumadaitai gamaitacadagi tumiñsi. ⁸ Baiyoma gaaagai isbaigalliaragacada miaadagiadagi agai oodami gaquiyara, dai oojiadagi isivuaadagi istumaasi cagaducami, dai caga gatagitocagi, dai cagacara oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi, dai istutiadagi isgajiaadara vipiadagi asoimaascami. ⁹ Alias gaaagai iscaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida ismaacada maatatuli aana dai poduucai agai istutuidi iscaga maatatuldagi aa, dai maatatuldagi agai ismaacada vui ñioocai Diuusi ñiooquida isducatai maicagadu vaavoidaragada.

¹⁰ Oidaga mui oodami ismaacada maiagidi ataanadami vaamioma giñaaduñi judidíu saagida ismaacada aagaiña istumaasi maitarsoiñi dai vupuiirumadaiña oodami. ¹¹ Agai gamamaatutuldi istumaasi maitaaagai isgamamaatutuldiadagi mosgamaitacada aliditai tumiñsi. Dai mui gadada moduucai maamarada dadagitoi ganvaavoidaraga vaavoituda aliditai istumaasi mamaatutuldi agai cascada gaaagai ismaidagituagi isgamamaatutuldiada agai.

¹² Caratara oidacami saagida oidacatadai amo mamaatutuldiadami ismaacada aagai gaaaduñi dai pocaiti: “Caratara oidacami yaatavoga dai oomaliga dai paparaga mosgacuaada alidiña”, ascaiti. ¹³ Daida

arvaavoi ispotutuiga agai cascada aagidañi aapi avavoitudadami caratar oidacami sai mamaatutudaragada judidíu ismaacada maioidaga Diuusi ñiooquidar maitarvaavoi cascada aliási glaagai isgajiaadara vipiaadagi agai mamaatutudaragada dai apiavaavoitudadagi mamaatutudaragada Suusi Cristo, ¹⁴ dai tomali maiagidiña isducatai gataañi agai ismaacada gajiaadara vipieeyi Diuusi ñiooquida. Agai pocaitiña sai amoco cuaadagai maicagadu.

¹⁵ Damos agai ismaacada Diuusi caoigaldi soimaascamigada, agai vatar vasi cuaadagai cagadu. Damos ismaacada maivaavoitudai Cristo alia soimaasi tagitoidada agai maicaga maata istumaasi arcagaducami tomali maicagaducami cascada agai vatar vasi istumaasi maicagadu asta siuu duucu siaa duutuli agai. ¹⁶ Agai pocaiti sai vaavoitudai Diuusi damos matgia maasi agaicada ismaacada ivueeyi agai ismaitarvaavoi. Sallicada maiojoidi Diuusi istumaasi ivueeyi agai. Agai maiagidaraga, dai cascada maitistutuidi isidufiagi tomali amo istumaasi cagaducami.

2

¹ Damos gamamaatutudañi aapi isducatai glaagai isoidacagi vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviamasi. ² Dai aagidañi acacaliocoidada vaavoitudadami sai mainavacoraiña, dai cagacara oidacana vai siaa duutuada oodami, dai caga gantatagiticagi, dai sai caga vaavoitudaiña dai sai caga oigadaiña vascatai, dai sai maivui bacoaiña agai ismaacada soimaa taatamituldiadagi. ³ Dai aagidañi loocodami vaavoitudadami sai cagacara oidacana siaa duutudaitai Diuusi dai sai maifioquidiña aa, dai sai mainavacoraiña ⁴ dai sai mamaatutudana istumaasi cagadu vai poduucasi matiagi looqui utu iimadami vaavoitudadami isoigadagi gancuucuna dai ganmaamara, ⁵ dai caga gantatagiticagi, dai maigoogosi ganducamicagi dai tomali maitatagiticodagi gomaasi, dai caga ivuaadagi ganaa duiñdaga ganquiyara, dai soicaiña aa, dai agidiña gancuucuna vai maipocaitiadagi loodami sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi.

⁶ Dai poduucasi aagida ara agagali vaavoitudadami sai caga gantatagiticana. ⁷ Dai caga ioidaca aapi vai poduucasi oidacana agai ara. Dai pasiascada gamamaatutuldiadagi Diuusi ñiooquida maitaagai psmui gamaitacada aliada tumiñsi. Dai caga ivuaada vai siaa gaduutudaiña oodami. ⁸ Dai vascara igamamaatutuldiada mosacaasi istumaasi gamamaatutuldiña Suusi Cristo amadu mamaatardamigada vai tomali amaadutai pocaitiadagi ismaitarvaavoi. Vai siascada amaadutai gavui ñioocadagi siaa ara agai maiviaacatai istucada gavui ñioocadagi.

⁹⁻¹⁰ Dai aagidañi apipioñi vaavoitudadami sai vascara caga agidiña ganaamu, dai maivui ñiooquitaracana, dai maivasivucana, dai glaagai isivuaadagi agai vasi istumaasi aagadagi vai poduucasi baiganliadagi aamuda vai poduucasi siascada najadagi aa matiagi isDiuusi cagacara garvuviamiga ñiooquida cagadu.

¹¹ Diuusi ootoi gamara oidigi daama sai cagacara vuvaidiña oodami poduucasi gartagi issallicada cagacara naidi vascatai. ¹² Dai poduucasi Diuusi gamamaatutuldi isglaagai isgajiaadara vipiaadagi vasi soimaascami dai sai maitaagai isivuaadagi naana maasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi, dai sai glaagai iscaga tuutiacagi dai siaa duutuadagi Diuusi. ¹³ Dai gamamaatutuldi ara sai glaagai isbaigaraliaracada nanaracagi istuigaco divia agai

garDiuusiga Suusi Cristo ismaacada arcagacara garvuviamiga. Agai arbaitacaacami tavaagiarai dai oidigi daama alia dadadaquidamu agai siascada diviagi. ¹⁴ Suusi Cristo lagi gadagito masmuaagi sai poduucaci cacagacara vuvacana aatama garsoimaascamigaindara tsaidi armaamaradacana caoigaldicatai garsoimaascamiga dai baigaraliaracada ivuaadatai naana maasi cacagaducami.

¹⁵ Vasi gomaasi gaagai pasgamamaatatuldiadagi. Aapi apartaanadamigada govaavoitudadami daida armamaatatuldiadami cascada gaagai pasapanaquiadagi vai apiavaavoitudaina agai dai bagaidani agai ismaacada maiagidaracagi. Dai maiti gadagito masgajiaadara vipiaadagi gamamaatatuldaraga.

3

¹ Dai tagitoldani vaavoitudadami sai labaidina ataanadami ismaacada viaa guvucadagai dai agiditai cacana dai sai gaagai isgasoicadagi aa duindagiarai ismaacada arvvascatai vatarai. ² Dai sai maisigalnaasi niooqui agidina tomali amaadutai, dai sai maioomaliacana dai sai oigaditai naidina vascatai, dai sai maigarducada ganlidiina tomali amaadutai vui tomasi maitarvaavoitudadami sarvaavoitudadami ara.

³ Vaavoitudadami dai aatama ara alia soimaasi ivuaadatadai maiquiaa vaavoitudacai aran duucaci agai ismaacada maivaavoitudai. Aatama aqiuoma arvupuiirugamicatadai dai vaavoitudaina istumaasi maitarvaavoi, dai googosi garducamicana, dai alia soimaascatadai gartagitoidaga cascada ivuaadana aatama istumaasi ipalidi naana maasi soimaascami. Dai coimudada tuutiacana aatama dai garcadaina oodami tatai aatama ara. ⁴ Damos aidasi Diuusi cacagacara garvuviamiga divia oidigi daama dai cacagacara vuvaida agai oodami poduucaci gatagi isalia oigadai dai cacagacara naidi vascatai. ⁵ Caga maata Diuusi isaatama tomasi caga ivueeyi maitamaitacaci cacagacara vuvaidaragai damos cascada Diuusi soigali aatamacada cascada cacagacara garvuvaitu. Diuusi Ibada maigovai dai vasi garsoimaascamiga dai utuldan dui gariibadaga. ⁶ Poduucaci idui agai aidasi Diuusi ootoi sai garlamadu daacana. Suusi Cristo cacagacara garvuviamiga agidi gaoga sai ootosana gabadaga cascada ootoi agai vai aliasi garsoicaci tsai caga oidacana. ⁷ Vaidi Diuusi cacagacara garnaidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama cascada viaa aatama samicami isarmaamaradacagi dai isvascara oidacagi agai lamadu dai canara aatama istuigaco oidaca ragai agai lamadu.

⁸ Vasi imaasi samicada arvaavoi dai aan ipalidi iscaga gamamaatatulda aapi vasi gomaasi vai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi gnaagana dai caga ivuaadana istumaasi arsoini vascatai vatarai aliasi cagadu ispovuaada agai daida arsoini agai vatarai ara. ⁹ Damos maiti aatagada agai lamadu ismaacada aagaina goagi vuirudagai dai tomali agai lamadu ismaacada armamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada maamaatuldi mui cuentogada judidu Diuusi niooquida duucaci dai tomali agai ismaacada cocotuldi oodami dai tomali agai lamadu ismaacada mosvupui nioocada liadagi tomasiora agaitai Moseesacaru maamaatuldaragada, vasi imaasi maicagadu dai maitarsoini.

¹⁰ Isoidacagi amaadutai vaavoitudadami saagida ismaacada cocotuldiadagi oodami gamamaatatuldaragacada ismaacada maitarvaavoi bagaidani amo imidagai isgooca ara dai ismaitagidagi agai pai

camaidagito Δ vaavoitudadami isuurap Δ c Δ dagi Δ gai. ¹¹ C $\Delta\Delta$ ga maat Δ aapi ist Δ moco cocotuldiadagi oodami Δ gai maic $\Delta\Delta$ ga g Δ t Δ gito dai ali Δ soimaasi ivueeyi dai Δ gai $\Delta\Delta$ gi maat Δ $\Delta\Delta$ p Δ ismaic $\Delta\Delta$ ga ivueeyi.

¹² Si $\Delta\Delta$ scad Δ g Δ otosda aan Δ Arteemasi si Δ p Δ Tiiquico pai g Δ aaga dai gi \tilde{n} divida Nicopoliisi Δ r Δ ami daivu \tilde{n} da i \tilde{n} Δ lidi aan Δ toomoco. ¹³ Dai soi \tilde{n} a \tilde{n} i Seenasi ismaac Δ d Δ \tilde{n} iooquituldi oodami $\Delta\Delta$ madu Apoolosi v $\Delta\Delta$ sic Δ d Δ p Δ stuc Δ d Δ istuidiagi, maaca \tilde{n} i istumaasi t Δ gito Δ gai dai apia \tilde{i} m Δ dagi vai maivi $\Delta\Delta$ gacana tomali Δ mo istumaasi. ¹⁴ Vai govaavoitudadami maat Δ na isc $\Delta\Delta$ ga ivuaadagi dai soic Δ dagi aa si $\Delta\Delta$ scad Δ t Δ gitocagi Δ gai vai poduuc Δ i Δ rsoi \tilde{n} icagi govaavoitudadami.

¹⁵ V $\Delta\Delta$ scatai ismaac Δ d Δ aan Δ gi \tilde{n} $\Delta\Delta$ madu daraaja Diuusc Δ d Δ g Δ viaatuldi. Dai Diuusc Δ d Δ viaatulda g Δ raadu \tilde{n} i vaavoitudadami Diuusi c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ g Δ nn Δ idi \tilde{n} a v $\Delta\Delta$ scatai.

Mos Δ caasi.

Idi oojai ooji Paavora Filemón

¹ AanΛ arPaavora, dai aagidiña aanΛ oodami sai Suusi Cristo arcΛagacΛra vuviadami mai cascΛΔ giñmaisaca. AanΛ amadu Timoteo gΛoojidi idi oojai aapi garaduñi Filemón aapi garsoicΛi garaa duiñdagΛra. ² Dai idi oojai arΛvaavoitudadami vΛatarΛ arpa ismaacΛΔ gΛnΛmpaidi gΛquiiyΛra dai siaa duutudai Diuusi, dai garaduñi Apia vΛatarΛ dai garaduñi Aquipo vΛatarΛ ismaacΛΔ garsoicΛi garaa duiñdagΛra arpa. ³ AatΛma ipalidi isDiuusi gΛrooga amadu qartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacΛra gΛnnΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi.

⁴⁻⁵ Maí aanΛ isaliΛ cΛaga vaavoitudai aapi dai oigΛdai Suusi Cristo dai oigΛdai aapi vΛasi Λvaavoitudadami arpa cascΛΔ aliΛ baigiñΛlidi aanΛ DiuusicΛΔ daanΛitai sai gΛsoicΛiña. ⁶ DaanΛi aanΛ Diuusi sai soicΛiña Λgai ismaacΛΔ vaavoitu Suusi Cristo aidΛsi aapi aagidi Diuusi ñiooquidΛ. DaanΛi aanΛ Diuusi sai soicΛiña Λgai iscΛaga maatΛna vΛasi istumaasi cΛagaducami ismaacΛΔ Suusi Cristo ivueeyi vΛasi vaavoitudadami vΛatarΛ. ⁷ Maí aanΛ isaapi Filemón aliΛ oigΛdai Λvaavoitudadami vai poduucΛi gΛniibΛstacan tada Λgai dai poduucΛi baigiñΛliatudai aapimΛ.

⁸⁻¹² VΛasi imaasicΛΔ aanΛ ñiooquiagi gΛpiooñigabaru Onésimo vΛatarΛ. Tomasi aliΛ oigΛdai aanΛ goovai vΛascΛra movi angΛootosdi pai cΛaga miaadΛgida. AanΛ arrootosadΛ Suusi Cristo cascΛΔ viaa aanΛ sΛalicami isgΛtΛaaniagi aapi pasai cΛaga miaadΛgidana Onésimo dai aapi sΛalicΛΔ gΛaagai pasivuaadagi istumaasi gΛaagida aanΛ. DΛmos aliΛsi gΛroigΛdai aatΛma cascΛΔ maitatΛaanΛi aanΛ dai baiyoma gΛdaanΛi pasai cΛaga miaadΛgidana Onésimo. AanΛ Paavora casi arcΛlimudadΛ dai apiagaaagidiña sai Suusi Cristo arcΛagacΛra vuviadami cascΛΔ maisapi aanΛ. ΛquiomΛ Onésimo maicΛaga gΛsoicΛiña dai sivi gia arsoiñi goovai aapi gΛvΛatarΛ dai aanΛ giñvΛatarΛ. Onésimo giñdiviji tami maisacarΛra dai aidΛsi aanΛ aagidi isSuusi Cristo arcΛagacΛra vuviadami goovai vaavoitu dai cascΛΔ giñmara gΛducami goovai. ¹³ AliΛ baigiñΛldamudai aanΛ istanasi viimudai goOnésimo dai giñsoicΛdamudai tami maisacaruana poduucΛi isduucΛi giñsoicΛdamudai aapi istanai daacamudai. ¹⁴ DΛmos aanΛ maitipΛlidi isviiagi goovai maiquiaa giñmaacacai aapi oigaragai isviaa aanΛ cascΛΔ baiyoma gΛootosdi aanΛ. DΛmos sivi aapi istutuidi isgiñootosdagi pasipΛliadagi maisiu guvucadagaicΛΔ. ¹⁵ GoOnésimo vaasΛqui ii gΛquiiyaiñdarΛ maitΛaagidacai. DΛmos sivi apamu gΛΛΛmadu daacamu goovai. AanΛ polidi sai Diuusi poduucΛi idui sai vaavoitudana goovai dai sivi tomastuigaco gΛΛΛmadu daacamu ¹⁶ maisiu amo piooñi duucΛi baiyoma amo gΛaduñi duucΛi dai aliΛ oigΛadamu aapi cavaavoitudacai Λgai. Dai poduucΛi sioma arcΛagai aapi gΛvΛatarΛ. AanΛ gia aliΛ oigΛdai, dΛmos aapi gia gΛaagai isvaamioma oigΛadagi, maisiu tomastuma cΛali duucΛi sivi gia argΛaduñi vaavoitudadami goovai.

¹⁷ PΛsaapi gΛaduñi duucΛi giñnΛijadagi pai miaadΛgida goOnésimo ducami iñsiaranΛcagi. ¹⁸ Issoimaasi gΛduñi goovai aidΛsidΛ argΛpiooñiacatadai siarpa isgΛvuatuldiada goovai aanΛ angΛaa namΛquidagi. ¹⁹ AanΛ Paavora angΛoojidi giñnoovicΛΔ dai aanΛ gia gΛaa namΛquidamu. AanΛ gΛmaatuli isSuusi Cristo arcΛagacΛra garvuviadami patai poduucΛi cΛagacΛra vuusai

aapi goovai Λ ramo istumaasi ismaac Λ d Λ tomali Λ mo imidagai maitistutuidi aapi isgiñaa nam Λ quidagi. ²⁰ S Λ lic Λ d Λ giñaduñi aan Λ ip Λ lidi isgiñsoiña aapi giñootosdakai Onésimo. Aat Λ m Λ Λ rg Λ raadunum Λ vaavoitudadami casc Λ d Λ . Iduuñiñi aapi istumaasi g Λ aagidi aan Λ sipoduucai baigiñ Λ liadamu aan Λ .

²¹ Aan Λ maat Λ isgiñ Λ gida agai aapi casc Λ d Λ g Λ oojidi. Dai maat Λ aan Λ isvaamioma iduñia agai aapi maisiu mos Λ caasi istumaasi g Λ aagidi aan Λ . ²² Dai baigi duuca siaaco giñuuliña aan Λ . Aapim Λ daan Λ i Diuusi ansai vuusaiña aan Λ tabiaad Λ r Λ dai aan Λ po Λ lidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isvusia aan Λ tabiaad Λ r Λ .

²³ Diuusc Λ d Λ g Λ viaatuldi giñaduñi Epaafarasi ismaac Λ d Λ giñ Λ madu maisapi gaaagiditai Λ Λ p Λ isSuusi Cristo Λ rc Λ Λ gac Λ r Λ g Λ rvuviadami. ²⁴ Dai Diuusc Λ d Λ g Λ viaatuldi Λ Λ p Λ Marcusi, dai Aristarco, dai Deemasi, dai Ruucasi ismaac Λ d Λ giñsoic Λ i aa duiñdagi Λ r Λ .

²⁵ Vai q Λ rt Λ aan Λ damiga Suusi Cristo c Λ Λ gac Λ r Λ g Λ nn Λ idiña. Mos Λ caasi.

Idi oojai arJudidíu vaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ ΛΛquioma Diuusi ñiooquidiña gΛraaduñicarú naana duucaí dai muiyoco. Diuusi ootosi ñiooqui gΛraaduñicarú gΛñiñiooquituldiadamigacΛdΛ. ² DΛmos diviacai ΛCristo Diuusi maradΛ tΛvaagiaiñdarΛ Λgai gΛraagidi vaamioma istumaasi Diuusi ipΛlidi ismaatΛca aatΛmΛ. Diuusi ΛΛmadu ΛCristo idui oidigi, dai Diuusi maa Cristo vΛasi istumaasi oidaga. ³ Diuusi maradΛ sΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga. Λgai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi daidΛ Λgai Λpan ducami gΛooga. AatΛmΛ cΛΛga istutuidi ismaatΛcagi istuiga Diuusi maatacatai isducatai oidacatai dai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo. Λgai nuucada vΛasi istumaasi oidaga. Λgai vaamioma viaa guvucadagai istomasioora dai vaamioma tΛaanΛi. Aidasi muu Suusi Cristo curusiaba oigali Λgai garsoimaascamiga sai poduucai camaigΛpiar vΛΛtΛcana aatΛmΛ dai gotora ii Λgai tΛvaagiamu dai daja Diuusi sΛΛlisia padΛrΛ.

⁴ Dai Diuusi maa Λgai Λmo sΛΛlicami vaamioma namΛacami isDiuusi tΛtΛaañicarudΛ sΛΛlicamigadΛ. ⁵ Diuusi tomali Λmo imidagai maipotΛtΛdai tomali Λmoco gatΛaañicarú:

Aapi apΛrgiñmara. Sivi gΛmaa aanΛ Λmo sΛΛlicami.

DΛmos Diuusi gia potΛtΛdai gΛmara.

Tomali Λmo imidagai maiaagidi Diuusi tomali Λmoco gatΛaañicarú saidΛ aroogadΛ.

⁶ Dai siΛascadΛ Diuusi Λpamu ootosagi gΛmara tami oidigi daama saidΛ artΛaanΛdamigadΛcana oodami dai potΛΛdamu Λgai vΛasi gatΛtΛaañicarú:

Sai siaa duutudaiña maradΛ.

⁷ Dai Diuusi aagai gatΛtΛaañicarú dai pocaiti:

AanΛ idui giñtΛtΛaañicarú dai Λgai ΛvΛli gΛnducami dai otoma ivueeyi Λgai istumaasi tΛaanΛi aanΛ.

Ascaiti Diuusi. ⁸ Dai Diuusi potΛtΛdai gΛmara:

Aapi arDiuusi dai tomastuigaco viaacamu aapi gΛsΛΛlicamiga.

Dai vΛΛscarΛ ivueeyi aapi istumaasi arsΛΛlicami.

⁹ Aapi oojoidi istumaasi arsΛΛlicami dai sΛΛlicadΛ maioojoidi istumaasi maitarsΛΛlicami.

CascadΛ vaamioma baigΛΛliatu aanΛ aapi siaa.

AstΛtΛdai Diuusi. ¹⁰ Dai potΛtΛdai ΛpΛ gΛmara:

Aapi apΛrgΛΛ tΛaanΛdami dai aapi idui oidigi dai tΛvaagi.

¹¹ Oidigi dai tΛvaagi ugitimu dΛmos aapi tomastuigaco oidacamu.

Oidigi dai tΛvaagi cΛcΛΛliocoimu Λpan duucaí yuucusi.

¹² Dai aapi gajiaadΛrΛ viaamu ΛcΛcΛΛliocoidadΛ dai aa uutudui iduuñimu.

DΛmos aapi tomastuigaco momaascamu dai tomastuigaco oidacamu.

AstΛtΛdai Diuusi. ¹³ Diuusi potΛtΛdai gΛmara:

Daacañi giñsΛΛlisia padΛrΛ, asta siΛascadΛ aanΛ voopoidagi sΛΛlicamigadΛ vΛasi gΛntΛtΛaanΛdamiga Λgai ismaacadΛ gΛvuidΛrΛ vΛΛtΛca.

Dai ΛΛgi aapi gataaanΛda agai.

AstΛtΛdai Diuusi. Dai Diuusi tomali Λmo imidagai maipodu aagidi tomali Λmoco gatΛtΛaañicarú. ¹⁴ VΛasi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ iibΛdaga Λgai daidΛ ivueeyi vΛasi istumaasi Diuusi tΛaanΛi. Diuusi ootosai gatΛtΛaañicarú sai soicΛiña ismaacadΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai.

2

¹ Cascada aliasi gaaagai iscaaga aagiditai caacagi Diuusi ñiooquida dai poduucai maigajiaadara viaagi Diuusi mamaatatuldiaragada. ² Añiooqui ismaacada ootoi Diuusi aequioma gatataañicarucada arvaavoi dai ismaacada soimaasi ivuaadana dai maiangi añiooqui Diuusi soimaasi taatatuli. Diuusi idui agaicada istumaasi arsaalicami. ³ Apara Suusi Cristo gartaaandamiga aagai sai Diuusi caagacara vuvaidi oodami dai gooquira garaagidi agai vaa ñiooqui aa ismaacada ca. Ismaalaagiditai caaca aatama añiooqui ismaacada aagai agai maitiipucamu isducatai caagacara vuvaquiagi. ⁴ Dai Diuusi ara gartatagidi isarvaavoi istumaasi aagai Cristo ivuaadatai naana maasi gagarducami. Dai Diuusi Ibada garmaacai guvucadagai saida ivuaadana naana maasi istumaasi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

⁵ Caaagai aatama sai Diuusi iduunia agai oidigi utudui dai tavaagi utudui damos Diuusi maimaquia agai saalicami gatataañicaru sai gataaaniña oidigi utudira dai tavaagi utudira. ⁶ Davicaru aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada dai potatadai agai Diuusi: GiñDiuusiga vaaasi oodami coiya agai dai maiviaa agai istuusi tatagitodagi sai aapi viaa iscaagacara najjadagi dai nuucadacagi.

⁷ Bai tavapi aapi ipali sai oodami palapioma gataaaniña sitataañicaru. Damos gooquira maa aapi oodami amo saalicami ismaacada vaamioma namaga sitomasmaasada. Dai Diuusi maa oodami saalicami sai taaniña vaasiaacatai istumaasi idui agai.

⁸ Poduucai oodami vaamioma gataani tami oidi daama sivaaasi gomaasi ismaacada idui Diuusi.

Astadai Davicaru. Aidasi Diuusi maa gosalicami oodami poduucai oodami taani vaasiaacatai istumaasi oidaga oidigi daama. Damos vaascara caaga gamaata ismaisiu vaaasi istumaasi oidaga agidi oodami. ⁹ Damos vaasiaacatai agidi aSuusi Cristo tomali caaga gamaata isDiuusi ipali sai bai tavapi palapioma gataaaniña Suusi Cristo istataañicaruda. Diuusi caagacara naidi oodami cascada ipali agai sai Suusi Cristo muucuna curusiaba sai poduucai vaascatai istutuidi iscaagacara vuvaquiagi. Dai muucucai Suusi Cristo dai apamu duuaca Diuusi maa amo saalicami vai cascada vaaasi oodami dai Diuusi tataañicaruda gaaagai issiaa duutuadagi agai.

¹⁰ Diuusi agai daida idui vaasiaacatai dai taanda agai lagi agai. Dai aliasi arcaaga isDiuusi ootoi gamara oidigi daama sai agai soimaasi taatana dai poduucai istutuidi iscaagacara vuvaidiagi soora vaavoitudagi. Dai poduucai agai arbaitaacaacamigada vaaasi vaavoitudadami. Dai poduucai Diuusi vaidagui agai muidutai oodami tavaagiamu vaavoitudacai agai Suusi Cristo. ¹¹ Suusi Cristo agai ismaacada aco vuvaidi vaavoitudadami daida Suusi amadu aco vuvaidadamo oogacami. Cascada Suusi Cristo maisiaa arai isgaaaduñi aagadagi vaavoitudadami. ¹² Cascada pocaiti agai Diuusi ñiooquidara:

Aagidamu aana giñaaduñi sai alia caa tuiga Diuusi garooga, dai mapai nadamu aatama Diuusi naidada siaa duutudaitai Diuusi.

Ascaiti Suusi Cristo. ¹³ Dai pocaiti ara Diuusi ñiooquidara:

Aana caa vaavoitudai sai Diuusi giñooga giñnuucada.

Ascaiti Suusi Cristo. Dai pocaiti ara Diuusi ñiooquidara:

Tan daja aana daida giñamadu daraaja mui aa Diuusi maamarada ismaacada caagacara vuvaida aana.

Ascaiti Suusi Cristo.

¹⁴ Oodami ʌʌra dai tuucuga poduucai ʌʌpʌ Suusi Cristo ʌʌra dai tuucuga. Suusi muuquia agaitadai tami oidigi daama cascʌdʌ oodami duucai vuu-sai. Avʌnacai poduucai istui Suusi isvoopoidagi ʌDiaavora guvucadadʌ. ʌDiaavora ʌrduñidʌ iscooyi oodami. ¹⁵ Oodami ʌʌbʌidiña muuquigami dʌmos muucucʌi ʌSuusi casi istutuidi issoicʌdagi oodami sai camaiʌʌbʌidiña muuquigami. ¹⁶ ʌgai divia dai soiña agai Avraañicarʌ cajiudadʌ maisiu Diuusi tʌtʌañicarudʌ. ¹⁷ Cascʌdʌ gʌaagaitadai isoodami duucʌi vuusia ʌgai dai poduucʌi istuidiagi isʌrpapaali baitʌcʌaacami ducamicagi dai poduucʌi ʌgai soigʌʌlidi oodamicʌdʌ dai cʌʌga ivueeyi gʌaa duiñdaga. ʌgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ. ʌgai muuquia agaitadai cascʌdʌ oodami duucʌi vuusai dai muucucʌi poduucʌi istutuidi ʌgai isoigʌldiadagi oodami soimascamigadʌ. ¹⁸ Dai ʌgai soimaa taata daidʌ ʌDiaavora soimaasi iduiñtulda ʌliditadai dʌmos maitistui, cascʌdʌ Suusi istutuidi isgʌrsoicʌdagi siʌʌscadʌ ʌDiaavora soimaasi gʌrduiñtulda ʌliadagi.

3

¹ Cascʌdʌ tʌtʌgitodavurai aapimʌ istuiga Suusi Cristo. ʌgai ʌrDiuusi ootosadʌ daidʌ ʌgai ʌrgʌrpaaliga ducami ismaacʌdʌ vaamioma tʌaanʌi. Daidʌ aatʌmʌ vaavoitudai ʌgai. Giñaaduñi Diuusi ʌcovai gʌnvuvaitu aapimʌ mʌsai iimʌna tʌvaagiamu. ² Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama saidʌ iduuna aa duiñdadʌ tai Suusi cʌʌga idui poduucʌi isduucʌi Moseesacaru cʌʌga idui Diuusi aa duiñdadʌ ʌjudidíu saagida. ³ Dʌmos Suusi vaamioma namʌga isMoseesacaru poduucʌi isduucʌi ismaacʌdʌ idui oodami vaamioma namʌga sioodami. Diuusi ʌgai daidʌ idui oodami. ⁴ Oodami dai vʌʌsi istumaasi oidaga maiʌʌgi ʌpʌdui. Diuusi ʌgai daidʌ idui. ⁵ Moseesacaru cʌʌga idui Diuusi aa duiñdadʌ ʌjudidíu saagida. Dai ʌgai aagai naana maasi istumaasi ʌpʌduñia agaitadai gooquiʌrʌ. ʌgai mosʌrpiooñigadʌ Diuusi. ⁶ Dʌmos Suusi Cristo ʌrDiuusi maradʌ ismaacʌdʌ tʌvaagiaiñdarʌ divia dai ʌgai cʌʌga nuucada ʌvaavoitudadami. Dai vʌʌsi aatʌmʌ vaavoitudadami ʌrDiuusi maamaradʌ ʌʌpʌ isapiacʌʌga vaavoitudadagi siʌʌsi ucami oidacagi tami oidigi daama dai baigʌrʌliditai nʌnʌracagi istuigaco iimia ragai aatʌmʌ tʌvaagiamu.

⁷ Cascʌdʌ aliʌsi gʌaagai iscʌʌga maata caʌcagi aatʌmʌ istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ ismaacʌdʌ aagai Diuusi Ibʌadʌ:

Issivi caʌca aapimʌ isñioocadagi Diuusi ⁸ ʌʌgiadavurai dai maisiu vuidʌrʌ vʌʌtʌca poduucʌi isduucʌi idui ʌjudidíu oidagana siaaco soimaasi taatacatadai ʌgai.

Ascaiti Diuusi Ibʌadʌ. ⁹ Dai pocaiti Diuusi:

ʌjudidíu idui naana maasi soimaascami nʌida ʌliditai sabai soimaasi taatatl-diana aanʌ.

Tomasi nʌidi naana maasi gʌgʌrducami istumaasi ivuaadana aanʌ goo-coobai uumigi.

¹⁰ Cascʌdʌ baamu aanʌ ʌoodami vui daidʌ itʌtʌdai: “Aapimʌ ivueeyi ʌʌgi istumaasi ipʌlidiña dai maisiu istumaasi aanʌ ipʌlidi”. Antʌtʌdai aanʌ.

¹¹ Cascʌdʌ baamu aanʌ ʌgai vui daidʌ potʌtʌdai aanʌ ʌgai sai sʌʌlicʌdʌ maiimi agai aan iñʌʌmadu siaaco istutuidi ʌgai isgʌniibʌstacan tadacagi.

Ascaiti Diuusi.

¹² Giñaaduñi gʌnnuucadacavurai dai maisoimaasi gʌntʌtʌgitoda. Baiyoma gʌaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi ismaacʌdʌ tomastuigaco oidaga dai

maigajiaadara vipiaadagi. ¹³ Dai vasa tasai avar ganmaacada ñiooqui aipacoga masiasai uucami oidacagi tami oidigi daama vai poduucai aDiaavora maitanvupuiirumadadagi tomali maadutai aapima masai vuidara vatacana Diuusi. ¹⁴ Isapiacaga vaavoitudadagi aatama Suusi Cristo siasi uucami oidacagi poduucai isduucai vaavoitudaiña tucamidara aida gia samicada araaduñda aatama Suusi Cristo.

¹⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Issivi caaca aapima isñioocadagi Diuusi aagiadavurai dai maisiu vuidara vataca poduucai isduucai idui ajudidíu oidigana siaaco soimaasi taatacatadai agai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara. ¹⁶ Vasi oodami ismaacada vaidacai Moseesacaru Ejiipituaíñdara caí Diuusi ñiooquida dai vascara vuidara vatacana Diuusi. ¹⁷ Vai cascada Diuusi goo coobai uumigi baamucata dai agai vui. Agai soimaasi ivuaadana cascada coi oidigana. ¹⁸ Diuusi caagiditadai agai sai camaivaapaqui agaitadai Canaanara. Agai maiagidi Diuusi cascada. ¹⁹ Caa maata aatama isagai maivaavoitu cascada maivaapa.

4

¹ Dai sivi Diuusi garaagidi sai aatama ara istutuidi isiimiagi maa ca siaaco daja agai dai amadu oidacana dai aatama aliási gaaagai isgarnuucadacagi iscaga vaavoitudadagi Diuusi dai poduucai samicada iimiagi Diuusi amadu.

² Aatama ara caí amo ñiooqui cagaducami poduucai isduucai caí ajudidíu amo ñiooqui cagaducami isDiuusi cagacara garvuvaida alidi damos agai moscaañiooqui dai maiagi cascada maiaayi Canaanara siaaco istutuiditadai agai isoidacagi. ³ Damos aatama ismaacada cavaavoitu Diuusi iimia ragai tavaagiamu siaaco gariibastacan tadacamu aatama tomastuigaco. Damos pocaiti Diuusi aagaitai ajudidíu ismaacada maiaayi Canaanara maiagidacai Diuusi:

Alia baamu aan agai vui maitiñagidacai agai.

Cascada aagidi aan sai tomali amo imidagai maiganiibastacan tadaca agai agai tavaagiara aan iñamadu.

Ascaiti Diuusi.

Agai caga istuidimudai isiimiagi tavaagiamu isagidamudai agai Diuusi. Diuusi tavaagiara daacatai nana vaavoitudadami sai iimana dai amadu daraajana. Agai modaja ibastai aidasi abiaadara idui oidigi. ⁴ Caa maata aatama istavaagiara daja ibastai Diuusi. Diuusi ñiooquida pocaiti sai naadami tasaicada naato Diuusi oidigi:

Dai cuvaracami tasaicada camaitistuma dui, mosgaibasi.

Ascaiti Diuusi ñiooquida. ⁵ Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti ara:

Ismaacada maitiñagiada maiimia agai tavaagiamu aan iñamadu tomali maiganiibastacan tadaca agai.

Ascaiti Diuusi. ⁶ Dai muidutai vaavoituda agai quiaa dai iimia agai tavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamu. Damos agai ismaacada ara caa sai Diuusi cagacara vuvaidi oodami maiagi, cascada maiiji tavaagiamu.

⁷ Dai tavapicada Diuusi aagidi Davicaru sai cagacara vuvaidi oodami poduucai isduucai aagidi agai ajudidíu aiquioma, dai potadai:

Issivi caaca aapima istumaasi gnaagiadagi aan aagiadavurai.

Astadai Diuusi. ⁸ Aidasi Josué vaidacai ajudidíu Canaaniamu agai ami oidatu. Damos Josué gia maitistui isvaidaquia ajudidíu tavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamudai agai cascada tavapicada Diuusi apamu aagai sai cagacara vuvaidi oodami sai iimana tavaagiamu dai ganiibastacan tadacana. ⁹ Poduucai caga gaa maata sai Diuusi maamarada iimia agai

tavaagiamu dai ganiibastacan tadaca agai. ¹⁰ Sioora iimiagi tavaagiamu malla camaitaata vuaada agai apan duuca tanai. Agai gia ganiibastacan tadaca agai. Apan duuca Diuusi aidasi iduí oidigi naadami tasaicada dai gotora mosgabasi. ¹¹ Cascada aliasi glaagai iscala agiadagi aatama Diuusi dai poduucai iimiagi tavaagiamu dai malla ganiibastacan tadacamu aatama. Dai ismailagiada aatama apan duuca ajudidíu ismaacada maiagi Diuusi poduucai siaadara iimana aatama tavaagiamu.

¹² Diuusi tomastuigaco oidaga dai istumaasi aagada agai apaneeyi, agai alia viaa guvucadagai cascada. Diuusi ñiooquida soicai oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami dai Diuusi ñiooquida soicai oodami sai cagacara oidacana. Diuusi tagida oodami vasi istumaasi tagitoi agai. ¹³ Diuusi maata vasi istumaasi ivueeyi oodami dai amo imidagai Diuusi naidamu ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicala ivuaadami.

¹⁴ Suusi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara. Aatama vaavoitudadami viaa amoco ismaacada papaali baitacaacamigada gducami. Agai arSuusi. Agai ii tavaagiamu dai Diuusi vuidara calquiva. Cascada aliasi glaagai isapiavaavoitudada aatama Suusi. ¹⁵ Dai agai samicada istutuidi issoigalliada aatamacada siascada adiaavora soimaasi garduñtuldia aliadagi. Tomasi soimaasi ivueeyi aatama agai vascara soigallidi aatamacada. Adiaavora soimaasi iduñtuldia aliditadai Suusi ara cascada. Dai vascara Suusi maisoimaasi iduí tomali amo imidagai. ¹⁶ Cascada aliasi glaagai isdaandagi aatama Diuusi garooga vaavoitudaitai isagai cagacara gñidi dai garsoicai siuu duucu tagitoca aatama. Agai soigallidi aatamacada cascada. Agai tavaagiaraja.

5

¹ Amo papaali baitacaacamigada maiagi gdadaasai. Diuusi agai dai dadaasai oodami saagidiañdara vai agai daandagi Diuusi sai oigaldiana oodami soimaascamigada. Apapaali baitacaacamigada coodai vustaqui dai dadaasdi Diuusi sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. ² Agai arsoimaasi ivuaadami ara cascada istutuidi agai issoigalliada oodamicada ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Dai cascada viaa agai iscoodadagi vustaqui dai dadaasdiadagi Diuusi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada apan duuca agaa oodami.

⁴ Tomali amo papaali baitacaacamigada maiagi gdadaasai. Diuusi agai dai dadaasai. Poduucai isduucai dai agai Aarónicaru saida arpapaali baitacaacamigadacana. ⁵ Poduucai ara Suusi Cristo maiagi gdaí papaali baitacaacamigada duuca. Diuusi agai dai dai. Dai Diuusi potadai Suusi Cristo:

Aapi apaneñmara

sivi gamaa ana amo samicami.

Astadai Diuusi. ⁶ Dai gooquira potadai:

Aapi paali gducami tomastuigaco

Melquisadeecaru duuca.

Asciti Diuusi. ⁷ Aidasi Suusi Cristo tami oidigi daama aimaraña, daañña agai Diuusi sai soicaña. Dai amo imidagai asta suaacaña dai iñacaña daañitai Diuusi. Dai Diuusi calaga istutuiditadai isvaiaquiagi tavaagiamu maiquia muucucagai. Dai Diuusi iduí istumaasi agidiña Suusi daañitai. Suusi vascara iduñña aliditadai istumaasi Diuusi ipalidi cascada. ⁸ Poduucai Suusi Cristo tomasi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara vascara maí isagiadagi Diuusi, soimaasi taatamaña agai cascada. ⁹ Poduucai

sallícada cllaga istutuidi iscagacarla vuviadagi siora lligiadagi vai poduucái oidacagi Diuusi lmadu tomastuigaco. ¹⁰ Diuusi dai Suusi Cristo saida arpapaali baitaclaacamigada ducamicana lpan duucái Melquisadeecacaru.

¹¹ Aana ipalidi isganaagidiagi mui naana maasi aagaitai gomaasi damos aapima maimaata caa cascada alia sijaiga isganmaatatuldiagi. ¹² Aapima caalqui abiaadara vaavoitu cascada casi glaagai isgama-maatatuldiadamudai aapima. Damos aapima quiaa tagito siora ganmamaatatuldiagi lagi vaa ñiooqui ismaacada ganmaatatuli tucamidara. ¹³ Aapima lpan ducami aali ismaacada maiquiaa cllaga maata caa dai maiquiaa cllaga maata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. ¹⁴ Damos Diuusi ñiooquida ismaacada vaamioma sijaiga ismaata caacagi laragai vatarara ismaacada camaata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. Agai cllagacarla oidaga cascada.

6

¹ Aapima casi glaagai masganmaatatuldiagi aa ñiooqui vaamioma sijiacami isagai ismaacada ganmamaatatuli aatama tucamidara. Aatama casi ganmaatatuli sai aliasi glaagai isama duucái gantatagitua aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi, dai sai glaagai masvaavoitudagi Diuusi, ² dai sai glaagai masganvapaconagi, dai sai glaagai masdaama daraasa vaavoitudadami gannoonovi sai Diuusi soicaiña lagi, dai sai amo imidagai duduaaca agai coidada, dai sai amo imidagai Diuusi nada agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Dai lagi ismaacada arcaga ivuaadami iimia agai tvaagiamu dai Diuusi lmadu daraaja agai tomastuigaco. Dai lagi ismaacada armaicaga ivuaadami iimia agai ldiaavora lmadu dai lmadu daraaja agai tomastuigaco. Vlassi gomaasi camaitlaagai isganmaatatuldia aatama lparamu. ³ Dai isDiuusi ipaliadagi ganmaatatuldiamu aatama ama maasi.

⁴ Ismaacada camaata Diuusi ñiooquida dai maata caa isducatai cllagacarla vuvacai oodami dai Diuusi Ibada soicai sai tatagitoiña vlassi gomaasi, ⁵ dai caa maata lagi isvlassi gomaasi alia cllagadu, dai naidi naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi vaavoitudadami Diuusi guvucadadacada, ⁶ isagai gajiaadara viaagi gomaasi camaitistutiadamu isparamu ama duucái gantatagituaagi. Siora gajiaadara viaa gomaasi ducami isparamu curusiaba sisapadamudai Suusi Cristo dai parunadamudai lagi vlassi oodami vuitapi. ⁷ Diuusi ñiooquida arvlassi oodami vatarara. Damos lmmoco gantagito caacana dai cllagacarla oidacana. Dai Diuusi cllagacarla naidi lagi. ⁸ Dai aa maitantagito caacana dai mosapiasoimaasi ivuaadana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu lagi.

⁹ Tomaasi poduucái ganoojidi aana vlassicara aana sallícada vaavoitudadai isaapima maigajiaadara viaagi Diuusi ñiooquida. Aana povai inlidi siarvaavoi isaapima cllagacarla oidaga poduucái isduucái glaagai isoidacagi vlassi vaavoitudadami. ¹⁰ Diuusi vlassicara ivueeyi istumaasi rsallícamí cascada lagi mostagitoca istumaasi ivueeyi aapima soicaitai aa vaavoitudadami poduucái cllaga gamaata isaapima oigadai Diuusi. ¹¹ Dai aatama ipalidi isaapima apiaoigada aa vaavoitudadami sillassi uucami oidacagi tami oidigi daama, dai isapiavaavoitudadagi isDiuusi ganvaidaquia agai tvaagiamu. ¹² Poduucái maioojadamu aapima ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. Dai glaagai islpan duucái ivuaada aapima lagi ismaacada cllaga

vaavoitudaiña istumaasi Diuusi aagidi isiduñia agai. Agai maioojodaitadai nΛnΛracatai istumaasi Diuusi aagidi isiduñia agai. CascΛΔ caviaa Λgai istumaasi Diuusi aagidi sai maquia agai.

¹³⁻¹⁶ AidΛsi Diuusi aagidi Avraañicaru saidΛ iduñia agai mui naana maasi istumaasi Λgai vΛΛtarΛ, potΛtΛdai: “SΛΛlicΛΔ iduñimu aanΛ naana maasi istumaasi cΛcΛgaducami aapi gΛvΛΛtarΛ dai sΛΛlicΛΔ muidamu gΛcajiudaga”. Dai potΛtΛdai ΛpΛ: “Istumaasi aagai aanΛ Λrvaavoi”. Diuusi maitistutuidi ispotΛiyagi sai maatΛ Diuusi, Λgai Λgi ΛrDiuusi cascΛΔ. Dai tiipu Λmai vaamioma namΛacami isΛgai. DΛmos Diuusi vaamioma namΛga sioodami cascΛΔ oodami pocaitiña sai maatΛ Diuusi. SiΛascadΛ pocaitiadagi Λmo oodami sai maatΛ Diuusi camaitΛrsoiñi isapiaaagadagi Λgai vaa ñiooqui. Avraañicaru tΛvΛpi nΛnΛra sai Diuusi iduuna istumaasi aagidi maivui ñioocaitai Diuusi. Dai poduucai Diuusi maa Λgai istumaasi aagidi sai maquia agaitadai. ¹⁷ Diuusi pocaiti sai istumaasi aagai Λgai Λrvaavoi. Diuusi ipΛlidadai sai cΛgΛga maatΛna Avraañicaru ΛΛmadu cajiudadΛ sai Λgai sΛΛlicΛΔ iduñia agai istumaasi aagidi sai iduñia agaitadai cascΛΔ. ¹⁸ Diuusi aagai sai iduñia agai Λmo istumaasi Avraañicaru vΛΛtarΛ dai pocaiti ΛpΛ sai istumaasi aagai Λgai Λrvaavoi. Poduucai cΛΛ maatΛ aatΛmΛ sai sΛΛlicΛΔ iduñia agai istumaasi aagai. Agai maiyaatavoga cascΛΔ. Dai poduucai aatΛmΛ ismaacΛΔ vaavoitudai sai Diuusi cΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi baigΛrΛlidi dai vaamioma cΛgΛga vaavoitudai aatΛmΛ Diuusi. ¹⁹ Dai poduucai cΛΛ maatΛ aatΛmΛ isiimia ragai tΛvaagiamu dai Diuusi ΛΛmadu daraaja ragai mΛca siaaco daja ΛSuusi. ²⁰ Dai Suusi Cristo Λrpapaali baitΛcΛaacamigadΛ ducami tomastuigaco Melquisedeeca duucai. Suusi Cristo muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ dai gooquiΛrΛ Λpan duaaca dai ii tΛvaagiamu dai Diuusi vuidΛrΛ cΛquiva sai poduucai Diuusi gΛroigΛldiana gΛrsoimaascamiga dai aatΛmΛ istutuidi isiimiagi tΛvaagiamu.

7

¹ Melquisedeecacaru Λrraicatadai SaleemΛrΛ. DaidΛ Λgai Λrpaalicatadai daidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ. Diuusi Λgai dai vaamioma tΛaanΛi istomasioora tΛvaagiΛrΛ dai oidigi daama. Avraañicaru sibΛaco cocoda aa tΛtΛaanΛdami dai vaamioma istui Avraañicaru dai aidΛsi nora Λgai gΔdΛvΛΛragamu Saleemamu daivuñi agaitadai tai ii Melquisedeeca dai voiyΛrΛ aayi dai daañimi Diuusi sai cΛgacΛrΛ nΛidiña Avraañi. ² DaidΛ Avraañi aa oí Λgai istumaasi voopoji Λgai Λgaa tΛtΛaanΛdami. Melquisedeeca itΛiya Λlidi Λmo raí ismaacΛΔ ivueeyi istumaasi ΛrsΛΛlicami. Dai Λgai Λrraicatadai SaleemΛrΛ. Dai Saleema itΛiya Λlidi maiomaliga cascΛΔ raí maiomaliacΛΔ aagaiña oodami ΛMelquisedeeca. ³ Dai maitΛmaí sioora ΛrdΛdΛdΛcatadai Melquisedeeca tomali sioora ΛraaduñdΛcatadai tomali siΛΛquidΛ vuusai tomali siΛΛquidΛ muu. Diuusi maradΛ ismaacΛΔ tΛvaagiaiñdΛrΛ divia Λrpaali ducami tomastuigaco. DaidΛ tomali Λmaadutai maiviaacatadai Melquisedeeca sΛΛlicamigadΛ cascΛΔ tomali Λmaadutai maitΛgi Λgai gΛsΛΛlicamiga ΛpΛ. DaidΛ Melquisedeeca Λrpaali tomastuigaco Λpan duucai Diuusi maradΛ ismaacΛΔ tΛvaagiaiñdΛrΛ divia.

⁴ Poduucai cΛgΛga gΛmaatΛ isvaamioma namΛaacatadai Melquisedeeca siAvraañi. GΛraduñi Avraañicaru aa oí Melquisedeecacaru istumaasi voopoji Λgai Λgaa tΛtΛaanΛdami ismaacΛΔ cocoda. ⁵ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ pocaiti saidΛ papaali Levícaru cajiudadΛ viaacatadai sΛΛlicami istaanΛdagi aa Λoodami maitΛquidΛ tomasi vΛascatai ΛrAvraañicaru cajiudadΛ. ⁶ DΛmos

Melquisedeecaru maitaraduñdācatadai Levícaru tai vāscara Avraañicaru aa oí istumaasi voopoji ḡgai ḡгаа tātāanādami. Dai Diuusi aagidi Avraañicaru sai cajiudadā muida agaitadai dai sai Diuusi iduñi agaitadai mui naana maasi ḡcajiudadā vātara. Tai vāscara Melquisedeeca daañimi Diuusi sai cāḡacara nāidiña Avraañi. ⁷ Dai vāscatai cāḡa maata sai ismaacāda vaamioma namḡa ḡcovai vuvaidi ismaacāda maisi namḡa. ⁸ Tami aatāma judidū saagida ḡpapaali ismaacāda taanai aa maitaquidā oodami ḡgai ḡroodami ismaacāda ugiatāi dāmos Diuusi ñiooquidara aagai Melquisedeeca ducami istomastuigaco oidacamudai. ⁹⁻¹⁰ Aidasi Avraañicaru maa Melquisedeeca aa istumaasi vuucaticatadai, Leví ḡḡmadu vāsi ḡcajiudadā ismaacāda vuvāqui agaitadai ducami isaa maaquimudai ḡḡḡ ḡḡvustuidaga. ḡgai ḡAvraañicaru cajiudadā cascāda, tomasi aidā maiquiaa vuusai Levícaru. Dai sivi ḡLevícaru cajiudadā ḡpapaali dai gataanai aa maitaquidā oodami.

¹¹⁻¹² Dāmos ḡgai maitistui iscāḡacara ḡḡvuvaidagi ḡḡsāḡlicamigacāda. Cascāda Diuusi ḡajiaadara viaa ḡpapaali Levícaru cajiudadā dai ootoi Suusi Cristo saidā ḡcāḡacara vuviamicana dai paali ducamicana ḡpan duucaī Melquisedeeca dai maisiu ḡpan duucaī Aaróñi. Aaróñi ḡḡmo paali Levícaru cajiudadā. Dai caotoscai Diuusi ḡmai paali cascāda aliāsi ḡḡagai ismaāquiagi Diuusi ḡoodami ḡmai sāḡlicamiga. ¹³ Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudadā ḡgai ḡJudácaru cajiudadā dai tomali ḡmoco ḡmai Judácaru cajiudadā ḡpaali mosāca Suusi Cristo. ¹⁴ Cāḡa ḡmaata isSuusi Cristo ḡJudácaru cajiudadā dai cāḡa ḡmaata ḡḡḡ sai Moseesacaru maimaa sāḡlicami tomali ḡmoco Judácaru cajiudadā saidā ḡpaalicana.

¹⁵ Dai vaamioma cāḡa ḡmaata sai Diuusi ḡajiaadara viaa ḡpapaali Levícaru cajiudadā maatacatāi isSuusi Cristo divia dai paali ḡducamicatadai ḡpan duucaī Melquisedeeca. ¹⁶ Moseesacaru sāḡlicamigadā pocaiti sai mosāca Levícaru cajiudadā ḡpapaalicana dāmos Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudadā dai vāscara paali ḡducami. ḡgai tomastuigaco oidaga dai aliā viaa guvucadagai cascāda paali ḡducami. ¹⁷ Cascāda pocaiti Diuusi aagaitai Suusi Cristo:

Aapi paali ḡducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadā duucaī baiyoma Melquisedeeca duucaī.

Ascāiti Diuusi. ¹⁸⁻¹⁹ Papaali Levícaru cajiudadā sāḡlicamigadā ismaacāda maa Moseesacaru maitarsoi iscāḡacara vuvāquia aatāma tomali maitarsoi iscāḡacara oidacagi cascāda Diuusi ḡajiaadara viaa Moseesacaru sāḡlicamigadā daidā ḡḡmaa ḡmai sāḡlicami vaamioma cāḡaducami ismaacāda ḡḡsoicāi issāḡlicāda siaa duutuada aatāma Diuusi.

²⁰⁻²¹ ḡpapaali Levícaru cajiudadā viaacatadai sāḡlicamigadā ḡḡnaaduñicaru. ḡoodami tāḡgida sāḡlicamigadā ḡgai. Dāmos Diuusi daí Suusi Cristo sai paali ducamicana dai pocaiti Diuusi ñiooquidara sai Diuusi potātdai Suusi Cristo:

Cā maata aanā isarvaavoi isaapi paali ḡducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadā duucaī baiyoma Melquisedeeca duucaī.

Astātdai Diuusi. Dai Diuusi maiyaatagāi. ²² Cascāda ḡmaata sai vaamioma cāḡadu utuducāda sāḡlicami. Suusi Cristo pocaiti saidā ḡsāḡlicami utuducāda sāḡlicāda cāḡadu dai ḡgai ḡDiuusi ñiooquituldiadamigadā.

²³ ḡpapaali Levícaru cajiudadā muiducatadai. Cooyiña ḡḡmoco dai aa vuudana sāḡlicamigadā. ²⁴ Dāmos Suusi Cristo tomastuigaco oidaga cascāda maitāḡḡi ḡgai ḡmai ḡsāḡlicamiga. ²⁵ Cascāda istutuidi iscāḡacara vuviamidagi vāscatai ismaacāda vaavoitudai isiimia ḡgai Diuusi ḡḡmadu dai tomastuigaco

oidacagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai tomastuigaco oidaga cascada, dai daanaí Diuusi sai soicaiña vvasi vaavoitudadami.

²⁶ Poduucai tudu Suusi arpaali baitacaacamigada ismaacada tagitocatadai aatama. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, vvascaia ivueeyi moscaasi istumaasi arcagadu, dai Diuusi vaidacai tavaagiamu vai agai vaamioma taanaí sivvasi Diuusi tataañicaruda.

²⁷ Apapaali baitaguucacamigada Levícaru cajiudada agai viaa iscoodadagi vustaqui dai dadasdiadagi Diuusi. Agai povueeyi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada agai apaga dai gotora oodami soimaascamigada. Damos Suusi Cristo maiapan duucai ivueeyi agai. Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada maiviaacatadai iscoodadagi vustaqui sai Diuusi oigaldiana. Tomali maiviaa iscoodadagi vustaqui oodami vvatara sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada baiyoma agai gamuaatu curusiaba vvasi oodami vvatara. Agai Diuusi dasdiarada ducami. Mosamo imidagai podui Suusi Cristo. Daida apapaali baitaguucacamigada Levícaru cajiudada ivuaadatai gaa duiñdagai vvas tasai. ²⁸ Moseesacaru samicamigadara aagai siora viaa isarpaalicagi damos vvasi arsoimaasi ivuaadami. Damos gotora Diuusi dai gamara Suusi Cristo papaali baitacaacamigada duucai dai potadai: “Caa maata ana isaapi arpaali ducami tomastuigaco”, astadai Diuusi. Dai Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

8

¹ Vvasi gomaasicada caaga gamaata isSuusi Cristo vaamioma namaga isarpaali baitaguucacamigada Levícaru cajiudada. Dai Suusi Cristo tavaagiarra daja sallisía padara Diuusi. ² Maa tavaagiarra siaaco daja Diuusi Suusi Cristo agai daida argarpaaliga. Agai ivueeyi aa duiñdada papaali baitaguucacamigada. ³ Apapaali baitaguucacamigada gdadaasai sai coodaiña vustaqui dai dadasdiña Diuusi. Dai dadasdiña apra istumaasi vvaapaiña oodami. Cascada gamaata isSuusi Cristo viaacatadai isdasdagi amo istumaasi Diuusi. ⁴ IsSuusi Cristo tami oidigi daama oidacamudai tomali maitarpaalicamudai agai. Quiaa oidaga papaali tami oidi daama cascada. Apapaali coodai vustaqui dai dadasdi Diuusi poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigadara ismaacada maa Diuusi Moseesacaru. ⁵ Dai istumaasi ivueeyi apapaali tami oidi daama apra maasi istumaasi ivueeyi Suusi Cristo tavaagiarra. Gomaasi caaga gamaata. Aidasí Moseesacaru iduñia agaitadai licuusi vaaqui Diuusi potadai: “Cagai giduñi goicus vaaqui apa maasi agai ismaacada gatangi ana giidiana”, astadai Diuusi. ⁶ Damos vaamioma namaga garpaaliga. Agai tavaagiarra ivueeyi gaa duiñdaga cascada. Vai agaa papaali tami oidi daama ivueeyi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Dai vaamioma cagadu Suusi Cristo samicamigada isMoseesacaru samicamigada. Suusi Cristo agai dai soicai oodami sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada dai cagacara oidacagi cascada vaamioma cagadu Suusi Cristo samicamigada.

⁷ Oodami maitistui iscagacara vvaquiagi Moseesacaru samicamigadacada cascada Diuusi gajiaadara viaa Moseesacaru samicamigada daida maa oodami amo ñiooqui utudui. ⁸ Daida ajudidíu maiagidi Moseesacaru samicamigada cascada Diuusi ñiooquidara pocaiti aagaitai ajudidíu:

Amo imidagai ootodamu ana ajudidíu amo samicami utudui.

⁹ Asamicami maiapaa maascamu agai ismaacada ootosi ana aaduiñdardu, Aidasí cavuaidia ñagaitadai ana agai Ejiipituaíñdara.

Damos agai mai¹⁰gi s¹¹alicami.
Cascad¹² gajiaad¹³ra viaa aan¹⁴ agai.

Ascaiti Diuusi.

¹⁰ Dai v¹¹ascara¹² amo imidagai ootosdamu aan¹³ a¹⁴judidíu s¹⁵alicami utudui dai poduuc¹⁶ai a¹⁷p¹⁸duuñimu:

Aliasi c¹⁹aga mamaat²⁰tuldiamu aan²¹ agai giñs²²alicamiga siagai s²³alicad²⁴ maata ca²⁵camu dai a²⁶giadamu.

Poduuc²⁷ai aan²⁸ a²⁹r³⁰Diuusigad³¹camu dai agai a³²r³³giñmaamaracamu.

¹¹ V¹²ascatai giñ¹³maat¹⁴ca agai aaliducami dai g¹⁵ag¹⁶arducami cascad¹⁷ tomali amaadutai ma¹⁸viaacamu: isaagiadagi aa istuiga aan¹⁹.

¹² Dai aan²⁴ oig²⁵aldiamu soimaascamigad²⁶.

Dai tomali amo imidagai mait²⁷at²⁸gitodamu aan²⁹ a³⁰soimaascamigad³¹ ismaac³²ad³³ idui agai.

Ascaiti Diuusi. ¹³ Podu caiti Diuusi aagaitai goutudui s¹⁴alicami dai poduuc¹⁵ai maiñ¹⁶am¹⁷acatu go¹⁸quid¹⁹ s²⁰alicami.

9

¹ Aid²asi Diuusi maa Moseesacaru a³p⁴agadad⁵ s⁶alicami, Diuusi aagidi Moseesacaru said⁷ iduuna amo icuusi vaaqui dai ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai aagidi isducatai siaa duutuada agai. ² Licuusi vaaqui viaacata dai gooca tuutucavi dai maicuuparaga. Mosquitaagiña v⁸ gooca tuutucavi saig⁹icatadai amo icuusi a¹⁰p¹¹an a¹²si covocami amo sueeyi. Atuucavi ismaac¹³ad¹⁴ quidiganioma c¹⁵aacatadai mo araana c¹⁶aacatadai amo vaiñomi siaaco g¹⁷atutusaiña cuvaracami vela, dai amo meesa vai daama darasaiña a¹⁸papaali a¹⁹paana Diuusi daasdarad²⁰. ³⁻⁴ Dai tuucavioma licuusi goquirdad²¹ a²²b²³gi c²⁴aacatadai ag²⁵mai tuucavi ismaac²⁶ad²⁷ vaamioma nam²⁸aga sig²⁹an tuucavi. Dai ami gia ali³⁰ amojoco v³¹apac³²aiña papaali bait³³ac³⁴aacamigad³⁵ v³⁶asi uumigi. Dai ami araana c³⁷aacatadai amo altar siaaco g³⁸am³⁹am⁴⁰idiña acubimidali, altar ooroc⁴¹ad⁴² duñiisicatadai. Dai ami daacatadai a⁴³p⁴⁴a a⁴⁵cajoñi ismaac⁴⁶ad⁴⁷ viaacatadai a⁴⁸ojodai ismaac⁴⁹ad⁵⁰ra ooja Diuusi g⁵¹amasaigac⁵²ad⁵³ g⁵⁴s⁵⁵alicamiga, dai amo ali aayi ooroc⁵⁶ad⁵⁷ duuñisicami ismaac⁵⁸ad⁵⁹ viaacatadai amaná, dai Aaróñi uuchad⁶⁰ ismaac⁶¹ iipoi. Acajoñi a⁶²r⁶³go⁶⁴ oorocatadai quidigamad⁶⁵ra. ⁵ Daid⁶⁶ acajoñi daama guucacatadai gooca querubiiñisi ooroc⁶⁷ad⁶⁸ duuñisicami dai s⁶⁹alicad⁷⁰ dadadac⁷¹itadai. Dai taranacatadai g⁷²anaana acajoñi daama vai ami vausidiña a⁷³papaali bait⁷⁴ac⁷⁵aacamigad⁷⁶ cañiiru a⁷⁷rad⁷⁸ad⁷⁹ad⁸⁰ sai Diuusi oig⁸¹aldiana oodami soimaascamigad⁸². Damos maitistutuidi aan⁸³ isvaamioma g⁸⁴naagidiagi gomaasi.

⁶ Poduuc⁸⁵ai idui Moseesacaru isducatai Diuusi ip⁸⁶li. Daid⁸⁷ a⁸⁸papaali v⁸⁹as tasai v⁹⁰apac⁹¹aiña a⁹²tuucavi quidiganioma c⁹³aac⁹⁴ad⁹⁵ dai ami ivuaadana Diuusi aa duiñdad⁹⁶. ⁷ Dai tuucavioma mos⁹⁷aca a⁹⁸papaali bait⁹⁹ac¹⁰⁰aacamigad¹⁰¹ v¹⁰²apac¹⁰³aiña mosali¹⁰⁴ amojoco v¹⁰⁵asi uumigi. Dai ami vausidiña cañiiru a¹⁰⁶rad¹⁰⁷ad¹⁰⁸ad¹⁰⁹ sai Diuusi oig¹¹⁰aldiana agai soimaascamigad¹¹¹ amadu oodami sai maascamigad¹¹². ⁸ Gomaasic¹¹³ad¹¹⁴ g¹¹⁵armamaat¹¹⁶tuldi Diuusi Ib¹¹⁷ad¹¹⁸ said¹¹⁹ a¹²⁰tuucavi quidiganioma c¹²¹aac¹²²ad¹²³ra ivuaadana a¹²⁴papaali Diuusi aa duiñdad¹²⁵ damos tuucavioma mos¹²⁶aca a¹²⁷papaali bait¹²⁸ac¹²⁹aacamigad¹³⁰ v¹³¹apac¹³²aiña quiaa nam¹³³acatai go¹³⁴quid¹³⁵ s¹³⁶alicami. ⁹ V¹³⁷asi istumaasi ivuaadana a¹³⁸papaali amadu a¹³⁹bait¹⁴⁰ac¹⁴¹aacamigad¹⁴² a¹⁴³pan ducami istumaasi iduí Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Damos v¹⁴⁴asi agaic¹⁴⁵ad¹⁴⁶ ismaac¹⁴⁷ad¹⁴⁸ ivuaadana a¹⁴⁹papaali icuusi vaaqui¹⁵⁰ra maitistui issoiñagi oodami sai g¹⁵¹aniib¹⁵²astacan tadacana. ¹⁰ Aoodami maacaiñi a¹⁵³papaali naana maasi cuaadagai sai agai dadasdiña Diuusi dai viaacana agai s¹⁵⁴alicami istumaasi c¹⁵⁵agadu iscuaadagi dai istumaasi

cΛΛgadu isyΛΛdagi dai isducatai vapaconadagi gΛnnoonovi dai gΛnyuucusi. Dai vΛΛsi gosΛΛlicami viaacata dai oodami isΛΛgiadagi asta aidΛ uucami sidi-
via Suusi Cristo dai maa Diuusi ΛSΛΛlicami utudui.

¹¹ Dai sivi Suusi Cristo papaali baitΛCΛaacamigadΛ ducami. Dai Λgai cΛΛgacΛΓΛ garnΛidi. Dai aidΛsi camuu Suusi Cristo tai aasi ΛΛradΛ gooquiΛΓΛ ii Λgai tΛvaagiamu dai vuidΛΓΛ cΛquiiva Diuusi sai poduucai Diuusi oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ. Dai poduucai gΛmaatΛ sai siaaco ivueeyi Suusi Cristo gΛaa duiñdaga vaamioma cΛΛgadu ismΛΛca siaaco ivuaadana Λpapaali baitΛCΛaacamigadΛ gΛaa duiñdaga. ¹² Suusi Cristo maibΛΛcai vustaaqui ΛΛradΛ Λpan duucai Λpapaali baitΛCΛaacamigadΛ. ΛΛgi Suusi Cristo aasi gΛΛΛra cascadΛ. Dai mosΛmo imidagai podui dai ii tΛvaagiamu. Dai poduucai isduucai Suusi Cristo casistutuidi vΛΛsi oodami iscΛΛgacΛΓΛ vu-
vaquiagi dai tomastuigaco oidacagi Diuusi ΛΛmadu. ¹³ SiΛΛscadΛ Λjudidíu taatagi Λmo muuquiedΛ siΛΛpΛ siaaco yaasapi coidadΛ maiviaacana oigara-
gai Λgai issiaa duutuadagi Diuusi asta siΛΛscadΛ gΛnvausi Λgai sivatu dai tuuru ΛΛradΛcadΛ dai vaacasi baabiedΛ maataigadΛcadΛ ΛΛgi poduucai gΛnviidacata dai Λgai. Capovuaadatai Λgai cavuaañicam vii duucami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai casistutuidiña isΛpamu siaa duutuada Diuusi. ¹⁴ Suusi Cristo aasi ΛΛradΛ muucucai curusiaba Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcadΛ gomaasi gΛdaasdaraga Diuusi vΛΛtarΛ. Tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi Suusi Cristo cascadΛ sioorΛ vaavoitudai Λgai vaamioma cΛΛga istutuidi isgΛniibΛstacan tadacagi oigΛldacai Diuusi soimaascamigadΛ dai poduucai viaacana oigaragai issiaa duutuadagi Diuusi daidΛ ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi. Diuusi tomastuigaco oidaga.

¹⁵ Poduucai Suusi Cristo Λgai dai daanΛi Diuusi aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ ootoscai Diuusi sΛΛlicami utudui ΛgaicadΛ. Dai poduucai vΛΛscatai ismaacadΛ va-
paidi Diuusi istutuidi isiimiagi Diuusi ΛΛmadu dai viaacamu vΛΛsi istumaasi ismaacadΛ aagai Diuusi sai maquia agai vaavoitudadami. Suusi Cristo muu sai cΛΛgacΛΓΛ vuvacΛna ΛvapaidadΛ ismaacadΛ soimaasi ivuaadana maiquiaa diviacai Suusi Cristo tomasi cacoi Λgai, dai aidΛ quiaa namΛaacana Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ¹⁶⁻¹⁷ SiΛΛscadΛ Λmo oodami iduñiagi Λmo oo-
jai siaaco aagai sioorΛ vΛΛtarΛca agai vustuidadΛ siΛΛscadΛ muuquia Λgai dΛmos tomali Λmaadutai maitistutuidi isbΛiyagi tomali Λmo istumaasi asta siΛΛscadΛ muuquiagi ismaacadΛ iduí Λoojai. ¹⁸ Poduucai ΛpΛ aidΛsi Diuusi maa Moseesacaru gΛSΛΛlicamiga maiñamΛaacana gosΛΛlicami asta siΛΛscadΛ Moseesa coi vustaqui. ¹⁹ AidΛsi Moseesacaru caagidi Λoodami vΛΛsi ΛSΛΛlicami ismaacadΛ maa Diuusi amaasi bΛí Λgai voopoi vΛΛgicami dai Λmo uusi isopo tΛΛgiducami maamaradΛ dai vadΛitu vustaqui ΛΛradΛcadΛ ΛΛmadu suudagi dai vausi Λliivru ismaacadΛΓΛ oojsicatadai ΛSΛΛlicami dai vΛΛsi oodami vausi Λgai ΛpΛ. ²⁰ Amaasi potΛtdai: “Idi ΛΛraicadΛ canamΛaacamu idi sΛΛlicami ismaacadΛ giñmaa Diuusi aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ”, astΛtdai Moseesacaru. ²¹ DaidΛ Moseesacaru vausi ΛpΛ Λicuusi vaaqui ΛΛmadΛ vΛΛsi istumaasicadΛ siaa duutudaiña Λgai Diuusi. ²² Moseesacaru sΛΛlicamigadΛΓΛ pocaiti sai baitoma vΛΛsi istumaasi gΛaagi isvausidicagi vustaqui ΛΛradΛcadΛ dai poduucai istutiadagi isΛcadΛ ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ. Diuusi maioigΛldiña tomali Λmaadutai soimaascamigadΛ asta siΛΛscadΛ coodaiña vustaqui vai bΛΛjΛiña ΛΛradΛ. Dai sivi Suusi Cristo aasi ΛΛradΛ muucucai dai poduucai Diuusi oigΛldi oodami soimaascamigadΛ.

²³ Poduucai gΛaagaitadai isbai vuaada Λgai istucadΛ ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ poduucai isduucai Diuusi aagai Moseesacaru dai aliΛsi gΛaagai

ΛΑΡΑ isiduñi agaitadai ΛMO istumaasi vaamioma namΛacami sicoodai vus-
taqui vai poduucai oigΛdicagi oodami soimaascamigadΛ dai Λgai iimiagi
tΛvaagiamu dai siaa duutuada agai Diuusi tΛvaagiΛRΛ. Istumaasi iduί Suusi
Cristo vaamioma namΛga sistumaasi ivuaadana Λjudidίu coodaitai vustaqui.
24 Suusi Cristo maivapacΛiña Λicuusi vaaquiΛRΛ ismaacΛdΛ iduί oodami
Λgai tΛvaagiΛRΛ vaa dai vuidRΛ cΛquiva Diuusi dai daanΛi Diuusi aatΛMΛ
gΛRVΛΛtarΛ. Λjudidίu coodaiña vustaqui Λicuusi vaaquiΛRΛ dai bΛΛjΛiña ΛradΛ
dai ΛgaicΛdΛ vausidiña tucavi siaaco ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ sai podu-
ucai Diuusi oigΛdiana oodami poduucai isduucai Suusi Cristo gΛmuaatu dai
ΛΛgi Λgai ii tΛvaagiamu dai mΛΛca ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ sai poduucai Di-
uusi oigΛdiana oodami. 25 Λjudidίu papaali baitΛcΛacamigadΛ vapacΛiña ali
Λmojoco vΛΛsi uumigi Λtuucavi tuucavioma cΛaacΛdΛRΛ dai bΛΛcaticana vus-
taqui ΛradΛ dΛmos ΛSuusi Cristo mosalia Λmo imidagai muu maisiu muiy-
oco. 26 DΛmos aidasi divia Suusi Cristo ugidagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.
Dai Suusi Cristo muu tai aasi ΛradΛ mosΛmo imidagai sai poduucai Di-
uusi oigΛdiana oodami soimaascamigadΛ. 27 Oodami ali Λmojoco cooyi
dai gooquiΛRΛ Diuusi nΛidamu ismaacΛdΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ
armaicΛΛga ivuaadami. 28 Poduucai ΛΛgi Suusi Cristo ali Λmo imidagai muu
tai aasi ΛradΛ sai poduucai Diuusi oigΛdiana oodami soimaascamigadΛ.
Dai gooquiΛRΛ Λpaamu divia agai Suusi Cristo dai vaidaquia agai vΛΛscatai
ismaacΛdΛ nΛnΛra vaavoitudaitai.

10

1 VΛΛsi istumaasi ivuaadana Λjudidίu Λicuusi vaaquiΛRΛ Λgai povuaadana
sai maatΛna oodami tomasi palΛΛpi istumaasi iduñia agaitadai Suusi
Cristo diviacai tami oidi daama. IsmaacΛdΛ vΛΛsi uumigi maacaiña
vustaqui Λpapaali sai coodaiña dai poduucai siaa duutudai Diuusi
maicΛΛgacΛRΛ vuvacΛi gomaasicΛdΛ. 2 IsgomaasicΛdΛ istutiadamudai
Λoodami iscΛΛgacΛRΛ vuvaquiagi aidΛ gia aliΛmo imidagai vuaapamudai
Λgai vustaqui dai cascΛdΛ caoigΛdicamudai Λgai soimaascamigadΛ dai
camaisoigΛnΛliadamudai soimaasi ivuaadatai. 3 DΛmos baiyoma coodaitai
vustaqui vΛΛsi uumigi gΛntΛtΛgitoiña issoimaasi ivuaadana. 4 Vustaqui
ΛradΛcΛdΛ maitomastuigaco oigΛdicana oodami soimaascamigadΛ.

5-6 CascΛdΛ aidasi Suusi Cristo divia tami oidi daama potΛtΛdai Λgai Diuusi
gΛooga:

Aapi maitipΛlidi isoodami moscoodadagi vustaqui dai gΛdadasdiagi naana
maasi.

Baiyoma aapi ipΛlidi saidΛ oodami Λma duucai gΛntΛtΛgitona dai ca-
maisoimaasi ivuaadana dai gΛΛΛgidiña.

CascΛdΛ giñootoi aapi tami oidi daama ansai oodami duucai vuusaiña aanΛ
dai muucuna dai poduucai aapi oigΛldi oodami soimaascamigadΛ.

7 Tami daja aanΛ daidΛ iduñia iñagai aanΛ istumaasi aapi ipΛlidi.

AanΛ iduñia iñagai vΛΛsi istumaasi oojisi gΛñiooquiΛRΛ giñaagaitai aanΛ.

AstΛtΛdai Suusi Cristo. 8 Moseesacaru sΛΛlicamigadΛRΛ pocaiti sai aliΛsi
gΛaagai iscoodada vustaqui dai dadadasdiagi Diuusi naana maasi dai vΛΛscΛRΛ
potΛtΛdai Suusi Cristo gΛooga: “Aapi giñooga maitipΛlidi gomaasi”, astΛtΛdai.

9 Dai Suusi Cristo pocaiti ΛΡΑ saidΛ iduñia agai istumaasi Diuusi ipΛlidi.
Aidasi pocaiti Λgai poduucai gajiaadΛRΛ viaa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai
pocaiti sai Λgai sΛΛlicamigadΛ Λgai dai namΛga. 10 Suusi Cristo muu curusiaba
Λmo imidaga sai poduucai cΛΛgacΛRΛ vuvacΛna oodami. Suusi Cristo podui
iduñia Λliditai istumaasi Diuusi ipΛlidi. CascΛdΛ Diuusi gΛroigΛldi dai Λcovai
gΛRVuvaitu tΛsai aatΛMΛ siaa duutudaiña.

11 VΛasi Λpapaali judidíu ivueeyi gΛnaa duiñdaga vΛas tasai dai mui imidagai coodai vustaqui tomasi vustaquicΛΔ maitomastuigaco oigΛldicana oodami soimaascamigadΛ. 12 DΛmos Suusi Cristo camuucucai dai aasi ΛΛradΛ sai poduucai Diuusi tomastuigaco oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ ii tΛvaagiamu dai Diuusi vuitapi cΛquiva dai gooquiΛΓΛ sΛΛlisia padΛΓΛ Diuusi daiva. 13 Dai movasi nΛnΛraca agai Suusi asta siΛΛscadΛ Diuusi voopoidagi sΛΛlicamigadΛ vΛasi tΛtΛaanΛdamigadΛ Λgai ismaacΛΔ vuidΛΓΛ vΛΛtΛca ΛSuusi dai Λgi Λgai gataaanΛda agai. 14 Iduucai Suusi Cristo vΛasi gomaasi poduucai cΛΛ tutiatu Λgai ismaacΛΔ Diuusi Λcovai vuvaitu dai Diuusi tomastuigaco cΛΛgacΛΓΛ nΛidi Λgai ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. 15 Dai Diuusi IbΛadΛ arnΛijadami vΛasi istumaasi iduí Suusi Cristo daidΛ icaiti Diuusi IbΛadΛ:

16 Λmo imidagai ootosdamu aanΛ Λjudidíu Λmo sΛΛlicami utudui dai poduucai ΛpΛduuñimu.

Aliasi cΛΛga mamaatΛtuldiamu aanΛ Λgai giñsΛΛlicamiga siΛgai sΛΛlicadΛ maata cΛcΛcamu dai ΛΛgiadamu.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. 17 Dai gooquiΛΓΛ icaiti:

Tomali Λmo imidagai maitΛtΛgitodamu aanΛ ΛsoimaascamigadΛ ismaacΛΔ iduí Λgai.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. 18 CaoigΛldicatai ΛsoimaascamigadΛ Λjudidíu ca- maigΛagagai isapiacoodadagi vustaqui soimaasi ivuaadatai.

19 CascadΛ giñaaduñi casistutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi maisiaa ΛΛraitai, vaavoitudaitai isSuusi Cristo muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ vai Diuusi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga daidΛ Λgai gΛrmaa ΛsΛΛlicami utudui. 20 Dai duaaca Suusi Cristo dai tΛvaagiΛΓΛ daja dai cascadΛ istutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi sai gΛrsoicΛiña. 21 Suusi Cristo Λrpapaali baitΛcΛaacamigadΛ ducami tΛvaagiΛΓΛ. Dai Λgai aliΛ viaa guvucadagai. 22 CascadΛ aliΛsi gΛaagagai issiaa duutuadagi Diuusi cΛΛga vaavoitudaitai. Diuusi casi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga cascadΛ gΛriibastacan tada aatΛmΛ sivi. Dai cavapacoñi aatΛmΛ. 23 Dai aatΛmΛ aliΛsi gΛaagagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo. Diuusi Λgai daidΛ gΛraagidi sai tomastuigaco oidaca agai vΛasi vaavoitudadami dai maiyaatavoga Λgai cascadΛ aliΛsi gΛaagagai isvaavoitudadagi aatΛmΛ Suusi Cristo. 24 Dai aliΛsi gΛaagagai aatΛmΛ isgΛrsoicΛda aipacoga dai poduucai vaamioma gΛroigΛada aipacoga dai vaamioma cΛΛgacΛΓΛ oidaca. 25 MaitΛaagagai tΛsΛpan duucai ivuaadagi Λgai ismaacΛΔ maidai vΛi siaaco gΛrΛmpaidi aatΛmΛ dai siaa duutudai Diuusi. Baiyoma gΛaagagai iscΛΛga gΛrmaacadagi ñiooqui aipacoga. Vaamioma cΛΛga sivi cami- aadimi istuigaco divi agai Suusi Cristo cascadΛ.

26 Isapiasoimaasi ivuaada aatΛmΛ Λgi poΛrΛliaracadΛ camaatΛcatai aatΛmΛ isSuusi Cristo ΛrΛcΛΛgacΛΓΛ vuvaquiadami, camaitipu isduucatai isgΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga. Maitipu tomali Λmo Λmai ismaacΛΔ muu aatΛmΛ gΛrvΛΛtΛrΛ mosΛcaasi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga. 27 Sivi mosgΛaagagai isnΛnΛΛracagi istuigaco Diuusi soimaasi gartaatatuldi agai isducatai ΛrsΛΛlicami. SΛΛlicadΛ ugitituda agai Diuusi vΛasi ismaacΛΔ vuidΛΓΛ vΛΛtΛcagi. 28 SiΛΛscadΛ Λmaadutai maiΛΛgidagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai isoidacagi gooca siΛpΛ vaica nΛijadami aidΛ gia Λdunucami gataaanΛiña muaaragai dai maisoigΛΛlidiña ΛgaicadΛ. 29 DΛmos gΛaagagai isDiuusi vaamioma soimaasi taatatuldiagi Λgai ismaacΛΔ mosparunai dai gajiaadΛΓΛ vipieeyi Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ dai maivaavoitudai sai Suusi Cristo muu

curusiaba sai cʌʌgacʌrʌ vuvaquiana oodami tomaasi Suusi Cristo ʌrDiuusi ʌcovai vusaidada. Dai mosparunai Diuusi Ibʌada ismaacʌda cʌʌgacʌrʌ nʌidi vaavoitudadami. ³⁰ Cʌʌ maata aatʌmʌ iscaiti Diuusi: “Aanʌ ʌgai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. Dai pocaiti ʌʌpʌ Diuusi: “Dai aanʌ nʌidamu oodami ismaacʌda ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌda ʌrmaicʌʌga ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ³¹ Siʌʌ duduaadimumu ʌsoimaasi ivuaadami siʌʌscada ajiagi istuigaco Diuusi nʌidagi ismaacʌda ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌda ʌrmaicʌʌga ivuaadami.

³² Dʌmos gʌntʌgitovurai aapimʌ issiʌʌquioma aidasi utudama mai aapimʌ Diuusi ñiooquida dai vaavoitu, aa oodami alia soimaasi gʌntaatatuli mai aapimʌ vʌʌscʌrʌ apiavaavoitudaiña. ³³ Dai ʌʌmadutai aapimʌ gʌnparunai ʌgai dai aa soimaasi taatatuli vʌʌsi oodami vuitapi, dai aa soicʌiña ismaacʌda soimaasi taatacatadai. ³⁴ Dai soigʌʌlidiña aapimʌ gʌnaaduñicʌda ismaacʌda maamaisapicatadai dai daividiña. Dai aidʌmʌsi gʌʌʌsidiña gʌnvustuidaga maivui ñioocaiña aapimʌ Diuusi baiyoma baigʌʌlidiña aapimʌ, maatacatai aapimʌ isviaaca ʌgai ʌmo istumaasi cʌʌgaducamioma tʌvaagiʌrʌ ismaacʌda maiugiatai tomali umo imidagai. ³⁵ Gʌʌagai mʌsapiavaavoitudadagi Diuusi, poduucai Diuusi gʌnmaaquimu naana maasi istumaasi tʌvaagiʌrʌ. ³⁶ Dai gʌʌagai mʌsapiaivuaadagi istumaasi Diuusi ipʌlidi maioojodaitai poduucai Diuusi gʌnmaaquimu istumaasi aagai ʌgai sai maquia ʌgai vaavoitudadami.

³⁷ Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ:

Otoma divi ʌgai ʌCristo.

³⁸ Sioorʌ vaavoitudai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviaadami

Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidiña ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

Dʌmos isʌmaadutai gajiaadʌrʌ viaagi gʌvaavoidaraga,

Diuusi maibaigʌʌlidiña ʌgai vui.

Ascaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ. ³⁹ Dʌmos aatʌmʌ maitʌrʌgai ismaacʌda gajiaadʌrʌ vipieeyi gʌnvaavoidaraga dai poduucai ajiopai Diaavora ʌʌmadu, baiyoma aatʌmʌ ʌrʌgai ismaacʌda apiavaavoitudai dai poduucai Diuusi cʌʌgacʌrʌ garvuvaidi.

11

¹ Ismaacʌda vaavoitudai Diuusi cʌʌga maata issʌʌlicʌda viaaca ʌgai istumaasi nʌʌʌra dai issʌʌlicʌda ʌpʌduña ʌgai istumaasi aagidi Diuusi isiduña agaitadai tomasi maiquiaa nʌidi gomaasi. ² Garaaduñicarʌ cʌʌga vaavoitudaiña Diuusi cascada Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidiña ʌgai.

³ Vaavoitudai aatʌmʌ isDiuusi iduʌ oidigi. ʌgai mosaagai saidʌ ʌpʌduuna oidigi taida ʌpʌduʌ. Nʌidi aatʌmʌ istumaasi Diuusi iduʌ tomasi mainʌidi aatʌmʌ istucada Diuusi iduʌ oidigi.

⁴ Abeelicarʌ cʌʌga vaavoitudaiña Diuusi cascada istumaasi daasi ʌgai Diuusi vaamioma cʌʌgadu siʌgai ismaacʌda daasi Caínacarʌ. Cascada Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidiña Abeelicarʌ dai baigʌʌli Diuusi ʌgaicʌda ismaacada daasi ʌgai. Tomasi camuu Abeelicarʌ vʌʌscʌrʌ istumaasi iduʌ ʌgai garsoicʌi tʌsai maataa aatʌmʌ isducatai gʌʌagai isvaavoitudadagi Diuusi.

⁵ Enococarʌ cʌʌga vaavoitudaiña Diuusi tai Diuusi duaacami bʌʌcai tʌvaagamʌ, cascada maitʌʌ oodami oidigi daama. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ sai Diuusi alia baigʌʌlidiña Enoco vui ʌʌqui abiaadʌrʌ. ⁶ Dʌmos Diuusi maitistutuidi iscʌʌgacʌrʌ nʌijadagi sioorʌ maivaavoitudadagi. Dai

sioora siaa duutuada aliada Diuusi aaga gaaagai isvaavoitudagi isoidaga Diuusi dai isDiuusi sallaicada soicai sioora siaa duutuada aliadagi.

⁷ Noécaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai naana maasi istumaasi aaduña agaitadai dai cascada gaaagaitadai isiduña agai amo vaarcu gducami dai agaicada cagacaga vuusiagi agai amadu aaduña, Noécaru caga agidiña Diuusi. Tomasi oodami niditadai aidasi Noé ivuaadatadai aga vaarcu dai poduucai maí isNoé vaavoitudaiña Diuusi vascaga oodami maivaavoitu dai poduucai gamaata isagai arsoimaasi ivuaadami dai cascada baicoi agai aidasi tvaapi duudu. Damos Diuusi cagacaga nidiña Noé.

⁸ Avraañicaru caga vaavoitudaiña Diuusi, cascada aidasi Diuusi aagidi sai vuusaiña agai gadvallragaiñaga, vuusai agai dai ii sibacoga siaaco Diuusi maaquia agaitadai amai dvallrai tomasi Avraañi maimaatatadai siaacoga.

⁹ Dai Avraañicaru aayi advallriaga siaaco Diuusi vaidacai. Dai apiacaga vaavoitudaiña Diuusi cascada ami oidatu sibaadaga oidacami duucai. Dai icuusi vaaquia oidacatadai. Dai Isaacaru dai Jacocarum a poduucai oidacatadai. Dai Diuusi aagidi agai a pa sai advallrai aragai vataraga agaitadai. ¹⁰ Avraañicaru agidiña Diuusi vaavoitudaitai isamo imidagai iimi agaitadai tvaagiamu dai Diuusi amadu daaca agai.

¹¹ Saacarum oñigada Avraañicaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascada marai tomasi casi arooquimudadatadai Diuusi aagidi Saara sai maraata agaitadai tai agai vaavoitu cascada marai. ¹² Avraañicaru sallaicada arcallimudadatadai dai camaitistui ismaamatagi damos vascaga maamarai dai sallaicada muidu cajiudad agai. Avraañicaru muidu cajiudad apan aquidu sisiaavugai. Tomali amadutai maitistutuidi iscaldagi.

¹³ Vasi agai ismaacada vaavoitudaiña Diuusi coi maiquia maacacai Diuusi vasi istumaasi aagai sai maaquia agaitadai. Vascaga agai caga vaavoitudai vasi ismaacada aagai Diuusi cascada maatatadai isiduña agai Diuusi vasi istumaasi aagai isiduña agaitadai. Daida oodami baiganliaracada tatagitoiña. Dai agai maatatadai isamo imidagai iimia agaitadai sibacoga dai maisiu vascaga anaasi oidaca agaitadai. ¹⁴ Caga gamaata sai sioora poduucai vaavoitudadagi nana istuigaco iimia agai tvaagiamu dai Diuusi amadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁵ Istatagitodamudai agai gadvallraga siaadaga vuvaja caga istutiadamudai agai isiimiagi apamu maa. ¹⁶ Damos agai baiyoma ipaliditadai isviaacagi amo dvallrai vaamioma cagaducami tvaagira. Cascada Diuusi baigalidiña giñooga aagaitai agai. Diuusi cabai duu siaaco oidaca agai tvaagira.

¹⁷⁻¹⁸ Avraañicaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai muaana gamara dai daasdana, Avraañicaru gia muaa agaitadai gamara Isaa dai daasda agaitadai Diuusi tomasi mosaca amoco viaacatadai agai. Dai Diuusi caagiditadai Avraañi sai alia muida agaitadai cajiudad Isaaiañaga. Damos Diuusi mosnida liditadai sabai caga agidi Avraañi dai maisiu issallaicada muaagi Avraañi gamara. ¹⁹ Avraañicaru vaavoitu isDiuusi istutuidi isduduaacaldiagi coidada. Cascada siaduucai isDiuusi duaacaldiamudai Isaa coidada saagidiaiñaga.

²⁰ Isaacaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascada maiquia muucucai agai aagidi gamaamara Jaco dai Esaú sai Diuusi cagacaga najada agaitadai. ²¹ Jacocarum caga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cayoga muu callimucai aagidi gamara Osé maamarada sai Diuusi cagacaga najada agaitadai. Dai Jaco siaa duutuli Diuusi daagacatai ggiica. ²² Osécarum caga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi camuuquia agaitadai pocaiti

sai gaaaduñi Ajudidíu vuvaquia agaitadai gooquirioma Ejiipituaíñdara. Dai aagai aara masiaaco vuuquiagi ooda camuucucái agai.

²³ Moseesacaru daadaa caga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi vuusai Moseesa maata taa agai sidi arDiuusi aco vusaidada. Cascada vaica masaadai astocatadai agai, tomasi arai gatajai coodaragai vaaasi aali utu vuvaquiada ismaacada arcaalicatadai judidíu maamarada. Vaaascaara Moseesa daadaa maiabani arai. ²⁴ Moseesacaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi caga agai maitipali isoodami arai baabada duucái naíjadagi. ²⁵ Baiyoma ipali agai isoodami maatacagi isagai arjudíu. Ajudidíu arDiuusi maamarada cascada. Tomasi vaaasi Ajudidíu arpipioñigadacatadai arai Ejiipitara oidacami dai soimaasi taatamituldíña. Moseesa baiyoma ipali issoimaasi taatagi dai maisiu baigaliadagi chaaqui tasai ivuaadatai istumaasi ipalidi asoimaasi ivuaadami amadu. ²⁶ Amoseesa vaavoitudaiña isDiuusi maquia agai amo istumaasi vaamioma cagaducami tavaagiarra cascada ipali isaEjiipitara oidacami soi duucái naíjadagi poduucái masduucái soi duucái naíjada agaitadai Cristo goquira diviacai. Moseesa poliditadai sai poduucái vaamioma baigalidi isviaacatai vaaasi arai Ejiipituaíñdara vustuidada. ²⁷ Moseesacaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascada ii Ejiipituaíñdara maiabani agai arai tomasi arai alia baamu amoseesa vui. Vaaascaara Moseesa iduí vaaasi istumaasi Diuusi taji saida iduuna ducami isnaíjadamudai agai Diuusi tomasi maitaragacarui.

²⁸ Moseesa caga vaavoitu isDiuusi iduñia agai istumaasi aagi isiduñia agaitadai cascada gatajai coodaragai cañiru maamarada dai aagidi sai vaaasi oodami vausidana ganquii quitaagiña sicoli cañiru aradacada sai poduucái maivaacana Diuusi taañicaruda dai maicoodana judidíu maamarada cacalli argadada. ²⁹ Ajudidíu caga vaavoitu Diuusi cascada dagavusai gaa suudagi ismaacada vaaagcada taagiducataidai ducami issi arda vaaara gaquicamicamudai agai. Dai aidasi aejiipitara oidacami dagavuñia aliditadai aara baicoi.

³⁰ Ajudidíu caga vaavoitu Diuusi cascada gaa abidaviqui ismaacada sicoli cuupicatadai Jericoora. Cuvaracami tasai sicoli dagavusaiña Ajudidíu Jericoora bidaviqui abagi, taida gaa. ³¹ Raavacaru aramo ooqui ismaacada Jericoora oidacataidai dai vaavoitu isDiuusi maquia agaitadai adavara arai Ajudidíu cascada soí agai cacalli judidíu ismaacada vaapa Jericoora dai naida agai adavara arai ismaasi cascada maimuu aooqui aidasi coi agaa ismaacada maiagidi Diuusi. Raavacaru aramo ooqui tataligamicatadai.

³² Camitistutuidi aana isaagagi vaamioma. Camaitiñaajai tasai isaagagi istumaasi ivuaadana gaaaduñicarui Jedeona dai Baraca dai Sansona dai Jefete dai Davi dai Samueeli dai aa Diuusi ñiñoquituldiadamigada. ³³ Agai caga vaavoitudaiña Diuusi cascada ivuaadana naana maasi. Amoco vuvaidíña oidacami dai aagi ami davara ragadara oidacana. Daida atalaanadami caga ivuaadana ganaa duiñdaga. Dai Diuusi soí vaaascatai isducatai aagidi. Dai Diuusi nuucagi aa sai maiugaana mamavidi, ³⁴ dai aa sai maimana aidamasi gaa taiyara suuli dai Diuusi soí aa masai maicoodana. Dai Diuusi soí ismaacada maiguupuacataidai sai guupuacatuna. Dai Diuusi soí aa sai caga maata cocodaiña dai voopoitudaiña gansasaayu. ³⁵ Dai amooqui aaduñada duduaca.

Dai amoco gia soimaasi taatatuli sasaayuda dai coi. Damos agai baiyoma ipali mascoodagi dai maisiu gajaadara viaa ganvaavoidaraga. Agai maatacatadai isamo imidagai duduaca agai dai iimi agai Diuusi amadu. Agai maatacatadai isvaamioma sioma oidaca agai tavaagiarra istami oidi daama. ³⁶ Dai ismaacada maivaavoitudaiña Diuusi soi vuaadana

avaavoitudadami. Amoco parunaiña agai dai aa gavaiña dai aa mamaisapaiña dai vupuuraiña cadeenacada. ³⁷ Dai amoco coodaiña ooodaicada dai aa seruuchucada guicumaiña agai dai aa aagidiña agai sai gajiaadara viaana ganvaavoidaraga sai poduucai camaisoimaasi taatamituldiada agai dai amaasi coodaiña mastaicada. Dai aa mosaipaco ajioopaiña dai sisivatu oojogidacada dai caniiiru oojogidacada ivuaadana agai ganyuucusi. Salliacada arsoituutuigami agai daida oodami soi duucai naidiña dai soimaasi taatamituldiña. ³⁸ Agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi alia soimaasi ivuaadana cascada maitaagaitadai isagai vaa davarilara oidaca agai amadu avaavoitudadami ismaacada oidigana ajioopaiña dai tatarjovai oidacana. Avaavoitudadami vaamioma namaga cascada. ³⁹ Diuusi calgacara naidiña vasi agai ismaacada vaavoitudaiña. Damos vascara maimaa agai vasi istumaasi aagidi sai maquia agai. ⁴⁰ Diuusi ipaliditadai isagai naracagi asta istuigaco ootosda agaitadai agai amo salliacami vaamioma calgadicami dai agai arasalliacami ismaacada garootosi agai aidasi divia Suusi Cristo. Dai poduucai Diuusi oigaldi agai soimaascamigada dai aatama ara. Dai Diuusi vascatai amapai garmaquia agai vasi istumaasi aagai.

12

¹ Maatacatai iscala vaavoitudaiña muidutai garaaduniaru aatama ara gaaagai iscala vaavoitudadagi dai calgacara oidacagi dai gajiaadara vipiaadagi vasi soimaascami dai vasi istumaasi maitarsoicai iscalgacara oidacagi. ² Dai gaaagai isapiatagitoda aatama isSuusi argar baitacaacamiga dai salliacada vaavoitudai agai Diuusi. Suusi Cristo tavaagiaru daacatadai Diuusi amadu dai alia baigaliditadai agai maca. Dai vascara divia tami oidigi daama ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai muu curusiaba tomasi gomaasi aliasi arsiaa araragaicatadai ajudidiu vataru. Dai gooquiaru apamu ii tavaagiamu dai Diuusi sallisia padaru daja. Dai aatama gaaagai isvaavoitudai Diuusi aran duucai Suusi vaavoitudai Diuusi.

³ Tatarjotodavurai aapima isducatai Suusi Cristo apiaivuaada istumaasi Diuusi ipalidi tomasi asoimaasi ivuaadami soimaasi taatatuli cascada aliasi gaaagai isapiavaavoitudada aapima tomamasi soimaasi taatamai. Dai maivui nioocada Diuusi tomasi oodami soi duucai gannidi. ⁴ Aapima maiquia gancooditu vuidaru vatatai diaavora amadu asoimaasi ivuaadami. ⁵ Gaaagai masapiatagitodagi iscaiti Diuusi niooquidaru siaaco pocaiti Diuusi maacaitai niooqui vaavoitudadami gamaamara duucai: Giñmaamara maitaagai masbacocodagi tomali maitaagai isdagu-tuagi isivuaadagi istumaasi ana ipalidi silscada soimaasi gantaatamituldiada ana soimaasi ivuaadatai aapima.

⁶ Dai soimaasi taatamituldi ana vasi giñmaamara, alia oigadai ana cascada. Ascaiti Diuusi. ⁷ Silscada Diuusi soimaasi gantaatamituldiada maamaradacatai aapima maitaagai masvui nioocadagi. Vasi oodami ismaacada oigadai ganmaamara soimaasi taatamituldi silscada maicaga ivuaadagi. ⁸ IsDiuusi maisoimaasi gantaatamituldiadagi silscada soimaasi ivuaada aapima poduucai isduucai soimaasi taatamituldi agai gamaamara aidu gia aapima maitarमारad agai. ⁹ Aidasi aaliducatai aatama soimaasi gartaatamituldiña gardada soimaasi ivuaadatai aatama dai vascara siaa duutudaiña aatama. Damos vaamioma calga gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi tomasi soimaasi gartaatamituldiadagi agai soimaasi ivuaadatai aatama vai poduucai maisoimaasi ivuaada aatama

dai tomastuigaco oidaca Diuusi Λ madu. ¹⁰ Aidasi aaliducata dai aat Λ ma soimaasi gartaatamituldiña gard Λ Λ da isducatai c Λ gadu Λ lidiña Λ gai. Damos Diuusi soimaasi gartaatamituldi, Λ gai s Λ licad Λ c Λ ga maata istumaasi Λ rc Λ gai aat Λ ma garv Λ ata Λ , vai poduucai maisoimaasi ivuaada aat Λ ma Λ pan duucai Λ gai tomali Λ mo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹¹ S Λ licad Λ Λ rvaavoi sai tomali Λ maadutai maioojoidi issoimaasi taatamituldiadagi d Λ ad Λ d Λ mos ismaac Λ da mamaat Λ r Λ i isc Λ ga tuutiacagi soimaasi taatamitai Λ gai gia s Λ licad Λ c Λ gac Λ r Λ oidacana.

¹²⁻¹³ Aliasi g Λ agai isapiadaan Λ da aapim Λ Diuusi sai gansoic Λ iña dai c Λ gac Λ r Λ oidacagi isducatai Diuusi ip Λ lidi vai poduucai aa oodami maigajiaad Λ r Λ vipiaadana Suusi Cristo mamaat Λ tuldiaragad Λ d Λ mos baiyoma vaavoitudana Λ gai dai c Λ gac Λ r Λ vuvacana. Dai ali Λ si g Λ agai isc Λ ga gamamaat Λ tuldiada aapim Λ Suusi Cristo mamaat Λ tuldiaragad Λ vai poduucai aa oodami c Λ ga maata ca Λ cana dai Λ gidityai ca Λ cana dai maisoimaasi ivuaadana.

¹⁴ Maitav Λ r vuid Λ r Λ v Λ ataca aa oodami tomasi Λ gai ganvuid Λ r Λ v Λ ata dai maitav Λ r soimaasi ivuaada. Ismaac Λ da apiasoimaasi ivueeyi maitistutuidi isiimiagi Diuusi Λ madu. ¹⁵ Ganuucadacavurai aapim Λ aipacoga vai tomali Λ maadutai maigajiaad Λ r Λ viaana Suusi Cristo mamaat Λ tuldiaragad Λ , isdagitua aapim Λ Diuusi maic Λ gac Λ r Λ gan Λ ijadamu. Dai ganuucadacavurai aapim Λ aipacoga vai tomali Λ maadutai maitav Λ pi bacocodagi poduucai baacoitudan tada aapim Λ muidutai Λ p Λ . ¹⁶ Dai ganuucadacavurai aapim Λ aipacoga vai tomali Λ maadutai maigoogosi g Λ ducamicana dai maigajiaad Λ r Λ vipiaadana istumaasi aagai Diuusi poduucai isduucai idui Esa \acute{u} caru. Esa \acute{u} caru gajiaad Λ r Λ viaa g Λ s Λ licamiga ismaac Λ da viaacata dai g Λ ooga vustuidad Λ r Λ . V Λ asi maa Λ gai g Λ suculi. Vaid Λ suculid Λ maaquiagi laachi cuaadagai. ¹⁷ C Λ maata aapim Λ isgooqui Λ r Λ aidasi Esa \acute{u} ip Λ lidityai is Λ oogad Λ daa \acute{n} iagi Diuusi sai c Λ gac Λ r Λ n Λ idiña maitistui oogad Λ . Esa \acute{u} Λ pamu viaaca Λ lidityai g Λ s Λ licamiga dai asta suaacaitadai d Λ mos camaibaigacata dai.

¹⁸ Λ lquioma aidasi Diuusi maa Λ judid \acute{u} g Λ s Λ licamiga Λ giidi Si \acute{n} a \acute{a} r Λ ali Λ copo \acute{n} imi oidigi dai Λ v Λ arai dai tucagamu dai g Λ pi m \acute{a} i ta \acute{i} Λ giidi Λ r Λ . ¹⁹ Dai cavami caidatu Λ mo piito dai caidatu Diuusi \acute{n} iooquid Λ taid Λ Λ oodami s Λ licad Λ duduaadimu dai daa \acute{n} imi Diuusi sai camai \acute{n} iooquidiña Λ pamu. ²⁰ Λ gai pot Λ tadai sai is Λ maadutai si Λ p Λ Λ mo istumaasi taatagi Λ giidi g Λ agaitadai m Λ smuaagi ojodaicad Λ si Λ p Λ uusicad Λ cascad Λ duduaadimu Λ gai. ²¹ S Λ licad Λ sigalnascata dai oidigi cascad Λ asta Moseesa Λ gi pocaiti sai gigivuli duaadimucai. V Λ asi gomaasi t Λ dai ca Λ Λ judid \acute{u} , d Λ mos aapim Λ gia cho.

²²⁻²⁴ Damos Diuusi ganmaa aapim Λ Λ mo s Λ licami utudui. Λ gai Λ rSuusi Cristo s Λ licamigad Λ dai aapim Λ cavaavoitu. Suusi Cristo Λ gai dai muu curusiaba dai aasi Λ rad Λ vai poduucai oig Λ ldicana oodami soimaascamigad Λ tomastuigaco. Vaamioma c Λ gadu istumaasi idu \acute{i} Suusi Cristo sistumaasi idu \acute{i} Aveelicaru. Aveelicaru muua Λ mo ca \acute{n} iiru mara dai Λ rad Λ daasi Diuusi. Dai aapim Λ vaavoitudai isDiuusi ganvaidaquia Λ gai t Λ vaagiamu siaaco daja Λ gai. Λ gai tomastuigaco oidaga dai n Λ ida Λ gai ismaac Λ da Λ rc Λ ga ivuaadami daid Λ ismaac Λ da Λ rmaic Λ ga ivuaadami. Dai modaraaja Λ p Λ mui miil t Λ taa \acute{n} icarud Λ dai v Λ asi siaa duutudai Diuusi. Dai mui miil Diuusi maamarad Λ ami daraaja Λ p Λ , Λ gai vaa ismaac Λ da Diuusi Λ co vuvaitu. Λ gai gia tomali Λ mo imidagai camaisoimaasi ivuaada Λ gai.

²⁵⁻²⁶ Ganuucadacavurai aapim Λ dai maigajiaad Λ r Λ vipiaada Diuusi baiyoma Λ giadavurai. Aidasi Diuusi \acute{n} iooqui Λ judid \acute{u} Si \acute{n} a \acute{a} r Λ aidasi maa

gASALLicamiga gigivuli ADVVΛΛrai dAMos VΛASCARΛ AJudidíu maiΛΛgi Diuusi tai cascADΛ Diuusi soimaasi taatatuli. Poduucai soimaasi gARTaatatuldia agai Λgai ismaiΛΛgiadagi aatAMΛ Suusi Cristo sALLicamigADΛ. CascADΛ pocaiti Diuusi sivi: “ΛAPΛ AMo imidagai gigivuquitudamu aana dVVΛΛrai dai tVAaagi ΛAPΛ”, ascaiti Diuusi. ²⁷ Aidasi Diuusi pocaiti sai ΛAPΛ AMo imidaga APADuñia agai gomaasi Λgai potΛiya Alidi sai ugitituda agai VΛASI istumaasi idui Λgai tami oidigi daama, dai tasai, dai masaadai dai sisiaavugai ΛAPΛ, dai viaa agai mosACAasi istumaasi maiugiATΛ. ²⁸ Aliasi gAAagai isbaigARΛliada aatAMΛ DiuusicADΛ. Λgai VΛASCARΛ gARoigADai dai gARNuucada dai GARsoicAI tASAI cΛAGACARΛ oidacana cascADΛ. Dai VΛASI gomaasi maiugiATΛ. CascADΛ gAAagai tASbaigARΛliaracADΛ ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ dai siaa duutuadagi Diuusi cΛAGACARΛ oidacatai poduucai isduucAI Diuusi ipAlidi dai tATAgitoitai isDiuusi VΛASCARΛ soimaasi taatamituldi siora maiΛΛgidi. ²⁹ Maatacatai isDiuusi gARooga sALLicADΛ soimaasi taatamituldi VΛASI soimaasi ivuaadami.

13

¹ GAAagai mASapiagANOigAADagi aipacoga. AapimΛ ARGΛnaadunumu vaavoitudadami cascADΛ. ² VΛASCARΛ gAAagai mASMiaadAGIadagi gandaividacami. AMoco camiaadAGIdiñA Diuusi tATAañicarudΛ dai VΛASCARΛ maimaatACana isARDiuusi tATAañicarudΛ.

³ SoicADAVurAI aapimΛ AVaavoitudadami ismaacADΛ maamaisapi ducami isaapimΛ AMmadu maamaisapicagi. Dai soicADAVurAI aapimΛ AVaavoitudadami ismaacADΛ soimaasi taatamai, tATAgitodAVurAI isaapimΛ ΛAPΛ istutuidi issoimaasi taatagi.

⁴ SiaAVAR gANDuutuada aapimΛ cuucunacami aipacoga dai cΛAGAVAR gANTATAgitoca dai maisoimaasi ivuaada. MaitAVAR googosi gANDucamica tomali cΛALI tomali ooqui. VΛASCARΛ maisoimaasi ivueeyi siora mosACAasiga gAOOñiga AMmadu vooPodagi. Diuusi soimaasi taatatuldia agai VΛASI ismaacADΛ googosi gANDucami.

⁵ MaitAAagai mASMui AMPaidiada liada tumiñsi. BaigAVAR gANliada aapimΛ AGaicADΛ mASmaacADΛ viaacagi, maatacatai sai Diuusi pocaiti: “Aana VΛASCARΛ gANsoicADamu dai gANAMmadu daacamu”, ascaiti Diuusi. ⁶ CascADΛ aatAMΛ istutuidi ispocaitiadagi vaavoitudaitai Diuusi:

Diuusi Λgai dai GARsoicAI

CascADΛ maiΛΛbΛidi aatAMΛ tomali AMAadutai.

Iscaitidamu aatAMΛ.

⁷ DaanADAVurAI Diuusi sai soicAIñA ismaacADΛ gANmaatATuli Diuusi ñiooquidΛ tucamidARΛ. Λgai cΛAGACARΛ oidacana dai cΛAGa ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ. Dai aapimΛ gAAagai mASAPan duucAI ivuaada Λgai dai APan duucAI vaavoitudada Λgai.

⁸ Suusi Cristo ARAGai vaa tomastuigaco. ⁹ MaitAVAR vaavoitudada aapimΛ itumaasi GAMmaaatATuldiadagi aa ismaacADΛ maiΛpa maasi ismaacADΛ gANmaaatATuli tucamidARΛ. Diuusi gARoigADai dai cΛAGACARΛ gARNΛidi poduucAI istutuidi aatAMΛ tASCΛAGACARΛ oidacagi. DAMos AMoco vaavoitudai sai maitAAagai iscuaadagi AMmo cuaadagai. Gomaasi maitARsoiñi. CascADΛ aatAMΛ maitAAagai tASvaavoitudada gomaasi.

¹⁰⁻¹³ AbaitACΛaacamigADΛ papaaligADΛ AJudidíu coodaiñA vustaqui AMo altar daama dai bΛΛ aimARaiñA ΛRADΛ iicusi vaaqui ARAana tucavi tucavioma cΛAACADΛ dai dadaasdiñA Diuusi sai poduucAI Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigADΛ. Dai vustaqui tuucugADΛ bΛΛ aimARaiñA siaaco maitipu baabaqui dai mAMΛidiñA. Dai poduucAI ΛAPΛ ASuusi GAMuaatu siaaco

maitiipu baabaqui. Suusi muu sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigad^Δ gomaasi ^Δras^Δalicami utudui ismaac^Δda ^Δarmaa Diuusi ootosacai Suusi Cristo tami oidi daama. Damos ^Δgai ismaac^Δda apiavaavoitudadagi Moseesacaru ^Δalicamigad^Δ ^Δgai maioigaldicamu soimaascamigad^Δ. Casc^Δda aat^Δma ^Δgaagai isgajiaad^Δra vipiaada Moseesacaru ^Δalicamigad^Δ dai apiavaavoitudadagi Suusi Cristo ^Δalicamigad^Δ tomasi soimaasi taatamai aat^Δma vaavoitudaitai. ¹⁴ C^Δaa maat^Δ aat^Δma sai istumaasi oidaga tami oidigi daama ugitia ^Δgai casc^Δda n^Δn^Δra aat^Δma istuigaco iimia ragai t^Δvaagiamu siaaco daja Diuusi dai ^Δmadu oidaca ragai tomastuigaco. ¹⁵ Casc^Δda ^Δgaagai isv^Δascara c^Δaga ñioocada aat^Δma Diuusi v^Δatar^Δ ^Δarsoicaitai Suusi Cristo. Aprapaali judidiu dadasdiña Diuusi naana maasi istumaasi damos aat^Δma mait^Δagai isdadasdiagi tomali ^Δmo istumaasi mos^Δgaagai tasc^Δga ñioocada Diuusi v^Δatar^Δ. ¹⁶ T^Δat^Δgitodavurai is^Δgaagai isc^Δagac^Δra oidacagi v^Δascara dai oidiadagi aa mastumaasi viaacagi. Poduucai baig^Δlidiña Diuusi.

¹⁷ ^Δgiadavurai aapim^Δ ^Δntat^Δaan^Δdamiga. ^Δgai ^Δansoicada ^Δlidi masai c^Δagac^Δra oidacana maatacatali is^Δmo imidagai vuid^Δra guuquiva ^Δgai ^Δgai Diuusi. C^Δagac^Δra av^Δar oidaca vai maisoig^Δlidiña ^Δntat^Δaan^Δdamiga. Isoig^Δaliada ^Δgai aapim^Δ ^Δra soig^Δaliadamu.

¹⁸ Daan^Δdavurai Diuusi sai apiac^Δagac^Δra oidacana aan^Δ tomasi aan^Δ polidi isivueeyi istumaasi Diuusi ip^Δlidi. ¹⁹ Dai vaamioma ip^Δlidi aan^Δ isdaan^Δda aapim^Δ Diuusi nai vaamioma otoma istuidia aan^Δ ism^Δaca ^Δndividiagi.

²⁰ Diuusi ^Δgai dai ^Δriib^Δstudacan tadatudai. Dai Suusi Cristo ^Δrt^Δaan^Δdamiga muu curusiaba dai aasi ^Δrad^Δ dai gotor^Δ Diuusi duaacali coidad^Δ saagidiaiñ^Δra poduucai isduucai aagai Diuusi ^Δs^Δalicamiga utuduc^Δda ismaac^Δda maiugitia ^Δgai tomali ^Δmo imidaga. Suusi Cristo ^Δgai dai ali^Δsi oig^Δdai dai nuucada v^Δasi ^Δvaavoitudadami. ²¹ Aan^Δ ip^Δlidi sai Diuusi ^Δnmaacana guvucadagai mai c^Δaga ivuaada aapim^Δ istumaasi ^Δgai ip^Δlidi vaavoitudaitai aapim^Δ Suusi Cristo. Dai aan^Δ ip^Δlidi ^Δra isaapim^Δ dai v^Δasi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai c^Δaga ñioocadagi tomastuigaco.

²² Giñaaduñi ^Δndaan^Δi aan^Δ masai maitiñvui baacocoiña ^Δnmaacaitai aan^Δ ñiooqui idi ooji cavulicami^Δra. ²³ ^Δraduñi Timoteo cavuusai maisacaru-aiñ^Δra. Isotoma divia ^Δgai tami vaidacamu aan^Δ si^Δscad^Δ m^Δaca ^Δnn^Δidamuagi.

²⁴ Diuusc^Δda viaatuldi aan^Δ v^Δasi ^Δntat^Δaan^Δdamiga ^Δmadu aapim^Δ vaavoitudadami. Govaavoitudadami ismaac^Δda tanai Itaali^Δra oidaca Diuusc^Δda ^Δnviaatuldi.

²⁵ Aan^Δ ip^Δlidi sai Diuusi c^Δagac^Δra ^Δnn^Δidiña v^Δascatai aapim^Δ. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Santiago Jacocarú cajiudad

¹ Aan Santiago arpioonigada Diuusi dai ataanadami Suusi Cristo. Vi-aatuldi aan abaiivustaama dan gooca Jacocarú maamarada cajiudad is-maacada aipaco oidaga vasi oidigra.

² Giñaaduñi aliási gaaagai isbaigaliada aapimá siascada soimaa taata-madagi naana maasi. ³ Moscaga maata aapimá issoimaasi taatamituldagi aapimá caga vaavoitudaitai Diuusi aidá gia vaamioma caga vaavoitudaamu aapimá Diuusi soimaasi taatamaitai. ⁴ Ganaagavurai dai poduucái ivuaada. Aapimá ismaacada mamaatarai issoimaa taatamadagi dai vascara maivuú ñiocadagi Diuusi caga vaavoitudai, dai poduucái maitarsoimaasi iducamicamu aapimá.

⁵ Ismaadutai aapimá viagacagi maatadagai taañivurai Diuusi sigai ganmaaquimu. Agai maituu daayi dai maigaducada galdidña. ⁶ Damos caga vaavoitudaitai gaaagai maastanadagi. Agai ismaacada maicaga vaavoitudai amo imidagai caga vaavoitudaiña dai siaadiqui camaisi caga, agai arpan ducami uusi aagada ismaacada mosaipaco oiñidña valli. ⁷ Siora povuaadagi agai maitaagai istatagitodagi isDiuusi maquia agai istumaasi. ⁸ Agai amo imidagai tatagitoiña amo istumaasi dai siaadiqui ama maasi agai maimoduucái oidacana vascara.

⁹ Avaavoitudadami soitigami gaaagai isbaigaliadagi cagacara naiditai Diuusi agai dai maisiu soiduucái naidi. ¹⁰ Avaavoitudadami ricu arpa gaaagai isbaigaliadagi siascada aoodami soiduucái najadagi vaavoitudaitai agai Suusi Cristo. Vasi vustuidada aricu ugiatai arpan duucái ayosigada va-soi maitavapi cavaca. ¹¹ Mosvusacái tasai dai totoñdarai dai gaquistudai yoosigai vai suuligai vai camaisigiamascana. Poduucái arpa todian duucái ugiatai vustuidada aricu quiaa aata vuaadaitai agai.

¹² Siora soimaa taatamadagi dai maivuú ñiocadagi Diuusi agai aliási baigalidamu. Agai ismaacada istutuidi ispoduucái oidacagi Diuusi maaquimu oigaragai isvascara oidacamu agai Diuusi amadu, poduucái isduucái aagai Diuusi siduñia agai agaicada ismaacada agiadagi. ¹³ Siascada amaadutai soimaasi iduñia aliada maitaagai ispoliada agai isDiuusi poduucái tatagitaituldi. Diuusi tomali amo imidagai maitatagitoi issoimaasi ivuaadagi, dai tomali poduucái maitatagitaituldi agai aa. ¹⁴ Baiyoma siascada amaadutai soimaasi iduñia aliada agai agi poduucái tatagitoi cascada. ¹⁵ Tagitoidagiañdara vusacái soimaascami dai siascada caaliási arsoimaasi iducamicagi aoodami camaitistutuidi isimiagi Diuusi amadu.

¹⁶ Giñaaduñi maitavar agi ganvupuiirumadada. ¹⁷ Vasi istumaasi cacagaducami ismaacada viaa aatama oidigi daama Diuusi garmaacai. Diuusi iduí tasai dai masaadai dai sisiaavugai dai alia caga dadadacái vasi agai, damos Diuusi vaamioma dadadacái. Gocuudagi ismaacada viaa Diuusi tomali amo imidagai maiugiatai tomali maitutucui. Diuusi vascara garmaacai istumaasi cacagaducami. ¹⁸ Diuusi cagacara garvuvaidi tsvaavoitudagi dai muidutai vaavoituda agai damos aatama arpa gaa vaavoitu. Poduucái ipali agai cascada poduucái ivueeyi.

¹⁹ Giñaaduñi sioma arcagai iscacagi isñioocadagi dai maitaagai isbacocodagi. ²⁰ Oodami ismaacada bacocorai maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, ²¹ cascada casiavur maisoimaasi ivuaada. Aagiadavurai aapima Diuusi. Caviaa aapima Diuusi ñiooquida ismaacada garootosi agai. Diuusi viaa guvucadagai daida istutuidi iscacagacaga ganvuvaidagi isvaavoitudagi aapima ñiooquida.

²² Ivuaadavurai istumaasi aagai Diuusi ñiooquida maisiu moscaaca. Siora cacagi dai maitivuaadagi poduucai aagi ganvupuiirumadai agai. ²³ Siora moscacagi Diuusi ñiooquida dai maiaggiadagi agai arapan ducami amo cali ismaacada mala naniidi gansi ²⁴ dai casi gaagadagi tuitaragai vai agai mosimiagi abiaadaga dai camaitagituagi ismaasi asida. ²⁵ Siora mostagitocagi istumaasi ca Diuusi ñiooquida ismaacada cacagacaga garvuvaidi dai caga tagito cacagi dai apiacaga vaavoitudadagi daida ivuaadagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaga agai alia baigaliadamu.

²⁶ Ismaadutai pocaitadagi sarvaavoitudadami dai vascara vui ñioocada aa aagi ganvupuiirumadai dai poduucai vaavoidaragada maisoicai. ²⁷ Diuusi nidi siora soicai aali maidadacami amadu avipiudu siacada soimaa taatamada agai dai mai soimaasi ivueeyi poduucai isduucai ivueeyi aa ismaacada maagidi Diuusi. Diuusi pocaiti sai siora poduucai ivueeyi agai giaa salicada caga vaavoitudai.

2

¹ Giñaaduñi aapima ismaacada vaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo agai vaa ismaacada salicada viaa guvucadagai aliasi gaagai aapima isvascatal amadugan duucai najadagi. Maitaagai issioma cacagacaga najadagi amoco siaa. ² Ducami isvaapaquiagi gooca calali siaaco siaa duutuada aapima Diuusi, amoco argavidacamicagi daida roorocagi aaniyugada dai cacagaducagi yuucusida, daida agamai rsoitigamicagi dai calaliocoidada yuucusucagi. ³ Amaasi mai aapima cacagacaga miaadagidagi agai ismaacada cacagadu yuucusida dai potadagi: “Tami daiva cacagadada daicariaga”. Daida asoitigami mospotada aapima: “Maca caaca siara daivañi tami davarapi”. ⁴ Poduucai aapima maiamadugan duucai nidi vascatal, baiyoma maicaga tagittoi aapima.

⁵ Giñaaduñi cacavurai idi ñiooqui Diuusi covai vuvaitu vaamioma mui soitutuigami dai chiquioma riricu oidigi daama oidacami saagidaindaga sai caga vaavoitudaina agai. Dai vascara vaamioma rsoiñi isvaavoitudagi oodami Diuusi siviaacagi mui tumiñsi. Diuusi maaquimu vaavoitudadami oigaragai sai gataanaina agai amadu. Poduucai isduucai aagai Diuusi siduñia agai gaicada ismaacada aagiadagi. ⁶ Damos aapima soiduucai nidi soitutuigami. Tagitodavurai aapima sariricu agai dai soimaasi ganvuiididi alia duudatai dai agai gantavaimaticana aapima dai vaman tutusaina dudunucamiaga. ⁷ Dai agai vaa agai dai vui ñioocai Suusi Cristo ismaacada gaagai issiaa duutuadagi. Suusi Cristo guvucadadada vapacoñi aapima.

⁸ Aduucai oojisi Diuusi ñiooquidaga: “Oigadavurai gnaaduñi poduucai masduucai ganoigadai aapima aagi”. Issalicaada povuaada aapima aida gia caga ivueeyi aapima. ⁹ Damos ismaamadugan duucai najada aapima aida gia soimaasi ivueeyi aapima. Dai poduucai aapima rsoimaasi ivuaadami maagidacai Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Tomasiora ismaacada agidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaga dai amo imidagai maicaga iduñiagi tomasi amo

istumaasiara agai ducami ismaiagiada tomali amo istumaasi. ¹¹ Diuusi pocaiti sai maitaagai isgoogosi ganducamicagi oodami dai agai vaa pocaiti ara sai maitacoodaiña. Isamaadutai maigoogosi gducamicagi tomasi mosgamuaa vascara arsoimaasi ivuaadami maiagidacai Diuusi ñiooquida. ¹² Aapimaa aliisi gaagai iscagacara oidacagi apan duuca ai agai ismaacada maata isamo imidagai Diuusi naida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Diuusi cagacara garvuvaidi soimaascamiaiñara cascada istutuidi aatama isagiadagi ñiooquida. ¹³ Isamaadutai maisoigaliadagi aacada Diuusi maisoigaliadamu agaicada ara damos siora soigaliadagi aacada Diuusi soigaliadamu agaicada ara.

¹⁴ Giñaaduñi, ¿tumaasi arcagai ispocaitiadagi amoco sai vaavoitudai dai maitivuaadagi tomali amo istumaasi cagaducami? ¿Baiscagacara vuusaiña agai poduucai? ¹⁵ Ducami isamoco ganaduñi maiviaacagi yuucusi tomali cuaadagai ¹⁶ mai amaadutai aapimaa potadagi: “Diosai, taganapas tudu cuaadagai dai yuucusi”. Mai aapimaa maimaquiagi istumaasi viaga agamai. Tumaasi soñana ñiooqui. ¹⁷ Poduucai siora pocaiti sai vaavoituda dai maisoicadagi gaaduñi tumaasi arcagai vaavoidaragada.

¹⁸ Aapi pocaiti sai caga vaavoitudai dai aana pocaiti saida ivueeyi istumaasi cagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi. Damos issallicada vaavoitudamudai aapi Diuusi aidaga ivuaadamudai istumaasi cagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi. Siuu duucu ivuaada aana istumaasi cagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi poduucai gamaata iñsaana sallicada caga vaavoituda Diuusi. ¹⁹ Aapi vaavoitudai isamaduga Diuusi, vaavuava. Damos adiaavora tataañicaruda vaavoitudai ara isoidaga Diuusi dai gigivucui duduaadicuitai. ²⁰ ¿Maimaata caa aapi? ¿Ipalidipasi iñsigamaatauldagi? Siora vaavoitudadagi dai maitivuaadagi istumaasi cagaducami, ¿tumaasi arcagai isvaavoitudada agai? ²¹ Caga maata aapi isgaraduñi Avraañicaru agidiña Diuusi daida idui gamaracada isducatai taja Diuusi vai cascada cagacara naidiña Diuusi Avraañi dai pocaiti sai agai aramo oodami ismaacada caama duuca gatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai agidiña Diuusi. ²² Poduucai gamaata isAvraañi alia caga vaavoitudai Diuusi dai aidasi podui agai vaamioma vaavoitu. ²³ Dai poduucai apadui isducatai aagai Diuusi ñiooquidara ismaacada pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi vai cascada Diuusi cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai agai”. Vai Diuusi gaduñi duuca naidi Avraañi.

²⁴ Camaata aapimaa siDiuusi cagacara naidi vaavoitudadami caga ivuaadami duuca maisiu mosaca vaavoidaragadacada damos istumaasi cagaducamicada ismaacada ivuaadagi agai ara. ²⁵ Poduucai apadui Raavacada agai aramo ooqui tataligami dai caga miaadagi ojootosada ajudidíu dai agidi siaa salli iimia agai sai maivuuna tataanadami. Dai vaavoitu Diuusi cascada aidaga abiaadara Diuusi ipali isama duuca gatagituagi agai dai camaisoimaasi ivuaadagi. Diuusi cagacara naidi Raava dai pocaiti sai agai aramo oodami ismaacada caama duuca gatagito dai camaisoimaasi iuvaada agai dai agidi Diuusi. ²⁶ Siora vaavoitudadagi dai maicaga ivuaadagi agai maitarcagai vaavoidaragada, agai arapan ducami amo oodami ismaacada cavusacai ibada muucucai agai.

¹ Giñaaduñi maitaagai issii muidutai armamaat tuldiadamicagi. Camaata aapima sai aatama ismaacada armamaat tuldiadami Diuusi sallaicada soimaasi gartaatamituldagi ismaisali aagidi aatama ñiooquida agai. ² Vascatai aatama muiyoco maicalla ivuaadana. Ismaadutai tomali amo imidagai maisoimaasi ñioocadagi agai aramo oodami calla gtagitocami dai calla istutuidi ismaisoimaasi ivuaadagi. ³ Siascada dacamidacartuda aatama cavayu poduucai istutuidi aatama isiimitudadagi siajaacoga ipaliadagi. ⁴ Gantagitovar ñajada vaarcuara ismaacada gaa suudagi daama ajioopai tomasiia gagardu agai dai avalli ismaacada nuituscai alia guvuca vaid aimitudadami iimitudai siajaacoga ipaliadagi amo ali taavlacada ismaacada vaarcu uta daja. ⁵ Poduucai apavueeyi apa ganallacada tomasi alidu vascara istutuidi isnaana maasi ivuaadagi. ⁶ Dai ganallan arapan ducami tai apa. Lachi taicada mamajai gapi oidigi. Ganallan istutuidi isalia soimaasi ivuaadagi poduucai soimaasi ivueeyi oodami. Siansi ucami oidacagi amo oodami amaasi ucami soimaasi ivueeyi nallanada Diaavora guvucadadacada. ⁷ Oodami istutuidi isbai tuutiatudagi tomastuma cacaisi, dai cocoyi, dai ujuurugi, dai cacaisi gaa suudara oidacami, dai cabai tuutiatudaina. ⁸ Damos ganallan gia tomali amaadutai maitistutuidi isbai tuigatudagi. Ganallan aramo istumaasi ismaacada maibaiga isbai tuigatudagi. Ganallacada oodami ñiooquidi aa oodami dai soigaliatu poduucai isduucai muuquigami. ⁹ Ganallacada siaa duutudai aatama Diuusi garooga dai agai vaacada ñiooquidi aatama oodami ismaacada Diuusi idui pomaasi ismaasi Diuusi. ¹⁰ Gartañicada siaa duutudai aatama Diuusi dai agai vaacada soimaasi ñioocai. Giñaaduñi poduucai gia maitaagai isivuaadagi. ¹¹ ¿Isbai vuusaina agai vaa vagacañiañidara suudagi yoovicami dai sivucami? ¹² ¿Giñaaduñi isbai amo iigosi dala iibiatana uuvasi siapa amo uuvasi dala bais iibiatana iigosi? Poduucai apa amo vagacañiañidara maivusacai suudagi yoovicami dai sivucami.

¹³ Isoidacagi amaadutai aapima gansaagida ismaacada calla gtagitocagi agai gaaagai iscallacara oidacagi vai poduucai ñajadagi aa siarvaavoi iscalla gtagito dai maitaagai isgducada galliadagi. Agai vaa maatadagada mamaat tuldi ismaitaagai isgducada galliadagi. ¹⁴ Damos isalia muuquimudada tuigacagi agai dai lagi ganvatar tagitocagi vasi dai maitatagitodagi aa maitaagai isgducada galliadagi gamaatadagacada vasi gomaasi pan ducami isyaatagadagi. ¹⁵ Googada maatadagai maitaragai ismaacada gamaacai Diuusi goovai mosaroodami oidigi daama oidacami tagitoidada dai goovai agai ismaacada gamaacai adiaavora. ¹⁶ Siaaco coimudada tuutiacagi oodami dai lagi ganvatar tagitocagi vasi dai maitatagitodagi aa ami mosganvupui ñioocaina oodami, daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami. ¹⁷ Damos agai ismaacada viaa maatadagai ismaacada gamaacai Diuusi agai callacara oidacana dai maioomaliacana, dai tatagitoiña aa, dai agidiña ganbaitaguucacamiga, dai soiganalidiña aacada dai soicaina dai amadugan duucai ñidiña vascatai dai vasi isducatai aagai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Dai maicocodaina aa dai poduucai calla ivueeyi, agai ipalidiña iscallacara oidacagi oodami cascada.

4

¹ ¿Ducatai gancoodaina aapima? Soimaasi tagitoidagai ganmaitacai dai poduucai maicalla ivueeyi aapima. ² Aapima aagaina amo istumaasi

dai m_Λsmait_Λnmaquiagi gacoodaiña aapim_Λ. Aapim_Λ viaaca _Λlidiña istumaasi viaaca g_Λnaduñi dai m_Λsmait_Λnmaquiagi cocodaiña aapim_Λ. Aapim_Λ maiviaacana istumaasi ip_Λlidi maitaan_Λi aapim_Λ Diuusi casc_Λd_Λ. ³ Dai m_Λstaan_Λdagi, Diuusi mait_Λnmaacai. _Λagi g_Λn_Λvatara taan_Λiña aapim_Λ casc_Λd_Λ. Maitav_Λr c_Λag_Λai ispoduuc_Λi taan_Λdagi. ⁴ Aapim_Λ mai_Λagidi Diuusi. ¿Maitam_Λsm_Λaat_Λ aapim_Λ sai siora_Λ ivuaadagi istumaasi ivueeyi _Λgai ismaac_Λd_Λ mai_Λagidi Diuusi _Λgai vuid_Λr_Λ v_Λat_Λ Diuusi? Mospoduuc_Λi siora_Λ ip_Λliadagi isivuaadagi istumaasi ivueeyi _Λgai ismaac_Λd_Λ mai_Λagidi Diuusi _Λgai vuid_Λr_Λ v_Λat_Λ Diuusi. ⁵ Maisiu mos_Λag_Λi pocaiti Diuusi ñiooquid_Λr_Λ: “G_Λlb_Λdaga ismaac_Λd_Λ ootoi Diuusi sai g_Λr_Λamadu daacana ali_Λsi g_Λrsoic_Λi dai ali_Λ soig_Λlidi _Λgai si_Λscad_Λ soimaasi ivuaadagi aat_Λm_Λ”. ⁶ Diuusi c_Λagac_Λr_Λ g_Λrn_Λidi dai ali_Λsi g_Λrsoic_Λi casc_Λd_Λ pocaiti Diuusi ñiooquid_Λr_Λ. “Diuusi v_Λi caat_Λ ismaac_Λd_Λ g_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λlidi d_Λmos Diuusi soic_Λi _Λgai ismaac_Λd_Λ maig_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λlidi”. ⁷ _Λagiadavurai aapim_Λ Diuusi dai vuid_Λr_Λ av_Λr_Λv_Λat_Λca Diaavora si_Λgai m_Λlimu. ⁸ Duudatai av_Λrgamamadada siDiuusi g_Λnsoic_Λd_Λmu dai vaamioma c_Λagac_Λr_Λ g_Λnn_Λijadamu. Dañi aapim_Λ soimaasi ivuaadami, ama duuquiav_Λr g_Λnt_Λt_Λgito dai camaisoimaasi ivuaada. Dai aapim_Λ ismaac_Λd_Λ _Λagiada _Λliada Diuusi dai soimaasi ivuaada _Λliada _Λrp_Λ, dagitovurai gosoimaa t_Λgitoidagai, ⁹ dai soig_Λn_Λliada soimaasi ivuaadatai. Siora_Λ as_Λdagi soimaasi ivuaadatai baiyoma g_Λaagai issuaan_Λdagi, siora_Λ baig_Λliadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma g_Λaagai issoig_Λliadagi. ¹⁰ Maitav_Λr g_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λliada vuitapi Diuusi siDiuusi g_Λnoig_Λd_Λmu dai g_Λnsoic_Λd_Λmu.

¹¹ Giñaaduñi maitav_Λr g_Λnñiooquiada aipaco, siora_Λ ñiooquiadagi _Λmoco g_Λaduñi dai dunucami duuc_Λi g_Λvuaadagi t_Λcaca _Λlidityai g_Λaduñi _Λgai v_Λi ñioocai Diuusi ñiooquid_Λ ismaac_Λd_Λ pocaiti sai g_Λaagai isoig_Λada g_Λraaduñi. _Λgai ducami ispocaitiadagi sai Diuusi ñiooquid_Λ maitarsoiñi. D_Λmos isaapim_Λ pocaitiadagi sai Diuusi ñiooquid_Λ maitarsoiñi dai aapim_Λ mai_Λagidi Diuusi ñiooquid_Λ aid_Λ gia aapim_Λ _Λagi g_Λnaagidi isducatai g_Λaagai m_Λsoidacagi ducami isaapim_Λ _Λrdudunucamicagi. ¹² _Λagi Diuusi gamaa g_Λñiooqui. _Λgai vaa _Λgai daid_Λ _Λrdunucami. _Λgai istutuidi is_Λgac_Λr_Λ vuv_Λiadagi oodami si_Λrp_Λ ugititudagi. ¿Dai aapim_Λ giñaaduñi, ¿moora_Λ dai dudunucami duuc_Λi daraiva _Λlidi aa v_Λatar_Λ?

¹³ Aapim_Λ g_Λnsaagida oidaga _Λmoco ismaac_Λd_Λ pocaiti: “Sivi si_Λrp_Λ sioroco iimimu aat_Λm_Λ sib_Λaaco dai m_Λlca oidacamu _Λmo uumigi dai gaata v_Λadamu dai gamait_Λc_Λd_Λmu tumiñsi”. ¹⁴ Dai tomali maimaat_Λcatai istumaasi _Λp_Λaduñiagi siaadiqui aapim_Λ maimaata si_Λscad_Λ coiya _Λgai ali_Λ mait_Λv_Λpi capacar_Λi oodami. ¹⁵ Baiyoma g_Λaagai m_Λspocaitiadagi: “IsDiuusi ip_Λliadagi oidacamu aat_Λm_Λ daid_Λ ivuaadamu imaasi si_Λrp_Λ _Λma maasi”. ¹⁶ D_Λmos aapim_Λ g_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λlidi dai _Λagi g_Λnt_Λaan_Λdan duuc_Λi ñioocai dai mait_Λt_Λgitoi isDiuusi _Λgai dai g_Λnt_Λaan_Λi. Poduuc_Λi gia maic_Λagadu. ¹⁷ Siora_Λ maat_Λtai ivuaadagi istumaasi c_Λagaducami dai maitivuaadagi _Λgai maic_Λaga ivueeyi.

5

¹ Ca_Λcavurai aapim_Λ riricu. Diuusi s_Λallic_Λd_Λ soimaa g_Λntaatamituldamu soimaasi ivuaadatai aapim_Λ casc_Λd_Λ ali_Λsi g_Λaagai iscavami aijig_Λdagi. ² V_Λasi g_Λn_Λvustuidaga duva _Λgai dai g_Λnyuucusi c_Λc_Λagaduc_Λd_Λ maamata

agai. ³ Dai g_Λnooroga dai g_Λnplaataga biitama agai dai poduucai maat_Λmu aa sialia maic_{ΛΛ}ga tuutiacaatadai aapim_Λ dai maisiaa doodai g_Λnvustuidaga dai soiñamudai aa. Diuusi soimaasi g_Λntaatatuld_Λmu. Aapim_Λ mui _Λmpagi g_Λnvustuidaga sivi cayoga aayi istuigaco Diuusi n_Λida agai soor_Λ _Λrc_{ΛΛ}ga ivuaadami dai soor_Λ _Λrmaic_{ΛΛ}ga ivuaadami. ⁴ Aapim_Λ maiaa nam_Λqui g_Λnpipiooñiga sioor_Λ yoovaiña g_Λn_Λasi, vai _Λgai aagidi dudunucami vai Diuusi ca_Λ istumaasi aagai _Λgai. Diuusi _Λgai dai t_Λaan_Λ v_Λasiacatai. ⁵ Aapim_Λ mui viaacana tumiñsi dai yuucusi ca_Λc_{ΛΛ}g_Λducami tami oidigi daama, dai mosgavagimataiña v_Λasi gomaasi ivueeyi aapim_Λ vai camiaadimi istuigaco Diuusi g_Λnn_Λida agai ismaac_{ΛΔ} _Λrc_{ΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac_{ΛΔ} _Λrmaic_{ΛΛ}ga ivuaadami. ⁶ Aapim_Λ van tutusaiña ismaac_{ΛΔ} mait_Λristuma ducami dai gata_Λan_Λña coodaragai dai maidadagitoiña aapim_Λ is_Λagi g_Λnsoiñagi _Λgai.

⁷ Giñaaduñi maitav_Λr v_Λi bacocoda ismaac_{ΛΔ} soimaasi g_Λntaatamituldi poduuquiav_Λr ivuaada asta si_Λascad_Λ diviagi Suusi Cristo maioojodaitai. _Λsadami g_Λaagai is_Λn_Λaracagi duuqui maivui ñioocaitai Diuusi vaidai aiyagi yoovaragai. ⁸ Casia miaadimi istuigaco divia agai Suusi Cristo casc_{ΛΔ} s_Λalicad_Λ g_Λaagai is_Λn_Λaracagi istuigaco diviagi dai mait_Λaagai m_Λvui bacocodagi ismaac_{ΛΔ} soimaasi g_Λntaatamituldi. ⁹ Giñaaduñi maitav_Λr g_Λnvupui ñioocada vai Diuusi maisoimaasi g_Λntaatatuldana. Casia miaadimi istuigaco Diuusi n_Λida agai soor_Λ _Λrc_{ΛΛ}ga ivuaadami dai soor_Λ _Λrmaic_{ΛΛ}ga ivuaadami. ¹⁰ Giñaaduñi t_Λgitovurai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ _Λgai alia soimaa taata dai maivui bacocoiña ismaac_{ΛΔ} soimaasi taatamituldiña poduuquiav_Λr ivuaada aapim_Λ _Λp_Λ. ¹¹ Aat_Λm_Λ p_Λlidi sai _Λgai ismaac_{ΛΔ} soimaa taata dai maivui ñiñio Diuusi _Λgai alia baig_Λnliditadai. Aapim_Λ camaat_Λ isducatai Job alia soimaasi taata dai v_Λascat_Λ maivui ñioo Diuusi dai maat_Λ aapim_Λ _Λp_Λ isducatai Diuusi ca_Λgacat_Λ n_Λidi gooqui_Λr_Λ. Diuusi alia soig_Λlidiña v_Λascataic_{ΛΔ}.

¹² Sivi giñaaduñi g_Λnaagidamu aan_Λ _Λmo ñiooqui ismaac_{ΛΔ} aliasi g_Λaagai ismaat_Λca aapim_Λ. Maitav_Λr aagada Diuusi tomastumaasic_{ΛΔ}. Mait_Λaagai ispocaitiadagi sai ca_Λ maat_Λ Diuusi is_Λrvaavoi istumaasi aagai aapi dai ismait_Λrvaavoicagi vai Diuusi g_Λmuana.

¹³ Is_Λmaadutai aapim_Λ soimaa taatacagi g_Λaagai isgamamadadagi. Dai is_Λmaadutai baig_Λliadagi g_Λaagai isgan_{ΛΔ}dagi siaa duutudai Diuusi. ¹⁴ Dai is_Λmaadutai coococagi g_Λaagai isvaidagi at_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ vaavoitudadami vai gamamadana _Λcoocoad_Λ v_Λatar_Λ dai t_Λidana asaiti daañidat_Λ Diuusi sai duaaidana. ¹⁵ Dai m_Λsi_Λascad_Λ vaavoitudaitai gamamadadagi siDiuusi duaaidamu sivañigamu _Λgai. Dai Diuusi oig_Λldamu soimaascamigad_Λ _Λp_Λ. ¹⁶ Casc_{ΛΔ} baigav_Λr v_Λaada ñiooqui m_Λsi_Λascad_Λ soimaasi g_Λnvuiidiadagi aipacoga, dai v_Λascatai av_Λr mamadada vai Diuusi duduaaidiana v_Λasi _Λcococoidad_Λ aapim_Λ g_Λnsaagida. Alia guvuca _Λmamadaragad_Λ _Λoodami ismaac_{ΛΔ} ca_Λma ducai gat_Λgito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai _Λagidi Diuusi. ¹⁷ Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ Eliasi _Λroodamicatadai gar_Λpan duuc_Λi, dai aid_Λsi daan_Λ _Λgai Diuusi sai maiduuduna tai maiduudu vaica uumigi dan tajucami. ¹⁸ Dai gooqui_Λr_Λ aid_Λsi daan_Λ _Λgai _Λpamu sai duuduna tai duudu tai baig_Λdui _Λasicami.

¹⁹ Giñaaduñi is_Λmaadutai aapim_Λ g_Λnsaagida dagituagi g_Λvaavoidaraga vai _Λmai _Λpamu vaavoituldag_Λi ²⁰ maat_Λcavurai aapim_Λ is_Λgai ismaac_{ΛΔ} vaavoituldag_Λi _Λgai ismaac_{ΛΔ} dagituagi g_Λvaavoidaraga sai _Λgai ca_Λgacat_Λ

vusaitu ibΛadΛ Λsoimaasi ivuaadami gagΛvituldaragadΛaiñdΛrΛ dai poducai
oigΛdicamu soimaascamigadΛ tomasi aliΛsi Λrsoimaasi iducami.
MosΛcaasi.

Idi arPpAgadad oojai ismaacAd ooji Piiduru avaavoitudadami vAtarA

¹ AanA arPiiduru ootosadA Suusi Cristo dai gAnoojidi aanA aapimA ismaacAdA JerusaleenArA oidacatadai dai aidasi Ajudidíu soimaasi gAntaatatuli aapimA lamadu Agaa vaavoitudadami, aapimA sibAaco iji. Dai sivi aipacoga oidaga aapimA PoontArA dai GalaasiArA dai CapadoosiArA dai AasiArA dai BatiñiArA. ² Diuusi gArrooga caAcovai gAnvuvaitu aapimA poduucai isduucai ipAliditadai Agai AAqui abiaadArA. Diuusi IbAdA Acovai gAnvuvaitu mAsaidA ivuaadana aa duiñadA dai Agai apiagAnsoicai iscAAgacArA oidaca aapimA mAsai Agidiña aapimA Suusi Cristo. Suusi Cristo muu curusiaba tai aasi arradA mAsai aapimA cAAgacArA vuvacAna mAsvaavoitudagi cascAdA Diuusi apiagAnoigAlDi gAnsoimaascamiga. Vai Diuusi sAAlicAdA cAAgacArA gAnnAijadagi dai gAniibAstudacan tadacagi.

³ CAAgavAr ñioocada aapimA Diuusi vui Apran duucai aanA. Agai ArroogadA gArtAanAdamiga Suusi Cristo. Agai duuacali ASuusi Cristo coidadA saagidaiñdarA cascAdA viaa aatAmA ibAdagai utudui. Agai sAAlicAdA soigAlidi aatAmAcAdA cascAdA. Dai poduucai nanArA aatAmA vaavoitudaitai istuigaco vAAscArA oidacamu aatAmA Diuusi lamadu. ⁴ Diuusi ganmaa oigaragai isiimia aapimA tAvaagiamu dai Agai lamadu oidacagi vAAscArA siAAscadA coiyagi. MAACA tAvaagiArA Diuusi lamadu camaisoimaasi ivuaadamu tomali Amaadutai. Dai vAAscArA baigAnAliadamu vAAscatai aapimA. AapimA arDiuusi maamaradA cascAdA. ⁵ AapimA vaavoitudai isDiuusi arcAAgacArA gAnvuviadami cascAdA Agai gAnnuucada aapimA gAguvucadagacAdA. SiAAscadA Apramu diviagi Suusi Cristo cAAgacArA gAnvuvaidamu aapimA soimaasi ivuaadami saagidaiñdarA dai maatAmu aapimA istumaasi cAAgaducami istumaasi Diuusi iduñia Agai aapimA gAnvAAtarA.

⁶ VAAsi imaasicAdA avAr baigAnAliada aapimA tomasi sivi chiAAqui uumigi gAAagai issoimaa taatagi aapimA mui naana maasi. ⁷ SiAAscadA soimaa taatamadagi oodami poduucai gAmaatA issAAlicAdA vaavoitudai ischo AprA. GAnvaavoidaraga arApran ducami ooro gAmAmAidi vai Acovai vusacAi goAA ooro. Poduucai aapimA siAAscadA soimaasi taatamadagi apiaAAgiditai Diuusi cAA maatA issAAlicAdA vaavoitudai. Dai poduucai gAnvaavoidaraga vaamioma cAAgadu siooro. Ooro gia uugiatAi vai gAnvaavoidaraga gia cho. Sioora soimaasi taatamadagi dai apiaAAgiadagi Diuusi dai siAAscadA diviagi Suusi Cristo Agai potAAdamu isalia cAAga idui, dai aagidamu Agai aa AprA.

⁸⁻⁹ AapimA mainAiditai Suusi Cristo vAAscArA siaa duutudai dai oigAdai, tomasi maiquiaa nAidi aapimA Agai vAAscArA vaavoitudai vai poduucai cAAgacArA gAnvuvaidana. Dai cascAdA vaavoitudai aapimA sai Agai cAAgacArA gAnvuvaidana. Dai cascAdA aliA baigAnAlidi aapimA dai maitAtAgai ñiooqui isducatai aagidagi aa, mAsalia baigAnAlidi.

¹⁰ AAquioma Diuusi ñiooquituldiadamigadA ismaacAdA gaaagidi isDiuusi cAAgacArA gAnvuvaida Agai aapimA gAnaajagAitadai ismaatiagi isducatai Diuusi cAAgacArA gAnvuvaida agaitadai. Agai AAgi caagaitadai gomaasi dAmos maicAAga maatA caAcatadai. ¹¹ Diuusi IbAdA, Agai vaa ismaacAdA lamadu daja Suusi Cristo, maatAtuli gAnñiooquituldiadamiga isducatai ACristo soimaa taata agaitadai dai goquiArA Diuusi maquia agaitadai Amo sAAlicami

tavaagiara. Dai Diuusi ñiñioquituldiadamigada aliäsi ganaajagaitadai ismaatiaga sioora arcristoca agaitadai dai siascada divia agaitadai. ¹² Dai Diuusi Ibada aagidi ägai sai ñiñioqui vaamioma raatama garvatarä siagai. Dai vasi imaasi ismaacada gaaagidiña Diuusi ñiñioquituldiadamigada äragai vaa ismaacada casi ganaagidi Diuusi ñiñioquituldiadamigada sividadä. Ägai ganaagidi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai Diuusi ootoi gibadaga tavaagiändara vai ägai guvucadada aagaiña ñiñioquituldiadamigada. Dai Diuusi taañicaruda tavaagiara ipaliditadai ismaata caacagi vasi istumaasi aagai äquidä Diuusi ñiñioquituldiadamigada.

¹³ Cascada vasi imaasicada tatagitodavurai aapima isdivia ägai Suusi Cristo bai ganduuca dai naraca vaavoitudaitai issalicaä cagacara gannajada ägai ägai siascada diviagi. Maitavar tatagitoda istumaasi soimaascami dai cagacara avaroidaca. ¹⁴ Ägiadavurai aapima Diuusi dai camativuaada vasi istumaasi ivuaadana maiquiaa maatacai maataatuldaragada Suusi Cristo. ¹⁵ Diuusi acovai gänvuvaitu aapima cascada avar äpan duuca ivuaada Diuusi. Ägai tomali ämo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹⁶ Caa maata aapima iscaoja Diuusi ñiñioquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti: “Cagacara avaroidaca aapima dai maisoimaasi ivuaada, aana tomali ämo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada”, ascaiti Diuusi.

¹⁷ Diuusi ägai dai naidi vasi istumaasi ivueeyi vascatai ämadutai isbai caga ivueeyi ischo äpa. Dai ismaacada maicaga ivueeyi Diuusi soimaasi taatamituldi tomasi ärriricu siarsoitutuigami, siaraaliducami, siargarducami, dai oqui dai calali vasi soimaasi taatamituldi Diuusi dai ägai ärgaroga cascada siaa duutuada aapima Diuusi quiaa oidacatai tami oidigi daama. ¹⁸ Äpan duuca oidacana aapima gänläqui aadünicaru dai caga maata aapima sai istumaasi ivuaadana maitänsoicäña iscagacara vuvaiagi aapima. Damos Diuusi cacagacara gänvuvaitu masai camaipoduuca oidacana. Caa maata aapima isSuusi Cristo gaa namäqui cagacara gänvuvaidaraga namagada ädamasi muaa curusiaba, dai maisiu oocada tomali plaacada istumaasi ugiatai. ¹⁹ Suusi Cristo gamuaatu maitarsoimaasi iducamicatai poduca isduuca coodäña äjudidü aali cañiru ismaacada maitarcoococoidada sai Diuusi oigaldana soimaascamigada. ²⁰ Maiquiaa äquivacai oidigi äbiadara Diuusi camaatacatadai ispoduca äpadiña agaitadai Suusi Cristocada damos ägai cayoga ugitacai oidigi divia dai cagacara gänvuvaida ägai. ²¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidändara dai maa ämo sallicami tavaagiara cascada caga vaavoitudai aapima Diuusi dai nara masiascada ämadu oidaca ägai.

²² Diuusi caigali gänsoimascamiga ägiditai aapima ñioquidä, Diuusi Ibada gänsoicä cascada, mai cascada aapima salicaä oigadai ganaadüni. Äpiavar caga gänoigada aapima äpacoga. ²³ Diuusi gänmaa ibadagai utudui ädäsi vaavoitu aapima ñioquidä. Gändäda maitänmaa idi ibadagai utudui. ²⁴ Mospoduuca oja ämo Diuusi ñioquituldiadamigada:

Vasi oodami äpan ducami vaso. Ävasoi gaquisari daidä oodami cooyi.

Dai vasi istumaasi viaa oodami äpan ducami yoosigai.

Yoosigai gaquisari dai ugiatai vai istumaasi viaa oodami ugiatai.

²⁵ Damos Diuusi ñioquidä vascara ärvavo.

Asduu oja ämo Diuusi ñioquituldiadamigada. Dai ägai vaa ñioqui ägai masmaacada ganaagidi aapima.

2

1 CascadΛ casiavar maisoimaasi ivuaada, tomali maivupuiirumadada aa mastumaasi aagadagi varai gomaasi ivuaada, dai maitavar coimudadΛ tuutiaca, dai mañiooquiada aa. ²⁻³ CΛΛ maatΛ aapimΛ isDiuusi cΛΛgacΛrΛ gannΛidi cascadΛ aliΛsi gΛaagai ismaatΛcagi iscaiti Diuusi ñiooquidΛ dai ΛΛgaidagi mospoduucai vaamioma cΛΛga oidacana oodami isducatai Diuusi ipΛlidi vai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidagi.

⁴⁻⁸ Dañi poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ iscaiti Diuusi:

AanΛ ootosdi Λjudidíu Λmo sΛΛlicami viaacami ismaascadΛ Λcovai vusaitu aanΛ.

SΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga Λgai.

VΛΛsi sioorΛ vaavoitudagi Λgai maiviaacamu istuisi siaa ΛΛradagi vaavoitudacai, ascaiti Diuusi.

Asduu ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. CascadΛ aliΛ cΛΛ tuiga Λgai aapimΛ gΛnvui ismaacadΛ vaavoitudai dΛmos aa vui ismaacadΛ maivaavoitudai Λgai aliΛ soimaa taatamituldi. Mospocaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ:

ΛsΛΛlicami viaacami ismaacadΛ dai Diuusi muidutai gajiaadΛrΛ vipieeyi.

Dai Λgai ΛrΛgai vaa ismaacadΛ vaamioma tΛaanΛi.

Dai pocaiti ΛpΛ:

SioorΛ gajiaadΛrΛ vipiaadagi gosΛΛlicami viaacami sΛΛlicadΛ soimaa taatamu.

Dai iimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu.

Ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. VΛΛsi imaasicadΛ avΛrvaavoitudada dai ΛΛgiada aapimΛ Suusi Cristo. Λgai ΛrΛgΛΛ guvucadagai viaacami ismaacadΛ vΛΛscΛrΛ cΛΛ tuiga dai tomastuigaco oidaga. Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai. Diuusi Λco vusaitu sai tΛaanΛiña oodami dΛmos muidutai gajiaadΛrΛ viaa tomasi cΛΛ maatΛcatadai. AapimΛ Λmo siΛΛgΛmΛ ganducami vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ dai gΛnmaa ibΛdagai utudui mΛsaidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ dai mΛsaidΛ ΛrpipiooñigadΛcana dai mΛsaidΛ ivuaadana istumaasi Λgai ipΛlidi dai mΛsaidΛ siaa duutudaiña aapimΛ Diuusi. AapimΛ cΛΛga istutuidi isivuaadagi vΛΛsi gomaasi. Suusi Cristo IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daja cascadΛ. VΛΛsi gomaasi aliΛ oojoidi Diuusi.

⁹ DΛmos aapimΛ ΛrΛmo oodami ismaacadΛ Diuusi Λcovai vuvaitu daidΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi. DaidΛ ΛrΛpan ducami aapimΛ Λjudidíu papaaligadΛ ismaacadΛ ivuaadatadai Diuusi aa duiñdadΛ, mai aapimΛ gaaagiada istumaasi gΛgΛrducami ismaacadΛ ivueeyi Diuusi. Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnvuvaitu aapimΛ gΛnsoimaascamigaiñdΛrΛ dai sivi maatΛ aapimΛ ñiooquidΛ. ¹⁰ ΛΛquioma aapimΛ maitΛrmaamaradΛcatadai Diuusi dai sivi casi ΛrmaamaradΛ aapimΛ Diuusi. ΛΛquioma tomali Λmaadutai maisoigΛΛlidiña aapimΛcadΛ dΛmos sivi Diuusi soigΛΛlidi aapimΛcadΛ.

¹¹ Giñaaduñi aapimΛ aliΛ tΛtΛgitoi mΛsiΛmo imidagai tΛvaagianana oidaca agai dΛmos aapimΛ quiaa tami oidigi daama oidaga, cascadΛ gΛndaanΛi aanΛ mΛsai maigoogosi ganducamicana. CamaatΛ aapimΛ isgΛaagai isapiagΛnaajagΛdagai dai maisoimaasi ivuaadagi. ¹² CΛΛgacΛrΛ avΛroidaca aapimΛ Λgai saagida ismaacadΛ maivaavoitudai Diuusi vai siΛΛscadΛ gΛnvui ñioocada Λgai ducami siΛrsoimaasi ivuaadamica aapimΛ vΛΛscΛrΛ nΛijadamu Λgai isaliΛ cΛΛgacΛrΛ oidaga aapimΛ dai poduucai siΛΛscadΛ diviagi Diuusi

dai naida agadagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai siaa duutuadamu Diuusi.

¹³ Caa maata aapima isDiuusi ipalidi isvascatai agiadagi dudunucami cascada avagagiada aapima vasi atataandami ismaacada darasai oodami tomasi abaitacaacamigada romamano. ¹⁴ Si sonaga guucacami ismaacada taanai abaitacaacamigada romamano sai soimaa taatatuldana agai ismaacada soimaasi ivueeyi dai sai cagacaga naidina ismaacada caga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi ipalidi iscagacaga oidaca aapima vai poduucai agai ismaacada vupuiiruga dai maivaavoituda lidi Diuusi nioquida maitannioquiadagi.

¹⁶ Dudunucami maivaamioma gataanai siDiuusi damos vascaga gaaagai magiadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. Diuusi agai ismaacada vaamioma gataanai dai aapima arpipioogada Diuusi. Agiadavurai agai. ¹⁷ Siaavar duutuada aapima vasi oodami. Oigadavurai vasi gnaaduni vaavoitudadami. Labiadavurai Diuusi dai siaavar duutuada abaitacaacamigada romamano.

¹⁸ Aapima ismaacada arpipiooni agiadavurai gnaamu dai siaavar duutuada maisuu mosacaasi agai ismaacada caa tuutuiga, ismaacada tataaniciui dai oomaliga ara. ¹⁹ Diuusi cagacaga naidi vascatai ismaacada idunia lidi istumaasi ipalidi Diuusi dai maisoimaasi ivuaadatai vai vascaga aa soimaasi taatamitildi dai vascaga maivui nioocai Diuusi. ²⁰ Damos isaapima soimaasi ivuaadagi mai cascada soimaasi gantaatatuldagi tomasi maivui nioocai aapima Diuusi. ¿Tumaasi arcagai gomaasi? Damos isaapima caga ivuaadagi mai vascaga soimaasi gantaatamituldiadagi dai vascaga maivui nioocada aapima Diuusi agai salicada cagacaga gannajadamu. ²¹⁻²³ Diuusi cagacaga gnvuvaitu masai poduucai ivuaadana aapima. Cristo salicada soimaa taata masai cagacaga vuvacana aapima. Tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai dai tomali amo imidagai maiyaata dai aidasi oodami sigalnaasi nioqui agidi agai maiagidi tomali amo nioqui sigalnaascami. Dai aidasi oodami soimaa taatamitulditadai agai maipotatadai issoimaasi taatatulda agai ara. Baiyoma agai dagito sai Diuusi bai duuna caa maatacatai isDiuusi vascaga caga ivueeyi. Dai Diuusi ipalidi masi aapima poduucai ivuaadagi ara. ²⁴ Aatama alia soimaasi ivueeyi cascada soimaa taataragaitadai damos Cristo soimaa taata curusiaba tasai aatama cagacaga vuvaacana dai poduucai camaitarsoimaasi iducamicaana aatama dai saida ivuaadana aatama istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi gamuaatu Suusi Cristo curusiaba poduucai cagacaga gnvuvaitu garsoimaascamigaindaga. ²⁵ Mosca maata aatama tasmai quiaa cagacaga vuvacacai aatama maivaavoitudaina tomali maiagidina Suusi Cristo damos sivi caama duucai gartatagito aatama dai camaisoimaasi ivuaadaragai dai cavaavoitudai dai agidi aatama Suusi Cristo. Suusi Cristo garrnuucada aatama apan duucai isduucai nucada amo pastuuru gasosoiga caniru dai cagacaga gnvuvaidi.

3

¹⁻² Poduucai ara aapima oqui cuucunacami agiadavurai gancuucuna vai poduucai ismaadutai maivaavoitudadagi Diuusi nioquida vaavoitudadagi naiditai mascagacaga oidaga aapima dai siaa duutudai tomasi aapima maiagidi Diuusi nioquida. ³ Maitavar mostatagitoda masducatai gangagasiuva agai dai masmaasi gnaada agai yuucusi dai masmaasi

ganaada agai babaivucai dai nanaacagi gomaasi maitarsoiñi. ⁴ Baiyoma gaaagai mastatagitodagi masducatai oidaga. Maitavar gagarducada ganliada tomali maiomaliaca. Gomaasi agai istumaasi alia oojoidi Diuusi. ⁵ Aaquioma poduucai oidacana ooqui ismaacada agidiña Diuusi. Agai sallaicada vaavoitudaiña Diuusi dai agidiña gancuucuna. ⁶ Potuigacana Saara ara agai calga agidiña Avraani dai siaa duutudaiña. Aapima potuutiacamun ara mascalgacara oidacagi dai maiabiadagi tomali amaadutai.

⁷ Dai aapima calalli ooniacami ara calgacara avar najada ganooniga dai siaa duutuada maisiu mosacaasi maisi guupuacatai agai. Diuusi calgacara vuvaitu agai ara sai vascara oidacana agai amadu ganpan duucai cascada. Poduquivar ivuaada vai tomali amo istumaasi maisobicaiña ganmamaraga.

⁸ Maitavar gancocoda. Dai soigavar ganliada ganaaduñicada dai aipaco ganoigada amo siagama duucai. Calgavar tuutiaca vascatai vui dai maigagarducada ganliada. ⁹ Isamaadutai soimaasi ganvuiidiadagi aapima maitaagai ispoducai ivuiidiadagi aadara. Dai isamaadutai ganñiooquiadagi aapima maitaagai isñiooquiadagi. Diuusi covai ganvuvaitu aapima dai gansoiña agai cascada daanadavurai Diuusi sai soiñana agai ara. ¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Siora sioma oidaca aliadagi maitaagai issoimaasi ñioocadagi dai maiyaatagadagi.

¹¹ Maitaagai issoimaasi ivuaadagi mosaca istumaasi calgaducami.

Gaaagai istomali amo imidagai maitacocoadagi.

¹² Diuusi nuucada ismaacada maitarsoimaasi ivuaadami.

Dai cacana siuu duucu gamamadada agai.

Dai agai vuidara caata ismaacada arsoimaasi ivuaadami.

Asaiti Diuusi ñiooquidara.

¹³ Isvascara calgacara oidaca aapima baitoma maitiipucamu siora soimaasi gantaatamituldiadagi, ¹⁴ damos isvascara soimaasi gantaatamituldiadagi amoco tomamas calgacara oidaga maitavar abiada dai maitavar vuaman aliada Diuusi calgacara gannajadamu cascada vascara baiganalidamu aapima. ¹⁵ Dai siaavar duutuada aapima gantaanadamiga Suusi Cristo. Vascara avar bai ganduuca dai aa noragida siora gantacacadagi mastuisi tagito isvascara oidacagi Diuusi amadu. Dai maitavar gagarducada ganliada dai siaavar duutuada agai ismaacada gantacacadagi. ¹⁶ Calgacara avar oidaca masducatai maatacagi masmaisoimaasi ivueeyi, vai poduucai siora ganñiooquiadagi calgacara oidacatai aapima vaavoitudaitai Suusi Cristo siaa arana Diuusi vui. ¹⁷ Sioma arcalgai issoimaa taatamadagi calga ivuaadatai isDiuusi poduucai ipaliadagi issoimaa taatamadagi soimaasi ivuaadatai.

¹⁸ Tomasi Suusi Cristo maitarsoimaasi ivuaadami vascara gamuaatu. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascada. Suusi Cristo gamuaatu sai oodami calgacara vuvacana daida arDiuusi maamaradacana. ¹⁹ Aidasi maiquiaa duaaca Suusi ibada ii siaaco maa maisapi coidada iibada dai aagidi amo istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi ismaatca agai. ²⁰ Agai maiagi Diuusi aidasi oidacatai Noécaru. Diuusi maisoimaa taatatuli oodami aidasi Noé ivuaadatadai agal vaarcu asta aidasi naato Noé agal vaarcu ismaacadara vaa agai amadu cuvaracami aaduñda aidasi tavapi duudu vaidavaarcu

suudagi daama aimaraiña poduucai cʌʌgacʌrʌ vuvaja ʌgai. ²¹ Dai poduucai sivi aatʌmʌ gʌrvapaconai suudagicʌdʌ dai cʌʌgacʌrʌ vuvacʌi vaavoitudaitai isSuusi Cristo duaaca coidadʌ saagidaiñdʌrʌ. Vacuanaragaicʌdʌ maivuaanʌi gatucuraga baiyoma poduucai cʌʌ maata oodami isaatʌmʌ daanʌi sai gʌroigʌldana gʌrsoimaascamiga. ²² Suusi Cristo caii tʌvaagiamu dai mʌʌca daja sʌʌlisa padʌrʌ Diuusi dai tʌaanʌi vʌʌsi Diuusi tʌtʌaañicarudʌ dai vʌʌsi dudunucami ismaacʌdʌ ami daraaja.

4

¹ Poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo aapimʌ ʌpʌ gʌaagai isbai gʌnducagi dai soimaa taatagi. ʌgai ismaacʌ soimaa taatamai gajiaadʌrʌ vipieeyi vʌʌsi istumaasi soimaascami. ² Dai maitivuaadana mosʌcaasi istumaasi ʌʌgi ʌgai ipʌliadagi, baiyoma ivuaadana ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi. ³ Aapimʌ ʌʌquioma ivuaadana istumaasi ipʌlidiña ʌpan duucʌi ʌgai ismaacʌdʌ maiʌʌgidi Diuusi camaitʌaagai mʌspoduucʌi ivuaadagi. Aliʌsi ʌrsoimaasi ivuaadamicaana aapimʌ dai googosi gʌnducamicana dai nava-coitʌracana dai aapimʌ ivuaadana mui naana maasi ojoodaicʌdʌ dai uucʌdʌ dai siaa duutudaiña gʌndidiuusiga duucʌi, gomaasi aliʌ daidi Diuusi vʌʌsi oidi daama oidacami. ⁴ ʌgai ismaacʌdʌ maiʌʌgidi Diuusi maimaatʌ istuisidʌ camaiʌpan duucʌi soimaasi ivueeyi aapimʌ ʌgai ʌmadu cascʌdʌ gʌññiooquidi ʌgai. ⁵ Dʌmos aimu istuigaco vuidʌrʌ guuquiva ʌgai ʌgai Diuusi, dai Diuusi aagidamu ismaacʌdʌ cʌʌga ivuaadana dai ismaacʌdʌ maicʌʌga ivuaadana. Diuusi cabai gʌduu dai aagida ʌgai vʌʌsi duduaacʌdʌ dai coidadʌ ismaacʌdʌ cʌʌga ivuaadana dai ismaacʌdʌ maicʌʌga ivuaadana. ⁶ Muidutai ismaacʌdʌ caco i aidʌsi maiquiaa coi ʌgai caʌ Diuusi ñiooquidʌ dai poduucʌi ismaacʌdʌ vaavoitu vʌʌscʌrʌ oidaca ʌgai Diuusi ʌmadu ʌpan duucʌi Diuusi, Diuusi tomastuigaco oidaga. Vʌʌsi oodami viaa iscoiyagi poduucʌi soimaa taatatuldi Diuusi cascʌdʌ.

⁷ Casi miaadimi istuigaco ugitia ʌgai vʌʌsi istumaasi cascʌdʌ cʌʌgacʌrʌ avʌr oidaca aapimʌ dai maitʌtʌgitoda istumaasi soimaascami gʌnnuucadacavurai dai maisoimaasi ivuaada baiyoma avʌr gamamadada. ⁸ Dʌmos siooma gʌaagai mʌsoigʌadagi gʌnaaduñi. Sioorʌ oigʌdai gʌnaaduñi cʌʌga gaoigʌldi ʌpʌ mʌssoimaasi ivuiidiadagi. ⁹ Baigʌnʌliaracʌdʌ avʌr gʌnmiaadʌgiada aipaco gʌnquiiquiʌrʌ. ¹⁰ Vʌʌsi oodami maata ʌmo istumaasi dai poduucʌi istutuidi issoicʌdagi aa. Diuusi poduucʌi idui cascʌdʌ. Vʌʌscatai gʌaagai isaipacoga gʌnsoicʌdagi isducatai istutiadagi. Poduucʌi vʌʌscatai ivueeyi ʌaa duiñdagai ismaacʌdʌ Diuusi ipʌlidi saidʌ ivuaadana. ¹¹ Sioorʌ ʌrñiooquituldiadamigadʌcagi Diuusi gʌaagai iscʌʌga agadagi istumaasi Diuusi ipʌlidi. Sioorʌ soicʌdagi iscʌʌga aagadagi vai poduucʌi vʌʌsicʌdʌ istumaasicʌdʌ ivueeyi aatʌmʌ vʌʌscʌrʌ siaa duutudai aatʌmʌ Diuusi. Suusi Cristo ʌrʌgai ismaacʌdʌ gʌrsoicʌi iscʌʌga ivuaada aatʌmʌ vʌʌsi istumaasi. Aliʌsi gʌaagai isvʌʌscatai siaa duutuadagi Diuusi. Diuusi ʌrʌgai dai tomastuigaco tʌaanʌi oidi daama dai tʌvaagiʌrʌ.

¹² Giñaaduñi maitavʌr vuaam ʌnʌliada tomali maiduduaadicuda masiʌʌscadʌ soimaasi taatamadagi. Diuusi ʌgai dai soimaasi gʌntaatamituldi nʌida ʌliditai mʌsabai sʌʌlicʌdʌ vaavoitudai. Gomaasi gʌaagai siʌpʌduñiagi vʌʌsi vaavoitudadamicaʌdʌ. ¹³ Baiyoma avʌr baigʌnʌliada mʌsiʌʌscadʌ soimaa taatamadagi. Aapimʌ soimaa taatamai ʌpan duucʌi Suusi Cristo cascʌdʌ. Dai poduucʌi baigʌnʌliadamu aapimʌ ʌpʌ siʌʌscadʌ diviagi Suusi Cristo dai vʌʌscatai siaa duutuda ʌgai.

14 M_{AS}soimaasi ñiooqui g_{ANA}agiadagi vaavoitudaitai aapim_Λ Suusi Cristo g_{AA}agai m_{AS}baig_{AN}aliadagi. Diuusi Ib_Λada_Λ ali_{ASI} dadadac_{AI} dai g_{AN}ama daja casc_{AD}Λ g_{AA}agai m_{AS}baig_{AN}aliadagi. Agai ismaac_{AD}Λ soimaasi ñiooqui g_{ANA}agiadagi agai ñiooquidi Diuusi Ib_Λada_Λ, d_Λmos aapim_Λ s_{IAA} duutudai Diuusi Ib_Λada_Λ. 15 Aapim_Λ g_{AA}agai issoimaa taatamadagi d_Λmos maisiu soimaasi ivuaadatai tomali gacoodacamicatai tomali _ΛΛsivucatai tomali g_{AV}vapasaitai aa aa duiñdad_ΛΛ. 16 D_Λmos sioor_Λ soimaa taatamadagi vaavoitudaitai Suusi Cristo agai mait_Λagagai issiaa _Λradagi, baiyoma g_{AA}agai isiaa duutuadagi Diuusi, vaavoitudai agai Suusi Cristo casc_{AD}Λ.

17 Caaayi istuigaco Diuusi n_Λida agai _Λoodami sabai c_Λga ivuaadana ismaic_Λga ivuaadana _ΛΛp_Λ. _Λp_Λga n_Λida agai agai vaavoitudadami dai gooqui_ΛΛ agai ismaac_{AD}Λ mait_Λrvaavoitudadami dai soimaa taat_Λulda agai ismaac_{AD}Λ maic_Λga ivuaadana. D_Λmos isDiuusi soimaasi g_{ART}aatamituldi aat_Λm_Λ ismaac_{AD}Λ _Λrvaavoitudadami, vaamioma soimaa taat_Λtuldamu agai ismaac_{AD}Λ mai_ΛΛgidi. 18 _Λc_Λga ivuaadami av_Λnacai istutuidi is_cΛgac_ΛΛ vuv_Λquiagi dai _Λsoimaasi ivuaadami siaad_ΛΛ c_Λgac_ΛΛ vuvac_Λna. 19 IsDiuusi ip_Λliadagi is_Vvaavoitudadami soimaasi taatamadagi v_ΛΛsc_ΛΛ g_{AA}agai is_Vvaavoitudadami apiac_Λgac_ΛΛ oidacagi, vaavoitudaitai isDiuusi nuucada. Diuusi idui oodami dai s_Λlic_{AD}Λ c_Λgac_ΛΛ n_Λidi ismaac_{AD}Λ vaavoitudai.

5

1 G_{AN}maaquia iñ_Λlidi aan_Λ ñiooqui aapim_Λ vaavoitudadami g_{ANT}at_Λaan_Λdamiga. Aan_Λ _ΛΛp_Λ _Λr_Λaan_Λdam_Λ _Λpan duuca_Λ agai. Daid_Λ _Λrn_Λijadami isducatai soimaa taata Suusi Cristo dai aan_Λ _ΛΛp_Λ _ΛΛmadu daacamu Suusi Cristo v_ΛΛsi vaavoitudadami _ΛΛmadu. 2 Aapim_Λ t_Λt_Λaan_Λdam_Λ nuucadacavurai govaavoitudadami ismaac_Λ t_Λaan_Λi. Ali_{ASI} g_{AA}agai m_{AS}baig_{AN}aliaragac_{AD}Λ ivuaadagi isducatai Diuusi ip_Λlidi, d_Λmos maisiu guvucadagaic_{AD}Λ, tomali maisiu mosgamait_Λ _Λliditai tumiñsi. Baig_{AN}aliaragac_{AD}Λ av_Λrivuaada g_{AN}aa duiñdaga, 3 maitav_Λr soi duuca_Λ n_Λijada dai maitav_Λr soi v_{UA}ada baiyomav_Λr c_Λgac_ΛΛ oidaca vai poduuc_Λai oidacana gogaa vaavoitudadami _ΛΛp_Λ. 4 Dai poduuc_Λai si_Λscad_Λ diviagi Suusi Cristo agai g_{AND}adadaquituda agai _Λpan duuca_Λ agai dai v_ΛΛscatai s_{IAA} g_{AND}uutuadamu aapim_Λ _ΛΛp_Λ.

5 Poduuc_Λai _ΛΛp_Λ aapim_Λ g_{AG}Λ_Λi _ΛΛgiadavurai g_{ANT}at_Λaan_Λdamiga aipacoga av_Λr g_{AN}soic_{AD}Λ maig_{AG}arduc_{AD}Λ g_{AN}l_{IT}itai.

Diuusi soic_{AI} ismaac_{AD}Λ maig_{AG}arduc_{AD}Λ g_{AN}l_{IT}itai.

Dai agai vuid_ΛΛ caat_Λ ismaac_{AD}Λ g_{AG}arduc_{AD}Λ g_{AN}l_{IT}itai.

6 Dai maitav_Λr g_{AG}arduc_{AD}Λ g_{AN}l_{IT}itai Diuusi vui. Agai ali_Λ viaa guvucadagai dai _Λmo imidagai si_Λscad_Λ agai ip_Λliadagi g_{AN}maaquimu _Λmo s_Λlicami. 7 Maitav_Λr v_{UA}am _Λn_Λliada tomali _Λmo istumaasic_{AD}Λ Diuusi agai dai g_{AN}soic_{AI} dai g_{AN}nuucada.

8 C_Λgav_Λr g_{ANT}at_Λgitoca. G_{AN}saayu _ΛDiaavora tomasiaacoga aim_Λrai dai gaagai sioor_Λ soimaasi iduiñdagi casc_{AD}Λ g_{AN}nuucadacavurai. 9 Dai mait_Λndadagitoda issoimaasi g_{AND}uiñtuldagi agai, baiyomav_Λr apiac_Λga vaavoitudada maat_Λcatai isv_ΛΛscatai g_{AN}aduñi vaavoitudadami v_ΛΛsi oidig_ΛΛ soimaasi taatamai g_{AN}pan duuca_Λ. 10 Dai m_{AS}i_Λscad_Λ casoimaasi taatagi bai t_Λv_Λpi Diuusi bai duñia agai g_{AN}iib_Λdaga sipoduca_Λ c_Λga ivuaadamu aapim_Λ g_{AN}aa duiñdaga dai Diuusi c_Λga g_{AN}vaavoitulda agai dai c_Λga g_{AN}maaquia agai t_Λgitoidagai. Diuusi agai dai c_Λgac_ΛΛ g_{AN}n_Λidi dai g_{AN}vai m_{AS}ai iim_Λna t_Λvaagiamu dai _ΛΛmadu daraajana agai dai Suusi

Cristo tomastuigaco. ¹¹ Aliasi gaaagai isvasscatai siaa duutudagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco taanaidigi daama dai tavaagiara.

¹² Aana ganooji idi ali oojai dai Silvaanocada ganootosi. Goovai argaraduñi vaavoitudadami dai caga tuiga. Dai idi oojiara ganmaa aana ñiooqui dai gnaagidi sai Diuusi cagacara gannidi dai poduca maacamu aapima isDiuusi sallycada ganoigadi. Dai apiavar caga vaavoitudada isDiuusi ganoigadi.

¹³ Idi vaavoitudami ismaacada tami Bavilooniara daraaja Diuuscada ganviaatuldi. Diuusi covai vuvaitu idi an duuca aapima. Marcusi ismaacada gimara gducami Diuuscada ganviaatuldi ara.

¹⁴ Baiganliaragacada ganviaatuldiada dai apiavar ganoigada aipacoga.

Aana ipalidi isvasscatai aapima ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo baiganliadagi.

Moscaasi.

Idi arloojai gotordad ismaacada ooja Piiduru

¹ Aan arSimuñi Piiduru Suusi Cristo ootosada daida arpiooñigada. Aan ganoojidi idi oojai aapima vaavoitudadami ismaacada caga vaavoitudai garapan duucai. Diuusi garooga amadu Suusi Cristo cagacara garvuviadamiga samicada ivueeyi amo istumaasi cagaducami aatamacada garsoñacai tasai aran duucai vaavoitudana. Casada gamaata isagai amadugan duucai garnaidi. ² Aan ipalidi isDiuusi vaamioma cagacara gannañijadagi vai vaamioma ganiibastacan tadacagi ganiibadaga maatacatai Diuusi amadu Suusi gartaanadamiga.

³ Diuusi alia viaa guvucadagai. Dai agai casi garmaa vasi istumaasi tagito aatama dai cagacara oidacagi dai siaa duutuadagi agai. Diuusi garsoi tasai maatana Suusi Cristo. Agai covai garvuvaitu. Dai agai alia viaa guvucadagai daida idui naana maasi istumaasi garducami.

⁴ Gomaasicada caa maata aatama isDiuusi vaamioma mui naana maasi istumaasi garducami iduñia agai aatama garvata. Vai poduucai mosacaasi caga ivuaada aatama isduucai Diuusi mosacaasi caga ivueeyi. Dai poduucai istutuidi aatama isgajiaadara viaagi soimaascami dai maapan duucai ivuaadagi amaivaavoitudadami ismaacada ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi isivuaadagi. ⁵ Casada aliasi gaaagai iscagacara oidacagi aapima cavaavoitudacai Diuusi. Dai aliasi gaaagai ara isvaamioma caga matia aliadagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi, ⁶ dai aliasi gaaagai ara ismaitivuaadagi istumaasi aapima lagi ipalidi, dai siascada soimaasi taatamadagi aapima aliasi gaaagai isapiacaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida, dai aliasi gaaagai ara isivuaadagi vasi istumaasi Diuusi ipalidi, ⁷ dai aliasi gaaagai ara masaipacoga ganoigadagi aapima vaavoitudadami dai isoigadai vasi oodami ara.

⁸ Isivuaadagi aapima vasi gomaasi aida gia vaamioma cagacara oidacamu aapima dai vaamioma caga ivuaadamu Diuusi aa duiñdada lagiditai maatacatai aapima Suusi Cristo gartaanadamiga. ⁹ Damos ismaitivuaadagi aapima gomaasi aida gia maiquiaa caa maata aapima istumaasi arcagaducami maitatagitoitai isDiuusi caoigali gansoimaascamiga. ¹⁰ Casada giñaaduñi vaavoitudadami cagacara avar oidaca vai poduucai caga gamaatacana isDiuusi covai ganvuvaitu dai gamaamara duucai garnaidi. Iscagacara oidacagi aapima aida gia maigajiaadara viaamu aapima gnvavoidaraga. ¹¹ Poduucai viaacamu aapima oigaragai isiimiagi tavaagiamu siaaco gataanañi Suusi Cristo gartaanadamiga tomastuigaco. Agai agai daida arcagacara garvuviadami.

¹² Casada apiagantatagitolldiamu aan gomaasi tomasi camaata aapima dai caga vaavoitudai Diuusi ñiooquida ismaacada caviaa aapima dai gomaasi gia arvaavoi. ¹³ Dai aan polidi iscaga ivueeyi aan gannaacaitai idi ñiooqui sivi maiquiaa muucuai. ¹⁴ Suusi Cristo gartaanadamiga casi giñaagidi sai caotoma muquia ñagai aan. ¹⁵ Casada ganoojidi aan vai poduucai siascada camuquiqiagi aan vascara tatagitoda aapima gomaasi.

¹⁶ Casi gnaagidi aan sai Suusi Cristo gartaanadamiga alia viaa guvucadagai dai sai apamu divia agai tami oidigi daama. Gomaasi gia samicada arvaavoi. Gomaasi maitarcueentogada oodami yaatavogami. Aatama lagi garvuupuquicada naidi gartaanadamiga issamicada viaa guvucadagai.

17-18 AatΛmΛ caΛ aidΛsi Diuusi gΛrooga tΛvaagiaiñdΛrΛ cΛΛga ñioo Λgai vΛΛtarΛ dai pocaiti; “Idi Suusiava Λrgiñmara nai aanΛ aliΛ oigΛdai dai baigiñΛlidi aanΛ goovaicΛdΛ”, caiti Diuusi. Dai aatΛmΛ ΛΛmadu daraajatadai gΛrtΛaanΛdamiga ΛgiidiΛrΛ ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu vai ami dadadacΛi Suusi sicoli. CascΛdΛ nΛidi aatΛmΛ aidΛsi Suusi sicoli dadadacΛi.

19 Istumaasi nΛidi aatΛmΛ dai caΛ caaagaitadai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ΛΛquioma cascΛdΛ aidΛsi nΛidi aatΛmΛ dai caΛ, maí issΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi. Dai aapimΛ ΛpΛ aliΛsi gΛaagai mΛsΛΛgiadagi goñiooqui. Diuusi ñiooquidΛcΛdΛ maatΛ oodami mui naana maasi istumaasi maimaatΛcatadai. AapimΛ aliΛsi gΛaagai mΛscΛΛga ΛΛgiditai caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ asta siΛΛscadΛ Λpamu diviagi Suusi Cristo dai aapimΛ ΛΛmadu daraajamu. 20 DΛmos sioma cΛΛga gΛaagai mΛsmaatΛcagi sai tomali Λmaadutai maiΛΛgi istutuidi isaagagi istΛiya Λlidi istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ. 21 Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ tomali Λmo imidagai maiaagai istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi baiyoma Λgai ΛrcΛcΛΛli ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu dai Λgai ñiooquituldiña Diuusi. Diuusi IbΛadΛ mamaatΛtuldiña istumaasi aagadagi Λgai.

2

1 DΛmos Λjudidíu saagida oidacatadai mamaatΛtuldiadami yaatavogami ΛpΛ. Dai aapimΛ gΛnsaagida ΛpΛ oidaca agai mamaatΛtuldiadami yaatavogami. Λgai gamamaatΛtuldiadamu Diuusi ñiooquidΛ dai saagida agadamu istumaasi maitΛrvaavoi dai poduucai vupuiirumadadamu Λgai oodami. Dai vui ñioocadamu Λgai Suusi Cristo ismaacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami. Dai todian duucai Diuusi soimaasi taatatulda agai Λgai. 2 Dai muidutai soimaasi ivuaada agai Λpan duucai ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami. Λgai googosi gΛnducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ pomaasi ivuaadatai Λgai. 3 Λgai coimudadΛ tuutiacamΛ cascΛdΛ gΛntaanΛdamu tumiñsi gΛnvupuiirumadaitai gΛnmamaatΛtulditai yaatagi. Diuusi ΛΛqui abiaadΛrΛ aagai sai soimaasi taatatulda agai Λgai dai sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatatuldamu Λgai.

4 Diuusi maioigΛli gΛtΛtΛaañicarΛ ismaacΛdΛ soimaasi idui baiyoma ootoi Λgai mΛΛca siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacΛdΛ vuupu asta siΛΛscadΛ aagagi Λgai isducatai soimaasi taatatulda agai tomastuigaco. 5 Dai Diuusi tomali ΛΛqui oodami maioigΛli baiyoma ootosi Λgai duuqui sai Λgai baicoiña. Λgai Λrsoimaasi ivuaadami cascΛdΛ. DΛmos Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu Noé ΛΛmadu cuvaracami aduñdΛ. Noé gaaagidiña isaliΛsi gΛaagai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi. 6 Diuusi aagai sai soimaasi taatatulda agai Λoodami SodomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami soimaasi ivuaadamicatai Λgai cascΛdΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ daitu Λgai taí dai mΛji vΛΛsi oodami dai vΛΛsiaΛcatai dai goΛΛ mataigadΛ vii. Diuusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ gooquiΛrioma oidaca agai nΛidiña dai duduaadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana. 7 DΛmos Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuusaitu Lot. Λgai ΛrΛmo cΛΛli cΛΛ tuigajami. Lot aliΛ soigΛΛlidiña nΛiditai isaliΛ soimaasi ivuaadana Λgaa oidacami. 8 VΛΛsi tasai Lot aliΛ soimaasi taatamaiña nΛiditai dai caΛcatai naana maasi istumaasi soimaascami ismaacΛdΛ ivuaadana Λgai. 9 Poduucai gΛmaatΛ isDiuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami ismaacΛdΛ cΛΛga ΛΛgiadagi Λgai soimaasi ivuaadami saagidaiñdΛrΛ sai Λgai maiΛpan duucai ivuaadana Λgaa. Dai Diuusi apiasoimaasi taatamituldiadamu Λsoimaasi

ivuaadami asta si^Λscad^Λ aagagi ^Λgai isducatai soimaasi taatatulda ^Λgai vai soimaasi taataca ^Λgai tomastuigaco.

¹⁰ Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu sioor^Λ ivuaadagi istumaasi ^Λagi ^Λgai ip^Λlidi. ^Λgai googosi g^Λnducami dai ^Λgai soiduucai n^Λidi tomasmaac^Λ s^Λalicami viaacami. ^Λgai ivueeyi mos^Λcaasi istumaasi ip^Λlidi dai maid-uduaadicuitai parunai ^Λgai tomasmaac^Λ s^Λalicami viaacami. ¹¹ D^Λmos Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ tomasi vaamioma viaa guvucadagai v^Λasc^Λr^Λ maisoimaasi ñioocai s^Λalicami viaacami vui tomali maiaagidi Diuusi issoimaasi idui ^Λgai.

¹² D^Λmos sioor^Λ ivuaadagi mos^Λcaasi istumaasi ^Λagi ^Λgai ip^Λlidi ^Λgai c^Λc^Λisi g^Λnducami maic^Λga g^Λnt^Λgitocatai. ^Λgai ivueeyi mos^Λcaasi istumaasi ^Λagi ^Λgai ip^Λlidi ^Λpan duucai c^Λc^Λisi. Oodami coodaiña c^Λc^Λisi ismaac^Λd^Λ c^Λc^Λidaga. Dai sioor^Λ vui ñioocadagi istumaasi maic^Λga maata ca^Λ ^Λgai maiimi ^Λgai Diuusi ^Λmadu. ¹³ ^Λgai soimaasi taatamituldiña oodami yaatagiditai dai vupuiirumadaitai casc^Λd^Λ soimaasi taata ^Λgai. Dai ^Λgai baig^Λn^Λlidiña asta tas^Λr^Λ soimaasi ivuaadatai casc^Λd^Λ siaa ^Λradamu aapim^Λ is^Λmadu gacuaadagi. ^Λgai poduucai ivueeyi g^Λvupuiirumada ^Λliditai.

¹⁴ Dai ^Λgai maisiaa duutudai tomali ^Λmo ooqui. ^Λgai maiibicor^Λi soimaasi ivuaadatai dai vupuiirumadaiña ^Λmmoco ismaac^Λd^Λ maic^Λga vaavoitudai Diuusi. Dai ^Λgai alia coimudad^Λ tuutuiga. Dai Diuusi s^Λalic^Λd^Λ soimaasi taatatulda ^Λgai ^Λgai. ¹⁵ Dai ^Λgai iimi ^Λgai ^ΛDiaavora ^Λmadu mai^Λgiditai Diuusi ñiooquid^Λ. ^Λgai ^Λpan duucai ivueeyi Balaam Beor marad^Λ. ^Λgai gamait^Λc^Λda ^Λlidiña tumiñsi soimaasi ivuaadatai. ¹⁶ D^Λmos ^Λmo asñitu ñioo dai bagaimi ^ΛBalaam dai ^Λgai dagitu g^Λvuiirudaga.

¹⁷ D^Λmos ^Λmamaat^Λtuldiadami yaatavogami mait^Λrsoiñi. ^Λgai tomas-
tuigaco oidacamu siaaco s^Λalic^Λd^Λ tucagamucana tomastuigaco. ¹⁸ ^Λgai ^Λagi c^Λga ñioocai g^Λmamaat^Λtuldiaraga vui d^Λmos mait^Λrsoiñi istumaasi gamamaat^Λtuldi ^Λgai. G^Λmamaat^Λtuldiaraga maic^Λgaducamic^Λd^Λ vupuiirumagi ^Λgai ismaac^Λd^Λ cayoga maiuurap^Λc^Λitadai ^Λsoimaasi ivuaadami. ¹⁹ ^Λmamaat^Λtuldiadami yaatavogami gamamaat^Λtuldiña sai tomasioorai istutuidi isivuaadagi istumaasi ip^Λliadagi dai sai Diuusi maisoimaasi taatatulda ^Λgai tomasi soimaasi ivueeyi. D^Λmos ^Λmamaat^Λtuldiadami yaatavogami maitistutuidi isdagitocai soimaasi ivuaadagi dai casc^Λd^Λ maitistutuidi isivuaadagi mos^Λcaasi istumaasi ip^Λliadagi. ²⁰ D^Λmos is^Λmaadutai camaiuvap^Λc^Λdagi ^Λsoimaasi ivuaadami dai cagajiaad^Λr^Λ viaagi naana maasi istumaasi soimaasicami maatac^Λatai isSuusi Cristo g^Λr^Λtaan^Λdamiga ^Λr^Λc^Λgac^Λr^Λ vuviadami dai gooqui^Λr^Λ ^Λpamu uuravagi ^Λsoimaasi ivuaadami dai ^Λpamu soimaasi ivuaadagi aid^Λ gia Diuusi vaamioma soimaasi taatatulda ^Λgai ^Λgai. ²¹ Vaamioma ^Λr^Λc^Λgaicamudai ^Λgai v^Λatar^Λ ismaimaat^Λmudai Diuusi ñiooquid^Λ dai maisiu gajiaad^Λr^Λ viaamudai camaatac^Λai. ²² Gomaasic^Λd^Λ casi ^Λp^Λdui istumaasi aagaiña oodami dai pocaitiña: “Googosi viootaiña dai ^Λpamu cuadana g^Λvioosi dai tomasi sociacami c^Λga vapa^Λt^Λsdiña g^Λnsosoiga tataisoli v^Λasc^Λr^Λ ^Λtataisoli g^Λntuculimadaiña d^Λv^Λrai vaagicami^Λr^Λ”, ascaitiña oodami.

3

¹ Giñaaduñi aliasi g^Λnoig^Λdai aan^Λ. Idi ^Λrgootordad^Λ oojai ismaac^Λd^Λ g^Λnoojidi aan^Λ. Dai v^Λgooqui^Λr^Λ g^Λnmaacai aan^Λ ñiooqui ip^Λliditytai m^Λsc^Λga g^Λnt^Λgitodagi ² t^Λt^Λgitoitai istumaasi ^Λquioma aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ ismaac^Λd^Λ Diuusi ^Λcovai vuvaitu dai Suusi Cristo mamaat^Λtuldaragad^Λ ismaac^Λd^Λ aat^Λm^Λ Suusi Cristo ojootosad^Λ g^Λnaagidi.

³ Damos aapaga gaaagai maamaatcagi sai cayoga uugitcai oidigi oidaca agai oodami ismaacada parunada agai Diuusi ñiooquida dai agai ivuaada agai istumaasi agi agai ipaliadagi. ⁴ Dai agai gatcacada agai dai pocaitidada agai: “¿Tadui Cristo dai camaidivia? Agai aagidi garaaduñicarui sai divia agaitadai. Dai garaaduñicarui cacacaliocoi dai cacoi taida Cristo camaidivia baiyoma momaasi oidigi aidasi abiaadara caquiva”, ascitiada agai. ⁵⁻⁶ Damos gomaasi maitarvaavoi. Agai mospoduucui tagitoda agai cascada pocaitiada agai. Oidigi camaimomaasi. Amo imidagai Diuusi caugititu vasi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. Tucamidara Diuusi gñiooquicada idui tavaagi dai oidigi. Daida idui suudagi dai covai davarai gaquicami. Daid idui icomai sai duucuiña. Dai goquiara Diuusi ugititu vasi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. ⁷ Damos gotavaagi amadu gooidigi ismaacada oidaga sivi Diuusi caaagai sai amo imidagai ugitituda agai taicada. Amaasi agai vai Diuusi ootosa agai soimaasi ivuaadami maaca siaaco tomas-tuigaco soimaasi taataca agai.

⁸ Damos aapima gñaaduñi mosavara tagitoca sai Diuusi vatar amo tasai arapan ducami amo mil uumigi dai amo mil uumigi arapan ducami amo tasai. ⁹ Diuusi gia iduñia agai istumaasi aagai saida iduñia agai, tomasi amoco polidi sai catavapi daivusai. Damos Diuusi maitaroodai baiyoma ipalidi agai isvascatai aatama ama duucui gartatagituagi vai poduucui tomali amaadutai maiimiagi diaavora amadu.

¹⁰ Damos amo imidagai aimu istuigaco divia agai gartaanadamiga Suusi Cristo. Dai todian duucui divimu agai silascada oodami mainanaracagi poduucui isduucui daivui asivogami silascada oodami mainanaracagi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai cavami copoñdatai. Dai davarai maia agai amadu vasi istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maatacatai aapima isvasiacatai ugitia agai aliasi gaaagai issallicada calgacara oidacagi aapima dai calga siaa duutuadagi Diuusi. ¹² Dai aapima gaaagai isnanaracagi ipaliditai sai otoma ana istuigaco Diuusi iduñia agai vasi gomaasi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai vasiacatai maia agai. ¹³ Damos aatama nanara istuigaco Diuusi iduñia agai amai tavaagi utudui dai oidigi utudui ismaacada aagai agai saida iduñia agai. Dai amaasi oodami ivuaadamu moscaasi istumaasi arcagaducami dai istumaasi arsallicami.

¹⁴ Cascada aapima gñaaduñi nanaracatai aapima gomaasi gaagadavurai isducatai calgacara oidacagi dai poduucui maitarsoimaasi iducamicamu aapima silascada diviagi Diuusi, dai poduucui calgacara gannajadamu agai. ¹⁵ Aliasi gaaagai ismaatcagi aapima ismaiquiaa divia gartaanadamiga Suusi Cristo ipaliditai agai ismuidutai calgacara vuvaquiagi. Garaduñi Paavora ismaacada aliasi oigadai aatama poduucui ganooji ara. Diuusi maatatuli agai istumaasi ganoojida agai cascada. ¹⁶ Vasacara silascada gaoojiada agai gaaagidiña gomaasi tomasi amapacara alia sijaiga ismaata cacagi. Dai amoco ismaacada maicaa maata ca Diuusi ñiooquida dai maicaga vaavoitudai Diuusi ñiooquida ama duucui aagaiña poduucui isduucui ama duucui aagaiña agai amapacara Diuusi ñiooquidara dai poduucui maiimimu agai Diuusi amadu.

¹⁷ Cascada aapima gñaaduñi camaatacatai gomaasi gaaagai masiganuucadacagi vai maitanvupuiirumadadagi gomamaatatuldiadami yaatavogami aidai gia camaicaga vaavoitudadan tada aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁸ Damos aliasi gaaagai isvaamioma calga maatia aapima gartaanadamiga Suusi Cristo ismaacada calgacara garvuvaidi. Dai aliasi

glaagai isdagitoagi ʌSuusi vai ʌgai gansoiñana isvaamioma cʌga oidacana
aapimʌ. Aliasi glaagai isvʌscatai cʌga ñioocadagi Suusi Cristo vʌtarʌ.
Moscaasi.

Idi arʼoojai apʼgadad ismaacʼad ooji Vuaana gʼaaduñi vaavoitudadami

¹ Aanʼ arVuaana daidʼ gʼanoojidi aanʼ aagaitai Suusi Cristo. Suusi Cristo ʼagai daidʼ gʼarmaa ibʼdagai utudui. Aidʼasi abiaadʼarʼ maiquiaa caquiiva oidigi Suusi Cristo caoidacatadai tʼvaagiʼarʼ Diuusi ʼʼmadu. Dai aidʼasi divia ʼagai tami oidigi daama nʼidi aanʼ ʼagai, dai caʼcana aanʼ ñiooquidʼ, dai taata aanʼ tuucugadʼ. Dai sioraʼ maataʼ istuiga Suusi Cristo poduucai maataʼ istuiga Diuusi. ² Suusi Cristo divia ami siaaco daraajatadai aatʼmaʼ cascʼadʼ gʼnaagidi aatʼmaʼ sai nʼidi. Dai sivi gʼraagidi aatʼmaʼ sai Suusi Cristo ʼagai dai gʼarmaacai ibʼdagai utudui dai ʼagai tomastuigaco oidaga. ʼagai Diuusi gʼrooga ʼʼmadu oidacatadai dai gooquiʼarʼ divia tami oidi daama dai aatʼmaʼ nʼidi ʼagai. ³ Dai aatʼmaʼ gʼnaagidi istumaasi nʼidi dai caʼ vai poduucai aapimʼ ʼʼpa gʼrʼpan duucai tʼtʼgitodagi dai vʼʼscatai ʼpan duucai tʼtʼgitodagi aatʼmaʼ Diuusi gʼrooga ʼʼmadu Suusi Cristo Diuusi marada. ⁴ Gomaasi gʼanoojidi aanʼ mʼsai vaamioma baigʼanʼlidiña.

⁵ Sivi gʼnaagidamu aatʼmaʼ istumaasi Suusi Cristo gʼarmaatʼtuli sai Diuusi alia caʼ tuiga dai tomali ʼmo imidagai maitivueeyi istumaasi soimaascami. ⁶ Ispocaitiada aatʼmaʼ tʼsai ʼpan duucai tʼtʼgitoi Diuusi dai maitivuaadagi istumaasi arcʼʼgaducami aidʼ gia yaatagai aatʼmaʼ dai sʼʼlicʼadʼ soimaasi ivueeyi. ⁷ Dʼamos iscaʼgacʼarʼ oidaca aatʼmaʼ dai caʼga ivuaadagi poduucai isduucai ivueeyi Diuusi aidʼ gia ʼmo tʼgitoidagai viaacamu aatʼmaʼ. Dai Diuusi gʼroigʼldi gʼarsoimaascamiga muucucai Suusi Cristo Diuusi marada curusiaba.

⁸ Ispocaitiadagi aatʼmaʼ tʼsai maitarsoimaasi ivuaadami aidʼ gia gʼarvupuiirumadai aatʼmaʼ ʼʼgi daidʼ ʼryaatavogami aatʼmaʼ. ⁹ Dʼamos isaagiada aatʼmaʼ Diuusi ʼsoimaascami ismaacʼadʼ ivuaadagi aidʼ gia Diuusi iduunimʼ aatʼmacʼadʼ istumaasi ʼrsʼʼlicami. ʼagai gʼroigʼldamu gʼarsoimaascamiga dai caʼgacʼarʼ gʼarnʼijadamu ducami istomali ʼmo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatʼmaʼ. ¹⁰ Dʼamos ispocaitiadagi aatʼmaʼ tʼsai maisoimaasi ivueeyi aidʼ gia ducami ispocaitiada aatʼmaʼ isDiuusi yaatavoga dai poduucai maivaavoitudai Diuusi ñiooquidʼ.

2

¹ Giñaaduñi vaavoitudadami gʼnaagidi aanʼ gomaasi mʼsai maisoimaasi ivuaadana. Dʼamos isʼmaadutai soimaasi ivuaadagi, caʼ maataʼ aatʼmaʼ isoidaga ʼmoco ismaacʼadʼ gʼarsoicai Diuusi gʼrooga vuitapi. ʼagai arSuusi Cristo. Dai ʼgai ivueeyi istumaasi ʼrsʼʼlicami. ² Dai ʼgai vaa ʼgai dai muu curusiaba vai poduucai Diuusi gʼroigʼldi aatʼmaʼ gʼarsoimaascamiga dai vʼʼsi oidigi daama oidacami soimaascamigadʼ.

³ Isʼʼgiada aatʼmaʼ istumaasi aagai Diuusi ñiooquidʼarʼ aidʼ gia caʼ maataʼ aatʼmaʼ isʼarmaamarada Diuusi. ⁴ Dʼamos isʼmaadutai pocaitiadagi sai maataʼ Diuusi dai saidʼ arDiuusi marada dai vʼʼscarʼ maiʼʼgiadagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidʼarʼ ʼgai gia ʼryaatavogami dai maitarvaavoitudadami. ⁵ Baiyoma ismaacʼadʼ caʼga ʼʼgiadagi Diuusi ñiooquidʼ ʼgai gia oigʼdai Diuusi dai poduucai caʼ maataʼ aatʼmaʼ isʼpan duucai tʼtʼgitoi Diuusi. ⁶ Sioraʼ

pocaitiadagi isapan duucai tatagitoi Diuusi agai gia gaaagai iscaga oidacagi poduucai isduucai oidacatai Suusi Cristo tami oidigi daama.

⁷ Giñaaduñi istumaasi ganoojidi aan maitaramo mamaatatuldiaragai utuducami. Goovai aragai vaa ismaacada caa aapima aidasi abiaadara gaaagacai gamamaatatuldi Suusi Cristo. ⁸ Damos vaascara gnaagidi aan amo ñiooqui ducami isaramo mamaatatuldiaragai utuducada damos vaascara aragai vaa ismaacada gnaagidi Suusi Cristo masai aipacoga ganoigadaiña. Suusi Cristo aliñi ganoigadai aapima dai poduucai ganoigadai aapima aipacoga. Siascada oodami aipacoga ganoigadagi aida gia gajiaadara viimu gosoimaascami dai cagacara oidacamu oodami.

⁹ Isamaadutai pocaitiadagi iscagacara oidaca dai cadadagi gaaduñi vaavoitudadami agai quiaa soimaasi ivueeyi. ¹⁰ Damos siora oigadagi gaaduñi agai gia cacagacara oidaga. Dai agai maisoimaasi duiñtuldi aa. ¹¹ Damos siora cadadagi gaaduñi agai quiaa soimaasi ivueeyi dai maimaata isducatai caga oidacagi maimaata cacatai Diuusi ñiooquida.

¹² Ganoojidi aan vaascatai aapima giñaaduñi vaavoitudadami caoigaldacai Diuusi gansoimaascamiga muucuca. Suusi Cristo aapima ganvaatar. ¹³ Ganoojidi aan vaascatai aapima cacalli oodami maatacatai aapima Suusi Cristo. Agai caoidacatai maiquiaa cquivacai oidigi abiaadara. Ganoojidi aan vaascatai aapima gagalli cavaamioma istui aapima isDiaavora.

Ganoojidi aan aapima aali vaavoitudaitai aapima Diuusi garooga. ¹⁴ Ganoojidi aan aapima cacalliodami maatacatai aapima Suusi Cristo. Agai caoidacatai maiquiaa cquiva oidigi abiaadara. Ganoojidi aan aapima gagalli caga vaavoitudaitai aapima Diuusi ñiooquida dai cavaamioma istui aapima isDiaavora.

¹⁵ Maitavar oojiada isivuaadagi gosoimaascami ismaacada oidaga tami oidi daama. Dai maitavar viaaca liada naana maasi istumaasi istumaasi oidaga tami oidi daama. Isamaadutai oojiada gomaasi aida gia maioigadai Diuusi. ¹⁶ Ismaacada maivaavoitudai Diuusi ivueeyi mui naana maasi soimaascami. Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi dai viaaca lididña vasi istumaasi najjadagi, dai gagarducada ganlididña naana maasi viaacatai. Vasi gomaasi ivueeyi ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai Diuusi maitipalidi ispomaasi ivuaadagi oodami. ¹⁷ Dai amo imidagai ugitimu vasi gomaasi dai oidigi ugitimu lapa. Damos siora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi agai gia tomastuigaco oidacamu.

¹⁸ Giñaaduñi cayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. Camaí aapima isdivia agai amo oodami ismaacada vuidara caataca agai Cristo. Dai caoidaga mui oodami ismaacada vuidara vaata Cristo cascada caa maata aatama iscayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. ¹⁹ Ismaacada vuidara vaata Cristo agai gia maitargaraaduñi vaavoitudadami cascada iji garsaagidaiñara. Issallicada argaraaduñicamudai aida gia garalamadu daraacamudai agai. Damos agai iji sai vaamioma caga gamaatana isagai maitargaraaduñi.

²⁰ Damos Cristo ootoi Diuusi Ibada sai ganlamadu daacana. Dai agai gansoicai masai caga maatacana istumaasi arvaavoi dai istumaasi maitarvaavoi. ²¹ Ganoojidi aan maatacatai aapima istumaasi arvaavoi. Dai istumaasi maitarvaavoi.

²² Isalamadutai pocaitiadagi sai Diuusi maiotoi Suusi sai cascada maitarCristo agai gia yaatagai. Agai gia vuidara vaata Cristo. Agai pocaiti sai Diuusi maitararooga dai sai Suusi maitarDiuusi marada. ²³ Ispocaitiadagi oodami sai Suusi maitarDiuusi marada Diuusi garooga maialamadu daja

Agai. Damos ispocaitiadagi oodami sai Suusi arDiuusi marad aid gia Diuusi amadu daja Agai.

²⁴ Cascada apiavar caga lagiada aapima Diuusi ñioquida ismaacada caa aapima tucamidaga abiaadaga. Masiaapima apiacaga vaavoitudada aid gia Diuusi garooga amadu marad ganamadu daraajamu. ²⁵ Dai Suusi Cristo garaagidi tsai tomastuigaco oidaca ragai aatama Diuusi amadu.

²⁶ Aan ganoojidi gomaasi masai maatcana isoidaga oodami ismaacada ganvupuiirumadada alidi. ²⁷ Suusi Cristo ootoi Diuusi Ibada sai ganamadu daacana, cascada maitagito aapima sioora ganmamaatatuldiadagi istumaasi arcagaducami, Agai ganmamaatatuldi vassiacatai cascada. Istumaasi gamamaatatuldi Agai gia samicada arvaavoi. Dai poduucapi acaga Agidi aapima Suusi Cristo poduucapi isduucapi ganmaatatuli Diuusi Ibada.

²⁸ Giñaduñi apiavar caga lagiada aapima Suusi Cristo dai poduucapi maisiaa aradamu aapima silascada diviagi Agai tomali maibadamu aapima Diuusi. ²⁹ Caa maata aapima isSuusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada caa maata aapima sai sioora apiacagacaga oidacagi Agai gia arDiuusi maamarada.

3

¹ Samicada garoigadai Diuusi garooga, cascada gamaamara garaagai. Dai samicada arvaavoi isarmaamarada aatama. Damos ismaacada maivaavoitudai Diuusi maimaata isarDiuusi maamarada aatama. Agai maivaavoitudai Diuusi cascada. ² Giñaduñi samicada ganoigadai aan. Vaavuava iscasi armaamarada aatama Diuusi damos maiquiaa caa maata aatama istuutiaca ragai goquiarioma. Damos caa maata aatama sai silascada diviagi Suusi Cristo aatama apan tuutiaca ragai Agai maatacatai istuiga Agai. ³ Vascatai ismaacada vaavoitudai isapan tuutiacagai Suusi Cristo gajaadaga vipieeyi soimaascami cacagacaga oidaca aliditai apan duucapi Suusi Cristo.

⁴ Tomasioora sioora soimaasi ivuaadagi maiAgidi Diuusi samicamigada. Asoimaasi ivuaadami vuidaga vata samicami. ⁵ Caa maata aapima isSuusi Cristo divia tami oidi daama dai muu curusiaba dai poduucapi oigaldi Agai soimaascamigada oodami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ⁶ Sioora caga Agidi Suusi Cristo maisoimaasi ivueeyi. Dai sioora apiasoimaasi ivueeyi Agai maimaata istuiga Suusi tomali maivaavoitudai Agai. ⁷ Giñaduñi maitavar gandagito masganvupuiirumadadagi. Sioora caga lagiadagi Diuusi samicada caga ivueeyi apan duucapi Suusi Cristo. ⁸ Dai sioora apiasoimaasi ivueeyi Agai ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi ducami isarmaamaradacamudai Agai. Adiaavora soimaasi ivueeyi maiquiaa cacquivacapi oidigi abiaadaga. Dai Diuusi marad divia tami oidi daama dai ugitituda Agai adiaavora guvucadada.

⁹ Diuusi maacapi gamaamara ibadagai utudui dai Agai maisoimaasi ivueeyi. Sivi maitipalidi Diuusi maamarada issoimaasi ivuaadagi Diuusi maamaradacatai. ¹⁰ Caga maata sioora arDiuusi maamarada dai sioora armaamarada adiaavora. Tomasioora sioora maicaga ivuaadagi dai maioigadagi gaaduñi Agai gia maitarDiuusi maamarada.

¹¹ Aidasi abiaadaga caa aapima Suusi Cristo mamaatatuldiaragada aid maai aapima sai gaagai isgaroigadagi aipacoga. ¹² Dai maitaagai isapan duucapi ivuaada aatama Cain. Agai idui istumaasi ipali adiaavora cascada muua gasuculi. Cain maicaga idui dai suculida caga idui cascada vui baamu Agai dai muua.

13 Giñaaduñi maitavar vuaam anliada isancadada agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. 14 Camaiimia ragai aatama Diaavora amadu baiyoma iimia ragai aatama Diuusi amadu. Maata aatama gomaasi oigadaitai garaaduñi. Siorea maioigadagi gaaduñi imia agai Diaavora amadu. 15 Tomasioora siorea cadadagi gaaduñi ducami isargamuaacami. Dai caa maata aapima isamo gamuaacami maitistutuidi isimiagi Diuusi amadu. 16 Suusi Cristo muu curusiaba aatama garvatar dai poduucai maata aatama isducatai ivueeyi sior samicada oigadai aa. Poduucai aatama apaliasi gaagai isoigadagi garaaduñi dai asta coiyagi agai vatar isgaagadagi. 17 Isamaadutai viaacagi vasi istumaasi agito dai isnijadagi agai isamo aduñda maiviaacagi dai vascara maisoigaldiagi gaicada agai maitistutuidi ispotiyagi sai Diuusi soicai sai oigadaiña aa. 18 Giñaaduñi ispocaitiadagi aatama sai oigadai aa dai vascara maisoicadagi aidai gia maitarvaavoi isoigadai aa. Baiyoma aliasi gaagai issoicadagi aatama aa poduucai gamaata issamicada oigadai aatama.

19-20 Dai poduucai caga maata aatama isarDiuusi maamarada. Damos isamo iimidagai poliada aatama tsai maitistutuidi isarDiuusi maamaradacagi aidai gia aliasi gaagai istagitoda aatama isDiuusi maata vasiaacatai. Agai vaamioma maata isaatama cascada gaagai isgariibastacan tadaca dai baigraliadagi Diuusi vui. 21 Giñaaduñi aliasi ganoigadai aan. Isca maataca aatama ismaisoimaasi idui aidai gia maidodoadicudamu aatama Diuusi vuitapi. 22 Dai agai garmaaquimu vasi istumaasi taaniagi aatama agiditai aatama samicamigada agai daidai ivuaadatai istumaasi ipalidi agai. 23 Dai agai garaagidi tsai vaavoitudaiña Suusi Cristo Diuusi marada dai tsai aipacoga gaoigadaiña, poduucai isduucai Suusi Cristo garaagidi. 24 Siorea lagiadagi Diuusi samicamigada poduucai caga oidaca ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai Diuusi amadu daja agai.

Dai Diuusi ootoi galbadaga sai garlamadu daacana cascada maata aatama isDiuusi garlamadu daja.

4

1 Giñaaduñi aliasi ganoigadai aan. Maitavar tomasioora vaavoitudada ismaacada pocaitiadagi saidai arDiuusi ñiooquituldiadamigada. Lapagavar caga gantagito caaca sabaiga arDiuusi ñiooquida ismaacada aagai agai. Oidaga mui mamaatatuldiadami yaatavogami cascada. 2 Tomasioora siorea gaaagiadagi sai Suusi Cristo Diuusi marada oodami duucai vuusai tami oidi daama agai gia gaaagidi Diuusi ñiooquida dai Diuusi Ibadai amadu daja agai. 3 Damos siorea maigamamaatatuldiadagi gomaasi maigaaagidi istumaasi Diuusi ipalidi, baiyoma agai vuidara vata Cristo. Camai aapima isvaamioma muidaimi amamaatatuldiadami yaatavogami vasi oidi daama.

4 Giñaaduñi aapima arDiuusi maamarada. Dai aapima vaamioma istui isamamaatatuldiadami yaatavogami. Diuusi Ibadai ismaacada ganlamadu daja vaamioma viaa guvucadagai siDiaavora ismaacada amamaatatuldiadami yaatavogami amadu daja cascada. 5 Agai amadu ajioopai agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo dai gaaagidi naana maasi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi amaivaavoitudadami dai agai baiganliaracada caacana. 6 Damos aatama arDiuusi maamarada. Siorea maata Diuusi gantagito caacana istumaasi aagiadagi aatama. Damos siorea

maimaatΛ Diuusi maitantΛgito caΛcana. CascadΛ poduucai cΛΛga gΛmaata sioorΛ aagai Diuusi ñiooquidΛ dai sioorΛ mosyaatagΛi.

⁷ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ dai ipΛlidi aanΛ isaipacoga gΛnoigΛadagi aapimΛ ΛΛpΛ. Diuusi Λgai dai garsoicΛi tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña. Dai sioorΛ sΛΛlicadΛ oigΛadagi gΛaaduñi Λgai gia maatΛ Diuusi daidΛ ΛrDiuusi maamaradΛ. ⁸ SioorΛ maioigΛadagi aa Λgai gia maimaatΛ Diuusi. Diuusi Λgai dai oigΛdai vΛΛsi oodami oidi daama oidacami. ⁹ Diuusi garmaatΛtuli isgΛroigΛdai ootosacai gΛmara tami oidi daama tomasi aliΛ Λmaduga, tΛsai poduucai viaacana aatΛmΛ ibΛdaga utudui muucucui Λgai. ¹⁰ Diuusi oigΛdai vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami tomasi maicΛΛga oigΛdai aatΛmΛ Diuusi, Λgai sΛΛlicadΛ garoigΛdai ootosacai gΛmara sai muucuna curusiaba dai poduucui oigΛdiana garsoimaascamiga.

¹¹ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ. Dai maatΛcatai vΛΛscatai aatΛmΛ siΛΛsi garoigΛdai Diuusi aatΛmΛ ΛΛpΛ gΛaagai isaipacoga gΛroigΛadagi. ¹² Tomasi tomali Λmaadutai mainΛidi Diuusi vΛΛscΛrΛ issΛΛlicadΛ aipacoga gΛroigΛadagi aidΛ gia Diuusi garΛΛmadu daja dai vaamioma cΛΛga oigΛdai aatΛmΛ Diuusi. ¹³ Dai Diuusi ootoi gΛibΛdaga sai garΛΛmadu daacana sai poduucui maatΛcana aatΛmΛ isDiuusi garΛΛmadu daja. ¹⁴ AatΛmΛ gia tΛΛ Diuusi maradΛ dai cascadΛ gΛnaagidi aatΛmΛ isDiuusi gΛrooga ootoi gΛmara tami oidi daama sai Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvaidana oodami. ¹⁵ TomasioorΛ sioorΛ pocaitiadagi sai vaavoitudai isSuusi ΛrDiuusi maradΛ aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu daja Λgai.

¹⁶ CΛΛ maatΛ aatΛmΛ isDiuusi gΛroigΛdai dai sΛΛlicadΛ vaavoitudai isDiuusi oigΛdai vΛΛsi oodami oidi daama oidacami. Isaipacoga gΛnoigΛadagi oodami aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu daja Λgai. ¹⁷ Dai poduucui vaamioma cΛΛga oigΛdai aatΛmΛ Diuusi dai siΛΛscadΛ Diuusi nΛidagi oodami ismaacadΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacadΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami aatΛmΛ maiΛΛbiadamu Diuusi maamaradΛcatai Λgai poduucui isduucui Suusi Cristo maiΛΛbiada Diuusi. ¹⁸ TomasioorΛ sioorΛ cΛΛga oigΛadagi Diuusi Λgai maiΛΛbΛidi isDiuusi soimaasi taatatuldiagi. Dai sioorΛ ΛΛbiadagi Diuusi cΛΛga gΛmaata ismaiquiaa cΛΛga oigΛdai.

¹⁹ ΛΛquioma abiaadΛrΛ garoigΛdai Diuusi cascadΛ aatΛmΛ ΛΛpΛ oigΛdai. ²⁰ IsΛmaadutai pocaitiadagi sai oigΛdai Diuusi dai cΛΛdadagi gΛaaduñi Λgai gia yaatagΛi. IsΛmaadutai maitistutuidi isoigΛadagi gΛaaduñi ismaacadΛ nΛidi tomali maitistutuidi isoigΛadagi Diuusi ismaacadΛ mainΛidi. ²¹ Diuusi garaagidi sai sioorΛ oigΛadagi Diuusi sai gΛaagai isoigΛadagi gΛaaduñi ΛΛpΛ.

5

¹ TomasioorΛ sioorΛ vaavoitudai isSuusi ΛrΛCristo ismaacadΛ Diuusi ootoi tami oidigi daama Λgai gia ΛrDiuusi maamaradΛ. TomasioorΛ sioorΛ oigΛdai Diuusi gΛrooga Λgai gia oigΛdai vΛΛsi vaavoitudadami Λgai ΛrDiuusi maamaradΛ cascadΛ. ² TomasioorΛ sioorΛ oigΛadagi Diuusi dai ΛΛgiadagi poduucui gΛmaata isΛgai oigΛdai Diuusi maamaradΛ ΛΛpΛ. ³ SioorΛ oigΛdai Diuusi Λgai gia ΛΛgidi Diuusi dai gomaasi gia maisijaiga ⁴ vaavoitudadami vΛΛtarΛ, Λgai gajiaadΛrΛ vipieeyi Λsoimaascami ismaacadΛ oidaga tami oidigi daama cascadΛ. Λvaavoitudadami cΛΛga istutuidi isgajiaadΛrΛ vipiaadagi Λsoimaascami vaavoitudaitai Suusi Cristo. ⁵ Mosacaasi sioorΛ vaavoitudai isSuusi ΛrDiuusi maradΛ istutuidi isgajiaadΛrΛ vipiaadagi Λsoimaascami.

6-8 Dai cΛΛ maata aatΛmΛ sioora rSuusi Cristo. Aidasi Suusi gΛvacoi Diuusi ñioo tΛvaagiaiñdara dai pocaiti saidΛ armarada dai gooquiara aidasi camuucui agaitadai Suusi Cristo Diuusi apamu ñioo tΛvaagiaiñdara. Dai Diuusi IbadΛ garmaatΛtuldi agai vaa ñiooqui dai agai tomali amo imidagai maiyaatagai. Dai poduucui vaica padara maata aatΛmΛ isSuusi rDiuusi marada. Diuusi IbadΛ garΛΛmadu daja, dai Diuusi ñioo tΛvaagiaiñdara aidasi Suusi gΛvacoi, dai Λpapa aidasi camuucui agaitadai Suusi. Dai vΛΛ vaica padara maata aatΛmΛ isSuusi Cristo rDiuusi marada. ⁹ SiΛscada rnaijadamicagi oodami amo istumaasi vΛscara vaavoitudaiña aatΛmΛ cascada vaamioma cΛga vaavoitudai aatΛmΛ istumaasi aagai Diuusi. Dai Diuusi pocaiti sai Suusi armarada. ¹⁰ Sioora vaavoitudai gomaasi cΛga maata isarvaavoi. Sioora maivaavoitudai gomaasi agai yaatavogami duucui nΛidi Diuusi maivaavoitudaitai istumaasi aagai Diuusi aagaitai gΛmarΛ. ¹¹ Diuusi aagai ΛpΛ sai agai garmaacai ibadagai utudui dai poduucui tomastuigaco oidacamu aatΛmΛ agai ΛΛmadu vaavoitudaitai aatΛmΛ marada. ¹² Sioora vaavoitudai Diuusi marada viaa ibadagai utudui dΛmos sioora maivaavoitudai Diuusi marada maiviaa ibadagai utudui.

¹³ Gomaasi gΛnoojidi aanΛ aapimΛ ismaacada vaavoitudai Diuusi marada masai maatacana masitomastuigaco oidaca agai Diuusi ΛΛmadu.

¹⁴ CΛΛ maata aatΛmΛ sai istaania aatΛmΛ Diuusi amo istumaasi istumaasi agai ipΛiadagi agai gia garΛΛgiditai caΛ. ¹⁵ Poduucui isduucui maata aatΛmΛ isDiuusi garΛΛgiditai caΛ poduucui ΛpΛ maata aatΛmΛ isagai garmaaquimu istumaasi taaniaagi aatΛmΛ.

¹⁶ IsΛmo vaavoitudadami nΛijadagi Λmaadutai gΛaduñi isivuaadagi amo istumaasi soimaascami istumaasi Diuusi gia istutuidi isoigΛldiagi aidΛ gia gΛagai isdaanadagi Diuusi agai vΛatarΛ dai Diuusi oigΛldamu agai dai maaquimu guvucadagai sai cΛga ivuaadana isgomaasi istumaasi idui agai Diuusi istutuidi isoigΛldagi. Oidaga Λmo istumaasi soimaascami istumaasi maitaoigΛldi Diuusi maitaaagidi aanΛ sai gΛagai isdaanadagi Diuusi agai vΛatarΛ ismaacada ivuaadagi Λsoimaascami. ¹⁷ Sioora maitivuaadagi istumaasi arcΛΛgaducami agai soimaasi ivueeyi. DΛmos oidaga soimaascami istumaasi Diuusi gia gaoigΛldi.

¹⁸ Maata aatΛmΛ sai sioora rDiuusi marada camaioijada gosoimaasi. Diuusi marada nuucadacana agai cascada daidΛ ΛDiaavora camaitistutuidi issoimaasi iduiñtuldiadagi.

¹⁹ CΛΛ maata aatΛmΛ isaatΛmΛ armaamarada Diuusi dai vΛscatai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, ΛDiaavora rtaaanΛdamigada agai.

²⁰ CΛΛ maata aatΛmΛ ΛpΛ iscadivia Diuusi marada dai garsoicai tsai cΛga maatacana sioora sΛlicada rDiuusi. Dai sivi Diuusi garΛΛmadu daja vaavoitudaitai aatΛmΛ Suusi Cristo Diuusi marada. Agai sΛlicada rDiuusi dai agai garvaidacaimu tΛvaagiamu tsai tumastuigaco oidacana agai ΛΛmadu.

²¹ Giñaaduñi maitavar siaa duutuuda aapimΛ amomoono ismaacada ivueeyi oodami dai pocaiti saidΛ ardidiuusi.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ AanΛ arVuaana Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ daidΛ gΛnoojidi aanΛ aapimΛ giñaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi dai siaa duutu-dai Diuusi. AapimΛ Λmo siΛΛgΛmΛ gΛnducami Λcovai gΛvuvaidacai Diuusi dai aanΛ sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai. Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ arvaavoi gΛnoigΛdai ΛpΛ maisiu mosΛcaasi aanΛ. ² GΛnoigΛdai aatΛmΛ vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ dai tomastu-igaco vaavoitudadamu aatΛmΛ. ³ CΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadamu Diuusi gΛrooga ΛΛmadu Suusi Cristo Diuusi maradΛ dai Λgai soigΛnΛliadamu aapimΛcΛdΛ dai iibΛstudacan tadacamu gΛniibΛdaga. GomaasicΛdΛ vaamioma cΛΛga vaavoitudadamu aapimΛ dai aipacoga gΛnoigΛadamu.

⁴ Dai sΛΛlicΛdΛ baigiñΛli aanΛ tΛΛgacai Λmoco gΛnaaduñi ismaacΛdΛ cΛΛga ΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai Diuusi gΛrooga gΛrtΛjai. ⁵ Dai sivi gΛndaanΛi aanΛ aapimΛ giñaaduñi tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña. Gomaasi maitΛrΛmo sΛΛlicami utuducami goovai arΛgai vaa ismaacΛdΛ viaa aatΛmΛ aidΛsi abiaadΛrΛ gΛaagacai gamamaatΛtuldi Suusi Cristo. ⁶ IsoigΛada aatΛmΛ Diuusi aidΛ gia ivuaadamu aatΛmΛ istumaasi Diuusi gatΛjai. Agai gΛrtΛjai tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña poduucai isduucai maí aapimΛ aidΛsi vaavoitu.

⁷ Tami oidi daama oidaga mui mamaatΛtuldiadami yaatavogami. Agai gaaagidi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai. Agai gia aryaatavogami daidΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛ Suusi Cristo. ⁸ GΛnnuucadacavurai aapimΛ taduucai gΛnvupuiirumagi. Isvaavoituda aapimΛ Λgai aidΛ gia Diuusi maitΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi gΛnmaaqui agai.

⁹ Tomasioora sioora Λma maasi gamamaatΛtuldiadagi istumaasi maitΛrmaatΛtuli Suusi Cristo aidΛ gia Diuusi maiΛΛmadu daja Λgai. DΛmos sioora cΛΛga gamamaatΛtuldiadagi Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu maradΛ ΛΛmadu daraaja Λgai. ¹⁰ IsΛmo mamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛndividagi ismaacΛdΛ pocaitiadagi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai maitavΛr dagito ismiaadΛrΛ cΛΛcada Λgai siaaco gΛnΛmpaidi aapimΛ tomali maitΛaagai mΛspocaitiadagi sai Diuusi soiñana. ¹¹ IsΛmaadutai pocaitiadagi aidΛ gia ducami ispomaasi ivuaadamudai Λgai ΛpΛ.

¹² Naana maasi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos maisiu oojaicΛdΛ baiy-oma ipΛlidi aanΛ ismΛΛca gΛndividagi dai gΛnaatagidagi dai poduucai baigΛrΛliadamu aatΛmΛ.

¹³ GΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ tami oidaga ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu DiuuscΛdΛ gΛmviaatuldi.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gɔaduñi Gaayo

¹ Aanɔ ʌrVuaana ʌvaavoitudadami tɔaanɔdamigadɔ daidɔ gɔoojidi aanɔ aapi giɔaduñi Gaayo sɔɔlicɔdɔ gɔoigɔdai aanɔ.

² Daanɔi aanɔ Diuusi sai ʌgai cɔɔga gɔnuucadacana pɔsai maicocorɔiɔna maatɔcatai aanɔ isapiacɔɔga vaavoitudai aapi. ³ Aliɔ baigiɔɔli aanɔ dada-cai ʌmoco gɔraaduñi mɔɔcadɔrɔ. ʌgai giɔaagidi sai apiacɔɔga vaavoitudai aapi dai apiacɔɔgacɔrɔ oidaga. ⁴ Aliasi baigiɔɔlidi aanɔ maatɔcatai isɔgai ismaacɔdɔ mamaatɔtuli aanɔ Diuusi ñiooquidɔ apiacɔɔga vaavoitudai dai apiacɔɔga oidaga.

⁵ Giɔaduñi Gaayo aliɔsi gɔoigɔdai aanɔ. Aapi aliɔ cɔɔga ivueeyi soicɔitai vɔɔsi gɔraaduñi vaavoitudadami tomasi ʌmoco maimaata aapi. ⁶ ʌmoco ismaacɔdɔ daivui mɔɔcadɔrɔ gɔraagidiɔna siɔɔscadɔ gɔrɔmpaidiada aatɔmɔ pɔsai aapi aliɔsi oigɔdai. Sivi siɔɔscadɔ mɔɔ dadia goovai ʌpamu soiɔnaɔni istumaasicɔdɔ tɔgitoca goovai voiyɔrɔ, poduucai isduucai Diuusi ipɔlidi. ⁷ ʌgai ivueeyi Diuusi aa duiɔdadɔ dai ʌgai maitipɔlidi isvuudagi istumaasi maacadagi ismaacɔdɔ maitɔrvaavoitudadami. ⁸ Cascɔdɔ aatɔmɔ aliɔsi gɔaagai ismaacadagi istumaasi tɔgitoca ʌgai dai poduucai soicɔdagi aatɔmɔ isapia-gaaagiada ʌgai Diuusi ñiooquidɔ.

⁹ Aanɔ ooji ʌmo oojai gɔraaduñi vaavoitudadami ismaacɔdɔ gɔnɔmpaidi dai siaa duutudai Diuusi movai siaaco daja aapi. Dɔmos Diótfesi maitiɔɔgidi. ʌgai aliɔsi ojoidi isɔrbaitɔcɔaacamigadɔcagi ʌvaavoitudadami cascɔdɔ. ¹⁰ Cascɔdɔ isgaamo imi aanɔ aagidamu aanɔ vɔɔscatai vuitapi astu-isidɔ giɔyaatagai dai giɔñiooquidi. Dai goovai maimiaadɔgidi aagiadami Diuusi ñiooquidɔ ismaacɔdɔ dɔgavuscɔi tomali maidadagitoi isaa miaadɔgidagi. Dai sioorɔ miaadɔgidagi maidadagitoiɔna goovai isɔɔmadu gɔnɔmpaidadagi. ¹¹ Giɔaduñi Gaayo aliɔsi gɔoigɔdai aanɔ. Maitiɔpan duucai ivuaada ʌgai ismaacɔdɔ maicɔɔga ivueeyi baiyoma ivuaada aapi ʌpan duucai ʌgai ismaacɔdɔ cɔɔga ivueeyi. Sioorɔ ivueeyi istumaasi ʌrcɔɔgaducami ʌgai ʌrDiuusi maamaradɔ, dɔmos sioorɔ soimaasi ivueeyi ʌgai maimaata Diuusi.

¹² Vɔɔscatai cɔɔga ñioocai Demetrio vɔɔtarɔ daidɔ ʌrvaavoi istumaasi aagai oodami. Aanɔ ʌpɔ pocaiti sai ʌgai cɔɔ tuiga dai aapimɔ cɔɔ maata iɔsaana maitiɔnyaatagidi.

¹³ Naana maasi gɔaagida iɔɔlidi aanɔ dɔmos maisiu oojacɔdɔ ¹⁴ baiyoma otoma gɔdivida iɔɔlidi aanɔ dai ʌagi gɔaatagidagi.

¹⁵ Aanɔ ipɔlidi sai Diuusi ibɔstudacan tadacana gɔibɔdaga. Gɔraaduñi vaavoitudadami ismaacɔdɔ tami daraaja Diuuscɔdɔ gɔviaatuldi. Diuuscɔdɔ iviaatulda vɔɔscatai gɔraaduñi.

Mosɔcaasi.

Idi oojai ooji Uudasi vaavoitudadami

¹ AanΛ arUudasi suculidΛ Jacovo daidΛ arpiooñigadΛ Suusi Cristo. GΛnoojidi aanΛ idi oojai aapimΛ gΛnvΛatarΛ ismaacΛdΛ Diuusi gΛrooga oigΛdai dai Λcovai vuvaitu sai Λgidiña vai Suusi Cristo nuucada. ² AanΛ ipΛlidi isDiuusi soigΛΛliadagi aapimΛcΛdΛ dai gΛniibΛstudacan tadacagi, dai gΛnoigΛadagi.

³⁻⁴ Giñaaduñi aliΛsi ipΛlidadai aanΛ isgΛnoojidagi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ isducatai cΛagacΛrΛ gΛrvuvaitu Diuusi siΛsi aapimΛ Λcaasi aanΛ ΛpΛ. Dai sivi aliΛsi gΛaagai isgΛnoojida aanΛ gΛndaañidatΛi masai maidagitona gΛnvaavoidaraga dai vuidΛrΛ avΛrvΛΛtΛca ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ gΛnsaagida vapacΛdagi. Diuusi gΛrmaatΛtuli istumaasi vaavoitudai aatΛmΛ. AatΛmΛ arDiuusi maamaradΛ dai maitΛagagai tΛsdagituagi gΛrvaavoidaraga ismaacΛdΛ gΛrmaa Diuusi dai Λma maasi vaavoitudagi. ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛnsaagida vaapa maitΛnaagidacai ismaitΛnΛpan duucΛi vaavoitudai Λgai. Λgai maicΛΛ tuutuiga dai googosi gΛnducami dai Λma duucΛi aagai Diuusi ñiooquidΛ dai pocaiti sai Diuusi cΛagacΛrΛ nΛidi oodami dai sai soigΛΛlidi oodamicΛdΛ dai sai oigΛldi soimaascamigadΛ sai cascΛdΛ casistutuidi istomasduucΛi oidacagi. GΛrDiuusiga ismaacΛdΛ Λgidi aatΛmΛ dai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo Λgai gajiaadΛrΛ vipieeyi. ΛΛqui ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai aagai isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai Λgai ismaacΛdΛ pomaasi ivueeyi.

⁵ Tomasi camaatΛ aapimΛ aanΛ vΛascΛrΛ gΛntΛgitolda iñΛlidi iducatai idui Diuusi ΛjudidíucadΛ Λgai cΛagacΛrΛ vuvaitu Ejiipitu dΛvΛariañdΛrΛ dai gooquiΛrΛ dagito sai coona oidigana Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitu.

⁶ Dai gΛntΛgitolda iñΛlidi aanΛ ΛpΛ isducatai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dagito gΛnguvucadaga dai vuvuaaja tΛvaagiañdΛrΛ. Vai Diuusi maamaisaca dai tomali Λmo imidagai maivuvaida agai. Diuusi nΛnΛra isajiagi ΛgΛΛ tasai siΛascadΛ soimaasi taatatuldia agai Λgai vΛasi gosoimaasi ivuaadami vai aaga agai Λgai isducatai soimaasi taatatulda agai. Diuusi maamaisaca Λgai siaaco tomastuigaco tucagamucana. ⁷ Dai gΛntΛgitolda iñΛlidi aanΛ ΛpΛ isducatai soimaa taatatuldi Diuusi SodomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami dai sicoli oidacami. Agai googosi gΛnducamicana Λpan duucΛi ΛDiuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ maiΛΛgi Diuusi. CascΛdΛ Λgai ootoi Λoodami siaaco tomastuigaco taiyΛrΛ daraajagi Λgai. ImaasicΛdΛ gΛrtΛtΛgidi Diuusi isducatai ivueeyi Λgai soimaasi ivuaadamicΛdΛ.

⁸ ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami Λpan duucΛi ivueeyi Λjudidíu dai ΛDiuusi tΛtΛaañicarudΛ dai ΛSodomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami tomasi camaatΛ Λgai isducatai ΛpΛdui ΛgaicΛdΛ. VΛascΛrΛ googosi gΛnducami dai maiΛΛgidi tomali Λmo tΛaanΛdami, dai sigalnaasi ñioocΛi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ vui ismaacΛdΛ Λgidi Diuusi. Agai pocaiti sai Diuusi mamaatΛtuldi coosigadΛrΛ sai cascΛdΛ poduucΛi ivueeyi Λgai. ⁹ DΛmos aidΛsi Migili Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛaanΛdamigadΛ ΛΛmadu ΛDiaavora gΛnvupui ñiñio aagaitai soorΛ bΛquia agai Moseesacaru tuucugadΛ aidΛsi muu Λgai. ΛMigili siaa duutudai Diuusi ismaacΛdΛ artΛaanΛdami vΛascatai cascΛdΛ maisigalnaasi ñioo Λgai ΛDiaavora vui, tomasi ΛDiaavora sigalnaasi ñiooqui aagidi. DΛmos ΛMigili potΛtΛdai ΛDiaavora: “Diuusi gΛbagaidamu”.

¹⁰ DΛmos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami siigalnaasi ñiooqui aagai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ vui, dai googosi gΛnducami dai aipaco gΛncocodaiña

maitatagitoitai istumaasi apadunia agai agaicada vai cascada Diuusi soimaasi taatatulda agai.

11 Siia soimaa taatamu agai. Agai maiagidi Diuusi anpan duucai Cain maiagi Diuusi. Daida amamaatuldiadami yaatavogami mosgamamaatuldi istumaasi maitarvaavoi. Goovai araa duiñdada agai. Poduucai ivueeyi agai gamaitacada aliditai tumiñsi anpan duucai Balaam gamamaatuldiña istumaasi maitarvaavoi dai poduucai gamaitacaiña tumiñsi. Daida amamaatuldiadami yaatavogami maiagidi atataandami anpan duucai Coré amadu aa duiñda maiagi tataandami cascada ugidagai agai. Poduufimu apra amamaatuldiadami ismaacada maiagidi atataandami. 12 Siascada ganmpaidiada aapima dai mapai gacuaadagi gatagida aliditai masganoigadai aipacoga amamaatuldiadami yaatavogami mosarsiaa araragai aapima ganvatar. Agai mosnavaacorai aapima gansaagida dai maisiaa duutudai tomali amaadutai. Dai agai mosagi gacuaadana dai maitantagito naidiña isviagacagi aa. Agai maitarsoiñi 13 dai naana maasi sigalnaascami ivueeyi siaa araraca maasi cascada agai maicagadu isgamamaatuldiadagi dai Diuusi ootosamu maca siaaco tomastuigaco tucagamucana.

14 Aaqui amo Diuusi ñiooquituldiadamidaga Enoco tagiducami aagai isducatai apadunia agai amamaatuldiadami yaatavogamicada. Enoco arcajiudad Adán. Adán arvisiolida Enoco visiolid. Daida Diuusi ñiooquituldiadamidaga pocaiti: “Diuusi divia agai amadu mui gatataañicar, 15 dai potiya agai sai vasi soimaasi ivuaadami maiimia agai Diuusi amadu agai ivueeyi mui naana maasi soimaascami dai aliasi vui ñioocaiña Diuusi cascada soimaa taatatulda agai agai. 16 Amamaatuldiadami yaatavogami pocaiti sai maibaiganalidi dudunucami vui, dai isamo istumaasi soimaascami apaduniagi agicada agai gapiar vuupaiña aa, dai agai ivueeyi vasi istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliada, dai gagara ñioocai dai pocaiti sai vasi istumaasi ivueeyi agai vaamioma cagadu siistumaasi ivueeyi aa, dai vaaamunaidana agai oodami dai poduucai vopoidiña amo istumaasi”, ascaiti Diuusi ñiooquituldiadamidaga.

17 Damos aapima giñaaduñi gantagitovurai isaaqui pocaiti Suusi Cristo ojootosada: 18 “Siascada cayoga ugitiagi oidigi amoco ganparunadamu daida ivuaadamu istumaasi soimaascami istumaasi ipaliadagi dai maitivuaadamu istumaasi Diuusi ipalidi”, ascaiti ojootosada. 19 Daida amamaatuldiadami yaatavogami aragai dai agai gancocotuldi aipacoga, daida ivueeyi istumaasi soimaascami istumaasi ipalidi, dai Diuusi Ibadai maiamadu daja agai.

20 Damos aapima giñaaduñi cagavar vaavoitudada Diuusi ñiooquida dai poduucai maata oidaca isducatai Diuusi ipalidi, dai gamamadadavurai aapima siDiuusi Ibadai gansoicadamu. 21 Vascara avartagitoca isDiuusi ganoigadai dai baigavar analiada ganoigaditai Diuusi, dai tagitovurai apra isamo imidagai ajia agai istuigaco vascara oidacamu aatama Diuusi amadu. Suusi Cristo soigalidi aatamacada cascada.

22 Soigavar analiada agicada ismaacada maicaga maata istumaasi arcagaducami tomali soimaascami, 23 dai gnaagavurai dai cagacara vuvaida vai poduucai maiimia agai Diaavora amadu. Dai soigavar analiada apra soimaasi ivuaadamicada dai maitaagai masbaiganaliada agicada ismaacada ivuaadagi agai, gannuucadacavurai dai maipomaasi ivuaada aapima apra.

24-25 Mosalia amaadugava Diuusi dai alia saituduga agai. Dai agai cagacaga garvuvaidi Suusi Cristo gartaanadamiga muu aatama garvattaracada. Agai istutuidi isgansoiñagi vai camaisoimaasi ivuaadagi aapima dai gnvaidaquiagi siaaco daja agai caigaldicami vvasi gansoimaascamiga dai baiganliadamu aapima. Aana ipalidi isloodami vaavoitudagi isaaqui abiaadara dai sivi dai vvascaga Diuusi araga baitaacami tami oidigi daama dai tavaagiara, dai agai taana vvasiacatai, dai aliasi gaagai issiaa duutuada aatama agai.

Mosacaasi.

Istumaasi Diuusi taañicarudΛ ismaacΛΛ ootoi Suusi Cristo tΛΛgi ΛVuaana

¹ AanΛ arVuaana dai gΛnoojidi aanΛ aapimΛ vaavoitudadami ismaacΛΛ gΛΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi cuvaracamipΛrΛ gΛgΛr quiiquiΛrΛ oida-cami Asia dΛvΛΛriΛrΛ. AanΛ gΛnoojidi dai gΛnaagidi naana maasi istumaasi ismaacΛΛ giñtΛΛgi Λmo Diuusi taañicarudΛ. Λgai giñtΛΛgi istumaasi otoma ΛpΛduñi agai tΛvaagiΛrΛ dai oidigi daama. Diuusi Λgai dai tΛΛgi vΛΛsi gomaasi Suusi Cristo sai vΛΛsi vaavoitudadami maatΛna gomaasi. CascΛΛ Suusi Cristo ootoi Λmo Diuusi taañicarudΛ sai Λgai giñtΛΛgidana vΛΛsi gomaasi.

² GΛnaagidamu aanΛ vΛΛsi istumaasi tΛΛ aanΛ dai caΛ. Istumaasi caΛ aanΛ arñiooquidΛ Diuusi ΛΛmadu Suusi Cristo dai istumaasi tΛΛ aanΛ Diuusi ΛΛmadu Suusi Cristo idui.

³ Diuusi sΛΛlicΛΛ cΛΛgacΛrΛ nΛijadamu siorΛ aagadagi idi oojai ismaacΛΛ Diuusi giñmaa siΛΛscadΛ gΛΛmpaidiadagi vaavoitudadami dai siorΛ Λgigitai caΛcagi ΛpΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijadamu. Otoma ΛpΛduñia agai vΛΛsi istumaasi gΛaagai idi oojiarΛ.

⁴ AanΛ ipΛlidi isDiuusi ΛΛmadu Suusi Cristo ΛΛmadu Diuusi IbΛadΛ cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi aapimΛ vaavoitudadami Asia dΛvΛΛriΛrΛ oidacami. Diuusi Λgai ismaacΛΛ maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Diuusi IbΛadΛ Λgai dai gΛnnuucada aapimΛ vaavoitudadami cuvaracamipΛrΛ gΛgΛr quiiquiΛrΛ oidacami dai Λgai tΛvaagiΛrΛ daja siaaco Diuusi daacatai gatΛaanΛi. ⁵ Suusi Cristo Λgai dai gaaagidi vΛΛsi istumaasi arvaavoi. Dai Λgai arΛpΛgadadΛ ismaacΛΛ duaaca dai camaimuuquia agai tomali Λmo imidagai. Dai Λgai vaamioma viaa guvucadagai istomasmaacΛΛ tΛaanΛdami tami oidigi daama. Λgai gΛroigΛdai dai gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga muucuai curusiaba. ⁶ Dai Λgai Λcovai gΛrvuvaitu tΛsai soiña tΛaanΛiña Diuusi rarai duucai dai tΛsaidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ papaali duucai siaa duutudaitai Diuusi gΛrooga. Aliasi gΛaagai tΛscΛga ñioocadagi aatΛmΛ Suusi Cristo vΛΛtarΛ. Λgai viaa guvucadagai tomastuigaco.

⁷ Suusi Cristo iicomai saagida divia agai. VΛΛscatai tΛΛgimu asta Λgai ismaacΛΛ curusiaba siisa. Dai vΛΛsi oodami aipaco oidacami ismaacΛΛ maivaavoitudagi suaañidamu tΛΛgacai Λgai. SΛΛlicΛΛ arvaavoi isdivia agai Λgai.

⁸ Dai Diuusi gΛrtΛaanΛdamiga Λgai ismaacΛΛ maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Dai Λgai aliΛsi viaa guvucadagai cascΛΛ istutuidi isiduñiagi tomastumaasi. Dai pocaiti Λgai: “AanΛ oidaga maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ dai siΛΛscadΛ ugitiagi oidigi aanΛ apiaoidacamu”, ascaiti Diuusi.

⁹ AanΛ arVuaana dai aatΛmΛ argΛraadunumu vaavoitudadami. AanΛ ΛpΛ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai aapimΛ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai tomastuigaco oidacamu aatΛmΛ tΛvaagiΛrΛ Diuusi ΛΛmadu. Dai Suusi Cristo giñsoicΛi aanΛ ΛpΛ ansai soimaasi taatamaiña maivui ñioocaitai Λgai poduucai isduucai gΛnsoicΛi Λgai aapimΛ mΛsai soimaasi taatamaiña aapimΛ maivui ñioocaitai Λgai. AanΛ giñmaisatu ΛmapΛcΛrΛ siaaco sicolimadi suudagi, ami Patmos tΛΛgidu. AanΛ giñmaisatu gamamaatΛtulitai Diuusi ñiooquidΛ dai gaaagiditai Suusi Cristo

mamaat¹tuldiaragad¹. ¹⁰ Amo imidagai tumiñoco Diuusi Ib¹ad¹ giñmaa guvucadagai antai aan¹ ca¹ amo ñiooqui giñ¹ab¹agi ismaac¹ad¹ apan caiti amo trompeta ¹¹ dai cavami ñioo dai povaiñtat¹dai:

—Aan¹ ar¹agai dai maiquiaa ca¹quivacai oidigi abiaad¹ar¹ oidaga dai tomas-tuigaco oidaca iñagai. Oojañi amo liivru¹ar¹ v¹asi p¹astumaasi t¹gia aagai dai ootosda avaavoitudadami ismaac¹ad¹ g¹an¹mpaidi dai siaa duutudai Diuusi Asia d¹v¹ari¹ar¹ Efeeso¹ar¹, dai Esmirn¹ar¹, dai Pérgamo¹ar¹, dai Tiatir¹ar¹, dai Sardis¹ar¹, dai Filadelfi¹ar¹, dai Laodise¹ar¹ —iñtat¹dai añiooqui.

¹² Amaasi aja ca¹quiva aan¹ dai naida iñagai soor¹ ar¹agai dai giñiooquidi dai t¹aa aan¹ cuvaracami veela daraasacarui ar¹agai ooro¹ad¹ duñisi. ¹³ Dai goveela daraasacarui saagida ca¹acatadai Suusi Cristo. Ar¹agai g¹aadaca amo vaasaragi t¹v¹ad¹ducami. Dai taagi¹ar¹ caat¹ amo ooro givuurai. ¹⁴ Dai cuupad¹ ca¹ tootoaja ar¹apa maasi vopoi tuaacami dai cavai. Dai vuupuid¹ cavami dadadac¹ apan duucai tai. ¹⁵ Dai acasod¹ dadadac¹ apan duucai amo vaiñomi toñicami bronse t¹agiducami. Dai cavami ñioocai apan caiti si¹ascad¹ muiducagi aja¹qui ca¹ daapacadicami. ¹⁶ Dai g¹anovi s¹al¹isa pad¹ar¹ad¹ daag¹ ar¹agai cuvaracami sisiaavugai. Dai t¹ñiaiñdar¹ vuusan¹ca amo mastai aipad¹ar¹ muucacami. Dai vuivasad¹ cavami dadadac¹ apan duucai tasai cavami dadadac¹ dan duucu.

¹⁷ Dai aid¹asi t¹aa aan¹ acasod¹ abaana gai muuquiad¹ duucai. Damos ar¹agai giñdaama dai g¹anovi s¹al¹isa pad¹ar¹ dai povaiñtat¹dai:

—Maitiduaadicuda aan¹ ar¹agai dai maiquiaa ca¹quivacai oidigi abiaad¹ar¹ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. ¹⁸ Aan¹ ar¹agai dai tomastuigaco oidaga. Aan¹ muu amo imidagai damos sivi cadaaaca aan¹ dai tomastuigaco oidaca iñagai. Dai aan¹ viaa s¹al¹icami isvaidaquiagi avaavoitudadami iib¹ad¹ t¹vaagiamu dai isootasagi ar¹agai ismaac¹ad¹ maivaavoitudai a¹Diavor amadu. ¹⁹ Oojañi aapi p¹astumaasi cat¹aa dai v¹asi istumaasi ar¹avuiida ar¹agai dai istumaasi ar¹aduñia ar¹agai. ²⁰ Acuvaracami sisiaavugai ismaac¹ad¹ t¹aa aapi giñovi¹ar¹ ar¹apan ducami ac¹uvaracami giñtat¹aañicar¹u ismaac¹ad¹ ootoi aan¹ sai nuucadacana avaavoitudadami ismaac¹ad¹ g¹an¹mpaidi cuvaracamip¹ar¹ Asia d¹v¹ari¹ar¹. Daid¹ ac¹uvaracami veela daraasacarui ar¹apan ducami avaavoitudami ismaac¹ad¹ g¹an¹mpaidi cuvaracamip¹ar¹ Asia d¹v¹ari¹ar¹.

2

¹ Oojidañi aapi Vuaana a¹taan¹ad¹amigad¹ avaavoitudadami ismaac¹ad¹ g¹an¹mpaidi Efeeso¹ar¹ dai povait¹ada: “Povaiñtat¹dai ac¹al¹i ismaac¹ad¹ g¹anovi s¹al¹isa pad¹ar¹ daag¹ cuvaracami sisiaavugai dai ac¹uvaracami veela daraasacarui saagida aim¹ar¹: ² Ca¹ maata aan¹ v¹asi istumaasi ivueeyi aapim¹, dai isca¹ga ivueeyi aapim¹ giñaa duiñdaga, dai issoimaasi taatamai aapim¹ dai v¹asc¹ar¹ maivui ñioocai Diuusi. Ca¹ maata aan¹ isaapim¹ maiuurap¹ac¹ai asoimaasi ivuaadami. Ca¹ maata aan¹ isaapim¹ g¹ansaagida ajiopai mamaat¹tuldiadami yaatavogami dai isaapim¹ ca¹ga t¹cacai ar¹agai istumaasi vaavoitudai ar¹agai dai poduucai maata aapim¹ si¹gai ar¹yaatavogami. ³ Dai ali¹asi soimaasi taatamai aapim¹ giñvaavoitudaitai damos v¹asc¹ar¹ maiojodaitai ivueeyi aapim¹ giñaa duiñdaga. ⁴ Damos aapim¹ ivueeyi amo istumaasi ismaac¹ad¹ maiojoidi aan¹, camaitiñoig¹adai aapim¹ poduucai isduucai giñoig¹adaiña aid¹asi tucamid¹ar¹ giñvaavoitu aapim¹. ⁵ Casc¹ad¹ ali¹asi g¹aaagai isca¹ga ama duucai g¹ant¹at¹agituagi aapim¹ isducatai ivuaadana aapim¹ aid¹masi tucamid¹ar¹ giñvaavoitu dai ali¹asi g¹aaagai is¹pamu giñoig¹ada aapim¹ poduucai isduucai giñoig¹adaiña aid¹masi

tucamidara giñvaavoitu. Dai isaapima maiama duuca gantatagituagi aidagia aan imimu gaamucu siaaco daraaja aapima dai ganvoopoidamu aan ganveelaga daasacarui bovasdara siaaco daja agai vai poduucagai gamaatcana iscamaviaa aapima sallyicami isgamamaatatuldiadagi giñiooqui. ⁶ Damos vascara aapima ivueeyi amo istumaasi cagaducami aapima maioojoidi istumaasi ivueeyi Nicolaítasara oidacami poduucagai isduucagai maioojoidi aan istumaasi ivueeyi Nicolaítasara oidacami. ⁷ Cagavar agiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diusi Ibada vaavoitudadami: Siora maisoimaasi ivuaadagi sascada Diaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, agai gia viaacamu oigaragai iscuucumiagi auusi ibiada ismaacada oidaga tavaagiarai dai ismaacadacada viaacana oodami ibadagai utudui”.

⁸ Oojidañi aapi Vuaana taanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganmpaidi Esmirnarai dai povaitada: “Povaiñtadai cali ismaacada maiquiaa cquivacai oidigi abiaadara oidaga dai tomastuigaco oidaca agai. Agai vaa muu amo imidagai damos sivi caduaaca. ⁹ Caa maata aan vasi istumaasi ivueeyi aapima. Caa maata aan isaliasi soimaasi taatamai aapima dai issalicaada arsoituutuigami aapima. Damos vascara Diusi cagacara gannidi aapima dai gansoicai masai cagacara oidacana dai naana duuca gansoicai. Caa maata aan isducatai ganvui ñioocai amoco ajudidú ismaacada pocaiti saida arDiuusi maamarada dai maitarvaavoi. Baiyoma agai ganmpaidi dai siaa duutudai Diaavora. ¹⁰ Otoma aimu istuigaco aapima soimaasi taata agai. Amo oodami ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diaavora ganmaamaisa agai dai poduucagai nida agai sabai caga giñvaavoitudai aapima ismaitiñvaavoitudai arai. Sallicaada soimaasi taata agai aapima baivustaan tasai. Damos vasi gomaasicada maitavar duduaadimu aapima baiyomavar apiacaga vaavoitudada Diusi asta masiascada coi dai aan ganvaidacaimu tavaagiamu simaca oidacamu aapima Diusi amadu tomastuigaco. ¹¹ Cagavar agiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diusi Ibada vaavoitudadami. Siora maisoimaasi ivuaadagi sascada Diaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, agai gia maisoimaasi taata agai coocai agai maiimia agai Diaavora amadu cascada”.

¹² Oojidañi aapi Vuaana taanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganmpaidi Pérgamora arai dai povaitada: “Povaiñtadai cali ismaacada viaa mastai aipadara muucacami: ¹³ Caa maata aan vasi istumaasi ivueeyi aapima. Maata aan isaapima mapacara oidaga siaaco oodami ivueeyi istumaasi Diaavora ipalidi dai vascara apiacaga siaa giñduutudai aapima. Dai apiacaga giñvaavoitudai aapima aidasi oodami Pérgamora oidacami muaa Antipasi ami siaaco ivueeyi oodami istumaasi Diaavora ipalidi. Antipasi agai dai caga aagidi oodami isgiñvaavoitudai. ¹⁴ Damos vascara ivueeyi aapima amo istumaasi ismaacada maioojoidi aan. Amadutai gnaaduñi quiaa vaavoitudai Balaam mamaatatuldiaragada. Balaam agai dai avanaqui Balaac sai agai soimaasi iduiñtuldana ajudidú. Cascada Balaac aagidi ajudidú sai ugana cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi amomono dai sai googosi ganducamicana. ¹⁵ Dai amadutai gnaaduñi vaavoitudadami quiaa vaavoitudai Nicolaítasi mamaatatuldiaragada ismaacada maioojoidi aan. ¹⁶ Cascada aliasi gaagai isotoma ama duuca gantatagituagi agai dai ismaama duuca gantatagituagi agai aidagia gaamu imimu aan dai codamu aan agai idi mastaicada ismaacada vuusai giñtañiañdara. ¹⁷ Cagavar

ΛΛgidity caΛca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami. SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛΛscadΛ ΔDiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, maaquimu aanΛ Λgai gocuaadagai ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ oidaga ismaacΛdΛ maitiipu tami oidi daama. Dai maaquimu aanΛ Λgai Λmo odai tojacami siaaco oojisi Λmo tΛΛtΛaragai ismaacΛdΛ maimaatΛ aa oodami mosΛca Λgai sioorΛ maaquiagi aanΛ”.

¹⁸ Oojidañi aapi Vuaana ΛtΛaanΛdamigadΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi TiatirΛrΛ ΛpΛ dai povaitΛΛda: “PovaiñtatΛdai Diuusi maradΛ. Λgai vaa Λgai dai cavami dadadacΛi vuupuidΛ Λpan duucaí tai dai ΛΛcasodΛ Λpan duucaí dadadacΛi Λmo vaiñomi bronse tΛΛgiducami cΛΛ daapadicami. ¹⁹ CΛΛ maatΛ aanΛ vΛasi istumaasi ivueeyi aapimΛ. AapimΛ giñoiγdai dai aipacoga gΛnoigΛdai aapimΛ ΛpΛ. Dai maatΛ aanΛ iscΛΛga giñvaavoitudai aapimΛ dai iscΛΛga ivueeyi aapimΛ giñaa duiñdaga dai issoimaasi taatamai dai vΛascΛrΛ maivui ñioocai Diuusi. Dai maatΛ aanΛ issivi vaamioma cΛΛga ivueeyi aapimΛ Diuusi aa duiñdadΛ situcamidΛrΛ giñvaavoitudacai. ²⁰ DΛmos vΛascΛrΛ ivueeyi aapimΛ Λmo istumaasi istumaasi maioojoidi aanΛ. AapimΛ gΛnsaagida oidaga Λmo ooqui Jesabela tΛΛgiducami. Λgai pocaiti saidΛ rDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ dΛmos maitΛrvaavoi. Baiyoma Λgai vupuiirumadai ΛΛmoco ismaacΛdΛ giñvaavoitudai mamaatΛtulditai Λgai isaliΛsi arcΛΛgai isgoogosi gΛnducamicagi daidΛ iscuaadagi cuaadagai ismaacΛdΛ aa oodami cadaasi Λmomoono. Dai aapimΛ dadagitoi sai apiquiaa gamamaatΛtuldiña gomaasi. ²¹ CatΛvΛpi nΛnΛra aanΛ Λooqui sai Λma duucaí gatΛgitona dai sai gajiaadΛrΛ viaana gΛsoimaasicamiga dΛmos Λgai maitipΛlidi. ²² Sivi gia daituldamu aanΛ cocodagai Λgai dai sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatatuldiamu aanΛ vΛasi vipioolimadΛ, ismaiΛma duucaí gΛntatΛgituagi Λgai dai camaipomaasi ivuaadagi. ²³ Dai coodamu aanΛ sioorΛ vaavoitudai Λooqui mamaatΛtuldiaragadΛ dai poduucal vΛasi oodami ismaacΛdΛ giñvaavoitudai cΛΛga maatΛmu iñsaanΛ maatΛ vΛasi istumaasi tatΛgitoi oodami dai vΛasi istumaasi ipΛlidi isivuaadagi Λgai. Dai sioorΛ cΛΛga ivuaadagi aanΛ cΛΛgacΛrΛ nΛijadamu dai sioorΛ soimaasi ivuaadagi aanΛ soimaasi taatatuldiamu. ²⁴ DΛmos aapimΛ TiatirΛrΛ oidacami ismaacΛdΛ maivaavoitudai Λooqui mamaatΛtuldiaragadΛ tomasi maimaatΛ vΛasi istumaasi mamaatΛtuldi Λgai ismaacΛdΛ ivueeyi istumaasi ΔDiaavora ipΛlidi aanΛ maiviaa isvaamioma gΛnmaacadagi ñiooqui aapimΛ. ²⁵ DΛmos gΛaagai masiapiacΛΛga vaavoitudadagi aapimΛ asta siΛΛscadΛ gaamu imiagi aanΛ. ²⁶ SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛΛscadΛ ΔDiaavora soimaasi iduiñtuldi liadagi dai sioorΛ apiacΛΛga ivuaadagi istumaasi ipΛlidi aanΛ isivuaadagi asta siΛΛscadΛ coiγagi, maaquimu aanΛ Λgai sΛΛlicami sai giñΛΛmadu tΛaanΛiña vΛasi oodami oidigi daama oidacami, ²⁷ poduucal isduucal giñooga giñmaa sΛΛlicami ansai aanΛ tΛaanΛiña vΛasi oodami oidigi daama oidacami. Dai sΛΛlicΛdΛ viaacamu Λgai guvucadagai dai vaamioma istutiadamu Λgai siΛgaa oodami. ²⁸ Dai vaidacamu aanΛ Λgai tΛvaagiamu sai aanΛ giñΛΛmadu oidacana tomastuigaco. AanΛ rΛpan ducami γgΛΛ siaavugai ismaacΛdΛ ΛΛquiamoco vusacΛi. ²⁹ CΛΛgavΛr ΛΛgidity caΛca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami”.

3

¹ Oojidañi aapi Vuaana ΛtΛaanΛdamigadΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi SardisiΛrΛ ΛpΛ dai povaitΛΛda: “PovaiñtatΛdai ΛcΛΛli ismaacΛdΛ ootoi Diuusi IbΛadΛ sai nuucadacana Λvaavoitudadami cuvaracamipΛrΛ

gagAR quiiQUIARΛ oidacami dai gANovIARΛ daagΛ Agai cuvaracami sisiaavugai: CΛΛ maataA aanΛ vΛasi istumaasi ivueeyi aapimΛ. MaataA aanΛ ismuidutai aapimΛ mospocaiti iscΛΛga vaavoitudai Diuusi daidΛ isAgai gANmaa iibAdagai utudui dΛmos maiviaacan vueeyi aapimΛ iibAdaga utudui. ² CΛAgAVAR gANnuucadaca aapimΛ dai poduucai cΛAgacARΛ oidaca. Quiaa vaavoitudai aapimΛ palapi. VaamiomAVAR cΛAgga vaavoituda dai poduucai cΛAgacARΛ oidacamu aapimΛ. MaitAVAR dagitu isugitia gANvaavoidaraga. CanΛidi aanΛ isaapimΛ maicΛAgacARΛ oidaga Diuusi vui cascADΛ pocaiti aanΛ. ³ CΛAgAVAR tATAgitoda aapimΛ Suusi Cristo mamaatATuldiaragadΛ dai Agiadavurai go-maasi. Λma duuquIaVAVAR gANTATAgito dai camaidagitu gANvaavoidaraga. Is-maiΛma duucai gANTATAgituagi aapimΛ aidΛ gia todian duucai imimu aanΛ maimaatACatai aapimΛ siΛAscADΛ poduucai isduucai maimaatACana aapimΛ siuu duucu divia agadagi Λmo Λsivogami. Dai soimaasi gANTAatatuldamu aanΛ. ⁴ DΛmos vΛAsCARΛ oidaga ami SardisiARΛ ΛΛmo vaavoitudadami is-maacADΛ maisoimaasi ivueeyi cascADΛ giñΛΛmadu oidacamu Agai tVAagiARΛ dai viaacamu Agai yuucusi tootoacami. ⁵ SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛAscADΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda AlIadagi Agai gia gANadamu yu-ucusi tootoacami tVAagiARΛ. Dai aanΛ maisiaa duaadamu tΛtΛaragadΛ Agai AlIivruiñdARΛ siaaco oojisi. AlIivruiARΛ oojisi tΛtΛaragadΛ Agai is-maacADΛ viaa iibAdagai utudui. Dai aagidamu aanΛ giñooga ΛΛmadΛ giñooga tATΛaañicarudΛ isAgai Argiñaduñi. ⁶ CΛAgAVAR ΛAgiditai caΛca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami”.

⁷ Oojidañi aapi Vuaana tΛAaanΛdamigadΛ Λvaavoitudadami ismaacADΛ gANΛmpaidi FiladelfiARΛ dai povaitΛΛda: “PovaiñtATAdai ACΛAli ismaacADΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai vΛasi istumaasi aagai Agai Arvaavoi dai Agai viaa AsΛAlIcamigadΛ ArAI Davicaru, dai ΛAgI Agai aagai istumaasi ApAduñia Agai dai maitiipu sioorΛ Λma duucai aagidagi: ⁸ CΛΛ maataA aanΛ vΛasi istumaasi ivueeyi aapimΛ. vΛAsCARΛ cΛAgga giñvaavoitudai aapimΛ daidΛ ΛAgiditai caΛ giññiooqui dai aagidi aa oodami isgiñvaavoitudai. CascADΛ gANmaa aanΛ guvucadagai mAsai cΛAgga gaaagidiña giññiooqui dai maitiipu tomali Λmoco ismaacADΛ viaa guvucadagai isgANSobicADagi. ⁹ Ami FiladelfiARΛ oidaga ΛΛmoco ismaacADΛ pocaiti saidΛ ArDiuusi maamaradΛ dΛmos maitArvaavoi. Agai Aryaatavogami daidΛ gANΛmpaidi dai siaa duu-tudai ΛDiaavora. Dai aanΛ tΛaañimu Ayaatavogami sai gANuravana aapimΛ dai sai gANvuidARΛ gANTootonacADΛ guuquivana. Dai cΛΛ maatΛmu Agai isgANOigADai aanΛ aapimΛ. ¹⁰ AapimΛ cΛAgga giñΛAgidi dai maitiñvui ñioocai siΛAscADΛ taatamadagi cascADΛ gANnuucadacamu aanΛ aapimΛ siΛAscADΛ sΛAlIcADΛ soimaasi taatagi Aoodami vΛasi oidigi daama oidacami, dai nΛidamu aanΛ sabai cΛAgga ivueeyi Agai ischo ΛpΛ. DΛmos aanΛ gia cΛAgga gANnuucadacamu aapimΛ simaisoimaasi taatamu aapimΛ. ¹¹ Otoma gaamu imimu aanΛ. ApiAVAR cΛAgga giñvaavoitudada aapimΛ dai apiAVAR cΛAgga oidaca vai poduucai maiviaacamu aa oodami istumaasi Diuusi gANmaaquiagai tVAagiARΛ. ¹² SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛAscADΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda AlIadagi Agai gia viaacamu Λmo sΛAlIcami tVAagiARΛ siaaco oidaga Diuusi dai Diuusi ΛΛmadu oidacamu tomastuigaco. Dai Agai cocovADARΛ oojamu aanΛ giñDiuusiga tΛtΛaragadΛ, oojamu aanΛ ΛpΛ istΛAgidu Diuusi quiidΛ. Agai ArAJerusalén utuducADΛ ismaacADΛ idui Diuusi tVAagiARΛ dai tVAaañdamu Agai tami oidigi daama. Dai oojamu aanΛ ΛpΛ giñtΛtΛaraga utuducADΛ. ¹³ CΛAgAVAR ΛAgiditai caΛca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami”.

14 Oojidañi aapi Vuaana tlaanadamigada lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi Laodiseara dai povaitada: “Povaiñtadai acali ismaacada sallyicada ivueeyi istumaasi aagai saida ivuaada agai. Dai vlassi istumaasi aagai agai arvaavoi. Dai agai vaamioma gataanai istomasioora dai tlaanai ara vlassi istumaasi idui Diuusi: 15 Cal maata ana vlassi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima maitipalidi isgajiaadara giñviaagi tomali maitipalidi iscala ga giñvaavoitudagi. Sioma arcala ga iscala ga giñvaavoitudada aapima ismaitiñvaavoitudada tomalaachi ara. 16 Cascada gajiaadara ganviaa iñagai ana. 17 Pocaiti aapima masai sallyicada riricuga dai sai calga aravueeyi vlassiacatai dai sai maivialga tomali amo istumaasi. Damos maimaata aapima ismaiviaa naana maasi istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi isviaaca aapima, maioojoidi Diuusi isduucai gantatagitoi aapima, dai Diuusi maicalgacara gannalidi, dai maimaata cal aapima Diuusi maataatuldiaragada, dai aliasi gaagai issiaa aradagi aapima maicalga ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. 18 Cascada gnaagidi ana masai giñdaanaiña ansai gansoicadagi masai calgacara oidacana dai ana ga gansoicadamu masai calgacara oidacana. Dai gnaagidi ana ara masai giñdaanaiña ansai gansoicadana masai ivuaadana istumaasi ana ipalidi vai poduucai maisiaa aradamu aapima. Dai gansoicadamu ana iscala ga maata calca aapima giñmamaatuldiaragada. 19 Ana ga bagai dai soimaasi taatamituldi sioora oigadai ana silascada agai soimaasi ivuaadagi cascada soimaasi gantaatatuldamu ana aapima masmaiama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. 20 Ana ga gansoicada iñalidi. Isaapima ipaliadagi iñsaana gansoicadagi aida ga gansoicadamu ana dai ganlamadu daacamu ana dai aapima giñlamadu oidacamu. 21 Sioora maisoimaasi ivuaadagi silascada diaavora soimaasi iduiñtulda aliadagi ana ga maaquimu sallyicami sai ana giñlamadu gataanaiña poduucai isduucai gataanaiña ana giñooga lamadu. Ana daja giñooga abaana gadaicarui gadocami daama maisoimaasi iduucai ana aidasi diaavora soimaasi giñduiñtulda agaitadai. 22 Calgavar agiditai calca aapima istumaasi agidi Diuusi Ibada lvaavoitudadami” —iñtadai acali ismaacada taa ana dai cal.

4

1 Aidasi calpadi vlassi gomaasi aida nanaava ana tavaagiamu dai taa ana amo cuparagai cupioquicami dai cal ana isgiññiooqui agai vaa ismaacada araga giññiooqui ismaacada aran caiti amo trompeta dai povaiñtadai:

—Tasadiñi baigovai nai ana gatlagidana istumaasi araduña agai —iñtadai agai.

2 Dai todian duucai Diuusi Ibada giñmaa guvucadagai antai taa ana amo daicarui gaducami istavaagiar calca. Dai godaicarui dan daja Diuusi. 3 Agai sallyicada dadadacai poduucai isduucai dadadacai ooodai namlacami ismaacada jaspe talgidu dai cornalina talgidu. Dai godaicarui sicoli calca amo quijonali dai dadadacai poduucai isduucai dadadacai amo odai namlacami ismaacada esmerelda talgidu. 4 Dai godaicarui gaducada sicoli taa ana ara amo coobai dai maacova daraicarui siaaco daraaja amo coobai dan maacova calcaliodami tooto yuuscami, dai vlassicatai gantuutusaca amo coronai oorocada duñisicami. 5 Daid daicarui iñdara vradocai dai coponai, daida daicarui vuidara daraaja cuvaracami cucuudagi. Acucuudagi

arapan ducami Diuusi Ibada. Agai agai dai nuucada vaavoitudadami ismaacada ganmpaidi cuvaracamipara quiquira. ⁶ Daida daicarui vuidara caga tatica dai gaga suudagi maasi dai vidrio maasi ara.

Daida daicarui sicali guuca maacova Diuusi talaanica ismaacada vasi tuucugadar daraaja vuupida. ⁷ Aragadada ara maasi amo mavid, daida agamai ara maasi amo tuuru, daida agamai viaa oodami vuivasada, daida agamai ara maasi amo baagai dai daigigi. ⁸ Vasa maacova viaa naanadami aanai. Dai daamadara dai utadara aanada muumujidu vuupida. Dai tasara dai tucara agai mosnoocaina dai pocaitina:

Aapi garDiuusiga satica maisoimaasi ivueeyi.

Aapi garDiuusiga satica maisoimaasi ivueeyi.

Aapi garDiuusiga satica maisoimaasi ivueeyi.

Aapi garDiuusiga satica viaa guvucadagai.

Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga aapi.

Dai quiaa oidaga aapi.

Dai tomastuigaco oidaca agai.

Pocaitimi acacasi.

⁹ Dai siuu duucu acacasi caga noocadagi agai vatar ismaacada agaa daicarui dan daja, ismaacada tomastuigaco oidaga, dai siuu duucu acacasi siaa duutudaina agai, dai siuu duucu baigaliaracada noocadagi agai, ¹⁰ aida gia amo coobai dan maacova cacaliodami gantootonacada guguucaina agai vuidara ismaacada tomastuigaco oidaga dai siaa duutudaina agai. Dai agai vuidara daraasaina gancooronaiga dai pocaiti:

¹¹ GarDiuusiga, garbaitaacamiga aapi gia viaa saticami isvasi oodami caga noocadagi aapi gavi,

daida isvasi oodami gasiaa duutuadagi.

Aapi satica viaa guvucadagai daida idui vasiaacatai cascada.

Aapi idui vasiaacatai dai nuucada aapi vasiaacatai poduucai ipalidi aapi cascada.

Caiti acacaliodami.

5

¹ Dai amaasi taa aan Diuusi isdaja agaa daicarui daama daaga amo liivru ganoovira satica padara. Aliivru aramo papeli tavaducami biisapicami dai aipadara oojisi dai caga cuupi arastudi cuvaracamipara seeracada. ² Dai taa aan amo Diuusi talaanica ismaacada viaa guvucadagai dai agai cavami noocai dai tacaai:

—¿Vora agai dai satica caga tuiga dai cascada viaa saticami iscuupicoagi idi liivru dai aligagi? —caiti Diuusi talaanica.

³ Damos maidada ami tomali maadutai tomali tavaagiana tomali oidigi daamaidara tomali oidigi utadara ismaacada isistutuidi iscuupicoagi liivru dai nidagi oojai. ⁴ Aida gia cavami sosua aan maitipucatai tomali maadutai ismaacada viaa saticami iscuupicoagi liivru dai nidagi oojai.

⁵ Amaasi maadutai acacaliodami povaintadai:

—Casi maisaacada aapi Vuana. Cadivia amo cali caga tuigacami ismaacada vaamioma istutuidi isDiaavora dai goovai gia viaa saticami ismaigovai daasagi goseera vasa cuvaracamiparaidara. Idi cali agai dai taana Judeea davarira oidacami dai idi vaa arcajituda ara Davicaru —intadai acaliodami.

⁶ Amaasi taa aan amo cali masmaacada Caniru againa. Dai ami cacca agaa daicarui vai vaasnioma guuca maacova cacasi dai arana daraaja amo

coobai dan maacova caccalliodami vai ami saagida cllca lcalli. Dai call maasi noonovidaral dai laccasodaral masiaaco dladagarai claavocadl dai call maasi oonomadaral masiaaco sai mastaicadl dai muaa. Dai cuvaracamiga aagadl agai dai cuvaracamiga vuupuidl. Avuupuidl arapan ducami Diuusi Ibadal ismaacadl ootoi Diuusi vlassi oidigi daama. ⁷ Agai vaa calli miaadaral calquiva siaa daja Diuusi agal daicarui daama dai daagal lliivru ganooviaral sallis padaral. Taidl calli blai lliivru. ⁸ Dai aidasi blai agai lliivru amaacova caccasi lmadu lamo coobai dan maacova caccalliodami gantootonacadl guuquiva calli vuidaral. Dai vlasscatal daadagal lamo arpa agai lriivacarui. Dai daadagal lamo aali ooro aasocoli susuudacami cubimidali. Agai arapan ducami amaamadaraagal avavoitudadami. ⁹ Daidl agai ganl amo naidaga utuducami aagaitai Suusi Cristo dai pocaiti:

Aapi viaa sallyicami isblyagi goliivru dai ismaigovai daraasagi aseera ismaacadl arastudi goliivru.

Loodami gamuaa aapi pasai poduucal callagacarl vuvaidana aapi mui naana maasi oodamiaiñdaral naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiiquiaral oidacami, dai vlassi oidigiaiñdaral.

¹⁰ Dai aapi acovai garvuvaitu tasai soiña tlaanliña Diuusi raraí duucal, dai tasai ivuaadana Diuusi aadiñdadl papaali duucal siaa duutudal Diuusi garooga.

Dai tlaanadamu aataml oidigi daama oidacami.

Caiti agai.

¹¹ Amaasi gaamucu nanaava aanl dai tll mui mil Diuusi tlatlaañicarudal ismaacadl agal daicarui socoli daraaja lmadu amaacovai caccasi dai accalliodami. Dai call aanl isvlasscatal agai galgaral ñioocai ¹² dai pocaiti: Muaa loodami calli ismaacadl Cañiiru aagaiña avavoitudadami.

Agai vaa agai dai sallyicadl viaa sallyicami, dai maatl call vlassiacatal. Daidl artuidacami vlassiacatal.

Dai aliysi viaa guvucadagai dai aliysi glaagai isvlassi oodami siaa duutuadagi agai,

dai iscallga ñioocadagi agai vui laral.

¹³ Dai call aanl isñioocai laral vlassiacatal istumaasi Diuusi idui tavaagiaral dai oidigi daama dai dlvllaral uta dai agal suudagiaral dai pocaiti agai:

Aliysi glaagai isvlasscatal siaa duutuadagi agai ismaacadl agal daicarui dan daja lmadu agai ismaacadl Cañiiru aagai avavoitudadami.

Dai aliysi glaagai iscallga ñioocadagi agai vui.

Agai gia sallyicadl viaa guvucadagai dai viaa sallyicami laral.

Dai aataml ipalidi isvlasscaral viaaca agai sallyicami dai guvucadagai.

Dai isvlasscaral vlasscatal callga ñioocadagi agai vlltaral.

Daidl issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.

Poduucal ganl agai.

¹⁴ Daidl amaacova caccasi apiañiooquimi dai pocaiti:

—Poduucal laral duuna —caiti.

Daidl lamo coobai dan maacova caccalliodami gantootonacadl guuquiva agai vuidaral ismaacadl tomastuigaco oidaga dai siaa duutudal agai.

6

¹ Amaasi tll aanl isagai ismaacadl Cañiiru aagaiña avavoitudadami maigovai dai aseera mapacarl ismaacadl arastudi lliiru. Dai call aanl iscavami ñioo amaadutal amaacova caccasi. Dai arpan caiti copondami dai povaiñtaldai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —ĩntatadai agai.

² Antai gaamucu nanaava aan dai taa amo cavayo tojacami vai dan daitugai amo calli dai ganooviala bacati amo uus gaatoi. Dai agai gacassati amo coronai masmaacada maa dai maiduadicuitai imai dai apamu gamaitaquimi cocodiala.

³ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera apa amapacraiñdala ismaacadacada arastudi aliivru caa aan iscaiti agooquirdada calsi dai povaiñtadai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —ĩntatadai agai.

⁴ Dai gaamucu nanaava aan dai taa amo cavayo vagicami dai dan daitugai amo calli. Matai calli maa amo gaa mastai dai maa sallyicami sai cocotuldiña oodami tami oidigi daama oidacami dai sai aipacoga gancoodaiña.

⁵ Dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera apa amapacraiñdala ismaacadacada arastudi aliivru, dai caa aan iscaiti amai calsi dai povaiñtadai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —ĩntatadai agai.

Dai gaamucu nanaava aan dai taa amo cavayo tucucami vai dan daitugai amo calli dai ganooviala bacati amo vaatitudacarui. ⁶ Dai caa aan amo ñiooqui amaacova calsi saagidaiñdala vai pocaiti:

—Moscaasi amo litro taligi gamaitacai amo tasai aa duiñdagaicada. Dai vaica litro sevada gamaitacai amo tasai aa duiñdagaicada. Damos asaiti lamadu avino maitavar vaamioma namaquida.

⁷ Dai agai masmaacada Cañiiru aagaiña maigo dai aseera apa amapacraiñdala ismaacadacada arastudi aliivru dai caa aan iscaiti agamai calsi dai povaiñtadai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —ĩntatadai agai.

⁸ Antai gaamucu nanaava aan dai taa amo cavayo vuaamacami dai dan daitugai amo calli ismaacada viaa sallyicami iscoodadagi oodami. Dai agai goouiala imai amai ismaacada viaa sallyicami isvaidaquiyagi oodami maa siaaco ajiopai acoidada.

Dai agai ismaacada viaa sallyicami iscoodagi mui oodami. Agai coodaiña oodami cocodiala, dai biugigaicada, dai cocodagaicada, dai calsicada.

⁹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera apa amapacraiñdala ismaacadacada arastudi aliivru taa aan altar siaaco siaa duutudai oodami Diusi dai altar uta daraaja iiblad acoidada ismaacada gcooditu vaavoitudaitai Diusi ñiooquida dai gaaagiditai Diusi ñiooquida.

¹⁰ Dai agai cavami ñioocai dai pocaiti:

—Garbaitacaacamiga aapi gia tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia vaascala ivueeyi vasi pastumaasi aagai saida ivuaada agai. ¿Asta siascada naidamu aapi oodami oidigi daama oidacami ismaacada arcalaiva ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami dai soimaasi taatatuldamu aapi agai ismaacada garcoi? —caiti agai.

¹¹ Amaasi baitacaacamigada agai maa vaavoitudadami iiblad yuucusi totoacami dai potadai sai ganiibastana apa chllqui tasai. Dai sai quiaa oidaga oidigi daama amoco aduñda vaavoitudadami ismaacada ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada. Dai sai maivaavoitudadami cooda agai agai apa poduucai isduucai gancooditu agai sai cascada gaaagai isnalaraca agai apa chllqui tasai.

¹² Dai naidi aan aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera apa amapacraiñdala ismaacadacada arastudi aliivru. Dai taa aan iscavami gigivuli oidigi daida isatasai tucutu anpan maasi icuusi

tuucucami. Daid_Δ amasaadai _Λrai g_Δdui v_Λasi, ¹³ daid_Δ asisiaavugai suuli m_Λtan d_Λv_Λarapi poduucai isduucai suulig_Δi uusi iibiad_Δ si_Λscad_Δ cavami _Λv_Δrdagi. ¹⁴ Dai t_Λvaagi g_Δbiisa _Δpan duucai _Δmo papeli dai mait_Δmaastu. Dai v_Λasi gigiidi sib_Δacoga guuquiva dai v_Λasi _Λmap_Δc_Δr_Δ siaaco sicolimadi suudagi sib_Δacoga guuquiva. ¹⁵ Daid_Δ _Δraraí oidigi daama oidacami g_Δast_Δo t_Λat_Δjovai dai vaapavuli saagida _Λmadu aa t_Δtaan_Δdami, dai _Δriricu, dai _Δsandaaru t_Δtaan_Δdamigad_Δ, dai ismaac_Δd_Δ viaa s_Δalicami, dai _Δpipiooñi, dai ismaac_Δd_Δ mait_Δr_Δpipiooñi _Λp_Δ. ¹⁶ Dai v_Λascatai _Δgai pot_Δt_Δdaiña _Δgigiidi dai _Δvaapavuli:

—G_Δrdaamav_Δr suuligi dai g_Δr_Δast_Δo vai mait_Δr_Δta_Δgana Diuusi _Δg_Δ daicarui daama daja vai maisoimaasi g_Δrtaatatuldana _Δgai ismaac_Δd_Δ Cañiiru aagaiña _Δvaavoitudadami.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi soimaasi g_Δrtaatatulda _Δgai dai tomali amaadutai aat_Δm_Δ maitistutuidi is_Δc_Δgac_Δr_Δ vuv_Δquiagi —t_Δt_Δdai _Δgai.

7

¹ Dai t_ΛΛ aan_Δ maacova Diuusi t_Δtaañicarud_Δ isguuca maacovap_Δr_Δ oidigi sooson_Δr_Δ dai soobidaca _Δv_Λali sai maivustaiña oidigi daama, tomali _Δg_Δ suudagi daama, dai sai maioiñidiña tomali _Δmo uusi. ² Dai t_ΛΛ aan_Δ _Λp_Δ _Δmoco Diuusi t_Δtaañicarud_Δ vai siaali amad_Δr_Δ im_Δi dai b_Δcati Diuusi seeyogad_Δ. Diuusi _Δgai dai tomastuigaco oidaga. Daid_Δ _ΔDiuusi t_Δtaañicarud_Δ g_Δg_Δr iña dai pot_Δt_Δdai _Δgaa maacova Diuusi t_Δtaañicarud_Δ ismaac_Δd_Δ viaa s_Δalicami issiaa duaadagi naana maasi istumaasi oidigi daama dai _Δg_Δ suudagi_Δr_Δ:

³ —Maitav_Δr siaa duaada tomali _Δmo istumaasi oidigi daama tomali _Δg_Δ suudagi_Δr_Δ tomali uusi asta si_Λscad_Δ cocov_Δr_Δ daraasi aat_Δm_Δ _Δvaavoitudadami Diuusi seeyogad_Δ —t_Δt_Δdai Diuusi t_Δtaañicarud_Δ.

⁴ Dai ca_Δ aan_Δ isg_Δaagai si_Λquiatai viaa Diuusi seeyogad_Δ. _Δgai aj_Δga _Δmo sient_Δo dan goo coobai dan maacova mil _Δjudidíu cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ. ⁵ Judá cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga baivustaama dan goo mil ismaac_Δd_Δ viaa Diuusi seeyogad_Δ, dai Rubén cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil ismaac_Δd_Δ viaa Diuusi seeyogad_Δ, dai Gad cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, ⁶ dai Aser cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Nefatalí cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Manasés cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, ⁷ dai Simeón cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Leví cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Isacar cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, ⁸ Dai Sebulón cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Osee cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Benjamín cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil.

⁹ Dai gooqui_Δr_Δ gaamucu n_Δn_Δava aan_Δ dai t_ΛΛ mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco g_Δg_Δr quiqui_Δr_Δ oidacami v_Λasi oidigiaiñd_Δr_Δ. Dai _Δgai moguuca _Δg_Δ daicarui vuid_Δr_Δ dai _Δgai ismaac_Δd_Δ Cañiiru aagaiña _Δvaavoitudadami vuid_Δr_Δ. _Δoodami s_Δalic_Δd_Δ muidu tomali _Δmaadutai maitistutuidi is_Δc_Δaldagi. Dai g_Δaadaca yuucusi tootoacami dai g_Δannooviar_Δ daag_Δ palma aagad_Δ. ¹⁰ Dai v_Λascatai g_Δg_Δr iñacai dai pocaiti: Diuusi _Δgai dai g_Δg_Δ daicarui daama daja.

Dai goovai _Λmadu gog_Δmai ismaac_Δd_Δ Cañiiru aagaiña _Δvaavoitudadami c_Δgac_Δr_Δ vuv_Δaidi oodami.

Caiti agai. ¹¹ Dai taa aan isagaa daicarui sicoli guuca acacalliodami amadu amaacova Diuusi tataañicaruda dai vaasi agai sicoli guucai vaasi Diuusi tataañicaruda dai agai davarapi cuiqui siaa duutudaitai Diuusi dai ¹² pocaiti: Poduuquiava. Alias ipalidi aatama isvasi oodami calga ñioocadagi Diuusi vui baiganliaracada tomastuigaco.

Agjava agai dai sallicaada cal maata cal vaasiaacatai, dai sallicaada viaa sallicamai dai guvucadagai, dai vaasi oodami gaagai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco. Poduuquiava.

Caiti Diuusi tataañicaruda.

¹³ Amaasi amaadutai acacalliodami giñtacacai dai povaiñtadai:

—¿Vooru idi dai ganaadaca yuucusi totoacami dai vaadara dada goovai? —iñtadai.

¹⁴ Antai aan aa noragi dai potadai:

—Aapi gia maata aan gia cho —tadai aan.

Tai agai povaiñtadai:

—Idi agai dai oidigi daamaiñdara dada. Maa siaadara dada goovai sallicaada soimaasi taatamai oodami dmos calgacara vuvaja idi vaavoitudacai acalli ismaacada Cañiru aagaiña vaavoitudadami. Goovai muu curusiaba tai aasi arada dai poduucai oigali goovai soimaascamigada vaavoitudadami. ¹⁵ Casada Diuusi vuidara guuca goovai dai tasara dai tucara ivueeyi Diuusi aa duiñdada tami siaaco oidaga Diuusi. Dai Diuusi nuucada goovai amadu daacatai. ¹⁶ Camaibiuugicoñicamu goovai tomali camaitonocoñicamu, tomali camaisoimaasi taatacamu goovai toiñdaligada tasai. ¹⁷ Goovai ismaacada Cañiru aagaiña vaavoitudadami mocaa agaa daicarui vuidara siaaco Diuusi dajatai gataani. Goovai aragai dai apianuucadacamu govaavoitudadami vai baiganliaracada oidacana. Dai goovai tagidamu agai siaadara vusanai suudagi ismaacadaada viaacana oodami ibadagai utudui. Dai tomastuigaco oidacamu goovai amadu. Dai maitiipucamu istucada soiganliadagi oodami —iñtadai agai.

8

¹ Aidasi agai ismaacada Cañiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera ara amapacariñdara ismaacadaada arastudi liivru aid gia maitadatu tomali amo istumaasi tajucami ora tavaagira. ² Amaasi taa aan acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada Diuusi vuidara guuca. Matai maa amoco trompepeta. ³ Dai gooqira divia ara mai Diuusi taañicaruda dai amo ooro aasocolira bcati cubimidali dai altar vuidara calquiva agai. Altar oorocada duñisi dai mocaa agaa daicaruda Diuusi vuidara. Matai maa Diuusi taañicaruda gapi cubimidali sai maidana altar daama siuu duucu vaavoitudadami daanidagi Diuusi. ⁴ Aidasi Diuusi cal isdaani vaavoitudadami tsai cubusigada cubimidali ismaacada maji Diuusi taañicaruda dai Diuusi vuivasadara aayi. ⁵ Amaasi Diuusi taañicaruda bli asocoli ismaacadara mamidi agai cubimidali dai suudagi tutupali altar daamaiñdara dai daitu agai asocoli oidigi daama dai oidigi cavami copoñimi dai vardoquimi, dai gigivuli adavara.

⁶ Amaasi acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada ganoovira daadaga amo iivacarui baigandui dai gaiiva agai.

⁷ Daid^Λ ap^Λga iiva am^Λadutai Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ g^Λtrompeta tai duudu t^Λaa^Λyi dai t^Λi dai ^Λrai oidigi daama. Dai baitoma tajucami oidigi daama m^Λi v^Λasi ^Λuusi ^Λmadu ^Λvasoi.

⁸ Tai gooqui^Λrai am^Λi Diuusi t^Λaañicarud^Λ iiva g^Λiivacaruc^Λd^Λ m^Λtai ^Λg^Λ suudar^Λ daitu am^Λo istumaasi ap^Λra maascami am^Λo g^Λ giidi ismaac^Λd^Λ m^Λjimi dai baitoma tajucami ^Λg^Λ suudagi ^Λrai g^Λnaato. ⁹ Dai baitoma tajucami v^Λasi ^Λvatopa ^Λmadu v^Λasi ^Λc^Λc^Λisi ^Λg^Λ suudar^Λ oidacami coi, dai baitoma tajucami ^Λvapaarcu ugidagai.

¹⁰ Amaasi am^Λi Diuusi t^Λaañicarud^Λ iiva g^Λiivacaruc^Λd^Λ tai g^Λi am^Λo siaavugai g^Λducami t^Λvaagiaiñd^Λrai dai m^Λjimi ap^Λan duucai am^Λo cuudagi dai baitoma tajucami ajaaqui^Λrai dai baitoma tajucami ^Λm^Λap^Λc^Λrai siaaco vusanai suudagi g^Λi. ¹¹ ^Λsiaavugai Ajenjo t^Λg^Λidu. ^Λgai ^Λram^Λo muuquigami dai sivu. Casc^Λd^Λ baitoma tajucami ^Λsuudagi oidigi daama sivutu dai mui oodami coi y^Λcai ^Λsuudagi sivuc^Λd^Λ.

¹² Tai gooqui^Λrai am^Λi Diuusi t^Λaañicarud^Λ iiva g^Λiivacaruc^Λd^Λ tai baitoma tajucami atasai tucagamutu dai baitoma tajucami am^Λasaadai tucagamutu dai baitoma tajucami asisiaavugai tucagamutu ^Λra dai poduucai maisic^Λga tonoraga tas^Λrai dai vaamioma tucagamu tuc^Λra.

¹³ Amaasi gaamucu n^Λn^Λava aan^Λ dai t^Λl^Λ aan^Λ ist^Λvaagi^Λrai daigigi am^Λo Diuusi t^Λaañicarud^Λ dai c^Λl^Λ aan^Λ iscavami ñiooquimi dai pocaitimi:

—j^Λs^Λlic^Λd^Λ soimaasi taata agai v^Λasi oodami oidigi daama oidacami siuu duucu iivagi g^Λiivacaruc^Λd^Λ gogaa vaica Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ! —caiti ^Λgai.

9

¹ Tai am^Λi Diuusi t^Λaañicarud^Λ iiva g^Λiivacaruc^Λd^Λ antai t^Λl^Λ aan^Λ am^Λo Diaavora t^Λaañicarud^Λ d^Λv^Λarapi daja ismaac^Λd^Λ g^Λi t^Λvaagiaiñd^Λrai ap^Λan duucai am^Λo siaavugai. Matai maa ^Λgai am^Λo yaave sai cupiocona ^Λc^Λparagad^Λ ^Λg^Λ d^Λgai ismaac^Λd^Λ s^Λlic^Λd^Λ tuucavaga dai tucagamu. ² Tai ^Λgai cupioco ^Λc^Λparagad^Λ ^Λg^Λ d^Λgai tai abiaad^Λrai vuusai cuubusi poduucai isduucai vusanai cuubusi am^Λo g^Λl^Λ ooroñiaiñd^Λrai. Dai maimaastu atasai s^Λlic^Λd^Λ cubima oidigi casc^Λd^Λ. ³ Dai cuubusiñd^Λrai vuvaaja soosoyi dai oidigi daama tuali n^Λn^Λayi. Matai maa ^Λsoosoyi guvucadagai sai c^Λc^Λyiña oodami ap^Λan duucai nanacas^Λrai. ⁴ Matai maimaa ^Λsoosoyi oigaragai iscuaadagi vasoi tomali uusi mosviaa ^Λgai oigaragai isc^Λc^Λdagi ^Λoodami ismaac^Λd^Λ maiviaa Diuusi seeyogad^Λ coocovad^Λrai. ⁵ D^Λmos maiviaa ^Λgai oigaragai iscoodadagi oodami g^Λnc^Λic^Λd^Λ moscoocotuldiña ^Λgai taama masaadai. Dai c^Λid^Λ ap^Λan tadaga nacas^Λrai c^Λid^Λ. ⁶ Amaasi coiya aliadamu ^Λoodami taatacatai ^Λsoosoyi c^Λid^Λ d^Λmos maitistutiadamu iscoiyagi.

⁷ ^Λsoosoyi ap^Λa mamaasi caapayo ismaac^Λd^Λ vuu ajioopai sandaarui s^Λscad^Λ gacocoda agadagi. Daid^Λ ^Λsoosoyi g^Λntuutusaca am^Λo istumaasi ooro coronai maasi. Dai vuivasad^Λ ^Λgai ap^Λra maasi oodami vuivasad^Λ. ⁸ Dai cuupad^Λ ^Λgai ap^Λra maasi ooqui cuupad^Λ. Dai taatamud^Λ ^Λgai ap^Λra maasi mavididi taatamud^Λ. ⁹ Dai ^Λgai g^Λnaadaca vapaiñomi vapasaragai. Dai siuu duucu n^Λn^Λdagi ^Λgai aanad^Λ ap^Λan caitiña mui carru ismaac^Λd^Λ vapaiñs^Λc^Λi caapayui vaid^Λ oodami dadar^Λi s^Λscad^Λ gacocoda agadagi. ¹⁰ Daid^Λ ^Λsoosoyi baabajid^Λ ap^Λa maasi nanacas^Λrai baabajid^Λ dai g^Λnbaabajic^Λd^Λ gac^Λc^Λyi ^Λgai vai taama masaadai cococana c^Λid^Λ. ¹¹ Daid^Λ ^Λsoosoyi viaa g^Λnt^Λaan^Λdamiga. Dai ^Λgai vaa viaa s^Λlic^Λami isgataan^Λdagi ^Λg^Λl^Λ d^Λgi^Λrai siaaco s^Λlic^Λd^Λ tuucavaga. Dai evreoc^Λd^Λ Abadón aagaiña ^Λoodami dai giliegoc^Λd^Λ Apolión aagaiña ^Λoodami ismaac^Λd^Λ gamuaacami taiya ^Λlidi.

¹² Casi ap^Λdui am^Λo istumaasi soimaascami ismaac^Λd^Λ ap^Λduñi agaitadai d^Λmos quiaa vi^Λga ^Λra gooca.

13 Tai ʼmai Diuusi tʼaañicarudʼ iiva gʼtrompeta. Daidʼ ʼgʼʼ daicarui vuidʼarʼ cʼʼca ʼmo altar oorocʼdʼ duñisicami dai vʼʼ maacova siisodʼarʼ guuca uusi ʼpa maasi vaacasi aagadʼ. Dai aidʼasi iiva ʼDiuusi tʼaañicarudʼ gʼtrompeta antai caʼ aanʼ ʼmo ñiooqui ismaacʼdʼ ʼaltar aagadʼ saagidi-aiñdʼarʼ caidatu. Diuusi vuidʼarʼ daja ʼaltar. 14 Daidʼ ʼñiooqui potʼʼdʼai ʼDiuusi tʼaañicarudʼ ismaacʼdʼ gaiivaitadai:

—Upasañi ʼmaacova Diuusi tʼtʼaañicarudʼ ismaacʼdʼ vuupuli ʼgʼʼ aquí Eufratesi ugidana —tʼʼdʼai ʼñiooqui.

15 Tai ʼgai uupai ʼmaacova Diuusi tʼtʼaañicarudʼ sai coodana baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami. Tʼvʼʼpi nʼnʼra ʼgai taida aayi istuigaco gacoodi ʼgai ʼgai. Diuusi maatacatadai ismaacʼdʼ uumiʼarʼ dai ismaacʼdʼ masaadʼarʼ dai ismaacʼdʼ tasʼarʼ dai siuu duucu ʼpʼduña agaitadai gomaasi. 16 Dai maí aanʼ siʼʼqui sandaaru caapayu daama daraitugai dai ʼʼmadu ajioopai ʼmaacova Diuusi tʼaañicarudʼ dai ʼgai ajʼga goo sientu mil mil.

17 Dai tʼʼ aanʼ ismaasi ʼcaapayu ʼʼmadu ʼsandaaru. ʼsandaaru gʼantaagiana daraasaca ʼʼmo gʼgʼr vapaiñomi cacaparacami ʼgai laalachi vʼpʼʼgi dai laalachi tʼtʼʼdogi dai laalachi vuaama. Daidʼ ʼcaapayu moomodʼ ʼpa maasi mamaavidi moomodʼ. Daidʼ ʼcaapayu uusudʼaiñdʼarʼ vusanʼi taí ʼʼmadu cubusi ʼʼmadu asufre. 18 Dai baitoma tajucami ʼoodami oidigi daama oidacami coi gotaíʼdʼ dai gocubusicʼdʼ dai goasufrecʼdʼ ismaacʼdʼ vusanʼi ʼcaapayu uusudʼaiñdʼarʼ. 19 ʼcaapayu viaa guvucadagai gʼʼnuusʼarʼ dai gʼʼnbaabajiarʼ. Baabajidʼ ʼgai ʼpa mamaasi cocooyi moomodʼ vai ʼgaicʼdʼ cʼcʼʼyi ʼgai oodami.

20 Dʼʼmos gogaa oodami ismaacʼdʼ maicoi vʼʼsi gomaasicʼdʼ ismaacʼdʼ vusanʼi ʼcaapayu uusudʼaiñdʼarʼ dai baabajidʼ cʼidʼcʼdʼ, maiʼma duucai gʼʼntʼʼgito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma apiasiaa duutudai ʼgai ʼDiaavora tʼtʼaañicarudʼ ʼʼmadu ʼoro momoono daidʼ ʼplata momoono daidʼ ʼbronse momoono daidʼ ʼojoodai momoono daidʼ ʼuusi momoono ismaacʼdʼ maiñʼʼnai tomali maitʼʼcaidaga tomali maijioopai. 21 Daidʼ ʼoodami apiagʼʼcoodaiña dai apiagataapʼidiña dai apiagoogosi gʼʼducamicana dai apiagaʼʼsidiña.

10

1 Amaasi tʼʼ aanʼ ʼmai Diuusi tʼaañicarudʼ. Aliasi viaa guvucadagai ʼgai dai tʼvañimi tʼvaagiaiñdʼarʼ ʼmo icomai saagida dai moodʼ daama cʼʼca ʼmo quijonali. Vuivasadʼ ʼgai dadadacʼi ʼpan duucai ʼtasai dai caacaidʼ ʼpa maasi gooca gʼgʼr uusi mʼʼdami. 2 Dai gʼʼnooviarʼ bʼcati ʼgai ʼmo liivru cupioquiñicami dai amaasi suudarʼ cʼisa ʼgai gʼʼcaso sʼʼlisa padʼarʼcʼdʼ dai ʼgʼmaicʼdʼ dʼvʼʼrapi cʼisa. 3 Amaasi ʼDiuusi tʼaañicarudʼ cavami iña ʼpan duucai ʼmo mavidí. Dai aidʼasi iña ʼgai aidʼ gia cavami copoi oidigi cuvaracamioco. 4 Tai ʼcovondami ñioo nai aanʼ oja iñagaitadai istumaasi aagai ʼgai dʼmos caʼ aanʼ ʼmo ñiooqui tʼvaagiaiñdʼarʼ vai povaiñtʼʼdʼai:

—Maitiaagada iscaiti ʼcovondami dai maitiooja —iñtʼʼdʼai ʼñiooqui.

5 Amaasi ʼDiuusi tʼaañicarudʼ ismaacʼdʼ ʼgʼʼ suudarʼ dai dʼvʼʼrapi cʼisaca taiyago vañigi gʼʼnovi sʼʼlisa padʼarʼ. 6-7 Dai aagai ʼgai sai maata Diuusi ʼgai ismaacʼdʼ tomastuigaco oidaga daidʼ idui ʼtʼvaagi dai oidigi dai ʼgʼʼ suudagi dai vʼʼsiaʼcʼatai istumaasi oidaga dai pocaiti:

—Casi ʼpʼduña ʼgai istumaasi Diuusi aagidi gʼʼñiooquituldiadamiga saidʼ ʼpʼduña ʼgai. Siʼʼscadʼ aiyagi istuigaco ʼcuugarʼ ʼcuvaracamiñdʼarʼ Diuusi tʼtʼaañicarudʼ iivagi gʼʼivacarucʼdʼ casi ʼpʼduñimu istumaasi aagidi Diuusi gʼʼñiooquituldiadamiga.

⁸ Daid^Λ ññiooqui ^Λpamu giñiooqui t^Λvaagiaiñdar^Λ dai povaiñt^Λt^Λdai:

—M^Λacai bai ^Λliivru cupioquiñic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ daag^Λ Diuusi t^Λaañicarud^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λg^ΛΛ suudar^Λ dai d^Λv^ΛΛrapi c^Λisaca —iñt^Λt^Λdai ññiooqui.

⁹ Antai aan^Λ ii siaaco c^Λaacatadai ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ dai aagidi aan^Λ sai giñmaacana ^Λliivru tai ^Λgai povaiñt^Λt^Λdai:

—Baiñi dai uga. G^Λt^Λñi^Λr^ΛΛ yoovicamu goovai ^Λpan duucai saivoli d^Λmos g^Λvoo^Λc^Λr^ΛΛ sivucamu goovai —iñt^Λt^Λdai ^Λgai.

¹⁰ Antai aan^Λ bai ^Λliivru dai uu, vai giñt^Λñi^Λr^ΛΛ c^ΛΛ yoovi ^Λpan caaca saivoli d^Λmos gooqui^Λr^ΛΛ sivutu giñvoo^Λc^Λr^ΛΛ. ¹¹ Tai ^Λgai povaiñt^Λt^Λdai:

—Aapi viaa is^Λpamu ñiooquituldiagi Diuusi oodami saagida, dai mui g^Λg^Λr^ΛΛ quiiqui^Λr^ΛΛ dai oodami naana maasi ñioocadami saagida dai mui raraí vuitapi —iñt^Λt^Λdai ^Λgai.

11

¹ M^Λtai giñmaa ^Λmo tootoicami ^Λpavidacarui ^Λmo metro ^Λsi t^Λv^Λd^Λocami daid^Λ giñt^Λjai ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ dai povaiñt^Λt^Λdai:

—C^Λquivañi daid^Λ gotootoicamic^Λd^Λ ^Λpavida Diuusi quiid^Λ. Dai ^Λpavidañi ^Λaltar. Dai ^Λcaldañi v^ΛΛsi ismaac^Λd^Λ moguuca dai siaa duutudai Diuusi.

² D^Λmos quiidigana gia mai^Λpavida ^Λtuisiqui ami ^Λr^Λgai v^ΛΛtar^ΛΛ ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu. Dai vaic uumigi dan tajucami ^Λgai siaa vuaada ^Λgai ^Λg^Λg^Λr^ΛΛ quiiqui ismaac^Λd^Λ Diuusi ^Λco vuvaitu sai ami siaa duutudaiña oodami. ³ Dai Diuusi ootosa ^Λgai gooca g^Λñiñiooquituldiadamiga sai gaaagidiña vaic uumigi dan tajucami istumaasi iduñia ^Λgai ^Λgai. Dai ^Λgai g^Λnaadaca ^Λgai yuucusi tutuucucami —iñt^Λt^Λdai ^Λgai.

⁴ Idi gooca c^Λc^ΛΛli Diuusi vuid^Λr^ΛΛ guuca ^Λpan duucai ^Λg^Λoo^Λca oliivosi daid^Λ ^Λg^Λoo^Λca veela daraasacarui. Diuusi ^Λgai dai t^Λaan^Λi v^ΛΛsi oidigi^Λr^ΛΛ.

⁵ Is^Λoodami soimaasi taatatuldia ^Λliadagi ^ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ aid^Λ gia t^Λñiñiñdar^ΛΛ vusaimu taí dai coodamu ^Λgai. ⁶ Idi gooca ñiñiooquituldiadami viaaca ^Λgai guvucadagai iscuupacagi ^Λt^Λvaagi vai maiduucudagi si^ΛΛ t^Λv^Λpi ajiopada ^Λgai tami oidigi daama dai gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ. Dai viaaca ^Λgai guvucadagai ^ΛΛp^ΛΛ ist^Λaan^Λda suudagi sai ^ΛΛrai g^Λananaatoíña, dai issoimaasi taatamituldiadagi oodami naana maasi istumaasic^Λd^Λ si^ΛΛscad^Λ ip^Λliadagi ^Λgai. ⁷ D^Λmos si^ΛΛscad^Λ naatuagi ^Λgai g^Λnaa duiñdaga aid^Λ gia vusaimu ^Λg^ΛΛ c^Λisi omaligami ^Λg^ΛΛ d^ΛΛg^Λiaiñdar^ΛΛ dai cocodamu ^ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ dai coodamu. ⁸ Daid^Λ vaic tasai dan tajucami ^Λcoidad^Λ tuutucugad^Λ mosv^ΛΛt^Λcamu caay^Λr^ΛΛ ^Λg^ΛΛ quiiy^Λr^ΛΛ siaaco g^Λsiisatu curusiaba g^Λr^Λt^Λaan^Λdamiga. Sodoma dai Ejiipitu aagaiña ^Λoodami ^Λg^ΛΛ quii soimaasi ivuaadatai oidacami. ⁹ Dai vaic tasai dan tajucami oodami mui g^Λg^Λr^ΛΛ quiiquiaiñdar^ΛΛ dai oodami naana maasi ñioocadami dai v^ΛΛsi oidigiaiñdar^ΛΛ ñaijadamu tuutucugad^Λ ^Λgai dai maidagitamu ^Λgai isyaasagi tomali ^Λmaadutai. ¹⁰ Dai oodami v^ΛΛsi oidigi daama oidacami iduñimu vagimi cocai ^Λg^Λoo^Λca Diuusi ñiñiooquituldiadamiga. Dai aipacoga g^Λnoidamu naana maasi istumaasi baig^Λn^Λldiacai. Idi gooca Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ s^ΛΛlic^Λd^Λ soimaasi taatamituldiña ^Λoodami casc^Λd^Λ baig^Λn^Λli ^Λoodami cocai ^Λgai. ¹¹ D^Λmos vaic tasai dan tajucamic^Λd^Λ Diuusi duduaacali ^Λg^Λoo^Λca c^Λc^ΛΛli tai ^Λgai vaapañi. Dai v^ΛΛscatai ismaac^Λd^Λ t^ΛΛ ^Λgai s^ΛΛlic^Λd^Λ dodoaadimu ñaiditai. ¹² Amaasi ^Λg^Λoo^Λca Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ cai ^Λmo ñiooqui iscavami ñiooqui t^Λvaagiaiñdar^ΛΛ dai pot^Λt^Λdai:

—T^ΛΛt^Λidivurai tan t^Λcavi —t^Λt^Λdai ññiooqui.

Tai agai taañtasai motavaagiamu amo icomai saagida vaidã sasaayuda taañgigi. ¹³ Tai otoma cavami gigivuli oidigi tai suuli mui baabaqui tai cuvaracami mil coi oodami. Daidã agaa oodami ismaacada vii sãallicada dodoaadimu dai pocaiti sai sãallicada viaa guvucadagai Diuusi ismaacada tavaagiara daja.

¹⁴ Casi apadui amo istumaasi soimaascami ismaacada apadui agaitadai damos otoma apaduiã agai apã amoco istumaasi soimaascami.

¹⁵ Taidã acuugatarã acucaracamiañdara Diuusi tãaañicaruda iiva gaaivacarucada tai caidatu ñioocadami tavaagiara. Agai cavami ñioocai dai pocaiti:

Sivi gia caaayi istuigaco gataañada agai Diuusi garbaitacacacamiga amadu acristo vãasi oidigi daama siaaco taanai oodami.

Dai tomastuigaco taanada agai Diuusi amadu acristo.

Caiti añiooqui.

¹⁶ Amaasi amocoobai dan maacova cacãaliodami ismaacada gandaraicaru daama daraaja Diuusi vuidara davãarapi cuiqui dai siaa duutudaimi Diuusi ¹⁷ dai pocaitimi:

Baigaralidi aatã aapicada garDiuusiga.

Sãallicada viaa aapi guvucadagai dai

aapi maiquiaa cacquivacai oidigi abiaadara oidaga dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai.

Aapi cabai gasãallicamiga gaducami dai casi taanada agai oidigi daama.

¹⁸ Dai mui oodami muiyapacara oidigi daama oidacami cabaacoi aapi gavui.

Damos caaayi istuigaco aapi baamu agai agai vui.

Dai caaayi istuigaco naidamu aapi vãasi agai ismaacada cacoi ismaacada arcãaga ivuaadami dai ismaacada maitarcãaga ivuaadami.

Dai caaayi istuigaco maaquiagi aapi naana maasi istumaasi cacãagaducami gañiñiooquituldiadamiga amadu avãavoitudadami, ivuaadatai agai gaa duiñdaga.

Amadu vãascatai ismaacada gasiaa duutuadai tomasi arsoituutuigami siariricugami.

Dai caaayi istuigaco ugitudamu aapi vãasi agai ismaacada siaa doodai naana maasi istumaasi oidigi daama.

Caiti amocoobai dan maacova cacãaliodami.

¹⁹ Amaasi gacupioo Diuusi quida ismaacada tavaagiara cacãca vai ami arana daja acajoñi ismaacada viaa lojoodai ismaacadara ooja Diuusi gamasaigacada gasãallicamiga. Vai oidigi vapadoquimi dai covoñimi dai gigivuli oidigi dai gapi gai taayai.

12

¹ Amaasi tavaagiara gamaasitu amo istumaasi. Agaicada gamaatcatadai isapaduiã agai amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gamaasitu arãmo ooqui dai agai gaadaca yuucusi dadadacadami ismaacada dadadacã arã duucã atasã. Agai masaadai daama cacãca dai gacãasaca amo coronai ismaacada viaa baivustaama dan gooca sisiaavugai. ² Aooqui nonoocatadai dai camaraata agaitadai dai iiañacã cococatai. ³ Amaasi gamaasitu apã amoco istumaasi ismaacadacada gamaatcatadai isapaduiã agai apã amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gamasitu arãmo gaã cãisi omaligami vagicami. Daidã cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada dai amoco coronai vãasi moomodara. ⁴ Dai gabajicada tavaimã agai baitoma tajucami

sisiaavugai ismaacada tavaagiara daraaja dai oidigi daama suuli. Daidalacaisi vuidara calquiva looqui ismaacada maraata agaitadai dai ugia agaitadai lali silaani mosaivusaicai agai. ⁵ Daidalooqui marai, vaidalrcalli marada. Dai galaracai agai taaania agai vvasi oodami oidigi daama oidacami dai soimaasi taatamitulda agai agai vvasi soimaasi ivuaadami. Dai Diuusi balacai lali silaani malaca tavaagiana ami siaaco daacatai gataalanli agal daicarui daama. ⁶ Taidalooqui daivunu mal oidigamu mapacara siaaco cabaiduitadai Diuusi sai ami daacana vai ami Diuusi nuucadaca agai vaic uumiga dan tajucami.

⁷ Tai gooquiara aliasi gancocoda tavaagiara Diuusi taaanicaruda Migili lamadu acaisi. Amigili viaacata dai gasandaaruga vaidalacaisi lapa. ⁸ Damos agal calisi lamadu sandaarugada agai maitistui ismaitagi Amigili lamada sandaarugada agai cascada maitistui isami tavaagiara daraacagi. ⁹ Cascada Diuusi matan suuli tavaagiañdara agal calisi moduucai sandaarugada. Agai vaa lramo cooyi ismaacada lalqui abiaadara oidigi daama aimaraiña, dai Diaavora tagidu dai Satanasi vvasi. Agai vaa agai dai vupuiirumadai mui oodami vvasi oidigi daama oidacami saagida.

¹⁰ Amaasi cai aanal amo ñiooqui tavaagiañdara ismaacada cavami ñioo dai pocaiti:

—Caaayi istuigaco Diuusi sallicada calgacara vuvaida agai oodami. Casi gartalagi Diuusi issallicada viaa guvucadagai agai dai isgataalanli agai tomasiacoga dai isSuusi Cristo viaa guvucadagai. Camatan daitu Diuusi lDiaavora tavaagiañdara. ADiaavora agai dai gapiar vuupai Diuusi vuitapi tasara dai tucara garaaduñi vaavoitudadami sai agai soimaasi ivueeyi. ¹¹ ADiaavora maitistui isvupuiirumadagi garaaduñi vaavoitudadami vaavoitudaitai agai calli ismaacada Cañiiru agaiña oodami ismaacada muu curusiaba dai aasi larada aatama garvataral, dai aagidacai vaavoitudadami sai vaavoitudai gomaasi. Dai maiduduaadimu vaavoitudadami tomasi cooda alidi aa oodami. ¹² Aliasi gaaagai isbaiganliadagi vvascatal ismaacada tavaagiara daraaja. Damos sioora oidaga oidigi daama sallicada soimaasi taata agai lamudu acacaisi gal suudara oidacami. Catavanacai lDiaavora oidigi daama. Dai sallicada baamucu agai maatacatal ismaitavapi aimarda agai agai oidigi daama.

¹³ Dai aidasi agal calisi vagicada mai isDiuusi daitu agai oidigi daama aidaladaimaiña dai muua agai looqui ismaacada masaadai daama caacatadai dai marai amo calli. ¹⁴ Damos Diuusi maa looqui baagai aanada sai agaicada daana oidigamu siaaco Diuusi baidui mapacara siaaco nuucadaca agaitadai vaic uumigi dan tajucami malacasi abiaadara siaaco daja agal cooyi. ¹⁵ Amaasi lcooyi sisivai suudagi gatañiañdara daidaldui amo gal aqui dai agaicada tavaimal agai looqui. ¹⁶ Damos adavalarai gal dlagacata dai tai ami vaa lsuudagi dai maiaayi looqui. ¹⁷ Amaasi sallicada baamu lcooyi looqui vui. Dai ii dai cocoda agai looqui cajiudad ismaacada agidi Diuusi sallicamigada dai apiacalaga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatatuldiaragada.

13

¹ Antai aanal agal suudagi ugidana calquiva. Dai tal aanal isvuusai suudagiañdara amo calisi gaducami dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu agada. Dai lamo coronai viaa vvasi aagadara. Dai vvasi moomoda daama ojisi lamo ñiooqui ismaacada parunai Diuusi. ² Daidalacaisi ismaacada tal aanal lapa maasi lmo dadvalli dai taatarada agai lapa maasi voji taatarada dai usuda agai lapa maasi mavidi usuda. Agal calisi vagicada maa gaguvucadaga dai gasallicamiga agamai calisi dai poduucal sallicada viaacata dai guvucadagai.

3-4 Amo mooda acasi ismaacada agaa suudaiñdara vuusai dai daldavali maasi alia saasaquicatadai dai muuquiada maascadadai damos dueeyi dai vvasi oodami oidigi daama oidacami maitaa istumaasi gantatagitoi dai vaavoitudai issallicada viaa guvucadagai agai dai siaa duutudai agai. Dai siaa duutudai agaa casis vagicada lapa maacacai agai agamai casis mosvasi guvucadagai. Dai pocaiti aoodami:

—Maitipu amai anpan duucal idi casis tomali amaadutai maitistutuidi agai vui —caiti aoodami.

5 Dai Diuusi maa oigaragai acasi iscala ñioocadagi lagi gavui daida isoimaasi ñioocadagi Diuusi vui dai viaa oigaragai isgataanadagi vaic uumigi dan tajucami. 6 Tai povadi. Sallicada ñiooquidi agai Diuusi dai parunai Diuusi amadu agai ismaacada Diuusi amadu oidaga. Dai maisiaa duutudai Diuusi quida. 7 Dai Diuusi maa oigaragai iscocoda agai Diuusi maamarada dai maa oigaragai isvaamioma istuidagi. Dai Diuusi maa agai oigaragai istaanadagi vvasi oodami oidigi daama oidacami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami dai aipaco agar quiquiaara oidacami. 8 Tai vvasi oodami oidigi daama oidacami ismaacada maiojisi tatarada lliivrugadara agai ismaacada acañiru aagaiña oodami, agai gia siaa duutuli acasi ismaacada vusai agaa suudagaiñdara. Acañiru agai dai gamuaatu. Dai agai ismaacada oojisi tataragada lliivruara tomastuigaco oidaca agai. Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oojisi oodami tataragada lliivruara.

9 Cagavar agidital caaca aapima istumaasi ganoojidi ana. 10 Isloodami ganvuiyagi daida ganmamaisa agadagi vaavoitudaitai aapima Diuusi mosavar dodoli iimada aapima dai dodoli daraaja lapa maisacara. Tomasi aoodami gancooda liadagi ganmamaastacada vvascara apiacaga vaavoitudadagi aapima Diuusi.

11 Antai gooquara ta ana lapa amoco casis ismaacada vuusai davalrai utaiñdara. Acasi gooca aaga apa maasi caniru aagada damos anpan duucal ñioocai agai agaa casis vagicada. 12 Matai maa agai vvasi guvucadada agamai casis ismaacada suudagaiñdara vuusai dai dueeyi amooda. Taida acasi ismaacada davalrai utaiñdara vuusai vuidara caquiva acasi ismaacada suudagaiñdara vuusai. Daida acasi ismaacada davalrai utaiñdara vuusai goguaama tajai vvasi oodami sai siaa duutudana acasi ismaacada suudagaiñdara vuusai. 13 Daida acasi ismaacada davalrai utaiñdara vuusai ivuaadana naana maasi istumaasi ggarducami asta tai vvasi taaapañiña agai tavaagaiñdara vai vvasi oodami nidiña. 14 Dai gonaana maasi istumaasi ggarducamicada ismaacada viaa agai oigaragai isivuaadagi agamai casis vuitapi vupuiirumagi agai aoodami oidigi daama oidacami dai tajai saida iduuna amo moono apa maasi acasi ismaacada iiquiaquicatadai mooda mastaicada dai vvascara dueeyi. 15 Matai maa guvucadagai agamai casis ismaacada davalrai utaiñdara vuusai sai maacana ibadagai amoono ismaacada apa maasi agamai casis sai ñioocana amoono dai gataanana coodaragai vvasi oodami ismaacada maisiaa duutuadagi. 16 Dai gatajai lapa tataragai aoodami noonovara salla padara silapa cocovadara. Vvasi aali dai ggarducami, dai riricugami dai soituuuigami dai tataanadami dai pipioñi. 17 Dai tomali amoco maitistutuidiña isgasapadagi tomali isgagardagi ismaitalpalicagi acasi tataragadacada silapa anumerogadacada. 18 Anumerogada agai arnaadan siento dan vaic coobai dan naadami. Dai aliasi gaagai iscala tagituagi dai maata cacagi istalagidu acasi mosmaatcai numerogada agai. Agai vaa numero arnumerogada oodami.

14

¹ Antai gooquiara tavaagiamu nanaava aanai dai taa isagai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami agiidi ismaacada Sión taa gidu dan caacatadai. Dai agai amadu guucacatadai amo sientu dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada oojisi coocovadara atataragada agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami dai oojisi aara atatarada oogada agai. ² Amaasi cai aanai isiaa caiti istumaasi tavaagiara apan caiti mui ajaaqu dai apan caiti siuu duucu covondagi oidigi dai apan caiti siuu duucu gaiivadagi muidutai arpacada, agai ariivacaroi. ³ Dai agai agaa daicaruda Diuusi vuidara guucacatadai siaaco guuca amaacova caacaisi amadu cacacalliodami dai ganayai agai amo naidagai utudui. Dai mosacaasi amo sientu dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada caagacara vuvaja aoodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara istui ismaatiagi aaidagai utudui. ⁴ Agai gia maigoogosi ganducamicana dai maisoimaasi ivuaadana. Dai agai sallaicada caaga agidiña agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. Dai agai caagacara vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara daida aapan ducami amo oidaragai Diuusi vaatarai daida agai vaatarai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. ⁵ Dai agai maiyaatagaiña dai Diuusi caagacara naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai.

⁶ Amaasi taa aanai amai Diuusi taañicaruda ismaacada tavaagi araana daigigi. Agai cabaigadui isimiagi dai agidagi oodami oidigi daama oidacami istomastuigaco Diuusi ipalidi iscaagacara vuviadagi oodami mui naana maasi oodamiñdara naana maasi ñioocadami aipaco gagar quiquiara oidacami dai vaasi oidigaiñdara. ⁷ Dai cavami ñioo agai dai pocaiti:

—Aabiadavurai aapimaa Diuusi dai caaga ñioocada agai vui. Caaayi siuu duucu agai soimaasi taatatulda agai siora maiagiditai caa gañiooqui. Siaavar duutuada aapimaa agai ismaacada idui atavaagi amadu aoidigi amadu agaa suudagi amadu vaasi amapacara siaaco vusanai suudagi —caiti aDiuusi taañicaruda.

⁸ Dai gooquiara divia aara amai Diuusi taañicaruda dai pocaiti:

—Caugidagai agaa quii Babilonia taa giducara. ABabiloniarai oidacami agai dai vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiquiara oidacami sai agai soimaasi ivuaadana apan duucai ABabiloniarai oidacami. Poduucai isduucai amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga —caiti agamai Diuusi taañicaruda.

⁹ Dai gooquiara divia aara amai Diuusi taañicaruda dai cavami ñioo dai pocaiti:

—Siora siaa duutuadagi agaa caisi ismaacada davarai utaiñdara vuusai dai siora siaa duutuadagi amoono ismaacada idui aoodami dai siora gadagituagi masitlapagi coovadara siara nooviarai, ¹⁰ Diuusi sallaicada baamucami agai vui dai aliasi soimaasi taatatulda agai agai maidacai agai ataicada amadu asufrecada Diuusi taañicaruda vuitapi dai agai vuitapi ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. ¹¹ Dai tomastuigaco vusanai cubusi ami siaaco mamaidi agai. Tomastuigaco tasara dai tucara apiamamiadamu siora siaa duutuadagi caacaisi amadu amoono dai siora dagituagi masitlapagi coovadara siara nooviarai taa pacarudacada agai. ¹² Cascada siora cavaavoiudai Suusi Cristo daida armaamarada Diuusi aliasi gaagai isapiacalla agiadagi Diuusi sallaicamigada dai isapiacalla

vaavoitudadagi Suusi Cristo ʌʌpʌ tomasi soimaasi taatamadagi vaavoituda-
cai ʌgai —caiti Diuusi tʌaʌñicarudʌ.

¹³ Amaasi cai aanʌ ʌmo ñiooqui tʌvaagiaiñdarʌ vai povaiñtatʌdai:

—Oojañi istumaasi gʌagida iñagai aanʌ: “Sʌʌlicʌdʌ baigʌʌliadamu ʌgai
ismaacʌdʌ coiyagi vaavoitudacai Suusi Cristo”. Dai pocaiti Diuusi Ibʌdʌ,
ʌgai sʌʌlicʌdʌ gʌnibʌstamu camaitaata vuaadatai. Diuusi cʌʌga ñioocadamu
ʌgai vui tatʌgitocatai iscʌʌga idui ʌgai Diuusi aa duiñdadʌ oidigi daama
—iñtatʌdai ʌñiooqui.

¹⁴ Amaasi tʌvaagiamu nʌnʌaava aanʌ dai tʌʌ ʌmo icomai tojacami. Daidʌ
ʌicomai daama daacatadai Suusi Cristo dai gʌmoo dan cʌʌsaca ʌmo ooro
cooronai dai gʌnooviʌrʌ daagʌ ʌmo oos cʌʌ muucacami. ¹⁵ Amaasi Diuusi
quidiʌaiñdarʌ vuusai ʌʌpʌ ʌmoco Diuusi tʌaʌñicarudʌ dai cavami iña dai
potʌtatʌdai ʌcʌʌli ismaacʌdʌ ʌicomai daama daacatadai:

—Casiata baigʌdui ʌsicami. Yoovañi gʌoosigacʌdʌ.

¹⁶ Amaasi ʌgai ismaacʌdʌ ʌicomai dan daacatadai gayoova gʌoosigacʌdʌ.

¹⁷ Amaasi ʌmai Diuusi tʌaʌñicarudʌ vuusai Diuusi quidiʌaiñdarʌ ismaacʌdʌ
tʌvaagiʌrʌ cʌʌca dai daagʌ ʌmo oos muucacami. ¹⁸ Dai ʌʌpʌ ʌmoco Diuusi
tʌaʌñicarudʌ vuusai ʌaltaraiñdarʌ ismaacʌdʌ viaa guvucadagai ismʌidagi
ʌoidigi taicʌdʌ dai cavami iña ʌgai dai potʌtatʌdai ʌgai ismaacʌdʌ daagʌ ʌoos
muucacʌdʌ:

—Casiata bai ʌuuvasi. Yoovañi gʌoosigacʌdʌ —tatʌdai ʌDiuusi tʌaʌñicarudʌ.

¹⁹ Taidʌ ʌDiuusi tʌaʌñicarudʌ yoova ʌuuvasi dai ʌmo gʌʌ piilrʌ tua sai
ami gʌvacʌana ʌuuvasi iibiadʌ. Gomaasicʌdʌ gʌmaata isDiuusi sʌʌlicʌdʌ
soimaasi taatatulda ʌgai ʌsoimaasi ivuaadami. ²⁰ ʌpiila siaaco gʌvacʌaayi
ʌuuvasi ʌgʌʌ quii ugidana daacatadai daidʌ ʌpiilaiñdarʌ vuusai ʌʌrai dai
sʌʌlicʌdʌ gʌʌpi sicolli daiva naadan tasai imidagai ʌʌ mʌʌcasi uucami.

15

¹ Antai tʌʌ aanʌ tʌvaagiʌrʌ ʌʌpʌ ʌmoco istumaasi duadimudaca maasi. Tʌʌ
aanʌ cuvaracami Diuusi tatʌaʌñicarudʌ ismaacʌdʌ viaa sʌʌlicami issoimaasi
taatatuldagai oodami. Dai cuvaracamioco soimaasi taatatulda ʌgai ʌgai
oodami dai gomaasicʌdʌ camaibaamucamu Diuusi oodami vui.

² Antai tʌʌ aanʌ ʌʌpʌ ʌmo istumaasi ismaacʌdʌ ʌpa maasi ʌgʌʌ suudagi. ʌgai
ʌrnʌʌidacarui tai vʌʌnacamicatadai. Dai ʌgai ismaacʌdʌ maisiaa duutuli
ʌcʌisi ismaacʌdʌ dʌvʌʌrai utaiñdarʌ vuusai tomali maisiaa duutuli ʌmoono
ismaacʌdʌ idui ʌoodami, tomali maitʌndagito mʌstatʌʌpʌgi ʌnʌmerogadʌcʌdʌ
ʌcʌisi moguucacatadai siaaco ʌpa maasi gʌʌ suudagi abaana. Dai ʌgai
viaacatadai ʌʌmo arpa ismaacʌdʌ maa Diuusi. ³ Dai ganʌʌyi ʌgai ʌnʌidagadʌ
Moseesa ʌʌmadu ʌCañiiru. Moseesa ʌgai daidʌ ʌrpiooñigadʌ Diuusi. Dai
pocaiti ʌnʌidagai:

Aapi gʌrDiuusiga sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai.

Sʌʌlicʌdʌ naana maasi istumaasi gʌgʌrducami ivueeyi aapi.

Vʌʌscʌrʌ ivueeyi aapi mosʌcaasi istumaasi ʌrsʌʌlicami.

Dai mosʌcaasi istumaasi ʌrvaavoi aagai aapi.

Aapi tomastuigaco ʌrgʌrbaitʌcʌacamiga.

⁴ Vʌʌsi oodami siaa gʌduutuadamu aapi gʌrtʌaanʌdamiga.

Vʌʌsi oodami cʌʌga ñioocadamu aapi gʌvui.

Mosʌcaasi aapi tomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascʌdʌ.

Dai vʌʌsi oodami siaa gʌduutuadamu maatʌcatai iscʌʌ tuiga aapi.

Caiti ʌnʌidagi.

⁵ Antai gooquiara tavaagiamu nanaava aan dai taa isgacupioo acuparagada aquii siaaco caata odai ismaacada Diuusi ooja gaaalicamiga. ⁶ Tai quiiyaiñdara vuvaja acucaracami Diuusi taañañicaruda ismaacada viaa saalicami issoimaasi taatatuldagi oodami cuvaracamioco. Dai agai gnaadaca yuucusi totojacami dadadacadami. Dai taatagiara vaa ooro giigivurai. ⁷ Amaasi amoco amaaco Diuusi taañañicaruda ismaacada Diuusi daicaruda abaana guucacatadai maa amoco ooro ajaasocoli aaliducami vaa cuvaracami. Daidaa ajaasocoli raana daacatadai amo istumaasi ismaacadacada soimaasi taata agai oodami. Diuusi baamucu oodami vui cascada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. ⁸ Tai Diuusi quiidara suuda cubusi cavami dadadacaitai Diuusi dai viaacatai guvucadagai. Dai tomali amaadudatai maiviaa oigaragai isami vaaquiagi asta siascada naatocai soimaasi taatatuldagi acucaracami Diuusi taañañicaruda oodami.

16

¹ Amaasi cai aan amo ñiooqui iscavami ñioo Diuusi quiidara dai potadai acucaracami Diuusi taañañicaruda:

—Iimadavurai aapim dai oidigi daama asta istumaasi viaa gocuvaracami ajaasocoli. Goovai aramo istumaasi ismaacadacada Diuusi soimaasi taatuldaga agai oodami.

² Amaasi ii amo Diuusi taañañicaruda dai oidigi daama aasi istumaasi viaacatadai gaaasocolira. Tai otoma vuvaja cacavusuli vaa oodamiara ismaacada viaacatadai caisi tapacaruda dai ismaacada siaa duutudai amoono ismaacada gatajai agai. Dai saalicada coco cacavusuli.

³ Dai amai Diuusi taañañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara agaa suudara taidasuudagi arai gnaato apa maasi coidada arada. Tai coi vaa caisi ismaacada oidaga agaa suudara.

⁴ Dai amai Diuusi taañañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara ajaaquiara dai siaaco vusanai suudagi taidasuudagi arai gnaato. ⁵ Amaasi cai aan Diuusi taañañicaruda ismaacada viaa saalicami isivuaadagi istumaasi ipalidi suudagicada dai potadai agai Diuusi:

—Aapi garDiuusiga ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga aapi dai quiaa oidaga. Aapi idui istumaasi arsaalicami aidarasi poduucai soimaasi taatatuli oodami. ⁶ Agai coi gañiñiooquituldiadamiga ismaacada coo vuvaitu aapi. Dai sivi aapi iitu arai poduucai gaagaitadai pasiduñiagi gaicada —tadai Diuusi taañañicaruda.

⁷ Dai cai aan amaadutai isñioo altaraiñdara dai pocaiti:

—Aapi garDiuusiga garbaitaacamiga saalicada viaa guvucadagai. Aapi gia caga idui istumaasi arsaalicami soimaasi taatatuldacai soimaasi ivuaadami —caiti agai.

⁸ Tai amai Diuusi taañañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara atasai daama dai poduucai viaa atasai guvucadagai ismaidagi oodami gatoiñdaligacada. ⁹ Dai tomasi alia mamai vaa oodami vaascara maiama duucai gantatagito tomali maicaga ñioocaiña Diuusi vaataraa, baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi. Diuusi agai dai viaa guvucadagai issoimaasi taatatuldiagi oodami.

¹⁰ Taidaa amai Diuusi taañañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara agaa caisi ismaacada vuusai agaa suudagiaindara daicaruda daama. Dai vaa siaaco taanai caisi tucapi vii. Daidaa oodami caayia gannanaa cocoñicatai ¹¹ damos vaascara tomali gomaasicada maiama duucai gantatagito

dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi ismaacada tavaagiara daja cococoñicatai agai viaacatai cacavusali.

¹² Taida amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatai gaaasocoliara agaa aquiara Eufratesi taa giducara. Tai gaa agaa aqui sai ami dagavuscadagi araraí ismaacada dadia agaitadai siaalico padaraiñdara.

¹³ Amaasi taa aan isvuvaja ammo vaica Diaavora taañicaruda amoco usudaiñdara vuusai agaa caisi vagicada dai amai usudaiñdara vuusai acasi ismaacada vuusai agaa suudagaiñdara dai amai usudaiñdara vuusai agai ismaacada pocaiti saida ar Diuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Daida vaa vaica Diaavora taañicaruda apa maasi baabadai. ¹⁴ Agai viaa guvucadagai isivuaadagi naana maasi istumaasi gagarducami. Dai dagavunu iji agai dai ampaida agai vaa si araraí oidigi daama oidacami dai cocooda agai Diuusi siascada divia agai tami oidigi daama dai soimaasi taatatuldiagi asoimaasi ivuaadami. Diuusi agai dai sallaicada viaa guvucadagai. ¹⁵ Dai pocaiti gartaanadamiga Suusi Cristo:

—Todian duucai divimu aan siuu duucu maitiñnanaraca aapima. Poduucai isduucai didivai amo asivugami mainanaracatai oodami. Damos aliási baiganliadamu agai ismaacada giñnanaracagi. Agai gia maisiaa aradamu siascada diviagi aan maivilaagacatai tomali amo istumaasi ismaacada tigitu agai —caiti gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁶ Daida adiaavora taañicaruda ampagi vaa si araraí amapacara siaaco Armagedón taa gidu lebreo ñiooquidacada.

¹⁷ Taida amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatai gaaasocoliara avaaltpai. Tai Diuusi cavami ñioo gaaquiiñdara siaaco daja agai gadaicaru daama, dai pocaiti:

—Casiaaduñia agai istumaasi araduñia agaitadai —caiti Diuusi.

¹⁸ Amaasi vardoquimi, dai oidigi cavami covoñimi, dai cavamioma gigivuli oidigi sitomali amo imidagai aidasi tucamidara oidaga oodami oidiga daama abiaadara. ¹⁹ Agaa quii ismaacada Babilonia taa gidu vaicapara taatapai daida suuli avabaqui vaa si gagarar quiiquira oidigi daama. Poduucai Diuusi soimaasi taatatuli aoodami ismaacada oidacatai agaa quiiyara ismaacada Babilonia taa gidu baamucatai agai vui. ²⁰ Dai vaa si amapacara siaaco sicolimadi suudagi mosugititu dai vaa si agigiidi mostapalitu. ²¹ Dai tavaagaiñdara suuli taaayi gagarducami asta goo coobai kilo aasi vaa taa amo taaayi. Dai oodami daama suuli vai cascada agai sigalnaasi ñiooquidi Diuusi aliási soimaasi taatatuldacai.

17

¹ Amaasi divia amaadutai acucaracami Diuusi taañicaruda ismaacada viaacatai acucaracami ajaasocoli dai povaiñtadai:

—Dimi, gataagidamu aan isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai aooqui tataacaligami ismaacada agagar suusudagi daama daja. ² Araraí oidigi daama oidacami arvipiolimada aooqui daida aooqui vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiiquira oidacami sai agai soimaasi ivuaadana arpan duucai agai, poduucai isduucai amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga.

³ Amaasi apiagiñtataagidi Diuusi Ibadana naana maasi istumaasi. Daida Diuusi taañicaruda oidigamu giñvaidacai dai ami taa aan amo ooqui acasi vagicada dan daitugai dai acasi tuucugadara oojisi mui ñiooqui ismaacada parunai Diuusi dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. ⁴ Aooqui gaaadaca yuucusi moraaduacami dai vavagicami. Dai gaaadaca ooro

nanaacagi dai ooro babaivucai dai ooro mooan tuutusacarui dai ooro aniyo dai ooodagadΛ arojooidai namΛacami. Dai gΛnooviΛΛ daagΛ amo ooro aasocoli vai ΛgaicΛdΛ vapaidi Λgai cΛcΛΛli sai soimaasi ivuaadana Λgai Λmadu. ⁵ Dai covadΛΓΛ oojisi oojaicΛdΛ ismaacΛdΛ oodami maimaatΛcatadai. Dai pocaiti Λoojai: “Babilonia gΛducami tΛaanΛdamigadΛ vΛΛsi Λtaatacaligami dai vΛΛsi Λsoimaasi ivuaadami oidigi daama oidacami”, caiti Λoojai. ⁶ Amaasi maatΛ tΛΛ aanΛ isnavamucu Λooqui ΛΛradΛcΛdΛ ΛmaamaradΛ Diuusi dai Λgai ismaacΛdΛ gΛncoodaditu gaaagiditai isSuusi ΛrΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami. Amaasi maitΛΛ aanΛ istumaasi giñtΛgituagi tΛgaacai Λooqui mosduaadimuan tada aanΛ. ⁷ Amaasi ΛDiuusi tΛaañicarudΛ povaiñtatΛdai:

—¿TuipΛsi duaadimuan tada aapi? GΛaagidamu aanΛ ooqui goovai dai istuma cΛisi goovai ismaacΛdΛ cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagadΛ. ⁸ ΛcΛisi ismaacΛdΛ tΛΛ aapi ΛΛquioma oidacatadai dai camaitiipu dΛmos Λmo imidagai vuusia agai agΛΛ dΛgΛacaiñdΛrΛ ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ tuucavaga dai tucagamu dai gooquiΛΓΛ imia agai Λgai ΛDiaavora Λmadu. DaidΛ Λoodami oidigi daama oidacami ismaacΛdΛ maioojisi tΛtΛaragadΛ aliivruΛrΛ cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ. AliivruΛrΛ oojisi vΛΛsi oodami tΛtΛaragadΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaca agai Diuusi Λmadu. Λoodami ismaacΛdΛ maioojisi tΛtΛaragadΛ aliivruΛrΛ sΛΛlicΛdΛ duduaadimu agai tΛΛgacai ΛcΛisi ismaacΛdΛ ΛΛquioma oidacatadai dai camaitiipu dai Λpamu divia agai.

⁹ AliΛsi gΛaagai pΛscΛΛga gΛtΛgitocagi dai poduucai maatΛ caΛcagi istumaasi gΛaagida iñagai aanΛ: Λcuvaracami moomodΛ ΛcΛisi ΛrΛpan ducami cuvaracami gigiidi siaaco daja Λooqui. ¹⁰ DaidΛ Λgai vaa moomodΛ ΛrΛpan ducami cuvaracami raraí. Taamatai Λraraí camaitatΛaanΛi. AliΛ Λmoco gataaanΛi sivi dai agΛmai maiquiaa divia. DaidΛ siΛΛscadΛ diviagi Λgai maitΛvΛpi gatΛaanΛda agai. ¹¹ ΛcΛisi ismaacΛdΛ ΛΛquioma oidacatadai dai camaitiipu Λrraí ΛpΛ dai vΛΛscΛrΛ ΛraduñdΛ agaa cuvaracami. Dai gooquiΛΓΛ Λgai imi agai ΛDiaavora Λmadu.

¹² Λbaivustaama aagadΛ ΛcΛisi ismaacΛdΛ tΛΛ aapi ΛrΛpan ducami baivustaamadu raraí ismaacΛdΛ maiquiaa gatΛaañiΛi. DΛmos gatΛaañia agai Λgai ΛcΛisi Λmadu. DaidΛ Λraraí laalachi gatΛaanΛda agai. ¹³ Λbaivustaama raraí cabaiduu gΛññiooqui dai tΛΛgida agai Λgai gΛnsΛΛlicamiga Λmadu gΛnguvucadaga ΛcΛisi. ¹⁴ Dai vΛΛsi Λgai ΛcΛisi Λmadu cocooda agai Λgai ismaacΛdΛ Cañiiru agaiña Λvaavoitudadami. DΛmos ΛCañiiru vaamioma istuidimu isΛgai. ΛCañiiru ΛrtΛaanΛdamigadΛ vΛΛsi tΛtΛaanΛdami daidΛ ΛrraígadΛ vΛΛsi raraí, dai ismaacΛdΛ Λgai Λmadu daraaca caΛ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aagidi mui oodami saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaiagi dai Diuusi Λco vuvaitu Λgai dai Λgai apiacΛΛga vaavoitudai —iñtatΛdai Diuusi tΛaañicarudΛ.

¹⁵ TaidΛ ΛDiuusi tΛaañicarudΛ povaiñtatΛdai ΛpΛ:

—AgΛgar suusudagi ismaacΛdΛ tΛΛ aapi siaaco dan daja Λooqui tataacaligami Λgai ΛrΛpan ducami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco gΛgar quiiquiΛrΛ oidacami dai vΛΛsi oidigi daama oidacami. ¹⁶ DaidΛ Λbaivustaama aagadΛ ΛcΛisi ismaacΛdΛ tΛΛ casi gΛaagidi aanΛ isΛrΛpan ducami baivustaama raraí. DaidΛ Λraraí cΛadada agai Λooqui tataacaligami daidΛ cocooda agai Λgai dai vuimu vΛΛsi Λooqui vustuidadΛ daidΛ Λooqui muaamu Λgai dai mΛidamu. ¹⁷ Dai vΛΛsi Λraraí tΛΛgida agai gΛnsΛΛlicamiga. ΛcΛisi poduucai ipilidi Diuusi cascΛdΛ, vai poduucai ΛpΛduñiagi istumaasi Diuusi caaagai isiΛpΛduñia agai. ¹⁸ Λooqui ismaacΛdΛ tΛΛ aapi ΛrΛpan ducami agΛΛ quii siaaco daja Λgai ismaacΛdΛ vaamioma gatΛaanΛi sivΛΛsi ΛtΛtΛaanΛdami oidigi daama oidacami —iñtatΛdai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ.

18

1 Antai gooqui^{18:1} taa^{18:1} aan^{18:1} amai Diuusi taañicarud^{18:1} vai tavañimi tavaagiaiñdar^{18:1}. Dai s^{18:1}alic^{18:1}ada^{18:1} viaa guvucadagai. Dai c^{18:1}aa^{18:1} maasi oidigi daama cavami dadadacaitai^{18:1} agai. 2 Dai cavami iña dai pocaiti:

—Caugiti agai ag^{18:1}aa^{18:1} quii Babilonia siami oidacamu ^{18:1}Diaavora t^{18:1}aañicarud^{18:1} daid^{18:1} anunui coocosatamu ami. 3 ^{18:1}Babiloni^{18:1}ar^{18:1} agai dai vupuiirumagi mui oodami aa g^{18:1}ag^{18:1}ar^{18:1} quiiqui^{18:1}ar^{18:1} oidacami sai agai soimaasi ivuaadana ^{18:1}pan duucai ^{18:1}Babiloni^{18:1}ar^{18:1} oidacami. Poduucai isduucai ^{18:1}mo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga. Daid^{18:1} ararai^{18:1} v^{18:1}aa^{18:1}si oidigi daama oidacami googosi g^{18:1}anducami ^{18:1}pan duucai ^{18:1}Babiloni^{18:1}ar^{18:1} oidacami. Daid^{18:1} ^{18:1}Babiloni^{18:1}ar^{18:1} oidacami sap^{18:1}daiña naana maasi istumaasi nam^{18:1}acami dai poduucai mui gaagardami v^{18:1}aa^{18:1}si oidigi daama oidacami riricutu. Casc^{18:1}ada^{18:1} ugitimu Babilonia —caiti ^{18:1}Diuusi taañicarud^{18:1}.

4 Amaasi cai aan^{18:1} amai ñiooqui tavaagiaiñdar^{18:1} vai pocaiti:

—Im^{18:1}advurai aapim^{18:1} giñmaamara Babiloniaiñdar^{18:1} dai maisoimaasi ivuaada poduucai isduucai soimaasi ivueeyi ^{18:1}Babiloni^{18:1}ar^{18:1} oidacami dai poduucai maisoimaasi taatamu aapim^{18:1} ^{18:1}pan duucai agai. 5 Agai s^{18:1}alic^{18:1}ada^{18:1} mui naana maasi istumaasi soimaascami ivueeyi dai Diuusi n^{18:1}idi v^{18:1}aa^{18:1}si gomaasi dai soimaasi taatatulda agai Diuusi agai. 6 Soimaasiav^{18:1}ar taatatulda aapim^{18:1} agai ^{18:1}ar^{18:1}aa^{18:1}si vaamioma si^{18:1}aa^{18:1} soimaasi taatatuli agai aa. 7 Poduucai isduucai agai mosivuaadana mos^{18:1}aa^{18:1}si istumaasi ^{18:1}agi agai ip^{18:1}ali dai tomasiaacoga gaaagidi sai s^{18:1}alic^{18:1}ada^{18:1} riricuga poduucai ^{18:1}ar^{18:1}aa^{18:1}siav^{18:1}ar taatatulda. Agai mospo^{18:1}lidi: “Aat^{18:1}aa^{18:1} most^{18:1}aa^{18:1}an^{18:1}adami g^{18:1}anducami, mait^{18:1}ar^{18:1}v^{18:1}aa^{18:1}ga tomali ^{18:1}mo istumaasi. Tomali ^{18:1}mo imidagai maisoig^{18:1}ar^{18:1}liadamu aat^{18:1}aa^{18:1}”, as^{18:1}lidi agai. 8 Casc^{18:1}ada^{18:1} ali^{18:1} ^{18:1}mo tasaic^{18:1}ada^{18:1} soimaasi taata agai agai. Davuñi agai coocodagai dai biuugigai dai coiya agai muidutai, dai m^{18:1}ai agai ag^{18:1}aa^{18:1} quii. Diuusi agai dai s^{18:1}alic^{18:1}ada^{18:1} viaa guvucadagai dai agai gia soimaasi taatatulda agai ag^{18:1}aa^{18:1} quiiy^{18:1}ar^{18:1} oidacami.

9 Ararai^{18:1} oidigi daama oidacami ismaac^{18:1}ada^{18:1} googosi g^{18:1}anducami dai soimaasi ivuaadana ^{18:1}pan duucai ^{18:1}Babiloni^{18:1}ar^{18:1} oidacami soig^{18:1}an^{18:1}liadamu dai suaañidamu t^{18:1}aa^{18:1}gacai ^{18:1}cubusi si^{18:1}aa^{18:1}scad^{18:1} m^{18:1}aa^{18:1}jidagi ag^{18:1}aa^{18:1} quii. 10 Agai m^{18:1}aa^{18:1}cas^{18:1}dar^{18:1} guucaca agai duduaadimucai t^{18:1}aa^{18:1}gacai isducatai Diuusi soimaasi taatatuli ^{18:1}Babiloni^{18:1}ar^{18:1} oidacami, dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapim^{18:1} Babiloni^{18:1}ar^{18:1} oidacami. Aapim^{18:1} s^{18:1}alic^{18:1}ada^{18:1} viaa guvucadagai dai Babilonia s^{18:1}alic^{18:1}ada^{18:1} ^{18:1}ar^{18:1}mo g^{18:1}aa^{18:1} quii. Dai todian duucai Diuusi soimaasi g^{18:1}antaatatuli aapim^{18:1} —ascaitada agai ararai.

11 Agaagardami v^{18:1}aa^{18:1}si oidigi daama oidacami soig^{18:1}an^{18:1}liadamu ^{18:1}ar^{18:1}aa^{18:1} dai suaañidamu ^{18:1}ar^{18:1}aa^{18:1} t^{18:1}aa^{18:1}gacai ism^{18:1}ai Babilonia camaitiipucatai sioor^{18:1} sap^{18:1}adagi istumaasi cucup^{18:1}aticana agai. 12 Agai v^{18:1}uaapaiña ooro, dai plaata, dai ojoodai nam^{18:1}acami, dai yuucusi nam^{18:1}acami, seseda dai aa ^{18:1}ma maasi yuucusi moraaduacami dai v^{18:1}ar^{18:1}adacami, dai naana maasi uusi chigian uvadami, dai naana maasi istumaasi elefante taatamud^{18:1}ac^{18:1}ada^{18:1} duñisicami, dai uusi nam^{18:1}acami, dai bronse, dai vapaiñomi, dai marmol. 13 Dai v^{18:1}uaapaiña ^{18:1}ar^{18:1}aa^{18:1} canela, dai aa naana maasi uuvadami cuaadagai v^{18:1}aa^{18:1}tar^{18:1} dai aa naana maasi uuvadami coidad^{18:1} v^{18:1}aa^{18:1}tar^{18:1} dai aa naana maasi sigian uuvadami istumaasi g^{18:1}at^{18:1}idiña oodami, dai cubimadali, dai mirra, dai valienti, dai asaiti, dai t^{18:1}ligi tui, dai t^{18:1}ligi. Dai v^{18:1}uaapaiña ^{18:1}ar^{18:1}aa^{18:1} asñiñitu ^{18:1}aa^{18:1}madu cameyu, dai cañiiru, dai caapayu, dai carros, dai v^{18:1}uaapaiña agai oodami dai gaagaraiña. 14 Daid^{18:1} agaagardami pocaitiadamu:

—Camaitiipu vΛasi naana maasi istumaasi namΛacami ismaacΛdΛcΛdΛ baigΛnΛlidiña ΔBabiloniΛrΛ oidacami, caugidagai vΛasi gomaasi ismaacΛdΛ viaacatadai Λgai dai camaioidaca agai tomali Λmo imidagai —caitiadamu Λgaagardami.

¹⁵ Dai Λgai vaa gaagardami ismaacΛdΛ riricutu gaagalditai naana maasi istumaasi ΔBabiloniΛrΛ oidacami mΛacascdΛrΛ daraacamu duduaadimucai tΛΛgacai isducatai Diuusi soimaasi taatatuli ΔBabiloniΛrΛ oidacami soigΛnΛliadamu Λgai dai suaañidamu ¹⁶ dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapimΛ BabiloniΛrΛ oidacami. SΛΛlicΛdΛ Babilonia ΔrΛmo gΛΛ quiicatadai. Dai aapimΛ gΛnaadaca yuucusi cΛcΛΛgaducami moraaduacami dai vΛpΛgicami dai gΛnaadacatadai aapimΛ ooro nanaacagi dai ooro baabaivucui dai ojoodagadΛ aliΛsi rnamΛacami. ¹⁷ DΛmos todian duucai ugidagai mosΛΛ naana maasi istumaasi sΛΛlicΛdΛ namΛacami —caitadamu Λgai.

Dai vΛascatai ismaacΛdΛ gaaata vvaadana ΛvaarcuarΛ dai tΛtΛaanΛdamigadΛ dai aa oodami ismaacΛdΛ ami iimΛiña mΛacascdΛrΛ guucaca agai ¹⁸ tΛΛgacai iscamΛΛjimi ΛgΛΛ quii Babilonia cavami ijiña agai dai pocaitiada agai:

—Maitiipu Λmai gΛΛ quii siaaco vaamioma gatΛaanΛi oodami —caitiada agai.

¹⁹ Dai gΛnmoomo daama daituada agai Λgai dΛvΛΛrai suaañitai dai soigΛnΛliditai dai iñacaitai dai pocaitiada agai:

—¡Aiji! Soogigi aapimΛ BabiloniΛrΛ oidacami. GΛntumiñsigacΛdΛ riricutu vΛasi govaarcu sociacami. Dai todian duucai caugidagai gΛnvustuidaga —caitiada agai Λoodami.

²⁰ DΛmos aapimΛ ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ oidaga aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛnΛliadagi. Dai aapimΛ ΛpΛ Suusi Cristo ojootosadΛ, dai aapimΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, dai aapimΛ Diuusi maamaradΛ aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛnΛliadagi ΛpΛ. Soimaasi taatatuldacai Diuusi ΔBabiloniΛrΛ oidacami idui Diuusi istumaasi rΛsΛΛlicami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ, cascΛdΛ aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛnΛliadagi.

²¹ Amaasi Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ sΛΛlicΛdΛ guvucami vañigi Λmo gΛΛ odai daidΛ ΛgΛΛ suudarΛ daitu dai pocaiti:

—Poduucai ΛpΛ ugitimu ΛgΛΛ quii Babilonia dai tomali Λmo imidagai camainΛijadamu oodami. ²² Tomali Λmo imidagai maitiivadamu arpa tomali flauta tomali trompeta Babilonia cacaayΛrΛ. Tomali maitiipucami tomali Λmo aata vvaadami. Tomali maitiipucami sioorΛ gatuaadagi mataimadai.

²³ Camaitiipucami tomali Λmo cuudagi dai camaitiipucami vagimi ismaacΛdΛ ivvaadana Λoodami cuucuntaitai. ΛΛquioma Λgaagardami BabiloniΛrΛ oidacami vaamioma riricuacana siaa gaagardami oidigi daama oidacami dai vaamioma viaacana guvucadagai dΛmos vupuiirumadaiña oodami aa gΛgΛr quiiquiΛrΛ oidigi daama oidacami taapΛiditai.

²⁴ ΔBabiloniΛrΛ oidacami coodaiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai Diuusi maamaradΛ. DaidΛ ΔBabiloniΛrΛ oidacami tΛaanΛdamigadΛ gatΛaanΛiña coodaragai Λvaavoitudadami vΛasi oidigi daama oidacami.

19

¹ Antai gooquiΛrΛ cai aanΛ iscavami ñioocai mui oodami tΛvaagiΛrΛ dai pocaiti:

AliΛsi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui.

Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi.

Λgai sΛΛlicΛdΛ viaa sΛΛlicami.

Agai sállicadl viaa guvucadagai.

² Agai vllscarl ivueeyi istumaasi arsallicami.

Dai vllscarl aagai moslcaasi istumaasi arvaavoi.

Agai soimaasi taatatuli looqui tataacaligami.

Ismaacadl soimaasi iduiñtuli mui oodami oidigi daama oidacami.

Diuusi soimaasi taatatuli looqui coodaitai agai Diuusi ñiñioquituldiadamigadl.

Caiti ñiñioqui.

³ Amaasi apamu ñiñioo agai dai pocaiti:

—Aliasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui. Tomastuigaco cuubusada agai ababilonia mllcai —caiti ñiñioqui.

⁴ Taidl llmo coobai dan maacova clclliodami llmadu amaacova Diuusi tllaañicarudl cuiqui Diuusi vuidarl dai siaa duutuli Diuusi ismaacadl agll daicarui daama daja, dai pocaiti:

—Sállicadl arvaavoi istumaasi aagai ñiñioqui. Aliasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui —caiti agai.

⁵ Amaasi movasarl siaaco daja Diuusi ñioo lmo ñiooqui dai pocaiti:

Aliasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui vllscatai aapiml ismaacadl siaa duutudai Diuusi.

Ismaacadl ivueeyi Diuusi aa duiñdadl.

Tomasi arali siarl agarducami.

⁶ Dai cai aanl llpl lmo ñiooqui vai lpan caiti silascadl ñioocadagi mui oodami dai lpan caiti mui ajaqui dai lpan caiti silascadl cavami copondagi dai pocaiti:

Aliasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui.

Diuusi garbaitaclaacamiga sállicadl viaa guvucadagai.

Dai agai tomasiaacoga gatlaanli cascadl aliási glaagai iscllaga ñioocadagi agai vui.

⁷ Dai aliási glaagai isbaigarl liadagi aatlml Diuusicadl clllaga ñioocaitai Diuusi vui.

Caaayi istuigaco dadia agai lvaavoitudadami tami tllvaagiarl.

Dai tomastuigaco llmadu daraajamu agai ismaacadl lcañiiru aagaiña oodami.

Agai cabaiganduuduna.

⁸ Agai glnaadaca yuucusi clcllgaducami clll vuaañicami dai dadadacadami.

Caiti ñiñioqui.

Lyuucusi clcllgaducami arlpan ducami isduucal oidacana Diuusi maamaradl.

⁹ Amaasi lDiuusi tllaañicarudl povaiñtatl dai:

—Poduucal ooja aapi: “Sállicadl baiglanliadamu lvpaidarsicami silascadl lplduñiagi vagimi tllvaagiarl alcai lvaavoitudadami” —iñtatl dai lDiuusi tllaañicarudl.

Dai agai povaiñtatl dai llpl.

—Istumaasi glaagidi aanl arDiuusi ñiooquidl cascadl sállicadl arvaavoi.

¹⁰ Antai aanl giñtootonacadl clquiva lDiuusi tllaañicarudl vuidarl dai siaa duutudaiña agaitadai aanl. Dllmos agai povaiñtatl dai:

—Maiti pomaasi iñvuiidiada aapi. Aanl gia mosarDiuusi piooñigadl lpan duucal aapi llmadu glaaduñi ismaacadl apiacllaga gaaagidi Suusi ñiooquidl. Siaa iduutuda aapi Diuusi.

Sioora gaaagidi Suusi ñiooquidl agai vaa arDiuusi ñiñioquituldiadamigadl —iñtatl dai lDiuusi tllaañicarudl.

¹¹ Amaasi taa aanla isgacupiojo atavaagi. Tai gamaasitu amo cavaayu tojacami. Dai agai ismaacada dan daitugai tomali amo imidagai maivuidara caatcana Diuusi dai vascara aagaiña agai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai mosacaasi istumaasi arsallicami ivueeyi agai, dai cocoda agai mosacaasi asoimaasi ivuaadami. ¹² Dai vuupuida agai apaan duucal dadadacai tai. Dai gamoo daama mui tuutustugai cooronai. Dai covadara oojisi tatarada agai damos mosagi agai maatla iscaiti loojai. ¹³ Gaaadaca yuucusi aramadicami. Dai agai adiuusi niooquida taagidu. ¹⁴ Dai oidi agai vasi asandaaru tavaagiarada oidacami. Dai gnaadaca asandaaru yuucusi calagaducami totoacami dai cal vuanicami. Dai dan daraitugai agai caapayu totoacami. ¹⁵ Dai agai ismaacada Diuusi niooquida taagidu taniaindara vuusai amo mastai muucacami vai agacada cocoda agai agai oodami oidigi daama oidacami. Dai calga taanada agai agai oodami oidigi daama oidacami gaguvucadagacada. Dai cavami soimaasi taatatulda agai agai oodami sai poduucal maatana oodami issallicada baamucu Diuusi agai vui. Diuusi agai dai sallicada viaa guvucadagai. ¹⁶ Dai agai ismaacada Diuusi niooquida taagidu cajilara dai yuucusida daama oojisi amo niooqui vai pocaiti loojai: “Raigada vasi rari dai taanadamigada vasi tataanadami”, caiti loojai.

¹⁷ Amaasi taa aanla ara amoco Diuusi taañicaruda ismaacada tasapai calca dai cavami iina dai potadai agai vasi aujuurugi ismaacada valtapai nanyi:

—Dimivurai, vascataiavar ganampaida Diuusi iduina agai amo vagimi, ¹⁸ dai gnbibiida agai rari baabieda, dai sandaaru tataanadamigada baabieda, dai calali maiduduaadicudami baabieda, dai caapayu baabieda, dai agai ismaacada dan daraitugai caapayu baabieda, dai vasi oodami baabieda tomasi artaanadami tomasi arpipiooni tomasi arali tomasi argarducami —tadai adiuusi taañicaruda aujuurugi.

¹⁹ Amaasi taa aanla calisi ismaacada gala suudagiaiñdara vuusai dai taa aanla ara ararigada oidigi daama oidacami isampaidaca agai gansandaaruga dai cocoda agai agai ismaacada dan daitugai acavaayu tojacada lamadu sandaarugada agai. ²⁰ Daida asandaarugada calali ismaacada dan daitugai acavaayu bai calisi lamadu agai ismaacada pocaiti saida ardiuusi niooquituldiadamigada dai maitarvaavoi agai vaa ismaacada idui naana maasi istumaasi garducami calisi vuitapi dai gomaasicada vupuiirumagi agai oodami ismaacada gandagitu mastatapagi calisi tataragadacada dai ismaacada siaa duutudai amono ismaacada ara maasi calisi dai maamaisa. Amaasi matai duduaacami taiyara suuli calisi lamadu agai ismaacada pocaiti saida ardiuusi niooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Atai masiaaco suuli agai vana asufre. ²¹ Daida calali ismaacada acavaayu tojacada dan daitugai coi asandaarugada calisi mastacada ismaacada taniaindara vuusai tai vasi aujuurugi cal tataascovai baabiedacada agai.

20

¹ Antai gooqilara taa aanla istavaagiaiñdara tvañimi amo Diuusi taañicaruda dai bacati agai yavigada gala dagai tuucavacada dai ganoovilara bacati amo cadena gaducami. ² Daida adiuusi taañicaruda bai calisi vagicada. Agai vaa aramo cooyi ismaacada lqui abiaadara oidi daama aimaraiña dai Diaavora taagidu dai Satanasi vasi. Daida adiuusi taañicaruda vuu calisi vagicada sai amaasi vuulicana amo mil uumigi. ³ Daida gala dagai tuucavacara daitu dai cal cuu sai camavupuiirumadaiña agai oodami oidigi

daama oidacami asta si¹¹scad¹² aayi ¹³amo mil uumigi. Amaasi a¹⁴cai a¹⁵cauqui uumigi m¹⁶siuupanamu chi¹⁷qui tasai.

⁴ Amaasi t¹⁸aa a¹⁹an²⁰ g²¹ar²² daraicarui vai daama daraaja ²³agai m²⁴asmaac²⁵ad²⁶ darai said²⁷ ar²⁸dudunucamicana. Dai t²⁹aa a³⁰an³¹ a³²pa³³ iib³⁴ad³⁵ ³⁶agai m³⁷asmaac³⁸ad³⁹ guicuta moomod⁴⁰ gaaagiditai ⁴¹agai Suusi mamaat⁴²at⁴³uldiaragad⁴⁴ dai vaavoi-tudaitai ⁴⁵agai Diuusi ñiooquid⁴⁶. ⁴⁷Agai maisiaa duutuli a⁴⁸caisi v⁴⁹agic⁵⁰ad⁵¹ tomali moonogad⁵². Dai ⁵³agai mait⁵⁴andagitu m⁵⁵st⁵⁶at⁵⁷apagi a⁵⁸caisi t⁵⁹at⁶⁰aragad⁶¹ad⁶² coocovad⁶³ar⁶⁴ si⁶⁵ar⁶⁶ noonoviar⁶⁷. Dai t⁶⁸aa a⁶⁹an⁷⁰ isduduaaca ⁷¹agai dai gat⁷²ajai Cristo ⁷³am⁷⁴adu ⁷⁵amo mil uumigi. ⁷⁶⁵ Agai ar⁷⁷ap⁷⁸agadad⁷⁹ ismaac⁸⁰ad⁸¹ duduaaca. Dai ⁸²agaa coidad⁸³ gia maiduduaaca asta a⁸⁴cai ⁸⁵amo mil uumigi. ⁸⁶⁶ S⁸⁷allic⁸⁸ad⁸⁹ baig⁹⁰an⁹¹lidi ⁹²agai ismaac⁹³ad⁹⁴ ap⁹⁵aga duduaaca Diuusi a⁹⁶covai vuvaitu ⁹⁷agai. ⁹⁸Agai ar⁹⁹papaalicamu t¹⁰⁰vaagi¹⁰¹ar¹⁰² Diuusi vuitapi dai gat¹⁰³aan¹⁰⁴adamu Cristo ¹⁰⁵am¹⁰⁶adu ¹⁰⁷amo mil uumigi. Dai ¹⁰⁸agai gia maiiimia ¹⁰⁹agai a¹¹⁰Diaavora ¹¹¹am¹¹²adu.

⁷ Dai caa¹¹³cai ¹¹⁴amo mil uumigi m¹¹⁵si¹¹⁶vuusaidamu Satan¹¹⁷asi ¹¹⁸ag¹¹⁹al¹²⁰ dagacaiñ¹²¹dar¹²² ¹²³⁸ si¹²⁴gai v¹²⁵asi oidigi daama aim¹²⁶ardamu dai vupuiirumadadamu oodami. ¹²⁷Agai vupuiirumadamu Gog¹²⁸ar¹²⁹ oidacami dai Magog¹³⁰ar¹³¹ oidacami. Dai a¹³²mpaidamu ¹³³agai a¹³⁴sandaaru ami oidacami sai soiña cocoodana a¹³⁵Diuusi sandaarugad¹³⁶. A¹³⁷sandaaru ismaac¹³⁸ad¹³⁹ Gog¹⁴⁰ar¹⁴¹ dai Magog¹⁴²ar¹⁴³ oidaga a¹⁴⁴pan ¹⁴⁵al¹⁴⁶quidu a¹⁴⁷oorai ismaac¹⁴⁸ad¹⁴⁹ ¹⁵⁰ag¹⁵¹al¹⁵² suudagi ugidana oidaga. ¹⁵³⁹ Dai iimi ¹⁵⁴agai ¹⁵⁵agai a¹⁵⁶map¹⁵⁷ac¹⁵⁸ar¹⁵⁹ siaaco ¹⁶⁰g¹⁶¹al¹⁶² t¹⁶³apalica. Dai sicolima ¹⁶⁴agai ¹⁶⁵agai siaaco daraaja Diuusi sandaarugad¹⁶⁶ dai siaaco oidaga a¹⁶⁷oodami ismaac¹⁶⁸ad¹⁶⁹ Diuusi oig¹⁷⁰ad¹⁷¹. D¹⁷²amos Diuusi ootosa ¹⁷³agai tai t¹⁷⁴vaagi¹⁷⁵aiñ¹⁷⁶dar¹⁷⁷ sai m¹⁷⁸ana v¹⁷⁹asi a¹⁸⁰Satan¹⁸¹asi sandaarugad¹⁸². ¹⁸³¹⁰ Dai Diuusi taiy¹⁸⁴ar¹⁸⁵ daituda ¹⁸⁶agai a¹⁸⁷Diaavora vupuiirumadacai ¹⁸⁸agai ¹⁸⁹agaa. Atai siaaco daituda ¹⁹⁰agai Diuusi a¹⁹¹Diaavora v¹⁹²an¹⁹³ag¹⁹⁴ asufre dai amiava m¹⁹⁵asiaaco daitu a¹⁹⁶caisi v¹⁹⁷agic¹⁹⁸ad¹⁹⁹ ²⁰⁰am²⁰¹adu ²⁰²agai ismaac²⁰³ad²⁰⁴ pocaiti said²⁰⁵ ar²⁰⁶Diuusi ñiooquituldiadamigad²⁰⁷ dai mait²⁰⁸arvaavoi. Ami soimaasi taataca ²⁰⁹agai ²¹⁰agai v²¹¹al²¹²scar²¹³ar²¹⁴ tas²¹⁵ar²¹⁶ dai tucar²¹⁷.

¹¹ Amaasi t²¹⁸aa a²¹⁹an²²⁰ ²²¹amo ²²²g²²³al²²⁴ daicarui tojacami dai t²²⁵aa a²²⁶an²²⁷ ²²⁸agai ismaac²²⁹ad²³⁰ dan daja. Dai ugidagai a²³¹oidigi ²³²am²³³adu a²³⁴t²³⁵vaagi siaaco daja a²³⁶tasai daid²³⁷ a²³⁸masaadai daid²³⁹ a²⁴⁰sisiaavugai, dai camaitiiputu tomali ²⁴¹amo istumaasi.

¹² Antai t²⁴²aa a²⁴³an²⁴⁴ a²⁴⁵coidad²⁴⁶ g²⁴⁷ar²⁴⁸ducami dai aaliducami vai vuid²⁴⁹ar²⁵⁰ guuca Diuusi. Matai cupioojo a²⁵¹lilivru siaaco oojisi istumaasi ivuaadana oodami dai Diuusi soimaasi taatatuli v²⁵²asi a²⁵³soimaasi ivuaadami ismaac²⁵⁴ad²⁵⁵ vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli ²⁵⁶agai. Dai cupioojo a²⁵⁷mai liivru siaaco oojisi a²⁵⁸t²⁵⁹aragad²⁶⁰ v²⁶¹asi ²⁶²agai ismaac²⁶³ad²⁶⁴ tomastuigaco oidaca ²⁶⁵agai Diuusi ²⁶⁶am²⁶⁷adu. ²⁶⁸¹³ Daid²⁶⁹ a²⁷⁰oodami ismaac²⁷¹ad²⁷² coi ²⁷³ag²⁷⁴al²⁷⁵ suudar²⁷⁶ duduaaca daid²⁷⁷ a²⁷⁸oodami ismaac²⁷⁹ad²⁸⁰ yaasapicatadai duduaaca dai v²⁸¹asi a²⁸²coidad²⁸³ duduaaca dai iji t²⁸⁴vaagiamu tai Diuusi soimaasi taatatuli a²⁸⁵soimaasi ivuaadami. Ismaac²⁸⁶ad²⁸⁷ vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli ²⁸⁸agai.

¹⁴ Dai camaicoodamu oodami baiyoma tomastuigaco m²⁸⁹al²⁹⁰damu a²⁹¹taiy²⁹²ar²⁹³. Daid²⁹⁴ a²⁹⁵Diaavora ²⁹⁶am²⁹⁷adu oidacamu tomastuigaco. ²⁹⁸¹⁵ V²⁹⁹al³⁰⁰scatai ³⁰¹agai ismaac³⁰²ad³⁰³ maiioojisi t³⁰⁴aragad³⁰⁵ a³⁰⁶liivru³⁰⁷ar³⁰⁸ siaaco oojisi t³⁰⁹aragad³¹⁰ ³¹¹agai ismaac³¹²ad³¹³ tomastuigaco oidaca ³¹⁴agai Diuusi ³¹⁵am³¹⁶adu Diuusi suuli ³¹⁷agai a³¹⁸taiy³¹⁹ar³²⁰.

21

¹ Antai gooqui³²¹ar³²² t³²³aa a³²⁴an³²⁵ ³²⁶amo t³²⁷vaagi utudui dai ³²⁸amo d³²⁹v³³⁰al³³¹rai utudui. A³³²t³³³vaagi a³³⁴pagadad³³⁵ daid³³⁶ a³³⁷d³³⁸v³³⁹al³⁴⁰rai a³⁴¹pagadad³⁴² caugidagai casc³⁴³ad³⁴⁴ dai camaitiipu ³⁴⁵ag³⁴⁶al³⁴⁷ suudagi. ³⁴⁸² Antai a³⁴⁹an³⁵⁰ Vuaana t³⁵¹aa ³⁵²ag³⁵³al³⁵⁴ quii ismaac³⁵⁵ad³⁵⁶ Diuusi a³⁵⁷covai vusaitu Jerusaleena utudui t³⁵⁸al³⁵⁹gidu vai t³⁶⁰vañimi t³⁶¹vaagi³⁶²aiñ³⁶³dar³⁶⁴. Diuusi vuid³⁶⁵ar³⁶⁶ c³⁶⁷aacatadai ³⁶⁸agai. S³⁶⁹allic³⁷⁰ad³⁷¹ chigia maasi ³⁷²ag³⁷³al³⁷⁴ quii poduucai

isduucaí chigia maasi amo ali taji siuu duucu cunata agadagi. ³ Antai cai aan amo ñiooqui iscavami ñioo tavaagiaiñdarai dai pocaiti:

—Sivi gia Diuusi oodami saagida oidacamu daida loodami armaamaradacamu Diuusi. Dai Diuusi arDiuusigadacamu loodami. ⁴ Dai siaaco daja Diuusi maitiipucamu istucada soiganliadagi oodami. Dai camaicoodamu oodami, tomali maisuaandamu tomali maisoiganliadamu. Dai camaicordamu agai. Vasi lalquida istumaasi caugidagai cascada —caiti ñiooqui.

⁵ Amaasi Diuusi agaa daicarui daama daja pocaiti:

—Sivi gia utuldamu aan vasi istumaasi —caiti agai.

Dai Diuusi povaiñtadai larai:

—Oojañi aapi. Idi ñiooqui salicada arvaavoi cascada dai calga baiga isvaavoitudagi —iñtadai Diuusi.

⁶ Dai gooquilarai povaiñtadai:

—Casilarai vasi istumaasi araduñia agaitadai. Aan aragai dai maiquiaa calquivacai oidigi abiaadarai oidaga dai tomastuigaco oidacamu. Siorai viaaca liadagi ibadagai utudui vai tomastuigaco oidacagi aan inlamadu aan gia maaquimu suudagi ismaacacada viaacana agai ibadagai utudui dai maitaanai aan tomali amo sintavu. ⁷ Gomaasi iduñimu aan agai vatarai siorai maisoimaasi ivuaadagi silscada adiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi. Dai aan arDiuusigadacamu agai dai agai argiñmaamaracamu. ⁸ Damos siorai duduaadicudagi, dai siorai maivaavoitudadagi Diuusi, dai siorai caldadagi aa oodami, daida siorai argacoodacami, dai siorai googosi ganducami, daida siorai arcacadaracami, daida siorai siaa duutudai amomono, dai vasi yaatavogami, iimia agai ataiyamu ismaacada vanaagaa asufre. Gomaasi arapan ducami isapamu coiyagi.

⁹ Amaasi aayi amaadutai acuvaracamiañdarai Diuusi talaañicaruda ismaacada viaacatadai acuvaracami ajaasocoli. Ajaasocoli araana daacatadai amo istumaasi ismaacacada soimaasi taata agai oodami. Daida adiuusi talaañicaruda povaiñtadai:

—Dimi galagidamu aan siaaco oidaca agai agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai agai lamadu masmaacada Cañiiru aagaiña.

¹⁰ Dai Diuusi Ibadai apiagiñtalagidimi naana maasi istumaasi cascada adiuusi talaañicaruda giñvaidacai amo gala giidiamu. Agiidi alia tucavaga. Dai abiaadarai giñtangi gala quii Jerusaleena talgiducada ismaacada tavañimi tavaagiaiñdarai ismaacada Diuusi vuidarai calacatadai ismaacada Diuusi acovai vusaitu. ¹¹ Agala quii cavami dadadacai modaacatai Diuusi. Aran lasi dadadacai amo odai namacami ismaacada jasje talgidu. Cal maasi araana agai vidrio maasi cascada. ¹² Vasi socoli curartudi gala quii. Dai tucavaga acurarai dai baivustaama dan gooca cucuparaga. Vai amo Diuusi talaañicaruda guuca vasi cucuparagarai. Dai cucuparagarai oojisi Jacovo maamarada talaragada. ¹³ Dai siaali apacoga guuca vaica cucuparagai dai norte amacoga guuca larai vaica cucuparagai dai sur amacoga guuca larai vaica cucuparagai dai uruñi utamacoga guuca larai vaica cucuparagai. ¹⁴ Dai acurarai uta daraaca baivustaama dan gooca ooodai. Daida lojoodarai oojisi talaragada agai masmaacada Cañiiru aagaiña.

¹⁵ Daida adiuusi talaañicaruda ismaacada giñaatagidi bacati amo ooro apavidacarui amo metro lasi tavaducami dai agaicada apavida agai gala quii lamadu cucuparagada lamadu curarada. ¹⁶ Agala quii maacuadu siisioda dai aipadarai mosamaduga muiduru. Amaasi adiuusi talaañicaruda apavi gala

quii g^{aa}pavidacaruc^{aa}Δ. Agai aj^{aa}ga goo mil dan ^{aa}p^{aa} goo sientu kilómetros. Dai ^{aa}gai ^{aa}maduga muiduru aipad^{aa}Δ^{aa} dai tai acoga ^{aa}p^{aa}. ¹⁷ Amaasi ^{aa}Diuusi t^{aa}aañicarud^{aa} ^{aa}pavi ^{aa}curarai siuiduru gajiaacoga vai aj^{aa}ga vaic coobai dan maacova metros. ^{aa}pavidacarui ismaac^{aa}Δ^{aa}c^{aa}Δ^{aa} g^{aa}pavidi ^{aa}Diuusi t^{aa}aañicarud^{aa} ^{aa}roodami ^{aa}pavidacarud^{aa}.

¹⁸ ^{aa}curarai jasp^{aa}c^{aa}Δ^{aa} duñisi. Daid^{aa} ^{aa}g^{aa} quii g^{aa} o^{aa}o^{aa}c^{aa}Δ^{aa} duñisi. Dai s^{aa}l^{aa}lic^{aa}Δ^{aa} dadadac^{aa} ^{aa}pan duuc^{aa}ai vidriu. ¹⁹ Daid^{aa} ^{aa}baivustaama dan gooca o^{aa}oodai ismaac^{aa}Δ^{aa} uta daraaja ^{aa}curarai daama arastudicatadai naana maasi o^{aa}oodai nam^{aa}acami. ^{aa}moco viaacatadai jasp^{aa}. Dai ^{aa}mai viaacatadai sifiro. Dai ^{aa}mai viaacatadai ágata. Dai ^{aa}mai viaacatadai esmeralda. ²⁰ Dai ^{aa}mai viaacatadai ónise. Dai ^{aa}mai viaacatadai cornalina. Dai ^{aa}mai viaacatadai crisólito. Dai ^{aa}mai viaacatadai berilo. Dai ^{aa}mai viaacatadai topacio. Dai ^{aa}mai viaacatadai crisoprasa. Dai ^{aa}mai viaacatadai jasinto. Dai ^{aa}mai viaacatadai amatista. ²¹ ^{aa}baivustaama dan gooca cucuuparagai perlac^{aa}Δ^{aa} duñisicatadai. Daid^{aa} ^{aa}caayi g^{aa}duc^{aa}Δ^{aa}dioma g^{aa} o^{aa}o^{aa}c^{aa}Δ^{aa} duñisi dai ^{aa}pan duuc^{aa}ai dadadac^{aa} vidriu.

²² Dai ami ^{aa}g^{aa} quiy^{aa}Δ^{aa} mait^{aa} ^{aa}aan^{aa} tomali ^{aa}mo quiuupai. Diuusi g^{aa}rbait^{aa}c^{aa}laacamiga ^{aa}gai dai s^{aa}l^{aa}lic^{aa}Δ^{aa} viaa guvucadagai. Dai ^{aa}gai ^{aa}madu m^{aa}smaac^{aa}Δ^{aa} Cañiiru aagaiña ^{aa}Δ^{aa}pan ducami quiquiuupai casc^{aa}Δ^{aa} maitiipu quiquiuupai. ²³ ^{aa}g^{aa} quiy^{aa}Δ^{aa} mait^{aa} ^{aa}agai tasai cuudagid^{aa} tomali masaadai Diuusi ^{aa}madu ^{aa}gai m^{aa}smaac^{aa}Δ^{aa} Cañiiru aagaiña cavami dadadac^{aa} casc^{aa}Δ^{aa}. ²⁴ Dai naana maasi oodami saagidiaiñ^{aa}Δ^{aa} ismaac^{aa}Δ^{aa} c^{aa}Δ^{aa}gac^{aa}Δ^{aa} vuvaja ajioopada ^{aa}gai ^{aa}g^{aa} quii cuudagid^{aa}c^{aa}Δ^{aa}. Daid^{aa} ^{aa}raraígad^{aa} oodami oidigi daama oidacami ^{aa}g^{aa} quiy^{aa}Δ^{aa} oidaca ^{aa}gai ^{aa}p^{aa} dai siaa duutuada ^{aa}gai Diuusi. ²⁵ ^{aa}cuucuparagad^{aa} ^{aa}g^{aa} quii v^{aa}l^{aa}sca^{aa}Δ^{aa} moscuucupioquiñicana ami maitiipuca tucagi casc^{aa}Δ^{aa}. ²⁶ Dai ami oodami v^{aa}l^{aa}si oidigi daama oidacami saagidiaiñ^{aa}Δ^{aa} siaa duutuadamu Diuusi. ²⁷ Dai tomali ^{aa}mo istumaasi soimaascami maivapaac^{aa}Δ^{aa}mu. Dai tomali ^{aa}mo soimaasi ivuaadami tomali ^{aa}yaatavogami maivapaac^{aa}Δ^{aa}mu. Mos^{aa}caasi ^{aa}gai ismaac^{aa}Δ^{aa} oojisi t^{aa}Δ^{aa}aragad^{aa} ^{aa}liivrugad^{aa}Δ^{aa} ^{aa}gai m^{aa}smaac^{aa}Δ^{aa} Cañiiru aagaiña. ^{aa}liivru^{aa}Δ^{aa} oojisi t^{aa}Δ^{aa}aragad^{aa} ^{aa}gai ismaac^{aa}Δ^{aa} viaa ib^{aa}dagai utudui dai tomastuigaco oidaca ^{aa}gai Diuusi ^{aa}madu.

22

¹ Amaasi ^{aa}Diuusi t^{aa}aañicarud^{aa} ^{aa}p^{aa}Δ^{aa} giñt^{aa}Δ^{aa}gi ami siaaco daja Diuusi ^{aa}g^{aa} daicarui daama ^{aa}madu ^{aa}gai m^{aa}smaac^{aa}Δ^{aa} Cañiiru aagaiña. Dai ^{aa}g^{aa} daicaruiañ^{aa}Δ^{aa} vusan^{aa} ^{aa}mo istumaasi ^{aa}pa maasi ^{aa}mo g^{aa} aqui c^{aa}Δ^{aa} v^{aa}aañicami suudagi ismaac^{aa}Δ^{aa}c^{aa}Δ^{aa} viaacana oodami iib^{aa}dagai utudui. ^{aa}suudagi ^{aa}pa maasi vidriu. ² Daid^{aa} ^{aa}g^{aa} quii caayigad^{aa}Δ^{aa} g^{aa}duc^{aa}Δ^{aa}dioma ^{aa}Δ^{aa}rana m^{aa}Δ^{aa}rai ^{aa}aq^{aa}ui. Daid^{aa} ^{aa}aq^{aa}ui aipad^{aa}Δ^{aa} guuca mui uusi. Daid^{aa} ^{aa}uusi ^{aa}mo masaadai^{aa}c^{aa}Δ^{aa} iibiatai. Daid^{aa} iibiad^{aa}c^{aa}Δ^{aa} viaacana oodami iib^{aa}dagai utudui. Daid^{aa} ^{aa}uusi aagad^{aa}c^{aa}Δ^{aa} maicoocor^{aa} ^{aa}oodami. ³ Dai ami maitiipucamu tomali ^{aa}mo istumaasi soimaascami. ^{aa}g^{aa} daicarud^{aa} Diuusi ^{aa}madu ^{aa}gai m^{aa}smaac^{aa}Δ^{aa} Cañiiru aagaiña ami g^{aa} quiy^{aa}Δ^{aa} daacamu. Dai ^{aa}p^{aa}ipiooñigad^{aa} ^{aa}gai m^{aa}smaac^{aa}Δ^{aa} Cañiiru aagaiña siaa duutuadamu ^{aa}gai. ⁴ Dai vuid^{aa}Δ^{aa} daraacana dai coocovad^{aa}Δ^{aa} oojisicamu ^{aa}Cañiiru t^{aa}Δ^{aa}aragad^{aa}. ⁵ Dai ami maitiipuca ^{aa}gai tucagi. Dai sioor^{aa} ami oidaga mait^{aa}gitoca ^{aa}gai cuucudagi tomali tasai. Diuusi g^{aa}rbait^{aa}c^{aa}laacamiga dadadaquigad^{aa}c^{aa}Δ^{aa} maasca ^{aa}gai ami casc^{aa}Δ^{aa}. Dai tomastuigaco gata^{aa}an^{aa}da ^{aa}gai ^{aa}p^{aa}ipiooñigad^{aa} ^{aa}gai m^{aa}smaac^{aa}Δ^{aa} Cañiiru aagaiña.

⁶ Amaasi ^{aa}Diuusi t^{aa}aañicarud^{aa} povaiñt^{aa}Δ^{aa}dai:

—Istumaasi gaaagida iñagai aanΛ arvaavoi dai baiga isvaavoitudagi. Dai Diuusi garbaitΛacΛaacamiga arΛgai ismaacΛdΛ aagidi gñiñiooquituldadamiga istumaasi aagada Λgai. Caotoi gatΛaañicarū sai Λgai tΛΛgidana pipiooñigadΛ istumaasi caotoma apΛduñia agai —iñtΛtΛdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ.

⁷ Amaasi ΛSuusi Cristo povaiñtΛtΛdai:

—Otoma divimu aanΛ. SiorΛ ΛΛgidityai caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ oojisi idi liivruarΛ sΛΛlicΛdΛ baiganΛliadamu —iñtΛtΛdai Suusi Cristo.

⁸ AidΛsi aanΛ Vuaana caΛ gomaasi dai tΛΛ giñtootonacΛdΛ cΛquiva aanΛ ΛDiuusi tΛaañicarudΛ vuidarΛ ismaacΛdΛ giñtΛΛgi vΛΛsi gomaasi dai siaa duutudai iñagaitadai. ⁹ DΛmos Λgai povaiñtΛtΛdai:

—Maitipomaasi ivuaada. AanΛ ΛpΛ arDiuusi piooñigadΛ apΛn duucaai aapi ΛΛmadu gΛaaduñi ismaacΛdΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ ΛΛgidityai caΛ istumaasi oojisi idi liivruarΛ. Baiyoma isiaa duutuda Diuusi —iñtΛtΛdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ.

¹⁰ Dai povaiñtΛtΛdai ΛpΛ:

—Gaaagidañi aapi Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ oojisi idi liivruarΛ cayooga aayi istuigaco apΛduñia agai istumaasi agai idi liivruarΛ. ¹¹ SiorΛ soimaasi ivueeyi dagitoñi vai apiasoimaasi ivuaadana. Dai siorΛ googosi ganducamica dagitoñi vai apiagoogosi ganducamicana. Dai siorΛ maisoimaasi ivuaadagi dagitoñi vai apiacΛΛga ivuaadana. Dai siorΛ Diuusi acovai vuvaitu dagitoñi vai apiacΛΛga vaavoitudaiña Diuusi —iñtΛtΛdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ.

¹² Dai Suusi Cristo apΛmu povaiñtΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ otoma divimu aanΛ. Dai vuaapidamu aanΛ Λmo istumaasi namΛacami Λgai ismaacΛdΛ ivuaadana giñaa duiñdaga. SiorΛ vaamioma cΛΛga ivuaadagi maaquimu aanΛ Λmo istumaasi vaamioma namΛacami. ¹³ AanΛ Λgai dai maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadarΛ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai —iñtΛtΛdai Suusi Cristo.

¹⁴ SΛΛlicΛdΛ baiganΛlidi Λgai ismaacΛdΛ Diuusi oigΛdi soimaascamigadΛ vai poduucacai viaacana Λgai oigaragai iscuucumiagi Λuusi ibiadΛ ismaacΛdΛcΛdΛ viaacana oodami iibΛdagai utudui dai poduucacai viaaca Λgai oigaragai mΛsvaapaquiagi agΛΛ quiiyarΛ. ¹⁵ DΛmos agΛΛ quii quiidiga madarΛ vimu Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, acΛcΛΛdaracami, daidΛ siorΛ googosi ganducami, daidΛ gacoodacami, dai siorΛ siaa duutuadagi moomono, daidΛ Λyaatavogami.

¹⁶ —AanΛ Suusi caotoi giñtΛaañicarū sai aagidana vΛΛsi gomaasi Λvaavoitudadami muiyaparΛ oidacami. AanΛ arcajiudadΛ arai Davicarū. AanΛ arapΛn ducami agΛΛ siaavugai ismaacΛdΛ aquiaamoco vusacΛi —iñtΛtΛdai Suusi Cristo.

¹⁷ Dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu Λoodami ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaca agai Λgai ΛΛmadu mΛsmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña potΛtΛdai Λgai ΛSuusi Cristo.

—Dimi —tΛtΛdai.

Dai siorΛ caΛcagi idi ñiooqui aliΛsi gaaagai ispotΛtΛadagi ΛSuusi Cristo sai diviana.

Dai siorΛ sΛΛlicΛdΛ ipΛliadagi isDiuusi maaquiagi ibΛdagai utudui Λgai viaa isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ vai Diuusi ganmaaquiagi suudagi ismaacΛdΛcΛdΛ viaacana ibΛdagai utudui dai maitataanΛi tomali Λmo istumaasi.

¹⁸ Dai aagidi aanΛ vΛΛscatai ismaacΛdΛ caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ oojisi idi liivruarΛ sai maiΛma duucaai oojaiña. SiorΛ vaamioma oojagi Diuusi gia soimaasi taatatuldia agai Λgai poduucacai isduucacai taatatuli Λgai Λsoimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ gaaagai idi liivruarΛ. ¹⁹ Dai siorΛ maigovai

daraasagi aa ñiooqui idi liivruaiñdara Diuusi maigovai daasamu tataragada agai liivruaiñdara siaaco oojisi tataragada agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi amadu. Dai maiviaacamu oigaragai isoidacagi agai quiyara ismaacada Diuusi covai vusaitu.

²⁰ Aan arSuusi Cristo dai pocaiti ansai sallaicada otoma divia inagai aan.

Dai aatama vaavoitudadami ipalidi sai otoma diviana gartaanadamiga Suusi.

²¹ Aan ipalidi sai Suusi Cristo gartaanadamiga calgacara gannidiña vascatai apim.

Moscaasi.